

3 1761 07993645 6

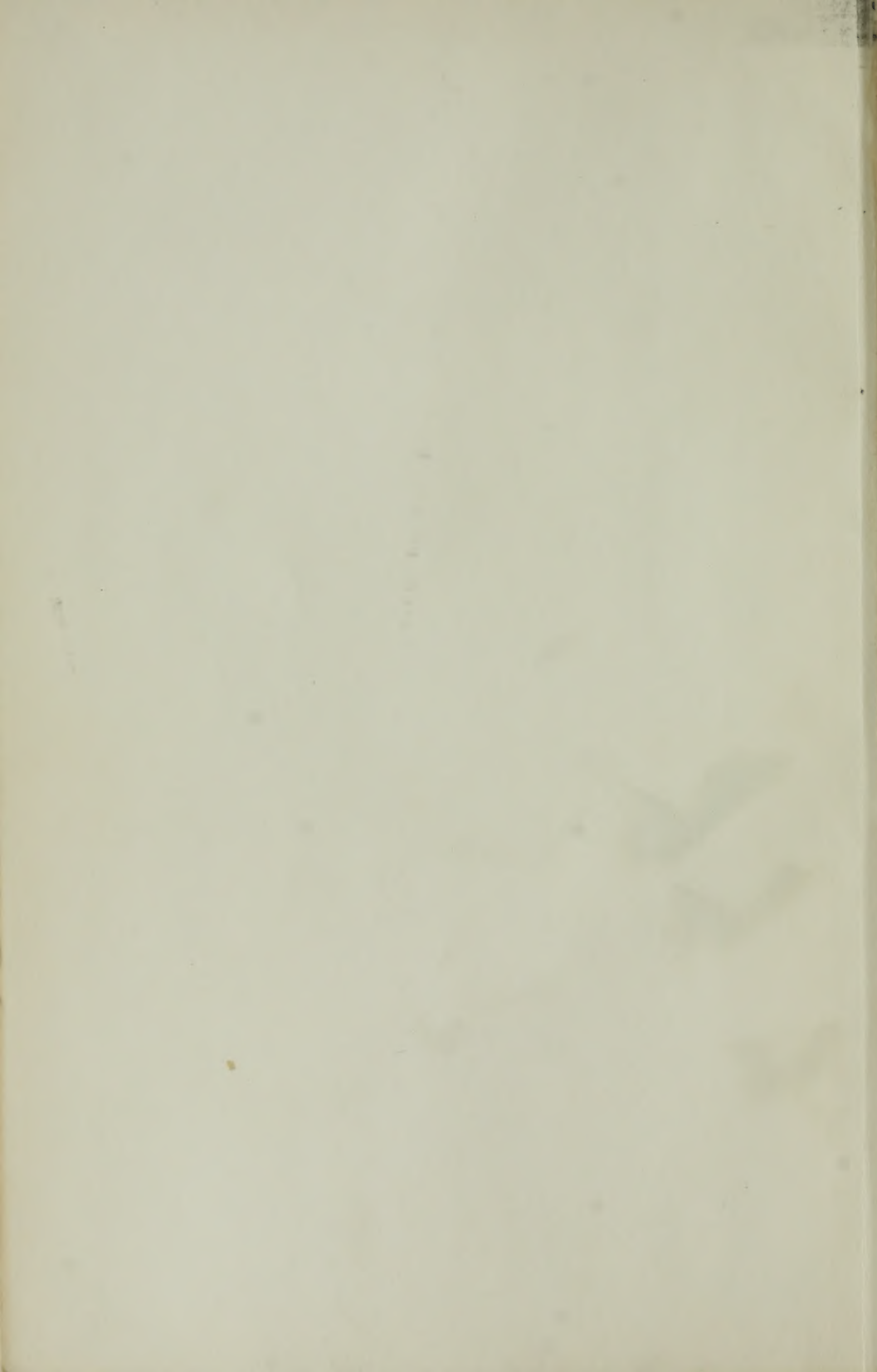
HANDBOUND
AT THE

UNIVERSITY OF
TORONTO PRESS

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

Gr
592B

Dion Cassius

CASSII DIONIS COCCEIANI

HISTORIARVM ROMANARVM

QVAE SVPERSVNT

EDIDIT

VRSVLVS PHILIPPVS BOISSEVAIN

VOLVMEN I

44851
6/4/99

BEROLINI
APVD WEIDMANNOS

MDCCLXXXV

PA
3947
A2
1895
v.1

PRAEFATIO.

Multis annis abhinc cum curriculo Academico absoluto Vindobonae studiis historicis me darem, admonitus sum ab Ottone Hirschfeld nunc Berolinensi — qui quanta comitate me tunc exceperit postea semper persecutus sit grato animo usque recordor — ut Cassio Dioni, post Immanuelis Bekkeri curas egregias nimis diu neglecto, operam dare vellem. Putabat enim Academiae Lugduno-Batavae alumno, discipulo Cobeti, qui iam historiae veteri incumberet, Dionis edendi munus, quod tam philologi vires exigeret quam historici, haud absurde fortasse posse confidi.

Nec meus a tali negotio abhorrebat animus. Itaque paulo post peregrinans per Italiam codices paene omnes, quibus Dionis libri vel fragmenta adservata sunt, investigare, examinare, conferre coepi. Sed redux in patriam statimque scholae negotiis obrutus edendi Dionis consilium in incertum tempus differre coactus sum. Post aliquot demum annos tantum otii nactus ut quod olim mihi proposuissem peragere me posse putarem, certior factus sum in officina Teubneriana iam editionem parari novam. Quod laetus paene accepi: magis enim magisque deterrebar a munere, quod quam arduum esset et molestum initio parum perspexeram.

Anno autem 1890 Melberianae editionis primum volumen in lucem prodiit quam, licet laude sua non fraudandam, tamen aequis eruditorum desideriis non ab omni parte satis facere cum intellexissem¹⁾, tandem aliquando *ἔκων ἀέκοντι γε θυμῷ* onus iam abiectum rursus humeris meis imposui.

1) Censuram eius libri egi *Berl. Phil. Wochenschrift* 1891, p. 101—108 et *Museum* 1894, p. 307—311. Vide praeterea *Litt. Centralblatt* 1891, p. 1319, Rushforth (*The Classical Review* 1891, p. 27—29), B. Kuebler (*Deutsche Literaturzeitung* 48, p. 1743—1745), H. Maisel (*Neue phil. Rundschau* 1893, p. 93 sqq.).

Continet hoc primum editionis nostrae volumen librorum 1—35 deperditorum reliquias, libros superstites 36—40. In praefatione primum de libris manu scriptis, quibus Zonarae epitome et varia Dionis fragmenta servata sunt, tum de codicibus librorum integrorum quanta potui cum cura exposui. Editionum et interpretationum index his subiectus. Appendicis loco fragmenta quaedam Plutarchi in magno opere historico Constantiniano Dioneis interiecta et Excerpta Planudea imprimenda curavi. Non addidi, quam olim addere constitueram, disquisitionem de Dionis vita et scriptis, de historiis eius indole fide auctoritate, de sermone Dioneo et quae sunt eiusmodi, ne hoc volumen in inmensum cresceret.

DE IOANNIS ZONARAE CODICIBUS.

(cf. BUETTNER-WOBST, *Studien zur Textgeschichte des Zonaras*, *Byz. Zeitschr.* 1 [1892] p. 202—244 et 594—597, BOISSEVAIN, *Zur handschriftlichen Ueberlieferung des Zonaras*, *Byz. Zeitschr.* 4 [1895] p. 250—271.)

Ostendit primus A. W. Schmidt in nota sua disquisitione de fontibus Zonarae¹⁾, historicum Byzantinum in libris 7—12 praeter Plutarchum et Eusebii Caesariensis historiam ecclesiasticam (si minutiora omittas) solum Cassium Dionem excerpisse, idque post alios accuratissime et plerumque recte exposuit Buettner-Wobst.²⁾ Igitur Zonaras in hac *ἐπιτομῆς ἱστοριῶν* parte nobis tamquam alter est Xiphilinus. Ut enim hic 45 Dionis libros (36—80) in epitomen redegit ita Zonaras primum libros 1—21 excerpit (l. 7—9), deinde (neglecta rei publicae liberae historia post Carthaginem captam, quam Dionis libris destitutus omittere coactus erat) eum inde a libro 44 usque ad Traiani fere regnum rursus est secutus (10, 12—11, 21), postremum Xiphilino in Dionis locum substituto epitomes nobis dat epitomen.³⁾ Nec si operis utriusque ambitum spectas multum inter se differunt Zonaras et Xiphilinus, quod praesertim valet de Zonarae libris 7—9.⁴⁾

1) *Ueber die Quellen des Zonaras*, *Zeitschr. f. d. Alterthumswissenschaft* 1839 n. 30—36 (Zon. ed. Dind. 6, III—LX).

2) *Die Abhängigkeit des Geschichtsschreibers Zonaras von den erhaltenen Quellen*, *Commentationes Fleckeisenianae* 1890 p. 142—150.

3) Lib. 11, 21—12, 15. Vide me in *Herm.* 26 p. 440—452.

4) Zonaras: Xiphilinus:

Dio libri		Dio libri	
1—21	21 = circiter 220 pag. ed. Dind.	36—80	45 = circiter 454 pag. ed. Dind.
44—68	25 = „ 138 „ „ „		
69—80	12 = „ 50 „ „ „		

Itaque rectissime nuperrimus Dionis editor Melber Zonarae Zonaras libros 7—9, quoad Dionis sunt, in editionem suam recepit, in hoc tantum leviter vituperandus, quod ex libro septimo, in quo Plutarcheis quoque largiter usus est Zonaras, non omnia quae Dionis sunt sedulo collegit.

Innotuerunt autem ad hoc tempus codices Zonarae non minus 44, quorum duodeviginti totam *ἑπιτομὴν* complectuntur, tres libros 1—12, unus libros 1—9, item unus l. 7—11, 22. De ceteris, quibus libri 10—18 aut omnes aut partim continentur, nunc nobis agendum non est. Magnus ille codicum numerus quonam cognationis vinculo inter se sint coniuncti nondum satis exploratum habemus, quo factum est ut ne hoc quidem constet qui agmen ducant, qui prorsus abiciendi sint. Ego quoque, cum Zonarae libros 7—9 edendos mihi sumerem, in hanc rem inquirendum duxi, quam tamen ad liquidum perducere non potui.¹⁾ Nec poterit, opinor, nisi qui libros Zonarae manu scriptos aut omnes aut magna saltem ex parte sua manu versaverit, sedulo excusserit, inter se comparaverit. Quod a Dionis editore flagitandum non videtur.

Adhibui autem ad textum Zonarae constituendum libros tres:

1. *Codicem Vindobonensem* 16 (B)
2. *Codicem Colberteum sive Parisinum* 1717 (mihi C)
3. *Codicem Parisinum* 1715 (A)

nec neglexi

Codicem Monacensem 324 (mihi ^c, Pindero C).

Codex Vindobonensis n. 16 (B)

membranaceus est, saec. XV²⁾ in fol., foliorum 478, pulchre scriptus³⁾, olim Matthiae Corvini, post Joannis Fabii, Vindobonensis episcopi, nunc Bibliothecae Caesariae. Continet totum Zonarae opus.

Inscribitur: *ἑπιτομὴ ἱστοριῶν συλλεγεῖσα καὶ συγγραφεῖσα*

1) Cf. disquisitionem meam supra laudatam. Tres quattuorve codicum familias *α β γ δ* distinguere conatus sum, non nescius ipse hanc divisionem ad tempus tantum valere posse. Hinc in adnotatione critica initio hic illic adnotavi lectionem aliquam esse classis *α* vel *β*, quibus locis semper agitur non tam de varia quadam lectione quam de verbis retractatis. Ex quattuor codicibus quos in textu constituendo adhibui cod. C (olberteus) solus pertinet ad *α*, nullus ad *β*.

2) Ut putat Schenkl., *Byz. Zeitschr.* 1 p. 207 sq.

3) Cf. *Byz. Zeitschr.* 1 p. 216.

Zonaras παρὰ Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Ζωναρά τοῦ γεγονότος μεγάλου διοργα-
 γαίου τῆς βίβλου καὶ πρωτοασηκρήτης.

Hunc codicem optimae notae in plerisque convenire cum co-
 dice Colberteo qui adnotationem criticam inspexerit facile agnoscet;
 quas solus servavit bonas lectiones paucae sunt, veluti 7, 18, 1 ἐπεξ-
 ἐλάττες, 8, 11, 2 παχίτητι (quod tamen etiam cod. c habet),
 8, 14, 6 τῶν ναυτιῶν. Si saeculo demum decimo quinto exaratus
 est, ut opinatur Schenkl., ab optimo exemplari descriptus sit ne-
 cesse est. Codicem ipse non vidi. Contulit nescio quis in usum
 Pinderi, ex cuius editione (*Corp. Script. Hist. Byz. Bonn.*) variam
 lectionem desumpsit.

Codex Colberteus s. Parisinus n. 1717 (C)

bombycinus est, saec. XIII, 252 × 175 mm., foliorum 418, par-
 vis litteris sed nitide exaratus. Continet libros 1—12. Initio mul-
 tilus est, praeterea madore et tinearum morsu valde corruptus.

Incipit f. 1^r: σιχον ἂν καὶ αὐτὸς τὴν περὶ ἐκάστου πραγμα-
 τεια[ν ποιήσομαι δὲ] τὰ ταῦτα κ. τ. λ. (1, p. 8, 19 Bonn. = 1, p. 5,
 24 Dind.).

Explicit f. 418^v: ἀλέξανδρος τὴν ἀρχιερωσύνην ἐσχίζεν + (2,
 p. 626, 2 Bonn. = 3, p. 170, 10 Dind.).

In codice Praefectorum Bibliothecae Parisinae insigni liberali-
 tate Groningam mihi transmissio libros 7—9 ipse excussi. In uni-
 versum aut cum B, quod plerumque obtinet, aut cum A convenit,
 haud raro tamen utrique bonitate praestat. Sic solus servavit ve-
 ram lectionem 7, 7, 2 περὶ ἑαυτοῦς (περὶ ἑαυτῶν BA), 7, 10, 5 ἀρέ-
 μιξεν (ἐνέμιξεν BA), 7, 14, 9 ἔφη (ἔφησεν BA), 7, 17, 4 ἐντειχίσαντο
 (ἐταχίσαντο BA), 8, 3, 5 καὶ add., 8, 3, 8 τῶν add., 8, 4, 1 μὲν
 add., 8, 7, 3 καταίρειν (καθαίρειν BA), 8, 15, 1 τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν
 ἀρετὴν (τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ ἀξίωμα BA), 8, 18, 3 ἐδεδίσαν (Dio ἐδέ-
 δισαν; ἐδεδοίκεσαν BA), 8, 21, 1 ἐχομένῳ (ἐρχομένῳ BA), 9, 2, 11
 ὅποι (ὄπη BA), 9, 6, 3 ἀναχωρεῖν (ἀναφυγεῖν BA) cet.

Verba quaedam vel sententias saepe huius codicis librarius
 omisit, quae tamen pleraque a manu secunda ex altero libro in
 margine vel inter lineas addita sunt.

Colbertei codicis, utpote hucusque minus noti, etiam minutiora
 in adnotatione critica commemoravi.

Codex Parisinus n. 1715 (A)

bombycinus est, anno 1259 ad finem perductus (teste subscriptione
 Πτελιώθῃ τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ τάχα

καὶ μοναχοῦ μωζιλίου τοῦ ταράνη: — + μηνὶ ἀπριλίῳ πεντεκαίδε- Zonaras
 κάτη· ἡμέρα ξ' N¹) ἔτους ρψξζ': — δόξα σοι ἀγία τριάς πάντων
 ἔνεκα: —), 360 × 280 mm., foliorum 473 (469 + 14bis 150bis 215bis
 215ter 215^{quater} — 116), litteris grandibus perspicue nec tamen ele-
 ganter perscriptus. Continet totum Zonarae opus.

Inscribitur: ἐπιτομὴ ἱστοριῶν συλλεγεῖσα καὶ συγγραφεῖσα
 παρὰ Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Ζωναρᾶ γεγονότος μεγάλου δρογγαρίου
 τῆς βίβλου [καὶ om.] πρωτοασηκηΐτις.

Haud parvus est numerus locorum, quibus solus Parisinus co-
 dex A genuinam lectionem nobis servavit, pessumdatam in B et C.
 Insigniora dabo exempla: ὑποθήκης (ὑποθέσεως BC) 7, 10, 9, οὐν
 add. 7, 19, 5, ἔργον σαῶς (σηῶς ἔργον BC) 8, 5, 3, ἐγήκε (ἀγήκε
 BC) 8, 5, 4, μετέπεμψατο (μετεπέπετο BC) 8, 5, 7, συνηγμένα (συν-
 εννηγμένα B, συννηρηγμένα C) 8, 6, 13, προσεπεκτῶντο (προσ-
 εκτῶντο BC) 8, 12, 11, Αἴνου (Αἴμου BC) 8, 19, 8, Γεμίνιον (debe-
 bat Γέμινον; γάιον BC) 8, 25, 2, Σικελίαν (Ἰταλίαν BC) 9, 11, 8,
 ἐκεῖ (ἐκεῖσε BC) 9, 11, 8, ἐπεδίωξεν (ἐδίωξεν BC) 9, 15, 6, ἀνάγοντα
 (ἄγοντα BC) 9, 20, 2.

Nec tamen eius est bonitatis ut criseos Zonarae tamquam fun-
 damentum haberi possit, ut non nemo opinatus est.²⁾ Immo vero,
 cum in universum aestimanti libri B et C codici A praestent (cf.
Byz. Zeitschr. 4, p. 265 sqq.), hic liber tamen nonnumquam ipsam
 Zonarae manum solus servaverit, hodie his tribus codicibus textus
 Zonarae aequaliter niti debet, in quo constituendo ἐλλειπτικῶς, ut
 aiunt, est agendum.

Hic quoque codex per aliquod tempus Groningae praesto mihi
 fuit. Satis tamen habui Haasii collationem, qua et Pinder et Din-
 dorf usi sunt, in meum quoque usum convertere, non nescius eam
 non ab omni errore immunem esse. Ipse contuli l. 7, 1—11 et 8,
 3—6, praeterea varios hic illic locos.

Codex Monacensis n. 324 (c)

bombycinus, saec. XIII, foliorum 247, nitidissime scriptus (Hardt.
Cat. codd. mss. graec. bibl. reg. Bavar.), continet totum Zonarae opus.

1) Indictionis numerus deest.

2) Haec opinione in errorem inducti nonnullis locis Dindorfius et Melber
 auctoritatom libri A immerito secuti sunt veluti 7, 9, 8 καὶ τῶν ἱεροσυνῶν (καί
 τινων ἱεροσυνῶν BC), 7, 16, 10 πάντες ταύτην τὴν χάριν (cf. Add. et Corr.; ταύ-
 την τὴν χάριν πάντες BC), 8, 9, 2 οὕτως ἐπλευσεν (οὕτω διέπλευσεν BC), 8, 11, 9
 ἐλύθη (διελύθη BC), 8, 12, 4 ἐπίστρεψαν (ἐπίστρεψαν BC), 8, 12, 4 πλεισόμενος

Zonaras

Inscribitur: *χορηγὸν τοῦ τιμιωτάτου μοναχοῦ νεώτου Ἰωάννου τοῦ Ζωναρά* : Huius autem codicis, quem Hieronymus Wolf, primus Zonarae editor, inprimis secutus est, proprium pretium aut exiguum est aut nullum. Quanta licentia eius librarius in describendo usus sit monui *Byz. Zeitschr. l. l.* p. 257 sq., nec, quod sciam, praeter locos fortasse tres, in his certe Zonarae libris, sinceram praebet lectionem quae in BCA non compareat. Quare hunc librum omnino spernere decreveram; a quo consilio tamen recedendum mihi putavi, quoniam utiliter poterat adhiberi ad fidem codicum ABC exigendam, ubi aut A a BC, aut B a CA, aut C a BA discreparet. Quod ubi obtinet ope Monacensis facile diiudicabimus utrum ea peculiaris sit lectio libri A aut B aut C, alibi non reperta, an exstet etiam in alia codicum familia, quam Monacensis nobis repraesentet.

Igitur neglectis lectionibus, quas solus praebet, in variis tamen lectionibus codicum ABC indicavi (parva littera e) a cuius parte stet Monacensis liber. Pinderi adnotationem criticam plerumque secutus collatione quoque usus sum a Dindorfio in volumine quinto editionis suae publici iuris facta.

DE EXCERPTORUM CONSTANTINIANORUM CODICIBUS.

DE TITULI *ἘΠὶ Ἀπετήσ καὶ Κακίας* CODICE PEIRESCIANO.

Cf. WESCHER in DORANGE, *Catalogue des manuscrits de la Bibliothèque de Tours* 1875 p. 428 sq., OMONT, *Catalogue des manuscrits Grecs des départements* 1886 p. 63 sqq., GROS in *Praef. ad editionem suam Cassii Dionis I* p. LVII—LXXXIV, praecipue vero BUETTNER-WOBST, *der Codex Peirescianus. Ein Beitrag zur Kenntniss der Excerpte des Konstantinos Porphyrogenetos, Berichte der Königl. Sächs. Gesellschaft der Wissenschaften* 1893 p. 261—352.

Nobilissimus hic codex, hodie apud Turones in bibliotheca publica adservatus, olim fuit Nicolai Claudii Fabricii Peirescii¹⁾, regis consilarii in senatu Aquisextiensi, qui eum magna

(πλειοούμενος BC), 8, 22, 7 *τὰ ἑμέτια* (τὸ ἑμέτιον BC), 9, 3, 3 *τέτοζε* (ἔτοζε BC), 9, 16, 4 *καὶ ὁ μὲν* (καὶ ὁ BC).

1) *Nicolas-Claude de Fabri Seigneur de Peiresec*, nat. die 1 mens. Dec. 1580, † die 21 mens. Iunii 1637. Vide de eo praeter Gassendii notum librum L. Delisle, *Un grand amateur français du XVIIe siècle*, Toulouse 1889 et Ch. Joret, *Fabri de Peiresec humaniste, archéologue, naturaliste*, Aix, J. Remondet-Aubin 1891. Optime cognoscitur ex litteris permultis ab eo vel ad eum scriptis, quae iam partim publici iuris factae sunt (*Collection de documents inédits sur l'histoire de France publiés par les soins du Ministre de l'Instruction publique*).

pecunia in insula Cypro emerat. Atque id quidem notum, ignorant plerique, Peirescium cum liber adveheretur nesciisse quodnam *vet-
m̄lior* adeptus esset. Patet hoc ex litteris eius ad amicum Parisinum *Du Puy* sub finem anni 1627 datis. Scribit die 8 mensis Decembris: . . . „*de Cypre on mande avoir quelque esperance d'un ms. pour raison de quoy le vice-consul vouloit aller en persone à la montagne pour l'amour de moy, cependant il m'envoye trois mss. en parchemin, qui sont en quarantaine aux isles de Marseille. Dieu sçait s'il y aurà rien qui vaille*¹⁾, et decem diebus post: „*Les trois livres mss. dont je vous parlois dernièrement ont enfin achevé leur quarantaine et sont parvenus sains et saures entre nos mains, et si bien pas un d'eux n'estoit celuy que nous avions demandé, je crois que vous ne trouverez pas pourtant que nous ayons perdu au change. Le plus petit n'est . . . qu'un registre de la chambre des finances du royaume de Cypre de l'an MCCCCLXVIII . . . L'un des autres . . . ne contient que des vies des saints Mais le troisieme est bien autre chose que tout cela. Il est en fort beau velin in fol., mais plus grand de beaucoup et fort espois, contenant 336 feuillets escripts en caractere de six cents bonnes années pour le moins et les tiltres en majuscule de lettres d'or comme aussy une quinzaine de vers jambiques inserez entre la preface et le premier chappître, et les pages sont si grandes et si remplies qu'il y a bien de la matiere, n'y en ayant pas une qui ne fist un feuillet entier par colonne y joignant la version latine comme c'est la coustume des libraires de Paris et en la forme du Polybe de Casaubon a peu près. Ce livre est intitulé ΠΕΡΙ ἈΠΕΤῆΣ ΚΑΙ ΚΑΚΙΑΣ et contient des extraicts ou collections sur cette matiere, tirées de quatorze differants auteurs des meilleurs que l'on eust encores en Constantinoble au temps de Constantin Porphyrogenete qui a faict ou faict faire cette compilation, à sçavoir*“ [Iosephus, Georgius Monachus, Ioannes Malalas „*que je n'avois pas encor ouy nommer*“; Ioannes Antiochenus „*qui ne passe plus outre que Focas*“; Diodorus, Nicolaus Damascenus, Herodotus, Thueydides, Xenophon, Arrianus, Dionysius, Polybius, Appianus, Dio].

Et paulo post: . . . „*ce volume a esté relié en la forme qu'il est, et les feuillets cotez il y a bien 200 ans. Mais il falloit qu'il*

1) *Lettres de Peiresc aux frères Dupuy publiées par Philippe Tamizey de Larroque, Paris, Imprimerie Nationale 1888 sqq., vol. 1 p. 436.*

Excerpta
Valesiana

eust esté auparavant descousu et deschiré et quelques feuilles perdues, dont il est aisé d'en recognoistre les deffectuositez, manquant le tiltre du recueil tiré de Nicolas Damascenus et ceulx de l'Arrianus et du Dyonisius Halicarnasseus, et se trouvant des transpositions toutes manifestes en divers endroits, où l'on a entrelassé des cahiers du Polybe dans ceux du Dion et de ceux du Dion parmy ceux d'autres autheurs. Ce qui a besoing d'une disquisition bien exacte et d'une patience telle que pourroit estre celle de Messrs Saulmaise, Holstenius (ou de Mr. Rigault s'il vouloit s'y assujettir) pour bien discerner par le style different, ce qui merite d'estre restitué a son vray autheur, là ou les allegations manquent“ (p. 443 sqq. cf. 5, 250 sqq.).

Ex quibus ultimis hoc quoque discimus Peirescium, circumspicientem cui eclogarum edendarum munus optime mandaret, cogitasse de Salmasio, de Holstenio, de Rigaltio, non cogitasse de eo, cui hoc negotium mox datum fuit: Henricum Valesium dico, tunc temporis annos tantum viginti quattuor natum atque extra Lutetiam Parisiorum hominibus litteratis vix notum.

Codex non statim Lutetiam missus est. Peste enim his temporibus Francogalliam praesertim meridionalem graviter vastante, quo commercium maxime impediabatur, verebatur Peirescius ne, si forte hic illic in statione retineretur, damnum acciperet, totusve periret.¹⁾ Accedebat libri melius noscendi cupiditas.²⁾ Anno tamen 1629 exeunte thesaurum suum a se dimittere ausus est teste epistola ad eundem Dupuy data die 18 m. Novembris. „In cista“, scribit, „qua Thuani res („hardes et curiositez“) ad eum mittendas curavi, imposui et alias res et finalement mon grand volume des eclogues de l'Empereur Constantin Porphyrogenete, que je me suis resolu de hazarder, pour ne vous faire tant languir, en l'attente de meilleure saison et plus seures commoditez, de crainte que vous ne trouviez par aprez que la chose ne le meritast pas, de quoy je commençois d'avoir grande honte“ (2 p. 198 sq.).

Mense demum Aprili anni sequentis Peirescius certior factus est cistam Lutetiam advectam esse (2 p. 238; cf. ep. dat. die 22 m. Febr., p. 237 et p. 698), nec tamen qui eclogas ederet inventus erat. Olim Salmasium vel Rigaltium editorem optaverat Peirescius, iam Hugonem Grotium, his annis ut notum est Lutetiae degentem, praeferebat (2 p. 199 sqq., cf. p. 705). Salmasius autem fortasse editoris munus se suscepturum pollicitus est, quippe cui

1) Cf. *Lettres de Peiresc* 5 p. 295.

2) cf. *l. l.* p. 482.

a. 1631 liber a Dupuy traditus sit (2 p. 290). Nec tamen si pollicitus est, promisso stetit. Ante diem 1 m. Nov. 1632 redierat codex in manus Dupuy (2 p. 367), at simul qui eum ederet sese obtulerat. „*J'ay bien de l'obligation a Mr de Valois*“, ita Peirescius ad amicum, „*et rechercheray tout moyen de me revancher de tant de bonne volonté qu'il monstre avoir pour moy, laquelle je ne dois imputer qu'à l'excedz de courtoisie avec quoy vous aultres Messieurs luy pourriez avoir parlé de moy, plus tost selon ce que vous souhaitiez que je fusse que selon ce que je pourrois estre de ma vie, de quoy par consequent je vous ay la principale obligation. Et serois bien ayse d'entendre que son Ammian Marcellin fusse en estat de voir le jour, mais pour la dedicace des eglogues de Constantin Porphyrogenete je suis bien d'avis que vous luy en fassiez faire l'adresse à quelqu'un qui aye moiën de luy faire toucher quelque chose des bienfaits du Roy. Pour moy je luy suis trop redevable de sa bonne volonté*“ (2 p. 368).

Excerpta
Valesiana

Intra annum et semestrem, mense Maio ut videtur anni 1634¹⁾, iam prodiit liber hoc titulo: *Polybii, Diodori Siculi, Nicolai Damasceni, Dionysii Halicar., Appiani Alexand., Dionis et Joannis Antiocheni Excerpta ex Collectaneis Constantini Augusti Porphyrogenetae Henricus Valesius nunc primum Graecè edidit, Latine vertit, Notisque illustravit, Parisiis, M. D. C. XXXIV. Sumptibus Mathurini du Puis, viâ Jacobaeâ, sub signo Coronae. Cum privilegio Regis.*

Valesius quam bene de his fragmentis meritus sit, nemo doctus nescit. Non tamen omnia edidit, neglectis nempe iis quae iam aliunde nota erant, omissis quoque excerptis Georgii Monachi et Ioannis Malalae.

Codex autem etiam postea apud Parisios aliquamdiu remansit, nec fortasse ad dominum suum vivum rediit (Peirescius † die 24 m. Junii 1637). Certe anni 1635 initio erat adhuc in manibus Samuelis Petiti (*l. l.* 3 p. 269).

Qui varios codicis per saec. XVII casus cognoscere curat fortasse non sine fructu librum Delislii supra laudatum adibit, quem mihi consulere non licuit. Hoc tantum novi eum tandem pervenisse in bibliothecam ducum de Lesdiguières²⁾; quae gens cum

1) Regium privilegium bibliopolae Mathurino du Puis datum est die 15 m. Maii 1634. cf. quoque Peirescii litteras *l. l.* 2 p. 478 sq. et 527; 3 p. 123; 5 p. 423.

2) . . . le précieux manuscrit est venu s'échouer a Marmoutier avec les débris de la bibliothèque de Lesdiguières (Tamizey de Larroque, *l. l.* 1, 469 adn. 2).

Excerpta
Valesiana

ineunte saec. XVIII exstincta esset¹⁾, codex Peirescianus anno 1716 a Benedictinis Maioris Monasterii (*Marmoutiers*), prope Turonum oppidum trans Ligerim siti, emptus est, teste antiquo huius monasterii catalogo in quo memorabatur *de iis et virtutibus Ms. Graecum emptum Tolosae anno 1716 in-fol.*²⁾ Quocum conspirat nota in codicis pagina prima *ex libris Majoris Monasterii C 980.*³⁾ Temporibus civilis perturbationis cum coenobium everteretur nobilis codex ad Turones translatus est, apud quos ad hunc usque diem adservatur. Grosio autem cum editionem Dionis pararet Lutetiam transmissus plus decem annos in huius domo latuit et vix tandem post mortem eius a Turonibus recuperatus est.⁴⁾ Post Grosium codicem tractarunt Iulius Wollenberg, Carolus de Boor, ego, postremus denique Buettner-Wobst, qui accuratissime totum descripsit.⁵⁾

Codex est membranaceus, 365 × 277 mm., (pars autem scripta cuiusque folii est 275 × 190 mm.), saec. X/XI, foliorum 333, litteris minusculis pulchre scriptus.⁶⁾ Unumquodque folium 32 versus continet 46—54 litterarum.

Quo tempore in Peirescii manus veniebat codex quattuor foliis scriptis, duobus a capite et duobus itidem in fine, auctior erat. Hinc folium quod nunc primum est numero 3 signatur. Continebantur autem duobus primis foliis, iam olim teste Valesio lectu diffi-

1) Die 5 m. Augusti 1711 obiit Alphonsus *de Créquy*, comes *de Canaples* qui anno 1703 ultimus dux de Lesdiguières factus est, et die 21 m. Iannarii 1716 paenultimi ducis vidua. Cf. *Lettres de Madame de Sévigné (Les grands écrivains de la France)* 2 p. 492 adn. 8 et 3 p. 40 adn.

2) Cf. Gros. *l. l.* p. LXXXIV, Buettner-Wobst *l. l.* p. 262.

3) Cf. quoque epistolam die 20 m. Iulii 1719 a Benedictino Alexio Lobineau ad Ludovicum Tasche datam apud Gros. *l. l.* p. LX, Buettner-Wobst *l. l.* p. 263.

4) Cf. Buettner-Wobst *l. l.* p. 265.

5) Lutetiam postquam a Peirescio missus est codex teste Valesio in praefatione *transcriptus* (est) *a paucis usque doctissimis viris*. Idem ex Peirescii litteris manifestum fit. Quod tamen non ita accipiendum est quasi totius voluminis tum apographa facta sint. Partes tantum eas quae maxime placebant sibi quisque descripsit. Sic cod. Parisinus Graecus n. 2550 f. 17—94 excerpta continet Diodori, Dionis, Ioannis Malalae manu Casauboni scripta. Vide quoque *Lettres de Peirese* 2, 705. Ipse quoque Peirescius amicis suis Excerptorum indicies speciminaque misit. Eiusmodi index reperitur in cod. Barberiniano 2, 58 f. 102—106 quibus prima ultimaque cuiusque scriptoris fragmenta notata sunt.

6) Vide imaginem photolithographicam folii 272' apud Omont. *l. l.* in calce. — „*addo codicem, id quod iam primo obtutu adparet, eadem manu qua praestantissimum illum Aristotelis librum Parisinum 1835 P exaratum esse*“ Iulius Wollenberg, *Progr. d. französ. Gymnasiums zu Berlin*, 1861 p. 2.

cillimis,¹⁾ tituli praefatio (quae reedit in titulo *de legatis* redibatque, opinor, in omnibus) cum indice scriptorum excerptorum, et *ἑαυτοὶ σημειώνοντες τὴν βασιλικὴν ἀγωγὴν* (ed. Val. p. 2—6). In fine duo folia scripta periisse facile demonstrari potest. Omnium enim fragmentorum ultima sunt Excerpta Dionea. Horum postrema pars, qua nondum carebat codex cum a Valesio edebatur, nunc desideratur (inde a *μήτε λέγων μήτε ἀκούων* lib. 79, 13, 2). Quae fragmenta cum 1½ folii spatium expleant ad minimum duo folia evulsa fuerunt, quorum ultimum e parte versa scriptura vacabat. Continebat igitur codex cum in Galliam advectus est 333 + 2 + 2 = 337 folia (336½ scripta).²⁾

Excerpta
Valesiana

Bis folia numeris notata sunt, a Peirescio vel Valesio olim et nostris temporibus a viro doctissimo Duboz, qui hodie bibliothecae Turonensi praeest. Uterque cum unum folium casu signare omiserit (Peirescius inter f. 236 et f. 237 postea 236bis insignitum, Duboz inter f. 65 et 66 iam 65bis notatum) cumque praeterea folia quaedam locum mutaverint et Duboz primum quoque folium chartaceum signarit, hi numeri ab illis ubique discrepant.³⁾ Equidem veteres secutus sum, hucusque necessario usurpatos ab iis qui codicem tractaverunt, ne discrepantia numerorum cum inutilis tum molesta oreretur.⁴⁾

Tituli *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας* parte priore quae sola hodie superest — periit pars altera⁵⁾ rerum ab Imperatoribus gestarum

1) „Cum in exemplari nostro maxima pars huius proemii ita deleta esset, ut prorsus non posset legi ex editione Hoeschelii id supplevimus“ Vales. *adn.* ad p. 2.

2) Peirescius ipse quod scribit *contenant 336 feuillets escriptis en caractere cct.* (vide supra p. VII), id inde explicandum videtur quod unum folium in numerando praetermiserit, nisi credere mavis eum folium 337 a recta parte tantum scriptum neglexisse. — Tria folia hodie ultima 332—334 olim prima ternionis vel quaternionis fuerunt, nam f. 144, quod folium 332 praecedebat, quaternionis ultimum erat. Ergo codex cum e librarii manu exiret aut tribus foliis in fine auctior erat, si ternione usus est, aut quinque, si quaternione. Vacabantque igitur a scriptura aut 1½ aut 3½ folia. Foliis puris utrum codex privatus fuerit cum ad Peirescium adlatus est necne nihil refert. Equidem crediderim iam tum avulsa esse cum liber pessime habitus denuo illigaretur (*il y a bien 200 ans* Peirescius). Rationes Buettneri-Wobstii p. 348, 3 non intellego.

3) Cf. Buettner-Wobst *l. l.* p. 267.

4) Aliter visum Buettnero-Wobstio, quem tamen spero fore ut in excerptis edendis ad veterem numerationem redeat, qua recens nihilo est praestantior.

5) Praefatio ita incipit: *ὑπόθεσις τοῦ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας βιβλίου πρώτου*, explicit: *καὶ οἱ ἐγεξῆς (scriptores) ἐν τῷ δευτέρῳ τείχει ἐπιγράφονται.*

Excerpta
Valesiana

chronica Byzantina continens — fragmenta quattuordecim scriptorum collecta erant, quorum ecce index:

- A Flavius Josephus
- B Georgius Monachus
- Γ Joannes Malalas
- Δ Joannes Antiochenus
- E Diodorus
- ϵ Nicolaus Damascenus
- Z Herodotus
- H Thucydides
- Θ Xenophon
- ι Arrianus
- ΙΑ Dionysius
- ΙΒ Polybius
- ΙΓ Appianus
- ΙΔ Cassius Dio.

Quae fragmenta quo modo per singula codicis folia distributa sint ¹⁾ accuratissime exposuit Buettner-Wobst *l. l.* p. 270—350.

Dionis fragmenta reperiuntur:

(quat. 4½ folia ultima)	f. 288 ^v —292 =	1 (fr. 6, 2) — 22 (fr. 40, 5)
(integer quaternio)	f. 168 —175 =	22 (fr. 40, 5) — 73 (fr. 84, 2)
(integer quaternio)	f. 192 —199 =	74 (fr. 85, 1) — 123 (fr. 109, 21)
(integer quaternio)	f. 200 —207 =	124 (42, 8, 1) — 159 (49, 7, 6)

¹⁾ Supra iam Peirescium audivimus querentem quaterniones totos vel singula folia locum suum in codice saepissime mutasse. Operae pretium est nosse quae scribit in litteris die 18 m. Nov. 1629 ad Dupuy datis: *Je ne l'ay pas faict coudre, ains l'ay faict passer par des longs filletz tendus d'une tranchefile à aultre, pour chascun cahier, selon l'ordre que je l'avois rangé dez la premiere foyz que j'y mis le nez et que je le fis descoudre, pour r'abiller les transpositions, qui y estoient manifestes, la vieille relieure ayant esté si mal endossée, que la plus part des cahiers avoient esté aultres fois pourris par le doz, et les feuilles mesmes fendües, et puis recousües sans ordre, car il n'y avoit poinct eu de reclame, lorsqu'il fust escript. Je crois bien avoir rencontré en plusieurs lieux la vraye suite et des cahiers et des feuillets transposez, et y avoir suppléé les reclames qu'il y falloit, mais il y en a d'autres, où je pense m'estre equivocqué, et toutefois je n'eus pas le loisir depuis de le mieux parcourir et examiner, pour ne pas y laisser du regret, principalement aux ecloques tirées du Nicolaus Damascenus que j'eusse bien voulu pouvoir bien distinguer d'avec le reste, car le commencement y manque. Il faudra que quelqu'un de cez Messieurs de delà, qui ont plus de cognoissance, de pratique et de loisir que moy, s'en donne la peine, ect. (*l. l.* 2, p. 199).*

$$\begin{aligned}
 (\text{int. quat.}) \left\{ \begin{array}{l} \text{f. } 145. 150. 151. 149 \}^1 \\ \quad \quad \quad 147. 152. 153. 146 \end{array} \right\} &= 160 (49, 20, 4) - 199 (59, 4, 6) \\
 (\text{int. quat.}) \left\{ \begin{array}{l} \text{f. } 122. 123. 124. 148 \}^2 \\ \quad \quad \quad 125. 126. 127. 128 \end{array} \right\} &= 199 (59, 4, 6) - 239 (61, 10, 1) \\
 (\text{int. quat.}) \left\{ \begin{array}{l} \text{f. } 131. 132. 133. 129 \}^3 \\ \quad \quad \quad 130. 134. 135. 136 \end{array} \right\} &= 239 (61, 10, 1) - 304 (71, 14, 1) \\
 \text{integer quaternio f. } 137 - 144 &= 304 (71, 14, 1) - 375 (77, 13, 7) \\
 \text{quaternionis } 4\frac{1}{2} \left\{ \begin{array}{l} \text{f. } 332 - 334 \\ \text{folia priora } \left\{ \begin{array}{l} 335. 336^{\text{r } 5)} \end{array} \right. \end{array} \right\} &= 376 (77, 13, 7) - 411 (79, 13, 2)^4 \\
 &= 411 (79, 13, 2) - 415 (80, 3, 2)
 \end{aligned}$$

Excerpta
Valesiana

Itaque hodie supersunt in codice Peiresciano 415 Excerpta Dionica,⁶⁾ sed etiam plura fuerunt. Nam inter f. 199 et f. 200 integer quaternio perierit necesse est, cum credibile non sit ex libris 36—41 epitomatores nihil excerptisse. Quo quaternionione si 40—50 Excerpta scripta fuisse sumamus titulum *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας* circiter 460 Fragmenta Dionis foliis 73 (65 + 8 quae perierunt) comprehendisse apparet.⁷⁾

1) Foliorum paria hoc ordine sese excipiebant:

145 150 151 149 147 152 153 146

2) Foliorum paria hoc ordine sese excipiebant:

122 123 124 148 125 126 127 128

3) Foliorum paria hoc ordine sese excipiebant:

131 132 133 129 130 134 135 136

4) Buettner-Wobst unum fragmentum parvulum (ex 75, 27, 1) adnotare omisit. Quod moneo ne quis putet meam computationem ab eius computatione discrepare.

5) Hodie desunt, cf. p. XI.

6) Inter quae sex Plutarcho, n. 106—111 (V. p. 646—649) inter fr. 102, 12 et fr. 104, 1. 2. Cf. Appendix.

7) Ad haec non optime quadrant quae scribit Peirescius *l. l. 1*, p. 452: *J'oubliois de vous dire qu'ayant fait descouldre une partie de nostre ms. grec et en ayant conferé quelques passages sur ce que nous avons de Polybe et de Dion, j'en ay assemblé du Dion jusques à 64 feuillets, dont les 60 s'entresuivent, y ayant encore une grave lacune ou interruption entre les 4 feuillets du commencement et les 60 du reste de la suite; mais il y a dans notre volume deux cahiers que je pense estre de cet authour là, nous verrons s'il y aura moyen de les joindre. En ce cas là il y en auroit 80 feuillets en tout.* Errasse Peirescium patet.

Excerpta
Valesiana

Codex Peirescianus quauquam pulchre tamen sat neglegenter scriptus est: accentus spiritusque saepissime omittuntur aut perperam appinguntur, iota quod vocatur adscriptum neglegitur fere, interpunctionis ratio subinde risum movet. Quae omnia ut probentur initium Excerptorum Dioneorum ad fidem codicis exscribam (f. 288^v)¹:

ΙΔ † ΠΕΡΙ ἈΡΕΤΗΣ ΚΑΙ ΚΑΚΙΑΣ ∴ †

† **Ο**τι ὁ νομασ ὄκει ἐν ζολωνῶι τῶι κερινάλιω
 ὀνομασμένωι ἄτε | ζ σαβίνος ὄν· τα δε διή
 αρχεῖα ἐν τῆι ἱερά ὀδῶ εἴχε· και τὰς τε | δια-
 τριβὰς, πλησίον τοῦ ἐστιάιου ἐποιεῖτο· ζ
 ἐστιν ὅτε και κατα | χώραν ἔμενε· ὁ δε δίων
 ρ^h ὅτι σπουδῆν ἔχω συγγράψαι· πάνθ |

ει τ ἱστορίας
 ἰων ζοζ
 κιανον. ρω
 μαίξ

De itacismo in orthographia huius codicis frequentissimo iam egit Gros. *l. l.* p. LIX. Scribitur saepe

ει pro η ι οι

η pro ι ει οι

ι pro η ει οι

υ pro η οι

οι pro ι υ

Praeterea haud raro ε pro αι et η pro ε et αι exaratur et saepissime ο et ω confunduntur.

Siglis compendiisve librarius haud raro usus est. In Dionea parte haec occurrunt²):

Θσ Θυ Θδν Θῶν = θεός θεοῦ θεόν θεῶν

οὔνῶν = οὔρανῶ

πῶσ πῶι πῶα = πατρός πατρί πατέρα

μῶα = μητέρα

ῶσ = υἱός

ἀνῶν = ἀνθρώπων

ἀνῶν ἀνείνων = ἀνθρωπίνων ἀνθρωπείνων

ἀνῶτερον = ἀνθρωπινώτερον

ἀνῶπεια = ἀνθρώπεια

πῶιδι = πατρίδι

σῶιασ = σωτηρίας

ζ ε = και

1) Alia exempla vide apud Wollenberg *l. l.* p. 5 et apud Buettner-Wobst passim. — Tituli auratis litteris exarati sunt.

2) Vide quoque Gros. *praef.* p. LX.

ζ	=	ζάρ (in versus fine)	Excerpta Valesiana
θ	=	-θαι (in versus fine)	
ἴτιῶ	=	ἴτιων	
πειραι(ὶ)	=	πειραιῶς	
ο	=	τος	
αῦ ^τ	=	αὐτῶ αὐτόν	
τοῦ	=	τοῦτο	
βουλεύμα ^τ	=	βουλεύματα	
δαμασι ^τ	=	Δαμασίππων	
δημάχ ^ο	=	δημάρχους	
ζ	=	ἐκατοντάρχοις	
Ζ	=	Ζεύς	
φ ^η φ ^α	=	φησί φασί	
π ^ε	=	περί	
ρουμα ^ν	=	Νουμαντίων	
κοριν ^θ	=	Κορινθίων	
στρα ^τ	=	στρατηγῶν	
ι ^π	=	ἰππέα ἰππῆς ἰππέων ἰππεῦσι	
ὄν ^ο	=	ὄνόματι	
δικτα ^ο	=	δικτάτορι	
πο ^λ	=	πολέμου	
προ	=	προαστείω	

Praeterea numeri fere litteris et nomina propria haud raro per compendia exarantur, cf. fr. 63 et 65 et exempla modo allata.

Lemmata in margine saepissime adscripta sunt veluti:

	πυρρ ^ο /	ρηγευ ^λ /	cet.,
vel:	μ	π ^ε σκιπυ	
	α	ω ^ν Τοῦ α	
	ρ	φρικαν ^η	
	κ		
	ε		
	λλ ^ο /		

Interdum quoque ad eam fragmenti partem qua virtutis exemplum narratur in margine adnotatur ἀρετή, ad fragmentum autem 96, 1. 2 ὅμοιον καὶ διάφορον.

Excerpta
Valesiana

Fragmenta incipere solent a solemnī ōri cuius prima littera modulo maiore atramento rubro exarata est; in fine post puncta duo (:) spatium 3—4 litterarum a scriptura vacat.

Excerpta Dionea codicis Peiresciani ipse contuli; ante me contulerant Gros, Wollenberg. cuius schedae periisse videntur, de Boor; post me totum, ut dixi, codicem excussit Buettner-Wobst. Hunc de paucis quibusdam, in quibus me a de Boorii lectionibus, Melbero subministratis, discrepare videbam, per litteras adii. Is humanissime desiderio meo satisfacit. Quare ubi a Melbero discessero velim mihi fides habeatur.

DE TITULI ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ CODICE RESCRIPTO
(VATICANO GRAECO 73).

(Cf. MAIUS, *Scriptorum veterum nova collectio* vol. 2, p. VIII—XVIII. XXIII. XXXI—XXXIII, THEOD. HENSE, *Polybii historiarum excerpta gnomica in papiro Vaticano LXXIII Ang. Maii curis resignato retractavit Th. II.*, Berolini 1846, in praefatione, II. VAN HERWERDEN, *Spicilegium Vaticanum*, 1860 p. IX—XII, U. PH. BOISSEvain, *de excerptis Planudeis et Constantinianis ab Angelo Maio editis*, in programmate gymnasii Erasmiani. Roterodami 1854 p. 25 sqq.)

Codex est membranaceus, saec. X/XI, formae maximae, 350 mm. × 275 mm. (pars scripta cuiusque folii 260 mm. × 200 mm.), foliorum 177 (= paginarum 354), litteris minusculis pulehre scriptus.¹⁾ Unumquodque folium 32 versus continet 46—54 litterarum.²⁾ Haec qui comparaverit cum iis, quae de codice Peiresciano exposita sunt, statim videbit alterum librum alteri simillimum esse.³⁾ Nec suspicionem meam premam eiusdem bibliothecae dicam an collectionis olim fuisse et Peirescianum et Vaticanum et fortasse etiam Hispanum illum librum (περὶ πρόσεσων) quod incendio Escorialensi periit.

Neque dubito quin in hoc nostro quoque Vaticano ut in codice Turouensi fragmentorum ex quoque scriptore excerptorum seriei litteris auratis titulus appietus fuerit in hunc modum⁴⁾:

Α † ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ ∴ †

Nempe haec mihi causa esse videtur cur nullius scriptoris

1) Vide scripturae imaginem apud Maium *l. l.* in operis fronte.

2) Saeculo fere XIV super scripturam antiquam, quoad eius fieri poterat deletam, Aristidis rhetoris orationes et Platonis Gorgias scripta sunt.

3) Mensurae paululum quidem differunt, nec tamen obliviscendum librum Vaticanum esse rescriptum pergamenamque chemicis Maii venenis facile se contrahere potuisse.

4) Non aliter codex antiquus ille Hispanus ut ex apographis eius patet.

initium servatum sit: abiciebantur folia quae ad rescribendum minus idonea videbantur. Excerpta
Maiana

Sed non tantum eae verum multo plures membranae illo tempore perierunt, ceteraeque quas in novos usus seponebant ita divulsae sunt, ut hodie vix ac ne vix quidem duo foliorum paria vetere ordine sese excipiant.

Scriptores, quorum excerpta gnomica in codicis parte superstate collecta sunt, ordine litterarum dispositi¹⁾ hi sunt:

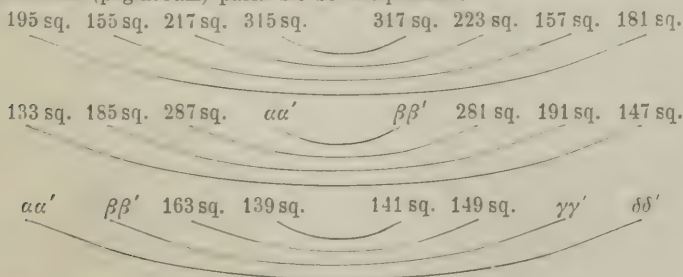
1 Agathias	8 Iamblichus
2 Appianus	9 Menander
3 Arrianus	10 Polybius
4 Dexippus	11 Procopius
5 Cassius Dio	12 Theophylactus
6 Diodorus	13 Xenophon.
7 Eunapius	

Horum excerptorum per singulas codicis paginas distributionem exposuit Mai. *l. l.* p. 132sq. et 462 sqq. Dionea fragmenta habes:

int. {p. 195. 196. 155. 156. 217. 218. 315. 316}	1 (fr. 1, 2) — 65
quat. {p. 317. 318. 223. 224. 157. 158. 181. 182}	= (fr. 36, 15)
	65 (fr. 36, 15) — 101
quat. {p. 133. 134. 185. 186. 287. 288. α . α' }	= (fr. 40, 30)
6 fol. ext. {p. β . β' . 281. 282. 191. 192. 147. 148}	= 102 (fr. 40, 31) — 124
	(fr. 43, 21)
quat. {p. α . α' . β . β' . 163. 164. 139. 140 ²⁾ }	= 125 (fr. 46, 2) — 161
6 fol. med. {p. 141. 142. 149. 150. γ . γ' . δ . δ' }	= (fr. 57, 26)

1) Quem ordinem scriptores in codice olim tenuerint non satis liquet. Diodorum Dio secutus esse videtur, Arrianum Eunapius, hunc Polybius, Dexippum Iamblichus, Agathiam Menander, cf. Mai. *l. l.* p. 135. 282. 295. 330. 361.

2) Foliorum (paginarum) paria sic se excipiebant:

Excerpta
Maiana

In medio excerpto 161 (quod agit de pugna Cannensi) Dionis fragmenta subsistunt. Sed reperitur in hoc titulo altera quoque excerptorum series non Dionis quidem sed Anonymi cuiusdam qui eius historiam Augustam in compendium redegit continuavitque¹⁾. Haec fragmenta, olim Dioni ipsi attributa, continentur his foliis: ²⁾

quaterni- onis 6 fol. media	$\left\{ \begin{array}{l} \text{p. } \alpha. \alpha'. 301. 302. 349. 350. 203. 204 \\ \text{p. } 205. 206. 343. 344. 299. 300. \beta. \beta' \end{array} \right\}$	Dio ed. Dind. 5
		p. 181—202
		(48, 24, 5—66, 13, 1)

quaterni- onis 6 fol. media	$\left\{ \begin{array}{l} \text{p. } \alpha. \alpha'. 261. 262. 337. 338. 309. 310 \\ \text{p. } 323. 324. 327. 328. 275. 276. \beta. \beta' \end{array} \right\}$	Dio ed. Dind. 5
		p. 203—232
		(67, 7, 3 usque ad Constantinum.

Ergo, ut ad Dionis excerpta redeamus, 18 foliis (= 36 paginis) continentur 161 fragmenta; foliis 6, quae intercepta sunt, circiter 50 periisse censenda sunt. Quot insuper quaterniones excerpta Dionea continentes interierint difficile dictu. Cum tamen quaterniones illi tres fragmenta ex libris tantum 15 prioribus desumpta comprehendant neque ulla causa sit cur credamus, ante in excerpto Dione substituisse eclogarium quam historia illa Augusta inciperet, i. e. ut credere licet circa librum 40,1, statuendum erit nos damnum quattuor fere quaternionum passos esse, quibus continuerentur circiter 280 excerpta.³⁾ Ceterum haec computatio quam sit incerta nemo non videt. Hoc tamen apparet eclogarium, cui sententias ex historicis conquirendi negotium datum erat, ex Dione certe multo plura excerpisse quam excerpit is qui virtutis exempla

1) Nieubrii opinionem Anonymum hunc Petrum Patricium esse conicientis ego, quanquam argumentis usus parum validis, amplexus sum *l. l.* p. 23 sq., redarguere conatus est Sotiriadis, *Zur Kritik des Johannes von Antiochia*, Lipsiae 1887 p. 35, 1, admodum probabilem nuper reddidit de Boor *Byz. Zeitschr.* 1, 14—33.

2) Foliorum (paginarum) paria sic se excipiebant:

$\alpha. \alpha'$	301 sq.	349 sq.	203 sq.	205 sq.	343 sq.	299 sq.	$\beta. \beta'$
$\alpha. \alpha'$	261 sq.	337 sq.	309 sq.	323 sq.	327 sq.	275 sq.	$\beta. \beta'$

3) Iure porro suspiceris inter haec Plutarchea quaedam recepta fuisse, ut factum videmus in titulo *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας* et titulo *περὶ πράξεων ἔθνικῶν πρὸς Ῥωμαίους*.

congressit — nam Maianum Excerptum 161 ex eodem Dionis libro desumptum est ex quo Valesianum 33, — et Maium perperam iudicasse (cf. adn. p. 196) inter codicis p. 150 et 301, i. e. inter fragmenta Dionis et Anonymi, tria tantum folia esse amissa. Qui error inde quoque natus est quod excerpta aetatis imperatoriae Dioni ipsi tribuebat.

Codicis huius librarius itacismi vitia commisit quidem sed non ita multa, velut *ἰπίστισεν* fr. 13, 4, *ἄστν* pro *ἄστει* fr. 23, 3, *τίμησιν* pro *τιμήσειν* fr. 24, 6, *κατεζορημύσθη* fr. 26, 3, *ὄνειδίσαντος* fr. 36, 23 al. Idem valet de confusione inter *αι* et *ε* et inter *ο* et *ω*. In re orthographica Vaticanus codex libro Peiresciano longe praestat.

Siglis compendiisve raro usus est, nec nisi usitatis illis *ἄνθς* = *ἀνθρώπος*, *μηῖ* = *μήτηρ*, *σῶτᾶ* = *σωτηρία*, et $\frac{z}{3}$ vel $\frac{z}{5}$ = *καί* saepissime. Praeterea π^e = *περί* enotavi fr. 43, 16, δ^d = *ἄνδρες* fr. 57, 4.

Fragmenta spatio 3—4 litterarum inter se distant incipiuntque, ut par est, a sollemni *στι*. In margine lemmata satis multa litteris rubris adscripta sunt appictique hic illie asterisci ut carmen, oraculum, tale quid indicetur.

Edidit primus hunc titulum totum idem qui invenit Maius eo libro quem supra indicavimus omissis tantum iis quae iam nota erant. Qui in codice legendo quantis difficultatibus conluctatus sit ipsius potissimum verbis aperiam: „*Et primum quidem chemicis adiuvantis diuturnis atque efficacibus sepulta prorsus atque oculos fugiens scriptura suscitanda fuit, ita ut eius apices iamdiu deleti atque intermortui colorem aliquem traherent, et sub novi scripti velamine promicarent. Cave tamen putes paratum ita codicem facile protinus ac ioculariter legi: quin immo hoc Sisyphium saxum, conatu prope infinito atque innumeris vicibus pervolvendum est: isque labor in hoc diutius summeque palimpsesto me torsit, minutis ut dixi litteris exarato*“ e. q. s. (p. XXXII). Maius quo modo officio suo functus sit recte aestimavit v. Herwerden, qui, postquam iam Theodorus Heyse Polybianam partem ad fidem codicis excussit, Diodori, Dionis (et Anonymi), Eunapii, Dexippi, Menandri excerpta denuo cum codice contulit. „*Terissima autem sunt*“, ita v. Herwerden (*l. l.* p. XI) cui plane assentior, „*quae de legendi huius rescripti codicis difficultate Maius conqueritur, quin et fatendum est rirum eminentissimum in negotio supra quam dici possit arduo rerera non tironem se praestitisse. Cernēbat enim acute et prorsus admirabilis est perseverantia, qua scripturam fere oblitteratam, paucis quibusdam paginis exceptis, legere felicissimo ut plerumque successu*

Excerpta
Maiiana

conatus est. In tanto tamen opere non raro eum lapsum esse, nemo mirabitur, qui reputaverit, solidiorem illam accuratiorisque veterum linguarum doctrinam, qua Angli, Germani et nostrates inde a pueris in scholis publicis informari solemus, recentiori saltem aëro Italici genti ceteroquin a natura ingenii dotibus magnifice instructae, prorsus deficere“.

Quae post pauca apud eum sequuntur, ea hodie quoque valent: „*Hodie autem, quod valde dolendum est, antiquae scripturae conditio longe longeque miserior est quam fuit, quo tempore Maius eam primus detexit. Scilicet aliquando mihi accidit, ut integros versus, quos olim ille satis commode legerat, vix ullis relictis vestigiis disparuisse animadverterem. Chemica autem adiumenta, quibus ille tunc ubique locorum et interdum, ut fit, iusto profusius usus est, fuere causa, ut sensim palimpsestus fuscum colorem duxerit; quare, quo tempore eum conferebam, iocī causa il carbonaccio sive carbonem hunc librum Vaticanae bibliothecae praefecti vocare solebant. Quae res legendi difficultatem non mediocriter mihi auxit. Non nisi is, qui hunc aut similem codicem rescriptum manibus triverit, fidem mihi habebit affirmanti haud raro evanescentem istam scripturam ipsum Proteum superare mira diversitate formarum, in quas se singulae litterae intuenti subinde induere videantur, donec vix tandem τεληότι θυμῷ, quemadmodum olim Menelaus, nitenti felix coniectura Idotheae vice perfungens, quid revera scriptum sit, lectori patefecerit“.*

Herwerdeni labor non sine fructu fuit. In Dione solo plus quam 250 locis Maii errores corrigere ei contigit. Interdum eum et ipsum lapsum esse neque ubique recentem scripturam a vetere satis distinctuisse, nemo ei vitio vertet. Ubi ab Herwerdeni lectionibus meae discrepant id consulto factum esse sciendum est. Dioneam enim partem ego quoque in codice rursus examinavi atque etiam post opimam Herwerdeni messem spicae non ita paucae legendae mihi supererant.

Omnibus qui codices rescriptos tractaverunt, notum est in hac re nihil agere nisi qui oculorum et mentis acie aequae intenta non tantum id quod dispicere sibi videatur verum etiam quod quoque loco sententia requirat animo teneat, vel ut aliis verbis idem dicam, Graece bene sciens quid scriptum fuerit non solum legere sed etiam divinare possit. Unde patet magnum esse periculum ne in codice deprehendere tibi videaris quod scriptum aut oportuit aut potuit, nec tamen in eo extet.¹⁾ Id Herwerdeno interdum accidit,

1) Quod tamen non ita acceptum velim quasi plus aequo coniecturis indulserim aut non semper id quod distinguere credebam summa cum diligentia no-

mibi non accidisse vix est expectandum. Sed de Herwerdeni lectionibus, quas ego quoque in codice dispicere mihi visus sum, dubitari iam non potest; quare opus non erat ut eas sub illius nomine afferrem. Cum tamen nondum quis exstiterit qui meas lectiones ad codicem examinaret, quidquid a me primo lectum est, ob eam quam dixi causam, sedulo indicandum duxi.

Atque in locis dumtaxat iis, qui in paginis ita obscuratis¹⁾ leguntur ut primo obtutu pristinae lectionis prorsus nihil superesse credas, litterarum vestigiis, qualia e codice enotavi non nimis tribuendum est. Sic fr. 39, 3 Maius ἐν σκέπη γαζρίου legerat, ego a Maio quodammodo in errorem inductus ἐν σκέπη τοῦ γαζρίου vel γαλιου. Collato tamen Herod. 1, 143 re vera ibi ἐν σκέπη τοῦ γόβου scriptum fuisse patet. — Vide praeterea p. 111 adn.

Excerpta
Maiana

DE TITULORUM ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ἙΘΝΙΚῶΝ²⁾ ΠΡὸς
Ῥωμαίους ET ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ Ῥωμαίων ΠΡὸς Ἑθνικούς
LIBRIS MANU SCRIPTIS.

(cf. E. SCHULZE, de *Excerptis Constantinianis quaestiones criticae*, Bonnae 1866, H. NISSEN, *Kritische Untersuchungen über die Quellen der vierten und fünften Dekade des Livius*, Berolini 1863, *Anhang IV: die konstantinischen Gesandtschaftsexcerpte*, CH. GRAUX, *Essai sur les origines du Fonds Grec de l'Escurial*, 1880, praesertim p. 93—97.)

Inter codices manu scriptos a Ioanne Pacio (*Iuan Paez de Castro*), viro docto Hispano litterarumque amantissimo³⁾, medio sae-

taverim. Testimonio sit Exc. Maianum 75 (fr. 40, 2, p. 109). Miseras verborum reliquias, quo pertinerent nescius, ita enotaveram: φθονο . ε|ρον εν . . το⁸ και τον των ανδρων πολλο . . . ησ φιλοτιμι | Collato Exc. Val. 21 apparet ita scriptum fuisse: φθόνον γεινόμενος ὅσπερ τον και τῶν ἀριστων ἀνδρῶν πολλοῖς ἐπὶ φιλοτιμίας. Neque inutile erit etiam Maianam lectionem apponere: ἀφθονόστε|ρον μὲν . . ἀνδρῶν πολλ . . ἐπὶ φιλοτιμίας Minora quidem praebet Maius sed ubi ego ησ (articulum, credo, legi oportere existimans) ille rectius ἐπὶ pro eo quod re vera erat ἐπό. Id tenendum ne quis, ubi posteriores nihil aut fere nihil vidimus, Maianas lectiones neglegendas putet. Occasione data moneo Maium omnes lacunas magnas parvas duobus tribusve punctis indicasse.

1) Veluti p. 134. 142.

2) In hoc titulo, qui cuiusque scriptoris excerptis praefigitur, variant codices inter ἔθνων et ἔθνηζων. Cum tamen in optimo libro Ambrosiano ἔθνηζων praevaleat (ἔθνηζων octies scribitur, ἔθνων septies, omittitur quinquies) neque unquam in altero titulo scriptum inveniatur περὶ προέσεων Ῥωμαίων πρὸς ἔθνη sed semper πρὸς ἔθνηζους, praetuli ἔθνηζων.

3) Vide de eo Graux *l. l.* p. 79 sqq., 25 sqq.

Excerpta
Ursiniana

culo decimo sexto collectos praecipuum locum obtinebat liber antiquus quo Constantiniani tituli *περὶ πρέσβειων*¹⁾, totius operis historici partes vicesima sexta et septima²⁾, comprehendebantur. Ubi

1) Monuit iam Nissen *l. l.* p. 313 *περὶ πρέσβειων* titulum dici non *περὶ πρεσβειῶν*, quod Ursino debetur. Nihilominus etiam hodie saepissime laudari solet *περὶ πρεσβειῶν*.

2) Omnibus titulis eandem praefationem praefixam fuisse veri simile est (vide supra p. XI). Utque Excerptorum Valesianorum prooemium haec habet in fine: *ὧν κεφαλαίων ὑποθέσεων ἢ προκειμένη αὐτῆ καὶ ἐπιγραφομένη περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας πεντηχοστῆ οὐσα τυγχάνει, τῆς πρώτης τὸ ἐπώνυμον λαούσης περὶ βασιλέων ἀναγορεύσεως* ita prooemium quod edidit Hoeschel, *l. infra l. p. XXXIV*, 1 sic desinit: *ὧν κεφαλαίων ὑποθέσεων ἢ προκειμένη αὐτῆ καὶ ἐπιγραφομένη περὶ πρέσβειων Ῥωμαίων πρὸς ἔθνη οὐκ ἐβδόμη ἐπὶ τοῖς εἴκοσι, τῆς πρώτης τὸ ἐπώνυμον λαούσης περὶ βασιλέων ἀναγορεύσεως*. Id ad unam tantum horum Excerptorum partem pertinere apparet. Alterius autem partis (*Exc. leg. exalterorum ad Romanos*) initium perit. Polybii fragmenta, quae agmen ducunt, in media sententia incipiunt, qua lacuna prooemium quoque haustum puto, cf. quoque Nissen. *l. l.* p. 317 adn. Omnia tamen utriusque tituli excerpta uno Pacii volumine continebantur. Nam ex eius rebus unum tantum codicem „*de legatis*“ in bibliothecam Escurialeensem translatum fuisse catalogus huius bibliothecae probat a. circiter 1600 confectus in quo:

Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως

Περὶ πρέσβειων ἐθνῶν πρὸς Ῥωμαίων καὶ Ῥωμαίων πρὸς ἐθνικοὺς ἐκ τῆς ἱστορίας Πολυβίου Ἰωσήφου Ζωσίμου Ἀσκαλωνίτου Δεξιππου Ἀθηνύλου Σωκράτους Πέτρου πατριῶν καὶ μαγίστρου Διοδώρου Σικελιώτου καὶ ἑτέρων, ἑλλ. I. B. 4 (inductum linolea transversa); *I. O. 4*

ἔτι ἐν τριῶν τόμοις III. Γ. 1/2/3 (inductum ut supra) *III. H. 6/7/8*.

Ultimum ad alterum exemplar (olim Augustini; vide p. XXIV) pertinet. Pacii codex membranaceus formae maximae fuisse videtur, hic illic mutilatus, ut ex apographis eius cognoscitur, et omnino, ut mea fert opinio, codicibus Peiresciano et Vaticano simillimus. In quo uter titulus utri praecesserit pro certo diiudicari nequit, veri tamen simillimum est Excerpta *περὶ πρέσβειων ἐθνικῶν* priorem locum obtinuisse. Primum enim haec alteris illis longe uberiora sunt. Deinde antecedunt in codicis descriptione, quam ex vetere catalogo Escurialensi modo citavi: *Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως περὶ πρέσβειων ἐθνῶν πρὸς Ῥωμαίους* [haec igitur priora] *καὶ Ῥωμαίων πρὸς ἐθνικοὺς, ἐκ τῆς ἱστορίας Πολυβίου Ἰωσήφου Ζωσίμου Ἀσκαλωνίτου κ. τ. λ.* [enumerantur ii scriptores ex quibus Excerpta *περὶ πρέσβειων ἐθνῶν* sunt desumpta, cf. p. XXIV et XXXII]. Nec refragatur codicum Augustini descriptio (vide p. XXIV, 1): *Ioannis Constantinopolitani de legationibus gentium ad Romanos* [haec tantum memorantur, utpote priora] *selecta ex historiis Petri Patricii et Magistri, Georgii monachi* cet. Nam scriptores quod enumerantur ii, ex quibus fragmenta *περὶ πρέσβειων Ῥωμαίων* excerpta sunt, id inde explicari potest, quod supererat tituli posterioris prooemium, cui index scriptorum adiectus est, perierant tituli prioris prooemium et index.

Observandum porro apographorum Monacensium, quae utrumque titulum complectuntur, soli volumini *περὶ πρέσβειων Ῥωμαίων* Darmarii subscriptionem additam esse, i. e., si verum assecutus sum, totius operis parti posteriori.

et quando a Pacio emptus vel repertus sit nescimus. Anno 1545 nondum in eius manus venisse videtur, cf. Graux *l. l.* p. 54 et *App.* 4. At viginti fere annis post Antonium Augustinum, eo tempore episcopum Ilerdensem (1561—1576, quo anno archiepiscopus Tarracone factus est) doctorum Hispanorum saeculo XVI longe celeberrimum¹⁾ eius libri notitiam habuisse si non certum at tamen probabile est. Scribit enim die 25 m. Decembris anni 1566 ad amicum Zuritam: „Yo escrivo al dotor Iuan Paez, que me haga dar una copia de las oraciones griegas de autores no impressos que él tiene“ (Graux *l. l.* p. 94, 2), quo excerpta nostra indicari probabiliter coniecit Graux *l. l.*²⁾ Post mortem Pacii, qui anno 1570 decessit, iterum Augustinus in litteris d. 23 m. Novembris 1570 vel 1571 scriptis: „Y deseo aver una copia de aquellas oraciones de nuestro amigo Paez“ (Graux *l. l.* p. 95, 1). Iussu Philippi II regis Hispanorum Pacii libris in Bibliothecam Escorialensem recens institutam translatis Augustinus a rege petivit ut codicis apographum sibi sumere liceret; quam facultatem sibi datam esse scribit ad Zuritam die 12 m. Octobris 1573: „Gracian me escribe que Su Majestad le da licencia que se copien para mi los libros que pido . . . Los libros principales que deseo

Excerpta
Ursiniana

Cui ultimo argumento non nimis tribuendum est; nam ex apographis Escorialensibus subscriptionem Darmarii habet codex R-III-14. Is autem continet quidem titulum *περὶ πρέσβων Ῥωμαίων*, verum eiusdem tituli Excerpta ultima Theophylactea in alterum volumen R-III-21 reiecta sunt, unde ita inscribitur: *περὶ πρέσβων Ῥωμαίων πρὸς ἔθνηκούς τόμος β΄*, quocum conveniunt subscriptionis codicis R-III-14 ultima verba: *τέλος σὺν θεῷ τοῦ πρώτου τόμου τοῦ περὶ πρέσβων Ῥωμαίων πρὸς ἔθνηκούς ὑπὸ διαφορών*. Adversa autem fronte repugnant opinioni meae codices Bruxellenses, quorum alter qui Excerpta *περὶ πρέσβων ἔθνηκων* continet inscribitur *τόμος β^{ος}* et subscriptum habet *τέλος καὶ τῷ θ^ῷ χάρις*.

Quamquam itaque certi nihil affirmaverim, tamen probabile mihi videtur antiquum Pacii librum incepisse a titulo *περὶ πρέσβων ἔθνηκων πρὸς Ῥωμαίους*, saeculo XVI mutilo a capite et in fine, secutum esse titulum *περὶ πρέσβων Ῥωμαίων πρὸς ἔθνηκούς* integrum (utramque partem hic illic foliorum atque quaternionum damnium passam esse id nunc quidem non euro); quem librum cum Darmarius transcribendum sibi sumpsisset, ab altera illa parte integra, cui prooemium non deesset, incepisse, huic postea partem priorem subiunxisse.

1) De quo vide Graux *l. l.* p. 280 sqq.

2) Vide quod idem Augustinus scribit ad Ursinum anno 1574: *Hò nelle mani alcuni bellissimo fragmenti che non è più lucido il cristallo, et tantum non le stelle. Trà le altre cose narra la Legatione di C. Fabricio al Rè Pyrrho, e la risposta del Rè scritta in versi da Ennio lodati da Cicerone Narra due bellissime orationi, ovvero ragionamenti secreti di Fabricio e Pyrrho cet.* (Graux *l. l.* p. 15, 1).

Excerpta
Ursiniana

son: *el libro septimo y principio del octavo de los Basiliscos* (sic), *y del* (legendum *y el*) *libro de legationibus que era de Ioan Paez*¹⁾ (*l. l.* p. 94, 1). Anno sequenti Andreas Darmarius Epidaurensis, homo philologis notissimus, cui Augustinus multum favebat, in usum eius vastum Pacii librum tribus voluminibus descripsit. Hoc quoque exemplar¹⁾, cum post Augustini mortem omnes eius codices Graeci a Philippo rege empti essent, in bibliothecam Escorialensem illatum, ibi una cum Pacii libro adservabatur. Perierunt ambo nobili monasterii Escorialensis incendio anno 1671.

Sed non tantum sibi Augustinus Excerpta illa transcribenda curavit, verum etiam amicis. Videtur sane ab eo exemplar accepisse Andreas Schottus S. I. Antverpianus qui tempore bellorum civilium patria profugus apud episcopum Tarraconensem degebat, huic adeo probatus ut ioca seria, Bibliothecam atque adeo mensam communem esse voluerit²⁾, (*Bruxellenses* codices). Per eundem iam antea, anno 1575, Fulvius Ursinus apographum adeptus erat non quidem omnium fragmentorum, sed eorum quae maxime curabat habere Polybii, Diodori, Dionis al.³⁾, (cod. *Vaticanus* et *Neapolitanus*). Eodem tempore alteri viro docto Hispano, Antonio Covarrubias⁴⁾, Darmarius Pacii volumen descripsit tomis tribus (cod. *Escorialenses*). Ab eadem denique manu confecti sunt codices *Monacenses* et liber *Ambrosianus*, qui quibusnam descripti sint adhuc latet.

Sunt igitur ab archetypo illo Pacii derivati quotquot habemus horum Excerptorum codices, ex Darmarii officina profecti omnes:

A. *περὶ πρέσβειων ἑθνικῶν πρὸς Ῥωμαίους* (adhibiti sunt scriptores 19: 1. Polybius 2. Iosephus 3. Zosimus 4. Dexippus

1) In *Bibliotheca manuscripta Graeca* Antonii Augustini (Tarracone 1586) ita describitur (n. 142. 143. 144) IOANNIS *Constantinopolitani de legationibus gentium ad Romanos, selecta ex historiis Petri Patriici et Magistri, Georgii Monachi, Ioannis Antiocheni, Dionysii Halicarnassici, Polybii Megalopolitani, Zosimi Ascalonitae, Iosephi, Diodori Siculi, Dionis Cocceii, Procopii Caesariensis, Prisci rhetoris, Malchi Sophistae, Menandri Protictoris* (sic), *et Theophylacti, et alior.* — *Volumina tria descripta, ut dicitur in extremo libro, ex bibliotheca regia sancti Laurentii ∞. D. LXXIV, in charta forma quadrati.*

2) Verba sunt Schotti in epist. dedic. ad Senecam suam, Coloniae Allobrogum 1613. Vide Schulze *l. l.* p. 28 et Graux *l. l.* p. 282.

3) Augustinus ad Ursinum d. 13 mens. Nov. 1574: *ho in mano l'altra parte di detti fragmenti, la quale si copia per la S. V.* Vide Schulze p. 24 adn.

4) De Covarrubia cf. Graux *l. l.* p. 322 sqq.

5. Socrates 6. Petrus Patricius 7. Diodorus 8. Dio 9. Herodotus
10. Thucydides 11. Agathias 12. Menander 13. Theophylactus
14. Procopius 15. Arrianus 16. Appianus 17. Malchus 15. Priscus
19. Eunapius).

Excerpta
Ursiniana

1. Codex *Ambrosianus* N 135 sup. (Excerpta omnia).

2. Codex *Bruxellensis* 11317—11321 (Excerpta omnia.¹⁾)

3. Codex *Monacensis* A n. 185 (Excerpta omnia).

4. { Codex *Escorialensis* R - III - 21 (pars prior, 1—8; praece-
dunt fragm. Theophylacti ex titulo B).

{ Codex *Escorialensis* R - III - 13 (pars posterior, 9—19).

5. Codex *Neapolitanus* III - B - 15 (Excerpta 5 scriptorum: 1. Poly-
bii; sed pars tantum posterior, prior extat in cod.
Vat. 1418 7. Diodori 8. Dionis 15. Arriani 16. Appiani.²⁾)

B. *περὶ πρῶτων Ποικίλων πρὸς ἑθνεύους* (adhibiti sunt
scriptores 16: 1. Petrus Patricius 2. Georgius Monachus 3. Ioannes
Antiochenus 4. Dionysius 5. Polybius 6. Appianus 7. Zosimus
8. Iosephus 9. Diodorus 10. Dio 11. Arrianus 12. Procopius
13. Priscus 14. Malchus 15. Menander 16. Theophylactus).

1. Codex *Bruxellensis* 11301—11316 (Excerpta omnia).

2. Codex *Monacensis* B n. 267 (Excerpta omnia).

3. Codex *Escorialensis* R - III - 14 (Excerpta omnia exceptis Theo-
phylacteis quae in volumen R - III - 21 translata sunt).

4. Codex *Vaticanus* n. 1418 (pars prior Excerptorum, 1—11;
quibus praecedit pars prior fragmentorum Polybii e tit. A).

De singulis iam videndum.

Codices Bruxellenses.

a. Codex *Bruxellensis* 11301—16 chartaceus est in 4° folio-
rum 262, manu Darmarii scriptus. — Legitur fol. 1

AND · SCHOTTI ANTVERPIANI

περὶ πρῶτων

1) Vide tamen infra quae de Polybii fragmentis dicta sunt p. XXVI.

2) Memorantur praeterea a Casaubono (cf. Schulze *l. l.* p. 50) libri Pithoei
et Thuani. Priorem reperire non potui. Alter est cod. Parisinus 2463 chart.,
fol. 135, scriptus a Darmario. Continet:

f. 1 Manuelis Bryennii *Harmonicorum* libri III

f. 110 Constantini Porphyrogeneti *Excerpta de Legatis*

f. 123 Eusebi Pamphili *Commentarius in Isaiam profetam*, in fine mutilus.

Nomen veteris possessoris adhuc in fronte legitur: *I. A. de Thou*. Post Colber-
teus factus est (n. 2596). Parvam tantum Excerptorum partem contineri foliis 14
in aprico est.

Excerpta
Ursiniana

DE LEGATIS¹⁾ ROM. AD EXTERAS GENTES
et exterarum Gentium ad Rom. TOM: III

Recensitis eis quae edita quae nondum edita erant:

TOMO I⁰ HAEC CONTINENTVR

Praefatio. — Ex historia Petri Patricii et Magistri p. 2
2 Georgio Monacho pag. 2

et sic deinceps. (Haec omnia manu Schotti scripta.)

f. 2 in summo margine:

† σοε^{tis} IESU Ant. D. P.

Tum: δ ἐρανίσας τὸ παρὸν Θεοδόσιος ἐστὶν ὁ μικρός: 2)

ὑπόθεσις τοῦ περὶ πρέσβειων

τεύχους ῥωμαίων πρὸς ἔθνικούς: — } litt. rubr.
προοίμιον

Ἄτι (sic) τῶν πάλαι ποτὲ βασιλέων κ. τ. λ. (Prooemium).

f. 5 ὅσους ἐδέξαντο πρέσβεις βασιλέων ῥωμαίων ἔθνικοί· καὶ ποίῳ σχήματι τούτους ἐδέξαντο, καὶ μεθ' ὁποίας δοχῆς + ἐκ τῆς ἱστορίας πέτρον πατριζίου καὶ μαγίστρον. — Sequuntur eius fragmenta.

f. 261: τέλος τοῦ περὶ πρέσβειων [πρέσβειων add. a manu sec.]
τεύχους ῥωμαίων πρὸς ἔθνικούς: —

f. 262: + πίναξ:

+ ὑπόθεσις τοῦ περὶ πρέσβειων τεύχους ῥωμαίων
πρὸς ἔθνικούς: προοίμιον

ὅσους ἐδέξαντο πρέσβεις βασιλέων ῥωμαίων ἔθνικοί
καὶ ποίῳ σχήματι τούτους ἐδέξαντο, καὶ μεθ' ὁποίας
δοχῆς: ἐκ τῆς ἱστορίας πέτρον πατριζίου καὶ μαγίστρον κ. τ. λ.

Excerpta Dionis inveniuntur f. 94—103.

b. Codex Bruxellensis 11317—21 chartaceus est in 4°, foliorum 305 + 16 vacua, manu Darmarii scriptus.

f. 1: ~ τόμος β^{ος} .: ~

περὶ πρέσβειων ἔθνῶν πρὸς ῥωμαίους: ἐπὶ διαφόρων

+ ἐκ τῆς ἱστορίας ἀρριανοῦ ἀναβάσεως ἀλεξάνδρου: —

Incipit primum Arriani excerptum.

Foliis 107—120 Polybii fragmenta continentur. Quae cum plus 150 folia complecti deberent Darmarium longe maximam partem tacite transsiluisse apparet, nisi forte codex damnus passus est.

f. 177^v et 178 ultima Procopii verba versibus minutis viginti tribus ita scripta sunt ut figura quaedam evadat.

1) Scripserat iam Schottus LEGATIO, ipse o in s correxit.

2) Is videtur indicari cui mandatum erat ut huic titulo scriptores exciperet.

Deinde:

τέλος: + τέλος

~

~ + ~

~

f. 178^v

τέλος τῆς προροπίου ιστορίας

~ ~ ~

+

~

τέλος σὺν θῶ

~

f. 179

περὶ πρέσβειων ἐθνῶν πρὸς ῥωμαίους

ἐκ τῆς ιστορίας ζωσίμου ἀσκαλωνίτου.

Sequitur primum Zosimi fragmentum.

f. 305^v subscriptio:

τέλος καὶ τῶ θῶ χάρις.

Excerpta Dionis inveniuntur f. 221—252.

Beneficio Schotti, *hominis*, ut ait Gruterus¹⁾, *perpaucorum hominum, tantaeque prothymiae, ut cum caeteri bibliothecas suas habeant pro carcere, ipsius tribunicia videatur domus, certe ianua semper sit aperta*, Casaubonum Polybii editionem parantem utrumque codicem aliquamdiu habuisse probavit Schulze *l. l.* p. 28 sq. Alterum librum (11301—16) a Schotto accepit Hoeschelius Eclogas Legationum Dexippi Eunapii Petri Patricii Prisci Malchi Menandri editurus, ut testatur ipse in praef.²⁾ Sed quod contendit Schulze *l. l.* p. 29 Gruterum quoque, cum post Cimedonci praematuram mortem Theophylacti Quaestionum Physicarum edendarum munus suscepisset, codices nostros a Schotto missos sibi habuisse, quoniam eius beneficio Theophylactus integrior pleniorque factus esset, id aperte falsum est. Nam Quaestiones Physicae nihil cum his excerptis habent commune.

Codicum fata post Schotti excessum obscura. In Bibliothecam collegii Iesuitarum Antverpiani translati videntur.³⁾ Initio huius saeculi a Francogallis rapti et Lutetiam missi ibi a Boissonadio visi sunt. Hic enim in praef. ad Eunapium p. XIV: *E Belgio Codicem hunc nostri milites, qui a pretiosioribus multo et sanctioribus rebus*

1) In praef. *Theophylacti Quaest. Phys.*, cf. Schulze *l. l.* p. 29 adn.

2) Vide quoque summarium, quod primam textus paginam praecedit.

3) Cf. quod in summo margine fol. 2. scriptum est: *sociis 1850 Ant. D. P.*

Excerpta
Ursiniana

non abstinebant, per fas armorum, quod qui nefas dixerint voce proprio utentur: nostri igitur milites rapuerant, fueratque Parisinae bibliothecae illatas. Sed quam subito (tale Deae Numen!) in medio rerum certamine Imperator ille, vitio creatus, praeceps corruisset, e regno male parto pulsus in exilium, oratores a regibus principibusque victoribus Lutetiam missi, vel de minimis, quod aequum fuit, curantes, libros tum manu tum typis descriptos sibi suos anxie conquisitos repetiverunt: unde factum est ut codex Legationum ad pristinos possessores iure postlininii prius redierit, quam aetatis eius et conditionis notitiam mihi potuerim scribere. Memini dumtaxat Chartaceum esse atque toto aspectu externo recentissimum. Ex quibus verbis hoc quoque elucet aut falli Boissonadium memoria lapsum, aut unum tantum ex Schottianis codicibus raptum fuisse, nisi credere mavis iis temporibus una illigatos fuisse.

In Belgium reduces ibi delituerunt, donec a de Boor rursus reperti sunt.

Hic quae de excerptis Dioneis e codicibus enotaverat cum Melbero liberalissime communicavit. Ipse libros humanitate Bibliothecae regiae Bruxellensis praefecti huc transmissos manibus versavi partemque Dioneam excussi totam.

Codices Monacenses.

(cf. NISSEN. l. l., E. GROS. *Histoire Romaine de Dion Cassius* vol. 1 *Introduction* p. XLV—L.)

a. codex Monacensis A (n. 185), chartaceus in 4°, foliorum 444, manu Darmarii scriptus.

Tit. *περὶ πρέσβειων ἐθνῶν πρὸς ῥωμαίους. ὑπὸ διαφόρων ἱστορικῶν.*

Excerpta Dionis inveniuntur f. 361—391.

Bruxellensi 11317—21 simillimus est.

b. Codex Monacensis B (n. 267) chartaceus in 4°, foliorum 434, manu Darmarii scriptus ut testatur subscriptio: *ἐπὶ ἀνδρείου δαρμαρίου Ἐπιδαρίου.*

Tit. *ὑπόθεσις τοῦ περὶ πρέσβειων τεύχους ῥωμαίων πρὸς ἑθνικοῖς*

προσίμιον

τῶν πάλαι ποτὲ βασιλέων κ. τ. λ.

f. 5. *ὄσους ἐδέξαντο πρέσβεις βασιλέων ῥωμαίων ἑθνικολ' καὶ ποῖω σχήματι τούτους ἐδέξαντο καὶ μεθ' ὀποίας δοχῆς. ἐκ τῆς ἱστορίας πύθρον παρτιζίων καὶ μαγίστιρον.* Eius fragmenta sequuntur.

Excerpta Dionea inveniuntur f. 152—168.

Excerpta
Ursiniana

Codex A anno 1603 iam Maximiliani Boiorum ducis erat (Hoeschel. in *praeft.*); codex B anno 1624 „ex dono R(everendissimi) P(atris) D(omini) Petri Garzensis praepositi* in Iesuitarum collegium Monacense est illatus. Hodie in biblio theca publica adservatur uterque.

Horum codicum varias lectiones, quae ad Dionem pertinent, ab Ignatio Hardtio, bibliothecae praefecto subministratas sibi, diligenter indicavit Sturz.¹⁾ Denuo contulit Gros et nuper Melber, qui tamen cum sola littera L orationis varietatem in Excerptis indicare soleat, ex eius editione quid Monacensibus libris proprium sit erui nequit. Sturzii et Grosii suppellectile ego usus sum; codices ipse non vidi.

Codices Escorialenses.

(cf. MILLER, *Catalogue des manuscrits grecs de la bibliothèque de l'Escorial* 1848 p. 27 sq., p. 50 sq.; GRAUX *l. l. passim*.)

a. Codex Escorialensis R - III - 14, chartaceus in 4°, foliorum 397, manu Darmarii scriptus et finitus d. 27 m. Iunii a. 1574.

Tit. ὑπόθεσις τοῦ περὶ πρέσβειων τεύχους ῥωμαίων πρὸς ἔθνηκός.

Sequitur proemium et mox fragmenta Petri patricii. Theophylacti fragmenta, quae sunt ultima huius tituli hic omissa sunt et in codicem R - III - 21 translata. Menandri excerptis statim adiungitur subscriptio: ὑπὸ ἀνδρέου δαρμαρίου υἱοῦ μερογίου τοῦ ἐπιδαυρίου. εἴληψε τέγμα σὺν θεῷ ἐν τῷ ἔτει ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡγοῦδ', Ἰοννίου κζ', ἐν μαδριλλίῳ. τέλος σὺν θεῷ τοῦ πρώτου τόμου τοῦ περὶ πρέσβειων ῥωμαίων πρὸς ἔθνηκός ὑπὸ διαφόρων.

Excerpta Dionea incipiunt f. 143^v.

b. Codex Escorialensis R - III - 21, chartaceus in 4°, foliorum 397, manu Darmarii scriptus.

Tit. περὶ πρέσβειων ῥωμαίων πρὸς ἔθνηκός τόμος β'.

Sequuntur Theophylacti excerpta. Haec sine titulo statim excipiunt fragmenta Polybii (*ἀνάγκαια ἐξὶ τεσσάρων ἢν ἰσὶον τῆ περὶ τὰ λάφυρα πλεονεξία τῶν αἰτωλῶν κ. τ. λ.*), quae alterius tituli *περὶ πρέσβειων ἔθνηκός πρὸς Ῥωμαίους* prima sunt. Post

1) Ei cod. A *Bavaricus* 1, cod. B *Bavaricus* 3 appellatur. Codex Bavaricus 2 Sturzii est Monacensis 234, chartaceus, saec. XVI. fol. 155, ex libris P. Victorii. Codex est miscellaneus, quo f. 122 sqq. continentur fragmenta Dionis ex libris 37 38. 39. 40. 41. 43. 44. 45. cf. Gros *l. l.* p. XLVI.

Excerpta
Ursiniana

fragmenta Dionis (quae incipiunt f. 349) subsistit. Reliqua huius tituli excerpta complectitur

c. Codex Escorialensis R-III-13, chartaceus in 4°, foliorum 330, manu Darmarii scriptus.

Tit. *περὶ πρέσβειων ἑθνῶν πρὸς ῥωμαίους* et in margine: *Theodosii cuiusdam sub Constantino Porphyrogenito clari.*

Sequuntur fragmenta Thucydidis; agmen claudit Eunapius.

Hi libri, qui olim Covarrubiae fuerunt, saeculo XVII in bibliothecam Escorialensem illati sunt, cf. Graux *l. l.* p. 322—328.

Fragmenta Dionea quinque (tria in cod. R-III-21; duo in cod. R-III-14) benigne in meum usum examinavit vir doctissimus O. Cuntz; cum tamen nihil novi hos codices praebere cognovissem, ut tota pars Dionea in iis conferretur necessarium non duxi.

Codex Ambrosianus N 135 sup. chartaceus in 4°, foliorum 710, manu Darmarii scriptus, finitus d. 24 m. Augusti 1574.

Legitur in prima pagina non numerata: *ex antiquissimo libro S. Laurentii Scorialensis.*

f. 1: *περὶ πρέσβειων ἑθνῶν πρὸς ῥωμαίους καὶ ὅλον τὰ περὶ τὰ λάγνερα πλεονεξία τῶν αἰτωλῶν* z. t. l. (Polyb.).

Subscriptio: *ὑπὸ ἀνδρείου δαμαρτίου τοῦ ἐπιδαυρίου υἱοῦ γεωργίου, εἴληψε σὺν θεῷ τέλος ἐν τῷ ἔτει ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οικονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἀφ' οὗ καὶ ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου λαυρεντίου τοῦ σκουριαλλίου ὑπὸ τῆς βασιλικῆς βιβλιοθήκης βασιλέως ἰσπανῶν αὐτοκράτορος κυρίου Φιλίππου.*

Excerpta Dionea leguntur f. 332—380.

Singularem in hoc codice scribendo diligentiam adhibuisse Darmarium saepe est observatum. Partem Dioneam ipse contuli.

Codices Fulvii Ursini.

a. Codex Vaticanus 1418, chartaceus in 4°, foliorum 239, manu Darmarii scriptus.

f. 1. *περὶ πρέσβειων ἑθνῶν πρὸς ῥωμαίους.*

Incipiunt Polybii fragmenta ἀκέφαλα.

In imo folio: *ex libri* (sic) *Fulvii Ursini.*

f. 79^v: || *λήσιοι δὲ τὴν ἱερὰν — πρότερον* Pol. 22, 48, 5; reliqua paginae pars pura. Sequitur folium numero non insignitum vacuum.

f. 80: *ὑπόθεσις τοῦ περὶ πρέσβειων τεύχους ῥωμαίων πρὸς Ἰνιζούς + προσομιμον*

ὅσοι τῶν πάλαι ποτὲ βασιλέων z. t. l.

f. 83v: ὅσους ἐδέξαντο πρόσβεις βασιλέων Ῥωμαίων ἐθνικοί·
καὶ ποίω σήματι τούτους ἐδέξαντο καὶ μεθ' ὁποίας δοχῆς;
ἐν τῆς ἱστορίας πέτρου πατρικίου καὶ μαγίστρου

Excerpta
Ursiniana

Continet excerptorum Polybii e titulo *περὶ πρόσβειων ἐθνικῶν*
pars prior, et undecim priorum scriptorum fragmenta ex titulo
περὶ πρόσβειων Ῥωμαίων, inter quae Dionis excerpta f. 224—238.

In margine emendationes, loci paralleli Livii aliorumque adscripta sunt manu Ursini.

Libri Vaticani Dionea excerpta ipse contuli.

b. Codex Neapolitanus III - B - 15 (olim III - C - 42) chartaceus in 4°, foliorum 326, manu Darmarii scriptus.

f. 1: *πρώτων ἐξεχώρησαν χίλους δὲ καὶ συμφορούς* z. τ. λ.
(Polyb. 22, 48, 5).

Continet excerptorum Polybii e titulo *περὶ πρόσβειων ἐθνικῶν*
partem posteriorem et eiusdem tituli Diodori, Dionis, Arriani, Appiani fragmenta.

In margine prorsus eodem modo quo in cod. Vat. 1415 emendationes, loci paralleli Livii aliorumque manu Ursini adscripta leguntur.

Dionis fragmenta inveniuntur f. 179—223.

Codicem hunc oculis quidem perlustravi, nec tamen Dionea fragmenta contuli.

Ex his libris Fulvium Ursinum a. 1582 editionem suam procurasse notum est.

Codices igitur omnes nostri cum ex vetere illo Pacii libro a Darmario sint descripti, non abs re erit monere eum plerumque neglegenter admodum munere suo functum fuisse. Qua de re egerunt Vogel in *Serapeum* 5 p. 277 sq., 6 p. 254 sq., Graux *l. l.* p. 287 sqq., Wölfflin in praef. ad Polyaei *Strategemata*² p. XVII, alii, ad quos lectorem ablego. Codices autem Excerptorum de Legatis omnes raptim et incuriose scripti sunt¹⁾, praecipue vero Bruxellenses; multa tamen vitia, quibus sane abundant, iam archetypum inquinasse apud me constat.²⁾ Idem valet de lacunis.

1) Et quidem a Darmario ipso, nam adiutores in Hispania habuisse non videtur. Cf. Graux *l. l.* p. 289.

2) Sic quod praebent codices fr. 57, 82 τὸς ἀρχιμάτους τὸς τε αὐτομόλους οὗς ἦτοι (ἦτοι M) τῶν Ῥωμαίων ἢ τῶν συμμάχων ἐφ' ὧν εἶχον ἀποδοῦναι, inde a Leuclavio ita editum: τὸς ἀρχιμάτους τὸς τε αὐτομόλους [οὗς] ἦτοι τῶν

Excerpta
Ursiniana

Restat ut significem quonam ordine variorum scriptorum Excerpta in codicibus *de Legatis* sint disposita. Tituli *περὶ πρέσβεων ἐθνηζῶν πρὸς Ῥωμαίους* scriptores in codice Ambrosiano hoc ordine sese excipiunt:

- 1 Polybius (initio mutilus)
- 2 Iosephus
- 3 Zosimus
- 4 Dexippus
- 5 Socrates
- 6 Petrus Patricius
- 7 Diodorus
- 8 Dio
- 9 Herodotus
- 10 Thucydides
- 11 Agathias
- 12 Menander
- 13 Theophylactus
- 14 Procopius
- 15 Arrianus
- 16 Appianus
- 17 Malchus
- 18 Priscus
- 19 Eunapius (in fine mutilus)

Neque aliter Eseurialenses R - III - 21 (1—8 Polybius - Dio) et R - III - 13 (9—19 Herodotus - Eunapius).

Discrepant tamen Monacensis A et Bruxellensis 11317—21, in quibus hic ordo reperitur:

- 15—19 Arrianus — Eunapius
1. 2 Polybius, Iosephus
13. 14 Theophylactus, Procopius
- 3—12 Zosimus — Menander

Codex Neapolitanus porro quinque scriptores, quos complectitur, hoc habet ordine:

- 1 Polybius
- 7 Diodorus
- 8 Dio

Ῥωμαίων ἢ τῶν συμμάχων [ῥομ] ὧν εἶχον ἀποδοῦναι, a me in hunc modum restitutum τὸς ἀρχμαλώτους τοὺς τε ἀντομόλους, οὗς ἤτοι τῶν Ῥωμαίων ἢ τῶν συμμάχων σφῶν εἶχον, ἀποδοῦναι, id iam veteris codicis vitium fuit. Etenim ΘΦΩΝ pro CΦΩΝ ex unciali scriptura originem duxit.

15 Arrianus

16 Appianus.

Excerpta
Ursiniana

Quinam pristinus ordo sit et iustus patet ex descriptione codicis antiqui (vide p. XXII, 2): ἐν τῆς ἱστορίας Πολυβίου, Ἰωσήπου, Ζωσίμου Ἀσκαλωνίτου, Λεξιππου Ἀθηναίου, Σωκράτους, Πέτρου πατρικίου καὶ μαγίστρου, Λιοδώρου Σικελιώτου καὶ ἑτέρων, ubi codicum Ambrosiani et Escorialensium ordinem referri manifestum est. Id confirmatur codice Neapolitano qui seriem Ambrosianam sequitur atque adeo, ni fallor, Bruxellensi libro ipso. In eo enim post Procopii fragmenta totius operis finis indicatur, vide p. XXVII. Nempe sequebantur in codice antiquo ultima excerpta (Arriani Appiani Malchi Prisci Eunapii), quae primo loco iam descripserat Darmarius. Sed oblitus erat describenda superesse excerpta media (inde a Zosimo usque ad Menandrum). Quae cum errore suo animadverso addidisset, iterum et nunc quidem recte f. 305^v subscripsit τέλος καὶ τῷ Θεῷ χάρις.

De scriptorum ordine in titulo περὶ πρέσβειων Ῥωμαίων πρὸς ἔθνηκούς dubitari nequit. Legitur in prooemii exitu: εἰσὶ δὲ (οἱ λόγοι) ἐν τῶν ὑποτεταγμένων χρονικῶν

- ᾠ Πέτρου πατρικίου καὶ μαγίστρου
- ᾠβ Γεωργίου μοναχοῦ χρονικῆς
- ᾠγ Ἰωάννου Ἀντιοχέως
- ᾠδ Λιονυσιου Ἀλικαρνασέως Ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας
- εᾠε Πολυβίου Μεγαλοπολίτου καὶ Ἀππιανοῦ
- εᾠς Ζωσίμου Ἀσκαλωνίτου
- εᾠη Ἰωσήπου Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας
- εᾠθ Λιοδώρου Σικελιώτου
- εᾠι Δίωνος Κοκκιανοῦ
- εᾠια Προκοπίου Καισαρέως¹⁾
- εᾠιβ Πρίσκου ῥήτορος
- εᾠιγ Μάλχου σοφιστοῦ
- εᾠιδ Μενάνδρου προτίκτορος
- εᾠιε Θεοφυλάκτου ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ἀντιγραφέως τοῦ Σιμοκάττου.

Neque ab hoc ordine libri recedunt. Vaticanum quinque postremos non habere, Escorialensem R-III-14 carere Theophylacti fragmentis (quae in R-III-21 leguntur) supra monui.

In titulum περὶ πρέσβειων ἔθνηκων πρὸς Ῥωμαίους (U⁶) recepta sunt excerpta ex Dione 70²⁾, in titulum περὶ πρέσβειων Ῥωμαίων

1) Omittitur Arrianus, cuius fragmenta perpauca Dionis excerpta sequuntur.

2) Inter quae Plutarchea quattuor n. 25—28 (U. p. 386—388), cf. App.

Excerpta
Ursiniana

πρὸς Ἐθριζοῦς (U^R) 21. Nec plura fuerunt: nusquam in media sententia oratio abrumpitur cumque e Dionis libris 40 prioribus in illo titulo extent 32 excerpta (nam n. 33 = 42, 47, 2), in altero 9 (nam n. 10 = 42, 37, 1. 2), Dionea excerpta prioris tituli non plus quam 70, alterius 21 tantum esse mirum non est.

Excerpta de Legatis Polybii, Dionysii, Diodori, Appiani, Dionis¹⁾ primus edidit Ursinus a. 1582 apud Plantinum (*Ἐκ τῶν Πολυβίου τοῦ Μεγαλοπολίτου ἐκλογαὶ περὶ πρεσβειῶν. Ex libris Polybii Megalopolitani selecta de legationibus; et alia quae sequenti pagina indicantur: nunc primum in lucem edita. Ex bibliotheca Fulvi Ursini. Antverpiae, Ex officina Christophori Plantini. M. D. LXXXII.* [pagina sequenti:] *Fragmenta ex historiis quae non extant: Dionysii Halicarnassei: Diodori Siculi: Appiani Alexandrini. Dionys. [sic] Cassii Nicaei De Legationibus. Dionys. [sic] Lib. LXXIX et LXXX imperfectus.*²⁾ — *Emendationes in Polybium, impressum Basileae per Ioannem Heruagium Anno M. D. XXIX.*)

Ursinus autem utriusque tituli excerpta promiscue edidit³⁾, quo factum est ut ex eius editione quonam ordine fragmenta in codicibus sese excipiant, erui quidem potest, si ad argumentum attendas, nec tamen facile apparet.⁴⁾ Cumque praeterea hic illic frag-

1) Fragmenta Dexippi, Eunapii, Petri Patricii, Prisci, Malchi, Menandri a. 1603 David Hoeschel edidit, neglectis Ioannis Antiocheni et Georgii Monachi Excerptis, quanquam ineditis. (*Eclogae Legationum. Dexippi Atheniensis. Eunapii Sardiani. Petri Patricii et Magistri. Prisci Sophistae. Malchi Philadelphensis. Menandri Protectoris. Cum corollario Excerptorum è libris Diodori Siculi amissis, XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. Omnia è M. SS. Cod. à Davide Hoeschelio Augustano edita. Augustae Vindelicorum. Typis Ioannis Praetorii, M. DC. III. Cum privilegijs S. Caes. Maiest. et Christianissimi Regis Galliarum.*

2) Ex codice Vaticano n. 1288.

3) Non ita Hoeschel. Is separatim utriusque tituli excerpta dedit.

4) Ecce ordo excerptorum Ursinianus ex libris 35 prioribus:

1 = U ^R 1	11 = U ^R 6	21 = U ^G 15	31 = U ^G 23
2 = U ^R 2	12 = U ^R 7	22 = U ^G 16	32 = U ^G 24
3 = U ^G 2.3	13 = U ^G 7	23 = U ^G 17	33 = U ^G 25
4 = U ^G 1	14 = U ^G 8	24 = U ^G 18	34 = U ^G 26
5 = U ^R 3	15 = U ^G 9	25 = U ^R 8	35 = U ^G 27
6 = U ^R 4	16 = U ^G 10	26 = U ^R 9	36 = U ^G 28
7 = U ^R 5	17 = U ^G 11	27 = U ^G 19	37 = U ^G 29
8 = U ^G 4	18 = U ^G 12	28 = U ^G 20	
9 = U ^G 5	19 = U ^G 13	29 = U ^G 21	
10 = U ^G 6	20 = U ^G 14	30 = U ^G 22	

mentorū ordinem quem in codice suo invenerat suo Marte commutaverit, errores nati sunt haud pauci, ad hunc usque diem nondum omnes sanati.¹⁾

Excerpta
Ursiniana

DE FRAGMENTIS PARISINIS

(Fr. 57, 53—60; 63—71; 83—86. 76; 58, 2—6. 57, 81).

In optimo Strabonis codice, Parisino 1397 (A), permulta folia iam olim adeo humore corrupta aut a muribus corrosa erant ut margines exteriores cum versuum ipsorum aliqua parte periissent. Quos ut restitueret librarius aliquis sub finem ut videtur saeculi XIV schedulas membranaceas unicuique folio mutilo altera ex parte agglutinavit (cf. Kramer. in Praef. ed. Strab. 1, XII). Harum autem schedularum ex veteribus libris manu scriptis exsectorum nonnullae priorem scripturam adhuc servant.

Strabonis autem codicem anno 1838/39 Gustavus Kramer, geographi futurus editor, Lutetiae cum tractaret, Friderico Haase amico, qui eodem venisset ut in scriptorum militarium codices inquireret, aliquando ostendit. Hunc schedulae illae rescriptae adverterunt; quas cum curiosius iam amici perlustrarent „facile apparuit, contineri iis inter alia boni alicuius scriptoris historici fragmenta“.

Mox Cassii Dionis frustra haec esse perspexit Haase, qui summa cum cura, invocata quoque chemices ope, lecta descriptaque statim publici iuris fecit in *Rhein. Mus.* 6 (1839) p. 445—476.

Ipse Lutetiae schedulas has rescriptas ad folia Strabonis rursus agglutinatas examinans, Haasium et strenue et accurate rem suam egisse facile agnovi. Quae etiam nunc distingui possunt, nam haud pauca inducta iam Strabonis pergamena legi amplius nequeunt et praeterea vi medicaminis quo Haase usus est, loci aliquot obscuriores facti sunt²⁾ — igitur quae hodie distinguuntur, sedulo sub examen vocavi. Sed raro tantum a Haasii lectione recedendum erat.

Quo modo autem fragmenta Dionis per schedulas sint disposita, ipsius Haasii verbis accipe.

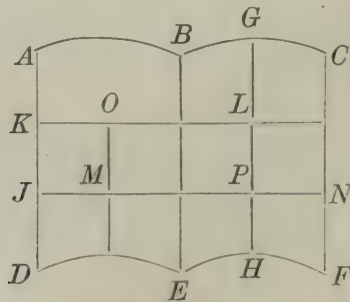
Reperta igitur sunt „in schedulis quinque, quae agglutinatae sunt foliis 212., 213., 214., 219., 220., magnitudine fere pares, nec casu ita dispositae aut e variis locis conflatae, sed apparet priores tres olim inter se coniunctas fuisse et item posteriores duas . . . Quum enim Strabonianorum foliorum exteriores tantum margines periissent,

1) Cf. p. 138. Alium errorem correxi *Herm.* 25 p. 329 sqq.

2) Cf. Haase p. 447.

Fragmenta
Parisina

non opus erat ad lacunas explendas admodum latis foliis; et quinque quidem haec habent fere latitudinem trium digitorum aut paulo plus; altitudine autem necessario eadem sunt qua folia Straboniana, id est digitorum fere novem. Sed unum tantum folium est 213., quod ita e Dionis codice exsecuit librarius, ut id eodem modo, quo in illo positum fuerat, in Strabonis quoque codice poneret; itaque hoc folium altitudinem priorem servavit nisi quod margo superior vacuus, qui fere duorum digitorum fuisse videtur, resectus est, ut altitudo paulo minor codicis Straboniani aequaretur; inferior vero margo servatus est integer et praeterea lineae omnes a summa ad imam, quae sunt numero 34., quem quidem numerum probabile est in omnibus Dionis foliis observatum esse, quum scriptura sit admodum accurata et aequalis. Sed ex folio hoc 213. ut altitudo perditum codicis intelligi potest, ita non potest latitudo, cuius tres tantum, ut dixi, digitos librarius servavit; eam vero demonstrant integram reliqua folia quattuor. Haec enim omnia inversa sunt ita, ut quae eorum in Dionis codice latitudo fuerat, ea in Straboniano fieret altitudo, et contra quae fuerat altitudo, fieret latitudo; quo factum est, ut fragmentorum lineae in his foliis servarentur integrae; tota enim earum latitudo in Straboniani codicis altitudine non solum locum habebat commode sed eam ne aequabat quidem; qua re coactus est librarius non unius folii latitudinem adhibere sed adiungere partem alterius, quod illi cohaerebat; quum enim membrana omnis in bina complicata esset folia, haec librarius explicuit et secundum latitudinem dissecuit, non tamen continuata sectione ab unius folii exteriori margine ad eundem marginem alterius; sed cum paulo supra plicam pervenisset fere ad medium alterius folii, substitit eiusque partem anteriorem in altitudinem servavit integram, ita ut haec fere totius rei forma esset:

Folium igitur 213. resectum est ut FG; reliqua vero ut HI, Fragmenta
Parisina in quibus apparet binorum foliorum partes coniunctas esse, et folia quidem 212. et 214. cum folio 213. plane ita cohaeserunt ut HI et LA cum GF; contra folia 219. et 220. ut FM et NO. Haec mihi fusius explicanda putavi, ne qua in ordinandis foliis obscuritas aut dubitatio relinqueretur. Signabo autem folia ita, ut A significet eius folii partem, cuius integra latitudo est, ut IE; B autem alterius partem illi cohaerentem, ut EP; *a* contra significabit paginam rectam, *b* paginam versam“.

Quae et plenius et facilius ex his figuris cognoscentur:

fol. 2 versum		fol. 1 rectum	
213 b	214 Bb	214 Aa	
	4 versus excisi		
	212 Bb	212 Aa	

fol. 1 versum		fol. 2 rectum	
214 Ab	214 Ba		213 a
4 versus excisi			
212 Ab	212 Ba		

fol. 2 versum		fol. 1 rectum	
220 Ab (Fr. 13)	220 Ba (Fr. 7)		perit
2 vs. exc.			
219 Ab (Fr. 14)	219 Ba (Fr. 8)		
5 versus: abscissi			

fol. 1 versum		fol. 2 rectum	
220 Bb (Fr. 9)	220 Aa (Fr. 11)		perit
2 vs. exc.			
219 Bb (Fr. 10)	219 Aa (Fr. 12)		
5 versus: abscissi			

Ad quas notatu digna, quae habet Haase p. 466: „inter schedulam inferiorem [212 Bb + 212 Aa sive 212 Ab + 212 Ba] et superiore [214 Bb + 214 Aa sive 214 Ab + 214 Ba] . . . quattuor versus exsecuit (librarius)“ et p. 468sq.: „neque eae [214 + 212 et 213] tam accurate cohaerent ut non aliqua certe desint; nam . . . haec

Fragmenta
Parisina

schedulae [214 + 212] quum semel a tertia [213] divisae essent, iterum eis tenuis margo ablatuſ est et quidem is ipse, quo tertiae schedulae adhaeserant, quo factum est, ut, ubi eas coniungas, non integri versus existant, sed desint in medio aut una aut duae vel etiam tres litterae; non enim pari ubique latitudine fuit margo e medio sublatus. Accedit praeterca, quod schedula illa tertia 213. in pagina recta magnam partem pessumdata est glutine; qua de re pagina haec integra restitui non potest.“

De ultimis schedulis 219 et 220 ita Haase p. 472 sq.: „binorum foliorum partes sunt olim coniunctae; et certissime id quidem cognoscitur e fragmentis 11 et 12, quae continua esse manifestum est; nihil enim interpositum fuit inter verba [fr. 58, 3] *καὶ προσπεσῶν αὐτῷ μὴ* [ultima fr. 11 (220 Aa)] et *προσδεχομένῳ πολλῶ πλείους ἀνταπέκτεινεν* [prima fr. 12 (219 Aa)]. Apparet igitur, schedulam 220. superiorem, 219. inferiorem fuisse; neque eae tamen ita dissectae sunt, ut non aliquid in medio periret; quum enim schedulam 220. ab altera parte voluisset librarius minus latam esse, quam in altera est, iterata sectione partem eius infimam abscidit, et quidem oblique, ita ut quum in sched. 219. a. lineam primam non laeſisset nisi in ultimis 12. litteris, quarum imae tantum partes supersunt, paulatim deinde ascenderet, schedulaeque 220. lineam ultimam fere in medio tangeret reliquamque eius partem interiorem auferret, inter fragmenta 7. et 8. vero, itemque in versa pagina inter 9. et 10. duos versus deleret. Haec quattuor fragmenta ut ultimis quattuor praeponerem diverso ordine ab eo, qui est in schedulis 212. et 214., docebat et argumentum et ipsa etiam schedularum inclinatio aut fractura in medio conspicua; confirmavit deinde rem etiam Zonaras. Quum autem schedula 219. imos margines duorum foliorum complectatur, altera autem 220. ei continua fuerit, facile est computare, quanta pars utriusque folii perierit; si enim ponamus, quod e fol. 213. apparet, cuiusque paginae 34. fuisse versus, inito eorum qui relictii sunt numero efficitur, inter fragm. 8. et 9. sex, inter 12. et 13. quinque versus periisse; inter fragm. 10. et 11. vero . . . item quinque versus perierunt“, ac praeterca duo integra folia, quae olim his interposita fuisse recte censet Haase. Pag. autem 476 refert fragmentorum 13 et 14 magnam partem inducto glutine esse absumptam.

Fragmentum autem Parisinum 2 (214 Ba + 212 Ba et 213 a in folio recto et 213 b et 214 Bb + 212 Bb in folio verso; huius editionis fr. 57, 63—71) ita repraesentavit Haase p. 460. 461:

Folium rectum.

214 Ba σχοιτες· στρατόπεδ[ό]ν τε ἐν ἐπιτηδείῳ ἐποιήσαντο, καὶ 213 a Fragmenta
Parisina
 πᾶν αὐτὸ σταυρώμα[σι] περιεγύραξαν, χάρακας ἐπ' αὐτὸ
 τοῦτ' ἐνεγκάμενοι· [οὐκ]έτι τε κατεσεύαστο, καὶ δρᾶκων
 παρ' αὐτὸ μέγας διὰ [τ]ῆσ ἐπὶ τὴν Καρχηδόνα φερούσης
 ὁδοῦ παρείρπυσεν· ὥστε καὶ ἐκ τούτου τὸν Σκιπίωνα 5
 κατὰ τὴν περὶ το[ύ]των . . [ἐ]αυτοῦ φήμην ἐπιθαρή-
 σαντα προθυμότη[ε]ρ[ον τὴν τε] χά[ρ]αν πορθῆσαι, καὶ
 ταῖς πόλεσι προσμύ[ξαι]· καὶ τινὰς καλὶ εἶλεν αὐτῶν· οἳ τε
 Καρχηδόνοι μὴδ[έ]π[ω] . φ . . . [π]α[ρ]εσκευασμένοι ἡσύ-
 χαζόν· καὶ ὁ Σύραξ [τῆ] γ[ε] μ[ἐ]ν δόξῃ φίλ[ο]σοσ αὐτῶν ἦν· τῶ δὲ 10
 ἔργῳ ἐκ μέσου εἰστή[κει]· κελ[ε]ύων γὰρ] πρὸς τὸν Σκιπίωνα
 καταλλαγὰς αὐτοῖς . . ρα εσχ . . [οὐκ] ἐβούλετο κρατή-
 σαντας τοὺς ἐτέρο[υ]σ τῶν τε ἐτέρων] ἅμα καὶ ἑαυτοῦ
 δεσπότηας γενέσθαι, ἀλλ' ἐτι ἀντιπάλο[υ]σ ὅτι μάλιστα
 ἀλλήλοισ ὄντας ἐ[αυτῶ] δ[ια]λλ[ά]ξαι. Ἐγ[γε]μμένου δ' οὖν 15
 τῆ γῶρα τοῦ Σκι[πί]ωνοσ] χοσ ἦν δὲ
 φ . ξ . . εἰνοσ μὲν τὸν
 διεστ [ἀ]νεπισθῆ πρὸσ
 [τοῦ Μασινίσου] χω [Κα]ρχηδονίοσ
 ν πολειμικῶν 20

212 Ba. ομ . . . ριασ ἐν π νε . . . ε . φ . . σιν ἐπιστευετο
 κάκ τούτου προ σ τινὰσ ἐκ
 τῆσ συμβουλιασ δ . . ν . . ἐνήδρευσεν
 ἐσ χωρία ἐπιτήθ[ε]ια, οἷ] ἔμελλον . . χα καταδρομὴν ποι-
 ούμενοι ὑπογε[ύγειν]. ἐπὶ τοὺσ ἐπιδιώξαι 25
 σφᾶσ ἐθελήσοντ[ασ· γ]ενομ[ένου] δὲ τούτου καὶ τῶν Καρχη-
 δονίων ἐπεξελεθ[όντων] [καὶ] ἐκ[είνοισ] καὶ δι . . ου κατὰ τὸ
 συγκεκριμενον τρ[απομ]ένουσ ἀνά κράτοσ ἐπισπομείων
 ὁ τε Μασινίσασ[σ μετὰ τῶν] ἀμφ' αὐτὸν ἱππέων ὑπολη-
 φθεισ κατὰ νό[του τοῦ]σ διώκου[σιν] ἐγένετο καὶ ὁ Σκιπί-
 ων ἔξαναστὰσ ἐκ τοῦ λόγου] ἐ[πι]ῶν ἀπήντησεν αὐτοῖσ
 ὥστ' ἀμφιβόλοσ [δί]γ[α] ἀποληφθέντασ καὶ ἀποθανεῖν
 πολλοὺσ καὶ ἀλ[ῶ]ναι δ . ε καὶ τὸν Ἄννωνα· πυθό-
 μενοσ δὲ τοῦτο ὁ Ἄσδο[ρ]ούβασ τὴν μητέρα τοῦ Μασι-

Folium versum.

213b *Fragmenta Parisina* *ρίσσοι συνέλαβε καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἀν[τ]απεδόθησαν· ὁ δὲ* 214 B1.
 δὴ Σύραξ εἶπε τε εἰδὼς, ὅτι ὁ Μασινί[σ]σας οὐ Καρχηδονί-
 οισ μᾶλλον τι ἢ καὶ αὐτῷ πολεμήσ[ει] καὶ φοβηθεῖς, μὴ
 ἐν ἐρημίᾳ συμμάχων, ἀντι ἐκεῖν[οι] ἐγκαταλειφθέντες
 5 ὑπ' αὐτοῦ πάθωσι, γένηται, τὴν [τε] προσποιήτον πρὸς
 τοὺς Ῥωμαίους φιλίαν ἀπέειπε· [καὶ] τοῖς Καρχηδονί-
 οισ φανερῶς συνῆρ[εν]· οὐ μέντοι [γε] καθαρῶς, ὥστε καὶ
 ἀνθίστασθαι σφίσι, ἀλλὰ ἀδεῶς [ἐ]μεινοι καταθέοντες
 λείαν τε πολλὴν ἤγον, καὶ συγχοῦ[σ τ]ῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας
 10 ὑπὸ τοῦ Ἀννίβου πρότερον ἐς τῆ[ν Αἰ]βύην πεμφθέντων
 ἐκομίσαντο· καταφρονήσαντές τ[ε α]ὐτῶν διὰ ταῦτα καὶ
 ἐπὶ τὴν Οὐτίκην ἐπεστράτευσαν· [Ἰ]δόντες οὖν τοῦτο ὁ τε
 Σύραξ καὶ ὁ Ἀσδροῦβας καὶ δείσαν[τεσ] περὶ αὐτῆς οὐκέτι
 ἐκαρτέρησαν ἀλλ' ἀντεπελθόντ[εσ ἔλ]υσαν τὴν πολιορ-
 15 κίαν, μὴ τολμησάντων αὐτῶν ἑ [πρὸς] ἀμφοτέροισ ἀμα
 ἀγωνίσασθαι· καὶ οἱ μὲν ἐκ τούτ[ου κα]τὰ χώραν ἐχειμάσαν,
 τὰ ἐπιτηδεια τὰ μὲν αὐτόθεν [λαμβανόμενοι, τὰ δὲ ἐκ
 τῆς Σικελίας τῆς τε Σαρδοῦς μ[εταπεμπόμενοι· αἱ γὰρ]
 νῆες σφίσι αἱ τὰ λάφυρα [εἰς Ἰταλίαν ἀγούσαι καὶ]
 20 τροφὴν ἀν ἐπήγον· Ἐν δὲ τῇ [Ἰταλίᾳ κατὰ τὸν πρὸς Ἀννίβαν]
 Πόλιμον οὐδὲν μέγα ἐπράχθη. Π[ο]ύπλιος γάρ Σειμπρόνιος 212 Bb.
 μάχη τινὲ βραχεῖα νικηθεῖς [ὑπὸ τ]οῦ Ἀννίβου ἀντε-
 περοράτησεν αὐτοῦ· Ὁ δὲ δὴ Λιούβιος καὶ] ὁ Νέρων τιμη-
 τεύσαντες τοῖς τε Λατίνοις τοῖς προ[λι]ποῦσι τὴν συ-
 25 στρατείαν καὶ διπλοῦν ἀποδι[δόναι] πλῆθος τῶν
 στρατιωτῶν προσταχθεῖσι διδό[ναι ἀπ]ογραφὰς ἐπήγ-
 γειλαν, ὅπως καὶ ἄλλοι χρήμα[τά σφ]ίσι συνεισφέρουσι·
 καὶ τοὺς ἄλλας ἀτελεῖς μέχρις τότε οὐσ[α]ς ὑποτελεῖς ἐ-
 ποίησαν· τοῦτο δὲ οὐκ ἄλλων [ἐνεκ]α, ἀλλ' ὅτι ὁ Λιούβιος
 30 ἔπραξε τε αὐτὸ ἀμνόμενος τοῦσ πολλί[τα]σ ἐπὶ τῇ κατα-
 ψηφίσει· καὶ ἐπέκλησιν ἀπ' αὐτοῦ [ἔ]λαβε· Σαλινάτωρ γὰρ
 ἐπωνομάσθη. Διὰ τε οὖν τοῦτο [περιβ]όητοι οἱ τιμηταὶ
 οὔτοι ἐγένοντο, καὶ ὅτι τε ἀλλήλου[σ τῶν] τε ἵππων παρεί-
 λοντο, καὶ αἰραρίους ἐποίησαν ἐτ[]όντες κατὰ τὴν

Notandum est quae ab Haasio de coniectura suppleta sunt inter uncinas, quae non potuerat ita legere ut dubitatio nulla relinqueretur rectis litteris describi. Ceterum verba *σ τινάσ ἐξ* et *τῆς συμβουλίας* (folii recti v. 22. 23) omiserat Haase ut iamdudum observavit Gros.

Fragmenta
Parisina

Scriptura autem horum foliorum elegans est, saeculi fere XI. In quaque pagina 34 versus scripti sunt, singuli 40—44 litterarum. Compendiis raro librarius usus est. Reperitur $\zeta = \kappa\alpha\iota$, $\sigma\eta\iota\alpha = \sigma\omega\tau\eta\rho\iota\alpha$, pro *v* in versus fine interdum praecedenti litterae linea superposita est. Iota quod dicitur subscriptum aut neglegitur aut adscribitur.

Fragmenta Parisina ceteris Dionis excerptis inseruit Bekker. Qua in re tamen infeliciter admodum versatus est, quippe qui, Haasii disputatione nescio quomodo neglecta, fr. 57, 76 (219 B b; fr. 10) a fr. 57, 86 (220 B b; fr. 9) et fr. 57, 81 (219 A b; fr. 14) a fr. 58, 6 (220 A b; fr. 13) divelleret, collocaretque loco prorsus alieno. Bekkeri errorem iam detexit Melber.

DE CODICIBUS FLORILEGII S. MAXIMI CONFESSORIS.

(cf. A. MAIUS, *Scriptorum veterum nova collectio* 2 p. XXV—XXVIII, R. DRESSLER, *Quaestiones criticae ad Maximi et Antonii Gnomologias spectantes*, *Jahrb. für klass. Phil. Suppl.* 5 1864—1872, C. WACHSMUTH, *Studien zu den griechischen Florilegien*, Berolini 1892 (praesertim c. 4), praecipue vero adeundus ANTONIUS ELTER, qui in horum gnomologiorum historiam et indolem mira et sagacitate et doctrina inquisivit (*de Gnomologiorum Graecorum historia atque origine commentatio*, programmata tria Universitatis Fridericiae Guilelmiae Rhenanae 1893, *Gnomica I. II.*, Lipsiae 1892.)

Maius, eodem illo *Script. Vet. nov. coll.* volumine secundo, qui Excerpta Constantiniana *περὶ γνομῶν* continet, inedita Dionis fragmenta non ita pauca publici iuris fecit, quae in Florilegio quodam Vaticano reppererat, p. 532—547 (fragmenta ea quibus adscriptum est *Ex florilegio inedito Vaticano*) et p. 556—559.

Haec autem fragmenta maximam quidem partem Dionis sunt; nonnulla tamen, e Dione Chrysostomo, Pseudo-Demade, aliis excerpta nomen eius mentiuntur, quae fere omnia iam dudum deprehensa sunt et abiecta. Restant adhuc perpauca eodem nomine reicienda. Cum tamen operae pretium sit scire quonam iure Dioni sive attribuantur sive abiudicentur, de hoc gnomologio paulo fusius disputandum videtur.

Igitur sylloge haec sententiarum ex sacris et profanis scriptoribus collectarum, in capita 71 divisa, a S. Maximo confessore confecta videtur ¹⁾, atque Maii temporibus iam diu cognita erat. Reperitur

1) Equidem in codicibus, quibus hoc florilegium continetur, Maximi, nedum

Excerpta
Florilegii

enim inter *S. Maximi opera* anno 1675 a Combesisio edita, vol. 2 p. 528—689, item in Conradi Gesneri libro qui inscribitur *sententiarum sive capitum, theologicorum praecipue, ex sacris et profanis libris tomi tres per Antonium et Maximum monachos olim collecti* etc. Tiguri a. 1546.²⁾ Neque hoc Maius ipse ignorasse videtur, qui Vaticanum suum Florilegium suo iure praedicet *ab editis differens re bona et illustribus auctorum veterum nominibus plenum* (praef. p. XXV). Nempe in hoc singulare est illud quod in Maii manus venerat Maximi florilegium dicam an Maximiani florilegii recensio (continetur cod. Vat. Graeco 739), quod, etiam in ceteris saepe differens, Dionis nostri (*Λίονος τοῦ Ρωμαίου* cod.) sententias exhibet satis multas, quae apud Combesisium atque in editione Gesneriana tantum non omnes desiderantur.

Sunt enim huius gnomologii exemplaria quae Dionea habent, sunt quae non habent: utriusque autem recensionis libri inter se quoque vel maxime solent discrepare, quanquam in omnibus sententiae divisae sunt in totidem (71) capita atque eodem fere ordine congestae, capita autem ipsa eodem quoque ordine sese excipiunt hocce:

1	Ᾱ	περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας
2	Β̄	περὶ φρονήσεως καὶ βουλής
3	Γ̄	περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης
4	Δ̄	περὶ ἀνδρείας καὶ ἰσχύος
5	Ε̄	περὶ δικαιοσύνης
6	Ζ̄	περὶ φίλων καὶ φιλαδελφίας
7	Ζ̄	περὶ ἐλεημοσύνης
8	Η̄	περὶ ἐνεργείας καὶ χάριτος
9	Θ̄	περὶ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας
10	Ῑ	περὶ ψόγου καὶ διαβολῆς
11	ΙᾹ	περὶ κολακείας
12	ΙΒ̄	περὶ πλούτου καὶ πενίας καὶ φιλαργυρίας
13	ΙΓ̄	περὶ ἀνταρκειας
14	ΙΔ̄	περὶ προσευχῆς
15	ΙΕ̄	περὶ διδαχῆς καὶ λόγων καὶ ὁμιλίας
16	ΙΣ̄	περὶ νουθεσίας
17	ΙΖ̄	περὶ παιδείας καὶ φιλοσοφίας
18	ΙΗ̄	περὶ εὐτυχίας καὶ δυστυχίας

S. Maximi confessoris, nomen non deprehendi. Video tamen Elterum quoque *S. Maximo* florilegium nostrum (?) attribuere, cf. *Rhein. Mus.* 47, 633, *Gnomica* I, XXXVIII b. Quare nomen usu receptum retinui.

²⁾ Eodem anno librum Graece quoque edidit. Qui quatenus a Latina versione differat et in universum de Gesneri editionibus exposuit Dressler *l. l.* p. 315 sqq., Wachsmuth *l. l.* p. 5.

- 19 $\overline{\text{IO}}$ *περὶ ὀργῆς καὶ θυμοῦ*
 20 $\overline{\text{K}}$ *περὶ σιωπῆς καὶ ἀπορρήτων*
 21 $\overline{\text{KA}}$ *περὶ πολυπραγμοσύνης καὶ ἡσυχίας*
 22 $\overline{\text{KB}}$ *περὶ πλεονεξίας*
 23 $\overline{\text{KF}}$ *περὶ τιμῆς γονέων καὶ φιλοτεχνίας*
 24 $\overline{\text{KD}}$ *περὶ φόβου*
 25 $\overline{\text{KE}}$ *περὶ τῶν τάχως μεταβαλλομένων καὶ περὶ μετανοίας*
 26 $\overline{\text{KS}}$ *περὶ ἁμαρτίας καὶ ἐξαγορεύσεως*
 27 $\overline{\text{KZ}}$ *περὶ ἀκρασίας καὶ γαστριμαργίας*
 28 $\overline{\text{KH}}$ *περὶ λύπης καὶ ἀθυμίας*
 29 $\overline{\text{KO}}$ *περὶ ὕπνου*
 30 $\overline{\text{A}}$ *περὶ μέθης*
 31 $\overline{\text{AA}}$ *περὶ παρηγορίας καὶ τοῦ ἐλέγχειν*
 32 $\overline{\text{AB}}$ *περὶ φιλοπονίας*
 33 $\overline{\text{AG}}$ *περὶ ὄρκου*
 34 $\overline{\text{AD}}$ *περὶ κενοδοξίας*
 35 $\overline{\text{AE}}$ *περὶ ἀληθείας καὶ ψεύδους*
 36 $\overline{\text{AS}}$ *περὶ θανάτου*
 37 $\overline{\text{AZ}}$ *περὶ εἰρήνης καὶ πολέμου*
 38 $\overline{\text{AH}}$ *περὶ ἐλπίδος*
 39 $\overline{\text{AO}}$ *περὶ γυναικῶν*
 40 $\overline{\text{M}}$ *περὶ ἀντιλογίας καὶ θρασύτητος καὶ ἕριδος*
 41 $\overline{\text{MA}}$ *περὶ γήρους καὶ νεότητος*
 42 $\overline{\text{MB}}$ *περὶ ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας*
 43 $\overline{\text{MF}}$ *περὶ ἐπαίνου*
 44 $\overline{\text{MD}}$ *περὶ κάλλους*
 45 $\overline{\text{ME}}$ *περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως*
 46 $\overline{\text{MS}}$ *περὶ δόξης*
 47 $\overline{\text{MZ}}$ *περὶ γλωσσαλγίας*
 48 $\overline{\text{MH}}$ *περὶ προνοίας*
 49 $\overline{\text{MO}}$ *περὶ ταπεινοφροσύνης*
 50 $\overline{\text{N}}$ *περὶ λατρῶν*
 51 $\overline{\text{NA}}$ *περὶ πίστεως*
 52 $\overline{\text{NB}}$ *περὶ μνήμης*
 53 $\overline{\text{NF}}$ *περὶ ψυχῆς*
 54 $\overline{\text{ND}}$ *περὶ φθόνου*
 55 $\overline{\text{NE}}$ *περὶ ἐκουσίου καὶ ἀκουσίου*
 56 $\overline{\text{NS}}$ *περὶ τοῦ γινῆθαι σεαυτὸν*
 57 $\overline{\text{NZ}}$ *περὶ χρηστότητος*
 58 $\overline{\text{NH}}$ *περὶ νόμου*
 59 $\overline{\text{NO}}$ *περὶ λογιμοῦ καὶ λογισμοῦ*
 60 $\overline{\text{E}}$ *περὶ ἀφροσύνης*
 61 $\overline{\text{EA}}$ *περὶ ἀσωτίας*
 62 $\overline{\text{EB}}$ *περὶ συνηθείας καὶ ἕθους*
 63 $\overline{\text{EF}}$ *περὶ εὐγενείας καὶ δυσγενείας*
 64 $\overline{\text{ED}}$ *περὶ γέλωτος*
 65 $\overline{\text{EE}}$ *περὶ ἐνυπνίων*
 66 $\overline{\text{ES}}$ *περὶ ἀκακίας καὶ μνησικακίας*

Excerpta
Florilegii

- 67 $\overline{\Xi Z}$ *περὶ βίου ἀνωμαλίας*
 68 $\overline{\Xi H}$ *περὶ τοῦ ὅτι δεῖ τιμᾶν ἀρετὴν καὶ κολάζειν κακίαν*
 69 $\overline{\Xi \Theta}$ *περὶ τοῦ ὅτι εὐκόλος ἢ κακία καὶ δυσπόριστος ἢ ἀρετὴ*
 70 $\overline{\text{O}}$ *περὶ φιλαντίας*
 71 $\overline{\text{O A}}$ *περὶ τοῦ ὅτι οὐκ ἀεὶ τὸ πλεῖον ἀριστον.*

Quotquot Maximi codices noverat Wachsmuth, enumeravit omnes *l. l.* p. 103 sqq. Qui quanquam multi sunt, etiam plures exstare certum est; sane ipse in bibliotheca Parisina repperi unum nondum neque a Wachsmuthio neque ab alio indicatum: codicem Parisinum n. 926. Omnes aliquando Antonii Elteri industria habebimus recensitas.¹⁾

Equidem missis factis codicibus eis, qui Dionis fragmenta non exhibeant, alterius tantum recensioneis²⁾ libros enumerabo:

1. Codex Vaticanus n. 739
2. Codex Barberinus 1 n. 158 cod. 365
3. Codex Laurentianus plut. 9, 29
4. Codex Laurentianus plut. 7, 15 (inde a f. 242)
5. Codex Parisinus n. 926
6. Codex Parisinus n. 1169.

1. Codex Vaticanus n. 739 (A)

membranaceus in quarto, saec. XI/XII, foliorum 232, pulchre scriptus (vide spec. apud Maium *l. l.* n. 5).

f. 1 + ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΗΣ ἔ ΚΑΚΙΑΣ ∴ (litteris auratis)

Στενή ἢ ὀδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν: —
 τοῦ ἀποστόλου

Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἀλλὰ νικά ἐν τῷ
 ἀγαθῷ τὸ κάκον: — σολομωντος

Μὴ σε πλανήσωσιν ἄνδρες ἀσεβεῖς· μὴ δὲ
 πορευθῆς ἐν ὀδῷ μετ' αὐτῶν· ἐκκλινον
 δὲ τὸν πόδα σου ἀπὸ τῶν τριβῶν αὐτῶν^ν
 οἱ γὰρ πόδες αὐτῶν εἰς κακίαν τρέχουσιν: —

1) *Gnom.* I p. 1 scribit se omnia quae in bibliothecis servari videantur gnomologia Graeca conquisivisse, quorum ingentem molem ita iam digestam habeat ut mox singula deinceps quo decet modo proferre queat.

2) Hanc recensioneem a ceteris facile eo distingui posse observavi, quod caput 1 ei inscribitur *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας*, ceteris *περὶ βίου ἀρετῆς καὶ κακίας* et prima sententia in ea audit *στενή ἢ ὀδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν*, in ceteris *στενή ἢ ὀδὸς καὶ τεθλιμμένη ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν*.

Ἦσπερ ὄμραξ ὁδοῦσι βλαβερόν καὶ κα
 πνὸς ὄμμασιν, οὕτως παρανομία τοῖσ
 χρωμένοισ αὐτῇ : — σιράχ :

Excerpta
 Florilegii

Et sic deinceps.

Lemmata litteris rubris aut inter lineas aut in margine scripta sunt; omittuntur interdum sed non ita saepe.

Excerpta Dionea ipse contuli.

2. Codex Barberinus 1 n. 158 cod. 365 (B)

membranaceus in quarto, saec. XI, foliorum 157. Caput primum et secundi capitis pars prior perierat. Haec addita sunt a manu saec. fere XIV sed ex altera recensione. Huius codicis lectiones lectionibus Vaticani 739 haud raro praestant.

Excerpta Dionea ipse contuli.

3. Codex Laurentianus plut. 9, 29

chartaceus in quarto, saec. XIII/XIV, foliorum 107, vetustate valde consumptus ac mutilus. Continet capita 6—66; praeterea in medio codice quaedam desiderantur. Descriptus mihi videbatur ex Vaticano 739, quare accuratius eum non examinavi. Huic accedat:

4. Codex Laurentianus plut. 7, 15

membranaceus in quarto minori, saec. XI/XII, foliorum 252. Continet:

1. *Ioannis Chrysostomi homiliam* (f. 1—8)

2. *Sententiarum collectionem ἀκέραιον καὶ ἀνεπίγραφον* (f. 8—25)

3. *Georgidii Gnomologium* (f. 25—103)

4. *S. Maximi Florilegium* (f. 103^v—252), et quidem alterius recensionis, quae Dioneis fere caret. At finis codicis inde a f. 242 cum periisset, damnum ab alia manu multo recentiore suppletum est, idque e codice nostrae recensionis. Quo factum est ut in hac ultima parte tria fragmenta Dionis extent (c. 67 et 68).

5. Codex Parisinus n. 926 [= cod. Reg. 2382 = cod. Colbert. 1527]

membranaceus in quarto, saec. XI, foliorum 206, litteris grandibus pulchrisque scriptus. Praeter Florilegium in eo insunt:

SS. Basilii, Gregorii Nazianzeni, Ioannis Chrysostomi, Epiphani fragmenta (f. 118^v sqq.)

Martyrium S. Stephani iunioris (f. 127^v sqq.)

Excerpta
Florilegii

S. Gregorii Magni an prosit mortuis in ecclesia sepeliri (f. 179^v sqq.)

Dorothei Abbatis de ieiuniis servandis doctrina XV (f. 186^v sqq.)

S. Ioannis Chrysostomi de compunctione ad virgines monachos et fideles (f. 189 sqq.)

Anonymi quomodo possit sine scandalo eucharistiam suscipere cum in grave peccatum incidisse se noverit: τὸ ζῶνειν καὶ ἀναζῶνειν z. τ. λ. (f. 205 sqq.)¹⁾

Florilegium ipsum exordium facit, f. 1—118. Constat 71 capitibus (72 errore *Inventaire sommaire*). Incipit f. 1 in medio capite 3 (*περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης*) his verbis:

ΚΥΡΙΑΛΛΟΥ

καὶ ἐπισυρομένους ἤδη πονηρίας πονηρίας : —
Καπνοῦ δίκην ἧ καὶ ὡσπερ τινες ἀτιμόν' τῶν ἐμ
φύτων z. τ. λ.

quorum priora Nili sunt, inde a *καπνοῦ δίκην* Cyrilli (cf. Gesneri *edit. lat.* p. 184 sub fin.). Sequuntur f. 3^v—24^v capita 4—10 et capitis 11 *περὶ κολακείας* pars prior. Folia autem 25. 26. 27. 28 a codicis capite huc casu translata continent frustra capitis 1 *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας* (f. 25. 26. 27^r) et capitis 2 *περὶ φρονησεως καὶ βουλής* (f. 27^v. 28), et capitis 3 *περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης* prima fragmenta usque ad S. Basilii ἧ ἐν γήρα σωφροσύνη οὐ σωφροσύνη ἀλλ' ἀκολασ || (cf. Gesn. *l. l.* p. 184).

Folio 24 continuatur f. 29.²⁾

Sub finem quoque codex damnum unius folii passus est inter f. 115 et 116, qua lacuna periit capitis 68. finis et exordium c. 69.

Denique f. 117^v et 118^r fragmenta quaedam ex cap. 7. 8. 9. 12 scripta sunt, quae suo loco desiderantur, inter haec Dionea duo ex cap. 8.

Dionis fragmenta contuli ipse quamquam paulo festinantius cumque pars huius editionis iam typis impressa erat. Variam lectionem nullius fere pretii tantum non neglexi.

6. Codex Parisinus n. 1169

chartaceus in duodecimo, saec. XIV/XV, foliorum 260, male neglegenterque scriptus.

1) *Inventaire sommaire*.

2) f. 24^v Ἀποδέχον αὐτοὺς τὰ χρηστὰ συμβουλευεῖν ἐθέλοντας
ἀλλὰ μὴ τοὺς κολακεῖν ἐκίστωτε σπεύδοντας ||

f. 29^r || οἳ μὲν γὰρ τὸ σύμφερον ἐν ἀληθεία ὀρῶσιν οἳ δὲ προ
Epicteti est, cf. Gesn. *l. l.* p. 201.

Incipit ab indice capitum.

f. 2^v 3^r: Γνωμαὶ εὐαγγελίου ἁγίων ἢ καὶ διαφόρων ἀνδρῶν
περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας

Continet 70 capita, omisso cap. 13 περὶ αὐταρχείας. Praeterea c. 36—42 ad finem translata sunt.¹⁾

Fragmenta Dionea ipse contuli festinans. Codicis lectiones in adnotatione critica raro indicavi.

Igitur ut libros Laurentianos missos faciamus, quattuor huius recensiois exemplaria mihi innotuerunt, quorum priora, Vaticanus liber et Barberinus arcto vinculo coniuncta, excerpta Dionea eadem eodem ordine exhibent. At discrepant Parisini, qui ne inter se quidem ipsi consentiunt. Quod ex elencho fragmentorum manifestum fiet:

	Vat. et Barb.	Par. 926	Par. 1169
<i>Tit. 1</i>			
	Diodorus	Diodorus	
	Dio fr. 110, 1	Dio fr. 110, 1	om.
	Procopius	Procopius	
<i>Tit. 2</i>			
	?	Aristoteles	Aristoteles
	om.	om.	Dio fr. 55, 3 ^a
	om.	om.	Dio fr. 55, 3 ^b
	?	?	Pythagoras
	Ignatius		Ignatius
	Dio 52, 33, 6. 7	deest	Dio 52, 33, 6. 7
	Plutarchus		Plutarchus
<i>Tit. 3</i>			
	?		Choricus
	om.	deest	Dio fr. 52, 1 ^b . 2 ^a
	?		Antiphon
<i>Tit. 6</i>			
	Plutarchus?	Plutarchus?	
	1. Dio fr. 40, 14	Dio fr. 40, 14	om.
	2. Dio fr. 40, 15 ^a	Dio fr. 40, 15 ^a	om.
	3. Dio fr. 40, 15 ^b	Dio fr. 40, 15 ^b	om.

1) Hinc capitum numeri in hoc libro a numeris in ceteris codicibus discrepant inde a c. 13.

Par. 1169	cet. cod.
1—12	= 1—12
om.	= 13
13—34	= 14—35
35—63	= 43—71
64—70	= 36—42

Excerpta Florilegii	Vat. et Barb.	Par. 926	Par. 1169
	4. Dio fr. 40, 15 ^c	Dio fr. 40, 15 ^c	om.
	5. Dio 55, 19, 4	Dio 55, 19, 4	om.
	Aristoteles	Aristoteles	
<i>Tit. 8</i>	Crates		
	1. Dio fr. 36, 11	Dio fr. 36, 11	om.
	2. Dio fr. 36, 13	Dio fr. 36, 13	om.
	3. Dio fr. 36, 14 in.	om.	om.
	4. Dio 46, 34, 2	om.	om.
	Heraclitus physicus		
<i>Tit. 9</i>	Plutarchus	Dio Chrysostomus	
	1. Dio 52, 34, 1	om.	om.
	2. Dio 52, 34, 2	om.	om.
	3. Dio 52, 38, 1	om.	om.
	4. Dio 55, 14, 4	om.	om.
	5. Dio 55, 15, 4	om.	om.
	6. Dio 52, 26, 2	om.	om.
	7. Dio fr. 110, 2	Dio fr. 110, 2	om.
	8. Dio fr. 110, 3 ⁴)	Dio fr. 110, 3	om.
	9. Dio fr. 110, 4	om.	om.
	Democritus	Antigonus	
<i>Tit. 10</i>	Lucianus	Lucianus	
	[Dio fr. 110, 5 Dind.] ²)	om.	om.
	Dionysius rex	Dionysius rex	
<i>Tit. 12</i>	Isocrates		
	Dio fr. 40, 35	om.	om.
	Diodorus		
<i>Tit. 16</i>	Dio Chrysostomus	Dio Chrysostomus	
	Dio 56, 6, 1. 2	om.	om.
	Aristoteles	Aristoteles	
<i>Tit. 18</i>	Josephus	Josephus	
	1. Dio fr. 55, 6	Dio fr. 55, 6 (sine lemmate)	om.
	2. Dio fr. 39, 3 med.	om.	om.
	3. Dio fr. 55, 7	om.	om.
	Diodorus	Demosthenes	
<i>Tit. 20</i>	Simonides	Simonides	

1) In Antonii melissa II, 1 *περὶ βασιλέως χρηστοῦ καὶ δικαίου καὶ περὶ ἀσπίνης καὶ ἐξουσίας* (ed. Gesn. 1546 p. 87) n. 1 et 8 reperiuntur, praecedat Plutarchus, sequitur Democritus. In cod. Par. 926 n. 7 et 8 arcte cohaerent.

2) Pseudo-Demadis est ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας c. 3.

Wat. et Barb.	Par. 926	Par. 1169	Excerpta Florilegii
Dio fr. 43, 25	om.	om.	
Demosthenes	Demosthenes		
<i>Tit. 24</i>			
Socrates			
Dio 55, 21, 2	om.	om.	
Xenophon			
<i>Tit. 35</i>			
Menander	Menander		
[Dio fr. 57, 13 Dind.]	om.	[Dio fr. 57, 13 Dind.] ¹⁾	
Diogenes	om.		
<i>Tit. 36</i>			
Diogenes	Diogenes	Diogenes	
1. [Dio fr. 110, 6 Dind.]	[Dio fr. 110, 6 Dind.]	[Dio fr. 110, 6 Dind.]	
2. Dio fr. 110, 7 Dind.	Dio fr. 110, 7 Dind.]	Dio fr. 110, 7 Dind.]	} Con- iunctim
3. Dio fr. 110, 8 Dind.	Dio fr. 110, 8 Dind.]	om.	
4. Dio fr. 110, 9 Dind.	om.	om.	
5. Dio fr. 110, 10 Dind.] ²⁾	om.	om.	
Plutarchus	Euripides		
<i>Tit. 37</i>			
Gregorius Nyssaeus	Gregorius Nyssaeus	Gregorius Nyssaeus	
Dio fr. 57, 11	Dio fr. 57, 11	om.	
Dio fr. 57, 5	Dio fr. 57, 5	om.	
Dio fr. 57, 12	Dio fr. 57, 12	om.	
[Dio fr. 53 Mai.]	Dio fr. 53 Mai.]	Dio fr. 53 Mai.] ³⁾	
Dio fr. 55, 3	om.	om.	
Xenophon	Demosthenes	Xenophon? Demosthenes	
<i>Tit. 38</i>			
Dio Chrysostomus		Plutarchus	
Dio fr. 110, 5 [11 Bekk. Dind.]	om.	om.	
om.	om.	[Dio fr. 110, 14 Dind.] ⁴⁾	
Socrates		Socrates	

1) Est Pseudo-Demadis ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας 10.

2) Haec omnia Dioni abiudicanda videntur. N. 1. 2. 3 in cod. Par. 926 Dioni Chrysostomo attribuuntur (sed 1. 2 Dioni Romano in cod. Par. 1169), n. 3 in cod. Vat. 740 (alterius recensiois florilegii Maximi) redit insignitum lemmate δίωνος (non addito τοῦ ζώμαλον). Nec de n. 4 dubitandum videtur cum praesertim n. 5 Dionis non esse constat. Est enim n. 5 Pseudo-Demadis ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας 68, 16 Blass. N. 1—4 habes p. LIII sq.

3) Cf. p. 213 huius edit.

4) Dionis non videtur. Reperitur in cod. Lips. bibl. Paul. n. 8 (Westermann. *Progr. Univ. Lips.* 1864) addito lemmate δίωνος τοῦ γυνωστώμων. In cod. Par. 1169 δίωνος praescriptum est inter lineas; additur in margine τοῦ ζώμαλον. Habes p. LIY.

Excerpta Florilegii	Vat. et Barb.	Par. 926	Par. 1169
<i>Tit. 39</i>	Philo [Dio fr. 110, 4 Dind.] Plutarchus	om.	[Dio fr. 110, 4 Dind.] ¹⁾
<i>Tit. 40</i>	Isidorus Dio fr. 43, 13 Dio fr. 43, 14. 15 Plutarchus	Isidorus Dio fr. 43, 13 Dio fr. 43, 14. 15 Aristoteles	om. om.
<i>Tit. 41</i>	Symeon Dio fr. 70, 2 Dio fr. 70, 3 Plutarchus	Nilus Dio fr. 70, 2 om. Plutarchus	om. om.
<i>Tit. 49</i>	Isocrates Dio fr. 20, 4 [Dio fr. 102 Mai.] ²⁾ Socrates	Isocrates om. om. Socrates	Isocrates om. om. Socrates
<i>Tit. 54</i>	Plutarchus Dio fr. 110, 6 [20 Bekk. Dind.] Dio 52, 33, 8. 9 Anacharsis	Plutarchus Dio fr. 110, 6 om. Anacharsis	Plutarchus Dio fr. 110, 6 Dio 52, 33, 8. 9 ?
<i>Tit. 55</i>	? [Dio fr. 103 Mai.] ³⁾ om. Choricus	? [Dio fr. 103 Mai.] Dio fr. 36, 3 ⁴⁾ Choricus	om. om.
<i>Tit. 57</i>	Dionysius Areopagita Dio 55, 16, 5—17, 3 Dio 55, 17, 3 ^b . 4 Menander	Dionysius om. om. Menander	Dionysius om. Dio 55, 17, 3 ^b . 4 Menander
<i>Tit. 58</i>	Xenophon [Dio fr. 104 Mai.] ⁵⁾ Dio 53, 10, 1 Diodorus	om. om.	om. Dio 53, 10, 1

1) Est Plutarchi, desumptum ex *coni. praec.* c. 17, p. 140 C (1, 342 Bernard.), ut sequens quoque fragm. (c. 37 p. 143 C = 1, 350 Bernard.), quod quia lemmate carebat a Maio inter Dionaea editum est (fr. 101).

2) et 3) Haec iam dudum ex Dionis fragmentis eiecta sunt.

4) Inde a *πελθεται γὰρ πᾶς* usque ad *ἀπωθεῖται*.

5) *Theologo* adscribitur initium in editione Gesneri Latina 1546 p. 76. Dudum abiectum est.

	Vat. et Barb.	Par. 926	Par. 1169	Excerpta Florilegii
<i>Tit. 59</i>	Euagrius Dio fr. 30, 2—4 Democritus	Philo Dio fr. 30, 2—4 Democritus	Dio fr. 30, 2. 3 ^a	
<i>Tit. 61</i>	Plutarchus Dio 52, 35, 4 Menander	Plutarchus om. Menander	Dio 52, 35, 4	
<i>Tit. 67</i>	Gregorius Nyssaeus [Dio fr. 105 Mai. Socrates	Gregorius Nyssaeus Dio fr. 105 Mai.] ¹⁾ Socrates	om.	
<i>Tit. 68</i>	Plutarchus Dio 52, 34, 6—8 Dio 52, 34, 8. 9 Socrates	deest deest	om. Dio 52, 34, 8. 9 Socrates.	

Hunc laterculum qui oculis perlustraverit videbit in Par. 1169 duo fragmenta Dionis a me reperta esse quae nondum nota erant (fr. 55, 3^a et 3^b), in omnibus autem codicibus complura excerpta iniuria lemmate *δίωνος τοῦ ῥωμαίου* esse praedita, cum sint Pseudo-Demadis, Dionis Prusaeensis, Plutarchi. Quam facile in florilegiis, lemmatibus aut loco positis non iusto aut omnino neglectis, tales errores nasci potuerint et res ipsa clamat et omnibus, qui in hanc rem inquisiverunt, notum est.

Etiam magis hoc videre est in Arsenii Monembasiae episcopi anthologia, ex qua Maius novem fragmenta tamquam Dionea edidit: M. 112—120, p. 560—562. Extant in codice bibliothecae Angelicae 3 C 17, chartaceo in quarto minori, saec. XVI, f. 78^r—79^r, et in codice Laurentiano 4, 26, chartaceo in fol. min., saec. XVI, f. 225, et fortasse in pluribus. Ex his quinque tantum Dionis sunt.

M. 112 (= fr. 110, 17 Bk. Dind.): Dionis Borysthenitae dictum est, cui tribuitur in *Flor.* ed. Gesn. lat. a. 1546 p. 204.

M. 113 (= fr. 110, 18 Bk. Dind.): Eiusdem Dionis videtur. Dionis certe abiudicandum est.

M. 114 (= fr. 110, 19 Bk. Dind.): Dio Chrys. 1 p. 5, 15 D. p. 4, 19 Arn.

M. 115 (= fr. 20, 4): Dionis est *l. l.*

M. 116 (= fr. 110, 20 Bk. Dind.): Dionis videtur, fr. 110, 6.

M. 117²⁾ (= fr. 110, 21 Bk.): Dio 53, 10, 1. Redit *Flor.* tit. 58.

1) Iamdudum abiectum.

2) Inter M. 116 et 117 legitur in cod. bibl. Ang. *δίων ὁ ῥωμαῖος ἰδών τινα*
d*

Excerpta
Florilegii

M. 118 (= fr. 110, 22 Bk.): Dio 52, 35, 4. Redit in Max. Conf. *Flor.* tit. 61.

M. 119 (= fr. 110, 23 Bk.): Dinarchi 2, 3. Dioni Chrysostomo tribuitur in Max. Conf. *Flor.* (c. Vat. f. 217, c. Par. 926 f. 109^v, c. Par. 1169 f. 221).

M. 120¹⁾ (= fr. 110, 24 Bk., 21 Dind.): Dionis est, fr. 110, 1, cui datur in Max. Conf. *Flor.* (c. Vat. f. 7^r).

Idem valet de fragmentis Maianis 107—111 ex Antonii *melissa* (ed. Gesn. graec. a. 1546) petitis:

M. 107 (= fr. 110, 14 Bk. Dind.): Dioni Chrysostomo datur in codice Lipsiensi (cf. p. XLIX, 4). Habes p. LIV.

M. 108 (= fr. 110, 13 Bk. Dind.): Dio Chrys. 3 p. 58, 9 Dind., p. 51, 12 Arn.

M. 109 (= fr. 110, 15 Bk. Dind.): Dio Chrys. 3 p. 41, 28 Dind., p. 36, 24 Arn.

M. 110 (= fr. 110, 16 Bk. Dind.): Socrati datur in Maximi editione Mignii p. 1008. Habes p. LIV.

M. 111 (= fr. 110, 3 Bk. Dind.): Dionis videtur, fr. 110, 3.

Denique excerptum quod ex Georgidae collectione inedita Vaticana protulit Maius

M. 106 (= fr. 110, 12 Bk. Dind.): Dionis Chrysostomi est 1 p. 7, 26 Dind., p. 6, 17 Arn.

Ceterum notatu dignum est longe maximam partem horum fragmentorum ex orationibus, quas Dio historiae suae intexuit, esse desumpta. Nam ex 18 fragmentis, quae in Dionei operis parte superstite inveniuntur, unum tantum excipitur; ex ceteris 31 excerptis 6 aut certo aut probabiliter ex orationibus desumpta non sunt, contra 22 inde fluxisse tantum non certum est, cum de 3 dubitetur:

Lib. 36—60

ex orationibus	ex narratione
52, 26, 2 (<i>tit.</i> 9)	46, 34, 2 (<i>tit.</i> 8)
52, 33, 6. 7 (<i>tit.</i> 2)	
52, 33, 8. 9 (<i>tit.</i> 54)	
52, 34, 1 (<i>tit.</i> 9)	
52, 34, 2 (<i>tit.</i> 9)	

φθονερὸν σφόδρα κενεφότα εἶπεν ἢ τοῦτο μέγα κακὸν συμβέβηκεν ἢ ἄλλω μέγα ἀγαθόν. Omittitur in cod. Laur. 4, 26 neque est apud Maium. Bionis est dictum (Sternbach, *Wiener Studien* 1888 p. 34 n. 158).

1) In cod. Ang. et Laur. 4, 26 hoc fragmentum non extat. Fortasse Maius cum inter Maximi Excerpta Dionea edere omisisset, Arsenianis ultimo loco subiunxit.

ex orationibus	ex narratione	Excerpta Florilegii
52, 34, 6—8 (<i>tit.</i> 68)		
52, 34, 8. 9 (<i>tit.</i> 68)		
52, 35, 4 (<i>tit.</i> 61)		
52, 38, 1 (<i>tit.</i> 9)		
53, 10, 1 (<i>tit.</i> 58)		
55, 14, 4 (<i>tit.</i> 9)		
55, 15, 4 (<i>tit.</i> 9)		
55, 16, 5—17, 3 (<i>tit.</i> 57)		
55, 17, 3. 4 (<i>tit.</i> 57)		
55, 19, 4 (<i>tit.</i> 6)		
55, 21, 2 (<i>tit.</i> 24)		
56, 6, 1. 2 (<i>tit.</i> 16)		

Libri deperditi

ex orationibus	ex narratione	incertum
fr. 30, 2—4 (<i>tit.</i> 59)	fr. 20, 4 (<i>tit.</i> 49)	fr. 110, 3 (<i>tit.</i> 9)
fr. 36, 3 (<i>tit.</i> 55)	fr. 39, 3 (<i>tit.</i> 18)	fr. 110, 5 (<i>tit.</i> 38)
fr. 36, 11 (<i>tit.</i> 8)	fr. 43, 13 (<i>tit.</i> 40)	fr. 110, 6 (<i>tit.</i> 54)
fr. 36, 13 (<i>tit.</i> 8)	fr. 43, 14. 15 (<i>tit.</i> 40)	
fr. 36, 14 in. (<i>tit.</i> 8)	fr. 43, 25 (<i>tit.</i> 20)	
fr. 40, 14 (<i>tit.</i> 6)	fr. 52, 1 ^b 2 ^a (<i>tit.</i> 3)	
fr. 40, 15 ^a (<i>tit.</i> 6)		
fr. 40, 15 ^b (<i>tit.</i> 6)		
fr. 40, 15 ^c (<i>tit.</i> 6)		
fr. 40, 35 (<i>tit.</i> 12)		
fr. 55, 3 (<i>tit.</i> 37)		
fr. 55, 3 ^a (<i>tit.</i> 2)		
fr. 55, 3 ^b (<i>tit.</i> 2)		
fr. 55, 6 (<i>tit.</i> 18)		
fr. 55, 7 (<i>tit.</i> 18)		
fr. 57, 5 (<i>tit.</i> 37)		
fr. 57, 11 (<i>tit.</i> 37)		
fr. 57, 12 (<i>tit.</i> 37)		
fr. 70, 2. 3 (<i>tit.</i> 41)		
fr. 110, 1 (<i>tit.</i> 1)		
fr. 110, 2 (<i>tit.</i> 9)		
fr. 110, 4 (<i>tit.</i> 9)		

Fragmenta Florilegii a me eiecta haec sunt:

- 110, 6 B. D. *τίς γὰρ οὐκ ἂν ἔλοιτο σώματων ὧν ἐν τοῖς κόλποις τῆς πόλεως ἀποθανῶν κείσθαι μᾶλλον ἢ πορθουμένην ταύτην ἐπιδεῖν; Max. Conf. Flor. f. 154^v (M. p. 557).*
- 110, 7 B. D. *εἰ μὲν τίς σοι κατεσκευάζεν οἰκίας ἔνθα μὴ ἔμελλες μένειν, ζημιαν τὸ πρῶγμα ἐνόμισας ἂν· νῦν δὲ ἐνταῦθα βούλει πλοντεῖν, ὄθην καὶ πρὸ τῆς ἐσπέρας πολλάκις μέλλεις ἀποδημεῖν; ibid. (M. p. 557).*
- 110, 8 B. D. *οὐκ οἶδας ὅτι ἐπ' ἀλλοτριᾶς διατροβόμεν καθάπερ ξένοι καὶ*

Excerpta
Florilegii

- πάροικοι; οὐκ οἶδας ὅτι παροικῶν ἐστὶν ἐκβάλλεσθαι, ὅτε μὴ προσδοκῶσι μηδὲ ἐλπίζουσιν; ὅπερ καὶ ἡμεῖς πάσχομεν; *ibid.* (M. p. 557).
- 110, 9 B. D. τίς μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἔλοιτο ἀπὸ μᾶς πληγῆς, καὶ ταύτης μηδὲν ἢ βραγύτατόν τι λυπησάσης ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ νοσήσας; τίς δ' οὐκ ἂν εὖξαιτο ἀκραιῶν τοῦ σώματος ἀκραιῶ τῆ ψυχῆ ἀπαλλαγῆναι μᾶλλον ἢ φθόγῃ τινὲ καὶ ὑδέρω σαπῆναι ἢ λιμῶ μαρανθῆναι; *ibid.* (M. p. 557).
- 110, 14 B. D. κινδύνων ἐλπίς ἀνευ κινδύνων τίθησι τὸν ἐλπίζοντα τῶ προσηφελίσθαι τῶν δυσχερῶν τῆ δοκῆσει τὰ πράγματα. M. p. 560 ex Antonii melissa.
- 110, 16 B. D. ταύτόν ἐστιν ἐπὶ ἐντυχίᾳ μέγα φρονεῖν καὶ ἐπὶ ὀλισθηρᾷ ὁδοῦ σταδιοδρομεῖν. M. p. 560 ex Antonii melissa.
- 110, 18 B. D. ὁ αὐτὸς ἔφη πῶς οὐ δεινὸν τοῖς μὲν θεοῖς ἐνοχλεῖν, αὐτοῖς δὲ μὴ βούλεσθαι πράττειν ἅ γε ἐφ' ἡμῶν εἶναι δοκεῖ τοῖς θεοῖς; M. p. 561 ex Arsenio.

Cf. p. XLIX, 2 (fr. 110, 6—9), LII (fr. 110, 14 et 16), LI (fr. 110, 18). Ex fragmentis a Dindorfio in textum receptis sex iam damnata erant: 110, 4. 12. 19 a Dindorfio ipso (vol. 1 p. 110 a et vol. 5 p. XIII), 110, 13. 15 a me (*Mnemos. N. S.* 13 p. 316), 110, 17 ab Aug. Nauckio (*Herm.* 24 p. 460).

DE FRAGMENTIS QUAE IN BEKKERI ANECDOTIS EXTANT.

(cf. Z. C. DE BOER, *de tertio lexico Bekkeri*, Lugduni Batavorum 1884, A. von GUTSCHMID, *Kleine Schriften* 5 (1894), 554—562.)

E codice Segueriano sive Coisliniano Parisino n. 345, membranaceo in quarto maiori, saec. XI, f. 272, litteris elegantibus sed minutissimis ab una manu perscripto, Bekkerus vetus lexicon syntacticum edidit, quod inscribitur *περὶ συντάξεως. ποῖα τῶν ῥημάτων γενικῆ καὶ δοτικῆ καὶ αιτιατικῆ συντάσσονται* (*Anecdota Graeca* vol. 1 p. 117—180, lectionis varietate adiecta vol. 3 p. 1082—1094).

Notissimi huius codicis succinetam descriptionem et omnium quae continet lexicorum enumerationem habes apud Bachmann. *Anecd. Graec.* 1 p. V—VII.¹⁾ Anonymum lexicon *περὶ συντάξεως* invenitur f. 257^v—269^r.

Inter exempla autem illustrandi causa e variis scriptoribus veteribus allata loci e Dione petiti reperiuntur 143 vel potius 137, nam sex fragmenta bis citantur (p. 130, 23 = p. 164, 32; p. 133, 32 = p. 140, 25 (cf. ad fr. 102, 11 a); p. 134, 17 = p. 172, 4; p. 134, 6 = p. 171, 32 plenius; p. 141, 3 = p. 155, 16 plenius; p. 166, 3 = p. 166, 16 plenius).

¹⁾ Lexicorum indicem paulo minus accuratum dedit Gros. in Dionis edit. vol. 2 p. XIII sqq.

Excerpta haec brevissima quidem sunt sed ideo tamen maximam habent utilitatem quod e quo libro desumpta sint sedulo est adnotatum.¹⁾ Hinc non tantum quoniam referenda sint fragmenta quantumvis brevia plerumque extra dubium est positum, sed etiam, quod multo maioris est momenti, tamquam fundamentum sunt, quo quis nisus deperditi operis Dionei reliquias ex librorum ordine distribuere conetur.

Excerpta
Bekk. Anecd.

Partis autem posterioris Dionei operis quae supersunt iam in libros 61—80 divisit Leunclavius, quem tamen non ab omni parte recte divisisse praesertim ex his fragmentis constat quanquam etiam aliunde cognosci poterat. Prioris partis (l. 1—35) reliquiarum divisionem ego primus tentavi, quam tamen in textum introducere ausus fortasse non essem, nisi cognossem v. Gutschmid. *l. l.* eandem fere distributionem, quae mihi probata esset, ipsum quoque protulisse.²⁾

1) Excipiuntur tantum p. 119, 25 (= 5^a, 16, 6); p. 124, 17 (= 38, 42, 5); p. 136, 32 (= 36, 44, 3); p. 140, 12 (= 40, 6, 3; sed aliunde quoque petitum esse potest, fortasse e libro quinto unde est praecedens excerptum); p. 160, 17 (vide p. 357), p. 161, 12 (= 47, 48, 5); p. 162, 25 locus lacunosus (= fr. 13, 1 quod conferas); p. 162, 27 (= fr. 13, 2^a); p. 164, 11 (vide p. 357); p. 164, 23 (vide p. 357).

2) Hanc historiae Dionis oeconomiam adumbravit v. Gutschmid *l. l.* p. 561:

A) *Rom unter den Königen, 2 BB.*

I. a. 753—673

II. a. 672—510

B) *Rom unter der Republik, 39 BB.*

a) *bis zum Ende des zweiten punischen Krieges, 15 BB.*

1. *bis zum Beginn des zweiten Samniterkrieges, 5 BB.*

III. a. 509

IV. a. 508—493

V. a. 493—449

VI. a. 449—390

VII. a. 390—326

2. *bis zum Beginn des zweiten punischen Krieges, 5 BB.*

VIII. a. 326—290

IX. a. 290—278

X. a. 277—264

XI. a. 264—250

XII. a. 250—219

3. *bis zum Ende des zweiten punischen Krieges, 5 BB.*

XIII. a. 219/218

XIV. a. 218—217

XV. a. 216—211

XVI. a. 211—206

XVII. a. 206—201

Excerpta
Bekk. Anecd.

Quo consensu fretus amplius non haesitavi, quanquam bene gnarus eam divisionem probabilem sane dici posse, nec tamen certissimam, et locos ipsos, ubi libri alterius finis sit, incipiat alter, non ubique facile indicari posse.¹⁾

b) vom Ende des zweiten punischen Krieges, 24 BB.

1. bis zum Tode des C. Gracchus, 8 BB.

XVIII. a. 200—195

XIX. a. 195—183

XX. a. 183—149

XXI. a. 149—146

XXII. a. 145—140

XXIII. a. 139—133

XXIV. a. 133—124

XXV. a. 124—121

2. bis auf Sulla's Dictatur, 8 BB.

XXVI. a. 120—106

XXVII. a. 105—101

XXVIII. a. 100—91

XXIX. a. 90—89

XXX. innere Geschichte des Jahres 88.

XXXI. äussere Geschichte des Jahres 88 und innere des Jahres 87.

XXXII. a. 87 (äussere Geschichte) —84

XXXIII. a. 84—82

3. bis zur Schlacht bei Pharsalus, 8 BB.

XXXIV. a. 81—79

XXXV. a. 78—70

XXXVI. a. 69—66

XXXVII. a. 65—60

XXXVIII. a. 59—58

XXXIX. a. 57—54 (= 700 u. c.), innere Geschichte

XL. a. 54 (äussere Geschichte) —50

XLI. a. 49—48

C) Rom unter den δυναστεῖαι und der μοναρχία, 39 BB.

a) bis zum Tode des Augustus, 15 BB.

1. bis zum Triumvirat, 5 BB.

2. bis zum Beginn der ἀξιώτος μοναρχία mit der Verleihung des Imperatortitels an Augustus, 5 BB.

3. bis zum Tode des Augustus, 5 BB.

b) vom Tode des Augustus, 24 BB.

1. bis auf Vespasianus, 8 BB.

2. bis auf Commodus, 8 BB.

3. bis auf Dios zweites Consulat, 8 BB.

Ultima inde a C. contracta me dedisse apparet.

1) Cf. praesertim p. 166/167 et 168. sed etiam alibi res incerta est. Librorum 31—35 reliquias perpauca coniunctim edidi.

Accedit quod librorum numeri in codice saepe sunt corrupti, quod in fragmentis ex Dionis libris superstitis desumptis facile est videre. Numeri recte traduntur tricis sexies: Excerpta
Bekk. Anecd.

p. 178, 1	37 (37, 3)	p. 152, 6	48 (17, 5)
124, 14	37 (43, 2)	141, 16	48 (21, 2)
155, 4	39 (21, 3)	152, 12	48 (30, 4)
124, 20	39 (24, 4)	166, 16	49 (22, 5)
124, 23	41 (27, 2)	141, 18	49 (24, 3)
147, 6	41 (27, 3)	180, 3	49 (27, 4)
134, 3	41 (35, 2)	167, 18	51 (12, 3)
157, 33	43 (50, 5)	167, 24	51 (13, 1)
141, 3	44 (10, 1)	125, 3	52 (12, 5)
166, 31	44 (13, 3)		52 (11, 1)
171, 32	46 (8, 3)	149, 25	52 (25, 4)
141, 7	46 (9, 2)	167, 13	52 (37, 6)
167, 7	46 (16, 4)	176, 1	53 (29, 4)
141, 9	47 (42, 3)	179, 8	54 (34, 3)
124, 29	48 (1, 1)	167, 30	57 (12, 3)
	48 (9, 2)	134, 17}	58 (2, 5)
134, 9	48 (4, 1)	172, 4 }	
141, 12	48 (6, 5)	167, 20	58 (11, 2)

Perperam contra traditi sunt vicies semel:

debebat	scriptum est	pag.	
42 (31, 2)	37	166, 27	vitium unius pentadis ΛΖ pro MB
46 (22, 7)	36	152, 9	vitium unius decadis ¹⁾ (trium decadum) Λς pro Μς; MB pro ΝΒ; ΜΔ pro ΝΔ. ΚΒ pro ΝΒ
52 (3, 1)	42	158, 18	
54 (27, 1)	44	167, 27	
52 (25, 4)	22	149, 25	
52 (27, 5)	2	174, 1	post δλων ν excidit
54 (5, 4)	4	147, 25	
54 (17, 5)	4 (cf. B. A. 3, 1085)	134, 14	
44 (10, 1)	42	155, 17	δ et δεύτερος permutata
44 (31, 1)	42	167, 1	
54 (23, 2)	52	141, 25	
54 (27, 4)	52	141, 28	
44 (13, 1)	41 (cf. B. A. 3, 1085)	124, 26	Α et Δ permutata
44 (33, 4)	41	167, 4	
46 (8, 3)	47	134, 6	ς et ζ permutata

1) Addi potest p. 168, 3, ubi libri numerus traditur 64, cum locus sit libro 74 excerptus (73 Leunclavii c. 15, 1).

Excerpta Bekk. Anecd.	debebat	scriptum est	pag.	
	37 (20, 2)	36	166, 25	} liber praecedens citatur
	42 (58, 3)	41	140, 28	
	49 (3, 3)	48	167, 11	
	55 (13, 2)	54	141, 22	
	?	50	140, 17	
	?	46	178, 32	

Excerpta e libris 1—35 ex parte iam Dioneis fragmentis intexuit Bekkerus¹⁾; cetera quonam referenda essent sagaciter divinare conatus est v. Gutschmid *l. l.*, cui saepe non semper assensus sum.

DE CODICIBUS FRAGMENTORUM EX TZETZAE OPERIBUS DESUMPTORUM.

(cf. H. HAUPT, *Beiträge zu den Fragmenten des Dio Cassius, Hermes* 14 p. 435 sqq., C. HARDER, *de Ioannis Tzetzae historiarum fontibus quaestiones selectae*, 1886.)

Ioannem²⁾ Tzetzam in *Scholiis ad Lycophronis Alexandram* multa ex historico nostro hausisse iam Valesius observavit, qui primus ea collegit et tamquam corollarium Excerptis Constantinianis e codice Peiresciano a se editis subiunxit p. 770 sqq.

Idem unum Dionis fragmentum ex eiusdem Tzetzae *Historiis* sive *Chiliadibus* attulit p. 777, cui complura alia addidit Reimarus p. 1522 sqq., pauca quaedam H. Haupt *l. l.*

Quae quo iure et quatenus inter Dionis reliquias recipienda sint in adnotationibus ad singulos locos quaesitum est. In universum conferatur Harder. *l. l.* capite 1.

Historiarum locos dedi, Kiesslingii editionem a. 1826 secutus, eius variam lectionem, brevissimam sane neque ut videtur ullius pretii, non attuli.

Quod ad Scholia in Lycophronis Alexandram attinet, ea me hic illic emendatiora et iusta lectionis varietate instructa edere potuisse insigni liberalitati debeo Eduardi Scheer, Lycophronis editoris doctissimi, qui omnem suam suppellectilem criticam ad Dioneos locos benignissime mihi subministravit atque de fide et auctoritate codicum quid statuendum sit per litteras certiore me fecit.

Ex Scheerii igitur sententia duae horum scholiorum recensiones, a Tzetzā ipso profectae, distingui possunt. Vetustioris autem recensionis optimus testis est codex Ambrosianus 222 (A), recen-

1) Fragmenta librorum 61—80 Bekkerus Dionem edens neglexit, unde nec apud Dindorfium leguntur.

2) Cf. Krumbacher, *Geschichte der Byzantinischen Litteratur* p. 240.

tioris codex Parisinus 2723 (B). Ambrosiani tamen librarius cum haud pauca suo Marte mutaverit ad eius fidem exigendam codice Palatino 18 (a; = Vit. 2 editorum priorum) utendum est. Recensitoris autem recensiois novissimam curam repraesentat codex Palatinus 264 (b; = Vit. 1 editorum priorum).

Fragmenta
Tzetiana

Ceterum Dio iniuria a Tzetzta laudatur:

ad Lycophr. v. 355: τὸ παλλάδιον δὲ τῆς Ἀθηναῖς τοιοῦτο ἔην·
τρίπηχυν ξύλων ἐξ οὐρανοῦ καταπεσὼν ἐν Πεισιπύρῳ τῆς Φοργίας
δθεν Διόδωρος καὶ Δίων τὸν τόπον γασὶ κληθεῖναι, desumptum
ex Apoll. 3, 12, 2 (p. 107, 1 West.) et Herodian. 1, 11. (Scheer).

ad Lycophr. v. 938: Ῥωμαῖοι γὰρ τοὺς πολεμικοὺς Μαιμεροὺς
καλοῦσιν ὡς ἱστορεῖ πον ἡ Διόδωρος ἢ Δίων· οὐ γὰρ ἀκριβῶς
μὲμνημαι. γράφει γὰρ οὕτωςί πως· Μεσσηνίους κατακόψαντες
τοὺς ἐποδεξαμένους αὐτοὺς κατέσχον Μεσσηνίην καὶ Μαιμεροὺς
ἐαυτοὺς ἐνόμασαν τοιούτοι πολεμικοὺς. Μαιμεροὺς γὰρ ὁ Ἄρης
παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται, quod cum scriberet Diodorum (cf. 21, 18,
3 Dind.), quem primum nominat, ante oculos habuisse videtur; ad
ultima cf. Plut. *Pyrrh.* 23. (Scheer).

Praeterea in Tzetzae *Scholiis ad Exegesin Iliadis*, et in *Allegoriis in Iliadem* atque in *Epistulis* quaedem Dionea inventa sunt, de quibus nihil habeo quod addam.

De ceteris fragmentis perpaucis ex Ioanne Antiocheno. Cedreno, aliisque scriptoribus Byzantinis desumptis hoc adnotare satis erit me textum ad hunc diem optimum secutum esse.

DE CODICIBUS XIPHILINI

vide praefationem ad volumen secundum.

DE CODICIBUS QUIBUS DIONIS LIBRI SUPERSTITES (36—60) ADSERVANTUR.

Libri 36—60¹⁾, quos solos integros, quanquam hic illic praesertim in ultima parte mutilatos, habemus, nobis supersunt in codicibus undecim, quorum duo (n. 1. 2) saec. XI^{XII}, reliqui omnes post renatas litteras scripti sunt:

1. Laurentianus sive Mediceus plut. 70 n. 8. Continet libros 36, 18, 1—50, 6, 2.

1) De codice Vaticano n. 1258, quo res annorum p. Chr. 217/9 continentur, in praefatione voluminis tertii agemus.

Libri
superstites

2. Marcianus sive Venetus n. 395. Continet libros 44, 35, 4—60, 28, 3.
3. Vaticanus n. 144. Continet L. 36—54.
4. Parisinus n. 1690. Continet L. 36—54.
5. Laurentianus sive Mediceus plut. 70 n. 10. Continet L. 42—60.
6. Parisinus n. 1689. Continet L. 36—60.
7. Marcianus sive Venetus n. 396. Continet L. 36—60.
8. Vaticanus n. 993. Continet L. 36—60.
9. Escorialensis Y—I—4. Continet L. 37—60.
10. Taurinensis n. 76. Continet L. 37—60.
11. Vesontinus Z n. 68, 80. Continet L. 36—60.

De quorum codicum cognatione et indole in *Mnemosynes N. S.* vol. 13 (1885) p. 311—345. 456 sqq., agens ostendi a duobus veteribus illis ceteros omnes originem traxisse. Neque id erat difficile ad demonstrandum. Lacunae enim, quae inde natae sunt quod ex codicibus L(aurentiano) et M(arciano) aut folia abscissa sunt aut toti quaterniones, in ceteris libris repetuntur. Verum quidem est quaestionem eo paulo intricatiorem factam esse quod, cum mediam Dionis librorum partem (libros dico 44, 35—54¹⁾) uterque codex L et M haberet, in recentioribus hac parte damna alterius alterius ope reparata sunt, in extrema autem parte (L. 55—60) lacunae M(arciani) codicis ex Xiphilino quoad eius fieri poterat consarcinatae: at nihilominus res adeo evidens est et manifesta, ut satis mirari nequeas exstitisse tamen qui huic argumentationi fidem denegaret.²⁾

His praemissis libros manu scriptos iam accurate describam, qua descriptione id quod modo dictum est satis stabilitum iri confido.³⁾

Atque primum agendum est de codice L(aurentiano 70, 8) et de codicibus V(aticano 144) et Parisino 1690, ex eo derivatis, tum de codice M(arciano 395)

1) Codex L(aurentianus) nunc quidem 50, 6, 2 desinit, olim tamen usque ad finem libri 54 progrediebatur, ut hodie eius apographum Vaticanus 144.

2) Maisel, *Beiträge zur Würdigung der Handschriften des Cassius Dio*, Leipzig 1894.

3) Quae in *Mnemosyne l. l.* publici iuris feci, ea pleraque verbotenus hic repeto, nonnullis additis, demptis, correctis.

deinde de codice Laurentiano 70, 10 (L b) et de codicibus P(arisino 1659), Marciano 396, Vaticano 993, Escorialensi Y - 1 - 4, Taurinensi 76, quorum in libris 42—60 L b est archetypum, denique de codice Vesontino Z n. 68, 80, e codice M(arciano 395) et uno ex recentioribus contaminato.

Post haec addam nonnulla, quae de archetypo, a quo et L et M derivati sunt, observanda videntur.

Codex Laurentianus sive Mediceus plut. 70 n. 8
(L; olim Med. a sive Ma)

membranaceus, saec. XI, formae quadratae, foliorum 244, litteris minusculis clare et perspicue scriptus. Singulae paginae 36 versus continent, singuli versus 38—43 litteras.

Initium et pars postrema perierunt; hodie incipit a verbis || *φείδεται. δυναστείας τε ἐρῶν* *z. t. λ.* 36, 18, 1 (36, 1, 1 Reim. Bk. Dind.), desinit f. 244^r in medio vocabulo ἢ *τε οὖν ἡλικία παρ' ἀμφο* || 50, 6, 2.

Sed de exordio paulo accuratius disserendum est.

F. 1^r haec continet: || *φείδεται. δυναστείας τε ἐρῶν* *z. t. λ.* — *ὁ γὰρ Πομπήιος ἀναπέσας τῶν δημάρχων τινὰ προαφείλετο αὐτοὺς* || (36, 18, 1—19, 3 = 36, 1, 1—2, 3 Reim. Bk. Dind.).

F. 1^v: || *ὡς καὶ ἑαυτῷ κατὰ τὴν δμολογίαν ἀλλ' οὐκ ἐκείνῳ προσχωρήσαντας. λέξω δὲ ἤδη καὶ τὸ κατὰ τοῦτον | πῶς ἐγένετο* *z. t. λ.* Statim igitur ne novo quidem versu distincta ultimum vocabulum capitis 19 (= 2 vetustiorum editionum) *προσχωρήσαντας* sequuntur verba capitis 20 (= 3 Reim.) *λέξω δὲ ἤδη* *z. t. λ.* Capitis 1—17 (= 35, 1—17 Reim. = 36, 3—19 Bk. Dind.) caret.

Quae tamen capita olim codici non defuisse demonstratur primum littera γ qua notatus est qui nunc primus est quaternio, unde patet L aliquando duobus quaternionibus initio auctiorem fuisse, tum codice Vaticano 144, quem L(aurentiani) apographum esse mox videbimus, in quo haec ipsa capita adhuc supersunt, idque, ut par est, ante verba *φείδεται. δυναστείας τε ἐρῶν* *z. t. λ.* Igitur Vaticani libri initium ita sese habet:

f. 1^r: || *καὶ ὅτι ἰσχυρᾶ τῆι τύχηι* *z. t. λ.* (36, 1 sqq. = 35, 1 sqq. Reim. = 36, 3 sqq. Bk. Dind.)

f. 4^r vs. 11: | *ὀλίγον διεσθάρη* (vacuum) | (36, 17, 3 = 35, 17, 3 Reim. = 36, 19, 3 Bk. Dind.)

f. 4^r vs. 12: | *δυναστείας τε ἐρῶν* ¹⁾ *z. t. λ.* (36, 18, 1 = 36, 1, 1 Reim. Bk. Dind.)

1) Omissa voce *φείδεται*. — Ceterum non aliter ceteri codices recentiores,

Libri
superstitēs.
Codex L

Ex quo apparet anno 1439 (nam hoc anno liber Vaticanus scriptus est) hunc statum L(aurentiani) fuisse:

initium deerat

c. 1—17 (= 9½ pag. ed. Dind., quae efficiunt 4 folia L)

lacuna

c. 18. 19. 20 sqq.

Patet iam quam falsus fuerit Penzelius, haec aliter ordinanda esse contendens. Etenim cum capitibus 1—17, quibus Luculli expeditio in Armeniam narratur, tamquam libri 35 fragmentum ab editoribus prioribus ante verba . . . *φείδεται. δυναστείας τε ἐρῶν*, quae librum 36 exordiebantur, locus datus esset, Penzelius coniecit ea inter verba *προσχωρήσαντας* (c. 19, 3) et *λέξω δὲ ἤδη καὶ τὸ κατὰ τοῦτον πῶς ἐγένετο* (c. 20, 1) collocanda esse, quae tamen quam arcte inter se cohaereant L demonstrat. Nec magis, si sententiarum nexum spectas, causa ulla est cur disiungantur.

Hanc tamen opinionem, a Xiphilino ut videbatur confirmatam, secuti exordium Dionei operis in hunc modum Grosius et Bekkerus¹⁾ disposuerunt:

1. Xiphilini prima verba *κληρουμένων δὴ τῶν ὑπάτων — καὶ Κρητικὸς ἐπεκλήθη* (p. 1, 6—20 Dind., c. 1^a et 17^a huius edit.) tamquam libri 35 fragmentum.
2. *φείδεται. δυναστείας τε ἐρῶν — προσχωρήσαντας* (36, 18. 19 = 36, 1. 2 Bk. Dind.)
3. *Λούκιλλος δὲ Λούκιος — καὶ ἀπέρριψεν* (Xiph. p. 1, 20—2, 15 Dind., c. 1^b huius edit.)
4. *καὶ ὅτι ἰσχυρᾶ τῆ τύχη — διεφθάρη* (36, 1—17 = 36, 3—19 Bk. Dind.)
5. *λέξω δὲ ἤδη καὶ τὸ κατὰ τοῦτον κ. τ. λ.* (36, 20 sqq.)

Cum contra ita sit ordinandum:

1. *Κληρουμένων δὴ τῶν ὑπάτων — ἐς Κρήτην* (Xiph. p. 1, 6—12 Dind.). Initium belli Cretici a Metello gesti.
2. *Λούκιλλος δὲ Λούκιος — καὶ ἀπέρριψεν* (Xiph. p. 1, 20—2, 15 Dind.)
3. . . . *καὶ ὅτι ἰσχυρᾶ τῆ τύχη — διεφθάρη.* (36, 1—17)

Luculli
expeditio in
Armenia.

qui a libro 36 incipiunt, (quippe itidem a L(aurentiano) derivati), in eo tantum a Vaticano discrepantes quod vocabulum *φείδεται* non omittunt et post *διεφθάρη* satis magnum spatium vacuum relinquunt (veluti Parisinus 1689 24½ versus, plus quam duo folia Vaticanus 993).

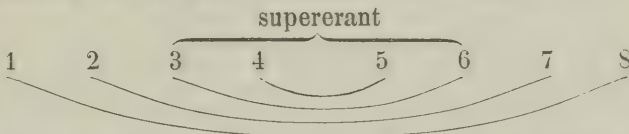
1) In quibusdam differunt, quae memorare otiosum est. Ordo quem dedi est Bekkeri.

<p>4. καὶ τὴν νῆσον ἄπασαν ἐχειρώσατο — ἐπεκλήθη. }
 (Xiph. p. 1, 13—20)</p> <p>5. . . . φεῖδεται. δυναστείας τε ἐρῶν — προσ- }
 χωρήσαντας. (36, 18, 19)</p> <p>6. λέξω δὲ ἤδη καὶ τὸ κατὰ τοῦτον κ. τ. λ. (36, 20 sqq.)</p> | <p>Finis belli
Cretici.</p> |
|---|---------------------------------|

Libri
superstites.
Codex L

In qua dispositione hoc solum offendere posset, quod statuen-
 dum erit Xiphilinum bellum Creticum, a Diōne duobus locis enar-
 ratum, uno tenore absolvisse. Nec tamen ubique Xiphilinus rerum
 ordinem, qualis est apud Dionem, restricte servavit. Sic in vicinio
 quae p. 14, 13—32 Dind. leguntur ex 40, 17, 3—19, 3 praecedunt
 ea quae p. 14, 32—15, 18 Dind. ex 40, 14, 2—15, 4 excerpta sunt.
 Praeterea ipsum illud *ἐχειρώσατο μετὰ τοῦτο* (v. 13) idem in-
 dicat. Vide quoque adnotata ad p. 368 vs. 1 et 6. 7.

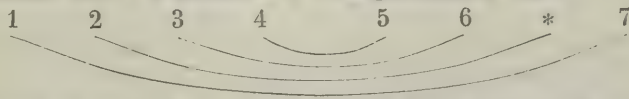
Quattuor autem folia codicis L(aurentiani) quibus libri 36
 capita 1—17 continebantur, quoniam in his capitibus lacuna nulla
 est, quaternionis media fuisse admodum est verisimile:

Unde efficitur inter *διεφθάρη* et *φεῖδεται* duo folia (circiter
 4²/₃ pag. ed. Dind.) amissa esse. Etenim haec quattuor folia ex
 quaternione primo olim superfuisse vel, quod eodem redit, inter
διεφθάρη et *φεῖδεται* decem folia (duo folia ultima quaternionis primi
 et totum quaternionem secundum) periisse, id ne accipiamus obstat
 primum quod tot foliis additis liber 36 solitum ambitum magnopere
 excederet (cf. p. 359), tum quod tanto spatio res quae narrandae
 erant non sufficiunt.

Ex his autem quae ultimo loco disputata sunt, id quoque
 intellegitur Laurentianum codicem olim in medio libro 35 incepisse,
 vel ut aliis verbis idem dicam, derivatum esse ab exemplari mutilato.

Sed praeter primos duos quaterniones alia quoque damna L
 passus est. Abscissum est ex quaternione nunc primo (olim γ')
 folium inter f. 6 et 7 (lacuna est inter c. 36 et 37 libri 36); quod
 ei coniunctum fuit f. 2 hodie ad f. 6 adglutinatum est

Quaternioni tertio¹⁾ (olim ε') folium deest primum inter f. 15

1) Nulla vero lacuna est 37, 29, 3. 4 inter τὸν Κατιλλῶν et καὶ οὐκ ἐτόλ-

Libri
superstites.
Codex L

et 16 (lacuna est inter c. 7 et 8 libri 37; *παρὰ* ultimum est vocabulum f. 15^v)

* 16 17 18 19 20 21 22

Primum itidem folium abscissum est quaternioni 29 (olim λα'), inter f. 222 et 223. Continebat ea quae 48, 41, 7—44, 3 a verbis *ἐγένετο μὲν καὶ* usque ad *μετὰ τοῦ Καισαρος* leguntur in Marciano

* 223 224 225 226 227 228 229

Ultimo denique quaternioni (olim λγ') quintum folium deest inter f. 241 et 242. Desideratur igitur in Laurentiano ἢ *ἵνα τοὺς Ἀμενίους* usque ad *φιλοτιμούμενοι καὶ* 49, 39, 5—42, 3

238 239 240 241 * 242 243 244

Sed aliquanto maioris momenti damnum est quo Laurentianus in fine est affectus: nempe tota extrema pars (non minus quam circiter 76 folia = 9½ quaterniones), quae complectebatur libros 50 (a capite 6) usque ad 54 est avulsa, ut statim videbimus in descriptione codicis Vaticani.

Singulorum librorum indicibus hic titulus praefixus est: *τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ λζ̄ (λη̄ cet.) τῶν δίωνος ῥωμαϊκῶν*, qui in solo libro 47 (ut in Marciano quoque) in hunc modum mutatus est: *τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ δίωνος ῥωμαϊκῶν μζ̄*.

Subscriptio quinquies variatur:

δίωνος ῥωμαϊκῆς ἱστορίας λη̄, λθ̄, μ̄, μᾱ, με̄, μζ̄, μθ̄ (et $\bar{\nu}$ cod. V)

δίωνος ῥωμαϊκῆς ^μη̄

δίωνος ῥωμαϊκῶν ἱστορίας βιβλίον μβ̄

δίωνος ῥωμαϊκῶν ἱστορίας μγ̄, μδ̄

δίωνος ῥωμαϊκῶν λς̄, λζ̄, μς̄ (et $\bar{\nu}\alphā, \bar{\nu}\betā, \bar{\nu}\gammā$ cod. V)

Compendiis scripturae librarius non nisi raro usus est, iisque usitatissimis. Saepe unius vocabuli syllabas disiungit, coniungit

μης ut statueramus et ego et Dindorfius olim, decepti a Vaticani codicis scriba, qui folium Laurentiano suo deesse arbitratus, unam paginam et dimidiam hic vacuam reliquit. Omnia recte procedere nec quidquam deesse posse cum intellexissem Vitellium Florentinum v. c. rogavi ut codicem examinare vellet, isque quod suspicatus eram confirmavit.

diversorum. Hoc habet singulare quod in verbis cum praepositione *πρός* compositis praepositionem a verbo divulsam addito accentu separatim scribere solet *πρός ποιήσασθαι*, *πρός δεηθῆναι* sim. Correctiones manus antiquae inter lineas vel in margine extant per paucae¹⁾, haud raro tamen in margine CH aut ~ appictum invenies, si non semper at plerumque, ubi aliquid corruptum est. Item ζ^τ legitur ad locum admodum lacunosum 38, 11, 6.

Libri
superstites.
Codex L

Codicem L annis aliquot abhinc contuli ipse. Ubi de lectione codicis dubitatio mihi hoc volumen paranti oborta est, Vitellium Florentinum adii, isque, quae est summa eius humanitas ac benivolentia apud cives peregrinosque aequae celebrata, numquam non desideriiis meis satisfacit. Quare spero fore ut quid in L legatur ex hac editione satis certo possit cognosci. Hic illic sed non semper diserte adnotavi in L „ita“ legi, si de qua lectione in editionibus superioribus aliter relatum erat. Fateor ad accentus me non semper satis attendisse.

Codex Vaticanus graecus n. 144 (V)

chartaceus, formae quadratae, foliorum 282, anno 1439 perscriptus teste subscriptione *ἐτελειώθη ἐν ἔτει* ^ωζ ^ωϞ ^ωμζ *ἰνδιξιῶνος* (per comp.) β' *ἐν μηνὶ* ^{λ'}ἰε ^{η'}ε' *ἡμέρα* (per comp.) α' ^{η'} i. e. anno aerae mundi 6947, indictione secunda, d. 5 m. Iulii, die Solis. Continet libros 36—54. Integer servatus est; initio nihil deesse vel ex quaternionum numeris efficitur. Haec gerit in fronte, manu recentiore addita:

πίναξ

δίωνος ῥωμαϊκῶν ἱστοριῶν βιβλία ἐννεακαίδεκα | ἀπὸ τοῦ ^{λε}λζ^{ον}
μέχρι τοῦ νδ δν δ λζ' καὶ δ λζ' | καὶ ὁ νδ' ἐν τῷ μέσῳ ἐλλειπέις |
βιβλίον ^{λζ}ον *ἀναρχον | βιβλίον* ^{λζ}ον *ἢ ἀρ. τῷ δ' ἐπιγυρομένῳ*
ἔτει κ. τ. λ.

Incipit ita, ut iam vidimus supra:

f. 1^r vs. 1—f. 4^r vs. 11: *καὶ ὅτι ἰσχυρὰ τῆ τύχη — ὀλίγον διεφθάρη* (36, 1—17)

f. 4^r vs. 12 *δυναστείας τε ἐρῶν κ. τ. λ.* prorsus eodem modo quo in Laurentiano leguntur 36, 18 sqq.

Etenim ab L Vaticanum librum descriptum esse, clare eo demonstratur quod quae *folio abscisso* in illo codice perierunt, eadem illa non habet vel spatio vacuo relicto additaque nota *λείπει* vel ne indicata quidem lacuna. Primam lacunam et secundam (lib. 36 c. 36/7 et lib. 37 c. 7/8) binis fere foliis puris relictis librarius indi-

1) Manum quoque recentem interdum sed raro deprehendis.

Libri
superstitis.
Codex V

cavit; non vidit etiam 48, 41, 7 et 49, 39, 5 singula folia Laurentiano deesse. Quo factum est ut priore loco cum verbis in folio L 222^v ultimis *τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον* (48, 41, 7) prima verba folii 223^r *χωρὶς δὲ τὸν Νέρωνα* (48, 44, 3) coniunxerit, altero autem eodem modo errans continuo scripserit *σκηπτόμενος δι' οὐδὲν ἄλλο αὐτὸν συνειληφέναι ὑπεστέλλοντο καὶ ἐμετρίαζον* *z. t. λ.*, omissis ἢ ἕνα τοὺς Ἀρμενίους — *φιλοτιμούμενοι καὶ* (49, 39, 5—42, 3).

Apparet iam quanti pretii sit Vaticanus codex. In aprico enim est Laurentiano libro, quo tempore ab ea V describeretur, nec initio defuisse quattuor illa folia de quibus fusius supra egimus, nec in fine libros 50—54. In qua parte Vaticanus nobis iam Laurentiani loco est. Quare de ea accuratius erit disputandum. Patet autem in L etiam hanc partem hic illic mutilatam fuisse. Libro enim 51 in V verba *ἐπιδιώκων τήν τε Σεργετικὴν* — *ἐς τοὺς πεζοὺς* (c. 23, 5—26, 1) sine ullo lacunae indicio omissa sunt. Folium scilicet deerat Laurentiano. Eodem autem libro inter c. 26, 5 *πρὸς γὰρ τῷ ὕδατι ἐπεπό* et 27, 1 *καὶ νεωτερισμὸν ἐμποιοῦντας* quaedam desiderari spatium versuum 12 vacuum relictum ostendit, unde patet Laurentianum quoque haec lacuna indicata omisisse (ut 48, 4, 3 aliam lacunam significavit) aut habuisse quidem, sed madore vel quavis alia causa ita oblitterata, ut legi amplius non possent.¹⁾

Rursus folium in L perierat libro 52 inter c. 13 et 14, quod Vaticani scriba non animadvertit: coniungit enim *ὥστε μηδὲ τοὺς χρηστοὺς ἀνδρας* et *οὔτε πείσαι τι ἑράδιως* *z. t. λ.* (cf. infra p. LXIX, 1). Libro deinde 54 in V desiderantur c. 7, 6—19, 4 *γενόμενος κἀν τούτῳ ὁ Φραάτης* — *τὸν τοῦ Κυρί.* Hic quinque folia pura eum labem quam contraxerat L deprehendisse ostendunt.²⁾ Verum paulo post cum in Laurentiano unum folium periisse non videret, verbis *πάντα τᾶλλα ἐκλώματα* c. 23, 3 adiunxit *ἐτ' ἐπέστελλον*, quae c. 24, 7 leguntur. Litteris denique in ultima pagina, ut fit, evanidis in libri 54 fine nihil dispicere potuit nisi haec:

*τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν Χάπτων πρὸς γὰρ τοὺς
μετέστησαν καὶ τῆς τε χώρας αὐτῶν
τῶν Ῥωμαίων εἰλήφισαν ἐξῆ
ἐκάκωσε τὰ δὲ ἐχειρῶ*

1) Hoc probabilius videtur, quia Marcianus codex, qui 48, 4, 3 eodem modo quo Laurentianus lacunam illam spatio vacuo indicavit, his versibus non caret. L et M autem ab uno exemplari vetere derivati videntur.

2) Haud male lacunae ambitum scriba indicavit; quae desunt ad amussim respondent 5 foliis Laurentiani.

τὴν Ῥώμην σὺν τῷ
 ἐν γὰρ τῇ Λουγδο
 Κελτοῖς ἐφραδ
 καις ἐψήφιστο ἢ
 ἐπετέλεσαν
 νίου καὶ ἐπὶ Φαβίου.

Libri
 supersites.
 Codex V

Librarius Vaticanus munere suo satis bene functus est. Unversum si spectas V cum L optime convenit. Nec tamen mirandum haud raro quaedam in V esse ommissa, levia praesertim ut καὶ γὰρ τε οὖν δὴ talia, sed etiam versus Laurentiani integros veluti τῶν Ῥωμαίων προκαλουμένων σαῶς συνέμιξεν ἀλλὰ | 38, 48, 2 et ὀλίγον ἀποθεν παραρρέοντος διάκεινόν τι κατε | 49, 37, 4¹⁾, tum absurda quaedam vitia nata esse ex lectione Laurentiani aut depravata aut male intellecta²⁾, glossas denique et varias lectiones ex margine L in textum Vaticanum irrepsisse.³⁾ Contra interdum lectionem L de suo correxit.⁴⁾

Codicem V ipse contuli.

Codex Parisinus 1690

chartaceus saec. XVI, formae maximae, foliorum 358. Continet libros 36—54. De hoc libro olim Mediceo pauca adnotare satis erit. Cum enim Vaticano codici sit simillimus habeatque omnes eius lacunas⁵⁾, verborum omissiones⁶⁾ et lectiones depravatas⁷⁾ omnes et in hoc tantum discrepet quod ultro corruptum non pauca, omisit permulta⁸⁾, procul dubio ex eo est descriptus.

Hunc librum ipse non vidi; Grosii descriptione et variis lectionibus ab eo allatis usus sum.

1) Alia vide mox adn. 6. 7.

2) Sic 39, 42, 2 L in versus fine ὁμοί praebet pro ὁμοίως, versu enim sequenti scriba aliud agens ὡς addere oblitus est: id ὁμοί in medio versu fideliter repetitur in V. Libro 46, 23, 5 μὴ δεόντως librarius Laurentianus suo more (vide supra p. LXIVsq.) scripsit μηδε ὄντως, unde μηδὲ ὄντως in V natum est.

3) Veluti 39, 1, 4 L habet τοὺς τε *φιλοῦς et in marg. *φίλους, Vaticanus τοὺς τε φίλους φιλοῦς.

4) E. gr. 38, 31, 2 διασπασθέντες ex διασπανθέντες.

5) Veluti 38, 48, 2 τῶν Ῥωμαίων — ἀλλὰ, vide supra.

6) κατέδεισαν καὶ κατελύσαντο 40, 3, 2, ἀποδειχθῆναι 40, 46, 1 cet.

7) Ut ὄντα pro ἔχοντα 38, 49, 4, ἐκεῖθεν pro ἔγγυθεν 38, 50, 2, μηδενῶς σφῶν pro μηδενός σφων προσδεῖσθαι 39, 33, 1.

8) In solo libro 39: μήτε τὴν ἡσυλίαν — πρὶν γὰρ ἐκεῖνον c. 19, 2, 3, ἀλλήλοις — παρακινήσῃσι c. 40, 2, ἐπὶ τούτῳ — καταγρόντες c. 47, 3 — 48, 1, δι' ὀλίγου — ὥστε καὶ c. 54, 2, καὶ γνώμας — αὐτοῦ c. 59, 2.

89—96 = $\alpha\alpha$ 97—104 = $\alpha\beta$ 105—112 = $\alpha\gamma$ 113—120 = $\alpha\delta$ 121—128 = $\alpha\epsilon$ deest $\alpha\zeta$

huius numeri pauca quaedam vestigia supersunt.

libro 52 c. 5, 2 | *αυτοὺς μόνον* — c. 20, 4 *ὀνομάτων φρονή* | = 15¹/₄ pag. ed. Dind. Numerum 17³/₄ vel 18 paginarum editionis Dind. non expleri lacuna, qua haec pars laborat, facilem habet explanationem. Perit enim post c. 13, 7 finis orationis Agrippae et Maecenatis responsionis exordium folio in L abscisso.¹⁾ Folium autem cod. L = 2¹/₂ pag. ed. Dind. — Hoc quoque damnum indicatur ab eadem manu recentiore. Scriptum enim est f. 129^r supra *ζήτει τὸ τέλος τῆς τοῦ καίσαρος [debebat ἀγρίππου] δημηγορίας καὶ ἐφεξῆς τὴν ἀρχὴν τὴν τοῦ μαικῆνου.*

129—136 = $\alpha\zeta$

huius quoque numeri leve indicium remansit.

137—144 = $\alpha\eta$

hic numerus totus superest.

145—152 = $\alpha\theta$ 153—159 = λ

tricesimi quaternionis duo folia media inter f. 155 et 157 perierant (54, 1, 5 — 6, 2 *δικτάτορας ἔχων* — *Σιλουανὸς ἐσπουδαρ* = 4¹/₂ pag. ed. Dind.). Haec a manu recentiore eadem quae passim correxit textum litteris parvis ex alio codice (quem L fuisse paene certum est)²⁾ suppleta sunt in folio chartaceo, qui hoc loco insertus numero 156 notatur.

1) Id indicavit scriba cod. L(aurentiani) b, quem hanc partem ex L hausisse post demonstrabitur (cf. p. LXXVII) vacuis relictis f. 203^r medio et 203^v, non vidit librarius cod. V, cf. p. LXVI.

2) Lectio optima *ἰππῆς* c. 2, 5, quae forma in solis L et M ubique fere servata est (*ἰππίης*), in ceteris vero omnibus, ne V quidem excepto, in *ἰππεῖς* mutari solet, probat haec duo folia ex L etiamtum integro esse suppleta. In his tantum differt M a V, qui hic nobis pro L est (litteris diductis scribitur lectio genuina):

V

1, 5 *ἀντὸν*
2, 2 *ἔσχατοι δη*
2, 5 *ἐπειδὴ δὲ*
3, 6 *εὐθυνόμενον*
3, 8 *καὶ θυσιὰς ὡς*

M

ἀντῶν
δη om.
ἐπειδήπερ
εὐθυνούμενον
om. (de hoc loco non recte iudicavit
Dind. in praef. vol. I p. VIII)

Libri 160—167 = λα
 superstites. 168—175 = λβ
 Codex M 176, 177 λγ

litterae λ vestigium superest.

tricesimi tertii quaternionis haec duo folia (quae cohaerent) remanserunt. Leguntur libro 55 c. 10, 2—15 *ρει εαυτὸν δὲ καὶ τοὺς ἐγγόνους* — Ἰούλιος Ἀντώνιος ὡς καὶ (fol. 176)¹⁾, et ibid. c. 10 a, 1—11, 2 *ἐτέρους ἐκ τῆς Αἰγύπτου* — καὶ τὴν μέλλησιν τῆς ἐπιβουλῆς (f. 177). Sex folia exciderunt, quae ubi exciderint quaerendum. Folium autem primum et ei coniunctum octavum, itidem quartum quintumque periisse apparet. Incertum tantum videri possit, reliquumne sit secundum et septimum an tertium sextumque.²⁾ Revera autem superesse tertium et sextum, itaque inter fol. 175 et 176, itidemque inter fol. 176 et 177, denique inter fol. 177 et 178 bina folia excidisse (nec vero inter f. 175 et 176 et 177 et 178 singula, inter 176 et 177 quattuor) eo demonstratur, quod ea parte, quae inter fol. 175 et 176 periit, res narrantur per annos quattuor (a. 748—752 a. u.) gestae, quae certe spatio unius folii absolvi non potuerunt, cum praesertim quae fragmenta huius partis a Xiphilino (p. 100, 19—101, 1 Dind.) et in excerpto Vallesiano n. 177 (p. 662) et apud Zonaram (2, 446, 31—447, 16 Dind.) nobis servata sunt, iam spatium dimidii folii excedant, neque tamen in his fragmentis

V

4, 4 *ὀνειραξιν*
 5, 4 *ἐν τῇ ὀδοῦ*
 6, 2 *ἐκελευου δὲ δῆ*

M

ὀνειρωξιν
 om. (in marg. addidit altera manus)
 δῆ om.

Igitur codicis L lectiones duobus locis leviter a Vaticani librario, ceteris omnibus negligentia eius, qui hoc folium in M inseruit, corruptae sunt. Vix opus est ut dicam has codicis M corruptelas omnes in libro Laurentiano b redire.

1) Folii 175^v ultima verba sunt *βουληθεῖς δὲ δῆ τρόπον* 55, 9, 4.

2)

	176					177	
1	2	3	4	5	6	7	8

aut:

		176			177	
1	2	3	4	5	6	7

quidquam inveniatur de fori Augusti inauguratione, quam hic narrasse Dionem ex indice huius libri cognovimus. Libri
superstites.
Codex M

178—185 = λδ

186—189 = λε perierunt quattuor folia media inter f. 187 et 188, libro 55 inter c. 33 et 34.

190—197 = λς

198—201 = λζ interiit primum folium eique coniunctum octavum et tertium sextumque.¹⁾ Desunt igitur singula folia libro 56 c. 22, 2 inter *καὶ τὰ τε* et *τὸ μὲν πρῶτον*, c. 24, 5 inter *καὶ ὅτι καὶ* et *μετὰ τὴν*, c. 28, 6 inter *ιδιωτῶν καὶ* et *τό τε συνέδριον*, denique c. 32, 1 inter *καίτοι τὰς* et *χόντων*.

202—209 = λη

210—217 = λθ

Hic lacuna est quaternionum minimum duorum (quae enim ex hac parte excerpserunt Xiphilinus et Eclogarii Constantiniani Zonarasque quaternione uno comprehendi nequeunt). Desinit codex in verbis *τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἐπετήδευσε ἄπε* 57, 17, 8, rursus incipit 58, 7, 2 *ἄλλα καὶ ἐαντῶ ἔθνε*. Periit igitur titulus et index libri 58. Sequuntur tres quaterniones integri:

218—225

226—233

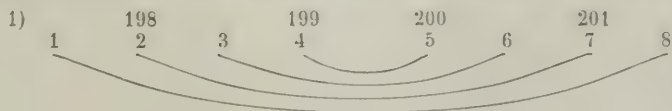
234—241

Iterum inter folia 241 et 242 unus duove quaterniones deficiunt, nam plures excidisse probabile non est. Ultima verba fol. 241^v sunt *ἀπέκτεινε καὶ* 59, 25, 1, prima fol. 242^r *ἀλλὰ ἀεὶ καὶ ἐν παιδείᾳ* 60, 2, 1. Itaque intercudit libri 60 titulus et index. — Ex foliis 242—251

242—249

250, 251

integro quaternione continentur et duo folia sequentis quaternionis sunt, quae non cohaerent. Inter f. 249 et 250 unum tantum folium periit, primum huius quaternionis. Quae continebat,

Libri
superstites.
Codex M

integra supersunt in codicibus alterius classis (libri 60 c. 17, 7—20, 2 *ποιεῖν, ἀπηγόρευσε* — ὡς δ' ἐπὶ ποταμῶ). Inter f. 250 et 251 duo folia exciderunt, quibus legebantur c. 22, 3—26, 2 *ἐκελθὼς μὲν δὴ* — *εἴτ' οὖν ἐφρξῆς*, itidem nobis in illis codicibus servata. Fuit igitur f. 250 secundum, f. 251 quintum huius quaternionis.

Itaque apparet ex numero 9, quo notatus erat qui nunc primus est quaternio, codicem Marcianum olim octo quaternionibus in initio auctiorem fuisse. Quo quaternionum numero cum contineantur paginae ed. Dind. circiter 143, incepisse fere in c. 10—12 libri 41 statuendum est, unde consequi videtur archetypum codicis Marciani, olim quidem exorsum ab ipso libro 41, quo tempore descriptus est, iam damnum aliquot foliorum passum esse. De codicis M fine certi nihil affirmaverim nec tamen reticeam veri mihi simillimum videri ultra librum 60 eum non esse progressum, et Marciani archetypum duas decadas comprehendisse, quocum conferenda sunt Suidae verba: „*διαίρουσται δὲ* (sc. libri Dionis) *κατὰ δεκάδας*“.¹⁾

Lacerato iam et mutilo ei contigit ut iterum conglutinaretur, sed eum cui hoc negotium mandatum erat, pessime munere functum fuisse discimus ex numeris arabicis, qui vocantur, quibus primam cuiusque quaternionis paginam notaverat.²⁾

fol.	num.	fol.	num.	fol.	num.
1	deest	89	13	178	24
9	3	97	14	186	25
17	4	105	15	190	26
25	5	113	16	198	32
33	6	121	17	202	28
41	7	129	18	210	27
49	8	137	19	218	29
57	9	145	20	226	30
65	10	153	21	234	31
73	deest	160	22	242	deest
81	11	168	23	250	deest

1) Eodem modo lacuna illa, qua iam olim laborabant Dionis codices, orta videtur. Res divi Pii, et initium regni divi Marci amissae iam aetate Constantini Porphyrogeneti libro 70 (ultimo decadis septimae) et libri 71 (primi decadis octavae) exordio narrata erant.

2) Haec, quae futilia cuiquam videri possunt, quare memoranda sint in descriptione codicis Vesontini patebit.

Unde quaternionum ordinem tum hunc fuisse apparet: 1)

quat.	fol.	num.	quat.	fol.	num.
ϑ	1—8	deest	ζη	137—144	19
ι	9—16	3	ζϑ	145—152	20
ια	17—24	4	ι	153—159	21
ιβ	25—32	5	ια	160—167	22
ιδ	33—40	6	ιβ	168—175 ²⁾	23
ιε	41—48	7	ιδ	178—185	24
ις	49—56	8	ιε	186—189	25
ιζ	57—64	9	ις	190—197	26
ιη	65—72	10	ιϑ	210—217	27
κ	81—88	11	ιη	202—209	28
κϑ	73—80	deest		218—225	29
κα	89—96	13		226—233	30
κβ	97—104	14		234—241	31
κγ	105—112	15	ιζ	198—201³⁾	32
κδ	113—120	16		242—249	deest
κε	121—128	17		250, 251	
κς	129—136	18			

Libri
superstites.
Codex M

Quos laterculos si quis perlustraverit, primum intellet codicem eo tempore nondum octo sed septem tantum quaternionibus a fronte caruisse, primus enim etsi numero caret, qui nunc secundum locum occupat tunc tertius fuit. Tum bibliopegum ter quaterniones perperam coniunxisse videbit. Nam 11 et 12 (cui numerus deest) et 27 et 28 inter se permutavit; atque adeo quaternionem, cuius folia 198—201 supererant, post f. 241 collocavit. 4) Cognoscet denique primo illo quaternione excepto Marcianum iam eo tempore ita mutilatum fuisse ut hodie est.

1) Hodie iustus ordo restitutus est.

2) Hodie in Marciano suo loco inter f. 175 et 178 inserta sunt duo folia (176. 177) quae quaternionis ζγ supersunt. Quo tempore a Marciano Laurentianus b et Vesontinus describerentur casu alium in locum, ad codicis finem, ut credi licet, migraverant. Quo factum est, ut in utroque codice haec desiderentur.

3) Imo f. 198^r adnotatur ζη^τ διαζ^λ (hoc minus recte, nam post f. 198^v deum deest unum folium cf. p. LXXI) et αβγ, f. 198^r signum quoddam et ζη^τ, f. 199^r αβγ, f. 200^v ζη^τ, f. 201^r αβγ. Illo αβγ mihi indicari videtur haec folia, inter f. 241 et f. 242 i. e. in historia imperatorum Gaii et Claudii collocata, pertinere ad historiam Augusti.

4) Id confirmatur notis marginalibus. Legitur enim in imo folio 197^v: μέγρη τᾶδε γράφει (sic) et in summo folio 202^r ζῆται ὁ ἀναγινώσκων τὸ παρὸν τετραδίου ἐν ἄλλῳ τόπῳ διατίλον τεθῆναι | ὁ γὰρ τὰς βεμβράνας συντιθεὶς ἤστόχησεν.

Libri
superstites.
Codex M

Singuli libri ita incipiunt: *τάδε ἐνεστὶν ἐν τῷ μὲ* ($\overline{\mu\zeta}$ cet.) *τῶν δίωνος ῥωμαϊκῶν* (sequitur argumentum), solo libro 47 excepto qui, ut in L quoque, inscribitur: *τάδε ἐνεστὶν ἐν τῇ δίωνος ῥωμαϊκῶν μζ*.

Subscriptio ter variatur

δίωνος ῥωμαϊκῆς ιστορίας μδ με μζ μη μθ ρ νη

δίωνος ῥωμαϊκῶν μζ να νβ νγ νε νς

δίωνος κοκκιανῶ ῥωμαϊκῶν βιβλίον νδ.

Siglis Marciani librarius fere abstinet, nisi quod καὶ saepe noto compendio scribit et in versuum fine litteram *ν* haud raro lineola ultimae litterae superscripta expressit. Praeterea *-ος* et *-ως* nonnunquam ita exarata inveniuntur, ut *σ* litteram *ο* tanquam involvat sed id quoque in extremis tantum versibus; iota quod dicitur subscriptum vocali adscribitur. Lineolae stilo membranis impressae summas litteras attingunt. Orationes et colloquia appiето ante singulos versus signo > distinguuntur; ubi duo colloquuntur vel duorum adversariorum conciones se invicem excipiunt posterioris verbis duplex signum >> additur.

Tenuioribus litteris uncialibus corrector antiquus et in marginibus et inter lineas multa vitiosa correxit, quae male abundarent induxit, explevit quae deessent, plerumque recte, non ex ingenio sed adhibito codice quodam, eo ipso fortasse qui descriptus erat, ut inde quoque apparet, quod interdum lectioni depravatae alteram substituatur vitiosam quidem et ipsam sed ex qua genuina scriptoris verba erui possint.¹⁾

Multo post alia manus recentior correctiunculus aliquot afferre conata est, sed huic res male cessit: quae tentavit aut parvi momenti sunt aut ulterius corrupta. Sic ad 55, 1, 3 *ποῖ δῆτα ἐπέλγει, Ἰσοῦσε ἀλόρεστε* in margine adnotavit *γρ. βαδίσεις*. Cf. quoque p. LXXVI.

Ut in L ita in Marciano libro quoque signo CH in margine adscripto indicari solet aliquid corruptum esse aut lacunosum.

Codicem M ipse contuli.²⁾

Codex Laurentianus sive Mediceus plutei 70 n. 10

(L b; olim M b)

membranaceus est, saec. XV, formae quadratae, foliorum 361, litteris minusculis nitidissime exaratus. Continet libros 42—58 (= 60;

1) Exempla quaedam vide *Mnem. l. l.* p. 327 sq.

2) Notae quoque stichometricae, si bene memini, in Marciano inveniuntur, ad quas me olim non satis attendisse nunc vehementer doleo.

57 + 58 = 57; 59 + 60 = 58. A L(aurentiano) et M(arciano) descriptus. 1)

Libri
superstes.
Codex L b

F. 1^r ita incipit:

διωνος κοκκιανού ῥωμαϊκῶν βιβλίον μ̄β
ἧ μὲν οὖν μαχῆ τοιαδέ τις²⁾ ἐγένετο κ. π. λ. (42, 1, 1).

Initio mutilatus non est ut vel ex quaternionum numeris patet. Data opera igitur qui hunc codicem scripsit (vel is qui describi sibi iussit) inde a pugna Pharsalica, qua iam Caesar rerum est potitus, initium facere instituit.²⁾

Verba ultima τοὺς γὰρ μύχτας θεῶν βοῶμα ἔλεγεν εἶναι, ὅτι καὶ ἐκεῖνος διὰ τοῦ μύχτος θεὸς ἐγγρόνει (L. 60 ex.) inveniuntur f. 359^v.

Sequitur autem f. 360^v et 361 fragmentum ex Ciceronis cum Philisco colloquio quod a Dione in libro 38 narratur, inde a verbis οὐκ αἰσχύνῃ, ἐφί, ὃ Κικέρων (c. 15, 1) usque ad κατῶς αὐτῆς ἐχούσης μὴ οὐ (c. 21, 2) cui ab eadem manu titulus praefixus est ἐκ τοῦ λῆ τῆς διωνος ῥωμαϊκῆς ἱστορίας. Haec, quae ad pergamenam explendam addita videntur³⁾, id certe demonstrant librarium codice usum fuisse qui priores quoque libros 36—41 exhiberet.

Hunc autem codicem librum L(aurentianum) fuisse vel ex tribus lacunis in L b intellegitur, quibus quae uno versu L(aurentiani)

1) Quoniam etiam hodie sunt qui ignorare videntur saepe post litteras renatas librariorum in describendo duobus exemplaribus usos fuisse, ut alterum ex altero explerent, luculentum afferam testimonium quod nuper protulit Battifol, *la Vaticane de Paul III à Paul V* p. 50: „*Enmanuele a scritto il Palladio et e stato bene farlo transcrivere perchè da quello de la libreria [i. e. Vaticane] et da questo [un esemplaire de Grotta Ferrata] n'haberemo fatto un bono.*“ *En d'autres termes un bon copiste comme est Emmanuel Embènes combine deux exemplaires pour obtenir une copie plus lisible. Et remarquez qu'il ne s'agit pas de deux exemplaires représentant la même édition textuelle, car Sirleto nous apprend qu'il y a entre les deux une „variété grande . . . quello di Grotta Ferrata ha manco di questo de la libreria Vaticana, ma quel che ha e molto più corretto et di migliori sensi che questo nostro, . . . immodo che l'uno et l'altro faranno uno bono.*“

2) Statim ab initio exemplum deprehenditur temeritatis huius librarii, qui incredibili licentia in textum Dionis grassatus est. Scripsit Dio ἧ μὲν οὖν μαχῆ τοιαύτη δὴ τις ἐγένετο respiciens ad enarrationem pugnae Pharsalicae quae praecedit 41, 55—63. Quam cum non haberet noster, qui a libro 42 inciperet, pro τοιαύτη δὴ τις substituit τοιαδέ τις.

3) Philisci et Ciceronis colloquium hominibus illius aevi perplactuisse nemo mirabitur qui eorum indolem moresque vel mediocriter noverit. Separatim id edidit longe ante Dionis editionem principem Ioannes Aurispa (*Philisci consolatoria ad Ciceronem e graeco Dionis Cassii libro 38 in latinum versa*, Paris. 1510).

Libri
superstites.
Codex Lb

continentur, intercepta sunt: 43, 51, 3 καὶ ἐς μὲν τὸ πρῶτον ἔτος | <ταμίαι τεσσαράκοντα προεχειρίσθησαν ὅσπερ καὶ> | πρότερον, 44, 20, 1 πάντες ὡς καὶ κινδυνεύοντες ἐταράσσοντο | <καὶ αὐτοὶ τε ἐς φεγγὴν ὄρμησαν ἢ ἕκαστος ἐδύνατο> | καὶ τοὺς προστεγγάνοντάς σφισιν ἐξέλησσαν, 44, 31, 3 οὔτε πολλοὶ πω συνεστήρασαν οἳ τε κεννημένωι | <οὔτε πεπληονεκτήρασιν ἀπ' ἀλλήλων οὔτ' ἠλάττωνται> | ὅσπ' ἢ ἐλπίδι τοῦ κρείττονος κ. τ. λ.¹⁾

Statim vero ubi incipit codex Marcianus, hunc secutus est. L. 44, 38, 4 legitur in L πᾶς γὰρ λόγος ἐν (ἐπι Bekk.) τῷ τοιῷδε λεγόμενος, κἄν τὸ βραχὺ τὸ ψεῦδος προσλάβῃ, οὐχ ὅσον οὐκ ἔπαινον αὐτῷ φέρει, ἀλλὰ καὶ ἔλεγχον αὐτοῦ ἔχει et eodem modo habuit M, ex quo rectissime veram lectionem eruit Bekkerus τὸ βραχύτατον ψεύδους, sed supervenit aliquis, qui in M corrigeret scilicet τὸ βραχὺ τοῦ ψεύδους (sic). Hinc L b librarius suum τὸ βραχὺ τοῦ ψεύδους procudit. Sic eodem libro c. 43, 1 μετὰ τῶν ἄλλων νήσων τῶν περιζευμένων αὐτῇ (Britanniae) L b exhibet cum M, cum in L προκειμένων legatur, et c. 44, 2 καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ ut M, ubi alterum καὶ in L omissum est. Ultimo autem capite § 5 in verbis τὴν τε κληρονομίαν ὡς χαλεπὴν καὶ δυσμεταχειρίστον οἶσαν cum M ante χαλεπὴν habet καὶ, quod ab L abest.

Adhibuit tamen eundem L, quem habuit ultimis libris nondum spoliatum, ad lacunas Marciani codicis, quas supra enumeravimus, sarcindas. Ex eo igitur in L b sunt lib. 46, 23, 2—43, 2²⁾, et 52, 5, 2—20, 4. Posteriore autem loco non statim, ut in priore, lacuna expleta est in L b, sed postea. Substitit enim librarius in medio folio 199^r in verbis πλείονος σφῶν τό τε καθ' ἑαυτοῦς quae Mar-

1) Locos paulo fusius exscripsi ut videres τῷ ὁμοιοτελείῳ has lacunas nasci non potuisse. Eiusmodi enim lacunae, quibus L b abundat, minoris sunt momenti, licet in eis quoque fere animadvertas librarii oculos tum aberrasse cum τὰ ὁμοιοτέλεστα eundem paene locum in utroque archetypi versu occuparent. In solo libro 43 reperiuntur tres: τὰ δὲ καὶ ὑμῖν τετήρηται (ἀφ' ὧν ἢ τε πόλις κερυθθήσεται καὶ τὰ λοιπὰ διοικηθήσεται) c. 18, 3, πρὸς τοῦ ἱερέως τοῦ Ἄρεως ἐτέθησαν, <καὶ γε αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν πρὸς τὸ βασιλεῖον ἀνετέθησαν> c. 24, 4, ἐδικτατόρεσέ τε ἅμα τὸ πέμπτον, <ἐπαρχον τὸν Λέαιδον προσλαβών, καὶ ὑπάτερος τὸ πέμπτον> c. 49, 1.

2) In ea quoque parte integer vs. L omittitur c. 29, 2 τῇ δ' οὖν ὕστεραις | <καὶ τῇ τρίτῃ πολλῶν καὶ ἄλλων ἐφ' ἑκάτερα λεχθέντων> | ἐκράτησαν οἳ τὰ τοῦ Καίσαρος πράττοντες. — Noli credere capita 5, 2—20, 4 libri 52, quia haec lacuna non statim ut in libro 46, sed postea demum expleta est, ex V sumpsisse librarium; in V inter μηδὲ τοὺς χρηστοὺς ἀνδρας (c. 13, 7) et οὔτε πῆσαι τι φηδὴς (c. 14, 1) nullum est lacunae indicium, imo continuo haec scribuntur, cum scriba folium hic libro L desse non animadvertisset, cf. p. LXVI.

ciani ante lacunam ultima sunt (usque ad καθ' ε'). Rursus inceptit in summo fol. 207^r καὶ χρόνον τινὰ ἰδιωτεύσαντες omissis tantum vocabulis ματι γινόμενοι quae Marcianus praemittit. Folia autem intermedia alio tempore, ut atramenti color ostendit, ita scripta sunt:

Libri
superstes.
Codex Lb

f. 199^r m—203^r m: μόνον σπεύδουσι καὶ πάντας τοὺς ἄλλους μισοῦσι
— ὥστε μηδὲ τοὺς χρηστοὺς ἄνδρας . . . c. 5,
2—13, 7.

f. 203^r m et 203^v: vacua relicta, deerat enim in L unum folium.
cf. p. LXIX.

f. 204^r—206^v m: οὐτε πεῖσαι τι ὀφείδως — ἐν τῷ τῶν ὀνομάτων
φρονήματι γινόμενοι. c. 14, 1—20, 4.

f. 206^v m usque ad finem vacuum relictum est.

Praeterea quaternione ζε comprehenduntur folia 193—200, quaternione ζς folia 207—214; sex autem folia media inter utrumque 201—206, ternione coniuncta, custode carent. Haec qui consideraverit non dubitabit quin res ita sese habeat: cum in describendo codice Marciano ad lacunam librarius venisset reliqua quaternionis ζε parte 3½ paginarum vacua relicta, quae post lacunam sequebantur in novo quaternione describere coepit. Postea autem ex L lacunam explere voluit; cui sarcindae cum 3 paginae et dimidia non sufficerent alia sex folia inseruit. Cum autem ad horum sex foliorum ultimam paginam mediam (fol. 206^v) pervenisset nihilque damno iam toto reparato describendum superesset, alteram huius paginae partem puram relinquere coactus est. Haec autem pagina ex dimidia parte vacua, quae lacunam indicare videtur, cum revera nihil amplius desideretur, in ceteris codicibus praeter Vesontinum repetita est, quod certum argumentum est et indubitatum ex Laurentiano b eos derivatos esse omnes.

At Laurentiano codice deficiente iam ad Marciani lacunas explendas alio remedio opus erat. Quod Dionis epitomator Xiphilinus subministravit. Ubicumque enim post librum 54 in Marciano aut folia quaedam aut quaterniones desunt, ex epitomatore damnum reffectum est.

Hodie duo folia quaternionis λγ nobis servata sunt, quae cum olim casu quodam in alium locum translata essent (Vesontinus quoque codex, quem ex Marciano descriptum esse post videbimus, his caret) etiam librarium Laurentiani b defecerunt. Itaque omnem lacunam ex Xiphilino supplevit. Ultima verba Marciani f. 175^v haec sunt (L. 55, 9, 3): ἐπειδὴ τε καὶ ὡς ἐρέκειντό οἱ (Augusto),

Libri
superstites.
Codex Lb

τότε ἔφη, χρῆναι τινα τὴν ἀρχὴν ταύτην λαμβάνειν, ὅταν μῆτε τι αὐτὸς ἀμαρτάνειν καὶ ταῖς τοῦ δήμου σπουδαῖς ἀνθίστασθαι δύνηται. καὶ μετὰ τοῦθ' ἰερωσύνην μὲν τινα αὐτῷ (C. Caesari Augusti filio adoptivo) καὶ τὴν ἐς τὸ συνέδριον συμφοίτησιν τό τε συνθεῖσθαι καὶ τὸ συνεστιᾶσθαι τῇ βουλῇ ἔδωκε. βουληθεῖς δὲ δὴ τρόπον | Eadem mediis tantum omissis apud Xiphilinum leguntur, qui pergit (βουληθεῖς δὲ δὴ) μᾶλλον αὐτοὺς σωφρονίσει τῷ Τιβέριῳ τὴν τε ἐξουσίαν τὴν δημοκρατικὴν ἐς πέντε ἔτη ἔνειμε καὶ τὴν Ἀρμενίαν ἀλλοτριουμένην προσῆξε *z. t. l.* In quibus προσῆξε Xiphilini est, qui etiam μετὰ τὴν τοῦ Τιγράνου θάνατον (Zon. 2 p. 447, 1 Dind.) omisit. Haec ipsa librarius Lb ex Xiphilino transcripsit, nisi quod Marciani τρόπον, recte τρόπον τινὰ expletum, non neglexit, cumque in sequentibus ad verbum secutus est donec ea invenit quae in M rursus extarent. Transtulit igitur p. 100, 19—103, 28 Dind. βουληθεῖς δὲ μᾶλλον usque ad ὕστερον δὲ ἐξεβιάσατο ὥστε ἐς γούνην τὴν ἡπειρον αὐτὴν ἐκ τῆς νήσου κομισθῆναι. Pergit Xiphilinus τῷ δὲ Καίσαρι ἐπεβούλευσαν ἄλλοι τε καὶ Γναῖος Κορνήλιος *z. t. l.* quae etiam in M inveniuntur (Lib. 55 c. 14). Ibi vero his alia praecedunt c. 13, 2sq. : | Τιβέριον καὶ ἐποιήσατο καὶ ἐπὶ τοὺς Κελτοὺς (exciderunt quaedam) τὴν ἐξουσίαν αὐτῷ τὴν δημοκρατικὴν ἐς δέκα ἔτη δούς *z. t. l.*, quae cum omnia noster omittere nollet, inepto vinculo δέ γε ad ultima Xiphilini verba ἐκ τῆς νήσου κομισθῆναι adnexuit: τὸν δέ γε Τιβέριον καὶ ἐποιήσατο *z. t. l.*

Eodem modo in secunda lacuna L. 55, c. 33 et 34 versatus est. Res anno 8 p. C. n. contra Pannonios Dalmatasque gestas narrante Dione in media sententia oratio abrumpitur: οἱ Δελμάται καὶ οἱ Παννόνιοι — καὶ ὡς ἀντεῖχον. καὶ Σκενόβαρδος τέ τις προσποιησάμενος μεταστήσεσθαι, καὶ πέμψας κατ' αὐτὸ τοῦτο πρὸς Πάνιον Ἐννιον φρούραρχον Σισκίας ὡς ἔτοιμος μὲν ὦν αὐτομολῆσαι, δεδιὼς δὲ μὴ προπάθῃ . . . Haec Scenobardi simulata traditio cum in Xiphilino non extaret Dionis verba ex eo continuare non potuit. At invenit apud eundem p. 114, 31 sq. Splauni (sive Sploni) oppidi expugnationem et Batonis ducis Dalmatici deditionem. Quae hoc loco a Dione narrata fuisse opinatus, abiecta iam omni Scenobardi mentione, statim adamato suo δέ γε adiunxit verbis ultimis, quae in Marciano integram sententiam efficerent: οἱ Δελμάται καὶ οἱ Παννόνιοι — καὶ ὡς ἀντεῖχον. τοῦ δέ γε Γερμανικοῦ τοῦ νιέος Ἰουδοῦ, ὡς εἴρηται, κατ' αὐτῶν ἐστρατευμένου *z. t. l.* At fugit hominem haec neque facta esse hoc anno et, a Dione suo loco 56, 11, 1. 2 et 16, 1, 2 memoriae prodita, extare etiam in codice

Marciano. Cum tali imprudentia impudentiam coniungit nihilo minore. Nam cum in describendo M, quem post lacunam rursus sequi coepit (inde a 55, 34, 2, neglectis verbis | μέντοι καὶ ἐν — ἰσοθμεῖτο § 1, quae in M praecedebant) ad eos ipsos quos dixi locos venisset (56 c. 11 et 16), errore suo animadverso priorem tacite totum omisit, verbis quae apud Dionem § 3 sequuntur ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ Ραίτινον ἐλθόντες οἱ Ῥωμαῖοι οὐχ ὁμοίως ἀπήλλαξαν, ne oratio hiaret, in hunc modum commutatis: οἱ δὲ γε μετὰ Γερμανικοῦ Ῥωμαῖοι ἐπὶ Ραίτινον τῆς Λαλματίας πόλιν ἐλθόντες οὐ καλῶς ἀπήλλαξαν. Sed Batonis deditionem et liberam ad Tiberium vocem repetere maluit. Haec itaque bis in Lb inveniuntur, secundo vero loco ita reformata: πάλιν δ' ἐρωτηθεῖς . . . τοῦτ' ἔφη ὁ περὶ καὶ πρότερον ὅτι ὑμεῖς κ. τ. λ. ubi M καὶ τέλος ἐρωτηθεῖς . . . ἔφη ὅτι κ. τ. λ.¹⁾

Plane eandem medicinam in ceteris lacunis resarciendis adhibuit, ubi nihil in Xiphilino inveniebat satis habens verba ante et post lacunam truncata tota omisisse. Quod quos errores pepererit uno alterove exemplo monstrare iuvat. Lib. 56, 22, 2 ubi Marcianus haec habet (de clade Variana sermo est): ἐνόπιετό τε οὖν ἀδεῶς πᾶς καὶ ἀνὴρ καὶ ἵππος καὶ τὰ τε | . . . deest folium . . . | τὸ μὲν πρῶτον — τὸ ψῦχος ἀνακαλοῦντων. κἄν πάντες ἀπόλωντο ἢ καὶ ἐάλωσαν κ. τ. λ., ille nos docet equos quoque paene interiisse: ἐνόπιετό τε οὖν ἀδεῶς πᾶς καὶ ἀνὴρ καὶ ἵππος· κἄν πάντες ἀπόλωντο κ. τ. λ. Quae in Marciano perierunt ex parte servavit Zonaras 10 p. 452, 12—20 Dind. L. 56, 24, 5 ultima verba folii 198^v τούτων τε οὖν ἔνεκα καὶ ὅτι καὶ . . . omisit; pro eis quae in summo folio 199^r leguntur: . . . μετὰ τὴν στρατηγίαν ἔχων. τῷ δὲ δευτέρῳ τὰ τε ἄλλα τὰ προειρημένα ἐγένετο καὶ τὸ Ὀμονόειον ὑπὸ τοῦ Τιβερίου καθιερώθη haec substituit: καὶ ταῦτα μὲν οὕτω τότε (i. e. anno 10) συνέβη. τῷ δὲ ἐξῆς ἔτει (anno igitur 11) τὸ τε Ὀμονόειον ὑπὸ τοῦ Τιβερίου καθιερώθη. At Concordiae Augustae templum a. d. XVII Kal. Febr. anni 10 dedicatum est ut docent Fasti Praenestini ad hunc diem C. I. L. I² p. 231. 308, et ipse Dio, qui post pauca demum (c. 25, 2) res anno 11 gestas narrare incipit: Μάρκου δὲ Αἰμιλίου μετὰ Σταυλίου Ταύρου ὑπατεύσαντος κ. τ. λ.

Sed in re manifesta exempla cumulare quid attinet? Hoc tantum moneo damnum folii unius post καίτοι τὰς 56, 32, 1 a Xiphi-

1) Hoc iam vidit Arnoldus Hug, *Observationes criticae in Cassium Dionem*, Bonnae 1855 p. 25—28, unde rectissime conclusit *a codice Veneto omnes codices quotquot hos posteriores quidem libros continent promanasse*, p. 28. — Idem iam senserat Niebuhr, *Röm. Gesch.* 3 adn. 97.

Libri
supersites.
Codex Lb

lino maximam quidem partem neque tamen totum reparatum esse. Quae desiderantur apud Zonaram 10, 38 (p. 454, 27—455, 3 Dind.) extant, quod iam vidit Reimarus. Neque hoc praetermittendum, cum argumenta et tituli librorum 58 et 60 quaternionum aliquot amissione in Marciano inter 57, 17, 8 et 58, 7, 2 et inter 59, 25, 1 et 60, 2, 1 intercepta essent (cf. p. LXXI), inde factum esse ut in Lb liber 57 cum 58 coniungeretur, ultimusque liber ex 59 et 60 conflatus fieret 58.

Superest ut dicam de capitibus 17—28 libri 60, ex quibus nunc quidem in Marciano (foliis 250 et 251) supersunt tantum c. 20, 2—22, 2 et c. 26, 2—28, 3. Certum tamen est Lb quae habet c. 17, 7—20, 2 et c. 22, 2—26, 2 ex Xiphilino non hausisse qui p. 177, 30—178, 18 et p. 178, 24—179, 8 in brevius haec contraxerit. Imo cum quae his capitibus contineantur ad amussim priora folio uni, posteriora duobus codicis Marciani respondeant¹⁾ neque quiequam in iis inveniatur quod non prorsus Dioneum sit, his tribus foliis Marcianum quo tempore Lb ex eo descriptus est nondum caruisse manifestum est.

Talem igitur cum se Lb librarius in lacunis ex Xiphilino explendis praestiterit, in vitiis corrigendis eum pari audacia et levitate usum esse non mirabimur. Quarum infelicissimarum lectionum Dindorfius in praefatione tantam copiam congegessit, ut alias insuper addere vix opus sit, nec tamen hoc monere omittam eiusdem hominis futilitati et corrigendi prurigini ea deberi quae sine ulla causa, interdum etiam cum gravi sententiae detrimento in Lb mutata inveniuntur. Cuius rei statim libri 42 initio conspicua sunt exempla. Capite 1, 2 ubi Dio *τότε δὲ πολλῶ τοῦ Καίσαρος περισχῆσειν ἐλπίσας (ὁ Πομπήιος) οὐδὲν προείδετο*, hic *ἐλπίσας* mutavit in *δοκῶν*; post pauca § 3 pro *τροῖψαι τε δυνήθεις ἀντὰ πράγματα* absurdum *πέψαι* substituit (quod in reliquis codicibus in *πέμψαι* corruptum est). Non placuit ultimum vocabulum c. 2, 1 *διὰ μὲν δὴ ταῦτα καὶ ὁ Πομπήιος — καὶ γυμνός καὶ ἄσρακτος εὐρέθη*, reposuit *ἐγένετο*, et eodem modo c. 10, 2 *παραντίχα* pro *παραζοῖμα* quod prorsus idem significat. L. 44, 4, 3 verba *ἐπὶ κέλητα* (leviter depravatam ex *ἐπὶ κέλητος*) quae non intellegebat, correxit scilicet in *ἐπίκλησιν* vocabulum bene Graecum sed ab hoc loco

1) c. 17, 8—20, 2 = 70 versus + 19 litterae ed. Dind.
c. 22, 2—26, 2 = 142 versus " "
f. 249 cod. M = 71 versus + 34 litterae " "
f. 250 " " = 69 versus + 37 litterae " "

alienum. Ultimo mihi exemplo sint verba 42, 30, 1 *ὁ μηπόποτε* Libri
superstites.
Codex L b
πρὸς ἱππάρχου ἐγεγόνει (narrat Dio Antonium magistrum equitum
L. Caesarem urbi praefecisse) corrupta in *ὁ μηπόποτε τῷ ἱππάρχῳ*
ἐξουσία ποιεῖν ἦν.

Haec qui perpenderit, quibus sescenta alia addi possunt, ei mirum iam non accidet verba Dionis interdum a librario ita esse mutata ut aut idem, quod antea, sed minus eleganter, aut, quod haud raro factum est, plane aliud quid enuntient. Id quoque uno alterove exemplo probare iuvat. Cum de Caelio, noto Ciceronis amico, Dio 42, 22, 1 dixisset: *ὁ δὲ δὴ Καίλιος ὁ Μάρκος καὶ ἀπόλετο τοιμήσας τὰ περὶ τῶν δανεισμάτων ἐπὶ τοῦ Καίσαρος ὀρισθέντα* — *ἴδσαι καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν Ῥώμην καὶ τὴν Καμπανίαν ἐκταράξας*, et addidisset *οὗτος γὰρ ἔπραξε μὲν ἀνὰ πρότους τὰ τοῦ Καίσαρος, διὸ καὶ στρατηγὸς ἀπεδείχθη*, pro his, quae ei aperte cum superioribus pugnare videbantur, substituit *οὗτος γὰρ ἀντέπραξε πρότους τοῖς τοῦ Καίσαρος*, oblitus hanc suam bellam emendationem sequentibus statim redargui. De honoribus imperatori Claudio ex Britannica expeditione reduci a senatu decretis Dio ita refert 60, 22, 1: *πανήγυριν τε ἐτήσιαν καὶ ἀψῖδας τροπαιοφόρους τὴν μὲν ἐν τῇ πόλει τὴν δὲ ἐν τῇ Γαλατίᾳ* — *γενέσθαι ἐψηφίσαντο*, quod elegantius ille in hunc modum exprimere sibi visus est: *καὶ ἀψῖδα τροπαιοφόρον ἐν τῇ πόλει καὶ ἐτέραν ἐν τῇ Γαλατίᾳ* — *γενέσθαι ἐψηφίσαντο*. L. 50, 35 legimus Caesarianos in naves Antonii flammis ardentes transiluisse ignemque exstinguere conatos esse, ut praedam sibi servarent, *καὶ τούτου*, pergit, *σχινοὶ καὶ ἐκείνων καὶ ὑπὸ τῆς γλιγός* καὶ *ἐπὶ τῶν ἀρπαγῶν ἀπόλοντο*. Quid hoc homine facias qui his addat: *καὶ ὑπὸ τῶν ἀρπαγῶν* (in *ἀρμάτων* ulterius corruptum in Vat. 993 et Ven. 396) *αὐταῖς τελέως ναυσὶ συναπόλοντο*.

Sed iam satis exemplorum, quibus incredibilis eius audacia demonstratur. Interdum autem aut casu aut fortasse etiam ex ingenio (nam graeci sermonis eum non ignarum fuisse apparet) verum eum vidisse atque inveniri in L b lectiones aliquot bonas, quae in L (et V) et M desiderantur, non est quod miremur. Sunt enim fere ita comparatae, ut a quovis reperiri possent, neque hoc argumento usus quispiam contendat eum praeterea alium codicem nesci quem adhibuisse.

Ex eo efficitur L b, excepta illa tantula parte, quam in archetypo pessumdatam ille nobis servavit (lib. 60, c. 17, 7—20, 2 et c. 22, 2—26, 2) plane esse abiciendum, nisi quod etiam lib. 52 c. 5, 2—20, 4, quae

Libri
superstites.
Codex L b

deficiente Marciano ex Laurentiano hausit, ad corrigendas vitiosas lectiones in altero Laurentiani apographo, Vaticano, (nam Laurentianus, ut dixi, ipse hodie ultra librum 50, 8 non progreditur) non sine fructu adhibitus est.¹⁾

Hunc autem L b ceterorum codicum deteriorum archetypum esse invicto illo argumento, quod supra (p. LXXVII) attuli, demonstratum est.²⁾ Quare de his breviter tantum erit agendum.

Codex Parisinus n. 1689 (P), chartaceus est saec. XV, formae maximae, foliorum 218. Continet libros 36—58 (= 60; 57 + 58 = 57, 59 + 60 = 58).

f. 1. incipit: *ιστοριῶν* (litt. rubr.)

καὶ ὅτι ἰσχυρᾶ τῆ τύχη κ. τ. λ. (36, 1, 1).

Codex Marcianus sive Venetus n. 396, membranaceus saec. XV, formae maximae, foliorum 166, scriptus litteris minutis. Continet libros 36—58 (= 60; 57 + 58 = 57, 59 + 60 = 58).

Folio primo (praecedunt textui quattuor folia pura):

loc' 60

dionis romanarum historiarum a 36 usque ad 58; b c̄ar. tusculani

π το ξο' δίωνος ρωμαϊκῆς ιστορίας ἀπὸ τοῦ λξ μέχρι τοῦ νη βησσαρίωνος καρδηνάλεως τοῦ τουσκλανοῦ.

Incipit: *καὶ ὅτι ἰσχυρᾶ τῆ τύχη κ. τ. λ.*

subscriptio:

τέλος

ὁ τὰ πάντα πληρῶν θς ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς.

Codex Vaticanus n. 993, chartaceus saec. XV, formae quadratae, foliorum 534. Continet libros 36—58 (= 60; 57 + 58 = 57, 59 + 60 = 58).

F. 1 incipit: *καὶ ὅτι ἰσχυρᾶ τῆ τύχη κ. τ. λ.*

Subscriptio: *ὁ τὰ πάντα πληρῶν θς*

ἡμῶν ἐλέησον ἡμᾶς : —

1) L b	Vat.	L b	Vat.
7, 3 δόξης	δόξης	12, 3 αὐτὸ χάριν	αὐτῶ χάριν
8, 7 ἀγενῆς	ἀγεννῆς	15, 1 οἰθηῆς	οἰθελίς
πιθαρχήσειεν	πιθάρχησεν	17, 3 ποιῆσαι ἐθελήσας	ποιήσας
9, 2 ἐκείως	ἐκεῖνος	18, 6 ἀπαρτᾶν	ἀπαντᾶν

2) Vix opus est ut addam omnia, quae codicis L b propria sunt, lacunas ex Xiphilino utcumque expletas, multa illa tam temere mutata tamque stolidè corrupta et interpolata, quattuor libros ultimos in duos coniunctos, in his codicibus redire. Insuper, ut fit, quae in L b sana sunt ulterius corrumpunt, omitunt haud pauca praesertim versus integros.

Hunc codicem a Veneto 396 esse descriptum ex innumeris
indiciis patet.

Libri
superstites.
codd. deter.

Codex Escorialensis Y-I-4, chartaceus saec. XV/XVI,
formae quadratae, foliorum 515, olim Pacii, post Hurtadi de Mendoza.
Continet libros 37—58 (= 60; 57 + 58 = 57, 59 + 60 = 58).

Librum ipse non vidi. Cf. Miller, *Catalogue des manuscrits
grecs de l'Escorial* p. 261 sq. et Graux, *Essai sur les origines du
fonds grec de l'Escorial* p. 258 sq. 401. 468.

Codex Taurinensis n. 76, chartaceus, saec. XVI, foliorum 397.
Continet libros 37—58 (= 60; 57 + 58 = 57, 59 + 60 = 58).

Librum ipse non vidi; arcte cum cod. Escorialensi cohaerere
videtur.

Hi codices omnes a libro 36 initium faciunt¹⁾, at codex L b a
libro demum 42 incipit: priores igitur libros 36(37)—41 eos aliunde
habere apparet. P(arisinum 1689)²⁾ autem hanc partem ex L descrip-
tam habere eis lacunis liquido demonstratur quae folio abscisso
in L ortae (cf. p. LXIII sq. et LXII, 1), in eo quoque reperiuntur.³⁾

Adhiberi igitur potest P ad V(atricani) fidem exi-
gendam in capitibus 1—17 libri 36, quibus L hodie
caret.⁴⁾

1) Escorialensis et Taurinensis, omissio libro 36 ἀκεφάλω, a libro 37.

2) Nam a Parisino n. 1689 derivatos esse Venetus 396 (unde descriptus est
Vaticanus n. 993) et Escorialensem Taurinensemque qui hoc aget facile, ni fal-
lor, agnoscet. Cum vero fere nihil referat scire uter ex utro fluxerit, in hanc
rem non ulterius inquisivi.

3) Parisini priorem partem ex L fluxisse (nec vero ex V vel Parisino 1690,
L(aurentiani) apographis, quod cuiquam in mentem venire possit) inde patet quod
omissiones lectionesque, quas soli habent Vaticanus et Parisinus 1690, in Pari-
sino 1689 non extant.

Huius anni 1895 initio apud Parisios paucos dies commoratus cum hanc
cod. P partem conferre vellem certior factus sum eum Augustam Vindelicorum
missum esse. Quare post tres fere menses rogavi ut Groningam mihi trans-
mitteretur. Interim, nam iam tempus instabat, e Roberti Stephani editione (quem
ex hoc Parisino libro Dionem primum edidisse constat) varias eius lectiones
eruere conatus sum. Postquam liber 36 iam prelum subiit, codex advenit. Vidi
aliter legi atque ex Roberti Stephani editione collegeram his locis:

p. 360, 4 ἐλάττω] ἐλάττων P
 „ 362, 9 *ἐγκατελείπετο] ἐγκατελέλειπτο P
 „ „ 16 δὲ] δὴ P
 „ 363, 3 *ἐγκαταληφθέντας] P (ut V)
 „ „ 6 *αὐ τῶ] αὐτῶ P (circumfl. a m.²?)
 „ „ 16 *οἰκείαν exhibet P
 „ „ 32 *προσκοπήν exhibet P

Libri
superstites.
Codex
Vesontinus

Superest ut de

Codice Vesontino Z n. 68, 80

paucis disputem; huius enim libri, Vesontione in bibliotheca publica servati, singularis est conditio.

Chartaceus est, saec. XV¹⁾, formae maximae, foliorum 352, a duabus manibus exaratus (f. 1—288 ab una, ab altera f. 289—352). Continet libros 36—58 (= 60; 57 + 58 = 57, 59 + 60 = 58).

Prioris partis quaterniones (etiam ternionibus hic illic scriba usus est; sunt autem 37) litteris graecis signantur, posteriores et numeris arabicis notantur et litteris graecis, ita tamen ut nova series incipiat:

37	f. 281—288	signatur	λζ
38	f. 289—296	"	α et 1
39	f. 297—304	"	β et 2
40	f. 305—312	"	γ et 3
41	f. 313—320	"	δ et 4 (litt. δ tantum superest, ceterae partim aut totae interierunt).

p. 364,	2	*καὶ om. — post ἔργον spat. circiter 24 litt.
" "	3	*altera lacuna exstat in P circiter 15 litt.
" "	13	κομμαγηγῶν P
" "	24	*τὸ ταυρικὸν βρέτας P, signis tamen additis quibus indicatur βρέτας praecedere debere.
" 365,	5	*προκαλούμενος exhibet P
" "	7	τοῦ στρατοῦ] τοὺς στρατηγούς P
" "	9	κρατήσῃ] κρατήσειν P
" "	18	προσπεσόντες] πεσόντες P
" "	33	ἐκεῖνα exhibet P
" 366,	2	μέντοι] μέντι P
" "	8	*νισίβει] νισίβει P, etiam p. 367, 25
" "	24	ἀκολουθήσαν] ἀκολουθή P
" 367,	3	ἐγκατέλιπον] κατέλιπον P.

Lectiones, quibus asteriscum appinxi, alicuius momenti sunt.

1) *En date de 28 Pluviose an 8 de la République Française* bibliothecarius Vesontinus Coste haec f. 3 adnotavit: „*Ex Bibliotheca Ioannis Baptistae Boisot Vesontini, Prioris de Grandecour et de La Loye. — Ce manuscrit provient originaiement de la bibliothèque de Matthias Corvinus, roi de Hongrie et de Bohême.*“ Cui testimonio fidem denegat Hase: „*les manuscrits provenant de la collection de Bude . . . se reconnaissent facilement par la couronne Royale peinte en or sur le premier feuillet. Rien de semblable ne se voit dans le manuscrit de Besançon, qui cependant, sans avoir appartenu a Matthias Corvin, peut être venu de la Hongrie ou de l’Autriche, au temps où la Franche-Comté faisait partie des Etats des Empereurs Maximilien Ier et Charles-Quint.*“ Vide quoque Müntz et Fabre, *La Bibliothèque du Vatican au XVeme siècle* p. V.

Prior codicis pars (f. 1—288) continet libros 36—56 (c. 13, 3 μέχρις οὗ ὁ Βάτων ἀπογνοῦς τὴν ἐπιγράψαι, τὰ τε γὰρ ἄλλα¹⁾, quorum libri 45—56, 13, 3 ex M descripti sunt, quo tempore bibliopegi incuria perperam colligatus erat. Vidimus enim supra (cf. p. LXXII sq.) tunc folia 81—88 (quibus continentur lib. 49 c. 2, 2—22, 1) inter folia 72 et 73 (f. 73^r incipit a verbis *πενθοῦντι συνελποῦντο* 4S, 37, 8) interiecta fuisse. Ea autem ipsa capita in Vesontino in mediam paragraphum 8 libri 48, 37 translata sunt. Praeterea toti quaterniones $\overline{\iota\gamma}$ (46 c. 23, 2—43, 2) et $\overline{\xi\zeta}$ (52 c. 5, 2—20, 4) et $\overline{\lambda\gamma}$ (cuius reliquiae sunt 55 c. 10, 2—15 et c. 10 a, 1—11, 2)¹⁾, atque ex quaternione $\overline{\lambda\epsilon}$ folia quattuor (lacuna est libro 55 inter c. 33 et 34) eo tempore interierant: haec omnia Vesontino desunt.²⁾

Marcianum usque ad f. 194 secutus scriba cum animadvertisset mox omnia in eo esse turbata (inde a f. 198: 56, 22, 2, cf. p. LXXIII et notam marginalem *μέχρι τᾶδε γράψε* ibid. adn. 4) scribendi finem fecit ultimo quaternionis sui 37 folio (f. 288^v) in verbis illis modo laudatis 56, 13, 3.

Libros autem 36—44, quibus Marcianus caret, non ex L (vel V aut Parisino 1690) Vesontinus habet, verum ex codice aliquo alterius familiae deterioris. Testis est locus libri 44, ubi in his codicibus ita legitur c. 53, 3: *καὶ τούτου συγρὰ μὲν αὐτόθεν ἤρπασε, συγρὰ δὲ ἡργυρολόγησε παρ' ἰδιωτῶν τε καὶ δήμων καὶ τῶν βασιλέων, τοῖς μὲν χώραν κ. τ. λ., in Veneto: καὶ τούτου συγρὰ μὲν αὐτόθεν ἤρπασε, συγρὰ δὲ καὶ παρ' ἰδιωτῶν τῶν τε δήμων καὶ τῶν βασιλέων ἡργυρολόγησε, τοῖς μὲν χώραν κ. τ. λ.*

Haec in Vesontino libro in hunc modum scripta sunt:

f. 144^r lin. ult.

m.¹ *ἀντὰ ποιῶν καὶ τούτου συγρὰ μὲν αὐτόθεν ἤρπασε συγρὰ δὲ [ἡργυρολόγη*

m.² *καὶ παρ' ἰδιωτῶν τῶν τε δήμων καὶ τῶν βασιλέων ἡργυρολόγησε*

f. 145^r lin. prim.

m.¹ *σε παρ' ἰδιωτῶν τε καὶ δήμων καὶ τῶν βασιλέων] τοῖς μὲν χώραν κ. τ. λ.*
Verba cancellis saepta induxit man.²

Patet priorem lectionem ex codice secundae classis esse derivatam, correctorem adhibuisse Marcianum.³⁾

1) Cf. p. LXX et LXXIII adn. 2.

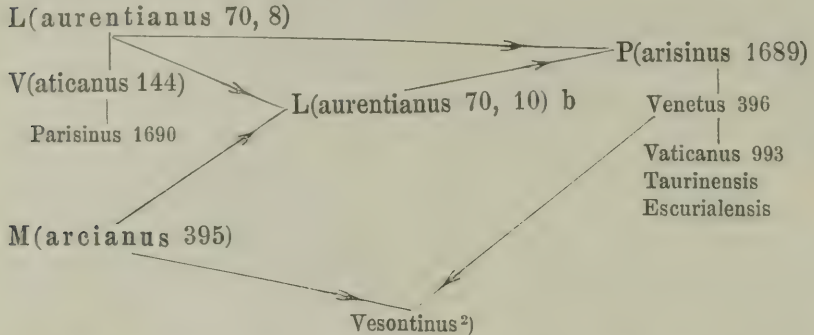
2) Quaterniones hos deesse scriba non viderat. Libro 52, 5, 2 novum verbum et inauditum prouidit *καθ' ἑματι* coniunctis scilicet litteris *καθ' ἑ*, quae in M extremo folio S quaternionis $\overline{\xi\zeta}$ de vocabulis *καθ' ἑαυτοῖς* supererant cum verbi *φρονήματι* litteris posterioribus, a quibus incipit quat. $\overline{\xi\zeta}$.

3) Hunc locum ideo attuli, ut apparet inde a libro demum 45 in Veson-

Libri
superstites.
codicum
stemma

In parte posteriore quoque inde a f. 289 (56, 13, 3 usque ad finem) codex secundae familiae, Xiphilini ope expletae, adhibitus est. Eum Venetum 396 fuisse ex subscriptione in utroque communi veri simillimum est.¹⁾

Ad finem iam hac disputatione perducta hoc solum restat, ut codicum stemma proponam:

Quo stemmate manifestum fit textum Dionis niti solis L et M codicibus. L(aurentiani) autem vicem agunt V et P libro 36 c. 1—17 (cf. p. LXII. LXXXIII), V unus in libris 50—54 (p. LXVI), nisi quod libro 52 c. 5—20 etiam Lb in partes est vocandus (cf. p. LXXXVI sq.). M libro 60 c. 17, 7—20, 2 et c. 22, 3—26, 2 ab Lb suppletur (cf. p. LXXX).

Itaque adhibendi sunt:

VP	36, 1, 1 — 36, 17, 3
L	36, 18, 1 — 44, 35, 4
LM	44, 35, 4 — 46, 23, 2
L	46, 23, 2 — 46, 43, 2
LM	46, 43, 2 — 48, 41, 7

tino incipere Marcianum. Id nosse propterea alicuius momenti est, quod Marcianus liber quo tempore ab eo Vesontinus descriptus est, uno quaternione auctior erat quam hodie est (p. LXXIII). Ergo si simul ac potuit Marcianum scriba Vesontini secutus esset, hac parte Vesontinus nobis Marciani loco foret. — In Vesontino capita quoque 35—37 libri 44 contuli:

c. 35, 2 *ἐπιτρόπους τε* L *ἐπιτρόπους* L b Ves.

„ „ 3 *ἄλλοις τέ τινας* L *ἄλλοις* L b Ves.

„ 36, 5 *ἔπαινον αὐτῶν* LM *ἔπαινον* L b Ves.

„ 37, 2 *φόντες* LM *ὄντες* L b Ves. (cuius corr. in marg. *φῶντες*).

Numquam non cum L b stat contra L et inde a c. 35, 4 (ubi incipit M) contra LM.

1) De Vaticano 993, Veneti 396 apographo, non cogitandum videtur.

2) Vesontinus utrum etiam in libris 36—44 Venetum 396 secutus sit an alium librum, nec scio nec scire curo, sed illud verisimilius.

M	48, 41, 7 — 48, 44, 3
LM	48, 44, 3 — 49, 39, 5
M	49, 39, 5 — 49, 42, 3
LM	49, 42, 3 — 50, 6, 2
VM	50, 6, 2 — 51, 23, 5
M	51, 23, 5 — 51, 26, 1
VM	51, 26, 1 — 52, 5, 2
VLb	52, 5, 2 — 52, 20, 4
VM	52, 20, 4 — 54, 7, 6
M	54, 7, 6 — 54, 19, 4
VM	54, 19, 4 — 54, 23, 3
M	54, 23, 3 — 54, 24, 7
VM	54, 24, 7 — 54, 36, 4
M	55, 1, 1 — 60, 17, 7
Lb	60, 17, 7 — 60, 20, 2
M	60, 20, 2 — 60, 22, 2
Lb	60, 22, 3 — 60, 26, 2
M	60, 26, 2 — 60, 28, 3

Laurentianus et Marcianus libri adeo vel in minutissimis rebus conspirant, ut ab uno eodemque exemplari eos esse derivatos certum sit.¹⁾ Hoc autem exemplar duobus potissimum mendorum generibus laborabat: unum ex uncialibus litteris ortum quae oculos librariorum fefellerant, alterum inde natum quod pergamena multis locis vermibus tineisque vel quavis alia de causa perforata et corrosa erat.

Utriusque generis exempla quaedam promere iuvat:

- 36, 38, 1 *ΑΝΑΛΙΣΟΜΕΝΩΝ* pro *ΑΛΙΣΟΜΕΝΩΝ* per dittographiam
- 36, 48, 1 *τὴνΜΑΝΑΪΤΙΝ* pro *τὴΝΑΝΑΪΤΙΝ* per dittographiam
- 36, 53, 5 *τὴΓΑΝΑΪΤΙΔΙ* pro *τὴΓΑΝΑΪΤΙΔΙ* per dittographiam
- 39, 1, 3 *συνωμόσανΤΑΔΡΑΝ* pro *συνώμοσανΓΑΛΒΑΝ*
- 39, 10, 2 *επειεπεγραψεν* pro *επεεγραψεν* per dittographiam
- 39, 15, 1 *ΛΑΒΑΝΩ* pro *ΑΛΒΑΝΩ*
- 39, 45, 1 *ΩΣΤΑΠΑΝΤΟΤΕ* pro *ΩΣΤΑΓΑΠΑΝΑΝΤΟΓΕ* per haplographiam
- 39, 59, 1 *αὐταγγελος* pro *αὐτάγγελος*

1) Lacuna 48, 4, 3 in utroque exstat: in L spatium $2\frac{7}{8}$ versuum litteris vacat, in M spatium $2\frac{9}{10}$ versuum, addito ζητ. Itidem 49, 18, 4 in L spatium est 18/20 litterarum, addito ~, in M 34 litterarum addito ζητ.

Libri
superstites.
archetypum

40, 6, 1 τὰ ἔΠΕΡΑΝΤΙΑ Διδόναι pro ταύτην ἀντι Διδόναι partim per dittographiam

40, 12, 2 ταλυμενοσειλακης pro ταχυμένοδοσιλάκης partim per dittographiam

quibus addam

46, 3, 3 συναίρειν pro συναίρεται, nam hoc cum Reiskio reponendum est, et

49, 43, 6 λουκίου τοῦ ἄλλου pro λουκίου τοῦ ἄλλου, ut emendatum oportuit.

Nec mirandum huius generis corruptelas in fragmentis priorum librorum quoque deprehendi veluti

fr. 57, 82 εφ' ὧν pro σφῶν, quod a me restitutum est, et

fr. 72, 1 διάγουσιν μάλιστα pro διαίουσιν μάλιστα, ut praeclare coniecit Reimarus

2. Quod ad alterum mendorum genus attinet, quicumque vel obiter textum Dionis inspexerit, hunc interdum scatere lacunis plerumque paucarum tantum litterarum videbit. Quas omnes librariorum incuriae tribuere vix audeas, cum praesertim ipsis illis locis non desint indicia, quibus cognoscatur, quam diligenter munere suo functi sint. Exemplo sit 39, 59—62, ubi brevi spatio (unius fere folii solitae magnitudinis) haec habes:

ὅτι παρεβάνθη	pro	ἄν τι παραβαθῆ
δα	"	δ(ι)ά
ὄπως	"	ὄμως
om.		<ἐπ'>
ἔπεισεν	"	ἐπίεσεν
διό	"	?
ἀνειπόντος	"	ἀν(τ)ειπόντος
τοιούτον	"	τοιούτος
om.		<οἰκται>
om.		<ἐν>
om.?		<ταῖς>
τέγναις	"	τέγαις vel <σ>τεγνοῖς
πολλοὶ	"	πολλοῖ(ς) vel πολλαὶ
ὁ	"	ο(ί)
om.		<ἀλλ'>
ἐπιλήθοντα	"	ἐπ(αν)ελήθοντα
ποιῆσαι καὶ	"	ἐποίησε καὶ <τοι>
ἰταλίας	"	οικίας

Quorum mendorum licet non omnium eadem origo fuerit, tamen vix dubium videtur quin ea certe quae diductis litteris scribuntur eo quo dixi modo orta sint. Praecipue attendas velim ad illud *δα* pro *διά* (*διά τε τὸ σπουδαρχῆσαι καὶ δα τὸ παρὰ γνώμην αὐτοῦ ἀποδειχθῆναι ὄν*) et *ὁ γὰρ Ῥωμαῖοι* pro *οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι*, quae non sunt scribae dormitantis sed eius, qui accuratissime id describit, quod ante oculos habet.

Libri
superstitis.
archetypum

Ceterum inter archetypum litteris quadratis exaratum et nostros libros L et M interfuisse alium codicem, nisi alios dicere mavis, minusculis litteris scriptum et per se patet et probatur i. a. confusione litterarum *β* et *κ* (saepissime in vocabulo *Βέλτιζή* pro *Κέλτιζή*) aliisque indiciis. Quae praeter haec observanda videntur, pauca sunt. In re orthographica saepe peccatum esse, praesertim ex itacismo, quis miretur? ¹⁾ Glossae et interpolationes vixprehenduntur. Vitia omnino eiusmodi sunt, qualia in eius aevi codicibus obviam esse solent.

DE EDITIONIBUS INTERPRETATIONIBUS SCRIPTISQUE DIONEM ILLUSTRANTIBUS.

(Editiones interpretationesque ex ordine temporum recensebo: editiones litteris cursivis diductis, interpretationes — sive in latinam sive in hodiernam linguam Dio versus est — litteris cursivis scripta sunt. Xiphilini editiones et versiones a margine magis recedunt.)

Zonarae *ἑπιτομὴ ἱστοριῶν* quater vel potius quinquies in lucem prodiit:

Ioannis Zonarae Monachi . . . compendium Historiarum, in tres Tomos distinctum . . . opus praeclarum ac diu desideratum nunc vero . . . labore Hieronymi Wolfii Graece ac Latine . . . in lucem editum. Basileae per Ioannem Oporinum, 1557.

Ioannis Zonarae Annales ed. Carolus du Fresne, Dom. du Cange. Parisiis 1686/87 2 vol. (in Corpore scriptorum historiae Byzantinae Parisino.)

Eadem editio repetita est Venetiis 1729.

Ioannis Zonarae Annales ex recensione Mauricii Pinderi, Bonnæ 1841—1844 2 vol. (in Corpore scriptorum historiae Byzantinae Bonnensi), continet libros 1—12.

Ioannis Zonarae Epitome Historiarum cum Caroli Ducangii suisque annotationibus edidit Ludovicus Dindorfius. Lipsiae 1868—1875. — Ducangii notas ad Zonarae partem Dioneam habes p. 5—25 ed. Parisinae = p. 5—23 ed. Dind. (vol. 6).

1) Cf. luculentum exemplum 39, 27, 2, ubi perpulchre Reiskius *ἀφ' ἧς εἰ* restituit pro *σφισι*.

Editiones
Inter-
pretationes

- A. *Editiones et Interpretationes.*
- 1490 *Dionis Cassii Nicaei Nerva Cocceius, Traianus Nerva, Adrianus et conflagratio Vesaei montis ex Dione* [p. 226—255 et p. 213 sq. ed. R. Steph.] *Georgio Merula Alexandrino interprete in Scriptoribus Historiae Augustae Latinis editis primum per Ioannem Rubeum de Vercellis et postea saepius.*
- 1510 *Philisci consolatoria ad Ciceronem e Graeco Dionis Cassii libro XXXVIII in Latinum versa a Ioanne Aurispa. Parisiis 1510.*
- 1526 *Di Dione Historico Greco delle Guerre Romane libri XXII tradotti in Toscano per M. Nicolo Leoniceno et nuovamente stampati in Venegia. 1526 8°.¹⁾*
- 1533 *Dione historico delle guerre et fatti de Romani, tradotto di Greco in lingua vulgare per M. Nicolo Leoniceno. Opera nuovamente venuta in luce ne piu in lingua alcuna stampata. Impresso in Vinegia per Nicolo d'Aristotile di Ferrara, detto Zopino, nell' anno di nostra salute MDXXXIII nel mese di Marzo.*
- 1542 *iterum prodiit nuovamente stampata Vinegia. MDXLII.*

Dion, historien grec, des faits et gestes insignes des Romains, reduictz par Annalles et consulatz, commençant au consulat de Lucius Cotta et Lucius Torquatus jusques à la mort de Claude Néron. Premièrement traduit de grec en italien par messire Nicolas Leonicene, Ferrarois; et depuis de italien en vulgaire françois par Claude Deroziers de Bourges en Berry. Avec les histoires à chaque livre convenables. — Nouvellement imprimé à Paris pour Arnoul et Charles les Angeliers frères, libraires etc.

- 1548 *Τῶν Δίωνος Ῥωμαϊκῶν ιστοριῶν εἰκοσιτρία βιβλία. Dionis Romanarum historiarum libri XXIII, à XXXVI ad LVIII usque. — Ex bibliotheca Regia. Lutetiae, Ex officina Rob. Stephani, Typographi Regii, typis Regiis M. D. XLVIII.*

1) De Leoniceni interpretatione egit Ioannes Maisel, *Observationes in Cassium Dionem*, Berolini 1888, qui quibusnam codicibus in vertendo Dione Leonicenus usus sit investigare conatus est. — Ad textum Dionis constituendum haec interpretatio utilitatem non habet.

Ex privilegio Regis. EDITIO PRINCEPS. Usus est codice Parisino n. 1689. Accedunt p. 474—498 *Castigationes* Editions Inter-pretationes
in Dionem ita exorsae: „Cum unico exemplari, eoque valde mendoso uti essemus, de iis locis te admonere, quos adhibita coniectura, similitumve locorum collatione emendatum iri speravimus, non incommodum fore putavimus: reliquos autem, in quibus apertiora menda haberentur, quam ut ea probatione aliqua indigerent, seorsum annotare. Tu igitur Lector, pro tuo animi candore conatus nostros aequi bonique facito.“ Menda illa leviora reperiuntur p. 498 his praemissis: *Ne haec quidem menda, licet leviora, quod te legentem remorari posse videbantur, praetermittenda duximus. Τῶν ἄλλων γραφικῶν σφαλμάτων ἐπανόρθωσις.*

Castigationes autem magnam partem non Roberto Stephano deberi sed Henrico filio patet ex huius praefatione ad editionem suam a. 1591.

Explicit: *Excudebat Robertus Stephanus Typographus Regius, Lutetiae Parisiorum, Anno M. D. XLVIII, Prid. Cal. Febr.*

1551

Ἐκ τῶν Δίωνος τοῦ Νικαέως Ρωμαϊκῶν ἱστοριῶν, ἀπὸ Πομπηίου Μάγνου μέχρις Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαμααίας, ἐπιτομὴ Ἰωάννου Ξιφιλίνου. Dionis Nicaei Rerum Romanarum à Pompeio Magno ad Alexandrum Mamaeae, Epithome authore Ioanne Xiphilino. Ex bibliotheca Regia. Lutetiae, Ex officina Roberti Stephani typographi Regii, Regiis typis. M. D. LI. Cum privilegio Regis. In fine adduntur Variæ Lectiones et Errata. EDITIO PRINCEPS.

Dionis Nicaei rerum Romanarum a Pompeio Magno ad Alexandrum Mamaeae filium Epitome, Ioanne Xiphilino authore et Guillelmo Blanco Albiensi interprete, ad Georgium Armeniacum, Cardinalem Ampliss. Parisiis 1551.

1552

Roberti Stephani editio coniunctim cum Blanci interpretatione in lucem prodit.

1558

Dionis Cassii Nicaei, Romanae historiae libri (tot enim hodie extant) XXV. nimirum à XXXVI ad LXI. [sic] Quibus

Editiones
Inter-
pretationes

(1558) *exponuntur res gestae à bello Cretico usque ad mortem Claudii Caesaris, quae est historia annorum circiter CXX. Nunc primum summa fide diligentiaque de Graecis Latini facti, Guilielmo Xylandro Augustano interprete. His accesserunt eiusdem annotationes, in quibus auctoris huius quamplurima aut restituuntur corrupta, aut explicantur obscura loca.*

Additum est Ioannis Xiphilini è Dione Compendium, Guil. Blanco Albiensi interprete: quae versio ab eodem Xylandro diligenter est, ubi oportuit, castigata.

Idem libri Dionis ac Xiphilini seorsim Graecè quoque eduntur, accuratè ab eodem emendati.¹⁾ Adhaec, rerum et verborum copiosissimus Index. Cum Caes. Maiest. gratia et privilegio ad decennium. Basileae, apud Ioannem Oporinum.

Explicit: Basileae, ex officina Ioannis Oporini, anno salutis humanae M. D. LVIII. Mense Martio.

P. 621—676 habes adnotationes eius in Dionem et Xiphilinum, quibus addita est *genealogiae Caesarum à Iulio usque ad Neronem, brevis delineatio* (p. 669sq.). Sequitur Index.

Xylander Dionem, R. Stephani editione usus, universum si spectas, bene vertit, quamquam haud pauca postea ab Henrico Stephano, Leunclavio, Reimaro aut correctius aut elegantius reddita sunt; corruptelas permultas rectissimo iudicio sanavit. Cumque praeterea libros 57—60, in duos adhuc contractos, diviserit in quattuor, indicemque rerum primus adiecerit, bene de Dione meruisse putandus est. Id tanto maiori ei laudi vertendum est, quod viginti tantum et quinque annos natus intra septem menses, impellente dura paupertate, editionem hanc absolvit. Suo iure in elegia in Dionem de se potuit praedicare:

Quod fieri studio, cura, assiduoque labore

Sollicita fieri quod potuitque fide:

Temporis angusti spacium quod pertulit, et quod

Hac fieri potuit conditione mea:

Fecimus.

1559 *Interpretatio Xylandri Lugduni apud Gulielmum Rovillum sub scuto Veneto prodiit.*

1562 *Epitome della Historia Romana di Dione Niceo di XXV Imper. Romani, da Pompeo magno fino ad*

1) Quod numquam factum est.

- (1562) *Alessandro figliuolo di Mammea, tradotto per M. Francesco Baldelli, allo Illustriss. et Reverendiss. Monsignore, il Signor Cardinale da Este, con Privilegii, in Venegia appresso Gabriel Giolito de Ferrari.* Editiones
Inter-
pretatione.
- 1563/5 *Interpretatio italica Francisci Baldellii Venetiis edita.*
- 1568 Henricus Stephanus *Varios historiae Romanae scriptores Graecos et Latinos* edidit, inter quos *Xiphilinum* Graece et Latine, cui subiunxit *Ementationes quorundam Epitomes Xiphilini locorum* p. 610 sqq.
- 1582 *Excerpta Ursiniana* prodierunt, cf. p. XXXIV.
- 1584 *Interpretationis italicae Francisci Baldellii altera editio.*
- 1588 *Interpretatio francogallica* A. Canquii Parisiis edita.¹⁾
- 1590 Fridericus Sylburgius *Xiphilinum* Graece et Latine edidit inter *Romanae historiae Scriptores graecos minores*, Francofurti apud Wechelii heredes, vol. 3 p. 137—452. Addidit in *Dionis Epitomen Xiphilinianam notationes* p. 917—944 et *Indicem graecum*.
- 1591 *Τῶν Δίωνος τοῦ Κασσίου Ῥωμαϊκῶν ἱστοριῶν βιβλία πέντε καὶ εἴκοσι. Dionis Cassii Romanarum Historiarum libri XXV, ex Guilielmi Xylandri interpretatione. Excudebat* Henricus Stephanus *Anno M.D.XCI.* In praefatione coniecturas nonnullas protulit, complura sed leviora fere tacite in textu correxit.
- 1592 *Dionis Cassii Cocceiani Historiae Romanae libri XLVI partim integri, partim mutili, partim excerpti: Ioannis Leunclavii studio tam aucti quam expoliti. Fragmenta priorum XXXIV amissorum, et posteriorum XX librorum. Notae Leunclavii quibus Dionia plurima restituuntur. Adiectus Index copiosissimus. Francofurti apud Wechelii heredes, Clavdium Marnium et Ioann. Aubrium.*
- 1592 *Ἐκ τῶν Δίωνος ἐκλογαὶ Ἰωάννου τοῦ Ξιφιλινού. E Dione Excerptae Historiae*

1) Huius libri notitiam habeo ex Catalogo librorum die 29 m. Apr. anni 1895 divenditorum ab I. M. Heberle (G. Lempertz' Sohn) Coloniae Agrippinae p. 122: (Cassii Dionis) *vie des 26 empereurs, abbr. p. Xiphilin, franç. p. A. Canque Par. 1588.*

Editiones
Inter-
pretationes

(1592)

ab Ioanne Xiphilino. *Ex interpretatione Guilielmi Blanci, a Guilielmo Xylandro recognita. Henrici Stephani in Ioannem Xiphilinum post duos egregios messoros Spicilegium. Excudebet Henricus Stephanus Anno M·D·XCII.*

1606 Editio Graeco-latina Leunclavii. *Τῶν Δίωνος τοῦ Κασσίου τοῦ Κοζζηριανοῦ Ῥωμαϊκῶν ἱστοριῶν τὰ εὐρισκόμενα.* — (sequitur titulus Latinus, ut supra). *Accedunt et R. Stephani, G. Xylandri, Fr. Sylburgii, H. Stephani, F. Ursini, Notae, quibus Dionii infinitis locis qua lux, qua medela, simul accedit. Adiectus Index copiosissimus. Hanoviae. Typis Wecheliani, apud Claudium Maranium, et haeredes Ioan. Aubrii. MDCVI. Cum Sac. Caesareae Maiest. Privilegio ad sexennium.*

Leunclavii prior editio Latina uno anno ante, altera Graeco-latina tredecim annis post mortem eius prodit. De qua altera editione recte Reimarus: „heredes Andreae Wechelii (bibliopolae) cum privilegium haberent Caesareum in omnia Leunclavii scripta eaque non sine lucro divendi experirentur, seu suo motu, seu docti cuiusdam viri hortatu, consilium hoc omnino laudandum ceperunt, ut Graeca Latinis et aliorum pariter Dionis interpretum annotationes iterata editione vellent adiungere . . . Habebant procul dubio exemplum Dionis et Xiphilini ex editione Henrici Stephani, quo usus erat Leunclavius, et ad cuius marginem praeter correctiones versionis Latinae etiam Graeci textus nonnullas emendationes notaverat, quales nunc in Graeco-latina editione Leunclaviana ad marginem comparent.“ Leunclavius, qui editionem suam Excerptis *περὶ πρόσβρων* nuper (1582) ab Ursino publici iuris factis ditare potuit¹⁾, Xiphilini epitomen inde a Claudio usque ad finem in libros 61—80 distinxit²⁾, additis etiam consulum indicibus et argumentis Graecae et Latinae a se confectis, quem ad modum Dionis quoque libris 58 et 60, iam a Xylandro ab 57 et 59 seiunctis, fastos

1) Excerpta ex ultimis libris 60—80 desumpta et libros in codice Vaticano n. 1288 servatos (nam hos quoque Ursinus Excerptis *περὶ πρόσβρων* adiunxerat) Xiphilinis inseruit.

2) Priorem partem neglexit, nam „reperito fonte non opus est rivulis“.

et rerum indices praemisit. Haec Leunclaviana divisio, quam non omnino rectam esse iam observavi (cf. p. LX), ad hunc usque diem in editionibus nostris est retenta.

Locos permultos Dionis et Xiphilini in margine vel in annotationibus sagaciter emendavit.

1610 *interpretatio francogallica* Antonii de Bandole (proprie Iean Baudoin secundum Barbier, *Dictionnaire des Anonymes et Pseudonymes*) Parisiis apud I. Richter prodiit.

1634 *Excerpta Valesiana* edita sunt, cf. p. IX.

1675 Iacobi Gronovii *Supplementa lacunarum in Aenea Tactico, Dione Cassio et Arriano de expeditione Alexandri, Lugduni-Batavorum apud Danielem de Gaesbeek.*

Gronovio prima L(aurentiani) codicis notitia debetur. Ex hoc enim libro Dionis lacunae eb eo suppletae sunt.

1678 *Histoire Romaine écrite par Xiphilin par Zonare et par Zosime, traduite sur les originaux grecs par M. Cousin, président en la Cour des Monnaies, Paris chez la veuve de Damien Foucault.*

1685 *Eadem editio repetita* Amstelodami et Hagae Comitum. Vol. 1 Xiphilinum continet.

1704 *interpretatio Anglica* Manningi, Londinii 2 vol.

1724 *Κασσίου Δίωνος Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας τὰ τελευταῖα βιβλία τρία εὐρισζόμενα καὶ ἀποκαθιστάμενα. Cassii Dionis Romanae historiae ultimi libri tres reperti restitutive studio ac labore Nic. Carminii Falconis Presbyteri, in utroque Iure et in sacra Theologia Doctoris et Proto-notarii Apostolici, Romae ex typographia Chrucas prope S. Marcum in via cursus ex auctoritate superiorum.* — Libri sunt Dionis, qui in codice Vaticano n. 1288 servantur, additis Excerptis Ursinianis et Valesianis. Falco hoc uno nomine laudandus est, quod etiam dimidiatas codicis columnas ab Ursino neglectas satis diligenter excudendas curavit.

1747 *Κυιν. Κασσίου Δίωνος Κοκκημανοῦ Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας ἐκ τῶν αὐτοῦ ἀπογίντα (sic) βιβλίων Τόμος πρῶτος. Q. Cassii Dionis Cocceiani Romanae Historiae, ex eius octoginta libris, Tomus primus continens priores libros XXI; ab U. C.*

Editiones
Inter-
pretationes

(1747) *usque ad U. C. annum DCX post eversam Carthaginem et Corinthum nunc primum detectos, restitutos, concinnatosque, et nova fere versione et perpetuis suis, variorumque notis auctos studio et labore Nic. Carminii Falconii etc. Neapoli anno Domini MDCCXLVII apud Iosephum de Bonis publicum typographum, superiorum permissu. Hominem fatuum et vaniloquum Reimarus satis et fortasse plus quam satis est perstrinxit. Hoc tamen non obliviscendum, Falconem ex Zonara libros priores Dionis restituentem rectam viam primum esse ingressum, etiamsi merito vituperatur in eo, quod Dionysii quoque frustra quaedam et Plutarchi vitas aliquot tamquam Dionea edidit.*

1750/52 *Τῶν Αἰῶνος τοῦ Κασσίου τοῦ Κοκκητιανοῦ Ῥωμαίων ἱστοριῶν τὰ σωζόμενα. Cassii Dionis Cocceiani Historiae Romanae quae supersunt.*

Volumen I quod complectitur Fragmenta librorum I—XXXV cum annotationibus maxime Henrici Valesii, libros XXXVI—LIV integros cum annotationibus Ioannis Alberti Fabricii ac paucis aliorum. Graeca ex codicibus MSS. et fragmentis supplevit emendavit Latinam versionem Xylandro-Leunclavianam limavit Varias lectiones Notas Doctorum et suas cum apparatu et indicibus adiecit Hermannus Samuel Reimarus.

Volumen II quod complectitur Libros Dionis LV—LX passim mutilos et breviatos cum annotationibus Ioannis Alberti Fabricii et nonnullis aliorum, Libros item Dionis LXI—LXXX ex compendio Io. Xiphilini cum annotationibus Hermannii Samuelis Reimari qui et ubivis fragmenta reperta suis locis inseruit, Varias lectiones et annotationes subiecit, versionem castigavit Apparatum annotationum et emendationum cum Indice Graeco et Latino adiunxit. Hamburgii, Sumtibus Christiani Heroldi.

Priores cum Roberti Stephani textum emendare satis habuissent, Reimarus primus novos codices adhibuit. Inter quos fuit L(aurentianus 70, 8), quem Iacobus Gronovius

Florentiae reppererat (vide supra s. a. 1675) cuiusque variam lectionem integram a patre factam Gronovius filius Reimaro subministravit, tum V(aticanus n. 144), a Cardinale Angelo Mario Quirino, Bibliothecae Vaticanae praefecto, collatus.¹⁾ Itaque iam usque ad librum 54 his praesertim codicibus Reimari editio nititur. Quid praeterea in ea novatum sit, titulus libri pro illorum temporum more amplitudine excellens, satis declarat. Ex virorum doctorum adnotationibus seorsim tamen memorandae videntur Iacobi Palmerii animadversiones in *Exercitationibus ad optimos auctores Graecos* p. 242—267, Turnebi notae marginales ad Roberti Stephani editionem, item Obadiae Oddey Britanni, qui et ipse Dionis edendi consilium ceperat, emendationes in H. Stephani exemplari adnotatae, denique Anonymi cuiusdam, quem Reimarus N appellavit, coniecturae in exemplari editionis alterius Leunclavii repertae. Sed ante omnia nominandae sunt praeter Wesselingii *Epistolam criticam* ad Reimarum paucas nec inutiles observationes continentem, Ioannis Iacobi Reiskii *Animadversiones* ad Dionis libros 60 priores, quae serius a Reimaro acceptae in Addendis editae sunt. Reiskii laudes praedicare hodie inutile: agnoverunt posteri quod aequales plerique videre aut nolebant aut nequibant. Egregii critici acumen et iudicandi sollertia quantum Dioni profuerit innumeri loci testantur, quae peccavit praepropera eius festinatio iam oblivioni sunt tradita. — Praecipuum vero Reimarianae editionis ornamentum adnotationes sunt *rerum memorabilium explicationem continentes* partim Fabricii soceri partim ipsius editoris. Hae etiam hodie post 150 annos magno cum fructu consuluntur. Quibus quid voluerit ipse indicat praef. § 10: *Nam et ex aliis historiae scriptoribus, qui eadem tradiderant, plenius et explicatius non pauca sisti iuvabat; et varietatem ac dissensum narrantium annotari: vel cum Dio in multis hallucinatus a vero aberrasset, reprehendi scriptorem ne incautos in fraudem induceret: denique cum et plurima scitu dignissima, nec a quoquam veterum memoriae prodita contineat, quae sine monitore obiter forte et absque fructu legerentur, haec ipsa signatius denotari et uberius explicari.*

Editiones
Inter-
pretationes

1) Praeterea in Reimari usum a Quirino collatus est codex Vaticanus n. 993 nullius pretii.

Dio Cassius.

Editiones
Inter-
pretationes

Nec silentio praetermittendus Index Graecus copiosissimus optimeque confectus, Rerumque index priorum editionum magno opere auctus.

1783/96 *Dio Cassius Römische Geschichte aus dem Griechischen übersetzt von Joh. Augustin Wagner, Francofurti 5 vol.*

Adiectae sunt annotationes nonnullae.

1786—1818 *Des Titus Dio Cassius Kokkeianus Jahrbücher Römischer Geschichte. Aus dem Griechischen übersetzt, und mit Anmerkungen versehen von Abraham Jakob Penzel Lipsiae 4 vol.*

Continet interpretationem librorum 36—53, cf. Sturz. vol. 7 p. 565.

1790/92 *interpretatio Italica Ioannis Viviani Romae prodiit 4 voluminibus. Iterum impressa Mediolanii a. 1823.*

1798 *Dionis Cassii Historiarum Romanarum fragmenta, cum novis earundem lectionibus a Iacobo Morellio, Bibliothecae Venetae Praefecto, nunc primum edita. Bassani ex typographia Remondiniana. — Eadem a Chardon de la Rochette „forma maiori ad Reimarianam editionem accommodata, denuo excusa“ sunt Parisiis typis I. I. Delance anno 1800.*

Morellius hoc libello ex codice M(arciano 395), cuius praestantiam agnoverat, varias lectiones et lacunarum supplementa publici iuris fecit.

1814 in *Anecdotis Graecis Bekkeri edita sunt fragmenta Dionis tertii lexicis Segueriani, de quibus cf. p. LIV.*

1824/5 *Τῶν Δίωνος τοῦ Κασσίου τοῦ Κοκκητιανοῦ Ῥωμαϊκῶν ἱστοριῶν τὰ σωζόμενα. Dionis Cassii Cocceiani Historiarum Romanarum quae supersunt. Graece ex codicibus MSS. aliisque subsidiis supplevit et emendavit, Xiphilini epitomen librorum Dionis Cassii aequae emendatam addidit, Latina versio ut Graecis verbis magis responderet operam dedit, Fragmenta et Indicem Graecum valde auxit, Annotationes ex editione Reimariana omnes repetiit, multasque tam Ioh. Iac. Reiskii et aliorum quam suas notas adiecit Fridericus Guilielmus Sturzius. Lipsiae in libraria Kuehniana. 8 vol. Anno 1843 volumen nonum additum*

est *Excerpta Vaticana* anno 1827 ab Angelo Maio edita complectens.

Editiones
Inter-
pretationes

In editione Sturziana Reimarianam habes integram. Lacunarum supplementa Morellii (ex cod. M) in editionem suam intulit nec tamen in textum ausus est recipere. Praeterea in Sturzii usum collati sunt codices L(aurentianus 70, 8) iterum, et Laurentianus 70, 10 (L b) et Taurinensis. Adnotationibus ex Reimari editione repetitis nonnullas addidit desumptas ex *epistolis Reimari et Reiskii mutuis, quae in huius vita editae sunt, ex Reimari de vita et scriptis Ioannis Alberti Fabricii commentario, ex Ioannis Toupïi emendationibus in Suidam et Hesychium et alios lexicographos Graecos, ex Gilberti Wakefield Silva critica, denique ex Schaeferi et Lobecki scriptis*. Hic illic textui Dioneo vitio laboranti opem tulit.

- 1826 *Des Dio Cassius Geschichte der Römer übersetzt von Fr. Lorenz.* vol. 1. Jenae.
- 1827 *Excerpta Vaticana* edita sunt, cf. p. XVI sqq. et XLI sqq.
- 1829 *Editio stereotypa Caroli Tauchnitzii*, Lipsiae 4 vol. (nova impressio 1870—1877).
- 1831 *Des Dio Cassius römische Geschichte übersetzt von L. Tafel*, Stuttgarti 1831—1844 3 vol.
- 1839 *Fragmenta Parisina* publici iuris fecit F. Haase, cf. p. XXXV.
- 1845/70 *Histoire Romaine de Dion Cassius, traduite en français avec des notes critiques, historiques etc. et le texte en regard, collationné sur les meilleurs éditions et sur les manuscrits de Rome, Florence, Venise, Turin, Munich, Heidelberg, Paris, Tours, Besançon par E. Gros.* Parisiis apud Firmin Didot 1845—1870. 10 vol. Post Grosii mortem vol. 5—10 edidit V. Boissée.

Gros primus fragmenta librorum 1—35 (exceptis tamen iis, quae Bekkerus in *Anecdotis* et Haase ediderant) ex temporum ordine digessit. Adnotationes eius suam habent utilitatem neque infeliciter locis aliquot Dionem emendavit. Praeterea bene fecit, quod codicem Turonensem contulit. Sed apparatus criticus Grosii ad libros integros ineptis et absurdis lectionibus ex codicibus nullius pretii corrasis foede est inquinatus atque insuper erroribus scatet.

Editiones
Inter-
pretationes

1849 *Cassii Dionis Cocceiani Rerum Romanarum libri octoginta ab Immanuele Bekkero recogniti*. Lipsiae, apud Weidmannos.

Plane egregia sunt Bekkeri de Dione merita. Lectiones codicum L et M ubique praeferendas esse perspexit, quam hic illic lapsus nec ceteros libros omnes ab illis pendere intellegens. Sed praecipua Bekkerianae editionis virtus in re critica cernitur. Incredibile dictu est, quot locos Dioneos coniecturis suis sanaverit. Nam opes criticas, praeter eas quas aut Reimari Sturziique industria collegerat aut Reiskii ingenium pepererat, frustra cum requisivisset¹⁾, licere sibi putavit, ut proprias vires periclitaretur (cf. praef.).

Coniecturarum autem Bekkeri bona pars certae emendationes dicendae sunt, quas sine ulla dubitatione in textum recipias; multae probabiles sunt, paucae tantum eiusmodi, ut statim abicias. Ex omnibus manifestum est Bekkerum tam Graecitatis quam Dionei sermonis intimam habuisse notitiam atque sano et sobrio iudicio quid scriptum oporteret distinxisse.

1863/65 *Ἱστορία Κασσίου Κοκκητιανοῦ Ῥωμαϊκῆ ἱστορία. Dionis Cassii Cocceiani Historia Romana. Cum annotationibus Ludovici Dindorfii*. Lipsiae B. G. Teubner 5 vol., quorum quintum i. a. Xiphilini priorem partem (librorum 36—60 epitomen) complectitur, post H. Stephanum Graece seorsim non editam.

Annotationes Dindorfii numquam in lucem prodierunt, neque omnino Dindorfius in edendo Dione multum praestitit. Recto tamen iudicio usus codices L et M semper, etiam in locis corruptis, secutus est²⁾, quod nondum

1) Codex tantum Vaticanus n. 1288 in eius usum denuo collatus est.

2) Sane mirandum est Dindorfium nondum plane perspexisse, qua cognatione cum L et M ceteri codices sint coniuncti. Nam sic scribit in praefatione „*scripti ambo* (sc. L et M), *antequam existeret, qui partim lacunas illorum utcumque explere, partim vitia pro captu suo emendare studeret*“ et paulo post de Lb: „*nam adeo sui similis est per omnes viginti quinque, qui codicibus Mediceo et Veneto servati sunt, libros, ut unum eundemque fuisse putem hominem, qui codicem Laurentiano Marcianoque nactus similem cum ut posset corrigeret eiusque minores lacunas ex ingenio, maiores e Xiphilino sarciret.*“ Quod si ita esset, lectiones Lb (utpote codicis eiusdem quidem familiae atque L et M, nec tamen ab his ipsis derivati) ubique respiciendas fuisse apparet.

fecerat Bekkerus. Coniecturae Dindorfii paucae sunt et bonae.

Editiones
Inter-
pretationes

1890/94 *Ἱστοριὸς Κασσίου Κοζζημανοῦ Ῥωμαϊκῆ ἱστορία.*
Dionis Cassii Cocceiani Historia Romana. Editio-
nem primam curavit Ludovicus Dindorf, recognovit
Ioannes Melber. Lipsiae, B. G. Teubner vol. 1 et 2.

B. *Scripta Dionem illustrantia.*¹⁾

1. *Scripta critica et exegetica.*

- I. R. C. Krebs, *lectiones Diodorae*, Hadamarae 1832. (Insunt nonnullae ad Dionem emendationes.)
- Iul. Pflugk, *schedae criticae*, Gedani 1835.
- Iuli Pflugki *emendationes ad Dionem Cassium*, ex schedis eius edidit I. Marquardt. *Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft* IV, Nr. 39 et 40. 1846.
- A. Hug, *Observationes criticae in Cassium Dionem*, Bonnae 1855.
- H. v. Herwerden, *Spicilegium Vaticanum*, Lugduni-Batavorum 1860 p. 152—186 (Collatio Excerptorum Vaticanorum *περὶ γνωμῶν* cum supplemento Emendationum).
- H. I. Heller, *Adnotationes ad Cassium Dionem*, *Philologus* 1864 p. 149—153.
- S. A. Naber, *Over de grondslagen der critiek van Dio Cassius, Verslagen en Mededeelingen der Koninklyke Akademie van Wetenschappen, Afdeling Letterkunde, Eerste Reeks, Deel X* p. 288—314, 1866. In quo multa insunt perutilia nec tamen probandum est id quod imprimis vir clarissimus demonstrare conatus est, Dionem ad stilum suum formandum non ipsos veteres scriptores legisse — Herodotum, Xenophontem, Platonem, praesertim Thucydidem — sed Phrynichi libros *περὶ Ἀττικῶν ὀνομάτων* (cf. p. 304). Naber opinionem refutavit iam L. Dindorfius *l. infra l.* Ceterum non negandum videtur Dionem etiam Phrynichi libros in manibus habuisse.
- S. A. Naber, *Εἰς Κασσίον Ἱστορίαν, Λόγιος Ἐπιμήνη*, 1867 p. 403—424.
- L. Dindorf, *Dio Cassius und Phrynichus*, *Jahrb. f. class. Phil.* 99 (1869) p. 1 sqq.
- F. K. Hertlein, *Conjecturen zu griechischen Prosaikern*, Progr. Wertheim 1873.

1) Cf. quoque p. XCVII et Sturz. vol. 7 p. 570.

Scripta
Dionem
illustrantia

- H. Haupt, *Neue Beiträge zu den Fragmenten des Dio Cassius, Hermes* 14 p. 432—446.
- H. van Herwerden, *Lectiones Rheno-Traiectinae, Lugduni-Bavorum* 1882, p. 78—95.
- S. A. Naber *ad Dionem Cassium, Mnemosyne, N. S.* 4, p. 331, 336, 340, 343, 344, 349; 5, p. 216, 389, 395; 7, p. 74; 8, p. 251; 14, p. 75 sqq.; p. 130 sqq.; 16, p. 109 sq.
- C. G. Cobet, *ad Dionem Cassium, Mnemosyne N. S.* 6, p. 446—448; *Imitationes, ibid.* 7, p. 40—48; *ad Dionem Cassium ibid.* 10, p. 193—210.¹⁾
- Madvig, *Adversaria critica, Hauniae* 1884, p. 79 sqq.
- I. Maisel, *Observationes in Cassium Dionem, Berolini* 1888.
- I. Melber, *Beiträge zur Neuordnung der Fragmente des Dio Cassius, Sitzungsber. d. bayr. Akad. der Wissensch.* 1889, p. 93—118, cf. *Blätter f. d. bayr. Gymn.* 26 p. 317 sq.
- Th. Hultsch, *Zu Cassius Dio, Jahrb. f. class. Phil.* 141 (1890) p. 213 sq.
- U. Ph. Boissevain, *Ein verschobenes Fragment des Cassius Dio, Hermes* 25 (1890) p. 329—339.

2. Scripta ad grammaticam et elocutionem Dionis spectantia.

- Niemeyer, *Zu Cassius Dion, Jahrb. f. class. Phil.* 113 p. 583 sq.
- E. Litsch, *de Cassio Dione imitatore Thucydidis, Diss. Friburg.* 1893.
- E. Kyhnitzsch, *de contionibus, quas Cassius Dio historiae suae intexuit, cum Thucydideis comparatis, Diss. Lips.* 1894.

3. Scripta Dionis historiam illustrantia.²⁾

- R. Wilmans, *de Dionis Cassii fontibus et auctoritate, Berolini* 1836.
- M. Grasshof, *de fontibus et auctoritate Dionis Cassii, Bonnae* 1867.
- O. Clason, *Cassius Dio 52, 20 über die leges annales der römischen Kaiserzeit, Vratislaviae* 1870.
- J. G. Fischer, *de fontibus et auctoritate Cassii Dionis, Lipsiae* 1870.

1) Praeterea Cobeti adnotationes in exemplaris sui margine liberalitate Bibliothecae Leidensis praefecti consulere mihi licuit, quas tamen plerasque Cobetus ipse iam evulgaverat. Quae praeter has memorandae videbantur, eas dedi signatas *Cob.^(m)*.

2) Cf. quoque H. Haupt *Jahresbericht Philologus* 39, p. 541—548; 40, p. 139—166; 41, p. 140—158; 43, p. 678—701; 44, p. 132—163 et 557—578.

- H. Christensen, *de fontibus a Cassio Dione in vita Neronis enarranda adhibitis*, Berolini 1871.
- M. Posner, *quibus auctoribus in bello Hamibalico enarrando usus sit Dio Cassius*, Bonnae 1874.
- G. Sickel, *de fontibus a Cassio Dione in conscribendis rebus inde a Tiberio usque ad mortem Vitellii gestis adhibitis*, Gottingae 1876.
- G. Heimbach, *quid et quantum Cassius Dio in historia conscribenda inde a libro XI usque ad librum XLVII e Livio desumpserit*, Bonnae 1878.
- R. Ferwer, *die politischen Anschauungen des Cassius Dio*, Progr. Gross-Glogau 1878.
- D. G. Ielgersma, *de fide et auctoritate Dionis Cassii Cocceiani*, Diss. Leid. 1879.
- A. Baumgartner, *über die Quellen des Cassius Dio für die ältere römische Geschichte*, Tubingae 1880.
- A. Deppe, *des Dio Cassius Bericht über die Varusschlacht verglichen mit den übrigen Geschichtsquellen*, Detmold. 1880.
- F. Beckurts, *Zur Quellenkritik des Tacitus, Sueton und Cassius Dio*, Brunsviciae 1880.
- Breitung, *Bemerkungen über die Quellen des Dio Cassius LXVI—LXIX*, Progr. Markirch. 1882.
- H. Grohs, *der Wert des Geschichtswerkes des Cassius Dio als Quelle für die Geschichte der Jahre 49—44 v. Chr.*, Züllich. 1884.
- I. Melber, *der Bericht des Dio Cassius über die gallischen Kriege Caesars*, Monachii 1891.
- P. Meyer, *de Maecenatis oratione a Dione ficta*, Berolini 1891.
- A. v. Gutschmid, *Kleine Schriften* 5, (1894) p. 547—554.

Pauca sunt, quae de hac editione praemonenda videntur.

Quod ad librorum 1—35 deperditorum reliquias attinet, in textum tantum recepi ea fragmenta, quae ipsa Dionis verba exhibent:

Excerpta Constantiniana, quamquam haud raro contracta sunt atque initio et in fine praesertim eclogarii manum produunt,

Excerpta e Florilegiis petita,

Excerpta Anonymi in Bekkeri Anecdotis.

Fragmenta Parisina.

Fragmenta autem Constantiniana, ut appareat quo ordine in

Editio
nostra

codicibus legantur, numeris notavi. Quos numeros qui perlustraverit, me a codicum ordine numquam recessisse videbit, nisi quod Exe. Val. 92 et 93 inter 88 et 89 collocanda erant (cf. p. 338). Vide quoque ad fr. 1, 1; 24, 1; 35, 9.

Excerptorum dispositionem, quam Grosius primus, post eum Bekkerus instituit, a Melbero iam ope Zonarae compluribus locis correctam, ego amplius hic illic immutavi (vide exemplum insigne p. 138). Quod quas ob causas fecerim, ubi opus erat, lectorem monui. Servavi tamen ubique Bekkerianos Dindorfianosque numeros. Id incommodi aliquid habere non est negandum, quamquam in annotatione critica semper indicandum curavi, ubinam excerptum omissum aut transpositum reperiri possit.¹⁾ Sed cavendum mihi videbatur, ne in posterum si quis fragmentum Dioneum accurate indicare vellet, ter quaterve ei indicandum esset in hunc modum: fr. 57, 50 Bekk. Dind. = 56, 53 Melb. = x, y Boiss. Fragmenta iam poterunt laudari solo numero (nam numeri Bekkeriani Dindorfiani mei iidem sunt)²⁾, nisi editionis Melberianae numerum addere mavis, et omne fragmentum, quod aut solo numero aut addito *Bekk. Dind.* citatur, in hac editione, quippe eodem numero notatum, sine ullo negotio reperias.³⁾

Epitomen Zonarae, quem Dionea verba saepe immutasse constat, item Tzetzae ceterorumque Byzantinorum fragmenta, in quibus quantum insit, quod proprie Dioneum vocari possit, saepe difficile est dictu, in calce paginarum imprimenda curavi. Zonarae capita, quae longissima sunt, in paragraphos distribui. Ubi scriptor Byzantinus non tantum Dionem sed etiam Plutarchum secutus est, Dionea fragmenta diligenter excerpti. In Zonarae textu constituendo ab auctoritate codicum, quorum duo circiter 150 annis tantum postquam vixit

1) Data occasione moneo fr. 2, 5 non inter fr. 43, 20 et 22 verum p. 174 legi.

2) Capitibus tamen 57 paragraphi 14 — 45 Dindorfianae apud Bekkerum sunt 15—46; praeterea in c. 102. 106. 110 numeri discrepant.

3) Numeros eo minus mutare volui, quod non mihi persuaseram ordinem a me restitutum in posterum totum servari posse. Crediderim potius, ubi chronica lexica florilegia Byzantina melius quam adhuc factum est, explorata erunt, fore ut inde Dioneis reliquiis haud ita pauca fortasse accedant. Quod inprimis quidem valet de historia aetatis imperatoriae, sed etiam vetustiorum vel potius vetustissimorum temporum frustra Dionea in eis latere non absimile videtur. Neque hoc praefracte negandum inter Planudea fragmenta inesse posse quod Dionis sit. Fieri quoque potest, ut melior dies doceat unum alterumve fragmentum adhuc receptum cum Dione nihil habere commune.

Zonaras exarati sunt, fere nusquam recedendum putavi, veritus ne ipsius Zonarae potius quam librariorum manum corrigerem.

Editio
nostra

Has prioris partis reliquias in libros divisi, de qua re vide quae supra p. LVsq. dicta sunt.

In libris 36 sqq. locos, qui in Excerptis Constantinianis, apud Xiphilinum, in Bekkeri Anecdotis comparent, in margine indicavi, item codicum folia, ut si qua forte dubitatio de lectione a me allata oriatur, facili negotio quid in codice scriptum sit, indagari possit.

Vitia orthographica codicum fere neglexi. Coniecturas virorum doctorum, quas quidem memorare utile erat, in adnotatione critica attuli omnes, etiamsi minus probarem. Quae si a duobus pluribusve factae erant, eius tantum nomen apposui, qui primus protulit. Mea conamina et amicorum raro in textum admisi, eaque tantum quae certissima videbantur, veluti fr. 43, 18; 57, 18; 102, 3 (Kuiper.), fr. 36, 6; 37, 1; 39, 38, 6 (Polak.), fr. 57, 63; 57, 71; 57, 82; 87, 2. Sed in locis admodum lacunosis paulo liberius versatus sum, vide e. gr. fr. 36, 32; 57, 7; 57, 64, al. Ad nominum propriorum orthographiam magnam adhibui diligentiam, quam si quis nimiam appellare malit, ipse non magno opere refragor. Intra editionis criticae fines, me tenere semper studui, sed τὸ ὑπέρο τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶν non ubique me evitasse confitendum est.

Propero ad finem. Monendum nihil superest, restat iucundius aliquid. Nempe gratiae mihi agenda sunt, quae ex imo pectore aguntur, omnibus, qui me hanc editionem parantem auxilio suo adjuverunt, inter quos praeter Theodorum Buettner-Wobst Eduardum Scheer Hieronymum Vitelli iam supra memoratos, nominatim mihi dicendi sunt Theodorus Mommsen, Augustus Mau, bibliothecarum Bruxellensis, Burdigalensis, Leidensis, Parisinae praefecti, in primis vero Henricus van Herwerden, v. c., in Universitate Ultraiectina collega aestumatissimus, qui grandem coniecturarum messem ad Dionem suum peramice per litteras mecum communicavit. Quorum quae recipiendae erant haud paucae, eas signatas habes v. *Herw. (litt.)*. Etiam plus beneficii in me contulerunt amici duo, Conradus Kuiper Harlemensis, Hermannus Polak, collega olim Roterodamensis nunc Groninganus. Hi plagularum emaculandarum ingratum laborem mea causa gratum putantes totum opus mecum perlustrarunt.¹⁾ Magnum id erat, sed

1) Usque ad p. 449 Kuiper., qui inde a p. 113 inceperat.

accedebat aliud. Uterque quid sibi inter legendum observatu dignum videbatur, in margine adnotabat adscribatque coniecturas et emendationes suas, quibus ea condicione uterer, ut quidquid minus rectum certumve aestimabam seponerem. Quibus viris et ingenii sollertia et doctrinae praestantia excellentibus quid haec editio debeat Dionis studiosi grato animo mecum agnoscent.

Groningae mense Octobri MDCCCLXXXV.

APPENDIX

A. FRAGMENTA PLUTARCHI DIONEIS IN COLLECTANEIS CONSTANTINIANIS INSERTA.

Non recepi inter Dionis fragmenta decem ex Constantinianis Excerptis, quae partim iam omiserant Bekker et Dindorf, omnia Melber: Ursiniana quattuor U^o 25. 26. 27. 28 (cf. p. 345) et sex Valesiana V 106. 107. 108. 109. 110. 111 (cf. p. 347). Etenim in mediis fragmentis Dioneis titulorum *περὶ προέβρων ἐθνικῶν πρὸς Ῥωμαίους* (U^o) et *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας* (V) hoc loco inveniri excerpta, quae ad verbum fere cum Plutarcho in vita Sullae congruant, observaverat iam Valesius. Qui propterea Dionem in hac historiae suae parte Plutarchi scrinia impudenter compilasse opinatus indignabundus exclamat: „adeo furaces et plagiarii Graeci fere omnes deprehenduntur“ (adnot. in collect. Constant. p. 91). Cui merito oblocutus Reimarus. Is, qui Dionem tamquam digitos suos nosset, haec omnia ei abiudicanda esse perspexit. „Si“, inquit, „is mos Dioni fuisset, ut Plutarchi se spoliis ditaret: qui fit, ut in uno Sulla furtum subsistat? ut alibi nusquam nec aliorum scriptorum nec Plutarchi verba sibi vindicavit, cum toties occasio fuisset eadem narranti?“ Et paulo post: „equidem confidenter provocho ad omnes in utroque scriptore versatos, ut in tota historia, quae nimirum indubie Dionis est, quaeque eadem a Plutarcho satis copiose ut solet enarratur, vel unicum ambitum verborum ostendant utrinque eundem.“ Denique: (Photius eum) „imitatorem veterum, maxime Thucydidis, salva tamen perspicuitate, fuisse praedicat: nemo autem unquam furti eum postulavit. Iam quis in una Sullanorum temporum historia fecisse Dionem sibi persuadeat, quod nusquam fecit alias, quod longe infra se putabat, cuius nullam praebuit cuiquam suspicionem, et ad quod faciendum propriae facultatis inopia non cogebatur? Profecto alia subsit causa necesse est, cur hodie aliena quaedam Dioniis eaque unico tantum in loco admixta deprehendamus“ (praef. § 13). Quam causam hanc fuisse putat: cum casu quodam Dionis libri hac parte lacuna laborarent, eam ex Plutarchi *Sulla* librarios sarcivisse; eiusmodi autem exemplar Constantiniano epitomatori in manibus fuisse. Probabile hoc, quamquam eodem iure, ut mihi videtur, possis conicere lacunam in Dionis opere deprehendisse epitomatorem, hanc ipsum e Plutarcho explevisse.

Haec fragmenta dedi fere quem ad modum in codicibus leguntur.

Excerpta
Plutarchi

U^o 25 = U p. 386 (fr. 105, 1 B. D).

ὅτι ὁ Ἀρχέλαος παρεκάλει τὸν Σύλλαν διαλλαγῆναι πρὸς τὸν Μιθριδάτην. δεξαμένου δὲ τούτου τὴν πρόβλησιν ἐγένοντο συνθήκαι· Μιθριδάτην μὲν τὴν Ἀσίαν ἀγεῖναι καὶ Παφλαγονίαν, ἐκστῆναι δὲ Βιθυνίας Νικομήδην καὶ Νικομηδείας Ἀριοβαρζάνει, καταβαλεῖν δὲ Ῥωμαίοις δισχίλια τάλαντα καὶ δοῦναι ναῦς ἑβδομήκοντα χαλκήρεας μετὰ τῆς οὐκείας παρασκευῆς· Σύλλαν δὲ ἐκείνῳ τὴν τε ἄλλην ἀρχὴν βεβαιοῦν καὶ σύμμαχον Ῥωμαίων ψηφίσασθαι. ταῦτα οὕτως ὁμολογήθη. καὶ ἐβάδιζε διὰ Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποτον. ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Ἀρχέλαον ἐν τιμῇ, καὶ νοσήσαντος ἐπισφαλῶς 10 περὶ Ἀόροσον ἐπιστήσας τὴν πορείαν ὡς ἐνὸς τῶν ἐφ' αὐτὸν ἡγεμόνων καὶ στρατηγῶν ἐπεμελήθη. ταῦτα δὲ διέβαλλε τὸ περὶ Καιρώρειαν ἔργον, ὡς οὐχὶ καθαρῶς ἀγωνισθέν, καὶ ὅτι τοὺς ἄλλους Μιθριδάτου φίλους οὐδὲ εἶχεν αἰχμαλώτους, ἀποδοὺς ὁ Σύλλας Ἀριστίωνα μόνον ἐπέλειν, Ἀρχελάῳ δὲ ἀφορον ὄντα· μέγιστα δὲ ἡ (δο)θεῖσα γῆ 15 τῷ Καππάδοκι μυρίων πλείθρων (ἐν) Εὐβοίᾳ καὶ τὸ Ῥωμαίων φίλον αὐτὸν καὶ σύμμαχον ἀπογραφῆραι.

= Plut. *Sull.* 22, 5—23, 2. — vs. 3. 4 = Suid. *s. v.* ἐκστῆναι.

10 τῶν om. B 14 (δο)θεῖσα Urs. 15 τῷ Καππάδοκι M, τῶν Καππάδων B (ἐν) add. Urs. τὸ Urs., τῇ MB.

U^o 26 = U p. 387 (fr. 105, 2 B. D).

ὅτι πρεσβευτῶν παραγενομένων παρὰ τοῦ Μιθριδάτου πρὸς Σύλλαν καὶ τὰ μὲν ἄλλα φασκόντων δεχεσθαι, Παφλαγονίαν δὲ ἀξιούντων μὴ ἀφαιρεθῆναι, τὰς δὲ ναῦς οὐδὲ ὅλως ὁμολογηθῆναι, χαλεπήνας ὁ Σύλλας „τί γὰρ“ εἶπεν „Μιθριδάτης Παφλαγονίας ἀντιποιεῖται 5 τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καταλείπομι χεῖρα, δι' ἧς τοσοῦτους Ῥωμαίους ἀνείλεν· ἐτέρας μὲντοι γωνὰς ἀγίησι διαβάντος μου εἰς τὴν Ἀσίαν. νῦν δὲ ἐν Περγάμῳ καθήμενος, ἐν οὐχ ἑώρακε διαστρατηγεῖ πόλεμον“. οἱ μὲν οὖν γοβηθέντες ἡσύχαζον. ὁ δὲ Ἀρχέλαος ἐδεῖτο τοῦ Σύλλου 10 καὶ κατεπράνε τὴν ὁργὴν, ἀπτόμενος τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ καὶ δακρῶν· καὶ ἔπειθεν ἀποσταλῆναι πρὸς Μιθριδάτην· διαπραΰνασθαι γὰρ ἐφ' οἷς βούλεται τὴν εἰρήνην· εἰ δὲ μὴ πείσαι κτερεῖν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπὶ τούτοις.

= Plut. *Sull.* 23, 3—4.

5 εἰ] εἰ δὲ B 8 οἰ] ὁ B 12 πείσαι] πῖσαι M.

U^o 27 = U p. 388 (fr. 105, 3 B. D).

ὅτι συνειληθὲν ὁ Σύλλας τῷ Μιθριδάτῃ ἐν Λαοδάνῳ τῆς Τρωάδος ἔχων ναῦς διακοσίας ἐνήρεις, καὶ τῆς πεζῆς δυνάμεως ὀπίστας μὲν διωμυρίους, ἰππεῖς δὲ ἑξακισχιλίους· Σύλλας δὲ τέσσαρας σπείρας καὶ διακοσίους ἰππεῖς. ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Μιθριδάτου καὶ τὴν δεξιὰν 5 προτείνοντος ἠρώτησεν αὐτὸν εἰ καταλύσει τὸν πόλεμον ἐφ' οἷς ὁμολόγησεν Ἀρχέλαος.

= Plut. *Sull.* 24, 1. — vs. 1 sq. = Suidas *s. v.* ἐνήρης ναῦς.

2 πεζῆς] πεζικῆς B.

U^o 28 = U p. 388 (fr. 105, 4 B. D.).

Excerpta
Plutarchi

ὅτι τὰς συνθήκας ποιήσαντες Σύλλας καὶ Μιθριδάτης Ἀριοβαρ-
ξάνην καὶ Λικουμήδην τοὺς βασιλεῖς διήλλαξαν. καὶ ὁ μὲν Μιθριδάτης
ἐβδομήκοστα ναῦς παραδούς καὶ τοξότας ὡς πλείστον ἐν αὐταῖς εἰς
τὸν Πόντον ἀποπλεῖν ἔμελλεν, ἱ δὲ Σύλλας ἄχθόμενος ἰδὼν τοὺς
στρατιώτας τῇ διαλύσει, τὸν γὰρ ἔχθιστον τῶν βασιλέων καὶ πεντι- 5
καίδεκα μυριάδας ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ῥωμαίων ἀποσφαρῆναι
παρασκευάσαντα, δεινὸν ἠγοῦντο μετὰ πλοῦτον καὶ λαγύρων ὄρᾳ
ἐκπλέοντα τῆς Ἀσίας, ἣν ἔτη τέσσαρα λεηλατῶν καὶ φορολογῶν διε-
τέλεσεν. ὁ δὲ ἀπελογεῖτο, ὡς οὐκ ἦν Φλάκκω καὶ Μιθριδάτῃ πολεμεῖν,
εἰ συσταίησαν, δυνηθεῖς.

10

= Plut. Sull. 24, 3. 4.

4 ἔμελλεν Leuncl., ἔμελλον ABM 8 διετέλεσεν] διετέμεσεν B 10 δυν-
ηθεῖς] δυνηθεῖεν M.

V. 106 (p. 646) = p. 93 adn. B., p. 142 adn. D.

ὅτι τοῦ Σύλλου τὸν Πειραιᾷ πολιορκούντος, ἐπιλειποῦς δὲ τῆς
ἕλης διὰ τὸ κόπτεσθαι τὰ πολλὰ τῶν δένδρων περικλώμενα τοῖς αὐτῶν
βροίθεσι καὶ προπολεῖσθαι βαλλόμενα συνεχῶς ἐπὶ τῶν πολεμίων,
ἐπεχείρησε τοῖς ἱεροῖς ἄλεσι. καὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἔκειρε δειδρομοφο-
τάτην τῶν προαστείων οὖσαν καὶ τὸ Ἀύκειον.

5

= Plut. Sull. 12, 3^a.

5 προαστείων scribitur in cod. per compendium.

V. 107 (p. 646) = p. 93 adn. B., p. 142 adn. D.

ὅτι ἐπεὶ καὶ χορημάτων ἐδεῖτο πολλῶν, ἐκίνει τὰ τῆς Ἑλλάδος
ἄστυα τοῦτο μὲν ἐξ Ἐπιδάουρον, τοῦτο δὲ ἐκ τῆς Ὀλυμπίας τὰ κάλ-
λιστα καὶ πολυτελέστατα τῶν ἀναθημάτων μεταπεμπόμενος. ὅτι καὶ
τοῖς Ἀμφικτύουσιν ἔγραψεν ἐς Δελφοὺς ὅτι τὰ χορήματα τοῦ θεοῦ βέλ-
τιον εἴη κομισθῆναι πρὸς αὐτόν· ἢ γὰρ γυλάξεν ἀσφαλέστερον ἢ 5
χρησάμενος ἀποδώσειν οὐκ ἐλάττω.

= Plut. Sull. 12, 3^b. 4.

V. 108 (p. 646) = p. 93 adn. B., p. 142 adn. D.

ὅτι τὸν ἀγορευτὸν πύθον, ὃς ἦν ἐπόλοιπος, διὰ βάρους καὶ μέγε-
θος | οὐ δυναμένον ἀναλαβεῖν τῶν ἱποζυγίων, ἀναγκάζόμενοι κατα- f. 196^r
κόπτειν τοῦτον οἱ Ἀμφικτύονες ἐς μνήμην ἐβάλοντο, τοῦτο μὲν Τίτον
Φλαμίνιον καὶ Μάνιον Ἀκύλιον τοῦτο δὲ Αἰμίλιον Παῦλον· ὧν ὁ
μὲν Ἀντίοχον ἐξελάσας τῆς Ἑλλάδος οἱ δὲ τοὺς Μακεδόνα βασιλεῖς 5
καταπολεμήσαντες οἱ μόνον ἀπέσχοντο τῶν ἱερῶν τῶν Ἑλληνικῶν,
ἀλλὰ καὶ δῶρα καὶ τιμὴν αὐτοῖς καὶ σεμνότητα πολλὴν προσέθεσαν.
ἀλλ' ἐκείνοι μὲν ἀνδρῶν σωφρόνων καὶ μεμαθηγῶτων σιωπῇ τοῖς
ἀρχουσι παρέχειν τὰς χρεῖας ἠγοῦμενοι κατὰ νόμον, αὐτοὶ τε ταῖς
φρονεῖς βασιλικαὶ καὶ ταῖς διαίταις εὐστάτους μετρίους ἐχρῶντο, κολα- 10
ζειν τοὺς στρατιώτας αἰσχίον ἠγοῦμενοι τοῦ δεδιέναι τοὺς πολε-

Excerpta
Plutarchi

μίους. οἱ δὲ τότε στρατηγοὶ βία τὸ πρωτεῖον οὐκ ἀρετῇ κτώμενοι,
καὶ μᾶλλον ἐὰν ἀλλήλους δεόμενοι τῶν ὄπλων ἢ ἐπὶ τοὺς πολεμίους,
ἠναγκάζοντο δημαγωγεῖν. καὶ ἐν τῷ στρατηγεῖν τοῖς στρατενομένοις
15 ἐς τὰς ἡδυπαθείας ἀνήλισκον, ὠνούμενοι τοὺς πόρους αὐτῶν. καὶ
ἔλαθον ὄνιον τὴν πατριδα ποιήσαντες ὄλην, ἑαυτοὺς δὲ δοῦλους τῶν
κακίστων ἐπὶ τῷ τῶν βελτιῶν ἄρχειν. ταῦτα ἐξήλανε Μάριον,
εἴτ' αὖθις τοὺς περὶ Σύλλαν κατήγαγεν, ταῦτα Ὀκταονίου τοὺς περὶ
Κίνναν, ταῦτα Φλάκκου τοὺς περὶ Φιμβρίαν ἀντόχειρας ἐποίησεν.
20 ὧν οὐχ ἥμιστά Σύλλας ἔδωκεν ἀρχάς ἐπὶ τῷ διαφθεῖρειν καὶ μετα-
καλεῖν τοὺς ὑπ' ἄλλους ταττομένους αὐτὸς καταχορηγῶν ἐς τοὺς ὑφ'
αὐτῷ καὶ δαπανώμενος· ἅμα τοὺς ἄλλους μὲν ἐς προδοσίαν, τοὺς
δὲ ὑφ' αὐτῷ διαφθεῖρων καὶ παρασκευάζων χρημάτων δεῖσθαι πολλῶν
καὶ μάλιστα καὶ ἐς τὴν πολιορκίαν τοῦ Πειραιεύς.

= Plut. Sull. 12, 6—9.

9 ἡγούμενοι Val., ἡγούμενα cod. 19 Φιμβρίαν Val., φαβρίαν cod.
21 ὑπ' ἄλλους cod., ὑπ' ἄλλοις Val. αὐτὸς Val., αὐτῷ cod.

V. 109 (p. 649) = p. 93 adn. B., p. 142 adn. D.

ὅτι ὁ Ἀριστίων, ὁ τὰς Ἀθήνας φρουρῶν, ἄνθρωπος ἦν ἐξ ἀσελ-
γείας ὁμοῦ καὶ ὠμότητος ἔχων συγκεκριμένην τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ χεί-
ριστά τῶν Μιθριδατικῶν συνερονηκότα νοσημάτων καὶ παθῶν ἐς
ἑαυτὸν ἀνεληγῶς καὶ πόλει, μυρίους μὲν πολέμους πολλὰς δὲ τυ-
5 ραννίδας καὶ στάσεις διαπεφευγνία πρότερον, ὥσπερ νόσημα θανα-
τόφρον ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς ἐπιγερόμενος. ὅς χιλίων δραχμῶν
ὠνίου τοῦ μεδίμου τῶν πυρῶν ὄντος ἐν ἄστει τότε, τῶν δὲ ἀνθρώ-
f. 197^rπων σιτουμένων τί περὶ τὴν ἀρόπολιν παρθέμιον, | ὑποδήματα τε
καὶ λιγνίθους ἐφθὰς ἐσθιόντων, αὐτὸς ἐνδελεχῶς πότοις μεθημερινοῖς
10 καὶ κόμοις χρῶμενος καὶ πυρριχίζων καὶ γελοιοποιῶν πρὸς τοὺς
πολεμίους, τὸν μὲν ἱερὸν τῆς θεοῦ λύχνον ἀπεσβηκότα διὰ σπάνιν
ἐλαίου περιεῖδε, τῇ δὲ ἱερογάντιδι πυρῶν ἡμίεκτον προσβαιτόση
πεπέρεως ἔπεμφε· τοὺς δὲ βουλευτὰς καὶ ἱερεῖς ἰκτετεύοντας οἰκτεῖραι
15 διεσκέδασεν.

= Plut. Sull. 13, 1—3.

5 διαπεφευγνία Gros., διαπεφευγνίη cod.

V. 110 (p. 649) = fr. 103, 2 B. D.

ὅτι Ὀρτησίος στρατηγικὸς ἀνὴρ καὶ πολεμικὰ ἠσκημένος.

= Plut. Sull. 15, 3.

V. 111 (p. 649) = fr. 106, 1 B., p. 146 adn. D.

ὅτι Κίννα καὶ Κάρβωνος ἐν Ῥώμῃ τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἀνδράσι
χρωμένων παρανόμως καὶ βιαίως, πολλοὶ τὴν τυραννίδα γεγόνητες
ὥσπερ ἐπὶ λιμένα τὸ τοῦ Σύλλου στρατόπεδον κατεφέροντο, καὶ περὶ
αὐτὸν ὀλίγου χρόνου σχῆμα βουλῆς ἐγένετο.

= Plut. Sull. 22, 1.

B. EXCERPTA PLANUDEA.

(TH. MOMMSEN, *Ueber die dem Cassius Dio beigelegten Theile der Planudischen und Constantinischen Excerpte*, *Hermes* 6, 82—89; H. HAUPT, *Ueber die Herkunft der dem Dio Cassius beigelegten Planudischen Excerpte*, *Hermes* 14, 36—64, cf. p. 291—297; 443—446 et 15, 160; U. PH. BOISSEVAIN, *De excerptis Planudeis et Constantinianis ab Angelo Maio editis, quae vulgo Cassio Dioni attribuantur*, Progr. gymn. Erasmiani, Roterodami 1884; G. SOTIRIADIS, *Zur Kritik des Johannes von Antiochia*, Lipsiae 1887 p. 50—52. Praeterea A. KÖCHER, *de Ioannis Antiocheni aetate fontibus auctoritate*, Bonnae 1871; C. DE BOOR, *Zu Ioannes Antiochenus*, *Hermes* 22, 321 sqq.)

Quae post Angelum Maium inter Dionis fragmenta circumferuntur Excerpta historica a Maximo Planude, monacho Constantinopolitano (c. 1260—1310)¹⁾ collecta²⁾, ea Mommsenus primus, cum iam ante eum nonnulli verum essent odorati, historico nostro abiudicanda esse demonstravit l. s. l. Mommsenum secutus est Hermannus Haupt; eandem quaestionem post Hauptium ego tractavi.

Huius autem collectionis, quae 330 fragmenta continet ad totam historiam Romanam ab urbis primordiis usque ad Imperatorem Theodosium pertinentia, duplex est ratio. Priora 44 fragmenta, quae de temporibus rei publicae liberae agunt, unde desumpta sint pro certo affirmari nequit: e Dione non fluxisse in aprico est. Quae sequuntur fragmenta 286, ad aetatem imperatoriam pertinentia, excerptis tantum septemdecim³⁾, e Xiphilino sunt excerpta. Ea cum nec ad huius epitomatoris textum emendandum quidquam habeant utilitatis, iam olim monui prorsus esse abiicienda.

Difficilior est quae oritur quaestio de sylloges parte priore. Et enim non satis est eam Dioni abiudicasse. Investigandum porro, an forte haec fragmenta ex historiarum scriptore manarint, qui Dionem compilaverit. Quod si statui posset, nonne eodem iure haec inter Dionea ederemus quo edimus Tzetiana et alia Byzantinorum fragmenta.

Mea autem ut olim⁴⁾ ita etiam hodie est opinio, a Planude in hac priore sylloges suae parte unum potissimum historiarum scriptorem

1) Cf. Krumbacher, *Geschichte der Byz. Litteratur* p. 248.

2) Excerpta Planudea edidit Maius in *Scriptorum veterum nova collectione* 2, p. 527—555 (Ea sunt fragmenta, quibus ad finem additum non est *ex Suida, ex florilegio Vaticano, ex Zonara*).

3) Vide me *l. l.* p. 15. Haec partim e Paeanii metaphrasi Eutropii partim e scriptore ignoto, quo etiam Constantinus Manasses tamquam fonte usus est (cf. Sotiriadis *l. l.* p. 52), sunt decerpta. Eodem modo, ut mox videbimus, priori huius sylloges parti ex iisdem scriptoribus quaedam sunt addita. Ceterum in Planudis codice Heidelbergensi 129 f. 31 septem Paeanii excerpta inveniuntur (cf. Eutrop. ed. Droysen p. LXVIII). Nil mirandum igitur si syllogen suam historicam Planudes hic illic e Paeanio auxit.

4) *l. l.* p. 16. 20.

Excerpta
Planudea

excerptum esse, quem ad modum in posteriore unum tantum excerptis Xiphilinum, additis utrique parti paucis quibusdam aliunde desumptis.¹⁾ Neque hoc me poenitet, quod Mommseni amplexus sententiam opinatus sum scriptorem quem priore loco excerptum sibi sumpsisset Planudes, Ioannem Antiochenum fuisse. Argumenta quibus haec coniectura nititur invicta non sunt (quod quisnam in tali re exspectet?), probabilia esse fortasse non erit negandum.

Primum enim multa ex Planudeis reperiuntur apud Suidam, qui quot fragmenta Antiocheni ex Constantinianis collectaneis²⁾ in lexicon suum transtulerit satis notum est. Tum haud pauca conveniunt cum Eutropio: constat autem Antiochenum eius graecam metaphrasin, a Paeanii et Capitonis versionibus diversam, in suum usum saepe descripsisse. Denique, id quod maximum est, quattuor excerpta Planudea verbo tenus cum Antiocheno conspirant (n. 32. 35. 41. 42). Neque obstat, si quid video, quod fr. 3 et 4 ex Paeanio, ut videtur, desumpta sunt, nam etiam sylloges parti alteri ex eodem Paeanio pauca quaedam addita fuisse vidimus. Quod idem valet de fr. 1 et 2 cum Constantini Manasses Chronico conspirantibus.³⁾ Contra in ceteris fragmentis eiqdem nihil repperi, quod cum indubitatis Antiocheni reliquiis pugnaret.

At si re vera Antiocheni sunt⁴⁾ haec de quibus agimus Planudea, nonne partim saltem e Dione, utpote ab illo saepissime exscripto, tamquam fonte primario derivantur?

Cui respondendum, ex fragmentis Antiocheni procul dubio genuinis (Valesiana dico *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας* et Escorialensia *περὶ ἐπιβουλῶν*) apparere quidem in aetatis imperatoriae historia conscribenda usque ad Commodum praeter Eutropii metaphrasin etiam Dione saepissime eum usum esse, verum in ea parte quae ad rem publicam liberam pertineat nulla Dionis vestigia inveniri⁵⁾. Id ipsum autem in fragmentis Planudeis obtinet. Quae Eutropiana non sunt, ea ex ignoto scriptore fluxerunt qui inter alios Dionysio quoque usus est; nulla reperiuntur quae ad Dionem referenda esse certo constat. Nam nec fr. 12 cum Zonara 7, 25, 1—6 et fr. 30, 1 (cf. p. 87 sqq. huius ed.) nec fr. 14 cum Zon. 7, 26, 6. 7 ita convenit ut inde concludendum sit haec e communi fonte manasse. Atque etiam multo minus in fr. 2. 6. 15 Dionem deprehendere licet.⁶⁾

1) Aliter censet Haupt. *l. l.* p. 295. cf. quoque Sotiriades *l. l.* p. 51.

2) Cf. de Boor, *l. l.* p. 324.

3) Cf. p. CXI, 1. Fr. 5 quod affert Sotiriades *l. l.* p. 51, 11 mihi a Planude ipso conflatum videtur idque ex Antiocheno.

4) Non necessario statuendum esse Planudem ipsum Antiocheni opus in manibus habuisse vix est quod moneam.

5) Contra fieri potest (vel adeo veri simile videtur) ut in historia Romana vetustissima enarranda Iohannes Dionem (vel scriptorem qui eo usus est) adhibuerit, quare fr. 32 Müll. (quanquam ut nunc fateor audacius fortasse quam cautius) inter Dionea edidi (fr. 6, 1^{sa} huius edit.).

6) Ut putat Haupt. *l. l.* p. 44sq. — Quid de fr. 24 iudicandum sit vide p. 307. Conferatur tamen adn. ad hoc fr. p. CXIX.

Restat ut refutem argumentum quo olim ipse demonstratum credentur) iam ante quam ad aetatem imperatoriam perveniret Dionem expilandum sibi sumpsisse. Vidimus supra (p. CVII), cum iam antiquitas operis Dionei pars quae de temporibus Sullanis ageret casu quodam interiisset, hanc lacunam ex Plutarchi vita Sullae in eclogis Constantinianis expletam esse. Nec casu factum videbatur quod etiam in hac excerptorum serie hoc ipso loco fragmenta Plutarchea invenirentur (n. 37—42). Nonne inde colligendum erat hanc Dionis interpolationem iam ante Antiocheni aetatem factam fuisse, hunc autem eiusmodi exemplar interpolatum adhibuisse, quemadmodum postea adhibuissent eclogarii Constantiniani?

Excerpta
Planudea

Sed fallaci specie deceptos nos intellexi. Etenim ex fragmentis Valesianis et Escorialensibus facile est videre Antiochenum in hac chronici sui parte expilasse Plutarchi vitas, non Sullae tantum sed etiam Ciceronis Bruti Antonii, excerpta inde desumpta Eutropianis ceterisque admiscuisse. Me iudice sic statuendum est: Antiochenus quemadmodum in fr. 68 M (usque ad *ζωήσεως* *κ. τ. λ.*) Sullae vitam Plutarcheam (c. 30, 4—34, 5) in breve contraxit, ita in iis quoque quae in chronico suo hoc fragmentum praecedebant priorem Sullanæ vitæ partem in historiam suam transtulerat; utque ex fr. 68 M excerpta Planudea 41 et 42 desumpta sunt, ita ex illa parte nobis deperdita excerpta Planudea 37—40. Neque aliter indicandum de Exc. Plan. 44, huius prioris seriei ultimo: ex Plut. *Luc.* 8, 3 desumpsit Antiochenus, ex Antiocheno Planudes.

Florilegii Planudei, quod inscribitur *συναγωγή συλλεγείσα ἀπὸ διαφόρων βιβλίων παρὰ τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου καὶ τιμωτάτου ἐν μοναχοῖς κρητίου Μαξιμίου τοῦ Πλανουδῆ πάντων ὁμήλιμο;* quinque mihi innotuerunt libri manu scripti:

1. cod. Vaticanus Palatinus n. 141, chartaceus 8°, saec. XV, fol. 378. Continet f. 1—150 Planudis epistolas, hymnos, scripta varia id genus. Sequitur f. 150 Florilegium. Ordo excerptorum hic est:

- Excerpta Strabonis* f. 150^r—172^v
 " *Pausaniae* f. 172^v—188^r
 " *ad historiam Romanam pertinentia* f. 188^r—210^v
 " *Aristotelis* f. 211^r
 " *philosophica* ed. ab Aenea Piccolominio *Riv. di fil.* 2, 150 sqq.) f. 211^v—214^v
 " *Synesii* f. 214^v—217^v
 " *Ioannis Lydi* f. 217^v—224^v
 " *scriptorum ecclesiasticorum* f. 224^v—244^r
 " *Platonis* f. 244^r—273^v.

Sequuntur usque ad codicis finem primum excerpta ex scriptoribus Christianis, deinde varia quaedam, denique inde a f. 255^r Lecapeni grammatica.

Excerpta
Planudea

Huius codicis (mihi A) ipse contuli folia 188^r—210^v.

2. cod. Vaticanus Graecus n. 951, chartaceus 8°. saec. XV, fol. 260, neglegenter scriptus. Continet:

1. *Προακλείδου τοῦ Πορτικοῦ ἀλληγορία εἰς τὰ τοῦ Ὀμήρου περὶ Θεῶν εἰρημένα* f. 1^r—8^v
2. *Μαξιμου μοναχοῦ τοῦ Πλανούδη συναγωνή ἐκλεγεῖσα ἀπὲ διαφόρων βιβλίων πάνυ ὠφελίμος* f. 9^v—152^v. Insunt eadem atque in cod. Vat. Pal. 141
3. *τοῦ Ἰλλου ἐξήγησις Χαλδαϊκῶν ὁητῶν* f. 152^v—169^v
4. *Ἐρμῶ τοῦ τρισευερίστου ποιμάνδορος et alia* f. 169^v—212^r, inter quae ὄροι Ἰσκλητιοῦ πρὸς Ἄμμον (sic) βασιλέα (f. 207^v—212^v)
5. *περὶ εὐφημίας τοῦ κρεῖττονος καὶ ἐγκώμιον βασιλέως* f. 212^r—213^v
6. *precatio quae incipit ἡ παρσθένης καὶ ζωοποτὸς ἀγία τριάς* ζ. τ. λ. f. 213^v—214^r. vacua folia 214^r—219^v
7. *τοῦ ἐν ἐρίοις πατρὸς ἡμῶν Μαξιμοῦ τοῦ ὁμολογητοῦ πρόλογος τῶν περὶ ἀγάπης τελείας καὶ τῶν ἄλλων ἀρεστῶν κεραιωδῶς ἐκτεθέντων πρὸς Ἑλπίδιον πρεσβύτερον* f. 220^v—260^v.

Excerpta historica huius codicis (mihi B) contuli ipse. (f. 56^r sqq.)

3. cod. Laurentianus plut. 59 n. 30, chartaceus (?) 8°, saec. XIV/V.

Foliis 1—103 continetur Sylloge Planudea, cuius Excerpta historica inveniuntur f. 30^v—47^v. Codicem descripsit Aeneas Piccolomini *Riv. di fl.* 2, 101sqq.

4. cod. Parisinus graecus 1409, chartaceus 8°, saec. XIV/V fol. 161.

Excerpta nostra incipiunt f. 44^r, desinunt f. 70^r. Librum ipse non vidi. Inspexerunt Planudea Omont (cf. Haupt *l. l.* p. 46). Melber (*Blätter für d. bayr. Gymn.* 23 p. 99 sqq.), Sotiriadis *l. l.* p. 50, 10.

5. cod. Neapolitanus, quem memorat Cobetus (*Briefven van Cobet aan Geel* p. 423), est Mus. Borb. 165 (II. F. 9), chartaceus, form. max., saec. XIV, fol. 238.

Excerpta Planudea leguntur f. 5^r—92. Sequuntur Euripidis *He-cuba*, *Orestes*, *Phoenissae*, *Troudes* cum scholiis, cf. Cobet. in praef. Eurip. *Phoen.* ed. Geel. p. IX. Librum ipse non vidi. Inspexit olim Cobet., qui ad Excerpta historica adnotavit: „varietas lectionum, quae quidem sit memorabilis, non occurrit“ (Sched. in *Bibl. Leid.* adserv.).

1.—M. a' = fr. 5, 2 B. D.

ὅτι Ρομίλος ἐπὶ τοῦ Παλλαντίου τὸ τῆς μελλούσης ἐθεσθαι Ῥώ-
μης σχῆμα διαγράφων ταῦρον δαμάλει συνέξευξε, τὸν μὲν ταῦρον ἔξω
πρὸς τὸ πεδῖον ρείοντα τὴν δὲ δάμαλιν πρὸς τὴν πόλιν, συμβολικῶς
διὰ τούτων εὐχόμενος τοὺς μὲν ἔθρους γαστροὺς εἶναι τοῖς ἔξω, τὰς
5 δὲ γυναῖκας γονίμους καὶ πιστὰς οἰκουροῦς. εἶτα βῶλον λαβῶν

ἔξωθεν ἔσω ῥίπτει τῆς πόλεως, εὐχόμενος ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων τὰ ταύτης ἀΰξει. M p. 527. Excerpta
Planudea

cf. Const. Man. *Chron.* v. 1620 sqq.
2 δαμάλει Mai., δαμάλα AB.

2.—M. β' = fr. 11, 8 B. D.

ὅτι ἐν τῇ Ρώμῃ θεμελίον ἰουσομένων ναοῦ μεγάλη νεοσφαγός· ἀνθρώπου εὐρέθη λευθρομένη· πρὸς ἔπερ Τροφῆνός μάντις ἔφη τὴν πόλιν μεγάλην πολλῶν ἐθνῶν ἔσεσθαι, πληρὴ δι' αἵματος καὶ σφαγῶν. κἀντεῦθεν ὁ Τροφήος λόγος μετωνομάσθη Καπιτωλίνος. M p. 528.

cf. Const. Man. *Chron.* v. 1672 sqq., Suid. s. v. καπιτώλιον. — Vide quoque Dionys. 4, 59—61.

1 τῇ addidi ex AB, om. Mai.

3.—M. γ' = fr. 11, 9 B. D.

ὅτι σημεῖον τὸ μίλιον λέγεται χιλίοις βήμασι μετρούμενον· μίλια γὰρ τὰ χίλια. M p. 528.

cf. Eutrop. 1. 4, Paean. 1, 4.

4.—M. δ' = fr. 13, 1 B. D.

ὅτι δύο κατὰ τὴν Ρώμην προεχειρίζοντο ἵπτατοι ὡς εἰ συμβαίη τὸν ἕτερον φαῦλον εἶναι, καταφεύγειν ἐπὶ τὸν ἕτερον. M p. 528.

cf. Paean. 1, 9.

5.—M. ε' = fr. 17, 13 B. D.

ὅτι τριβοῦνος ὁ δῆμαρχος λέγεται, ἰ δὲ δικτάτωρ εισηγητής, ὁ δὲ πραιτωρ στρατηγός, ὁ δὲ κίρτωρ τιμητής· κίρτωρ γὰρ ἡ τοῦ πλήθους ἀπαρίθμησις. M p. 528.

cf. Suid. s. v. δικτάτωρ. Vide Ioann. Antioch. fr. 45.
2 τιμητής A, τιμητός B.

6.—M. ζ' = fr. 18, 1 B. D.

ὅτι Μάριος τις κατὰ Βολούσκων ἀριστέως ἐγ' ᾧ πολλοῖς μὲν χορήμασι πολλοῖς δὲ σώμασιν αἰχμαλώτοις πρὸς τοῦ μονάρχου τιμώμενος τὰ μὲν ἄλλα δωθήσατο, ἠρκέσθη δὲ στεγάνῳ καὶ ἵπτῳ πολεμιστηρίῳ, καὶ αἰχμαλώτων ἕνα τῶν αὐτοῦ φίλων αἰτήσας ἀγῆκεν ἐλεύθερον. M p. 528. 5

= Suid. s. v. Βολούσκοι. Vide quoque Dionys. 6, 94.
1 inter μὲν et χορήμασι erasae 8—10 litterae in A.

7.—M. ζ' = fr. 20, 2 B. D.

ὅτι συνεχέσιν ἀτυχήμασι Ρωμαῖοι χρησάμενοι καὶ δαιμόνιον τοῦτο νομίναντες, μίαν τῶν Ἐστιάδων κατὰ τὰ πάτρια ζῆσαν κατορήττουσιν ὡς αἰτίαν γενομένην τῆς θεοβλαβείας διὰ τοῦ προέσθαι τὴν παρθερίαν μιᾶναι τε μίξει παρανόμῳ τὰ ἱερά. M p. 529.

Excerpta
Planndea

8.—M. η' = fr. 25, 8 B. D.

ὅτι τῶν Ῥωμαίων ἀλούσης ὑπὸ Γαλατῶν τῆς πόλεως εἰς τὸ
Καπιτώλιον ἀναστρασαμένων, ὁ Κάμιλλος γυγᾶς ὡν εὐσπέμπει πρὸς
αὐτοὺς ὡς ἐπιθέσθαι βούλεται τοῖς Γαλάταις· ὡς δὲ ὁ διακομίζων
τὰ φρέμματα εἰς τὸ γροῦριον ἀγίκετο, οἱ βάρβαροι τὰ ἔγχρη διεσημαί-
5 ροντο, καὶ μικροῦ δεῖν καὶ τὸ καταγύριον ἔλαβον, εἰ μὴ ἱεροὶ χήνες
βουζόμενοι τὴν τῶν βαρβάρων ἔξοδον διεφρούλλησαν καὶ τοὺς ἔνδορ
Ῥωμαίους διυπνίσαντες τοῖς ὄπλοις παρέστησαν. M p. 529.

3 ὁ om. A (eras. videtur), exhibet B.

9.—M. ι' = fr. 25, 9 B. D.

ὅτι Σιβύλλης χρησιμὸς ἔγραψε τὸ Καπιτώλιον κενάλιον ἔσεσθαι
τῆς οἰκουμένης μέχρι τῆς τοῦ κόσμου καταλύσεως. M p. 530.

1 Σιβύλλης A, σιβίλλης B.

10.—M. ια' = fr. 27 B. D.

ὅτι Φερρονάριος φθονήσας Καμίλλῳ μελέτην τυραννίδος αὐτοῦ
κατηγόρησε· τούτου δὲ διωχθέντος καὶ αἰθῆς καθόδου τεχόντος οἷς
πολιορκουμένη τῇ πατρίδι κατὰ τὴν γυγῆν ἐβοήθησεν, εἰς ἐξέτασιν
5 Φερρονάριος ἀγεται καὶ διώκεται. Κάμιλλος δὲ καὶ τὸν ἐπώνυμον
αὐτοῦ μῆνα παρὰ τοὺς ἄλλους ἐκολόβωσεν. M p. 530.

= Suid. s. v. Φεβρονάριος et Βοήντος. Vide quoque Ioann. Malal. p. 183 sqq.
Bonn., Georg. mon. 1, 15 Muralt., Cedr.

11.—M. ιβ' = fr. 31 B. D.

ὅτι Μάλλις τῷ βασιλεῖ μονομαχίσας Κελτῶν καὶ τοῦτον κατα-
βαλὼν τὸν νεκρὸν ἐσκίλευσε, καὶ τὸν περὶ τὸν τράχηλον στρεπτόν
ἀνελόμενος, ὃς ἐπιχώριός ἐστι Κελτοῖς κόσμος, αὐτὸς περιέθετο, καὶ
ἀπὸ τοῦδε Τορκονάτος πρὸς τῶν πολιτῶν ἐπεκλήθη, ὅπερ ἂν εἴη
5 στρεπτοφόρος, καὶ τὴν ἐπίκλησιν ταύτην τοῖς ἀφ' ἑαυτοῦ κατέλιπε
μνημεῖον τῆς ἀριστείας. M p. 530.

= Suid s. v. Τορκονάτος. Cf. Eutrop. 2, 5.

12.—M. ιδ'

ὅτι σείσμοῦ κατὰ τὴν Ῥώμην συμβάντος, καὶ χάσματος ἐν τῇ
ἀγορᾷ γενομένου, σιβύλλειον λόγιον ἦν γενεσθῆναι τὸ χάσμα, τοῦ
τιμωτάτου ἐν ἀνθρώποις ἐμβληθέντος ἐν αὐτῷ. πολλῶν δὲ πολλὰ
τῶν τιμίων ἐκεῖσε ἤπιόντων, καὶ τοῦ χάσματος μηδενὸς γενιόντος
5 Κοῦρτίος τις καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἄριστος ἔγη γενέσθαι βέλ-
τιον τῶν ἄλλων τοῦ σιβύλλειου· τιμωτάτου γὰρ εἶναι χεῖμα πόλι
ἀνδρός ἀρετῆν· καὶ τὰ τε ὄπλα περιέθετο καὶ τὸν πολεμικὸν ἵππον
ἐπέβη, καὶ ἀτρεπῶ προσώπῳ εἰαίνει κατὰ τοῦ χάσματος, καὶ γεν-
ῆθεν ἢ γῆ· ὁ δὲ ἠρωϊκᾶς καρποῦται τιμᾶς. M p. 531.

= Suid. s. v. Αἰβερος.

2 λόγιον ἦν A, ἦν λόγιον B.

13.—M. ιη' = fr. 34 B. D.

ὅτι Βαλλερίου μέλλοντος ἰγεμόνι τῶν Κελτῶν μονομαχεῖν, κόραξ
προσιζάνει τῷ δεξιῷ τούτου βραχίονι καὶ ἀντιπρόσωπος τῷ Κέλτῳ,
τοῖς τε ὄνυξιν ἀμύττων τὸ πρόσωπον καὶ ταῖς πτέρυξι καλύπτων
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγίλακτον αὐτὸν τῷ Βαλλερίῳ παρέδωκε. καὶ ὁ
Βαλλέριος Κορβίνος ἐπεκλήθη· κόρβος γὰρ ὁ κόραξ. M p. 534. 5

Excerpta
Planudea

= Suid. s. v. ἀμύσσειν, ἐπώνυμον, Κελτοί, Κορβίνος. Cf. Eutrop. 2, 6.

14.—M. κ' = fr. 35, 6 B. D.

ὅτι Ῥωμαίων Λατίνοις πολεμοῦντων, καὶ τοῦ μάντεως εἰπόντος
Ῥωμαίους νικᾶν εἰ ὁ ἕτερος τῶν ἐπείτων χθονίοις ἐαντὸν ἐπιδοίη
δαίμοσι, Δέκιος ὁ ἕπατος τὴν πολεμικὴν σκευὴν ἀποθέμενος καὶ τὴν
ιερὰν ἐσθῆτα ἀναλαβὼν κατὰ τὸ καρτερώτατον εἰσελάνα τῶν πολε-
μιῶν. καὶ ἔ μὲν πανταχόθεν βαλλόμενος θνήσκει, Ῥωμαίοις δὲ πρὸς 5
τὸ εὐτυχὲς ὁ ἀγὼν ἐτελεύτα. M p. 534.

4 καρτερώτατον B, καρτεριώτατον A.

15.—M. κα' = fr. 35, 3 B. D.

ὅτι Μάλλιος ὁ ἕπατος τὸν ἐαντοῦ παῖδα μονομαχίσαντα Πον-
τίῳ τῷ Λατίνῳ καὶ καταβάλοντα τοῦτον ὡς μὲν ἀριστέα ἐστερέ-
ρωσεν, ὡς δὲ ἐπερβάντα τὰ ἐξ αὐτοῦ τεταγμένα ἐπελέκισεν· ὁ δὲ
σὺν ὁμότητι προχθὲν εἰπειθεστάτους τοῖς ἄρχουσι Ῥωμαίους κατέ-
στησεν. M p. 535. 5

= Suid. s. v. Μάλλιος.

3 ἐπελέκισεν Mai., ἐπελέγησεν AB.

16.—M. κβ' = fr. 36, 9 B. D.

ὅτι Σαρνίται Ῥωμαίους αἰλώσι στεροῖς ἀπολεβίντες εἰς διαλλα-
γὰς ἐλθεῖν αἰσχροὺς ἠνάγκασαν, γεμινὸς ὄπλων ζυγῶ καθ' ἕναστον
ἐποδνομένους ἀμύντες. ἡ δὲ πόλις τὰς μὲν τοιαύτας σπονδὰς διέ-
λυσε τοὺς δὲ ταύτας ποιησάμενος ἑπάτους τοῖς πολεμίοις ἐκδί-
δωσιν, εἰς ἐκείνους τὸ τῆς παρασπονδῆσεως ἄγος ἀποτριβομένη. 5
M p. 535.

= Suid. s. v. ζυγῶ.

17.—M. κς' = fr. 39, 2^a B. D.

ὅτι τοῦ Δολοβέλλου περαιομένους τὸν Τίβειον ἐπιθεμένου τοῖς
Τυρρηνοῖς ἰ ποταμὸς αἵματος τε καὶ σωμαίων ἐπληρώθη, ὡς τοῖς
κατὰ τὴν πόλιν Ῥωμαίοις τὴν ὄψιν τοῦ ποταμίου θεῖθρον σημεῖναι
τὴ πέρασ τῆς μάχης πρὶν ἀφικέσθαι τὸν ἄγγελον. M p. 536.

2 τοῖς om. B.

18.—M. κς' = fr. 39, 2^b B. D.

ὅτι ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν Τιβέρεως μέχρι Ῥώμης στάδιοι ρανδίποροι
ιη'. M p. 536.

Excerpta
Planudea

19.—M. λγ' = fr. 40, 17 B. D.

ὅτι *Ἡάπιος Βαλλέριος* ἄνδρας ἐπὶ κατασκοπῇ πρὸς τοῦ *Πύρρου* σταλέντας ἐχειρώσατο. οἷς περινοστήσαι κελεύσας τὸ στρατόπεδον ἀγῆκεν ἀπαθείς, ἀπαγγελοῦντας τῷ *Πύρρῳ* τὸν τε κίσημον τῆς στρατίας καὶ πρὸς οἴους καὶ ἔπως ἰσκημένους ἄνδρας διαγωνιεῖται. M p. 537.

cf. Eutrop. 2, 11.

1 κατασκοπῇ AB, κατασκοπεῖν Mai., κατασκοπὴν Bk. 4 διαγωνιεῖται B, ἀγωνιεῖται A.

20.—M. λδ' = fr. 40, 20 B. D.

ὅτι *Πύρρος* τοὺς κατὰ τὴν μάχην πεπτωκότας *Ῥωμαίων* ἐπιμελῶς ἔθαψε· καὶ θαναμάζων τὸ γοβερόν τοῦ εἶδους τῶν ἀνδρῶν ἐτι διασώζομενον, καὶ ὅπως ἐναντία πάντες ἔφερον τραύματα, λέγεται ἀνατείνας εἰς οὐρανὸν τὰς χεῖρας τοιοῦτους εἴξασθαι οἱ γενέσθαι συμμάχους· ῥαδίως γὰρ ἂν κρατήσῃε τῆς οἰκουμένης. M p. 53.

cf. Eutrop. 2, 11.

1 *Ῥωμαίων* restitui ex AB, *Ῥωμαίους* Mai. 4 εἰς οὐρανὸν τὰς χεῖρας A, τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν B 5 κρατήσῃε A, κρατήσῃεν B, κρατήσαι Bk.

21.—M. λε' = fr. 40, 41 B. D.

ὅτι *Κιννέας* ἰ ρήτωρ προεβουτῆς ἐξ *Ῥώμης* παρὰ *Πύρρον* σταλείς, ὡς ἐπανήλθεν, ἐρωτώμενος παρ' αὐτοῦ περὶ τοῦ τῆς *Ῥώμης* κίσημον καὶ τῶν ἄλλων, ἀπεκρίνατο πολλῶν πατριδὰ βασιλέων ἰωρακίνας, δεικνὺς τῷ λόγῳ τοιοῦτους ἅπαντας εἶναι *Ῥωμαίους* οἷος αὐτὸς 5 παρὰ τοῖς Ἑλλήσι τὰ ἐς ἀρετὴν ὑπέλληπται. M p. 538.

cf. Eutrop. 2, 13.

22.—M. λζ' = fr. 40, 44 B. D.

ὅτι ἀντικαθεζομένων μετὰ στρατευμάτων ἀλλήλοις *Φανουρίκιον* καὶ *Πύρρον*, ἀνὴρ τις τῶν περὶ τὴν θεραπείαν τοῦ βασιλέως ὡς τὴν *Φανουρίκιον* ἀγίκετο δηλητηρίους φαρμάκοις ἀνελεῖν τὸν *Πύρρον* ἰμιστάμενος. εἰ οἱ τις δοθείη παρ' αὐτοῦ χρημάτων ὠφέλεια· ὃν ὁ *Φανουρίκιος* ἀποστειγῆσας ἀποπέμπτει τῷ *Πύρρῳ* δέσμιον. ὁ δὲ *Πύρρος* ἀγασθεὶς ἀναβοῆσαι λέγεται· οὗτός ἐστι καὶ οὐκ ἄλλος *Φανουρίκιος*, ὃν δυσχερέστερον ἂν τις παρατρέψει τῆς οἰκείας ἀρετῆς ἢ τῆς συνηθούς πορείας τὸν ἥλιον. M p. 538.

= Suid. s. v. *Φαβρίκιος*, ἀποστρυγῶντες, ὑφιστάμενος. cf. Eutrop. 2, 14.

2 τὴν om. B 6 ὃν B, ὃν ἂν A.

23.—M. μ' = fr. 43, 24 B. D.

ὅτι συμμαχίας ἐκ *Λακεδαιμόνος* τοῖς *Καρχηδορίοις* ἀγικομένης, *Ξάνθος* *Σπαρτιάτης* ἀνὴρ τοὺς στρατηγούς τῶν ἰγχωρίων κατεμίμητο, ὅτι δὲ στρατιῶν ἐν τε τοῖς ἰπτοῖς καὶ ἐν τοῖς θηρίοις τὸ κῆρος ἔχουσαν ὕψι τε καὶ δυσχωρίας ἰποστέλλουσι. παραλαβὼν δὲ τὴν στρα

τιὰν αὐτὸς καὶ τάξας τοὺς Καρχηδονίους, πασύνδι μικροῦ τὸ τῶν Ῥωμαίων φθίρει στρατόπεδον. M p. 540. Excerpta
Planudea

2 Ξάνθος AB, Ξάνθιππος Gros. 3 Ἴπποις B, ἱππόταις A.

24.—M. μβ' = fr. 71, 1 B. D. = p. 307 huius editionis.

ὅτι Καρχηδόσιοι πολεμούμενοι παρὰ Ῥωμαίων ὄπλα τε καὶ τριήρεις δι' ἐλαχίστον ἐποίησαντο, τοὺς μὲν ἀνδριάντας πρὸς τὴν τοῦ χαλκοῦ χοῆσιν συγχωνεύσαντες, καὶ τὴν ξύλωσιν τῶν τε ἰδίων καὶ δημοσίων ἔργων πρὸς τὰς τριήρεις καὶ τὰς μηχανὰς μετενεγκάμενοι, ἐς τε τὰ σχοινία ταῖς τῶν γυναικῶν κόμαις ἀποκειραμέναις χορηγούμενοι. 5 M p. 540.

Hoc fragm. inter Dionea edidi p. 307, ubi tamen errore, fr. 70, 1 cum fr. 71, 1 commutato, in codice Parisino id non inveniri affirmavi. Igitur minus fortasse veri simile est excerptum hoc postea a Planude in syllogen suam esse insertum, quanquam manet quod in ea legitur loco prorsus alieno.

5 ἀποκειραμέναις AB, ἀποκεκαρμέναις Bk.

25.—M. μγ' = fr. 43, 28. 29 B. D.

ὅτι Ῥηγοῦλλον τὸν στρατηγὸν Ῥωμαίων ἐλαωκότες Καρχηδόνιοι πρέσβειν ἅμα οἰκείους πρὸς τὴν Ῥώμην ἐξέπεμπον, οἴομενοι μετρίαν τινὰ τοῦ πολέμου ἐρήσειν κατέθειναι καὶ τῶν ἀρχιμαστόρων ἀντίδοσιν τῇ συμπαράξει τοῦ ἀνδρός. ὁ δ' ἔλθων τὰς μὲν συνήθειαι τοῖς ἵππατικοῖς τιμὰς δίδωτο, οὐ μετεῖναι τῆς πολιτείας αὐτῷ λέγων ἀφ' 5 οὐπερ ἢ τύχη δεσπότας αὐτῷ Καρχηδονίους ἐπίδοτῃσε, παρήγει τε τὰς διαλλαγὰς ἀπίπασθαι, εἰς τὸ ἀνέλπιστον ἤδη ἀγινόμενων τῶν πολεμίων. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀγασθέντες αὐτὸν τοὺς μὲν πρέσβεις ἀποπέμπονσιν, αὐτὸν δὲ κατέχειν ἠβούλοντο. ὁ δὲ οὐ μενετέον αὐτῷ γήσας ἐν πέλει ἐν ἧ τῆς ἴσῃς οὐ μεθέξει κατὰ τοὺς πατέριους θεσμοῖς 10 πολιτείας, πολέμον νόμῳ δουλεύειν ἑτέροις ἠγαγκασμένος, εἶπετο τοῖς Καρχηδονίοις ἐκούσιος, ἐνθα πολλαῖς καὶ δειναῖς αἰκίαις καταναλωθεῖς ἐτελεύτησεν. M p. 541.

= Suid. s. v. Ῥήγουλος. cf. Eutrop. 2, 25.

1 ἐλαωκότες AB, ἐλαωκότα Gros. 5 τιμὰς A, τιμῆς B διώσατο AB, δειώσατο Bk. αὐτῷ AB, αὐτῶ Bk. 6 τε AB, δε Bk. 9 αὐτῷ AB, αὐτῶ Bk.

26.—M. μδ' = fr. 44 B. D.

ὅτι ἐπὶ Μάρκῳ Κλαυδίῳ καὶ ἴττον Σεμπρονίῳ ἐπάτων μόνη τῆς τοῦ πατρὸς ἐπωνυμίας τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων μετέχει Ῥωμαῖοι παρεκελεύσαντο.

cf. p. 175.

27.—M. νδ' = 57, 28 B [27 D.]

ὅτι Ἀννίβας τὰς Ῥωμαίων συμφορὰς ἐπ' ὄψιν ἀγαγεῖν τοῖς οἴκοι Καρχηδονίοις μηχανώμενος, τοεῖς μεδίμνους Ἀττικοὺς πλήρεις χρυσῶν

Excerpta
Planudae

δικτυλίων ἐξ τὴν Λιβύην ἀπέπεμπε, οὓς τοῖς ἰακτικοῖς τε καὶ βουλευ-
τικοῖς ἀνδράσι κατὰ τὸν πάτριον νόμον περικειμένους σκυλεύσας τὰ
σώματα τῶν πεπρωκότων ἀνήρητο. M p. 544.

= Suid. s. v. Ἀντίβας. cf. Eutrop. 3, 11.

3 Λιβύην Bk., λίμνη AB.

28.—M. νε' = fr. 57, 38 B. [37 D.]

ὅτι Πτολεμαῖος Αἰγύπτου βασιλεὺς στάσεως γενομένης ἔλιγον
μὲν τινος ἐξέπεσεν, ἐπαναλαβὼν δ' αὖθις δειναῖς αἰκίαις τὸν ἄνθρωπον
ἰτιμωρήσατο, ἔφρον τε καὶ παροπτῶν τὰ τῶν κρατουμένων σώματα.
δίνας τε μετ' οὐ πολὺν τῆς ὁμότητος ἑποστὰς νόσφ' ἡλεπῆ μεταλ-
5 λάττει τὸν βίον. M p. 544.

29.—M. νζ'.

ὅτι ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ εὐμαροῦς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Σιράχ Ἰουδαίος
τὴν πανάρετον σοφίαν ἐξέθετο. M p. 545.

cf. Cedr. 1, 290, 13 Bonn.

30.—M. νζ' = fr. 57, 42 B. [41 D.]

ὅτι Σηηπίων χρηστότητι τρόπων οὐδὲν μείον ἢ τοῖς ὄπλοις ἐθρόον
ἀποκλίνας πρὸς αὐτὸν ἀπασαν σχεδὸν τὴν Ἰβηρίαν παρεσκεύασεν.
M p. 545.

31.—M. νη' = fr. 57, 45 B [44 D.]

ὅτι ὁ τῶν Ἰβηρῶν βασιλεὺς ἄλοῦς ἐπὶ Σηηπίωνος τὰ Ῥωμαίων
ἔλιπε, ἑαυτὸν τε καὶ τὴν οἰκίαν ἐπιζυράειαν διδοὺς, ὁμῆρους τε παρ-
ἔχειν ἔτοιμος ὢν. ὁ δὲ Σηηπίων τὴν συμμαχίαν τοῦ ἀνδρός ἀποδεξά-
μενος ὁμῆρων οὐκ ἔφη δεῖσθαι· τὸ γὰρ τοι πιστὸν ἐν τοῖς οἰκείοις
3 ἔχειν ἔπλοισι. M p. 545.

32.—M. νθ' = fr. 66, 5 B. D.

ὅτι Περσεὺς, ἑστάτος βασιλεὺς Μακεδονίας, καταλιμπανόμενος ἐν
τῷ πρὸς Ῥωμαίους πολέμῳ ἐπὶ τῶν οἰκίων, ἀπογροῖς γέρον ἐνε-
χείρισεν ἑαυτὸν Αἰμίλιῳ Παύλῳ. ὁ δὲ πεθερὸν βουλευθῆντα πρὸς τοῖς
γόρασιν αὐτοῦ ἀναστήσας, καὶ ἐπειπὼν "ἄνθρωπε, τί μου κατααιρεῖς
3 τὸ κατόρθωμα;" ἐπὶ τινος βασιλικῷ θρόνον πάρεδρον αὐτῷ κατε-
στήσατο. M p. 546.

= Ioann. Antioch. fr. 57 M. = Suid. s. v. Αἰμίλιος.

1 ἑστάτος om. B 5 αὐτῷ AB, αὐτῷ Bk.

33.—M. ξ' = fr. 66, 6 B. D.

ὅτι Περσεὺς ταῦτ' ἐλλείπει τε μεγαλοπρεπῶς καὶ πέρα τοῦ συνήθους
ἐξήσκησε, τὴν εὐφροσύνην ἐπὶ ἐκκαίδεκα στίχους ποιήσας. M p. 546.

= Suid. s. v. Περσεύς. cf. Eutrop. 4, 8.

34.—M. ξα' = fr. 70, 1 B. D.

ὅτι Σκηπίων ὁ νέος δ' καὶ κ' ἐτῶν ἐστρατήγησεν. M p. 546.

Excerpta
Planudea

cf. Eutrop. 3, 15. Hoc fragm. non extat in cod. Parisino.

35.—M. ξδ' = fr. 80 B. D.

ὅτι Σκηπίωνος μαχομένοις τοῖς Ἰβηρῶν οἱ βάρβαροι τοῦτον δει-
σαντες ἀποκτείνουσι τὸν αὐτῶν βασιλέα Βορίανθον. ὧν ἀγικόμενοι
τινες πρὸς Σκηπίωνα ἄθλα παρ' αὐτοῦ τῶν πεπραγμένων λαβεῖν
ἠξίουν. ὃ δὲ ἀποκρίνεται μηδαμῶς εἶναι Ῥωμαίοις ἔννομον ἐν ἐπαίρῳ
ποιεῖσθαι τὰς κατὰ τῶν στρατηγῶν τοῖς ἀρχομένοις ἐπιχειρομένης 5
ἐπιβουλὰς. M p. 547.

= Ioann. Antioch. fr. 60 M. = Suid. s. v. Βορίανθος, ἐπιβολή. cf. Eutrop. 4, 16.

1 Σκηπίωνος AB, Καπίωνος Gros. 2 αὐτῶν AB, αὐτῶν Bk. 3 Σκη-
πίωνα AB, Καπίωνα Gros. ἄθλα B, ἄλλα A.

36.—M. ξζ' = fr. 86 B. D.

ὅτι τὸ μετὰ τὸν πρῶτον τῆς Ῥώμης συνοικισμὸν ἑξακοσιοστὸν
τριακοστὸν πέμπτον ἔτος ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς ἑξηκοστῆς τετάρτης ἦν
Ὀλυμπιάδος. M. p. 548.

1 τὸ om. B.

37.—M. ξζ' = fr. 102, 1—3 B. [p. 143 adn. D.].

ὅτι μέλλοντος ἐν Ῥώμῃ τοῦ ξμφυλίου ἐγείρεσθαι πολέμου ἄλλα
τε πολλὰ Αἰβίος καὶ Διόδωρος ἰστόρησαν, καὶ ἐξ ἀνεγίλου τοῦ ἀέρος
καὶ αἰθρίας πολλῆς ἤχον ἀκουσθῆναι σάλπιγγος ὁξύν ἀποτεινούσης
καὶ θρηνησθῆναι τὸν φθόγγον, καὶ τοῖς μὲν ἀκούσαντας ἅπαντας ἐκφο-
ρας ἐπὶ τοῦ δέους γενέσθαι, τοῖς δὲ Τερρηνῶν μάντις μεταβολὴν 5
τοῦ γένους καὶ μετακόσμησιν ἀποφῆρασθαι σημαίνειν τὸ τέρας· εἶναι
μὲν γὰρ ἀνθρώπων ὀκτώ γένη, διαφερόντων τοῖς βίοις καὶ τοῖς ἡθε-
σιν ἀλλήλων, ἐκάστῳ δὲ ἀφορισθαι χρόνον ἐπὶ τοῦ θεοῦ συμπεραι-
νόμενον ἐνιαυτοῦ μεγάλου περιόδῳ· τῆς δ' οὖν προτέρας περιόδου
τελευτώσης καὶ ἑτέρας ἀνισταμένης κινεῖσθαι τι σημεῖον ἐκ γῆς ἢ οὐ- 10
ρανοῦ θαυμάσιον, ἢ δῆλον εἶθ' ἐς τοῖς τὰ αὐτὰ σοφοῖς γίνεσθαι ὅτι
καὶ τρόποις ἄλλοις καὶ βίοις ἀνθρώποι γέρονται χρωμένοι καὶ θεοῖς
ἤττον τῶν προτέρων μέλοντες. M p. 548.

= Suid. s. v. Σύλλας. cf. Plut. Sull. 7, 3. 4.

3 ἀποτεινούσης B, ἀποκτεινούσης A 7 διαφερόντων AB, διαφέροντα
Bk. ex Plut., et ita Suid. τοῖς βίοις καὶ inserui ex AB, om. Mai. 10 τε-
λευτώσης A, τελευτησούσης B ἀνισταμένης AB, ἐνισταμένης Gros. ex Plut. et
Suid. 11 ἢ Bk., ἢ AB, ὃ Suid., ὃ Bernhardt ad Suid. τὰ αὐτὰ
AB, ταῦτα Bk., τὰ τοιαῦτα Plut. Suid. 13 μέλοντες Bk., μέλλοντες AB.

38.—M. ξη' = fr. 103, 1 B. D.

ὅτι τοῖς Ἀθηναίοις τὸ Μιθριδάτου φρονήσαντας Σύλλας πολιορ-
κία παρασησάμενος πάσαν ἐδέησε μικροῦ πανωλεθρίας διαφθεῖραι τὴν

Excerpta
Planudæ

πόλιν διὰ τὰς εἰς αὐτὸν ἐν τῷ τῆς πολιορκίας χρόνῳ γινομένης ἐπ' αὐτῶν ἔβρις, εἰ μὴ τινας Ἀθηναίων γεννάδες καὶ οἱ συστρατευόμενοι
5 Ῥωμαίων ἔπεισαν αὐτὸν στήσαι τὸν φόρον. καὶ ὅς ἐγνομίον τι τῶν πάλαι Ἀθηναίων διεξιλλῶν ἐκείνους ἔγη χαρίζεσθαι πολλοῖς μὲν ὀλίγους, ζῶντας δὲ τεθνηγόσιν. M p. 549.

cf. Plut. Sull. 14, 5.

3 γινομένης AB, γενομένης Bk. 6 πολλοῖς μὲν ὀλίγους AB, πολλοὺς μὲν ὀλίγοις Gros.

39.—M. ξθ' = fr. 103, 3 B. (p. 143 adn. D.).

ὅτι Ῥωμαῖοι κατὰ τὴν πρὸς τὴν Μιθριδάτου στρατιὰν μάχην εἰς γυγὴν ἐτρέπησαν· ὁ δὲ Σύλλας ἀποβάς τοῦ ἵππου καὶ σημεῖον στρατιωτικὸν ἀρπάσας ὠθεῖτο διὰ τῶν γεγόντων εἰς τοὺς πολεμίους, βοῶν ὡς ἐγὼ μὲν ἄπειμι ζωῆς ἐπονειδίστου καὶ φυγῆς εὐκλεῆ θάνατον
5 ἀνταλλαζόμενος· ἔμεις δὲ ὧ συστρατιῶται, ἦν ἔρηται τις ποῦ τὸν Σύλλαν ἀπολελοίπατε, γράζειν μεμνημένους ἐν Ὀρογομενῷ. τοῦτον ἠθρόντος ἀνέστρεψαν μετ' αἰδοῦς καὶ τῆς ἐς τὸν στρατηγὸν εὐλαβείας, καὶ τῶν πολεμίων ἐκράτησαν. M. p. 549.

cf. Plut. Sull. 21, 2.

5 ἀνταλλαζόμενος scripsi, ἀνταλλαζόμενος B, ἀλλαζόμενος A 6 μεμνημένους AB, μεμνημένοι Mai. ex Plut.

40.—M. ο' = p. 146 adn. D.

ὅτι Σύλλας ἑαυτὸν εὐτυχῆ προσαγορεύειν διεκείνυστο· καὶ ποτε θείας οὔσης τὴν Ὀρησίον φασὶ τοῦ ἠήτορος ἀδελφῆν Βαλλερίαν ἐξόπισθεν τοῦ Σύλλου πορευομένην ἐπιβαλεῖν τὴν χεῖρα καὶ κροκίδος τοῦ ἱματίου σπάσαι· τοῦ δὲ ἐπιστραγέντος, “οὐδὲν δεινόν”, εἰπεῖν,
5 “ἀτόκωρατο, ἀλλὰ βοῖλομαι γὰρὼ μικρὸν εὐτυχίας μεταλαβεῖν”. τὸν δ' ἔπερησθήναι τε τῷ θηθέντι καὶ μετὰ μικρὸν ἀγαγεῖσθαι τὴν γυναῖκα πρὸς γάμον, τῆς Μετέλλης ἤδη τεθνηκυίας. M p. 550.

cf. Plut. Sull. 35, 3.

41.—M. οα' = p. 146 adn. D.

ὅτι Σύλλου καὶ Μαρίου στασιασάντων καὶ τυραννικώτερον τῶν πραγμάτων ἀπομείνων μετὰ τὴν τοῦ Μαρίου τελευτὴν ἐς πᾶν ἐπέβημι Σύλλας τοῖς ἀντιστασίαις, ὡς τὴν Μαρίον τελευτὴν οὐκ ἀπαλλαγὴν ἀλλὰ μεταβολὴν τυραννίδος νομισθῆναι· πάσῃ γὰρ εἰς αὐτοῖς
5 ὁμοίητι χρώμενος τελευτῶν ἔστιν οἷς χρημάτων ἢ κτημάτων ἕνεκα ἐπ' ὄφελός τῶν ἑαυτοῦ φίλων ἐτιμωρεῖτο. λέγεται γοῦν Κόιντον, ἔνθα ἰαγυαῆ, ἰαυιζῆ τε καὶ σώφρονα, σὺδεδέφως μὲν γεγονότα στάσιως, ἀδοκίμως δὲ ἐν τοῖς προγγραμμένοις θεασάμενον ἑαυτόν, “οἶμοι τάλας”, εἰπεῖν, “διώκει με τὸ ἐν Ἀλβανοῖς χωρίον”. M p. 550.

= Ioann. Antioch. fr. 68 M. cf. Plut. Sull. 31, 9.

3 οὐκ ἀπαλλαγὴν ἀλλὰ om. B.

42.—M. οβ' = p. 146 adn. D.

Excerpta
Planudea

ὅτι ἀποδειχθέντος ἰσχύος τοῦ Λεπίδου χαίροντα Σύλλας τῷ γε-
γονότι Πομπήιον ἰδὼν “εὐ γε” ἔφη “τίς σπουδῆς, ᾧ νεερίᾳ, ὅτι Κα-
τοίλον πρότερον ἀνηγόρευας Λεπίδου τοῦ πάντων ἀρίστου πολιτῶν·
ᾧρα μέντοι σοι σκοπεῖν ὅπως ἰσχυρὸν γεγονότα καταγωνίσῃ τὸν ἀν-
τίπαλον”. τοῦτο μὲν ὁ Σύλλας ὅσπερ ἀπεθέσπισε· μετ’ ὀλίγον γὰρ 5
ἐξυβρίσας εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ Λεπίδος πολέμιος κατέστη τοῖς περὶ τὸν
Πομπήιον. M p. 550.

= Ioann. Antioch. fr. 68 M. cf. Plut. *Sull.* 34, 8.

43.—M. ογ' = fr. 106, 2 B. D.

ὅτι κεραινοῦ ἐπὶ τὸ Καπιτώλιον ἐνεχθέντος ἄλλα τε πολλὰ καὶ οἱ
τῶν Σιβυλλείων χρησμοὶ διεφθάρησαν. M p. 551.

44.—M. οδ'.

Ἔτι Δούζουλλος ἔλεγεν ὡς ἓνα βούλοιτο ἂν ἐξελέσθαι κινδύνου
Ῥωμαίων ἢ πάντα τὰ τῶν πολεμίων ἀμαχεῖ λαβεῖν. M p. 551.

cf. Plut. *Luc.* 8, 3.

45.—M. οε' primum est fragmentum e Xiphilino excerptum.

SIGLORUM CONSPECTUS.

ZONARAS

- A = cod. Parisinus n. 1715 (p. IV sq.)
 B = cod. Vindobonensis n. 16 (p. III sq.)
 C = cod. Colberteus sive Parisinus n. 1717 (p. IV)
 c = cod. Monacensis n. 324 (p. V. sq.)

EXCERPTA VALESIANA (V)

- cod. = cod. Peirescianus (p. VI sqq.)

EXCERPTA MAIANA (M)

- cod. = cod. Vaticanus n. 73 rescriptus (p. XVI sqq.)

EXCERPTA URSINIANA (U^G ET U^R)

- U^G = Excerpta tituli *περὶ πρέσβειων ἔθνικῶν πρὸς Ῥωμαίους*
 U^R = Excerpta tituli *περὶ πρέσβειων Ῥωμαίων πρὸς ἔθνικούς.*
 A = cod. Ambrosianus N 135 sup. (p. XXX)
 B = cod. Bruxellensis n. 11317—11321 (p. XXVI sq.) } U^G
 M = cod. Monacensis n. 185 (A) (p. XXVIII)
 V = cod. Vaticanus n. 1418 (p. XXX sq.)
 B = cod. Bruxellensis n. 11301—11316 (p. XXV sq.) } U^R
 M = cod. Monacensis n. 267 (B) (p. XXVIII sq.)

FRAGMENTA PARISINA (P)

- cod. = schedae rescriptae foliis aliquot cod. Strabonis Parisini
 n. 1397 adglutinatae (p. XXXV sqq.)

EXCERPTA FLORILEGII

- A = cod. Vaticanus n. 739 (p. XLIV sq.)
 B = cod. Barberinus 1 n. 158 cod. 365 (p. XLV)

EXCERPTA IN BEKKERI ANECDOTIS

- cod. = cod. Coislinianus n. 345 (p. LIV)

EXCERPTA TZETZAE IN SCHOLIIS AD LYCOPHRONIS ALEXANDRAM

- A = cod. Ambrosianus n. 222
 B = cod. Parisinus n. 2723
 a = cod. Palatinus n. 18
 b = cod. Palatinus n. 264 } (p. LVIII sq.)

LIBRI SUPERSTITES

- 36, 1—17 } V = cod. Vaticanus n. 144 (p. LXV)
 } P = cod. Parisinus n. 1689 (p. LXXXII, cf. omnino pag. seq. adn. 3)
 36, 18—40 L = cod. Laurentianus 70 n. 8 (p. LXI sqq.)

Bk.	= Bekkerus
Cob.	= Cobetus (p. CII)
Cob. (m)	= Cobetus in margine exemplaris sui (p. CII, 1)
Dind.	= Ludovicus Dindorfius
Fabr.	= Fabricius (p. XCVI)
v. Herw.	= v. Herwerden (p. CI sq.)
v. Herw. (litt.)	= v. Herwerden in litteris ad me datis
Leuncl.	= Leunclavius
Mai.	= Maius
N	= Anonymus apud Reimarum (p. XCVII)
Nab.	= Naberus (p. CI sq.)
Odd.	= Oddeyus (p. XCVII)
P	= Palmerius (p. XCVII)
Reim.	= Reimarus
Rk.	= Reiskius (p. XCVII)
St.	= Sturzius
H. St.	= Henricus Stephanus
R. St.	= Roberti Stephani editio princeps, sive lectio codici sive Roberto ipsi debeatur
R. St. (coni.)	= Robertus Stephanus de coniectura (cf. p. XCI)
Turn.	= Turnebus (p. XCVII)
Urs.	= Ursinus
Val.	= Valesius
Xiph.	= Xiphilinus
Xyl.	= Xylander
Zon.	= Zonaras

Uncis () inclusa in parenthesi sunt dicta

„ < > „ praeter codicum fidem sunt addita

„ [] „ delenda videntur.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

- p. 4 infra: 22^a καὶ om. A recte fortasse *lege*: 21^a καὶ om. A
- p. 6 v. 3: Fr. 2, 5 vide inter fr. 43, 20 et 22 *lege*: Fr. 2, 5 vide p. 174
- p. 41 v. 3 im.: Κομνιος C, καμνιος BA^c *lege*: Κομνιος Wolf.,
καμνιος BCA^c
- p. 57 v. 2 im.: πάντες τὴν χάριν ταύτην A *lege*: πάντες ταύτην τὴν
χάριν A
- p. 112 v. 10 im.: μικρόν] *lege*: 11 μικρόν]
- p. 113 v. 9 im.: καὶ προσεποιούντο cod. ut conī. Bk. *lege*: καὶ προσεποιούντο
Bk., καὶ ἐποιούντο
cod.
- p. 114 v. 15 im.: *adde*: 4 τὰ μέγιστα om. palimps.
- p. 121 v. 7 im.: 4 τε om. C *lege*: 3 τε (alterum) om. C
- p. 121 v. 1 im.: *adde*: 20 ἦθελε BC^c, ἦθελον A
- p. 122 v. 3 im.: τὴν om. A *lege*: τὴν (alterum) om. A
- p. 124 v. 3 im.: *adde*: 1 τὸν (alterum) om. A
- p. 126 v. 1 im.: 8 τῆς om. A *lege*: 9 τῆς om. A
- p. 129 v. 1 im.: 1 βεβούλημαι *lege*: 3 βεβούλημαι
- p. 138 v. 8: in adn. ad εὶ μήπερ *adde*: fr. 29, 6; 42, 45, 1, Arist. *Lys.* 629,
ἦν μήπερ Herod. 6, 57
- p. 147 v. 20: *adde*: ἐξέρχη cod.
- p. 161 v. 12: Fr. 43. 25 vide p. 174 *lege*: Fr. 43, 25 vide p.
172
- p. 168 v. 6: 166, 29 *lege*: 166, 25
- p. 174 v. 2 im.: *adde*: cf. tamen Much, *germanische Völkernamen, Zeitschrift*
f. d. deutsche Altert. 39 (1895) p. 34 sq.
- p. 195 v. 7 im.: *adde*: an legendum ἀνηλεῶς coll. 47, 8, 1?
- p. 213 v. 20: quod valde arridet et restituendum
videtur *lege*: at cf. Zon. 9, 26, 5
- p. 214 v. 2 im.: *dele*: ἐνεδήμει] ἐξεδήμει Dio?
- p. 231 v. 9 im.: *adde*: 8 οἴκοι πέμψαι] <τοῖς> οἴκοι πέμψαι Kuiper. (litt.)
- p. 307 v. 8 im.: confer p. CXIX
- p. 360—367: vide varias lectiones ex codice P allatas p. LXXXIII
adn. 3
- p. 450 v. 8 im.: προδεικνύντος probat Polak., qui confert Xen. *Cyr.* 6, 1, 4 et
exempla a Dindorfio ad h. l. congesta; praeterea praecedens
καὶ με μὴ in καὶ μὴ με mutandum censet.

CASSII DIONIS COCCEIANI

HISTORiarUM ROMANARUM

QUAE SUPERSUNT

RELIQUIAE LIBRI I.

... πάντα ὡς εἶπεῖν τὰ περὶ αὐτῶν τισὶ γεγραμμένα, συνέ- 1,2 p. 195
 γραψα δὲ οὐ πάντα ἀλλ' ὅσα ἐξέκρινα. μὴ μέντοι μηδ' ὅτι κεκα-
 λιπευμένοις, ἐς ὅσον γε καὶ τὰ πράγματα ἐπέτρεψε, λόγοις κέχρημαι,
 ἐς τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν διὰ τοῦτο τις ὑποπτεύσῃ, ὅπερ ἐπ' ἄλλων
 5 τινῶν συμβέβηκεν· ἐγὼ γὰρ ἀμφοτέρω, ὡς οἶόν τε ἦν, ὁμοίως ἀκρι-
 βῶσαι ἐσπούδασα. ἄρξομαι δὲ ὄθεν περ τὰ σαφέστατα τῶν περὶ 3
 τήνδε τὴν γῆν, ἣν κατοικοῦμεν, συμβῆναι λεγομένον παρελάβομεν.
 M. 1 (p. 135).

Fr. 1, 1 vide inter fr. 6, 2 et 3. Est Valesianum excerptum 2, praeter neces-
 sitatem ante Val. exc. 1 (6, 2) et initio operis Dionē a Bekkero collocatum.

1 πάντα z. t. λ.] prima verba p. 195 (i. e. primae qua excerpta Dionē a Bekkero
 continentur) codicis rescripti Vaticani 73, qui titulum Constantinianum περὶ γνομῶν
 complectitur. — (ἀνέγνω) suppl. Maius, (ἀνέγνω μὲν) Bk. 3 ἐπέτρεψε Bk.,
 ἐξεπέτρεψε cod. 7 παρελάβομεν] in cod. continuo sequitur τὴν γῶραν z. t. λ.

[Zonaras 7, 1 (p. 3, 1 B. = p. 85, 6 D.)

Tzetzes ad Lyc. Alex. v. 1232.]

πεντηχοστῶ δὲ πέμπτῳ ἔτι αὖ' 4, 4

Αἰνείας μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλε-

Ἡρακλέους οὗτος ἔ Αἰνείας, μετὰ

1^a Zonaras libro 7 res Romanas narraturus statim Dionem sequi coepit. —
 Nec dubium etiam apud Tzetz. in Lycophr. Alex. v. 1232 (= fr. 4 Bk. et
 Dind.) Dionem mutilatum superesse, ut primus vidit Valesius. Qui tamen iniuria ad
 eum quoque rettulit quae ante πεντηχοστῶ δὲ πέμπτῳ ἔτι z. t. λ. (§ 4) in hoc
 scholio leguntur: αὐτὸς δὲ (sc. Aeneas) ἀπὸ Μακεδονίας ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν,
 ἢ πρὶν Ἀργεσσα (ἄργεσσα B) ἐκαλεῖτο, εἴτα Σατυρία (σατυρία A, σατύρος B)
 ἀπὸ τοῦ Κρόνου (Σατύρος γὰρ ὁ Κρόνος παρὰ Ῥωμαίους), εἴτα ἀπὸ τινος
 Αἰσῶνος Αἰσῶνία, εἴτα Τυρρηγία. (2) εἴτα ἀπὸ Ἰταλοῦ ἢ ἀγ' ἐνὸς ταύρου
 τῶν Γηρονόου ἀγομένον παρ' Ἡρακλέους καὶ ἀποσιωτάσαντος καὶ ἀπὸ (ἀπο-
 σιωτάσαντος καὶ ἀπὸ b, om. AaB) Πηγιῶν διανηξαμένον εἰς Σικελίαν, εἰς
 πεδῖον Ἐρμῶνος Ἐλύμων μὲν βασιλέως υἱοῦ δὲ Ποσειδῶνος, Ἰταλία ἢ γῶρα
 ἐκλήθη· Ἰταλὸν γὰρ Τυρρηγοὶ τὸν ταῦρον καλοῦσιν. (3) οὕτως οὖν Ἰταλία ἢ
 γῶρα ἐκλήθη, ἣς πρῶτος Πίκοξ ἐβασίλευσεν, εἴτα υἱὸς αὐτοῦ Φαῖνος, ὅτε καὶ
 Ἡρακλῆς ἐκεῖσε μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ Γηρονόου βῶν παρεγένετο. καὶ γενῆ
 Λατῖνον ἐκ τῆς Φαῖνος γενναῖός, ὃς ἐβασίλευσεν τῶν ἐκεῖσε (sic A B) καὶ ἀπ'
 αὐτοῦ Λατῖνοι πάντες ἐκλήθησαν (fr. 4, 1 — 3 Bk. et Dind.). — § 1 et 2 Dionē
 abiudicavit H. Haupt. Herm. 14, 432 sq. coll. Apollod. Bibl. 2, 5, 10, 10 Heyne
 = p. 59, 6 West. Etiam Dionys. 1, 35 conferri iubet Scheer. in litt. ad me

τὴν χώραν ταύτην, ἐν ἣ τὸ τῶν Ῥωμαίων ἄστυ πεπόλισται . .
M. 2 (p. 135).

[Zon. 7, 1 (p. 3, 1 sqq. B. = p. 85, 6 sqq. D.) Tzetz. ad Lyc. v. 1232.]

μον ἀφῆκτο πρὸς Ἀβορρίγινας, οἱ
πρῶτῃν τὴν χώραν ὄκουν καθ' ἣν
ἡ Ῥώμη πεπόλισται, Λατίνου τοῦ
Φαύνου τότε τὴν τούτων ἀρχὴν
ἔχοντας, καὶ προσέσχε Λαυρεντιῶ
κατὰ τὸν Νουμίκιον ποταμόν,

ἐνθα κατὰ τι δὴ θεοπρόπιον λέγε-
ται παρασκευάζεσθαι πονήσασθαι
τὴν κατοικήσων.

τὴν τῆς Τροίας ἄλωσιν, εἰς Ἴτα-
λίαν, ὡς ἐφημεν, καὶ Λατίνους
παραγίνεσθαι. περὶ Λαύρεντον δὲ
προσώκειλε τὸ καὶ Τροίαν καλού-
μενον, περὶ Νουμίκιον ποταμόν,
ἔχων καὶ τὸν ἐκ Κρεοῦσης υἱὸν
αὐτοῦ Ἀσκάκιον ἢ Ἴλον· ὅπου
φαγόντων τῶν μετ' αὐτοῦ τὰς
τραπέζας σελινίνας οὔσας, ἡ ἐκ
τῶν σκληροτέρων μερῶν τῶν ἄρ-
των (οὐ γὰρ εἶχον τραπέζας), ἔτι
δὲ καὶ χοίρου λευκῆς ἀπὸ τοῦ
πλοίου αὐτοῦ ἀποσκιρτησάσης ἐπὶ
τὸ ἀπ' αὐτῆς ὠνομασμένον Ἀλβα-
νὸν ὄρος καὶ τριάκοντα τετοκυίας,
ἔπερ ἐδήλουν ὅτι τριακαστῶ ἔπει
οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ γῆν καὶ κρά-
τος ἄμεινον ἔξουσιν, ἐπαύθη τῆς
ἀληθείας, ἐκ χρησμοῦ τοῦτο προ-

datis monetque exordium αὐτὸς — Ἰταλίαν ex vetere scholio p. 179, 8 Kink.
esse desumptum. § 3 οὕτως — ἐκλήθησαν atque prima verba § 4 πεντηκαστῶ
— Ἡρακλέους num Dionis sint equidem valde dubito.

1^a Ἀβορρίγινας BCA^c, Ἀβορρίγινας Dind., cf. Schwegler 1, 198 sqq.

3^a τοῦ B^c, τοῦ τοῦ CA recte fortasse 5^b περὶ Νουμίκιον a (nisi quod Νου-
βίκιον), om. A, περὶ μίκην ἢ κίον B. — Νομίκιος Dion. 1, 64, Numicius Sisenna
fr. 3 P. = Non. s. v. *iuatim*, Ovid. *Fast.* 3, 647, *Met.* 14, 599, Plin. *n. h.* 3, 5,
56, Sil. 5, 191 (sed Numicus v. 150), Solin. 2, 15. sed Numicus Liv. 1, 2, 6, Sil. 5,
180, Serv. *ad Aen.* 4, 620; 7, 150. 797 (cf. 1, 259; 12, 794), C. I. L. 14, 2065

7^b Ἴλον Ἰουλον Val. iniriura, cf. Verg. *Aen.* 1, 268, App. b. c. 2, 68, Serv. *ad*
Aen. 2, 167 ὄπον — τραπέζας] Ad haec cf. Tzetz. ad Lyc. v. 1250:

εἶπον τὴν ἱστορίαν οὐκ ἔθεν πλατῶς, ὅπως ἐτίσειεν Αἰνεΐας τὴν Λαβρινίαν κἄν
οἴτοι μὴ εἰδότες τὴν Ῥώμην φασίν. ὄρα γὰρ ὅπως φασὶ τὴν ἱστορίαν. Χρή-
σμον ἔλαβεν ὁ Αἰνεΐας, ἐνθα ἂν οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ καταφάγωσι τὰς ἐαντῶν
τραπέζας, ἐκεῖ κτίσαι πόλιν. ἐλθόντες (ἡλθον B) οὖν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἀπορή-
σαντες τραπέζων ἄρτοις ἀντὶ τραπέζων ἐχρήσαντο. τέλος δὲ (καὶ τέλος B)
ἔφραγον καὶ τὰς τραπέζας ἦτοι τοὺς ἄρτους. συνεῖς οὖν ὁ Αἰνεΐας τὸν χρησμόν
ἔτίσει τὴν Λαβρινίαν (om. B) πόλιν ἐκεῖσε (ἐκεῖ B), κἄν οἱ μὴ εἰδότες τὴν
Ῥώμην φασίν. cf. Schwegler 1, 185 14^b ὠνομασμένον B, om. Aab

16^b ἔπερ ἐδήλουν AaB, ἡπερ ἐδήλουν b.

ὅτι περὶ Τυρσηνῶν φησιν ὁ Δίων "ταῦτα γὰρ καὶ προσήκων 2,4
ἐνταῦθα τοῦ λόγου περὶ αὐτῶν γεγράφθαι· ἐτέρωθι καὶ ἄλλο τι

Fr. 2, 1 et 2 vide inter Fragmenta incertae sedis. cf. H. Haupt. *Herm.*
14, 434. — Fr. 2, 3 collocatum inter fr. 57, 21 et 22.

1 Dio de Tuscis obiter egisse putandus est cum eos Rutulis auxilio venisse
narrasset. cf. Zon. 7, 1, 4, Tzetz. ad Lyc., Liv. 1, 2, 3 *Τυρσηνῶν* ita Dio (cf. 38,
37, 5; 45, 12, 6; 48, 30, 5. 46, 3. 50, 2, Zon. 7, 1, 4; 7, 17 et 20 passim; 8, 20,
4 et 24, 8) Herodotum et Thucydidem secutus 2 ἐτέρωθι καὶ] καὶ (om. ἐτέ-

[Zon. 7, 1 (p. 3, 6 sqq. B. = p. 55, 12 sqq. D.)

Tzetz. ad Lyc. v. 1232.]

2 ὁ δὲ τῆς χώρας ἄρχων Λατίνος ἀπεῖργε τῷ
Αἰνεΐα τὴν ἐν τῇ χώρῃ καθίδρυσιν. καὶ συμ-
βαλὼν ἤπταται· εἶτα δι' ὀνειράτων φανέν-
των ἀμφοῖν καταλλάττονται· καὶ τῆς κα-
τοικίας αὐτῷ παραχωρεῖ, καὶ τὴν θυγα-
τέρα Λαουινίαν εἰς γάμον ἐκδίδωσιν. ἔνθα
πόλιν ὁ Αἰνεΐας οἰκοδομήσας ὠνόμασε Λαου-
ίνιον· ἣ τε χώρα Λάτιον ἐπεκλήθη καὶ οἱ
ἄνθρωποι οἱ ἐκεῖ Λατῖνοι προσηγορεύθησαν. 10
3 Ῥουτούλοι δὲ ὁμοροῦντες τῇ χώρῃ ἐκ πό-
λεως Ἀρδέας ὁρμώμενοι, καὶ πρόσθεν δυσμε-
νῶς ἔχοντες πρὸς Λατίνους, καὶ τότε πόλε-
μον ἤραντο, ἐπαρήγοντος αὐτοῖς καὶ Τούρ-
νου ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς καὶ τῷ Λατίνῳ 15
προσήμετος, ὃς δι' ὄργῆς τὸν Λατίνον
πεποίθητο διὰ τὸν Λαουινίαν γάμον· ἐκείνῳ
γὰρ ἡ κόρη προωμολόγητο. μάχης οὖν γενο-
μένης πίπτουσιν ὁ τε Τούρνος καὶ ὁ Λατῖ-
νος, τὴν δὲ νίκην ὁ Αἰνεΐας κεκόμιστο καὶ 20
4 τὴν τοῦ πενθεροῦ βασιλείαν. μετὰ δὲ τινα
χρόνον συμμαχίας ἐκ Τυρσηνῶν οἱ Ῥουτούλοι

ακημοῦς, θύσας δὲ καὶ
τὴν χοῖρον παρεσκευά-
ζετο κτίζειν πόλιν. ὁ 7
δὲ Λατίνος τοῦτον οὐκ
5 εἶα· ἤττηθεις δὲ πολέμῳ
δίδωσιν Αἰνεΐα πρὸς γά-
μον Λαβινίαν τὴν αὐτοῦ
θυγατέρα. Αἰνεΐας δὲ κτί-
σας πόλιν Λαβινίαν ὀνό-
μασε. 10

Λατίνου δὲ καὶ Τούρνου
τοῦ Ῥουτούλων βασι-
λέως πολέμῳ ὑπ' ἀλλή-
λων ἀποθανόντων Αἰνεΐας
ἐβασίλευσεν.
ἀνηρημένου δὲ καὶ Αἰ- 8

3^b κτίζειν, AaB, κτίσαι b 4^a εἶτα — καταλλάττονται habet A (non
omittit) 7^a Λαουινίαν CA (semper), λαουινίαν B (semper) 7^b Λαβινίαν B,
ἀλβηνίαν A 9^b Λαβινίαν] λαβηνίαν AB, λαβινίαν b. scripsisse videtur Tzetzes
hic Λαβηνίαν et § 9 Λαβηνίας quamquam Λαβίνιον paulo post § 9 9^a οἱ
ἄνθρωποι — προσηγορεύθησαν] cf. Tzetz. ad Lyc. *Alex.* v. 1254: οἱ Ἄβοφείγινες
ἐπὶ Λατίνον τοῦ Φαίνου ἢ Ἡρακλίου (ἢ Ἡρακλίου Dionis non videtur, cf. su-
pra Tzetz. ad v. 1232 in. = fr. 4. 3 Bk., Dind.) υἱοῦ Λατίνου ἐκλήθησαν. Cf.
quoque Zon. § 1 et Eust. ad Dion. *Perieg.* 350 (vide p. 5) 16^a γενομένης
BA^c, γινομένης C 22^a Τυρσηνῶν BC^c, τυρσηνῶν A.

καὶ αὐθις αὖ ἕτερον, ὅτω ποτ' ἂν ἡ διέξοδος τῆς συγγραφῆς τὸ αἰεὶ παρὸν εὐτρεπέζουσα προστύχη, κατὰ καιρὸν εἰρήσεται. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀναγκαίων ἀρκούντως ἔχοντες· τὰ μὲν γὰρ τῶν Ῥωμαίων πάντα κατὰ δύναμιν ἐπέξειμι, τῶν δὲ δὴ λοιπῶν τὰ πρόσφορα αὐτοῖς μόνον γεγράφεται." M. 3 (p. 136).

ρωθι) Mai., ἔτερα . . . dispexit v. Herw., ἐτέρωθι καὶ ego, addidique in re praesenti „sic omnino“. An ἐτέρωθι (δὲ) vel (γὰρ) καλ? Ceterum cf. Herod. 6, 19.

2 αἰεὶ παρὸν Bk., λαπαρὸν cod. 3 τῶν ἀναγκαίων] cf. fr. 1, 1 (p. 12), Zon. 9, 22, 3 ἔχοντες corruptum, ἔξει coll. Thuc. 1, 22, 4 vel ἔχεται Bk., ἔχει Gros.

[Zon. 7, 1 (p. 4, 13 sqq. B. = p. 86, 2 sqq. D.)

τυχόντες ἐπῆλθον τῷ Αἰνεῖα καὶ τὸν πόλεμον νενικήρασιν. ἀφανῆς δὲ ὁ Αἰνεῖας γενόμενος, οὔτε γὰρ ζῶν ᾤφθη ἔτι οὔτε μὴν τεθνεώς, ὡς θεὸς παρὰ Λατίνους τετιμητο. ἐντεῦθεν καὶ τοῖς Ῥωμαίοις τοῦ σφετέρου γένους ἀρχηγέτης νενόμισται καὶ Αἰνεῖάδαι καλεῖσθαι ἀρχοῦσι. τὴν δὲ τῶν Λατίνων ἀρχὴν ὁ ἐκείνου υἱὸς Ἀσκάnios διεδέξατο, ὃς οἴκοθεν συνείπετο τῷ πατρί· οὐδέπω γὰρ ἐκ τῆς Λαουινίας παῖδα ἐγένεατο, ἔργου δ' αὐτὴν καταλείλουπε. τὸν δὲ Ἀσκάnios κατακλείσαντες οἱ πολέμιοι ἐπολιόρκουν· νυκτὸς δ' οἱ Λατῖνοι αὐτοῖς ἐπιθέμενοι τὴν τε πολιορκίαν ἔλυσαν καὶ τὸν πόλεμον.

6 Χρόνου δὲ διεκλυθῆτος πληθυνθέντες οἱ Λατῖνοι τὴν μὲν πόλιν τὸ Λαουίνιον οἱ πλείονες ἐκλελοίπασιν, ἑτέραν δ' ἐν ἀμείνονι χώρῳ ἀντοικεδομήσαν, ἣν Ἀλβαν ἐκ τῆς λευκόκτητος καὶ ἀπὸ τοῦ μήκουσ Λόγγαν ἐπωνόμασαν· εἵποιεν ἂν Ἑλληγες λευκὴν καὶ μακράν.

Tzetz. ad Lyc. v. 1232.]

νεῖου πολέμῳ ἐν Λαυρέντῳ ὑπὸ τῶν αὐτῶν Ῥουτούλων καὶ Μαζεντίου τοῦ Τυρρηνοῦ, ἐργάου οὔσης τῆς Αἰνεῖου γυναικὸς Λαβινίας τὸν Σιλβιον. Ἀσκάnios ὁ ἐκ Κροεούσης παῖς βασιλεύει,

10

ὃς καὶ τὸν Μαζέντιον πολέμῳ συμβαλόντα νικῆτελέως, μὴ δεχόμενον τὰς προσβείας, ἀλλὰ τὰ τοῦ

15

Λατίνου πάντα εἰς ἐτήσιον δασμὸν ζήτουσιν.

αὐξηθέντες δὲ οἱ Λατῖνοι, 9

ἐπεὶ καὶ τὸ τριακοστὸν ἔτος ἐνέστη, Λαβινίας μὲν

20

ὑπερσφρόνησαν. Ἀλβαν δὲ Λόγγαν ἑτέραν πόλιν ἐκτίσαν ἀπὸ τῆς χοίρου, τούτεστι λευκὴν μακράν.

3^b Μαζεντίου AB, μαζεντίου a, μεζεντίου b. — Μεσέντιος Dion. 1, 64 65; 2, 5. Mezentius Latine, formam Messentius, Medentius citant grammatici cf. Schwegl. 1, 330 4^a Λατίνους BA^c, τοῖς Λατίνους C τετιμητο CA^c, τετιμηται B 10^a καταλείλουπε CA, κατελείουπε B^c 11^b Μαζέντιον B Μαζεντον A 19^b Λαβινίας B a, λαβηνίας A, λαβινίας b 20^a χώρῳ BCA^c recte cf. Herod. 1, 160 al., Thuc. 2, 20, 4; 7, 78, 4, χώρῳ Wolf (non A)

22^a καὶ om. A recte fortasse.

[Zon. 7, 1 (p. 5, 4 sqq. B. = p. 86, 19 sqq. D.)

Tzetz. ad Lyc. v. 1232.]
καὶ τὸ ἐκαέσθε ὄρος Ἄλβα-
νὸν ἐκάλεσαν ὁμοίως· τὰ
δὲ ἐκ Τροίας ἀγάλματα
μόνα πρὸς τὸ Λαβίνιον 10

Ἄσκανίου δὲ τελευτήσαντος οἱ Λατῖνοι τὸν ἐκ
τῆς Λαουινίας τεργθέντα τῷ Αἰνεΐα υἱὸν εἰς τὴν
βασιλείαν προσημύσαντο τοῦ Ἄσκανίου παιδός,
διὰ τὸν πάππον τὸν Λατῖνον τοῦτον προκρίναν-
7 τες, Σίλωνιον κεκλημένον. ἐκ Σιλονίου δὲ Αἰ-
νεΐας ἐπέγηθη. ἐξ Αἰνεΐου δὲ Λατῖνος ἐγένετο,
Λατῖνον δὲ διεδέξατο Πάστις. Τιβέριος δ'
ἄρχας μετέπειτα ἐν ποταμῷ καλουμένῳ Ἄλ-
βουλίῳ πεσὼν διεφθάρη· ὃς δὴ ποταμὸς Τίβερις
ἐξ ἐκείνου μετωνομάσθη, ὅθεν διὰ τῆς Ῥώμης 15
καὶ ὧν τῇ πύλει πολυακρόστατος καὶ Ῥω-
μαίαις ἐς τὰ μάλιστα χρησιμώτατος. ἔκγονος
δὲ τοῦ Τιβέριου Ἀμούλιος ὃς ὑπερφρονήσας
καὶ θεοῦν ἐκυτὸν τολμήσας, ὡς βρονταῖς τε
ταῖς βρονταῖς ἐκ μηχανῆς ἀντεπάγειν καὶ ἀντ- 20
ασπράπτειν ταῖς ἀστραπαῖς ἐνεκίηπτεν τε
κεραυνούς. διεφθάρη, τῆς λέμνης παρ' ἧς τὰ
αὐτοῦ βασίλεια ἴδρυτο ἐπιφρονείης αἰωνίδιον
καὶ καταποντισιάσης κλυέων καὶ τὰ βα-

5 δεύτερον ὑπεσπράγγισαν.
μετὰ δὲ Ἀσκανίου τελευ-
τῆν οὐχ ὁ αὐτοῦ παῖς
Ἰούλος ἐβασίλευσεν, ἀλλ'
ὁ ἐκ Λαβινίας Αἰνεΐου
10 υἱὸς Σίλβιος. ἧ κατὰ
τινας Ἀσκανίου υἱὸς Σίλ-
βιος. Σιλβίου πάλιν Αἰ-
νεΐας, οὗ Λατῖνος, οὗ Κά-
πηρ, Κάπητος δὲ παῖς
15 Τίβεριος.

οὗ Ἀμούλιος.

4^b μόνα om. A Λαβίνιον Ba, λαβήνιον A, λαβίνιον b cf. supra ad § 7
7^b αὐτοῦ ABb, ἄσκανιον a 8^b Ἰούλος] cf. Schwegler 1, 338 9^b Λαβινίας
Ba, λαβηνίας A, λαβιννίας b 10^b ἧ — Σίλβιος] hoc a Tzetz. ipso additum esse
potest. Ceterum cf. Schwegler l. 1. 12^b Αἰνεΐας ABb, ἄλλος αἰνεΐας a
13^a Ἄλβουλίῳ B. αἰβουλίῳ CA. — *Albula* Latine, vide locos apud Schwegl. 1,
340, 5 laudatos. Ceterum cum his conferendus locus Eustathii in Dion. *Perieg.*
350 (= fr. 3, 16 Melber) ὅτι δὲ ἡ Ῥώμη τῆς Λατίνης χώρας ἔστιν, καὶ ὅτι Λα-
τῖνον ὁμώνυμοὶ εἰσὶν οἱ Λατῖνοι, ὃς Ἐθυσσέως καὶ Κίρονης λέγεται. καὶ ὅτι
ὁ Τίβερις, Ἄλβουλόος [Ἄλβας codd. duo; γρ. Ἄλβουλιος Ἄλβας optimi: Ἄλβουλιος
vel Ἄλκονιος ceteri] ποτε καλούμενος, αὐτῷ μετεκλήθη ὡς βασιλέως Τίβεριον
ἐν αὐτῷ θανόντος, ἀλλὰ τε ἱστορεῖται βοῶσι καὶ ἡ τοῦ Δίονος. Τίβεριον δὲ
ἐνταῦθα ἡ ἱστορία φησὶν οὐ τὸν μετὰ τὸν Αἰγούστον, ἀλλ' ἕτερον ἀρχαϊό-
τερον. ὃς, φασὶν, ἐν μάχῃ τελευτήσας καὶ ἐπὶ τοῦ θείματος παρνεχθεὶς ἐπώ-
ρυμον ἐαυτῷ τὸν ποταμὸν ἀφῆκε Quorum ultima ex Dionysio 1, 71, 2 desumpta
sunt, media ipsius Eustathii est additamentum. Prima Dioni attribuenda vi-
dentur, cf. Zon. 7, 1, 1. 2. 7, excepto tamen ὃς — λέγεται (cf. Schwegler 1,
403, 27 et Dion. 1, 72, 5) quocum pugnat Zon. 7, 1, 1 14^b Κάπητος
ABb, κάπνος a 19^a τολμήσας om. A 22^a $\frac{1}{2}$ BC^c, $\frac{1}{2}$ A.

5 (οὐ γὰρ ἔστιν οὔτε προϋδέσθαι πάντα ἀνθρώπων ὄντι οὔτ' ἀποτροπὴν τῶν ἀναγκαίως ἐσομένων εὐρεῖν) τιμωροῦς

Fr. 2, 5 vide inter fr. 43, 20 et 22.

Fr. 3 eiectum. Pausaniae (8, 43) esse vidit Dind. (vol. 5 p. XIII).

Fr. 4, 1^a vide p. 8.

Fr. 4, 1^b—3 Dionii abiudicanda habes supra p. 1, in adn. ad Zonaram.

Fr. 4, 4—15 habes p. 1—8 iuxta Zon. 7, 1, 1—10.

1 supple <ὅτι ἐχοῖν> sive <ὅτι ἔδει> vel cum Bk. <ἔδει δέ>.

[Zon. 7, 1 (p. 5, 17 sqq. B. = 2 p. 87, 4 sqq. D.) Tzetz. ad Lyc. v. 1232.]

σίλεια. Ἄουεντῖνος δὲ ὁ υἱὸς αὐ- οὔ Ἄβεντῖνος.
τοῦ ἐν πολέμῳ ἀπέθανε.

- 9 Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Λαουινίου καὶ Ἄλβανῶν· τὰ δὲ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἐσχῆκασιν τὸν Νομήτορα τε καὶ τὸν Ἀμούλιον, οἱ Ἄουεντίνου μὲν ἐγένοντο υἱοῖοί, τοῦ δ' Αἰνείου ἀπόγονοι.
- Μέχρι τούτου τὰ περὶ Ἄλβης καὶ Ἄλβανῶν. τὰ δὲ περὶ Ῥώμης ἐν- τεῦθεν. Ἄβεντῖνος γενεῆ Νομή- 5 τορα καὶ Ἀμούλιον, ἣ κατὰ τινὰς τὸν Πρόκκον. τοῦ Πρόκκα δὲ τού- του λέγουσι παῖδας τοῦτον τὸν Νομήτορα καὶ Ἀμούλιον. βασι- 10 λεύοντα δὲ τὸν Νομήτορα ὁ Ἀμού- λιος ἐξήλασε, καὶ Αἰγέστην τὸν Νομήτορος υἱὸν ἐν κυνηγεσίῳ ἀναι- ρεῖ, τὴν δὲ ἀδελφὴν Αἰγέστου, 12 θυγατέρα δὲ τοῦ προρρηθέντος Νο- 15 μήτορος, Σιλουίαν ἢ Ῥέαν Ἰλίαν ἰέρειαν τῆς θεᾶς Ἑστίας ποιεῖ, ὡς ἂν παρθένος διαμείνη· ἐδεδίει γὰρ τινα χρῆσμὸν λέγοντα ὑπὸ τῶν Νομήτορος παίδων αὐτὸν ἀναιρε- 20 θῆναι. διὰ τοι τοῦτο τὸν μὲν Αἰγέστην ἀνείλε, τὴν δὲ ἰέρειαν τῆς Ἑστίας ἐποίησεν, ὅπως παρ- θένος καὶ ἄπαις διαμείνη. ἣ δὲ 13

1^a et 6^a Ἄουεντῖνος (- τίνου) Pinder, λουεντῖνος (- τίνου) BCA^c

1^b et 5^b Ἄβεντῖνος B, ἄβεντιανός A 3^b τούτου B, τούτων A 5^a Νομή-
τορα BC^c, νομίτορα A 8 sqq. Quae apud Zonaram sequuntur e Plut. vita
Romuli excerpta sunt. Tzetzam Dionem sequi verisimile est. An tamen eum
solum adhibuerit videndum. Etenim 1) id ipsum quod tanquam e fonte secundo-
ario addit Tzetzes ἢ κατὰ τινὰς — Ἀμούλιον Dionis videtur [Ἄουεντίνου υἱοῖοι
Zon.], 2) § 12 ex duobus fontibus fluxisse putes, 3) pastoris nomen Tzetzac
Φαίστιλος audit, ut etiam Dionysio, quem Φαίστιουλον dixit Dio, vide infra ad
Zon. 7, 3, p. 8 11^b Αἰγέστην] Αἰγέστος Dionys. 1, 76, 2, Ἐγέστος App. reg. 1,
Plut. par. 36 (corruptum) 15^b Σιλουίαν ἢ Ῥέαν Ἰλίαν] cf. Schwegler 1, 426 sq.

τινας τῆς ἀδικίας αὐτοῦ ἐκ τῆς κόρης ἐκείνης γεννηθῆναι. M. 4 (p. 136).

ὅτι στασιάζοντες πρὸς ἀλλήλους Ῥέμος καὶ Ῥωμύλος ἐκδηλον³ ἐποίησαν ὅτι τινὲς καὶ πάννυ ἀσφαλέστερον τοὺς κινδύνους τῶν εὐτυχιῶν συνδιαφέρουσιν. M. 5 (p. 136).

Fr. 5, 2 (= Plan. 1 Mai p. 527) Dionis non est. cf. Const. Man. Chron. vs. 1620 sqq., Laur. Lyd. de mens. 4, 6 (p. 98 Schow).

1 κόρης] Reac Silviae 3 Ῥέμος] Romuli frater Dioni Graeco more Ῥῶμος audit 37, 9, 2. Ῥέμος eclogario videtur deberi ἐκδηλον] ita cod. ut coniecerat Bk., ἐκδημον Mai. 5 συνδιαφέρουσιν] in cod. continuo sequitur καὶ αὐτοὶ τε ζ. τ. λ.

[Tzetz. ad Lyc. v. 1232.]

ἐν Ἄρσος ἄλσει ὑδρευομένη ἔγκυος γίνεται, καὶ γεννᾷ
 Ῥωμύλον καὶ Ῥῶμον. καὶ τήνδε μὲν ἐξαιτεῖται cf. fr. 5, 1
 μὴ ἀποθανεῖν ἢ τοῦ Ἄμουλιου θυγάτηρ, τὰ δὲ
 βρέφη Φαιστύλῳ ποιμένι, Λαυρεντίας ἀνδρὶ, ἔδοντο
 5 εἶψαι περὶ τὸν Τίβεριν ποταμόν. ἃ ἢ τούτου γυνὴ
 λαβοῦσα ἀνέτρεφεν· ἔτυχε γὰρ αὐτὴν τότε νεκρὸν
 βρέφος τεκεῖν. αὐξήθέντες δὲ ὁ Ῥωμύλος καὶ 14
 ὁ Ῥῶμος ἐποίμανον κατὰ τοὺς τοῦ Ἄμουλιου
 ἀγρούς, ἀνελόντες δὲ τινὰς τῶν τοῦ πάππου Νομή-
 10 πορος ποιμένων ἐπετηροῦντο. κατασχεθέντος δὲ
 τοῦ Ῥῶμου δραμῶν ὁ Ῥωμύλος τῷ Φαιστύλῳ
 λέγει, καὶ ὅς δραμῶν τῷ Νομήτορι πάντα διη-
 γεῖται. τέλος ἔγνω Νομήτωρ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ
 παῖδας ὄντας αὐτούς. οἱ δὲ συναραμένων πολλῶν 15
 15 ἀναιροῦσι τὸν Ἄμουλιον, τῷ δὲ Νομήτορι πάππῳ
 αὐτῶν τὴν βασιλείαν τῆς Ἄλβης παρασχόντες αὐτοὶ
 τὴν Ῥῶμην κτίξιν ἀπήρξαντο. Tzetz. in Lycophr.
 Alex. 1232.

Romulus et Remus inter se discordant περὶ τε τῆς ἀρχῆς καὶ περὶ

20 τῆς πόλεως, καὶ διὰ μάχης ἐχώρησαν, ἐν ἣ ὁ Ῥῶμος ἀπέθανεν Zon. 7, 3 (p. 9, 5—10 B. = p. 90, 8—10 D.). Verba quae praecedunt ὁραμη-

4 Λαυρεντίας Val., λαβρεντίας AB. — de nominis formis cf. Momms. R. F. 2, 1, 1 ἔδοντο B, ἔδοντι A, ἔδοντας a, ἔδωκε b et ita Val. 5 περὶ] πρὸς Val. — Ceterum conferri meretur Eustathius in Odys. p. 1961, 13—16 = fr. 3, 17 Melber, quem locum attulit Dind. Fleck. Jahrb. 1869 p. 12: ἐν οἷς [infantibus nutritis ab animalibus] καὶ οἱ τῶν Ῥωμαίων ἔξαρχοι κατὰ Λίωνα, Ῥῶμος δηλαδὴ καὶ Ῥωμύλος, οὓς ἐθήλασε λύκαινα, ἢ παρὰ Ἰταλιώταις λοῦπα· ὃ δὴ ὄνομα μετῆγται ἀστεῖως εἰς ἑταιρίδων προσηγορίαν 19 Ad haec et sequentia cf. H. Haupt. Herm. 14, 441.

- 4 καὶ αὐτοὶ τε ἐξεμάθον καὶ τοὺς ἄλλους ἐξεδίδαξαν ὅτι οὐθ' οἱ τιμωρούμενοί τινος κατορθοῦσι πάντως, ὅτι προηδίκηται, οὐθ' οἱ παρὰ τῶν κρείττωνων ἀπαιτοῦντές τινα ἀπολαμβάνουσιν αὐτά, ἀλλὰ πολλὰκις καὶ τὰ λοιπὰ προσπολλύουσιν. M. 6 (p. 136).
- 5 ὅτι ἡ Ἐρσιλία καὶ αἱ ἄλλαι <αἱ> ὁμόφυλοι γυναῖκες τηρήσασαί ποτε ἀντιπαρατεταγμένους σφᾶς κατέδραμον ἀπὸ τοῦ Παλατίου μετὰ τῶν παιδίων (ἤδη γὰρ τινα ἐγεγέννητο) καὶ ἐς τὸ μεταίχιμον

1 αὐτοί] Caeninenses Crustuminos Antemnates intellegendos esse recte adn. Bk., cf. Liv. 1, 10, 11 ἐξεδίδαξαν ὅτι] coniunctim cod. Male discerpit Mai. 5 <αἱ> ins. Dind. coll. fr. 18, 3 et 7 7 ἐγεγέννητο restitui ex cod. ἐγεγέννητο Mai. μεταίχιμον scripsi, cod. fortasse μεσαίχιμον, ut Mai, sed ductus litterarum ετ et εσ simillimus est. Ceteroquin Dio per τ litteram (40, 26, 4; 47, 42, 1; 75, 6, 4; 76, 5, 4) ut Herodotus, Attici.

[Zonaras 7, 3 (2, 9, 14 sqq. B. = 2, 90, 16 sqq. D.)]

νοῖς δὲ πρὸς τὴν τῆς πόλεως δόμῃσιν διαφορὰ συνέβη τοῖς ἀδελφοῖς ex Plut. Rom. 9, 4 expressa sunt.

Remus necatur quod murum transsiluisset (hoc Zonaras ex Plut. Rom. 10, 1) ὄθεν καὶ ἐνομίσθη τὸν στρατοπέδου τάφρον τολμήσαντα διελθεῖν παρὰ τᾶς συνήθεις ὁδοῦς, θανατοῦσθαι. Zon. 7, 3 (p. 9, 14. 5 15 B. = p. 90, 16—18 D.)

ὀκτωκαίδεκα δ' εἶναι ὁ Ῥωμύλος ἐνιαυτῶν ἀναγέγραπται ὅτε τὴν Ῥώμην συνόρισεν. ἔκτισε δὲ αὐτὴν περὶ τὴν τοῦ Φαυστούλου οἰκίαν· ὠνόμαστο δ' ὁ χῶρος Πλάτιον Zon. 7, 3 (p. 10, 8—10 B. = p. 91, 7—10 D.) cf. 10 c. 32

(αὐτοὶ τὴν Ῥώμην κτίζειν ἀπὴρξαντο) ὀκτωκαίδεκάτῳ ἔτει τῆς Ῥωμύλου ἡλικίας. πρὸ δὲ τῆς μεγάλης ταύτης Ῥώμης, ἣν ἔκτισε Ῥωμύλος περὶ τὴν Φαιστύλου οἰκίαν ἐν ὄρει Παλατίῳ, ἑτέρα τετραγώνος ἔκτισθη Ῥώμη παρὰ Ῥώμου καὶ Ῥωμύλου παλαιότερων τούτων. Tzetz. in Lycophr. 1232. 15

4. 1^a

Δίων καὶ Διονύσιος γράφουσι τὰ τοῦ Κάκου ἄλλοι πολλοὶ τε συγγραφεῖς, γράφοντες τὰ τῆς Ῥώμης.

Tzetz. Chil. 5, 21 vs. 109 sq.

ἔστιν γὰρ (sc. Ταρπηία) ἐρ' ὕδωρ κατελιθούσα συνελείφθη καὶ ἤχθη πρὸς Τάτιον καὶ ἀνεπέσθη προδοῦναι τὸ ἔρυμα. Zon. 7, 3 (p. 12, 21 sq. 20 B. = p. 93, 15—17 D.) cf. Liv. 1, 11, 7.

8^a ὁ C, om. BA^c 11^a Φανστύλου] ita hic BCA^c, quanquam in superioribus quae ex Plutarcho desumpta sunt cum huius codicibus *μαίστιλος* constanter scribunt 12^b Παλατίῳ a, ταλατίῳ AB, ταλαντίῳ b ἑτέρα om. AB 13^b Ῥώμον Bab, ῥέμον A 14^b καὶ Ab, ἢ B, ἢ a Ῥωμύλον ab, ῥώμον A ῥώμη B παλαιότερων A, παλαιότερα B. — Ceterum πρὸ — Ῥώμης et ἑτέρα — τούτων c Dione fluxisse non videntur 16 Fragm. 4, 1^a hic collocavi coll. Liv. 1, 7.

ἔξαπίνης ἐσπεσοῦσαι πολλὰ καὶ οἰκτρὰ καὶ εἶπον καὶ ἐποίησαν·
 τοτὲ μὲν γὰρ πρὸς τούτους τοτὲ δὲ πρὸς ἐκείνους βλέπουσαι “τί
 ταῦτα” ἔφρασαν “ποιεῖτε, πατέρες; τί ταῦτα, ἄνδρες; μέχρι ποῦ
 μαχεῖσθε; μέχρι ποῦ μισήσετε ἀλλήλους; καταλλάγητε τοῖς γαμ- 6
 5 βροῖς, καταλλάγητε τοῖς πενθεροῖς. φείσασθε πρὸς τοῦ Πανὸς
 τῶν τέκνων, φείσασθε πρὸς τοῦ Κυρίου τῶν ἐκγόνων. ἐλεήσατε
 τὰς θυγατέρας, ἐλείψατε τὰς γυναῖκας· ὡς εἴγε ἀκατάλλάκτως ἔχετε
 καὶ τις ὑμᾶς | σηκπτός μανίας ἐσπεσῶν οἰστρεῖ, ἡμᾶς τε, δι’ ἃς p. 196
 μάχεσθε, προαποκτείνετε, καὶ τὰ παῖδια ταῦτα ἂ μισεῖτε προαπο-
 10 σιράζετε, ἵνα μηδὲν ἔτι μῆτ’ ὄνομα μῆτε σύνδεσμον συγγενείας πρὸς
 ἀλλήλους ἔχοντες κερδάνητε τὸ μέγιστον τῶν κακῶν, τὸ τοὺς τε
 πάππους τῶν παιδῶν καὶ τοὺς πατέρας τῶν ἐκγόνων φρονεῖν.”
 ταῦτά τε ἔλεγον καὶ τὰ ἱμάτια καταρρηξάμεναι, τοὺς τε μαστοὺς 7
 καὶ τὰς γαστέρας γυμνώσασθαι, αἱ μὲν αὐταὶ τοῖς ξίφεσσι σφῶν ἐνε-
 15 χρίμπτοντο, αἱ δὲ καὶ τὰ παῖδια αὐτοῖς προσερχόλπον, ὥστε ἐλεί-
 ρους καὶ ἐξ ὧν ἤκουον καὶ ἐξ ὧν ἑώρων κλαῦσαι καὶ τῆς τε μάχης
 ἐπισχεῖν καὶ ἐς λόγους αὐτοῦ, ὥσπερ εἶχον, ἐν τῷ κομιτίῳ δι’
 αὐτὸ τοῦτο κληθέντι συνελθεῖν. M. 7 (p. 137).

πολὴ γὰρ διαφέρει ἐκ καινῆς τινος κατασταθῆναι ἢ καὶ πρό- 10
 20 τερον οὔσας ἐπικληθῆναι. M. 8 (p. 137).

1 ἐσπεσοῦσαι Bk., εἰσπεσοῦσαι cod. εἶπον scripsi, εἶπαν cod. quod
 utrum eclogarii an scribae sit incertum. 2 τοτὲ — τοτὲ restitui ex cod. mutato
 accentu, ποτὲ — ποτὲ Mai. 6 ἐκγόνων] hic et alibi retinui codicum lectionem,
 ἐγγόνων Bk.; nepos Dioni est ἔγγονος et ἔγγονος promiscue, cf. v. Herw. *lar.*
test. 49, Meisterh.² 83 8 σηκπτός Krebs., μα[σ]κπτός (sic) cod. ἐσπεσῶν
 Bk., εἰσπεσῶν cod. (non ἐμπεσῶν) 9 προαποκτείνετε cod. ut conii. Bk.,
 προαποκτείνετε Mai. 13 τε cod., γε Mai. 14 αὐταὶ τοῖς cod. ut conii. Bk.,
 αὐτοῖς Mai. ἐνεχρίμπτοντο restitui ex cod., ἐνέχριμπτον Mai. 15 αἱ δὲ cod. ut
 conii. Bk., αὐτάς τε Mai. 16 καὶ ἐξ ὧν ἤκουον addidi ex cod. τε inserui ex
 cod. 17 ἐς λόγους cod. ut conii. Krebs., ἔληγον Mai. Fr. 5, 8, 9 vide infra
 19 de curiis Romanis hic agi probabiliter coniecit Mai., cf. Liv. 1, 13.

[τρίβους τριττὺς ἢ τρίτον μέρος.] τρισχίλιοι γὰρ ὄντες ὀπλιῖται Ῥω- 5, 8
 μύλου, ὡς φησι Δίων ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῆς ἱστορίας, εἰς τρεῖς ἐνεμή-
 θησαν μοίρας κληθείσας τρίβους, τοῦτ’ ἔστι τριττύας, ἃς καὶ φυλάς
 ἀνόμωσαν Ἕλληνας. ἐκάστη δὲ τριττὺς εἰς δέκα διηρέθη κουρίας ἤτοι
 5 φροντιστήρια. κοῦρα μὲν γὰρ ἡ φροντὶς λέγεται, καθ’ ἐκάστην δὲ κου-
 ρίαν συνιόντες οἱ εἰς αὐτὴν τεταγμένοι τινὰ τῶν καθηρόντων ἐξεφρόν-

1 et p. 10, 1—6 quae uncis inclusi glossatoris sunt. τριττὺς Val. τριτύς
 Labb. (eodem modo τριττύας (3) et τριττὺς (4) 2 τῷ om. Val. πρώτῳ
 Val., προτέρῳ Labb. ἐνεμήθησαν Val., ἐνεμήθη Labb. 6 τεταγμένοι
 Val., τεταλμένοι Labb.

- 11 ὅτι ὁ Ῥωμύλος πρὸς τὴν γερούσιαν τραχύτερον διέκειτο καὶ τραννιχότερον αὐτῇ προσεφέρετο, καὶ τοὺς ὀμίρους τοῖς Οὐρήνταις

2 Οὐρήνταις scripsi, βιένταις (αις per compendium) cod. (non οὐήτοις vel οὐείνται vel οὐειντοίς). — oppidum apud D., ut credi licet, Οὐήτοι (an Οὐείτοι?) fr. 24, 4 (Exc. Val., βιων gen. cod.); oppidani Οὐρήνται (per η vel ε litteram ut videtur licet nusquam servata sit, cf. Dittenb. *Herm.* 6, 147 et adm. ad Zon. 7, 11, 5) fr. 25, 1 (Urs., βένταις codd.), Zon. 7, 9, 10; 7, 20, 7—9, (Οὐειντῶν, ταις, τας codd.). Ut Latine *Veiens*, *Veientus* et *Veientanus* dicitur ita Οὐρήνται semper habet Dio; Οὐρήνταιοί (Οὐεινταιοί in codd. tamper?) Dion. Hal., Diod. 11, 53, 6 (at οὐείτοι codd. 14, 102, 4), Plut. *Cam.* 2; Οὐήτοι Plut. *Rom.* 25, 27, *Popl.* 13, *Cam.* 3. 17. Ceterum cf. C. I. L. 12, p. 556.

- 9 τίζον. [λέγονται δὲ καθ' Ἑλληνας αἱ κουρία φρατρία καὶ φατρία, οἰονεὶ ἑταιρεία ἀδελφότητες συναλλάγματα συστήματα, παρὰ τὸ τοὺς φρατρίαζόντας φάξιν ἢ φαίνειν ἀτρέπτως καὶ ἀφύβως ἀλλήλοις τὰ ἴδια βουλήματα· ὅθεν καὶ φράτορες οἱ πατέρες ἢ συγγενεῖς ἢ διδάσκαλοι, οἱ τῆς αὐτῆς φρατρίας μετέροντες. τόξα δὲ καὶ ἀπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς μετη- 5 νέχθη λέξεως τοῦ φράτερ, ὃ δηλοῖ τὸν ἀδελφόν.] Veteres glossae verborum iuris ed. C. Labbaeus, Paris. 1606, p. 123 = Val. in edit. Exc. Peir. p. 770.
- 6, 1^a τῷ γε μὴν Ῥωμύλῳ καὶ στέφανος ἦν καὶ σαῖπτρον ἀετὸν ἔχον ἐπ' ἄκρου καὶ φαινόλης λευκῆς ποδῆρης, ἀπὸ τῶν ὄμων ἔμπροσθεν μέχρι 10 ποδῶν πορφυροῦς ὑράσμασιν ἑραβδωμένος (ὄνομα δὲ τῷ φαινόλῃ τόξα οἰονεὶ σκέπασμα ἀπὸ τοῦ τέγερσ κατ' ἀντίστοιχον· οὕτω γὰρ τὸ σκέπαιν Ῥωμαῖοι καλοῦσι) καὶ ὑπόδημα φοινικῶν (κόθορονος ὄνομα αὐτῷ), κατὰ τὸν Κοκκίον. Ioann. Laur. *Lyd. de magistr. rei publ. Rom.* 1, 7 (p. 20. 22. Fuss = 126 B.), cf. e. 21. — καὶ πεδίοις ἐκέχρητο 15 ἐρυθροῖς Zon. 7, 4 (p. 15, 22 B. = 96, 5 D.)
- 6, 1^{aa} ὅτι Ῥωμύλος βασιλεύσας Ῥωμαίων διετέλει εἰς μὲν τοὺς πολέμους διαπρέπων, εἰς δὲ τοὺς πολίτας ὑπερφρονῶν καὶ μάλιστα εἰς τοὺς τῆς βουλῆς ἐξέχοντας. τοῖς μὲν γὰρ στρατευομένοις προσφιλές ἦν καὶ χάρις

1 φατρία Val., φρατρία Labb. 3 ἀτρέπτως Val., ἀτρέστως Labb. 5 μετηνέχθη Val., μετήνεχον Labb. — Verba οἰονεὶ — συστήματα (2), ἀλλήλοις (3), ὅθεν — μετέροντες (4 sq.) om. Val. cf. *praeterea* *Etym. Magn.* s. v. φράτορες 11 ἑραβδωμένος] ἑραβδωμένος Fuss. φαινόλη Fuss., φαινόλης cod. 14 κοκκίον Dind., κοκκίον cod. (κοκκίον m. rec.). — Ceterum quae uncis saepe tant Laurentii interpretamenta videntur, reliqua, certe quoad sensum, Dionis putanda sunt 18 καὶ — ἐρυθροῖς de Romulo habet Zonaras loco ceteroquin ex Plutarcho (*Rom.* 26) desumpto. — πέδιλον apud Dionem non recurrit, sed Herodotum (vel fortasse poetas) hic imitari potuit 19 στρατευομένοις Esc. (cod. Ω-I-11), στρατευόμενοι Par. (cod. Par. 1666)

... καθ' ἑαυτὸν καὶ οὐκ ἀπὸ κοινῆς γνώμης, ὡσπερ τὰ πολλὰ ἐγίνετο· ἀγανακτοῦντας τε ἐπὶ τούτῳ αἰσθόμενος ἄλλα τε ἐπαχθῆ καὶ τέλος εἶπεν ὅτι “ἐγὼ ὑμᾶς, ὦ πατέρες, ἐξελεξάμην οὐχ ἵνα ὑμεῖς ἐμοῦ ἄρχητε, ἀλλ' ἵνα ἐγὼ ὑμῖν ἐπιτάττοιμι.” M. 9 (p. 138).
 5 Δίῳν α' “οὕτω που φύσει πᾶν τὸ ἀνθρώπινον οὐ φέρει πρὸς 12
 τε τοῦ ὁμοίου καὶ τοῦ συνήθους, τὰ μὲν φθόνῳ τὰ δὲ καταφρο-
 νήσει αὐτοῦ, ἀρχόμενον.” Bekk. Anecd. p. 164 15.

1 . . .] nulla lacuna in cod., (ἀπέδωκε) Mai. 2 ἐπαχθῆ] sic omnino cod. an inserendum (διελέξατο) sive (διελέχθη) vel tale quid? Cf. e. gr. 3S, 5, 4; fr. 66, 2 4 ἐμοῦ cod. ut conī. v. Herw. ἀρχητε] ἀρχοιτε Krebs. iniuria 5 de patribus post Romuli mortem de regno inter se certantibus dictum videtur, cf. Liv. 1, 17, 1. 4.

αὐτοῖς νέμων καὶ τῶν λαφύρων διδούς· πρὸς δὲ τὴν γερούσιαν οὐχ ὁμοίως cf. fr. 5, 11
 διέκειτο· ὅθεν μισήσαντες αὐτὸν καὶ περιέχοντες ἐν τῷ βουλευτηρίῳ δη-
 μιγγοῦντα διασπάράζαν τε καὶ διέφθειραν. Συνήρατο δὲ αὐτοῖς πρὸς τὸ
 λαθεῖν ζάλη μερίστη τοῦ ἄερος καὶ ἐκλειψῆς ἡλίου· ὅπερ που καὶ ὡς
 5 ἐγεννᾶτο γέγονεν. καὶ ὁ μὲν Ῥωμύλος αὐταρχήσας ζ' καὶ λ' ἔτη τρι-
 οῦτον ἔσχε τὸ τέλος. ἀφανισθέντος τε οὕτως αὐτοῦ τὸ πλῆθος καὶ οἱ
 στρατιῶται μάλιστα ἐκείνον ἐζήτουν, αὐτοὶ δ' ἐν ἀπόρῳ ἦσαν μῆτε ἐξει-
 πεῖν τὸ πραχθὲν ἔχοντες μῆτε βασιλέα καταστήσαι δυνάμενοι. παρασ-
 σομένων οὖν αὐτῶν καὶ τι παρασκευαζομένων δρᾶσαι Ἰούλιός τις Πρόκλος,
 10 ἀνὴρ ἱππέυς [τις τῶν ἱππέων Zon. 7, 4 (p. 17, 5 Bk. = 97, 10 D.)], σπει-
 λάμενος ὡς καὶ ἐτέρωθεν ποθεν ἦμων, εἰσπετήδησεν ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἔρη·
 “μὴ λυπεῖσθε Κυριῖται· ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τὸν Ῥωμύλον εἰς τὸν οὐρανὸν
 ἀνιόντα εἶδον· καὶ μοι ἔρη εἰπεῖν τε ὑμῖν ὅτι θεὸς ἐγένετο καὶ ὅτι Κυ-
 15 ρίνος ὀνομάζεται καὶ προσπαραινέσαι ὑμῖν βασιλέα τε πάντως εὐθὺς ἐλέ-
 σθαι τινὰ καὶ τούτῳ πολιτεύματι κεχρηῆσθαι.” λεχθέντων δὲ τούτων
 ἅπαντες ἐπίστευσαν καὶ τῆς παραχῆς ἀπεπαύσαντο· εὐθὺς τε καὶ
 Κυριῖνῳ φακοδόμησαν καὶ πᾶσι μὲν ἐδόκει βασιλευέσθαι, οὐ μόνον καὶ
 ὁμοφρόνουν· οἱ τε γὰρ κατ' ἀρχὰς Ῥωμαῖοι καὶ οἱ ἐκ τῶν Σαβίνων
 προσοικισθέντες ἐκάτεροι ἐξ ἑαυτῶν βασιλέα γενέσθαι ἤξιον· ἐκ τούτου
 20 τε ἀναρχία συνέβαινον. ἐνιαυτὸν γοῦν ὅλον ἢ σύγκλητος τὸ κύριος τῶν
 κοινῶν εἶχε πραγμάτων, πενθήμερον ἀρχὴν τοῖς ἐπιφανεστάτοις τῶν βου-

2 περιέχοντες] an περισχόντες? 4 που scripsi, ποῦ codd. 10 τις τῶν
 ἱππέων a Dione mutuatus est Zon. addiditque Plutarcheis suis 11 εἰσπετήδησεν]
 ἡσπεπέδησεν Esc. 13 θεός Esc., ὡς Par. aut error Cram. κυριῖνος Cram.,
 κυριος Esc. Par. 14 προσπαραινέσαι Esc., προσπαραινέσθαι Par. aut error
 Cram., προσπαραινέσθαι Mull. 15 δὲ ins. ex Esc. 17 Κυριῖνῳ] κυριῖνῳ
 Esc. Par. 21 ἐπιφανεστάτοις Esc. Par., ἐπιφανεστέροις Suid.

- 13 α' βιβλίῳ Δίων "ἐν ᾧ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν παραβαλ-
 λόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐκινδύνευσεν." Bekk. Anecd. p. 165 27.
- 6, 2 ὅτι ὁ Νουμᾶς ᾧκει ἐν κολωνῷ τῷ Κυριναίῳ ὠνομασμένῳ ἄτε
 α. u. 39 καὶ Σαβίνος ὦν, τὰ δὲ δὴ ἀρχαῖα ἐν τῇ ἱερᾷ οὐδ' εἶχε, καὶ τὰς τε
 (715) διατριβάς πλησίον τοῦ Ἑστιαίου ἐποιεῖτο καὶ ἔστιν ὅτε καὶ κατὰ 5
 χῶραν ἔμενον. V 1 (p. 569).
- 1, 1 ὁ δὲ Δίων φησὶν ὅτι σπουδὴν ἔχω συγγράψαι πάνθ' ὅσα τοῖς
 Ῥωμαίοις καὶ εἰρηνοῦσι καὶ πολεμοῦσι ἀξίως μνήμης ἐπαχθῆναι,
 ὥστε μηδὲν τῶν ἀναγκαίων μήτε ἐκείνων τινὰ μήτε τῶν ἄλλων
 ποθῆσαι. V 2 (p. 569). 10
- 6, 3 ἐπειδὴ γὰρ εὖ ἠπίστατο τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν

Fr. 6, 1^a vide supra p. 10 Fr. 6, 1^b vide infra in adn. ad 6, 1^b.

1 fragm. si verba continet Horatii patris filium suum apud populum defen-
 dentis, ut coniecit non sine specie Baumgarten, *die Quellen des Dio in der
 älteren röm. Geschichte* p. 2 coll. Liv. 1, 26, 11, collocandum inter fr. 7, 4 et 5;
 transponere ausus non sum obstante libri numero; pugnam enim Horatorum
 et Curiatorum Dio narravit libro secundo, cf. fr. 7, 1. 4. — Haec de Romulo aliove
 dici potuerunt; ex Iulii Proculi oratione coll. Plut. *Rom.* 15 desumpta putat v.
 Gutschm. *Kl. Schr.* 5, 555 3 *Νουμᾶς* s. acc. cod. *Νουμᾶς* (non *Νουμᾶς*) Dio, cf.
 § 4. 5 7 fragm. 1, 1 quod licet in cod. post 6, 2 legatur hodie initio operis Dionei collo-
 cari solet, suo loco movere nolui. Quamquam enim fatendum est haec prooemio esse
 aptissima, non tamen negaveris etiam postea dici potuisse e. gr. in parenthesis,
 si Dionem in hunc modum scripsisse conicias: quae Numae Romani debeant
 iam singillatim exponam καὶ γὰρ σπουδὴν ἔχω κ. τ. λ. — Ceterum post ἔμενον
 (v. 6) sine intervallo in cod. sequitur ὁ δὲ Δίων κ. τ. λ. 11 τοὺς πολλοὺς] τε
 quod inter τοὺς et πολλοὺς dedit Mai. (a Bk. in γε mutatum) ego non deprehendi.

- λευπῶν ἐκ διαδοχῆς κατανέμουσα, οὗς μεσοβασιλεῖς ὠνόμασεν. Ioann.
 Antioch. fr. 32 M. (*de insid.* p. 5 sq. Cram.). Ad v. 9 cf. Suid.
 s. v. Κυρῖνος 2 p. 442 B. postrema Suidas s. v. μεσοβασιλεῖς: μετὰ
 θάνατον Ῥωμύλου ἀναρχίας οὐσης ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐνιαυτὸν ὅλον κ. τ. λ.
- 6, 1^b τὴν μαντικὴν ῥάβδον φησὶν, ἣν — ὁ Κοκκιανὸς Κάσσιος Δίων καλεῖ 5
 λίτονους Io. Tzetz. Exeg. in Hom. II. p. 76 = Bachmann. Schol.
 in Hom. II. 1, 792. Cf. Io. Tzetz. Alleg. Iliad. 1, 28.

1 ὠνόμασεν Suid. cod. A., ὀνόμασεν Esc., ὀνόμασθεν Par., ὀνόμασαν
 Suidae codd. ceteri. — Ceterum Zonaras 7, 5 (p. 18, 15—19, 4 Bonn. = 98,
 14—24 Dind.) de interregno Plut. *Num.* 2, 6. 7 secutus, haec addit Dionem
 respiciens: οἶδα μὲν οὖν καὶ ἕτερά τινα περὶ τῆς τοιαύτης ἐπιμήνεα ἀρχῆς,
 ἀλλ' αὐτὸς τῷ πῦθωτότερον ἐθέλοντι 5 In *Alleg. Iliad.* Tzetzis haec: κατὰ
 τῆς γῆς γὰρ χθόνιες τίθενται καὶ τῆς ἐστίας | τῇ ῥάβδῳ ταύτῃ τεχνικῶς ἐγραφοῦν
 τὰς μεταστάσεις | βλέποντες πρὸς τὸν ἥλιον καὶ λέγοντες τὸ μέλλον. | ταύτην τὴν
 ῥάβδον Ἠλοίαστος λίτονον ὀνομάζει λίτονους δὲ Κοκκιανὸς Κάσσιος Δίων λέγει
 (fr. 6, 1^b Dind.), in *Exegesi in Iliad.* ita: τὴν μαντικὴν ῥάβδον φησὶν, ἣν ὁ μὲν

δημογένης σφισι καὶ σύννομον ἐν ὀλιγοψία ὡς μηδὲν βέλτιον ἑαυτῶν
 ὄν ποιουμένους, τὸ δὲ ἀφανὲς καὶ ἄλλοῖον ὡς καὶ κρείσσον πίσται
 τοῦ θείου θεραπεύοντας, χωρίον τέ τι ταῖς Μούσαις ἰέρωσεν . . .
 M. 10 (p. 138).

5 Δίων ἀ' βιβλίῳ "ταῦτά τε οὖν ὁ Νουμᾶς ἐνόμισεν." Bekk. 4
 Anecd. p. 158 23.

[ἔπειτα καὶ] ὅτι δι' ἑαυτῶν τότε κατέστησαν, πίστιν τοῦ θείου 5
 λαβόντες, καὶ τούτου αὐτοὶ τε ἐν εἰρήνῃ καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ
 πρὸς τοὺς ἄλλοφύλους παρὰ πᾶσαν τὴν τοῦ Νουμᾶ ἀρχὴν διεγέ-
 10 νοντο, καὶ ἐκεῖνος οὖν ἀθεεὶ σφισι ἐξ ἴσου τῷ Ῥωμύλῳ ὑπάρξαι
 ἔδοξεν. φασὶ δὲ αὐτὸν οἱ τὰ σαφέστατα Σαβίνων εἰδότες ἐν τῇ

1 ἑαυτῶν Mai., ἑαυτὸν cod. κρείσσον πίσται τοῦ θείου] ita legi ut
 olim Mai. κρείσσον ἐξ ἴσου τῷ θείῳ? Bk., quod non placet, πίσται τοῦ
 θείου secl. Dind. Sed cf. § 5 et 36, 7, 3 7 [ἔπειτα καὶ] excerptoris esse
 vidit Reim. πίστιν] πίστιν Reim. male. — cf. Liv. 1, 21, 1 11 τὰ σα-
 φέστατα Σαβίνων] cf. Thuc. 1, 9, 2, σαφέστατα τὰ Σαβίνων Dind., quem in-
 consulto secutus est Melber.

6, 2^a . . . καὶ τοὺς λεγομένους ποντίρι-
 κας καὶ φλακινίους τοῖς ἱερεῦσιν ἐπέ-
 στησε· Σαλίους τε τοὺς τὴν ὄρχη-
 σιν ἀσκήσαντας· τὰς τε Ἑστιάδας
 παρθένους τοῦ πυρός καὶ ὕδατος 5 παρθένους τοῦ πυρός καὶ ὕδατος
 τὴν ἐπιμέλειαν ἔχειν ἐπέτρῳψεν· αἱ τὴν ἐπιμέλειαν ἔχειν ἐπέτρῳψεν
 τὴν μὲν ἄκραν τιμὴν παρὰ Ῥω-
 μαίοις εἶχον, διὰ βίου δὲ τὴν παρ-
 θενίαν ἐφύλαττον· καὶ τις αὐτῶν
 αἱ διὰ τοῦ βίου τὴν παρθενίαν ἐφύ-
 λαττον· εἰ δὲ μὴ, λίθοις κατε-
 ἠνδρώθη κατεχώννυτο· καὶ διὰ 10 χώννυτο.

Πλούταρχος λίττον ὀνομάζει, ὁ Κάσιος δὲ Κοκκιανὸς Δίων καλεῖ λίττονος. ἔστι
 δὲ τοῦτο λίττονος βακτηρία καμπύλη, μεθ' ἧς τὰς μαντείας ἐπὶ τέφρας κατὰ
 γῆς κερυμένῃς διέγραφον ἀφορώντες πρὸς ἥλιον. Quae coll. Plut. Rom. 22 et
 Cam. 32 inde originem apparet nec inter Dionis fragmenta recipienda
 sunt, ut receperunt Dind. et Melber. — Ceterum certum non est Dionem in Nu-
 mae historia litui mentionem fecisse. cf. tamen Liv. 1, 18.

1^a fragmenta παράλληλα 6, 2^a et 2^b recepi primus. Quae praecedunt apud
 Suidam (praeter prima) et Cedrenum oriunda sunt ex Eutropii versione Graeca.
 In hisce hic illic color Dioneus servatus est, cf. e. gr. ἠνδρώθη (v. 10).
 Cedreni ultima redeunt fere supra in Exc. Val. 6, 6. — cf. Liv. 1, 20. Vide
 Proleg. et Gelzer *Sextus Julius Africanus* 1, 231 sqq 4^a ἀσκήσαντας]
 ἀσκήσοντας Bernhardy.

6 αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ ἢ ἡ Ῥώμῃ ἐκτίσθη γεγεννησθαι. οὕτω μὲν δὴ δι' ἀμφοτέρους αὐτοὺς καὶ ἰσχυρὰ ταχὺ καὶ εὐκοσμος ἢ πόλις ἐγένετο, τοῦ μὲν τὰ πολεμικὰ αὐτὴν ἀναγκαίως ἅτε καὶ νεόκτιστον οὖσαν ἀσκήσαντος, τοῦ δὲ τὰ εἰρηρικὰ προσεκδιδάξαντος, ὥστ' αὐτὴν ἐν ἐκατέρῳ ὁμοίως διαπρέψαι. V 3 (p. 569).

7^b α' βιβλίῳ Δίων "καὶ γὰρ ἐν ἀρχαῖς τισὶ τελευταίων ὀριγνώμενοι καὶ τὰς δαλιάρως οὐκ ἀκουσίως ὑπομένομεν." Bekk. Anecd. p. 161 3.

6 quorsum pertineat incertum. Huc insertum, quod ex libro primo (si numerus recte traditur) petatum est. Prooemio tribuit v. Gutschm. *Kl. Schr.* 5, 554 7 ἀκουσίως scripsi, cf. e. gr. fr. 36, 16; 39, 22, 3; 40, 13, 1; 78, 27, 2, Zon. 7, 9, 4, ἀκουσίως cod.

τοῦτο οὐ μύρω οὐκ ἀνθεσιν οὐχ ἱμακτίῳ χρῆσθαι συνεχωροῦντο πλὴν λευκοῦ. Suidas s. v. Νουμᾶς Πομπιλίως.

Interpositis quibusdam quae ad Dionem non pertinent:

οὕτως μὲν οὖν ἐξ ἀμφοτέρων καὶ ἰσχυρὰ ταχέως καὶ εὐκοσμος ἢ πόλις ἐγένετο, τοῦ μὲν τὰ πολιτικά καὶ εἰρηρικὰ ἐκτυπώσαντος, τοῦ δὲ Ῥωμύλου τὰ πολεμικά. Cedrenus I p. 259 18—20 et p. 260 5—7 Bekk.

6, 7 Δίων ὁ Ῥωμαῖος ἀρχαῖόν τινα ἥρωα Ἰανὸν λέγει διὰ τὴν τοῦ Κρόνου ξένισιν λαβόντα τὴν γνώσιν τῶν μελλόντων καὶ τῶν προὔπαρχόντων, καὶ διὰ τοῦτο διπρόσωπον ὑπὸ Ῥωμαίων πλάττεσθαι· ἐξ οὗ τόν τε μῆνα κληθῆναι Ἰανουάριον, καὶ τὴν τοῦ ἔτους ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μνηστὸς γίνεσθαι. Cedren. 1 p. 295 10 Bekk.

Numa moritur βασιλεύσας ἔτη ἐπὶ τρισὶ τεσσαράκοντα Zon. 7, 5 ex. 15

10 Hoc fragm. an hic inserendum sit incertum λαβόντα λαβεῖν? (λαβεῖν τε Polak.), vel v. 12 [καὶ] διὰ τοῦτο? 15 Zonaras ceteroquin Plut. *Num.* 21 excerpens hoc addit ex Dione. In eis quae praecedunt χρόνον τινὰ (= χρόνον οὐ πόλιν Plutarchi) τοῖς ὀγδοήκοντα προσβιώσας praebent optimi codd. Ergo deteriorum χρόνον τριετῆ scribae non Dioni debetur.

RELIQUIAE LIBRI II.

Δίονος β' βιβλίω "δόξαν τὴν ἐκείνων ἐπίπροσθεν σφισι τῆς 7
αὐξήσεως ἔσεσθαι." Bekk. Anecd. p. 139 12.

ὅτι ὁ τε Τοῦλλος καὶ ὁ Μέττιος οὐδέτεροι συνεχώρουν τὴν μετα- 2
νάστασιν, ἀμφοτέροι δὲ τὰ σφέτερα περιέστελλον· ὁ τε γὰρ Τοῦλ-
5 λος πρὸς τε τὴν γῆμιν τὴν περὶ Ῥωμύλου καὶ πρὸς τὴν δύναμιν
τὴν παροῦσαν καὶ ὁ Φουρήτιος πρὸς τε τὴν ἀρχαιότητα τῆς Ἀλβίης
καὶ ὅτι καὶ μητρόπολις ἄλλων τε πολλῶν καὶ αὐτῶν τῶν Ῥω-
μαίων ἦν, ἐπαιρούμενοι μικρὸν οὐδὲν ἐφρόνουν. δι' οὖν ταῦτα τῆς 3
ἀμφισβητήσεως ἐκείνης ἀπέστησαν, περὶ δὲ τῆς ἡγεμονίας διηρέ-
10 χθησαν· ἀσταςία... γὰρ ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἀσφαλῶς συμβῆναί σφας

1 δόξαν τὴν ἐκείνων] de Albanis dictum videtur. 3 τε addidi ex cod.
ὁ τε Τοῦλλος καὶ ὁ Μέττιος excerptoris esse vid. Dind. 6 παροῦσαν legit
Mai., οἱ οὐσαν dubitans ego 9 ἀπέστησαν leg. v. Herw., ἀπήντησαν Mai.,
ἀπέ...σαν vel ἀφι...σαν vel ἀπη...σαν ego, an ἀπηλλάγησαν? ἀπέ-
στησαν τοῦ σκοποῦ Zon. 10 repraesentavi codicis lectionem qualem ego dis-
picere mihi visus sum addito in re praesenti sic post συμβῆναι. ἀσταςίαστοι
γὰρ ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἀσφαλῶς συμβιοῦν σφᾶς ἑώρων τὸν ἐκ τῆς κ. τ. λ. Mai.,
ἀσταςίαστοι—συμβιοῦν οὐδ' ἐπειῶντο ἐκ τῆς κ. τ. λ. Bk., ἀσταςίαστοι—
συμβιοῦν σφισιν (ἀδύνατον) ἑώρων ὃν ἐκ τῆς κ. τ. λ. v. Herw. (litt.), ἀσταςιά-

[Zonaras 7, 6, 1, 2 (2, 23, 3 sqq. B. = 2, 102, 4 sqq. D.)]

Τοῦ δὲ Νομᾶ τελευταίαντος καὶ μηδὲνα καταλιπόντος διάδοχον, 1 a. u. 82
Ὁστίλλιος Τοῦλλος ἤρεθῆ παρὰ τοῦ δήμου καὶ τῆς βουλῆς. ὅς (τὰ πλεῖστα (672)
τῶν τοῦ Νομᾶ γλευσάσας ἡθῶν ex Plut. Num. 22, 7) τὸν Ῥωμύλου
ἐξήλωσε καὶ πρὸς μάχης αὐτός τε ὤρμα καὶ τὸν δῆμον ἠρέθειζεν. ἀρπα-
5 γῆς γούιν γενομένης παρὰ Ῥωμαίων ἐξ Ἀλβανῶν ὤρμησαν πρὸς μάχην
ἐκάτεροι· πρὸ δὲ τοῦ συμβῆναι κατηλλάγησαν καὶ ἐς μίαν πόλιν ἀμφοῖν 2 fr. 7, 2
ἐδόκει συνοικῆσαι τοῖς γένεσιν. ἐκάστου δὲ τῆς οἰκείας ἐχομένου καὶ τὸ
ἕτερον εἰς ταύτην ἀξιοῦντος μεταναστεῦσαι ἀπέστησαν τοῦ σκοποῦ. εἶτα fr. 7, 3

4 τε om. C καὶ—ἠρέθειζεν] cf. Plut. Num. 22, 7 5 γενομένης BC^s,
γενομένης A παρὰ B, περὶ C, om. A 7 τὸ BC^s, τὸν A rectene?

... ρωνιον ἐκ τῆς ἐμφύτου τοῖς ἀνθρώποις πρὸς τε τὸ ὅμοιον
 φιλονεικίας καὶ πρὸς τὸ ἀρχεῖν ἐτέρων ἐπιθυμίας. πολλὰς τε καὶ
 1. 155 οἱ ἕτεροι ὀποτεροιοῦν ἐθέλουσιν | τοῖς ἐτέροις παραχωρήσειαν.
 οὐδὲν <δ> ἐπέραναν, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνίσασθαι συνέθεντο. 5
 M. 11 (p. 139).

4 Δίωνος βιβλίον β' "καὶ μηδὲν ἕτερον δεινὸν προσδεχομένοις
 ἐπιθέμενος." Bekk. Anecd. p. 139 15.

στονος — συμβιοῦν σφᾶς ἐώρων οὐ <δυνατὸν> ἐκ τῆς κ. τ. λ. Schenkli., ἀστασιάζ-
 στονος — συμβῆναι σφας παρώθουν ἐκ τῆς κ. τ. λ. speciose Polak. coll. Dionys.
 1, 85, cui tamen restitutioni vocabulum ἀσφαλῶς ob stare videtur. Scriptor hoc
 videtur dixisse: Intellegebant enim, si Romani Albanique suas quique urbes
 habitare pergerent, eos *aeguis* condicionibus satis tuto societatem inire non posse.

2 φιλονεικίας Bk., φιλιῶνίας (= φιλανθρωπίας) cod. 5 <δ> ἐπέραναν
 Bk., ἐπέρανον cod. ut dedit fortasse eclogarius 8 cf. ad fr. 5, 13.

[Zonaras 7, 6, 2—6 (2, 23, 12 sqq. B. = 2, 102, 14 sqq. D.)]

περὶ τῆς ἡγεμονίας διηρέγησαν· ὡς δὲ οὐδεὶς τῶ ἐτέρῳ παρεχώρει
 αὐτῆς· ἀγωνίσασθαι συνέθεντο περὶ τῆς ἀρχῆς. οὔτε δὲ τοῖς στρατο-
 3 πέδοις ὅλοις ἐδόκει μαχέσασθαι οὔτε μὴν μονομαχίᾳ κριθῆσθαι. ἦσαν
 δὲ παρ' ἀμφοῖν τριδύμοι ἀδελφοί, ἐκ μητέρων γεγονότες διδύμων, ἰση-
 5 λικῆς τε καὶ ἰσοπαλεῖς τὴν ἰσχύν· ἐκαλοῦντο δὲ οἱ μὲν τῶν Ῥωμαίων
 Προυπλιουράτιοι, οἱ δὲ τῶν Ἀλβανῶν Κουριάται. τούτους εἰς μάχην προε-
 βάλλοντο παρ' οὐδὲν τὴν πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν συγγένειαν θέμενοι. οἱ
 δὲ ἔπλισσόμενοι καὶ ἐν τῷ μεταγυμνῷ τῶν στρατοπέδων ἀντιπαρταξά-
 6 μενοι θεοῖς τε ἡμογενεῖς ἀνεκαλοῦντο καὶ συνεχῶς ἀνέβλεπον πρὸς τὸν
 ἥλιον. συμβαλόντες δὲ ποτὲ μὲν ἀθροοί, ποτὲ δὲ καὶ καθ' ἓνα ἐμάχοντο. 10
 4 τέλος δὲ τῶν μὲν Ῥωμαίων τῶν δύο πεσόντων, τῶν δὲ Ἀλβανῶν ἀπάν-
 των τρωθέντων ὁ Ὀράτιος ὁ κατάλοιπος, ὅτι τοῖς τρισὶν ἅμα, εἰ καὶ
 ἄτροπος ἦν, οὐκ ἠδύνατο ἀντιτάξασθαι, ἐνέκλινεν, ὡς ἂν διώκοντες
 10. 7, 4 5 αὐτὸν σκεδασθῶσι· κάπειδ' ἔπρὸς τὴν δίωξιν διεσπάρησαν, ἐκάστω ἐπι-
 τιθέμενος ἅπαντας διερχόμενος. κἀντεῦθεν τετήμητο· ὅτι δὲ καὶ τὴν 15
 ἀδελφὴν προσπέπεινε, ὁλοσυρμένην ἐπεὶ τὰ τῶν ἀνεψιῶν σκόλα ἐώρα φέ-
 ροντα τὸν Ὀράτιον, φόνου ἐκρίθη· ἐς δὲ τὸν δῆμον ἐκκλητὸν αἰτήσας ἀρεΐδη,
 6 οἱ δὲ Ἀλβανὸὶ τότε μὲν ὑπήκουσι τῶν Ῥωμαίων ἐγένοντο, ὕστερον
 δὲ τὰς συνθήκας ἀθετήσαντες καὶ ὡς ὑπήκουσι πρὸς συμμαχίαν κληθέντες,
 μεταθέσθαι δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους ἐν τῷ καιρῷ τῆς μάχης ἐπιχειρή- 20

1 παρεχώρει B, παρεχώρουν CA^c (an ipsius Zonarae Dionem (cf. v. 12)
 oscitanter describentis?) 4 τριδύμοι BC^c, τριδύμοι A 10 καὶ om. C
 15 καὶ om. C 16 ἐώρα φέροντα BA^c φέροντα ἐώρα C 17 αἰτήσας BC^c,
 ζητήσας A.

ὅτι ὁ Τοῦλλος πρὸς τοὺς πολεμίους κράτιστος ἐνομιζέτο, τοῦ 5
δὲ δὴ θείου πάνυ καταφρονήσας παρημέλει, μέχρις οὗ νόσου λοι-
μώδους γενομένης καὶ αὐτὸς ἠρρώσθησε· τότε γὰρ τῶν τε ἄλλων
θεῶν δι' ἀνομβρίας ἐπεμελήθη, καὶ τοὺς Σαλίους τοὺς Κολλίλους
5 προσκατέστησε. V 4 (p. 569).

ὅτι συνείδῃ ὁ Μάρκιος ὡς τοῖς βουλομένοις εἰρηγεῖν οὐκ ἐξα- 8
κεῖ τὸ μηδὲν ἀδικεῖν, οὐδέ ἐστι τὸ ἀπραγμον ἄνευ τοῦ δραστηρίου
σωτήριον, ἀλλ' ὅσῳ τις αὐτοῦ ὀριγνᾶται, εἰεπιθετότερος τοῖς πολ-
λοῖς γίνεται, μετεβάλετο· οὔτε γὰρ τὸ ἐπιθυμοῦν ἰσυχίας ἰσχυρόν
10 πρὸς φυλακὴν ἄνευ τῶν πρὸς τὸν πόλεμον παρασκευῶν ἑώρα ὄν,
καὶ τὸ τεργινὸν τῆς ἀπραγμοσύνης τάχιστα καὶ ῥᾶστα τοῖς πέρα

2 καταφρονήσας Bk., καταφρονήσει cod. 4 ἐπεμελήθη Val., ἐπεμελή-
θησαν cod. 7 δραστηρίον σωτήριον Egger. coll. Thuc. 2, 63, 3, σωτηρίου
δραστήριον cod. 8 πολλοῖς cod., πολεμίους Hertlein progr. Wertheim 1873
10 πρὸς φυλακὴν Bk., προφυλακῆς cod. 11 ῥᾶστα cod. (φαίστ.) ut conii.
Bk., ῥᾶον Mai. τοῖς Mai., τοὺς cod.

[Zonaras 7, 6, 6—7, 2 (2, 24, 13 sqq. B. = 2, 103, 13 sqq. D.)]

σκαντες καὶ συνεπιθέσθαι Ῥωμαίοις, γνωσθέντες ἐκολάσθησαν· καὶ πολλοὶ
μὲν ἐκτόνθησαν καὶ ὁ αὐτῶν ἐξηγούμενος Μέττιος, οἱ ἄλλοι δὲ μετανά-
στασιν ἐπαθον, καὶ ἡ πόλις αὐτῶν Ἄλβα κατεσκάφη, πεντακόσιά που
ἔτη Ῥωμαίοις νομισθεῖσα μητρόπολις.

5 πρὸς μὲν οὖν τοὺς πολεμίους ὁ Τοῦλλος κράτιστος ἔδοξε, τοῦ θείου 7 fr. 7. 5
δὲ παρημέλει· νόσου δ' ἐνσημῆσας λοιμώδους καὶ αὐτὸς νοσήσας εἰς
δεισιδαιμονίαν ἀπεκλίεν (ultima tria verba ex Plut. Num. 22, 7).
ἐσχημέναι μὲντοι τοῦ βίου λέγεται τέλος (καταφλεγθεῖς ὑπὸ κεραινοῶν,
ἡ ex Plut. Num. 22, 7) ἐπιβουλευθεῖς ὑπὸ Μαρκίου Ἄγκου, ὃς θυγα-
10 τριδὴς ἐτύγχανεν, ὡς εἴρηται, τοῦ Νομᾶ. ἐβασίλευσε δὲ Ῥωμαίων ἔτη
δύο ἐπὶ τριάκοντα.

7. Διεδέξατο δὲ αὐτὸν Μάρκιος παρ' ἐκόντων τῶν Ῥωμαίων τὴν βασι- a. n. 111
λειαν λαβόν. ἦν δὲ τὴν γῆρα οὐκ ἄριστος· τὴν γὰρ ἀγκύλην πεπῆρωτο, 0405
ὄθεν καὶ Ἄγκος ἐπώνυμον ἐσχηκεν. ἐπιεικῆς δὲ ὢν ἠραγαδίστη μετα- cf. fr. 5, 1
15 βαλέσθαι, καὶ πρὸς στρατείας ἐπράπετο. οἱ γὰρ λοιποὶ Λατῖνοι διὰ τε 2

3 πεντακόσιά που bis C 5 τοὺς πολεμίους BC^c, τοῖς πολεμίους A
8 καταφλεγθεῖς BC^c, καταφλεγεις A θυγατριδὴς CA^c, θυγατριδοῖς B
12 διεδέξατο — λαβόν] recepi textum classis a, ἐπεὶ δ' Ὀστίλιος ἐτελεύτησε
διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ Μάρκιος παρ' ἐκόντων τῶν Ῥωμαίων ταύτην λαβόν
ceteri 13 τὴν — πεπῆρωτο] cf. Const. Man. Chron. vs. 1641.

τοῦ καιροῦ σπουδάζουσιν αὐτὴν ἀπολλύμενον ἤσθάνετο. καὶ διὰ
 2 ταῦτα καὶ καλλίω καὶ ἀσφαλεστέραν καὶ παρασκευὴν καὶ φροντίδα
 τῆς εἰρήνης τὸν πόλεμον νομίσας εἶναι, πάνθ' ὅσα παρ' ἐκόντων
 τῶν Λατίνων μὴδὲν σφας ἀδικῶν οὐκ ἠδυνήθη κομίσασθαι, παρὰ
 ἀκόνητων στρατεύσας ἀπέλαβεν. M. 12 (p. 139). 5

[Zonaras 7, 7, 2—8, 1 (2, 25, 6 sqq. B. = 2, 104, 5 sqq. D.)]

τὸν τῆς Ἀλβίας ὄλεθρον καὶ περὶ ἑαυτοῖς δεδουκότες μὴ τι πάθωσιν ὅμοιον
 δι' ὀργῆς μὲν εἶχον Ῥωμαίους, εἰς δὲ περιῆν ὁ Τούλλος, δεδούτες ἐκεί-
 νων ὡς μάχμιον, συνεστέλλοντο. τὸν δὲ Μάρκιον εὐεπίθετον ἤγγράμμενοι
 διὰ τὸ εἰρηναῖον τῆς γνώμης, τῇ τε χάριτι ἐπῆλθον καὶ αὐτὴν ἐλήσαντο.
 cf. fr. 8, 2 3 συναῖς δ' ἐκείνος εἰρήνης εἶναι τὸν πόλεμον αἰτίον, ἐπιτίθεται τοῖς ἐπι- 5
 θεμένοις καὶ ἀντημύνατο, καὶ πόλεις εἶλεν αὐτῶν, ὧν μίαν καὶ κατέ-
 σκαψε, καὶ πολλοὺς τῶν ἀκόνητων ὡς αἰχμαλώτοις ἐχρήσατο, καὶ ἐς τὴν
 Ῥώμην δὲ συγγούς ἐτέρους μετόπισεν. αὐξανόμενων δὲ τῶν Ῥωμαίων καὶ
 τῆς χάριτος σφίσι προστιθεμένης οἱ πλησιόχωροι ἤχθηοντο καὶ ἑαυτοὺς
 Ῥωμαίοις ἐξεπολέμωσαν. ἔθεν αὐτῶν Φιδηνάτης μὲν πολιουργίᾳ ἐκράτη- 10
 4 σαν, Σαβίνους δ' ἐκάκωσαν, αὐτοῖς τε προσπεσόντες ἐσκαδασμένοις καὶ
 τὸ σφῶν ἐλόντες στρατόπεδον, ἐτέρους δ' ἐκροβήσαντες εἰρηνεῖν καὶ
 5 ἔκοντας παρεσκεύασαν. καὶ ἐπὶ τούτοις Μαρκίῳ ἐπέλιπε τὸ βίωσμον,
 εἰκοσὶν ἑνιαυτοὺς καὶ τέσσαρας ἄρξαντι, καὶ πολλὴν τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν
 πάμπαν Νομῶν ποιουμένην τὴν ἐπιμέλειαν. 15

a. u. 136
 (116)

8. Λούκιος δὲ Ταρκύνιος τὴν ἀρχὴν φικειώσατο, ὡς Δημαράτου μὲν
 ἦν καὶ Κορινθίου, φρονίτος δὲ καὶ ἐς πόλιν Τυρσηνίδα Ταρκυνίαν ἐγκα-
 τοικησάντος ἐξ αὐθιγενεῖς γυναικὸς ἐκείνῳ ἐπέχθη, Λουκούμων ὀνομα-
 σθείς, πολλὰ μέντοι πατρόθεν διαδεξάμενος, ὅτι μὴ τῶν πρωτείων παρὰ
 τῶν Ταρκυνησίων ὡς ἐπῆλυς κατήξίωτο, πρὸς τὴν Ῥώμην μεταναστεύει, 20
 τῇ πόλει καὶ τὴν κλήσιν συμμεταθέμενος, καὶ μετωνομάσθη Λούκιος

1 ἑαυτοῖς recepi ex C, cf. infra 7, 11, 11, Dio 36, 12, 3; 38, 40, 3; 40, 16, 2; 41, 15, 1 al., Herod. 7, 163, Plat. Prot. 322 C, ἑαυτῶν BA^c 5 ἐπι-
 θεμένοις BC^c, ἐπιτιθεμένοις A 6 ἀντημύνατο CA^c, ἀντιμύνατο B καὶ
 (ante κατέσκαψε) recepi ex C, om BA^c 12 εἰρηνεῖν CA^c, εἰρηνεῖν B
 14 καὶ πολλὴν—ἐπιμέλειαν om. classis a 16 Λούκιος] cf. ad fr. 11, 10
 Ταρκύνιος] cf. ad fr. 9, 1 17 ἐς C, εἰς BA^c Ταρκυνίαν] ita BCA ut
 vs. 7 Ταρκυνησίων (sed -xv-correctum ex -xη-A), at Ταρκυνήσιος 7, 11 extr.,
 contra numquam non Ταρκύνιος. cf. Dittenb. Herm. 6, 301. — Ταρκυνία quo-
 que Strabo 5, p. 219, Eust. ad Dion. Perieg. 347, Steph. Byz. s. v., Ταρκυνία
 traditur Ptol. 3, 1, 44, Ταρκύνιοι Strabo 5, p. 220, Dion. Hal. 3, 46; 5, 3, Plut. fort.
 Rom. 4 (Ταρκύνιοι) 20 Ταρκυνησίων] cf. ad. vs. 4. — Ταρκυνήται Dion.
 Hal. 4, 27 bis; 5, 3. 14. 54; 6, 74 (cod. A semper, nisi quod 4, 27 semel Ταρ-
 κυνῆται cum cod. B; Ταρκυνῆται cod. B 4, 27 et 5, 51), Strabo 5, p. 219 (ut videtur,

9 *ὅτι Ταρκύνιος πλούτω καὶ συνέσει καὶ εὐτραπέλιᾳ πολλῇ πανταχόθεν κατὰ καιρὸν χρώμενος οὕτω τὸν Μάρκιον διέθιξεν ὥστε καὶ ἐς τοὺς εὐπατριίδας καὶ ἐς τὴν βουλὴν ὑπ' αὐτοῦ καταλεχθῆναι, στρατηγὸς τε πολλὰκις ἀποδειχθῆναι, καὶ τὴν ἐπιτροπείαν τῶν*
 5 *παίδων αὐτοῦ καὶ τῆς βασιλείας πιστευθῆναι· καὶ γὰρ τοῖς ἄλλοις προσφιλῆς οὐδὲν ἤτιον ἦν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐόντων αὐτῶν ἐπρώ-*
τευσεν. αἴτιον δὲ | ὅτι πάντα ἀφ' ὧν ἰσχύειν ἐμείλεε πράττων οὐκ 2 f. 289 r
ἐξερρόνει, ἀλλ' ἐν τοῖς πρώτοις ὧν συνεστέλλετο, καὶ τὰ μὲν ἐπι-
πονα καὶ ἀνθ' ἐτέρων καὶ ἐν τῷ φανερῷ ὑπέμενεν, τῶν δὲ δὴ ἡδέων
 10 *τοῖς τε ἄλλοις ἐθέλοντῆς παρεχώρει καὶ [γὰρ] αὐτὸς ἢ οὐδὲν ἢ*
ὀλίγα, καὶ ταῦτα λανθάνων, ἐκαρποῦτο. καὶ τῶν μὲν ἀμεινόνων τὴν
τε αἰτίαν ἐς πάντας μᾶλλον ἢ ἐς αὐτὸν ἀνήγε καὶ τὴν ἀπόβασιν
ἐς τὸ μέσον τῷ δεομένῳ κατετίθει, τὰ δὲ ἀτοπώτερα οὐτ' ἀνέφερον
ἐς τινα οὔτε ἐκοινοῦτό τι. πρὸς δὲ τούτοις ἐχαρίζετο μὲν πᾶσι 3
 15 *τοῖς ἀμφὶ τὸν Μάρκιον ὡς ἐκάστοις καὶ τῷ ἔργῳ καὶ τοῖς λόγοις·*
τῶν τε γὰρ χρημάτων ἀφειδῶς ἀνήλισκε, καὶ ταῖς σπουδαῖς, εἴ τις
τι αὐτοῦ δεηθεῖν, ἐτοίμως ἐχοῖτο· φασίλον δὲ <τι> ἐς οὐδένα οὔτε

1 Ταρκύνιος] ita cod. Peir. et Vat., et Zonaras (vide p. 18), Ταρκυνίους
 45, 32, 1 Ma et Ven. a δ πρώτος Bk. recte, πρώτοις cod. Iterum Dio
 Thucydidem (vide e. gr. 1, 6, 1; 3, 17, 1; 3, 82, 1 al.) imitatus 58, 23, 1 (ubi
 solus Ven. a genuinum πρώτων servavit, corruerunt in πρώτοις eius apographa).
 Nec tuentur codicis lectionem πρώτοις loci, quales sunt 37, 35, 2; 59, 18, 4;
 77, 7, 4 (gen. casu addito), quibus cf. Thuc. 4, 105, 1. — Vide quoque fr. 57, 50
 10 [γὰρ] exp. Bk. 12 αὐτὸν Val., αὐτὸν cod. 17 <τι> ins. Gros. ex Zon.

[Zonaras 7, 8, 1—4 (2, 26, 11 sqq. B. = 2, 105, 4 sqq. D.)]

Ταρκύνιος ἐκ τῆς πόλεως, ἐν ἣ παρῴκει. λέγεται δὲ μετοικιζομένου ἀστὸς 2
 καταπατῆς ἀρπάσαι τὸν πύλον ὃν εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ μετρωρισθεὶς
 καὶ κλάγγας ἐπὶ πολὺ αὐτὸν ἐφαρμόσαι τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ, ὡς ἐν-
 τεῦθεν μηδὲν ἐλπίσαι μακρὸν καὶ προθύμως τῇ Ῥώμῃ ἐγκατακίψαι·
 ὅθεν τοῖς πρώτοις οὐ μετὰ πολὺ συνηρίθητο. τῷ τε γὰρ πλούτῳ χροί- 3 fr. 9, 1
 5 μανος ἀφειδέστερον, συνέσει τε καὶ εὐτραπέλιᾳ τοῖς δυνατοῖς οικειούμενος,
 ἐς τοὺς εὐπατριίδας καὶ ἐς τὴν βουλὴν κατελέγη παρὰ Μαρκίου, καὶ
 στρατηγὸς ἀπεδείχθη, καὶ τὴν τῶν παίδων ἐκείνου ἐπιτροπείαν καὶ τῆς
 βασιλείας πεπίστευτο. ἐδείκνυε γὰρ ἑαυτὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, χρημάτων τε 4 fr. 9, 3
 10 τοῖς δεομένοις μεταδιδούς καὶ ἑαυτὸν ἑτοιμον παρέχων εἴ τις θέοιτο
 αὐτοῦ εἰς βοήθειαν· φασίλον δὲ τι οὐτ' ἐπραττεν οὐτ' ἔλαθεν οὐδενί. καὶ εἴ τι

Ταρκυνηϊῶν codd.), Steph. Byz. s. v. Ταρκυνία (ita cod. opt. Rhedig.; Ταρ-
 κυνία ceteri), fortasse etiam Diod. 20, 44, 9. Ταρκύνιοι ἄνδρες Diod. 16, 45, 8.

3 ἐφαρμόσαι BA^c, μεθαρμόσαι C 5 ὄθεν] ὄθι? Polak. τε CA, δὲ B^c
 7 ἐς inserui ex C.

ἔλεγεν οὔτε ἔπραττεν, οὐδὲ ἐς ἀπέχθειαν ἐκὼν οὐδεὶν καθίστατο. καὶ προσέτι, ἃ μὲν εὖ ὑπὸ τινῶν ἔπασχεν, ἐπὶ τὸ μεῖζον αἰεὶ ἐλάμβανεν, τὰ δὲ δυσχερέστερα ἦτοι τὴν ἀρχὴν οὐδὲ προσεποιεῖτο ἢ καὶ φραυλίσας παρ' ἐλάχιστον ἦγε, καὶ οὐχ ὅσον οὐκ ἡμύνετό τινα ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ εὐηργέτει, μέγριπρον καὶ ἐκεῖνον ἐξενίκησεν. 5 ἐκ μὲν οὖν τούτων σοφίας τινὰ δόξαν, ἅτε καὶ τὸν Μάρκιον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν πάντας χειρωσάμενος, ἐκτῆσατο, ἐκ δὲ δὴ τῶν 4 ἔπειτα ἀπιστεῖσθαι τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐποίησεν ὡς ἦτοι δολεροὺς φῦσει ὄντας ἢ καὶ πρὸς τὰς δυνάμεις τὰς τε τύχας καὶ τὴν γνώμην ἀλλοιουμένους. V 5 (p. 570). 10

2 ἐπὶ Salmasius, ὑπὸ cod. αἰεὶ ἐλάμβανεν Bk., διελάμβανεν cod.
4 ἡμύνετο ita cod. ut conii. Gros., ἡμύνατο Val. 6 τινὰ Bk., τινὸς cod.
9 τὰς τε τύχας] τὰς τ' εὐτυχίας? Polak.

[Zonaras 7, 8, 4—7 (2, 27, 3 sqq. B. = 2, 105, 19 sqq. D.)]

πρὸς τινῶν εὖ ἔπασχεν, ἐξῆρε τὸ γινόμενον, εἰ δὲ τι καὶ ἐπαχθίστερον αὐτῷ γένοιτο, ἢ οὐδ' ἐλογίζετο τὸ λυποῦν ἢ καὶ φραυλίσας παρελογίζετο, οὐ μόνον τε οὐκ ἡμύνετο τὸν λελυπηκότα, ἀλλὰ καὶ εὐηργέτει. τούτοις αὐτὸν τε τὸν Μάρκιον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐχειρώσατο, καὶ δόξαν ἀνδρὸς ἐκτῆσατο σοφοῦ τε καὶ ἀγαθοῦ. 5 Ἄλλ' οὐ προσέμεινε μέχρι τέλους αὐτῷ ἢ ὑπόληψις. τοῦ Μαρκίου γὰρ τελευτήσαντος κακῶς τε περὶ τοῦ ἐκεῖνου διετέθη διὸ οὐκ αἰεὶ καὶ τὴν βασιλείαν ἐσπετερίσατο. τῆς τε γὰρ βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τοῦ τοῦ Μαρκίου παιδὸς χειροτονεῖν μελλόντων, ἐκεῖνος τῶν βουλευτῶν τε μετῆλθε τὸ δυνατώτατον, καὶ τοὺς ὄρφανοὺς πόρρω ποιῶν ὡς ἐς θήραν προπέμψας, οἷς τε εἶπε καὶ οἷς ἔπραξεν αὐτῷ τὴν βασιλείαν ψηφισασθαι παρεσκευάσεν, ὡς ἀνδρωθεῖσιν αὐτῇν δῆθεν τοῖς παισὶν ἀποδώσονται. 10 Ἐγγρατῆς τε κατὰ τὰς τῶν πραγμάτων οὕτω τοὺς Ῥωμαίους διέπειτο ὥστε μηδέποτε ἐβιβλίσειν ἀντιελέσθαι τοὺς παῖδας ἐκεῖνου· καὶ τὰ μείζονα δὲ πρὸς ῥαστώνην ἐβίβλων τὰς τε ψυχὰς αὐτῶν καὶ τὰ σώματα 15 σὺν χάριτι δὴ τινι ἐφθειρε. δεδιὼς δὲ καὶ οὕτως ἔχων ἰσχὺν ἑαυτῷ ἐν τῷ συνεδρίῳ περιεποιήσατο. τοὺς γὰρ φιλίως αὐτῷ ἐκ τοῦ δήμου διακεκμημένους περὶ διακοσίους ἐς τοὺς εὐπατρίδας ἐνέγραψε καὶ τοὺς βουλευτὰς, καὶ οὕτω τὴν τε γερουσίαν ὑφ' ἑαυτὸν καὶ τοὺς πολλοὺς ἐποιή- 7 σατο. καὶ τὴν στολὴν πρὸς τὸ μεγαλοπρεπέστερον ἡμύψεν· ἢ δὲ ἦν 20

3 ἡμύνετο CA, ἡμύνατο B^c 8 τε addidi ex C 10 μετῆλθε τὸ δυνατώτατον restitui ex codd. classis α et β, τοὺς δυνατωτάτους μετῆλθε BA^c ὡς ἐς θήραν προπέμψας scripsi ex codd. classis α et β, προπέμψας εἰς θήραν BA, πέμψας εἰς θήραν c 11 τε restitui ex C, δὲ BA^c.

[Zonaras 7, 8, 7—12 (2, 28, 2 sqq. B. = 2, 106, 15 sqq. D.)]

ιμάτιον καὶ χιτῶν ὀλοπόρφυρα καὶ χρυσόπασσα, στέφανός τε λίθων χρυσοδέτων καὶ σκήπτρον δίφρος τε ἐλεφάντινα, οἷς καὶ οἱ μετὰ ταῦτα οἱ τε ἄλλοι καὶ οἱ τὴν αὐτοκρατορὰ ἔχοντες ἡγεμονίαν ἐχρήσαντο. καὶ θεορίππῳ ἐν τοῖς ἐπινικίοις ἐπόμπευσε, καὶ ῥαβδούχους διὰ βίου δώδεκα ἔσχε.

5 Πάντως δὲ καὶ ἄλλα πλείω ἐκαινοτόμησεν ἄν, εἰ μὴ τις Ἄττος 8 Νάουιος τὰς φυλάς αὐτὸν βουλευθέντα μετακοσμήσαι κεκόλυκεν, ὃς οἰωνιστὴς ἦν οἷος οὐχ ἕτερος γέγονε. τοῦτον ὁ Ταρκύνιος ὀργισθεὶς διὰ τὴν ἐναντίωσιν ὑβρίσαι καὶ τὴν τέχνην ἐξουθενῆσαι διεμελέτησεν. λα- 9 βῶν οὖν ἐν τῷ κόλπῳ ἀκόνην τε καὶ ξυρὸν ἐς τὸν δῆμον παρήλαθεν, 10 ἐν νῷ ἔχων τμηθῆναι τῷ ξυρῷ τὴν ἀκόνην, πρᾶγμα τῶν ἀδυνάτων· εἰπόν τε ὅσα ἐβούλετο, ἐπεὶ ὁ Ἄττος ἀντέλεγεν ἐντονώτατα, μὴδὲν ὑφιέμενος “εἰ μὴ φιλονεικῶς ἀντιλέγεις” ἔφη “ἄλλ’ ἀληθῆ λέγεις, ἐπὶ πάντων τούτων ἀπόκριναί μοι εἰ ὁ κατὰ νοῦν ἔχω ποιῆσαι γενήσεται.” ὁ 10 δὲ Ἄττος αὐτοῦ που οἰωνισάμενος παραυτίκα “καὶ πάνυ γε” εἶπεν “ὦ 15 βασιλεῦ, ὃ διανοῆ ἔσται ἐπιτελής.” “οὐκοῦν” ἔφη “τὴν ἀκόνην ταύτην λαβῶν τῷ ξυρῷ τούτῳ διάτεμε· τοῦτο γὰρ γενέσθαι διανενοῦμαι.” ὁ δὲ ἔλαβέ τε αὐτὴν εὐθύς καὶ διέκοψε. θαυμάσας δὲ ὁ Ταρκύνιος ἄλλας τε τιμὰς ἐκείνῳ παρέσχε καὶ χαλκῆς εἰκόνας ἤξισσε, καὶ οὐδὲν ἐτι τῆς πολιτείας ἠλλοίωσε, πρὸς πάντα τε συμβούλῳ τῷ Ἄττῳ ἐκέχρητο.

20 Μαχεσάμενος δὲ Λατίνους ἀποστατήρασαν, ἔπειτα καὶ Σαβίνοις ἐς 11 τὴν Ῥωμιάδα ἐμβολοῦσι, συμμαχομένοις καὶ ὑπὸ Τυρσηῶν, ἀπάντων ἐκράτησε. τῶν δὲ τῆς Ἑστίας ἱερειῶν, ἃς παρθενεύειν διὰ βίου νενόμισται, φορέσας τινὰ συμφορεῖσσαν ἀνδρὶ, ὑπόγειόν τινα κατασκευάσας ὑποδρομὴν προμήκη, κλίνην τε θείει ἐν αὐτῇ καὶ λύχρον καὶ τράπεζαν 25 σιτίων ὑπόπλεων, ἐκεῖ τὴν φορεῖσσαν προπεμπομένην ἐκόμισσε, καὶ ζῶσαν εἰσαγαγὼν ἐγκατωκοδόμησε. καὶ οὕτω τὰς τὴν παρθενίαν μὴ τη- 12 ρησάσας τῶν ἱερειῶν ἐξ ἐκείνου τιμωρεῖσθαι κεκράτηκεν· οἱ ὃὲ πύτους αἰσχύνοντες εἰς ξύλον τὸν αὐχένα δίκρουν ἐμβάλλονται ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ μετὰ τοῦτο γυμνοὶ κικιζόμενοι ἀποψύχουσι.

2 ἐλεφάντινα CA^c, ἐλεφάντινος B οἱ (ante μετὰ ταῦτα) recepi ex BC^c, om. A
6 αὐτὸν BC^c, αὐτῶν A 7 τοῦτον ὁ Ταρκύνιος ὀργισθεὶς δια τὴν ἐναντίωσιν
ὑβρίσαι καὶ — διεμελέτησεν scripsi ex codd. classis α et β, τοῦτον ὑβρίσαι διὰ τὴν
ἐναντίωσιν ὀργισθεὶς καὶ — διεμελέτησεν ὁ Ταρκύνιος BA^c 10 ἐν νῷ ἔχων edidi
ex C, ἔχων ἐν νῷ BA^c 11 ὁ inserui ex C, om. BA^c 13 ἀντιλέγεις B (nisi quod
ἀντιλέγεις) A^c, ἀντιλέγειν ἔχεις C 13 ἀπόκριναί CA^c, ἀπόκρινέ B εἰ BC, om. A,
εἰς c 17 διέκοψε CA^c, διέτεμε B δὲ BC^c, τε A 19 τε BA^c, δὲ C
20 μαχεσάμενος BC^c, μαχεσάμενοι A ἐς BC, εἰς A^c 21 καὶ inserui ex C,
om. BA^c 25 προπεμπομένην BA^c, πεμπομένην C 26 παρθενίαν BA^c, παρ-
θενείαν C τηρησάσας BC^c, τηρούσας A 28 αἰσχύνοντες] an αἰσχύναντες?

[Zonaras 7, 8, 13—9, 3 (2, 29, 14 sqq. B. = 2, 107, 25 sqq. D.)]

- 13 Ἐπέθεντο μὲντοι τῷ Ταρκυνίῳ οἱ τοῦ Μαρκίου παῖδες, ἐπεὶ μὴ τῆς ἀρχῆς αὐτοῖς παρεχώρει, ἀλλὰ τινα Τούλλιον τεθθέντα οἱ ἐξ αἰγυλωτιδῶς προῆγε πάντων· ὁ δὲ μάλιστα τοὺς εὐπατρίδας ἐλύπει. ὧν τινὰς προσετακτισάμενοι αὐτῷ ἐπεβούλευσαν. δύο τινὰς χωριτικῶς ἐσταλμένους, ἀξίνας καὶ δρεπάνους ὀπλισμένους, αὐτῷ ἐπιθέσθαι παρασκευάσαντες. οἱ ἐπεὶ μὴ ἀγοράζοντι τῷ Ταρκυνίῳ ἐνέτυχον, ἐπὶ τὰς θύρας τῶν βασιλείων ἦγον, ἀλλήλοισι δῆθεν διαμαχόμενοι, καὶ οἱ ἐς ὄψιν ἐληθῆν ἐδέοντο. καὶ τυχόντες τούτου εἰς λόγους ἀλλήλοισι ἀντικατέστησαν, καὶ δικαιολογούμενῳ τῷ ἐνὶ προσέχοντα τὸν Ταρκύνιον ὁ ἕτερος κατειργάσατο.

a. u. 176
(578)

9. Ὁ μὲν οὖν Ταρκύνιος τοιοῦτον ἔσχε (τὸ) τέλος, τριάκοντα καὶ ὀκτώ βασιλεύσας ἑναυτούς. οὐ μὴν τῆς βασιλείας οἱ τοῦ Μαρκίου παῖδες ἐδράζαντο, ἀλλ' ὁ Τούλλιος ταύτην ἔσχε συνεργίᾳ τῆς τοῦ Ταρκυνίου γυναικὸς Τανακυλίδος. ὃν γυνή τις Ὀκρισία καλουμένη, Σπουρίου Τούλλιου ἀνδρὸς Λατίνου εὐνέτειρα ἐν τῷ πολέμῳ ἀλοῦσα καὶ τῷ Ταρκυνίῳ ἐξαιρεθεῖσα, τέτοκεν ἡ ἐγκύμων οἰκοθεν οὔσα ἡ συλλαβοῦσα μετὰ τὴν ἄλωσιν· λέγεται γὰρ καὶ ἀμφότερα. οὗτος ἐς παῖδας ἤδη τελῶν ἐπὶ δίφρου μεθ' ἡμέραν κατέδρασε, καὶ πῦρ ἀπὸ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς πολὺ ἐδόκει ἐξάλλεσθαι. ὅπερ ἰδὼν ὁ Ταρκύνιος διὰ σπουδῆς ἤγγε τὸν παῖδα, καὶ εἰς ἡλικίαν ἀφηγμένον ταῖς εὐπατρίδασι καὶ τῇ γερουσίᾳ συνέταξε.
- 3 Συλληθθέντων οὖν τῶν τοῦ Ταρκυνίου φρονῶν, μελιθοῦσα ἡ ἐκεῖνον γυνή καὶ ὁ Τούλλιος τὴν παρασκευὴν τῆς ἐπιβουλῆς οὐ φανερόν αὐτίκα τὸν τοῦ Ταρκυνίου θάνατον ἔθεντο, ἀλλ' ἀνελόμενοι αὐτὸν ὡς ἔτι ἐμπνέοντα ἐθεράπευσον δῆθεν, καὶ τούτῳ πίστει ἀλλήλοισι ἔδοσαν ὥστε

4 χωριτικῶς ἐσταλμένους BA^c, ἐσταλμένους χωριτικῶς C 5 δρεπάνους BA^c, δρεπάνους C rectene? ὀπλισμένους CA, ὀπλισμένους B^c 7 ἐς ὄψιν ἐληθῆν B^c, ἐληθῆν ἐς ὄψιν CA 11 (τὸ) ius. Polak. 12 οὐ μὴν — ἔσχε recepi ex codd. classis a, τὴν δὲ τῆς Ῥώμης βασιλείαν ὁ Τούλλιος διεδέξατο ceteri 14 Τανακυλίδος] Τανακυλίδης Dion. Hal. 4, 2; Τανακυλλίδης Dion. Hal. 4, 7 (Τανακυλίδης cod. A) 10, 30 (ter), Plut. fort. Rom. 10 (ter), quaest. Rom. 36, mul. virt. init., Τανακύλλα Dion. Hal. 3, 47 ὃν scripsi ex C, τοῦτον δὲ BA^c Σπουρίου scripsi ἐποριόρ BC^c, ἐπαρίορ A, quod ad Σποριόρ ducere iam animadvertit Wolf, qui tamen ipse Σερορίορ edidit. Quanquam Livio 1, 39, 5 sexti regis pater Servius Tullius audit, Σποριόρ tueri uidetur Festus s. v. Nothum p. 174 M. Ser. Tullius qui Romae regnavit natus est ex concubina Spurius Tulli tribulis (Spuriū Tulli Tiburtis?). nec in Dionysii narrationem (4, 1 fin.) quadrat praenomen Servium patri inditum 16 συλλαβοῦσα μετὰ τὴν ἄλωσιν BA^c, μετὰ τὴν ἄλωσιν συλλαβοῦσα C 17 καὶ add. ex C, om. BA^c scripseratne Dio λέγεται γὰρ καὶ ἐπ' ἀμφότερα Herodotum 3, 57 secutus? 18 δίφρου CA^c, δίφρου B πολὺ om. A 21 ἀλλήλοισι A^c, ἀλλήλων BC.

β' βιβλίῳ Δίων "ὡς δὲ οὐδὲν ὁ τι οὐκ ἐπειθάρχουν αὐτῶ." 10
Bekk. Anecd. p. 164 19.

[Zonaras 7, 9, 3—8 (2, 30, 18 sqq. B. = 2, 108, 24 sqq. D.)

τὸν Τούλλιον τὴν ἀρχὴν εὐκλερότα τοῖς πικρῶν ἀνδρωθεῖσιν ἐκ-
στῆσαι αὐτῆς. ἐπεὶ δὲ τὸ πλῆθος συνδραμόν ἐθορύβει, προκύβασα ἐκ 4
τῶν ὑπερώων ἡ Τανακουλὶς "μὴ φοβεῖσθε" ἔφη. "ὁ γὰρ ἀνὴρ μου καὶ
5 σθῆξ καὶ ὑμῖν μετ' ὀλίγον ὀρθήσεται. ἵνα δὲ αὐτὸς τε σχολάζων ὑμα-
Τουλλίῳ κατὰ γε τὸ παρὸν τὴν τῶν κοινῶν ἐπιτρέπει διοίκησιν." εἶπεν
ἐκείνη ταῦτα· οἱ δὲ τὸν Τούλλιον οὐκ ἀκουσίως ἐδέξαντο· ἀγαθὸς γὰρ
ἀνὴρ ἐδόκει.

Ἐργευσισθεὶς οὖν ἐκείνος τὴν τῶν κοινῶν οἰκονομίαν, τὰ πλείω κατ' 5
10 ἐντολὰς δῆθεν διώκει τοῦ Ταρκυνίου. ὡς δ' ἐν πάσιν ἐώρα πειθαρχοῦντας αὐτῶ, τοὺς αὐτόχειρας τοῦ Ταρκυνίου πρὸς τὴν γερουσίαν
παρήγαγε διὰ τὴν ἐπιβουλήν τάχα· ἔτι γὰρ ζῆν ἐκείνον προσεποιεῖτο.
καὶ οἱ μὲν καταψηφισθέντες ἀπέθανον, οἱ δὲ τοῦ Μαρκίου υἱοὶ φόβη-
θέντες εἰς Οὐλολοῦσκους κατέφυγον. κακείνος τότε τὸν τε θάνατον τοῦ
15 Ταρκυνίου ἐξέφηγε καὶ φανερώς τῆς βασιλείας ἐπέληπτο. καὶ πρῶτον 6
μὲν τοὺς τοῦ Ταρκυνίου παῖδας προβάλλετο ὡς αὐτὸς τὴν ἡγεμονίαν
ἐπιτροπεύων, εἶτα πρὸς θρασείαν τοῦ δήμου ἐτρέπετο, ὡς ὅρατα μᾶλλον
τὸν ὄμιλον ἢ τοὺς εὐπατριδας ὑποποιησόμενος, χρέματά τε αὐτοῖς ἐδί-
20 δου καὶ γῆν ἐκάστω προσέειπε καὶ τοὺς δούλους ἐλευθεροῦσθαι καὶ
φυλατεῦσθαι παρεσκεύασεν. ἀχθομένων δ' ἐπὶ τούτοις τῶν δυνατῶν,
ἔταξέ τινα τοὺς ἐλευθερωθέντας τοῖς ἐλευθερώσασιν σφῆς ἀνθιπυργεῖν. 7
ὡς δὲ χάλειπες εἶχον οἱ εὐπατρίδαι αὐτῶ, καὶ διεθρόουν ἄλλα τε καὶ
ὅτι μηδενὸς αὐτὸν ἐλομένου τὴν ἀρχὴν ἔξει, συναγαγὼν τὸν δῆμον ἐδη-
μηγόρησε· καὶ πολλὰ ἐπαγωγὰ διαλεχθεὶς αὐτῶ οὕτω διέθετο ὡς αὐ-
25 τὰ πασαν αὐτῶ τὴν βασιλείαν ἐπιψηφίσασθαι. ὁ δὲ αὐτοὺς ἀμειβόμενος 8
ἀλλὰ τε ἐπιλοσιμησάτο καὶ ἐς τὸ συνέδριόν τινας αὐτῶν ἐνέγραψεν·
οἱ πάλαι μὲν ἐν πλείστοις ἦσαν ἕσπερον τῶν εὐπατριδῶν, τοῦ
χρόνου δὲ προύοντος, πλὴν τῆς μεσοβασιλείας καὶ τινῶν ἱεροσυνῶν, τῶν

1 αὐτῆς BC^c, αὐτοῖς A 2 συνδραμόν C^c, συνδραμών BA 4 ὑμῖν
om. C τε om. A 12 ἐπιβουλήν BC^c, ἐπιβουλήs A 14 Οὐλολοῦσκους
BA, Οὐλοῖσκους C (infra c. 16. 17 Οὐλολοῦσσοι sexies), Οὐλολόσκους c. — Οὐλο-
λοῦσσοι Dionysius passim, Diodorus [variant codd. inter Οἰολοῦσσοι et Ὀλοῦ-
σσοι, sed Οὐλόσσοι 14, 11, 5 (Οὐλοσων P) et 14, 16, 5 (Οὐλόκων AP)], Appianus,
Steph. Byz. s. v. Ἐχέτρα, Φερέγεια, Οὐλόσσοι Strab. 5, p. 225. 231, Diod. 1. 1.
Dio fr. 18, 2. 6. 12 (cf. fr. 2, 1) τότε post θανάτον B τοῦ Ταρκυνίου —
πρῶτον μὲν om. A, τοὺς quod sequitur inter lin. add. 22 αὐτῶ om. B
23 αὐτὸν BA^c, αὐτῶ C 25 πάσαν] πάντας? Polak. 28 καὶ τινῶν reduxi e
BC^c, καὶ τῶν A perperam.

[Zonaras 7, 9, 8—14 (2, 32, 7 sqq. B. = 2, 110, 1 sqq. D.)]

- ἴσων μετεῖχον τοῖς εὐπατριδαῖς, καὶ διέφερον ἄνευ τῶν ὑποδημάτων οὐ-
 9 δέν. τοῖς γὰρ εὐπατριδαῖς τὰ ὑποδήματα ἀστικά [καὶ] τῇ τε ἐπαλλαχῇ
 τῶν ἱμάντων καὶ τῷ τύπῳ τοῦ γραμμᾶτος ἐκεκοσμήθητο, ἵν' ἐκ τούτου
 δοκᾶν ἀπὸ τῶν ἑκατῶν ἀνδρῶν τῶν κατ' ἀρχῆς βουλευσάντων κατιέναι.
 τὸ γράμμα δὲ ῥῶ φασιν εἶναι, ἧ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἑκατῶν ἐκείνων ἀν- 5
 δρῶν δηλωτικὸν ὃν ἧ ὡς τοῦ τῶν Ῥωμαίων κατάρχον ὀνοματός.
- 10 Τὸν μὲν οὖν ὄμιλον οὕτως ὁ Τοῦλλιος ὠκειώσατο, δεῖσας δὲ μὴ
 τις στάσις συμβῆ, τὰ πλεῖστα καὶ ἰσχυρότατα τῶν κοινῶν τοῖς δυνατω-
 τέροις ἐπέτρεψε· καὶ οὕτως σφίσι τε αὐτοῖς συνεφρόνησαν καὶ τὸ δημό-
 σιον διήγαγον ἄριστα. καὶ πολέμους δὲ τινὰς πρὸς τε τοὺς Οὐιέντας 10
 καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς Τυρσηνοὺς ἐπολέμησεν, ἐν οἷς οὐδὲν ἐπράχθη
 11 συγγράμματος ἄξιον. τοῖς Λατίνοις δ' ἐπὶ μᾶλλον Ῥωμαίοις βουλη-
 θείς οἰκειώσασθαι, νεῶν τινα ἐκ χρημάτων κοινῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ κατα-
 σκευάσασθαι πέπεικε. καὶ τοῦτον ἀνέθεσαν τῇ Ἀρτέμιδι. περὶ δὲ τῆς
 νεωκορίας αὐτοῦ διεφέροντο. κἂν τούτῳ Σαβίνος ἀνὴρ βῶν ἤγγε περι- 15
 κλητῇ πρὸς τὴν Ῥώμην, ὡς ἐκ τινος χρησμοῦ θύσων αὐτὴν τῇ Ἀρτέ-
 μιδι. ὁ δὲ χρησμός τὸν ἐκείνην θύσαντα ἔλεγε τὴν πατρίδα ἐπαυξήσεν.
 12 τοῦτο δὲ τις τῶν Ῥωμαίων μαθὼν προσῆλθεν αὐτῷ καὶ πρότερον εἶπε
 δεῖν ἐν τῷ ποταμῷ ἀγνισθῆναι, καὶ εἰπὼν ἔπεισε, καὶ πείσας ἔλαβε τὴν
 βῶν ὡς φυλάξων, καὶ λαβὼν ἔθυσεν. ἐκρήγαντος δὲ τοῦ Σαβίνου τὸ 20
 λόγιον οἱ Λατίνοι καὶ τῆς τοῦ ἱεροῦ προστασίας τοῖς Ῥωμαίοις ἐξέστη-
 σαν καὶ ἐς ἄλλα ὡς κρείττονας σφῶν ἐτίμων αὐτούς.
- 13 Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· ὁ Τοῦλλιος δὲ τοῖς Ταρκυνίοις τὰς θυγα-
 τέρους συνώκισε, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῖς ἀποδώσειν ἐπαγγελόμενος
 ἄλλοτε ἄλλο τι προφασιζόμενος ἀνεβάλλετο. οἱ δὲ οὐδὲν ὑγίης ἐφρό- 25
 νουν, ἀλλὰ ἤχθηοντο. ὁ δ' ἐν οὐδενὶ λόγῳ τούτους πεποιήτο, καὶ τοὺς
 Ῥωμαίους πρὸς τὸ δημοκρατικὸν ἐνήγχε καὶ τὸ ἐλεύθερον. ἐτι δὲ μᾶλλον
 14 ἐπὶ τούτοις ἤσχαλλον οἱ Ταρκύνιοι. ἀλλ' ὁ μὲν νεώτερος, κἂν ἐγαλέ-
 παινον, ἔφερε, τῷ δὲ τῷ χρόνῳ προήκοντι οὐκέτι τοῦ Τοῦλλίου ἐδόκει
 ἀνέχεσθαι. ἐπεὶ δὲ μὴ συνευδοκοῦσαν εὗρισκε τὴν γυναῖκα καὶ τὸν ὀμί-

2 ἀστικά CA^c, ἀστικὰ B? [καὶ] del. Pinder 3 τούτου edidi ex C, τού-
 των BA^c 9 οὕτως CA, οὕτω B^c σφίσι τε C, σφίσιν BA^c αὐτοῖς CA,
 αὐτοὶ B^c δημόσιον BA^c, δημοτικὸν C 10 Οὐιέντας] cf. ad fr. 5, 11 11 Τυρ-
 σηνοὺς CA^c, Τουσσηνοὺς B. — cf. ad fr. 2, 4 13 κοινῶν om. C κατα-
 σκευάσασθαι scripsi ex C, κατασκενάσαι BA^c 19 τὴν BC^c, τὸν A 20 Σα-
 βίνου CA^c, Λατίνου B 21 καὶ BC^c, ἐκ A 22 κρείττονας CA, κρείττονα B^c
 23 Τοῦλλιος δὲ BA^c, δὲ Τοῦλλιος C 24 ἐπαγγελόμενος BC^c, ἐπαγγελιά-
 μενος A.

Λίωνος βιβλίον β' "καὶ τὸν ἀδελφόν, ὅτι μὴ συνήρετο, λάθρα διὰ 11
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ φαρμάκους ἐξειργάσατο." Bekk. Anecd. p. 139 17.

ὅτι ὁ Ταρκύνιος ἐπεὶ ἱκανῶς ὡς καὶ ἀκόντων τυραννήσων 2
παρεσκευάσατο, τοὺς δυνατωτάτους πρῶτον μὲν τῶν βουλευτῶν
5 ἔπειτα καὶ τῶν ἄλλων συλλαμβάνων, πολλοὺς μὲν φανερώς, οἷς γε
αἰτίαν τινὰ εὐπρεπῆ ἐπενεγεῖν ἔδύνατο, πολλοὺς δὲ καὶ λάθρα ἀπε-
κίτνυε καὶ τινὰς ὑπερώριζεν. οὐ γὰρ ὅτι τὸν Τούλλιόν τινες αὐ- 3

4 Ταρκύνιος] cf. ad fr. 9, 1 8 οὐ γὰρ] οὐ γὰρ <μόνον> Bk. iniuria.

[Zonaras 7, 9, 14—10, 2 (2, 33, 18 sqq. B. = 2, 111, 10 sqq. D.)]

μυνα, αὐτὸς μὲν τὴν γυναικα, τὸν δ' ἀδελφόν διὰ τῆς γυναικὸς ἐκείνου fr. 11, 1
φαρμάκους διέφθειρε, καὶ συναρθεὶς τῇ συνείνῳ τοῦ ἀδελφοῦ τῷ Τούλλιῳ
σὺν αὐτῇ ἐπέβόλευε. καὶ πολλοὺς τῶν τε βουλευτῶν καὶ τῶν εὐπατρι- 15
δῶν αἰτίας ἔχοντας κατὰ τοῦ Τούλλιου πείσας συνάρασθαί οἱ, ἔξαπιναίως
5 μετ' αὐτῶν εἰς τὸ συνέδριον παραγέγονεν, ἐπομένης αὐτῷ καὶ τῆς γυ-
ναικὸς Τούλλιας· καὶ πολλὰ μὲν εἶπε τῆς τοῦ πατρὸς ἀξίας τοὺς παρόν-
τας ἀναμιμνήσκων, πολλὰ δ' ἀπέσκωψε πρὸς τὸν Τούλλιον. ἐπεὶ δ' 16
ἐκείνος ταῦτα μαθὼν ἐπέστη σπουδῆ, καὶ τι δὴ καὶ ἐρθέγγετο, συνήρ-
πασεν αὐτὸν καὶ ἔξαρὰς ὥσε κατὰ τῶν πρὸ τοῦ βουλευτηρίου ἀναβα-
10 θμῶν. καὶ ὁ μὲν, παραχθὲς πρὸς τὴν τοῦ Ταρκυνίου τόλμαν καὶ ὅτι
οὐδὲ τις αὐτῷ ἐπεκουήσεν, οὐτ' εἶπεν ἔτι οὐδὲν οὐτ' ἐποίησε· Ταρκύ- 17
νιος δὲ τὴν τε βασιλείαν εὐθύς παρὰ τῆς βουλῆς ἔλαβε καὶ πέμψας τινὰς
τὸν Τούλλιον κομιζόμενον οἰκადε διεγχεύσατο. ἡ δὲ θυγάτηρ ἐκείνου ἐν
τῷ βουλευτηρίῳ τὸν ἄνδρα καταφιλήσασα καὶ βασιλέα προσαγορεύσασα
15 καὶ ἀπειῦσα πρὸς τὰ βασιλεία τὸ ὄγγμα κατὰ τοῦ νεκροῦ τοῦ πατρὸς
ὡς εἶχεν ἐπήλασεν.

10. Οὕτω μὲν οὖν ὁ Τούλλιος ἤρξε καὶ οὕτως ἀπέθανε βασιλεύσας a. u. 220
τέσσαρας ἐνιαυτοὺς ἐπὶ τεσσαράκοντα, ὁ Ταρκύνιος δὲ τὴν βασιλείαν (534)
παρειληφώς δορυφόρους κατὰ Ῥωμύλιον ἐκαστῷ περιέστησε, καὶ νύκτωρ
20 καὶ μεθ' ἡμέραν αὐτοῖς καὶ οἰκουρῶν καὶ ἀγοράζων ἐκέχρητο. ἐξ ὧν
γὰρ αὐτὸς εἰς τὸν κηδεστὴν καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα ἐποίη-
σαν, καὶ τοὺς λοιποὺς ἐδέδισαν. ἐπεὶ δὲ ὡς τυραννήσων παρεσκευάσατο, 2 fr. 11, 2
τοὺς δυνατωτάτους τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων συλλαμβάνων ἐκίτ-
νυεν, οἷς μὲν αἰτίαν εἶχεν ἐπενεγεῖν φανερώς ἀνακρῶν, οἷς δὲ λάθρα·
25 ἐπίουσι δὲ γε καὶ ὑπερώριζεν. οὐ γὰρ τοὺς τῷ Τούλλιῳ προσκειμένους fr. 11, 3

ἐπο (m²)

5 ἐπομένης BA^c, ἐπαγομένης C πρὸς] ἐς Polak. atque ita scripsit Dio,
nam Tullius nondum in curia aderat, cf. 40, 54, 4; 59, 17, 11; 75, 16, 1 et 48, 38, 2;
76, 16, 5 10 τοῦ om. A 12 ἔλαβε ante παρὰ τῆς βουλῆς B 16 ἐπήλασεν
BC^c, ἀπήλασεν A 20 αὐτοῖς BA^c, εὐθύς C καὶ (ante οἰκουρῶν) om. A
21 αὐτοῦ inserui ex C, om. BA^c.

τῶν μᾶλλον ἢ ἐκεῖνον ἠγάπησαν, οὐδ' ὅτι γένη καὶ πλούτους ἢ
καὶ φρόνημα εἶχον. ἀνδρεία τε ἐπιφανεῖ ἢ καὶ σοφία διαρρηθεῖ
ἐχρόντο, τοὺς μὲν ἀμυνόμενος τοὺς δὲ προκαταλαμβάνων, φθόνῳ
τε καὶ ὑποψίᾳ ἅμα μίσους ἐκ τοῦ μὴ ὁμοήθους ἐφθειρεν, ἀλλὰ
f. 280 τ. καὶ τοὺς πάνυ φίλους πρὸς τε τὴν | μοναρχίαν οἱ σπουδάσαντας 5
οὐδὲν ἧττον τῶν ἐτέρων ἀπόλλυεν, νομίζων σφᾶς ὑπὸ τε τῆς θρα-
σύτητος καὶ ὑπὸ τῆς νεωτεροποιίας, ὅρ' ἦς ἑαυτῷ τὴν ἀρχὴν συγ-
4 κατέπραξαν, κἂν ἄλλῳ τινὶ αὐτὴν δοῦναι. γὰρ τούτου τὸ κράτι-
στον τῆς βουλῆς καὶ τῆς ἱππάδος ἀπανόλωσεν, οὐδ' ἀντικαθίστη
τὸ παράπαν ἐς αὐτοὺς ἀντὶ τῶν ἀπολλυμένων οὐδένα· μισεῖσθαι 10
(τε) γὰρ ὑπὸ παντὸς τοῦ δήμου ἐπίστευε, καὶ τὰ τέλη ἐκεῖνα ἀσθε-
νέστατα ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας ποιῆσαι ἐπεθύμει. καὶ τὴν γε γε-
ρουσίαν καὶ καταλῦσαι παντελῶς ἐπεχείρησεν, πᾶν ἄθροισμα ἀν-
θρόπων, ἄλλως τε καὶ ἐπιλέκτων καὶ πρόσχημα προστατείας τινὸς
5 ἀπὸ καλαιοῦ ἐχόντων, πολειμώτατον τυράνῳ νομίζων εἶναι. δεισας 15
δὲ μὴ πῶς οἱ τὸ πλῆθος ἢ καὶ αὐτοὶ οἱ δορυφόροι, οἳά που πολι-
ται ὄντες, ἀγανακτήσει τοῦ τὴν πολιτείαν σφῶν μεθίστασθαι ἐπα-
ναστῶσιν, ἐκ μὲν τοῦ προσηγοῦς οὐκ ἐποίησεν τοῦτο, ἐν τῷ ὅρῳ
δέ τινι ἐπιτηδελῷ καὶ πάνυ αὐτὸ κατέπραξεν. οὔτε γὰρ ἀντεσῆγεν
ἐς αὐτὴν οὐδένα, οὔτε τοῖς καταλοίποις λόγου τι ἄξιον ἐπεποιού. 20
συνεκάλει μὲν γὰρ αὐτούς, οὐ μὴν ὥστε καὶ συνδιοικεῖν τι τῶν

1 ἢ ins. ex cod. 5 φίλους πρὸς τε τὴν] ita cod., φίλους (τοὺς) πρὸς [τε] τὴν
Bk. σπουδάσαντας] συσπουδάσαντας Dind. At Dionī συσπονδάζειν τινι
est *favere alicui, a partibus alicuius stare* 50, 22, 2; 53, 11, 1 et 32, 4; 56, 41,
7; 59, 5, 4; 62, 26, 1, cf. 40, 55, 1, eique opponitur ἀντιστασιάζειν 59, 5, 4;
neque credibile ipsis duobus locis, quibus σπουδάζειν τινὶ πρὸς τι obviam est,
σπουδάζειν e συσπονδάζειν esse corruptum, cf. fr. 40, 34 9 ἱππάδος Val.,
ἱππάνδος cod. 11 (τε) ins. Val. 15 τυράνῳ Val., τύραννον cod.
19 καὶ πάνυ bene Graecum (cf. e. gr. 44, 46, 6) temere tentatum. pro πανὲ αὐτῷ
(ut cod. exhibet) παρονογῶ Wagner, quod in textum recepit Melb., ἀντιότιῳ
Sturz. (in add.), Reiskii conamina afferre nihil attinet αὐτὸ Val., αὐτῶι cod.

[Zonaras 7, 10, 2. 3 (2, 35, 3 sqq. B. = 2, 112, 13 sqq. D.)]

μόνος, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρὸς τὴν μοναρχίαν συναρκεμένους αὐτῷ προσ-
fr. 11. 4 ἀπόλλυε, καὶ οὕτω τὸ κράτιστον τῆς βουλῆς καὶ τῆς ἱππάδος ἀνάλωσε.
3 μισεῖσθαι τε ὑπὸ παντὸς τοῦ δήμου ἐπίστευε· διὸ οὐδὲ ἀντικαθίστη τὸ
παράπαν ἀντὶ τῶν ἀπολλυμένων τινὰς, ἀλλὰ καὶ τὴν γερουσίαν κατα-
fr. 11. 5 λῦσαι παντελῶς ἐπεχείρησας οὔτε ἀντεσῆγεν ἐς αὐτὴν οὐδένα οὔτε τοῖς 5
οὐσιν ἐπεποιού τι λόγου ἄξιον. συνεκάλει μὲν γὰρ αὐτούς, οὐ μὴν ὥστε

4 τινὰς om. C.

ἀναγκαιῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τοῦτο πρὸς τε τὸν ἔλεγχον τῆς ὀλιγό-
 τητός σφρων καὶ διὰ τοῦτο καὶ ταπεινότητα καὶ καταφρόνησιν
 ἐξεπίτηδες ἐποίει. τὰ δὲ δὴ πλεῖστα καθ' ἑαυτὸν ἢ καὶ μετὰ τῶν 6
 υἰέων, τοῦτο μὲν ὅπως μηδεὶς τῶν ἄλλων μηδὲν δύναίτο, τοῦτο
 5 δὲ καὶ κατοικῶν δημοσιεύειν ἐν οἷς ἐκακούργει, ἐπραττεν. δυσπρόσ-
 οδός τε καὶ δυσπροσήγορος ἦν, καὶ τῇ ὑπεροψίᾳ τῇ τε ὠμότητι
 τοσαύτη πρὸς πάντας ὁμοίως ἐχρῆτο ὥστε καὶ Ὑπερήφανος ἀπ'
 αὐτῶν ἐπικληθῆναι. τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες
 αὐτοῦ τυραννικώτερον ἐπραττον, καὶ ποτε πολιτῶν τινὰς ἐν τε τῇ
 10 ἄγορᾳ καὶ ἐν τοῖς τοῦ δήμου ἄμμασι σταυροῖς τε γυμνοὺς προσ-
 ἔδησεν καὶ θάβδοις αἰκισάμενος ἀπέκτεινεν. καὶ τοῦθ' ὑπ' ἐκείνου
 τότε ἐξευρεθὲν καὶ πολλὰκις ἐγένετο. V 6 (p. 573).

Δίῳ ἐν β' βιβλίῳ "τὸν γὰρ πατέρα πολλὰ καὶ ἄτοπα ὡς καὶ 7
 τυραννοῦντα καὶ παρασπονδούντα φανερώς ἐκ συνθήκης λαιδορῆ-
 15 σας." Bekk. Anecd. p. 155 1.

9 πολιτῶν] πολίτας vel (τῶν) πολιτῶν Bk. eclogarium fortasse corri-
 gens τε ins. ex cod. 10 σταυροῖς Val., σταυρούς cod. 12 ἐξευρεθὲν]
 ἐξευρεθὲν Naber. speciosa coniectura sed inutili, cf. quoque Serv. ad *Aen.* 12, 603
 (Cassius Hemina fr. 15 Pet.), Plin. *h. n.* 36, 24, 107, Ioann. Antioch. fr. 36 M.

[Zonaras 7, 10, 3—6 (2, 35, 10 sqq. B. = 2, 112, 21 sqq. D.)]

τι τῶν ἀναγκαιῶν συνδικοῦσιν, ἀλλ' ἵνα δῆλη αὐτῶν ἢ βραχυτύτης γίνοντο
 ἅπανσι, κἀντεῦθεν καταφρονοῦντο· τὰ δὲ πλεῖστα καθ' ἑαυτὸν ἢ καὶ 4 fr. 11, 6
 μετὰ τῶν υἰέων ἐπραττε. δυσπρόσιτός τε καὶ δυσπροσήγορος ἦν, καὶ
 τῇ ὑπεροψίᾳ καὶ τῇ ὠμότητι ὁμοίως ἐχρῆτο πρὸς ἅπαντας, καὶ τυραννι-
 5 κώτερον αὐτός τε καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ προσεφέροντο ἅπανσι. διὰ ταῦτα 5
 δὲ καὶ τοὺς δορυφόρους ὑπόπτους ἔχων, ἐκ τῶν Λατίνων προσηγοῦντο
 δορυφορικόν, καὶ ἐς τὰς τῶν Ῥωμαίων τάξεις Λατίνους ἀνέμιξεν, ἵνα
 οἱ μὲν Λατῖνοι ἰσομοίᾳσι τοῖς Ῥωμαίοις τυρόντες εὐνοίαν αὐτῶ ἐντεῦ-
 10θεν ὀφείλωσι, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἤττον ἐκφοβῶσιν αὐτόν, μηκέτι κατὰ
 σπῆς ὄντες, ἀλλὰ τοῖς Λατίνοις συνοπλιτεύοντες.

Γαουῖνοις δὲ μάχην συνῆψε, καὶ κακῶς μὲν ἠγωνίατο, δόλω δὲ 6
 αὐτοὺς ἐχειρώσατο. αὐτομολῆσαι γὰρ αὐτοῖς Σέξτω ὑπέθετο τῷ υἱῷ·
 ἵνα δ' εὐπρόσωπος αὐτῷ τῆς αὐτομολίας πρόφασις γένηται, ἐκείνους μὲν
 τὸν πατέρα φανερώς ὡς τύραννον καὶ παρασπονδὸν ἐλοιδορήσεν, ὁ δὲ τὸν fr. 11, 7

6 δὲ om. A 7 ἀνέμιξεν edidi ex C, cf. 55, 23, 7, Herod. 1, 146, ἐνέ-
 μιξεν BA^o 11 Γαουῖνοις] Incolae Γάβιοι dicuntur Dion. Hal. 4, 53. 58, App. *reg.* 8,
 Steph. Byz. s. v. Γάβιοι et Γάβιοι (Γαβῖται Stephanum ipsum finxisse autumat
 Meineke a. l.). Adi. Γαβιανός (οἶνος) apud Gal. *ύγιεινῶν* 5, 5 (6, 334 K.)

[Zonaras 7, 10, 6—11, 1 (2, 36, 3 sqq. B. = 2, 113, 10 sqq. D.)]

- 7 υἱὸν ἑμαστίγωσέ τε καὶ ἀντημύνατο. εἶτα κατὰ συνθήκας πρὸς Γαου-
 νους ἐψευδαυτομολήσας, γράμματά τε καὶ ἐταίρους παρελιθρῶς. οἱ δέ,
 πιστευσάντες τῇ σακηνῇ διὰ τε τὴν τοῦ Ταρκυνίου ὁμότητα καὶ ὅτι καὶ
 τότε πολλὰ καὶ ἀληθῆ τῶν πατέρα ἐκακηγύρει κἀντεσθῆεν ἐκπεπολεμῶ-
 σθαι αὐτῷ ἐδόκει, ἐδέξαντό τε αὐτὸν ἀσμενέστατα καὶ τινας ἐπελεύσεις 5
 κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς χώρας σὺν αὐτῷ ἐποιήσαντο καὶ οὐ μετρίως αὐτῇ
 ἐλυμήναντο. διὰ ταῦτα γοῦν, καὶ ὅτι καὶ γράμματα ἰδίᾳ τέ τισι παρ-
 εῖχε καὶ ἐς τὸ κοινὸν ἀνήλισκε δαψιλῶς, ἤρέθη παρ' αὐτῶν στρατηγός
 8 καὶ τὴν τῶν πολιτικῶν ἐν αὐτοῖς πραγμάτων ἐπετροπήν διοίκησιν. ἐπὶ
 τούτοις λάθρᾳ πέμψας τινὰ τὰ συμβάντα τε ἐγνώρισε τῷ πατρὶ καὶ 10
 πρὸς τὸ μέλλον γνώμην ἤτησεν ἐξ αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπε μὲν τῷ πεμφθέντι
 οὐδέν, ἵνα μὴ ἴσως γνωσθεὶς ἐκὼν τι ἢ ἄκων ἐξείποι, εἰς δὲ κῆπον εἰσα-
 γαγῶν αὐτόν, ἐν ᾧ μήκωνες ἦσαν, τὰς κωδύας αὐτῶν τὰς ὑπερεχούσας
 ἐάβδω κατέκλασε καὶ εἰς γῆν κατεστόρεσε, καὶ οὕτω τὸν ἀγγελιαφόρον
 9 ἀπέπεμψε. καὶ ὁ μὲν τὸ πραχθὲν τῷ Σέξτω ἀπήγγειλεν, ἀσυνέτως ἔχων 15
 τῆς πράξεως, ὁ δὲ τὸν νοῦν συνῆκε τῆς ἰσοθιμίας, καὶ τοὺς ἀξιολογώ-
 τέρους τῶν Γαουίνων τοὺς μὲν λάθρᾳ φαρμάκῳ διέσθαιε, τοὺς δὲ διὰ
 τινῶν δῆθεν ληστῶν, ἄλλους δὲ καὶ ἐκ δικαστηρίων ἀπέκτεινε, συναρπα-
 τίας κατ' αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα προδοσίας πλαττούμενος.
- 12 Καὶ ὁ Σέξτος σὺν οὕτω τοὺς Γαουίνους μετήλθε, καὶ τοὺς μὲν 20
 κρείττους ἀπώλλυε, τῷ πλεῖθει δὲ τὰ σφῶν διένειμε γράμματα. καὶ μετὰ
 ταῦτα τῶν μὲν διαφθαρέντων ἤδη, τῶν δὲ λοιπῶν ἠπατημένων καὶ πάντα
 πιστευόντων αὐτῷ, μετὰ τῶν αἰγυμάλωτων Ῥωμαίων καὶ τῶν αὐτο-
 μῶλων, οὓς πολλοὺς διὰ τοῦτο συνήθροισε, κατέσχε τὴν πόλιν καὶ τῷ
 πατρὶ παραδέδωκε. καὶ ὅς ἐκείνης τῷ υἱῷ παρεγύρῃσεν, αὐτὸς δὲ πρὸς 25
 ἄλλα ἐπολέμησεν ἔθνη.

11. Τοὺς δὲ τῆς Σιβύλλης γρηγομοὺς Ῥω-
 μαίοις καὶ ἄκων προσεπονήσατο. γυνὴ γάρ τις
 θεόμαντις, ἣν Σιβύλλαν ὠνόμαζον, ἐς τὴν Ῥώ-
 μην ἐκλήλυθε βιβλία τρία ἢ ἐννέα φέρουσα, καὶ
 ταῦτα πρίασθαι τῷ Ταρκυνίῳ ἐδίδου καὶ τὴν
 τιμὴν τῶν βιβλίων ὥρισατο. ἐκείνου δὲ μὴ

περὶ ἧς δὲ Σιβύλλης
 νῦν ὁ Λυκόφρων λέγει
 Κυμαία ἦν, ἣτις τέ-
 θνηκεν ἐν χρόνῳ Ταρ-
 κυνίου τοῦ Ὑπερηφά-
 νου βίβλους προφητι-

- 1 ἀντημύνατο BA^c, ἀντηκίσατο C rectene? 2 ἐταίρους B?, ἑτέροους
 CA^c 3 καὶ post ὅτι add. CA, om. B^c 7 καὶ inserui ex C, om. BA^c
 9 ἐν αὐτοῖς om. C, fortasse recte 12 ἐξείποι BA^c, ἐξείπη C, fortasse recte
 13 αὐτὸν BC^c, αὐτῷ A μήκωνες BC^c, μήκων A 16 ἰσοθιμίας A recte,
 cf. infra 7, 20, 9, Herod. 5, 92, 6, Dion. 72, 1, 2, ἰσοθέσεως BC^c 19 se-
 quitur in Zonara Periandri nota historia ex Herodoto 5, 92, 6 desumpta
 27^b Tzetam sua ex Dione hausisse vidit Reim. 36^b Ταρκυνίου γὰρ κωλυ-
 του A 32^b βίβλους — τρεῖς om. A.

[Zonaras 7, 11, 1—5 (2, 38, 5 sqq. B. = 2, 115, 4 sqq. D.)]

προσεσχημάτος αὐτῆ, τὸ ἐν ἧ τὰ τρία τῶν κὰς αὐτῆς τρεῖς ἡ ἐννέα βιβλίων κατέκρυπεν. ὡς δ' αὖθις ὀλιγώρει 2 κατελιποῦσα, ὡς τὰς αὐτῆς ὀλιπὰς τῆς ἐκεῖνης θε- ἀπῆς ὁ Ταρκύνιος, κὰκ τῶν λοιπῶν ὁμοίως ραπίνης ἀναλωσάσης διέσθαιρε. μελλούσης δὲ καὶ τὰ ἔτι λοιπὰ πυρί, ὅτι μὴ ἐδίδουν 5 καταφλέξαι, ἠνάγκασαν αὐτὸν οἰωνοῖσθαι τὰ ἐκεῖνη ὅσον ἐξίπτει γούν σωζόμενα πρίασθαι. καὶ ὠνήσατο ταῦτα ὅσον τὰ πάντα κτήσασθαι ἐμέλλε, καὶ δύο βου- λουταῖς ἀνδράσι φυλάσσειν παρέδωκεν. ὡς δ' 3 οὐ πάνυ τῶν γεγραμμένων συνίεσαν, εἰς τὴν πονήσαντες ἐξὼνήσαν- 10 Ἑλλάδα στείλαντες δύο ἀνδρας ἐκεῖθεν μι- το ἡ μίαν τὴν κατα- σθῆς ἤγγαρον τοὺς ἀναγνωσομένους ταῦτα καὶ λειοφθεῖσαν ἡ τρεῖς καὶ ἐρηγεύσαντας. οἱ δὲ περίοικοι μαθεῖν ἐπιελήσαν- 4 ἐδοντο Μάρκω Ἀκίλιω φυλάσσειν. ζῶντα δὲ τες ὅτι ποτὲ τὸ διὰ τῶν βιβλίων εἴη δηλού- τοῦτον εἰς δέρμα βοδὸς 15 μενον, τὸν ἔπερον τῶν φυλασσόντων αὐτὰ Μάρ- ἐμβλόντες ἀνεῖλον, ὅτι πρὸς μεταγραφὴν κον Ἀκίλλιον χρήμασιν ἀναπέισαντες μετε- ἔδοτο, τὴν δὲ βιβλίον γράψαντό τινα. γνωσθέντος δὲ τοῦ ἔργου ὁ 7 τῆς βιβλίου ὀρύξαν- τας ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ 20 ἡ γῆ μήτε τὸ ὕδωρ μήτε ὁ ἥλιος μιν αὐ- μετὰ λάρνακος κατέ- τοῦ ἠγάσκοντες. χωσαν. Tzetz. in Lycophr. 1279.

Τὸν δὲ νεὸν τὸν ἐν τῷ Ταρπεῖω ὄρει κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς εὐχὴν 5 ὠκοδόμει. τῆς δὲ γῆς εἰς τὴν τῶν θεμελιῶν καταβολὴν ἀναρρηγνυμένης,

2^b ὡς τὰς rest. Scheer. ex ABb, τὰς δὲ a. — Ceterum ancillam libros in ignem coniecisse Tzetzae ipsius commentum videtur, ut monuit Scheer. in litteris ad me datis 3 ὁμοίως] corruptum aut mancum? Polak. 11^b Μάρκω] μάρκω καὶ a Ἀκίλιω] ἀκίλλω A ἐκίλλω B. — M. Atilius audit Dion. Hal. 4, 62 et Val. Max. 1, 1, 13 (M. Tullium codd., at Matilius Nepotiani brevioris cod. Vat.) 19^b κατέ- 22 Fragm. 11, 8 Planudeum (Mai p. 528), quod de eadem re χωσαν om. b agit, Dionis non est, sed ex Constantino Manasse v. 1672 sqq. (vel ex scriptore ab eo adhibito) haustum. Is sua paene verbo tenus a Dion. Hal. 4, 55, 2 et 61, 2 mutuatus est. cf. H. Haupt. *Herm.* 14, 292. Unum quod inter Dionysium et Constantinum interest discrimen (τὴν πόλιν μεγάλην πολλῶν ἐθνῶν γενέσθαι πάλιν διὰ ξίφους καὶ σφραγῶν καὶ λιμανισμῶν αἰμάτων Man. vs. 1679 sq., κεφαλὴν εἴμαρται γενέσθαι συμπίσης Ἰταλίας τὸν τόπον τοῦτον ἐν ᾧ τὴν μεγάλην εὐ- 20 ρετς Dion. 4, 61, 2) non tanti videtur ut inde concludendum sit Manassis verba ex alio fonte esse derivata Ταρπεῖω] ita BCA^c, Ταρπηῖα et Ταρπηῖα 7, 3 extr. ex Plutarcho. — Ταρπεῖα Dion. Hal. 2, 38—40, Ταρπηῖος 3, 69; 4, 60. 61; 10, 48, Ταρπηῖα, Ταρπηῖος Plut. *Rom.* 17, 18, *Num.* 7, 10, *par. min.* 15, 39 (Ταρ- 21 πίων), Ταρπηῖος Diod. 12, 6 (cod. P.). cf. Ταρπεῖα in versu Simyli (Plut. *Rom.* 17, 6), Ταρπαῖος Steph. Byz. s. v. Καπετάλιον. — Dio vocabula in -eius de- 22 sinentia per -eius scribere solet.

- 10 ὅτι Λούκιος Ἰούνιος, ἀδελφεὶς Ταρκυνίου πατρὸς, φοβηθεὶς ἐπειδὴ τὸν τε πατέρα αὐτοῦ ἀπεκτόνει καὶ προσέτι καὶ τὰς οὐσίας αὐ-

Fr. 11, 8 (cf. ad Zon. 7, 11, 5) et 9 Planudea eiecta.

1 Λούκιος cod. ut solet Dio, non Λεύκιος 2 τὰς οὐσίας αὐτῶν cod. (τὴς Mai. quoque, τῆς v. Herw. errore, αὐτῶν v. Herw. quoque, αὐτῷ Mai., τῆς οὐσίας αὐτῶν Bk., sed nihil mutandum. τὰς rectissime traditur: Dio ἀφαιρεῖσθαι

Zonaras 7, 11, 5—11 (2, 39, 2 sqq. B. = 2, 115, 24 sqq. D.)]

- ἀνδρὸς νεοειρητῶτος κεφαλή ἀνεφάνη ἔναμιμος ἔτι. ἐπεμψαν οὖν οἱ Ῥωμαῖοι
 πρὸς ἄνδρα Τυρσηγὸν τερατοσκοπὸν ἐρωτῶντες τὸ διὰ τοῦ φανέντος
 6 δηλοῦμενον. ὁ δὲ τὸ σημεῖον εἰς τὴν Τυρσηγίδα μεταθεῖναι μηχανησά-
 μενος, διήγαγμα ἐπὶ τῆς γῆς ἐποιήσατο, καὶ εἰς αὐτὸ τὴν τε τῆς Ῥώμης
 θέσιν ἐντείνας καὶ τὸ Ταρπέιον ὄρος, ἔμελλε τοὺς πρέσβεις ἀνερέσθαι 5
 ἢ Ῥώμη αὕτη ἐστί; τὸ ὄρος τοῦτο ἐστίν; ἢ κεφαλή ἐνταῦθα εὐρέθη;
 ἢ ἐκεῖνον μηδὲν ὑποτοπισάντων καὶ συμφησάντων ἢ δύναμις τοῦ ση-
 7 μείου εἰς τὸ χωρίον ἐν ᾧ διεγέγραπτο μετασταίη. καὶ ὁ μὲν ταῦτα
 ἐτεχνάσατο, οἱ δὲ πρέσβεις παρὰ τοῦ υἱὸς ἐκείνου μαθόντες τὸ τέχνασμα,
 ἐρωτῶμενοι: "οὐκ ἐνταῦθα" εἶπον "οἰκεῖται ἢ Ῥώμη, ἀλλ' ἐν τῷ Λατίῳ, καὶ 10
 τὸ ὄρος ἐν τῇ Ῥωμαίων ἐστί, καὶ ἢ κεφαλή ἐν τῷ ὄρει ἐκεῖνον εὐρέθη."
 8 οὕτω δὲ τῷ τερατοσκοπῷ διακρουσθέντος τοῦ μηχανήματος πᾶσαν ἐκείνοι
 τὴν ἀλήθειαν ἔμαθον καὶ τοῖς πολίταις ἀνήγγειλαν ὅτι κράτιστοι ἔσον-
 ται καὶ πλείστων ἀρξέουσιν. ἐλπίς οὖν καὶ τούτου αὐτοῖς προσεγένετο.
 κἀντεῦθεν τὸ ὄρος μετωνομάσθη παρ' αὐτῶν Καπιτώλιον· καπῖτα γὰρ 15
 τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ ἢ κεφαλή ὀνομάζεται.
 9 Δεηθεὶς δὲ χρημάτων εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ ὁ Ταρκύνιος
 Ἄρδεάτιαις ἐπήνεγκε πόλεμον· ὅθεν οὔτε χρήματα προσεκτήσατο καὶ τῆς
 βασιλείας ἐξέπεσε. γεγονάσι δ' αὐτῷ καὶ σημεῖά τινα δηλωτικὰ τῆς
 ἐκπτώσεως. ἔκ τε γὰρ τοῦ κήπου αὐτοῦ γυψὸς νεοσσυὸς ἐξήλασαν ἀετῶν, 20
 καὶ ἐξ ἀνδρῶνος, ἐν ᾧ συνειστιάτο φίλοις, ὄρις μέγας ἐπιφανεὶς αὐτὸν
 10 τε καὶ τοὺς συσσίτους ἐξέβαλε. διὰ τοι ταῦτα ἐς Δελφοὺς Τίτον τε
 καὶ Ἀρροῦντα τοὺς υἱοὺς ἐπεμψε. τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος χρίσαντος τότε
 τῆς ἀρχῆς ἐκπεσεῖσθαι αὐτὸν ὅτε κίον ἀνθρωπίνῃ φωνῇ χρίσαιτο, ἀγα-
 θαῖς ἐλπίσιν ἠώρητο, μὴ οἴηθεις ποτε γενέσθαι τὸ μάντευμα. 25
 fr. 11, 10 11 Ἦν δὲ Λούκιος Ἰούνιος ἀδελφεὶς τοῦ Ταρκυνίου υἱός, οὗ τὸν πα-

1 οἱ inserui ex C, om. BA^c 5 θέσιν ἐντείνας BA^c, ἐντείνας θέσιν C
 καὶ om. A Ταρπέιον] ita BCA^c 7 συμφησάντων BC^c, συμφωνησάντων
 A 9 ἐτεχνάσατο A, ἐτεχνήσατο BC^c 10 Λατίῳ CA^c, παλατίῳ B
 15 παρ' αὐτῶν BC^c, αὐτοῖς A 23 Ἀρροῦντα B^c, Ἀροῦντα CA, cf. ad fr.
 11, 10 δὲ om. A 24 ἀνθρωπίνῃ φωνῇ BC^c, φωνῇ ἀνθρωπίνῃ A
 25 οἴηθεις BC^c, οἴηθεις A γενέσθαι] γενέσθαι (ἀν) Polak.

τῶν ἀφῆριτο, μωρίαν προσεποιήσατο, εἴ πως αὐτός γε περιγένοιτο·
καὶ γὰρ εἰ ἥπιστάτο διὰ πᾶν τὸ ἔμφορον, ἄλλως τε καὶ ὅταν ἐν
λαμπρότητι γένοιντο, δι' ὑποψίας τοῖς τυραννοῦσι γίγνεται. καὶ
ἐπειδὴ γε ἅπαξ ἐπὶ τοῦτο ὤρμησιν, ἀκριβέστερα αὐτὴν ὑπεκρίνετο,
5 καὶ διὰ τοῦτο καὶ Βρούτος ἐκλήθη· τοὺς γὰρ εὐήθεις οὕτω πως
οἱ Λατίνοι προσηγόρευον. τῷ τε Τίτῳ καὶ Ἀρροῦντι ὡσπερ τι
ἄθυρμα συμπεμφθεὶς βακτηρίαν τινὰ ἀνάθημα τῷ Θεῷ φέρειν
ἔλεγεν, μηδὲν μέγα ὅσα γε ἰδεῖν ἔχουσιν. M. 13 (p. 139).

ἐν β' βιβλίῳ Δίων "ἔπειτα ἐν τοῦ Πυθίου εὐρέθη." Bekk. 11
10 Anecd. p. 139 20.

ὅτι τοῦ Βρούτου τό τε δῶρον, [τοῦτ' ἔστι τὴν βακτηρίαν] 12

τινός τι (e. gr. 40, 22, 4; 41, 25, 2; 41, 41, 3; 52, 20, 3; 57, 7, 4; 60, 12,
1; 60, 21, 5; 60, 24, 4; 67, 9, 6) vel τινά τι (e. gr. 42, 38, 4; 45, 23, 6;
60, 17, 4; 65, 6, 1; 71, 28, 3) dicere solet; genet. cas. rei verbo act. (med.) con-
iungitur rarissime (e. gr. 58, 18, 4). αὐτῶν autem eo defenditur quod, ut ex Zon.
patet, Dio scripserat τὸν πατέρα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπεκτόνει. Verba
καὶ τὸν ἀδελφὸν excerptoris vel librarii incuria exciderunt. Nec in tali re offen-
dunt bona mortuis scilicet erepta.

1 αὐτός] οὕτω Naber. sine causa. 6 Ἀρροῦντι] cf. Zon. 7, 11, 10. —
Apud Dion. Hal. primo casu Ἀρρος (Ἀρρον A, Ἀρρος B) 5, 15, (Ἀρρος AB
vitiose 5, 36), in cas. obl. codd. inter Ἀρροῦντος et Ἀρροντος cet. variant, ita
tamen ut haec forma praevaleat; Plutarchus Ἀρρων, οἶτος Popl. 9, 1; 18, 2;
19, 3, Ἀρρων, ὠνος Cam. 15, 3. cf. Dittenb. Herm. 6, 285 sq. et 308
ὡσπερ restitui ex cod., ὡς Mai. 8 ὅσα] ita explevi codicis ὅσ. cf. Thuc.
6, 25, 2, Arist. Pac. 857, ὡς Mai. 11 [τοῦτ' ἔστι τὴν βακτηρίαν] ex-
cerptoris additamentum secl. v. Herw.

[Zonaras 7, 11, 11—13 (2, 40, 9 sqq. B. = 2, 117, 1 sqq. D.)]

τέρα καὶ τὸν ἀδελφὸν ὁ Ταρκύνιος ἔκτεινεν. οὗτος οὖν καὶ περὶ ἑαυτοῦ
δεδοικώς μωρίαν προσεποιήσατο, ταύτην ἑαυτοῦ προστησάμενος σάτειραν·
διὸ καὶ Βρούτος ἐπεκλήθη· τοὺς γὰρ εὐήθεις οὕτω τοῖς Λατίνοις ἔθος
καλεῖν. πλακτόμενος οὖν τὸν μωρίνοντα τοῖς τοῦ Ταρκυνίου παισὶν
5 εἰς Δελφοὺς ἀπιστοῖσι συμπαρελήθη ὡς ἄθυρμα. ὁ δὲ καὶ ἀνάθημα φέρειν 12
ἔλεγε τῷ Θεῷ· τὸ δ' ἦν βάκτρον τι μηδὲν ἐκ τοῦ φανομένου ἔχον
χρηστόν, ὅθεν καὶ ἐπὶ τούτῳ ὠφλίσκανε γέλωτα. τὸ δ' ἦν οἶον εἰκὼν
τις τῆς κατ' αὐτὸν προσποιήσεως· καὶ κίνας γὰρ αὐτὸ λάθρα χροσίον
ἐνέχεν, ἐνδεικνύμενος δι' αὐτοῦ ὡς καὶ τὸ φρόνημα αὐτῷ τῷ τῆς μω-
10 ρίας ἀτίμω σῶον καὶ ἔντιμον κατακρούπτεται. ἐρομένων δὲ τῶν Ταρκυνίου 13

1 ἑαυτῷ BA^c, ἑαυτοῦ C cf. ad 7, 7, 2

6 τὸ δ' ἦν — γέλωτα om.

A 8 προσποιήσεως CA^c, εἰσποιήσεως B αὐτὸ BC^c, αὐτῷ A 9 αὐτῷ
om. A 10 τῶν BC^c, τῶν τοῦ A.

ἔσχωπτον, καὶ ὅτι τοῦ Θεοῦ τοῖς Θεωροῖς περὶ τῆς τοῦ πατρὸς βασιλείας, ὅστις αὐτὴν διαδέξεται ἐπερωτήσασι, Θεσπίσαντος τὸν πρῶτον τὴν μητέρα φιλήσαντα τὸ κράτος τὸ τῶν Ῥωμαίων ἔξειν, τὴν γῆν ὡς καὶ καταπεσὼν ἄλλως κατεφίλησε, νομίσας αὐτὴν μητέρα πάντων τῶν ἀνθρώπων εἶναι. M. 14 (p. 140).

- 13 ὅτι ὁ Βροῦτος τοὺς Ταρκυνίους ἐκ τοιαύσδε αἰτίας κατέλυσε. 5
 συνδειπνοῦντές ποτε ἐν τῇ τῶν Ἀρδεατῶν πολιουρχία οἱ τε τοῦ
 Ταρκυνίου παῖδες καὶ Κολλατῖνος καὶ Βροῦτος, ἅτε καὶ ἱμικιῶται
 f. 290r καὶ συγγενεῖς | αὐτῶν ὄντες, ἐς λόγον τινὰ περὶ τῆς σωφροσύνης
 τῶν γυναικῶν σφῶν, καὶ τούτου καὶ ἐς ἔριν, τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν 10
 14 ἐκάστου προκρίνοντος, ἤλθον. καὶ (ἐτύγχανον <γὰρ>) πᾶσαι ἀπὸ
 τοῦ στρατοπέδου ἀποῦσαι) ἔδοξεν αὐτοῖς αὐτίκα τῆς νυκτός, πρὶν
 καταγγέλλοις σφᾶς γενέσθαι, πρὸς πάσας ἅμα αὐτὰς ἀριπλεῦσαι.
 ποιήσαντες δὲ τοῦτο τὰς μὲν ἄλλας ἐν λόγῳ τινὶ εὔρον, Λουκρη-
 15 τίαν δὲ τὴν τοῦ Κολλατῖνου γυναῖκα ἐριουροῦσαν κατέλαβον. περι- 15
 βόητον οὖν ἐπὶ τούτῳ γενομένην ὁ Σέξτος αἰσχῦναι ἐπεθύμησεν·
 τάχα μὲν γὰρ καὶ ἔρωτα αὐτῆς ἔσχε ὑπερκαλλοῦς οὐσίας, ἐπὶ πλέον
 δὲ ὁμῶς τὴν δόξαν μᾶλλον ἢ τὸ σῶμα διαφθεῖραι ἠθέλησε. καὶ

11 <γὰρ> add. Val. 14 λόγῳ corruptum, πότῳ Rk. coll. Liv. 1, 57, 9
 probabilius, <συλλόγῳ idem 17 ὑπερκαλλοῦς St. (ut 59, 28, 1), ὑπερκάλ-
 λων cod.

[Zonaras 7, 11, 13—15 (2, 40, 20 sqq. B. = 2, 117, 15 sqq. D.)]

- fr. 11, 12 υἱὸν τίς τὴν βασιλείαν τοῦ πατρὸς διαδέξεται, ἔχρησεν ὁ θεὸς τὸν πρῶ-
 τον τὴν μητέρα φιλήσαντα τὸ κράτος ἔξειν. ὁ συνεὶς ὁ Βροῦτος ὡς
 τυγχάνως καταπεσὼν τὴν γῆν κατεφίλησεν, αὐτὴν μητέρα πάντων ὑπάρ-
 χειν κρίνας ὀρθῶς.
- fr. 11, 13 14 Οὗτος ὁ Βροῦτος τοὺς Ταρκυνίους κατέλυσεν, αἰτίαν τὸ περὶ τὴν 5
 Λουκρητίαν συμβεβηκὸς προστηγμένους, καὶ ἄλλως μισουμένους παρὰ
 πάντων διὰ τὸ τυραννικὸν τε καὶ βίαιον. ἡ δὲ Λουκρητία θυγάτηρ μὲν
 ἦν Λουκρητίου Σπουρίου, ἀνδρὸς τῶν τῆς συγκλήτου ἑνός, γαμετὴ δὲ
 Κολλατῖνου Ταρκυνίου τῶν ἐπιφανῶν, ἐπὶ τε κάλλει καὶ σωφροσύνῃ τυγ-
 χάνουσα περιβόητος. ταύτην Σέξτος ὁ τοῦ Ταρκυνίου υἱὸς αἰσχῦναι 10
 σπουδάσασα ἔθετο, οὐχ οὕτω τοῦ κάλλους αὐτῆς ἐρασθεὶς ὅσον τῇ ἐπὶ
 fr. 11, 15 15 τῷ σώφρονι δόξῃ ἐπιβουλεύων αὐτῆς. τηρήσας οὖν τὸν Κολλατῖνον τῆς

1 ὁ BC^c, καὶ A 3 αὐτὴν — κατέλυσεν om. C sed add. in marg. a
 m. rec. ὑπάρχειν om. A 5 αἰτίαν BC^c, αἰτίαν ποτε A, ποτὲ post τὸ coll.
 Melber. 6 Λουκρητίαν BCA^c ut vs. 7; § 15; c. 12, 1, et ita scripsit Zonaras
 8 Σπουρίου hic et infra BCA^c ut Dio 45, 32, 2 11 ὅσον CA^c, ὡς B
 τῇ CA^c, om. B 12 τῷ σώφρονι BA^c, τῇ σωφροσύνῃ C.

ποτε τηρήσας τὸν Κολλατῖνον πρὸς τοῖς Ῥουτούλοις ὄντα ἡλείχθαι, μὲν ἐς τὴν Κολλατίαν, καὶ νυκτὸς πρὸς αὐτὴν ὡς καὶ πρὸς οἰκειαν γυναικα ἐλθὼν καὶ σίτου καὶ καταλύσεως ἔτυχε. καὶ τὰ μὲν πρῶτα 16 ἀναλείθειν αὐτὴν ἐπειράτο συγγενέσθαι οἱ, ὡς δὲ οὐδὲν ἐπέβαινον, 5 ἐξιάζετο. ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν οὐδὲ οὕτως αὐτῷ προσχώρει, καινὸν δὴ τινα τρόπον ἐξεῦρεν, ὅπ' οὐ τὸ παραδοξότατον ἠνάγκασεν αὐτὴν ἐνοῦσαν ὑβρισιθῆναι. ὅτι μὲν γὰρ ἀποσφάξιν αὐτὴν εἶπε, παρ' οὐδὲν ἔδειτο, καὶ ὅτι καὶ τῶν οἰκειῶν τινα προσκαταχρη- 17 σεσθαι ἔφη, καὶ τοῦτο ὀλιγώρως ἤκουσεν· ἐπεὶ μέντοι παρακατα- 10 κλινεῖν τε αὐτῇ τὸ τοῦ δούλου σῶμα καὶ λόγον ὡς καὶ συγκαθεύ- δοντάς σφας εὐρὼν ἀποκτείνειε διαδώσειν ἐπιπέλιπεν, οὐκεί' ἀνεκτὸν ἐποιήσατο, ἀλλὰ φοβηθεῖσα μὴ καὶ πιστευθῆ *〈*τοῦθ' *〉* οὕτω γεγονέναι, εἶλετο μιχθεῖσα αὐτῷ καὶ τὸ πραχθὲν ἐξείπουσα ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ παραχρημα τελετηήσασα ἀδοξῆσαι. διὰ μὲν 18 οὖν ταῦτ' οὐκ ἤκουσα δὴ ἐμοιχεύθῃ, παρασθενάσασα δὲ ἐκ τούτου ξιφίδιον ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον μετεπέμψατο τὸν τε ἄνδρα καὶ τὸν πατέρα, καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ἦλθον, κατεδάκρυε, καὶ μετὰ τοῦτ' ἀνασθενάξασα “πάτερ” εἶπε, “(τὸν γὰρ ἄνδρα μᾶλλον ἢ σὲ αἰσχύνομαι) οὐδέν μοι χρηστὸν ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ πέπρακται.

2 οἰκειαν cod. rectissime, cf. e. gr. Herod. 1, 108, οἰκείον Reim. dubitanter

8 προσκαταχρησεσθαι Rk., προσκαταστήσασθαι cod. 12 καὶ πιστευθῆ *〈*τοῦθ' *〉* οὕτω Bk. coll. Zonara, καταπιστευθῆ οὕτω cod. 17 ἦλθον] hic (non post πατέρα) inserenda fortasse quae apud Zon. 7, 11, 16 leguntur συνεπομέ- των αὐτοῖς τοῦ τε Βρούτου καὶ Ποπλίου Οὐαλλερίου. Sed fieri potest ut ex iis, quae apud Dionem postea narrabantur, Zonaras haec desumpserit.

[Zonaras 7, 11, 15. 16 (2, 41, 11 sqq. B. = 2, 118, 1 sqq. D.)]

οἰκίας ἀποδημοῦντα, νυκτὸς ἐλθὼν πρὸς αὐτὴν ὡς πρὸς γαμετὴν συγγε- νοῦς κατέλυσε παρ' αὐτῆς. καὶ πρῶτον μὲν λόγοις ἐπέβρα συγγενέσθαι fr. 11, 16 αὐτῇ, εἶτα καὶ βίαν προσῆγεν· ὡς δ' οὐδὲν ἐπέβαινον, ἀποσφάξιν ἠπέ- λησεν· ὡς δὲ καὶ τοῦ θανάτου κατωλιγώρει, δούλον παρακατακλινεῖν fr. 11, 17 5 αὐτῇ ἐπηπέλιπεν καὶ ἄμφω κτανεῖν καὶ λόγον διαδώσειν ὡς εὐρὼν αὐ- τοῦς συγκαθεύδοντάς ἔκτενε. τοῦτο τὴν Λουκιανὴν ἐπέβραξε, καὶ φοβη- θεῖσα μὴ πιστευθεῖν ταῦθ' οὕτω γενέσθαι, ἐνέδωκε. καὶ μοιχευθεῖσα 16 fr. 11, 18 ξιφίδιον ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον ἔδειτο, καὶ μετεπέμψαμένη τὸν τε ἄνδρα καὶ τὸν πατέρα, συνεπομένων αὐτοῖς τοῦ τε Βρούτου καὶ Ποπλίου 10 Οὐαλλερίου, κατεδάκρυσε καὶ στενάξασα τὸ δρᾶμα πᾶν διηγήσατο· εἶτα

3 ἀποσφάξιν BC^c, ἀποσφάξιν A 8 ὑπὸ BC^c, ἐπὶ A 9 Ποπλίου] Dio semper Ποῦπλιος.

Dio Cassius.

3

f. 230 v 19 ἀλλὰ με Σέξτος ἐβιάσατο ἀπειλήσας δούλω τινὶ συναποκτερεῖν ὡς
καὶ μετ' αὐτοῦ καθέδουσαν λαβών. αὐτὶ γὰρ με ἡ ἀπειλὴ ἀμαρ-
τεῖν ἠνάγκασεν, ἵνα μὴ καὶ πιστευσήτε τοῦθ' οὕτω γενομένη. καὶ
ἐγὼ μὲν (γυνὴ γὰρ εἰμι) τὰ πρόποντα ἐμαντῆ ποιήσω· ὑμεῖς δ'
εἴπερ ἄνδρες ἐστέ καὶ τῶν γαμετῶν τῶν τε παιδῶν ὑμῶν προ- 5
οραῖσθε, τιμωρήσατε μὲν ἐμοί, ἐλευθερώθητε δὲ αὐτοί, καὶ δεῖξατε
τοῖς τυράννοις οἷων ἄρα ὑμῶν ὄντων οἷαν γυναικὰ ὑβρίσαν." τοι-
αῦτα ἅττα εἰποῦσα οὐκ ἀνέμεινεν ἀντακουσαί τι, ἀλλ' εὐθέως τὸ
ξυφίδιον ὑφελκύσασα αὐτῆ ἐαυτὴν ἐφόρευσεν. V. 7 (p. 574).

20 Δίων β' βιβλίῳ "καὶ ἐκχωρήσας ἐκ τῆς τῶν Ῥωμαίων γῆς 10
πολλὰ καὶ μὲν τῶν προσοίκτων ἐπέλασεν." Bekk. Anecd. p. 164 25.
12, 3^b Δίων β' βιβλίῳ "μαθὼν οὖν τοῦτο ἐκεῖνος ἤλθε τε τῆς ὑστε-
ραίας πρὸς αὐτούς." ib. p. 177 20.

5 προοραῖσθε Val., προοραῖσθαι cod. 7 ἐλευθερώθητε δὲ αὐτοί Reim.
ex Zonara, ἐλευθερώσατε δὲ αὐτοί cod. an ἐλευθερώσατε δὲ ἑαυτοὺς (cf. 56,
41, 1; 62, 5, 1) vel (ὑμᾶς) αὐτούς? 10 de Tarquinio Superbo dictum est.

Fr. 12, 3^b incertae sedis, quia ex libro secundo desumptum est, hic ad
finem huius libri collocatum.

[Zonaras 7, 11, 16. 17 (2, 41, 22 sqq. B. = 2, 118, 14 sqq. D.)]

fr. 11, 19 ἐπήγαγε "καὶ ἐγὼ μὲν τὰ πρόποντα ἐμαντῆ ποιήσω, ὑμεῖς δὲ εἴπερ
ἄνδρες ἐστέ, τιμωρήσατε μὲν ἐμοί, ἐλευθερώθητε δὲ αὐτοί, καὶ δεῖξατε
τοῖς τυράννοις οἷων ὑμῶν ὄντων οἷαν γυναικὰ ὑβρίσαν." τοιαῦτα εἰποῦσα
εὐθέως τὸ ξυφίδιον ὑφελκύσασα κατέκτεινεν ἑαυτήν.

17 Ἀκούσαντες δ' ἐκεῖνοι ταῦτα καὶ θασάμενοι ὑπερήγγησαν. καὶ τῷ 5
Ποπλίῳ συμβούλῳ καὶ προθύμῳ πρὸς τοῦτον ὁ Βροῦτος χρησάμενος τὴν
τε γυναικὰ πολλοῖς τῶν τοῦ δήμου κειμένην ὑπέδειξε, καὶ πρὸς τοὺς
λοιποὺς δημηγορήσας τὸ πρὸς τοὺς τυράννους μῖσος ἐκφῆσαι πεποιήκει·
καὶ μηκέτι δεῖξασθαι συνέθεντο τὸν Ταρκύνιον. ταῦτα δὲ πράξας, καὶ
τὴν πόλιν ἐπιτορῆσας τοῖς ἄλλοις, αὐτὸς πρὸς τὸ στρατόπεδον ἐξιππάσατο,
καὶ τὰ αὐτὰ τῷ δήμῳ συνέπεισε καὶ τοὺς στρατιώτας ψήφισασθαι. ὁ δὲ 10
γε Ταρκύνιος τὰ συμβεβηκότα μαθὼν καὶ πρὸς τὴν πόλιν ἐπειγθεὶς ἀπε-
ώσθη, καὶ πρὸς τοὺς Ταρκυνησίους μετὰ τῶν παιδῶν καὶ τῶν ἄλλων
ἄμαρτύρων κατέφυγε, μόνῃς τῆς Τουλλίαις, ὡς λόγος, εὐπτήν ἀνελεύσθη.

12 ἐπειγθεὶς CA^c, ἐπεχθεὶς B 13 Ταρκυνησίους] cf. ad 7, 8, 1.

RELIQUIAE LIBRI III.

ὅτι οἱ ὄμιλοι πάντες τὰ πράγματα πρὸς τοὺς μεταχειρίζοντας 12, 1
αὐτὰ κρίνουσι, καὶ ὁμοίους ἂν τοῦτους αἰσθάνονται ὄντας, τοιαῦτα a. π. 245
καὶ ἐκεῖνα νομίζουσιν εἶναι. M. 15 (p. 140). (509)

πᾶς γὰρ τις τὸ ἀπείρατον πρὸ τοῦ κατεγνωσμένου προαιρεῖται, 2
5 μεγάλην ἐς τὸ ἄδηλον ἐλπίδα παρὰ τὸ μεμισημένον ἤδη ποιού-
μενος. M. 16 (ib.).

πᾶσαι μὲν γὰρ μεταβολαὶ σφαλερώταται εἰσι, μάλιστα δὲ αἱ 3^a
ἐν ταῖς πολιτείαις πλεῖστα δὴ καὶ μέγιστα καὶ ιδιώτας καὶ πόλεις
βλάπτουσι. διὸ | οἱ νοῦν ἔχοντες ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀεί, κἄν μὴ βέλ- p. 156

Fr. 12, 1—11. Horum excerptorum seriem immutavi.

Fr. 12, 1. 2. 3^a. 8. 9. 11. Mihi Dionis ipsius verba videntur de commutata
rei publicae forma libro tertio disputantis. Possis quoque conicere haec prolata
esse a coniuratoribus de re publica constituenda consultantibus, cf. Dionys.
4, 72. Tale quid a Dionis ingenio alienum non esse probant orationes Maece-
natis et Agrippae libro 52.

Fr. 12, 4. 5^a. 5^b. legatorum verba videntur ad p. R. de Tarquinio (5^b ex
altera oratione),

Fr. 12, 6. 7. 10. verba Bruti ad haec respondentis, cf. Dionys. 5, 4. 5.

Nec multo aliter v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 555 ordinanda censet fragmenta
ex tertio lexico Bekkeri desumpta (nam de his tantum agit):

§ 4 et 5^a (ex oratione legatorum priorum), § 11 (ex responsione ad eam),

§ 5^b et 6 (ex oratione legatorum posteriorum), § 7 (ex responsione ad eam).

Ceterum v. Gutschmid paululum decipi se passus est a Zonara, quem etiam
post verba ὡς δ' οὐδὲν ἦνον (2, 43, 3 B. = 2, 119, 13 D.) Dionem sequi
credebat.

2 αἰσθάνονται] αἰς evanuit 4 πᾶς St., πᾶν cod. ἀπείρατον Bk., cf.
fr. 24, 1; 54, 1, ἀπειρώτατον cod. ut fr. 43, 17 προαιρεῖται St., προσάι-
ρει cod. 5 ποιούμενος Mai., ποιούμενο cod.

[Zonaras 7, 12, 1 (2, 42, 17 sqq. B. = 2, 119, 4 sqq. D.)]

12. Ὁ μὲν οὖν Ταρκίνιος πέντε καὶ εἴκοσι τυραννήσας ἐνιαυτοὺς
οὕτως ἐξέπεσε τῆς ἀρχῆς, οἱ Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς τὸν Βροῦτον ἀπέλιπεν
καὶ αὐτὸν εἰλοντο ἀρχόντα. ἵνα δὲ μὴ ἡ μοναρχία βασιλεία δοκῆ, καὶ

τιστα ἤ, ἀξιούσιν ἐμμένειν ἢ μεταλαμβάνοντες ἄλλοτε ἄλλα ἀεὶ πλανᾶσθαι. M. 17 (p. 140).

- 8 ὅτι καὶ τὰ βουλήματα καὶ τὰς ἐπιθυμίας πρὸς τὰς τύχας ἕκαστοι κτῶνται, καὶ ὁποῖα ἂν τὰ παρόντα αὐτοῖς ἤ, τοιαῦτα καὶ τὰ οὐήματα λαμβάνουσιν. M. 18 (p. 141). 5
- 9 ὅτι τὸ τῆς βασιλείας πρᾶγμα οὐκ ἀρετῆς μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπι-
στημῆς καὶ συνηθείας, εἴπερ τι ἄλλο, πολλῆς δεῖται, καὶ οὐχ οἶόν
τέ ἐστὶν ἄνευ ἐκείνων ἀψάμενόν τινα σωφρονησαί. πολλοὶ γοῦν
ὥσπερ ἐς ὕψος τι μέγα παρὰ λόγον ἀρθάντες οὐκ ἤνεγκαν τὴν
μετεώρισιν, ἀλλ' αὐτοὶ τε καταπεσόντες ἐκ' ἐκπλήξεως ἔπταισαν 10
καὶ τὰ τῶν ἀρχομένων πάντα συνηλόησαν. M. 19 (ib.).
- 11 γ' Δίωνος βιβλίῳ "οὐχ ὅπως πρὸς αὐτῶν τῶν βασιλευόντων
σφῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τῶν παραδυναστευόντων αὐτοῖς γίγνεται."
Bekk. Anecd. p. 130 23 et 164 32.
- 4 ἐν γ' βιβλίῳ Δίωνος "οὐ γὰρ καὶ ὁ πατὴρ ἀμέμπτως ὑμῶν 15
ἦρξεν." ib. p. 120 24.
- 5^a Δίωνος γ' βιβλίῳ "ὅτι μὲν γὰρ ἀγαπᾶ ὑμᾶς, οὐδὲν ἂν μεῖζον
τεκμήριον λάβοιτε ἢ ὅτι τοῦ τε βίου τοῦ παρ' ὑμῖν ἐφίεται. . .
ib. p. 139 26.
- 5^b γ' βιβλίῳ Δίωνος "καὶ πρὸ πολλοῦ κομίσασθαι τὰ προὔπαρξάντα 20
οἱ ποιεῖται" ib. p. 164 28.
- 6 Δίωνος βιβλίῳ γ' "πῶς δ' ἂν καὶ λυσιτελήσειε τινι τοῦτο προὔ-
ξα;" ib. p. 155 14.
- 7 Δίωνος γ' βιβλίον "ὥσπερ πού καὶ Ῥομύλος ἡμῖν ἐπέσκηψεν." 25
ib. p. 139 29.

8 τινα] τινα (αὐτῆς)? At ὑψωμένον τινὰ pro ἀψάμενόν τινα Polak.
ingeniosa coniectura nec tamen me iudice probanda 10 ἔπταισαν] ἔπται
evanuit 13 γίγνεται scripsi, γίνεται cod. 17 fragmenta 5^a et 5^b coniunxit
Bk. iniuria.

[Zonaras 7, 12, 1 (2, 42, 20 sqq. B. = 2, 119, 8 sqq. D.)]

συνάγοντα αὐτῶν ἐψηφίσαντο τὸν τῆς Λουκρητίας ἐκείνης ἄνδρα τὸν
Κολλοπαῖνον Τρακύνιον, ὡς ἀπεχθῶς πρὸς τοὺς τυράννους πιστευόμενον
ἔχειν διὰ τὴν βίαν τῆς γυναικός. ἐκ δὲ γε Τρακυνίου πρέσβεις εἰς Ῥώ-
μην ἦγον περὶ καθόδου διαλεγόμενοι· ὡς δ' οὐδὲν ἔγνων.

cf. fr. 12, 4. 5

4 Quae sequuntur apud Zonaram hausta sunt ex Plutarchi vita Publicolae,
quem 2 p. 43, 3—49, 21 B. = 2, 119, 13—125, 14 D., paucis exceptis expressit.
cf. II. Haupt. *Herm.* 14, 442, Buettner-Wobst *Comment. Fleckeisen.* p. 145 sq.

καὶ περὶ τῶν μελλόντων ἐξ ὧν ἐπραξαν τεμνήρασθε, ἀλλὰ μὴ 10
ἐξ ὧν πλάττονται ἰκετεύοντες ἀπατηθῆτε· τὰ μὲν γὰρ ἀνόσια ἔργα
ἀπὸ γνώμης ἀληθοῦς ἐκάστω γίγνεται, συλλαβὰς δ' ἂν τις εὐπρε-
πεῖς συμπλάσειεν· καὶ διὰ τοῦτ' ἀφ' ὧν ἐποίησέ τις, ἀλλ' οὐκ
5 ἀφ' ὧν φησὶ ποιήσειεν, κρίνετε. Μ. 20 (p. 141).

⟨Δίων γ' βιβλίω⟩ “πένθος αἱ γυναῖκες ἐνιαυτῷ ὄλω ἐποίησαντο.” 13
Bekk. Anecd. p. 162 26.

ὅτι Οὐαλέριον τὸν συνάρχοντα Βρούτου, καίπερ δημοτικώτα- 2
τον ἀνδρῶν γενόμενον, ὅμως αὐτοετία μικροῦ ὁ ὄμιλος κατεχρή-
10 σατο· ἐπιθυμῆν γὰρ αὐτὸν μοναρχίας ὑπετόπησαν. καὶ ἐφόνευσαν
ἄν, εἰ μὴ σφας διὰ ταχέων φθάσας ἐθώπυσεν. ἐσελθὼν γὰρ ἐς
τὴν ἐκκλησίαν τὰς τε ἡράβδους ἐκλίεν, ὀρθαῖς πρότερον ταύταις

1 τεμνήρασθε cod. ut conii. Gros. 3 γίγνεται scripsi, γίνεται
cod. συλλαβὰς] cf. 45, 44, 1 5 κρίνετε v. Herw., κρίνεται cod.

6 In locum veteris fr. 13, 1 Plan. inserui novum e Bekk. Anecd. erutum a
Z. C. de Boer de tertio lex. Bekk., Lugd. Bat. 1884 p. 65. Legitur apud
Bekk. s. v. ποιῶ p. 162, 25 sqq.: ὅταν δέ ἐστι κατὰ περιποίησιν, δοτικῇ
„πάσχειν οὐκ αἰρεῖται παρ' ἡμῖν μᾶλλον ἢ πάθος αἱ γυναῖκες ἐνιαυτῷ ὄλω
ἐποίησαντο.“ δοτικῇ δὲ πάλιν τὸ πρόσωπον ᾧ ποιεῖται τὸ γινόμενον, μετὰ
τινα· „τῷ γὰρ Μάρκω κ. τ. λ. (= fr. 13, 2^a). quem locum ita fere constituendum
censet de Boer: ὅταν — δοτικῇ ⟨ἐκ τοῦ παραπροσβείας⟩ „πάσχειν ὅτιοῦν
αἰρεῖται παρ' ἡμῖν μᾶλλον ἢ ⟨Φιλίππῳ τι ποιῆσαι μὴ πρὸς ἡδονήν.“ ὅταν δὲ
κατὰ περίφρασιν αἰτιατικῇ, Δίων δ' βιβλίω⟩ πένθος αἱ γυναῖκες κ. τ. λ. —
Demosthenis locus legitur § 118. Prius Dionis fr. de Poplicolae morte dictum
videtur de Boer, mihi de morte Bruti, ob alterum exc. quod de M. Horatio
agere crediderim. Ceterum res anni 245/309 libro tertio enarratas puto, quare
non δ' sed γ' βιβλίω supplevi 8 συνάρχοντα Mai., ἀρχοντα cod. 9 αὐτοετία]
an αὐθεντία ut fr. 102, 12? αὐτοετεί legitur quidem 58, 24, 4 et αὐτοέντας 58,
15, 4. At αὐτοέντας certe in αὐθέντας corrigendum esse credibile fit ex 37,
13, 4 et Zon. 9, 25, 8 ubi αὐθέντης forma servata est, usurpata Her. 1, 117,
Thuc. 3, 58, 5, Antiphonti saepe, aliis. αὐτοέντης tantum Soph. O. R. 107. —
Aliter Dind. in Steph. Thes. s. v.

[Zonaras 7, 12 (2, 44, 17 sqq. B. = 2, 120, 28 sqq. D.)]

ἦσαν δὲ τούτων τινὲς τῷ Κολλατίνῳ προσήκοντες· δι' οὓς καὶ ὠργί-
ζετο. ὄθεν ὁ Βρούτος οὕτω κατ' αὐτοῦ τὸν δῆμον παραξύνεν ὡς
μικροῦ καὶ αὐτοχειρίᾳ αὐτὸν ἀνελεῖν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησαν, τὴν fr. 13, 2
δ' ἀρχὴν ἡνάγκασαν αὐτὸν ἀπειπεῖν. εἰλοντο δὲ ἀντ' ἐκείνου συνάρ-
5 χοντα Πόπλιον Οὐαλλέριον, ὃς Ποπλικόλας προσωνομάσθη· δηλοῖ δ' ἡ
κλήσις ἐξελληνισμένη δημοκρατῆς ἢ δημοτικώτατον.

1 τούτων] coniatorum a populo, Bruto instigante, necatorum 5 δηλοῖ —
δημοτικώτατον] haec fortasse ex Plut. Popl. 10, 6; 12, 1 hausta.

- χρώμενος, καὶ τοὺς πελέκεις τοὺς συνδεδεμένους σφίσι περιεῖλε·
 σχηματίσας δὲ ἐπὶ τούτοις ἑαυτὸν ἐς τὸ ταπεινότατον ἐπὶ πολὺ
 μὲν ἐσκυθρόπασε καὶ κατεδάκρυσεν, ἐπεὶ δὲ καὶ ἐφ' ἑθέρησάτο ποτε,
 σμιζοῦν καὶ δεδιῶν τῆ ἡσυχίᾳ ὑλοτρέμων εἶπεν. M. 21 (p. 141).
- 2^a τῷ γὰρ Μάρκῳ ἀνελθόντι τε ἐς τὸ Καπιτώλιον καὶ τοῖς θεοῖς 5
 εὐχὰς ὑπέρ τῶν παρόντων ποιουμένῳ . . . Bekk. Anecd. p. 162 28.
- 3 ὅτι τὸν τοῦ Διὸς νεὼν ἐθείωσεν ἀπὸ κλήρου ὁ Ὀράτιος, καίτοι
 τοῦ Οὐαλερίου τὸν τε υἱὸν αὐτοῦ τεθνηζέμεναι γήσαντος, καὶ τοῦτο
 παρ' αὐτὴν αὐτῷ τὴν ἱεροργίαν ἀγγελήθηναι παρασκευάσαντος,
 ἐν' ὑπὸ τε τοῦ πάθους, καὶ ὅτι οὐδ' ἄλλως ὄσιον ἦν ἐν πένθει 10
 τινὰ ὄντα ἱεροποιεῖν, παραχωρήσειέν οἱ τῆς τοῦ ἔργου ἱερώσεως.
- 4 ἐξεῖνος γὰρ οὐκ ἠπίστησε μὲν τῷ θηζέντι (καὶ γὰρ ὑπὸ πολλῶν
 καὶ ἀξιόπιστων ἐθρυλήθη), οὐ μέντοι καὶ τῶν ἱερῶν ἐξέστη, ἀλλ'
 ἄταφον τὸ σῶμα τοῦ παιδὸς ὡς καὶ ἀλλότριον, ὅπως μὴδὲν τῆ
 περὶ αὐτοῦ ὁσία προσήκειν δόξῃ, κελεύσας τισὶν ἕσσαι, πάνθ' οὕτω 15
 τὰ καθήκοντα διετέλεσεν. V. 8 (p. 577).

1 συνδεδεμένους cod. recte; secures ad fascies adligabantur, cf. e. gr. fascis
 imaginem apud Rich. s. v. et Plut. q. R. 82 αἱ ἡάβδοι συνδεδεμένοι προσηρη-
 μένων τῶν πελέκειων φέρονται, ἐνδεδεμένους Bk. 4 εἶπεν] add. in cod.
 τέθειται π^e δημῷ = τέθειται περὶ δημηγοριῶν 5 cf. ad fr. 13, 1 11 ἔργον]
 ερον m¹, γ add. a m² ἱερώσεως Reim., ἰδρίσεως cod. ἱερωσις apud Dionem
 recurrere non videtur, sed *dedicare* ei est, praeter θειοῦν et οσιοῦν (id de herois
 tantum dictum), tam ἱεροῦν quam καθιεροῦν 12 ἠπίστησε Val., ἠπίστησεν
 cod. 13 ἐθρυλήθη cod., ἐθρυλλεῖτο Val.

RELIQUIAE LIBRI IV.

Λάρτας Πορσέννας Τυρρηγός ἢ Κλάρας γε Πορσέννας
 κατὰ τῆς Ῥώμης ἦν χωρῶν στρατευματι μεγάλῳ.
 Μώκιος δὲ Ῥωμαῖός τις γενναῖος στρατιώτης
 ὄπλα καὶ στήμα Τυρρηγῶν ἠμφοισμένους τότε
 5 χωρεῖ κατόπτῃς κατ' αὐτῶν κτείνει Πορσένναν θέλων.
 συγκαθήμενος τούτῳ δὲ τότε τοῦ γραμματέως,
 ὅς ἦν τῆ γλώσση Τυρρηγῶν Κλουσῖνος κεκλημένος,
 ἀμφοινοῶν ὁ Μώκιος, τίς βασιλεὺς τυγχάνει
 ἀπέκτεινε τὸν Κλουσῖνον ἀντὶ τοῦ βασιλέως.
 10 ὡς συσχεθέντα τοῦτον δὲ ἀνέκρινε Πορσέννας·
 “τί ποτε τοῦτο δέδρακας; τί προπαθῶν ἐκ τούτου;”
 “οὐ Τυρρηγός,” ἐβόησε, “Ῥωμαῖός δὲ τυγχάνω,
 ἄλλοι τε τριακόσιοι ἑμοῖσί μοι πῆν γνώμην
 σὲ νῦν θηρῶσιν ἀνελεῖν.” τοῦτο ψευδῶς δ' εἰρήμει,
 15 τῆς δὲ χειρὸς τῆς δεξιᾶς εἰς πῦρ ἐμβέβλημένης
 αὐτὸς ὡς ἄλλου πάσχοντος ἔβλεπε πρὸς Πορσένναν,
 τούτου δ' εἰπόντος “πρὸς ἡμᾶς τί ἀπενῶς προσβλέπεις;”
 ἔφη “τὸ πῶς πεπλάνημαι καὶ σὲ μὲν οὐκ ἀνέλεον.
 20 ἀντὶ δὲ σοῦ ἀπέκτεινα, ὃν ἔδοξα Πορσένναν.”
 εἰπόντος τοῦ Πορσέννα δὲ “γενήσῃ νῦν μου φίλος.”
 ὁ Μώκιος ἀντέλεξεν “εἰ γένη σὺ Ῥωμαίων.”
 θαυμάσας ὁ Πορσέννας δὲ τῆς ἀρετῆς τὸν ἄνδρα
 φίλος Ῥωμαῖοις γίνεται καὶ παύει τὰ τῆς μάχης.

Tzetz. Chil. 6, 201 — 223. Quibus confer: Κλουσῖνος (Κλούσινος
 25 Press.) ἐκλεῖτο (ὲ) τοῦ Πορσέννα γραμματέως. κατὰ φησι Δίων. Schol.

1 Hic inserendum foret Tzetz. Chil. 3, 818—829 (a Melbero receptus
 loco prorsus alieno fr. 24, 5 M.) si Dionis esset, ut dubitanter conii. H. Haupt.
 Herm. 14, 440. At Plutarchum Tzetzes videtur secutus esse (Popl. 16). Nec
 tamen dubium Coclitis facinus narrasse Dionem. Vide quoque 45, 31, 1 et 32, 3;
 53, 8, 3 ἢ Κλάρας γε Πορσέννας] ex Plut. Popl. 16, 1 desumptum vide-
 tur 18 τὸ πῶς] corruptum puto.

- 14 *Δίωνος δ' βιβλίῳ "καὶ τῆ γε κόρη καὶ δῦλα, ὡς φασί τινες, καὶ ἔππον ἐδωρήσατο."* Bekk. Anecd. p. 133 8.
- 15^b *Δίωνος δ' βιβλίῳ "καὶ τὰ τε ἄλλα αὐτοῖς πολὺ διαλλάττοντα ἀλλήλων καὶ τὰς ἐπικλήσεις διαφόρους παρέθεσαν."* ib. p. 133 16.

fr. 15^a collocatum post 15^b.

1 κόρη] Cloeliae 2 ἐδωρήσατο] Porsenna 3 de quaestoribus hoc dici conicio. cf. infra Zon. locum. — v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 556 conferri iubet Zon. 2, 51, 14 B. = 2, 126, 29 D. et Dionys. 5, 75, iniuria credo.

Io. Tzetz. Epist. p. 8 ed. Pressel (= Cram. Anecd. Oxon. 3, 360, 30), et quae a Zonara (7, 12), ceteroquin Plutarchum describente, ex Dione desumpta sunt

1) *Mucii cognomen Κόρδος* (2, 46, 5 B. = 2, 122, 6 D.).

2) *Scaevolae nominis significatus Σκαϊόλας τὴν ἐπίκλησιν ὃ δηλοῖ τὸν μονόχειρα ἢ μὴ ἀρτιόχειρα* (ibid. v. 7 B. = 8 D.).

3) *Mucium occidisse τὸν γραμματέα αὐτοῦ (Porsennae) συγκλιθήμενον αὐτῷ καὶ ὁμοίως ἔχοντα τῆς στολῆς* (ibid. v. 10 B. = 13 D.).

καὶ μετὰ ταῦτα δὲ πολλάκις μὲν ἐπεχείρησαν οἱ Ταρκύνιοι τὴν βασιλείαν ἀναλαβεῖν, τοῖς ἡμεροῦσι Ῥωμαίοις ἔθνεσι συμμαχοῦμενοι, πάντες δὲ ἐν ταῖς μάχαις ἐρηθίσθησαν, πληρὴν τοῦ γέροντος, ὃς καὶ Σούπερβος ἐκαλεῖτο· εἶποι ἂν τις Ἕλληνα ἀνὴρ, Ὑπερήφανος. κακείνος δὲ μετέπειτα εἰς Κόμην τὴν ἐν Ὀπικῇ γενόμενος ἐτελεύτησεν. Zon. 7, 12 (2, 47, 8 sqq. B. = 2, 123, 5 sqq. D.).

3 καὶ τὴν τῶν χρημάτων διοίκησιν ἄλλοις ἀπένευμεν, ἵνα μὴ τούτων ἐγκρατεῖς ὄντες οἱ ὑπατεύοντες μέγα δύνωνται. ὅτε πρῶτον οἱ ταμίαι γίνεσθαι ἤρξαντο· κοιαιστωρας δ' ἐκάλουν αὐτούς. αἱ πρῶτον μὲν τὰς θανασίμους δίκας ἐδίκαζον, ὅθεν καὶ τὴν προσηγορίαν ταύτην διὰ τὰς ἀνακρίσεις ἐσχίσκασιν καὶ διὰ τὴν τῆς ἀληθείας τὴν ἐκ τῶν ἀνακρίσεων

cf. fr. 15^b

5 Hoc Zonaras habet ex Dione. Plutarchum (*Popl.* 17, 3 extr.) sequitur vs. 15 B. = 19 D. 9 ταῦτα δὲ πολλάκις μὲν BA^c, ταῦτα μὲν πολλάκις C 11 ὃς — Ὑπερήφανος] Zonaras additamentum? cf. fr. 11, 6 12 ἀνὴρ om. C 13 ἐτελεύτησεν] Quae sequuntur: οἷτω μὲν οἷν τοῖς Ταρκύνιοις τὰ πράγματα ἐπερήθησαν· ἐκείνων δ' ἐξωσθέντων τῆς βασιλείας ἵπματοι, ὡς εἴρηται, παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἠρέθησαν. ὧν εἷς ἦν καὶ Πόπλιος Οὐαλέριος, ὃς τετρακίς ἵπαιευσεν, ὃ καὶ Ποπλικόλας ἐπικληθεῖς me iudice Zonaras ipsius verba sunt ad Plutarchi *Poplicolan* reditum quaerentis 15 ἀπένευμεν] *Poplicola* 17 γίνεσθαι ἤρξαντο BC^c, ἤρξαντο γίνεσθαι A κοιαιστωρας BCA^c, κοιαιστωρας vel κοιαιστωρας (-ορας?) scripsit Dio. — ad rem cf. Momms. *Staatsr.* 2², 513, 2 19 τὴν ἐκ C, τῆς ἐκ B^c, om. A.

Αἰωνος ἐκ τοῦ δ' βιβλίου “ἀλλὰ τῆς τε χώρας τῆς Ῥωμαϊκῆς 15^a
κατέδραμον.” Bekk. Anecd. p. 152 3.

Αἰων δ' βιβλίῳ “πάντα τὰ μέγρι τεύχους ἐκακούργουν.” ib.
p. 152 1.

1—4 Haec duo fragmenta inserto καὶ inter κατέδραμον et πάντα con-
iunxit Bk., probabiliter.

[Zonaras 7, 13 3. 8—11 (2, 48, 12 sqq. B. = 2, 124, 7 sqq. D.)]

ζήτησιν ὕστερον δὲ καὶ τὴν τῶν κοινῶν χρημάτων διοίκησιν ἐλαχρον,
καὶ ταμίαι προσωνομάσθησαν. μετὰ ταῦτα δ' ἐτέροις μὲν ἐπετροπή τὰ
δικαστήρια, ἐκεῖνοι δὲ τῶν χρημάτων ἦσαν διοικηταί. Zon. 7, 13, 3
(2, 48, 6 sqq. B. = 2, 123, 30 sqq. D.).

5 οἱ δὲ Σαβῖνοι καὶ τοῦτο τοῦ πολέμου ποιησάμενοι πρόφασιν στρατῶ 8 a. u. 250
μεγάλῳ κατὰ τῆς Ῥώμης ἐπήλασαν. οἷς τοὺς Ῥωμαίους ὁ Ποπλικόλας (501)
ἀνεπαγαγῶν, καὶ στρατηγῆσας ὡς ἄριστα, μικροῦ πάντας ἀπόλυσσε.
Zon. 7, 13, 8 (2, 49, 14 sqq. B. = 2, 125, 6 sqq. D.).

Οἱ μὲντοι Σαβῖνοι δι' ὄργην ὧν ἐπαθον οὐδὲ τὸν χειμῶνα ἤρέμησαν, 9 a. u. 251
ἀλλὰ τὴν Ῥωμαϊκὰν χώραν κατέδραμον, καὶ τὸν Ποστούμιον ἐκάκωσαν (502)
τὸ δεύτερον ὑπατεύοντα· καὶ εἶλον ἂν αὐτὸν πανσυδί, εἰ μὴ Μενήμιος fr. 15a

Ἀγρίππας ὁ συνάρχων αὐτῷ ἐπεκούρησε. προσπεσόντες δὲ αὐτοῖς πολλοὺς
ἔρθισαν, ὥστε τοὺς λοιποὺς ἀναχωρήσαι. μετὰ δὲ ταῦτα Σπούριός τε 10 a. u. 252
Κάσσιος καὶ Ὀπιτώριος Οὐδεργίνιος ὑπατεύοντες τοῖς Σαβῖνοις ἐσπέι- (502)

15 σκντο. Καμέριον δὲ τὸ ἄστν ἐλόντες τοὺς μὲν πλείους ἀπέκτειναν, τοὺς
δὲ λοιποὺς ζωγρήσαντες ἀπέδοντο, καὶ τὴν πόλιν κατέσκαψαν.

Ποστούμιος δὲ Κομίνιος καὶ Τίτος Λάρκιος δούλους τινὰς ἐπὶ κατα- 11 a. u. 253
λήψει τοῦ Καπιτωλίου συνομοσίαν θεμένους συλλαβόντες ἐρθισαν. Σέρ- (501)

5—8 haec utrum ex Dione an e Plut. *Popl.* 22 sumpserit Zon. incertum

14 Ὀπιτώριος] Ὀπιτωρ Dionys. 5, 49, 1; Ὀπίτερος Diod. 12, 73 (cos. a. 429)

15 Κάσσιος CA^c, κάσιος B ὑπατεῖοντες A^c, ὑπατεῖσαντες BC 16 Κα-

μέριο:] ita quoque Diod. 7, 5, 9. Vog. = Eus. *Chron.* I, 287 Schöne (*Kmerium*)

et Plin. *n. h.* 3, 5, 68 (*Camerium*). Ceteroquin *Καμερία* Dionys. 2, 50; 5, 40, Plut.

Rom. 24, App. *b. c.* 5, 50 et *Cameria* Liv. 1, 38. Incolae *Καμέριοι* Plut.

Rom. 24 sive *Καμερίνοι* Plut. *Mar.* 28 b, Dionys. 2, 50. Pro ε substitutum α vi-

tiōse Dionys. 3, 51 (*Καμερίνοι*) et 5, 49. 51 (*Καμεριναῖοι*), sed 2, 50, ubi *Καμερία*

legit Steph. Byz., codd. nostri *Καμερία* praebent 16 δὲ λοιποὺς BA^c, λοιποὺς

δὲ C 17 Ποστούμιος] ita quoque Dionysii (5, 50, 1) et Livii (2, 18) codices

(*Postumus* Cassiod.) Κομίνιος C, καμίνιος BA^c Λάρκιος BA^c, λάρκιος C

sed λαρκίον 7, 14, 1. — Λάρκιος Dionys. 5, 50, *Largius* Liv. 2, 18 (*Largus*

Cassiod.) 18 Σέρωνιος] *Servilius* Liv. 2, 19 (at *Servius* Cassiod.), Dionys. 5, 52.

- 16 ὅτι τὸ κρούριον τῶν βουλευμάτων καὶ τὸ καιρίον τῶν πράξεων, τὸ τε ἰδιοβουλεῖν τινα καὶ τὸ μὴτ' ἀναχώρησιν εἰς μηδένα ἄλλον μηδεμίαν ἔχειν καὶ τῶν συμβαινόντων αὐτὸν ἐφ' ἐκότερα τὴν αἰτίαν λαμβάνειν, μέγα μέρος ἐς τὸ κατορθοῦσθαι τι συμβάλλεται. M. 22 (p. 142).

Fr. 15 c. d. vide initio libri 5.

1 Mibi ut Bekkero haec de dictatura dicta videntur 3 ἐφ' ἐκότερα] ἐφ' ἐαυτὸν Krebs. male.

[Zonaras 7, 13, 11—14 (2, 50, 11 sqq. B. = 2, 125, 28 sqq. D.)]

a. u. 254
(500)

ουῖός τε Σουλπίκιος καὶ Μάρκος Τούλλιος ἐτέραν αὐθις συνωμοσίαν δούλων καὶ ἄλλων δὲ τινων συστάντων αὐτοῖς προκατέλαβον, ἀγγελθεῖσαν αὐτοῖς πρὸς τινων τῶν τῆς ἐπιβουλῆς μετεχόντων. οὗς καὶ συσχόντες περισταδὸν κατέκοψαν. τοῖς δὲ μηνυταῖς ἄλλα τε καὶ πολιτεία ἐδόθη.

- 12 Αὐθις δὲ πολέμου παρὰ Λατίνων κατὰ Ῥώμης καινηγμένου οὐκ ἤθελον οἱ πολλοὶ τὰ ὄπλα λαβεῖν, ἀποκοπήν τῶν χειρῶν ἀξιούντες γενέσθαι. καὶ διὰ τοῦτο καινήν τινα ἀρχὴν ἐπ' ἀμφοτέροις αὐτοῖς τότε πρῶτον οἱ δυνατοὶ κατεστήσαντο· δικτάτωρ ὁ ταύτης ἡξιομένος ὠνόμαστο, ἡδύνατο δὲ πάντα ἐξ ἴσου τοῖς βασιλεῦσι. τὴν μὲν γὰρ τοῦ βασιλέως ἐπωνυμίαν διὰ τοὺς Ταρκυνίους ἐμίσησαν, τὴν δ' ἐκ τῆς μοναρχίας ὠφέλειαν θέλοντες, ὡς πολὺ ἰσχυρούσης ἐς τὰς τῶν πολέμων καὶ τῶν στάσεων περιστάσεις, ἐν ἄλλῳ ταύτην ὀνόματι εἶλοντο. ἦν οὖν, ὡς εἰρηται, ἡ δικτατορία κατὰ γε τὴν ἐξουσίαν τῇ βασιλείᾳ ἰσόροπος, πλὴν ὅτι μὴ ἐφ' ἵππον ἀναβῆναι ὁ δικτάτωρ ἡδύνατο, εἰ μὴ ἐκστρατεύεσθαι ἔμελλεν, οὔτε ἐκ τῶν δημοσίων χρημάτων ἀναλωσά τι ἐξῆν αὐτῷ, εἰ μὴ ἐψηφίσθη· διακάζειν δὲ καὶ ἀποκτείνειν καὶ οἴκοι καὶ ἐν στρατείαις ἡδύνατο, καὶ οὐ τοὺς τοῦ δήμου μόνους, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἱππέων καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς βουλῆς. καὶ οὔτ' ἐγκαλέσαι τις αὐτῷ οὔτ' ἐναντίον τι διαπραξασθαι ἴσχυεν, οὐδὲ οἱ δήμαρχοι, οὔτε δίκη ἐφέσιμος ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ. οὐκ ἐπὶ πλεόν δὲ τῶν ἐξ μηνῶν ἢ τῆς δικτατορίας ἀρχὴ παρ- εστίνετο, ἵνα μὴ τις αὐτῶν ἐν τοσούτῳ κρατεῖ καὶ ἐξουσίᾳ ἀκράτῳ χεινίσας ὑπερφρονήσῃ καὶ πρὸς ἕρωςτα μοναρχίας ἐκκυλισθῆ. ὅπως ἐς ὕστερον

1 Μάρκος Τουλλίος BC^c, μάρκος τάλλιος A. — Μάνιος Τίλλιος Λόγγος Dionys. 5, 52, 1 et 5; 57, 2 et 5, M. Manlius Tullus Liv. 2, 19 (M. Tullius Cassiod.), Longus chron. a. 354, fast. Hyd., Chron. Pasch., cf. Fest. s. v. novem p. 174 3 τῶν inserui ex C, om. BA^c 5 παρὰ Λατίνων κατὰ Ῥώμης BA^c, κατὰ Ῥώμης παρὰ λατίνων C 9 τοῖς om. B ut videtur

12 ἦν CA, ἦν μὲν Bc 13 δικτατορία] ita semper CA, ut Dio, δικτατωρεία B(?)
15 τι ἐξῆν BA^c, ἐξῆν τι C 16 δὲ BC^c, τε A 22 ὑπερφρονήσῃ CA, ὑπερ-φρονήσει B^c.

πρὸς στάσεις ἐτράποντο. αἴτιον δ' ὅτι οἱ τε ἰσχύοντες τοῖς 17
 χροῖμασιν ἐν πάσι τῶν καταδεεστέρων ὡς καὶ βασιλεύοντες σφῶν
 προσέχειν ἐβούλοντο, καὶ οἱ ἀσθενέστεροι οὐδὲν αὐτοῖς οὐδὲ σμι-
 5 ζοὺν ὡς καὶ ἰσονομοῦμενοι πειθαρχεῖν ἤθελον, ἀλλ' οἱ μὲν ἀπλι-
 στοὶ τῆς ἑλευθερίας ὄντες καὶ ταῖς οὐσίαις ταῖς ἐκείνων, οἱ δὲ
 ἀκρατῶς τῆς τιμῆσεως ἔχοντες καὶ τοῖς σώμασι τοῖς τούτων
 ἐχρῶντο· καὶ οὕτως ἐξ ὧν | πρότερον τὰ πρόσφορα ἀνθυπουργοῦν- 2 p. 217
 τες ἀλλήλοις σπενερόνουν, καταλύσαντες οὐκέτι τὸ οἰκτεῖον ἀπὸ τοῦ
 ὀφθελίου διέκρινον, ἀλλὰ τὸ τε μέτριον ἀμφοτέρωτεροι ὑπερορῶντες καὶ
 10 τὸ ἄκρον οἱ μὲν τῆς ἐπιτάξεως οἱ δὲ τῆς οὐκ ἐθελοδοουλείας προ-
 τιμῶντες, οὕτε ἐκεῖνα κατειργάσαντο καὶ πολλὰ καὶ ἄτοπα τὰ μὲν
 ἀμεινόμενοι τὰ δὲ καὶ προκαταλαμβάνοντες ἀλλήλους ἐδρασαν, ὥστ' 3
 αὐτοὺς ἐπὶ πλείστον ἀνθρώπων, πλὴν ἐν τοῖς πάνυ κινδύνοις,
 οὐδ' ἐκ τῶν ἀεὶ πολέμων δι' αὐτὰ ταῦτα μάλιστα ἔσχον, διχоста-
 15 τῆσαι· ὀφθενεργ σιχηροὶ τῶν πρώτων καὶ ἐξεπίτηδες σφας πολλὰκις
 παρεσκευάσαν. καὶ ἐκεῖθεν ἀρξάμενοι πολὺ πλείω κακὰ πρὸς ἀλλήλων
 ἢ τῶν ἀλλοφύλων ἔπαθον. καὶ μοι καὶ καταμαντεύσασθαι ἐξ αὐ-
 τῶν ἐπέροχεται ὅτι οὐκ ἔστιν ὅπως ἄλλως εἴτ' οὖν τῆς δυνάμεως εἴτ'
 3 οὖν τῆς ἀρχῆς στερηθεῖεν, εἰ μὴ δι' ἀλλήλων σφαλεῖεν. M. 23 (ib.).

1 στάσεις Mai., τάσεις cod. 3 αὐτοῖς St., αὐτῶν cod. 5 ἐκείνων Krebs.,
 ἐκείνων cod. 10 ἐθελοδοουλείας formam, quae etiam apud Plat. Conv. 184 C
 reperitur et simplice δουλεία defendi posse videtur, mutare nolui, ἐθελοδοουλείας
 Dind. 13 πάνυ κινδύνοις cod. recte, cf. 40, 15, 4; 50, 10, 6 al., πάνυ (δεινοῖς)
 κινδύνοις v. Herw. 16 πολλὴν rescripsi ex cod., πολλὰ Mai. 17 καταμαντεύ-
 σασθαι edidi ex cod., τὸ μαντεύσασθαι Mai. 18 εἴτ' οὖν — εἴτ' οὖν Dind.,
 ὅταν — ὅταν in cod. ego legi, sed Mai. εἴτ' ἂν — εἴτ' ἂν 19 σφαλεῖεν] in
 cod. continuo sequitur ἄλλως, fr. 17, 4.

[Zonaras 7, 13, 11—14, 1 (2, 51, 13 sqq. B. = 2, 126, 27 sqq. D.)]

καὶ ὁ Καῖσαρ Ἰούλιος ἔπαθεν, ἐπεὶ παρὰ τὰ νενομισμένα τῆς δικτατο-
 ρίας ἤξιώτο.

14. Τότε μὲν οὖν δικτάτορος γενομένου Λαρκίου οὐδὲν ὁ δῆμος ἐνεωπέ-
 ρισεν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ὅπλοις ἐγένοντο. τῶν δὲ Λατίνων ἡσυχίαν ἀγόν-
 5 των ἐπὶ συνθήκαις, οἱ δαναισταὶ τοὺς ὀφειλέτας μετεχειρίζοντο βικιότερον,
 καὶ ὁ δῆμος αὐθις ἐστασίαζε διὰ τοῦτο, ὥστε καὶ εἰς τὸ συνέδριον συν-
 δραμεῖν· καὶ πάντες ἂν ὑπὸ τῶν εἰσπεσόντων ἐν αὐτῷ διεσθάρησαν, εἰ
 μὴ τινες τοὺς Οὐολούσκους εἰς τὴν γῶραν ἐμβαλεῖν ἤδη κατήγγειλαν.

a. u. 259
(495)

ανει m²
 5 δαναισταὶ AB^c, δυνασταὶ C 8 Οὐολούσκους CA^c, οὐολόσκους B?
 cf. ad 7, 9, 5

- 4 ἄλλως τε γὰρ ἐδυσχέραινον ὅτι μὴ τὰ αὐτὰ δεόμενοι σφῶν οἱ βουλευταὶ καὶ τυχόντες ἐρρόνουν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ κινδύνῳ πολλὰ καὶ μεγάλα αὐτοῖς ἐπέσχοτο, σωθέντες δὲ οὐδὲν οὐδὲ τῶν ἐλαχίστων ἐποίησαν. M. 24 (p. 143).
- 5 ἵνα γὰρ δὴ μὴ καθ' ἐν μαχόμενοι ἀλλ' ὑπὲρ τῆς οἰκείας χωρὶς 5 ἕκαστοι ἀγωνιζόμενοι εὐχειρωτότεροί σφισι γένοιται, διεῖλον τὴν στρατιάν. M. 25 (ib.).
- 6 ὅτι ὁ δῆμος ἰδιωτεύσαντος τοῦ Οὐαλερίου τοῦ δικτάτορος χαλεπώτατα ἐστασίασεν, ὥστε καὶ τὴν πολιτείαν νεοχυῶσαι· οἱ γὰρ

1 μῆ] οὐ Krebs. 5 ad fr. 17, 5 cf. Liv. 2, 30 7 στρατιάν Bk., στρατείαν cod. 8 τοῦ Οὐαλερίου Mai., τοῦ ἄελεριου (sic) cod. δικτάτορος Mai., δικάτορος cod.

[Zonaras 7, 14, 1—5 (2, 52, 1 sqq. B. = 2, 127, 8 sqq. D.)]

- πρὸς δὲ τὴν ταυκίτην ἀγγελίαν ὁ δῆμος ἠρέμησεν, οὐχὶ φεισάμενος τῆς 2 βουλῆς, ἀλλ' ὡς ὑπὸ τῶν πολεμίων ὅσον οὐπω φθαρησομένης. διὸ οὔτε τοῦ πείγους ἔθιεντο φυλακὴν οὔτε τινὰ παρεῖχον βοήθειαν, μέχρις ὁ Σερουίλιος τοῖς τε ἐξ ὑπερημερίας κρατουμένους ἀφῆκε, καὶ ἄδειαν τῶν εἰσπραξέων καθ' ὅσον στρατεύοιντο ἐψηφίσατο καὶ κομφίσαι τὰ χρέα 5 ὑπέσχετο. τότε μὲν οὖν διὰ ταῦτα τοῖς πολεμίοις ἐπέξελθόντες ἐνίκησαν· cf. fr. 17, 4 μῆτε δὲ τῶν χρεῶν κομφισθέντες μῆτ' ἄλλου μηδενὸς τυχόντες ἐπεικασῶς, καὶ πάλιν ἐθορύβουν τε καὶ ὠργίζοντο, καὶ κατὰ τῆς βουλῆς καὶ τῶν στρατηγῶν ἐστασίαζον.
- a. u. 260 3 Πολέμου δὲ κίβητις ἐπενεχθέντος οἱ μὲν στρατηγοὶ χρεῶν ἀποκοπὰς 10 ἐψηφίζοντο, ἠγανατιώθησαν δ' ἕτεροι· διὸ καὶ δικτάτωρ ἐρρήθη Οὐαλλέριος Μάρκος, ἐκ τῆς τοῦ Ποπλικόλα συγγενείας γενόμενος, καὶ τῷ πλείθει φιλούμενος· ἔνθεν τοι τοσοῦτοι καὶ οὕτω προθύμως, ἐπεὶ αὐτοῖς καὶ cf. fr. 17, 5 ἄθλια ὑπέσχετο, συναλέγησαν, ὡς καὶ τῶν Σαβίνων κρατῆσαι καὶ τῶν 4 συμμαχούντων αὐτοῖς Οὐολούσκων καὶ Αἰκουῶν. ἐπὶ τούτοις ἄλλας τε 15 cf. fr. 15^d (?) τῷ Οὐαλλερίῳ ὁ δῆμος τιμὰς ἐψηφίσατο καὶ Μάρκῳ ἐπωνόμασεν· ἐξελιγνόμενον δὲ μέγιστον σημαίνει τὸ ὄνομα. ὁ δὲ θέλων τῷ δήμῳ χαρίσασθαι πολλὰ διελέχθη τῇ γερουσίᾳ, ἀλλ' οὐκ ἔσχε ταύτην πειθίηναι. διὸ σὺν ἑργῇ ἐκπηδήσας τοῦ συνεδρίου δημηγορήσας τε πρὸς τὸν δῆμόν τινι κατὰ τῆς βουλῆς τὴν ἡγεμονίαν ἀπέπειπατο. 20
- fr. 17, 6 5 καὶ ὁ δῆμος ἔτι μᾶλλον εἰς στάσιν ἠρέδιστο. οἱ γὰρ δανεισταί, τῆς

2 ἰπὸ A, παρὰ BC^c 3 παρεῖχον BC^c, παρεῖχον A 4 κρατουμένους om. sed add. a m² in marg. C 5 χρέα BC^c, χρέη A 12 Μάρκος] cf. C. I. L. I², 1 p. 51 et 190 sq. τοῦ BC^c, om. A 13 τοσοῦτοι—προθύμως CA, καὶ οὕτω προθύμως τοσοῦτοι B^c 15 Αἰκουῶν] cf. ad fr. 23, 1 20 τινι CB^c, πολλὰ A.

ἐν ταῖς περιουσίαις ὄντες τοῦ πάνυ ἀκριβοῦς περὶ τὰ συμβόλαια
 ἀντεχόμενοι καὶ μὴδ' ὀτιοῦν αὐτοῦ παριέντες καὶ ἐκείνου διήμαρ-
 τον καὶ ἄλλων πολλῶν ἐστερήθησαν· οὐ γὰρ ἔγνωσαν ὅτι ἢ τε
 5 τε καὶ πλήθος προσλαβοῦσα, δυσμαχώτατον ἐστι. καὶ διὰ τοῦτο 7
 οὐκ ὀλίγοι τῶν τὰ πολιτικὰ πρᾶσσόντων ἐθελοντὶ τὸ ἐπιεικὲς πρὸ
 τοῦ σφόδρα δικαίου προαιροῦνται· τοῦτο μὲν γὰρ τῆς τε ἀνθρωπείας
 γρύσεως πολλάκις ἠττάται καὶ ἐστὶν ὅτε καὶ παντελῶς καταλύεται,
 ἐκείνο δὲ σμικρὸν τι αὐτοῦ παραθραῦσαν τὸ γοῦν λοιπὸν μεῖζον
 10 ὄν σώζει. πλείστων γοῦν δεινῶν τοῖς Ῥωμαίοις αἰτία ἢ τοῦ δυνα-
 τωτέρου ἐς τοὺς ὑποδεεστέρους ἀκριβεία ἐγένετο· ἄλλα τε γὰρ 8
 πολλὰ κατὰ τῶν ὑπερημέρων αὐτοῖς ἐδέδοτο, καὶ εἰ δὴ τι πλείους
 δεδανεικότες ἔτυχον, κρουρηγῆδόν αὐτοῦ τὸ σῶμα πρὸς τὸ μέρος
 ὦν ὄφειλεν ἐξουσίαν εἶχον κατανέμεσθαι. καὶ τοῦτο μὲν εἰ καὶ
 15 τὰ μάλιστα | ἐνενόμιστο, ἀλλ' οὔτι γε καὶ ἔργῳ ποτὲ ἐγεγόνει· πῶς
 γὰρ ἂν πρὸς τοσαύτην ὀμότητα προεχώρησαν οἱ καὶ τοῖς ἐπ'
 ἀδικηματί τινι (ἀλοῦσι) διάφενξιν ἐπὶ σωτηρίᾳ πολλάκις δόντες
 τοῖς τε ἀπὸ τῶν πετρῶν τοῦ Καπιτωλίου ὠσθεῖσι ζῆν, εἰ περι-
 γένοντο, ἐπιτρέποντες; M. 26 (p. 143).
 20 ὅτι οἱ χρωστοῦντες τὰ δάνεια ζολωνόν τινα κατέλαβον, καὶ 9

p. 218

6 ἐθελοντὶ reposui ex cod. (ἐθελοντεῖ), ἐθελοντεῖς legerat Mai., ἐθελονται
 v. Herw., uterque errore 8 ἔστιν Krebs., ὅτι cod. omnino 10 τοῦ δυνατω-
 τέρου revocavi e cod., τῶν δυνατωτέρων Gros. e Zonara 12 τι v. Herw., τινες
 cod. 14 ὦν ὄφειλεν] ὃ ὄφειλεν (ἐκάστω) v. Herw. κατανέμεσθαι cod. recte,
 cf. Gell. 20, 1, 48; Quint. 3, 6, 84, κατατέμεσθαι Naber. 17 (ἀλοῦσι) ins. v.
 Herw., <κρινόμενοις> Bk. 18 ἀπὸ] κατὰ v. Herw. ut 38, 6, 3; 44, 50, 3; 48,
 34, 5. Promiscue tamen Dio ut κατακρημνίζειν κατὰ (60, 18, 4) et ἀπὸ (42,
 32, 3; 57, 22, 5; 58, 15, 3; 59, 18, 2) ita ὠθεῖν κατὰ et ἀπὸ, cf. fr. 26, 2; 55, 11, 2.

[Zonaras 7, 14, 5. 6 (2, 53, 1 sqq. B. = 2, 128, 7 sqq. D.)]

περὶ τὰ συμβόλαια ἀκριβείας ἐχόμενοι καὶ μὴ τι τοῖς ὄφλουσιν ἐνδιδόν-
 τες, τοῦ ἀκριβοῦς τε διήμαρτον καὶ πολλῶν ἐτέρων ἀπέτυχον. ἢ γὰρ
 πενία καὶ ἢ ἐκ ταύτης ἀπόνοια κακόν ἐστι βίαιον, εἰ δὲ καὶ πλήθος 6
 προσλάβοι, καὶ δυσμαχώτατον. πλείστων γοῦν δεινῶν τοῖς Ῥωμαίοις fr. 17, 7
 5 αἰτία ἢ τότε τῶν δυνατωτέρων πρὸς τοὺς ὑποδεεστέρους ἀκριβεία γέ-
 γονεν. ὡς γὰρ ταῖς στρατείαις τε τὸ στρατιωτικὸν ἐπιέζετο καὶ
 8 πολλά πολλάκις ἐλπίσαν σαφῶς ἐξηπάτητο, καὶ παρὰ τῶν δανειστῶν
 οἱ ὄφειλέται ὑβρίζοντο καὶ ἠκίζοντο, ἐς τοσοῦτον ὀργῆς ἐξεκαύθησαν
 ὡς καὶ τὴν πόλιν τῶν ἀπόρων συγγούς ἐκλιπεῖν καὶ ἐκ τοῦ στρατοπέδου fr. 17, 9

1 μὴ τι CA, μηδὲν B, μήτε c 3 πλήθος C, τὸ πλήθος BA^c 4 δυσμα-
 χώτατον BA^c, δυσμαχότατον C γοῦν BA^c, οὖν C 9 συγγούς BC^c, πολλοὺς A.

Γαίον τινα προστιθέμενοι τὴν τροφήν ἐκ τῆς χώρας ὡσπερ ἐκ πο-
 λιμίας ἐλάμβανον, καὶ τούτου τοὺς τε νόμους τῶν δπλων καὶ τὸ
 δίκαιον τῆς ἀπονοίας σφῶν ἀσθενέστερα ἀπέφηναν. οἱ δὲ βουλευ-
 ται (τούτους τε) φοβηθέντες μὴ ἐπὶ πλεῖον πολεμωθῶσι καὶ τοὺς
 περιοίκους (μὴ) πρὸς τὰ παρόντα συνεπίθωνται σφίσι, διεκρη- 5
 κίσσαντο αὐτοῖς πάνθ' ὅσα καθ' ἰδούην ἤλαπιζον ἔσσεσθαι προτεί-
 10 νοντες. οἱ δὲ τὸ (μὲν) πρῶτον ἐθρασύνοντο, θαυμασίῳ (δὲ) δὴ τι
 πρόφω κατέστησαν· ἐπειδὴ γὰρ ἀτάκτως διεβῶν, Ἀγρίππας εἰς
 τῶν πρέσβειων μύθου τινὸς ἐπακούσαι σφας ἠξίωσε, καὶ τυχὼν
 εἶπεν ὅτι πρὸς τὴν γαστέρα ποτὲ τᾶλλα μέλη τοῦ ἀνθρώπου ἐστα- 10
 σίασε, λέγοντα αὐτὰ μὲν καὶ ἄσιτα καὶ ἄποτα πονεῖν καὶ ταλαι-
 πωρεῖν ἅτε καὶ ἅπαντα αὐτῇ διακονούμενα, ἐκείνην δὲ δὴ μῆτε

4 (τούτους τε) ins. Bk. πολεμωθῶσι Dind., cf. ind., Thuc. 1, 36, 1; 1,
 57, 1; 5, 98, πολεμωθῶσι cod., ἐκπολεμωθῶσι Zon. 5 (μὴ) ins. Bk. 7 τὸ
 (μὲν) Bk., τὸ in cod. evanuit, sed spatium est 2 litt. capax (δὲ) δὴ scripsi,
 δὲ Bk. 8 κατέστησαν] μετέστησαν v. Herw. immerito, cf. fr. 6, 5; 37, 41, 4;
 57, 4, 5 al. 11 ἄποτα] ἄποτα (ὄντα) v. Herw. praeter necessitatem 12 αὐτῇ
 διακονούμενα Mai., αὐτῶι διακονούμενοις cod. μῆτε restitui ex cod., οὔτε Mai.

[Zonaras 7, 14, 6—9 (2, 53, 11 sqq. B. = 2, 128, 19 sqq. D.)]

ἀναχωρεῖσαι καὶ ἐκ τῆς χώρας ὡς πολέμιους τὰς τροφὰς ἐρανίζεσθαι.
 7 Οὕτω δὲ τούτων συνεγενθέντων, ἐπεὶ πολλοὶ πρὸς τοὺς ἀποστάντας
 συνέρρεον, δεισάντες οἱ βουλευταὶ μὴ ἐπὶ πλεῖον οὗτοί τε ἐκπολεμωθῶσι
 καὶ τῇ στάσει συνεπίθωνται οἱ περιοικοὶ, διεκρηκεύσαντο πρὸς αὐτούς,
 ὅσα πρὸς βουλῆς ἦσαν αὐτοῖς ποιεῖν ὑπισχνόμενοι. ὡς δὲ μάλιστα 5
 fr. 17, 10 ἐθρασύνοντο καὶ οὐδένα λόγον ἐδέχοντο, εἰς τῶν πρέσβειων Ἀγρίππας
 8 Μενήγιος μύθου τινὸς σφᾶς ἀκούσαι ἠξίωσε· καὶ τυχὼν εἶπε στασιάσαι
 πρὸς τὴν γαστέρα τὰ μέλη πάντα τοῦ σώματος, καὶ φάναι τοὺς ὀφθαλ-
 μούς ὡς ἡμεῖς τὰς τε χεῖρας ἐνεργούς εἰς ἔργα καὶ τοὺς πόδας πρὸς
 πορείαν τιθέαμεν, τὴν γλῶσσαν δὲ καὶ τὰ χεῖλη ὅτι δι' ἡμῶν τὰ τῆς 10
 καρδίας βουλευμάτα διαγγέλλονται, τὰ ὧτα δ' αὐ ὡς δι' ἡμῶν οἱ ἐτέ-
 ρων λόγοι τῶ νοῦ παραπέμπονται, τὰς δὲ χεῖρας ὅτι ἐργάτιδες οὔσαι
 ἡμεῖς περιποιούμεθα πορισμούς, τοὺς πόδας δ' αὐθις ὅτι ἅπαν ἡμεῖς τὸ
 σῶμα φέροντες κοπιῶμεν καὶ ταῖς πορείαις καὶ ταῖς ἐργασίαις καὶ ἐν
 ταῖς στάσεσιν· ἡμῶν δ' ἐνεργούντων οὕτω σὺ μόνῃ ἀσυντελῆς οὔσα καὶ 15
 ἀεργὴ ὑπὸ πάντων ἡμῶν ὡς δέσποινα τις ὑπηρετῆ καὶ τῶν ἐκ καμᾶτου
 9 πάντων ἡμῶν πορισμῶν ἀπολαύεις αὐτῇ. ἡ δὲ γαστήρ συνέθετο καὶ

4 περιοικοὶ BC^c, πολέμοιοι A 5 μάλιστα] μάλλον? Polak. 14 καὶ
 (alterum) BA^c, καὶ ἐν C ἐν ταῖς στάσεσιν BC^c, ταῖς ἐνοστάσεσιν A 15 ἀσυν-
 τελῆς BC^c, ἀτελῆς A 16 καμᾶτου BC^c, καμᾶτων A.

τινὰ πόνον ἔχειν καὶ τῆς τροφῆς μόνην ἐμπίπλασθαι. καὶ τέλος 11
 ἐψηφίσαντο μηκέτι μήτε τὰς χεῖρας τῷ στόματι προσφέρειν μήτε
 ἐκεῖνο λαμβάνειν, ὅπως ὅτι μάλιστα ἢ γαστήρ ἐνδεὴς καὶ σίτου
 καὶ ποτοῦ γενομένη γ' θαρσείη. ὡς δὲ ἔδοξε ταῦτα καὶ ἐγένετο, τὸ
 5 μὲν πρῶτον ἐξισχράνθη τὸ σῶμα σύμπαν, ἔπειτα ὑπέδωκε καὶ
 ἔξיצαμε. πονήρως οὖν τὰ μέλη σφῶν ἔχοντα συνέγνω τε ἐκεῖνοι
 καὶ τὴν σφετέραν σωτηρίαν εἶναι καὶ ἀπέδωκεν αὐτῇ τὴν τροφὴν.
 ἀποῦσαν δὲ τούτων τὸ πλῆθος συνῆκεν ὅτι καὶ τὰ τῶν πενήτων 12
 αἱ τῶν εὐπόρων περιουσίαι ἀνέχουσι, καὶ διὰ τοῦτ' ἠπιώτεροι
 10 ἐγένοντο καὶ κατηλλάγησαν ἄφρασι τῶν τε δανεισμάτων καὶ τῶν
 ὑπερημεριῶν ἐρόμενοι. ταῦτα μὲν οὖν καὶ πρὸς τῆς βουλῆς ἐψη-
 φίσθη. M. 27 (p. 144).

1 ἐμπίπλασθαι Dind., ἐμπίπλασθαι cod. 2 μηκέτι] μηδὲν ἔτι Bk.,
 speciose, at haec in breve sunt contracta 5 ἔπειτα cod., ἔπειτα <δ'> v. Herw.
 quo opus non est 6 σφῶν corruptum, σφόδρα Polak. coll. i. a. Athen. 8, 26
 p. 341 B ἐκεῖνοι corruptum, ἐκείνην Gros., an <ἐν> ἐκείνη? 10 δανεισμά-
 των cod. clare 11 ἐψηφίσθη] in codice continuo scribitur καὶ ἔδοξε κ. τ. λ.
 § 14. — Ceterum ad haec conferatur Ioannes Antiochenus fr. 46 M.

Fr. 17, 13 (Planudeum) eiectum.

[Zonaras 7, 14, 9—15, 1 (2, 54, 8 sqq. B. = 2, 129, 14 sqq. D.)]

αὐτῇ οὕτω ταῦτ' ἔχειν, καὶ εἰ δοκεῖ, ἔφη, ἀγορήγητόν με ἔλασθε, μηδὲν
 μοι προσφέροντες. ἔδοξε ταῦτα, καὶ μή τι τοῦ λοιποῦ χρηρηγεῖσθαι τῇ 11
 γαστρὶ κοινῶς ἐψηφίσθη τοῖς μέλεσι. τροφῆς δὲ μὴ προσφερομένης αὐτῇ
 οὐθ' αἱ χεῖρες πρὸς ἔργον ἦσαν εὐκίνητοι διὰ τὴν ἐνδειαν τῆς γαστροῦς
 5 ἀπονήσασαι, οὐθ' οἱ πόδες ἔρρωντο, οὔτε τι ἕτερον τῶν μελῶν τὴν
 οὐκίαν ἐνέργειαν παρεῖχεν ἀπόρροικον, ἀλλ' ἄπρακτα πάντα δυσκίνητά
 τε ἢ καὶ τέλειον ἦσαν ἀκίνητα. καὶ τότε συνῆκεν ὅτι τὰ τῇ γαστρὶ
 προσφερόμενα οὐ μᾶλλον ἐκείνη, ἀλλ' αὐτοῖς κερηρηγῆνται καὶ αὐτῶν
 ἐκαστον τῶν ἐκείνη προσαγομένων παραπολαύει. 10

10 Τούτοις τοῖς λόγοις τὸ πλῆθος συνῆκεν ὡς αἱ τῶν εὐπόρων οὐσίαι
 καὶ τοῖς πένησιν εἰσιν εἰς ὠφέλειαν, καὶ εἰ κἀκεῖνοι ὠφελοῖντο ἐκ δανει-
 σμάτων καὶ τὰς οὐσίας αὔξουσιν, οὐκ εἰς βλάβην τοῦτο τῶν πολλῶν
 ἀποβαίνει, ὡς εἴ γε μὴ ἔχουσι οἱ πλουτοῦντες, οὐδ' οἱ πένητες ἂν ἐν
 καιροῖς ἀναγκαίοις ἐξουσι τοὺς δανείσοντας, καὶ ἀπολοῦνται χρεῖας κατε-
 15 πειγούσης. ἐντεῦθεν ἠπιώτεροι γενόμενοι κατηλλάγησαν, κουρισμὸν τῶν
 ὀφειλῶν καὶ τῶν ὑπερημεριῶν ἄφρασι τῆς βουλῆς ψηφισαμένης αὐτοῖς.

15. Φοβηθέντες δὲ μὴ σκεδασθείσης αὐτοῖς τῆς συστάσεως ἢ τὰς

1 ἔφη C, ἔφρασαν BA^c 7 τὰ om. A. 8 ἀλλ' ἀλλ' <ἦ>? Polak.

14 καὶ ἐδόκει μὴτ' ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπειοῦ εἶναι, καὶ πολλοῖς καὶ ἄλλοις, τοῖς μὲν ἐκοῦσι τοῖς δὲ ἄκουσιν . . . M. 28 (p. 145).

ὅτι ὅταν πολλοὶ καθ' ἑν γενόμενοι πλεονεκτήσωσι βιασάμενοι, παραχρημα μὲν ὁμολογίᾳ τινὶ ἐπιεικῆ ἑρασύνονται, διαλυθέντες δὲ ἄλλος κατ' ἄλλην πρόφρασιν δικαιοῦνται. M. 29 (p. 146). 5

2 ἄλλοις Mai., in cod. ἄλλως potius quam ἄλλοις reprehendit Mai., ἄλλως leg. v. Herw., litterae de quibus dubitatur hodie evanuerunt ἄκουσιν . . .] in cod. nullum lacunae signum. Aliquid desse vidit Bk. An supplendum συμβεβηκέναι vel eius modi quid? 3—5 haec cum iis quae praecedunt cohaerere videntur nec tamen ita ut unum enuntiatum efficiant.

[Zonaras 7, 15, 1—5 (2, 55, 5 sqq. B. = 2, 130, 6 sqq. D.)]

fr. 17, 14 συνθήμας οὐκ ἐπιτελεῖς ἐξουσίᾳ ἢ κακῶσιν διαλυθέντες καὶ ἄλλος κατ' ἄλλην πρόφρασιν κολάζοιτο συνεχόμενος, συνέθεντο ἐπαρτήγειν ἄλλήλοισ, ἂν τις τι ἀδικῶτο, καὶ ὅρκους ἐπὶ τούτῳ ὑπέσχεον, καὶ προστάτας αὐτίκα ἐξ ἑαυτῶν δύο προσχειρίσαντο, εἶτα καὶ πλείους, ἵν' εἶεν αὐτοῖς κατὰ 2 συμμορίαν βοηθοὶ τε καὶ τιμωροὶ. καὶ τοῦτο οὐχ ἄπαξ ἐποίησαν, ἀλλ' ἔκτοτε τὸ πρᾶγμα ἀρξάμενοι οὕτω προσέβαινε, καὶ ἐπ' ἐνιαυτὸν τοῖς προστάτας ὡς ἀρχὴν τινα ἀπεδείκνυσαν, τῇ μὲν τῶν Λατίνων γλώσσει καλουμένους τριβούρους, (οὕτω γὰρ οἱ γυλιάρχοι κέκληνται,) δημάρχους δὲ προσαγορευομένους τῇ Ἑλληνίδι φωνῇ. ἵνα δὲ διαστέλληται ἡ τῶν τριβούρων προσηγορία, τοῖς μὲν τὸ τῶν στρατιωτῶν, τοῖς δὲ τὸ τοῦ 3 πλήθους προσέθεντο πρόσρημα. οὗτοι δὲ τοῦ πλήθους οἱ τριβούνοι ἢ δημάρχοι μεγάλων κακῶν αἰτίαι τῇ Ρώμῃ γεγονάσι. τὸ μὲν γὰρ τῶν ἀρχόντων ὄνομα οὐκ ἔσχεον εὐθύς, ἰσχυρὸν δ' ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους ἐκτίσαντο, ἡμῶν τε δεσμένῳ παντί, καὶ πάντα τὸν ἐπιβουρῶμενον σπᾶς ἀφαιροῦντο οὐκ ἐκ μόνων ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀρχόντων, πλὴν τῶν δικτατόρων. εἰ δὲ τις καὶ ἀπόντας αὐτοὺς ἐπεκαλέσατο, 4 κἀκείνος ἀπὸ τε τοῦ συνεχόντος αὐτὸν ἀπηλλάττετο καὶ ἡ ἐς τὸ πλήθος ὑπ' αὐτῶν εἰσῆγετο ἢ καὶ ἀπελύετο. ἀλλὰ καὶ εἰ τί που εἶδοξεν αὐτοῖς μὴ γενέσθαι, ἐκώλυον, κἂν ἰδιώτης ἦν ὁ ποιῶν κἂν ἀρχὸν· κἂν ὁ δήμος κἂν ἡ βουλή πράττειν ἔμελλέ τι κἂν ψηφίζεσθαι, εἰς δὲ τις ἠναντιῶτο 5 20 δημάρχου, ἀπρακτος καὶ ἡ πράξις καὶ ἡ ψῆφος ἐρίετο. τοῦ χρόνου δὲ προϊόντος καὶ τὴν γερουσίαν ἀθροίζεν καὶ ζήμιον τὸν μὴ πειθαρχοῦντα καὶ μαντεῖα χρῆσθαι καὶ δικάζειν ἐπετρέψατο ἢ ἑαυτοῖς ἐπέτρεψαν. καὶ ὁ γὰρ ποιεῖν αὐτοῖς οὐκ ἔξῃν, κατώρθουν ἐκ τῆς ἀνανταγωνίστου 5 πρὸς πᾶν τὸ πρακτόμενον ὑφ' ἐτέρων ἐναντιώσεως. καὶ γὰρ καὶ νόμους 25

11 προσέθεντο BA^c, συνέθεντο C 15 ἀλλὰ καὶ ἀπ' αὐτῶν B (nisi quod ἐπ'), καὶ ἀπ' αὐτῶν δὲ CA 17 τε inserui ex C, om. BA^c 19 κἂν ὁ δήμος κἂν ἡ βουλή BA^c, κἂν ἡ βουλή κἂν ὁ δήμος C 20 κἂν (alterum)] ἢ καὶ? 25 πᾶν om. A.

κατά τε τὸ φύσει τοῖς πλείστοις πρὸς τοὺς συνάρχοντας | διά- 15 p. 315
 φρορον (χαλεπὸν γὰρ πολλοὺς ἄλλως τε καὶ ἐν δυνάμει τινὶ συμ-
 φρονησῆσαι) πᾶσα αὐτῶν ἢ ἰσχύς διεσπᾶτο καὶ κατετέμεντο· οὐδὲν
 γὰρ ὄφελος ὧν ἐγίνγνωσκον ἦν, εἰ καὶ εἰς σφῶν ἀντείπεν· τῷ γὰρ
 5 τὴν ἀρχὴν αὐτοὺς μὴ ἐπ' ἄλλο τι ἢ <τὸ> τοῖς βιαζομένοις τινὰς
 ἐναντιοῦσθαι λαμβάνειν ἰσχυρότερος ὁ κωλύων τι παραθῆναι τῶν
 σπουδαζόντων αὐτὸ ἐγίγνετο. M. 30 (ib.).

2 συμφρονησῆσαι Mai. ex Zon., συμφρονησῆσαι cod. 3 πᾶσα αὐτῶν ἢ eva-
 nuuit 4 ὧν Bk., ὡς leg. Mai., hodie evanuit 5 <τὸ> add. v. Herw.
 7 ἐγίγνετο] continuo sequitur in cod. οὐ γὰρ κ. τ. λ. fr. 18, 2.

[Zonaras 7, 15, 5—8 (2, 56, 10 sqq. B. = 2, 131, 10 sqq. D.)]

εἰσῆγαγον ἢ ὅστις αὐτοῖς ἔργῳ ἢ λόγῳ προσαρούσῃ, καὶ ἰδιώτης εἴη
 καὶ ἀρχων, ἱερός τε ἦ καὶ τῷ ἄγει ἐνέχεται. τὸ δὲ ἱερὸν εἶναι ἀπο-
 λωλέναι ἦν· οὕτω γὰρ καὶ πᾶν ὅπερ ἂν ὡσπερ τι θῦμα εἰς σφαγὴν
 καθιερώθη, ὠνόμαστο. καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς δημάρχους τὸ πλῆθος σακρο-
 5 σάγματα ὠνόμασαν, οἷον τείχη ἅγια εἰς φρουρὰν τῶν σφᾶς ἐπικαλου-
 μένων τυγχάνοντες. σάκρα γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις τὰ τείχη καὶ σάγματα
 τὰ ἅγια. ἐδρῶν οὖν πολλὰ ἄτοπα· καὶ γὰρ καὶ ὑπάτους ἐβαλλον εἰς 6
 τὸ δεσμοτήριον καὶ ἐθανάτουσιν τινὰς μὴδὲ λόγου τυγχάνοντες. καὶ
 οὐδεὶς αὐτοῖς ἐναντιωθῆναι ἐτόλμα· εἰ δὲ μή, καὶ αὐτοὺς ἱερός ἐγίνετο.
 10 εἰ μέντοι τινὲς μὴ παρὰ πάντων τῶν δημάρχων κατεδικάζοντο, τοὺς μὴ
 ὁμογνωμονοῦντας ἐπεκαλοῦντο εἰς ἀρωγὴν, καὶ οὕτως εἰς δίκην καθί-
 σταντο ἢ παρ' αὐτοῖς ἐκείνοις ἢ παρὰ τισὶ δικασταῖς ἢ καὶ παρὰ τῷ
 πλῆθει, καὶ τῆς νικώσης ἐγίνοντο. εἰς δέκα δὲ προϊόντος τοῦ χρόνου οἱ 7
 δημάρχοι κατέστησαν· ὅθεν αὐτοῖς τὸ πολὺ τῆς ἰσχύος κατεβέβλητο. fr. 17, 15
 15 φύσει γὰρ ὡσπερ, φθόνῳ δὲ μᾶλλον, ἀλλήλοις οἱ συνάρχοντες διαφέροντα.
 καὶ χαλεπὸν πολλοὺς ἐν δυνάμει μάλιστα ὄντας συμφρονησῆσαι. ἅμα δὲ
 καὶ οἱ ἄλλοι διασπᾶν τὴν αὐτῶν δυνάμιν μηχανούμενοι, ὅπως ἀσθενέστε-
 ροὶ διχογνωμονοῦντες ὦσιν, ἐστασίαζον, καὶ οἱ μὲν τοῖσδε, οἱ δὲ τοῖσδε
 20 ἀπράκτους ἀπέφαινε. τὸ μὲν οὖν πρῶτον οὐκ εἰσῆσαν εἰς τὸ βουλευ-
 στήριον, καθήμενοι δὲ ἐπὶ τῆς εἰσόδου τὰ ποιούμενα παρεστήρουν, καὶ εἴ
 τι μὴ αὐτοῖς ἤρθεκε, παραχρῆμα ἀνθίσταντο· εἴτα καὶ εἰσεκαλοῦντο
 ἐντός. εἰσέπειτα μέντοι καὶ μετέλαβον τῆς βουλείας οἱ δημαρχήσαντες,

2 δὲ CA, γὰρ B^c 3 καὶ addidi ex A, om BC^c ὅπερ ἂν om. C
 6 σάγματα BC^c, σάκρα A 10 μέντοι BA^c, μέν τι C 13 τῆς νικώσης ἐγί-
 νοντο] cf. Dio 37, 36, 3, Xen. Anab. 5, 9, 18 15 φθόνῳ δὲ μᾶλλον] Zonarae
 additamentum? 17 τὴν CA^c, τῶν B 20 ἀπράκτους om. A 22 ἀνθί-
 σταντο BC^c, ἀνθίστατο A.

[Zonaras 7, 15, 8—10 (2, 57, 13 sqq. B. = 2, 132, 10 sqq. D.)]

- καὶ τέλος καὶ τῶν βουλευτῶν τινες ἠξίωσαν δημαρχεῖν, εἰ μὴ τις εὐ-
 9 πατρίδης ἐτύγγανεν· οὐ γὰρ ἐδέχετο τοὺς εὐπατρίδας ὁ ὄμιλος. κατὰ
 γὰρ τῶν εὐπατρίδων ἐλόμενοι τοὺς δημάρχους, καὶ πρὸς τοσαύτην προ-
 αγαγόντες ἰσχύν, ἐδεδόκεισαν μὴ τις αὐτῶν τῇ ἰσχύϊ ἐς τοὺν ἀντίον κατ'
 αὐτῶν χρῆσθαι. εἰ δέ τις τὸ τοῦ γένους ἀξίωμα ἐξωμόσατο καὶ πρὸς 5
 τὴν τοῦ πλήθους μετέστη νόμισιν, ἀσμένως αὐτὸν προσεδέχοντο. καὶ
 συχνοὶ τῶν σφόδρα εὐπατρίδων ἀπείπαντο τὴν εὐγένειαν ἔρωτι τοῦ μέγα
 δυναθῆναι, καὶ ἐδημάρχησαν.
- 10 Οὕτω μὲν οὖν ἡ τῶν δημάρχων δυναστεία συνέστη. οἷς καὶ ἀγο-
 ρανόμους δύο προσείλοντο, οἷον ὑπηρέτας σφίσιν ἐσομένους πρὸς γράμματα. 10
 πάντα γὰρ τὰ τε παρὰ τῷ πλήθει καὶ τὰ παρὰ τῷ δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ
 γραφόμενα λαμβάνοντες, ὥστε μηδὲν σφᾶς τῶν πραττομένων λανθάνειν.
 ἐφύλασσαν. τὸ μὲν οὖν ἀρχαῖον ἐπὶ τούτῳ ἤρουντο καὶ ἐπὶ τῷ δικάζειν,
 ὕστερον δὲ καὶ ἄλλ' ἅττα καὶ τὴν τῶν ὠνίων ἀγορὰν ἐπετρόπιησαν,
 ὅθεν καὶ ἀγορανόμοι τοῖς ἐλληγνίζουσιν ὠνομάσθησαν. 15

1 ἠξίωσαν CB^c, ἠξιώθησαν A 3 προαγαγόντες ἰσχύν BC^c, δύναμιν προσ-
 αγαγόντες A Dio in tali re semper προάγειν. δύναμιν librarii cod. A ora-
 tionem variantis videtur 4 ἐς om. A 11 τὰ παρὰ om. A.

RELIQUIAE LIBRI V.

Δίων ἐ βιβλίῳ “ἐπελπίζοντες τινα αὐτοὺς οἱ δυνατοί.” Bekk. 15^c
Anecd. p. 140 10.

Δίων ἐ βιβλίῳ “τούτῳ τε οὖν αὐτὸν ἐτίμησεν” Bekk. Anecd. 15^d
p. 175 19.

Fr. 15^c incertae sedis collocavi initio huius libri e quo excerptum est. Saepe patriciorum promissa memorantur. Zon. 7, 18, 1 comparat v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 556.

Fr. 15^d de Cn. Marcio a populo post captos Coriolos honorato dictum opinatur v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 556. Vide quoque Zon. 7, 14, 4.

Fr. 18, 1 (Planudeum) agens de Coriolano, cui add. Suid. *s. v. Βολοῦσχοι* 1, 1024 Bernh., seclusum. fluxit ex scriptore Byzantino qui Dionysium secutus est.

[Zonaras 7, 16, 1 (2, 58, 9 sqq. B. = 2, 133, 1 sqq. D.)]

16. Ἡ μὲν οὖν στάσις ἡ πρώτη οὕτω τοῖς Ῥωμαίοις κατέπαυσεν· ἐκ δὲ τῶν περιοίκων σφίσι διὰ τὴν στάσιν πολλῶν κατ’ αὐτῶν κινήθῃτων, μετὰ τὴν σύμβασιν ὁμολογήσαντες ἐρρωμένως τοὺς ἐξ ἐκείνων πο-
λέμους διήνεγκαν καὶ πάντας ἐνίκησαν.

5 ὅτε καὶ Κοριό-
λους πολιορκοῦντες
ἐκπεσεῖν καὶ τοῦ
στρατοπέδου μι-
κροῦ ἐκινδύνευσον, εἰ
10 μὴ Γναῖος Μάρ-
κιος εὐπατριδῆς
ἀνὴρ ἤρριστευσε καὶ

[Tzetz. Chil.]

Ῥωμαῖοι Κοριόλανον τὴν πόλιν πολεμοῦντες,
ὡς πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν οἱ πάντες ἀνά κράτος,
αὐτὸς δ’ εἰς τὴν πολέμιον πόλιν στραφεὶς καὶ μόνος
ἤνεωγμένην ἐφευρὼν ἐνέπηρσεν ἐκείνην,
λαμπρῶς δ’ ἀφείσης τῆς ὀλογῆς ἐπαναβὰς τὸν ἵππον
ρύμη πολλῇ κατόπισθεν ἐμπίπτει τῶν βαρβάρων,
οἱ τοῖς Ῥωμαίοις διωγμὸν τὸν ἄστροπτον ἐποιοῦν.

a. u. 261
(493)

1 κατέπαυσεν] κατεπαύσθη Polak. recte fortasse 3 ἐρρωμένως CA^c,
ἐρρωμένους B 6^b praecedunt apud Tzetzam haec: *Δίων αὐτὸς Κοκκειανὸς*
καὶ ἄλλοι δὲ μυριοί, | ὅποσοι συνετάξαντο τὰς πράξεις τῶν Ῥωμαίων, | τὰ κατὰ
Κοριόλανον τοῦτόν φασὶ τὸν Μάρκον. | ὁ Μάρκος οὗτος πρότερον καλούμε-
νος καὶ Γναῖος | ὕστερον Κοριόλανος σὺν τοῦτοις ἐπεκλήθη 7^b φυγὴν Kiess-
ling., αὐτὴν codd. 8^a μικροῦ BC^c, μικρὸν A.

- 18, 2 οὐ γὰρ ἔστι θάδιον οὔτε ἐν πᾶσι τινα ἰσχύειν οὔτε ἐν ἐκατέ-
 ροις ἅμα τοῖς τε πολεμικοῖς καὶ τοῖς εἰρημικοῖς πράγμασιν ἀρετὴν
 ἔχειν· οἳ τε γὰρ τοῖς σώμασιν ἰσχυρίζομενοι ἀνοηταίνουσι ὡς
 πλήθει, καὶ τὰ ἀθρόως εὐτυχήσαντ' οἷα ἐπὶ πᾶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
 ἀνθεῖ. δι' οὖν ταῦτ' ἐς τὰ πρῶτά ποθ' ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀρθεῖς 5
 ἔπειτα πρὸς αὐτῶν οὐ πολλῶ ὕστερον ἐξέπεσεν, καὶ τὴν πόλιν
 τὴν τῶν Οὐόλοκων τῆ πατριδί δουλώσας τὴν οἰκίαν αὐ μετ' ἐκείνων
 ἐς πᾶν κινδύνον κατέστησεν. M. 31 (p. 146).
- 3 ὅτι ὁ αὐτὸς στρατηγὸς θελήσας καὶ μὴ τελεσθεὶς ἡγανάκτησε
 τῷ ὀμίλῳ, καὶ ἐκ τούτου καὶ ἐκ τοῦ τοῖς δημάρχοις πολὺ δυναμένοις 10

1 ἰσχύειν cod. ut conii. Bk., ἰσχὺν ἔχειν Mai. 3 ἰσχυρίζομενοι Bk., recte
 cf. 44, 38, 3, Plat. Gorg. 489 C, ἔγχειρίζομενοι cod. clare 4 τὰ ἀθρόως
 εὐτυχήσαντ' Bk. (sed εὐτυχήσαντα), τῷ ἀθρόω εὐτυχήσαντα Mai. Equidem
 dispexi quamquam aegerrime τὰ ἀθρο[ως] εὐτυχήσαντ' 5 ἐς scripsi, εἰς cod.
 fortasse ἔπειτα restitui ex cod., εἶτα Mai. 7 Οὐόλοκων] cf. ad Zon. 7,
 9, 5 αὐ Bk., ἄν cod. clare 9 στρατηγὸς cod., στρατηγῆσαι Mai. ex
 Zon., an στρατηγὸς <γενέσθαι> vel <αἰρεθῆναι>? μὴ τελεσθεὶς cod. Nihil
 mutandum. Dio ante oculos habuit [Dem.] 13, 19 τελεσθῆναι στρατηγὸς ἑκα-
 στος σπονδάζων. ἡττηθεῖς Naber., quod de iis, qui a populo repulsam tulerunt,
 non dicitur, μὴ αἰρεθεῖς Dind. 10 καὶ ἐκ τούτου καὶ ἐκ τοῦ τοῖς rescripti
 ex cod. (qui tamen τούτοις pro τοῦ τοῖς, καὶ ἐκ τούτου καὶ τοῖς Mai. (coni.),
 καὶ ἐκ τοῦ τοῖς inde a Krebsio.

[Zonaras 7, 16, 1. 2 (2, 58, 15 sqq. B. = 2, 133, 8 sqq. D.)]

- τοὺς ἐπιόντας ἀπί-
 σατο· ὅς διὰ τοῦτο
 ἄλλως τε ἐδοξά-
 σθη καὶ Κοριόλανος
 ἐκ τοῦ ἔθνους οὐ 5
 ἐτρέψατο ἐπεκλή-
 ρη. καὶ τότε μὲν
 οὕτως ἦρθη, οὐ
 πολλῶ δ' ὕστερον
 στρατηγῆσαι σπεί- 10
 δων καὶ μὴ τυ-
 χάν, ἡγανάκτησε
 κατὰ τοῦ ὀμίλου
 καὶ τοὺς δημάρ-
 χους ἐβαρύνετο. 15
- οἵπερ στραφέντες καὶ τὸ πῦρ φλέγον ἰδόντες πόλιν
 καὶ πορθηθῆναι δόξαντες ἔφευγον ἀλλαχόσε. 540
 αὐτὸς Ῥωμαίους σώσας δὲ πορθήσας καὶ τὴν πόλιν,
 τὴν ἦν περ Κοριόλανον εἰρήμαμεν καλεῖσθαι,
 πρὸς τῷ καλεῖσθαι πρότερον Μάρκος καὶ Γναῖος ἅμα
 ἔσχε καὶ Κοριόλανος ἐκ τοῦ τροπαίου κλιῖσιν.
 οἷα δ' ὁ φθόνος εἴωθεν ποιεῖν τοῖς εὐεργέταις, 545
 μετὰ μικρὸν ἐν λογισμοῖς τὸν ἄνδρα ζημιούσιν.
 ὑπερπαθήσας δ' ὁ ἀνὴρ θυμῷ δικαιοτάτῳ
 ἀρεῖς γυναῖκα τὴν αὐτοῦ, μητέρα καὶ πατριδα
 πρὸς Κοριόλους ἐρχεται, καὶ δέχονται τὸν ἄνδρα.
 Tzetz. Chil. 6, 532—549 (quae sequuntur vide
 infra p. 55 sqq.). — Ceterum cf. H. Haupt.
 Herm. 14, 440 et Harder. de Tzetz. hist. font.
 (Kiliae 1886) p. 11. 46.

4^a Κοριόλανος BA^c, κοριόλανος (sic) C 5^a οὐ A, ὀ BC^c.

βαρύνεσθαι παροργισία πλείονι πρὸς αὐτὸν παρὰ τοὺς ἄλλους τοὺς
 ὁμοίους οἱ ἐκ τῶν κατειργασμένων ἐχρήτο. καὶ λιμοῦ γενομένου 4
 ἰσχυροῦ καὶ Νόρβης πόλεως ἀποικίξεσθαι βουλομένης τὸ πλῆθος
 ἐπ' ἀμφοτέροις αὐτοῖς τοὺς δυνατοὺς ἤτιάσατο, ὡς καὶ δι' ἐκείνους
 5 καὶ τῆς τροφῆς στερισκόμενοι καὶ ἐς τοὺς πολεμίους ἐλίτγηδες ἐπ'
 ὀλέθρῳ προύπτῳ ἐκδιδόμενοι· ὅταν γὰρ ἐς ὑποψίαν τινὲς ἀλλήλων
 ἔλθωσι, πάντα καὶ τὰ ὑπὲρ σφῶν γιγνόμενα ἀλλοίως κατὰ τὸ
 στασιωτικὸν λαμβάνουσι. καὶ ὁ Κοριοιανὸς ἄλλως τε ἐν ὀλιγωρίᾳ 5
 αὐτοὺς ἐποίησατο, καὶ σίτου πολλαχόθεν κομισθέντος, καὶ τοῦ γε
 10 πλείστου προῖτα παρὰ τῶν ἐν Σικελίᾳ βασιλέων πεμφθέντος, οὐκ
 ἐπέτρεψέ σφισι διαλαχεῖν αὐτὸν ὥσπερ ἤτουν. οἱ οὖν δῆμαρχοι,
 οὐσπερ πού καὶ τὰ μάλιστα καταλῦσαι ἐγλίχετο, τυραννίδος αὐτὸν
 ὑπὸ τὸ πλῆθος ἀγαγόντες ἐξήλασαν, καίτοι πάντων βοῶντων καὶ
 δεινὸν ποιουμένων ὅτι καὶ περὶ σφῶν τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἐτόλμων.
 15 ἐκπεσῶν οὖν πρὸς τοὺς Οὐδόσκους καίπερ ἐχθρίστους ὄντας ὀργῇ 6
 τῆς συμφορᾶς ἤλθε, καὶ ἑαυτὸν ἐκ τε τῆς ἀνδρείας <ῆς> ἐπεπεί-
 ραντο καὶ ἐκ τοῦ θυμοῦ τοῦ πρὸς τοὺς πολίτας ἀσμένως δέξεσθαι
 προσεδόκησεν, ἀντίπαλα ἢ καὶ μείζω δι' αὐτὸν τοὺς Ῥωμαίους ὧν
 ἔπαθον δράσειν ἀντελπίσαντας· ὅφ' ὧν γὰρ ἂν τις σφόδρα κακο-

3 βουλομένης cod. clare, βουλευομένης v. Herw. (cui adstipulatur Polak.),
 διδομένης Naber., an βεβουλευμένης? 4 αὐτοῖς] τούτοις v. Herw. citra necessi-
 tatem καὶ exp. v. Herw. sine causa 5 πολεμίους cod., ut coniecerat Bk.,
 πολέμιους Mai. 13 ὑπὸ τὸ πλῆθος Krebs., vide 52, 31, 4, Herod. 6, 104, 136,
 τον πλῆθος cod. omnino πάντων] πάντων (τῶν ὁμοίων) Bk., (τῶν βου-
 λευτῶν) Polak. coll. fr. 17, 9, quod valde arridet, patricii certe intelleguntur
 14 ἐτόλμων] ἔμελλον Naber. sine causa. — In codice continuo sequitur ἐκπε-
 σῶν 16 ἑαυτὸν] <σφας> αὐτὸν Bk. <ῆς> add. Krebs., in cod. non
 exstat ἐπεπείραντο Bk., ἐπεπείραντο Mai., syllaba paenultima hodie legi
 nequit 17 θυμοῦ] hodie fere evanuit. enotavi θ. μ. . δέξεσθαι ita cod.
 ut coniecerat Bk. 18 αὐτὸν scripsi, αὐτὸ cod. 19 ἀντελπίσαντας Bk.,
 ἀντελπίσας cod. — pro δράσειν ἀντελπίσαντας v. Herw. ἀντιδράσειν ἐλπίσαν-
 τας, at cf. 49, 3, 1; 78, 9, 2, Thuc. 1, 70, 7 κακοπαθῆ cod., κακῶς πάθη,
 v. Herw., at cf. Thuc. 2, 41, 3.

[Zonaras 7, 16, 2 (2, 58, 19 sqq. B. = 2, 133, 13 sqq. D.)]

οἱ οὖν δῆμαρχοι, οὓς καταλῦσαι ἐγλίχετο, αἰτίας τινὰς κατ' αὐτοῦ συμ-
 φορήσαντες τυραννίδος αὐτῷ προσήψαν αἰτίαιμα καὶ τῆς Ῥώμης ἐξήλα-
 σαν. ἐκπεσῶν οὖν τοῖς Οὐδολούσκοις εὐθύς προσεχώρησεν.

fr. 18, 5

p. 316 *παύλῃ*. | πρὸς τῶν αὐτῶν τοῦτων καὶ εἶ παίσεισθαι, βουλομένων γε
καὶ δυναμένων εἶ ποιῆσαι, οὐκ ἐλάχιστα πιστεύει. M. 32 (p. 147).
7 πᾶν γὰρ περιθύμως ἔφερον ὅτι καὶ περὶ τῆς οἰκείας κινδύ-
νεύοντες μὴδ' ὡς τῶν ἄλλοτρίων ἀρίσταντο. ὡς οὖν καὶ ταῦτα

1 τῶν αὐτῶν τοῦτων v. Herw., cf. fr. 19; 22, 1; 30, 3 al., τῶν αὐτῶν
αὐτῶν cod. 2 εἶ Bk., τι cod. cf. quoque fr. 36, 12; 40, 2 3 περιθύ-
μως] hodie charta superducta legi nequit, περιθύμως ἔχειν Herod. 2, 162, Plat.
Tim. 87 C 4 ἄλλοτρίων] hodie charta superducta legi nequit.

[Zonaras 7, 16, 3—7 (2, 59, 2 sqq. B. = 2, 133, 17 sqq. D.)]

3 ὧν οἱ μὲν πρῶτοι καὶ οἱ ἐν τοῖς τέλεσιν αὐτῶν ὄντες ἔχαίρον τε
αὐτῷ καὶ αὐθις πρὸς πόλεμον ἡτοιμάζοντο, Ἀπτείου Τουλίου πρὸς τοῦ-
τον ἐρεθίζοντος ἄπαντας· ὁ δὲ ὄμιλος ἀπόρθυμος ἦν. ὡς οὖν οὔτε
παραινοῦντες οὔτ' ἐκροβοῦντες αὐτοὺς οἱ δυνατοὶ κινῆσαι πρὸς ὄπλων
4 ἄρσιν ἠδύναντο, τοιόνδε τι ἐμηχανήσαντο. ἵπποδρομίαν τῶν Ῥωμαίων 5
ἀγόντων ἄλλοι τε τῶν προσχώρων αὐτοῖς καὶ Οὐολούσκοι πλήθει πολλῷ
κατὰ θέαν συνήλθισαν. ὁ δὲ Τούλλιος τοὺς τῶν Ῥωμαίων στρατηγούς
ἔπεισεν, ὡς εὐνοῶν δῆθεν αὐτοῖς, τοὺς Οὐολούσκους φυλάσσεισθαι, πα-
ρεσκευασμένους ἐπιθέσθαι σφίσιν ἀνεπίστως ἐν τῇ ἵπποδρομίᾳ. οἱ δὲ
στρατηγοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις τὸ μῆνυμα κοινωσάμενοι τοὺς Οὐολούσκους 10
5 αὐτίκα πρὸ τοῦ ἀγῶνος ἄπαντας ἐξεκέρυζαν. οἱ δὲ δυσανασχετήσαντες
ὅτι μόνου ἐκ πάντων ἐξελέγησαντο, ἔτοιμοι πρὸς μάχην ἐγένοντο. καὶ
προστησάμενοι τὸν Κοριοιλῶνόν τε καὶ τὸν Τούλλιον ἐπὶ τὴν Ῥώμην,
καὶ τοὺς Λατίνους προσειληρότες, πλήθει ἐχώρησαν πλείονι. ὁ οἱ Ῥω-
μαῖοι πυθόμενοι πρὸς τὰ ὄπλα μὲν οὐκ ἐρρωσθήσαν, ἐν αἰτίαις δ' ἀλλή- 15
λους πεποιήντο, οἱ μὲν τοῦ ὀμίλου τοὺς εὐπατρίδας ὅτι ἐξ αὐτῶν ὁ
Κοριοιλῶνος τυγχάνων μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα στρατεύοιτο,
οἱ δὲ τὸν ὀμιλον ὅτι μὴ ἐνδίκως αὐτὸν ἐξελάσαντες πολέμιον πεποιήκα-
a. u. 266 6 σιν. οὕτω δὲ στασιάζοντες ἐς μέγα τι κακὸν ἐνέπεσον ἄν, εἰ μὴ αἱ
(165) γυναικες αὐτοῖς ἐπεκούρησαν. ὡς γὰρ ἡ γερουσία κάθησθον τῷ Κοριο-
ιλῶνι ἐψηφίσαντο, καὶ ἐπὶ τούτῳ πρέσβεις πρὸς ἐκείνον ἐστάλησαν, ἐκείνος
καὶ τὴν χώραν τοῖς Οὐολούσκοις ἀποδοῖναι ἀπήτει ἤς ἐν τοῖς πρὶν
πολέμοις ἐστέρηντο. τὸ δὲ πλῆθος τῆς χώρας οὐ μεθίετο. πάλιν οὖν
ἐτέρᾳ προσβεία.

fr. 13, 7 7 ὁ δὲ περιθύμως ἔφερον ὅτι καὶ περὶ τῆς ἑαυτῶν κινδυνεύοντες οὐδ' 25
οὕτω τῶν ἄλλοτρίων ἀρίστανται. καὶ τούτων δὲ ἀγγεληθέντων αὐτοῖς

5 τοιόνδε τι B (sed τοῖον δέ τι) C, τοιοῦτον δέ τι A, τοιόνδε c ἐμηχα-
νήσαντο CA^c, ἐμηχανήσαντο B 6 καὶ om. C 9 ἐπιθέσθαι BC^c, τιθέσθαι A
ἐν τῇ ἵπποδρομίᾳ BC^c, ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ A. — ἐν ταῖς θέαις Plut. Cor. 26
11 δυσανασχετήσαντες BC^c, δυσανασχετοῦντες A 15 ἐρρωσθήσαν] cf. Thuc.
2, 8, 1.

ἀνηγγέλη σφίσι, οἱ μὲν ἄνδρες οὐδὲν μᾶλλον ἐκινήθησαν· οὕτω
 πως κακῶς ἐστασιάζον ὥστε μηδ' ὑπὸ τῶν κινδύνων καταλλαγή-
 ναι· αἱ δὲ γυναῖκες, ἢ τε γαμετὴ τοῦ Κοριοιολάνου Οὐλολουμνία καὶ
 ἢ μήτηρ Οὐετουρία, παραλαβοῦσαι καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐπιφανε-
 5 στάτας, ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐς τὸ στρατόπεδον τὰ παιδία αὐτοῦ
 ἄγουσαι, καὶ ἐποίησαν αὐτὸν μὴ ὅτι ἐπὶ τῇ χώρᾳ (ἀλλὰ) μηδὲ ἐπὶ
 τῇ καθόδῳ καταλύσασθαι. προσήκατο γὰρ αὐτὰς εὐθύς, ἐπειδὴ 5
 τάχιστα παρούσας ἦσθετο, καὶ λόγου σφίσι μετέδωκεν, ἐπράχθη
 τε ὧδε· αἱ μὲν ἄλλαι σιωπῶσαι ἔκλαον, ἢ δὲ δὴ Οὐετουρία “τί
 10 θανάξιεις” ἔφη, “τέκνον; τί δὲ ἐκπέπληξαι; οὐκ ἠτύμοιλόκαμεν,
 ἀλλ' ἡμᾶς ἢ πατρὶς ἐπεμψέ σοι, εἰ μὲν πείθοιο, μητέρα καὶ
 γυναῖκα καὶ τέκνα, εἰ δὲ μή, λάφυρα, ὥστ' εἰ καὶ νῦν ἔτι ὀργίζῃ,
 πρώτας ἡμᾶς ἀπόπτεινον. τί δαυρύεις; τί δ' ἀποστρέφῃ; ἢ 9

1 οὐδὲν μᾶλλον] οὐδέν (τι) μᾶλλον v. Herw., at veteres quoque scriptores,
 Herod. Thuc. Plato οὐδὲν μᾶλλον et οὐδέν (τι) μᾶλλον promiscue usurpare
 solent 2 πως] γὰρ v. Herw. inter καταλλαγήναι et αἱ δὲ γυναῖκες insertum
 in cod. ὅτι οὕτω κακῶς ἐστασιάζον οἱ περὶ Κοριόλανον ὥστε μηδ' ὑπὸ τῶν
 κινδύνων καταλλαγήναι. cf. Nissen., *Krit. Unters.* p. 320 sq. 3 δὲ] ita cod.
 ut coniecerat Bk. Οὐλολουμνία Bk., οὐλουμνία cod. 4 et 9 Οὐετουρία Bk.,
 βετουρία cod. 6 (ἀλλὰ) ins. Gros. 9 τε] δὲ St., recte fortasse 13 δα-
 υρύεις restitui ex cod., δ' ἀκούεις Mai.

[Zonaras 7, 16, 7. 8 (2, 60, 7 sqq. B. = 2, 134, 20 sqq. D.)]

οὕτ' ἔτι κενήντη οὕθ' ὑπὸ τῶν κινδύνων καὶ δὴ καὶ παρε-
 οἱ ἄνδρες τοῦ στασιάζειν ἐξίσταντο. αἱ δὲ τάξαντο καὶ κατὰ
 γυναῖκες, ἢ τε γαμετὴ τοῦ Κοριοιολάνου Οὐλο- τῶν Ῥωμαίων. | καὶ
 λουμνία καὶ ἢ μήτηρ Οὐετουρία, καὶ τὰς εἰ μὴ μετὰ συρραγῆς
 5 λοιπὰς τὰς ἐπιφανεστάτας παραλαβοῦσαι, ἦλθον ἐκείνου τοῦ πολέμου |
 ἐς τὸ στρατόπεδον πρὸς αὐτὸν καὶ τὰ παιδία δραμοῦσαι κατεσχί-
 10 αὐτοῦ ἐπαγγόμεναι. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι σιω- σταντο τοὺς ἐαυτῶν
 πῶσαι ἐδάκρυον, ἢ δὲ Οὐετουρία “οὐκ ἠτύ- 8 χιπῶνας, | γυμναί τε
 μοιλόκαμεν” ἔφη “τέκνον, ἀλλ' ἢ πατρὶς ἡμᾶς περιέστησαν ἢ σύζυγος
 10 ἐπεμψέ σοι, εἰ μὲν πείθοιο, μητέρα καὶ γυ- καὶ μήτηρ, | ἢ Βε-
 ναῖκα καὶ τέκνα, εἰ δὲ μή, λάφυρα. καὶ εἰ τουρία τε αὐτὴ καὶ
 καὶ νῦν ἔτι ὀργίζῃ, πρώτας ἡμᾶς ἀπόπτεινον. Βολουμνία κλήσιν, |

1^a οὕτ'—οὕθ' Dind., οὐδ'—οὐδ' BCA^c οὕτ' ἔτι κενήντη] Zonaras Dio-
 nem non intellexit 4^a—8^a Οὐετουρία A(?), Οὐετουρία BC^c 4^b συρρα-
 γῆς] συρραγῆν Polak. 5^a ἐπιφανεστάτας BA^c, ἐπιφανεστέρως C 7^a αὐτοῦ
 BC^c, αὐτῶν A 10^a πείθοιο CA, πύθοιο B(?).^c

ἀγνοεῖς ὅπως τὰν τῆ λόλει ἡμεῖς τοι ἄρτι ὀδύρομεναι ἐπαυσάμεθα,
 ἵνα σε ἴδωμεν; καταλλάγηθι τε οὖν ἡμῖν καὶ μηκέτι ὀργίζου τοῖς
 πολίταις τοῖς φίλοις τοῖς ἱεροῖς τοῖς τάφοις, μηδ' ἐπεσπέσης ἐς
 τὸ ἄστυ θυμῷ πολεμῖο, μηδὲ ἐκπολιορκήσης τὴν πατρίδα, ἐν ᾗ
 καὶ ἐγεννήθης καὶ ἀνετράφης καὶ τὸ μέγα τοῦτο ὄνομα Κοριολα- 5
 νός ἐγένου. πείσθητί μοι, παιδίον, μηδέ με ἄπρακτον ἀποπέμψης,
 10 ἵνα μὴ καὶ νεκρὰν με ὑπ' αὐτοχειρίας ἴδῃς." ταῦτ' εἰπούσα ἀνέ-
 κλισσε, καὶ τὴν τε ἐσθῆτα καταρρηξάμενη καὶ τοὺς μαστοὺς προ-
 δεῖξασα τῆς τε γαστρὸς ἀψαμένη "ἰδοὺ" ἔφη, "τέκνον, αὕτη σε
 ἔτεκεν, οὗτοί σε ἐξέθρεψαν." εἰπούσης δὲ αὐτῆς ταῦτα καὶ ἡ γα- 10
 μετὴ αὐτοῦ τὰ τε παιδιά καὶ αἱ ἄλλαι γυναῖκες συνεθρήνησαν,
 11 ὥστε καὶ ἐκέϊνον ἐς πένθος ἐμβάλεῖν. μόλις τέ ποτε ἀνενεγκῶν
 περιέπλυξε τὴν μητέρα, καὶ φίλων ἅμα αὐτὴν "ἰδοὺ" ἔφη, "μήτερ,

1 ὅπως] ὅπως <ἔχοντα>? Bk. ὀδύρομεναι Mai.; cod. secundum Mai.
 ὀδύρομενοι, sec. v. Herw. ὀδύρομεναι, sec. me ὀδύρομενα 2 σε Mai., τε in
 cod. legere mihi visus sum τε οὖν cod., γοῦν Mai. 3 ἐπεσπέσης rescripti
 ex cod. (ἐπεσπέσης), cf. 56, 11, 4, ἐπεμπέσης Mai., ex quo ἐτ' ἐμπέσης Bk.
 5 Κοριολάνος Bk., in cod. leg. Mai. Κοριόλαις, v. Herw. Κοριόλα . . , ego κυ-
 ριδόλαος vel κυριόλβος 9 ἰδοὺ cod. hic, sed ἴδε vs. 13 ἰδοὺ—ἰδοὺ Bk., ἴδε—ἴδε
 Dind., sane veri simile Dionem bis eadem forma usum fuisse, ἴδοὺ quoque 60,
 16, 6 10 ἔτεκεν cod. ut conī. Gros., τέτοκεν Mai. 11 συνεθρήνησαν] ἀνε-
 θρήνησαν Naber. coll. 74, 13, 4, at recte se habet συνεθρήνησαν confirmatum
 a Zonara 12 ἀνενεγκῶν] ita quoque 54, 16, 6; 60, 14, 2, quanquam Herod.
 1, 116 (cuius loci me monuit Polak.) ἀνεκεινθεῖς. Activa forma utitur Herod. 3, 22
 13 περιέπλυξε cod. clare, περιεπλύξατο? Bk. sine causa ἰδοὺ] cf. ad vs. 9.

[Zonaras 7, 16, 8—10 (2, 60, 16 sqq. B. = 2, 134, 32 sqq. D.)]

fr. 18, 9 κατὰλλάγηθι καὶ μηκέτι ὀργίζου τοῖς πολίταις καὶ τοῦτον μόλις
 τοῖς φίλοις τοῖς ἱεροῖς τοῖς τάφοις, μηδὲ ἐκπολιορ- ἐπαυσαν τῆς κατὰ
 κήσης τὴν πατρίδα, ἐν ᾗ ἐγεννήθης καὶ ἐτράφης καὶ τὸ μέγα τοῦτο ὄνομα Κοριολάνος ἐγένου. Ῥώμης μάχης, | ἡ
 καὶ τὸ μέγα τοῦτο ὄνομα Κοριολάνος ἐγένου. καὶ τὸ μέγα τοῦτο ὄνομα Κοριολάνος ἐγένου. Ῥώμη ἂν ἐπέγνωκε
 μὴ με ἄπρακτον ἀποπέμψης, ἵνα μὴ καὶ νεκρὰν 5 τμησάντους εὐεργέτας. | 5
 με αὐτοχειρίᾳ θεάσῃ." ἐπὶ τούτοις ἀνέκλισσε, ἀλλὰ λιταῖς ταῖς τῆς
 καὶ τοὺς μαστοὺς προδείξασα τῆς τε γαστρὸς μητρὸς παυσθῆις καὶ
 ἀψαμένη "αὕτη σε ἔτεκεν" ἔφη "τέκνον, οὗτοί 7 τῆς συζύγου | πόλεμον
 σε ἐξέθρεψαν." ἡ μὲν εἶπε ταῦτα, ἡ γαμετὴ δὲ μὲν κατέπαυσε τὸν
 αὐτοῦ καὶ τὰ παιδιά καὶ αἱ ἄλλαι γυναῖκες συν- κατὰ τῶν Ῥωμαίων, | 10
 18, 11 9 μόλις δ' ἀνενεγκῶν περιέπλυξε τὴν μητέρα, καὶ αὐτὸς τοὺς Κοριόλους
 10 φίλων ἅμα "ἴδε" ἔφη "μήτερ, πείθομαί σοι· σὺ δὲ ἀφείς καὶ τοὺς
 Ῥωμαίους | πρὸς ἄλ-

2^a ἐκπολιορκήσεις CA, ἐκπολιορκήσεις B^c 7^a τε om. B 8^a ἔτεκεν ἔφη
 τέκνον CA^c, ἔτεκεν ὦ τέκνον ἔφη B 9^a γαμετὴ δὲ BC^c, δὲ γαμετὴ A.

πείθομαι σοι· σὺ γὰρ με νικάς, καὶ σοὶ δὴ ταύτην τὴν χάριν καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐχέτωσαν· ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἰδεῖν αὐτοὺς ὑπομένω, οἷτινες τηλικαῦτα ἐπ' ἐμοῦ εὐεργετηθέντες τοιαῦτά με ἔδρασαν. οὐκ οὐδ' ἀφίξομαι ποτε ἐς τὴν πόλιν· ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ | ἀντ' p. 317
 5 ἐμοῦ τὴν πατρίδα ἔχε, ἐπειδὴ τοῦτο ἠθέλησας, ἐγὼ δὲ ἐκποδὸν ὑμῖν ἀπαλλαγῆσομαι.” ταῦτ' εἰπὼν ἀπανέστη· τῷ τε γὰρ δέει τῷ 12
 τοῦ θμίλου καὶ τῇ αἰσχύνῃ τῶν ὁμοίων, ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν ἐπ' αὐτοὺς ἐπεστράτευσεν, οὐδὲ τὴν κάθοδον διδομένην οἱ ἐδέξατο, ἀλλ' ἐς τοὺς Οὐόλοισους ἀναχωρήσας ἐνταῦθα ἐξ ἐπιβουλῆς ἦ καὶ
 10 γηράσας ἀπέθανεν. M. 33 (p. 148).

ὅτι Κάσσιος τοὺς Ῥωμαίους εὐεργετήσας ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων 19
 ἔθανατόφθῃ· ὥστε καὶ ἐκ τούτου διαδειχθῆναι ὅτι πιστὸν οὐδὲν ἐν a. u. 269
 τοῖς πλήθεσιν ἐστίν, ἀλλὰ καὶ τοὺς πάντῃ σφίσι προσκειμένους (485)
 οὐχ ἦττον τῶν τὰ μέγιστα ἀδικούντων ἀπολλύουσι· πρὸς μὲν γὰρ
 15 τὸ αἰεὶ παρὸν μεγάλους τοὺς αἰτίους τῶν ὠφελιμάτων ἀγροῦσι, ἐπειδὴν δὲ σφας ἐκαρπώσονται, οὐδὲν ἔτ' αὐτοὺς οἰκειότερους
 τῶν ἐχθίστων νομιζοῦσι. τὸν γὰρ Κάσσιον καίπερ χαριζόμενόν σφίσι ὁμῶς ἐπ' αὐτοῖς οἷς ἐσεμνύετο ἀπέκτειναν, καὶ ἐκδηλόν
 γε ὅτι ζῆλοτυπηθεὶς ἀλλ' οὐκ ἀδικήσας τι ἀπώλετο. M. 34 (p. 150).

20 οἱ γὰρ ἐν τοῖς πράγμασιν αἰεὶ γιγνόμενοι ἐπειδὴ μηδένα ἄλλον 20

1 δὴ Bk., δὲ cod. 3 με ἔδρασαν cod., μετέδρασαν Mai. ex quo μ' ἀντ-
 ἔδρασαν Bk. 4 καὶ damnat v. Herw. 10 γηράσας] γήρα v. Herw., γηράσας
 etiam Zonaras 18 ἐκδηλόν γε] an ἐκδηλόν γε (ἐποίησαν), cf. fr. 5, 3, vel
 ἐκδηλον ἐγένετο? 18—19 ἀπώλετο οἱ γὰρ coniunctim in cod. exaratum est.

[Zonaras 7, 16, 10—17, 1 (2, 61, 5 sqq. B. = 2, 135, 12 sqq. D.)]

γὰρ με νικάς. καὶ σοὶ ταύτην τὴν χάριν πάν- λην γῆν ἀπέδραμε τῆ
 τες ἐχέτωσαν· ἐγὼ γὰρ οὐδὲ ἰδεῖν αὐτοὺς ὑπο- λύπη βεβλημένος. |
 μένω οἱ τηλικαῦτα παρ' ἐμοῦ εὐεργετηθέντες Tzetz. Chil. 6, 550
 τοιαῦτά μοι ἀνταπέδωκαν, οὐδ' ἀφίξομαι εἰς —560. (cf. 3, 856—
 5 τὴν πόλιν· ἀλλὰ σὺ μὲν ἀντ' ἐμοῦ τὴν πατρίδα 861). Vide H. Haupt.
 ἔχε, ὅτι τοῦτο ἠθέλησας, ἐγὼ δὲ ἀπαλλαγῆσο- Herm. 14, 440.
 18, 12 μαι.” ταῦτα εἰπὼν ἀπανέστη· καὶ οὐδὲ τὴν
 κάθοδον κατεδέξατο, ἀναχωρήσας δὲ εἰς τοὺς
 Οὐολούσους ἐκεῖ γηράσας ἀπήλλαξεν.

10 17. Οἱ δὲ δήμαρχοι χώραν ἐκ πολεμίων προσκτηθεῖσαν Ῥωμαίοις a. u. 270
 ἀπήρτουσαν διανεμηθῆναι τῷ πλήθει· ὅθεν πρὸς ἀλλήλων τε καὶ πρὸς τῶν (484)
 πολεμίων πολλὰ ἐκακώθησαν. οἱ γὰρ δυνατοὶ μὴ ἄλλως κατέχειν αὐ- fr. 20, 1

1^a ταύτην τὴν χάριν πάντες BC^c, πάντες τὴν χάριν ταύτην A 7^a οὐδὲ
 BA^c, ἰδὸν C.

τρόπον κατέχειν σφῶς ἐδύνατο, πολέμους ἐκ πολέμων ἐξεπίτηδες ἐκίνουν, ὅπως πρὸς ἐκείνους ἀσχολίαν ἄγοντες μηδὲν περὶ τῆς γῆς πολυπραγμονῶσιν. M. 35 (p. 150).

a. u. 274
(480) 3 οὕτω γοῦν ὑφ' ἐκατέρου παρωξύνθησαν ὥστε καὶ τὴν νίκην ἐνορκον τοῖς στρατηγοῖς ὑποσχέσθαι· πρὸς γὰρ τὴν αὐτίκα ὀρειὴν κύριοι καὶ τῆς τύχης εἶναι ἐνόμισαν. M. 36 (ib.).

4 ὅτι ἔοικε τὸ πλεῖστον τοῦ ἀνθρωπίνου πρὸς μὲν τὸ ἀνθιστάμενον καὶ παρὰ τὸ συμφέρον φιλονεικεῖν, τοῖς δὲ ὑπέκουσι καὶ παρὰ δύναντα ἀνθυπολογεῖν. M. 37 (p. 151) = Max. Confessor. flor. f. 189^v A (f. 125^v B) = Arsen. ap. Mai. fr. 115 (p. 561). 10

a. u. 276
(478) 21 ὅτι οἱ Φάβιοι ἐπὶ τε τῷ γένει καὶ τῷ πλούτῳ ὅμοια τοῖς ἀρίστοις ἱερονοῦντες ὡς τάχιστα αὐτοὺς ἀθυμοῦντας εἶδον· ὅταν γὰρ

fr. 20, 2 Planudeum eiectum. 4 ad fr. 20, 3 cf. Liv. 2, 45.

5 ἐνορκον] ἐνόρκους v. Herw. inutiliter, cf. e. gr. Zon. 7, 19, 7 11. 12 cf. exc. Val. 9 in. (in adn. crit. p. 59) τε om. cod. Vat., praebet exc. Val. — Ceterum inconcinne haec excerpta sunt.

[Zonaras 7, 17, 1—3 (2, 61, 16 sqq. B. = 2, 135, 24 sqq. D.)]

τοὺς δυνάμειοι, πολέμους ἐκ πολέμων ἐξεπίτηδες ἐκίνουν, ἢ αὐτοῖς ἀσχολούμενοι μηδὲν περὶ τῆς γῆς πολυπραγμονῶσι. χρόνῳ δὲ ποτε ὑποτοπήσαντές τινες τὸ πραττόμενον, οὐκ εἶον καὶ ἄμφω τοὺς ὑπάτους ἢ στρατηγούς ὑπὸ τῶν δυνατῶν ἀποδεικνυσθαι, ἀλλ' ἤθελον καὶ αὐτοὶ

a. u. 273
(481) 2 τὸν ἕτερον ἐκ τῶν εὐπατριδῶν αἰρεῖσθαι. ὡς δὲ τοῦτο κατεργάσαντο, προσέλοντο Σπούριον Φούριον, καὶ μετ' ἐκείνου στρατευσάμενοι πάντα ἐφ' ὅσα ὤρμησαν προθύμως κατέπραξαν. οἱ δὲ τῷ συνάρχοντι αὐτοῦ Φαβίῳ Καίσιωνι συνεξελθόντες οὐ μόνον οὐκ ἐρρώσθησαν, ἀλλὰ καὶ τὸ

a. u. 274
(480) στρατόπεδον ἐκλιπόντες εἰς τὴν πύλιν ἤλθον καὶ ἐδιορύβουν, ἕως οἱ Τυρσηνοὶ τοῦτο μαθόντες ἐπεξείρησαν αὐτοῖς. καὶ τότε μέντοι οὐ πρότερον ἐξῆλθον τῆς πόλεως πρὶν τῶν δημάρχων τινὰς συμφρονῆσαι τοῖς δυνατοῖς.

cf. fr. 20, 3 10 ἠγωνίσαντο δὲ προθύμως, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων διέφθειραν, συγχῶν δὲ καὶ αὐτῶν ἀπέθανον· ἔπεσε δὲ καὶ ὁ εἰς τῶν ὑπᾶτων ὁ Μάλιος.

ὁ δὲ ὅμιλος στρατηγὸν τὸ τρίτον τὸν Μάλιον εἵλετο.

a. u. 276
(478) fr. 21, 1, 2 3 Καὶ πόλεμος αὐθις αὐτοῖς ἐπενήνεκτο πρὸς τῶν Τυρσηνῶν· ἀθυμοῦσι δὲ Ῥωμαίοις καὶ ἀποροῦσι πῶς τοῖς ἐχθροῖς ἀντικαταστῶσιν, οἱ Φάβιοι ἐπεκουήθησαν. ἔξ γὰρ ὄντες καὶ τριακόσιοι, ὡς ἀθυμοῦντας εἶδον

3 τινες om. A καὶ ἄμφω om. sed add. in marg. a m² C 6—9 cf. Dionys. 9, 1, Schwegler 1, 513 sqq. 6 Φούριον Wolf., φρούριον BCA^c 9 Τυρσηνοὶ] cf. ad fr. 2, 4 14 Μάλιον] Zonarae error videtur; debebat Φάβιον 16 ἔχθροις BA^r, Τυρσηνοῖς C quod fortasse eo loco, quem hic Zonaras excerpt, in Dione fuit.

τινες ἐς πολλὰς ἄμα καὶ δυσχερεῖς πράξεις ἐμπέσωσιν, οὔτε τι βούλευμα πρὸς τε τὸ πλεῖθος καὶ πρὸς τὸ ἄθροον τῶν κινδύνων ἐξευρεῖν δύνανται, καὶ τῶν ἔργων καὶ τὰ πάντα ῥάδια ἀπομιγνῶσκουσι, καὶ τούτου ταῖς τε γνώμαις καὶ παρὰ τὸ εἶδος ταῖς δόξαις ἀνα-
 5 πίπτουσι καὶ τὰ πράγματα ἐκόντες ὡς καὶ μάτην πονήσοντες προὔ-
 ενται, καὶ τέλος ἐπιτρέψαντες σφας τοῖς ἐκ τοῦ δαιμονίου παρα-
 λόγοις ἀναμένουσι πάνθ' ὅσα ἂν ἡ συντυχία ἐνέγκῃ. M. 38 (p. 151).

ὅτι οἱ Φάβιοι ἐξ καὶ τριακόσιοι ὄντες ὑπὸ Τυρσηνῶν ἀηρέ- 2 a. u. 277
 θησαν· καὶ γὰρ πως τὸ δι' ἀνδρείας πίστιν ὀχρούμενον ὑπ' αὐτοῦ (477)
 10 τοῦ θράσους πολλάκις φθείρεται, τό τε δι' εὐτυχίαν ἀγχοῦν ἐς
 τὸνναντίον ἐκφρονήσαν ἐπίπτει. M. 39 (ib.).

οὓς οἱ Ῥωμαῖοι μειζόνως ἢ κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἀπογενομένων 3
 καὶ ἰδία καὶ κοινῇ ἐπένθησαν. ἦν μὲν γὰρ ἐκεῖνος ἄλλως τε καὶ
 ἐν εὐπατριδαῖς οἱ σμιζρός, πρὸς δὲ δὴ τὴν ἀξίωσιν τό τε φρόνημα
 15 αὐτῶν πᾶσάν σφρων ἀπολωλέναι τὴν ἰσχὺν ἐνόμιζον. καὶ διὰ τοῦτο
 τὴν τε ἡμέραν ἐν ἧ̄ διεφθάρησαν ἐς τὰς μιὰς ἐνέγραψαν, καὶ
 τὰς πύλας δι' ὧν ἐξεστράτευσαν ἐν ἀτιμίᾳ ἐποίησαντο, ὥστε μη-
 δένα δι' αὐτῶν ἀρχοντα διέμειναι. καὶ Τίτου Μενηρίου τοῦ στρα-
 τηγοῦ (ἐπὶ γὰρ τούτου τὸ πάθος ἐγένετο) κατηγορηθέντος ὕστερον

3 δύνανται Bk., δύναται cod. 4 γνώμαις—δόξαις] γνώμαις παρὰ τὸ
 εἶδος καὶ ταῖς δόξαις? Bk., γνώμαις καὶ παρὰ τὸ εἶδος (καὶ) ταῖς δόξαις?
 Polak. 5 πονησόντες in cod. fuisse videtur ut con. Bk., πονήσαντες Mai.
 6 ἐπιτρέψαντες Mai., ἐπιθρέψαντες cod. 8 cf. exc. Val. 9 9 ἀνδρείας Bk.,
 ἀνδρείαν cod. 11 τὸνναντίον Mai., τὸναντίον cod. 12 Exc. Val. ita incipit:
 ὅτι οἱ Φάβιοι ἐπὶ τε τῷ γένει καὶ τῷ πλούτῳ ὅμοια τοῖς ἀρίστοις φρονούντες
 ὑπὸ Τυρσηνῶν διεφθάρησαν ἐξ καὶ τ' ὄντες. οὓς οἱ Ῥωμαῖοι κ. τ. λ.

[Zonaras 7, 17, 3. 4 (2, 62, 14 sqq. B. = 2, 136, 18 sqq. D.)]

αὐτοὺς καὶ μήτε τι βουλευμένους λυσιτελές καὶ ἀπομιγνῶσκοντας ἅπαντα,
 τὸν πρὸς τοὺς Τυρσηνοὺς ὑπεδέξαντο πόλεμον αὐτοὶ δι' ἐαυτῶν προθυ-
 μηθέντες μαχεσασθαι καὶ τοῖς σώμασι καὶ τοῖς χρήμασι. καὶ τι χωρίον 4
 5 πολεμίων ἦγον, τῶν Τυρσηνῶν μηδὲ ἐς χεῖρας αὐτοῖς ἰέναι θαρρύντων,
 εἰ δὲ καὶ ποτε συμμίξουσιν, ἐλαττουμένων παρὰ πολὺ. προσλαβόμενοι δὲ
 καὶ συμμάχους οἱ Τυρσηνοὶ ἐν ὑλώδει χωρίῳ ἐλόγησαν, καὶ ἀρυλάκτους
 ἐπελθόντας αὐτοῖς τοὺς Φαβίους ὑπὸ τοῦ πάντα νικᾶν περιστοίχισαν
 10 εἷς τις αἰκοὶ κατελείβθη διὰ νεότητα, ἀφ' οὗπερ αὐθις εἰσέπειτα ἤνθησαν.

a. u. 277
(477)

4 ἐνετειχίσαντο recepi ex C, cf. Dio 43, 4, 5; 51, 25, 4; 54, 11, 2; 68, 9, 3,
 Thuc. 6, 90, 3, ἐτειχίσαντο BA^c.

ἐν τῷ δῆμῳ ὅτι μήτ' ἐκείνοις ἤμυνε καὶ μάχη μετὰ τοῦθ' ἰτηθήσεται, κατεψηφίσαντο. V. 9 (p. 578).

24, 5 Δίονος 5' βιβλίῳ ἐπειδὴ διῆρξεν, εἰσήγαγον καὶ χρημάτων ἐξῆμίωσαν, οὔτε περὶ τοῦ σώματος ἐς κίνδυνον καταστήσαντες . . . Bekk. Anecd. p. 146 21.

a. u. 278
(476)

5

1 μήτ' ἐκείνοις ἤμυνε Val. (qui tamen μή, μήτ' Bk.), μή μετ' ἐκείνοις ἤμυσε vel ἤμυσε cod.

Fr. 24, 5 quod de Camillo agere creditur nec agit (nam ἐπειδὴ διῆρξεν de Camillo qui, cum trib. mil. a. 361/393 fuisset, duobus annis post accusatus est, dici nequit et verba εἰσήγαγον — καταστήσαντες, quae ipsius Dionis sunt, discrepant a verbis fragmenti 24, 4 itidem Dioneis) hic coll. Liv. 2, 52, Dion. 9, 27 collocavi dubitans. Non obstat quod, teste fragm. 21, 3, Dio iam antea Menenii damnationem commemoraverat, nam prorsus eodem modo Dionysius (cf. 9, 23), obstat libri numerus, si sextum librum anno demum 305/449 incipere recte statuimus. verum ad ceteras accusationes tribunicias, quae multae in annalibus nostris inveniuntur, hoc fragmentum apte referri posse non videtur et libri numerus fortasse corruptus est. — Anno 331/423 tribuit v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 556 coll. Liv. 4, 40. 41.

3 ἐπειδὴ διῆρξεν Z. C. de Boer l. 1. (ad fr. 13, 1) p. 46 coll. 40, 66, 5, ἐπειδὴ ῆρξεν cod., ἐπεὶ διῆρξεν Bk. 4 καταστήσαντες Bk., καταστήσας cod. — In media sententia orationem abrumpi punctis additis indicavi.

[Zonaras 7, 17, 5. 6 (2, 63, 5 sqq. B. = 2, 137, 1 sqq. D.)]

5 Τῶν δὲ Φαβίων οὕτω φθαρέντων οἱ Ῥωμαῖοι μάλα παρὰ τῶν Τυρσηγῶν ἐκακώθησαν. εἶτα πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους σπονδὰς ἐποιήσαντο, τραπόμενοι δ' ἐπ' ἀλλήλους ἐπραΐξαν πολλὰ καὶ δεινά, ὡς μηδὲ τῶν στρατηγῶν ἀποσγέσθαι τὸ πλῆθος. τοὺς τε γὰρ ὑπηρετάς αὐτῶν ἔπαιον καὶ τὰς ῥάβδους κατέκλων, αὐτοὺς τε τοὺς στρατηγούς ὑπ' εὐθύνην ἤγον 5 ἐπὶ πάσῃ προφάσει καὶ μείζονι καὶ ἐλάττονι. Ἀππιον οὖν Κλαύδιον καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν ἐς τὸ δεσποτικόν ἐμβαλεῖν ἐβουλεύσαντο, ὅτι τε αὐτοῖς ἠγναντιῦτο εἰς ἅπαντα καὶ ὅτι τοὺς συστρατευσαμένους 6 αὐτῶν ἐδεκάτευσεν, ἐπειδὴ ταῖς Οὐλοούσικαις ἐν μάχῃ ἐνέδοσαν. ἡ δεκάτευσις δὲ τοιόνδε τι ἦν. ὅτε τι οἱ στρατιῶται μέγα ἡμάρτησαν, ὁ στρατηγὸς εἰς δεκάδας αὐτοὺς ἀριθμῶν, ἓνα λαβὼν ἐξ ἑκάστης δεκάδος τὸν κλέψον λαχόντα θανάτῳ ἐκόλαζεν. ἀπελθόντα δ' ἐκ τῆς ἀρχῆς τὸν Κλαύδιον εὐθύς οἱ τοῦ πλῆθους εἰς ἀγῶνα κατέστησαν, καὶ οὐ κατεψηφίσαντο μὲν, τὴν ψῆρον δὲ ὑπερθέμενοι ἐς ἀνάγκην αὐτὸν αὐτοχειρίας κατέστησαν. καὶ τινες δὲ τῶν δημάρχων ἄλλα τε κατὰ τῶν εὐπατριδῶν 15 συνέγραψαν καὶ τὸ ἐξεῖναι τῷ πλῆθει καὶ καθ' ἑαυτὸ συνίεναι καὶ ἄνευ ἐκείνων βουλευέσθαι καὶ χρηματίζειν πάνθ' ὅσα ἂν ἐθελήσῃ. καὶ τις

a. u. 281
(473)

a. u. 283
(471)

3 τραπόμενοι BC^c, τρεπόμενοι A 8 συστρατευσαμένους BC^c, συστρατενομένους A 9 δεκάτευσις CA^c, δεκάτεσις B 10 ἡμάρτησαν A, ἡμάρτοσαν CB^c 11 λαβων B^c, λαμβάνων CA 14 αὐτοχειρίας CA^c, αὐτοχειρία B (—ρίαν man. rec.) 17 βουλευέσθαι BC^c, βουλεύεσθαι A.

ὅτι οἱ εὐπατριδαὶ φανερώς μὲν οὐ πάνυ | πλὴν βραχέων ἐπι- 22 p. 318
 θειάζοντες τινα ἀντέπραπτον, λάθρα δὲ συγροῦς τῶν θρασυτάτων
 ἐφρόνεον. ἐννέα γὰρ ποτε δήμαρχοι πυρὶ ὑπὸ τοῦ δήμου ἐδόθη-
 σαν· ἀλλ' οὔτε τοῦτο τοὺς λοιποὺς ἐπέσχευεν, πολλῶ (τε) πλείονα
 5 ἐλίδα οἱ μετὰ ταῦτα ἀεὶ δημαρχοῦντες ἐκ τῆς ἑαυτῶν φιλονεικίας
 ἢ δέος ἐκ τῆς ἐκείνων συμφορᾶς λαμβάνοντες οὐκ ἠμβλύνοντο,
 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον ὑπ' αὐτῶν τούτων ἐθρασύνοντο· τοὺς τε γὰρ 2
 ἀπολλυμένους ἐς δικαίωμα τῆς ὑπὲρ ἑαυτῶν τιμωρίας προεβάλ-
 λοντο, καὶ αὐτοὶ μεγάλην ἡδονὴν ἐκ τοῦ καὶ παρὰ δόξαν ἀκινδύ-
 10 νως περιέσεσθαι νομίζεῖν προσετίθεντο. ὥστε καὶ τῶν εὐπατριδῶν
 τινάς, ἐπειδὴ μηδὲν ἄλλως ἤνυτον, ἐς τὰ τοῦ πλήθους νομίσματα
 μεταστῆναι· τὴν γὰρ ταπεινότητα αὐτοῦ πολὺ πρὸς τὰς
 τῆς δημαρχικῆς ἰσχύος ἐπιθυμίας τῆς τῶν σφετέρων καλλωπισμά-
 των ἀσθενείας ἐνόμιζον εἶναι, καὶ μάλιστα ὅτι καὶ δεύτερον καὶ
 15 τρίτον ἐπὶ πλείον τε ἔτι, καίπερ κωλυθὲν τό τινα (δὲ) τὴν ἀρ-
 χὴν λαμβάνειν, συγροὶ καὶ ἐφεξῆς ἐδημαρχοῦν. M. 40 (p. 152).

ὅτι ἐς τοῦτο (δ) ὄμιλος ὑπ' αὐτῶν τῶν εὐπατριδῶν προήχθη· 3
 ὁ γὰρ τοι ὑπὲρ ἑαυτῶν ἡγοῦντο ποιεῖν, τὸ πολέμους τινάς ἀεὶ
 παρασκευάζειν σφίσι, ὅπως ὑπὸ γε τῶν ἔξωθεν κινδύνων σωφρονεῖν
 20 ἀναγκάζονται, τοῦτο θρασυτέρους αὐτοὺς ἀπειρογάζετο· οὔτε γὰρ

3 ἐννέα Mai., ἐνέα cod. 4 οὔτε revocavi ex cod., οὐδὲ Mai. πολλῶ
 (τε) scripsi, πόλλα enotavi e cod., ἐπ' ἄλλα Mai., unde ἄλλα Bk., possis etiam
 πολὺ (τε) vel (καὶ) πολλῶ (πολύ) πλείονα] πλείονα μὲν Mai., equidem μὲν
 nonprehendi 7 ἐπὶ cod. rectissime, ἔτι Gros. 12 locum lacunosam esse
 vidit Mai., explevitque probabiliter (κρείττω) vel (ικανώτερον) 15 (δὲ) suppl.
 v. Herw., in cod. inter τινα et τὴν nihil fuit, (πλεονάκις) Bk. — Ceterum cf.
 Momms. Staatsr. 1², 504, 4 17 (δ) ins. Krebs. 20 ἀναγκάζονται] ita
 scriptum fuisse videtur in cod. ut coniecerat Krebs., ἀναγκαῖον καὶ Mai.

[Zonaras 7, 17, 6. 7 (2, 64, 1 sqq. B. = 2, 137, 24 sqq. D.)]

ἐπ' αἰτίᾳ τινὶ παρὰ τῶν στρατηγῶν προστιμηθῆ, ἐκκλητῶν ἐπὶ τούτοις
 τὸν δῆμον δικάζειν ἔταξαν. καὶ τοὺς ἀγορανόμους δὲ καὶ τοὺς δημάρ-
 χους ἐπῆρξεν, ἵνα πλείστους τοὺς αὐτῶν προϊσταμένους ἔχωσι.

Πραττομένων δὲ τούτων οἱ εὐπατριδαὶ φανερώς μὲν οὐ πάνυ ἀντέ- 7 fr. 22, 1
 5 πραττον πλὴν βραχέων, λάθρα δὲ συγροῦς τῶν θρασυτάτων ἐφρόνεον.
 ἀλλ' οὔτε τοῦτο τοὺς λοιποὺς ἐπέσχευεν οὔθ' ὅτι ποτὲ ἐννέα δήμαρχοι
 πυρὶ ὑπὸ τοῦ δήμου ἐδόθησαν. οὐ μόνον γὰρ οἱ μετὰ ταῦτα δημαρ-
 χοῦντες οὐκ ἠμβλύνοντο, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐθρασύνοντο. εἰς τοῦτο ὑπὸ fr. 22, 3
 τῶν εὐπατριδῶν προήχθη ὁ ὄμιλος. οὔτε γὰρ στρατεύειν ἐπέθοντο

1 προστιμηθῆ Dind., προστιμωθῆ CA^c, προστιμωρηθῆ B 5 θρασυτάτων
 CA^c, θρασυτέρων B 7 πυρὶ ὑπὸ τοῦ δήμου BC^c, ὑπὸ τοῦ δήμου πυρὶ A.

στρατεύειν, εἰ μὴ λάβοιεν ὧν ἐκάστοτε ἐπωρέγοντο, βουλόμενοι, καὶ ἀπροθύμως ὁπότε ἐξέλθοιεν ἀγωνιζόμενοι πάνθ' ὅσ' ἤθελον ἐπραττον. κὰν τούτῳ καὶ ἀληθῶς οὐκ ὀλίγοι τῶν πλησιοχώρων σήϊσι, τῇ ἐκείνων διχοστασίᾳ πλέον ἢ τῇ ἐαυτῶν δυνάμει θαρσοῦντες, ἐνεωτέριζον. **M. 41 (ib.).**

a. u. 296 23
(458)

ἔτι οἱ Αἰζουοὶ τό τε Τοῦσκουλον λαβόντες καὶ Μάρκον Μινούκιον νικήσαντες ἐν φρονήματι ἐγένοντο, ὥστε καὶ τοῖς πρόσθεσι τοῖς τῶν Ῥωμαίων, οὓς ἐπὶ τῇ τοῦ χωρίου καταλήψει αἰτιώμενοί σφας ἔλεμψαν, πρὸς μὲν τὸ ἐπίκλημα μηδὲν ἀποκρίνασθαι, δρῆν δέ τινα διὰ τοῦ στρατηγοῦ σφίων Κοιλίου Γράχου δεῖξαντες πρὸς 10 ἐκείνην, εἴ τι βούλοιντο, λέγειν αὐτοὺς κελεῦσαι. **U^R 1 (p. 373).**

2 ἔτι πυθόμενοι οἱ Ῥωμαῖοι τὸν Μινούκιον ἐν κοίλῳ τινὶ καὶ λοχμῶδει τόπῳ μετὰ τινων ἀπειληθῆναι, δικτάτορα ἐπ' αὐτοὺς Λούκιον Κοῖντιον, καίπερ πένητα ὄντα, τό τε γῆδιον, ὃ μόνον

3 ἀληθῶς] opponitur vanis instantium bellorum rumoribus a patriciis dispersis 4 πλέον recepi ex cod., πλειον Mai. 6 Αἰζουοὶ] huius populi nomen, quod admodum varie a scriptoribus Graecis scribitur, Dioni est Αἰζουοὶ hic et passim apud Zonaram. Τοῦσκουλον] ita Dio hic, 58, 24, 1; 78, 21, 4 et Τουσκουλινοί fr. 28, eadem forma Ptolem. 3, 1, 54 et Strabo 5, p. 237. 239 sed Τοῦσκλον ibid. p. 238. 239. Τοῦσκλον quoque Plut. *Cat.* 1, *Luc.* 39. 43, *Cic.* 40. 47 et Τουσκλάνον (*ager Tusculanus*) *Pomp.* 67. *Caes.* 41, Τύσκλον Dionys. 4, 45; 5, 21. 36. 76; 9, 71; 10. 22. 24; 11, 23 (Τοῦσκλον tamen 5, 21, 3 cod. Urb.), Τύσκλος St. Byz. s. v. Μάρκον] *Lucii* praenomen habet Minucius *Fast. Cap.*, *Diod.* 11, 88, *Liv.* 3, 25 sq., *Val. Max.* 2, 7, 7, *Dionys.* 10, 22 sq.; *Quinti* apud Ps.-Victorem (c. 17); cf. *Flor.* 1, 5 (11), 12. — Ceterum quod legitur Minucium victum iam fuisse cum legati mitterentur id elegario debere videtur 9 ἐπίκλημα] an ἐγκλημα? quamquam ἐπίκλημα poetae et Xen. *Oec.* 11, 4, cf. fr. 57, 75, *Zon.* 7, 18, 2 10 Κοιλίου] *Cloelius* *Liv.* 3, 25, Ps.-Victor 17, *Koilius* *Dionys.* 10, 22 sqq. Γράχου V, δράχου *BM* δεῖξαντες *Bk.*, δεῖξαντος *VBM* 13 δικτάτορα *Bk.*, δικτάτορα *cod.* 14 Λούκιον Κοῖντιον *Val.*, λούκιονκοιντον *cod.* cf. fr. 96, 1.

[Zonaras 7, 17, 7. 8 (2, 64, 12 sqq. B. = 2, 138, 5 sqq. D.)]

πολέμων ἐπιχειμένων, εἰ μὴ ὧν ὠρέγοντο ἔτυχον, καὶ εἰ ποτε δ' ἐξήλθον, ἀπροθύμως ἐμάχοντο, εἰ μὴ πάνθ' ὅσα ἐβούλοντο ἤνυσαν. κἀντεῦθεν πολλοὶ τῶν προσοίκων αὐτοῖς τῇ ἐκείνων διχοστασίᾳ ἢ τῇ ἐαυτῶν θαρροῦντες ἰσχυρῶς ἐνεωτέρισαν.

fr. 24, 1 S ὧν ἦσαν καὶ Αἰζουοί, οἱ Μάρκον Μινούκιον στρατηγοῦντα τότε 5
fr. 23, 2 νικήσαντες ἐφρονήματι ἐγένοντο. μαθόντες δὲ τὸν Μινούκιον ἡττημένον οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ δικτάτορα Λούκιον Κοῖντιον εἶλοντο, πένητα μὲν ἄνδρα

1 πολέμων BC^c, πολεμίων A.

αὐτῷ ὑπῆρχεν, αὐτοχειρίᾳ τότε γεωργοῦντα, προεχειρίσαντο· ἐς τε γὰρ τὰ ἄλλα ὅμοιος τοῖς πρώτοις ἀρετὴν ἦν καὶ σωφροσύνην διέπρεπεν, καίτοι τὰς κόμας ἐς πλοκάμους ἀνιείς, | ἀφ' οὗ δὴ καὶ f. 231
Κικινιάτος ἐπωνομάσθη. V. 10 (p. 578).

4 Κικινιάτος] ita quoque Zonaras (nisi quod —νάτος uterque). — Κικινιάτος (-νάτος) Diod. 12, 3; Dionys. 10, 5. 17. 23; 12, 2. Plut. fort. Rom. 3, Ioann. Antioch. fr. 48 M. = Suid. s. v. Κύντιος et λυπρά.

[Zonaras 7, 17, 8—18, 2 (2, 64, 19 sqq. B. = 2, 138, 13 sqq. D.)]

- καὶ γεωργίᾳ συνεζήκαστα, ἐς ἀρετὴν δὲ καὶ σωφροσύνην διαπρεπῆ, καίτοι τὰς κόμας ἐς πλοκάμους ἀνιέντα, ὅθεν καὶ Κικινιάτος ὠνόμαστο. οὗτος 9 οὖν δικτάτωρ προχειρισθείς, καὶ αὐθημερόν ἐκστρατεύσας, καὶ τάχει σὺν ἀσφαλείᾳ χρησάμενος, καὶ τοῖς Αἰκουοῖς προσβαλὼν μετὰ τοῦ Μινουαίου, 5 πλείστους μὲν διέφθειρε, τοὺς δ' ἄλλους ἐξώγησεν· οὓς ὑπὸ ζυγὸν διαγαγὼν ἀφῆκεν. ἡ δὲ πράξις ἡ τοῦ ζυγοῦ τοιαύδε τις ἦν. σταυρούς δύο, 10 ὄρθια δηλαδὴ ξύλα διέχοντα ἀλλήλων, εἰς τὴν γῆν κατεπήγνυον, καὶ αὐτοῖς ἐπετίθουν ἐγκόρσιον ἔπερον, καὶ διὰ μέσου τούτων τοὺς ἀλόντας διῆγον γυμνοῖς· ὃ τοῖς μὲν δρᾶσι λαμπρότητα, πολλήν δ' ἀτιμίαν τοῖς 10 πάσχουσιν ἔφερον, ὥστε τινὰς τοῦ τοιοῦτόν τι παθεῖν προαιροῦσθαι θαναῖν. καὶ πόλεον δὲ αὐτῶν Κοροῦϊνον καλουμένην ἐλὼν ἐπανήλθε, καὶ τὸν Μινουαίου διὰ τὴν ἦσαν τὴν στρατηγίαν ἀφείλετο, καὶ αὐτὸς ἀπέθετο τὴν ἀρχήν.
18. Οἱ μέντοι Ῥωμαῖοι οἰκεῖον ἐσχήμασι πόλεμον, ὅς ἐκ δούλων a. u. 294 ?
(460)
15 συνέστη καὶ φυγάδων τινῶν, οἱ νυκτὸς ἐπέξεληθόντες ἐξαπινωίως τοῦ Καπιτωλίου ἐκράτησαν. ὁ δ' ὄμιλος καὶ τότε οὐ πρότερον ἐν τοῖς ὅπλοις ἐγένετο πρὶν τι πλέον σχεῖν τῶν εὐπατριδῶν. ἐπελθόντες δὲ γε τοῖς cf. fr. 15c (?)
στασιάζασθαι ἐκράτησαν μὲν αὐτῶν, πολλοὺς δὲ τῶν σφετέρων ἀπέβαλον.
διὰ ταῦτα τοίνυν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ διὰ τινα σημεῖα εὐλαβηθέντες 2
20 τῶν τε πρὸς ἀλλήλους ἀπηλλάγησαν ἐγκλημάτων καὶ τὴν πολιτείαν

2 Κικινιάτος scripsi, κικινιάτος (an κινινιάτος?) C, corr. a m² in κικινιάτος. eodem modo mox in eis quae post ὠνόμαστο ab ipso Zonara addita sunt: οἱοί νῦν πολλοὶ περὶ τὰ βασίλεια· ἐκεῖθεν δὲ τοῦ κακοῦ παρεισφθαρέντος εἰς τὸ πολίτευμα καὶ ἀπανταχοῦ κικινιάτους ἔστιν ὄραϊν, (at Κικινιάτος 7, 20, 3), κικινιάτος et κικινιάτους BA^c 4 τοῦ om. A 6 ἡ (alterum) om. A 8 ἐπέτιθουν BC^c, ἐτίθουν A 11 Κοροῦϊνον] Corbio Liv. 2, 39, 4; 3, 28, 10. 30, 2. 66, 6 Κορβίων Dionys. 6, 3; 8, 19; 10, 24—30 (sed Κοροῦϊών St. Byz. s. v. ex Dionysio) et Κορβιντῶν (gen. pl.) 5, 61, 3 15 ἐπέξεληθόντες recepi ex B, ἐπελθόντες CA^c 17 πρὶν BA^c, πλὴν C 14—18 Haec utrum a Zonara an a Dione ipso hoc loco enarrata sint, dubium. Herdonio duce arcem occuparunt exules a. a. u. 294, 460 (cf. Liv. 3, 15 sqq., Dionys. 10, 14 sqq.).

3 ὅτι καὶ τὰ ἐν τοῖς στρατοπέδοις καὶ τὰ ἐν τῷ ἄστει ἐταράχθη·
 a. u. 305 οἱ τε γὰρ στρατιώμενοι φιλονεικίᾳ τοῦ μηδὲν τοῖς τὴν δυναστείαν
 (449)

1 ἄστει Gros., ἄστυ cod. 2 γὰρ cod. ut coniecerat Bk., γε Mai.

[Zonaras 7, 18, 2—6 (2, 66, 5 sqq. B. = 2, 139, 12 sqq. D.)]

a. u. 300 ἰσωτέραν ποιήσασθαι ἐψηφίσαντο. καὶ τρεῖς ἄνδρας εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ
 (454) τοὺς νόμους καὶ τὰ παρ' ἐκείνοις ἔθη πεπόμφασιν. καὶ κομισθέντων
 αὐτῶν τὰς τε ἄλλας ἀρχὰς καὶ τὰς τῶν δημάρχων κατέλυσαν, καὶ
 a. u. 303 ἄνδρας ὁκτώ ἐκ τῶν πρώτων ἀνθέιλοντο, καὶ Ἄππιον Κλαύδιον Τίτον
 (451) τε Γενούσιον ἀπέδειξαν κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἐκείνον στρατηγούς αὐτοαρχά- 5
 3 τας. καὶ νόμους αὐτοῖς συγγράψαι ἐπέτρεψαν, μηδεμίαν τε δίκην
 ἐρέσμιον ἀπ' αὐτῶν γενέσθαι προσεψηφίσαντο· ὃ πρόηεν οὐδενὶ τῶν ἀρ-
 χόντων πλὴν τῶν δικτατόρων ἐδέδοτο. ἤρξαν τε οὗτοι ἐφ' ἡμέραν
 ἕκαστος, ἐναλλάξ τὸ πρόσχημα τῆς ἡγεμονίας λαμβάνοντες. καὶ νόμους
 συγγράψαντες εἰς τὴν ἀγορὰν ἐξέδηξαν· οἱ ἐπεὶ πᾶσιν ἤρσαν, ἔς τὸν 10
 δῆμον εἰσῆχθησαν, καὶ κυρωθέντες σάνισιν ἐνεγράφησαν δέκα· ὅσα γὰρ
 φυλακῆς ἐκρίθησαν ἄξια, ἐν σανιδίοις ἐθησαυρίζοντο.

a. u. 304 4 Ἐκείνοι μὲν οὖν τὸν ἐνιαυτὸν ἀνύσαντες ἀφῆκαν τὴν ἀρχὴν, ἕτεροι
 (450) δ' αὐθις κίρσιθέντες δέκα ὥσπερ ἐπὶ καταλύσει τῆς πολιτείας χειροτονη-
 θέντες ἐξώκειλαν. πάντες γὰρ ἅμα ἀπὸ τῆς ἴσης ἤρχον, καὶ νεανίσκους 15
 ἐκ τῶν εὐπατριδῶν θρασυτάτους ἐκλεξάμενοι πολλὰ δὲ αὐτῶν ἐποίησαν
 καὶ βίαια· ὅψε δέ ποτε ἐπ' ἐξόδῳ τοῦ ἔτους ὀλίγα ἄττα ἐν δύο σάνισι
 προσέγραψαν ἐς πάντα δὴ αὐτογνωμονήσαντες. ἀφ' ὧν οὐχ ὁμόνοια,
 ἀλλὰ καὶ διαφορὰ μείζους Ῥωμαίοις γενήσεσθαι ἔμελλον.

5 Αἱ μὲν οὖν λεγόμεναι δώδεκα δέλτοι οὕτως τότε ἐγένοντο· οἱ δὲ 20
 νομοθέται ἐκείνοι οὐ μόνον ταῦτ' ἐπραξάν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς
 ἀρχῆς αὐτοῖς διεληθόντος ἔτι τοῖς πράγμασιν ἐνέμειναν, βίᾳ τὴν πόλιν
 κατέχοντες, καὶ μηδὲ τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον ἀφροίζοντες, ἵνα μὴ συν-
 ελθόντες παύσωσιν αὐτούς. Αἰκουῶν δὲ καὶ Σαβίνων πόλεμον κίρσιμέ-
 νων κατὰ Ῥωμαίων, τότε τοὺς ἐπιτηδεῖους αὐτοῖς παρασκευάσαντες 25
 διεπράξαντο σῆσι τοὺς πολέμους ἐπιτραπῆναι. ἐκ γούν τῆς δεκαετίας
 αὐτῶν Σερουῖος μὲν Ὀππίος καὶ Ἄππιος Κλαύδιος κατὰ γούν ἔμειναν,
 οἱ δὲ ὁκτώ ἐπὶ τοὺς πολέμους ἐστράτευσαν.

fr. 23, 9 6 Πάντα μέντοι ἀπλῶς καὶ τὰ ἐν τῷ ἄστει καὶ τὰ ἐν τοῖς στρατο-

1 ἰσώτεραν A, ἰσότηραν BC. — Dio ἰσώτεραν scripsit cum Thuc. 8, 89, 2
 7 ἐφέσιμον BC, ἀφέσιμον A 16 εὐπατριδῶν BA, πατριδῶν C 18 δὴ CA,
 δὲ B 27 Σερουῖος Ὀππίος Sp. Oppius Cornicen Liv. 3, 33, Σπόριος Ἄππιος
 Dionys. 10, 58; 11, 22.

ἔχουσι προχωρήσαι καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ οἰκεῖα ἐθελονταὶ προῖεντο, καὶ ἐκεῖνοι οὐχ ὅτι τοῖς ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἀπολλυμένοις σφῶν ἔχαιρον, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ πολλοὺς τῶν δραστηρίων τῶν τὰ τοῦ πλήθους πραττόντων ἐκ τρόπου δὴ τινας ἐπιτηδεῖου ἐφθειρον. καὶ
5 τούτου στάσις οὐ σμικρὰ σφῶν συνηρέθη. M. 42 (p. 153).

1 προχωρήσαι cod. clare, ut coniecerat Bk., προσχωρήσαι Mai.

[Zonaras 7, 18, 7—10 (2, 67, 15 sqq. B. = 2, 140, 22 sqq. D.)]

πέδοις τετάρτακτο, κἀντεῦθεν στάσις αὐθις συνηρέθη. ἐμβλάλλοντες γὰρ εἰς τὴν τῶν Σαβίνων γῆν οἱ στρατιάρχαι Λούκιον τινα Σίκιον, ἄκρον τε τὰ πολέμια καὶ ἐν τοῖς πρώτοις τοῦ ὀμίλου καταριθμούμενον, μεθ' ἑτέρων ὡς τι χωρίον κατὰλήψόμενον ἐπεμύσαν. καὶ διὰ τῶν συνεκπεμψθέντων
5 αὐτῶ τὸν ἄνδρα διέφθειραν. λόγου δ' εἰς τὸ στρατιώτεδον γεγονότος ἴσως παρὰ τῶν πολέμιων τοῦ ἀνδρός σὺν ἄλλοις ἀνηρημένου, οἱ στρατιῶται ἀνελέσθαι τοὺς νεκροὺς ὀρήσαντες οὐδὲν σῶμα τῶν ἐναντίων εὐρήκασι, συγχοὺς δὲ τῶν ὁμοφύλων, οὓς ὁ Σίκιος ἐπιθεμένους αὐτῶ ἀπέκτεινεν ἀμυνόμενος. ὡς σὺν κύκλῳ τε αὐτοῦ κειμένους καὶ τετραμμένους πρὸς
10 αὐτὸν εἶδον, ὑπετόπησαν τὸ γινόμενον καὶ μέντοι καὶ ἐθορύβησαν· πρὸς δὲ τοῖς καὶ διὰ τι τοιοῦτον.

Λούκιος τις Οὐβεργίνιος ἐκ τοῦ πλήθους ὢν καὶ θυγατέρα ἔχων 5 περικλήτῃ Λουκίῳ Ἰακίλλῳ τῶν ὁμοίων αὐτῶ ἐκδώσειν ἔμελλε. ταύτης ὁ Κλαύδιος ἐραστὴς καὶ μὴ τυγχόν, παρεσκευασέ τινας δουλαγωγῆσαι αὐτήν· καὶ δικαστὴς ἦν ἐκεῖνος. ἐλθὼν οὖν ὁ τῆς κόρης πατήρ ἐκ τοῦ στρατιώτεδου ἐδικαιολογεῖτο. ὡς δὲ ὁ Κλαύδιος ταύτης κατεψήφισατο καὶ τοῖς δουλαγωγοῦσιν αὐτήν ἢ κόρη παρεδόθη καὶ οὐδέτις ἐπέμνηεν. ὑπερήγγισεν ὁ ταύτης πατήρ, καὶ τὴν θυγατέρα κοπίδι διαχειρισάμενος πρὸς τοὺς στρατιώτας ὡς εἶχεν ἐξώρμησεν. οὓς οὐδὲ πρῶν εὐ διακειμέ-
20 νους οὕτως ἐπάρχεον ὥστε εὐθὺς ἐπὶ τὴν πόλιν πρὸς τὸν Κλαύδιον ἐπειγθῆναι. καὶ οἱ ἕτεροι δὲ οἱ ἐπὶ τοὺς Σαβίνους ἐστρατευμένοι, ἐπεὶ τοῦτ' ἔμαθον, τό τε τάφρουμα ἐξέλιπον, καὶ συμμιζάντες τοῖς λοιποῖς ἄνδρας εἰκοσιν ἑκαυτῶν προσεστήσαντο, καὶ οὐδὲν μικρὸν ἐλομίζοντο πρῆξαι. καὶ τὸ ἄλλο δὲ πλήθος τὸ ἐν τῇ πόλει προσεχώρησεν αὐτοῖς καὶ μετ'
25 αὐτῶν ἐθορύβετο.

Ἐν τούτοις ὁ μὲν Κλαύδιος φοβηθεὶς ἐκρύβη, Ὅππιος δὲ τὴν τε 10

2 στρατιάρχαι CA, στρατιάρχοι B^c Σίκιον] cf. Schwegler. 3, 50, Kempf. ad Val. Max. 3, 2, 24 6 τῶν inserui ex C, om. BA^c 7 ἀνελέσθαι CA^c, ἀνθελέσθαι B 8 αὐτῶ Melber., αὐτῶ BCA^c 10 ὑπετόπησαν BC^c, ὑπετόπασαν A 13 Λουκίῳ Ἰακίλλῳ CA^c, λουκιλλῶ κιλίῳ B 25 Ὅππιος BA^c, ὀππιος C.

[Zonaras 7, 18, 10—19, 2 (2, 68, 20 sqq. B. = 2, 141, 25 sqq. D.)]

βουλὴν ἤθροισε καὶ πέμψας ἐπέθετο τοῦ πλήθους τί βούλονται. οἱ δὲ τὸν Οὐαλλέριον Λούκιον καὶ τὸν Ὀράτιον Μάρκον, ἄνδρας ἐκ τῶν βουλευτῶν αὐτοῖς προσκεκμημένους, πεμφθῆναι σφίσι ἐξήτουν, ὡς τι δι' ἐκείνων ἀποκρινοῦμενοι. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐπέμφθησαν, φοβηθέντων τῶν δέκα ἀρχόντων, (ἤδη γὰρ πάντες παρήσαν,) μὴ στρατηγούς αὐτοῖς κατ' αὐτῶν 5
 11 τὸν τε Οὐαλλέριον σφίσι καὶ τὸν Ὀράτιον ἐπεμψαν. καὶ τούτου συναλλαγῆς γενομένης τοῖς μὲν θεωρήσασιν ἄδεια τῶν πραχθέντων ἐδόθη καὶ ἡ δεκαρχία κατελύθη, αἱ δὲ ἐπέτειοι ἀρχαὶ αἱ τε λοιπαὶ καὶ αἱ τῶν 10
 12 δημάρχων ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς προνομίαις ἐπανήλθον ἕφ' οἷσπερ ἦσαν καὶ πρότερον. ἀποδειχθέντες δὲ ἄρχοντες ἄλλοι τε καὶ Οὐεργίνιος τὸν μὲν Ὀππιον τὸν τε Κλαύδιον εἰς δεσμοτήριον ἐνέβαλον, οἱ πρὶν εὐθυνηθῆναι ἐκυτοῦς διεγερθεῖσαντο, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐγράψαντο καὶ ἐλύοντες ἐξήλασαν.

19. Οἱ δ' ὕπατοι, (τότε γὰρ λέγεται πρῶτον ὑπάτους αὐτοὺς προσ- 15
 12 ἀγορευθῆναι, στρατηγούς κλυομένους τὸ πρότερον ἦσαν δὲ Οὐαλλέριος καὶ Ὀράτιος,) καὶ τότε καὶ μετέπειτα τῷ πλήθει προσέειπεντο καὶ μᾶλλον αὐτοὺς ἢ τοὺς εὐπατρίδας ἐγράψαν. ἐλαττούμενοι οὖν οἱ εὐπατρί- 20
 12 δεδωκάσιν· ὁ λόγος μὲν τιμῆν αὐτοῖς ἔφερε καὶ ἀξίωμα, (μόνοις γὰρ τοῦτο ἐκ τοῦ πάνυ ἀρχαίου τοῖς εὐπατρίδαῖς ἐπετέτραπτο,) ἔργῳ δὲ κώλυμα ἦν, ἵνα μὴ βραδίως οἱ δημάρχοι καὶ τὸ πλήθος ὅσα βούλαιντο πράττειεν, ἀλλὰ προσφάσει τῆς οἰκονοσκοπίας ἔστιν οὗ ἐμποδίζοντο. ἀγθόμενοι δὲ 25
 τοῖς ὑπάτοις οἱ τε εὐπατρίδαι καὶ ἡ βουλὴ, ὡς τὰ τοῦ πλήθους φρονοῦσιν, οὐκ ἐψηφίσαντο σφίσι τὰ ἐπινίμια, πόλεμον ἑκατέρου νικήσαντος, οὐδ' ἡμέραν ἐκάστην ἀπένευμαν, ὡσπερ εἴθιστο. τὸ μέντοι πλήθος ἐπὶ 25
 δύο τε ἡμέρας ἐώρτασε καὶ τοῖς ὑπάτοις τὰ νικητήρια ἐψηφίσαντο.

4 ἀποκρινοῦμενοι BC^c, ἀποκρινόμενοι A 12 δὲ BC^c, τε A 15 ὑπά-
 τους αὐτοὺς CA^c, αὐτοὺς ὑπάτους B 21 τοῦτο BC^c, τούτου A 22 ἐπε-
 τέτραπτο CA^c, ἐπετρόπετο B 27 οὐθ' οὐδ' Dind. οὐθ'—εἴθιστο] cf.
 Liv. 3, 63, 5.

RELIQUIAE LIBRI VI.

[Zonaras 7, 19, 3—7 (2, 70, 8 sqq. B. = 2, 143, 3 sqq. D.)]

Οὕτως οὖν ἐς διαφορὰς τῶν Ῥωμαίων ἐλθόντων οἱ ἐναντίοι σφίσι 3
 ἀναθαρσάντες ἐπήρσαν αὐτοῖς. τῷ δ' ἐξῆς ἔπει Μάρκου Γενουκίου καὶ
 Γαίου Κουρτίου ὑπατευόντων ἐπ' ἀλλήλους ἐτρόποντο. οἱ τε γὰρ τοῦ
 πλῆθους καὶ ὑπατεύειν ἤθελον, ἐπεὶπερ ἐδημάρχουν οἱ εὐπατρίδαι πρὸς
 5 αὐτοὺς μεθιστάμενοι, καὶ οἱ εὐπατρίδαι λίαν τῆς ὑπάτου ἀρχῆς περι-
 εῖγοντο. καὶ πολλὰ κατ' ἀλλήλων καὶ βίαια ἔλεγόν τε καὶ ἔπραττον.
 ἵνα δὲ μὴ πρὸς τι χειρὸν χωρήσωσι, τοῦ μὲν ἔργου τῆς ἡγεμονίας οἱ 4
 δυνατοὶ αὐτοῖς παρεχώρησαν, τοῦ δὲ ὀνόματος οὐ μετέδωκαν, ἀλλ' ἀνθ'
 ὑπάτων χιλιάρχους ὠνόμασαν, ἵνα μὴ τὸ τῆς κλήσεως ἔντιμον τῷ σύρ-
 10 φαι ὀμίλῳ καταρρουπαίνουτο. καὶ τρεῖς ἀφ' ἑκατέρων χιλιάρχους ἀντὶ
 τῶν δύο ὑπάτων αἰρεῖσθαι συνέδοξεν. οὐ μόντοι τὸ τῶν ὑπάτων ἐξέλιπε
 τέλος ὄνομα, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ὑπατοὶ καθίσταντο, ποτὲ δὲ γε χιλιάρχοι.
 οὕτω μὲν οὖν ταῦτα παραδέδοται γίνεσθαι, καίτοι οὐ μόνον τῶν ὑπάτων 5
 δικτάτορας ἀνειπόντων, καὶ ταῦτα πολὺ τῆς ἀρχῆς ἐκείνης ἐλαττωμένων,
 15 ἀλλὰ καὶ χιλιάρχων τοῦτο πεποιηκότων ἐνίοτε· λέγεται δὲ ὅτι οὐδεὶς
 τῶν χιλιάρχων, καίτοι πολλῶν πολλὰκις νικησάντων, ἐπινίκια ἐπεμψεν.

a. u. 309
(445)

Οἱ μὲν οὖν χιλιάρχοι οὕτω τότε ἡρέθησαν, οἱ δὲ τιμηταὶ τῷ ἔχο- 6
 μένῳ ἔπει Βασιβάντου καὶ Μάρκου Μακρίνου ὑπατευόντων καταδείχθησαν·
 καὶ ἡρέθησαν Λούκιος τε Παπίριος καὶ Λούκιος Σεμπρόνιος. χειρο-
 20 τόνητο δὲ ὅτι οἱ ὑπατοὶ ἀδύνατοι ἐπὶ πάντα διὰ τὸ πλῆθος ἐξαρκεῖν
 ἦσαν· τὰ γὰρ τοῖς τιμηταῖς ἀπανεμηθέντα προνόμια ἐκείνοι μέχρι τότε
 ἐποίουν. δύο τε ἦσαν οἱ τιμηταὶ ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐκ τῶν εὐπατριδῶν.
 ἦρχον δὲ τὰ μὲν πρῶτα καὶ τὰ τελευταῖα ἐπὶ πενταετίαν, ἐν δὲ τῷ 7

a. u. 311
(445)

3 Γαῖον Κορτίου] *P. Curatius* Liv. 4, 1 (sed *T. Curicius* Cassiod.), Γαίος
 Κοίντιος Dionys. 11, 53, uterque librariorum incuria, Ἀγορίππας Κόρτιος Χίλων
 Diod. 12, 31, *Philo* (sexto casu) *Chron.* a. 354 ἐπ' ἀλλήλους BC, ἐπαλλήλους A
 11 μέντοι BA^c, μὲν C (τοι add. m²) 13 οὖν A, om. BC^c γίνεσθαι] exci-
 ditne aliquid? 18 Μακρίνου] *Macerinus* Liv. 4, 8, *Chron.* a. 354 (ad a. u. 307
 uterque vitiose *Macrinus*), *fast. Cap.* a. u. 387, *Μακερίνος* Dionys. 7, 1 (καμα-
 κρινος codd.); 11, 63, Diod. 12, 36 (*Μαζέρονος* 12, 33 vitiose), *Μακρίνον Chron. Pasch.*
 semper ut *Macrino* semper *Fasti Hydul.* καταδείχθησαν CA^c, κατεχρίθησαν B
 19 Παπίριος BA^c, ταπειριος C Σεμπρόνιος BA^c, σεμπρώγιος C (νι super
 ri add. m²) 20 πάντας] πάντα? 23—p. 68, 2 cf. de Boor, *fast. Cens.* p. 40.

[Zonaras 7, 19, 7—20, 2 (2, 71, 11 sqq. B. = 2, 144, 3 sqq. D.)]

- μέσω χρόνω ἐπὶ τρεῖς ἐξαμήνους· καὶ ἐγένοντο τῶν ὑπάτων μεζῶνες, καί τινι μέρος τῆς ἐκείνων λαβόντες ἀρχῆς. ἐξῆν δὲ αὐτοῖς τὰς τε προσόδους τὰς κοινὰς ἐκμισθοῦν, καὶ τῶν ὁδῶν καὶ τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων ἐπιμελεῖσθαι, καὶ τὰς ἀπογραφὰς τῆς ἐκάστου εὐπορίας διατελεῖν, καὶ τὸν βίον τῶν πολιτῶν ἐπισκοπεῖν τε καὶ ἐξετάζειν, καὶ τοὺς δὲ μὲν ἀξίους ἐπαίνου ἐς τὰς φυλάς καὶ ἐς τὴν ἑπτάδα καὶ ἐς τὴν γερουσίαν ἐγγράφειν, καθὼς ἐκάστοις προσήκειν ἐνομιάζετο, τοὺς δ' οὐκ εὖ βιοῦντας ἀπανταχόθεν ὁμοίως ἀπαλείφειν· ὁ μεζῶν πάντων ἦν τῶν τοῖς ὑπάτοις καταλειφθέντων. πίστει δ' ἐνόρους ἐφ' ἐκάστῳ πεποιήντο ὡς οὔτε πρὸς χάριν οὔτε πρὸς ἐχθρὰν τι ποιοῦσιν, ἀλλ' ἐξ ὀρθῆς γνώμης τὰ συμφέροντα τῷ κοινῷ καὶ σκοποῦσι καὶ πράττουσι. καὶ τὸν δῆμον ἐπὶ τῶν νόμων εἰσφοραῖς καὶ τοῖς ἄλλοις συνήθροίζον, καὶ τῷ τῶν μεζῶνων ἀρχῶν κόσμῳ πλὴν βιβλίου ἔχοντες ἐχρῶντο. τοιαυτὴ ἦ τῶν τιμητῶν ὑπῆρχεν ἀρχή, τῶν μέντοι μὴ ἀπογραφῶν τὰς οὐσίας ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς καὶ ἑαυτούς, τὰς μὲν οὐσίας οἱ τιμηταί, αὐτοὺς δ' ἐκείνους οἱ ὑπατοὶ ἐπίπρασκον. χρόνω μὲν οὖν τινι ταῦθ' οὕτως ἐπράχθη, ὕστερον δὲ τὸν ἀπαξ τῆ βουλῆ καταλειφθέντα διὰ βίου βουλευεῖν ἐδόξε, μὴδ' ἀπαλείφεισθαι. εἰ μὴ τις ἀδικήσας καὶ κριθεὶς ἠτιμώτο ἢ κακῶς ζῶν ἠλέγχθη· τοὺς γὰρ τοιοῦτους ἀπήλειφον καὶ ἀντ' αὐτῶν ἑτέρους ἐνέγραφον.
- τῶν δὲ προσκαίρων ἀρχόντων πρεσβεῖα μὲν ἐδέδοτο τοῖς δικτάτορσι, δευτέραι δὲ γε τοῖς τιμηταῖς, ἢ δὲ τρίτῃ τάξει τοῖς ἑπτάροις νενομίητο· καὶ οὕτω ταῦτα ἐτέτακτο, κἂν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἦσαν κἂν ἀπῆλλάγησαν. εἰ γὰρ τις ἐκ μεζῶνος ἀρχῆς εἰς ὑποδεσπέραν κατέστη, τὸ τῆς προσέρας ἀξίωμα εἶχεν ἀκέραιον. εἰς δὲ τις, ὃν πρίγκιπα μὲν τῆς γερουσίας ὀνομαζόν, (λέγεται δ' ἂν καὶ Ἴλληνας πρόκιτος), συμπάντων προεῖχε τὸν χρόνον ὃν προσεχρίετο, (οὗ γὰρ διὰ βίου τις ἐς τοῦτο προσεχειρίζετο), καὶ προσέφερε τῶν ἄλλων τῷ ἀξιώματι. οὐ μὴν καὶ δυνάμει ἐχρητό τινι.
20. Χρόνον μὲν οὖν τινι εἰρήνην πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς περιόικους ἦρχαγον· εἶτα λιμοῦ ἐπικρατήσαντος, ὥστε τινὰς καὶ ἐς τὸν ποταμὸν ἑαυτοὺς ἐμβαλεῖν μὴ φέροντας τὸν λιμόν, ἐστασίασαν. οἱ μὲν γὰρ τοὺς εὐπόρους ὡς περὶ τὸν σῆτον κακουργοῦντας ἐν αἰτίᾳ πεποιήντο, οἱ δὲ τοὺς πένητας ὡς τὴν γῆν μὴ βουλομένους ἐργάζεσθαι. ἰδὼν δὲ τοῦτο Σπούριος Μάλλιος, ἀνὴρ ἱππεὺς πλούσιος, τυραννίδι ἐπικρατήσας,

a. u. 311
(140)

a. u. 315
(139)

6 φυλάς CA^c, φυλακὰς B ἐς (tert.) addidi ex C, om. BA^c 10 ἐξ—γνώμης] scripsitne Dio certe ἀπὸ (?)—τῆς γνώμης? cf. fr. 57, 29; 35, 18, 2; 35, 42, 4; 44, 23, 2, Dem. 18, 295 14 ἀπογραφαῖς BA^c, γραφαῖς C 17 βουλευεῖν CA^c, δουλεύειν B 20 μὲν om. B ἐδέδοτο B, ἐδέδοκτο C, ἐδίδοτο A^c 26 προεχρίετο BA^c, προεχειρίζετο C ἐς C, εἰς BA^c 29 ἐς B, εἰς CA^c 33 Μάλλιος hic et infra BC^c, Μάλιος A. Maelli nomen apud Diodorum arg. libri 12

ὅτι πρὸς Φαλίσκους οἱ Ῥωμαῖοι πολλὰς μάχας μαχεσάμενοι 24, 1 a. n. 325
καὶ πολλὰ καὶ παθόντες καὶ δρᾶσαντες τῶν μὲν πατριῶν ἱερῶν (128)

Fr. 24, 1 (M. 43) post fr. 23, 5 a Bk. editum huc revocavi. In cod. reperitur inter fr. 23, 3 (M. 42) et 23, 4 (M. 44). Addito in marg. a. a. u. 359 Bk. Gros. secutus indicavit hic agi de Iunone Veientana Romam translata, Liv. 5, 22. Melius sane ad lectisternia a. 355/399 primum instituta rettulissent, Liv. 5, 13. Nihil tamen magno opere obstare videtur quominus servato ordine excerptorum adscribamus a. 326/428, cf. Liv. 4, 30, 9. Cum Faliscis iam tum bella gesta erant, Liv. 4, 18, 21; suspicor tamen *Φαλίσκους* eclogario deberi, cum Dio haec de Fidenatibus vel Veientibus dixisset, cf. Liv. 4, 32 in.

1 πρὸς Φαλίσκους] ita cod. omisso τοὺς, quod inde a Maio addi solet. — Oppidum *Falerii* Graecis plerisque *Φαλέριοι*, oppidani *Falisci* *Φαλίσκοι* nisi quod Graeci auctores nonnulli ut Strabo 5, 2, 9 p. 226 et Plut. *Cam.* 2. 10 a natione τῶν *Φαλίσκων* distinguunt Faleriorum incolas τοὺς *Φαλερίους*, cf. Dionys. 13, 1, Steph. Byz. s. v. *Φαλέριον*. Vide C. I. L. 11 p. 465.

[Zonaras 7, 20, 2—4 (2, 73, 3 sqq. B. = 2, 145, 18 sqq. D.)]

καὶ σῆτον ἐκ τῆς περιχώρου πριάμενος πολλοὺς μὲν ἐπευωνίζων πολλοὺς
δὲ καὶ προῖκα ἐδίδου, καὶ τούτου συγγούς προσοικειωσάμενος, ὅπλα τε
ἐπορίσαστο καὶ φρουρούς· καὶ ἐκράτησεν ἂν τῆς πόλεως, εἰ μὴ Μινούκιος
Αὐγουρίνος, ἀνὴρ εὐπατριδῆς, ἐπὶ τῇ σιτοδοσίᾳ τεταγμένος καὶ αἰτιώμενος
5 ἐπὶ τῇ σιτοδείᾳ, εἰσῆγγεῖλε τῇ βουλῇ τὸ πραπτόμενον. ἡ δὲ γερούσια 3
μαθούσα τὸ μήνυμα δικτάτορα παραυτίκα ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀνείπε τὸν
Κυντίσιον τὸν Λούκιον τὸν Κικινάτον καὶ ταῦτα παρήλικα ὄντα· ὕψι-
γροντούτης γὰρ ἦν. κακεῖ τὴν ἡμέραν πᾶσαν ἀνάλωσαν συγκαθήμενοι,
ὡς τι δὴ βουλευόμενοι, ἵνα μὴ τὸ γεγονός ἐκφοιτήσῃ. νυκτὸς δ' ὁ δικ-
10 τάτωρ τὸ Καπιτώλιον καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπικαιρότατα διὰ τῶν ἰππέων
προκαταλαβὼν, ἔωθεν ἐπὶ τὸν Μάλλιον ἐπεμψε Γάιον Σερούλιον τὸν
ἰππαρχον, ὡς δι' ἄλλο τι ἐκείνον μετακαλούμενος. ὁ δὲ, ὑποστοπήσαντός 4
τι τοῦ Μάλλιου καὶ διαμέλλοντος, δείσας μὴ ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐξαρπασθῆ,
(ἤδη γὰρ συνέτρεχον,) ἔκτεινε τὸν ἄνδρα, ἢ αὐτογνωμονήσας ἢ τοῦτο
15 κεκελευσμένος πρὸς τοῦ δικτάτορος. θορυβηθέντος δ' ἐπὶ τούτῳ τοῦ
πλήθους ὁ Κυντίσιος δημηγορήσας καὶ σῆτον σφίσι παρασχὼν καὶ μὴ τινα
ἕτερον ἢ κολάσας ἢ ἐπαιτιασάμενος τὸν θόρυβον ἔπαυσε.

Μάλιος L, Μάνλιος cet., 12, 37 Μαῖνιος P, Μάνιος cet. (cf. 14, 90 Μερελαῖος A, Μελαῖος cet.), apud Dionysium libro 12 Μάλλιος et Μάλιος, apud Plutarchum Μάλλιος (*Brut.* 1). Fuitne ubique Μάλιος?

2 προσοικειωσάμενος BA^c, προσοικωσάμενος C 3 ἐπορίσαστο BA^c,
ἐφρουρήσαστο C Μινούκιος BC^c, μονούκιος A 4 Αὐγουρίνος BA^c, ἀγουρίνος
C (corr. in *ἀγ.* a. m²) 7 Κικινάτον BA^c, Κικινάτον C, cf. ad 7, 17, 9 11 προ-
τακαλαβὼν CA^c, καταλαβὼν B Γάιον] Gaius Liv. 4, 13, 14, Cic. *Cat. Mai.*
16, 56, Quintus Cic. *Catil.* 1, 1, 3, Aug. *de civ. dei* 3, 17, Marcus Cic. *de domo*
32, 86 15 κεκελευσμένος BC^c, κεκελευσμένοι A 16 Κυντίσιος CA^c, κνίντιος B.

p. 223 ὀλιγόρησαν, πρὸς δὲ τὰ ξενικά ὡς καὶ ἐπαρκέσοντά σφισιν ὤρ-
μῃσαν. *φιλεῖ γὰρ πρὸς τὸ ἀνθρώπειον ἐν ταῖς | συμφοραῖς τοῦ μὲν*
συνήθους, κἂν θεῖον ἢ, καταφρονεῖν, τὸ δὲ ἀπειράτον θαυμάζειν.
παρ' ἐκείνου μὲν γὰρ ἄτε μηδὲν ἐς τὸ παρὸν ὠφελεῖσθαι νομί-
ζοντες οὐδὲ ἐς τὸ ἔπειτα χρηστὸν οὐδὲν προσδέχονται, παρὰ δὲ 5
δὴ τοῦ ξένου πᾶν ὅσον ἂν ἐθελήσωσιν ὑπὸ τῆς καινοτομίας ἐλπί-
ζουσιν. M. 43 (p. 153).

23, 4 ἐς γὰρ τοῦτο φιλοτιμίας κἂν τούτου καὶ φιλονεικίας ἀλλήλοις
a. n. 336 (418) ἀφίζοντο, ὥστε μηκέτι καθ' ἐν πάντα, ὡσπερ εἰώθεσαν, ἀλλ' ἐκ
περιτροπῆς ἰδίᾳ ἕκαστον αὐτῶν ἄρχειν, ἀφ' οὗ οὐδὲν χρηστὸν 10
ἐρίγνετο· τὸ τε γὰρ οἰκτεῖον, οὐ τὸ κοινὸν ἕκαστου αὐτῶν σκοποῦν-
τος, καὶ βλαβηραὶ πῆ τὸ δημόσιον μᾶλλον ἢ τὸν συνάρχοντα εὐ-
δοσιμῆσαι ἐθέλοντος, πολλὰ καὶ δυσχερῆ συνέβαιεν. M. 44 (ib.).
5 ὅτι δημοκρατία ἐστὶν οὐ τὸ πάντα τῶν αὐτῶν ἀπλῶς τυγχά-
νειν, ἀλλὰ τὸ <τὰ> καθ' ἄξίαν ἕκαστον φέρεσθαι. M. 45 (p. 154). 15

6 ἔν St., οὗν cod. 8 hoc de tribunis militum consulari potestate a. 336/418
dictum est, Liv. 4, 45. 7 et 46, 3 sqq. vidit quoque Gros. 14 haec in oratione
cuiusvis optimatum dici potuerunt, e. gr. Appii Claudii Liv. 5, 3 sqq., nisi Dioni
ipsi adscribere malis. 15 <τὰ> ins. Bk.

[Zonaras 7, 20, 5—7, (2, 74, 1, sqq. B. = 2, 146, 12 sqq. D.)]

5 Πολέμου δὲ τοῖς Ῥωμαίοις ἐκ διαφόρων ἐθνῶν ἐπεινηγεμένον, τοῖς
μὲν ἐν ὀλίγκαις ἡμέραις ἐνίκησαν, τοῖς δὲ Τυρσηνοῖς ἐπὶ μακρὸν ἐπολέ-
μησαν. Πιστοπόμου δὲ νενικηκότος τοὺς Αἰκουοὺς καὶ μεγάλην πόλιν 5
ἐλόντος αὐτῶν, ὅτι μίτ' ἐκείνην οἱ στρατιῶται εἰς προνομίην ἐξεχω-
ρήθησαν μίττε τι τῆς λείας αἰτήσαντες ἔλαβον, τὸν τε ταμίαν τὸν δια-
τιθέμενον αὐτὴν περιστάντες ἐρόνενσαν καὶ τὸν Πιστοπόμου ἐπιτιμῶντα
αὐτοῖς ἐπὶ τούτῳ καὶ ζητοῦντα τοὺς αὐτόχειρας προσαπέκτειναν, καὶ
τὴν χώραν οὐ τὴν αἰγμάλωτον μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν προσένευμαν ἑαυ- 5
τοῖς τὴν ἐν τῷ δημοσίῳ τότε τυγχάνουσαν. κἂν ἐπὶ πλεῖστον ἢ στάσις
6 διήρκεσεν, εἰ μὴ πόλεμος αὐθις Ῥωμαίοις παρὰ τῶν Αἰκουῶν ἐπεινήγετο. 10
φρονηθέντες γὰρ διὰ τοῦτο ἡσύχασαν, καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν φόνων εἰς
ὀλίγους ἐλάθουσιν ὑπέμειναν, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐναντίους στρατεύσαντες μάχη
αὐτοῖς νενικήκασι. διὸ τὴν τε λείαν αὐτοῖς οἱ δυνατοὶ διέδωσαν καὶ
a. n. 345 (192) μισθὸν τοῖς πεζοῖς, εἶτα καὶ τοῖς ἵππεδων ἐψήφισαντο· ἀμισθὶ γὰρ μέχρι
τότε καὶ οἰκίστοι εἰστρατεῖοντο· τότε δὲ πρῶτον μισθοφορεῖν ἤρξαντο. 15

7 Πολέμου δὲ αὐτοῖς πρὸς Οὐλιέντας συστάντας, ἕως μὲν κατὰ σφῆς
ἐπολέμου ἐκείνοι, πολλάκις αὐτοὺς οἱ Ῥωμαῖοι ἐνίκησαν, καὶ ἐς πολιορ-

2 Τυρσηνοῖς] cf. ad fr. 2, 4 4 ὅτι—ἐξεχωρήθησαν] cf. VV. LL. ex pau-
dectis apud Steph. Thes. s. v. ἐξεχωρήθησαν CA^c, ἐχωρήθησαν B 6 αὐτὴν
BA^c, αὐτῇ C 16 Οὐλιέντας] cf. ad fr. 5, 11.

[Zonaras 7, 20, 7—21, 3 (2, 74, 20 sqq. B. = 2, 147, 3 sqq. D.)]

κίαν κατέστησαν· προσγενομένων δὲ αὐτοῖς συμμάχων ἐπεξήλθον τοῖς
 Ῥωμαίοις καὶ ἐπεκράτησαν. ἐν τούτοις δὲ ἡ πρὸς τῷ ὄρει τῷ Ἀλβανῷ
 οὔσα λίμνη, ὑπὸ τῶν πέριξ αὐτῆς περικλειομένη λόφων καὶ μὴ ἔχουσα ἐκροήν,
 κατὰ τὸν τῆς πολιουράκας τῶν Οὐιεντῶν καιρὸν ἐς τοσοῦτον ἐπλήμμυ-
 5 ρεν ὥς ὑπερεκχεῖσθαι καὶ τῶν ὄρων καὶ καπιέναι πρὸς θάλασσαν. κρίναν- 5
 τες δ' οἱ Ῥωμαῖοι πάντως τι διὰ τούτου θεῖον σημαίνεσθαι, ἔπεμψαν
 εἰς Δελφοὺς περὶ τούτου γρηγόμενοι. ἦν δὲ τις καὶ παρὰ τοῖς Οὐιένταις
 Τυρσηγὸς ἀγῆρ μαντικὸς, ἐς ταῦτόν οὖν ἡ τε Πυθία καὶ ἡ ἐκείνου
 μαντεία συνέδραμον· καὶ ἄμφω γὰρ ἀλάσεσθαι τὴν πόλιν εἶπον ὅταν
 10 τὸ ὕδωρ τὸ πλημμυρῆσιν μὴ ἐς θάλασσαν ἐμπέσῃ, ἀλλ' ἀναλωθεῖη
 ἐτέρωθι, καὶ τινὰς ἱερουργίας διὰ τοῦτο γενέσθαι ἐκέλευσαν. ἀλλ' ὁ μὲν 9
 Πύθιος οὔτε τίσι θεῶν οὔθ' ὅπως αὐτὰς ποιήσουσι διεσάφησεν, ὁ δὲ Τυρ-
 σηγὸς ἐφώκει μὲν εἰδέναί, οὐδὲν δὲ ἐδήλου. οἱ γοῦν περὶ τὸ τεῖχος, ὅθεν
 ἐκείνος ὠμίλει, τετραγμένοι Ῥωμαῖοι, φιλίαν πρὸς ἐκείνον ὑποκριθέντες, τὰ
 15 τε ἄλλα θαρροῖν αὐτῷ ἐνεδίδουσι καὶ ἀδεῶς ἐπέτρπεον ἐκφοιτῆν· καὶ
 οὔτω συλλαβόντες αὐτὸν πάντα τὰ καθήκοντα ἠγάγκασαν ἐξειπεῖν. καὶ
 κατὰ τὴν ὑποθήκην ἐκείνου τὰς τε θυσίας ἐποίησαν καὶ τὸν λόφον διέτρη-
 σαν καὶ τὸ πλεονάζον ὕδωρ εἰς τὸ πεδῖον κρυπτῆ διώρυγῃ μεταωχέπευσαν,
 ὥσθ' ἄπαν ἐν αὐτῷ ἀναλίσκεσθαι καὶ μὴ τι καταρρέειν εἰς θάλασσαν.
 20 21. Ἄρτι μὲν οὖν τοῦτο ἐγένετο καὶ δικτάτωρ ἤγρεθῆ Μάρκος Φού-
 ριος Κἀμίλλος. ὁς προσβαλὼν τῇ πόλει ἐπεὶ οὐδὲν ἦνυσεν, ὑπόγειον ὀρύ-
 ζατο δίοδον πόρρωθεν ἀρχάμενος ἐς τὴν ἀκρόπολιν φέρουσαν. παρεσκευ-
 ασμένου δὲ ἤδη τοῦ ὑπονόμου, ἐπεὶ πολλοὶ καὶ ἀπὸ τῆς Ῥώμης αὐτῷ
 25 προσεγγόρησαν ἐθελονταί, παραλαβὼν κάκεινους προσέβαλε τῇ πόλει καὶ
 πανταγρόθεν τὸ τεῖχος ἐκύκλωσε· τῶν δ' ἐντὸς περὶ πάντα τὸν περιβόλον
 σκεδασθέντων, (Plutarchea quae sequuntur omissa) τὴν δὲ τῆς
 λείας δεκάτην ἐξελὼν ἀκόντων τῶν στρατιωτῶν ἀνέθετο τῷ Ἀπόλλωνι,
 εὐχὴν τοῦτο πρὶν ποιησάμενος. ἀνέθετο δὲ καὶ κρατῆρα χρυσοῦν ἐκ τοῦ 3
 τῶν γυναικῶν κόσμου πεποιημένον· ἀνθ' οὗ τιμὴ αὐτῆς παραγοῖμα
 30 ἐλήφιστο· ἡ δὲ ἦν τὸ ἐπ' ὀγγυμάτων αὐτὰς ἐς τὰς πανηγύρεις φοιτῆν,
 αὐτοποδία βαδιζούσας πρότερον ἐς αὐτὰς. τῷ δὲ Καμίλλῳ προσώχθησεν
 ὁ δῆμος καὶ ἐνεμύσησε, τὸ μὲν ὅτι τὴν δεκάτην τῶν λαυρῶν οὐκ ἐν

a. u. 356
(398)

a. u. 353
(395)

2 ἡ CA, καὶ Bc 4 ἐπλήμμυρον CA^c, ἐπλημμύρησεν B 10 ἐμπέση
 BC^c, ἐκπέση A 13 γοῦν BA^c, οὖν C 14 φιλίαν πρὸς ἐκείνον BA^c, πρὸς
 ἐκείνον φιλίαν C 20—26 haec omnia e Dione hausta esse vel ex verbis
 Dioneis ubique perlucetibus apparet. aliter Plut. Cam. 5 20 Φούριος c (?),
 φρούριος BCA 26 inter σκεδασθέντων et τὴν δὲ omissa quae Zonaras de-
 sumpsit ex Plut. Cam. 5, 3. 5. 6 26—p. 72, 3 haec quoque a Dione mu-
 tuatus est Zonaras, cf. Liv. 5, 25. e Plut. Cam. 7, 5—8, 3 non fluxerunt, cf.
 praesertim v. 30. 31 cum Cam. 8, 3.

[Zonaras 7, 21, 3—5 (2, 76, 16 sqq. B. = 2, 148, 23 sqq. D.)]

τῷ διασπάζεσθαι ταῦτα, ἀλλὰ καιροῦ παρελθόντος ἐξείλετο τῷ θεῷ, τὸ δ' ὅτι (τὰ τε ἄλλα σὺνκαρῶς ἐθριαμβεύουσι καὶ) πρῶτος Ῥωμαίων λευκῶ τειρόπιπῳ τὰ ἐπινίκια ἔπεμψεν.

- 4 Ἡ δὲ τῶν ἐπινικίων πομπή, ἣν καὶ θριαμβον ἐκάλουν, τοιαύδε τις ἐγένετο. ὅτε τι κατωρθώθη μέγα καὶ ἐπινικίων ἐπάξιον, αὐτοκρατορ 5 αὐτίκα ὁ στρατηγὸς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ὠνομαζέτο, καὶ κλιῶνας· δάφνης περιέδει τὰς ῥάβδους καὶ τοῖς δρομοκλήρουσι τοῖς τὴν νίκην καταγγέλλουσι τῇ πόλει κομίζεῖν ἐδίδου. ἐλλίων δὲ οἰκαδὲ τὴν γερουσίαν συνήθρουζε καὶ ἤπει ψηφισασθαὶ οἱ τὰ ἐπινίκια. καὶ εἰ ἔτυχε ψήφου παρά τε τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, ἐβεβαιούτο αὐτῶν καὶ ἡ ἐπωνυμία τοῦ αὐτο- 10 κράτορος. καὶ εἰ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ ἦν ἔτι, ἐν ἣ τυχράνων ἐνίκησε, ταύτη καὶ πανηγυρίζων ἐκέχρητο, εἰ δ' ὁ χρόνος παρελήλυθε τῆς ἀρχῆς, ἄλλο τι πρόσφορον αὐτῇ ἐλάμβανεν ὄνομα· ἰδιώτη γὰρ νικητήρια πέμψαι

5 ἀπείρητο. ἐν-
σκευασάμενος
δὲ τῇ ἐπινι-
κίῳ σκευῇ,
καὶ περιβρα-
χιόνια λαβὼν
στέφανόν τε
δάφνης ἀνα-
δησάμενος
καὶ κλάδον
κρατῶν ἐν
τῇ δεξιᾷ,
τὸν δῆμον
συνεκάλει·

[Tzetz. Ep.]

εἰς δίφρον τὸν θριαμβονίκτην
ἀναβύβασαντες σινωπιδίῳ
ἡ κινναβάρει τὸ πρόσωπον
ἀντὶ αἵματος, ὡς μὴ ἐρυ-
θριάξ, περιγίρουσι καὶ βρα- 45
χιονιστήρας ἐμβάλλουσι
τὰς χερσὶ καὶ δάφνης
στέμμα καὶ δάφνης κλιῶνα
διδοῦσι τῇ δεξιᾷ. περιτιθέ-
ασι δὲ καὶ τῇ κεφαλῇ στέ-
φανον ἐξ ὕλης ὁποίας, ἀνά-
γραπτα φέροντα ὅσα ἐποί-
ησεν ἡ ἐπεπόνθει·

[Tzetz. Chil.]

τὸν θριαμβεύοντα χρί- 15
σαντες κινναβάρει
ἡ καὶ σινωπιδίῳ δὲ ἐφ' ἄρ-
ματος ἰστώσι
καὶ στέφανον δὲ χρούσειον 45
τῇ κεφαλῇ τιθοῦσιν, 20
ὅπως κατεργάσαστο φέρον-
τα τυπωθέντα,
καὶ τῇ χειρὶ διδόασιν δάφ-
νον τούτῳ κλάδον,
καὶ βραχιονιστήρας δὲ ἐμ- 25
βάλλουσιν ἐκείνῳ,

1 παρελθόντος BC^c, προελθόντος A 2 (τὰ τε — καὶ) ex Plut. Cam.
7, 1 6 στρατιωτῶν BC^c, ῥωμαίων A 7 δρομοκλήρουσι BC^c, προκήρουσι A
redit 9, 8, 7, Dio 78, 35, 1, cf. Suid s. v.: δρομοκλήρηνες οἱ ἀγγελιαφόροι παρὰ
Δίων. Ex Aeschine 2, 130 habuit Dio 11 ταύτη καὶ πανηγυρίζων CA^c,
καὶ πανηγυρίζων ταύτη B 12 ἄλλο τι CA, ἀλλ' ὁ B, ἀλλ' ὅτι c. 15^b prae-
cedunt in Tzetz. Ep. haec: γενέσθαι δὲ καθὼς ὁ θριαμβικός στρατεύεται
νόμος, περὶ οὗ γράφει Δίων Κοκκαιανός, εἰ δὲ τῶν ἐργασθῶν σοι δοκεῖ πα-
λαιῶν βίβλους ἀνεστειλῆναι, ἀλλ' οὐκ ὡς οἶον ἐπιδομαθῆναι αὐτὸς τὰ τοῦ θριαμ-
βον ἐξείποιμι 15^c ita incipit Tzetz. in Chil.: τὰ τοῦ θριαμβικοῦ πάντα τοῦ
κουρουλίου δίφρον | ἔχει τὸ ἐπαστόλιον. τί δὲ δεῖ γράφειν πάντων | ὅπως τὸν
θριαμβεύοντα z. τ. λ. 16^b c sqq. cf. Plin. n. h. 33, 111, Serv. Verg. Ecl. 6,
22; 10, 27 25^b sqq. 19^c sqq. Tzetzes quae apud Zon. § 6 leguntur confudisse
videtur.

[Zonaras 7, 21, 5—8 (2, 77, 9 sqq. B. = 2, 149, 14 sqq. D.)]

καὶ ἐπαινήσας τοὺς συστρατευσαμένους αὐ-
τῷ καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ τινάς, ἐδώρειτο μὲν
σφίσι χρῆματα, ἐτίμα δὲ καὶ κόσμῳ, περι-
βραχιονία τέ τισι καὶ δόρατα ἀσιδήρα παρ-
εἶχε, καὶ στεφάνους τοῖς μὲν χρυσοῦς, 5
τοῖς δὲ ἀργυροῦς ἐδίδου, τοῦνομα τε ἐκάστου
καὶ τῆς ἀριστείας φέροντας τὸ ἐκτύπωμα.

[Tzetz. Chil.]

καὶ πάντας ἀριστεύσαντας
στεφάνους στεφανούσιν,
ἐξ ἀργυροῦς τῆς ὕλης μὲν χρυ- 50
στοῖς ταῖς ἀριστείας,

6 εἰ γὰρ τείχους τις πρώτος ἐπέβη, καὶ
τείχους ὁ στέφανος εἶδος ἔφερον· ἢ καὶ ἐξε-
πολιόρησέ τι, καὶ τοῦτο κάκεινο εἰκόμιστο. 10
ἐνκουράτησέ τις, ναυσὶν ὁ στέφανος ἐνεκό-
σμητο· ἵπποκράτησέ τις, ἵππικόν τι ἐξετε-
τύπωτο. ὁ δὲ πολίτην τινὰ ἐκ μάχης ἢ
ἐπέρου κινδύνου ἢ ἐκ πολιορκίας σώσας
μέγιστόν τε εἶχε τὸν ἔπαινον καὶ ἐλάμβανε 15
στέφανον γινόμενον ἐκ δρυός, ὅς πολὺ πάν-
των καὶ τῶν ἀργυρῶν καὶ τῶν χρυσῶν
7 ὡς ἐντιμότερος προτετίμητο. καὶ οὐ κατ'
ἄλδρα μόνον ἀριστεύσαντα ταῦτα ἐδίδουτο,
ἀλλὰ καὶ λόχοις καὶ στρατοπέδοις ὅλοις 20
παρείχετο. καὶ τῶν λαφύρων πολλὰ μὲν
τοῖς στρατευσαμένοις διανενομήτο· ἤδη δέ
τινες καὶ παντὶ τῷ δήμῳ διέδωσαν καὶ ἔδα-
πάνων εἰς τὴν πανήγυριν καὶ ἐδημοσίευσον,
καὶ εἴ τι περιελέλειπτο, εἰς ναοὺς, εἰς στοάς 25
ἢ καὶ τι ἕτερον δημόσιον ἔργον ἀνήλισκον.

8 ταῦθ' ὁ πομπεὺς ποιήσας εἰς τὸ ἄρμα
ἀνέβαινε. τὸ δὲ δὴ ἄρμα οὐτ' ἀγωνιστηρίῳ
οὔτε πολεμιστηρίῳ ἦν ἐμφερές, ἀλλ' ἐς
πύργου περιφεροῦς τρόπον ἐξείργαστο. καὶ 30
οὐ μόνος ἦν ἐν τῷ ἄρματι, ἀλλ' ἐάν γε
καὶ παῖδας ἢ καὶ συγγενεῖς τινας εἶχε,
κάκεινων τὰς μὲν κόρας καὶ τὰ ἄρσενα
τὰ νεογνά ἐν αὐτῷ ἀναβίβαζε, τοὺς δὲ

3^a δὲ BA^c, τε C 4^a δόρατα ἀσιδήρα] *hastae purae*, „id est sine ferro“
Serv. *Aen.* 6, 760. Ceterum cf. C. I. L. 3 suppl., 6984, *Bull. Istit.* 1890 p. 295
6^a τε BC^c, δὲ A 7^a τῆς BC^c, τὰς A 8^a εἰ BA, ἢ C^c τις om. A
9^a ἢ καὶ BA^c, ἢ C 10^a κάκεινο] *κάκεινω* Pinder. 31^a ἐάν C, ἀν BA^c
32^a καὶ (alterum) inserui ex C, om. BA^c.

[Zonaras 7, 21, 8—10 (2, 78, 9 sqq. B. = 2, 150, 10 sqq. D.)]

	ἀδροτέρους ἐπὶ τοὺς ἵππους τοὺς τε ζυγίους καὶ τοὺς σειραφόρους ἀνετίθετο· εἰ δὲ πλείους ἦσαν, ἐπὶ κελήτων τῷ πομπῆ παριππεύοντες συν- επόμπευον. τῶν δ' ἄλλων οὐδεὶς ὤχεϊτο, ἀλλ' ἐστεμ- μένοι δάφνη πάντες ἐβλάδιζον.	[Tzetz. Ep.]	[Tzetz. Chil.]
9	οἰκέτης μὲντοι δημόσιος ἐπ' αὐτοῦ παρωχεῖτο τοῦ ἄρμα- τος, τὸν στέφανον τὸν τῶν λίθων τῶν χρυσοδέτων ὑπερ- ανέχων αὐτοῦ, καὶ ἔλεγγε πρὸς αὐτὸν "ὀπίσω βλέπε," τὸ κατόπιν δηλαδὴ καὶ τὰ ἐφ᾽ ἑῆς προσκόπει τοῦ βίου, μηδ' ὑπὸ τῶν παρόντων ἐπαρ- θῆς καὶ ὑπερρονήσης. καὶ κώδων ἀπήρτητο καὶ μάλιστα τοῦ ἄρματος, ἐνδεικτικὰ τοῦ καὶ δυστυχεῖσθαι αὐτὸν δύναι- σθαι, ὥστε καὶ αἰκισθῆναι ἢ καὶ δικαιοθῆναι θανεῖν. τοὺς γὰρ ἐπὶ τινι ἀποπήματι καταδικασθέντας θανεῖν νε- νόμιστο κώδωνοφορεῖν, ἵνα μηδεὶς βαδίζουσιν αὐτοῖς ἐγ- χεμπτόμενος μιάσματος ἀνα- πίμπληται. οὕτω δὲ σταλέν- τες εἰσῆσαν εἰς τὴν πόλιν, εχόντες προπέμποντα σφῶν τὰ σκυλά τε καὶ τὰ τρόπαια, καὶ ἐν εἰκόσι τὰ τε αἰγμά- λωτα φρούρια ἡσκημένα, πό- λεις τε καὶ ὄρη καὶ ποτα-	οἰκέτης δὲ δη- μόσιος τοῦ ἄρ- ματος ἐστὼς ἔπισθεν ἀνέχει τὸν στέφανον λέγων ἐκείνῳ πρὸς οὗς "βλέπε καὶ τὸ κατό- πιν". κώδωνες δὲ καὶ μάλιστα τοῦ ζυγοῦ τοῦ ἄρματος ἀπηώ- ρηται·	51 καὶ πῶς ἐπὶ τοῦ ἄρ- ματος δημόσιος οἰ- κέτης ἔπισθεν τοῦτου ἵστα- ται τὸν στέφανον ἀνέχων καὶ λέγων τούτῳ πρὸς τὸ οὗς· καὶ τὸ κα- τόπιν βλέπε. Tzetz. Chil. 13, 43— 53. cf. H. Haupt. Herm. 14, 436.
10	πίμπληται. οὕτω δὲ σταλέν- τες εἰσῆσαν εἰς τὴν πόλιν, εχόντες προπέμποντα σφῶν τὰ σκυλά τε καὶ τὰ τρόπαια, καὶ ἐν εἰκόσι τὰ τε αἰγμά- λωτα φρούρια ἡσκημένα, πό- λεις τε καὶ ὄρη καὶ ποτα-	25 30 35	

11^a τὸν τῶν CA, τῶν B^c
ἐπιστόλιον ἔχει τὰ τῶν καιρῶν
31^a προπέμποντα] προπεμπόμενα vel προπεμφθέντα?

17^c sequitur apud Tzetzam v. 54: πάντα τὸ

28^a ἀναπίμπληται c, ἀναπίμπληται BCA

[Zonaras 7, 21, 10. 11 (2, 79, 1 sqq. B. = 2, 150, 28 sqq. D.)]

μούς, λίμνας, θαλάσσας, τά
τε σύμπαντα ὅσα ἐαλώμεσαν.

[Tzetz. Ep.]

καὶ εἰ μὲν μία ἡμέρα ἦν
ἔξακοῦσα πρὸς τὴν τούτων
5 πομπήν· εἰ δὲ μὴ, καὶ ἐν

δευτέρῃ καὶ τρίτῃ ἐπέμπετο. 11
προδιελθόντων δ' ἐκείνων

οὕτως ἔπομπεύς εἰς τὴν
Ῥωμαίαν κομισθεὶς ἀγοράν,

10 καὶ τῶν ἀίχμαλλότων τινάς
εἰς τὸ δεσμοωτέριον ἀπαχθῆ-
ναι καὶ θανατωθῆναι κελεύ-
σας, ἀνέλαυνεν εἰς τὸ Καπι-
τώλιον, καὶ τινὰς ἐκεῖ τελε-

15 τὰς πληρώσας, καὶ προσαγα-
γῶν ἀναθήματα, καὶ παρὰ
ταῖς ἐκεῖ δειπνήσας στοαῖς,
πρὸς ἑσπέραν οἰκισθεὶς μετ' αὐ-
λῶν καὶ συρίγγων ἀπέρχετο.

20 τοιαῦτα μὲν ἦσαν πάλαι τὰ
νικητήρια· αἱ δὲ στάσεις αἱ
τε δυναστεῖαι πλεῖστα ἐνεω-
τέρισται ἐπ' αὐτοῖς.

εἶτα τοὺς κυκλῶν τὸν τόπον περιτρέχει
καὶ τοὺς ἀναβαθμούς ἐπὶ γόνασιν ἀνέριαι
καὶ τοὺς στεράνους ἐκεῖ ἀποτίθεται.

εἶτα μετὰ θυμολικῶν οἰκισθεὶς ἀπέρχεται.
Tzetz. Epist. 107, p. 86.

Quae habet Zonaras 7, 22 de Faleriorum oppugnatione et de
25 lite Camillo intenta (incipiunt autem sic: εἰ δὲ καὶ, ὡς ἤδη ἱστορή-
ται, ὁ δῆμος ἐμίσει τὸν Κάμιλλον, ἀλλ' ὁ πρὸς Φαλίσιους πόλεμος
ἡγάγετο γλιόρχον ψηφισθῆναι αὐτόν, quorum priora Dionea viden-
tur) longe maximam partem e Plutarcho hausit, quibus tamen ex
Dione addita sunt haec:

30 1) καὶ αὐτοῖς (Faliscos) μὲν ἐνίκησαν (Romani) μαχισάμενοι (p. 79,
13 B. = p. 151, 12 D.).

2) οὐδὲν ἦσαν (Romani Falerios oppugnantes) (p. 79, 14 sq. B. =
p. 151, 14 D.).

1^a λίμνας? λιμέναις? Pinder 2^a ἐαλωμέσαν BA^c, ἐάλωσαν C 4^a πρὸς
BC^c, recte, ita solet Dio, εἰς A 11^a ἀπαχθῆναι BC^c, ἀχθῆναι A 14^b cf.
Dio 43, 21, 2; 60, 23, 1 19^a ἀπήρχετο BC^c, ἀνήρχετο A 19^b Tzetzae
fragmenta (de quibus perperam iudicavi *Berl. Phil. Wochenschr.* 1891 p. 104)
recte attulerunt Dindorf. et H. Haupt. l. l. 30 μὲν om. A.

24, 2

ἔτι τὴν τῶν Φαλίσιων πόλιν πολιορκούντες οἱ Ῥωμαῖοι ταύτην προσκαθήμενοι διετρίβησαν, εἰ μὴ τοιόνδε τι ἐγένετο. γραμματιστῆς τις ἐν αὐτῇ παιῖδας οὐτ' ὀλίγους οὐτ' ἀφανεῖς παιδεύων, εἴθ' ὑπ' ὀργῆς ἢ καὶ κέρδους ἐλπίδι πάντας σφᾶς ἔξω τε τοῦ τείχους ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι ἐξήγαγεν (τοσοῦτον γὰρ που τῆς ἀδείας αὐτοῖς περιῆν ὥστε καὶ τότε συμφοιτᾶν) καὶ πρὸς τὸν Κάμιλλον ἐκόμισε, πᾶσάν οἱ τὴν πόλιν δι' αὐτῶν παραδιδόναί λέγων· οὐ γὰρ περιόισειν ἔτι τοὺς ἔνδον, τῶν φιλάτων σφίσι ἐχομένων. οὐ μέντοι καὶ ἐπέρανέ τι· ὁ γὰρ Κάμιλλος τῆς τε ἀρετῆς ἅμα τῆς ἰδῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν συμπτωμάτων τῶν ἀνθρωπίνων ἐνθυμηθεὶς οὐκ ἠξίωσεν ἐκ προδοσίας αὐτοὺς ἐλεῖν, ἀλλὰ καὶ τῷ χεῖρε ἐς τοῦπίσω τοῦ προδότου δῆσας παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς τοῖς παισὶν ὀπισθόχειρα ἀπαγαγεῖν οὐκ ἔαδε. γενομένου δὲ τούτου οἱ Φαλίσιοι οὐκέτ' ἀντέσχον, ἀλλὰ καίτοι καὶ δυσάλωτοι ὄντες καὶ ἐκ περιουσίας τὸν πόλεμον διαφέροντες, ὅμως ἐθέλονται ὁμολόγησαν αὐτῷ, θανάμαστήν τινα φίλιαν παρ' αὐτοῦ προσδοκῆσαντες ἔξειν, οὐγε καὶ πολέμιον οὕτω δικαίου ἐπεπειράντο. V. 11 (p. 578).

a. u. 363 4

ὁ οὖν Κάμιλλος ἐπιρθονώτερος ἔτι καὶ μᾶλλον ἐκ τούτων τοῖς πολίταις γενόμενος ἐγράφη τε ὑπὸ τῶν δημόρχων ὡς μηδὲν ἐκ τῆς λείας τῆς τῶν Οὐνίων τὸ δημόσιον ὠφελήσας, καὶ ἐκουσίως πρὸ τῆς δίκης ὑπέξεσχεν. V. 12 (ib.). = Suid. s. v. ὑπέξεσχεν.

Fr. 24, 1 vide p. 69.

2 διετρίβησαν] <πολὴν χρόνον> διετρίβησαν <ἄν> Rk. Sed in excerpti initio nihil temere mutandum. Ceterum priore additamento opus non est, cf. 47, 36, 4, Thuc. 8, 78; 8, 87, 3 3 εἴθ' Reim. coll. Zonara, ἔπειθ' cod. 5 ἄλλο Val., ἄλλω cod. που cod., τι Val. 8 σφίσι Val., σφαι (sic) cod. 13 ὀπισθόχειρα del. Rk. recte fortasse, at quis adscripsisset? ἀπαγαγεῖν reduxit e cod. Melb., ἀγαγεῖν Val. 17 ἐπεπειράντο] continuo sequitur in cod. ὁ οὖν κ. τ. λ. 20 Οὐνίων Bk., βιεων cod. cf. ad fr. 5, 11 τὸ add. St. ex Suid.

[Zonaras 7, 22.]

fr. 24, 2

3) καὶ ἀπέστησαν (Romani) τῆς πολιορκίας εἰ μὴ τι συμβέβηκε (p. 79, 17 sq. B. = p. 151, 18 sq. D.) cf. fr. 24, 2 in.

4) ἢ δι' ὀργῆν τινα ἢ κέρδους ἐλπίδι (p. 79, 19 B. = p. 151, 20 D.)

5) πᾶσαν εἶπε (ludi magister) παραδιδόναί τὴν πόλιν διὰ τῶν παιδῶν (p. 80, 3 sq. B. = p. 151, 25 sq. D.)

fr. 24, 3

6) φέροντες ἐκυτοὺς ἐθέλονται τῷ Καμίλλῳ παρέδοσαν (Falisci) (p. 80, 13 sq. B. = p. 152, 11 sq. D.) cf. fr. 24, 3 ex.

fr. 24, 4

7) φθονηθεὶς δ' ἐπὶ πλεον κατηγορήθη (Camillus) ὡς μηδὲν τὸ δημόσιον ἐκ τῶν Τυρρηλικῶν ὠφελήσας χρημάτων, κτλ. δ' ἐκ τούτων

9 Τυρρηλικῶν BC^c, τυραννικῶν A ἐκ—χρημάτων] Plutarchum (Cam. 12, 1) sapiunt.

οὕτω γὰρ αὐτόν οὐ τὸ πλῆθος μόνον, οὐδ' ὅσοι φιλοτιμίαν 6
 τινὰ πρὸς τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ εἶχον, ἀλλὰ καὶ οἱ πάντοι φίλοι συγ-
 γενεῖς τε αὐτῷ ὄντες ἐβάσκαλλον ὥστε μηδ' ἀποκρύπτεσθαι· δεο-
 μένου γὰρ αὐτοῦ τῶν μὲν καὶ συναγωνίσασθαι οἱ τῶν δὲ τὴν γε
 5 ἀποκλύουσιν θέσθαι, . . . ἀλόντι δ' αὐτῷ χρημάτων τε τιμήσειν
 καὶ τὴν καταδικὴν συνεκτίσειν ὑπέσχοντο. διὰ μὲν δὴ ταῦτα εὐχὴν
 τε ὑπ' ὀργῆς ἐποιήσατο χρεῖαν αὐτοῦ τὴν πόλιν σχεῖν, καὶ πρὸς
 τοὺς Ῥουτούλους πρὶν κατηγορηθῆναι μετέστη. M. 46 (p. 154).

Fr. 24, 5 vide inter 21, 3 et 22, 1.

4 οἱ inserui ex cod. 5 θέσθαι] lacuna, quam agnovit Bk., quod ad
 sententiam sarciri potest ex Plutarcheis apud Zon. 7, 22 (p. 51, 2 B. = p. 152,
 22 D.) πρὸς μὲν τὴν ψῆφον αὐτῷ βοηθήσειν ἀπέλειπαντο τιμήσειν Bk., τί-
 μησειν cod. 7 ὑπ' ὀργῆς restitui ex cod., ὑπὲρ γῆς Mai., ex quo περιοργῆς
 Bk. ἐποιήσατο Mai., ἐποιήσαντο cod. 8 πρὶν κατηγορηθῆναι eclogarii
 videtur. debebat saltem πρὶν καταδικασθῆναι.

Fr. 24, 7 (Dind. = Zon. 7, 21 4—11) vide p. 72 sqq.

[Zonaras 7, 22.]

σχετρισμῶνος et probabiliter quoque quae sequuntur οὕτω δὲ ὀργι-
 ζοντο κατ' αὐτοῦ, ὡς μηδ' οἴκτον αὐτοῦ τινα λαβεῖν ἐπὶ τῇ συμβάσει
 αὐτῷ συμφορῆ· τέθνηκε γὰρ αὐτοῦ νοσήσας ὁ ἕτερος τῶν υἱῶν, quamquam
 idem tradit Plut. *Cam.* 11, 2 (p. 80, 1S — 22 B. = p. 152, 15 — 20 D.).

5 8) πρὸς Ῥουτούλους μετέστη (*Camillus*) (p. 81, 7 B = p. 152, 28 D.) cf. fr. 24, 6.

fr. 24, 6

Ceterum cf. Schmidt., *über die Quellen des Zonaras* (Zon. ed. Dind. 6 p. XXXV, et Buettner-Wobst, *Comm. Fleckeisen.* p. 145.

RELIQUIAE LIBRI VII.

π. π. 869 25
(391)

ὅτι τῆς στρατείας τῶν Γαλατῶν αἰτία αὕτη ἐγένετο. οἱ Κλου-
σῖνοι πολέμῳ ἐπ' αὐτῶν κακωθέντες πρὸς τοὺς Ῥωμαίους χειρέρ-
γων, ἑλπίδα οὐκ ἐλαχίστην ἔχοντες, ἐπειδὴ τοῖς Οὐγιένταις καίπερ
ὁμοφύλοις οὔσιν οὐ συνήραντο, πάντως τινὰ ὠφελίαν παρ' αὐτῶν
εὐρήσεσθαι. ὡς δὲ ἐκεῖνοι τὴν ἐπικουρίαν οὐκ ἐψηφίσαντο, πρέ- 5
σβεις δὲ πρὸς τοὺς Γαλάτας πέμψαντες εἰρήνην αὐτοῖς ἔπραττον,
2 ταύτην παρὰ μικρόν (ἐπὶ γὰρ μέρος τῆς χώρας προσιεῖνέτο σφίσιν)
ἐποιήσαντο, συμπεσόντες δὲ τοῖς βαρβάροις ἐκ τῶν λόγων ἐς μάχην
τοὺς τῶν Ῥωμαίων πρέσβεις προσπαρέλαβον. οἱ οὖν Γαλάται χα-
λεπῶς ἐπὶ τῇ ἀντιτάξει αὐτῶν ἐνεγκόντες, τὸ μὲν πρῶτον ἀνταπ- 10
έστειλάν τινας ἐς τὴν Ῥώμην, αἰτιώμενοι τοὺς πρέσβεις· εἴτ'
ἐπειδὴ μήτε τιμωρία σφίσιν ἐγένετο καὶ χιλιαρχοὶ πάντες ἀπε-
δείχθησαν, θυμοῦ τε ἐπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄσχοι,

1 στρατείας M., στρατιᾶς VB Γαλατῶν] Galli Dioni Γαλάται, nun-
quam Κελτοὶ (Germani apud eum) Κλουσῖνοι VBM (acc. negl.), vs. 14
γλοσινοὺς B, γλοσινοὺς M, γλοσιανοὺς V 3 Οὐγιένταις Bk., βένταις VBM,
cf. ad fr. 5, 11 4 ὠφελίαν scripsi, cf. ad 38, 24, 3, ὠφέλειαν VBM 5 τὴν
(μὲν) ἐπικουρίαν Bk. 7 ταύτην (μὲν) παρὰ Bk. μικρόν] an συμικρόν?
Vide Ind. 8 συμπεσόντες Rk., συμπεσόντας Urs., συμπεσόν VBM 9 προσ-
παρέλαβον Urs., προσπαρέβαλον VBM 10 ἐνεγκόντες BM, ἐνεγκόντων V.

Zonaras Gallorum in Italiam incursionem enarrans 7, 23 sua
hausit e Plutarcho et Dione. Dionea haec sunt:

1) οἱ δ' Εὐρωπαῖοι Γαλάται, ὧν οἱ Ἀσιᾶται νομίζονται ἄποικοι . . .
(2, 81, 10 sq. B. = 2, 153, 2 sq. D.).

2) ἐν τούτοις δὲ λογχίσαντες οἱ Κλουσῖνοι μετὰ τῶν ἐκ Ῥώμης 5
πρέσβων ἐπέθεντο τοῖς Γαλάταις (2, 82, 1 sq. B. = 2, 153, 16 sq. D.).

3 Ἀσιᾶται] scripserit Dio (si haec iure ei attribuuntur) Ἀσιανοί, cf. fr.
101, 1; 38, 38, 4; 41, 61, 1; 48, 30, 1; 60, 23, 5 5. 6 in his Zonaras Dionem
potius (cf. fr. 25, 2) quam Plutarchum (cf. Cam. 17, 5) ante oculos habuisse
videtur.

καὶ Κλονσίονους ἐν ὀλιγωρίᾳ θέμενοι πρὸς τὴν Ῥώμην ὤρμησαν.
UR 2 (p. 373).

a. u. 364
(390)

ὅτι τοῖς Ῥωμαίοις δεξαμένοις τὴν τῶν Γαλατῶν ἐφοδὸν οὐδ' ³
ἀραπνεῦσαι ἐπὶρξεν, ἀλλ' ἀθήμερόν ἐς τὴν μάχην ἐκ τῆς πορείας
5 ὥσπερ εἶχον καταστάντες ἔπταισαν· πρὸς τε γὰρ τὸ ἀδόκητον τῆς
ἐπιστρατείας αὐτῶν καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὸ μέγεθος τῶν σωματίων
τὴν τε φωνὴν ξενικὸν τέ τι καὶ φρικῶδες φθεγγομένην ἐκπλαγέντες
τῆς τε ἐμπειρίας ἅμα τῆς τῶν τακτικῶν ἐπελάθοντο καὶ ἐκ τού-
του καὶ τὰς ἀρετὰς προήκοντο. πλείστον γὰρ τοι πρὸς ἀνδρείαν ⁴
10 ἐλιστήμι γέρει, ὅτι καὶ παροῦσά τισι τὴν Ῥώμην τῆς γνώμης σφῶν
βεβαίως καὶ ἐλλείπονσα καὶ ἐρείην προσδιαφθείρει πολλῶ μᾶλλον
ἢ εἰ μὴδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς προὔπηρχεν· ἀπειροὶ μὲν γὰρ πολλοὶ
πολλὰ θυμῶ βιαίως κατορθοῦσιν, οἱ δὲ δὴ τῆς εὐταξίας, ἣν ἂν
μάθωσιν, ἀμαρτάνοντες καὶ τὴν τοῦ φρονήματος ἰσχὺν προσαπολ-
15 λύνουσιν. ὅφ' ὧν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐσφάλησαν. M. 47 (p. 154).

1 Κλονσίονους] <τοὺς> Κλονσίονους Dind. 5 τε addidi ex cod. 7 φθεγγομένην] φθεγγομένην v. Herw., quod non displicet 11 πολλῶ] ita cod. ut coni. Mai., qui πολλὰ legerat 12 αὐτοῖς προὔπηρχεν Bk., αὐτῆς προσαπήλθεν cod. ἀπειροὶ Bk., ἀπειρία cod. πολλοὶ πολλὰ cod. ut coniecerat Bk., πολλὰ Mai.

[Zonaras 7, 23.]

3) καὶ τοσοῦτῳ τάχει ἐχρήσατο ὥστ' ἐπελθεῖν αὐτοὺς τῇ πόλει
μὴ προμαθόντων Ῥωμαίων τὴν ἐφοδὸν. τὸ μὲντοι θαυμάσιον προκαρτεῖ-
λαι αὐτοῖς τὴν ἐφοδὸν λέγεται. Μάρκος γὰρ Καίδικος νυκτὸς ποι βυ-
δίζω φωνῆς ἤκουσε λέγουσας "Γαλάται ἐργονται." εἰρηκότος δὲ τοῦτο
5 Μάρκου τῷ δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ, ἐν παιδίᾳ τὸν λόγον ἐποιοῦντο καὶ
γέλῳτι, ἕως αὐτάρτελοι οἱ Γαλάται σφῶν πλησίον ἐγένοντο. τότε δὲ
σπουδῆ ἐξελθόντες καὶ ἀτάκτως ἀγωνισάμενοι ἀισχύματα ἤττηντο. καὶ
πολλοὶ μὲν ἐν τῇ μάχῃ πεπτώκασι, πολλοὶ δὲ φεύγοντες ἐθνησκον κατα-
λαμβανόμενοι, πλείστοι δὲ καὶ ἐς τὸν ποταμὸν τὸν Τίβερην συνώσθησαν
10 καὶ ἐφθάρησαν· οἱ δὲ λοιποὶ σκεδασθέντες οἱ μὲν εἰς τὴν Ῥώμην ἐλθεῖν
ἠδυνήθησαν, οἱ δὲ ἀλλαγοῦ. οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ γινόντες τὸ γεγονός ἐν
ἀμμηχανίᾳ ἐγένοντο, καὶ ἀπογινόντες οὔτε τῶν τειχῶν φυλακῆν εἶβαντο
οὔτε τὰς πύλας τῆς πόλεως ἐκλείσαν, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτὴν ἐκλιμπάνοντες
ἔφευγον, οἱ δὲ σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις ἀνέδραμον εἰς τὸ Καπιτώλιον.
15 μόνον δὲ ὀγδοήκοντα ἄνδρες, οὓς οἱ μὲν ἱερεῖς εἰνάει φασιν, οἱ δὲ τοὺς

3 Καίδικος] Καίδικιος scripserit Dio ut Liv. 5, 32, 6. 46, 7, Plut. Cam. 14, 30, fort. Rom. 5 6 αὐτάγγελοι BC^c, αὐτάγγελτοι A 9 ἐς τὸν CA, εἰς B^c τὸν (alterum) om. C συνώσθησαν B corr., συνωθήθησαν C^c, συνωθήθησαν A (? tacet Dind.).

5 ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι οἱ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ ὄντες καὶ πολιορκούμενοι ἐλπίδα σωτηρίας πλὴν παρὰ τοῦ δαιμονίου οὐδεμίαν εἶχον. τὸ γὰρ δὴ θεῖον καίπερ ἐν παντὶ κακοῦ ὄντες ἐθεράπευον οὕτως ὥστε, ἐπειδὴ τι τῶν ἱερῶν ἐχρῆν ὑπὸ τῶν ποντιρίζων ἄλλοθὶ ποῦ τῆς πόλεως γενέσθαι, Καίσιων Φάβιος, οὗ ἡ ἱερουργία ἰκνεῖτο, 5 κατέβη τε ἐλ' αὐτὴν ἐκ τοῦ Καπιτωλίου στείλλόμενος ὥσπερ εἰώθει, καὶ διὰ τῶν πολεμίων διεξελθὼν τὰ τε νομιζόμενα ἐποίησε καὶ 6 αὐθιμερὸν ἀνεκομίσθη. θαναμάζω μὲν οὖν καὶ τῶν βαρβάρων ὅτι αὐτοῦ, εἴτ' οὖν διὰ τοὺς θεοὺς εἴτε καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν, ἐφείσαντο· πολὺ γε μὴν μᾶλλον αὐτὸν ἐκεῖνον ἐν θαύματι ποιοῦμαι 10 καθ' ἑκάτερον, ὅτι τε ἐς τοὺς πολεμίους μόνος κατέλθεῖν ἐτόλμησε, καὶ ὅτι διηγεῖται ἀναχωρησαί ποι ἀσφαλῶς οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐς τὸ Καπιτωλίον αὐθις ἐκὼν ἐπὶ προὔπτον κίνδυνον | ἀνεχώρησεν, ἐπιστάμενος μὲν ὀκνοῦντας αὐτοὺς τὸ χωρίον, ὃ μόνον 15 ἐτι τῆς πατρίδος εἶχον, ἐκλιπεῖν, ὄρων δὲ μηδ' εἰ πάντ' ἐπεθύμουν ἐκφυγεῖν δυναμένους ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν πολιορκούντων τοῦτο ποιῆσαι. V. 13 (p. 581).

f. 291v

1 οἱ insertum ex cod. 3 κακοῦ Bk., κακῶ cod., expungit v. Herw., iniuria, cf. Herod. 7, 118; 9, 118; 8, 52; Thuc. 7, 55, 1; Plat. rep. 579 B, quibus omnibus locis genitivum a librariis additum esse haud credibile. Vide praeterea 60, 9, 3; 71, 8, 3 et permultos eius modi locos in Indice 5 Καίσιων] Gaius Liv. 5, 46, 2; Val. Max. 1, 1, 11 οὗ corruptum videtur, <ἐς> ὄν v. Herw.; an ὄν? cf. Herod. 2, 36; 6, 57; 9, 26 οὗ ἡ ἱερουργία] ita cod. nisi quod ου ἡερουργία, errat Melber.

[Zonaras 7, 23.]

πρώτους Ῥωμαίων καθ' ἡλικίαν καὶ πλοῦτον καὶ γένος ἐνδύντες ἰσθῶς ἢ πολυτελεστάτας στολάς . . . (2, 82, 5—83, 1 B. = 2, 153, 22—154, 17 D.).

4) Οἱ δὲ Γαλάται τῇ ὑστεραίᾳ ἤλθον μὲν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, (ιδόντες δὲ τὰς πύλας ἠγεωργήσασαντες καὶ τὸ τεῦχος ἀφύλακτον Plut.) ἐπέσχον 5 καὶ οὐκ εἰσῆσαν (ἐνέδραν ὑποσπῆσαντες Plut.). τῇ δὲ τρίτῃ θρασύσαντες εἰσπεπῆδσαν καὶ εἶλον τὴν πόλιν (2, 83, 2—6 B. = 2, 154, 19—23 D.).

5) εἶτα καὶ τῷ Καπιτωλίῳ προσέβαλον· ὡς δ' ἐπὶ πολλὰς ἐπιχειροῦντες ἡμέρας οὐδὲν ἤγνον, partim in praesidiis agebant ad Capito-

1 καὶ πλοῦτον καὶ γένος BA^c, καὶ γένος καὶ πλοῦτον C 2 haec ex Dione hausta potius quam e Camilli vita Plutarchea 14, 2; 18, 6; 21, 2, quamquam Zonaras scribens ἐν παιδίᾳ—γέλωτι et ἀτάκτως—ἤτιμητο et fortasse ἐνδύντες—στολάς Plutarchum quoque ante oculos habuerit 4 μὲν om. A 4—7 contaminata haec ex Dione et Plut. Cam. 22, 1.

ὅτι ὁ αὐτὸς παρακαλούμενος τὴν ἡγεμονίαν ἐγχειρισθῆναι οὐχ 7
 ὑπέκρουσεν, ὅτι φεύγων τε ἦν καὶ οὐκ ἐμελλε κατὰ τὰ πάτρια αὐ-
 τὴν λήψεσθαι. οὕτω γάρ που νόμιμος ἀκριβῆς τε ἀνὴρ ἐγένετο
 ὥστε καὶ ἐν τηλικούτῳ τῆς πατρίδος κινδύνῳ διὰ φροντίδος τὰ
 5 καθήκοντα ποιεῖσθαι, καὶ μὴ δικαιοῦν παράδειγμα τοῖς ἔπειτα
 παρανομίας καταλιπεῖν. V. 14 (p. 582).

1 αὐτὸς] sc. Camillus, quod nomen pro αὐτὸς substituit Val.

[Zonaras 7, 23.]

lium, partim agrum vicinum populabantur (hoc ex Plut. Cam. 23, 1),
 καὶ ὑπὸ μέθης ἐσφάλλοντο· οἶνον γὰρ ἐντυγχόντες πολλῶ ἀκρατέστερον
 ἐχρῶντο αὐτῷ, μήπω πρότερον πόματος τοιούτου γευσάμενοι. (2, 83,
 16—22 B. = 2, 155, 3—10 D.).

6) γλῆπεως ἀνεσπύσας μόλις τε ἀναφραγισάμενος de Pontio Cominio
 dictum (2, 84, 21—85, 1 B. = 2, 156, 6 sq. D.).

7) οἱ δὲ βάρβαροι μεθ' ἡμέραν διόντες (καὶ καταμαθόντες ὅθεν ὁ
 Πόντιος προσέβη τῷ Καπιτωλίῳ Plut. Cam. 26, 1), (τοῦτο δ' ὑπετό-
 πασαν ἔκ τε τῶν ἀπερωρότων τῆς πέτρας θραυσμάτων καὶ τῆς πόας,
 10 ἢ πολλῆ ἐπ' αὐτῆς ἦν, τῆς μὲν ἀνεσπασμένης, τῆς δὲ συμπεπιλημένης),
 ἐκεῖθεν ἀναβῆναι νυκτὸς καὶ αὐτοὶ ἐβουλεύσαντο. καὶ ἐπεχείρησαν τῷ
 ἔργῳ, καὶ δυσχερῶς μὲν, ἀνῆσαν δ' ὁμως καὶ ἔλαθον ἄν. . . (2, 85,
 7—13 B. = 2, 156, 15—22 D.).

5 μόλις BC^c, καὶ μόλις A 5. 6 hoc quanquam invenitur in mediis Plu-
 tarcheis (Cam. 25, 2), Zonarae ipsius additamentum non videtur 8 τοῦτο
 BC^c, τοῦτον A 12 ἔλαθον ἄν. . .] Zonaras quanquam in sequentibus usque
 ad p. 87, 3 B. = p. 158, 1 D. Plutarchum secutus est (c. 27, 2—31, 1) tamen
 hic illic etiam Dionem ante oculos habuisse aut verborum Dioneorum memor
 fuisse videtur. Compara e. gr. ἀπαναστήναι (p. 86, 4 B. = p. 157, 5 D.), qua
 voce praeter Herodotum et Thucydidem Dio tantum usus est, cum Plutarchi
 ἀναχορεῖν (c. 28, 4) 13 difficile dictu utrum Dionem an Plutarchum (Cam.
 27, 4) ante oculos habuerit Tzetzes, Chil. 3, 830—840: Μάρκος δὲ Μάλιος ἀνὴρ
 τῆς Ῥώμης πορθηθείσης | ἐκ Γαλατῶν, κατάρχοντος τῷ τότε τούτων Βρέννου, |
 ὡς καὶ τὸ Καπιτωλίον ἐμελλον σχεῖν Γαλάται | νυκτὸς πρὸς τὴν ἀκρόπολιν
 λαθραῖος ἀνεβθόντες | κραυγῆς ἐκεῖσε τῶν χηνῶν μεγάλης γενομένης | ἔξεγε-
 θεις ἀνέροντας εἶδε τοὺς πολέμιους | καὶ οὓς μὲν παλιν θυρεῶ, οὓς δὲ τῷ
 ξίφει σφάπτων | τοὺς πάντας ἀπέώσατο καὶ ὀύεται Ῥωμαίους | ὅθεν αὐτὸν
 κεκληῆσσι κλήσιν Καπιτωλίον cf. v. 878 sq. Πλούταρχος τε καὶ Δίων καὶ
 Διονύσιος ὁμοῦ γράφουσι ταῦτα πάντα. Dionysius cum Gallos semper Κελ-
 τοὺς appellet de eo cogitandum non est. a Dione sine ulla exceptione Γαλάται
 vocantur, apud Plutarchum modo Γαλάται modo Κελτοί, c. 27 autem Γαλάται.
 Ceterum haec tam exilia sunt ut parum refert scire unde desumpta sint. cf.
 H. Haupt. Herm. 14, 440.

Dio Cassius.

6

[Zonaras 7, 23. 24.]

8) μακροῦ ἐξέλιπον ἄν (Romani) αὐτήν (urbem a Gallis devastatam). οὐδὲ γὰρ ἐπέβηοντο οὔτε τοῖς ἐν τέλει οὔτε τῇ γερουσίᾳ παρρακαλοῦσι καὶ συμβουλευούσι μὴ ἐκλιπεῖν τὸ ἄστυ, ὃ ἐκ τῶν πολεμίων ἤδη ἐσέσωστο, εἰ μὴ ἐν τῇ ἀγορᾷ πάντων περὶ τούτου βουλευομένων ἐκκρόνταρχοι φρουρὰν ἄγων τινὰ καὶ παρ' αὐτήν τὴν ἐκκλησίαν διῶν 5 τυγχίως "ἐνταῦθα στῆτε" πρὸς τοὺς αὐτῷ ἐπομένους ἐβόησεν, "ἐνταῦθα γὰρ δεῖ ὑμᾶς μεῖναι". θεῖα γὰρ προνοία ἐνόμισαν ταῦτ' εἰρησθαι, καὶ τοῦ μεταναστεῦσαι ἀπέσχοντο, πρὸς δὲ τὸν ἀναγκαιισμόν τῆς Ῥώμης σὺν προθυμίᾳ ἐτρέποντο. (2, 87, 3—11 B. = 2, 158, 1—11 D.). — In his Zonaram Plutarechum (Cam. 31, 3 et 32) expressisse haud 10 mihi credible. at quae sequuntur ex eo fluxerunt (C. 32, 3).

a. u. 365
(389)

9) ἀπαθὲς κακῶν αὐθιμερόν τοῖς πολίταις αὐτὸ ἀνεσώσατο (2, 88, 2 sq. B. = 2, 158, 27 sq. D.), de Sutrio a Camillo recepto dictum, frustulum Dioneum in mediis Plutarechis (Cam. 35) videtur. Etiam quae praecedunt καὶ ἀπροσδοκίως αὐτῷ προσβλήων, ἀρύλακτόν τε εὐρών 15 et quae sequuntur ἐθραύμβευσεν οὖν ἐπὶ τούτοις ἄγων τὰ ἐπινηκία καὶ ἐπὶ μέγα δόξης ἤρετο Dionis fortasse magis quam Plutarchi putanda sunt.

10) παραλάβον οὖν αὐτὸν τὸ πλῆθος ἀνήγαγεν εἰς τὸ Καπιτώλιον καὶ κατέσχον αὐτό. διὸ καὶ δικτάτωρ τὸ τέταρτον ἤρέθη ὁ Κάμιλλος. τῶν δὲ τῆς γερουσίας καὶ τῶν ἐν τέλει ἐς μέγα δόξος ἐμπεπωκότων καὶ 20 ἀπορούντων τί ἄν πράξειεν, δουλόσ τις αὐτοῖς προσελθὼν ζῶντα τὸν Καπιτωλίον σφίσι παραδώσειν ὑπέσχετο. λαβὼν οὖν ὑπλίτας καὶ τάξας αὐτοὺς ἀρσινῶς ἐνεδρεύειν ὑπὸ τὸ Καπιτώλιον, ὡς αὐτόμολος τῷ Καπιτωλίῳ προσηγορήκει, ἐπήγει τε αὐτὸν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ βοήθειαν παρὰ τῶν ἡμοδούλων αὐτῷ ἐπηγγέλλετο. καὶ ταῦτά οἱ διαλεγόμενος 25 ἀπήγαγε τὸν ἄνδρα πόρρω τῶν περιεστηκότων, ὡς δὴ τι κοινολογούμενος αὐτῷ ἰδιαιτάτα, καὶ ἤρέμα κατ' ἐκείνο τοῦ Καπιτωλίου προσήει καὶ ὃ ἢ ἐνέδρα ἐλελόγηστο, κἀκεῖθεν αὐτὸν κάτω ἀπώσατο· ὃς καὶ συλληφθεὶς ἀποκεκρίμματο πρὸς τὸ δικαστήριον. ὃ δὲ τὰς τε ἀριστείας κατέλεγε καὶ τὸ Καπιτώλιον τοῖς τε δικάζουσι καὶ τοῖς περιεστηκόσιν ἐδείκνυ, 30 ἤσποτον ὃν ἐκεῖθεν, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἐν αὐτῷ προσπερευκότων πολιτῶν ἀνεμίμησεν, ὡς ἐντεῦθεν κατακλᾶσθαι τοὺς δικαστὰς καὶ ὑπερτίθεσθαι τὴν ψῆφον. (2, 88, 9—89, 4 B. = 2, 159, 5—26 D.). Sequentia e Plutarecho (Cam. 36, 5—7) derivata videntur.

3 συμβουλευούσι BC^c, συμβασιλεύουσι A 4 ἐσέσωστο BC^c, ἔσωστο A
6 αὐτῷ ἐπομένους BC^c, ἐπομένους αὐτῷ A 18 ἀνήγαγεν BA^c, ἀνήγαγον C
recte fortasse 19 τὸ τέταρτον ἤρέθη BC^c, ἤρέθη τὸ τέταρτον A 22 σφίσι
παραδώσειν BC^c, παραδοῦναι σφίσι A 28 συλληφθεὶς C, ληφθεὶς BA^c
30 περιεστηκόσιν C, περιεστῶσιν BA^c.

ὅτι τοῦ Καπιτωλίνου κατέγνω ὁ δῆμος, καὶ ἦ τε οἰκία αὐτοῦ 26
κατεσκάφη καὶ τὰ χρήματα ἐδημεύθη, τό τε ὄνομα, καὶ εἰ δὴ που
εἰκὼν ἦν, ἀπηλείφθη καὶ διεφθάρη. καὶ νῦν δὲ πλὴν τῆς κατα- a. u. 370
σκαφῆς πάντα γίνεται ἐπὶ τοῖς τῷ κοινῷ ἐπιβουλευουσιν. ἐκρι- (384)
5 ναν δὲ καὶ μηδένα εὐπατριδὴν ἐν τῇ ἄκρᾳ κατοικεῖν, ὅτι καὶ ἐκεῖνος
ἐντανθοῖ οἰκῶν ἐτύγγαεν. ἡ δὲ δὴ συγγένεια ἢ τῶν Μαλλίων
ἀπεῖπε μηδένα σφῶν Μάρκον, ἐπεὶ οὗτος ὀνομάζετο, προσκα-
λεῖσθαι.

Καπιτωλῖνος μὲν οὖν τοσοῦτον τὸ διαλλάσσον κἂν τοῖς τρώ- 2
10 ποῖς κἂν τῇ τύχῃ ἔσχεν· τὰ τε γὰρ πολέμια ἀκριβῶσας εἰρηνεῖν
οὐκ ἠπίστατο, καὶ τὸ Καπιτώλιον ὃ ἐσεσώζει κατέλαβεν ἐπὶ τυ-
ραννίδι, εὐπατριδῆς τε ὧν οἰκέτου ἔργον ἐγένετο, καὶ πολεμικὸς
νομισθεὶς ἐν ἀνδραπόδου τρόπῳ συνελήφθη, κατὰ τε τῆς πέτρας
αὐτῆς ἀφ' ἧς τοὺς Γαλάτας ἀπέωσατο ἐρρίφη. V. 15 (p. 582).

15 ὅτι ὁ Καπιτωλῖνος κατεκρημνίσθη ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων. οὕτως 3
οὐτ' ἄλλο τι κατὰ χώραν ὡς πλήθει τοῖς ἀνθρώποις μένει, καὶ
<αἰ> εὐπραγία συκροῦς ἐς συμφορὰς ἀντιρρόπους προάγουσιν·

Fr. 25, 8 et 9 (Planudea) eiecta.

4 πάντα] πάντα <ταῦτα> Bk., idem vel ταῦτα v. Herw., <ταῦτα> πάντα
Schenk., primum praefero 7 οὔτως] aut οὕτως scribendum cum Rk., aut οὔτως
<οὔτως> cum Bk. 12 οἰκέτου ἔργον ἐγένετο] hanc posteriorum locutionem
illustrasse Wyttenb. *bibl. crit.* 3, 2 p. 16 monet Polak. — Dio hic significat id

quod narratum invenies apud Zon. 7, 24 (pag. sup.) πολεμικὸς] πολέμιος
v. Herw. At non *hostilis* hic requiritur, sed *bello strenuus* 14 ἀπέωσατο
Val., ἀπεωστο (sic) cod. 15 κατεκρημνίσθη Mai., κατεκρημνήσθη cod.

17 <αἰ> ins. Dind.

Non liquet utrum Dionis an Plutarchi vel Dionysii narrationem
secutus sit Tzetzes, *Chil.* 3, 843—855:

οὗτος ὁ Μάρκος Μάλιος ὁ καὶ Καπιτωλῖνος
ποτὲ καὶ ἀπιδύματι πεσὼν τῆς τυραννίδος
καὶ ψήφῳ μέλλων δικαστῶν ἀπάντων ἀναρρεῖσθαι
5 τὸ Καπιτώλιον εὐθύς ἐσώζετο βλεπόντων,
οἵπερ αὐτὸς ἐποίησε κλεινὰς ἀνδραγαθίας.
ἔως ὁ λέγων κατ' αὐτοῦ νοήσας τὰς αἰτίας
πρὸς ἄλλο δικαστήριον τῆν σύγκλητον μετέβη.
10 ὅθεν τὸ Καπιτώλιον οὐδ' ὅλως ἐωράτο,
ὡς γίνεσθαι ὑπόμνησιν ἐκεῖνου τῶν τροπαίων.
τότε δὲ κτείνουσιν αὐτόν. ἀλλὰ καὶ οὕτω πάλιν
ὄλον ἐμελαμφόρησε χρόνον ὁ δῆμος Ῥώμης
ἀποτιννὺς τὰς χάριτας τὰς τῆς ἀνδραγαθίας
15 καὶ τῆς χρηστότητος αὐτοῦ τοὺς ἀμμιήτους τρόπους.

δοῦχος κατὰ τι ἔθος ἀρχαῖον [ὁ ῥαβδοῦχος] ἔκρουσεν, ἐξεταράχθη, πρὸς τοῦτο οὐπω πρότερον τοιοῦτου τινὸς πεπειραμένη καὶ διεπτοήθη. γέλωτος οὖν ἐπ' αὐτῇ συγχροῦ καὶ παρὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ τῶν ἄλλων γενομένου, καὶ σκωφθεῖσα ὡς ἰδιώτις τῶν ἀρχικῶν 2
5 πραγματίων διὰ τὸ τὸν ἄνδρα αὐτῆς μῆποτε ἐν ἱγμεονίᾳ τινὶ ἐξιτάσθαι οὔσα, δεινὸν ἐποιήσατο, οἷά που ἄλλως τε καὶ ταῖς γυναῖξιν ἐκ μικροψυχίας συμβαίνειν πέφικεν, καὶ οὐ πρότερον ἀνῆκε δυσκολαίνοισα πρὶν πᾶσαν τὴν πόλιν θορυβῆσαι, ὥς που σμικρὰ καὶ τὰ τυχόντα πολλῶν τισι καὶ μεγάλων κακῶν αἴτια γίνεται,
10 ὅταν φθόνῳ τέ τις αὐτὰ καὶ ζηλοτύπως λαμβάνῃ. M. 49 (p. 155).

ὅτι δεινὸν ἐν κακοῖς προσδοκία σωτηρίας ἀναπεῖσαι τινα πι- 3
στεῦσαι καὶ τοῖς παραλόγοις. M. 50 (p. 156).

αἰεὶ γὰρ τι τοῦ τῆς πολιτείας κόσμου στασιάζοντες παρέλκον, 4
ὥσθ' ὑπὲρ ὧν τοὺς πολέμους πρὶν τοὺς μεγίστους ἀηροῦντο,
15 ταῦτ' ἐν τῷ χρόνῳ σύμπαντα ὡς εἰπεῖν οὐκ ἀστασιάστως μὲν, οὐ μέντοι καὶ χαλεπῶς κατακτῆσασθαι. M. 51 (ib.).

ὅτι Πούπλιος, τῶν πολιτῶν Ῥωμαίων στασιάζοντων πρὸς ἀλ- 5 a. u. 386
λήλους, ὀλίγου τούτους συνήλλαξεν. Λικίνιον γὰρ Στόλωνα προσ- (368)
εἴλετο ὄντα ἵππαρχον. ὅπερ καινοτομηθὲν τοὺς μὲν εὐπατριδας

1 [ὁ ῥαβδοῦχος] exp. Mai. 3 συγχροῦ] ἰσχυροῦ Naber. sine causa
τῶν] παρὰ τῶν Zon. cod. A, rectene? 8 θορυβῆσαι Mai., θεραπεῦσαι cod.
13 τοῦ cod. ut coni. St., που Mai. 15 ἐν τῷ χρόνῳ] τῷ χρόνῳ vel ὄν
χρόνῳ v. Herw. frustra, cf. 44, 27, 4; 52, 41, 2; 66, 18, 5; 66, 21, 2 17 Πού-
πλιος] P. Manlius dictator, cf. Liv. 6, 39 Ῥωμαίων add. eclogarius
18 Λικίνιον] ita cod. προσεἴλετο ὄντα ἵππαρχον] corrupta vel potius
mutila. προσεἴλετο (καίπερ ἐκ τοῦ πλήθους) ὄντα ἵππαρχον Reim., recte ut
videtur, nisi quod concinnius scribemus ἵππαρχον προσεἴλετο (καίπερ ἐκ τοῦ
πλήθους) ὄντα. Quod a Bk. in textum admissum, hunc locum adhuc tenet

[Zonaras 7, 24, 8. 9 (2, 89, 20 sqq. B. = 2, 160, 15 sqq. D.)]

ἀφρομένου δ' ἐκείνου τὴν θύραν ὁ ῥαβδοῦχος κατὰ τι ἔθος ἀρχαῖον
ἔκρουσε. διεπτοήθη δὲ πρὸς τὸν πάταγον ἢ γυνὴ οὐπω τούτου πεπει-
ραμένη· καὶ γέλωτος ἐπὶ τούτῳ καὶ παρὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ τῶν παρόντων
ἐγένετο, καὶ ὡς ἰδιώτις ἐσκώφη. τῇ δ' ἐν δεινῷ τὸ πρᾶγμα πεποίητο, 9 fr. 29, 2
5 καὶ τὸν ἄνδρα ἐς ἀρχὴν παραγγεῖλαι ἠρέθιζεν. ὁ γοῦν Στόλων ὑπὸ τῆς
γυναικὸς παρακινήθεις Λουκίῳ τινὶ Σεξτίῳ, ἀνδρὶ τῶν ὁμοίων, τὰ τοῦ
πράγματος κοινωσάμενος, ἄμφω δημαρχῆσαι κατεβιάσατο, καὶ τὸν κό- cf. fr. 29, 4
σμον τῆς πολιτείας συνέχσον, ὡς καὶ ἐπὶ τέσσαρσιν ἔτεσιν ἀναρχίαν γε-
νέσθαι τῷ δήμῳ· τὰς γὰρ τῶν εὐπατριδῶν ἀρχαιεσίας ἐνεπέδιλξον.

3 τῶν BC^c, παρὰ τῶν A 4 ἰδιώτις BC^c, ἰδιώτης A 6 ἀνδρὶ τῶν
ὁμοίων om. sed add. in marg. a m² C 7 κατεβιάσατο C, κατεβιάσαντο BA^c.

ἐλέγησεν, τοὺς δὲ ἄλλους οὕτως ἐπιγράμετο ὥστε μὴ κείνῃ τῆς ἐπι-
 6 αἰρεθῆναι. ἐκ γὰρ τούτου καὶ ἐς τὰλλα ἀνθυπείζαντές γέ τινα
 ἀλλήλοις ἕως ἂν κατηλλάγησαν, εἰ μήπερ ὁ Στόλων ὁ δήμαρχος
 τοιοῦτόν τι εἰπὼν, ὡς οὐκ ἂν πλοίην εἰ μὴ φράγοιεν, ἀνέπεισεν αὐ-
 5 τοὺς μηδενὸς ἀφείσθαι, ἀλλ' ὡς καὶ ἀναγκαῖα πάντα ὅσα ἐνεχει-
 ρίσαντο κατεργάσασθαι. V. 17 (p. 585).

Ἰππαρχον προσείλετο ὄντα δήμαρχον, id falsum esse arguunt verba § 6 εἰ μὴ-
 περ ὁ Στόλων ὁ δήμαρχος—ἀνέπεισε, quibus a nostro Stolone tribunus
 plebis eiusdem nominis distinguitur. Dio, cum Livio (6, 39, cf. 10, 8, 8) magistrum
 equitum Manlii Stolonem appellavit (non Calvum), nec tamen Stolonem eum,
 qui tribunatum plebis gereret, magistrum equitum dictum crediderunt. Quod mon-
 strum nobis obtrudit Plut. *Cam.* 39, 6 2 ὑστέρῳ Bk., ἐτέρῳ cod. 5 ἂν
 πλοίην Reim., ἀπίοιεν cod.

[Zonaras 7, 24, 10—13 (2, 90, 8 sqq. B. = 2, 160, 27 sqq. D.)]

- 10 καὶ ἐπὶ πλεόν ἂν ἔτι τοῦτο ἐγένετο, εἰ μὴ τις ἀγγελία κερκόμιστο
 (ἐπὶ τὴν Ῥώμην αὐθις ἐλαύνειν Κελτούς). ἅπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους ἀφέν-
 6 τες διάφορον, (δικτάτορα τὸ πέμπτον τὸν Κάμιλλον εἰλοντο) καὶ πρὸς
 τοὺς βαρβάρους ἐστράτευσαν. οὐ μὲν γὰρ κοινή, μονομαχία δὲ γέ-
 11 γονε πρότερον. Τίτος γὰρ τις Μάλλιος ἀνὴρ εὐπατριδῆς προσκεκουμένως
 τῷ πατρὶ παρεμελεῖτο καὶ διέτριβεν ἐν ἀρχῷ· εἶτα τῷ πατρὶ διηλλάγη,
 καὶ χιλιάρχος στρατοπέδου γενόμενος τῷ τε προκαλουμένῳ Κελτῷ πρὸς
 μονομαχίαν ἀντέστη καὶ νικήσας αὐτὸν τὸν στρεπτόν αὐτοῦ χρυσοῦν
 12 ὄντα ἐπαύεισε, καὶ Τουρκουάτος φορᾶν αὐτὸν ἐπακέκλιτο. συμμιξάν-
 των δὲ καὶ τῶν στρατευμάτων ἤτηντο οἱ Κελτοί, καὶ τῆς μὲν ἐπὶ τὴν 10
 Ῥώμην ὁμίης ἀπέσγοντο, τὴν δ' Ἀλβανίδα ἐλεγάτου. ἐλάσαντες οὖν
 αὐτοὺς οἱ Ῥωμαῖοι διαρπάσαι τὴν χώραν, ὡς κατακορεῖς γενόμενοι βρω-
 μάτων καὶ μέθης εὐεπιχειρητότεροι εἶεν, ἐπέθεντο σφίσι, καὶ αὐτῶν τε
 πολλοὺς διέφθειραν καὶ τὸ σφῶν εἶλον στρατοπέδον. ὁ δὲ Κάμιλλος εἰς
 τὴν Ῥώμην ἐπανελθὼν ἀπέθετο τὴν ἀρχήν. 15
- 13 Ἐκτοτε οὖν οἱ μὲν χιλιάρχοι, οἳ ἀντὶ τῶν ὑπάτων ἐγίνοντο, ἐσχο-
 λάκασι, ὑπάτοι δὲ ἀπεδείκνυντο ἐνίοτε μὲν εὐπατρίδαι, ἐκ δὲ τοῦ πλεθ-
 θους ἐνίοτε, ποτὲ δὲ καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ὁμοῦ. νόσον δ' ἐνσημῆσθαι τῇ
 Ῥώμῃ καὶ ὁ Κάμιλλος τέθηγε, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι πλεῖστα θανόντες τοῦ
 ἀνδρὸς ἠμιώθησαν.

1 sqq. cf. Liv. 6, 42, 5 2. 3 quae uncinis inclusi e Plutarcho (*Cam.* 40,
 1. 2) desumpta videntur 7. 10 Κελτῶ, Κελτοί Gallos paulo ante (§ 10) cum
 Plutarcho Κελτοῖς appellatos, hic reiecta forma Dionica (cf. p. 81 *adu. crit.*)
 eodem modo vocare pergit 12 ὡς] ἕως Buettner-Wobst, *Comm. Fleckeisen.*
 p. 150, 1, frustra 15 Ῥώμην BA^c, πόλιν C.

οὐκ ἔστιν οὐδὲν ζῶον θνητὸν οὐτ' ἄμεινον οὐτ' ἰσχυρότερον 30, 2
ἀνθρώπου. ἢ οὐχ ὁρᾶτε ὅτι τὰ μὲν ἄλλα πάντα κάτω κένυρε καὶ

a. n. 892
(302)

Fr. 30, 1 (Tzetz. Schol. ad Exeget. Hom. Il. p. 136, 17) vide infra, iuxta
Zonaram.

1 οὐτ'—οὐτ' Bk., οὐδ'—οὐδ' AB.

[Zonaras 7, 25, 1—4 (2, 91, 8 sqq. B. = 2, 161, 25 sqq. D.)]

25. Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τι συμβῆναι πάθος περὶ Δίῳν δὲ Κίσις 30, 1
τῆν Ῥώμην ἰσθόρηται. διαστῆναι γὰρ τὸ πεδίον λέ-
γεται τὸ μετὰ τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Καπιτω-
λίου ἐξάπιννα, μήτε σεισμοῦ προηγησαμένου μήτ' ἄλλου
τινός, οἷα συμβαίνειν εἶωθε φυσικῶς ἐπὶ τοιούτοις πα- 5
θήμασι. καὶ ἦν τὸ χάσμα διαμέμον ἐπὶ μακρόν, οὔτε
συνεργόμενον οἷως δὴ ποτε οὔτε μέντοι πληρούμενον,
καὶ ταῦτα χρόν τε τῶν Ῥωμαίων ἐς αὐτὸ συμφοροῦν-
των πολλῶν καὶ λίθους καὶ ἄλλων ὕλην παντοδαπῆν.
2 ἀποροῦσιν οὖν τοῖς Ῥωμαίοις χρησιμὸς ἐδόθη μὴ ἄλλως 10
τὸ διεστὸς συνελθεῖν, εἰ μὴ τὸ κρεῖττον αὐτῶν καὶ
δι' οὐ μάλιστα πλεῖστον ἰσχύουσιν εἰς τὸ χάσμα ἐμβάλ-
λουσιν· οὕτω γὰρ ἐκείνῳ τε παύσεται καὶ τῇ πόλει
ἔσται δύναμις ἀκατάλυτος. ἔμενε οὖν καὶ πάλιν τὸ
ἄπορον ἀπορούμενον, ἀσαφοῦς τυγχάνοντος τοῦ χρη- 15
σμοῦ. Μάκρος δὲ Κούρτις, ἀνὴρ εὐπατρίδης, νέος τῆν
ἡλικίαν, ὄραϊότατος τῆν μορφήν, βωμολαεότατος τῆν
ἰσχύν, ἀνδρειότατος τῆν ψυχὴν, φρονήσει διαπερήξας, τὸν
νοῦν συνείς τοῦ χρησμοῦ παρελθὼν εἰς μέσον ἐδήμη-
3 γήρῃσε λέγων "τί τῶν λογίων ἀσάφεια, ὃ Ῥωμαῖοι, 20
ἢ ἀμαθίαν ἡμῶν αὐτῶν καταψηφίζόμεθα; ἡμεῖς ἔσμεν
τοῦτο δὴ τὸ ζητούμενόν τε καὶ ἀπορούμενον. οὐ γάρ
τι ἄψυχον ἐμψύχου λογισθήσεται βέλτιον, οὐδὲ τοῦ
ἔννου καὶ ἔμφρονος καὶ λόγῳ κεκοσμημένου τὸ ἄνοον
4 ἄλογόν τε καὶ ἄφρον προσηθηθήσεται. τί γὰρ ἂν τις 25
ἀνθρώπου προκρίνειεν, ἵνα τοῦτο ἐς τῆν τῆς γῆς
βαλόντες διάστασιν αὐτῆν συναγάγομεν; οὐκ ἔστιν
οὐδὲν ζῶον θνητὸν οὐδ' ἄμεινον οὐδ' ἰσχυρότερον ἀν-

Δίῳν δὲ Κίσις 30, 1
σις Κοκκιαι-
νός, ὃ τὰ Ῥο-
μαίων συντά-
ξας, ἐκ θεομη-
νίας τῆς γενέ-
σθαι χάσμα περὶ
τῆν Ῥώμην καὶ
μὴ ἐπιμύσειν.
10 χρησμοῦ δὲ δο-
θέντος ἐπιμύσαι
τὸ χάσμα ἐὰν ὁ
κράτιστον Ῥο-
μαίοις ἐμβάλω-
15 σιν ἐν αὐτῷ,
Κούρτις τις
ἱππεὺς εὐγενής,
οὐδενὸς ἄλλου
συμβαλεῖν τὸν
20 χρησμὸν δυνα-
μένου, αὐτὸς ἐρ-
μηγύσας ἱπποῦ
ἴμοῦ καὶ ἀν-
θρώπου λέγειν.

fr. 30, 2

1^a συμβῆναι BC^c, συμβεβηκέναι A 2^a τὸ πεδίον λέγεται BC^c, λέγεται
το πεδίον A 5^a τοιούτοις BC^c, τοῖς τοιούτοις A 8^a τῶν CA^c, om. B
11^a διεστὸς Dind., διεστῶς BCA^c 14^a ἔσται Dind., ἔσεται BCA^c 20^a τί
z. t. l.] Aut interpungendum τί; aut inserendum μάλλον pro ἢ 26^a προκρί-
νειεν CA, προκρίνειεν B^c.

ἐς τὴν γῆν αἰεὶ βλέπει, πράττει τε οὐδὲν ὃ μὴ τροφῆς καὶ ἀφρο-
 δισιῶν ἔχεται, (οὐῖω καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς φύσεως ἐς ταῦτα κατακέρι-
 3 ται), μόνοι δὲ ἡμεῖς ἄνω τε ὄρωμεν καὶ τῷ οὐρανῷ αὐτῷ ὁμιλοῦ-
 μεν, καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τῆς γῆς ὑπερφρονοῦμεν, τοῖς δὲ δὴ θεοῖς
 αὐτοῖς ὡς καὶ ὁμοίοις οὖσιν ἡμῖν σύνεσμεν, ἅτε καὶ φρυτὰ καὶ 5
 ποιήματα αὐτῶν οὐ γῆνα ἀλλ' οὐράνια ὄντες; ὕφ' οὗ καὶ αὐτοὺς
 ἐκείνους πρὸς τὰ ἡμέτερα εἶδη καὶ γράφομεν καὶ πλάττομεν· εἰ
 γὰρ δεῖ δὴ τι καὶ θρασυνομένοιο εἰπεῖν, οὐτ' ἀνθρώπος οὐδὲν ἄλλο
 ἐστὶν ἢ θεὸς σῶμα θνητὸν ἔχων, οὐτε θεὸς ἄλλο τι ἢ ἀνθρώπος
 4 ἀσώματος καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀθάνατος. ταῦτά τοι καὶ συμπάντων 10
 τῶν ἄλλων ἕζον προφέρομεν· καὶ οὐτε τι πεζόν ἐστὶν ὃ μὴ τάχει
 καταλήγηθῆν ἢ ἰσχύι δαμασθῆν ἢ καὶ τέχναις τισὶ συλλήγηθῆν δουλού-
 μεθα, οὐτ' ἐνυδρον οὐτ' ἀεροπόρον, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα τὰ μὲν ἐκ
 τοῦ βουθοῦ μηδ' ὄρωντες ἀνέλκομεν, τὰ δὲ καὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ μηδὲ
 ἐξισινοῦμενοι κατασύρομεν. Max. Conf. flor. f. 211^v A (f. 241 B) 15
 (M. p. 532).

1 τε] δὲ Dind. perperam 2 ἔχεται,] pro interrogationis signo substitui
 virgulam, illud transposui post ὄντες vs. 6 8 δεῖ δὴ] δὴ δεῖ corr. m. rec. B
 9 ἄλλο τι B, ἀλλ' ὅτι A.

[Zonaras 7, 25, 4—6 (2, 92, 12 sqq. B. = 2, 162, 25 sqq. D.)]

11. 30, 3 θρώπου. εἰ γὰρ τι δεῖ καὶ θρασυνομένοιο εἰπεῖν,
 οὐτ' ἀνθρώπος οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ θεὸς σῶμα
 θνητὸν ἔχων οὐτε θεὸς ἄλλο τι ἢ ἀνθρώπος
 ἀσώματος κἀντεῦθεν ἀθάνατος, καὶ οὐ πόρρω
 τῆς θείας δυνάμεως ἀπηρτήμεθα. ταῦτα ἐγὼ 5
 5 μὲν οὕτω φρονῶ, ἀξιώ δὲ καὶ ὑμᾶς τῇ γνώμῃ
 προσθέσθαι ταύτῃ. καὶ μή τις οἰήσαιο ὅτι
 κληῖρον ποιήσομαι ἢ κόρην κελεύσω θαναεῖν ἢ
 μαιράκιον· αὐτὸς γὰρ ἐγὼ ἐκὼν ἐμαυτὸν ὑμῖν
 ἐπιδίδωμι, ἵνα σήμερον αὐτίκα κήρυκα πέμψῃτέ 10
 με καὶ προσβουτήν τοῖς χθονίοις θεοῖς, ἐσάμε-
 6 νον ὑμῖν αἰεὶ προστάτην καὶ σύμμαχον." ταῦτα
 εὐθέως ἀνέβη τε τὸν
 εἰπὼν ὁ Κούρτιος τὰ ὄπλα ἐνεδιδύσκετο, εἶτα
 ἵππον καὶ ὡς εἶχεν
 καὶ τοῦ ἵππου ἐπέβη. οἱ δ' ἄλλοι περιαλγῆς
 ἐλάσας ἱρωναῖς κατὰ
 ἐγίνοντο καὶ περιχαρεῖς, καὶ κοσμήματά τινα 15
 τοῦ φοικώδους ἐκεί-
 συμφορήσαντες οἱ μὲν αὐτὸν ἐκείνον αὐτοῖς ἐκό-
 νου βούρου ἐφέρετο.

2^a οὐδὲν ἄλλο BA^c, ἄλλο οὐδὲν C 9^a ἐγὼ ἐκὼν BA^c, ἐκὼν ἐγὼ C
 12^a ὑμῖν BA, ὑμῶν C^c.

[Zonaras 7, 25, 6—9 (2, 93, 2 sqq. B. = 2, 163, 10 sqq. D.)]

σμουν ὡς ἥρωα, οἱ δὲ τινα καὶ ἐς τὸ
 χάσμα ἐνέβαλλον. ἄρτι δ' ἐς αὐτὸ ἐνί-
 λατο ὁ Κούρτιος ἔφιππος καὶ ἡ τῆς γῆς
 συνήχθη διάσπασις, καὶ οὐδεὶς οὐκέτι οὔτε
 5 τὸ χάσμα οὔτε τὸν Κούρτιον ἐθεάσατο.
 ταῦθ' οὕτω τοῖς Ῥωμαίοις ἰσθόρηται· εἰ
 δέ τῳ μυθώδη κριθεῖη καὶ μὴ πιστά, ἕξε-
 στίν οἱ μὴ προσέξειν αὐτοῖς.

Τοῖς Ῥωμαίοις δὲ πόλεμοι αὐθις καὶ παρὰ Γαλατῶν καὶ ὑφ' ἐπέ- 7
 ρων ἐθνῶν ἐπὴνέχθησαν, ἀλλ' ἀπεκρούσαντο πάντας, τῇ μὲν ὑπάτους,
 τῇ δὲ δικτάτορας ψηφίζόμενοι. ὅτε καὶ τι τοιοῦτον συμβέβηκε. δικ-
 τάτωρ ἐλέχθη Λούκιος Κάμιλλος, Γαλατῶν κατατροχόντων τὰ ὑπὸ
 Ῥώμην. ὅς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ὀρυθήσας γνώμην εἶχε τριβεῖν τὸν και-
 ρὸν καὶ μὴ διακινδυνεύειν πρὸς ἀνθρώπους ἀπονοήα χρωμένους· ἔβρον γὰρ
 15 αὐτοῖς καὶ ἀσφαλέστερον ἀπορία τροφῶν ἐκτροχίσσειν ἤλιπσε. Γαλάτης 8
 δὲ τις εἰς μονομαχίαν τινα τῶν Ῥωμαίων προσκαλεῖτο. καὶ ἀντέστη
 αὐτῷ Οὐαλλέριος Μάρκος γιλιάρχων, ὁ τοῦ Μαξιμίου ἐκείνου ἐγγονος.
 καὶ λαμπρὰ μὲν ἡ μάχη προέβη ἀμφοῖν· ὁ μὲν γὰρ τῇ σοφίᾳ καὶ τῇ
 περιτειγίσει προέφερον, ὁ δὲ Γαλάτης τῇ ἰσχύϊ καὶ τῇ τόλμῃ· ἐπὶ πλεόν
 20 δ' ἐθανυμαστάθη ὅτι τῷ τοῦ Οὐαλλερίου κράνει κρούξ' ἐρουπτόμενος καὶ
 κρούζων εἰς τὸν βάρβαρον ἐνεχρῆμπετο, καὶ τήν τε ὄψιν αὐτοῦ ἐπετά-
 ρασσε καὶ τήν ὀρυθίαν ἐνεπόδιξε, μέχρις οὗ κατειργάσθη. διὸ ἀρκανακί-
 σαντες οἱ Γαλάται ὡς ὑπὸ ὄρνιθας ἤλαττωμένοι, θυμῷ αὐτίκα συνέμιζαν
 τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ κακῶς ἀπὸ τῆς τοῦ
 25 κήρακος συμμαχίας Κοροβίνος ἐπωνομάσθη.

Εἰσέπειτα δὲ τῶν στρατευμάτων στασιασάντων καὶ ἐμφυλίου πο- 9
 λέμου γενέσθαι μέλλοντος, κατηλλάγησαν οἱ στασιασάντες, νόμων τεθέν-
 των μίτ' ἄκοντά τινα τοῦ καταλόγου ἀπαλείφασθαι μήτε τὸν γιλιάρ-

6^a τοῖς BC^c, om. A 7^a τῳ μυθώδη BC^c, τῳ μυθώδει A 8^b quae de
 Curtio tradit Suidas s. v. *Μίβερνος* congruunt cum Excerpto Planudeo p. 531 M.
 desumpta haec ex scriptore Byzantino qui Dionysium 14, 11 secutus est
 11 τι BC^c, τοι A 19 προέφερον BC^c, διέφερον A 20 τοῦ CA^c, om. B
 21 κρούζων CA^c, κρούζων B 24 ἀπό] ὑπὸ Dind. 19—25 Ex Dione ut
 videtur Tzetzes quoque *Chil.* 3, 862—866:

ὁ Μάρκος ὁ Κοροβίνος δὲ Κοροβίνος ἐπεκλήθη,
 ὅτι ποτὲ μονομαχῶν μετὰ τινος βαρβάρου
 ἀρμιον ἔσχε κήρακα τῇ μάχῃ συνεροῦντι
 τοῖς ὀφθαλμοῖς πετόμενον ἐκείνου τοῦ βαρβάρου
 ἵως αὐτὸν ἀπέκτεινεν οὗτος ὁ Μάρκος τότε.

a. u. 405
(349)

a. u. 412
(342)

- a. u. 414?
(340) **32** ὅτι ὁ Δίων φησὶ “διόπερ πον, καίπερ οὐκ εἰωθὼς ἐκβολαῖς τοῦ λόγου χρῆσθαι, ἄλλως τε ἐλεμνίσθην αὐτοῦ καὶ τὴν ὀλεμπίδα προσέγραψα, ἵν’ ἐπειδὴ λανθάνει τοὺς πολλοὺς ὁ χρόνος τῆς μετοικισίως, ἐξηφανέστερος ἔξ’ ἐκείνων γένηται.” M. 52 (p. 156).
- a. u. 414
(340) **35** ταῦτά τε δὴ καὶ ἄλλα τινὰ τοιοντότροπα προετεινοντο, οὐκ ἔστι δὲ καὶ καταγράξιν τι αὐτῶν ἡλπιζον (εὐ γάρ, εἶπερ τινὲς ἄλλοι, γὰρ ἰδὼν Ῥωμαίων φρονήματα ἠρίστιστατο), ἀλλ’ ὅπως ἀποτυχόντες αὐτῶν πρόφρασιν ἐγκλημάτων ὡς ἀδικούμενοι λάβωσιν. M. 53 (p. 156).

Fr. 31 (Planudeum; ultima = Suid. s. v. Τορκουᾶτος) eiectum.

1 hoc fragm. (M. 52), quod inter M. 51 (a. circiter 384/370) et M. 53 (a. 414/340) collocari debet, coll. Liv. 8, 3, 6 referendum mihi videtur ad Alexandri Epirotae in Italiam migrationem, anno sec. Livium 414/340. ita quoque Gros. sed vox μετοικισίς obstare videtur.

Fr. 33 (U.⁹ 2) huc perperam insertum vide inter fr. 40, 47 et fr. 41.

Fr. 34 (Planudeum; cf. Suid. s. v. Κελοί, ἀμύσσειν, ἐπώνυμον, Κορβίρος) eiectum.

5 δὴ addidi ex cod. τοιοντότροπα] ita cod. 6 καὶ addidi ex cod. ἡλπιζον] sc. Latini, cf. Liv. 8, 4—6 7 ἀποτυχόντες Mai., ἐπιτυχόντες cod.

[Zonaras 7, 25, 9—26, 3 (2, 94, 7 sqq. B. = 2, 164, 14 sqq. D.)]

χρήσαντα ἑκατονταρχεῖν, καὶ τοὺς ὑπάτους καὶ ἄμφω ἐξὸν εἶναι καὶ ἐκ τοῦ πλήθους καθίστασθαι καὶ τὸν αὐτὸν μῆτε δύο ἅμα ἀρχὰς μῆτε τὴν αὐτὴν δις ἐντὸς δέκα ἀρχεῖν ἐπιών.

- a. u. 414
(340) 26. Λατῖνοι δὲ καίπερ ἔνσπονδοι τοῖς Ῥωμαίοις ὄντες ἀπέστησαν καὶ πόλεμον ἤρξαντο, ἐν φρονήματι γεγονότες ὅτι τε νεότητι ἤμαλλον καὶ 5 τὰ πολεμικὰ ἐκ τῆς ἀεὶ σὺν αὐτοῖς στρατείας ἀκριβοῶς ἤσκητο. οἱ δὲ τοῦτο γνόντες ἐξῆλθον, ὕπατον τὸν τε Τουρκουάτον τὸ τρίτον ἐλόμενοι καὶ τὸν Δέκιον, καὶ ἐμαχέσαντο αὐτοῖς κραταιὰν μάχην, κρίσιν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐκάτεροι νομίζοντες ἀκριβῆ τῆς σφετέρως τύχης τε καὶ 2 τῆς ἀρετῆς. ἔδοξε δὲ περιφανεστέρα ἢ μάχη καὶ διὰ τι συμβεβηκός. 10 τοὺς γὰρ Λατῖνους οἱ ὕπατοι καὶ ὁμοσκεύους καὶ ὁμοφώνους τοῖς Ῥωμαίοις ἔρωδες ἐφοβήθησαν μὴ τῶν στρατιωτῶν τινες σφαλοῦσι, τό τε οἰκεῖον καὶ τὸ πολέμιον μὴ ῥᾶστα διαγινώσκοντες. καὶ διὰ τοῦτο προεῖπον σφίσι τά τε ἄλλα παρατηρεῖν ἀκριβοῶς, καὶ καθ’ ἐαυτὸν μηδένα 3 μηδενὶ τῶν ἐναντίων συμβαλεῖν. τοῦτο δὲ τὸ παράγγελμα οἱ μὲν ἐτή- 15 ρησαν, ὁ δὲ τοῦ Τουρκουάτου παῖς, στρατευόμενος ἐν τοῖς ἵππευσι, καὶ πεμφθεὶς πρὸς κατασκοπὴν τῶν ἐναντίων, παρεῖδεν οὐκ ἀβλαβεῖς, ἀλλὰ

7 τὸν om. A 10 δὲ BA^c, γὰρ C 16 τοῦ BC^c, om. A.

Δίωνος ζ' βιβλίῳ "καὶ διὰ τοῦτό σε δικαιώσω, ἵνα ὡσπερ τὸ 2
τῆς ἀριστείας ἄθλον, οὕτω καὶ τὸ τῆς ἀνηκουστίας τίμημα ἀπο-
λάβῃς." Bekk. Anecd. p. 133 19.

ἦν μὲν δὴ παντὶ καταφανὲς ὅτι περισκοπήσαντες τὴν ἐκβασιν 4
5 τῆς τύχης πρὸς τὸ κρατοῦν ἔστησαν· οὐ μὴν ἐξήλεγξεν αὐτοὺς ὁ
Τορκουάτος, μὴ τι οἰδοῦντων σφίσις ἔτι τῶν πρὸς τοὺς Λατίνους
πραγμάτων νεωτερίσωσιν· οὐ γὰρ τοι τὰ πάντα τραχὺς, οὐδ' οἶος
ἐς τὸν υἱὸν ἐγένετο καὶ ἐς τᾶλλα ἦν, ἀλλὰ καὶ εὐβουλος καὶ εὐπό-
10 τῶν ἐναντίων ὁμοίως λέγεσθαι ὅτι τὸ τε κράτος τοῦ πολέμου
ὑποχείριον ἔσχε, καὶ εἰ καὶ τῶν Λατίνων ἠγγεῖτο, πάντως ἂν αὐ-
τοὺς νικῆσαι ἐποίησεν. M. 54 (p. 157). (usque ad ἐς τᾶλλα ἦν) et
V. 18 (p. 585) (ὅτι ὁ Τορκουάτος οὐ τὰ πάντα τραχὺς — ἐποίησεν).

1 Torquati verba ad filium. Liv. 8, 7.

Fr. 35, 3 (Planudeum) eiectum.

5 τύχης Mai., hodie ης tantum superest. an μάχης? ἔστησαν] sc. Sam-

nites, cf. Liv. 8, 10, 7. 8 et 8, 11, 2 6 Τορκουάτος] Τορκουά^τ cod. οἰδοῦν-
των Bk., δούντων cod. (non οἰδοῦντων) 7 τραχὺς cod. Peir., τραφ. cod.
Vat. 9 ὁμολόγητο Val., ὁμολογεῖτο cod. 11 ἠγγεῖτο] ἠγγετο Naber.

[Zonaras 7, 26, 3—5 (2, 95, 3 sqq. B. = 2, 165, 7 sqq. D.)]

μέντοι φιλοτιμίᾳ. ἐπεὶ γὰρ ὁ ἵππαρχος τῶν Λατίνων ἰδὼν αὐτὸν προσ-
1 ἴντα πρὸς μονομαχίαν προσκαλέσατο, καὶ μὴ δεξάμενον ταύτην διὰ τὴν
πρόρρησιν, παρώξυνεν εἰπὼν "οὐ σὺ μέντοι Τουρκουάτου υἱὸς εἶ; οὐ 4
σεμνύνει τῷ στραπτῷ τοῦ πατρός; ἢ πρὸς μὲν Γαλάτας ἀνθρώπους φθί-
5 ρους ἐρωσθε καὶ ἀνδρίζεσθε, τοὺς δὲ δὴ Λατίνους ἡμῶς φοβεῖσθε; τί
οὖν ἄρχειν ἡμῶν ἀξιοῦτε; τί δ' ὡς χείροσιν ὑμῶν ἐπιτάσσετε;" ἔκφρων
ἐγένετο ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, καὶ τῆς παραγγέλσεως ἐκὼν ἐπελάθετο, καὶ 5
μονομαχήσας ἐνίκησε, καὶ τὰ σκῦλα μέγα φρονῶν ἐκόμισε τῷ πατρί. καὶ 5
ὅς ἀθροίσας τὸ στρατεύμα "γενναίως μὲν" ἔφη "ὦ παῖ, ἐμαχέσω, καὶ
10 διὰ τοῦτό σε στεφανώσω· ὅτι δὲ τὸ προσταχθὲν οὐ παρετήρησας, καίτοι
καὶ ὡς υἱὸς παιθαρχεῖν καὶ ὡς στρατιωτῆς ἀναγκάζόμενος, διὰ τοῦτό σε
δικαιώσω, ἵνα καὶ τὸ τῆς ἀριστείας ἄθλον καὶ τὸ τῆς ἀνηκουστίας τί-
μημα λάβῃς." ταῦτ' εἰπὼν ἅμα τὸν τε στέφανον τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ
ἐπέθετο καὶ αὐτὴν ἐκείνην ἀπέτεμεν.

fr. 35, 2

2 προσκαλέσατο BA^c, προσεκαλέσατο C 3 οὐ σὺ μέντοι A^c, οὐ σὺ μὲν
B, καὶ σὺ μὲν C 4 σεμνύνει A, σεμνύνη BC^c 5 δὴ om. A 13 αὐτοῦ
om. C.

9 ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι καίπερ ἀχθόμενοι τῷ Τορκονάτῳ διὰ τε τὸν υἱὸν αὐτοῦ οὕτως ὥστε καὶ τὰ χαλεπώτατα τῶν ἔργων μαλλίανὰ ἀπ' αὐτοῦ ὀνομάσαι, καὶ διότι καὶ τὰ ἐπινίκια τεθνηκότος μὲν

Fr. 35, 5 (Tzetz. ad Lycophr. 1378, apud Diod. 21, 6, 2 Dind.) eiecti, licet incipiat ita: γράφει δὲ Δοῦρις Λιόδωρος καὶ Αλων. Pertinet ad pugnam apud Sentinum a. 459/295 commissum nec quidquam habet commune cum Dione nisi quod fortasse huius male memor Tzetzes Decium Fabii Rulliani collegam συστράτηγον Τορκονάτον vocavit.

Fr. 35, 6 (Planudeum) eiectum.

Fr. 35, 7. 8 vide pag. seq.

Exc. M. 56 (§ 7. 8) ante M. 55 (§ 9) collocavit Bk., recte fortasse, cf. Zon. 7, 26, 8. attamen ne hic quidem prorsus certum est fragmentorum ordinem esse perturbatum. Nam fieri potest ut Dio de moribus Torquati agens (cf. § 4) verba § 9 addiderit, post suo tempore triumphum mentionem iterum fecerit, nisi credere malis Zonaram Dioneam rerum seriem turbasse. Ego in re incerta excerptorum seriem, qualis est in codice, restitui.

1 Τορκονάτῳ Bk., Τορκονάτῃ cod. 2 χαλεπώτατα edidit Mai. nihil dubitans; hodie τατα tantum superest, reliqua prorsus evanida. spatium est 6—8 litt. χαλεπώτατα optime se habet, ἱταμώτατα Naber. quod non placet, πικρότατα v. Herw., ὀμώτατα idem (litt.), utrumque spatium non explet μαλλίανὰ Mai., μαλλίαννι (sic) cod. 3 ἐπινίκια Mai., ἐπ...ῖα cod. hodie.

[Zonaras 7, 26, 6—8 (2, 95, 19 sqq. B. = 2, 165, 27 sqq. D.)]

6 Εἶτα ὄναρ ἀμφοῖν τοῖς ὑπάτοις ἐν τῇ αὐτῇ νυκτὶ ὁμοίως φανὲν ἔδοξε λέγειν τῶν ἐναντίων κρατήσῃν, ἂν ὁ ἕτερος τῶν ὑπᾶτων ἑαυτὸν ἐπιδῶ. μετ' ἡμέραν οὖν ἀλλήλοις τὸ ὄναρ διηγησάμενοι συνέθεντο θεῖον εἶναι, καὶ πεισθῆναι δεῖν αὐτῷ ὁμολόγησαν. ἡμφισβήτησαν δὲ πρὸς ἀλλήλους, οὐχ ὅς ἂν σωθείη, ἀλλ' ὅς ἂν μᾶλλον ἑαυτὸν ἐπιδῶ· καὶ παρὰ 5 τοῖς πρώτοις τοῦ στρατοπέδου ἐδικαιολογήσαντο. καὶ τέλος ἤρρεσε σφίσι τὸν μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιῦ κέρως, τὸν δὲ ἐπὶ τοῦ λαίου παρατάξασθαι, καὶ ἰσώτερον ἂν ἐκείνων ἐλαττωθῆ, τὸν ἐπ' αὐτῷ τεταγμένον ἀποθανεῖν.

7 τοσαύτη δ' ἦν φιλοστμία αὐτοῖς περὶ τὴν ἐπίδοσιν ὡς εὐρεσθαι ἕκαστον τῶν ὑπᾶτων ἡττηθῆναι, ἵνα τύχη τῆς ἐπίδοσεως καὶ τῆς εὐκλείας τῆς 10 ἐξ αὐτῆς. συμβαλόντες δὲ τοῖς Λατίνοις μέχρι μὲν πολλοῦ ἰσοπαλῶς ἡγωνίσαντο, εἶτα τὸ κατὰ τὸν Δέκιον κέρας μικρόν τι τοῖς Λατίνοις ἐνέκλινεν. ὁ γνοὺς ὁ Δέκιος ἑαυτὸν ἐπιδέδωκε· καὶ τὰ ὄπλα ἐκδύς τὴν ἐπιθήτα ἐνέδου τὴν περιπόρφυρον. καὶ οἱ μὲν οὕτω φασὶν ἐφ' ἵππον ἀναπηρῆσαι αὐτὸν καὶ εἰσελάσαι πρὸς τοὺς πολέμιους καὶ ὑπ' ἐκείνων ἀπο- 15 θανεῖν, οἱ δὲ ὑπὸ συστρατιώτου πολιτικῶσ σαργῆναι. τέως δὲ τελευτή-

3 τὸ ὄναρ διηγησάμενοι BC^s, διηγησάμενοι τὸ ὄναρ A 4 αὐτῷ BA^s, αὐτὸ C καὶ ante ἡμφισβήτησαν ins. A 8 ἰσώτερον BA^s, ἰσώτερος C ἐκείνων BA^s, ἐκείνον (sic) corr. ex ἐκείνων C 13 τὰ om. B.

ἐκείνου τεθνηκότος δὲ καὶ τοῦ συνάρχοντος ἐώρτασεν, ὁμοῦς ἐπί-
ξαντός ποτε ἐτέρου στραῶς πολέμιου καὶ αἰθῆς αὐτὸν ἐς τετάρτην
ὑπατείαν προχειρίσαντο. οὐ μόντοι καὶ ἐκεῖνος ἄρξαι ἔτ' αὐτῶν
ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐξωμόσατο εἰπὼν ὅτι οὐτ' ἂν ἐγὼ ὑμῶν ἀνασχοί-
5 μῃν οὐθ' ὑμεῖς ἐμοῦ. M. 55 (p. 157).

ὅτι φησὶν ὁ Δίων "Θαναμάζω μὲν γὰρ εἰ ὁ θάνατος ὁ τοῦ Δε- 7
κίου τὴν μάχην ἀνῶρθωσε καὶ τοὺς μὲν νικῶντας ἤττησε, τοῖς δὲ
δὴ κρατομένοις νίκην ἔδωκεν, οὐ μὴν καὶ συμβαλεῖν ἔχω δι' ὃ
τοῦτ' ἐγένετο. ὅταν μὲν γὰρ τὰ πραχθέντα τισὶν ἐπιλέξωμαι (πολλὰ
10 γὰρ ἴδι, πολλοῖς τοιαῦτα συνερχθέντα ἴσμεν), οὐ δύναμαι τοῖς λε-
γομένοις ἀπιστήσαι· ὅταν δὲ δὴ τὰς αἰτίας αὐτῶν ἐκλογίσωμαι, 8
καὶ πάνν ἐς ἀπορίαν καθίσταμαι· πῶς γὰρ <ἂν> καὶ πιστεύσειέ
τις ἐκ τοιαύτης ἐνὸς ἀνδρὸς ἐπιδόσεως τοσοῦτο πλῆθος ἀνθρώπων
ἐς τε τὴν σωτηρίαν ὁμοίως καὶ ἐς τὴν ἐπικράτησιν μεταβαλέσθαι;
15 καὶ ταῦτα μὲν ὅπη ποτὲ καὶ δι' ἧς αἰτίας οὕτως ἔχει ζητεῖν ἄλ-
λοῖς μελήσει. M. 56 (p. 157).

ὅτι ἀνθυπαγόμενοι τοὺς Λατίνους ἐς εὐνοίαν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν 10
πολιτείαν αὐτοῖς ἔδωκαν, ὥστε καὶ τῶν ὁμοίων σφίσι μεταλαμβάνειν·
ὧν γὰρ ἀπειλοῦσι τὸν πόλεμον οὐ μετέδωσαν καὶ δι' ἧ το-
a. n. 416
(338)

5 ὑμεῖς ἐμοῦ] ita cod. 4—5 Cum Dione convenit lib. de vir. ill. 28.
De T. Manlio Torquato a. 543/211 idem tradit Liv. 26, 22 (cf. Val. Max. 6, 4, 1),
et tradidit itidem Dio (Zon. 9, 5, 6) 6 θαναμάζω μὲν γὰρ εἰ Dind., θαναμάζω-
μεν εἰ γὰρ cod., θαναμάζω μὲν εἰ ἄρ' Bk. ὁ τοῦ rescripsi ex cod., αὐτοῦ Mai.
11 ἐκλογίσωμαι Bk., ἐκλογίσωμι (sic) cod., ἐκλογίσωμι Mai. 12 <ἂν> add. Bk.
Fr. 35, 9 vide pag. sup.

17 ἀνθυπαγόμενοι] ita fuisse videtur, hodie fere evanuit. τοὺς Λατί-
ρους] aliquanto plus eclogarius Dionem facit dicentem, quam ipse dixisse videtur.
ex sequentibus enim patet secundum Dionem quoque non omnibus Latinis civi-
tatem Romanam datam fuisse. — eclogario quoque ἔδωκαν deberi videtur
19 μετέδωσαν Mai., μετέδωσαν cod.

[Zonaras 7, 26, 8. 9 (2, 96, 14 sqq. B. = 2, 166, 17 sqq. D.)]

σαντος τοῦ Δεκίου τοῖς Ῥωμαίοις ἡ νίκη καθαρῶς συνηγήθη, καὶ οἱ
Λατῖνοι πάντες ἐτρέπησαν, οὐ πάντως δὲ διὰ τὸν θάνατον τοῦ Δεκίου· fr. 35, 7
πῶς γὰρ ἂν τις πιστεύσειεν ἐξ ἐνὸς ἀνδρὸς τοιαύδε τελευτῆς τοσοῦτον
πλῆθος ἀνθρώπων τὸ μὲν φθαρῆναι, τὸ δὲ σωθῆναι καὶ νικῆσαι περι- fr. 35, 8
5 φανῶς; οἱ μὲν οὖν Λατῖνοι οὕτως ἤττηντο, ὃ δὲ γε Τουρκουάτος καὶ
τὸν υἱὸν ἀποκτείνας καὶ τοῦ συνάρχοντος τεθνηκότος ἐώρτασεν ὁμοῦς cf. fr. 35, 9
τὰ ἐπινίκια.

Εἰτ' αἰθῆς αὐτούς τε τοὺς Λατίνους ἐπαναστάντας κατεπολέμησαν, 9

1 τοῦ om. C 2 δὲ B, om. CA^c.

σοῦτους κινδύνους ἐπέσεισαν, ταῦτα τότε χρειήσαντες αὐτῶν αὐτ-
επάγγελτοι τούτοις ἐψηφίσαντο, τοὺς μὲν τῆς συμμαχίας, τοὺς
δὲ ὅτι μηδὲν ἐνεόχμωσαν ἀμειβόμενοι. M. 57 (p. 158).

a. u. 426 11
(528)

ὅτι διαγνώμην πρὸς Πριουερνάτας ἐποιήσαντο οἱ Ῥωμαῖοι, ἐρω-
τήσαντες τί παθεῖν τοιαῦτα δρωῶντες ἄξιοι εἶεν· οἱ ἀπεκρίναντο 5
θαροσύντως ὅτι ὅσα χρή τοὺς ἐλευθέρους ὄντας τε καὶ ἐπιθυμοῦν-
τας εἶναι. πνθομένου τε αὐθις τοῦ ὑπάτου “καὶ τί ποιήσετε ἂν
τῆς εἰρήνης τύχητε;” ἔφασαν ὅτι, ἂν μὲν ἐπὶ μετρίοις τισὶν αὐτὴν
λάβομεν ἡσυχάσομεν, ἂν δὲ ἀφόρητόν τι προσταχθῶμεν, πολεμή-
σομεν. θαυμάσαντες δὲ τὴν προθυμίαν οὐχ ὅπως τὰς σπονδὰς 10
πολὸν βελτίους σφίσι παρὰ τοὺς ἄλλους ἔδοσαν . . . M. 58 (ib.).

3 Hic fortasse inserendum fr. 2, 1 (primum Excerptorum incertae sedis)
ὅτι] ita cod. (non ἐπεὶ) 4 Πριουερνάτας Bk., Πριβερνάτας Mai. nihil adno-
tans, πριβερνάτας e cod. enotavit v. Herw., πριβενα . . . ego. Πριβερον Strab.
5, 3, 10 p. 237, Πριουερον Ptol. 3, 1, 54, Πριουερονος (adi.) Athen. 1 p. 26 e,
Πριουερονος (oppidum) et Πριουερνάται St. Byz. s. v. Latine Privernum, hodie
Píperno 7 πνθομένου Mai., πνθουμένου cod. ποιήσετε St., ποιήσητε cod.
ἂν reuocavi e cod., ἐὰν Mai. 8 ἂν μὲν evanuit fere 9 πολεμήσομεν St.,
πολεμήσωμεν.

[Zonaras 7, 26, 9 (2, 96, 23 sq. B. = 2, 166, 27 sq. D.)]

καὶ ἕτερα ἔθνη μάχῃς ὑπέταξαν, ποτὲ μὲν ὑπάτοις κεχρημένοι, ποτὲ
δὲ δικτάτορον.

1 ἕτερα ἔθνη BA^c, ἔθνη ἕτερα C.

RELIQUIAE LIBRI VIII.

Δίωνος ἡ' βιβλίῳ "ἦν γὰρ καὶ πᾶν αὐτὸς ἑαυτῷ πρὸς πάντα 36, 18^b
τὰ τοιαῦτα ἀρχῶν." Bekk. Anecd. p. 124 1.

ἀλλ' εὖ ἴσθι ὅτι αἱ μὲν ἀνήγεστοι ἐν τοῖς τοιούτοις τιμωρίαί 36, 1 a. u. 429
αὐτοῦς τε τοὺς δικαιομένους παραπολλύουσι διηθέντας ἢ ἀμεί- (325)
5 νους γενέσθαι καὶ τοὺς ἄλλους οὐδὲν μᾶλλον σωφρονίζουσιν· ἢ
γὰρ ἀνθρωπίνη φύσις οὐκ ἐθέλει ἑαυτῆς πρὸς τὰς ἀπειλάς ἐξι-
στασθαι, ἀλλ' ἢ δέους τινὸς ἀνάγκη ἢ θάρσους ὑβρεὶ ἀπειρίας τε 2
θρασυτητι καὶ ἐξουσίας προπετεία, ἢ καθ' ἑτέραν τινὰ συντυχίαν,
οἷα πολλὰ πολλοῖς καὶ παρ' ἐλπίδα συμβαίνει, τοὺς μὲν οὐδὲ ἐν-
10 θρημομένους τῶν κολάσεων ἀλλ' ἀλογίστως αὐτῶν | ἐς τὸ προκειμένον p. 158
φρομένους, τοὺς δὲ παρ' οὐδὲν αὐτὰς πρὸς τὸ τυχεῖν ὦν ὀρέγον-
ται ποιουμένους ἀμαρτάνειν ἀναπεῖθει. αἱ δὲ ἐμμελεῖς φιλανθρω- 3
πίαι τάναντία αὐτῶν πάντα διαπραττουσιν· ὑπὸ γὰρ τῆς ἐγκαίρου
συγγνώμης αὐτοὶ τε πολλάκις μεταβάλλονται, ἄλλως τε καὶ ὅταν
15 ἐξ ἀνδρείας καὶ μὴ καουργίας, ἐκ φιλοτιμίας καὶ μὴ πονηρίας τι
ποιήσωσι (δεινὴ γὰρ ἐστὶ καὶ δουλώσαι καὶ σωφρονίσαι φρόνημα
γενναῖον εὐλογος φιλανθρωπία), καὶ τοὺς ἄλλους ἐθελοντὰς ἄτε

Fr. 36, 18^b huc inserui de L. Papirio Cursore vel fortasse de Q. Fabio Maximo dictum. Coll. Liv. 10, 26 hoc praefert v. Gutschmid. *Hl. Schr.* 5, 556.

3 In marg. ΕΚ ΤΗΣ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΡΟΥΛΛΟΥ 4 παρ-
απολλύουσι restitui ex cod., προσαπολλύουσι Mai. 8 θρασυτητι hodie evanuit
11 αὐτὰς cod. ut coni. Bk., αὐτοῦς Mai. 13 αὐτῶν cod., αὐ' inde a. Bk.,
frustra, cf. 38, 44, 3 14 τε exstat in cod. 15 τι exstat in cod.

[Zonaras 7, 26, 9 (2, 97, 1 sqq. B. = 2, 166, 29 sqq. D.)]

Ἦν εἰς ἦν καὶ Λούκιος Παπείριος ὁ καὶ Κούρσωρ ἄνομι-
ζόμενος διὰ τε τὴν ἐξίν, ἦν γὰρ δρομικώτατος, καὶ διὰ τὴν
ἀσκησιν τὴν τοῦ δρόμου. μετὰ δὲ ταῦτα δικτάτωρ ὁ Παπείριος
ἐπὶ τοὺς Σαυνίτας ἐξέπεμψε μετὰ Φαβίου Ρούλλου ἱππάρχου.

1 Κούρσωρ CA^c, κούρσων B 2 τὴν τοῦ BC^c, τοῦ A.

- καὶ τὸ σιωπώμενον ὁρῶντας μεταρροθμίζουσι· παίθεται γὰρ πᾶς ἥδιον ἢ βιάζεται, καὶ ἐκούσιος ἀκούειν τοῦ νόμον βούλεται μᾶλλον ἢ ἀνάγκη, ὅτι τὸ μὲν αὐθαίρετον ὡς καὶ οἰκεῖον σπονδάζει, τὸ δὲ ἐξ ἐπιτάγματος ὡς καὶ ἀνελεύθερον ἀπωθεῖται. M. 59 (p. 159).
- 4 ὅτι τῆς μεγίστης καὶ ἀρετῆς καὶ ἐξουσίας ἐστὶν ἔργον οὐ τὸ φρονεῦσαι τινα (τοῦτο μὲν γὰρ καὶ ὑπὸ τῶν κακίστων καὶ ἀσφραγισμάτων πολλὰκις γίγνεται) ἀλλὰ τὸ φείσασθαι τινοσ καὶ τὸ σῶσαι τινα, ὃ μηδεὶς ἄλλος ἡμῶν ἀκοντός γέ σου δύναται.
- 5 βούλομαι μὲν ἤδη πεπαῦσθαι λέγων· τὸ τε γὰρ ψυχιδίον μου ζέχηκε καὶ τὸ φθῆγμα ἐνδίδωσι, τὰ τε δάκρυα τὴν φωνὴν ἐνίσχει, καὶ ὁ φόβος τὸ στόμα συνδεῖ. ἀλλ' οὐκ ἔχω πῶς ἀπαλλαγῶ· τὸ γὰρ πάθος ἂν . . ἄλλο δόξη σοι μὴ δο προφανόμενον οὐκ ἐπιτρέπει μοι σιωπῆσαι, ἀλλ' ὡς καὶ παρὰ τοῦθ' ὃ τι ποτ' ἂν τελευταῖον εἴπω τῆς σωτηρίας μοι τοῦ παιδὸς ἐσομένης, ἀναγκάζει με πλείω ὥσπερ ἐν εὐχαῖς λαλεῖν. M. 60 (p. 159).
- 6 τὸ τε γὰρ ὄνομα καὶ τὸ σχῆμα τῆς ἀρχῆς ἧς περιεβέβλητο ὤκνει καταλῦσαι· καὶ ἐπειδὴ ἔμελλε τοῦ Ρούλλου φείσεσθαι (τὴν γὰρ σπονδὴν τοῦ δήμου ἑώρα), ἐκείνῳ τε ἐπὶ πλείον ἀπιστῶν χαρῖσασθαι καὶ τοὺς νέους ἐπιστρέψαι μᾶλλον, ὥστε ἐξ ἀδοκίτου αὐ-

1 ὁρῶντας] ita cod. 2 τοῦ νόμον Bk., τὸν νόμον cod. 3 σπονδάζει cod. clare, ut coni. Bk., πον δόξει Mai. 5 ὅτι z. τ. λ. Hic incipit in cod. novum exc. Post ἀπωθεῖται spatium vacuum est. Sequitur τι i. e. ὅτι omisso o rubro colore pingendum. In marg. litt. rubr. περὶ τοῦ, ὅτι Mai., ἔτι Bk.

8 ἡμῶν Bk., ἡμῖν cod. 9 πεπαῦσθαι] παύσεσθαι aut ἐβουλόμην — ἂν pro βούλομαι proponit v. Herw.; Dio memor fortasse fuit Plut. *Phaed.* 100 B

10 ἐνίσχει v. Herw., ἀνίσχει cod. 11 συνδεῖ Mai., συνδεῖν cod. 12 . . ἄλλο | enotavi e cod. dubitans; spir. incert., inter ἄλλο et δόξη nihil fuisse videtur, prior littera evanida γ non fuit, γε μᾶλλον Mai., γε μὴ ἄλλο τι? Tafel.

δο] nihil dispexi praeter δο, sed littera sequens ξ mihi visa est ut Maio, qui δοξ τι et supplet δόξ(ει ἐπὶ) τι. Totus locus fortasse ita fere sciendus: τὸ γὰρ πάθος, ἂν γε μὴ ἄλλο τι δόξη σοι, μὴ (ἐν)δομιστῶς μοι προφανόμενον, cf. Thuc. 8, 87, 4 16 γὰρ] ita cod. (non γοῦν) ὤκνει] sc. Papius Cursor 17 τοῦ Ρούλλου restitui ex cod., qui . ἔν ρούλλου clare, διὰ Ρούλλου Mai. — *Rullianus Fast. Cap. (Chron. a. 354) a. 432. 439. 444. 445. 446. 453. 457. 459. Liv. 8, 29, 9, Val. Max. 2, 7, 8; 3, 2, 9; 5, 7, 1 (Rullianus codd. sed Rullianus Parid. ep.). Contra Rullus Fast. Hydal. (Chron. Pasch.) a. 432. 444. 446. 457. 458. 459. Cic. Phil. 5, 17, 48 Liv. 24, 9, 7; 30, 26, 8. Frontin. 2, 4, 2; 4, 1, 39 (hic Rutilius codd. nisi quod Rutilus cod. P.), de vir. ill. 31. 32 (codd. optimi; in illo rutilius, rutilianus alii, cf. Wyga in edit. a. l.), Plut. *Fab. Max.* 1, 2, Dio (Zonaras infra, ut 8, 1, 5) 19 τοὺς νέους dedi ex cod., τὸπον ἐναντῶ Mai.*

ἐπιστρέψαι Polak., cf. 46, 19, 7; 36, 22, 3; 52, 34, 5, ἐπιτρέψαι cod. ὥστε cod. recte; ὥστι more Herodoteo pro αἴτε, ὡς usurpatum 38, 15, 3; 48, 28, 3; 49, 36, 4; 52, 34, 2; 79, 16, 2 (cf. 56, 3, 5) quibus locis omnibus editores ὡς γε vel ὡς scribendum duxerunt ἐξ ἀδοκίτου rescripsi e cod., ἐξαρκῆ τῶ Mai.

τῷ συγγνώμης, ἠθέλησε. τὸ τε οὖν πρόσωπον συστρέψας καὶ τὸν
 ἄριμον ὀριμὸν ἐποβλέψας τὴν φωνὴν ἐπέτεινε καὶ εἶπε — καὶ σιωπῇ 7
 μὲν ἦν, οὐ μόντοι καὶ ἠσυχάζον, ἀλλ' οἷόν τι φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ
 γίγνεσθαι, αὐτῷ τε ἐπιστείνοντες καὶ πρὸς ἀλλήλους τονθορῶντες
 5 ἐν μὲν οὐδὲν λαλοῦντες ἐξιζούοντο, σωθῆναι δὲ δὴ τὸν ἵππαρχον
 ἐπιθυμεῖν ὑποπτεύοντο. ἰδὼν δὲ ταῦθ' ὁ Παπίριος καὶ φοβη-
 θεὶς <μῆ> καὶ νεοχωμῶσσί τι, τοῦ τε πάνυ ἀρχικοῦ, ὅπερ ἐς ἐπαν-
 ὄρθωσιν αὐτῶν ἐπὶ μεῖζον τοῦ καθήκοντος προσεπειποίητο, ἔστηκε,
 καὶ τὰ λοιπὰ μετριάζων ἐς τε φιλίαν ἑαυτοῦ καὶ προθυμίαν | αὐ-
 10 θις σῆμα ἀντικατέστησεν, ὥστε συμβαλόντας τοῖς ἐναντίοις ἀνδρά-
 σασθαι. M. 61 (p. 160).

p. 181

ὅτι νικηθέντες οἱ Σανῆται ἐπὶ Ῥωμαίων ἐπεκηρυκείσαντο 8
 τοῖς ἐν τῇ πόλει Ῥωμαίοις, τοὺς τε αἰχμαλώτους, ὄσους εἶχον αὐ-
 τῶν, πέμψαντές σφισι, καὶ τινος Παπίου, ἀνδρὸς ἐς τε τὰ πρῶτα
 15 τῶν παρ' αὐτοῖς ἀξιουμένου καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου πᾶσαν
 φερομένου, τὴν τε οὐσίαν καὶ τὰ ὄστα, ἐπειδὴ φθάσας ἑαυτὸν
 προαπεχρήσατο, διαρρίψαντες. οὐ μόντοι καὶ ἔτυχον τῆς εἰρή-

a. u. 432
(322)

1 ἠθέλησεν] restitui e cod. (ἠθέλη . .), ἐθελήθη Mai., ἐλελήθη v. Herw.
 συστρέψας edidi e cod., ἐπιστρέψας Mai. 2 ἐπέτεινε] forma media utitur Aesch.
 2, 157 εἶπε] in cod. nulla lacuna; apud Dionem procul dubio sequebatur ipsa
 Papii oratio, recepta fortasse tit. περὶ δημηγοριῶν, si eelogarius in marg. ad-
 notavit: ζητεῖ ἐν τῷ περὶ δημηγοριῶν (cf. fr. 13, 2), id hodie periit 3 μόντοι
 restitui e cod., μὲν Mai., μὴν v. Herw. 4 αὐτῷ Mai., αὐτοὶ cod. 6 ἰδὼν]
 in cod. hic novum fragm. incipere videtur 7 <μῆ> add. Mai. 10 ἀντι-
 κατέστησεν St., ἀντεκατέστησεν cod., ἀποκατέστησεν v. Herw. frustra, cf. 36,
 16, 3; 45, 11, 4; 51, 10, 3, Thuc. 2, 65, 9 συμβαλόντας Bk., συμβαλόντες
 cod. 12 ἐπεκηρυκείσαντο A, ἐκηρυκείσαντο MB 14 Παπίου Leuncl.,
 Παπιου AMB. Est Papius Brutulus ἐς τε A, ἔσται MB 15 ἀξιου-
 μένον Reim., ἀξιουμένων AMB, cf. Suid. s. v. ἀξιουμένον 17 προαπεχρή-
 σατο] ita AMB διαρρίψαντες St., διέρριψαν AMB fortasse recte (cf. Zon.),
 nam inconcinne haec excerpta esse possunt.

[Zonaras 7, 26, 9. 10 (2, 97, 5 sqq. B. = 2, 167, 1 sqq. D.)]

καὶ ἡττήσας αὐτοὺς ἠνάγκασεν ἐπὶ συνθήκαι συμβῆναι αἷς ἐκεῖνος ἐβού-
 λετο. ἀποθεμένου δὲ τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῦ ἐπανάστησεν αὐθις.

ὑπὸ δὲ Κορνηλίου Αὔλου δικτάτορος καὶ πάλιν πολεμηθέντες καὶ 10
 ἡττηθέντες διεκηρυκείσαντο πρὸς τοὺς ἐν τῇ Ῥώμῃ, τοὺς αἰχμαλώτους fr. 36, 8
 5 τε ὄσους εἶχον πέμψαντες αὐτοῖς, καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου Ῥου-
 τοῦλῳ, ἀνδρὶ δυνατῷ παρ' αὐτοῖς, ἐπιγράφοντας· οὐ τὰ ὄστα, ἐπεὶ φθά-
 σας ἐκεῖνος διεχειρίσατο ἑαυτὸν, διέρριψαν. οὐ μόντοι καὶ ἔτυχον τῆς

5 Ῥουτούλῳ CA^c, ῥουτούλλῳ B.

Dio Cassius.

7

νης· ἄπιστοί τε γὰρ δόξαντες εἶναι, καὶ πρὸς τὰς συμφορὰς ἐς παράκρουσιν τοῦ ἀεὶ κρατοῦντός σφιν σπένδεσθαι, οὐχ ὅσον οὐχ εὐροτό τι συμβατικόν, ἀλλὰ καὶ ἄσπονδὸν σφίσι τὸν πόλεμον παρεσκέυασαν. οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι, καίτοι τοὺς αἰχμαλώτους λαβόντες, ἀκηροκτὶ πολεμεῖν αὐτοῖς ἐψηφίσαντο. U^o 1 (p. 374). (ἄπιστοι — 5 παρεσκέυασαν Suid. s. v. παράκρουσιν, οὐχ ὅσον — παρεσκέυασαν Suid. s. v. οὐχ ὅσον, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι — ἐψηφίσαντο Suid. s. v. ἀκηροκτεῖ. cf. Suid. s. v. ἀξιουμένου).

- 10 πολλὰ μὲν δὴ οὖν καὶ ἄλλα τοῦ ἀνθρωπείου γένους θανάσειεν ἂν τις, οὐχ ἥμιστα δὲ τὰ τότε γενόμενα· οἷ τε γὰρ Ῥωμαῖοι 10 ἐπεραυχίσαντες, ὥστε μήτε κήρυκα ἔτι ἐπ' εἰρήνῃ παρὰ τῶν Σανυτιῶν προσδέχεσθαι ψηφίσασθαι καὶ προσελίπισαι καὶ αἰτοβοῖι πάντας αὐτοὺς αἰρήσειν, παθήματι δεινῷ περιέπεσον καὶ ἐν αἰσχύνῃ οἷα οὐ πάποτε ἐγένοντο, καὶ ἐκεῖνοι ἄλλως τε ὑπερδείσαντες καὶ ἐν μεγάλῃ συμφορᾷ τὸ μὴ σπείσασθαι ποιησάμενοι παν- 15 συδιὰ τε τὸ στρατόπεδον αὐτῶν ἐξώγησαν καὶ πάντας ὑπὸ τὸν ζυγὸν ὑπήγαγον· ἐς τοῦτο γὰρ αὐτοῖς ἡ τύχη περιέστη. M. 62 (p. 161).

- 11 αὶ εὐεργεσίαι ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον προαιρέσει εἰσί,

5 ἀκηροκτὶ MB, ἀκηροκτεῖ A Suid.

Fr. 36, 9 (Planudeum) eiectum.

16. 17 haec ex iis quae postea sequebantur addidisse videtur ecl. nam apud Dionem Herennius Pontius suos longa oratione adlocutus est (cf. § 11—14), quod fecit ante quam Romani sub iugum mitterentur. Ceterum Zonaras in excerpto ita ut eclogarius Constantinianus versatus esse videtur.

Fr. 36, 11 et 13 (ex Florilegio) Dionis esse eo probatur quod in florilegio reperiantur ordine quattuor excerpta 36, 11; 36, 13; 36, 14 in.; 46, 34, 2 (οὐ γὰρ ὁμοίως — ὁγλήσοντες), quorum primum adscriptum habet lemma δῶνος τοῦ Ῥωμαίου, duo postrema apud nostrum recurunt. Tum totus color dicendi Dioneus est. — Haec fragmenta ex orationibus ad Caudium habitis excerpta esse

[Zonaras 7, 26, 10. 11 (2, 97, 12 sqq. B. = 2, 167, 10 sqq. D.)]

- fr. 36, 10 εἰρήνης ὡς ἄπιστοι, ἀλλ' ἄσπονδον σφίσι ἐψηφίσαντο πόλεμον, καίτοι τοὺς αἰχμαλώτους λαβόντες, ὑπεραυχίσαντες οὖν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ αἰτοβοῖι πάντας αὐτοὺς αἰρήσειν ἐλίπισαντες, δεινῷ παθήματι περιέπεσον. ὑπερδείσαντες γὰρ οἱ Σανυτῆται καὶ ἐν συμφορᾷ ποιούμενοι τὸ μὴ σπεί- 11 σασθαι, καὶ ὡς ἀπεγνωσμένοι μαχόμενοι, καὶ λοχίσαντες ἐν τινι γόρῳ 5 κωλυπέρῃ καὶ στενῇ, τὸ τε στρατόπεδον εἶλον καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἐξώγησαν πανσυδιὰ καὶ πάντας ὑπήγαγον ὑπὸ τὸν ζυγόν, (τί δ' ἦν τὸ τοῦ

1 ἄπιστοι BC^c, ἄσπονδοι A 3 αὐτοὺς αἰρήσειν BA^c, αἰρήσειν αὐτοὺς C

4 συμφορᾷ BC^c, συμφορᾶς A 7 τί — ἰστορήται a Zonara additum videtur.

καὶ οὐθ' ὑπ' ἀνάγκης οὐθ' ὑπ' ἀγνοίας, οὐκ ὀργῆς, οὐκ ἀπάτης, οὐκ ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων γίνονται, ἀλλ' αὐθαίρετοι παρ' ἐκουσίας καὶ προθέμου τῆς ψυχῆς ἐπιτελοῦνται· καὶ διὰ ταῦτα καὶ τοὺς μὲν πλημμελήσαντάς τι ἐλεεῖν νοθευεῖν παιδεύειν, τοὺς δὲ 5 εἰ ποίησαντας θανατᾶζειν φιλεῖν ἀμείβεσθαι. καὶ ὅταν γε ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκάτερον γένηται, πολὺ πῶς μᾶλλον τοῖς ἡθεσιν ἡμῶν προσήκει τῶν ἀμεινόνων μνημονεῦειν ἢ τῶν ἀτοπωτέρων. Max. Conf. Flor. f. 46 (M. p. 535).

ὅτι αἱ διαφοραὶ εὐεργεσίαις παύονται· καὶ ὅσα ἂν τις ἐπὶ 12
10 μεῖζον ἔχθρας ἐλθῶν σωτηρίας ἀντὶ τιμωρίας παρὰ δόξαν τύχη, πολὺ μᾶλλον ἐκείνην τε ἐκὼν καταλύει καὶ ταύτης ἄσμενος ἠττάται· ὅσα τε τῶν ἄλλως πῶς διενεχθέντων οἱ ἐκ φιλίας ἐς ἔχθραν χωρήσαντες μισοῦσιν ἀλλήλους, ἐπὶ πλεῖον καὶ τῶν ἄλλως πῶς εὐεργετηθέντων οἱ ἐκ διαφορᾶς εἰ παθόντες φιλοῦσι τοὺς πεποι-
15 ἠκότας. καὶ Ῥωμαῖοι οὖν βούλονται μὲν καὶ μάλα πολέμῳ κρατιστεύειν, προσέτι δὲ δὴ καὶ ἀρετὴν τιμῶσι καὶ διὰ τοῦτο ἐν ἀμφοτέροις ἠναγκασμένοι τῇ τῆς ψυχῆς γενναιότητι τὸ κρατεῖν ἐπιχειροῦσιν, σπουδάζοντες αἰεὶ τὰ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις καθ' ὑπερβολὰς ἀμύνεσθαι. M. 63 (p. 161).

20 μέγα μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τῷ τοὺς ἀδικήσαντάς τι ἀμύνασθαι δεῖ ἰσχυροῦν, μεῖζω δὲ δόξαν ἐπὶ τῷ τοὺς εὐεργετησαντάς τι ἀμείβεσθαι ἔχειν. Max. Conf. Flor. f. 46^v (M. p. 536).

περὺνασι γὰρ πάντες ἀνθρώποι πλέον ἀλγεῖν ὢν ἂν ἀτιμα- 14
σθῶσιν ἢ χαίρειν ἐφ' οἷς ἂν εὐεργετηθῶσι, καὶ ῥᾶν γε ἐπεξέρ-

coniecit Mai, probabiliter; nam saepe in florilegio duo plurave excerpta Dionea, quae se excipiunt, ex uno loco sunt desumpta (vide fr. 40, 14. 15; 43, 13. 15), tertium autem fragm. (36, 14 in.) ad Herennii Pontii orationem referendum esse patet ex fragm. M. 64. Ceterum incertam hanc ratiocinationem esse quivis videt.

1 οὐθ' ὑπ' ἀνάγκης omissa a Maio addidi e codd. 4 τοὺς δὲ εἰ ποίησαντας θανατᾶζειν om. a Maio addidi e codd. 6 ἀνθρώπων] αὐτῶν? Bk. 7 ἡμῶν A, ἡμῶν B 12 ὅσα τε] ὅσα τε <μᾶλλον> v. Herw. frustra, cf. e. gr. 38, 44, 1; 39, 56, 4; 68, 13, 4 13 σοῦσιν ἀλλήλους evanida ἐπὶ revocavi e cod., cf. fr. 36, 30; 37, 2; 40, 36; 52, 1 al., τόσα Mai. 14 τοὺς πεποι-
15 ἠκότας] τοὺς <εἰ> πεποιηκότας v. Herw. recte ut videtur, at cf. fr. 18, 6
15 οὖν βούλονται] hodie οὖν . . ονται tantum dispicitur. an ὀρέγονται? μὲν καὶ μάλα πολέμῳ Bk., ἂν καὶ ἡμὶ πολέμῳ Mai., hodie haec perierunt; spatium est 20—23 litt. 16 προσέτι] evanuit. adscripsi in re praes. „aliud quid fuisse videtur“ ἀρετὴν] hodie et non discernitur 17 ἠναγκασμένοι] ἐγγεγυμνασμένοι Naber., ἠναγκασμένοι — ἐπιχειροῦσιν omissa a Maio attulit v. Herw. vix omnia ita in cod. leguntur 18 αἰεὶ τὰ ὅμοια] evanida καθ'] καὶ καθ' v. Herw. e cod. enotavit, καὶ ibi non exstat 19 περὺνασι γὰρ flor., ὅτι περὺ-
20 νασι palimps. 23 ὢν ἂν flor. cod. A et B et cod. palimps. ut videtur, ᾧ ἂν Bk. ex Maii lect.: ὢν (palimps.) et ᾧ ἂν (flor.) 24 ἂν praeib. flor., om. palimps.

χορταί τοῖς τι λυήσασί σηςας ἢ ἀνθυποκοροῦσι τοῖς εἰ ποιήσασι, τὴν τε κακοδοξίαν τοῦ τὸν σώσαντα μὴ δι' εὐνοίας ποιήσασθαι παρ' οὐδὲν πρὸς τὰ συμμέρονα αὐτῶν τιθέμενοι, καὶ τῷ θυμιον- μένῳ καὶ παρὰ τὸ λυσιτελοῦν σφῶν χαρίζόμενοι.

τοιαῦτα αὐτοῖς παρὰ τε τῆς ἐμφύτου φρονήσεως καὶ παρὰ 5 τῆς ἐκ τοῦ γήρους ἐμπειρίας οἱ τὸ αὐτίκα κεχαρισμένον ἀλλὰ τὸ ἔπειτα ἀλγεινὸν προσκοπῶν παρήρσεν. M. 64 (p. 162) et περὶ- κασι γὰρ πάντες — ποιήσασιν Max. Conf. Flor. f. 46^v (M. p. 536).

15 ὅτι οἱ Καπυνηοὶ τῶν Ῥωμαίων ἡττηθέντων καὶ ἐς Καπύην ἐλθόντων οὗτ' εἶπον αὐτοῖς δειρὸν οὐδὲν οὔτε ἔπραξαν, ἀλλὰ καὶ 10 τροφήν καὶ ἵππους αὐτοῖς ἔδωκαν καὶ ὡς κεκρατηκότας ὑπεδέξαντο· οὗς γὰρ οὐκ ἂν ἐβούλοντο διὰ τὰ προγεγονότα σφίσις ὑπ' αὐτῶν p. 182 16 κενικηζέσθαι, τοῦτοις | κακοτηχῆσασιν ἤλῃσαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ὡς τὰ πεπραγμένα ἤκουσαν, ἄποροι πανταχόθεν ἐγένοντο, μὴθ' ὅπως ἠσθῶσι τῇ τῶν στρατιωτῶν σωτηρίᾳ μὴθ' ὅπως ἀχθεσθῶσιν 15

1 τι λυήσασί palimps., λυήσασί τι flor. 2 τὴν τε Bk., τὴν δὲ cod. ποιήσασθαι Mai., ποιήσθαι cod. an πεποιῶσθαι? 7 ἀλγεινὸν] ἰγ evanida προσκοπῶν cod. (sed προσσκοπῶν) ut coni. Bk., προσκοπεῖν Mai. παρή- ρεσεν] Herennius Pontius 9 Καπυνηοὶ] „*ne non fuit, fortasse i*“ adnotavi in re praes. an Καπυνηοὶ? Vox fortasse profecta ab eclogario. Dio more latino (cf. Varr. l. L. 10, 16) Καμπανοὶ fr. 57, 46; 38, 7, 3 (ἢ τῶν Καμπαίων γῆ = ἢ Καμπαίος 35, 1, 4), 49, 14, 5 (Καμπαίων τῶν ἐν τῇ Καπύῃ οἰκούντων), et apud Zonaram 9, 2, 7; 9, 6, 5 et 8. Καμπανοὶ quoque Diod. 26, 11 et 17 (bis) sed Καπυνηοὶ 26, 10; 26, 12, 4. Καπυνηοὶ Pol. 9, 5 sed Καπυνηοὶ 3, 118 ut Steph. Byz. s. v. Καπύα. Καπυναῖοι App. Hann. 36. 37. 43, Καπυήσιοι Athen. 12 p. 528 a 11 αὐτοῖς Gros., αὐτοῖς cod. 13 τοῦτοις κακοτη- χῆσασιν ἤλῃσαν cod., τοῦτοις κακοτηχῆσαντας ἤλῃσαν Gros., τοῦτοις κακο- τηχῆσασιν ἤλῃσαν(?) Polak., an τοῦτοις κακοτηχῆσασιν συνήλῃσαν?

[Zonaras 7, 26, 11. 12 (2, 97, 20 sqq. B. = 2, 167, 20 sqq. D.)]

ζυγοῦ ἤδη μοι ἀνωθί που ἰστόρηται), οὐδένα μέντοι ἀπέκτειναν, ἀλλὰ τὰ τε ὅπλα καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἄλλα ὅσα εἶχον πλὴν ἐνὸς ἱματίου ἀφείλοντο, καὶ γυμνοὺς σφῶς ἀφῆκαν ἐπὶ συνθήκαις τοῦ τε τὴν χώραν αὐτῶν ἐκλιπεῖν καὶ συμμάχους σφίσις ἀπὸ τῆς ἴσης εἶναι. ἵνα δὲ τὰ τῆς ὁμολογίας καὶ παρὰ τῆς γεροσύνης βεβαιωθῶσι, τῶν ἱππέων ἐξακοσίους 5 εἰς ὁμηρείαν κατέσχον.

12 Οἱ δ' ὕπατοι Σπούριος τε Πιστοῦμιος καὶ Τιβέριος Καλοῦνιος μετὰ τῆς στρατιᾶς εὐθὺς ἀνεχώρησαν, καὶ νυκτὸς αὐτοὶ τε καὶ τῶν ἄλλων οἱ ἀξιολογώτατοι εἰς τὴν Ῥώμην εἰσῆλθουσαν, οἱ δὲ λοιποὶ στρατιῶται 10 κατὰ τοὺς ἀγρούς ἐσκαδίσθησαν. οἱ δ' ἐν τῇ πόλει τὰ πεπραγμένα 10 μαθόντες οὔτε ἠσθῆσαι τῇ τῶν στρατιωτῶν σωτηρίᾳ οὔτ' ἀχθεσθῆσαι

3 τοῦ τε τὴν BC^s, τοῦ τὴν A 6 Τιβέριος] Dio certe Tltos.

ἔχοντες· πρὸς μὲν γὰρ τὸ δεινὸν τῆς αἰσχύνης ὑπερήλγουν, ἀπα-
ξιοῦντες ἄλλως τε τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν Σαννιτῶν πεπονθέναι, καὶ
ἐβούλοντο ἂν πάντας αὐτοὺς ἀπολωλέναι, ἐλογοῦζόμενοι δὲ ὅτι,
εἴπερ τι τοιοῦτον συνεβεβήκει σφίσι, κἂν περὶ τοῖς λοιποῖς ἀπα-
5 σιν ἐκινδύνευσαν, οὐκ ἀκουσίως ἤκουον ὅτι ἐσώθησαν. M. 65 (ib.).

ὅτι τῆς σωτηρίας τῆς ἑαυτῶν πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ ἀναγκαῖον 17 a. u. 431
καὶ ἀνεμέσῃτόν ἐστι προνοεῖσθαι, κἂν ἐν κινδύνῳ τινὶ καταστῶσι,
πᾶν ὀτιοῦν ὥστε σωθῆναι πράττειν. M. 66 (p. 163). (320)

ὅτι συγγνώμη καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρὰ ἀνθρώπων δίδοται
10 τοῖς ἀκουσίον τι πράξασιν. M. 67 (ib.).

Δίων ἢ βιβλίῳ “καὶ προσποιῶμαι τὸ ἀδίκημα καὶ ὁμολογῶ 18^a
τὴν ἐπιουρίαν.” Bekk. Anecd. p. 165 13.

2 καὶ alterum habet cod. 4 κἂν St., καὶ cod. 6—12 verba Postumii.

[Zonaras 7, 26, 12—15 (2, 98, 11 sqq. B. = 2, 168, 4 sqq. D.)]

ἠδύναντο. πρὸς μὲν γὰρ τὸ δεινὸν ὑπερήλγουν, καὶ ὅτι παρὰ τῶν Σαν-
νιτῶν τοιαῦτα πεπόνθασιν, μείζον σφίσι τὸ ἄλλος ἐγένετο· λογιζόμενοι 13
δὲ ὡς εἰ πάντας ἀπολέσθαι συνέβη, καὶ περὶ πάντα ἂν ἐκινδύνευσαν,
ἐπὶ τῇ σωτῆρι ἤδοντο σωτηρίᾳ. ἐπικρύπτοντες δὲ τέως τὸ ἴδεσθαι, πέν-
5 θος ἐπεποιήμασιν, καὶ οὐδὲν ἐν τῷ κλιθεστικῷ τρόπῳ ἐπραξάν, οὐτ'
αὐτίκα οὐθ' ὕστερον, ἕως ἀντεπεκράτησαν· τοὺς δ' ὑπάτους μὲν παρα-
χρῆμα ἔπαυσαν, ἑτέροισι δ' ἀνθελόμενοι βουλήν ἐποιήσαντο. καὶ ἐδό-
κει μὲν σφίσι μὴ δεῖξασθαι τὴν σύμψασιν, ἐπεὶ δὲ ἀδύνατον ἦν τοῦτο 14 a. u. 431
δοῦσαι μὴ οὐγ' πρὸς τοὺς πράξαντας αὐτῆν τρέψαντας τὴν αἰτίαν, ὥκ- (320)
10 νουν μὲν τῶν ὑπάτων καταψηφίσασθαι καὶ τῶν ἄλλων, οἳ μετ' αὐτῶν
ὡς ἀρχῆς τινας ἄρχοντες τὰς σπονδὰς ἐποιήσαντο, ὥκνον δὲ καὶ ἀρεῖ-
ναι, ἵνα μὴ ἐφ' ἑαυτοὺς τὸ παρασπόνδημα περιστήσωσιν. αὐτοῖσι οὖν
ἐκείνοις τοῖς ὑπάτοις ἐπεκρινώσαντο, καὶ πρώτῳ γε τῷ Ποστουμίῳ τὴν
ψῆφον ἐπήγαγον, ὅπως αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ γνώμην ἀποσφίγηται, αἰσχύνῃ
15 τοῦ μὴ πάντας ἀδοξίας ἀναπλήσει. ὁ δὲ παρελθὼν εἰς τὸ μέσον ἔφη
μὴ δεῖν κυρωθῆναι τὰ ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένα παρὰ τῆς γερουσίας καὶ 15
τοῦ δήμου· μηδὲ γὰρ αὐτοὺς ἐκουσίως πράξει αὐτὰ, ἀλλ' ἀνάγκη συνε-
χρημένους, ἦν αὐτοῖς ἐπήγαγον οἱ πολέμιοι οὐκ ἐξ ἀρετῆς, ἀλλ' ἐκ δόλου cf. fr. 36, 17
καὶ ἐξ ἐνέδρας. οἱ γοῦν ἀπατήσαντες, εἰ ἀντηρατήθησαν, οὐκ ἂν δύ-
20 ναιντο δικαίως ἐγκαλεῖν τοῖς ἀνταπατήσασιν. ταῦτα τοῖνυν εἰπόντος καὶ
τοιαῦτα πολλά, ἐν ἀμυχανίᾳ ἢ γερουσία ἐγένετο· τοῦ δὲ Ποστουμίου cf. fr. 36, 18^a?

3 πάντα BA^c, ταῦτα C (superscr. πάντα m²) 4 ἠδοντο CA^c, ἠδονται B
6 ἀντεπεκράτησαν CA^c, ἀνταπεκράτησαν B 12 περιστήσωσιν BC^c, παραστή-
σωσιν A 15 ἀναπλήσει BA, ἐμπλήσει C 16 πεπραγμένα BC^c, κυρω-
θέντα A 20 ἐγκαλεῖν BC^c, ἐπεγκαλεῖν A ἀνταπατήσασιν BA^c, ἀπατήσασιν C.

- 19 ὅτι οἱ Σαννίται ὀργῶντες μήτε τὰς συνθήκας σφίσι τηρουμένας μήτε ἄλλην χάριν ἀντιδιδομένην, ἀλλ' ὀλίγους ἀντὶ πολλῶν ἐς παραγωγὴν τῶν ὅρων ἐκδιδόμενους, δεινῶς ἠγανάκτησαν, ἐπεθείαζόν τε τινα τοὺς θεοὺς ἐπιβόωμενοι καὶ τὰς πίστεις αὐτῶν προφροόμενοι, καὶ ἀπήτουν τοὺς ἀλόντας, ἐκέλευόν τε αὐτοὺς ὑπὸ τὸν αὐτὸν ζυγὸν γυμνοὺς ἐσελθεῖν ὅσπερ ἐλεηθέντες ἀφείθησαν, ἵνα
- 20 καὶ τῷ ἔργῳ μάθωσι τοῖς ἄπαξ ὁμολογηθεῖσιν ἐμμένειν. καὶ ἀπέπεμψαν τοὺς ἐκδοθέντας, εἴτ' οὖν ὅτι οὐκ ἠξίωσάν σφας μηδὲν ἠδικηχότας ἀπολέσαι, ἢ ὅτι τῷ δήμῳ τὴν ἐπιτορκίαν προσάψαι ἠθέλησαν καὶ μὴ δι' ὀλίγων ἀνδρῶν κολάσεως τοὺς ἄλλους ἀπο-
- 10 λῆσαι. ταῦτ' ἐπράξαν ἐλπίσαντες ἐκ τούτων ἐπειαιέ τι εὐρήσεσθαι. M. 68 (p. 163).
- 21 ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι τοῖς Σαννίταις οὐχ ὅτι χάριν τινὰ τῆς γούν τῶν ἐκδοθέντων σωτηρίας ἔσχον, ἀλλ' ὥσπερ τι δεινὸν ἐκ τούτου παθόντες ὀργῇ τε τὸν πόλεμον ἐποιήσαντο, καὶ κρατήσαντες τὰ
- 15 αὐτὰ αὐτοὺς ἀντειργάσαντο· τὸ γὰρ δίκαιον οὐκ ἐκ τοῦ ὁμοίου τῷ

Fr. 36, 15^b vide supra inter 35, 11 et 36, 1.

2 ἄλλῃ] evanuit ἀντιδιδομένην Bk., cf. Thuc. 3, 63, 4, Dio 40, 6, 1, fortasse sic cod. nam ἀναδιδομένην legit Mai., ἀντιδιδομένην v. Herw., ἀν διδομένην ego 3 ἠγανάκτησαν] τησαν periit ἐπεθείαζόν Gros. coll. Zon., ἐπεθει prorsus evanidum, (ἐπανόμ)αζον Mai. 4 τινα cod., τινας Mai. 5 ὑπὸ restitui e cod., εἰς Mai. τὸν αὐτὸν ζυγὸν evanuit, αὐτὸν ζυγὸν Mai., τὸ αὐτὸ ζυγὸν v. Herw. at ὁ ζυγός fr. 36, 22; Zon. 7, 26, 11 et 16; 8, 1, 8 7 μάθωσι] μάθω funditus periit, (δοκῶ)σι Mai., μά(θω)σι v. Herw. ἀπέπεμψαν Bk., ἀντέπεμψαν cod. 11 εὐρήσεσθαι Bk., εὐρήσασθαι cod. 13 γούν exp. v. Herw. nescio quare., cf. fr. 17, 7; 46, 2 15 ὀργῇ] ὀργῇ (μεῖζονι) v. Herw. frustra 16 αὐτοὺς Bk., αὐτοῖς cod.

[Zonaras 7, 26, 15. 16 (2, 99, 12 sqq. B. = 2, 169, 1 sqq. D.)]

καὶ τοῦ Καλούνου εἰς ἐκαστοὺς τὴν κίτιαν ἀναδεγμένον, ἐψηφίσθη μήτε κρυπθῆναι τὰ ὁμολογημένα ἐκείνους τε ἐκδοθῆναι.

- 16 ἀπήχθησαν οὖν καὶ ἄμφω οἱ ὕπατοι καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες οἱ ἐπὶ τοῖς ὅροις παρουσιάσαντες εἰς τὸ Σαννίον. οὐ μέντοι αὐτοὺς οἱ Σαννίται ἐδέξαντο, ἀλλὰ τοὺς ἀλόντας ἀπήτουν ἅπαντας, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπεβόωντο καὶ ἐπεθείαζον, καὶ τέλος τοὺς ἐκδοθέντας ἀντέπεμψαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐκείνους μὲν ἀσμένως ἀπέλαβον, τοῖς δὲ Σαννίταις ὀργῇ τὴν μάχην ἐπήγαγον. καὶ κρατήσαντες τὰ ὅμοια σφίσιν ἐποίησαν καὶ ὑπὸ
- fr. 35, 19
- fr. 36, 21

5 ἀλόντας BC^c, ἄλλους A 6 ἀντέπεμψαν BC^c, ἀπέπεμψαν A? (ita Melber., tacet Dind.) 8 καὶ κρατήσαντες — ἀνθυπήγαγον om. C.

νομιζομένῳ καὶ ἐν τοῖς ὄπλοις ὡς πλήθει κρίνεται, οὐδ' ἀνάγκη
 τίς ἐστὶ νικᾶν τοὺς ἀδικουμένους, ἀλλ' ὁ πόλεμος αὐτοκρατορ ὢν
 τὰ τε ἄλλα πρὸς τὸ τοῦ κρατοῦντος συμφέρον τίθεται καὶ τὴν
 τοῦ δικαίου νόμισιν ἐς τοῦναντίον κολλάζει περισίτισιν. M. 69 (ib.).

5 ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι Σαννιτῶν κρατήσαντες τοὺς αἰχμαλώτους ὑπὸ 22
 τὸν ζυγὸν ἀνθροπήραγον, ἐξαρχεῖν σφίσι νομίσαντες τὴν τῆς ὁμοίας
 αἰσχύνῃς ἀνταπόδοσιν. | οὕτω μὲν ἢ τύχη πρὸς τὰ ἐναντία τοῖς
 ἀμφοτέροις ἐς βραχύτατον περιστάσα, καὶ τοὺς Σαννίτας ὑπ' αὐ-
 τῶν τῶν ὑβρισθέντων τὰ αὐτὰ ἀντιποιήσασα, διέδειξε καὶ ἐν τούτῳ
 10 τὸ ὄλον αὐτῆ δύναμένη. M. 70 (p. 164).

ὅτι ὁ Παπίριος στρατεύσας ἐπὶ τοὺς Σαννίτας καὶ καταστή- 23
 σας αὐτοὺς ἐς πολιορκίαν προσήδρανε σφίσι. κἂν τούτῳ ὀνειδί-
 σαντός τινος αὐτῷ ὅτι οἴνῳ πολλῷ ἐχρήτο, ἔφη ὅτι τὸ μὲν μὴ
 εἶναι με μεθυστικὸν παντί που δῆλον ἐκ τε τοῦ πρωιαίτατά με
 15 ὀρθρεῦσθαι καὶ ἐκ τοῦ ὀψιαίτατα καταδαρθάνειν ἐστίν· διὰ δὲ
 (τὸ) τὰ κοινὰ αἰεὶ καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ ὁμοίως ἐν φρον-
 τίδι ποιεῖσθαι, καὶ ὑπὸ τοῦ μὴ δύνασθαι ἑαδίως ὑπνου λαχεῖν,
 τὸν οἶνον κατακοιμήσοντά με παραλαμβάνω. M. 71 (ib.).

ὅτι ὁ αὐτὸς ἐφοδεύων ποτὲ τὰς φυλακὰς καὶ μὴ εὐρὸν τὸν 24
 20 Πραίνεστίνων στρατηγὸν ἐν τῇ τάξει ὄντα ἡγανάκτησεν, εἵτα μετα-
 πεμψάμενος αὐτὸν ἐκέλευσε τῷ ἑραβδούχῳ τὸν πέλεκυν προχειρί-
 σασθαι· ἐκπλαγέντος τε αὐτοῦ πρὸς τοῦτο καὶ καταδείσαντος, τῷ
 τε φόβῳ αὐτοῦ ἠρκέσθη καὶ οὐδὲν ἔτι δεινὸν αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλὰ
 ῥίξας τινὰς παρὰ τὰ σκηνώματα οὔσας ἐκκόψαι τῷ ἑραβδούχῳ,
 25 ἵνα μὴ τοὺς παριόντας λυπῶσι, προσέταξεν. M. 72 (ib.).

1 ἐν del. Gros. τῷ νομιζομένῳ coniungens cum κρίνεται praeter neces-
 sitatem cf. fr. 57, 17 7 τοῖς] αὐτοῖς Bk. quod placet 8 ἐς βραχύτατον
 corruptum, ἐς βρ hodie non dispicitur, διὰ βραχύντατον? Bk. 15 ὀψιαί-
 τατα Mai., ὀψαίτατα cod. ut vid. 16 (τὸ) τὰ] τὸ Mai., unde τὸ (τὰ) Bk.,
 sed τὰ exstat in cod. non τὸ καὶ ante μεθ' inserui e cod. 18 κατακοι-
 μήσοντά St., κατακοιμήσαντά cod. 19 τὸν cod., τῶν Mai., τὸν τῶν Bk.,
 τὸν solum eclogarius dederit 20 Πραίνεστίνων Mai., πραινεστίνων cod.
 22 τε αὐτοῦ cod., δὲ αὐτοῦ Bk. 25 λυπῶσι προσέταξεν] hodie charta super-
 ducta legi nequeunt.

[Zonaras 7, 26, 16 (2, 99, 21 sqq. B. = 2, 169, 11 sqq. D.)]

τὸν ζυγὸν αὐτοὺς ἀνθροπήραγον καὶ ἑρῆκον, μηδὲν ἄλλο κελὸν δρᾶσαν-
 τες. καὶ τοὺς σφετέρους ἰππεῖς, οὓς ὡς ἐμήρους κατεῖχον οἱ Σαννίται,
 ἀπαθεῖς ἐκαρμίσαντο.

fr. 36, 22

2 οὓς om. C.

25 *ὅτι αἱ εὐπραγία οὐ πᾶν τοῖς πολλοῖς παραμένουσιν, ἀλλὰ καὶ συχνοὺς ἐς ἀφύλαξιαν παραγαγοῦσαι φθείρουσιν. M. 73 (p. 165).*

a. u. 442 26
(310)

ὅτι Παπίριον δικτάτορα προεβάλλοντο οἱ ἐν τῷ ἄστει, καὶ δεισασατες μὴ ὁ Ρούλλος οὐκ ἐθέλῃσῃ αὐτὸν διὰ τὰ συμβάντα οἱ ἐν τῇ ἰσχυρίᾳ εἰλεῖν, ἐπειψαν πρὸς αὐτὸν δεόμενοι [οἱ] τὰ κοινὰ 5 πρὸ τῆς ἰδίας ἐχθρας προτιμῆσαι. καὶ ὅς τοῖς μὲν πρέσβεσιν οὐδὲν ἀλεξιόνατο, ἐπειδὴ δὲ νῦν ἐγένετο (νυκτὸς γὰρ πάντως ἐκ τῶν πατρῶων τὸν δικτάτορα ἔδει λέγεσθαι), εἰπέ τε αὐτὸν καὶ εὐκλειαν ἐκ τούτου μεγίστην ἔλαβεν. V. 19 (p. 585).

a. u. 458 27
(296)

ὅτι Ἀππίος ὁ τυφλὸς καὶ ὁ Οὐλοῦμνιος διεφέροντο πρὸς 10 ἀλλήλους· ἀφ' οὗπερ Οὐλοῦμνιος τοῦ Ἀππίου προεγκρόντος ποτὲ αὐτῷ ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτι σοφώτερος ἔφ' ἑαυτοῦ γεγονὼς οὐδεμίαν οἱ χάριν εἰδείη, αὐτὸς μὲν καὶ γεγονέναι οὕτως σοφώτερος καὶ ὁμολογεῖν τοῦτ' ἔφη, ἐκεῖνον δὲ μηδὲν πρὸς τὰ τοῦ πολέμου πράγματα ἐπιδεδωκέναι. M. 74 (p. 165).

15

1 ad fr. 36, 25 confer Liv. 9, 18, 8 τοῖς cod., τι Bk. παραμένουσιν — καὶ] cf. ad 10 sqq. 2 φθείρουσι v. Herw. e cod., φ . . . ρουσιν ego, φέρουσι Mai. errore 3. 8 δικτάτορα Bk., δικτάτωρα cod. 5 [οἱ] exp. Val. tacite 9 μεγίστην Val., μεγίστη cod. 10 sqq. ὅτι Ἀππίος ὁ τυφλός, περ Οὐλοῦμνιος, σι ὅτι σοφώτερος, τὸς μὲν καὶ γεγονέναι οἱ, δὲ μηδὲν πρὸς τὰ hodie charta tecta legi nequeunt Οὐλοῦμνιος Bk., βολοῦμνιος cod. 12 σοφώτερος] σοφώτερος (λέγειν) Bk., cf. Liv. 10, 19, 6 sqq. 13 εἰδείη] η evanidum οὔτως Mai., hodie τως tantum legi potest, ὄντως ego olim frustra.

[Zonaras 8, 1, 1. 2 (2, 100, 4 sqq. B. = 2, 169, 16 sqq. D.)]

a. u. 443
(311)

8, 1. Μετὰ δὲ χρόνους πλείονας αὔθις τοῖς Σαυνίταις πολεμοῦντες οἱ Ῥωμαῖοι, Γαῖου Ἰουνίου ἡγουμένου αὐτῶν, συμφροσῆ περιέπεσον. προθοῦντος γὰρ τοῦ Ἰουνίου τὴν χώραν αὐτῶν, εἰς τὰς ὕλας τὰς Ἀόρνους τὰ προσόντα οἱ Σαυνῖται ἀνεκομίσαντο, οὕτω καλουμένας ἀπὸ τοῦ μηδ' ὄρνις εἰσπέτεσθαι εἰς αὐτὰς τῇ τῶν δένδρων πυκνότητι. ἐκεῖ δὲ ὄντες, 5 πρῶμινά τινα ποιμένων ἢ φρουρῶν ἄνευ προκαθιστάντες καὶ ψευδαυτομύλους ὑποπέμποντες, ὡς ἐφ' ἐτόιμην λείαν αὐτοὺς ὑπὴργάζοντο. εἴπω δὲ γενομένους τῆς ὕλης περιέσχον τε σφῆς καὶ οὐ πρότερον ἐπαύσαντο κτείνοντες πρὶν τέλεον ἐκκαμῆν.

2 καὶ ἄλλοτε δὲ πολλάκις τοῖς Ῥωμαίοις πολεμήσαντες οἱ Σαυνῖται 10 καὶ ἡττηθέντες οὐκ ἐφησυχασαν, ἀλλὰ καὶ συμμάχους ἄλλους τε προσλαβόμενοι καὶ Γαλάτας, ὡς καὶ πρὸς τὴν Ῥώμην αὐτὴν ἐλάσσοντες ἡτομιάζοντο. ὁ οἱ Ῥωμαῖοι μαθόντες ἐς δέος κατέστησαν, καὶ σημείων

4 ἀπὸ BA^c, ὑπὸ C 9 κτείνοντες CA, κτείναντες B, ἐκτείνοντες c
11 ἐλάσσοντες BC^c, ἐλάσσοντας A.

ὅτι ὁ ὄμιλος περὶ τῆς μαντείας παραχρῆμα μὲν οὐθ' ὅπως 25
πιστεύσῃ οὐθ' ὅπως ἀπιστήσῃ αὐτῷ εἶχεν· οὔτε γὰρ ἐλπίζειν
πάντα ἐβούλετο, ὅτι μηδὲ γενέσθαι πάντα ἤθελεν, οὔτ' αὖ ἀπι-
στεῖν ἅπασιν ἐτόλμα, ὅτι νικῆσαι ἐπεθύμει, ἀλλ' ὅλα ἐν μέσῳ
5 τῆς ταραχῆς καὶ τοῦ φόβου ὧν χαλεπώτατα διήγεν. συμβάντων
δ' αὐτῶν ὡς ἐκάστων καὶ τὴν ἐρμῆνευσὶν σφισιν ἐκ τῆς τῶν ἐρ-
γων πείρας ἐφίημοσαν, καὶ αὐτὸς σοφίας τινὰ δόξαν ἐς τὴν (τοῦ)
ἀφανοῦς πρόγνωσιν προσποιεῖσθαι ἐπεχείρει. M. 75 (ib.).

1 sqq. ὅτι ὁ ὄμιλος περὶ τ, τεύσῃ οὐθ' ὅπως ἀπι, βούλετο ὅτι μηδὲ γε,
σιν ἐτόλμα ὅτι νικ, καὶ τοῦ φόβου ὧν χαλε, στων καὶ τὴν ἐρμῆν, αν καὶ αὐτὸς
σοφίας τιν, ἐπεχείρει hodie charta tecta legi nequeunt 2 αὐτῷ] Manio
Etrusco, cf. Zon. 3 πάντα cod. ut conī. Gros., πάντων Mai. γενέσθαι
πάντα Mai. (conī.), γενέσθω πάντων cod. οὔτ' Mai., ὅτ' ἂν cod. αὖ St.,
ἂν cod. 5 ταραχῆς] τε εὐχῆς? Polak. 7 ἐφίημοσαν] ρ hodie evanuit
(τοῦ) inserui ἀφανοῦς πρόγνωσιν] ita cod., non ἀφανοῦς τε (Mai) vel τὴν
(v. Herw.) πρόγνωσιν.

[Zonaras 8, 1, 2—5 (2, 100, 17 sqq. B. = 2, 170, 2 sqq. D.)]

πολλῶν ἐς τοῦτο αὐτοὺς ἐναγόντων. ἐν γὰρ τῷ Καπιτωλίῳ ἐκ τοῦ
βωμοῦ τοῦ Διὸς αἶμα τρισὶν ἡμέραις, μιᾷ δὲ μέλι καὶ ἐν ἑτέρῃ γάλα
θρυλλεῖται ἀναδοθῆναι, εἰ τῷ ταῦτα πιστά· καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ Νίκης
τι ἀγάλμα γάλακτος ἰδρυμένον ἐπὶ βάθρου λιθίνου αὐτομάτως εὐρέθη
5 κἄτω ἐστὸς ἐπὶ γῆς· ἐτύγγανεν δὲ ἐκεῖ ἀποβλέπον ὅθεν οἱ Γαλάται ἤδη
ἐπήρσαν. ταῦτ' οὖν καὶ ἄλλως ἐξερόβει τὸν δῆμον, πλέον δ' ὑπὸ τῶν 3
μάντεων κεκριμένα ἀπάσια. Μάντις δὲ τις Τυρσηγὸς τὸ γένος ἐθάρσυνεν
αὐτοὺς, εἰπὼν τὴν τε Νίκην, εἰ καὶ κατέβη, ἀλλ' εἰς τὸ πρόσθεν προ-
χωρήσασαν καὶ βεβαιώτερον ἐπὶ τῆς γῆς ἰδρυθεῖσαν τὸ κράτος σφίσι
10 προδηλοῦν τοῦ πολέμου· καὶ τούτου καὶ θυσίας πολλὰς γενήσεσθαι τοῖς
θεοῖς· τοὺς γὰρ βωμούς, καὶ μάλιστα τοὺς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ, ἐν ᾧ τὰ
νικητήρια θύουσιν, ἐν ταῖς εὐπραγίαις αὐτῶν, ἀλλ' οὐκ ἐν ταῖς συμφο-
ραῖς κατ' εἶθος ἀμείψασθαι. ἐκ μὲν οὖν τούτων ἀγαθὸν τι σφῶς ἐπειθε 4
προσδοκῆν, ἐκ δὲ τοῦ μέλιτος νόσον, ὅτι αὐτοῦ οἱ κήρυκτες δέονται,
15 καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος λιμόν· ἐς γὰρ τισανύτην σιτοδείαν ἀρξίσεσθαι ὥστε
καὶ τὴν αὐτόφυτον τὴν τε αὐτόνομον ζητῆσαι τροφήν.

ὁ μὲν οὖν Μάντις οὕτω τὰ τῶν σημείων ἡρμῆνευσε, καὶ ἐπὶ τῶν
πραγματικῶν δ' ἐούστερον τῆς αὐτοῦ μαντείας ἐκβάσθη· σοφίας ἐκομίσαστο fr. 36, 28
δόξαν καὶ προγνώσεως· ὁ δὲ Οὐολούμνιος τοῖς Σαυνίταις πολυμείν ἐκε- 5

5 ἐστὸς BA^c, ἐστὼς A ἐπὶ γῆς BA^c, ἐπὶ τῆς γῆς C ἐκεῖ BA^c, ἐκεῖ-
9εν C 8 προχωρήσασαν BC^c, προσχωρήσασαν A 11 καὶ μάλιστα om. sed
in marg. add. m² C 15 καὶ ἐκ BC^c, ἐκ δὲ A γάλακτος BC^c, γάλατος A
17 σημείων BA^c, ῥωμαίων C 18 μαντείας BA^c, μανίας C.

20 *ἔτι οἱ Σαυνῖται ἀγανακτήσαντες ἐπὶ τοῖς γεγρονόσι καὶ ἀπαξιώσαντες ἐπὶ πολλῷ ἡττᾶσθαι, πρὸς ἀποκινδύνευσιν καὶ πρὸς ἀποροίαν ὡς ἦτοι κρατήσαντες ἢ παντελῶς ἀπολούμενοι ὄρησαν, καὶ τὴν τε ἡλιχίαν πᾶσαν ἐπελέξαντο, θάνατόν τε προειπόντες ὅστις*

1 καὶ ἀπαξιώσαντες ἐπὶ hodie charta tecta legi nequeunt 4 πᾶσαν ἐπελέξαντο fere evanuit τε scripsi e cod., μὲν Mai.

[Zonaras 8, 1, 5—8 (2, 101, 21 sqq. B. = 2, 170, 29 sqq. D.)]

λευσθη, τοῖς δὲ Γαλάταις καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς μετ' αὐτῶν ἀντικατασπῆσαι ὕπατοι ἀρεθύνοντες ἐπέμψθησαν ὃ τε Ροῦλλος ὁ Φάβιος ὁ Μάξιμος καὶ ὁ Δέκιος ὁ Πούπλιος. οἱ πρὸς τὴν Τυρσηνίδα σπουδῆ ἀφικόμενοι, καὶ τὸ τοῦ Ἀππίου στρατόπεδον ἰδόντες διπλῶ σταυροῦματι κατοχυρωμένον, τοὺς σταυροὺς ἀνέσπασάν τε καὶ διεφύρθησαν, ἐν τοῖς ὅπλοις ποι- 5 6 εἶσθαι τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας τοὺς στρατιώτας διδάσκοντες. προσέβαλον οὖν τοῖς πολεμίσι· κἀν τούτῳ λύκος ἔλαφον διώκων εἰς τὸ μεταλίχιμον εἰσπεσὼν αὐτὸς μὲν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἠρηξάσας διεξῆλθε καὶ αὐτοὺς ἐπεθάρσυνε, προσήκειν αὐτὸν νομίζοντας ἑαυτοῖς ὡς λυκαίνης θρεψαμένης τὸν Ῥωμίλον, καθάπερ ἰσθόρηται· ἢ δ' ἔλαφος πρὸς 10 τοὺς ἐτέρους χωρήσασα κατεκόπη, καὶ τὸν τε φόβον αὐτοῖς καὶ τὴν συντυχίαν τοῦ πάθους κατέλιπε. συμπεσόντων οὖν τῶν στρατευμάτων ὁ μὲν Μάξιμος ἔβρον τοὺς κατ' αὐτὸν ἐνίκησεν, ἤττητο δέ γε ὁ Δέκιος. ἐνθυμηθεὶς δὲ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ πατρός, ἦν διὰ τὸ ἐνύπνιον ἐποήσατο, 7 ἑαυτὸν ἡμοίως ἐπέδωκε, μὴ τι περὶ τῆς πράξεως κοινοσάμενος. ἄρτι 15 δὲ ἔσφακτο καὶ οἱ συντεταγμένοι αὐτῷ τὸ μὲν ἐκείνου αἰδοῖ ὡς δι' αὐτοὺς θανόντος ἐθέλοντοῦ, τὸ δὲ καὶ ἐλπίδι τοῦ πάντως ἐκ τούτου κρατήσῃν, τῆς τε φυγῆς ἐπέσχον καὶ τοῖς διώκουσι σφᾶς γενναίως ἀντικατέστησαν. κἀν τούτῳ καὶ ὁ Μάξιμος κατὰ νότου τε αὐτοῖς προσέπεσε καὶ ἀμπόλλους ἐφόνευσεν· οἱ δὲ περιλειφθέντες ἀποδιδράσκοντες διε- 20 φθάρθησαν. Μάξιμος δὲ Φάβιος τὸν μὲν τοῦ Δεκίου νεκρὸν κατέκαυσε σὺν τοῖς σκύλοις, τοῖς δὲ εἰρήνης δεηθεῖσι σπονδὰς ἐποίησατο.

Ἐπὶ δ' ἐξῆς ἔπει αὐθις τοῖς Σαυνίταις ἐπολέμησεν Ἀτίλιος Ῥήγουλος. καὶ μέχρι μὲν τινος ἰσορρόπως ἐμάχοντο· εἶτα κρατησάντων τῶν Σαυνιτῶν αὐθις οἱ Ῥωμαῖοι ἀντεπεκράτησαν, καὶ ἐλόντες αὐτοὺς ὑπή- 25 γαγον ὑπὸ τὸν ζυγόν, καὶ οὕτως ἀφῆκαν. Σαυνῖται δὲ ἐπὶ τοῖς γεγρονόσι ἀγανακτήσαντες πρὸς ἀπόνοιαν ὄρησαν, ὡς ἢ κρατήσαντες ἢ παντελῶς ἀπολούμενοι, θάνατον ἀπειλήσαντες τῷ οἴκῳ μενοῦντι. καὶ οἱ

2 Ροῦλλος B?C^e, ῥοῦλος A^c 5 τοὺς σταυροὺς om. sed in marg. add m² C 9 ἐπεθάρσυνε BC^e, ἀπεθάρσυνε A 10 καθάπερ ἰσθόρηται Zonarae additamentum πρὸς A, ἐς BC^e 11 αὐτοῖς BA^c, αὐτῆς C 14 δὲ BA^c, δέ γε C 17 ἐθέλοντοῦ CA^c, ἐθέλοντι B 23 Ἀτίλιος Pind., ἀτίλιος CA, ἀτιτίδος B^c 28 ἀπειλήσαντες BA^c, ἀπειλήσαντι C.

a. u. 461
(204)
p. 134

a. u. 459
(205)

a. u. 460 8
(201)

fr. 36, 29

ἀν αὐτῶν οἴκοι καταμένη, καὶ ὄρκοις σφᾶς φρικώδεσι πιστωσά-
μενοι μήτ' αὐτὸν τινα ἐκ μάχης φεύξεσθαι καὶ τὸν ἐπιχειρήσοντα
τοῦτο ποιῆσαι φρονεῦσιν. M. 76 (p. 165).

1 καταμένη Dind., καταμένοι Mai., hodie evanuit 2 αὐτὸν cod. ut conī.
Bk., αὐτῶν Mai. τινα ἐκ μάχης evanida.

[Zonaras 8, 1, 8—12 (2, 103, 9 sqq. B. = 2, 172, 4 sqq. D.)]

μὲν ἐς τὴν Καμπανίαν ἐνέβαλον, οἱ δ' ὕπατοι ἔρημον ὄν στρατιωτῶν
τὸ Σαυῖνον ἐπέβησαν καὶ πόλεις εἰλόν τινας. ὅθεν οἱ Σαυῖται τὴν 9
Καμπανίαν λιπόντες εἰς τὴν οἰκίαν ἠπέιχθησαν, καὶ τῷ ἐνὶ τῶν ὑπά-
των συμμίζαντες ἔκτισον στρατηγῆματος, καὶ φεύγοντες δεινῶς
5 ἔπταισαν, καὶ τὸ στρατόπεδον ἀπέβαλον, πρὸς δὲ καὶ τὸ πόλισμα, ᾧ
ἐπέβηθον. ὁ δὲ ὕπατος τὰ τε ἐπινίκια ἐπεμψε καὶ τὰ ἀθροισθέντα
ἐκ τῶν λαφύρων ἐδημοσίωσεν. ὁ δ' ἕτερος ὕπατος κατὰ τῶν Τυρσηνῶν
στρατεύσας, καὶ καταστήσας αὐτοὺς δι' ὀλίγου, σῆτόν τε καὶ χρήματα
παρ' αὐτῶν εἰσπράξας, τὰ μὲν τοῖς στρατιώταις διέδωκε, τὰ δ' εἰσῆ-
10 νεγκεν εἰς τοὺς θησαυροὺς.

Συμβεβηκότος δὲ λοιμοῦ ἰσχυροῦ, οἱ Σαυῖται καὶ Φαλίσκοι κατα- 10 a. u. 162
φρονήσαντες τῶν Ῥωμαίων διὰ τε τὴν νόσον καὶ ὅτι τοὺς ὑπάτους οὐ
(292)
κατ' ἀρετὴν ἤρητο, ὡς μὴ πολέμων ὄντων, παρεκίνησαν. μαθόντες οὖν
τοῦθ' οἱ Ῥωμαῖοι, Ἰουλίῳ μὲν Βρούτῳ τὸν Καρούσιον, Κύντῳ δὲ Φαζίῳ
15 τὸν πατέρα τὸν Ῥούλλον τὸν Μάξιμον ὑποστρατήγους ἢ προσβευτὰς
συνεξέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν Βρούτος Φαλίσκους ἐνίκησε καὶ τὰ τούτων
καὶ τὰ τῶν ἄλλων Τυρσηνῶν ἐληξέτο, Φάβιος δὲ τῆς Ῥώμης πρὸ τοῦ 11
πατρὸς ἐξελθὼν καὶ τοὺς Σαυῖτας ληξέσθαι τὴν Καμπανίδα πυνθό-
μενος ἠπέιγετο. προσκόποις τέ τισιν αὐτῶν ἐντυχῶν, καὶ ταχέως ἀπο-
20 γωροῦντας σφᾶς θεασάμενος, πάντας τε πολεμίους ἐκεῖ τυγχάνειν ἐνόησε
καὶ φεύγειν ἐπίστευσε· καὶ τούτου σπεύσας αὐτοῖς συμβαλεῖν πρὸ τοῦ
τὸν πατέρα αὐτοῦ ἀφικέσθαι, ἵν' αὐτοῦ τὸ κατόρθωμα, ἀλλὰ μὴ ἐκείνου
δοκῆ, προσχώρησεν ἀσυντάκτως. καὶ περιπεσῶν ἀθροῖς τοῖς πολεμίους
πικροδὲ ἂν διασπάσει, εἰ μὴ νύξ ἐγένετο. πολλοὶ δ' οὖν καὶ μετὰ ταῦτα 12
25 τεθνήκασιν, μήτ' ἰατροῦ μήτ' ἐπιτηδείου τινὸς παρόντος, διὰ τὸ πολὺ
πρὸ τῶν σκευοφόρων αὐτοὺς ἐπειχθῆναι ὡς αὐτίκα νικήσαντας· καὶ πάν-
τως ἂν καὶ τῆς ὑστεραίας ἀπώλοντο, εἰ μὴ οἱ Σαυῖται τὸν πατέρα
αὐτοῦ ἐργῶς εἶναι νομίσαντες ἐδειπνῶν τε καὶ ἀνεχώρησαν.

3 ἠπέιχθησαν BA, ἠπήχθησαν C 4 φεύγοντες BC^e, φηγόντες A

5 ᾧ B^e, ὃ CA 9 διέδωκε CA^e, δέδωκε B 11 λοιμοῦ B^e, λιμοῦ CA

15 Ῥούλλον B?C^e, ῥούλον A 16 συνεξέπεμψαν BA^e, ὑπεξέπεμψαν C

20 πολεμίους] an τοὺς πολεμίους? ἐκεῖ τυγχάνειν BC^e, τυγχάνειν ἐκεῖ A.

30 *οτι πνθόμενοι οί Ῥωμαῖοι οτι ὁ ὕπατος Φάβιος ήττήθη ἐν τῷ πολέμῳ δεινῶς ήγανάκτησαν και τοῦτον μεταπέμψαντες εἴθρονον. καταγορίας τε αὐτοῦ πολλῆς ἐν τῷ δήμῳ γενομένης (και γάρ ηἱ τοῦ πατρὸς δόξῃ ἐπὶ πλείον τῶν ἐγκλημάτων ἐβαρύνετο) ἐκείνῳ μὲν οὐδείς λόγος ἐδόθη, ὁ δὲ γέρον ὑπὲρ τοῦ παιδὸς οὐκ ἀπε- 5 λογήσατο, καταριθμίσας δὲ τὰ τε ἑαυτοῦ και τὰ τῶν προγόνων ἔργα, και προσυποσχόμενος μηδὲν ἀνάξιον αὐτῶν πράξειν τῆς 31 τε ὀργῆς σφας παρέβλυσεν, ἄλλως τε και τὴν ήλιξιαν τοῦ υἱοῦ προβαλόμενος· και συνεξελθῶν εὐθύς αὐτῷ μάχη τοὺς Σαυρίτας και πρὸς τὴν νίκην ἐπηρμένους κατέβαλεν, και τὸ στρατόπεδον και λείαν πολλήν εἶλεν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι διὰ τοῦτο ἐκείνόν τε ἐμεγάλυνον και τὸν υἱὸν αὐτοῦ και ἐς τὸ ἔπειτα ἀντὶ ὑπάτου ἀρξαι ἐκέλευσαν, ὑποστρατήγῳ και τότε τῷ πατρὶ χρώμενον. και ὅς πάντα μὲν αὐτῷ διώκει και διήγεν οὐδὲν τοῦ γήρως φειδόμενος, και τὰ γε συμμαχικά προθύμως οἱ, μνήμη τῶν παλαιῶν αὐτοῦ ἔργων, 15 στήρητο· οὐ μέντοι και ἔνδηλος ἦν δι' ἑαυτοῦ τὰ πράγματα ποιούμενος, ἀλλ' ὥσπερ ὄντως ἐν τε συμβούλου και ἐν ὑπάρχου μέρει τῷ παιδί συνὸν αὐτὸς τε ἐμετρίαῖζε και τὴν δόξαν τῶν ἔργων <ἐκείνῳ> προσετίθει. V. 20 (p. 585).*

7 πράξειν] πράξιν <τὸν υἱὸν> Zon. 9 προβαλόμενος Gros., προβαλόμενος cod. — eclogarius, ut Zonaras quoque, haec contraxisse videtur 10 καὶ πρὸς] nisi quid exciderit (ἀφελάκτως ἔχοντας suppl. Polak.) και delendum censet Rk. 11 post εἶλεν quaedam omissa ab eclogario vel librario, cf. Zon. 19 <ἐκείνῳ> add. Rk. — omisit fortasse eclogarius.

[Zonaras 8, 1, 13. 14 (2, 104, 20 sqq. B. = 2, 173, 10 sqq. D.)]

fr. 36, 30 13 Πνθόμενοι δὲ ταῦθ' οἱ ἐν τῷ ἄσπει δεινῶς ήγανάκτησαν, και μεταπεμψόμενοι τὸν ὕπατον εὐθύνοι ηἴθελον. ὁ δὲ γέρον ὁ τούτου πατήρ καταριθμίσας τὰ τε οικεῖα και τὰ τῶν προγόνων ἀνδραγαθήματα, και ὑποσχόμενος μηδὲν αὐτῶν πράξειν ἀνάξιον τὸν υἱόν, και τὴν τούτου νεότητα πρὸς τὸ ἀτύχημα προβαλόμενος, τῆς ὀργῆς αὐτοῦς αὐτίκα παρ- 5 ἔλυσε. και οἱ συνεξελθῶν μάχη τοὺς Σαυρίτας ἐνίκησε και τὸ στρατόπεδον αὐτῶν εἶλε τὴν τε χώραν ἐπόρθησε και λείαν πολλήν ἔλασε· και 14 τὰ μὲν αὐτῆς ἐδημοσίωσε, τὰ δὲ τοῖς στρατιώταις κατένευσε. διὰ τοιαῦτα οἱ Ῥωμαῖοι ἐκείνόν τε ἐμεγάλυνον και τὸν υἱὸν και εἰς τὸ ἔπειτα ἀντὶ ὑπάτου ἀρξαι ἐκέλευσαν, ὑποστρατήγῳ και τότε τῷ πατρὶ χρώμε- 10 νον. και ὅς πάντα μὲν αὐτὸς διώκει και διήγε μηδὲν τοῦ γήρως φειδόμενος, οὐ μέντοι και ἔνδηλος ἦν δι' ἑαυτοῦ τὰ πράγματα πράττων, ἀλλὰ τὴν δόξαν τῶν ἔργων τῷ παιδί προσῆπτε.

4 αὐτῶν B^c, αὐτὸν CA 11 ὅς BC^c, ὡς A.

ὅτι οἱ τοῦ Ἰουνίου στρατιῶται σὺν Ποστούμῳ ἐξεληθόντες κατὰ 32
 τὴν ὁδὸν τε ἐνόσησαν καὶ ἐδόκουν διὰ τὴν τοῦ ἄλσους τομὴν πο- a. n. 463
 νεῖσθαι. ἐπ' οὖν τούτοις ἀνακληθεῖς ἐν ὀλιγορῆ καὶ ἀνταῦθα αὐ- (291)
 τοὺς ἐποιήσατο λέγων οὐχ ἑαυτοῦ τὴν βουλήν ἀλλ' ἐκείνης αὐτὸν
 5 ἄρχειν. M. 77 (p. 166).

ὅτι Γάιος Φαβρίκιος ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ὁμοῖος ἦν Ρουφίνῳ, 40
 ἐν δὲ δὴ τῇ ἀδωροδοσίᾳ πολὺ προέχων· ἦν γὰρ ἀδωρότατος, καὶ
 διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνῳ οὐτ' ἠρέσκετο καὶ αἰεὶ ποτε διεφέρετο. ὁμοῦς
 ἐχειροτονήθη· ἐπιτηδειότατον γὰρ αὐτὸν ἐς τὴν τοῦ πολέμου χρεῖαν
 10 ἐνόμισεν εἶναι, καὶ παρ' ὀλίγον τὴν ἰδίαν ἐχθρὰν πρὸς τὰ κοινῆ 2
 συμφέροντα ἐποιήσατο, καὶ δόξαν γε καὶ ἐκ τούτου ἐκτίησατο, κρείτ-
 των καὶ τοῦ φθόνου γενόμενος, ὅσπερ πον καὶ τῶν ἀρίστων ἀν-
 δρῶν πολλοῖς ὑπὸ φιλοτιμίας ἐγγίγνεται. φιλόπολις τε γὰρ ἀκρι-
 βῶς ὢν, καὶ οὐκ ἐπὶ προσχήματι ἀρετὴν ἀσκήων, ἐν τῷ ἴσῳ τό τε
 15 ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ <τὸ> δι' ἑτέρου τινός, καὶ διάφορός οἱ ἦ, εἴ τι
 τὴν πόλιν παθεῖν ἐτίθετο. V. 21 p. 586 et M. 78 p. 166 (κρείτ-
 των—ἐγγίγνεται).

ὅτι ἐρωτηθεὶς Γάιος Φαβρίκιος διὰ τί τῷ ἐχθρῷ τὰ πράγματα 36, 33

1 ὅτι—ἐξεληθόντες] in pagina pessime habita haec dispicere mihi visus
 sum: τι οἱ .³. . ωιον . . ω στρατιῶται . . α ποστων] .⁴. . ἐξεληθόντες, quae sup-
 plevi ut vides supra., ὅτι οἱ σὺν τῷ Ἰουνίῳ στρατιῶται ἅμα τῷ Ποστούμῳ
 ἐξεληθόντες Mai. 2 ἄλσους] ου incertum πονεῖσθαι] i incertum 4 οὐχ κ. τ. λ.]
 e codice enotavi: οὐχ ἑαυτο .³. . ν . . ων | ἀλλ ἐκεῖν . . ἐμ .³. . χ . ν, quod coll.
 Dionys. 17, 4 (16, 16) dubitans supplevi ut supra scriptum est, [ὅτι ἡ βουλή]
 τῶν ἰδιωτῶν | ἀλλ' [οὐ τῶν ὑπάτων ἀρχε] Mai.

Fr. 40, 1 huc inseruit Melber. partim redit in cod. palimpsesto Vaticano,
 e quo post χ . ν ego enotavi ηαι²¹⁻²⁵. φθορο . ε | ρον
 εν . . το . . .⁹. . . καὶ τον . .⁴. . των ανδρων πολλο .³. . ησ φιλοτιμι |
 Maius olim: καὶ . . ἀφθονόστε | ρον μὲν . . ανδρων πολλ . . ἐπὶ φιλοτιμι | α
 . . . , quae collato exc. Val. in hunc modum restituenda sunt: ὅτι Φαβρίκιος
 ἐδοξάσθη κρείττων τοῦ φθόνου γενόμενος ὅσπερ πον καὶ τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν
 πολλοῖς ὑπὸ φιλοτιμίας ἐγγίγνεται vel ὅτι Φαβρίκιος κρείττων καὶ τοῦ φθόνου
 ἐγένετο ὅσπερ πον κ. τ. λ.

7 ἀδωροδοσίᾳ Val., δωροδοκία cod. 9 ἐχειροτονήθη cod., ἐχειροτόνησεν
 Val. coll. Cic. de orat. 2, 66, 268 (add. Quint. inst. or. 12, 1, 43; Gell. 4, 8),
 sed fieri potest ut pluribus haec Dio persecutus fuerit quae eclogarius reddidit
 breviter: ὁμοῦς ἐχειροτονήθη 10 ἐνόμισεν Val., ἐνόμισαν cod. 13 πολλοῖς
 Reim. iam confirmatum e cod. palimps., πολὺς cod 14 ἀρετὴν ἀσκήων Rk.,
 ἀρέσκων cod. 15 <τὸ> add. Bk.

Ad Fr. 36, 33 cf. Cic. l. l., Quint. l. l., Gell. l. l. et Niebuhr. Rhein. Mus. 2
 (1828) p. 600 = Kl. Schr. 2, 256 18 ὅτι ἐρωτηθεὶς Γάιος] ita explevi id quod
 e cod. enotaveram: τι¹¹. λιοσ, nihil hic Mai. διὰ τί τῷ ἐχθρῷ
 scripsi e cod., nihil hic Mai. legerat, sed διότι πᾶν ἐχθρῶν iam v. Herw.

ἐπέτρεψε τὴν τε ἄλλην ἀρετὴν τοῖς . . .⁵. φετο καὶ πρὸς εἶπεν ὅτι αἰρετώτερόν ἐστιν ὑπὸ τοῦ πολίτου συληθῆναι ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων πρᾶθῆναι. M. 79 (p. 166).

a. u. 461 37
(280)

ὅτι Κούριος τὰ περιγραμμένα οἱ ἐν τῷ δήμῳ ἀπολογιζόμενος ἔφη, ὅτι γῆν μὲν τσοκῶτην προσεικίσατο ὅσην οὐκ ἂν ἄνθρωποι ἐλάττους ἐξεργάζασαντο καὶ ἄνθρωποις τόσους ἐχειρώσατο(?) ὅσοις οὐκ ἂν ἐλάττων χώρα ἐξήρκεσεν. M. 80 (ib.).

a. u. 467?
(287)

2 ὅτι χρεῶν ἀποκοπὴν εἰσηγουμένων τῶν δημάρχων ὁ νόμος κελεύων τὴν ἀφρασίαν τῶν ὑπερημεριῶν πολλάκις, τὸ πᾶν

1 ἐπέτρεψε scripsi, enotavi e cod. ἐπ. ἐσετο, nihil hic Mai., τιμώμενος v. Herw. τοῖς . . .⁶. φετο ego, nihil Mai., πᾶσαν ἤσκακε v. Herw., αὐτοῦ ἐπήνεσε vel tale quid fuisse videtur, αὐτοῦ προεφέρετο Polak. καὶ προσ|εἶπεν ὅτι ego e cod., καὶ προ| . . . Mai., καὶ πρὸς|τινα φασ v. Herw. 2 αἰρετώτερον Niebuhr. l. 1, nihil dispexerat Mai., αἰρετώτερον . . ego συληθῆναι cod. ut conii. Niebuhr., nihil Mai. 3 πρᾶθῆναι edidi, enotavi e cod. : . . ? . θῆναι, συλληθῆναι Mai., συλληφθῆναι Niebuhr.

Ad fr. 37, 1 cf. *de vir. ill.* 33: „tantum agri se cepisse ut solitudo futura fuerit nisi tantum hominum cepisset, tantum porro hominum cepisse ut fame perituri fuerint nisi tantum agri cepisset“, et Flor. 1, 10 (15). Oros. 3, 22.

4 τὰ] evanuit, spatium est 2. 3 litt. capax οἱ ἐν scripsi, οἱ ἐν cod., μὲν Mai. et v. Herw. τῷ δήμῳ ἀπολογιζόμενος edidi e cod., nihil leg. Mai., λογιζόμενος v. Herw. — Reliqua restituit Polak., pauca quaedam mea sunt, ἔφη . . . σε κατὰ . . . e codice Mai., ἔφη ὅτι γῆν μὲν (κατεστρεψάμην) τσοκῶτην ὥστε | v. Herw., ἔφη ὅτι γῆν λεαν . . .⁹. . . . ἠν προσ|εκίσατο τος . . .⁹. . . . λο³. . εσ ἐξεργιγ . σαντο καὶ ἄνους τρσοου|εθρασατο . .⁷. . . καν ἄλλο της χωρας . .⁶. . σεν ego.

8 de hoc fragmento egregie egit Niebuhr. *Rhein. Mus.* 2 (1828) p. 588 sqq. (= *Kl. Schr.* 2, 241 sqq.). Prioris partis restitutionem dubitans in textum recepi, incertam esse et hic illic procul dubio vitiosam non ignorans. quid in ea Niebuhris debeat comparatione instituta apparebit. E codice haec enotavi (p. 134 v. 17):

ἀποκοπὴν εἰσηγουμένων τῶν δημάρχων . . .⁷. . . σ το . .⁵.
 ἀφρασίαν τῶν τι προ τε .³. πολλάκις .⁴. . ν .². ντο πᾶν ἀφρα .⁴.
 20 τος δανειστων βουλομένων των δε .³. δε .⁴. |¹³⁻¹⁵. . . .
 πᾶν .⁴. . τοῖς δανείτοις ἢ τοῦτων¹⁰.¹³⁻¹⁵. . . .

[Zonaras 8, 2, 1 (2, 105, 11 sqq. B. = 2, 173, 28 sqq. D.)]

2. Μετὰ δὲ ταῦτα δημάρχων τινῶν χρεῶν ἀποκοπὴν εἰσηγησαμένων, ἐπεὶ μὴ καὶ παρὰ τῶν δανειστῶν αὐτῆ ἐδίδοτο, ἐστασίασε τὸ πλῆθος· καὶ οὐ πρότερον τὰ τῆς στάσεως κατηνύσθη ἕως πολέμοι τῆ πόλει ἐπέληθησαν.

3 πολέμοι Wolf., πόλεμοι CBA^c.

ἀπολαβεῖν τῶν δανειστῶν βουλομένων, τῶν δὲ δὴ δημάρχων αἴρουν διδόντων τοῖς δυνατοῖς ἢ τοῦτον ἐπιψηφίσαντας τὸν νόμον τὰ ἀρχαῖα μόνον λαβεῖν ἢ καὶ ἐκείνους τοὺς ἀποροραῖς τρίτεται κομίσασθαι. καὶ ἐν μὲν τῷ παραχρῆμα οἱ τ' ἀσθενέστεροι ὀνή-
 5 σαντες μὴ καὶ τοῦ παντός ἀμαρτάνοιεν ἀμφοτέρω προσήκοντο καὶ οἱ εὐπορώτεροι θαρσήσαντες ὡς οὐδέτερον ἀναγκασθήσονται

εκεῖνος λαβεῖν ἢ καὶ ἐκείνους τοὺς . ² . γ . ² . το ¹³⁻¹⁵
. . . . ⁷ σασθαι καὶ ἐν μὲν τῷ παραχρῆμα οἱ τ' ἀσθενέστεροι η	οἱ τ' ἀσθενέστεροι η
σαντες . η καὶ τοῦ παντός ¹⁵	προσεκ . . . ⁷⁻⁹ . . .
25 το καὶ οἱ εὐπορώτεροι θαρσήσαντες . ² . οὐδέτερο	ν ἀναγκασθήσονται
ἤχθ . ⁴ . ἐπειδὴ δὲ ἐπίσχειν τὸ μεταστάν τι ἔμελλ	ε εἰς τὸναντιον
ἀμφοτέροισ ἀντοῖς περιέστη τοῖς τε γὰρ ὄφελ	λουσιν οὐδέτερον
ἔτ' αὐτῶν ἐξήρασε καὶ τοῖς δυνατοῖς ἀγαπητόν	εὐδοκεῖν . ² . εἰωθ . ² .
καὶ τῶν . ² . γ . ² . ὡν στερηθεῖεν οὐτ' οὐν ἐν τῷ . ³ . πα	ρόντι . . . ⁹⁻¹⁰ . . .
30 διεκρί . η καὶ μετὰ τούτων ἐπὶ μακρότερον ἐ	ς τὸ . . . ¹²⁻¹³ . . .
συνέβαλλον ἀλλήλοισ οὐτ' ἄλλο οὐδὲν ἐν τῷ	ι καθεστῶτι προ
σώπῳ ἐποίουν· τελευτῶντες οὐν οὐδὲ ἐθέλ	όντων τῶν δυνα

Inde a v. 20 posterior versuum pars, charta ad pergamenam conservandam inducta, hodie legi nequit, quare Maii lectiones apposui. Is v. 23 in. ετεσ ικονίσασθαι et v. 24 post παντός legit ἀμαρτήματος . . . προσεκ . . . Ceterum vix opus est ut moneam accentus plerumque a me additos esse, periisse in codice et litteras saepe incertissimas esse. Nec de litterarum deficientium numero satis ubique constat nec constare potest, cum altera littera altera maior sit et interdum sed non saepe, versus in marginem procedant (sic vs. 11 huius pag. litterae θρου (ἐχθρου fr. 36, 33 in.) modulo minore exaratae versus spatium excedunt). Siglis tamen compendiisve librarius abstinere fere nisi quod τε et interdum ον uno ductu et καὶ saepe noto siglo scribere solet. Versus 17—26 Mai. repraesentavit ita: . . . εἰσηγουμένων τῶν δημάρχων . . . πολλάκις . . . | . . . βουλομένων τῶν δὲ . . . δυνατοῖς ἢ τοῦτον . . . | . . . καὶ ἐκείνους τοὺς . . . | ετες ἰκονίσασθαι καὶ ἐν μὲν τῷ παραχρῆμα οἱ τ' ἀσθενέστεροι ἢ | σαν . . . καὶ τοῦ παντός ἀμαρτήματος . . . προσεκ . . . | το· καὶ οἱ εὐπορώτεροι θαρσήσαντες ὡς οὐδέτερον ἀναγκασθήσονται | ἤχθ . . . ἐπειδὴ δὲ ἐπίσχειν τὸ μεταστάν τι ἔμελλε εἰς τὸνναντιον κ. τ. λ. Unde Niebuhr.: [ὅτι χροῶν ἀποκοπήν] εἰσηγουμένων τῶν δημάρχων, [ὁ νόμος] πολλάκις [μάτην ἐξετίθετο, τῶν μὲν δανειστῶν αὐτὸν δέχεσθαι μηδαμῶς] βουλομένων τῶν δὲ [δημάρχων αἴρουν διδόντων τοῖς δυνατοῖς, ἢ τοῦτον ἐπιψηφίσαι τὸν νόμον ἢ τῷ τοῦ Στόλωνος χρῆσθαι], καὶ ἐκείνους, τοῖς [μὲν τούτους εἶναι τὸ ἐρχαῖον ἀναλογίσασθαι, τὸ δὲ λοιπὸν ἀποροραῖς τριεστία κομίσασθαι. καὶ ἐν μὲν τῷ παραχρῆμα οἱ τ' ἀσθενέστεροι ἦσαν [πρόθυμοι] καὶ τοῦ παντός ἀμαρτήσασθαι [δικαίως] προσήκοντες αὐτοῖς, καὶ οἱ εὐπορώτεροι θαρσήσαντες ὡς οὐδέτερον ἀναγκασθήσονται, ἤχθ[ρημοι]: ἐπειδὴ δὲ ἀντίσχειν τὸ μεταστάν τι ἔμελλε, εἰς τὸναντιον αὐτοῖς περιέστη κ. τ. λ.

4 ὀνήσαντες μὴ scripsi 5 ἀμαρτάνοιεν ἀμφοτέρω προσήκοντο conieci. possis etiam ἐκεῖνα vel ταῦτα vel αὐτὰ προσεδέχοντο vel προσέτετο 6 ἀναγκασθήσονται] an ἀναγκασθῶμενοι?

ἤχθοντο· ἐπειδὴ δὲ ἐπισχεῖν τὸ μεταστάν τι ἔμελλεν, ἐς τοῦναντίον ἀμφοτέροις αὐτοῖς περιέστη· τοῖς τε γὰρ ὑφείλουσιν οὐδέτερον εἶ' αὐτῶν ἐξήρασε, καὶ τοῖς δυνατοῖς ἀγαπητὸν ἐδόκει εἰ μὴ καὶ τῶν ἀρχαίων στερηθεῖεν. οὗτ' οὖν ἐν τῷ τότε παρόντι ἢ στάσις 5 διεκρήθη, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπὶ μακρότερον ἐς τὸ φιλονεικεῖν συν- ἐβαλλον ἀλλήλοις· οὗτ' ἄλλο οὐδὲν ἐν τῷ καθεστῶτι προσώπω p. 185 4 ἐποίουν. τελευταῖοντες οὖν οὐδέ, ἐφελόντων τῶν δυνατῶν πολλῶν πλείω τῶν κατ' ἀρχὰς ἐλπισθέντων σφίσις ἀρεῖναι, συνηλλάγησαν, ἀλλ' ὅσῳ μᾶλλον εἰκόντας αὐτοὺς ἐώρων, ἐπὶ πλείον ὡς καὶ δικαιο- ὠματί τινι περιγυγνόμενοι ἐθρασύνοντο, καὶ διὰ τοῦτο τὰ τε αἰὲ 10 συγγορούμενα αὐτοῖς ὡς καὶ ἀναγκαῖα παρὰ μικρὸν ἐτίθεντο καὶ ἐτέρων ἐπωρέγοντο, ἐπιβασίαν ἐς αὐτὰ τὸ τινῶν ἴδη τετραχίζεναι ποιοῦμενοι. M. 81 (p. 166).

38 διτι ὡς εἶδον οἱ ἐναντίοι καὶ ἕτερον στρατηγὸν ἐλθόντα, τοῦ 15 μὲν κοινοῦ τῆς στρατείας σφῶν ἠμέλησαν, τὴν δὲ ἰδίαν ἕκαστοι σωτηρίαν διεσκόπουν, οἷά που φιλοῦσι ποιεῖν οἱ μῆτε ἐξ ὁμογύ- λων συνιόντες μῆτ' ἀπὸ κοινῶν ἐγκλημάτων στρατεύοντες μῆτ' ἀρχόντα ἕνα [ἔχοντα ἕνα] ἔχοντες· ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἐν-πραγίαις 2 συμφοροῦσιν, ἐν δὲ δὴ ταῖς συμφοραῖς τὸ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος μόνον προορᾶται. καὶ ὥρμησαν ἐς φυγὴν, ἐπειδὴ συνεσκότασε, 20 μηδὲν ἀλλήλοις ἐπικοινωνήσαντες· ἀθροοὶ μὲν γὰρ οὗτ' ἂν βιά- σασθαι οὗτ' ἂν λαθεῖν τὴν ἀπόδρασιν ἐνόμισαν, ἂν δὲ αὐτοὶ ἰδίᾳ ἕκαστοι καὶ ὡς ᾔνοντο μόνου ποι ἀπίωσι, ὄρεόν που διαπεσεῖσθαι. καὶ . . τ. τῷ οἰκειῷ ἕκαστος αὐτῶν δόξωσι . . τῆν . . λ. . . ον τὴν 25 φυγὴν ποιησάμενοι . . M. 82 (p. 167).

1 ἤχθοντο ego, ἤχθρανον Niebuhr. ἐπισχεῖν τὸ μεταστάν τι haec non expedit. Ceterum το μεταστ admodum est incertum, nec tot litteris spatium sufficere crediderim 3 ἐδόκει εἰ μὴ Niebuhr., εὐδοκεῖν . . εἰωθ . . Mai. 4 τῷ τότε scripsi, cf. 44, 51, 4; 60, 11, 1; 63, 26, 2, τῶ . . cod. ἢ στάσις Niebuhr., nihil legerat Mai. 5 ταῦτα Niebuhr., τούτων cod. φιλονεικεῖν Niebuhr., nihil Mai. 6 ἐν τῷ — ἐποίουν mihi suspecta δυνατῶν Mai. (coni.), δυναστῶν cod. μικρὸν] an σμικρὸν? cf. ad fr. 25, 2; 40, 12 12 ἐς αὐτὰ τὸ] ita cod. 14 οἱ ἐναντίοι] Tusei Senonesque et Galli intellegendi videntur 17 κοινῶν Gros., κοινῶ cod. 18 [ἔχοντα ἕνα] eiecit Mai. tacite 19 συμφοροῦσιν restitui e cod., συμφοροῦσιν Mai. 20 προορᾶται cod. ut conii. Bk., προοροῦται Mai. 21 οὗτ' ἂν (prius) Mai., ὄτ' ἂν cod. 22 αὐτοὶ ἰδίαι et ᾔνοντο evanuerunt 23 ποι ἀπίωσι scripsi, πῆ cod., ποιήσωσι Mai., ἀπίωσι Bk., φεύγωσι Gros. διαπεσεῖσθαι cod. ut conii. Bk., διαπεσεῖ . ὄθεν Mai. καὶ — ποιησάμενοι] dedi id quod dispicere mihi visus sum, καὶ αὐτω(?) τῷ οἰκειῷ ἕκαστος αὐτῶν δόξωσι(?) ὅτι(?) ἀσφαλίστατον(?) τὴν φυγὴν ποιησάμενοι Mai., pro ἀσφαλίστατον Bk. conii.: ἀσφαλίστατα.

RELIQUIAE LIBRI IX.

ἔτι περὶ τῶν Ῥωμαίων ὡς Ταραντῖνοι καὶ ἄλλοι [τε] 39 a. u. 471
 τινὲς πόλεμον ἀγρούσι κατ' αὐτῶν, καὶ πρεσβευτὴν Φαβρίκιον ἐς
 τὰς πόλεις τὰς συμμαχίδας, ὅπως μὴ δὲν γεωτερίσῃσι. στείλάν-
 των, ἐκεῖνόν τε συνέλαβον, καὶ πέμψαντες πρὸς τοὺς Τυρσηνοὺς
 5 καὶ Ὀμβρικοὺς καὶ Γαλάτας συγγούς αὐτῶν, τοὺς μὲν παραχρῆμα
 τοὺς δ' οὐ πολλῶ ὕστερον, προσαπέστησαν. U^p 3 (p. 375).

ἔτι οἱ Ταραντῖνοι, καίπερ τὸν πόλεμον αὐτοὶ παρασκευάσαν- 3
 τες, ὁμως ἐν σκέπη τοῦ φόβου ἦσαν· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι ἠσθάνοντο
 μὲν τὰ πραττόμενα ὑπ' αὐτῶν, οὐ μέντοι καὶ προσεποιούντο διὰ
 10 τὰ παρόντα σφίσι. μετὰ δὲ δὴ τοῦτο νομίσαντες γούν ἢ δ . α . .
 λειν ἢ πάντως γε λανθάνειν, ὅτι μὴδ' ἐγκλημα ἐλάμβανον, ἐπὶ
 πλεῖτον ἐξύβρισαν καὶ ἄκοντας αὐτοῖς τοὺς Ῥωμαίους ἐξεπολέμω-

1 [τε] secl. Urs., at fieri potest ut inter καὶ et ἄλλοι aliquid exciderit

2 Φαβρίκιον M(?), φαβρίκιος VB 5 Ὀμβρικοὺς Urs., ὄμβρισκους VBM, cf.
 48, 13, 2 ἢ Ὀμβριζή. Umbri Ὀμβροι quoque Graece audiunt vide St. Byz. s. v.
 Fr. 39, 2^a et 2^b (Planudea) eiecta.

8 ἐν σκέπη τοῦ φόβου scripsi coll. Herod. 1, 143, e cod. enotaverat Mai.
 ἐν σκέπη φαβρίου, ego ἐν σκέπη του φαβριου vel φαλιου 9 ὑπ' Bk., ἀπ'
 cod. μέντοι e cod. restitui, μὴν Mai. καὶ προσεποιούντο cod. ut conl.
 Bk. 10 γούν ἢ δ . α . . λειν] γούν ἢ δ . α . . λειν e cod. enotavi, an inter δ
 et α littera fuerit incertum, γὰρ μὴ διαρκεῖν Mai., γούν ἢ διαφνεῖν? 11 γε
 e cod. revocavi, om. Mai., γὰρ v. Herw.

[Zonaras 8, 2, 1. 2 (2, 105, 14 sqq. B. = 2, 174, 3, sqq. D.)]

ἤρξαν δὲ τῶν πολέμων οἱ Ταραντῖνοι, Τυρσηνοὺς καὶ Γαλάτας καὶ
 Σανόντας καὶ ἄλλους προσεταξισάμενοι πλείονας. ἀλλὰ τοὺς μὲν ἄλλους
 οἱ Ῥωμαῖοι συμβαλόντες διαφόροις μάχαις ἐνίκησαν καὶ ὑπάτοις ἔλλοπε
 ἄλλοις· οἱ δὲ Ταραντῖνοι, καίτοι ἀπὸ τοῦ πόλεμον παρασκευάσαντες, 2 fr. 39, 3

σαν, ὥστε καὶ ἐπαλιθθεῖσαι ὅτι καὶ αἱ εὐπραγίαι, ἐπειδὴν ἔξω τοῦ
 συμμετρου τισὶ γίνονται, συμφροδῶν σφισιν αἴτια καθίστανται·
 προαγαγοῦσαι γὰρ αὐτοὺς ἐς τὸ ἔμφορον (οὐδὲ γὰρ ἐθέλει τὸ σῶφρον
 τῷ χαίρῳ σκεῖναι) τὰ μέγιστα σφάλλουσιν, ὥσπερ πον καὶ ἐκεῖνοι
 ἐπεραθῆσαντες ἀντίπαλον τῆς ἀσελγείας κακοπραγίαν ἀντέλαβον. 5
 M. S3 (p. 168) et αἱ εὐπραγίαι—σφάλλουσιν Max. Conf. f. 103^a
 (M. p. 536).

a. u. 472 4
 (522)

Λίον θ' βιβλίῳ "Λούκιος Οὐαλέριος ναυαρχῶν τε Ῥωμαῖος
 καὶ σταλείς ποι ὑπ' αὐτῶν." Bekk. Anecd. p. 158 25.

5 ὅτι Λούκιος ἀπεστάλη παρὰ Ῥωμαίων ἐς Τάραντα. οἱ δὲ 10
 Ταραντῖνοι Λιονύσια ἄγοντες, καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ διακορεῖς οἴνου
 τὸ δαίλης καθήμενοι, πλεῖν ἐπὶ σφῶν αὐτὸν ὑπετόπησαν, καὶ παρα-
 χρήμα δι' ὀργῆς, καὶ τι καὶ τῆς μέθης αὐτοὺς ἀναπειθοῦσης, ἀντα-
 νήχθησαν, καὶ προσπεσόντες αὐτῷ μῆτε χεῖρας ἀνταιρομένην
 μὲθ' ὅλως πολέμιόν τι ἐποτοπουμένην κατέδυσαν κάκεινον καὶ ἄλ- 15
 6 λους πολλοὺς. πυθόμενοι δὲ ταῦθ' οἱ Ῥωμαῖοι χαλεπῶς μὲν,
 ὥσπερ οἷν εἰκόσ, ἔμφορον, οὐ μὴν καὶ στρατεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς εἰθὺς
 ἠθέλησαν. πρέσβεις μέντοι, τοῦ μὴ κατασεισῶπηγμέναι δόξαι καὶ
 τούτοις θρασυτέροισι αὐτοὺς ποιῆσαι, ἔστειλαν. καὶ αὐτοὺς οἱ Ταραν-
 τῖνοι οὐχ ὅπως καλῶς ἐδέξαντο, ἢ τρόπον γέ τινα ἐπιτήδειον ἀπο- 20

1 αἱ om. palimps. 3 προαγαγοῦσαι palimps., προάγονσαι flor. ἔμφορον
 palimps. et flor. A, ἔμφορον flor. B οὐδὲ γὰρ ἐθέλει τὸ σῶφρον om. palimps.,
 pro οὐδὲ flor. B οὐ 5 ἀσελγείας revocavi e cod., εὐπραγίας Mai. 8 Οὐαλέ-
 ριος] Κορηῆλιος App. Samn. 7, 1 12 τὸ δαίλης] ἀπὸ δαίλης Leuncl., δαίλης
 est apud [Plat.] ep. 7 p. 348 E, τὸ δαίλης Septuag., ut monet St. 13 αὐτοὺς
 Reim., αὐτοῖς VBM.

[Zonaras 8, 2, 2. 3 (2, 105, 19 sqq. B. = 2, 174, 8 sqq. D.)]

fr. 30. 4 ὅμως οὐπω πρὸς μάχην ἀντικατέστησαν φανερώς. ναυαρχῶντος δὲ Λουκίου
 Οὐαλλερίου, καὶ τριήρεσι προσορμίσαι βουλευθέντος ἐς Τάραντα, ἐπεὶ ἀπῆκει
 fr. 30. 5 ὅπη σὺν αὐταῖς ἀπεστάλη, φίλιον τὴν χώραν ἠγούμενος, οἱ Ταραντῖνοι
 κατ' αὐτῶν ὑποτοπήσαντες τὸν Οὐαλλερίον πλεῖν ἐκ τοῦ συνειδότος ἂν
 ἔδρων, μετ' ὀργῆς ἀντανήχθησαν, καὶ προσπεσόντες αὐτῷ μῆδὲν πολέμιον 5
 ἐλπίσαντι κατέδυσαν ἐκεῖνον τε καὶ ἄλλους πολλοὺς· καὶ τοὺς ἀλόνας
 fr. 30. 6 3 τοὺς μὲν καθειρῶσαν, τοὺς δὲ καὶ ἀπέκτειναν. πυθόμενοι δὲ ταῦθ' οἱ
 Ῥωμαῖοι ἠγανάκτησαν μὲν, πρέσβεις δ' ὅμως ἀπέστειλαν ἐπερχαλοῦντες
 αὐτοῖς καὶ δίνας ἀπαιτοῦντες. οἱ δὲ οὐ μόνον αὐτοῖς οὐδὲν ἐπιεικὲς ἀπε-

2 προσορμίσαι BC, προσορμῆσαι A.

κρινάμενοι ἀπέπεμψαν, ἀλλ' ἐῤῥύς, πρὶν καὶ λόγον σφίσι δοῦναι, γέλωτα τὰ τε ἄλλα καὶ τὴν στολὴν αὐτῶν ἐποιοῦντο. ἦν δὲ ἡ 7
 ἀστική, ἧ κατ' ἀγορὰν χρώμεθα· ταύτην γὰρ ἐκεῖνοι, εἴτ' ὄν σε-
 5 μνότητος ἕνεκα εἶτε καὶ διὰ δέος, ἴν' ἐκ γε τούτου αἰδεσθῶσιν αὐ-
 τούς, ἐσταλμένοι ἦσαν. κατὰ συστάσεις τε ὄν κωμῶζοντες ἐτώ-
 θάζον (καὶ γὰρ καὶ τότε ἐροῦν ἦγον, ὅφ' ἦς καίτοι μηδένα χρόνον
 σωφρονοῦντες ἔτι καὶ μᾶλλον ὕβριζον), καὶ τέλος προσστάς τις
 τῷ Ποστούμιῳ καὶ κύψας ἑαυτὸν ἐξέβαλε καὶ τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ
 ἐκηλιδῶσε. Θουρύβου δὲ ἐπὶ τούτῳ παρὰ πάντων τῶν ἄλλων γενο- 8
 10 μένου, καὶ τὸν μὲν ἐπαινούντων ὥσπερ τι θαυμαστὸν εἰργασμέ-
 νον, ἐς δὲ δὴ τοὺς Ῥωμαίους πολλὰ καὶ ἀσελγῆ ἀνάπαιστα ἐν
 ἑυθυμῷ τοῦ τε κρότου καὶ τῆς βαδίσεως ἐδόντων, ὁ Ποστούμιος
 “γελᾶτε” ἔφη, “γελᾶτε, ἕως ἕξεστιν ὑμῖν· κλαυσεῖσθε γὰρ ἐπὶ μα-
 κρότατον, ὅταν τὴν ἐσθῆτα ταύτην τῷ αἵματι ὑμῶν ἀποπλύνητε.”
 15 ἀκούσαντες τοῦτ' ἐκεῖνοι τῶν μὲν σκωμμάτων ἐπέσχον, ἐς δὲ 9
 τὴν παραίτησιν τοῦ ὑβρισματος οὐδὲν ἔπραξαν, ἀλλ' ὅτι καὶ σῶς
 αὐτοὺς ἀφῆκαν, ἐν | εἰεργεσίας μέρει ἐτίθεντο. U^R 4 (p. 375) § 5—8, p. 166
 et M. 84 (p. 168) § 8. 9, cf. adn. crit.

4 γε St., τε VBM 7 προστάς St., προστάς VBM 8 ἑαυτὸν ἐξε-
 βαλε] corruptum videtur; ad rem cf. Val. Max. 2, 2, 5, Dionys. 19, 5 (17, 7),
 App. Samn. 7, Niebuhr. Röm. Gesch. 3, p. 515, adn. 762/3 9 Exc. Vat. ita
 incipit: ὅτι ὁ ποστούμιος τὸν (sic) ταραντῖνον (sic) τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ κατα-
 κηλιδῶντων καὶ ἀνάπαιστα τινὰ ἐν ἑυθυμῷ τοῦ τε κρότου καὶ τῆς βαδίσεως αὐτῷ
 (sic) ἔφη γελᾶτε ἕως ἕξεστιν ὑμῖν κ. τ. λ. 10 τὸν Bk., τῶν VBM 11 ἐς VM,
 ὡς B 13 κλαυσεῖσθε VBM, κλαυσεῖσθαι palimps. 16 καὶ restitui e cod.,
 γε Mai.

[Zonaras 8, 2, 3. 4 (2, 106, 10 sqq. B. = 2, 174, 21 sqq. D.)]

κρίθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐτώθαζον, ὡς καὶ τὴν ἐσθῆτα τοῦ Λουκίου Ποστου- fr. 39, 7
 μίου τοῦ προέχοντος κηλιδῶσαι τῶν πρέσβεων. Θουρύβου δὲ ἐπὶ τούτῳ fr. 39, 8
 γενομένου, καὶ τῶν Ταραντίνων ἐπιμαγαζόντων, ὁ Ποστούμιος “γελᾶτε”
 ἔφη, “γελᾶτε ἕως ἕξεστιν ὑμῖν· κλαυσεῖσθε γὰρ ἐπὶ μακρότατον, ὅταν
 5 τὴν ἐσθῆτα ταύτην τῷ αἵματι ὑμῶν ἀποπλύνητε.”

Ἐπανελθόντων οὖν τῶν πρέσβεων οἱ Ῥωμαῖοι τὰ πραχθέντα μα- 4 a. n. 473
 θόντες ἤλγησαν, καὶ στραπεῦσαι ἐπὶ τοῖς Ταραντίνους Λούκιον Αἰμίλιον (281)
 τὸν ὑπατοῦ ἐψηφίσαντο. ὃς εἰς Τάραντα προσχωρήσας λόγους αὐτοῖς
 ἐπιτηδεύεις ἐπέμψε, νομίζων εἰρήνην ἐπὶ τισι μετρίαις αἰρήσεσθαι. οἱ δὲ
 10 ταῖς γνώμαις ἀλλήλοις ἠγανατώθησαν· καὶ τῶν μὲν πρεσβυτέρων καὶ
 εὐπύρων τὴν εἰρήνην σπευδόντων, τῶν δ' ἐν ἡλικίᾳ καὶ ὀλίγα ἢ μηδὲν

4 μακρότατον B^c, μακρότερον CA.

10 ὅτι Μένων ὡς οὐκ ἔπεισε Ταραντίνους τὸ μὴ Ῥωμαίοις ἐκπο-
 λεμωθῆναι, ἐκ τε τῆς ἐκκλησίας ὑπεξῆλθε καὶ στεφάνους ἀνεδή-
 σατο, συγκομαστίαις τέ τινας καὶ αὐλιστρίδα λαβὼν ὑπέστρεψεν.
 ἕθοντος δὲ αὐτοῦ καὶ κορδακίζοντος ἐξέστησαν τῶν προκειμένων
 καὶ ἐπεβίων καὶ ἐπεκρότουν, οἷα ἐν τῷ τοιοῦτῳ φιλεῖ γίνεσθαι. 5
 καὶ ὅς σιγάσας αὐτοὺς “νῦν μὲν καὶ μεθύειν” ἔφη “καὶ κωμάζειν
 ἔξεστιν ἡμῖν· ἂν δ’ ὅσα βουλευέσθε ἐπιτελέσητε, δουλεύσομεν.”
 M. 85 (p. 169).

40, 5 ὅτι ὑπὸ τοῦ Κινέου ἐλέγετο Πύρρος ὁ βασιλεὺς πλείονας πό-
 λεις ἢ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐξελεῖν δόρατος. καὶ γὰρ ἦν δεινός [εἶναι], 10
 φησὶ Πλούταρχος, ἐν τῷ λέγειν, καὶ τῷ Δημοσθένει μόνος ἐν τῇ
 δεινότητι παρισούμενος. ἀμέλει καὶ τὸ ἄτοπον τῆς ἐκστρατείας
 οἷα ἔμφορον εἰδὼς ἀνὴρ, ἐμποδῶν τῷ Πύρρῳ ἐς λόγους ἐλθὼν καθ-
 ἴστατο· ὁ μὲν γὰρ ἀρξεν (διὰ τὴν) ἀνδρείαν πάσης διανοεῖτο

1 τὸ cod. ut conii. Gros., τοῦ Mai. 3 αὐλιστρίδα Mai., αὐλιστρίδα cod.
 6 ἔφη Mai. (conii.), ἕδει cod. 7 βουλευέσθε et δουλεύσομεν Mai., βουλευέσθαι
 et δουλεύσομεν cod.

Fr. 40, 1, 2 vide inter 36, 32 et 33.

Fr. 40, 3 vide inter 40, 5 et 4.

Fr. 40, 5 (V. 22) suum locum reddidi ante fr. 40, 3 (V. 23). Haec Dionem
 narrasse puto Cineam primum memorantem, cf. Zon. 8, 2, 6.

9 ἐλέγετο] cod. lect. restitui, ἔλεγεν ὁ Bk. immerito. 11 αὐτοῦ Bk.,
 αὐτοῦ cod. et ita forte eclog. [εἶναι] secl. Rk. 11 Πλούταρχος] cf. Plut.
 Πύρρῳ. 14. Ceterum nescio an Plutarchea haec ab ipso eclogario sint addita.
 Bis tantum Plutarchus citatur apud Nostrum, hic et fr. 107, itidem in exordio
 fragm. Peiresciani 13 ἐμποδῶν] ἐμποδῶν (αὐτῇ) Rk., possis inter λόγους
 et ἐλθὼν inserere (οἱ) 14 (διὰ τὴν) add. Val. διανοεῖτο Bk., διενόει cod.

[Zonaras 8, 2, 5. 6 (2, 107, 2, sqq. B. = 2, 175, 5 sqq. D.)]

ἐχόντων πόλεμον αἰρουμένων, ἐκράτησαν οἱ νεώτεροι. φοβούμενοι δὲ
 ὕμῳ, τὸν Πύρρον τὸν Ἑπειώτην εἰς συμμαχίαν ἐβουλεύσαντο προσκα-
 λέσασθαι, καὶ πρέσβεις αὐτῷ καὶ δῶρα πεπόμφασιν. Αἰμίλιος δὲ ταῦτα
 μαθὼν τὴν γόρην αὐτῶν ἐληλάτει καὶ ἐπίθειεν. οἱ δὲ ἐπέξῃλλον μὲν,
 ἀλλ’ ἐτρέπησαν, ὥστε τοὺς Ῥωμαίους τὴν τε γόρην αὐτῶν ἀθεῶς προσ- 5
 6 θῆσαι καὶ τινα χειρώσασθαι φοβήρια. πολλὴν δὲ τῶν ἀλόγτων τοῦ Αἰ-
 μιλίου πεποιμητότης ἐπιμέλειαν, καὶ τινας τῶν δυνατωτέρων ἐλευθερώ-
 σαντος, οἱ Ταραντῖνοι τὴν τε φιλανθρωπίαν αὐτοῦ θαυμάσαντες, καὶ
 εἰς ἐλπίδας προαχθέντες σπονδῶν, Ἄγειν τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιτήδειον ὄντα
 εἰλοντο στρατηγὸν αὐτοκράτορα. ἄστι δ’ οὗτος κρηιστόνητος καὶ Κιν- 10
 νέας ὑπὸ τοῦ Πύρρου προσπεμφθεῖς ἐμποδῶν τοῖς πρακτομένοις ἐγένετο.

7 ἐπιμέλειαν BC^s, πρόνοιαν A, recte fortasse 11 Πύρρου BA^s, κύρου C.

cf. fr. 30, 10
 et fr. inc.
 sed. 5

cf. fr. 40, 5

τῆς γῆς, ὃ δὲ ἀρκεῖσθαι ἱκανοῖς οὔσι τοῖς οἰκείοις πρὸς εὐδαιμονίαν προέτρεπεν. ἀλλὰ τὸ φιλοπόλεμον τοῦ ἀνδρός καὶ φιλόπρωτον τὴν τοῦ Κινέου νικῆσαν παραίνεσιν, αἰσχροῦς ἀπαλλάξαι αὐτὸν καὶ Σικελίας καὶ Ἰταλίας πεποιήκεν, πολλὰς τῶν αὐτοῦ δυνάμεων
5 μισριάδας | ἐν ταῖς μάχαις ἀπάσαις ἀποβέβληκότα. V. 22 (p. 586). f. 168r

ὅτι ὁ Πύρρος ὁ βασιλεὺς τῆς τε Ἠπείρου καλουμένης ἐβασίλευσε, καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸ πλεῖστον, τὸ μὲν εὐεργεσίαις τὸ δὲ φόβῳ, προσεπεποιήτο. Αἰτωλοὶ τε πολὺ τότε δυνάμενοι καὶ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν καὶ οἱ ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ δυνάσται ἐθεράπευον
10 αὐτόν. καὶ γὰρ φύσεως λαμπρότητι καὶ παιδείας ἰσχύϊ καὶ ἐμπειρίᾳ πραγμάτων πολὺ πάντων προέφευγεν, ὥστε καὶ ὑπὲρ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἑαυτοῦ καὶ (τὰς) τῶν συμμάχων καίπερ μεγάλας οὔσας ἀξιοῦσθαι. V. 23 (p. 589).

ὅτι Πύρρος ὁ βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου τό τε φρόνημα πολλῷ
15 μεῖζον ἔσχεν ἅτε καὶ ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων ἀντίπαλος τοῖς Ῥωμαίοις εἶναι νομιζόμενος, καὶ ἐν τύχῃ οἱ ἠγήσατο ἔσεσθαι τοῖς τε πρὸς αὐτὸν καταφυγοῦσιν, ἄλλως τε καὶ Ἑλλησιν οὔσιν, ἐπικουρῆσαι καὶ ἐκείνους σὺν προφάσει τινὶ εὐπρεπεῖ προκαταλαβεῖν πρὶν τι δεινὸν ὑπ' αὐτῶν παθεῖν. οὕτω γὰρ πού καὶ τῆς εὐδοξίας αὐτῷ ἔμελεν ὥστε καὶ ἐκ πολλοῦ χρόνου Σικελίας ἐφιέμενος καὶ
20 τὰ τῶν Ῥωμαίων ὅλην χειρὸς αὐτοῦ διασκοπῶν, ἀνεῖν τῆς πρὸς αὐτοὺς ἔχθρας, ἐπειδὴ μηδὲν ἠδίδυτο, προκατάρξασθαι. M. 86 (p. 169).

1 οὔσι Val., οὔση cod. 2 προέτρεπεν Reim., ἐπέτρεπεν cod. 4 αὐτοῦ Bk., αὐτοῦ Val., αὐτῶν cod. 8 προσεπεποιήτο Val., προσεποιήτο (sic) cod. Φίλιππος ὁ Μακεδὼν] Philippus Cassandri filius qui anno 458, 296 per quattuor menses regnavit. At Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν (tertius Cassandri filius) Bk. coll. Plut. Pyrrh. 6 (vide quoque Dem. 36). Utrumque fortasse memoraverat Dio 12 ἑαυτοῦ Salmas., ἑαυτῶν cod. (τὰς) add. St.

Fr. 40, 5 vide pag. sup.

[Zonaras 8, 2, 7. 8 (2, 107, 14 sqq. B. = 2, 175, 20 sqq. D.)]

ὁ γὰρ Πύρρος τῆς καλουμένης βασιλεύων Ἠπείρου φύσεώς τε δεξι- 7 fr. 40, 3
ότητι καὶ παιδείας ἰσχύϊ καὶ ἐμπειρίᾳ πάντων προέφευγε, καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸ πλεῖστον τὸ μὲν εὐποίαις, τὸ δὲ φόβῳ, προσεπεποιήτο. οὗτος ποίνυν τοῖς τῶν Ταραντίνων πρέσβεσιν ἐντυχῶν, ἔρμαιον τὴν συμμαχίαν fr. 40, 4
5 ἠγήσατο, ἐκ πλείονος τῆς Σικελίας καὶ τῆς Καρχηδόνος καὶ τῆς Σαρδουκῆς ἐφιέμενος, ἀκνῶν δ' ὅμως ἔχθρας πρὸς Ῥωμαίους αὐτὸς προκατάρξασθαι· καὶ βοηθήσει μὲν αὐτοῖς ἐπηγγείλατο, ἵνα δὲ μὴ ὑποπτευθῆι 8

2 τοῦ Ἑλληνικοῦ CA^c, τῆς ἐλληνικῆς B 6 αὐτὸς BA^c, αὐτοὺς C.

a. u. 474 6
(280)

ὅτι Πύρρος πέμψας ἐς Λαοδόνην ἐμαρτεύσατο περὶ τῆς στρα-
τείας· καὶ οἱ χορημοῦ ἐλθόντος, ἂν ἐς τὴν Ἰταλίαν περαιωθῆ,
Ῥωμαίους κηρύσειν, συμβαλὼν αὐτὸν πρὸς τὸ βούλημα (δεινὴ γὰρ
ἐξαπατησαί τινα ἐπιθυμία ἐστίν) οὐδὲ τὸ ἔαρ ἔμεινεν. M. 87
(p. 169).

5

4 ἐστίν Mai. (coni.), τουτέστιν cod. an τοῦ τε ἐστίν?

[Zonaras 8, 2, 8—12 (2, 107, 22 sqq. B. = 2, 175, 29 sqq. D.)]

- δι' ἅπερ εἰρηται, οἰκισθε αὐτίκα ἀνακομισθήσεσθαι ἔφη, καὶ ἐν ταῖς συν-
θήκαις προστεθῆναι πεποίηκε τὸ μὴ περαιτέρω τῆς χειρίας ἐν τῇ Ἰταλίᾳ
παρ' αὐτῶν κατασχεθῆναι. συνθέμενος δὲ ταῦτα, τοὺς μὲν πλείους τῶν
πρέσβειων ὡς τὰ στρατεύματα αὐτῶ συμπαρασκευάσσοντας ἐν ὀμηρείᾳ
κατέσχευεν, ὀλίγους δ' ἐξ αὐτῶν καὶ τὸν Κιννέαν προέπεμψε σὺν στρατῶ. 5
- 9 ἐλθόντων δ' αὐτῶν οἱ Ταραντῖνοι θαρσύναντες τῶν τε καταλλαχῶν τῶν
πρὸς Ῥωμαίους ἀπέσχοντο καὶ τὸν Ἅγιν παύσαντες τῆς στρατηγίας
- 10 ἕνα τῶν πρέσβειων ἐγειροτόνησαν στρατηγόν. μετ' οὐ πολὺ δὲ Μίλων
ὑπὸ τοῦ Πύρρου σὺν δυνάμει πεμφθεὶς τῆν τε ἀρόπολιν αὐτῶν ἐς τὴν
ἐκείνου ὑποδοχὴν κατειλήφει καὶ τῆν τοῦ τείχους φρουρὰν ὑφ' ἑαυτὸν 10
ἐποίησατο. καὶ οἱ Ταραντῖνοι ἐπὶ τούτοις ἔχαυρον, ὡς μήτε φρουρεῖν μήτ'
ἄλλο τι ἐπίπρουν ὑπομένειν ἀναγκάζομενοι, καὶ αὐτοῖς τροφὰς ἐχορήγουν
καὶ τῷ Πύρρῳ χρήματα ἔπεμπον.
- 11 ὁ οὖν Αἰμίλιος τέως μὲν κατὰ χώραν ἔμεινεν, ἐπεὶ δὲ τοὺς τε
Πυρρῶντας ἤμωντας ἔγνω καὶ διὰ τὸν χειμῶνα προσκαταρεῖν οὐχ οἰός τε 15
ἦν, ἐς Ἀπουλίαν ὤρμησεν. οἱ δὲ Ταραντῖνοι ἐν τινι στενοπόρῳ χωρίῳ,
δι' οὗ διελθεῖν ἀνάγκη εἶχε, λοχίσαντες, ἅπορον αὐτῶ τὴν πορείαν ἐποίησαν
τοξομάσων ἀκοντίσμάσι τε καὶ σφενδομήμασιν. ὁ δὲ τοὺς αἰχμαλώτους
σφῶν, οὓς ἐπήγγετο, προήγαγε. φοβηθέντες δ' οἱ Ταραντῖνοι μὴ τοὺς
σφετέρους ἀντὶ τῶν Ῥωμαίων ἀπολέσωσιν, ἐπαύσαντο. 20
- fr. 40, 6 ex. 12 ὁ δὲ Πύρρος οὐδὲ τὸ ἔαρ ἀναμεινάς ἀπῆγε στρατεύμα' τε πολὺ
καὶ ἔκκοιτον ἐπαγόμενος καὶ ἐλέφαντας εἰκοσι, ζῶα μῆπω πρότερον τοῖς
ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἐφθάνετα· ἔθεν ἐξεπλήσσαντο καὶ ἐθαυμάζον. χειμῶνι δὲ
περιπεσὼν τὸ Ἴόνιον περαιωόμενος πολλοὺς ἀπώλεσε τοῦ στρατεύματος,

5 Κιννέαν CA^c, Κιννέα B σὺν στρατῶ] τῷ στρατῶ Niebuhr. *Röm. Gesch.* 3, p. 523, adn. 775. ut sit ante Cineam misit quam exercitum traduceret, quod tamen ne Zonaras quidem Graece ita potuit exprimere. Plutarchus quoque, de Milone tacens, Cineam cum copiis Tarentum missum tradit (*Pyrrh.* 16) et fieri potest ut Dio utramque narrationem contaminaverit, nisi error subest Zonarac ipsius 6 τε om. A 10 ὑποδοχὴν BA^c, ἀποδοχὴν C 16 στενοπόρῳ BA^c, στενωπῶ C.

ὅτι οἱ Ῥηγῖνοι φρουρὰν ἤτήσαντο παρὰ Ῥωμαίοις, ἡγεῖτο δὲ 7
 αὐτῆς Δέκιος. τούτων οὖν οἱ πλείους ἐκ τῆς περιουσίας τῶν
 ἐπιτηδείων καὶ ἐκ τῆς ἄλλης ἡραστόνης, ἅτε καὶ ἀνειμένη παρὰ
 5 πολὺ διαίτη πρὸς τὰ οἴκοι χρώμενοι, ἐπεθύμησαν, ἐνάγοτος αὐ-
 τοῦ τοῦ Δέκιου, τοὺς πρώτους τῶν Ῥηγῖνων ἀποκτείναντες τὴν
 πόλιν κατασχεῖν· ἄδεια γὰρ αὐτοῖς πολλὴ ἐφαίνετο, τῶν Ῥωμαίων
 περὶ τοὺς Ταραντίνους καὶ περὶ τὸν Πύρρον ἀσχόλων ὄντων, πάνθ'
 ὅσα ἐβούλοντο πράξαι. προσανέπειθε δὲ αὐτοὺς ὅτι καὶ τὴν 8
 Μεσσηνίην ἐπὶ τῶν Μαμερτίνων ἐχομένην ἐόρων· οἱτοὶ γὰρ Καμ-

1 Ῥωμαίοις] Ῥωμαίων Bk., epitomatorem fortasse corrigens, cf. fr. 66, 2
 2 Δέκιος] Decius Vibellius cf. Liv. ep. 12 (Decio Iubellio); 28, 28, 4 (D. Vibellius). Δέκιος Pol. 1, 7, 7, Diod. 22, 1, 2. 3, Dionys. 20, 4. 5, App. Samn. 9 4 αὐ-
 τοῦς Reim., αὐτοῖς cod. 5 ἀποκτείναντες Val., ἀποκτείναντας cod. 8 προσ-
 ανέπειθε Bk., προσανέπειθον cod. 9 Μαμερτίνων Val., μαμερθίνων cod.

[Zonaras 8, 2, 12—15, (2, 109, 5 sqq. B. = 2, 176, 31 sqq. D.)]

οἱ δὲ λοιποὶ τῷ κλύδωνι ἐσκεδάσθησαν. μόλις δ' οὖν πεζεύσας ἤλθεν εἰς 13
 Τάραντα. καὶ αὐτίκα τοὺς μὲν ἀμαύζοντας τοῖς ἑαυτοῦ στρατιώταις συνέ-
 τάζεν, ὅπως μὴ καθ' ἑαυτοὺς λελογισμένοι νεωτερίωσι, καὶ τὸ θέατρον
 ἔκλεισε, τῆχρ διὰ τὸν πόλεμον, ὅπως μὴ ἐς αὐτὸ συνεχόμενοι νεοχμώ-
 5 σῶσι τι, ἀπέπειθε δ' αὐτοῖς καὶ πρὸς συμπόσια καὶ κόμους ἀθροίζεσθαι,
 καὶ τοὺς νεωτέρους ἐν τοῖς ὅπλοις ἀσκεῖσθαι ἐκέλευεν ἢ διημερεύειν κατὰ
 τὴν ἀγοράν. ὡς δὲ τινες ἀγρόμενοι τούτοις ὑπεχώρησαν, φρουρὰς ἐκ 14
 τῶν οἰκείων κατέστησεν, ὥστε μηδένα ἐξίεναι τῆς πόλεως. οἱ δὲ τού-
 τοις τε καὶ τῇ χορηγίᾳ τῶν τροφῶν βαρυνόμενοι, καὶ τοὺς δορυφόρους
 10 εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν ἀναγκάζόμενοι δέχεσθαι, μετεγίνωσκον δεσπότην
 καὶ οὐχὶ συμμάχου τοῦ Πύρρου πειρώμενοι. ὁ δὲ διὰ ταῦτα μὴ πρὸς
 τοὺς Ῥωμαίους ἀποκλίνουσι φοβηθεῖς, τῶν τὰ πολιτικὰ δυναμένων πράτ-
 τειν καὶ προσταπεῖν τοῦ ὀμίλου τοὺς μὲν εἰς τὴν Ἥπειρον πρὸς τὸν
 υἱὸν ἐπὶ τισὶ προφάσεσιν ἐπεμπε, τοὺς δὲ καὶ ἀφανῶς διώλλυσεν. Ἀρί- 15
 15 σταρχον δὲ τινα ἐν τοῖς ἀρίστοις τῶν Ταραντίνων ἐξεταζόμενον καὶ εἰ-
 πεῖν πιθανώτατον προσηταιρίσατο, ἵν' ὑποπτος τῷ δήμῳ ὡς τὰ τοῦ
 Πύρρου φρονῶν γένηται· ὡς δ' ἔτι πιστεῦον ἐκείνῳ τὸ πλῆθος ἐόρων,
 ἐπεμπεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἥπειρον· καὶ ὅς ἀντειπεῖν μὴ θαρραῶν ἐξέπλευσε
 μὲν, ἐς δὲ τὴν Ῥώμην ἀφίκετο.

4 νεοχμώσωσι B^c, νεοχμώσωσι (inter lineas add. man. rec.: καὶ μετακοσμή-
 σωσιν ἢ μετακινήσωσι) Δ, νεωτερίωσι C 17 γένηται BA^c, γίνηται C
 ἐκείνῳ BA^c, ἐκείνο C 18 ὅς CA^c, ὡς B?

πανοί τε ὄντες, καὶ φρουρεῖν αὐτὴν ὑπ' Ἀγαθοκλέους τοῦ ἐν Σικελίᾳ δυναστεύοντος ταχθέντες, σφαγὰς τε τῶν ἐπιχωρίων ἐποιήσαντο καὶ τὴν πόλιν κατέσχον. οὐ μόντοι ἐκ τοῦ προφανοῦς τὴν ἐπιχείρησιν ἐποιήσαντο· πολὺ γὰρ ἠλαττοῦντο τῷ πλήθει· ἀλλ' ἐπιστολὰς ὁ Δέμιος ὡς καὶ τῷ Πύρρῳ ἐπὶ προδοσίᾳ σφῶν ὑπὸ 5
 10 τινῶν γεγραμμένας πλάσας ἤθροισε τοὺς στρατιώτας, καὶ ἐκείνας τε αὐτοῖς ὡς καὶ ἐαλωκυίας ἀνέγνω, καὶ προσπαρῶξενεν αὐτοὺς εἰπὼν οἷα εἰκὸς ἦν, ἄλλως τε καὶ ἐσαγγείλαντός τινος ἐκ κατασκευασμοῦ ὅτι ναυτικὸν τέ τι τοῦ Πύρρου κατῆρέ που τῆς χώρας 10
 καὶ ἐς λόγους τοῖς προδόταις ἀρικνεῖται. οἱ δὲ παρεσκευασμένοι 15
 ἐμεγάληρον, καὶ διεβῶν προκαταλαβεῖν τοὺς Ῥηγίους πρὶν τι δεῖν ἰδόντες· ἀγροῦντας δὲ τὸ πρᾶσσόμενον χαλεπῶς (ἄν) ἀντισηχῆν. καὶ οἱ μὲν ἐς τὰς καταγωγὰς σφῶν οἱ δὲ ἐς τὰς οἰκίας ἐσπηδήσαντες ἐφρόνευσαν πολλοὺς, πλὴν ὀλίγων οὓς ὁ Δέμιος καλέσας ἐπὶ δεῖπνον ἔσφαξεν. V. 24 (p. 589).

11 ὅτι ὁ Δέμιος ὁ φρούραρχος τοὺς Ῥηγίους ἀποσφάξας φιλίαν πρὸς Μαιερτίους ἐσπέισατο, νομίζων αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὁμοιοτρόπου τῶν τολμημάτων πιστοτάτους σφίσι συμμάχους ἔσεσθαι, ἅτε καὶ εἰ εἰδὼς ὅτι σιχηαὶ τῶν ἀνθρώπων ἰσχυροτέραις δι' τισὶν ἀνάγκαις 20
 ὑπὸ τοῦ τῶν ὁμοίων τι παρανομησαί τοῦ τε κατὰ νόμου ἐταιρι- 20
 κοῦ καὶ τοῦ κατὰ γένος οἰκείου συνίστανται. M. 88 (p. 170).

12 ὅτι διαβολὴν ἀπ' αὐτῶν οἱ Ῥωμαῖοι χρονον τινὰ ἔσχον, μέχρι οὗ ἐπεξῆλθον αὐτοῖς· πρὸς γὰρ τὰ μείζω καὶ πρὸς τὰ μάλλον κατελείγοντα ἀσχολίαν ἄγοντες παρὰ σμικρὸν τισὶν αὐτὰ ποιεῖσθαι ἔδοξαν. M. 89 (ib.). 25

1 τοῦ Rk., τῶν cod.; δυναστεύειν ἐν script. vet. saepe, quos secutus Dio, cf. 41, 63, 1 5 προδοσίᾳ Val., προδοσίαν (s. acc.) cod. 8 ἐσαγγείλαντός Val., ἐσαγγειλλαντες cod. 9 κατῆρέ Val., κατῆρκέ cod. 10 που Kuiper. (litt.) 12 (ἄν) ins. St. 17 Μαιερτίνους Mai., μεμερτίνους cod. 18 πιστοτάτους Bk., πιστωτάτους cod. 20 παρανομησαι Mai., παρανομισαι cod. 21 γένος Bk., γένους cod. 22 ἀπ' αὐτῶν cod. recte cf. fr. 96, 1; 41, 63, 6 al., ὑπ' αὐτῶν Gros. ἔσχον Mai., ἔσχατον (sic) cod. μέχρι οὗ] ita cod. forma Attica μέχρι οὗ hic tantum et fr. 91, 3 reperitur, μέχρις οὗ Bk. 24 κατελείγοντα Bk., κατεπειγον cod. (periit accentus) σμικρὸν e cod. revocavi, μικρὸν Mai., cf. ad fr. 25, 2; 37, 4.

[Zonaras 8, 3, 1 (2, 110, 5 sq. B. = 2, 177, 26 sq. D.)]

3. Καὶ τοιαῦτα μὲν ὁ Πύρρος τοῖς Ταραντίνοις ἐποίησε· οἱ δ' ἐν τῇ

1 τοῖς Ταραντίνοις] cf. Matth. Gr. Gramm.² § 415.

δι τοί Ῥωμαῖοι μαθόντες ἤξειν τὸν Πύρρον κατέδεισαν, ἐκεῖνον 13
 τε αὐτὸν εὐπόλεμον εἶναι μαθόντες καὶ δύναμιν πολλήν καὶ ἀναντα-
 γώνιστον ἔχειν, οἳα πον συμβαίνει περὶ τε τῶν ἀγνώστων σφίσι
 καὶ περὶ τῶν διὰ πλείστου ὄντων μάλιστα θρυλεῖσθαι (τοῖς) πυν-
 5 θανομένοις. M. 90 (p. 170).

1 μαθόντες cod., ἀκούοντες Bk. 2 πολλήν e cod. restitui, πολεμικὴν
 Mai. 3 σφίσι cod. ut conii. St., φησι Mai. 4 ὄντων μάλιστα v. Herw.,
 μάλιστα ὄντων cod. (τοῖς) ins. v. Herw. πυνθανομένοις Mai., πυνθανό-
 μενος cod.

[Zonaras 8, 3, 1—4 (2, 110, 6 sqq. B. = 2, 177, 27 sqq. D.)]

Ῥώμη κατέδεισαν μαθόντες τὸν Πύρρον ἐλθόντα εἰς Τάραντα τῷ τε ἐκπεπο- fr. 40, 13
 λεμῶσθαι τὰ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ αὐτοῖς καὶ τῷ θρυλεῖσθαι ἐκεῖνον εὐπόλε-
 μόν τε τυγχάνειν καὶ δύναμιν ἔχειν ἀνανταγώνιστον. στρατιώτας τε
 οὖν κατέλεγον καὶ γρήματα ἤθροίζον φρουροὺς τε ἐς τὰς συμμάχους
 5 πόλεις διέπεμπον, ἵνα μὴ καὶ ἐκεῖνοι ἀποστῶσι, καὶ τινες προαισθημένοι
 νεωτεριοῦντας τοὺς πρώτους αὐτῶν ἐκόλασαν. καὶ τινες τῶν Πραίνε- 2
 στίων ἐς τὴν Ῥώμην ἀγθέντες περὶ δειλὴν ὕψιν εἰς τοὺς θησαυροὺς
 ἐπὶ φυλακῇ ἐνεβλήθησαν, καὶ τις αὐτοῖς ἐκ τούτου γρηγορὸς ἐκπεπλή-
 ρωτο· ἐχρήσθη γὰρ αὐτοῖς ποτε ὅτι τοὺς τῶν Ῥωμαίων καθέξουσι θη-
 10 σαυροὺς. καὶ ὁ μὲν γρηγορὸς εἰς τοῦτο ἀπέβη, ἐκεῖνοι δὲ γε ἀπόλοντο.
 Οὐαλλέριον δὲ Λαουίνιον ἐπὶ τὸν Πύρρον καὶ τοὺς Ταραντίνους 3
 καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀπεστάλαξι, καὶ τι καὶ ἐν τῷ ἄσπει
 τοῦ στρατεύματος κατέσχεον. ὁ γοῦν Λαουίνιος εὐθύς ἐξεστράτευσεν,
 ἵνα πορρωτάτω τὸν πόλεμον τῆς οἰκίας ποιήσῃται· καὶ τὸν Πύρρον
 15 καταπλήξων ἤλπισεν, εἰ αὐτοῖς ἐθέλονται ἐπίσταν, οὗς ἐκεῖνος πολιορκεῖν
 προσεδόκησε. καὶ ἀπὼν χωρίον τι τῶν Λευκανῶν εἶλεν ἰσχυρόν καὶ
 ἐπίκαιρον, καὶ δύναμιν τινα ἐν τῇ Λευκανίᾳ κατέλιπεν, εἰσέχουσαν αὐ-
 τοῖς τοῦ ἐπαρῆξαι τοῖς ἐναντίοις.

καὶ ὁ Πύρρος μαθὼν τὸν Λαουίνιον πλησιάζοντα προσξάρμησε, 4
 20 καὶ στρατοπεδευσάμενος τρίβειν ἤθελε τὸν καιρὸν. ἀναμένων τοὺς συμ-
 μαχίσοντας. καὶ τῷ Λαουινίῳ ἐπέστειλεν ὑπερηγάνως, ὡς καταπλήξων
 αὐτόν· εἶχε δὲ ἡ γραφὴ ὧδε· “βασιλεὺς Πύρρος Λαουινίῳ γράρειν. πυν-

1 κατέδεισαν hic CA^c, post Τάραντα B 4 τε om. C 6 Πραίνεστί-
 νων Dind., πραινεστηνῶν BCA^c 8 ἐκπεπλήρωτο CA, ἐπεπλήρωτο B^c
 11 Λαουίνιον] cf. ad fr. 40, 28 14 ποιήσεται BC^c, ποιήσεται A 15 ἐπι-
 λοιεν CA^c, ἐπέλοιν B corr. 16 Λευκανῶν] Λευκανοί, Λευκανία omnes scrip-
 tores Graeci (sed Ptol. 3, 1, 8. 61. 62 Λουκανοί) usque ad Zosimum (Λουκανία
 2, 10, 2). Sed Lucanus nom. pr. Dioni Λουκανός 62, 29, 4 18 ἐναντίοις
 BA^c, πολεμίους C 20 στρατοπεδευσάμενος BC^c, στρατευσάμενος A.

14 ἀδύνατον γὰρ ἔστι μήτε ἐν τοῖς αὐτοῖς ἤθεσι τεθραμμένους
τινάς, μήτε τῶν αὐτῶν ἐπιθυμοῦντας, μήτε τὰ αὐτὰ καλὰ καὶ
αἰσχρὰ νομίζοντας εἶναι, φίλους ποτὲ ἀλλήλοις γενέσθαι. Max.
Conf. Flor. f. 34^r (M. p. 537).

p. 287 15

| ὅτι ἢ τε φιλοτιμία καὶ ἢ ἀπιστία ἀεὶ τοῖς τυράννοις σύν- 5
ἔστιν, ἐξ ὧν ἀνάγκη μηδένα αὐτοῖς ἀκριβῆ φίλον ἔχειν· ἀπιστού-

Fr. 40, 14 hic collocandum censuit Mai. probabiliter. nam tria excerpta, quae in flor. sequuntur (§ 15, a. b. c), unde fluxerint patet ex eo quod in cod. rescripto redeunt (M. 91). hoc autem fragm. (lemmate *διωνος τοῦ ῥωμαίων* insignitum) cum iis arcte cohaerere videtur. Vide praeterea ad fr. 36, 11 et 13. In flor. post fr. quartum (ἢ τῶν τρόπων — ἐρίσκειται) sequitur exc. ex 55, 19, 4.

Fr. 40, 14—16 desumpta fortasse ex oratione a Laevino ad milites habita, quam memorat Zon. 8, 3, 6.

1 ἤθεσι codd., ἔθεσι Dind. 2 μήτε τῶν αὐτῶν ἐπιθυμοῦντας addidi e codd., om. Mai. καλὰ καὶ αἰσχρὰ B, αἰσχρὰ καὶ καλὰ A 5 ἢ (alterum) om. flor. B σύνεστιν flor. AB, πάρεστιν Mai., hodie in palimps. prima syllaba evanuit 6 αὐτοῖς om. flor. A B φίλον flor. A B, φίλιαν palimps.

[Zonaras 8, 3, 4—6 (2, 111, 10 sqq. B. = 2, 178, 28 sqq. D.)]

θάνομαί σε στρατεύμα ἐπὶ Ταραντίνους ἄγειν. τὸ μὲν οὖν ἀπόπεμψον,
αὐτὸς δὲ μετ' ὀλίγων ἔγχε πρὸς ἐμέ· δικάσω γὰρ ὑμῖν ἐγὼ εἴ τι ἀλλή-
5 λους ἐγκαλεῖτε, καὶ ἄκοντας τὰ δίκαια ποιεῖν ἀναγκάσω." Λαουίνιος δὲ
τάδε τῷ Πύρρῳ ἀντέγραψε· "πάνυ μοι δοκεῖς, ὦ Πύρρε, τετυφῶσθαι,
δικαστὴν ἡμῖν ἐαυτὸν καθιστὰς καὶ Ταραντίνους πρὶν δίκην ἡμῖν ὑπο- 5
σχεῖν ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπεραιώθης. ἤξω τε οὖν μετὰ
παντὸς τοῦ στρατοῦ καὶ τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν καὶ παρὰ Ταραντι-
νων καὶ παρὰ σοῦ λήφομαι. τί γὰρ δεῖ μοι λήρου καὶ φλυαρίας, ἐξὼν
καὶ παρὰ τῷ Ἄρει τῷ προπάτορι ἡμῶν κριθῆναι;" τοιαῦτα ἀντεπιστεί-
λας ἠπέμπετο, καὶ ἠύλισατο διὰ μέσου τὸ ἔσθημα τοῦ ἐκεῖ ποταμοῦ ποιη- 10
6 σάμενος. κατασκοπούς τέ τινας συλλαβόν, δεῖξας τὴν δύναμιν αὐτοῖς
καὶ ἐπειπὼν πολλαπλασίαν ἔλλην ἔχειν, ἀπέπεμψεν. ἐπὶ τούτοις ὁ Πύρ-
ρος καταπλαγείς οὐ μάχεσθαι ἤθελεν, ὅτι καὶ τῶν συμμάχων οὐπω-
τινὲς συνῆλθον αὐτῷ, ἐπιλείψεν τε τοῖς Ῥωμαίοις τὰ ἐπιτίθδεια ἠλπι-
ζεν ἐν πολεμῇ δικάσουσι. ταῦτα δὲ καὶ ὁ Λαουίνιος λογιζόμενος ἔσπευδε 15
συμμίξει. τῶν δὲ στρατιωτῶν πρὸς τὴν τοῦ Πύρρου φήμην καὶ διὰ
τούς ἐλέγξαντας ἐκπεληρημένον, συγκαλέσας αὐτοὺς πολλὰ πρὸς θάρσος
παρακαλοῦντα ἐδημηγόρησε, καὶ παρεσκευάζετο καὶ ἄκοντι τῷ Πύρρῳ

cf. fr. 40,
14—16

1 ἄγειν BA^c, φέρειν C 2 μετ' ὀλίγων BC^c, μετολίγων A ἀλλήλοις
ante ὑμῖν C 5 ἡμῖν (prius) BA^c, ὑμῖν C 6 τὴν om. A 7 Ταραντίνων
BA^c, ταραντίνους C 9 καὶ παρὰ C, παρὰ BA^c 12 ἐπὶ BC^c, καὶ ἐπὶ A
18 παρακαλοῦντα om. B.

μενός τε γὰρ καὶ ἠθρονούμενός τις οὐδένα ἂν καθαρῶς ἀγαπήσειε.
 πρὸς δ' ἔτι καὶ ἡ τῶν τρόπων ὁμοιότης ἢ τε τοῦ βίου ἰσότης καὶ
 τὸ τὰ αὐτὰ τισι καὶ σφαλερὰ καὶ σωτήρια εἶναι καὶ ἀληθεῖς καὶ
 βεβαίους φιλίας μόνῃ ποιεῖ. ὅπου δ' ἂν τούτων τι ἐνδεήσῃ, προσ-
 5 ποιητὸν μὲν τι σχῆμα ἐταιρίας ὁρᾶται, ἔρμα δ' οὐδὲν αὐτῆς ἐχέ-
 γυρον εὐρίσκεται. M. 91 (p. 170) et in tria excerpta divisum (a. ἡ
 φιλοτιμία — ἔχειν, b. ἀπιστούμενος — ἀγαπήσειε, c. ἡ τῶν τρό-
 πων — εὐρίσκεται) Max. Conf. Flor. f. 34^r et ^v (M. p. 537).

ὅτι στρατηγία ἂν μὲν καὶ δυνάμεις ἀξιόχρεως λάβῃ, πλεῖστον 16
 10 καὶ πρὸς σωτηρίαν σφῶν καὶ πρὸς ἐπικράτησιν φέρει, αὐτὴ δὲ
 καθ' ἑαυτὴν οὐδενὸς ἐν μέρει (ἔστιν)· οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἄλλη τις
 τέχνη χωρὶς τῶν συμπραξόντων καὶ συνδιοικούντων αὐτῇ ἰσχύει.
 M. 92 (p. 171).

1 τε inserui e flor. B, om. palimps. et flor. A γὰρ om. flor. A
 4 βεβαίους φιλίας Bk., βεβαίους φίλους palimps., βεβαίαις φιλίας flor. A B,
 βεβαίους (τὰς) φιλίας Kuiper. (litt.) 5 τι Bk., τοι (non τὸ) palimps., om.
 flor. A B 11 (ἔστιν) inserui, cf. 39, 57, 2, Demosth. 2, 18; pro ἐν μέρει
 Bk. conl. κρατεῖ?

Fr. 40, 17 (Planudeum) eiectum.

[Zonaras 8, 3, 6—9 (2, 112, 8 sqq. B. = 2, 179, 21 sqq. D.)]

συμμιζαί. ὁ δὲ γνώμην μὲν οὐκ εἶχε μάχεσθαι, ὅπως δὲ μὴ δόξῃ τοὺς 7
 Ῥωμαίους φοβεῖσθαι, καὶ αὐτὸς τοῖς οἰκείοις διαλεχθεὶς ἐπώτρυνεν εἰς
 τὸν πόλεμον. Λαουίνιος δὲ τὸν ποταμὸν περὶφόμενος κατὰ τὸ στρατό-
 πεδον διαβῆναι ἐκωλύθη. ἐπαναγαγὼν οὖν αὐτὸς μὲν κατὰ χώραν μετὰ
 5 τοῦ πεζοῦ ἔμεινε, τοὺς δ' ἵππεῖς ὡς ἐπὶ λείαν τάχα τινα ἔπεμψεν, ἐν-
 τειλόμενος πόρρω ποι βαδίσαντας περαιοθῆναι. καὶ οὕτως ἐκείνοί τε
 κατὰ νότου τοῖς πολεμίοις προσέπεσον ἀπροσδόκητοι, καὶ ὁ Λαουίνιος
 10 παραχθέντων αὐτῶν τὸν τε ποταμὸν διέβη καὶ τῆς μάχης συνεπελάβετο. 8
 φεύγουσιν οὖν τοῖς ἑαυτοῦ ὁ Πύρρος ἐπικουρήσας τρωθέντα τὸν ἵππον
 15 ἀπέβαλε, καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς τεθνημέναι. καὶ τούτου τῶν μὲν ἀθυμη-
 σάντων, τῶν δὲ καταφρονησάντων, τὸ ἔργον ἠλλοίωτο. συνεῖς δὲ τοῦτο
 τῆν μὲν στολὴν ἐκπεπεστέραν τῶν ἄλλων οὕσαν ἔδωκε Μεγακλεῖ, κελεύ-
 15 σας ἐνδύνασθαι αὐτὴν καὶ πανταγῶσε περιελάνειν, ὅπως σώξῃσθαι αὐτὸν
 νομίσαντες οἱ μὲν ἐναντίοι πρὸς δέος, οἱ δ' οἰκεῖοι πρὸς θάρσος ἀφίκον-
 ται, αὐτὸς δὲ σπειλάμενος ἰδιωτικῶς συνέμιξεν αὐτοῖς παντὶ τῷ στρατῷ
 πλὴν τῶν ἐλεφάντων, καὶ τοῖς ἀεὶ πονουμένοις ἐπαμύνων πλεῖστον τοὺς
 σφετέρους ὠφέλησε. τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐπὶ πολὺ τῆς ἡμέρας ἰσορρόπως 9

16 τῶν add. C om. BA^o ἐπαμύνων CA^o, ἀπαμύνων B.

18 ὅτι τοῦ Μεγαλλέου τελευτήσαντος καὶ τοῦ Πύρρου τὸν πῖλον ἀπορρίψαντος ἐς τὸ ἐναντίον ἢ μάχη περιέστη· τοῖς μὲν γὰρ ἢ σωτηρία αὐτοῦ πολὺ πλείον ἐκ τοῦ παρὰ τὴν ἐλπίδα σφῶν αὐτὸν περιεῖναι, ἢ εἰ μὴδ' ἀρχὴν τεθνηκέναι ἐνενομίστο, θάρσος ἐνεποίησεν, οἱ δὲ ἀπατηθέντες δεύτερον οὐδὲν ἔτι πρόθυμον ἔσχον, 5 κολουσθέντες τε αὖθις τὸ μάτην θαρσῆσαν καὶ ἐκ τῆς δι' ὀλίγου μεταβολῆς σφῶν ἐς τὴν τοῦ χείρονος δόκησιν οὐδ' ὕστερόν ποτε αὐτὸν φθαρήσεσθαι ἐλπίσαντες. M. 93 (p. 171).

3 παρὰ cod. ut coni. Tafel., πάθος Mai. 5 πρόθυμον] <τὸ> πρόθυμον Bk. immerito 8 αὐτὸν cod. recte, αὖθις v. Herw. φθαρήσεσθαι cod. omnino, ut coni. Bk., cf. 63, 19, 2, θαρσῆσεσθαι Mai.

[Zonaras S, 3, 9—12 (2, 113, 3 sqq. B. = 2, 180, 12 sqq. D.)]

ἐμάχοντο, εἰς δὲ τὸν Μεγαλλέα τις ἀποκτείναις φήθη τὸν Πύρρον ἀπεκτονέναι, καὶ τοῖς ἄλλοις δόκησιν τούτου παρέσχεν, οἱ τε Ῥωμαῖοι ἐπερρώσθησαν καὶ οἱ ἐναντίοι ἐνέδρασαν. γινώσκοντες δὲ ὁ Πύρρος τὸ γινόμενον, τὸν πῖλον ἀπέρριψε καὶ γυμνῇ τῇ κεφαλῇ περιήρει· καὶ εἰς τοῦναντίον 10 περιέστη ἢ μάχη. ἰδὼν δὲ τοῦτο ὁ Λαουίνιος, καὶ ἰππέας ἔχων ἐνεδρεῖοντός που τῆς μάχης ἐκτός, κατὰ νότου προσπεσεῖν αὐτοῖς τοῖς πολεμίοις ἐκέλευσε. πρὸς τοῦτο δὲ ἀντιστρατηγῶν ὁ Πύρρος τὸ σημεῖον τοῖς ἐλέφασιν ἤρεν· ἔνθα ἐκ τε τῆς τῶν θηρίων θέας ἀλλοκοτούς οὔσης καὶ τῆς βοῆς φρικώδους, καὶ ἐκ τοῦ τῶν ὕπλων πατάγου, ὃν οἱ ἐπιβεβηκότες ἐπίπουν ἐν τοῖς πύργοις φερόμενοι, αὐτοὶ τε οἱ Ῥωμαῖοι ἐξεπλάγησαν, καὶ οἱ σφῶν ἵπποι ἐκτραχυθέντες οἱ μὲν ἀποσειόμενοι τοὺς ἀναβά- 15 τας, οἱ δὲ καὶ φέροντες ἔφρευγον. ἀθυμήσαν οὖν ἐκ τούτων τὸ Ῥωμαϊκὸν ἐταράχθη στρατόπευμα, καὶ φεύγοντες ἀνηροῦντο οἱ μὲν παρὰ τῶν ἐν τοῖς πύργοις ἀνδρῶν τοῖς ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων, οἱ δὲ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν θηρίων ταῖς πρόσομίαις καὶ τοῖς κέρασιν ἢ ὀδοῦσι φθειρόντων πολλοὺς· 15 καὶ τοῖς ποσὶ δὲ οὐ μείους κατηγλῶν συμπατουμένους. καὶ οἱ ἵππεῖς δὲ ἐρροπόμενοι πολλοὺς ἐφθειρον· οὐδ' ἂν ὑπελείφθη τις, εἰ μὴ ἐλέφας προΐει αὐτὸς τε ἐσθλάξεν ἐκ τοῦ τραύματος καὶ οἱ ἄλλοι πρὸς τὰς 12 ἐκείνου βοὰς ἐταράσσοντο. διὰ τοῦτο γὰρ ὁ Πύρρος ἐπέστρεψε τὴν διώξιν, καὶ οὕτως οἱ Ῥωμαῖοι διαβεβηκότες τὸν ποταμὸν εἰς Ἀπουλίδα πόλιν 20 τινὰ ἀπεσείθησαν. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν τοῦ Πύρρου στρατιωτῶν καὶ τῶν

6 ἐκτός BC^c, νεκτός A 9. 10 καὶ ἐκ — οἱ Ῥωμαῖοι om. C sed add. in marg. m. rec. 15 ἢ BC^c, ἢ καὶ A 16 οὐ μείους BC^c, ὁμοίως corr. ex ὁμοίους A κατηγλῶν B(?), κατηγλῶν CA^c.

ὅτι συγχαιρόντων τινῶν τῷ Πύρρῳ τῆς νίκης, τὴν μὲν δόξαν 19
τοῦ ἔργου ἐδέχετο, εἰ δὲ δὴ καὶ ἀδθίς ποτε ὁμοίως κρατήσειεν,
ἀπολείσθαι ἔφη. καὶ τοῦτό τ' αὐτοῦ φερόμενόν ἐστιν, καὶ ὅτι
5 τοὺς Ῥωμαίους καίτοι νικηθέντας ἐθαύμασε καὶ προσέκρινε τῶν
ἑαυτοῦ στρατιωτῶν, εἰπὼν ὅτι τὴν οἰκουμένην ἂν ἤδη πᾶσαν ἐχει-
ρωσάμην, εἰ Ῥωμαίων ἐβασίλευον. M. 94 (ib.).

ὅτι Πύρρος λαμπρὸς τε ἐπὶ τῇ νίκῃ ἦν καὶ ὄνομα ἀπ' αὐτῆς 21
μέγα ἔσχεν, ὥστε πολλοὺς μὲν τῶν ἐκ τοῦ μέσου καθημένων προσ-
χωρῆσαι οἱ, πάντας δὲ τοὺς περιορωμένους τῶν συμμάχων ἀρι-
10 κέσθαι. οὐ μὴν οὔτε ἐμφανῆ ὀργὴν αὐτοῖς ἐποίησατο, οὐτ' αὖ
παντελῶς τὴν ὑποψίαν ἀπεκρύψατο, ἀλλ' ὀλίγα σφίσι ἐπὶ τῇ
διαμελλήσει ἐπιτιμῆσας ἔδεισε μὴ καὶ ἐς φανε-
ρὰν αὐτοὺς ἀλλοτριώσιν προαγάγῃ, καὶ ἐκ τοῦ μηδὲν ἐνδείξασθαι 22
ἐνόμισεν ἦτοι καταγνωσθήσεσθαι ὑπ' αὐτῶν εὐθύναι ὡς οὐ συνεί-
15 ᾶν ἐπραξάν, ἣ καὶ ὑποπτειθήσεσθαι ὀργὴν κρυφαίαν ἔχειν, καὶ
ἀπ' αὐτῶν (ἦ) καταφρόνησιν ἢ μῖσος προεπιβουλήν τε ἐς αὐτόν,
ὅπως μὴ προπάθωσί τι, ἐγγενήσεσθαί σφισι προσεδόκησε. δι'
οὖν | ταῦτα πρῶτος τε αὐτοῖς διελέχθη καὶ τῶν σκύλων τινὰ ἔδωκεν. p. 285
M. 95 (p. 172).

ὅτι Πύρρος τοὺς τῶν Ῥωμαίων αἰχμαλώτους συγροὺς ὄντας 23 f. 165v
τὸ μὲν πρῶτον πεῖσαι ἐπεχείρησεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην συστρατεῦσαι,
ὡς δὲ οὐκ ἠθέλησαν, ἰσχυρῶς ἐθεράπευσε, μήτε δήσας τινὰ μήτ'
ἄλλο τι κακὸν θράσας, ὡς καὶ προῖκα αὐτοὺς ἀποδώσων καὶ ἀμα-
χει δι' αὐτῶν τὸ ἄστυ προσποιησόμενος. V. 25 (p. 590).

Fr. 40, 20 (Planudeum) eiectum.

7 τε inserui ex cod. 12 ἐπιτιμῆσας] lacunam statui in hunc fere modum
explendam (ἄλλως φιλοφρόνως ἐδέξατο· καὶ γὰρ ἐκ τε τοῦ σφόδρα αὐτοῖς ἐγ-
καίεσθαι) καὶ addidi e cod. 13 προαγάγῃ Bk., προσαγάγῃ cod. οὐ] οὐδὲν
Kuiper. (litt.), at cf. 39, 38, 5 16 (ἦ) add. v. Herw. 21 συστρατεῦσαι]
(οἱ) συστρατεῦσαι Bk. probabiliter, sed scribendum συστρατεῦσαι (οἱ) 22 ἐθε-
ράπευσε cod., ἐθεράπευε Val. 23 ἀμαχει cod. recte.

[Zonaras 8, 3, 12—4, 1 (2, 114, 5 sqq. B. = 2, 181, 10 sqq. D)]

ἡγερμένων πεπτόνασιν, ὥστε συγχαιρόντων αὐτῷ τῆς νίκης τινῶν “εἰ fr. 40, 19
καὶ κῆθίς ποτε ὁμοίως” ἔφη “κρατήσομεν, ἀπολεύμεθα.” τοὺς μέντοι
Ῥωμαίους καὶ νικηθέντας ἐθαύμασεν, εἰπὼν ὅτι “τὴν οἰκουμένην ἂν
πᾶσαν ἐχειρωσάμην, εἰ Ῥωμαίων ἐβασίλευον.”

5 Ὁ μὲν οὖν Πύρρος ἐπὶ τῇ νίκῃ μέγα ἔσχηκεν ὄνομα, καὶ πολλοὶ fr. 40, 21
αὐτῷ προσεχώρησαν, οἱ τε σύμμαχοι ἀφίκοντο πρὸς αὐτόν· οἱ δὲ ὀλίγα ἐπι-
τιμῆσας διὰ τὴν μέλλησιν, τῶν σκύλων μετέδωκεν· (4.) οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ fr. 40, 22

- 24 ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἐν ἀπόρῳ γενόμενοι διὰ τοὺς ἐλέφαντας ἀτε-
μικτότατε τοιοῦτο θηρίον ἰδόντες, τὴν μέντοι θνητὴν φύσιν ἐν-
θυμοῦμενοι καὶ ὅτι θηρίον οὐδὲν ἀνθρώπου χειρῶν ἔστιν, ἀλλὰ
πάντα δὴ πάντως, εἰ καὶ μὴ κατ' ἰσχύν, ταῖς γοῦν σοφίαις σφῶν
ἐλαττοῦται, ἐθάρσυν. M. 96 (p. 172). 5
- 25 ὅτι καὶ οἱ στρατιῶται οἱ τοῦ Πύρρου, οἳ τε οἴκοθεν καὶ οἱ
σύμμαχοι, δεινῶς πρὸς τὰς ἀρπαγὰς ὡς καὶ ἐτοίμους καὶ ἀκιν-
δύτους σφίσιν οὔσας ἠπείγοντο. M. 97 (ib.).
- 26 ὅτι οἱ Ἑπειρωταὶ τὴν φιλίαν, ἀναγκηθεὶς ὅτι ἐπὶ μεγάλας
δὴ τισιν ἐλλείπει στρατεύσαντες οὐδὲν ἕξω τῶν πραγμάτων εἶχον,
ἐλυμήναντο, καὶ πάνν γε ἐν καιρῷ τοῦτο τοῖς Ῥωμαίοις ἐγένετο·
συνιστάμενοι γὰρ πρὸς αὐτὸν οἱ τὴν Ἰταλίαν οἰκοῦντες ἀνεκόπησαν,
ἕξ ἕσου τὰ τῶν συμμάχων (καὶ τὰ) τῶν πολεμίων πορθοῦντας
αὐτοὺς ὄρωντες· τὰ γὰρ ἔργα αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τὰς ὑποσχέσεις ἐσκό-
πουν. M. 98 (ib.). 15
- 27 ὅτι ὁ Πύρρος ἐφοβήθη μὴ καὶ πανταχόθεν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων

4 πάντως] πάντως ἦν Mai., sed ἦν in cod. non exstat 5 ἐλαττοῦ-
ται Madvig., ἐλαττοῦνται vel ἐλαττοῦντα (ut Mai.) cod. 6 οἳ τε Gros.,
ἀτε cod. 10 τῶν] nonne expungendum? 11 τοῦτο Bk., τούτῳ cod.
ἐγένετο συνιστάμενοι cod. ut coni. Bk., ἐγένοντο συνεστάμενοι Mai.
13 <καὶ τὰ> inserui, καὶ Mai. tamquam e cod. πορθοῦντας αὐτοὺς cod.,
πορθοῦντα αὐτὸν Bk. probabiliter, in fine excerpti tamen nihil muto 16 παν-
ταχόθεν] scripsi, cf. Zon., πανταχ . . . cod., πανταχῶς Mai.

[Zonaras 8, 4, 1. 2 (2, 114, 13 sqq. B. = 2, 181, 20 sqq. D.)]

ἤλθον μὲν ἐπὶ τῇ ἤπτη, τῷ δὲ γε Λαουνίῳ στρατεύμα ἐπεμψαν, καὶ
τὸν Τιβέριον ἐκ τῶν Τυρσηῶν μετεπέμψαντο, καὶ τὴν πόλιν διὰ φυλα-
κῆς ἐπορεύσαντο, πυνθανόμενοι ἐπ' αὐτὴν τὸν Πύρρον ἐπείρασθαι. ὁ μέντοι
Λαουνίος τοὺς οἰκίους τε τραυματίας ἐξαιεσάμενος, καὶ τοὺς σκεδασθέν-
τας συναγαγὼν, ἤδη καὶ τῶν ἐκ Ῥώμης πεμφθέντων ἀφικομένων, τὸν 5
2 Πύρρον παρεπόμενος ἐλύπει· καὶ τὴν Καπύην μαθὼν ἐλεῖν γλυγόμενον,
προκατέλαβε καὶ ἐφύλαξεν. ἀμαρτῶν δ' ἐκείνης ὁ Πύρρος ἐπὶ τὴν Νεά-
πολιν ὤρμησεν. ὡς δ' οὐδὲν οὐδ' ἐν αὐτῇ δοῦσαι ἴσχυσε, σπεύδων τὴν
Ῥώμην καταλαβεῖν καὶ διὰ τῆς Τυρσηίδος παριὼν ὡς κἀκείνους προσ-
λάβοι, ἐπεὶ ἔμαθεν αὐτοὺς τε τοῖς Ῥωμαίοις ὁμολογίας πεποιημένους 10
καὶ τὸν Τιβέριον αὐτῷ ἀντιπροσίσοντα τὸν τε Λαουνίον ἐρεπόμενον,
ἐφοβήθη μὴ ὑπ' αὐτῶν πανταχόθεν ἐν χωρίοις ἀγνώστοις ἀποληφθῆ, καὶ

fr. 40, 27

1 μὲν inserui e C, om. BA^c 2 Τυρσηῶν] cf. ad fr. 2, 4 7 Νεά-
πολιν] cf. ad 48, 48, 6 8 τῆς om. A.

ἐν χωρίοις ἀγνώστοις ἀπολήφθη. χαλεπῶς δ' ἐπὶ τούτῳ τῶν συμμάχων αὐτοῦ φερόντων, εἶπέ σφισιν ὅτι σαφῶς ἐξ αὐτῆς τῆς χώρας ὄρῳη ὅσον τῶν Ῥωμαίων διαφέρουσι· τὴν μὲν γὰρ ἐκείνων ὑπήκοον καὶ δένδρα παντοδαπὰ καὶ ἀμπελοφυγίας καὶ γεωργίας κατασκευάς τε τῶν ἀγρῶν πολυτελεῖς ἔχειν, τὰ δὲ δὴ τῶν ἑαυτοῦ φίλων οὕτω πεπορθησθαι ὥστε μηδ' εἰ κατοικήθη ποτὲ γινώσκεισθαι. M. 99 (p. 173).

ὅτι ὁ αὐτός, ἐπειδὴ γε ἀναχωροῦντι αὐτῷ τὸ στράτευμα τοῦ Δαιουίνου πολλῶ πλεῖον τοῦ πρόσθεν εἶδεν, ὕδρας ἔρη δίκαν τὰ στρατόπεδα τῶν Ῥωμαίων κοπτόμενα ἀναφύεσθαι. οὐ μόντοι παρὰ τοῦθ' ἦττον ἐθάρασησεν, <ἀλλ'> ἀντιπαρετάξατο μὲν, οὐκ ἐμαχέσατο δέ. M. 100 (ib.).

ὅτι ὁ Πύρρος πρέσβεις ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων ἄλλους τε καὶ τὸν Φαβρίκιον προσιέναι πυνθόμενος, φρουρὰν τέ σφισι πρὸς τὰ μεθόρια, μὴ καὶ βίαιόν τι ἐπὶ τῶν Ταραντίνων πάθωσιν, ἐπειμψε,

1 χαλεπῶς κ. τ. λ.] haec demum e Zonarae verbis καὶ περαιτέρω οὐ προεχώρησεν intellegunt 5 τε addidi e cod. 8. 9 dedi id quod in codice legisse mihi visus sum, nam inter αὐτῷ et το non deprehendi Maianum ὡς et in re praesenti magnopere dubitavi an unquam ibi scriptum quid fuisset. Collato Zonara crediderim id quod in codice legitur eclogarium ipsum dedisse. Dionem enim, quanquam fortasse prolixius, scripsisse fere id quod est apud Zonaram, qui tamen pro Dione εἶδεν ὄν substituerit ἦν. hinc natum esse eclogarii soloecum εἶδεν, oblitus se scribere voluisse ἐπεφάνη. — αὐτῷ ὡς τὸ κ. τ. λ. Bk., αὐτῷ (ἐπήλθε θανύμασι) ὡς τὸ — εἶδεν (ὄν) v. Herw., αὐτῷ τὸ — πρόσθεν (προσίων) εἶδεν Kuiper. (litt.) 9 Δαιουίνου Bk., λαμίνου cod. — Δαιουίνος Zon. semper 9, 4, 3 sqq.; 9, 6, 9; 9, 7, 1; 9, 7, 8 (Δαιουίνω C) et Dionys. 19, 10. 11 (17, 17; 18, 1) in Exc. Ambros., Λαβινίω bis App. Samm. 10, 2 (Exc. Urs. at altero loco λαβίνω MN) 11 ἦττον Bk., ἡγαγον cod. <ἀλλ'> ins. Bk. eclogarium fortasse corrigens.

[Zonaras 8, 4, 2—4 (2, 115, 6 sqq. B. = 2, 182, 7 sqq. D.)]

περαιτέρω οὐ προεχώρησεν. ὡς δὲ ἀναχωροῦντι καὶ γενομένῳ περὶ Καμ- 3 fr. 40, 28
πανίαν ὁ Δαιουίνος ἐπεφάνη, καὶ τὸ στράτευμα αὐτοῦ πολλῶ πλεῖον τοῦ πρόσθεν ἦν, ὕδρας ἔρη δίκαν τὰ στρατόπεδα τῶν Ῥωμαίων κοπτόμενα ἀναφύεσθαι. καὶ ἀντιπαρετάξατο μὲν, οὐκ ἐμαχέσατο δέ, ὅτι ἐκέλευσεν, ὡς
5 καταπλήξων πρὸ τῆς συμπλοκῆς τοὺς Ῥωμαίους, τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας τὰς ἀσπίδας τοῖς δόρασι πλήξαντας ἐκβοῆσαι καὶ τοὺς σαλπικτάς καὶ τοὺς ἐλέφαντας συνηγῆσαι, ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνοι πολὺ μείζον ἀντεβόησαν, ὡς ἐκπλαγῆναι τοὺς τοῦ Πύρρου, οὐκ ἐπ' ἠθέλησε συμμίξει, ἀλλ' ὡς δυσισ-
10 ῥῶν ἐπανήγαγε. καὶ ἀφίκετο ἐς Τάραντα. ἔνθα πρέσβεις τῶν Ῥωμαίων 4
10 ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων ἀφίκοντο ἄλλοι τε καὶ ὁ Φαβρίκιος. οὗς φιλοτί- fr. 40, 29

1 προεχώρησεν B^c, προεχώρησεν CA 5 ἑαυτοῦ BA^c, αὐτοῦ C.

σθαι ἔμελλον. καὶ ὁ Πύρρος οὕτω φρονῶν εἶπε πρὸς τοὺς πρέ- 32
 σβεις “οὔτε πρότερον ἐκὼν ὑμῖν, ὦ Ῥωμαῖοι, ἐπολέμησα, οὔτ’ ἂν
 νῦν πολεμήσομαι· φίλος τε γὰρ ὑμῶν γενέσθαι περὶ παντός ποι-
 οῦμαι, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς τε ἀχμαλώτους πάντας ἄνευ λύτρων
 5 ἀφίημι καὶ τὴν εἰρήνην σπένδομαι.” καὶ ἰδίᾳ τοὺτους ἐθεράπειεν,
 ὅπως μάλιστα μὲν τὰ ἑαυτοῦ ἀνθέλωνται, εἰ δὲ μή, τὴν γε φιλίαν
 οἱ πρυτανεύσωσιν. M. 102 (p. 173).

ὁ δὲ Πύρρος τοὺς τε ἄλλους προσηταιρίσατο καὶ τῷ Φαβρικίῳ 33
 διελέχθη ὧδε· “ἐγὼ, ὦ Φαβρίκιε, πολεμεῖν μὲν ὑμῖν οὐδὲν ἔτι
 10 δέομαι, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὴν ἀρχὴν τοῖς Ταραντίνοις ἐπεισθὴν καὶ
 δεῦρο ἦλθον μεταγινώσκω, καίπερ πολὺ ὑμᾶς ἐν τῇ μάχῃ κρατή-
 σας· φίλος δὲ δὴ καὶ πᾶσι μὲν Ῥωμαίων ἡδέως ἂν ἐγενόμην, μάλ-
 ιστα δὲ δὴ σοί· πάνν γὰρ σε καὶ ἀγαθὸν καὶ ἐλλόγιμον ἄνδρα
 ὄρω ὄντα. τὴν τε οὖν εἰρήνην συμπράξαι σέ μοι ἀξιῶ, καὶ οἴκαδε
 15 [καὶ ἐς τὴν Ἠπειρὸν] ἐπισπέσθαι· ἐπὶ τε γὰρ τὴν Ἑλλάδα στρατευ-
 σείω καὶ συμβούλου στρατηγοῦ τέ σου δέομαι.” ὁ οὖν Φαβρίκιος 34
 “ἐπαινω μὲν σέ” εἶπεν “ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ στρατείᾳ μεταγινώσκεις
 καὶ τῆς εἰρήνης ἐπιθυμεῖς, καὶ σοι πρὸς αὐτήν, εἴγε συμφέροι

3 ὑμῶν] μῶν hodie evanidum. an ὑμῖν? 5 τούτους cod. ut conii. Gros.
 6 τὰ ἑαυτοῦ ἀνθέλωνται] hodie fere evanuerunt 7 πρυτανεύσωσι] cohaerent
 in cod. sequentia ὁ δὲ Πύρρος κ. τ. λ. 8 ὁ δὲ et τοὺς τε iam legi nequeunt
 11 πολὺ] cf. Thuc. 7, 34, 7 (vide quoque c. 60. 5), Plat. leg. 6, 781 C, rep. 5,
 455 D 12 Ῥωμαίων] Ῥωμαίους Gros., ecl. corrigens? Conferri iubet Kuiper.
 (litt.) Diod. 36, 4, 3 (Dind.), [Xen.] rep. Ath. 3, 3 (lacunosum putat Kirchhoff.).
 Vide quoque Liv. 24, 31; 31, 45 13 σε Mai., ἐς cod. καὶ ἐλλόγιμον dedi
 de coniectura coll. § 34 et 35. in codice spatium est 10 fere litterarum. nihil
 Mai. 15 [καὶ ἐς τὴν Ἠπειρὸν] secluit v. Herw. — τε ante καὶ non exstat
 in cod. 17 ἐπαινω Mai., ἐπάνω cod.

[Zonaras 8, 4, 6—8 (2, 116, 10 sqq. B. = 2, 183, 4 sqq. D.)]

συνετίθεστο. οὕτω δὲ φρονῶν καὶ ὁ Πύρρος ἐτύγγανε. καλέσας οὖν τοὺς fr. 40, 32
 πρέσβεις “οὔτε πρότερον, ὦ Ῥωμαῖοι, ἐρη “ἐκὼν ὑμῖν ἐπολέμησα οὔτε
 νῦν πολεμήσομαι· φίλος γὰρ ὑμῖν γενέσθαι βεβούλημαι· διὸ καὶ τοὺς
 ἀχμαλώτους ὑμῖν ἄνευ λύτρων ἀφίημι καὶ σπείσασθαι ἀξιῶ.”

5 Ταῦτα μὲν πᾶσιν εἰρήκει τοῖς πρέσβεσι, καὶ χροήματα σφίσι τὰ μὲν 7 fr. 40, 33
 δέδωκε, τὰ δὲ ἐπηγγείλατο, τῷ δὲ Φαβρικίῳ κατὰ μόναν διαλεχθεὶς
 “φίλος” εἶπεν “ἡδέως καὶ πᾶσιν ἂν Ῥωμαίοις γενόμην, μάλιστα δὲ
 σοί· ὄρω γὰρ σε ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ τὴν εἰρήνην συμπράξαι μοι ἀξιῶ.”
 ταῦτα λέγων καὶ δῶρα αὐτῷ πολλὰ ἐδίδου. ὁ δὲ “ἐπαινω σε” εἶπεν, 8 fr. 40, 34
 10 “ὦ Πύρρε, ὅτι τῆς εἰρήνης ἐπιθυμεῖς, καὶ σοι αὐτήν, ἂν γε συμφέροι

1 βεβούλημαι BC^c, βούλομαι A 8 σοί BA, σου C^c.

ἡμῖν, σπουδάσω (οὐ γὰρ πον καὶ κατὰ τῆς πατρίδος τι πρᾶξαι
 με ἀγαθόν, ὡς φῆς, ἄνδρα ὄντα ἀξιόσεις), σύμβουλον δὲ δι' καὶ
 στρατηγὸν μηδένα ποτὲ ἐκ δημοκρατίας παραλάβῃς· [ἐμοί] ἔμοιγ'
 οὐδ' ἤτισον ἔστι σχολή. οὐ μέντοι οὐδὲ τούτων τι (λάβοιμι) ἄν,
 35 ὅτι οὐ προσήκει τὸ παράπαν πρεσβευτὴν διορδοκεῖν. πυνθάνομαι 5
 γοῦν πότερον ἐλλόγιμόν με ὡς ἀληθῶς νομίζεις ἄνδρα εἶναι ἢ
 οὐ· εἰ μὲν γὰρ φαῦλός εἰμι, πῶς με δῶρων ἄξιον κρίνεις; εἰ δὲ
 χρηστός, πῶς με λαβεῖν αὐτὰ κελεύεις; εἶ τοῖνον ἔσθ' ὅτι ἐγὼ
 μὲν καὶ πάνυ πολλὰ ἔχω καὶ οὐδὲν δέομαι πλειόνων· ἀρκεῖ γὰρ
 μοι τὰ ὄντα, καὶ οὐδενὸς τῶν ἄλλοτριῶν ἐπιθυμῶ· σὺ δ' εἰ καὶ 10
 p. 282 σφόδρα πλουτεῖν | νομίζεις, ἐν πενίᾳ μυρία καθέστηκας· οὐ γὰρ ἂν
 οὔτε τὴν Ἰπείρον οὔτε τὰ ἄλλα θσα κέκτησαι καταλιπὼν δεῦρ' ἐπεραι-
 36 ὠθης, εἶγε ἐκείνοις τε ἠεροῦ καὶ μὴ πλειόνων ὠρέγου. ὅταν γὰρ
 τις τοῦτο πάσχη καὶ μηδένα ὄρον τῆς ἀπληστίας ποιῆται, πτω-
 χότατός ἐστι. διὰ τί; ὅτι πᾶν τὸ μὴ ὑπάρχον αὐτῷ ὡς καὶ ἀναγ- 15
 καῖον ποθεῖ, καθάπερ ἄνευ ἐκείνου μὴ δυνάμενος ζῆσαι. ὥστ'
 ἐρωγε ἠδέως ἂν σοι, ἐπειδὴ καὶ φίλος μοι φῆς εἶναι, ἐκ τοῦ ἔμει-
 ποῦ τι πλοῦτον χαρισάμεν· πολλῶ γὰρ τοι καὶ ἀσφαλέστερος καὶ
 ἀθανατώτερός ἐστι τοῦ σοῦ, καὶ οὔτε τις αὐτῷ φθονεῖ οὔτε τις

1 σπουδάσω cod., σποσπυδάσω Melber., at cf. ad fr. 11, 3 3 [ἐμοί] secl. Mai.
 tacite. an corruptum potius? ἔμοιγ' οὐδ' ἤτισον ἔστι v. Herw., ἔμοιγ' οὐδ' ἄ τι οὐκ
 ἔστι cod., ἐμοί γ' οὐκ ἄ τι οὐκ Mai. unde ἐμοί γοῦν δῆλον ὅτι οὐ Bk. 4 (λάβοιμι)
 ἂν Mai. (sed ἂν add. Gros) e Zonara, ἀλλ' cod. — fortasse plura exciderunt:
 (δεξαίμεν ἂν, οὐχ ὅτι) ἀλλ' vel tale quid 6 με flor. AB, τε cod.
 palimps. ut videtur νομίζεις flor. AB, νομίζειν cod. palimps. 7 δῶρων
 flor. AB, δῶρον cod. palimps. ἄξιον κρίνεις cod. palimps. et flor. B, κρί-
 νεις ἄξιον flor. A 12 οὔτε τὰ ἄλλα v. Herw., οὔτ' ἄλλα cod., cf. Zon.
 13 γὰρ] δέ Kuiper. (litt.).

[Zonaras 8, 4, 8 (2, 117, 1 sqq. B. = 2, 183, 18 sqq. D.)]

ἡμῖν, καταπράξομαι. οὐ γὰρ κατὰ τῆς πατρίδος τι πρᾶξαι με ἀγαθόν,
 ὡς φῆς, ἄνδρα ὄντα ἀξιόσεις. ἀλλ' οὐδὲ τούτων ὧν δίδως τι λάβοιμι
 ἄν. πυνθάνομαι γὰρ σου, πότερον ἐλλόγιμόν με ὡς ἀληθῶς νομίζεις
 ἄνδρα ἢ οὐ; εἰ μὲν γὰρ φαῦλός εἰμι, πῶς με δῶρων ἄξιον κρίνεις; εἰ
 5 δὲ χρηστός, πῶς με λαβεῖν αὐτὰ κελεύεις; ἴσθι γοῦν ὡς ἐγὼ καὶ πάνυ
 πολλὰ ἔχω, τοῖς παροῦσιν ἀρκούμενος, καὶ πλειόνων οὐ δέομαι· σὺ δ' εἰ
 καὶ σφόδρα πλουτεῖς, ἐν πενίᾳ μυρία καθέστηκας. οὐ γὰρ ἂν οὔτε τὴν
 Ἰπείρον οὔτε τὰ ἄλλα ἢ ἔργεις καταλιπὼν δεῦρο ἐπεραιώσῃς, εἰ γε ἐκεί-
 νοις ἠεροῦ καὶ μὴ πλειόνων ὠρέγου."

1 ἡμῖν BC^c, αὐτὴν A καταπράξομαι BA^c, καταπράξαιμι C 2 ὄντα
 om. C 3 πότερον BC^c, πρότερον A 5 γοῦν om. A.

ἐπιβουλεύει, οὐ δῆμος, οὐ τύραννος· καὶ τὸ μέγιστον, ὅσω τις ἂν
 αὐτοῦ πλείοσι μεταδιδῶ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ μειζρον αὔξεται. τίς οὖν 37
 οὗτός ἐστιν; τὸ τοῖς ὑπάρχουσίν τινι ὡς καὶ παμπληθέσιν οὖσιν
 ἰδέσθαι χρῆσθαι, τὸ τῶν ἀλλοτρίων ὡς καὶ μέγα τι κακὸν ἐχόντων
 5 ἀπέχεσθαι, τὸ μηδένα ἀδικεῖν, τὸ πολλοὺς εὐεργετεῖν, ἄλλα μυρία
 ἃ σχολῆν ἂν τις ἄγων εἴποι. ὡς ἔγωγε βουλοίμην ἂν, εἴπερ
 πού πάντως ἀναγκαῖον εἶη θάτερον αὐτῶν παθεῖν, βιασθεῖς ἂν
 μᾶλλον ἢ φρενασιθεῖς ἀπολέσθαι· τὸ μὲν γὰρ τῆς τύχης ἀξιώσει φιλεῖ
 τισι συμβαίνειν, τὸ δὲ ἔκ τε ἀνοίας καὶ ἐξ αἰσχροκερδείας πολλῆς,
 10 ὡς θ' αἰρετώτερον εἶναι [τι] τῆ τοῦ θείου πλεονεξία μᾶλλον ἢ τῆ
 ἑαυτοῦ κακία σφαλεῖναι· ἐν ἐκεῖνῳ μὲν γὰρ τὸ σῶμά τινος ἠττάται,
 ἐν δὲ τούτῳ καὶ ἡ ψυχὴ προσδιαφθείρεται· . . . , ἐνταυθοῦ δ' αὐ-
 τοέντης τρόπον τινὰ αὐτὸς τις ἑαυτοῦ γίγνεται, ὅτι ὁ τὴν ψυχὴν
 ἄταξ τὴν ἑαυτοῦ τὸ μὴ τοῖς παροῦσιν ἀρεεῖσθαι διδάξας ἀόριστον
 15 τὴν τῆς πλεονεξίας ἐπιθυμίαν λαμβάνει. M. 103 (p. 174) et ἑλλό-
 γιμον — κελεύεις § 35 Max. Conf. Flor. f. 75^v (M. p. 538).

καὶ προθυμώτατα ἐς τοὺς καταλόγους ἀπήνησαν, τὸ καθ' 39
 ἑαυτὸν ἕκαστος ἐλλήπεδ ἀνάστασιν τῆς πατρίδος [εἶναι] νομίζοντες
 ἔσσεσθαι. M. 104 (p. 176).

6 ὡς] an ὡστ' cf. § 36 7 εἶη evanuit 8 ἀπολέσθαι Bk., ἀπολει-
 σθαι cod. 9 τισι] τινι Kuiper. (litt.) 10 [τι] secl. Bk. θείου cod., cf.
 τῆς τύχης ἀξιώσει quod praecedit; πλεονεξία fortasse praepotentiā cf. 41, 55, 5,
 Xen. Hell. 3, 5, 15; Hier. 8, 10, Isocr. Nic. 22, Dem. 23, 151, ὀθνεῖον
 Naber. 12 lacunam statuit Bk. ἐνταυθοῦ δ' edidi e cod. qui ἐν-
 ταυθ' οἱ δ' (sic), cf. fr. 26, 1; 55, 5; 71, 24, 4, ἐνταυθα δ' Mai. 13 ὅτι]
 in cod. novum incipit exc. add. in marg. (litt. rubr.) π^ε πλεονεξίας 17 ad
 § 39 cf. Plut. Pyrrh. 18, 1 18 [εἶναι] secl. Mai.

[Zonaras 8, 4, 9. 10 (2, 117, 12 sqq. B. = 2, 183, 31 sqq. D.)]

Τούτων οὕτω λεχθέντων οἱ πρέσβεις τοὺς αἰχμαλώτους λαβόντες 9
 ἀπήρσαν. καὶ ὁ Πύρρος τὸν Κιννέα εἰς τὴν Ῥώμην ἀπέστειλε μετὰ cf. fr. 40, 39
 χρυσίου πολλοῦ καὶ κόσμου γυναικείου παντοδαποῦ, ἵνα εἰ καὶ τινες τῶν
 ἀνδρῶν ἀντίσχοιεν, ἀλλ' αἱ γυναῖκες αὐτῶν τοῖς κόσμοις ἀναπειθεῖσαι
 5 ἀκείνους συνδιαφείρωσιν. ἐλθῶν δὲ πρὸς τὴν πόλιν ὁ Κιννέας οὐ
 προσῆει τῇ γερουσίᾳ, ἀλλὰ διῆγεν ἄλλοτε ἄλλην αἰτίαν σκηπτόμενος.
 περὶ τοῦτων δὲ καὶ τὰς τῶν δυναστῶν οἰκίας λόγοις τε σφᾶς καὶ δώροις 10
 ὑπήγετο· καὶ ἐπειδὴ πολλοὺς φηκισώσατο, εἰσῆλθεν εἰς τὸ συνέδριον καὶ
 εἶπεν ὡς "Πύρρος ὁ βασιλεὺς ἀπολογεῖται ὅτι οὐχ ὡς πολεμῶσιν ὑμῖν
 10 ἦκεν, ἀλλ' ὡς καταλλάξων Ταραντίνους αὐτὸν ἰκατεύοντας· ἀμείλει καὶ

2 Κιννέα BC^c, κιννέα A 6 σκηπτόμενος BC^c, σκεπτόμενος A
 8 ὑπήγετο BA^c, ὑπηγάγετο C.

- 40 *τοιαύτη μὲν ἢ τοῦ λόγου φύσις ἐστὶ καὶ τοσαύτην ἰσχὺν ἔχει ὥστε καὶ ἐκείνους ὑπ' αὐτοῦ τότε μεταβαλεῖν καὶ ἐς ἀντίπαλον καὶ μῖσος καὶ θάρσος τοῦ τε δέους τοῦ Πύρρου καὶ τῆς ἐκ τῶν δώρων αὐτοῦ ἀλλοιώσεως περιστῆναι. M. 105 (p. 176).*
- 42 *ὅτι πᾶν τὸ τῆ γνώμη παρὰ δόξαν ταπεινωθὲν καὶ τῆς δόμης ὑποδίδωσιν. M. 106 (p. 177).*

4 ἀλλοιώσεως] cf. Pol. 3, 81, 5, Enn. *ann. fr.* 16 (Muell.) *περιστῆναι* Bk., *ἀντιστῆναι* cod.
Fr. 40, 41 (Planudeum) *eiectum*.

[Zonaras 8, 4, 10—12 (2, 118, 1 sqq. B. = 2, 184, 12 sqq. D.)]

τοὺς ἀλόντας ὑμῶν λύτρων ἀφῆκεν ἄτερον, καὶ δυνάμενος πορθῆσαι τὴν χώραν καὶ τῆ πόλει προσβαλεῖν, ἀξιοῖ τοῖς φίλοις καὶ τοῖς συμμαχοῖς ὑμῶν ἐγγραφεῖναι, πολλὰ μὲν ὠφελήσεσθαι ἀφ' ὑμῶν ἐλπίζων, πλείω δ' ἔτι καὶ μείζω εὐεργετήσῃν ὑμᾶς."

- 11 Ἐπὶ τούτοις οἱ πλείους τῶν βουλευτῶν ἤρᾶσκοντο διὰ τὰ δῶρα 5 καὶ διὰ τοὺς αἰχμαλώτους· οὐ μέντοι καὶ ἀπεκρίναντο, ἀλλ' ἐσκόπουον ἔτι πλείους ἡμέρας ὅ τι χρὴ προῖξαι. καὶ πολλὰ μὲν ἐλέγετο, ἐπεκράτει δὲ ὅμως σπείσασθαι. μακρῶν δὲ τοῦτο Ἄππιος ὁ τυφλὸς ἐκομίσθη ἐπὶ τὸ βουλευτήριον (ὑπὸ γὰρ τοῦ γήρους καὶ τοῦ πάθους οἰκουρῶν ἦν, καὶ εἶπε μὴ συμφέρον τὰς πρὸς τὸν Πύρρον συμβάσεις τῆ πολιτεῖα, *παρήγεσε δὲ καὶ αὐτίκα τὸν Κιννέαν ἐξελάσαι τῆς πόλεως, καὶ δι' αὐτοῦ δηλωῶσαι τῷ Πύρρῳ οὐκ ἂν ἀναχωρήσαντα ἐκεῖθεν ἐπικηρυκεύεσθαι περὶ εἰρήνης αὐτοῖς ἢ καὶ περὶ ἐτέρου ὅτου δέοιτο. ταῦτα ὁ Ἄππιος συνέβουλεύσεν· ἡ δὲ γερούσια οὐκέτι ἐμέλλησεν, ἀλλ' εὐθύς ὑμοθυμαδὸν ἐψηφίσαντο αὐθημερὸν τὸν Κιννέαν ἔξω τῶν ἔρων ἐκπέμψαι καὶ τῷ Πύρρῳ πόλεμον ἀκήρυκτον, ἕως ἂν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ διάγη, ποιήσασθαι. τοῖς δ' αἰχμαλώτοις ἀτιμίαν τινα ἐν ταῖς στρατείαις ἐπέθεσαν, καὶ οὔτε πρὸς τὸν Πύρρον αὐτοῖς ἔτι ἐγρήσαντο οὔτ' ἄλλοσέ ποι ἀθρόοις, ἵνα μὴ τι ὁμοῦ ὄντες νεωτερίωσιν, ἀλλ' ἄλλους ἄλλη θροουρήσοντας ἔπεμψαν.*
- c. fr. 40, 40 12 15

1 πορθῆσαι — προσβαλεῖν BC^c, πορθῆσαι τὴν πόλιν καὶ τῆ χώρα προσβαλεῖν A 4 εὐεργετήσῃν BC^c, εὐεργετήσει A 9 γήρους CA, γήρους B^c 15 αὐθημερὸν BC^c, αὐθημερῶν A.

RELIQUIAE LIBRI X.

ὅτι τῷ Δεκίῳ ὁ Πύρρος προσπέψας οὔτε προχωρήσειν οἱ 49 a. u. 475
 τοῦτο πράξει ἐθέλησαντι ἔφη [τοῦτ' ἔστι τὸ μὴ συλληφθέντα ἀπο- (279)
 κτανθῆναι] καὶ ζωοργηθέντα καθὼς αὐτὸν ἀπολεῖσθαι ἐπιπέλιψεν.
 οἱ δὲ ὕπατοι πρὸς | ταῦτα ἀπεκρίναντο μηδενὸς τοιοῦτου ἔργου σφᾶς p. 191
 5 δεῖσθαι· πάντως γὰρ αὐτοῦ καὶ ἄλλως κρατήσιν. M. 107 (p. 177).

2 [τοῦτ' ἔστι — ἀποκτανθῆναι] epitomatoris additamentum seclisit Gros.
 5 κρατήσιν] continuo sequuntur in cod. prima verba § 45.

[Zonaras 8, 5, 1—3 (2, 119, 1 sqq. B. = 2, 185, 7 sqq. D.)]

5 Ἐν μὲν οὖν τῷ χειμῶνι παρεσκευάζοντο ἄμφω, ἕαρος δ' ἤδη
 ἐρπυστηρότος ὁ Πύρρος εἰς τὴν Ἀπουλίαν ἐνέβαλεν, καὶ πολλὰ μὲν βία,
 πολλὰ δὲ ὁμολογίᾳ προσεποιήσατο, μέγας οὖν Ῥωμαῖοι πρὸς Ἀσκούλῳ
 πόλει ὄντι αὐτῷ ἐπελοθόντες ἀντεστρατοπεδεύσαντο. ἐπὶ πλείους δ' ἡμέ-
 5 ρας διέτριψαν ὀκνοῦντες ἀλλήλους· οἱ μὲν γὰρ Ῥωμαῖοι τοὺς προνομικη-
 κότας οὐκ ἐθάρσυν, οἱ δὲ ὡς ἀπονενοημένους ἐδέδισαν τοὺς Ῥωμαίους.
 κἀν τούτῳ λογοποιούντων τινῶν ὅτι ὁ Δέκιος ἐπιδοῦναι ἑαυτὸν κατὰ τὸν 2
 πατέρα καὶ τὸν πάππον ἐτοιμάζοιτο, καὶ τοὺς τοῦ Πύρρου δεινῶς ἐκ-
 φροβούντων ὡς ἐκ τοῦ θανεῖν ἐκείνον πάντως ἀπολουμένους, συνήγαγε
 10 τοὺς στρατιώτας ὁ Πύρρος καὶ διελέχθη περὶ τούτου, συμβουλευῶν μήτ'
 ἀθυμαῖν μήτ' ἐκπλήττεσθαι τοιούτοις λόγοις· μήτε γὰρ ἕνα ἄνθρωπον
 δύνασθαι θνήσκοντα πολλοὺς καταγωνίσασθαι μήτ' ἐπὶ ὀδὴν ἢ μαγγα-
 νείαν τινὰ κρείττω τῶν ὄπλων καὶ τῶν ἀνδρῶν γενέσθαι. ταυτ' εἰπὼν 3
 καὶ λογισμοῖς ἐπικρατῦνας τοὺς λόγους ὁ Πύρρος τὸ οἰκεῖον ἐθάρσυνε
 15 στρατεύμα. καὶ πολυπραγμονήσας τὴν στολὴν ἢ ἐζήσαντο οἱ Δέκιοι ἐπι-
 διθόντες ἑαυτούς, παρήγγειλε τοῖς οἰκείοις, ἂν τινα οὕτως ἐσκευασμένον
 ἴδωσι, μὴ κτείνειν αὐτόν, ἀλλὰ ζῶν συλλαβεῖν. τῷ δὲ Δεκίῳ πέμψας fr. 40, 48
 ἔφη οὔτε προχωρήσειν αὐτῷ τοῦτο πράξει ἐθέλησαντι καὶ ζωοργηθέντα
 καθὼς ἀπολεῖσθαι ἠπέλιψε. πρὸς ἅπερ οἱ ὕπατοι ἀπεκρίναντο μηδενὸς
 20 τοιοῦτου ἔργου σφᾶς δεῖσθαι· πάντως γὰρ αὐτοῦ καὶ ἄλλως κρατήσιν.

2 ἐνέβαλεν CA, ἐνέβαλλε B 12 δύνασθαι θνήσκοντα BA^c, θνήσκοντα
 δύνασθαι C 15 τὴν στολὴν BA^c, τῆ στολῆ C 18 προχωρήσειν BA^c, προχωρή-
 σειν C 19 ἀπολεῖσθαι BC^c, ἀπολέσθαι A 20 ἔργου σφᾶς A, σφᾶς ἔργου BC^c.

[Zonaras 8, 5, 4—8 (2, 120, 2 sqq. B. = 2, 186, 2 sqq. D.)]

- 4 ποταμοῦ δὲ διὰ μέσου τῶν στρατοπέδων οὐκ εὐδιαβάτου ξέροντο, ἤροντο
 πρότερον αὐτὰς περικλιθῆναι βούλεται ἀδεῶς, αὐτῶν ἀναχωρησάντων, ἢ
 ἐκείνοις ἐπιτρέψαι τοῦτο ποιῆσαι, ἢ ἐξ ἀντιπάλου μάχης ἀκεραίων τῶν
 δυνάμεων εἰς χεῖρας ἐλθουσῶν ὁ τῆς ἀνδρείας ἐλεγχος γένοιτο ἀκριβής.
 οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι πρὸς κατάπληξιν τὸν λόγον ἐποίησαν, ὁ δὲ Πύρρος 5
 αὐτοῖς ἐφῆκε διαβῆναι τὸν ποταμὸν, μέγα φρονῶν ἐπὶ τοῖς ἐλέφασιν.
 5 οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὰ τε ἄλλα παρεσκευάσαντο καὶ πρὸς τοὺς ἐλέφαντας
 κεραίας ἐφ' ἀμαξῶν σεσιδηρωμένας καὶ πανταγρόθην προεχούσας ἠτοιμά-
 σαν, ἵνα τοξεύοντες ἀπ' αὐτῶν ἄλλα τε καὶ πῦρ ἐμποδῶν σφίσι γίνων-
 ται. προσμιζάντες δέ, χρόνῳ μὲν οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς Ἕλληνας ἐώσαντο 10
 δ' οὖν, μέχρις ὁ Πύρρος τοῖς ἐλέφασιν οὐ κατὰ τὰς ἀμάξας, ἀλλ' ἐπὶ
 θιάτερα προσβοηθήσας αὐτοῖς τὴν ἵππον σφῶν καὶ πρὶν προσμιζῆαι φόβῳ
 6 τῶν θηρίων ἐτρέψατο. τῷ μόντῳ πεζῷ οὐδὲν μέγα ἐλυμήνατο. κἂν
 τοῦτῳ τῶν Ἀπουλίων τινὲς ἐπὶ τὸ τῶν Ἑπειρωτῶν ὀρμηκότες στρατό-
 πεδον τῆς νίκης αἴτιοι τοῖς Ῥωμαίοις ἐγένοντο. τινὰς γὰρ τῶν μαχο- 15
 μένων ἐπ' αὐτοὺς τοῦ Πύρρου πέμψαντος πάντες οἱ λοιποὶ ἐταράχθησαν,
 καὶ τὰς τε σκηνὰς ἐαλωκέναι καὶ ἐκείνους φεύγειν ὑποτοπήσαντες ἐνό-
 δωσαν· καὶ συγχοὶ αὐτῶν ἔπεσον, ὅ τε Πύρρος καὶ ἄλλοι τῶν ἐν τέλει
 πολλοὶ ἐτραύθησαν, καὶ μετὰ ταῦτα διὰ τε τὴν τῆς τροφῆς καὶ τὴν τῶν ἐπι-
 7 τηδείων πρὸς ἄνεσιν ἀπορίαν σφόδρα ἐκακώθησαν. ὅθεν ἀπῆρεν εἰς Τά- 20
 ραντα πρὶν τοὺς Ῥωμαίους αἰσθῆσθαι. οἱ δ' ὑπατοὶ διέβησαν μὲν τὸν
 ποταμὸν ἐπὶ μάχῃ, ὡς δὲ πάντας ἐσκαθάσαι ἐπίθοντο, εἰς τὰς οἰκείας
 ἀνεχώρησαν πόλεις· ἐπιδιώξει γὰρ διὰ τοὺς σφετέρους τραυματίας οὐκ
 ἠδυνήθησαν. εἶτα οἱ μὲν εἰς τὴν Ἀπουλίαν ἐχείμασαν, ὁ δὲ Πύρρος
 τᾶλλα τε ἠτοιμάζετο καὶ οἴκοθεν στρατιώτας καὶ χρήματα μετεπέμ- 25
 ψατο. μαθὼν δὲ τὸν Φαβρίκιον καὶ τὸν Πάππον ὑπάτους ἤρρημένους
 καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον ἀφικμένους, οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς μεμένηκε γνώμη.
 8 ἤδη δὲ τῶν ἐρήθέντων ὑπάτων ἐν τῷ στρατεύματι ὄντων, Νικίας
 τις τῶν Πύρρῳ πιστῶν δοκούντων ἦλθε πρὸς τὸν Φαβρίκιον καὶ ὑπέ-
 σχετο αὐτῷ τὸν Πύρρον δολοφονήσειν. δυσχεράνας οὖν ἐπὶ τοῦτῳ ἐκεῖ- 30
 νος, (ἀρετῇ γὰρ καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἡξίου τῶν πολεμίων κρατεῖν ὡς ὁ

av. no. 476
(278)

1 τῶν στρατοπέδων BA^c, τοῦ στρατοπέδου C 2 πρότερον BC^c, πρότερον
 A 5 τὸν λόγον BC^c, τῶν λόγων A 6 ἐφῆκε A, ἀφῆκε BC^c 14 Ἀπουλίων
 BC^c, ἀπουλίων A τὸ BC^c, τῷ A 19 τὴν (alterum) om. A 25 μετε-
 πέμψατο A, μετεπέμψατο BC^c 25 Νικίας] ita nominabatur sec. Claudium
 Quadrigrarium fr. 40. 41 Pet. (Gell. 3, 8), cf. Ael. v. h. 12, 33(?), Amm. Marc. 30,
 1, 22; at Timochares Valerius Antias ap. Gell. 1. 1., Val. Max. 6, 5, 1, Amm.
 Marc. 1. 1. (Demochares) 29 τις τῶν CA^c, τῷ B πρὸς BC^c, εἰς A.

οὐθ' ὅπως τὸν ἕτερον αὐτῶν πρότερον οὐθ' ὅπως ἀμφοτέ- 45 a. u. 476
 ρους ἅμα ἀμύναιτο ἔσχεν, καὶ ἐν ἀμμηχανία ἦν· τό τε γὰρ διελεῖν (278)
 τὸ στρατεύμα ἔλαττον ὄν τῶν ἐναντίων ἐδεδίει, καὶ τὸ τῷ ἑτέρῳ
 τὴν χώραν ἀδεῶς κατοῦν ἀγεῖναι δεινὸν ἐποιεῖτο. M. 108 (p. 177).

5 ἐπεὶ μέντοι ἄλλως τε δι' ἀκριβείας αὐτοὺς ἐποιεῖτο, μεῖζον 46 a. u. 477
 μέρος ἐς ἀσφάλειαν τοῦ μηδ' (ἂν) ἐπιθυμησαί τινα κακῶς αὐτὸν (277)
 δοῦσαι τῷ μηδ' ἂν ἐθελήσῃ (δύνασθαι) νέμων, καὶ διὰ τοῦτο
 πολλοὺς τῶν ἐν τέλει, καὶ τοὺς ἐπικαλεσαμένους αὐτόν, τὸ μὲν τι
 βαρυνόμενός σφισιν ὅτι ὑπ' αὐτῶν ἐν κράτει τῆς πόλεως γεγο-
 10 νῆναι ἐλέγετο, τὸ δὲ καὶ προσυποπτεῦον σφᾶς μὴ ὥσπερ αὐτῷ
 οὕτω καὶ ἄλλῳ τινὶ προσχωρήσωσιν, ἐξήλασε καὶ διέφθειρεν, . . .
 M. 109 (p. 178).

Fr. 40, 44 (Planudeum; cf. Suid. s. v. ἀποστρυγούντες, Φαβρίκιος, ὑφι-
 στάμενος) eiectum.

1 οὐθ'] cf. ad fr. 40, 43 αὐτῶν] sc. C. Fabricii Luscini et Q. Aemilii

Papri consulum 2 ἀμύναιτο Mai., ἀμύνετο cod. (αι m⁴) 6 (ἂν) add.

Bk. 7 τῷ Bk., τὸ cod. cf. Thuc. 3, 3, 1 (δύνασθαι) ins. Gros.

9 σφισιν Bk., σφιν cod.

Fr. 40, 46^a vide inter fr. 42 et 43 (p. 141).

[Zonaras 8, 5, 8—11 (2, 121, 13 sqq. B. = 2, 187, 13 sqq. D.)]

Κάμιλλος, κατεμύνησε τῷ Πύρρῳ τὸ ἐπιβούλευμα· καὶ οὕτως αὐτὸν ἐκ
 τούτου κατέπληξεν ὥστε καὶ τοὺς ἐαλωκότας τῶν Ῥωμαίων προῖκα αὐ- 9
 θις ἀφείναι καὶ πρόσβεις πάλιν ὑπὲρ εἰρήνης ἀποστεῖλαι. ἐπεὶ δὲ οἱ
 Ῥωμαῖοι περὶ τῆς εἰρήνης οὐδὲν ἀπεκρίναντο, ἀλλὰ καὶ τότε ἀπᾶραι
 5 τῆς Ἰταλίας ἐκέλευον καὶ οὕτως αὐτοῖς διακηρυκτέεσθαι καὶ τὰς συμ-
 μαχίδας αὐτῷ πόλεις κατέτρεχόν τε καὶ ἤρουν, ἐν ἀμμηχανία ἐγένετο, fr. 40, 45
 πρὶν δὲ Συρακουσίων τινές (ἐτύγχανον δὲ ἐξ οὗ Ἀγαθοκλῆς ἐτελεύτησε
 στασιάζοντες), ἐπεκαλέσαντο αὐτόν, παραδιδόντες οἱ καὶ ἑαυτοὺς καὶ
 τὴν πόλιν. ἀναπνεύσας γὰρ ἐπὶ τούτῳ καὶ προσελπίσας πᾶσαν τὴν Σι- 10
 κελίαν καταστρέψασθαι, τὸν μὲν Μίλωνα ἐν Ἰταλίᾳ κατέλιπεν, ἐν φυ-
 λακῇ τὸν τε Τάραντα καὶ τὰ ἄλλα ποιησόμενον, αὐτὸς δὲ ὡς διὰ
 βραχέος ἐπανήξων ἀπέπλευσε. καὶ τῶν Συρακουσίων δεξαμένων αὐτόν
 καὶ πάντα αὐτῷ ἀναθεμένων μέγας ἐν βραχεῖ αὐθις ἐγένετο, ὥστε τοὺς
 Καρχηδόνιους φοβηθέντας μισθοφόρους ἐκ τῆς Ἰταλίας προσλαβεῖν. ἀλλὰ 11
 15 ταχὺ πρὸς τοῦναντίον αὐτῷ περιέστη τὰ πράγματα τῷ τε πολλοὺς τῶν fr. 40, 46
 ἐν τέλει τοὺς μὲν ἐξέλασαι, τοὺς δὲ διαφθεῖραι ὑποπτευομένους αὐτῷ.

1 οὕτως CA^c, οὗτος B 3 πάλιν BA^c, αὐθις C 4 τῆς om. A

5 τῆς] (ἐκ)τῆς Kuiper. (litt.). ita sane Dio 13 βραχεῖ BC^c, βραχὺ A

15 τε suspectat Kuiper. (litt.).

[Zonaras 8, 5, 11—6, 4 (2, 122, 11 sqq. B. = 2, 188, 8 sqq. D.)]

οἱ γὰρ Καρχηδόνιοι, ἰδόντες αὐτὸν μίτε τὰς οἰκείαις δυνάμεσιν ἐρω-
 μένον μίτε τοὺς ἐπιχωρίους δι' εὐνοίας ἔχοντα, τοῦ πολέμου προθύμως
 ἀνπελάβοντο, καὶ τοὺς ἐκπίπτοντας τῶν Συρακουσίων δεχόμενοι δεινὰ
 αὐτὸν εἰργάσαντο, ὥστε μὴ τὰς Συρακούσας μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν Σικε-
 λίαν ἐκλιπεῖν. 5

6. Οἱ Ῥωμαῖοι δὲ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ πυθόμενοι ἀνεθάρσθησαν
 καὶ πρὸς ἄμυναν τῶν ἐπικαλεσαμένων αὐτὸν ἐτράπησαν. καὶ τοὺς Ταραν-
 τίνους εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερηθέμενοι εἰσέβαλον εἰς τὸ Σαύνιον μετὰ ὑπά-
 των τοῦ Ῥουφίνου καὶ τοῦ Ἰουνίου, καὶ τὴν τε χώραν ἐπόρθουν καὶ
 τείχη τινὰ ἐκλειφθέντα ἔλαβον. οἱ γὰρ Σαυνῖται εἰς τὰ ὄρη τὰ Κρα- 10
 νικά λεγόμενα, ὅτι κρανίαν πολλὴν ἔχουσι, τὰ τε φίλτατα καὶ τὰ τιμι-
 ωτάτα ἀνεκόμεσαν. καταφρονήσαντες οὖν οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὰ εἰρημένα
 ὄρη ἀναβῆναι ἐτόλμησαν. λασιῶν οὖν αὐτῶν καὶ δυσπροσβάτων ὄντων,
 πολλοὶ μὲν ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ καὶ ἐζώσαν.

- 2 οἱ δ' ὑπατοὶ οὐκέτι κοινῇ τὸν πόλεμον ἐποιήσαντο, ἀλλήλους αι- 15
 τιώμενοι διὰ τὸ ἀτύχημα, ἀλλ' Ἰούνιος μὲν ἐδήου μέρος τι τῆς Σαυσι-
 τίδος, Ῥουφίνος δὲ Λευκανοῖς καὶ Βρεττίοις ἐλυμήνατο. καὶ ἐπὶ Κρό-
 τωνα ὄρμησεν ἀποστάνα Ῥωμαίων, μεταπεμφθέντων αὐτὸν τῶν ἐπι-
 τηδείων, φθασάντων δὲ τῶν λοιπῶν ἐπαγαγέσθαι παρὰ τοῦ Μίλωνος
 φρουρὰν, ἧς ἦρχε Νικύμαχος. ἀγνοήσας τοῦτο καὶ ἀμελῶς τοῖς τείχεσι 20
 3 προσίων ὡς πρὸς φίλους ἔπταισεν, ἐξάίφνης ἐπεκδραμόντων αὐτῶ. εἰτά
 τι ἐπινοήσας στρατήγημα τὴν πόλιν εἶλε· δύο γὰρ ἄνδρας αἰχμαλώτους
 ψευδαντομολοῦς ἐς τὸν Κρότωνα ἐπεμψε, τὸν μὲν εὐθύς λέγοντα ὅτι
 ἀπεγνωκῶς τὴν ἄλωσιν αὐτῶν ἐς τὴν Λοκρίδα προδιδομένην αὐτῶ μέλλει 25
 ἀπαίρειν, τὸν δ' ἕτερον μετὰ τοῦτο ὡς ἐν ὁδῶ ἔστι διαβεβαιούμενον· 25
 καὶ γὰρ ἵνα πίστιν ἔ λόγος ἔχη, ἀνεσκευάσατο καὶ προσεποιεῖτο ἐπει-
 γεσθαι. ὁ οὖν Νικύμαχος πιστεύσας τούτοις, (καὶ οἱ κατάσκοποι γὰρ
 τὰ αὐτὰ ἀνήγγελλον), τὸν Κρότωνα λιπὼν ἐς τοὺς Λοκροὺς ἀπῆει
 4 σπουδῇ δι' ἐπιτομωτέρας ὁδοῦ. καὶ ἐν τῇ Λοκρίδι γενομένου αὐτοῦ ὁ 30
 Ῥουφίνος ὑπέστρεψε πρὸς τὸν Κρότωνα, καὶ λαθὼν διὰ τε τὸ ἀπροσ-
 δόκητον καὶ δι' ὀμίχλην τότε συμβῆσάν εἶλε τὴν πόλιν. μαθὼν δὲ τοῦτο
 Νικύμαχος ἀπῆει εἰς Τάραντα· καὶ ἐν ὁδῶ τῷ Ῥουφίνῳ περιπεσιῶν πολ-
 λοὺς ἀπέβαλε. καὶ οἱ Λοκροὶ τοῖς Ῥωμαίοις προσεχώρησαν.

5 ἐκλιπεῖν BC^c, καταλιπεῖν A 7 αὐτὸν BA^c, αὐτὴν C 8 μετὰ BC^c,
 μετὰ καὶ A 13 δυσπροσβάτων CA^c, δυσπροβάτων B 14 μὲν B^c, om. A,
 μὲν καὶ C 20 ἀγνοήσας CA^c, ἀγνοήσας οὖν B 21 ἐπεκδραμόντων CA^c,
 ἐπιδραμόντων B 22 αἰχμαλώτους ψευδαντομολοῦς BA, ψευδαντομολοῦς
 αἰχμαλώτους C^c 24 προδιδομένην BA^c, προδεδομένην C 25 ἀπαίρειν
 BCA^c, ἀπυρεῖν Dind. 27 γὰρ om. A 28 et 30 τὸν CA^c, τὴν B ex corr.

ὅτι τῷ Πύρρῳ ὡς οὐδὲν οἱ σύμμαχοι συντελέσαι ἐβούλοντο, 48 a. u. 479
 ἐτράπετο πρὸς τοὺς Θησαυροὺς τῆς Φερρεφάτιης, δόξαν πλουτοῦ (275)
 μεγάλην ἔχοντας, καὶ αὐτοὺς συλήσας ἐς τὸν Τάραντα τὰ σῦλα
 ἐπὶ νεῶν ἔπεμψε. καὶ οἱ τε ἄνθρωποι ὀλίγου πάντες ὑπὸ χει-
 5 μῶν ἐφθάρησαν καὶ τὰ χρήματα τὰ τε ἀναθήματα ἐς τὴν γῆν
 ἐξέπεσεν. V. 26 (p. 590).

ὅτι τοῦ Πύρρου ἐκεῖνο δὴ πάντες ἐθαύμαζον, ὅτι νεανίσκων 47
 τινῶν ἐν συμποσίῳ σκωψάντων αὐτὸν τὰ μὲν πρῶτα ἐξελέγξαι
 σφᾶς ἠθέλησεν, ὅπως τιμωρήσῃται, ἔπειτ' εἰπόντων αὐτῶν ὅτι

Fr. 40, 48 ante 40, 47 collocavit Melber. coll. Zonara.

2 Φερρεφάτιης] hanc nominis formam a scriptoribus Atticis mutuatus est
 Dio, cf. Plat. *Crat.* 404 C, Moer. p. 396.

[Zonaras 8, 6, 5—7 (2, 124, 7 sqq. B. = 2, 189, 23 sqq. D.)]

Τῷ δ' ἐξῆς ἔτει Ῥωμαῖοι ἐστράτευσαν ἐς τὸ Σαύνιον καὶ ἐς Λευ- 5 a. u. 478
 κανίδα καὶ Βρεπτιοὺς ἐπολέμησαν. ὁ δὲ Πύρρος τῆς Σικελίας ἐκπεσὼν (276)
 καὶ ἐπανελθὼν ἤδη δεινῶς αὐτοὺς ἐλύπει, καὶ τοὺς μὲν Λοκροὺς ἐκομι- a. u. 479
 σατο, τὴν γὰρ φρουρὰν τῶν Ῥωμαίων ἀποκτείναντες μετέστησαν, ἐπὶ (275)
 5 δὲ τὸ Ῥήγιον στρατεύσας ἀπεκρούσθη καὶ αὐτὸς ἐτρώθη καὶ πλείστους
 ἀπέβαλε. μεταστὰς δὲ εἰς τὴν Λοκρίδα, καὶ τῶν αὐτῶ ἐναντία φρονη-
 σάντων δικαιοῦσας τινάς, παρὰ τῶν λοιπῶν οἶτον καὶ χρήματα ἔλαβε,
 καὶ εἰς Τάραντα ἀνεκομίσθη. κακῶς δὲ πάσχοντες ὑπὸ Ῥωμαίων οἱ 6
 Σαυνῆται ἐξαναστῆναι αὐτὸν ἐποίησαν. ἐλθὼν δὲ εἰς ἐπικουρίαν αὐτῶν
 10 ἐτράπη. πώλου τρωθέντος γὰρ ἐλέφαντος καὶ ἀποσεισμένου τοὺς ἀνα-
 βάτας περιπλανωμένου τε κατὰ ζήτησιν τῆς μητρὸς, κἀκείνης ἐπὶ τούτῳ
 παραχθείσης καὶ τῶν ἄλλων ἐλεφάντων θορυβηθέντων, φύρδην ἀνεμίχ-
 θησαν ἅπαντα. τέλος δὲ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπεκράτησαν, συγχοῦς ἀποκτείν-
 15 οἱ δὲ Πύρρος σὺν ὀλίγοις ἵππεῦσι διέφυγεν εἰς τὸν Τάραντα, ἐκεῖθεν δὲ 7
 εἰς τὴν Ἠπειρον ἀπέπλευσεν ὡς αὐθις ἐπανήξων, τὸν Μίλωνα μετὰ
 φρουράς εἰς Τάραντα καταλείψας, δοὺς αὐτοῖς διαρῆν ἡμισίην ἐκ τοῦ δέ-
 ματος τοῦ Νικίου ἐνδεδεμένον, ὃν ἐπὶ τῇ προδοσίᾳ ἀπέκτεινεν. τὸν μὲν fr. 40, 47
 20 ψαντας αὐτὸν τιμωρήσασθαι ἐμελλεν, ἐρωτήσας δ' αὐτοὺς διὰ τί ἐσω-

8 ὑπὸ CA, ἀπὸ B^c 10 πώλου (πολλοῦ B) τρωθέντος γὰρ BCA^c, τρω-
 θέντος γὰρ πώλου Dind. Zonaram, ni fallor, corrigens καὶ om. A
 11 τε BA^c, δὲ C 14 κατέσχον BA^c, κατεῖχον C 17 αὐτοῖς] αὐτῶ
 Kuiper. (litt.) 18 ἐνδεδεμένον BA^c, ἐνδεδυμένον C.

πολὸν πλείω καὶ χαλεπώτερα ἂν εἰρήκειμεν εἰ μήπερ ὁ οἶνος ἡμᾶς ἐπελέλοιπε, ἐγέλασε καὶ ἀφῆκεν αὐτούς. M. 110 (p. 178).

33 ὅτι Ἀγύλλαιοι ἐπειδὴ ᾗσθηοντο τοὺς Ῥωμαίους σφίσι πολεμῆσαι βουλομένους, πρέσβεις τε ἐς τὴν Ῥώμην ἔστειλαν πρὶν καὶ ὅτιοσν ψηφισθῆναι, καὶ εἰρήνης ἐπὶ τῷ ἡμίσει τῆς χώρας ἔτυχον. 5 U^o 2 (p. 374).

1 εἰρήκειμεν Mai., εἰρήκαμεν cod. εἰ μήπερ] cf. Arist. *Nub.* 1183, Xen. *Oec.* 1, 13; 7, 17 3 Ἀγύλλαιοι Leuncl., ἀγύλλα ABM. Ceterum cf. C. I. L. 11, 1 p. 533 4 ἔστειλαν ABM, ἀπέστειλαν Urs.

Fr. 33 huc inserui. Exc. nostrum U^o 2 inter exc. U^o 1 (fr. 36, 8) anni 432/322 et exc. U^o 3 (fr. 41) anni 481/273 collocandum esse patet. Cum autem Livium eiusmodi rem silentio praeteriisse parum sit credibile, iam intra viginti annorum spatium cohibemur. Decas enim altera incipiebat ab anno 462/292. In codicibus porro fr. 33 et 41 coniunctim scribuntur ita: καὶ εἰρήνης ἐπὶ τῷ ἡμίσει τῆς χώρας ἔτυχον. καὶ ὁ Πτολεμαῖος κ. τ. λ., unde probabile fit Caeritum res ad hunc

[Zonaras 8, 6, 7—10 (2, 125, 5 sqq. B. = 2, 190, 18 sqq. D.)]

πτον, ἐπεὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι “πολὸν πλείω καὶ χαλεπώτερα εἰρήκειμεν ἂν εἰ μὴ ὁ οἶνος ἡμᾶς ἐπιλέλοιπε”, γελάσας ἀφῆκεν αὐτούς.

5 Πύρρος μὲν οὖν ἐπιφανέστατος ἐν στρατηγοῖς γενόμενος καὶ φόβον πολὺν τοῖς Ῥωμαίοις ἐμβαλὼν καὶ πέμπτῳ ἔτει τὴν Ἰταλίαν λιπὼν καὶ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύσας οὐ πολλῷ ὕστερον ἐν Ἀργεῖ ἀπέθανε. 5 γυνὴ γάρ τις, ὡς λόγος ἔχει, παριόντα αὐτὸν ἰδεῖν ἀπὸ τοῦ τέγους ἐπι- 9 θυμήσασα ἐσπῆλη καὶ ἐμπροσθεῖσα διέσθιεν αὐτόν. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ἔτει ἔτε Φαβρίκιος καὶ ὁ Πάππος ἐτιμήτευσαν καὶ ἄλλους τε τῶν ἰππέων ἀπῆλθον καὶ τῶν βουλευτῶν καὶ τὸν Ῥουρῆιον, καίπερ δικτατορεύσαντα καὶ δις ὑπατεύσαντα. αἴτιον δ' ὅτι σκευὴ ἀργυρᾶ λιτρῶν δέκα 10 εἶχεν· οὕτως οἱ Ῥωμαῖοι πενίαν οὐ τὸ μὴ πολλὰ κεκτησθαι, ἀλλὰ τὸ πολλῶν δεῖσθαι εἶναι ἐνόμιζον. καὶ διὰ τοῦτο τοῖς τε ἀρχαῖσι τοῖς ἐκδημοῦσι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς κατὰ τι πρᾶγμα τῇ πόλει διαφέρον ἐξιοῦσι τά τε ἄλλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ δακτύλιος ἐκ τοῦ δημοσίου ἐδίδοτο.

10 Τῶν Ταραντίνων δὲ τινες κακωθέντες ὑπὸ τοῦ Μίλωνος ἐπέθεντο 15 αὐτῷ, Νίκωνα προστησάμενοι. ὡς δ' οὐδὲν ἤνυσαν, τεῖχος τι τῆς σφετέρως χώρας κατέσχον, κἀκεῖθεν ὁρμώμενοι τῷ Μίλωνι ἐπήσαν. ἐπεὶ δὲ ᾗσθηοντο τοὺς Ῥωμαίους πολεμῆσαι σφίσι βουλομένους, πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην ἔστειλαν· καὶ εἰρήνης ἔτυχον.

1 ὅτι om. A πολὺν πλείω καὶ B^c, πολλῷ πλείω καὶ A, πλείω καὶ πολὺ C 2 ἡμᾶς BA^c, αὐτούς C 4 ἐμβαλὼν om. C καὶ (posterius) om. A 6 ἀπὸ om. B τέγους BC, στέγους A, τόπου c 10 λιτρῶν δέκα BA^c, δέκα λιτρῶν C 12 εἶναι om. B 14 δακτύλιος CA^c, δακτύλιον B 16 σφετέρως CA^c, σφετέρων B 17 ἐπήσαν BC^c, ἐπίεσαν A 18 ᾗσθηοντο] cf. supra ad fr. 33.

καὶ ὁ Πτολεμαῖος ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς, ὁ Φιλάδελφος 41
ἐπιβλήθεις, ὡς τὸν τε Πύρρον κακῶς ἀπηλλάχτο καὶ τοὺς Ῥω-
μαίους ἀξαναμένους ἔμαθε, δῶρά τε αὐτοῖς ἐπέμψε καὶ ὁμολογίαν
ἐποιήσατο. οἱ οὖν Ῥωμαῖοι ἠσθέντες ὅτι καίτοι διὰ πλείστου ὦν
5 περὶ πολλοῦ σφᾶς ἐλεποίητο, πρέσβεις πρὸς αὐτὸν ἀνταπέστειλαν.
ἐπειδὴ τε ἐκεῖνοι δῶρα παρ' αὐτοῦ μεγαλοπρεπῆ λαβόντες ἐς τὸ
δημόσιον σφας ἀπέδειξαν, οὐκ ἐδέξαντο αὐτά. U^c 3 (p. 374).

annum 481,273 pertinere. Id autem pro certo demonstratur verbis Zonarae S, 6, 10, ubi culpa aut Zonarae ipsius aut librarii excidit οἱ Ἀγγέλοιοι. Tarentinis enim in castello illo degentibus Romanos bellum indicere voluisse absurdum est; cum Tarentinis, qui in urbe erant, bellum iam diu gerebant. — Ceterum cf. Momms. Staatsr. 3, 572, 3.

1 καὶ ABM, ὅτι Urs. 7 σφας ABM, ταῦτα Gros., del. St.; at cf. 41, 1, 2 et 37, 49, 2; 39, 33, 1; 39, 41, 1; 40, 20, 2; 40, 66, 1.

[Zonaras 8, 6, 11—14 (2, 126, 6 sqq. B. = 2, 191, 14 sqq. D.)]

Καὶ Πτολεμαῖος δὲ ὁ Φιλάδελφος ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς, τὸν 11 fr. 41
τε Πύρρον κακῶς ἀπηλλάχτο μαθὼν καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἀξαναμένους,
δῶρά τε αὐτοῖς ἐπέμψε καὶ ὁμολογίαν ἐποιήσατο. καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπὶ
τούτῳ ἠσθέντες πρέσβεις πρὸς αὐτὸν ἀνταπέστειλαν· οἱ μεγαλοπρεπῆ
5 δῶρα παρ' ἐκεῖνου λαβόντες εἰς τὸ δημόσιον ταῦτα εἰσήγον. ἢ δὲ βουλή
οὐ προσήκατο, ἀλλ' εἶασεν αὐτοὺς ταῦτα ἔχειν.

Μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς τε Σαυῆτας διὰ Καρουιλίου ὑπέταξαν, καὶ 12
Λευκανῶν καὶ Βρεττίων διὰ Παπειρίου ἐκράτησαν. καὶ τοὺς Ταραντίνους
ὁ αὐτὸς Παπειρίος ἐχειροῦσατο. ἀγρόμενοι γὰρ τῷ Μίλωνι, καὶ πρὸς
10 τῶν σφετέρων καλούμενοι τῶν, ὡς εἶρηται, ἐπιθεμένων τῷ Μίλωνι, Καρ-
χηδόνιους ἐπεκαλέσαντο, ἐπεὶ καὶ τὸν Πύρρον τεθνάναι ἔμαθον. ὁ δὲ 13
Μίλων ἐν στενωῷ ἑαυτῷ τὰ πράγματα συνηγμένα ὄρων, τῶν Ῥωμαίων
ἐκ τῆς ἡπείρου ἐφοδευόντων, τῶν δὲ γε Καρχηδονίων ἐκ τῆς Ἰταλίας,
παρέδωκε τῷ Παπειρίῳ τὴν ἄκραν, ἐπὶ τῷ ἀβλαβῆς μετὰ τῶν περὶ αὐ-
15 τὸν καὶ τῶν χρημάτων ἀποχωρῆσαι. ἐντεῦθεν οἱ μὲν Καρχηδόνιοι ὡς
ἐνσπονδοὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἀπέπλευσαν, ἢ δὲ πόλις προσεχώρησε τῷ Πα-
πειρίῳ· καὶ τὰ ὄπλα καὶ τὰς ναῦς αὐτῷ παρέδωκε, καὶ τὰ τεῖχη καθ-
εἶλον καὶ δασμοφορεῖν ὁμολόγησαν.

Οὕτω δὲ τοὺς Ταραντίνους ὑφ' ἑαυτοὺς οἱ Ῥωμαῖοι ποιησάμενοι 14
20 ἐτράποντο πρὸς τὸ Ῥήγιον, ὅτι τὸν Κρότωνα προδοσίᾳ λαβόντες τὴν
τε πόλιν κατέσκαψαν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ Ῥωμαίους διέφθειραν. τοὺς μὲν
a. u. 481
(270)

5 ἀνταπέστειλαν CA, ἀντεπέστειλαν B^c 10 τῶν (prius) om, A
11 ἐπεκαλέσαντο BA^c, μετεκαλέσαντο C 12 συνηγμένα A, συνηνηγμένα B^c,
συννηνηγμένα C 14 παρέδωκε B^c, προέδωκε CA.

[Zonaras 8, 6, 14—7, 3 (2, 127, 7 sqq. B. = 2, 192, 10 sqq. D.)]

οὖν Μαμερτίνους τοὺς τὴν Μεσσήνην ἔχοντας, οὓς συμμάχους οἱ ἐν τῷ Ῥηγίῳ προσεδέγοντο, ὁμολογίᾳ διεκρούσαντο, ἑκακοπάθησαν δὲ πολιορκοῦντες τὸ Ῥήγιον σπάνει τε τροφῆς καὶ ἄλλοις τισίν, ἕως Ἰέρων ἐκ Σικελίας σίτον τε Ῥωμαίοις πέμψας καὶ στρατιώτας ἐπέρωσε σφᾶς, καὶ τὴν πόλιν συνείλεν. ἢ τοῖς περιουσι τῶν ἀρχαίων πολιτῶν ἀπέδότη· οἱ δ' ἐπιβουλεύσαντες αὐτῇ ἐκολάσθησαν.

15 Ὁ δὲ γε Ἰέρων οὔτε πατρόθεν ἐπιφάνειαν ἔχων τινά, μητρόθεν δὲ καὶ δουλείᾳ προσήμων, Σικελίας ἀπάσης ἤρξε μικροῦ, καὶ φίλος Ῥωμαίοις ἐνομίσθη καὶ σύμμαχος. οὗτος οὖν τῶν Συρακουσίων κρατήσας μετὰ τὴν τοῦ Πύρρου φυγὴν καὶ τοὺς Καρχηδονίους εὐλαβηθεὶς ἐργισμένους τῇ Σικελίᾳ, πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἀπέκλινε, καὶ πρᾶτην χάριν αὐτοῖς τὴν εἰρημένην συμμαχίαν καὶ τὴν σιτοπομπίαν ἀπένευμε.

16 Μετὰ ταῦτα δὲ χειμῶνος γεγονότος πολλοῦ, ὥστε τὸν Τίβεριν ἐς πολὺ τοῦ βάρους κρυσταλλωθῆναι καὶ ἀνανθῆναι τὰ δένδρα, οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐταλαιπώρησαν, καὶ τὰ βοσκήματα τῆς πόας ἐπιλιπούσης ἐφθάρησαν.

7. Τῷ δ' ἐξῆς ἔτει Λόλιός τις ἀνὴρ Σαυνίτης ὁμηρεῦων ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐκδράς δύναμιν συνελέξατο, καὶ χωρίον τι καρτερόν ἐν τῇ οἰκίᾳ καταλαβὼν ἐλήστευεν. ἐφ' ὃν Κύνιτός τε Γάλλος καὶ Γάιος Φάβιος στρατεῦσαντες αὐτὸν μὲν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ σύγγλυδας καὶ ἀόπλους τοὺς πλείονας ὄντας συνέσχον, χωρήσαντες δ' ἐπὶ Καρακίηνας, παρ' οἷς τὴν λείαν ἐκείνοι ἀπετέθειντο, πράγματα ἔσχον. καὶ τέλος νυκτὸς ὑπ' αὐτομόλων ὑπερβάντες πη τοῦ τείχους ἐκινδύνευσαν ἀπολέσθαι διὰ σκότος, οὐχ ὡς ἀσελήνου τῆς νυκτὸς οὕσης, ἀλλ' ὅτι σφοδρότατα ἔνιπεν· ἐκφανείσης δὲ τῆς σελήνης ἀθρόον ἐκράτησαν τοῦ χωρίου.

2 Πολλὰ δὲ χρήματα τότε τῇ Ῥώμῃ ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀργυραῖς δραχμαῖς χρῆσασθαι.

Εἶτα εἰς τὴν νῦν καλουμένην Καλαβρίαν ἐστράτευσαν, προσάσει μὲν ὅτι τὸν Πύρρον ὑπεδέξαντο καὶ τὴν συμμαχίδα κατέτρεχον, τῇ δ' ἀληθείᾳ ὅτι ἐβούλοντο οικειώσασθαι τὸ Βρεντέσιον, ὡς εὐλίμενον καὶ προσ-

a. u. 485
(269)

a. u. 487 3
(271)

1 Μαμερτίνους BA, μαμερτινους C^c τῷ om. BC^c 5 ἀπέδότη BA, ἐπεδόθη c, ἐδόθη C 7 ἐπιφάνειαν ἔχων BA^c, ἔχων περιφάνειαν C fortasse recte, cf. fr. 108, 1 8 Ῥωμαίοις] Ῥωμαίων Kuiper. (litt.) 9 ἐνομίσθη] cf. 51, 24, 7 16 Σαυνίτης BC^c, ναυνίτης A 20 ὄντας om. C Καρακίηνας Cluverius p. 1194, cf. C. I. L. 9, p. 257 et Muell. ad Ptol. 3, 1, 57, Καρκίηνας BA, κανκίηνας C, καρκίηνας c 21 ἀπετέθειντο BA^c, ἀπετίθειντο C 25 ἐγένετο BA, ἐγένοντο C^c 27 τὴν — Καλαβρίαν] cf. 9, 4, 5 et ad fr. 2, 2, 3 (inter fr. 57, 21 et 22) 29 Βρεντέσιον] Brundisium Graece dicitur τὸ Βρεντέσιον. Βρεντίσιον Pol. 21, 24 [22, 7] 16 librarii vitium est, Βρενδέσιον Ptol. 3, 1, 12 (sed Βρεντέσιον 8, 8, 4) quocum cf. Βρενδέσιων vel Βρουνδέσιων C. I. L. 9, 48 = C. I. Gr. 3, 5783 (cum add. p. 1254).

ὅτι τοιαῦτα πράττοντες οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἐπὶ μείζον ἀεὶ αἰρό- 42 a. u. 488
 5 μνοι οὐδέπω ὑπερεφρόνουσι, ἀλλὰ Κύντον Φάβιον βουλευτὴν (266)
 Ἀπολλωνιάταις τοῖς ἐν τῷ Ἴονίῳ κόλπῳ ὑπὸ Κορινθίων ἀποικι-
 σθεῖσιν ἐξέδωκαν, ὅτι τινὰς πρέσβεις αὐτῶν ὕβρισεν. οὐ μόντοι
 5 καὶ ἐκεῖνοι δεινὸν τι ἔδρασαν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἔπεμψαν οἴκαδε.
 V. 27 (p. 590).

1 ἀεὶ αἰρόμενοι Bk. (αἰρόμενοι iam Reim.), διαιρούμενοι cod. 2 Κύν-
 5 τον Reim., κυντον cod. 3 τῷ Ἴονίῳ κόλπῳ] cf. Nissen *Ital. Landesk.* 1,
 89 sq. Κορινθίων] κορινθ⁹ cod. 5 ἔπεμψαν] ἀθῶν ἀπέπεμψαν Rk., ἀπέ-
 πεμψαν Bk., uterque eclogarium corrigens.

[Zonaras 8, 7, 3—5 (2, 128, 18 sqq. B. = 2, 193, 19 sqq. D.)]

βολὴν καὶ κάταρσιν ἐκ τῆς Ἰλλυρίδος καὶ τῆς Ἑλλάδος τοιαύτην ἔχον
 ὥστε ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος καὶ ἐξανάγεσθαι τινὰς καὶ καταίρειν.
 καὶ εἶλον αὐτό, καὶ ἀποίκους ἔπεμψαν εἰς αὐτό τε καὶ εἰς ἕτερα. ταῦτα fr. 42
 5 δ' ἀνύοντες καὶ ἐπὶ μείζον αἰρόμενοι οὐχ ὑπερεφρόνουσι, ἀλλὰ Κύντον a. u. 488
 5 Φάβιον βουλευτὴν Ἀπολλωνιάταις τοῖς ἐν τῷ Ἴονίῳ κόλπῳ ἐξέδωκαν, (266)
 ὅτι πρέσβεις αὐτῶν ὕβρισεν. οἱ δὲ λαβόντες αὐτόν ἀπέπεμψαν οἴκαδε
 ἀπαθῆ.

Ἐπὶ δὲ Κύντου Φαβίου καὶ Αἰμιλίου ὑπάτων πρὸς Οὐλσίνιους 4 a. u. 489
 10 ἐστράτευσαν ἐπ' ἐλευθερίᾳ αὐτῶν· ἔνσπονδοι γὰρ ἦσαν αὐτοῖς. οἱ ἀρ- (265)
 χαιότατοι Τυρσηῶν ὄντες ἰσχύν τε περιεποιήσαντο καὶ τεῖχος κατε-
 σκεύασαν ὀχυρώτατον, πολιτείᾳ τε εὐνομουμένη ἐκέχρητο, καὶ δι' αὐτὰ
 πολεμοῦντές ποτε τοῖς Ῥωμαίοις ἐπὶ πλεῖστον ἀντέσχον. ὡς δ' ἐχει- 5
 5 ρώθησαν, αὐτοὶ μὲν ἐξώκειλαν εἰς ἀβρότητα, τὴν δὲ διοίκησιν τῆς πόλεως
 τοῖς οἰκέταις ἐπέτευσαν, καὶ τὰς στρατείας δι' ἐκείνων ὡς τὸ πολὺ
 15 ἐποιοῦντο· καὶ τέλος ἐς τοῦτο προήγαγον σφᾶς ὡς καὶ δύναμιν τοὺς
 οἰκέτας καὶ φρόνημα ἔχειν καὶ ἐλευθερίας ἐαυτοῦς ἀξιῶν. προσόντος δὲ

1 κάταρσιν BA^c, κάταρξιν C 2 ὥστε C, ὡςθ' BA^c καταίρειν C^c,
 καθαίρειν BA 3 ἕτερα BC^c, ἕτερον A ταῦτα δ' ἀνύοντες BC, ταῦτ'
 ἀνύοντες A 6 ἀπέπεμψαν BA^c, ἔπεμψαν C 8 Κύντον Φάβιον καὶ Αἰμι-
 λίου] Q. Fabius L. Manlius Cassiod., *Maximo et Vitulo Chron.* a. 354, Hydat.,
 Chron. Pasch., *Fabius Curges Flor.* 1, 21. Ut apud Cassiodorum *Mamilius* ita
 apud Zonaram *Μαμίλιος* legendum; sic certe Dio scripsisse putandus est. Cf.
 ad 8, 10, 1 Οὐλσίνιους] Οὐλοσίνλους Melber., atque sic scripsit certe Dio. —
 Οὐλοσινίται (-σανίτας codd.) incolae apud Diod. 14, 109, Οὐλσίνιοι oppidum
 in codd. Strabonis 5 p. 226 (Οὐλσίνιον B), Οὐλοσίνιον Ptol. 3, 1, 43. *Folsini*
 Romani veteres 11 ὀχυρώτατον BA^c, ἐχυρώτατον C rectene? δι' αὐτὰ
 BA^c, διὰ ταῦτα C 13 ἀβρότητα BC^c, ἀκρότητα A 14 τὸ BC^c, τοῦ A
 16 καὶ (alterum) om. A.

40, 46^a *Δίων ἰ' βιβλίῳ* "οὔτοι δὲ καὶ προσυποπτεύουσιν ὑμᾶς". Bekk. Anecd. p. 177 28.

Fr. 40, 46^a ex libro decimo sed incertae sedis hic collocavi, ad finem ut credi licet libri decimi. — Zon. 8, 9, 2 (p. 198, 6. § D.) conferri iubet v. Gutschm. *Kl. Schr.* 5, 556.

[Zonaras 8, 7, 5—8 (2, 129, 17 sqq. B. = 2, 194, 10 sqq. D.)]

τοῦ χρόνου καὶ ἔτυγον ταύτης δι' ἑαυτῶν, καὶ τὰς σφῶν δεσποίνας ἡγά-
 γοντο καὶ τοὺς δεσπότης διεδέχοντο, καὶ εἰς τὴν βουλὴν ἐνεγράφοντο
 καὶ τὰς ἀρχὰς ἐλάμβανον καὶ αὐτοὶ τὸ σύμπαν κῦρος εἶχον, καὶ τὰ τε
 ἄλλα καὶ τὰς ὕβρεις τὰς ὑπὸ τῶν δεσποτῶν αὐτοῖς γινομένης ἰταμώ-
 6 τερων εἰς αὐτοὺς ἐκείνους ἀνταπεδείκνυντο. οὐτ' οὖν φέρειν σφᾶς οἱ 5
 ἀρχαῖοι πολῖται οὔτε κατ' ἑαυτοὺς δεδυνημένοι ἀμύνασθαι, ἀλλὰ πρέ-
 σβεις εἰς τὴν Ῥώμην ἀπέστειλαν. οἱ καὶ δι' ἀπορρήτων νυκτὸς τὴν γε-
 ρουσίαν εἰς ἰδιωτικὴν οἰκίαν ἐλθεῖν, ἵνα μηδὲν ἐξαγγελῆται, παρεκάλεισαν·
 καὶ ἔτυγον. καὶ οἱ μὲν ὡς οὐδενὸς ἐπακούοντος ἐβουλεύοντο, Σαυνίτης
 δὲ τις παρὰ τῷ κυρίῳ τῆς οἰκίας ἐπιξενούμενος καὶ νοσῶν ἔλαθε κατὰ 10
 χόραν μείνας, καὶ ἔμαθεν ἃ ἐψηφίσαντο καὶ ἐμήνυσε τοῖς τὴν αἰτίαν
 7 ἔχουσι. κάκεινοι τοὺς πρέσβεις ἐπανιόντας κατέσχον καὶ ἐβασάνισαν· καὶ
 μαθόντες τὰ δρώμενα αὐτοὺς τε ἀπέκτειναν καὶ τῶν ἄλλων τοὺς πρώ-
 8 τους, δι' οὖν ταῦθ' οἱ Ῥωμαῖοι τὸν Φάβιον ἐπ' αὐτοὺς ἔστειλαν. καὶ
 ὃς τοὺς τε ἀπαντήσαντας αὐτῷ ἐξ ἐκείνων ἐτρέψατο καὶ πολλοὺς ἐν 15
 τῇ φυγῇ φθείρας κατέκλεισε τοὺς λοιποὺς εἰς τὸ τεῖχος, καὶ προσέβαλε
 9 τῇ πόλει. καὶ ὁ μὲν ἐνταῦθα τραοεὶς ἀπέθανε, θρασῆσαντες δ' ἐπὶ
 τούτῳ ἐπέξηλθον. καὶ ἡττηθέντες αὐτοῖς ἀνεχώρησαν καὶ ἐπολιεμοῦντο·
 καὶ εἰς ἀνάγκην λιμοῦ ἐμπεσόντες παρέδωκαν ἑαυτοὺς. ὁ δὲ ὕπατος
 τοὺς μὲν ἀφελομένους τὰς τῶν κυρίων τιμὰς αἰκισάμενος ἔκτεινε καὶ 20
 τὴν πόλιν κατέσκαψε, τοὺς δὲ αὐθιγενεῖς, καὶ εἴ τινας τῶν οἰκετῶν χρη-
 στῶν περὶ τοὺς δεσπότης ἐγέροντο, ἐν ἐτέρω κατόκησε τόπῳ.

5 ἀνταπεδείκνυντο BA, ἀντεπεδείκνυντο C^c rectene? 7 τὴν (alterum) BA^c,
 εἰς τὴν C 15 ἀπαντήσαντας BC^c, ἀπαντήσαντας A 16 εἰς BA^c, ἐπὶ C
 20 ἀφελομένους CA^c, ἀφελόμενος B 22 quod post τόπω versus spatium
 supererat librarius C figura quadam explevit, novum caput hic incipere indicans.

RELIQUIAE LIBRI XI.

ὅτι αἰτίαι ἐγένοντο τῆς πρὸς ἀλλήλους διαφορᾶς τοῖς μὲν Ῥω-⁴³
μαίοις ὅτι Καρχηδόνιοι τοῖς Ταραντίοις ἐβροῦθησαν, τοῖς δὲ Καρχη-
δονίοις ὅτι Ῥωμαῖοι φιλίαν τῷ Ἰέρωνι συνέθεντο. ἀλλὰ ταῦτα
μὲν, οἷά που πεφύκασιν οἱ τῷ μὲν ἔργῳ πλεονεκτεῖν βουλόμενοι
5 τὴν δὲ δόξαν αὐτοῦ αἰσχυρόμενοι, σκήψεις ἐποιοῦντο· ἡ δὲ ἀλή-
θεια ἄλλως ἔχει. δυνάμενοι (μὲν) γὰρ ἐκ πολλοῦ οἱ Καρχηδόνιοι,²
αὔξανόμενοι δὲ ἤδη οἱ Ῥωμαῖοι ἀλλήλους τε ὑφρωδῶντο, καὶ τὰ
μὲν ἐπιθυμίᾳ τοῦ αἰεὶ πλείονος κατὰ τὸ (τοῖς) πολλοῖς τῶν ἀν-
θρώπων, καὶ μάλιστα³ ὅταν εἴ πρᾶττωσιν, ἔμψυτον, τὰ δὲ καὶ

⁴ πλεονεκτεῖν scripsi, πλεῖον ἐκείνου cod. omnino, πλεῖον ἔχειν Bk.

⁶ ἔχει] εἶχε Kuiper. (litt.) (μὲν) add. Bk. γὰρ] γὰρ (μέγα) v. Herw.,
at cf. 47, 12, 2; 79, 15, 3, Thuc. 1, 18, 1 et 33, 3; 6, 39, 2 8 (τοῖς) ins.
v. Herw.

[Zonaras 8, 8, 1—3 (2, 130, 22 sqq. B. = 2, 195, 9 sqq. D.)]

8. Ἐντεῦθεν ἤρξαντο οἱ Ῥωμαῖοι διαποντίων ἀγῶνων· ναυτικῶν
γὰρ οὔτε πᾶνυ πεπείραντο· θαλαττουργοὶ δὲ γενόμενοι καὶ ἐπὶ τὰς
νήσους τὰς τε ἄλλας ἠπαίρους ἐπεραιώθησαν. Καρχηδονίοις δὲ πρώτοις
ἐπολέμησαν, οὐδὲν αὐτῶν οὔσιν ἤττοσιν οὔτε πλούτῳ οὔτε ἀρετῇ χόρους,
5 καὶ ἠσκημένοις τὰ ναυτικά πρὸς ἀκρίβειαν, καὶ παρσκευασμένοις ἵππικαῖς
τε δυνάμεσι καὶ πεζαῖς καὶ ἐλέφασιν, καὶ ἀργουσι Λιβύων, τὴν τε Σαρδῶ
καὶ τῆς Σικελίας τὰ πλείω κατέχουσιν· ὅθεν καὶ τὴν Ἰταλίαν χειρώ-
σασθαι δι' ἐλπίδων πεποιήντο. τὰ τε γὰρ ἄλλα σφᾶς φρονιματίζεσθαι²
ἐπεισαν, καὶ τῷ αὐτονόμῳ λίαν ἐτύγχανον ἐπικριόμενοι, (τὸν γὰρ βασιλέα
10 ἐκαστοῖς κλήσιν ἐτησίῳ ἀρχῆς, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ χρονίῳ δυναστείᾳ προυβάλ-
λοντο), καὶ ὡς αὐτοῖς πονοῦμενοι προθυμότερα ὄργων.

σκήψεις δὲ τοῦ πολέμου ἐγένοντο Ῥωμαίοις μὲν ὅτι Καρχη-³ fr. 43, 1
δόνιοι τοῖς Ταραντίοις ἐβροῦθησαν, Καρχηδονίοις δὲ ὅτι φιλίαν Ῥω-
μαῖοι συνέθεντο τῷ Ἰέρωνι· τὸ δ' ἀληθές, ὅτι ἀλλήλους ὑφρωῶντο,² fr. 43, 2

¹⁰ ἐτησίῳ BC^o, ἐτησίαν A 11 αὐτοῖς] αὐτοῖς? 12 σκήψεις BC^o,
σκήψις A.

γρόβῳ προήχθησαν ἐς τὸν πόλεμον, <μίαν> καὶ τὴν αὐτὴν ἐκάτεροι τῶν οἰκείων σωτηρίαν ἀσφαλῆ τὸ τὰ τῶν ἐτέρων προσκλήσασθαι
 3 νομίζοντες εἶναι· τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ χαλεπώτατον ἀδύνατόν τε ἦν δύο δήμους ἐν τε ἔλευθερίᾳ καὶ ἐν δυνάμει φρονήματι τε ὄντας, καὶ βραχύτατον <ὡς> εἰπεῖν ταῖς τῆς ναυτιλίας δξύτησι διεστη- 5
 ζότας, ἄλλων μὲν τινῶν ἀρχεῖν, ἀλλήλων δὲ ἀπέχεσθαι ἐφελῆσαι. τοιοῦτον κατὰ τύχην συμπεσόν τὰς τε σπονδάς σφῶν διέλυσε καὶ ἐς τὸν πόλεμον αὐτοὺς συνέρρηξεν. M. 111 (p. 178).

p. 192 4

ὅτι τὸ ἀγώνισμα | λόγῳ μὲν περὶ Μεσσήνης καὶ Σικελίας, ἔργῳ δὲ καὶ περὶ τῆς οἰκείας ἐκάτεροι ἐκεῖθεν ἤδη κινούμενον ἤσθά- 10
 ροντο, καὶ τὴν νῆσον, ἅτε ἐν μέσῳ σφῶν κειμένην, ἐπίβασιν τοῖς κρατήσασιν αὐτῆς ἐπὶ τοὺς ἐτέρους ἀσφαλῆ παρῆξεν ἐνόμιζον. M. 112 (p. 179).

1 <μίαν> add. Bk. e Zonara 5 <ὡς> ins. Bk. 7 ante τοιοῦτον Bk. inserendum censet οὕτω δ' ἀμφοτέρων ἐκ πλείονος διακειμένων, eclogarium corrigens.

[Zonaras 8, 8, 3—6 (2, 131, 15 sqq. B. = 2, 195, 28 sqq. D.)]

καὶ μίαν σωτηρίαν τῶν οἰκείων ἐκάτεροι ὦροντο εἰ τὰ τῶν ἄλλων προσκλή-
 43. 3 σκοντο. οὕτω διανοουμένοις αὐτοῖς συμπεσόν τι τὰς σπονδάς τε διέλυσε καὶ ἐς τὸν πόλεμον αὐτοὺς ἐξήρέθισε· τὸ δ' ἦν τοιοῦτον.

4 Οἱ Μαμερτίνοι ἐκ Καμπανίας ποτὲ πρὸς Μεσσήνην ἀποικίαν στε-
 λάμενοι, τότε δ' ὑπὸ Ἰέρωνος πολιορκούμενοι, ἐπεκαλέσαντο τοὺς Ῥωμαίους 5
 οἷα σφίσι προσήκοντας. κἀκεῖνοι ἐτόιμως ἐπικουρήσασιν αὐτοῖς ἐβήσαντο, εἰδότες ὅτι, ἂν τῆς συμμαχίας αὐτῶν οἱ Μαμερτίνοι μὴ τεύξωνται, πρὸς τοὺς Καρχηδόνιους τραπήσονται, κἀκεῖνοι τῆς τε Σικελίας ὅλης κρατή-
 5 σουσι καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐξ αὐτῆς διαβήσονται. ἡ γὰρ νῆσος αὕτη βραχὺ τῆς ἠπείρου διέχει, ὡς μυθεύεσθαι ἔτι ποτὲ καὶ αὕτη ἠπείρουτο. 10
 cf. fr. 43. 4 ἡ τε οὖν νῆσος οὕτω τῇ Ἰταλίᾳ ἐπικειμένη ἐδόκει τοὺς Καρχηδόνιους ἐκκαλέσασθαι καὶ τῶν ἀντιπέραν ἀντιποιήσασθαι, ἂν γε ταύτην κατὰ-
 σχωσι, καὶ ἡ Μεσσήνη παρῆγε τοῖς κρατοῦσιν αὐτῆς καὶ τοῦ πορθιμοῦ κυριεύειν.

6 Ὑψηλάμενοι δὲ βοήθειαν οἱ Ῥωμαῖοι τοῖς Μαμερτίνοις, οὐ ταχέως 15
 αὐτοῖς ἐπικουρήσαν διὰ τινὰς ἐπισυμβάσας αἰτίας. ὅθεν ἀνάγκη πιεζόμενοι οἱ Μαμερτίνοι Καρχηδόνιους ἐπεκαλέσαντο. οἱ δὲ καὶ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἐπικαλεσαμένοις εἰρήνην κατεπραξάντο πρὸς Ἰέρωνα, ἵνα μὴ οἱ Ῥωμαῖοι ἐς τὴν νῆσον περαιωθῶσι, καὶ τὸν πορθιμὸν δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐφύλασσον, Ἄννωνος σφῶν ἡγουμένου. καὶ τούτῳ Γάιος Κλαύδιος χλιαρ- 20

a. u. 489
(204)

4 Μαμερτίνοι A, μαρμετινοὶ B, μαρμεντινοὶ C (semper) Μεσσήνην] μεσήνην BCA^c (semper) 7 τεύξωνται BA^c, ἐπιτεύξωνται C 19 δὲ om. A.

ὅτι Γάιος Κλαύδιος ἔλθὼν ἐς ἐκκλησίαν ἄλλα τε ἐπαγωγὰ εἶπε 5
καὶ ὅτι ἐπ' ἐλευθερώσει τῆς πόλεως ἦκει, οὐ γὰρ δεῖσθαι γε
Ῥωμαίους Μεσσήνης οὐδὲν· καὶ ὅτι εἰθίς, ἐπειδὴν τὰ πράγματα
αὐτῶν καταστήσει, ἀποπλευσεῖται. καὶ τούτου καὶ τοὺς Καρχη-
5 δονίους ἦτοι καὶ ἀποχωρῆσαι ἐκέλευσεν, ἢ, εἰ δὴ τι δίκαιον εἰπεῖν
ἔχουσιν, ἐς κρίσιν καταστήναι. ὡς δ' οὔτε τῶν Μαμερτινῶν τις 6
ὑπὸ δέους ἐφθέγγετο καὶ οἱ Καρχηδόνιοι ἅτε καὶ βία τὴν πόλιν
κατέχοντες βραχὺ αὐτοῦ ἐφρόντιζον, αὔταρκες ἔφη μαρτύριον τὴν
σιωπὴν παρ' ἀμφοτέρων ἔχειν, τῶν μὲν ὅτι ἀδικοῦεν, δεδικαιολο-
10 γῆσθαι γὰρ ἂν εἶπερ τι ὑγιὲς ἐφρόνουν, τῶν δὲ ὅτι τῆς ἐλευθε-
ρίας ἐπιθυμοῦεν· παρησιᾶ γὰρ ἂν, εἶπερ τὰ τῶν Καρχηδονίων
ἤροῦντο, ἄλλως τε καὶ ἰσχύος αὐτῶν παρουσίας κερῆσθαι. καὶ
προσυπέσχετό σφισι βοηθήσειν καὶ διὰ τὸ γένος αὐτῶν τῆς Ἰτα-

4 ἀποπλευσεῖται Bk., cf. 36, 45, 1; 49, 2, 3; 49, 34, 1, Zon. 8, 12, 4; 8, 14,
1; 9, 4, 4, ἀποπλευσθαι cod. ut videtur, ἀποπλεύσεσθαι, quod habet Mai., in
cod. non fuit 5 ἦτοι καὶ edidi e cod., ἦ Mai. 6 Μαμερτινῶν Mai., μαμερ-
τινῶν cod. fortasse, nam fere evanuit 8 τὴν σιωπὴν . . . ἔχειν Bk., ἡ σιωπὴ
— ἔχει cod. 13 τῆς] ἐξ v. Herw. recte fortasse, sed si mutatione opus est
praetulerim (ἐκ) τῆς.

[Zonaras 8, 8, 7—9 (2, 132, 18 sqq. B. = 2, 196, 26 sqq. D.)]

γῶν ναυσὶν ὀλίγαις ὑπὸ Ἀππίου Κλαυδίου προπεμφθεῖς εἰς τὸ Ῥήγιον
ἀρίκετο. διαπλευῖσαι δὲ οὐκ ἐθάρρησε, πολὺ πλείον τὸ τῶν Καρχηδονίων
ὄρων ναυτικόν. ἀκατίῳ δ' ἐμβάς προσέσχε τῇ Μεσσήνῃ καὶ διευέλθη
αὐτοῖς ὅσα ὁ καιρὸς ἐδίδου. ἀντειπόντων δὲ τῶν Καρχηδονίων, τότε
5 μὲν μηδὲν πράξας ἀνεκομισθῆ, μετὰ ταῦτα δὲ γνοὺς τοὺς Μαμερ- 5
τινοὺς ἐν στάσει ὄντας, (οὔτε γὰρ τοῖς Ῥωμαίοις ὑπέκειν ἐβούλοντο καὶ
τοὺς Καρχηδονίους ἐβασύοντο), ἐπλευσεν αὐθις, καὶ ἄλλα τε εἶπεν ἐπα- fr. 43, 5
γωγὰ καὶ ὡς ἐπ' ἐλευθερώσει τῆς πόλεως ἦκει, καὶ ἐπειδὴν κατασταίεν
τὰ πράγματα, ἀποπλεύσει· καὶ τοὺς Καρχηδονίους ἢ ἀποχωρῆσαι ἐκέ-
10 λουσεν ἢ, εἰ τι δίκαιον ἔχουσιν, τοῦτο εἰπεῖν. ὡς δ' οὔτε τῶν Μαμερ- 9 fr. 43, 6
τινῶν τις ὑπὸ δέους ἐφθέγγετο, καὶ οἱ Καρχηδόνιοι βία τὴν πόλιν κατέ-
χοντες οὐδὲν αὐτοῦ ἐφρόντιζον, “αὔταρκες” ἔφη “μαρτύριον παρ' ἀμφο-
τέρων ἡ σιωπὴ, τῶν μὲν ὅτι ἀδικοῦσιν, εἰ γὰρ τι ὑγιὲς ἐφρόνουν,
ἐδικαιολογήσαντο ἂν, τῶν δὲ ὅτι τῆς ἐλευθερίας ἐφρόνουν· ἐπαρησιάζαντο
15 γὰρ ἂν, εἰ τὰ τῶν Καρχηδονίων προήρηντο.” καὶ ἐπηγγέλλετο βοηθή-

6 ὑπέκειν ἐβούλοντο BA^c, ὑπέκοντο C 7 τοὺς Καρχηδονίους] τοῖς
Καρχηδονίους Dio? 8 ἦκει BC^c, ἦκει A κατασταίεν BA^c, κατασταίη C
9 ἐκέλευσεν A, ἐκέλευεν B^c, ἦ — ἐκέλευε om. C (add. in marg. m¹) 14 ὑγιὲς
BA^c, ἀληθὲς C (ὑγιὲς in marg. m²).

λίαν ὃν καὶ διὰ τὴν αἴτησιν τῆς ἐπικουρίας ἦν ἐπεποιήντο.
M. 113 (p. 179).

7 ὅτι Γάιος Κλαύδιος τῶν τε τριήρων τινὰς ἀπέβαλε καὶ χαλε-
πῶς ἀπεσώθη· οὐ μέντοι παρὰ τοῦθ' ἦτον οὔτε ἐκεῖνος οὔτε οἱ
ἐν τῷ ἄστει Ῥωμαῖοι ἀντελάβοιντο τῆς θαλάσσης, ὅτι πρῶτον παι- 5
ραζόμενοι αὐτῆς ἠτήθησαν, ὅπερ που φιλοῦσιν οἱ πρῶτον τι
ἐργασίαι καὶ σφαλέντες ποιεῖν, πρὸς οἰωνοῦ τὸ πρόσθεν τι-
θέμενοι καὶ μηδ' αὐθίς ποτε κατορθώσιν νομιζόντες· ἀλλὰ καὶ
προθυμότερον αὐτῆς διὰ τε τᾶλλα καὶ διὰ φιλοτιμίαν, ἵνα μὴ καὶ
ὑπὸ τῆς συμφορᾶς ἀποτετράφθαι δόξωσι, μετεποιήσαντο. M. 114 10
(p. 180).

8 ὅτι ὁ Ἄνων οὐτ' ἄλλως ἐν ἐλαφρῷ τὸν πόλεμον ποιούμενος,
εἴ τε καὶ δέοι αὐτὸν γενέσθαι, τὴν γοῦν αἰτίαν τῆς διαλύσεως τῶν
σπονδῶν ἐς ἐκεῖνον τρέψαι, μὴ κατάρχειν αὐτὸς νομισθεῖν, θέλων,
ἀπέπεμψε αὐτῷ τὰς ναῦς καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, πρὸς τε τὴν εἰ- 15
ρήνην προκαλεῖτο, καὶ προσπαρήνει οἱ μὴ πολυπραγμανεῖν τὴν
θάλατταν. M. 115 (ib.).

9 ὅτι ἐπεὶ οὐδὲν ἐδέξατο, ἀπειλὴν ὑπέρηγονα καὶ νεμεσητῆν

4 ἀπεσώθη ita cod. 5 τῷ in versus fine si Mai. legit, iam evanuit
ἄστει Bk., ἄστυ cod. πειρασόμενοι v. Herw., μενοι cod. 9 πρό-
σθεν) πταισθὲν Kuiper. (litt.), cf. 57, 1, 2 10 μετεποιήσαντο cod. ut coni.
Bk., μετεποιήσαν Mai. 12 ἐν scripsi coll. 39, 26, 1; 41, 9, 1; 58, 4, 1, Herod.
1, 118; 3, 154, ἐπ' cod. 14 αὐτὸς v. Herw., αὐτῆς cod. 15 ἀπέπεμψε
Bk. (eclogarium corrigens?), προσέπεμψε cod. αὐτῷ cod., τε αὐτῷ Mai.
τὴν inserui e cod. 16 οἱ addidi e cod. 18 νεμεσητῆν scripsi e cod., νεμε-
σητικὴν Mai.

[Zonaras 8, 8, 9—9, 1 (2, 133, 13 sqq. B. = 2, 197, 15 sqq. D.)]

σειν αὐτοῖς. Θορύβου δὲ καὶ ἐπαίνου παρὰ τῶν Μαμερτινῶν ἐπὶ τούτοις
γενομένου εὐθὺς ἀνέπλευσε πρὸς τὸ Ῥήγιον, καὶ μετ' ὀλίγον παντὶ τῷ
ναυτικῷ βιαζόμενος τὸν διάπλουον, τὸ μὲν τι ὑπὸ τοῦ πλήθους καὶ τῆς
τέχνης τῶν Καρχηδονίων, τὸ δὲ πλεῖστον διὰ τὴν τοῦ βού χηλεπότητα
καὶ χειμῶνα ἐξείρηνης γενομένου, τινὰς τε τῶν τριήρων ἀπέβαλε καὶ 5
ταῖς λοιπαῖς μάλιστα εἰς τὸ Ῥήγιον ἀπεσώθη.

9. Οὐ μέντοι τῆς θαλάσσης οἱ Ῥωμαῖοι διὰ τὴν ἦτταν ἀπέσχοντο,
fr. 43. 8 11 ἀλλ' ὁ μὲν Κλαύδιος τὰς ναῦς ἐπεσκευάζεν, Ἄνων δὲ τὴν αἰτίαν τῆς
τῶν σπονδῶν διαλύσεως εἰς τοὺς Ῥωμαίους τρέψαι βουλόμενος καὶ τὰς
ἀλώσας τριήρεις τῷ Κλαυδίῳ ἔπεμψε καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδιδου 10
fr. 43. 9 καὶ πρὸς τὴν εἰρήνην προεκαλεῖτο αὐτόν. ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἐδέξατο, ἤπει-

1 τῶν Μαμερτινῶν BA^c, τινῶν C 3 τι Pinder., τοι BCA^c 5 γενό-
μενον CA, γινόμενον B^c.

ἠπειλήσεν· ἔφη τε γὰρ μηδ' ἀπονίψασθαι ποτε τὰς χεῖρας | ἐν p. 147
τῇ θαλάσῃ τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιτρέψειν, καὶ μετὰ ταύτης ἀπέβαλε
καὶ τὴν Μεσσήνην οὐ πολλῶ ὕστερον. M. 116 (ib.).

5 ὅτι ὁ Κλαύδιος καταλαβὼν τοὺς Μαμερτίνοὺς ἐν τῷ λιμένι 10
συνεστραμμένους ἐκκλησίαν τε αὐτῶν ἐποίησε καὶ εἰπὼν ὅτι "οὐδὲν
δέομαι τῶν ὀπλων, ἀλλ' αὐτοῖς ἔμῃν διαγινῶναι πάντα ἐπιτρέπω,"
ἐπεισέσθας μεταπέμψασθαι τὸν Ἄνωνα· μὴ βουλιθήντος τε αὐ-
τοῦ καταβῆναι πολὺς ἐνέκειτο κατατρέχων καὶ λέγων ὅτι, εἰ δὴ τι
καὶ τὸ βραχύτατον δικαίωμα εἶχεν, πάντως ἂν ἐς λόγους οἱ ἀφί-
10 κητο καὶ οὐκ ἂν βία τὴν πόλιν κατεῖχεν. M. 117 (ib.).

Δίων ια' βιβλίῳ "σὺ μὲν καὶ τοῖς φίλοις τοῖς τι πλημμελή- 32°
σασιν ἐπεξέροχη, ἐγὼ δὲ καὶ τοῖς ἐχθροῖς συγγιγνώσκω." Bekk.
Anecd. p. 171 29.

3 οὐ πολλῶ ὕστερον addidi e cod. 5 εἰπὼν Gros., εἶπεν cod. 7 τε
restitui e cod., δὲ Mai. 9 ἂν ἐς λόγους edidi e cod., ἀντελόγον Mai. (unde
ἂν ἐς ἀντιλογίαν Bk.), ἐς ἀντιλογίαν enotavit e cod. v. Herw. errans omnino
10 ἂν cod. ut conl. Bk., ἐν Mai.

Fr. 43, 32° ad Hammonis orationem pertinere putat v. Gutschmid *Kl. Schr.*
5, 556, haud improbabiliiter, quare huc transposui.

13 ἐπεξέροχη Stahl. *Rh. Mus.* 21, 311 coll. Thuc. 3, 36, 1; 5, 89; 6, 38, 2.

[Zonaras 8, 9, 1—4 (2, 134, 5 sqq. B. = 2, 197, 29 sqq. D.)]

λησε μηδ' ἀπονίψασθαι ποτε τὰς χεῖρας ἐν τῇ θαλάσῃ τοῖς Ῥωμαίοις
ἔσσαι. ὁ Κλαύδιος δὲ τὴν τοῦ προθιμοῦ φύσιν κατανοήσας ἐτίρησε τὸν 2
ῥοῦν καὶ τὸν ἄνεμον ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Σικελίαν ἅμα φέροντας,
καὶ οὕτω διέπλευσεν εἰς τὴν νῆσον, μηδενὸς ἐναντιωθέντος. εὐρὼν οὖν fr. 43, 10
5 ἐν τῷ λιμένι τοὺς Μαμερτίνοὺς, (ὁ γὰρ Ἄνων προϋποπτεύσας αὐτοὺς
ἐν τῇ ἀγορῇ καθήστο φυλάσσων αὐτήν), ἐκκλησίαν συνήγαγε, καὶ
διαλεχθεὶς αὐτοῖς ἔπεισε μεταπέμψασθαι τὸν Ἄνωνα. ὁ δὲ καταβῆναι 3
οὐκ ἤθελε· φοβηθεὶς δὲ μὴ οἱ Μαμερτίνοι ὡς ἀδικούντες αὐτοῦ νεωτε-
ρίσωσιν, ἤλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ πολλῶν ὑπ' ἀμφοῖν μάτην λεχ-
10 θέντων συνήρπασέ τις τῶν Ῥωμαίων αὐτὸν καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ δεσμω-
τήριον, συνεπαινούντων τῶν Μαμερτίνων.

καὶ ὁ μὲν οὕτως ὄλην ἀνάγκη τὴν Μεσσήνην ἐξέλιπεν, οἱ Καρχη- 4
δόνησι δὲ ἐκόλασαν μὲν τὸν Ἄνωνα, κήρυκα δὲ τοῖς Ῥωμαίοις ἐπέμψαν
τὴν τε Μεσσήνην ἐκλιπεῖν κελεύοντες καὶ ἐκ πάσης ἀπελθεῖν Σικελίας
15 ἐν ἡμέρᾳ ῥήτῃ· καὶ στρατιὰν ἀπεστάλαξαν. ὡς δ' οὐκ ἐπέθοντο οἱ

1 ποτε τὰς χεῖρας CA, τὰς χεῖρας ποτὲ B^c 4 οὕτω διέπλευσεν BC^c,
οὕτως ἔπλευσεν A 6 φυλάσσων C, φυλάττων BA^c.

- 11 *ὅτι ὁ ὕπατος Κλαύδιος τοῖς στρατιώταις προσπαρήνεσε θαρ-*
σεῖν μηδὲ ἐλὶ τῆ τοῦ χιλιάρχου ἦτιι καταπελιχθῆναι, διδάσκων
αὐτοὺς ὅτι τε αἱ νῆαι τοῖς ἄμεινον παρεσκευασμένοις γίγνονται
καὶ ὅτι ἡ σφειέρα ἀρετῆ πολὺ τῆς τῶν ἐναντίων τέχνης προσέχουσα
εἶη· ἐαυτοὺς μὲν γὰρ τὴν ἐπιστήμην τῶν ναυτικῶν δι' ὀλίγου προσ-
λήψεσθαι, τοῖς δὲ δι' Καρχηδονίοις μηδέποτε τὴν ἀνδρείαν ἐκ τοῦ
ἴσου σφίσειν ὑπάρξειεν ἔφη· τὸ μὲν γὰρ κτητὸν διὰ βραχέος τοῖς
τὸν νοῦν αὐτῷ προσέχουσι καὶ καθαιρετὸν μελέτη εἶναι, τὸ δὲ εἰ
μὴ φύσει τῷ προσείη, οὐκ ἂν διδαχῇ πορισθῆναι. M. 118 (p. 181).
- 12 *ὅτι θαρσήσαντες οἱ Αἴβυες (ὡς) οὐ τῆ φύσει τοῦ χωρίου*

1 τοῖς στρατιώταις Bk., eclogarium fortasse corrigens, τοὺς στρατιώτας
 cod. προσπαρήνεσε cod., προπαρήνεσε v. Herw. praeceunte Bekkero, frustra
 cf. supra § 8; 62, 8, 3 θαρσεῖν scripsi, θαρρεῖν cod. 3 τε cod., καὶ
 Mai. 7 κτητὸν cod., κτητόν <τε> Bk. 9 διδαχῇ Mai. (coni.), διδαχῆ cod.
 cf. Thuc. 1, 121, 4 10 οἱ Mai., η cod. <ὡς> add. Bk.

[Zonaras 8, 9, 4—7 (2, 134, 22 sqq. B. = 2, 198, 20 sqq. D.)]

- Ῥωμαῖοι, τοὺς τε μισθοφοροῦντας παρ' αὐτοῖς ἐξ Ἰταλίας ἀπέκτειναν
 καὶ τῆ Μεσσήνῃ προσέβαλον, (συνῆν δὲ καὶ ὁ Ἴέρων αὐτοῖς), καὶ τὴν
 5 πόλιν ἐπολιόρκουν καὶ τὸν πορθμὸν ἐφύλασσαν, ὡς μήτε στρατεύμα
 μήτε αἴτος αὐτοῖς κομισθῆ. ὁ μαθὼν ὁ ὕπατος ἤδη πλησιάζων, ὡς εὖρε
 συγγούς αὐτῶν πολλαχῇ κατὰ πρόβασιν ἐμπορίας ἐλλιμενίζοντας, ἐξή-
 5 πάτησε σφᾶς ὅπως διέλιθῃ τὸν πορθμὸν ἀσφαλῶς, καὶ ἔλαθε νυκτὸς τῆ
 Σικελίᾳ προσκομισάμενος. καὶ προσπλεύσας οὐ πόρρω τοῦ στρατοπέδου
 τοῦ Ἰέρωνος αὐτίκα συνέμιξε, νομίζων υβερρώτατος αὐτοῖς ἐκ τοῦ ἀθρόου
 φανήσεσθαι. ἀντεπεξελθόντων δ' αὐτῶν τὸ μὲν τῶν Ῥωμαίων ἱππικὸν
 ἤλαττώθη, τὸ δ' ὀπλιτικὸν ὑπερέσχε. καὶ ὁ Ἴέρων τότε μὲν εἰς τὰ ὄρη,
 10 ἐς δὲ τὰς Συρακούσας ὕστερον ἀπεχώρησεν.
- 6 Ὁ οὖν Κλαύδιος, ἀποχωρήσαντος τοῦ Ἰέρωνος καὶ τῶν Μακεδόνων
 διὰ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ ἀναθηροσθέντων, ἐπῆλθε τοῖς Καρχηδονίοις
 μονωθεῖσιν ἤδη, καὶ τῷ σφῶν προσέβαλε χερρακώματι ὄντι οἷον ἐν χερ-
 15 ρρονήσῳ. ἐντεῦθεν μὲν γὰρ ἡ θάλασσα τοῦτο συνέειχεν, ἐντεῦθεν δ' ἔλη
 τινὰ δυοδιόβητα· ἐπὶ δὲ τὸν ἀγένη, δι' οὐπὲρ μόνου εἰσῆσαν στενω-
 7 τάτου συγχάνοντες, ἐπεποίητο διατείμισμα. βιαζόμενοι οὖν πρὸς ταῦτα
 οἱ Ῥωμαῖοι ἐταλαιπώρησαν καὶ βαλλόμενοι ἀνεχώρησαν. οἱ δὲ Αἴβυες
 θαρσήσαντες ἐπέξῆλθον, καὶ ὡς φεύγοντας ἐπιδιώκοντες ἐξῶ προσελήυ-

1 παρ' om. C 5 πολλαχῇ BC^c, πανταχῇ A recte fortasse 6 ἀσφα-
 λῶς A, ἀσφαλέστατα BC^c, an <ὡς> ἀσφαλέστατα? 10 τότε μὲν om. A
 14 χερρονήσῳ CA, χεροτήσῳ B^c 15 γὰρ BA^c, οὖν C 19 προσελήυθαι
 BC^c, προσελήυθεισαν A.

ἀλλὰ τῇ σφετέρῃ ἀρετῇ κενρατικότες ἐπέξοδον ἐποίησαντο· ὁ δὲ Κλαύδιος οὕτως αὐτοὺς δεδιέναι ἐποίησεν ὡς μηδ' ἕξω τοῦ στρατοπέδου παρακῦψαι. M. 119 (ib.).

συμβαίνει γὰρ ὡς [ἐπὶ] πλήθει τοῖς μὲν ἐκ λογισμοῦ τι δε- 13
5 δίσσιν ὀρθοῦσθαι διὰ προφραγῆν αὐτοῦ, τοῖς δ' ἀπρονοήτως θρασυνομένοις φθειρεσθαι δι' ἀφελῆξιν. Max. Conf. Flor. f. 165^v (M. p. 539).

τὸ μὲν σωφρονοῦν καὶ κτᾶται τὰς νίκας καὶ γενομένας φυλάσ- 14
σει, τὸ δ' ἀσελγαῖνον οὔτε περιγίγνεται τινοσ, κἂν ἄρα εὐτυχῆσῃ
10 ποτὲ ἐν τινι, ῥᾶστα αὐτὸ ἀπόλλυσι· κἂν μὲν διασώσῃ τι, χεῖρον
ὑπ' αὐτοῦ τοῦ παρὰ λόγον εὐπραγῆσαι γενόμενον, οὐχ ὅσον οὐκ
ἐκείνου τι δίνονται, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ προσδιαφθείρεται. καὶ γὰρ 15
πως πᾶν τὸ παρὰ λόγον θρασυνοόμενον καὶ δεδιέναι ἀλόγως πέ-
φικεν· ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς τὴν τε γνώμην τῇ προνοίᾳ βεβαίαν καὶ
15 τὴν ἐλπίδα πιστὴν ἐκ τοῦ ἐγγύου αὐτῆς ἔχων, οὔτε καταπτῆσ-
σειν τινὰ οὐδ' ὑπερφρονεῖν ἔῃ· ἢ δ' ἀλόγιστος ἐμπλήξια πολλοὺς
ἐν τε ταῖς εὐπραγίαις ἐξάιρει κἂν ταῖς συμφοραῖς ταπεινοῖ, οἷα
μηδὲν ἔρμα ἔχουσα, ἀλλ' ἀεὶ τῷ συμπίπτουσι ἐξομοιομένη. Max.
Conf. Flor. f. 165^v (M. p. 539) et inde a καὶ γὰρ πως (§ 15) M. 120
20 (p. 181).

1 ἐπέξοδον edidi quod cod. praebere videtur, cf. quoque Zon., τὴν ἕξοδον, quod dedit Mai., non fuit. 2 ἕξω τοῦ scripsi, ἕξ. τοῦ cod., ἐξ αὐτοῦ Mai., unde ἐξ αὐτοῦ (τοῦ) Bk. παρακῦψαι statim sequitur καὶ γὰρ πως κ. τ. λ. § 15.

Fr. 43, 13 (cui in marg. adscriptum est δίνωνσ τοῦ ῥωμαίου) hic collocat Mai. probabiliter. sequitur enim in florilegio fragm. 43, 14. 15 quod quo pertineat ex fragm. 120 Maiano patet. Cf. ad fr. 36, 11 et 13. — De Poenis sermo est.

3 [ἐπὶ] induxi. ὡς ἐπὶ πλήθει Dio Platonem (veluti Pol. 3, 389 D.) secutus persaepe, cf. Ind., ὡς ἐπὶ πλήθει non item. possis quoque ὡς ἐπὶ πολὺ δε-
δίσσιν B, δεδιῶσιν A 10 αὐτὸ AB ut coni. Bk., ἀντὰ Mai. 12 αὐτῷ] nonne αὐτὸ? 13 πως cod. palimps. et flor. B, om. flor. A 15 οὐδ' Mai., οὐδ' palimps. et flor. AB ὑπερφρονεῖν palimps., ὑπερφρονέειν flor. AB
17 ταῖς (prius) om. flor. AB κἂν palimps. et flor. A, καὶ ἐν flor. B
18 ἔρμα Bk., ἔρμα palimps. et flor. AB.

[Zonaras 8, 9, 7. 8 (2, 135, 21 sqq. B. = 2, 199, 15 sqq. D.)]

θασι τῶν στενῶν· κἀναυθᾶ ἐπιστραφέντες οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοὺς ἐτρέψαντο καὶ πολλοὺς ἀπέκτειναν, ὥστε αὐτοὺς μηκέτι τοῦ στρατοπέδου προσελθεῖν παρ' ὅσον ἦν ἐν Μεσσήνῃ ὁ Κλαύδιος.

ὁ δὲ βιάσασθαι τὴν πρόσδοον μὴ τολμῶν, πρὸς τὰς Συρακούσας 8
5 καὶ τὸν Ἰέρωνα ἐτρέπετο, φυλακὴν ἐν τῇ Μεσσήνῃ καταλιπών. καὶ προσέβαλλέ τε αὐτὸς τῷ ἄστει κἀκεῖνοί ποτε ἐπέξῆσαν· καὶ ὅτε μὲν

[Zonaras 8, 9, 8—10, 1 (2, 136, 5 sqq. B. = 2, 199, 22 sqq. D.)]

ἐκράτουν, ὅτε δ' ἐκράτουῦντο ἐκάτεροι. καὶ ποτε ἐν χωρίῳ στενωῶ ὁ
 ὕπατος γεγωνὸς ἐάλω ἄν, εἰ μὴ πρὸ τοῦ περισχεθῆναι ἐπεμψε πρὸς τὸν
 Ἴέρωνα, εἰς συμβάσεις δὴ τινὰς αὐτὸν προκαλούμενος. οὕτω γὰρ ἐλθόν-
 9 τος τινὸς πρὸς ὃν ἐμελλε συμβῆσαι, διελέγετό τε αὐτῷ καὶ ὑπαπέθει,
 μὲχρι οὗ πρὸς τὸ ἀσφαλὲς ἀπειχώρησε. τῆς δὲ πόλεως ῥαδίως ἀλῶναι 5
 μὴ δυναμένης, καὶ τῆς προσεδρείας ἀπέρου διὰ σπάνιν οὔσης σιτίων καὶ
 διὰ νόσον τῆς στρατιᾶς, ἀπανέστη· καὶ οἱ Συρακούσιοι εἶποντο καὶ ἐς
 λόγους τοῖς σκεδαννυμένοις ἤσσαν, καὶ ἐσπέισαντο ἄν, εἰ καὶ ὁ Ἴέρων
 συμβῆναι ἠθέλησεν. ὁ δὲ ὕπατος φρουρὰν ἐν τῇ Μεσσήνῃ καταλιπὼν
 ἀπέπλευσεν εἰς τὸ Ῥήγιον. 10

a. u. 491 10
 (263)
 cf. fr. 43, 29c

Οἱ Ῥωμαῖοι δέ, ἐπεὶ τὰ Τυρσηνικὰ καθιστήκει καὶ τὰ ἐν τῇ
 Ἰταλίᾳ ἀκριβοῶς εἰρήνουν, τὰ δὲ τῶν Καρχηδονίων ἐπὶ πλεόν συνίστατο.
 ἄμρω τοὺς ὑπάτους ἐς τὴν Σικελίαν ἐκστρατεῦσαι ἐκέλευσαν. περαιω-
 θέντες οὖν ὁ τε Μάξιμος Οὐαλλέριος καὶ Ὀτακίλιος Κράσσοι, καὶ διὰ
 τῆς νήσου ὁμοῦ τε καὶ διχῆ πορευόμενοι, πολλοὺς ὁμολογίᾳ παρεστή- 15
 11 σαντο. ὡς δὲ τὰ πλείω ὠκείωντο, πρὸς τὰς Συρακούσας ὤρμησαν. καὶ
 ὁ Ἴέρων φοβηθεὶς διεκηρυκέυσάτο σφίσι, τὰς πόλεις τε ἅς ἀφῆρηγτο
 ἀποδιδόναι καὶ χεῖματα ὑπισχνόμενος καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἐλευθερῶν.
 καὶ ἔτυχεν ἐπὶ τούτοις σπονδῶν· οἱ γὰρ ὕπατοι ῥῶον μετ' αὐτοῦ κατα-
 12 στρέψασθαι τοὺς Καρχηδονίους ἐνόμισαν. συμβάντες δ' αὐτῷ πρὸς τὰς 20
 λοιπὰς πόλεις ὑπὸ Καρχηδονίων φρουρουμένης ἐτάραποντο. καὶ τῶν μὲν
 ἄλλων ἀπεκρούσθησαν, Ἐγεσταν δ' ἐκουσίαν ἔλαβον. διὰ γὰρ τὴν πρὸς
 Ῥωμαίους οικειώσιν οἱ ἐν αὐτῇ, ἀπὸ τοῦ Αἰνείου λέγοντες γεγονέναι,
 προσεχώρησαν αὐτοῖς, τοὺς Καρχηδονίους φρονέσαντες.

10. Καὶ οἱ μὲν ὕπατοι διὰ τὸν χειμῶνα εἰς τὸ Ῥήγιον ἀπῆραν, 25
 Καρχηδόνιοι δὲ εἰς Σαρδῶ τὸ πλεῖον ἐκόμισαν τοῦ στρατοῦ, ἢ ἐκεῖθεν
 τῇ Ῥώμῃ ἐπίθωνται, καὶ ἡ τέλειον οὕτω τῆς Σικελίας ἐκστήσωσιν ἢ
 διαπεραιωθέντες ἀσθενεστέρους ποιήσωσιν. ἀλλ' οὔτε τούτου οὔτε μὴν
 ἐκεῖνου ἐπέτυχον· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι τὴν τε οικίαν ἐφύλαττον, καὶ ἀξί-
 30 μαχρον εἰς Σικελίαν δύναμιν ἐπεμψαν μετὰ Ποστουμίου Ἀλβίνου καὶ μετὰ

a. u. 492
 (262)

3 προκαλούμενος BC, προκαλούμενος A^c 6 προσεδρείας BC^c, προσ-
 εδρείας A 12 συνίστατο BC^c, συνίσταντο Melber. (ex A?) 14 Ὀτακίλιος
 Pinder., ὀτακίλιος BCA^c Κράσσοι Wolf., κράσσοι BCA^c 22 Ἐγεσταν] Segesta
 Graecis (excepto Ptolemaeo 3, 4, 7; 8, 9, 4 (Σεγέστα) et 3, 4, 3 et 6 (Σεγε-
 στανοί) Latinos fontes secuto) est Ἐγεστα, librorum ut videtur culpa hic
 illic in Ἀγέστα corruptum, cf. Kramer. ad Strab. 6, 2, 4 p. 254 30 μετὰ
 Ποστουμίου Ἀλβίνου καὶ μετὰ Αἰμιλίου Κύντου] L. Postumius L. f. L. n.
 Megellus Q. Mamilius Q. f. M. n. Vitulus Fast. Cap. (Megello Vitulo chron.
 a. 354), L. Postumius Q. Mamilius Cassiod., sed Albinus et Vitulo Hydat. (Αλ-
 βίνου καὶ Βιτούλου Chron. Pasch.). Αἰνείος Ποστουμίου et Κύντος Αἰμι-

[Zonaras 8, 10, 1—5 (2, 137, 17 sqq. B. = 2, 201, 1 sqq. D.)]

Αἰμιλίου Κυνήτου. ἐλθόντες δὲ εἰς Σικελίαν οἱ ὕπατοι ἐπ' Ἀκράγαντα 2
 ὄρμησαν, κἀνταῦθα Ἀννίβαν τὸν Γίσγωνος ἐπολιόρουν. ὃ οἱ ἐν Καρ-
 χηδῶνι πυθόμενοι Ἄννωνα αὐτῷ σὺν πολλῇ χειρὶ συμμαχήσοντα ἔπεμψαν.
 ὃ δὲ ἐς Ἡράκλειαν ἐλθὼν οὐ πόρρω οὖσαν Ἀκράγαντος ἐπολέμει. καὶ
 5 μάχαι πλείους, οὐ μεγάλαι δ' ἐγίνοντο· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὁ Ἄννων
 τοὺς ὑπάτους προουκλείετο εἰς πόλεμον, εἰθ' ὕστερον ἐκείνον οἱ Ῥωμαῖοι
 προουκλήητο. ἕως μὲν γὰρ ἀφθονον εἶχον οἱ Ῥωμαῖοι τροφήν, οὐκ 3
 ἐτόλμων μάχεσθαι, τῷ πλήθει ἐλαττούμενοι, λιμῶ δὲ τὴν πόλιν αἰρή-
 σαι ἤλπιζον· ἐπεὶ δὲ σίτου ἐσπάνιζον, αὐτοὶ μὲν ἀποκινδυνεύειν προε-
 10 θυμοῦντο, ὃ δὲ Ἄννων ὠκνεῖ, ὑποπτεύσας διὰ τὴν προθυμίαν ἐνεδρευ-
 θήσεσθαι. διὸ οἱ τε ἄλλοι τὰ τῶν Ῥωμαίων θεραπεύειν ἤξιον ὡς
 ἀκηρῆτι νενικηκότων, καὶ ὁ Ἰέρων, ἀπροθύμως αὐτοῖς συναϊρούμενος πρό-
 τερον, τότε σίτον αὐτοῖς ἔπεμψεν, ὥστε καὶ τοὺς ὑπάτους ἀναθαρσῆσαι.

Ἄννων δὲ ἐπεχείρησε μάχην συνάψαι, ἐλπίσας καὶ τὸν Ἀννίβαν ἐκ 4
 15 τοῦ τείχους κατὰ νώτου τοῖς Ῥωμαίοις προσπεσεῖσθαι. ὃ μαθόντες οἱ
 ὕπατοι ἠσύχαζον, ὥστε τὸν Ἄννωνα καταφρονήσαντα τῷ ταφρεύματι
 προσελθεῖν. ἔπεμψαν δὲ τινὰς κατόπιν αὐτοῦ ἐνεδρεύσοντας. ἐκείνου
 δὲ πρὸς ἐσπέραν ἀδεῶς καὶ καταφρονητικῶς ἐπανάγοντος, ἐκ τε τῆς
 ἐνέδρας καὶ ἐκ τοῦ χροακώματος αὐτῷ οἱ Ῥωμαῖοι προσέμιζαν, καὶ φόνον
 20 πολὺν καὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἐλεφάντων εἰργάσαντο. ὃ δ' Ἀννίβας ἐν τούτῳ
 ταῖς σηκῆς τῶν Ῥωμαίων ἐπελθὼν ἐξεκρούσθη ὑπὸ τῶν φυλακτόνων
 αὐτάς. ὃ δ' Ἄννων εἰς τὴν Ἡράκλειαν κατέφυγε, τὸ στρατόπεδον ἐκ- 5
 λιπών. καὶ ὁ Ἀννίβας νυκτὸς ἐκδρᾶναι τοῦ Ἀκράγαντος βουλευσάμενος
 αὐτὸς μὲν ἔλαθεν, οἱ δ' ἄλλοι γνωσθέντες οἱ μὲν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων,
 25 συγχοὶ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Ἀκραγαντίνων ἐκτάνθησαν. οὐ μέντοι συγγνώ-

λιος Pol. 1, 17, 6. — Αἰμίλιος apud Polybium et Zonaram (Dionem certe) libra-
 riorum errore natum videtur. Cf. ad 8, 7, 4.

1 Ἀκράγαντα] ὁ Ἀκράγας Zonarae (Dioni) cf. § 5 ut plerisque, ἢ Ἀκράγας
 non tantum Pind. *Ol.* 3, 2, *Pyth.* 6, 6, saepius (cf. Arist. in *Schol.* Pind. *Ol.* 2, 6)
 sed Strabo quoque 6, 2, 5 p. 272 et Diod. 22, 10, 1; 23, 1, 2 2 Γίσγωνος BA^c,
 Γίσκωνος C (sed per γ 9, 8, 8). Γίσκων etiam Plut. *Fab.* 15 (quater), sed
 Γέσκων Pol. 1, 66—80 (at Γίσκων 36, 3, 8), Diod. 13, 43, 5; 16, 81, 3; 24, 13,
 App. *Iber.* 16, 24, *Lib.* 9, 10, Polyæn. 5, 11 (sexies). Gisgo Livius semper et
 Iustinus 19, 2, 1; 22, 3, 6, 9; 22, 7, 10 3 συμμαχήσοντα CA, συμμαχή-
 σαντα B^c 4 οὖσαν B^c, οὖσης A καὶ CA^c, οὐ B 8 ἐτόλμων CA,
 ἐτόλμων B^c μάχεσθαι A, μαχέσασθαι BC^c ἐλαττούμενοι CA, ἐλαττο-
 ρούμενοι B(?) 9 ἤλπιζον CA^c, ἔμελλον B 10 δὲ Ἄννων BC^c, Ἄννων δὲ A
 11 τὰ om. A 12 ἀκηρῆτι BCA, ἀκηρῆ c, ἀκηρῆ Wolf., quod fortasse praeferen-
 dum 15 προσπεσεῖσθαι BC^c, προσπεσεῖν A 16 τὸν om. A καταφρο-
 νήσαντα BC^c, καταφρονήσαντας A 19 ἐκ BC, om. A^c 25 καὶ om. C, sed
 inter lineas add. a. m¹(²).

[Zonaras 8, 10, 9—11, 2 (2, 139, 3 sqq. B. = 2, 202, 3 sqq. D.)]

μης ἔτυγον οἱ Ἀκραγαντῖνοι, ἀλλὰ καὶ τὰ χρήματα σφῶν διηρηπάσθησαν καὶ αὐτοὶ ἐπράθησαν ἅπαντες.

a. u. 493 6
(261)

Καὶ οἱ μὲν ὕπατοι πρὸς τὴν Μεσσήνην διὰ τὸν χειμῶνα ἀνεχώρησαν. ὠργίζοντο δ' οἱ Καρχηδόνιοι κατὰ Ἄννωνος, καὶ Ἀμίλικαν ἀντ' αὐτοῦ τὸν Βαρχίδην ἀπέστειλαν, ἄνδρα τῶν ὁμοφύλων πλὴν τοῦ Ἀννίβου τοῦ 5
υἱόος ἐν στρατηγίᾳ κρείττονα. καὶ αὐτὸς μὲν τὴν Σικελίαν ἐφύλαττεν, Ἀννίβην δὲ ναυαρχοῦντα ἐς Ἰταλίαν ἐπεμψε τὰ παράλια αὐτῆς κακουρ-
γήσοντα, ἵνα τοὺς ὑπάτους πρὸς ἑαυτὸν ἐπισπάσῃται. ἀλλ' οὐκ ἔτυχε τοῦ σκοποῦ· καταστήσαντες γὰρ ἐκεῖνοι προουρᾶς ἑκασταχόδι τῆς παρα-
7 λίας, εἰς Σικελίαν ἦλθον. οὐδὲν δὲ μνήμης ἐπραξάν ἄξιον. ὁ δὲ Ἀμίλικας 10
τοὺς Γαλάτας τοὺς μισθοφόρους, ὅτι μὴ ἐντελεῖ δέδωκεν αὐτοῖς τὸν μισθὸν ἀγανακτήσαντας, φοβηθεὶς μὴ προσχωρήσῃσι τοῖς Ῥωμαίοις διέ-
φθειρε, πέμψας αὐτοὺς εἰς τινα τῶν ὑπὸ Ῥωμαίους πόλιν παραληψόμε-
νους αὐτὴν ὡς τάχα προδιδομένην καὶ διαρπάσαι αὐτὴν ἐπιτρέψας, στεί-
λας δὲ πρὸς τοὺς ὑπάτους ψευδαιτυμύλους τὴν τῶν Γαλατῶν προμη- 15
νύοντα ἐλευσιν· ἦθεν οἱ Γαλάται μὲν πάντες ἐνεδρευθέντες ἐρθάρησαν, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀπέθανον.

a. u. 494 8
(260)

Ἀπελθόντων δὲ τῶν ὑπάτων οἴκαδε ὁ Ἀμίλικας καὶ τὴν Ἰταλίαν ἐπύρρει προσπλέων καὶ ἐν τῇ Σικελίᾳ πόλεις τινὰς ὑπερήγαγετο. πυθό-
μενοι δὲ ταῦτα οἱ Ῥωμαῖοι ναυτικὸν συνεστήσαντο, καὶ Γάιον αὐτῷ 20
Δουλίλιον τὸν ἕτερον τῶν ὑπάτων ἐπέστησαν, τὸν δὲ τούτου συνάροντα Κορήλιον Γάιον εἰς Σικελίαν ἐπεμψαν. ὃς τοῦ κατὰ γῆν πολέμου ὄν
ἐκεκλήρωτο ἀμελήσας ταῖς προσούσαις αὐτῷ ναυσὶν ἐς Λιπάραν ἐπλευσεν ὡς
προδιδομένην αὐτῷ· τοῦτο δ' ἐκ δόλου τῶν Καρχηδονίων ἐγένετο.
9 ὡς οὖν ἐς τὴν Λιπάραν καθωρμίσατο, Βόδης αὐτὸν ὁ τοῦ Ἀννίβου περι- 25
εστοίχισεν ὑποστράτηγος. παρασκευαζομένου δὲ τοῦ Γαίου πρὸς ἄμυναν,

4 Ἀμίλικαν] Ἀμίλικας Graeci omnes Appiano excepto qui Ἀμίλικος Ἀμίλικαρος *Hann.* 2, *Lib.* 24. 30. 68. 70, *Iber.* 4. 24 (Ἀμίλικας *Sic.* 2, 3 in exc. Urs.) 5 Ἀννίβου CA, ἀννίβα B^c, cf. ad 9, 9, 6 Βαρχίδην] ita quoque 8; 17, 10 et 21, 2. Ceteroquin Βάρκας Barca (*Barcha* Coelius Antipater *fr.* 4 Pet.) Graecis et Latinis scriptoribus (sed Βάλκας Porph. *de abstin.* 2, 57, *Voccar* Amp. 36). Cf. *Barcina factio* Liv. 21, 2, 4; 23, 12, 6, *familia* 23, 13, 6, *Barcini* 21, 3, 2. Ceterum Hamilcarem in Hannonis locum hoc anno in Siciliam missum errore cum Barca confundit Zonaras (an etiam Dio?), cf. Cic. *off.* 3, 26 10 Ἀμίλικας] Hanno secundum Front. *Strat.* 3, 16, 3 (cf. Diod. 23, 8, 3) 12 ἀγανακτήσαντας BA^c, ἀγανακτήσας C 15 τὴν om. A 21 Δουλίλιον] de huius nominis forma cf. C. I. L. 1 p. 39 adn. ἕτερον BC^c, ἕνα A 22 Γάιον et p. 153, 1 Γαίον] debebat Γραίον et Γραίον. Dionem hunc errorem commisisse non crediderim 24 ἐκ δόλου CA^c, ἐκ δήλου B 25 Βόδης] Βωδῆς Pol. 1, 21, 6 περιεστοίχισε] medium semper usurpat Dio.

ὅτι Ῥωμαῖοι καὶ Καρχηδόνιοι πρὸς ναυμαχίαν ἐλθόντες τῷ 16
 μὲν ἀριθμῷ τῶν νεῶν καὶ ταῖς προθυμίαις ἀντίρροποι ἦσαν, ὕστε-
 ρον δὲ πρῶτόν τ' ἐς ναυμαχίαν ἀπ' ἀντιπάλου παρασκευῆς καθι-
 5 στάμενοι, καὶ ἐλπίζοντες καὶ τὸν πάντα πόλεμον ὑπ' αὐτῆς κρι-
 θήσεσθαι, τό τε ἄθλον τὴν Σικελίαν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔχοντες,
 καὶ περὶ δουλείας καὶ περὶ ἀρχῆς, τῆς μὲν μὴ πειραθῆναι νικηθέν- p. 148
 τες τὴν δὲ προσζητήσασθαι κρατήσαντες, ἀγωνιζόμενοι. προέφερον 17
 δὲ οἱ μὲν τῇ ἐμπειρίᾳ τῶν τριηριτῶν ἅτε ἀπὸ παλαιοῦ ναυκρα-

1 ναυμαχίαν] πόλεμον Bk. (quem secuti Dind. et Melber.), ut videtur
 propter sequens ὕστερον δὲ πρῶτον τ' ἐς ναυμαχίαν ἀπ' ἀντιπάλου παρασκευῆς
 καθιστάμενοι oblitus a. 594/260 demum classem Romanos aedificasse. mihi ὕστερον
 δὲ corruptum videtur, vide infra ἐλθόντες] συνελθόντες v. Herw. 2 ἀρι-
 θμῷ Mai., iam evanuit, sed . ρ . θ . μ . dispicere mihi visus sum νεῶν Bk.,
 νηῶν cod. ὕστερον δὲ Mai. nec v. Herw. se aliud quid legisse adnotavit
 neque ego in re praesenti. nunc autem addubito an ita in codice scriptum sit.
 concilio ἐκάτεροι vel, quod a lectione tradita minus recedit, ἐκατέρωθεν atque
 ita distingo: . . . ἀντίρροποι ἦσαν, ἐκάτεροι πρῶτόν τ'—ἀγωνιζόμενοι. προ-
 έφερον δὲ οἱ μὲν κ. τ. λ. Priores: . . . ἀντίρροποι ἦσαν· ὕστερον δὲ πρῶτόν
 τ'—ἀγωνιζόμενοι, προέφερον [δὲ] οἱ μὲν 3 ἀπ' et 4 κριθήσεσθαι vix di-
 spiciuntur 6 δουλείας Mai. (coni.), δούλων cod. πειραθῆναι] πειρα iam
 evanidum νικηθέντες Mai. (coni.), νικητες cod.

[Zonaras 8, 10, 9—11, 2 (2, 140, 9 sqq. B. = 2, 203, 7 sqq. D.)]

δείσας ἐκεῖνος τὴν ἀπόνοιαν αὐτῶν προεκάλεσατο αὐτοὺς εἰς σπονδὰς·
 καὶ πείσας ἀνεβίβασεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ τριήρη τὸν τε ὕπατον καὶ τοὺς
 χιλιάρχους ὡς τῷ ναυάρχῳ ἐντευξομένους. καὶ τούτους μὲν ἐς Καρχη-
 δόνα ἀπέπεμψαν, τοὺς δὲ λοιποὺς οὐδὲ ἀραμένους τὰ ὄπλα εἶλον.

5 11. Εἶτα Ἀννίβας μὲν τὴν Ἰταλίαν ἐπόρθει, Ἀμίλικας δὲ εἰς Ἐγε-
 σταν ἐστράτευσεν, ἐν ᾗ τὸ πλεῖστον τοῦ πεζοῦ τοῖς Ῥωμαίοις ἦν· οἷς
 ἐπικουρήσαντι Γάϊον Καικίλιον χιλιάρχον ἐθελήσαντα λοχίστας πολλοὺς
 ἐφόνευσε τῶν αὐτοῦ. ταῦτα δὲ μαθόντες οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ τὸν μὲν ἀστυ-
 νόμον εὐθὺς ἐξέπεμψαν καὶ τὸν Δουίλιον ἐπέστειυσαν· ὁ δὲ ἐς τὴν Σι- 2
 10 κελίαν ἐλθὼν, καὶ καταμαθὼν τὰς ναῦς τῶν Καρχηδονίων τῇ μὲν
 παχύτητι καὶ τῷ μεγέθει τῶν σφῶν ἐλαττωμένας, τῷ τάχει δὲ
 τῆς εἰρσεσίας καὶ τῇ ποικιλίᾳ τοῦ πλοῦ προεχούσας, μηχανὰς ἐπὶ τῶν
 τριήρων ἀγκυρὰς τε καὶ γεῖρας περιμόντους σιδηρᾶς καὶ ἄλλα τρι-

1 αὐτοὺς BA^c, αὐτὸν C quod fortasse praefendum 10 τὰς BC^c, τὰς
 γε A 11 παχύτητι B^c, cf. Dio 39, 41, 1, ταχύτητι CA 13 γεῖρας περι-
 κόντους σιδηρᾶς] cf. Pol. 1, 22. An Polybii στέλλοι στρογγύλοι Zonarae (Dioni)
 = κόντοι?

τοῦντες, οἱ δὲ τῇ τε θόμῃ τῶν ἐπιβατῶν καὶ ταῖς τόλμαις· ὅσῳ γὰρ ἀλειφότεροι τῶν ναυτικῶν ἦσαν, τόσῳ καὶ προπετέστερον καὶ θαρσύτερον ἐμάχοντο. τὸ μὲν γὰρ ἐν πείρᾳ σφίσι δὴ ἀκριβῶς πάντες ὡς εἰπεῖν ἐλόγιζόνται, καὶ ὀνοῦσιν ἄν γε καὶ ταύτῃ σφῶς ἡ γνώμη φέρῃ, τὸ δὲ ἀπείρατον ἀλογίστως τε θαρσοῦσι καὶ ἐς 5 χεῖρας ἐξ ἀπροβουλίας ἄγονται. M. 121 (p. 181).

- 18 ὅτι ἡττηθέντων Καρχηδονίων κατὰ τὴν ναυμαχίαν ὑπὸ Ῥωμαίων ὀλίγον καὶ τὸν Ἀννίβαν ἀπέκτειναν (πᾶσι τε γὰρ ὡς εἰπεῖν τοῖς στρατεύματά ποι πέμπονσι πρόσεσι φύσει τῶν μὲν πλεονεξίων προσποιεῖσθαι, τὰς δὲ ἐλαττώσεις ἐς τοὺς στρατηγήσαντας 10 ἀνοθεῖν, καὶ οἱ Καρχηδόνιοι προχειρότατα τοὺς πταίσαντάς τι ἐκόλαζον), εἰ μὴ φοβηθεῖς εὐθύς μετὰ τὴν ἦτταν ἐπερωτῶν αὐτοὺς, ὡς καὶ ἀκραίων ἔτι τῶν πραγμάτων ὄντων, πότερον ναυμαχῆσαι οἱ κελεύουσιν ἢ μὴ, συνεκαινεσάντων αὐτῶν ὥσπερ που καὶ προσεδόξα, ἄτε καὶ τοσοῦτον τῷ ναυτικῷ προέχειν ἐπαιρομένων, ὑπεῖπε 15

3 ἐν πείρᾳ σφίσι δὴ restitui e cod., ἔμπειρόν σφισιν Mai. 5 ἀπείρατον Bk., ἀπειρότατον cod. clare cf. fr. 12, 2 8 τε praebet cod. ut conii. Bk. 9 ποι add. inter lineas a. m¹ 10 ἐς restitui e cod., cf. Thuc. 8, 93, 2, ἐπὶ Mai. 14 κελεύουσιν Mai., κελευσιν cod. προσεδόξα ἄτε Kuiper. (litt.), προσεδόξα (sic) cod., προσεδόξα Bk. 15 τοσοῦτον] <τῷ> τοσοῦτον v. Herw. frustra, cf. Thuc. 1, 25, 4 ὑπεῖπε] ἐπέπε v. Herw., at cf. ad 38, 3, 3.

[Zonaras 8, 11, 2—4 (2, 141, 2 sqq. B. = 2, 203, 24 sqq. D.)]

αὐτὰ κατεσκεύασεν, ὅπως ταῖς πολεμίαις ναυσὶν ἐπιρριπτοῦντες αὐτὰ συνάπτοιτο σφίσι, καὶ μεταβαίνοντες εἰς αὐτάς εἰς χεῖρας ἴοιεν τοῖς 3 Καρχηδονίοις καὶ ὡς ἐν πᾶσιν μάχῃ τούτοις συρρήγνυνται. συμμίζαντες οὖν οἱ Καρχηδόνιοι ταῖς τῶν Ῥωμαίων ναυσὶ περιέπλεον σφῶς, συντόνω χρώμενοι εἰρεσίᾳ, καὶ ἐκ τοῦ αἰφνιδίου προσέβαλλον. χρόνον μὲν οὖν τινα 5 ἰσοπαλῆς ἢ ναυμαχία ἐγένετο, εἶθ' οἱ Ῥωμαῖοι ἐπικρατέστεροι γεγονότες πολλοὺς μὲν κατέδυσαν, συνέσχον δὲ καὶ πολλοὺς. ὁ δ' Ἀννίβας ἐπὶ ἐπιτήρῳ ναυμαχῶν, συσθεθείσης τῆς αὐτοῦ νῆος τριήρει τινί, φοβηθεὶς μὴ ἄλλῳ, τὴν ἐπιτήρη τε ἐγκατέλιπε καὶ μεταβάς εἰς ἑτέραν διέφυγε.

- 4 τῆς μὲν οὖν ναυμαχίας τοῦτο τέλος ἐγένετο καὶ λάφυρα πολλὰ 10 ἐλήρωθη· τὸν δ' Ἀννίβαν οἱ Καρχηδόνιοι διὰ τὴν ἦτταν ἀπέκτειναν ἄν, εἰ μὴ εὐθύς ἐπηρώτησε σφῶς, ὡς ἀκραίων ἔτι τῶν πραγμάτων ὄντων, εἰ ναυμαχῆσαι κελεύουσιν ἢ μὴ. συνθεμένων γὰρ αὐτῶν ναυμαχῆσαι, ὡς τῷ ναυτικῷ προέχειν ἐπαιρομένων, ὑπεῖπεν ὅτι "οὐδὲν ἄρα ἡδίκηκα

2 εἰς αὐτάς BA^c, αὐτάς C 10 τοῦτο τέλος] ita scripsisse videtur Zonaras, cf. 7, 9, 1 (ubi <τὸ> vix inserendum), 9, 31, 8 13 κελεύουσιν — ναυμαχῆσαι om. B.

διὰ τῶν αὐτῶν ἀγγέλων διτι "οὐδὲν ἄρα ἰδίωμα ἐστι τὰ αὐτὰ ἐμῶν ἐλπίσας συνέβαλον· τῆς γὰρ γνώμης, ἀλλ' οὐ τῆς τύχης ἦν κύριος." M. 122 (p. 182).

1 ἡδίκημα edidi e cod., ἡδίκησα Mai. 2 συνέβαλον Gros., συνέβαλλον cod.

[Zonaras 8, 11, 4—8 (2, 141, 18 sqq. B. = 2, 204, 14 sqq. D.)]

ὅτι τὰ αὐτὰ ὑμῖν ἐλπίσας συνέβαλον· τῆς γὰρ γνώμης, ἀλλ' οὐ τῆς τύχης ἐτύχημον κύριος."

καὶ ὁ μὲν ἐσώθη, τὴν δὲ ἡγεμονίαν ἀρρήθη· Δουλιχίος δὲ τὸν πεζὸν 5 προσλαβὼν τοὺς τε Ἐγεσταίους ἐρούσατο, μηδ' εἰς χεῖρας αὐτῷ τοῦ Ἄμιλικου ἐλθεῖν ὑπομείναντος, καὶ τὰ φίλια τὰ ἄλλα ἐβεβαιώσατο, καὶ εἰς τὴν Ῥώμην τοῦ θέρους παρελθόντος ἀνεκομίσθη. ἀπάραντος δ' αὐτοῦ ὁ Ἄμιλικος τὸ τε Δρέπανον κεκλημένον, (ἔστι δὲ λιγὴν ἐπίκαιρος), ἐκρατύνατο καὶ ἐς αὐτὸν τὰ πλείστου κατέθετο ἄξια, καὶ τοὺς Ἐρυκί- 6 νους ἅπαντας μετανέστησε, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέσκαψεν, ἵνα μὴ οἱ Ῥωμαῖοι καρτερὰν αὐτὴν οἴσαν καταλαμβάνοντες ἱρμητήριον τοῦ πολέμου ποιήσονται, καὶ πόλεις εἶδε τὰς μὲν βίαι, τὰς δὲ προδοσίαι· καὶ εἰ μὴ 10 Γάιος Φλωρὸς αὐτὸν ἐπέσχεν ἐκεῖ χερμάσας, τὴν Σικελίαν ἂν κατεστρέφωτο ἅπασαν.

a. u. 495
(259)

Λούκιος δὲ Σικελίων ὁ συνόρχων αὐτοῦ ἐπὶ Σαρδῶ καὶ ἐπὶ Κύρον 7 ἐστράτευσε, (κεῖνται δὲ ἐν τῷ Τυρσητικῷ πελάγει ὀλίγον ἀλλήλων ἀπέχουσαι, ὡς μίαν αὐτὰς πόρεισθαι εἶναι δοκεῖν), καὶ προσέειπε τῇ Κύρον προσβαλὼν τὴν μὲν Οὐαλλερίαν τὴν κρατίστην αὐτῆς πόλιν βίαι εἶλεν, ἀπόνως δὲ τὰ λοιπὰ ἐχειρώσατο. ἐς δὲ τὴν Σαρδῶ πλέων κατεπέδεν τι ναυτικὸν Καρχηδόνιον, καὶ ἐπ' αὐτὸ ἐτόραπετο. καὶ οἱ μὲν ἔφυγον πρὶν 20 ἢ συμμίξαι, αὐτὸς δ' ἐπὶ πόλιν Ὀλβίαν ἦλθεν· ἔνθα τῶν Καρχηδονίων μετὰ τῶν νεῶν ἐπιφανέντων φοβηθεὶς, οὐ γὰρ εἶχε τὸ πεζὸν ἀξιόμαχον, ἐπ' οἴκου ἀπῆρεν.

Ἐν δὲ τῷ τότε χρόνῳ ἄλλοι τε τῶν ἀλόντων καὶ ἐν τῷ ἄσπει 5 δουλουόντων, καὶ οἱ Σαυνίται, (συχοὶ γὰρ πρὸς τὴν τοῦ ναυτικοῦ παρασκευὴν ἀφικόνται, συνέθεντο τῇ Ῥώμῃ ἐπιβουλεύσαι. μαθὼν δὲ τοῦτο

3 τὸν restitui ex BCA^c, τὸ editores perperam, cf. Dio 39, 2, 2; 50, 12, 1 et 13, 2, Herod. 3, 25; 7, 84 4 προσλαβὼν Wolf., προλαβὼν BCA^c τοὺς BC^c, τοῦ A Ἐγεσταίους BC^c, ἄγεσταιούς A, cf. ad 8, 9, 12 6 παρελθόντος BC^c, παρελθόντος A 7 ὁ Ἄμιλικος om. B 8 ἐκρατύνατο BC^c, ἐκρατύνετο A αὐτὸν αὐτὸ Kuiper. (litt.) 11 ποιήσονται BC^c, ποιήσονται A 14 αὐτοῦ A^c, αὐτῷ BC 15 ὀλίγον ἀλλήλων BC^c, ἀλλήλων ὀλίγον A 17 Οὐαλλερίαν] Dio procul dubio Ἄλερίαν, cf. C. I. L. 1, 32 p. 15, Flor. 1, 15 [2, 2,] 16 19 ἐπ' αὐτὸ BC^c, ἐπ' αὐτῆ A 20 αὐτὸς BC^c, αὐτὸ A 21 νεῶν] ηησιωτῶν Niebuhr. R. G. 3, 681, 1060 τὸ om. B, ceterum cf. ad vs. 2.

[Zonaras 8, 11, 8—12, 2 (2, 143, 4 sqq. B. = 2, 205, 15 sqq. D.)]

Ἐριος Ποπίλιος ὁ τῆς βοηθείας ἄρχων προσεποιήσατο συμφορῶν αὐτοῖς, ἵνα ἀκριβώσῃ πᾶν τὸ δεδογμένον αὐτοῖς, καὶ ἐπεὶ μὴ οἴετ' ἦν καταμηνῦσαι τὸ βούλευμα, (πάντες γὰρ περὶ αὐτὸν ἦσαν οἱ Σαυνῖται), ἐπεισεν αὐτοὺς βουλῆς ἀγομένης εἰς τὴν ἀγορὰν ἀθροισθῆναι καὶ καταβοῆσαι αὐτοῦ ὡς περὶ τὸν αἶτον ἀδικουμένους ὄντας ἐλάμβανον. τῶν δὲ τοῦτο ποιησάντων μεταπεμψθεὶς ὡς αἴτιος τοῦ θορύβου ἐξέφηνεν αὐτοῖς τὴν ἐπιβουλὴν. καὶ τότε μὲν ἤσυχάσαντας ἀπέπεμψεν, νυκτὸς δὲ συνέλαβον ἕκαστοι τῶν ἐχόντων δούλους τινας ἐξ αὐτῶν· καὶ οὕτως ἡ πᾶσα διελύθη συνωμοσία.

a. u. 496 10
(258)

Τῷ δ' ἐπιγενομένῳ θέρει ἔν τε τῇ Σικελίᾳ καὶ τῇ Σαρδοῦ ἅμα ἐπολέμησαν οἱ Ῥωμαῖοι τε καὶ οἱ Καρχηδόνιοι. καὶ μετὰ τοῦτ' Ἀτίλιος Λατίνος ἔς τὴν Σικελίαν ἐλθὼν, καὶ Μουτίστρατον πόλιν ὑπὸ τοῦ Φλώρου πολιερχουμένην εὐρών, τῇ παρασκευῇ ἐκείνου ἐχρήσατο. καὶ προσβολὰς περὶ τὸ τεῖχος αὐτοῦ ποιουμένου προῖτον μὲν οἱ ἐπιχώριοι μετὰ τῶν Καρχηδονίων ἤμύοντο κραταιῶς, τῶν δὲ γυναικῶν καὶ τῶν παιδῶν ἔς δάκρυα καὶ ἔς οἰμωγὰς προαχθέντων οὐκ ἀντέσχον. ὑπεξελθόντων δὲ νυκτὸς τῶν Καρχηδονίων ἅμα τῇ ἑφ' τὰς πύλας ἐθελονταὶ οἱ ἐπιχώριοι ἀνεπέτασαν. εἰσόντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι πάντας ἐφόνευσαν, ἕως ἐκέρυξεν ὁ Ἀτίλιος τὴν λοιπὴν τε λείαν καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαβόντος εἶναι· ἔκτοτε γὰρ τοὺς λοιπούς τε ἐξώργησαν καὶ τὴν πόλιν προδιարπάσαντας κατέπερσαν.

12. Ἐκείθεν δ' ἐπὶ Καμάριναν ἀπερισκέπτως γενόμενοι ἐς χωρία προλελοχισμένα ἐπέπεσον· καὶ πανσυδὴ ἂν ἐφθάρησαν, εἰ μὴ Μάρκος Καλπούριος χυλιαρχῶν σοφίᾳ μετήλθε τὸ δυστύχημα. ἰδὼν γὰρ τινα τῶν πέριξ λόφων μόνον ὑπὸ τοῦ κρημνώδους μὴ προκατειλημμένον, ἐπλίτας τριακισίους παρὰ τοῦ ὑπάτου ἤτήσατο, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐπ' ἐκείνον ἄρμησεν, ἵν' οἱ πολέμοι πρὸς αὐτοὺς τράπωνται, κἀντεῦθεν οἱ λοιποὶ διαφύγωσι. καὶ ἔσχεν οὕτως· ὡς γὰρ τὴν ὀρμὴν αὐτῶν εἶδον οἱ ἐναντίοι,

1 Ἐριος] cf. Ἐριος Ἀσίλιος dux rebellium bello Marsico, App. b. c. 1, 40

2 ἵνα — αὐτοῖς (om. C add. in marg. m¹) 8 διελύθη restitui ex BC²; cf. Thuc.

8, 81, 2, ἐλύθη A 12 Λατίνος] c. 15, 14 Κολλατίνος. Is est qui apud omnes A. Alilius Calatinus vocatur, in fastis Capit. Caiatinus errore (Calatinus Chron. a. 354), cf. C. I. L. I² p. 34 Μουτίστρατον] Μυτίστρατος (Μυτισέρατος codd.) Philistus apud Steph. s. v., Antig. Car. Mir. 154, τὸ Μυτίστρατον Pol. 1, 24, 11 (sed Μυτίστρατον secundum Steph. s. v.) ἡ Μίστρατος. Μήστρατος (corrupt. e Μυτίστρατος) Dioid. 23, 9, 3. 4, incolae Mutustrani Plin. 3, 6, 91. cf. C. I. L. 10 p. 769 14 περὶ] scripsitue Dio περίεξ? cf. Herod. 3, 158 18 δὲ om. C 19 Ἀτίλιος A², ἀτίλιος B (?), ἀντίλιος C 22 Καμαρίναν CA², καμερίναν B (?) 23 Καλπούριος BA², καρπούριος C. — Ceterum vide ad Claud. Quadr. fr. 42 Pet. 27 πολέμοι CA², πόλεμοι B.

Μίωτος *ιά βιβλίῳ* “ἐπειδὴ δὲ ὅ τε χειμῶν ἐπέμεινε καὶ οὐκ ἔβριση” ^{32^b}
προσερένετο, ἔσφηλε δι’ αὐτομόλων δὴ τινων τὸν Ἀννίβαν”. Bekk.
Anecd. p. 171 26.

Fr. 43, 32^b hic collocandum esse vidit de Boer, *de tertio lex. Bekk.* a. 1.

[Zonaras 8, 12, 2—7 (2, 144, 11 sqq. B. = 2, 206, 20 sqq. D.)]

ἐκπλαγέντες τὸν μὲν ὕπατον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ὡς ἤδη ἐάλωκότας
κατέλιπον, ἐπὶ δὲ τὸν Καλπούρνιον συνέδραμον. καὶ μάχης ἰσχυρᾶς γε-
γονυίας πολλοὶ μὲν κἀκείνων, πάντες δ’ οἱ τριακόσιοι ἔπesson· μόνος δὲ
περισέσωστο ὁ Καλπούρνιος, τρωθεὶς μὲν, λαθὼν δ’ ἐν τοῖς νεκροῖς κεί-
5 μενος ὑπὸ τῶν τραυματίων ὡς τεθνηκώς, ἔνθα ζωὸς εὗρεθεὶς ἐσώθη. ἐν 3
ᾧ δ’ οἱ τριακόσιοι ἐμάχοντο, ὁ ὕπατος ἀπεχώρησε. διαφυγῶν δ’ οὕτως
τὴν τε Καμάριναν καὶ ἄλλας πόλεις τὰς μὲν βία, τὰς δὲ καὶ ὁμολογίᾳ
παρεστήσατο. ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν Λιπάραν ὠρμησεν ὁ Ἀτίλιος. νυκτὸς
δὲ λαθὼν προκατέσχευ αὐτὴν ὁ Ἀμίλκας, καὶ ἐπέξελθὼν ἀφρονιδίως πολ-
10 λὸς διέσθαιρε.

Γάιος δὲ Σουλπίκιος τῆς τε Σαρδοῦς τὰ πλεῖστα κατέδραμε καὶ 4
ὑπερφρονήσας ἐκ τούτου ὠρμησεν ἐπὶ τὴν Λιβύην. καὶ ἀπήρα μὲν
καὶ οἱ Καρχηδόνιοι σὺν τῷ Ἀννίβᾳ περὶ τοῖς οἴκοι δεδιότες, ἀντιπνεύ-
σαντας δὲ πνεύματος σφίσι ἀμύσει ὑπέστρεψαν. καὶ μετὰ ταῦτα ἔσφηλε fr. 43. 32^b
15 διὰ τινων ψευδαυτομόλων τὸν Ἀννίβαν ὁ Ἀτίλιος ὡς ἐς τὴν Λιβύην
αὐθις πλευσούμενος. σπουδῆ τε οὖν αὐτῷ ἕξαναχθέντι ἐπιπλεύσας ὁ 5
Σουλπίκιος τὰς μὲν πλείους τῶν νεῶν ἀγνοήσας ὑπὸ οὐκ ἐπιβλήσει ἐπὶ πολὺ
τὸ γινόμενον καὶ ταραττομένας κατέδυσσε, τὰς δὲ λοιπὰς καταφυγούσας
ἐς τὴν γῆν κενὰς εἶλεν. ὁ γὰρ Ἀννίβας οὐκ ἀσφαλῆ τὸν λιμένα ὄρων,
20 καταλιπὼν αὐτὰς ἀνεχώρησεν εἰς πόλιν Σουλκούς· ἔνθα στασιασάντων
πρὸς αὐτὸν Καρχηδονίων προῆλθε τε ἐς αὐτοὺς μόνος καὶ ἀπώλετο. ἀδέ- 6
στερον δ’ ἐκ τούτου τὴν χώραν κατατρέχοντες οἱ Ῥωμαῖοι ἠττήθησαν
ὑπὸ Ἀννωνος. ταῦτα ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἐγένετο. καὶ συνεχῶς λίθοι
ἐξ οὐρανοῦ ἐς τὴν Ῥώμην ἄμα πολλοί, ὡς καὶ χαλδῆζι εἰοικέναι, ἔπesson·
25 καὶ ἐς τὸ Ἀλβανὸν καὶ ἄλλοθι λίθους ὁμοίως συνέβη κατενεχθῆναι.

Οἱ δ’ ὕπατοι ἐπὶ Σικελίαν ἐλθόντες ἐπὶ Λιπάραν ἐστράτευσαν. 7 a. u. 497
(257)

4 περισέσωστο CA, περισέσωστο B(?)^c 14 ὑπέστρεψαν edidi e BC, cf.
8, 6, 4, Dio fr. 39, 10; 59, 21, 3; 60, 9, 3; 75, 6, 7 (bis); 75, 9, 5, ἐπέστρεψαν
A, ὑπεχώρησαν c 15 Ἀτίλιος] Zonarae error videtur pro Σουλπίκιος
16 πλευσούμενος edidi e BC, cf. ad Dionis fr. 43, 5, πλευσούμενος A, πλευσά-
μενος c 20 ἀνεχώρησεν BC^c, ὑπεχώρησεν A Σουλκούς] Σολκοί Artemidorus
apud Steph. s. v., Ptol. 3, 3, 3; 8, 9, 3, cf. 3, 3, 6, Σουλκοί Paus. 10,
17, 9 unde Steph. s. v., Σουλχοί Strab. 5, 2, 7 p. 224, Sulci Latine 22 δ’
om. A 26 Σικελίαν BC^c, σικελία A.

a. u. 498 19
(256)

ἀλλ' ἐν τῷ ἴσῳ <τὸ> τὴν οἰκειάν μὴ προσέσθαι καὶ τὸ τὴν ἀλλοτριάν προσκτήσασθαι τιθέμενοι θυμῷ καὶ ὄρῳ ἠγωνίζοντο· τῶν γὰρ πολλῶν τὰ μὲν σφέτερα καὶ παρὰ δυνάμιν περιστελλόντων, τῶν δὲ ἀλλοτριῶν οὐκ ἐθειλόντων μετὰ κινδύνων ἀντικαιεῖσθαι, ἐκεῖνοι ἐν τῷ ὁμοίῳ τὸ τε κειρωμένον καὶ τὸ προσδοκώμενον 5 ποιοῦμενοι πρὸς ἀμφοτέρω ὁμοίως ἔρρωντο. οἱ δὲ δὴ Ῥωμαῖοι ἄμεινον εἶναι νομίσαντες μηκέτι πόρρω τὸν πόλεμον ποιεῖσθαι, μηδὲ ἐν ταῖς νήσοις προκινδυνεύειν, ἀλλ' ἐν τῇ οἰκείᾳ τῇ τῶν Καρχηδονίων ἀγωνίζεσθαι (πταίσαντες γὰρ οὐδενὸς στερήσεσθαι καὶ κρατήσαντες οὐκ ἐν ἐλπίσιν ἔσεσθαι), καὶ διὰ τοῦτ' ἀκόλουθον τῇ διανοίᾳ σφῶν <τὴν> παρασκευὴν ποιησάμενοι ἐξεστράτευσαν ἐπὶ Καρχηδόνα.

20 ἠγοῦντο δὲ αὐτῶν ὁ τε Ῥήγουλος καὶ Λούκιος, ἀπ' ἀρετῆς προκρινόμενοι· ὁ γὰρ Ῥήγουλος ἐν τοσαύτῃ περιίᾳ ἦν ὥστε μήτε τὴν ἀρχὴν ὀφείδως ἐθειλῆσαι δι' αὐτὴν ὑποστῆναι, καὶ τῇ γυναικὶ τοῖς 15 τε παισὶν αὐτοῦ τὴν τροφὴν ἐκ τοῦ δημοσίου δίδοσθαι ψηφισθῆναι. M. 123 (p. 183) (ἀλλ' ἐν τῷ ἴσῳ — ἐξεστράτευσαν) et V. 28 (p. 593) (ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἐστράτευσαν ἀκόλουθον — ψηφισθῆναι, om. ἐξεστράτευσαν vs. 11).

1 <τὸ> ins. Bk.; in cod. non exstat προσέσθαι Gros., προσέσθαι cod.
2 ἠγωνίζοντο] Carthaginienses πόρρω] exciditne eclogarii vel librarii culpa <τῆς πολεμίας>? 10 οὐκ] expungendum? cf. Thuc. 7, 25, 1. 9. <οὐδενὸς> οὐκ Kuiper. (litt.) acute 11 <τὴν> add. Val., om. et palimps. et Peir. cod.
12 ἐπὶ Καρχηδόνα additamentum eclogarii esse potest 15 δι' αὐτὴν ὑποστῆναι] sanissima sunt. virorum doctorum coniecturas afferre nihil attinet.

[Zonaras 8, 12, 7. 8 (2, 145, 19 sqq. B. = 2, 207, 26 sqq. D.)]

ἐπεὶ δ' ὑπὸ τὴν ἄκραν τὴν Τυνδαρίδα καλουμένην ναυλοχοῦντας ἦσθοντο τοὺς Καρχηδόνιους, διγῆ τὸν πλοῦν ἐποιούντο. καὶ θατέρου τῶν ὑπάντων τῷ ἡμίσει τοῦ ναυτικοῦ τὸ ἀκρωτήριον περιβαλόντος, νομίσας ὁ Ἀμίλικας μόνους εἶναι ἐξανήχθη· ὡς δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ἐπεγέγοντο, πρὸς 5 φυγὴν ἐχώρησε καὶ τοῦ ναυτικοῦ πλεῖστον ἀπέβαλεν. ἐπαρθέντες δ' οἱ Ῥωμαῖοι Σικελίαν μὲν ὡς ἤδη σφετέραν οὖσαν κατέλιπον, τῇ δὲ Λιβύῃ τῇ τε Καρχηδόνι ἐπιχειρῆσαι ἐτόλμησαν. ἠγοῦντο δὲ αὐτῶν ὁ τε Ῥήγουλος ὁ Μάριος καὶ Λούκιος Μάλλιος, ἐξ ἀρετῆς προκρινόμενοι. καὶ οἱ μὲν εἰς τὴν Σικελίαν πλεύσαντες τὰ ἐκεῖ τε καθίστων καὶ τὸν ἐς τὴν Λιβύην ἠλτρέπιζον πλοῦν, Καρχηδόνιοι δὲ οὐκ ἀνέμειναν αὐτοὺς 10 ἐπιπλεῦσαι σφίσι, ἀλλὰ παρασκευασάμενοι πρὸς Σικελίαν ἠπέιχθησαν.

a. u. 498 8
(256)
cf. fr. 43, 19
fr. 43, 20

1 ναυλοχοῦντας C^c, ναυλοχοῦντες B, ναυλομαχοῦντας A 5 ἐχώρησε BC^c, ἐχώρησαν A πλεῖστον] <τὸ> πλεῖστον? 8 Μάλλιος A, μάλιος BC^c 9 ἐκεῖ τε BC, ἐκεῖσε A^c 10 αὐτοὺς BC^c, αὐτὸν A 11 ἠπέιχθησαν BC^c, ἀπείχθησαν A.

ὅτι Ἄνωννα πρὸς Ῥωμαίους λόγῳ μὲν ὑπὲρ εἰρήνης ἔργῳ δὲ 21
 τριβῆς ἕνεκα ἔπεμψεν Ἀμίλικας· καὶ ὅς ἐπιβοώντων τινῶν συλλα-
 βεῖν αὐτόν, ὅτι Καρχηδόνιοι τὸν Κορνήλιον ἀπάτη |
 M. 124 (p. 183).

3 ἀπάτη . . .] quae sequebantur vide apud Zonaram. codici rescripto post
 p. 148 desunt paginae quattuor.

[Zonaras 8, 12, 8—13, 2 (2, 146, 9 sqq. B. = 2, 208, 9 sqq. D.)]

- καὶ παρὰ τῆ Ἡρακλειώτιδι ἐς χειρὰς ἀλλήλοισι ἦλθον. ἰσορροπῶν δὲ τῆς 9
 ναυμαχίας ἐπὶ πολὺ γνωσμένης, τέλος ὑπερέσχον Ῥωμαῖοι. Ἀμίλικας δὲ
 ἀντιστῆναι αὐτοῖς οὐκέτι ἐτόλμα, Ἄνωννα δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐπέμψεν ὡς fr. 43, 21
 ὑπὲρ εἰρήνης, βουλόμενος τὸν καιρὸν τριβεῖν· ἠλπίζε γὰρ στρατεύμα ὁ
 5 πεμφθῆσεσθαι οἴκοθεν. Ἄνων δὲ, βοώντων τινῶν συλλαβεῖν αὐτόν ὅτι
 καὶ Καρχηδόνιοι ἀπάτη συνέλαβον τὸν Κορνήλιον, “ὅν τοῦτο ποιή-
 σητε” εἶπεν, “οὐδὲν ἐτι κρείττους τῶν Λιβύων ἔσεσθε.” ἐκείνος μὲν
 σὺν εὐκαιρότατα θωπεύσας αὐτοὺς οὐδὲν ἔπαθεν, οἱ δὲ καὶ αὐθις
 τοῦ πολέμου εἶχοντο. καὶ οἱ μὲν ὕπατοι ἐκ τῆς Μεσσηνίας ἔπλεον, Ἀμί- 10
 κας δὲ καὶ Ἄνων διαιεθέντες ἀμφοτέρωθεν αὐτοὺς περισχεῖν ἐμε-
 λέτων. ἀλλ’ ὁ μὲν Ἄνων οὐχ ὑπέστη προσιώντας αὐτοῖς, προκατα-
 πλεύσας δ’ εἰς Καρχηδόνα ταύτην ἐρύλασσαν· ὁ δὲ Ἀμίλικας πυθόμενος
 τοῦτο κατὰ χώραν ἔμενεν. ἐκβάντες δ’ εἰς τὴν γῆν οἱ Ῥωμαῖοι ἐπὶ 11
 τὴν Ἀσπίδα τὴν πόλιν ἐχώρησαν. οὓς ἰδόντες προσιώντας οἱ ἐπιχωριοὶ
 15 προῦπεξῆλθον· καὶ ἀμαχεῖ κατασχόντες αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι τοῦ πολέμου
 ὄρητῆριον ἐποιήσαντο, κἀνεῦθεν τὴν τε γῆν ἐπέφθον καὶ πόλεις τὰς
 μὲν ἐθελουσίαις, τὰς δὲ φόβῳ προσεπεκτικῶντο, λείαν τε πολλὴν ἐλάμ-
 βανον καὶ αὐτομόλους πλείστους ἐδέχοντο, καὶ τῶν οἰκείων συγχοὺς τῶν
 ἐν τοῖς πρὶν πολέμοις ἀλόντων ἐκομίζοντο.
- 20 13. Χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου Μάλλιος μὲν εἰς Ῥώμην σὺν τῆ
 λείᾳ ἀπέπλευσε, Ῥηγούλις δ’ ἐν τῆ Λιβύῃ ὑπέμεινε. καὶ οἱ Καρχη-
 δόνιοι ἐν παντὶ κακῶ γεγονάσι, τῆς χώρας τε πορθουμένης αὐτῶν καὶ
 τῶν περιούκιων ἀλλοτριουμένων, καὶ κατεληθέντες εἰς τὸ πείγος ἠσύχαιζον.
 Ῥηγούλῳ δὲ παρὰ τὸν Βαγράδαν ὁ δὲ Δίων ὁ Ῥωμαῖος 2
 25 ποταμὸν στρατοπεδευομένῳ δρᾶκων λέγει, ὅτι Ῥηγούλου τοῦ ὑπάτου

7 ἔσεσθε B^c, ἔσεσθαι CA 12 δ’ om. A, post Καρχηδόνα B 17 προσ-
 επεικτώντο A, cf. Dio 62, 10, 2, προσεκτικῶντο BC^c 19 ἐκομίζοντο BC^c, ἐκο-
 μιζετο A 20 Μάλλιος] cf. ad 8, 12, 8 σὺν om. A 22 κακῶ] κακοῦ Dind.,
 sic haud dubie Dio, an Zonaras quoque? 23 κατεληθέντες BC^c, κατα-
 λειφθέντες A 24^a παρὰ BC^c, περὶ A 25^a στρατοπεδευομένῳ BC^c, στρα-
 τοπεδευομένῳ A 24^b ὁ δὲ Δίων] plene: ὁ δὲ Δίων ὁ Ῥωμαῖος ὁ σγ-

22 ὅτι οἱ Καρχηδόνιοι φοβηθέντες μὴ ἀλώσι, προσεκηρυκέυσαντο πρὸς τὸν ἕπατον, ὅπως δημολογίᾳ τινὶ ἐπιεικεῖ ἀποπέμψαντες αὐτὸν τὸ παραχρήμα δεινὸν ὑπεκρύψωσιν. ἐπειδὴ τε οὐκ ἰδέλησαν Σικελίας τε πάσης καὶ Σαρδοῦς ἀποστήναι, καὶ τοὺς μὲν τῶν Ῥωμαίων αἰχμαλώτους προῖτα ἀφείναι τοὺς δὲ σφετέρους λύσα- 5 σθαι, τὰ τε δαπανηθέντα τοῖς Ῥωμαίοις ἐς τὸν πόλεμον πάντα διαλύσαι καὶ χωρὶς ἄλλα καθ' ἕνασιν ἔτος συντελεῖν, οὐδὲν ἤνυ-

1 προσεκηρυκέυσαντο ABM recte cf. 42, 47, 2; 48, 45, 6; 54, 9, 8, διεκηρυκέυσαντο Bk. e Zon. 2 ἀποπέμψαντες] an coll. Thuc. 3, 4, 2 ἀποπεμψάμενοι? ἀποτρέψαντες Bk. iniuria 4 Σαρδοῦς] Σαρδῶ, οὐς Dio semper. Sardinia insula Graecis est Σαρδῶ, οὐς vel Σαρδων, ὄνος vel ὄνος. illa forma vetustior, hac inter alios Polybius utitur. Σαρδονία, Σαρδονία, Σαρδανία posteriorum sunt 7 ἤνυσαν A, ἔωσαν B, ἐώνισαν M.

[Zonaras 8, 13, 2—4 (2, 147, 15 sqq. B. = 2, 209, 10 sqq. D.)]

ἐπερᾶν ὑπερμεγέθης, οὗ τὸ μῆκος λέγεται εἶναι ποδῶν ἑκατὸν πρὸς τοῖς εἴκοσι· καὶ γὰρ ἡ λεβηρίς αὐτοῦ εἰς τὴν Ῥώμην κεκόμιστο δι' ἐπίδειξιν· ἀνάλογον δὲ καὶ τὸν ἄλλον εἶχεν ὄγκον τοῦ σώματος, ὃς συγχοῦς τῶν στρατιωτῶν τοὺς μὲν πελάζοντας αὐτῷ, τοὺς δὲ καὶ πίνοντας ἐκ τοῦ ποταμοῦ διέφθειρε. κατειργάσατο δ' αὐτὸν ὁ Ῥηγοῦ- 3 λος πλήθει στρατιωτῶν καὶ μηχαναῖς λιθοβόλοις. καὶ τὸν μὲν οὕτως ἐφθειρεν, τῷ δὲ Ἀμίλκᾳ ἐπὶ μετεώρου καὶ ὑλώδους στρατοπεδευσόμενῳ χωρίου νύκτωρ προσέμιξεν, καὶ πολλοὺς μὲν ἐν ταῖς εὐναῖς, πολλοὺς 15 δ' ἐξεγερθέντας διαύλεσεν· εἰ δὲ τινες καὶ διέφυγον, τοῖς τὰς ὁδοὺς τηροῦσιν ἐπιπίπτοντες ὄλλυντο. καὶ οὕτω τῶν τε Καρχηδονίων μέρος ἀναλώθη ft. 43, 22 4 πολὺ καὶ πόλεις αὐτῶν συγχὰ πρὸς Ῥωμαίους μεθίσταντο. φοβηθέντες δ' οἱ ἐν τῇ πόλει μὴ ἀλώσι διεκηρυκέυσαντο πρὸς τὸν ἕπατον, ὅπως δημολογίᾳ τινὶ ἐπιεικεῖ ἀποπέμψαντες αὐτὸν τὸ παραχρήμα δεινὸν ὑπεκ-

κηρυκέυσαντο πρὸς τὸν ἕπατον, ὅπως δημολογίᾳ τινὶ ἐπιεικεῖ ἀποπέμψαντες αὐτὸν τὸ παραχρήμα δεινὸν ὑπεκρύψωσιν. ἐπειδὴ τε οὐκ ἰδέλησαν Σικελίας τε πάσης καὶ Σαρδοῦς ἀποστήναι, καὶ τοὺς μὲν τῶν Ῥωμαίων αἰχμαλώτους προῖτα ἀφείναι τοὺς δὲ σφετέρους λύσασθαι, τὰ τε δαπανηθέντα τοῖς Ῥωμαίοις ἐς τὸν πόλεμον πάντα διαλύσαι καὶ χωρὶς ἄλλα καθ' ἕνασιν ἔτος συντελεῖν, οὐδὲν ἤνυσαν.

6^a εἶχεν ὄγκον BC, ὄγκον εἶχε A, εἶχεν post σώματος c 11^a πλήθει A, πληθύ BC 13^a ἐφθειρεν BA, διέφθειρεν C.

σαν. πρὸς γὰρ δὴ τοῖς εἰρημένοις καὶ ἐκεῖνα αὐτοὺς ἐλύπει, ὅτι ²³
μήτε πολεμεῖν [τὸ] μήτε συμβαίνειν ἄνευ τῶν Ῥωμαίων, καὶ αὐτοὶ
μὲν μὴ πλείοσι μῖασι ναυσὶ μακροῦς χορηγεῖσθαι, ἐκείνοις δὲ πεντήκοντα
τριήρεσιν ἐπικυροῦν ὅσῳκις ἂν ἐπαγγελθῆ σφίσι, ἄλλα τέ τινα
5 οὐκ ἐκ τοῦ ὁμοίου ποιεῖν ἐκελεύοντο. ἐξ οὖν τούτων ἄλωσιν σφῶν
ἀκριβῆ τὰς σπονδάς νομίσαντες ἔσεσθαι, πολεμεῖν αὐτοῖς μᾶλλον
εἶλοντο. U^o 4 (p. 376).

1 de § 23 minus recte disserit Ranke *Weltgeschichte* 3, 2 p. 245 sqq.

2 [τὸ] vel potius τε secl. Reim., an τὸ (παράπαν)? τὸ A, τέ BM 5 ἐξ οὖν
τούτων AM, ἐξ αὐτῶν τὴν B.

Fr. 43, 24 (Planudeum) eiectum.

Fr. 43, 25 vide p. 174.

[Zonaras 8, 13, 4—8 (2, 148, 10 sqq. B. = 2, 209, 28 D.)]

φύγωσιν. ἐπεὶ δὲ πολλὰ ἀπητοῦντο καὶ φορτικά, ἄς ἄλωσιν αὐτῶν fr. 43, 23
ἀκριβῆ νομίζεσθαι τὰς σπονδάς, πολεμεῖν μᾶλλον εἶλοντο.

Ὁ μὲντοι Ῥηγοῦλος μέχρι τότε εὐτυχῶν ἀγχιματὸς μεστὸς ἐγένετο ⁵ a. n. 499
καὶ φρονήματος, ὥστε καὶ γράφειν εἰς τὴν Ῥώμην ὅτι κατεσφραγισμένης ⁽²⁵⁵⁾
5 ἔχει τὰς τῶν Καρχηδονίων πύλας ὑπὸ τοῦ φόβου· τὰ ἴσα δὲ καὶ οἱ σὺν
αὐτῷ καὶ οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐφρόνουν. ὄθεν καὶ ἐσφάλησαν. ἦλθον μὲν 6
γὰρ τοῖς Καρχηδονίοις καὶ ἕτεροι σύμμαχοι, ἦλθε δὲ καὶ ἐκ Λακεδαι-
μονος Ξάνθιππος. οὗτος τὴν αὐτοκράτορα τῶν Καρχηδονίων ἀρχὴν εἰλη-
φώς (ὅ τε γὰρ δῆμος αὐτῷ τὰ πράγματα προθύμως ἐπέτρψε καὶ ὁ
10 Ἀμίλικας καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τέλει ἐκουσίως ἐξέστησαν) τὰ τε ἄλλα
παρεσκεύασεν εὖ, καὶ ἀπὸ τῶν μετεώρων τοὺς Καρχηδονίους, ἐν οἷς ὑπὸ
δέους ἦσαν, κατήγαγεν εἰς τὸ ὀμαλόν, ἐν ᾧ ἦ τε ἵππεῖα αὐτῶν καὶ οἱ
ἐλέφαντες πλείστον ἰσχύσειν ἐμελλον. καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἡσύχαζε, 7
τηρήσας δὲ ποτε τοὺς Ῥωμαίους καταφρονητικῶς ἀυλιζομένους, (μέγα τε
15 γὰρ τῇ νίκῃ φρονοῦντες καὶ τὸν Ξάνθιππον ὡς Γραικὸν ὑπερορῶντες —
οὕτω γὰρ καλοῦσι τοὺς Ἕλληνας, καὶ εἰς ὄνειδος δυσγενείας τῷ προσ-
ρήματι κατ' αὐτῶν χροῖνται — τὰς στρατοπεδείας ἀπερισκέπτως πεποι-
ηγτο), οὕτως οὖν τοῖς Ῥωμαίοις διακειμένοις ὁ Ξάνθιππος ἐπελθὼν, καὶ
20 πολλοὺς δὲ καὶ ἐξώργησε καὶ αὐτὸν τὸν Ῥηγοῦλον. καὶ ἐν φρονήματι 8
διὰ ταῦτα ἦσαν οἱ Καρχηδόνιοι· τοὺς δὲ ἀλόντας περιέσωσαν, ἵνα μὴ
καὶ οἱ παρὰ τῶν Ῥωμαίων πρότερον ἐξ αὐτῶν αἰγμάλωτισθέντες κταν-

4 ὥστε BA^c, ὡς ^{TE} C (τε add. m^a) 14 τε add. A 16 ὄνειδος BC^c,
ὄνειδον A 22 καὶ om. A.

[Zonaras 8, 13, 8—14, 2 (2, 149, 13 sqq. B. = 2, 210, 30 sqq. D.)]

θαῖσι. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους τῶν ἐκλωκότων Ῥωμαίων ἐν θερραπέει εἶχον, τὸν δὲ Ῥηγηθῶλον ἐν πάσῃ κακουρίᾳ πεποιήντο, τροσὴν τε αὐτῷ ὅσον ἀποζῆν προσήγον, καὶ ἐλεύραντα προσέφερον συνεχῶς, ὅπως ὑπὲρ αὐτοῦ δεμιματούμενος μήτε τῷ σώματι μήτε τῇ διανοίᾳ ἴσουχάζοι. ἐπὶ συγγόνι δὲ κακώσαντες οὕτως αὐτὸν εἰς δεσμοτήριον ἔθεντο. 5

9 Τοὺς δὲ σφετέρους συμμάχους οἱ Καρχηδόνιοι δεινότητα μετεχειρίσαντο. οἱ γὰρ εὐποροῦντες ἀποδοῦναι αὐτοῖς ἢ προὔπεσχοντο, ἀπέπεμψαν αὐτοὺς ὡς καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῖς οὐκ ἐς μακρὰν ἀποδώσαντες. ἐκέλευσαν δὲ τοῖς κομίζουσι σφᾶς εἰς ἐρήμην τινὰ νῆσον ἐμβιβάσαι καὶ λάθρα ἀπο- 10 πλεῦσαι. καὶ τὸν Ἑάνδιππον δὲ οἱ μὲν φασὶ καταποντίσαι αὐτοὺς ἀποπλεύσαντι ἐπιπλεύσαντας, οἱ δὲ ναῦν αὐτῷ δοῦναι παλαιὰν μηδὲν στέγουσαν, νέον καταπιπτόσαντας ἔξωθεν, ἵν' αὐτῇ ἐφ' ἑαυτῆς καταποντισθῆ· τὸν δὲ γνόντα τοῦτο ἐς ἑτέραν ἐμβῆναι καὶ οὕτω διασωθῆναι. ταῦτα δ' ἐποίησαν, ἵνα μὴ δοκῶεν πρὸς ἐκείνου σεσῶσθαι· ἐνόμισαν γὰρ ἀπολωλότες αὐτοῦ καὶ τὴν τῶν ἔργων δόξαν συναπολέσθαι. 15

14. Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ ἤλγουν μὲν διὰ τὸ συμβάν, καὶ πλέον ὅτι τοὺς Καρχηδόνιους ἐπὶ τὴν Ῥώμην αὐτὴν προσεδόκων πλευσῆσθαι. διὰ ταῦτα τὴν τε Ἰταλίαν ἐν φυλακῇ ἐποίησαντο καὶ ἐπὶ τοὺς ἐν Σικελίᾳ τῇ τε Λιβύῃ ὄντας Ῥωμαίους σπουδῇ τοὺς ὑπάτους ἐπεμψαν, Μάρκον 2 Αἰμίλιον καὶ Φούλβιον Πλαίτινον. οἱ ἐς Σικελίαν πλεύσαντες, καὶ φρου- 20 ρήσαντες τὰ ἐκεῖ, πρὸς Λιβύην ὠρμήκεσαν· καὶ χειμῶνι ληρθέντες κατηνέχθησαν ἐς Κόσσορον· πορήσαντες δὲ τὴν νῆσον καὶ φρουρᾷ παραδόντες ἔπλεον αὔθις. κἀν τούτῳ ἰσχυρὰ ναυμαχία πρὸς Καρχηδόνιους ἐγένετο. ἡγωνίζοντο γὰρ οἱ μὲν παντελῶς τοὺς Ῥωμαίους ἐκ τῆς οἰκείας ἐκβαλεῖν, Ῥωμαῖοι δὲ τοὺς ἐγκαταλειφθέντας σφῶν ἐν τῇ πολεμίᾳ ἀνα- 25

1 οὖν om. A 7 προὔπεσχοντο BA^c, υπέσχοντο C (προ add. m¹?)
 ἀπέπεμψαν BC^c, ἐπέπεμψαν A 9 ἐκβιβάσαι C^c, ἐβιβάσαι B, ἐμιβιάσαι A
 10 αὐτοὺς BA^c, αὐτὸν C 12 καταπιπτόσαντας Pinder., καταπιπτόσαντες
 BCA^c ἐαυτῆς CA^c, ἐαυτοῦ B 13 τοῦτο BC, τοῦτον A, τοῦ τοῖς c
 14 ἐνόμισαν — 15 συναπολέσθαι om. A 20 Πλαίτινον] apud Dionem Πλαίτινος
 sine dubio vocabatur 22 Κόσσορον] Κόσσορος Scylax 111 (bis), Κόσσορος Pol.
 3, 96, Κόσσορος Strabo 17, 3, 16 p. 834 (unde, ni fallor, Steph. Byz. s. v. Κόσ-
 σορος) tamquam altera insula, sed Κόσσορα 2, 5, 19 p. 123 et Κόσσορα 6, 2, 11
 p. 277, Κόσσορα denique 17, 3, 16 p. 834 (bis), quem tamen locum Straboni
 abiudicat Kramer, Κόσσορα Ptol. 4, 3, 47 (Κόσσορα ἢ Κόσσορα 8, 14, 14)
 et App. b. c. 1, 96; 5, 97 (bis). Cossura nummi, Mela 2, 7, 120 (174 Gron.),
 Sil. 14, 272, Cossurenses in tab. triumph. a. 500, Cossyra Ovid. Fast. 3, 567, Plin.
 n. h. 3, 8, 92. — Unde patet si non Zonaram at Dionem Κόσσορον scripsisse
 (potius quam Κόσσορον) 24 ἐγένετο CA, ἐγλυετο B^c 25 ἀνασώσασθαι
 BA^c, διασώσασθαι C, quod fortasse praestat.

Δίων ια' βιβλίω "οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τὰς ναῦς αὐτῶν ἀνα- 43, 29^a
πλεύσας οἴκαδε τηρήσαντες, συχνὰς χειμάτων γεμουσας εἶλον."
 Bekk. Anecd. p. 131 12.

Fr. 43, 29^a cum Zonara 8, 14, 5 comp. de Boer de tert. lex. Bekk. p. 27.

[Zonaras 8, 14, 2—6 (2, 150, 19 sqq. B. = 2, 212, 4 sqq. D.)]

σώσασθαι. ἀρχομάτως δὲ μαχημένων οἱ ἐν τῇ Ἀσπίδι ὄντες Ῥωμαῖοι 3
 κατὰ νότου τοῖς Καρχηδόνιοις ἐξέλιφθη ἐπέπλευσαν, καὶ ἀμριβόλους αὐ-
 τοῖς καταλαμβάνοντες ἐνίκησαν. καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τῷ πεζῷ οἱ Ῥωμαῖοι
 ἐκράτησαν, καὶ εἶλον πολλοὺς· οὗς διὰ τὸν Ῥηγοῦλον καὶ τοὺς μετ'
 5 αὐτοῦ ἀλόντας περισσεύσαντο. ἀρπαγὰς δὲ τινὰς ποιησάμενοι ἐς Σικελίαν
 ἔπλευον. χειμῶνι δὲ περιπεσόντες καὶ πολλοὺς ἀποβαλόντες, οἴκοι ταῖς
 ναυσὶ ταῖς περισωθείσαις ἀπέπλευσαν.

Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι καὶ τὴν Κόρσουραν ἔλαβον καὶ ἐς Σικελίαν ἐπε- 4 a. u. 500
 ραιώθησαν· καὶ εἰ μὴ τὸν Κολλατῖνον καὶ Γναῖον Κορνήλιον ἔμαθον (254)
 10 πολλῷ προσπλέοντας ναυτικῷ, πᾶσαν ἀν αὐτὴν ἐχειρώσαντο. οἱ γὰρ
 Ῥωμαῖοι ναυτικόν τε ἀριστον ταχέως ἐξήρτυσαν καὶ καταλόγους βελτί-
 στους ἐπεποιήμασαν, καὶ οὕτως ἐρρώσθησαν ὥστε τρίτῳ μῆνι ἐς τὴν Σι-
 κελίαν ἐπανελθεῖν. πεντακοσιοστόν δ' ἦν ἔτος ἀφ' οὗπερ ἡ Ῥώμη συν- 5
 ἔστη. καὶ τὴν μὲν κάτω τοῦ Πανόρμου πόλιν οὐ χαλεπῶς εἶλον, τῇ
 15 δὲ ἄρχη προσεδρεύοντες ἐκακουπάθησαν, μέχρι οὗ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐπέλιπεν
 ἡ τροφή· τότε γὰρ προσεχώρησαν τοῖς ὑπάτοις. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τὰς
 ναῦς αὐτῶν οἴκαδε πλεύσας τηρήσαντες εἶλον συχνὰς χειμάτων μεσσίας. fr. 43, 29^a

Εἶτα Σερούλιός τε Πίων καὶ Γάιος Σεμπρόνιος ὕπατοι τοῦ μὲν 6 a. u. 501
 Λιλυθαίου πειράσαντες ἀπεκρούσθησαν, ἐς δὲ τὴν Λιβύην ἐπεραιώθησαν, (253)
 20 καὶ τὴν παραλίαν ἐπέσθουν. ὡς δ' ἐκομίζοντο οἴκαδε, χειμῶνι ἐνέτυχον καὶ
 ἐβλάβησαν. διὸ νομίμας ὁ δῆμος ἐξ ἀπειρίας τῶν ναυτικῶν βλάπτεσθαι,
 τῆς μὲν ἄλλης θαλάσσης ἀπέχεσθαι ἐψήρυσαντο, ναυσὶ δ' ὀλίγαις τὴν
 Ἰταλίαν ὄρουσεν.

4 οὗς BA^c, καὶ οὗς C 7 ἀπέπλευσαν BA^c, ἔπλευσαν C (sed in marg.
 ἀπέπλευσαν vel ἀνέπλευσαν litteris evanidis. ἀνέπλευσαν fortasse non reiciendum
 8 Κόρσουραν] cf. ad § 2 9 Κολλατῖνον] cf. ad 8, 11, 10 10 προσ-
 πλέοντας BA^c, προσπλέοντα C αὐτὴν BA^c, εὐθὺς C 14 τοῦ Πανόρμου] cf.
 τὸ Πάνορμον § 5 et C. 16, 4. — ὁ Πάνορμος Graecis usitatum, ἡ Πάνορμος Diod. 23,
 18, 3; 24, 1, 1. — τὸ Πάνορμον Diod. 23, 21; Panhormus Latine (fem. gen. apud
 Sil. 14, 261) et Panhormum Plin. n. h. 3, 8, 90 18 Πίων] scripsit Dio (et
 fortasse Zonaras quoque) Καπιῶν Σεμπρόνιος BA^c, σεμπρόριος C
 19 πειράσαντες BC, περάσαντες A^c 21 τῶν ναυτικῶν B, τὸ ναυτικόν CA^c.

[Zonaras 8, 14, 7—10 (2, 152, 4 sqq. B. = 2, 213, 4 sqq. D.)]

a. u. 502 7
(252)

Τῷ δ' ἐπιγενομένῳ ἔτει Πούπλιος Γάιος καὶ Αὐρήλιος Σερουίλιος ἐς τὴν Σικελίαν ἦλθον, καὶ ἄλλα τέ τινα κατεστρέψαντο καὶ ἡμέραν οὐ μέντοι τινὰ συνέσχον τῶν ἐν αὐτῇ· νυκτὸς γὰρ αὐτοὺς οἱ Καρχηδόνιοι ἐξεκόμεσαν. μετὰ δὲ τοῦτο Αὐρήλιος ναῦς τε παρὰ Ἴέρωνος εἰληγῶς καὶ ὅσοι τῶν Ῥωμαίων ἦσαν ἐκεῖ συμπαραλαβὼν ἐπλευσεν εἰς Λιπάραν, καὶ ἐν αὐτῇ Κύντον Κάσσιον χιλιάρχον καταλιπὼν προσεδρεύοντα μάχης ἄνευ, ἀπῆρεν οἰκαθε. Κύντος δὲ μὴ φροντίσας τῆς ἐντολῆς προσέμιξε τῇ πόλει καὶ πολλοὺς ἀπέβαλεν. ὁ μὲντοι Αὐρήλιος μετὰ ταῦτα ἐκείνους ἐλὼν πάντας ἀπέκτεινε καὶ τὸν Κάσσιον τῆς ἀρχῆς ἔπαυσε.

a. u. 503 5
(251)

Καρχηδόνιοι δὲ τὰ δόξαντα τοῖς Ῥωμαίοις περὶ τοῦ ναυτικοῦ μαθόντες, ἐπεμψαν εἰς Σικελίαν, πᾶσαν ὑποτάξαι τότε ἐπίσαντες. καὶ ἕως μὲν ἄμφω παρῆσαν οἱ ὕπατοι Καικίλιος Μέτελλος καὶ Γάιος Φούριος, ἡρέμουν· ὡς δὲ πρὸς τὴν Ῥώμην ἀπῆρεν ὁ Φούριος, κατεφρόνησαν τοῦ Μετέλλου καὶ πρὸς τὸ Πάνορμον ἦλθον. ὁ δὲ Μέτελλος κατασκόπους ἐλθεῖν μαθὼν ἐκ τῶν πολεμίων, ἤθροισε τοὺς ἐν τῇ πόλει πάντας, καὶ διαλεχθεὶς αὐτοῖς ἀλλήλων λαβέσθαι σφίσις ἐκέλευσε· καὶ οὕτως ἕκαστον ἀνακρίνων ὅστις τε εἶη καὶ ὅ τι πράττοι, κατεφώρασε 15 τοὺς πολεμίους. Καρχηδόνιοι δὲ παρετάξαντο ὡς μαχόμενοι, καὶ Μέτελλος δεδιέναι προσποιεῖτο. τούτου δ' ἐπὶ πλείους ἡμέρας γινομένου οἱ Καρχηδόνιοι ἐφρονηματίσθησαν καὶ προσέβαλλον θρασύτερον. καὶ τότε ὁ Μέτελλος σημεῖον τοῖς Ῥωμαίοις ἦρε· καὶ τούτου ἕξαπιναίως ἐκείνοι κατὰ πάσας τὰς πύλας ἐπεκδραμόντες βράδιως ἐκράτησαν, καὶ ἐς στενὸν αὐτοὺς κατέκλεισαν, ὥστε μηκέτ' ἀναχωρῆσαι δι' αὐτοῦ δυναθῆναι. στενοχωρούμενοι γάρ, ἅτε καὶ αὐτοὶ πολλοὶ ὄντες καὶ πολλοὺς 20 ἐλέφαντας ἔχοντες, ἐταράττοντο. καὶ τούτῳ τὸ ναυτικὸν τὸ Λιβυκὸν προσπλευσαν αὐτοῖς ἐγένετο φθορᾶς αἰτιώτατον. ἰδόντες γὰρ τὰς ναῦς ὄρμησαν εἰς αὐτάς καὶ ἐμβαίνειν ἐξεβιάζοντο, καὶ οἱ μὲν εἰς τὴν θάλασσαν ἐνέπιπτον καὶ ἐφθείροντο, οἱ δὲ ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμπελαζομένων ἀλλήλοισι τε καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀπώλλυντο, οἱ δὲ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων 25

1 Πούπλιος Γάιος καὶ Αὐρήλιος Σερουίλιος] cf. 8, 16, 1, ubi recte Αὐρήλιος Γάιος καὶ Σερουίλιος Πούπλιος 6 Κύντον Κάσσιον χιλιάρχον scripsi, Κύντον χιλιάρχον Κάσσιον BCA^c, χιλιάρχον Κύντον Κάσσιον Wolf. Ceterum vocatur P. Aurelius Pecuniola a Val. Max. 2, 7, 4 (= Front. Strat. 4, 1, 31) προσεδρεύοντα BC, προσεδρεύοντα A, προσεδρεύοντα c 7 μάχης ἄνευ BA^c, μάχης ἄτερ C 10 τὰ δόξαντα om. A 12 Καικίλιος Wolf., καὶ κίλιος BCA^c, per dupl. λ fortasse scripsit Zonaras Φούριος hic et 12 Wolf., φρούριος BCA^c, errore tralaticio 14 τὸ Πάνορμον] cf. ad § 5 17 κατεφώρασε BC^c, κατεφώρασαν A 22 τὰς om. A 24 ἅτε BA^c, αἕτε C 25 τὸ (alterum) om. C (inter lin. add. m²(2)) 29 ἀπώλλυντο BC^c, ἀπώλοντο A.

Λίωνος ἰα' βιβλίῳ "τὸν δῆμον ἐδέειπνισεν." Bekk. Anecd. 43, 29^b
p. 133 24.

ὅτι φασὶ Καρχηδονίους ἐπισηρευεῦσασθαι τοῖς Ῥωμαίοις διὰ 26
τε τᾶλλα καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν αἰχμαλώτων, μάλιστα μὲν εἴ
5 πως καὶ τὴν εἰρήνην ἐπὶ μετρίοις τισὶ ποιήσαιντο, εἰ δὲ μή,
ἵνα τοὺς γε ἐάλωκotas κομίσαιντο. φασὶ δὲ καὶ τὸν Ῥήγουλον ἐν
τοῖς πρέσβεσι περιφθῆναι διὰ τε τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ καὶ τὴν ἀρετὴν·
ὑπέλαβον γὰρ πᾶν ὅτιοῦν τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ τῷ κομίσασθαι αὐ-
τὸν ἐλπῖσαι σφᾶς πρᾶξαι, ὥστε καὶ μόνον ἀντὶ τῆς εἰρήνης ἢ πᾶν-

Fr. 43, 29^b de epulo in triumpho Metelli populo dato mihi dictum videtur;
quare hic collocavi. At v. Gutschmid. *Kl. Schr.* 5, 556 confert Zon. 8, 9, 10
(p. 200, 5 Dind.) et comparari iubet Liv. *ep.* 16, *de vir. ill.* 32, Liv. 41, 28.

3 Καρχηδονίους A, καρχηδονίους BM, (τοὺς) Καρχηδονίους Reim. ecl.
corrigenς 6 κομίσαιντο AM, κομίσαντα B 7 τὴν ABM, (διὰ) τὴν Bk.
8 sqq. ὑπέλαβον — ἀνταποδοθῆναι] mihi ut Reiskio haec vitium alere videntur.
ἐλπῖσαι σφᾶς aut delenda aut post ὥστε καὶ μόνον collocanda censet Rk. ὑπέ-
λαβον — ἐλπῖσαι, (πρὸς) σφᾶς πρᾶξαι, ὥστε — ἀνταποδοθῆναι Polak. (litt.)

[Zonaras 8, 14, 10—15, 1 (2, 153, 16 sqq. B. = 2, 214, 15 sqq. D.)]

ἐκτείνοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ζῶντες ἐάλωσαν ἄνδρες τε καὶ ἐλέφαντες.
ἐπειδὴ γὰρ ἄνευ τῶν συνήθων σφίσις ἀνδρῶν ὄντες ἤγχιαίνοντο, κήρυγμα 11
τοῖς αἰχμαλώτοις ὁ Μέτελλος ἐποιήσατο σωτηρίαν καὶ ἄδειαν τοῖς συλ-
λαβοῦσιν αὐτοὺς διδοῦν· καὶ οὕτως προσελθόντες τινὲς τοῖς σφῶν πρᾶ-
5 σάτοις ἐκείνους τε διὰ τὴν συνήθειαν ἐχειρώσαντο καὶ τοὺς ἄλλους
προσεπεσπάσαντο. οὓς καὶ εἰς τὴν Ῥώμην ἐκόμισαν ἑκατὸν ὄντας καὶ
εἰκασιν, οὕτως αὐτοὺς τὸν πορθμὸν περαιοῦσαντες. πύθους πολλοὺς συν- 12
δήσαντες ἀλλήλοις καὶ ξύλοις διαλαβόντες σφᾶς, ὥστε μήτ' ἀπαρτᾶσθαι
σφᾶς μήτε συμπίπτειν, δοκοῦς ἐπ' αὐτῶν ἐπέτειναν καὶ ὕλην καὶ γῆν
10 ἐπεφόρησαν, φράζαντές τε περίξ τὸ χωρίον, ὡς αὐτῆ ἵτινι εἰσῆναι, εἰς
τοῦτο αὐτοὺς ἐπεβίβασαν, καὶ διεπόρθμευσαν οὐδ' αἰσθανομένους ὅτι
πλέοιεν. ὁ μὲν οὖν Μέτελλος οὕτως ἐνίκησεν, ὁ δ' Ἀσδρούβας ὁ τῶν
Καρχηδονίων στρατηγὸς σωθεὶς τότε ὕστερον ὑπὸ τῶν οἴκοι Καρχηδονίων
ἐκλήθη καὶ ἀνεσκολοπίσθη.

15. Οἱ Καρχηδόνιοι δὲ διεκηρυκεύσαντο τοῖς Ῥωμαίοις διὰ τε τᾶλλα fr. 43, 26
καὶ τὸ πλῆθος τῶν αἰχμαλώτων, καὶ τοῖς πρέσβεσι καὶ αὐτὸν τὸν Ῥή-
γουῦλον συνέπεμψαν, πᾶν δὲ αὐτοῦ οἰηθέντες κατωρθωκέαναι διὰ τὸ ἀξίωμα

1 τε om. A 2 ἀνδρῶν ὄντες BA^c, ὄντες ἀνδρῶν C 4 προσελθόν-
τες CA^c, προσιόντες αὐτοὺς B 10 περίξ om. A 11 αἰσθανομένους BC^c,
αἰσθόμενος A 12 Ἀσδρούβας BC^c semper, ἀσδρούσβας A semper
13 οἴκοι om. B^c 17 τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν ἀρετὴν dedi c C, τὴν ἀρετὴν καὶ
τὸ ἀξίωμα BA^c.

27 τως γε ἀντὶ τῶν αἰχμαλώτων ἀνταποδοθῆναι. ὄρκωσάν τε οὖν
αὐτὸν πίστει [τε] μεγάλας, ἢ μὴν ἐπανήξουν, ἂν [δὲ] μῆδέτερον
αὐτῶν διακράξῃται, καὶ πρεσβυτήν μεθ' ἑτέρων ἔστειλαν. καὶ
ὅς τὰ τ' ἄλλα καθάπερ τις Καρχηδόνιος ἀλλ' οὐ Ῥωμαῖος ὦν
ἔπραττε, καὶ οὔτε τὴν γυναῖκα ἐς λόγους ἐδέξατο, οὔτε ἐς τὴν πόλιν 5
καίπερ ἐσκληθεὶς ἐσήληθεν, ἀλλ' ἐξω τοῦ τείχους τῆς βουλῆς ἀθροί-
σθεισης, ὥσπερ τοῖς τῶν πολεμίων πρέσβεσιν ἔθος εἶχον χρημα-
τίζειν, τὴν τε πρόσοδον μετὰ τῶν ἄλλων, ὡς γε καὶ ὁ λόγος ἔχει,
ἤτήσατο, . . . U^o 5 (p. 377).

30 Λίων ἰα' βιβλίῳ "οὐ πρότερον αὐτοῖς ἐπέισθη ὁ Ῥήγουλος 10
πρὶν Καρχηδονίους οἱ ἐπιτρέψαι". Bekk. Anecd. p. 140 20.

32^a ἰα' βιβλίῳ "ἄλλος ἂν τις, παραμυθῆσασθαι τὴν καθ' ἑαυτὸν
συμφορὰν ἐθελήσας, ἐξῆρεν ἂν τὰ τῶν πολεμίων". ib. 165. 30.

2 αὐτὸν AB, αὐτῶ M [τε] del. Reim. (τε καὶ B) [δὲ] damn. Bk.,
τε Urs., καὶ Reim. μῆδέτερον αὐτῶν Urs., μῆδὲν ἕτερον αὐτὸν ABM
6 ἐσκληθεὶς scripsi, cf. 42, 2, 3, ἐκβληθεὶς ABM, κληθεὶς Bk. 9 ἤτήσατο A,
ἤτησατο BM, deesse aliquid sign. Bk.

Fr. 43, 28. 29 (Planudeum = Suid. s. v. Ῥήγουλος, qui uberior est) eiectum.

Fr. 43, 29^a et 29^b vide supra p. 163 et 165.

Fr. 43, 30 cum Zonara 8, 15, 3 contulit Pinder. a. 1.

Fr. 43, 31 vide p. 168.

Fr. 43, 32^a mihi Dionis verba videntur de Regulo.

12 ἄλλος ἂν τις Bk., ἄλλο γ' ἂν τι cod.

Fr. 43, 32^b vide p. 157.

Fr. 43, 32^c vide p. 147.

[Zonaras 8, 15, 1—3 (2, 154, 11 sqq. B. = 2, 215, 7 sqq. D.)]

fr. 43, 27 2 καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός, ὄρκωσάν τε αὐτὸν ἢ μὴν ἐπανήξουν. καὶ
ὅς τὰ τε ἄλλα ὡς εἰς τῶν Καρχηδονίων ἔπραττε καὶ οὔτε τὴν γυναῖκα
εἰς λόγους ἐδέξατο οὔτε τὴν πόλιν εἰσήληθε, καὶ ταῦτα καλούμενος, ἀλλ'
ἐξω τοῦ τείχους τῆς βουλῆς ἀθροισθεισης, ὡς ἔθος ἦν χρηματίζειν τῶν
πολεμίων τοῖς πρέσβεσιν, εἰσαχθεὶς εἰς τὸ συνέδριον εἶπεν "ἡμεῖς, ὦ πα- 5
τέρες, πρὸς ὑμᾶς Καρχηδόνιοι ἐπεμψάν· ἐκεῖνοι γὰρ με ἐστύλκασιν, ἐπεὶ
δοῦλος αὐτῶν νόμοφ πολέμου γεγέννημαι· καὶ ἀξιοῦσι μάλιστα μὲν καὶ
τὸν πόλεμον λύσασθαι ἐπὶ συνθήκαις ταῖς δοκούσαις ἀμφοῖν, εἰ δὲ μὴ,

3 τῶν αἰχμαλώτων ποιήσασθαι ἄλλαγμα." ταῦτα εἰπὼν μετέστη μετὰ
τῶν πρέσβεων, ὡς ἂν καθ' ἑαυτοὺς οἱ Ῥωμαῖοι βουλευσῶνται. κελυθόν-10

fr. 43, 20 τῶν δὲ αὐτῶν τῶν ὑπάτων συμμετασχεῖν σφίσι τῆς διαγνώμης, οὐ πρὶν
ἐπέισθαι πρὸ τοῦ παρὰ τῶν Καρχηδονίων ἐπιτραπῆναι. ὁ δὲ τῶς μὲν
cf. fr. 43, 32^a ἐσιώπα· ἐπεὶ δ' οἱ βουλευταὶ εἰπεῖν αὐτὸν γνώμην ἐκέλευον εἶπεν·

11 σφίσι om. C (in marg. m² litt. iam evan.) 13 ἐσιώπα BC, ἐσιώπησε A.

RELIQUIAE LIBRI XII.

Δίωκος ιβ' βιβλίω "ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἀπαλλοτριωθῆναι ὑμῶν 43, 32^d
τρόπον τινὰ ἠδυνήθη". Bekk. Anecd. p. 124 4.

Δίωκος ιβ' βιβλίω "τεθναῖσι δὲ οἱ μὲν, οἱ δὲ ἐαλώνασιν οἱ 32^e
γε καὶ λόγου τινὸς ἄξιοι". *ibid.* p. 133 25.

Fr. 43, 32^d e Reguli ad patres oratione desumptum esse coll. Zon. 8, 15, 4
recte statuisse videtur de Boer, *de tert. lex. Bekk.* a. l. — Minus recte v. Gut-
schmid. *Kl. Schr.* 5, 556 conferri iubet Zon. 8, 18, 12 (p. 226, 22 Dind.) et 8,
17, 10 (p. 223, 21 sq. Dind.).

1 ἐκεῖνο de Boer l. l., ἐκεῖνος cod. 2 ἠδυνήθη Bk., ἠδυνθῆναι cod.

Fr. 43, 32^e itidem Reguli verba putat de Boer l. l., probabiliter; de duci-
bus Carthaginensium dictum conicias. — v. Gutschmid. l. l. comparat Zon. 8,
20, 3 (p. 230, 17 Dind.).

3 ἐαλώνασιν cod., ἐαλώκεσαν Dind. perperam.

Fr. 43, 33 vide p. 170.

[Zonaras 8, 15, 4. 5 (2, 155, 5 sqq. B. = 2, 215, 24 sqq. D.)]

"εἰμὶ μὲν εἷς ἐξ ὑμῶν, ὦ πατέρες, καὶ μυριάκις ἄλλῳ· τὸ μὲν γὰρ 4
σῶμά μου Καρχηδονίων, ἡ δὲ ψυχὴ μου ὑμέτερα ἐστίν· ἐκεῖνο μὲν γὰρ fr. 43, 32^d
ὑμῶν ἠλλοτριῶται, ταύτην δὲ οὐδεὶς δύναται μὴ οὐχὶ Ῥωμαίαν εἶναι
ποιῆσαι· καὶ ὡς μὲν αἰγμάλωτος Καρχηδονίοις προσίτω, ἐπεὶ δ' οὐκ ἐκ
5 κακίας, ἀλλ' ἐκ προθυμίας ἐδυστύχησα, καὶ Ῥωμαῖός εἰμι καὶ φρονῶ τὰ
ὑμέτερα. καὶ οὐδ' ἐξ ἐνὸς τρόπου λυσιτελεῖν ὑμῖν τὰς καταλλαγὰς
νομίζω."

ταῦτα ὁ Ῥηγοῦλος εἰπὼν καὶ τὰς αἰτίας προσέθηκε δι' ἃς τὰς 5 cf. fr. 43, 32^e
συμβάσεις ἀπηγόρευσε, καὶ ἐπήγαγεν ὡς "οἶδα μὲν ὅτι μοι προὔπτος ὄλε-
10 θρος πρόκειται. ἀδύνατον γὰρ λαθεῖν αὐτούς ἃ συνεβούλευσα· ἀλλά

3 ὑμῶν om. B 6 οὐδ' BC^e, οὐκ A 8 ταῦτα CA^e, καὶ ταῦτα B

9 μοι προὔπτος BC^e, προὔπτός μοι A.

43, 31 *Δίον ια' βιβλίῳ* "οὔτε γὰρ πρὸς ἐμοῦ οὔτε πρὸς ἄλλου ἀνδρός ἀγαθοῦ οὐδενός ἐστι προέσθαι τι τῶν κοινῇ συμφερόντων". Bekk. Anecd. p. 165 23.

Fr. 43. 31 quanquam obstante libri numero huc transtuli. Regulum loqui apparet. In Bekkeri lexico numeri saepe corrupti sunt atque quater (p. 140, 28; 141, 21; 166, 29; 167, 11) ita ut *praeccidens* liber perperam citetur. -- Ceterum non est obliviscendum librorum divisionem ut semper in hac Dionis parte ita hic quoque incertam esse.

2 ἐστι προέσθαι Bk, ἐπιπροέσθαι cod.

[Zonaras 8, 15, 5—8 (2, 155, 16 sqq. B. = 2, 216, 9 sqq. D.)]

- cf. fr. 43, 31 καὶ οὕτως τῆς ἐμαυτοῦ σωτηρίας τὸ κοινῇ συμφέρον προτίθημι. εἰ δέ τις φήσῃ, τί οὖν οὐκ ἐκδιδράσκεις ἢ ἐνταῦθα καταμένεις, ἀκούσεται ὅτι ὁμώμοκα αὐτοῖς ἐπανήξῃν, καὶ οὐκ ἂν παραβαίην τοὺς ὄρκους, οὐδ' εἰ πρὸς πολεμίους γεγόνασιν, καὶ δι' ἄλλα, μάλιστα δὲ ἔτι τὸ δεινὸν ἐμπεδορκήσας μὲν μόνος πείσομαι, ἂν δ' ἐπιροκήσω, πᾶσα ἡ πόλις ἀνα- 5 πλησθήσεται."
- 6 ἡ γερούσια δὲ τῆς ἐκείνου σωτηρίας ἕνεκεν καὶ τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀντιδοῦναι προτεθύμητο. γινούσ οὖν τοῦτο αὐτός, ἵνα μὴ τὸ συμφέρον δι' αὐτὸν καταπρόωνται, ἐπλάσατο πεπωκέναι φάρμακον δηλητήριον, καὶ μέλλειν πάντως ὑπ' αὐτοῦ ἀπο- 10 λέσθαι. καὶ οὔτε ἡ σύμβασις γέγονεν οὔτε τῶν αἰχμαλώτων ἡ ἀμοιβή. ἀπιόντος δ' αὐτοῦ σὺν τοῖς πρέσβεσιν ἀντελάβοντο ἄλλοι τε καὶ οἱ παῖδες καὶ ἡ γυνή· οἱ δ' ὑπάτοι μῆτ' ἐθέλοντα καταμείναι αὐτὸν ἐκδώσειν ἔφασαν μῆτ' ἀπιόντα κατασχεῖν. καὶ οὕτω προσημύσας μὴ παραβῆναι τοὺς ὄρκους ἀνεκομίσθη. καὶ αἰκισθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ὡς ἡ φήμη 15 λέγει, ἀπέθανε. τὰ γὰρ βλέφαρα αὐτοῦ περιτεμόντες, καὶ χρόνον τινὰ ἐν σκότει καθείρξαντες, εἶτα εἰς σκευῶς τι σύμπηκτον κέντρα πανταχόθεν ἔχον ἐμβαλόντες αὐτὸν καὶ τρέψαντες πρὸς τὸν ἥλιον, οὕτως ὑπὸ κακοπραθείας καὶ ἀγρυπνίας μὴ δυνάμενόν πη κλιθῆναι διὰ τὰ κέντρα διέφθειραν. ἃ πυθόμενοι οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς πρώτους τῶν παρ' αὐτοῖς 20 αἰχμαλώτων παρέδωσαν τοῖς ἐκείνου παισὶ καὶ ἀνταϊκίσασθαι καὶ ἀνταποκτεῖναι.

a. u. 504 8
(250)

Τοὺς δ' ὑπάτους ἐς τὴν Λιβύην στρατεύσασθαι ἐψηφίσαντο τὸν τε Γάϊον τὸν Ἀτίλιον τὸν τοῦ Ῥηγγούλου ἀδελφὸν καὶ τὸν Μάλλιον τὸν

4 ὅτι om. C 8 προτεθύμητο BA^c, προετεθύμητο C 9 δι' C^c, ὑπ' BA 24 ἀδελογόν] C. Atilius M. f. M. n. Regulus cos. 497/257 et 504/250 frater patruelis est M. Atilii M. f. L. n. Reguli cos. suf. a. 498/256.

[Zonaras 8, 15, 8—12 (2, 156, 22 sqq. B. = 2, 217, 7 sqq. D.)]

Λούκιον. οἱ ἐς τὴν Σικελίαν ἐλθόντες τῷ Λιλυβαίῳ προσέβαλον, καὶ τι
μέρος τῆς τάφρου συγχῆσαι εἰς τὴν τῶν μηχανημάτων προσαγωγὴν ἐπε-
χείρησαν. καὶ οἱ Καρχηδόνιοι ὑπορύσσοντες τὸν χοῦν ὑπέϊκον. ἐπεὶ δ' 9
ἤλαττοῦντο τῇ πολυχειρίᾳ, τείχος ἕτερον ἔνδον μηχανοειδὲς ὠκοδόμησαν.
5 καὶ οἱ μὲν ὑπονόμους ὑπὸ τὸν κύκλον εἰργάζοντο, ὅπως κατὰ τὸ διά-
κενον αὐτῶν ἵζήσαντος τοῦ τείχους εἰσπέσωσιν· οἱ Καρχηδόνιοι δὲ ἀντα-
ρύσσοντες πολλοὺς μὲν ἀγνοοῦντας τὸ γινόμενον ἐκδεχόμενοι ἔκτεινον,
πολλοὺς δὲ καὶ πῦρ ἐν φρυγάνοις εἰς τὰ ὀρύγματα ἐμβάλλοντες ἐφθειρον.
ἐπεὶ δὲ τινες τῶν συμμάχων, τῇ τε παρατάσει τῆς πολιορκίας ἀγθόμενοι 10
καὶ τῷ μὴ τὸν μισθὸν αὐτοῖς ἐντελῆ καταβάλλεσθαι, προδοῦναι τὸ
χωρίον τοῖς Ῥωμαίοις διεκηρυκεῦντο, ἐφώρασεν ὁ Ἀμίλικας τὸ βουλευ-
όμενον, οὐκ ἐξέφηγε δέ, ἵνα μὴ πολεμώσῃ αὐτοὺς· χεῖρματα δὲ τοῖς ἀρ-
χουσιν αὐτῶν παρασχῶν καὶ τῷ πλήθει προσυποσχόμενος ἕτερα, οὕτως
αὐτοὺς ὠκειώσατο ὥστε μηδ' ἀρνήσασθαι τὴν προδοσίαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς
15 τελευταίους πρέσβεις ἐπανιόντας ἀπάσαισθαι. οἱ πρὸς τοὺς ὑπάτους αὐτο-
μολήσαντες γῆν τε ἐν Σικελίᾳ καὶ ἕτερ' ἄττα ἔλαβον.

Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ οἴκοι Καρχηδόνιοι πέμπουσιν Ἀρδέβαν σὺν 11
ναυσὶ πλείσταις εἰς τὸ Λιλυβαῖον σίτον ἀγούσαις καὶ χεῖρματα. καὶ ὅς
χειμῶνα ἐπιτηρήσας εἰσέπλευσε. καὶ τούτου καὶ ἄλλοι συγγὼι καταίρειν
20 ὁμοίως ἐτόλμων· καὶ οἱ μὲν ἐπετύγχανον, οἱ δὲ ἀπώλλυντο.

Ἔως μὲν οὖν ἄμφω παρήσαν οἱ ὑπατοὶ, ἰσοπαλεῖς οἱ ἀγῶνες ἐγί- 12
νοντο· νόσου δὲ καὶ λιμοῦ τρυχόντων αὐτούς, καὶ τοῦ ἑτέρου οἴκαδε
διὰ ταῦτα σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν στρατιώταις ἀναχωρήσαντος, Ἀμίλικας
θαρρήσας ἐπέξῃει καὶ τὰς μηχανὰς ἐνεπίμπρα καὶ τοὺς ἐπαμύνοντας
25 αὐταῖς ἐφθειρε, καὶ ἡ ἵππος αὐτοῦ ἐκ τοῦ Δρεπάνου ὀρμωμένη τὰ τε

4 ἤλαττοῦντο BC^c, ἤλαττοῦτο A ἔνδον μηχανοειδῆς] in C inter ἔνδον et
μηροειδῆς vocabulatum fuit litterarum fere 10, (probabiliter μηχανοειδῆς bis scriptum),
quod erasum est 7 ἀγνοοῦντας CA, ἀγνοῦντας B^c 11 Ἀμίλικας] secundum
Pol. 1, 42 sqq. Ἰμίλικων. Non obliviscendum nomen Punicum *Himilkat* dici
etiam *Himilko*, Graece Ἰμίλικας (Diod. 13, 85. 90. 114) et Ἰμίλικων, Latine *Hi-*
milco, cf. C. I. L. 10, 7513 = C. I. Sem. 1, 149, inde nominum confusionem facile
nasci potuisse. Sic *Imilco* Liv. 22, 9, 3 = Ἀμίλικας Pol. 3, 95, 2. cf. P. Schröder
die phöniciſche Sprache p. 104, Gesenius *Monum. Phoen.* p. 405 12 οὐκ BA^c,
καὶ οὐκ C πολεμώσῃ BC^c, πολεμίσῃ A 16 ἕτερ' ἄττα] ἕτερά τα BC,
ἕτερά τε c, ἕτερα A 17 Ἀρδέβαν] sic Zonaras semper. Ἀτύρβας Diod. 20,
61, 3; 24, 1, 2; 34, 31; 34, 35, Pol. 1, 44—52, *Adherbal* Sall. *Iug.* 5—48 passim,
Flor. 1, 36 [3, 1] 4. 5, Eutrop. 4, 16 (*Ἀδάρβαλος* Paeon.), *de vir. ill.* 66. Scrip-
sitne Dio Ἀδέρβας? cf. Suid. Ἀδερβὸς ὄνομα κύριον 20 ἀπώλλυντο B^cC^c,
ἀπώλλυντο A 24 ἐπέξῃει CA^c, ἐπέξῃε B.

[Zonaras 8, 15, 12—16, 1 (2, 158, 6 sqq. B. = 2, 218, 10 sqq. D.)]

- ἐπιτήδεια κομίζεσθαι τοὺς Ῥωμαίους ἐκόλυε καὶ τὴν αὐτῶν συμμαχίδα
 13 κατέτρεχε, καὶ ὁ Ἀρδέβας ποτὲ μὲν τῆς Σικελίας, ποτὲ δὲ τῆς Ἰταλίας
 τὰ παράλια ἐκείρην· ὅθεν οἱ Ῥωμαῖοι ἐν ἀπορίᾳ κατέστησαν. τέως μέντοι
 Λούκιος Ἰούνιος ἡγούμενος ναυτικόν, Κλαύδιος δὲ Ποῦλχος εἰς τὸ Λιλύ-
 βιον ἐπειχθεὶς καὶ ταύρους πληρώσας συνέλαβε δι' αὐτῶν Ἄνωνα τὸν 5
 Καρχηδόνιον ἐκπλέοντα πεντήρει· καὶ παράδειγμα τοῖς Ῥωμαίοις τῆς
 κατασκευῆς τῶν νηῶν ἐγένετο.
- 14 Πολλάκις δὲ τοῦ 43, 33 τὸ ἕτερον μέρος τῆς οἰωνοσκοπικῆς Δίων Κλά-
 ναυτικοῦ κινδυνεύ-
 οντος ἐβαρύνοντο
 οἱ Ῥωμαῖοι τῇ
 συνεχεῖ τῶν νεῶν
 φθορᾷ· ἄνδρας γὰρ
 συγχοῦς καὶ χρή-
 ματα πλεῖστα ἐν
 ταύταις ἀπώλλυσαν· οὐ μέντοι γε καὶ ἐνέδοσαν, ἀλλὰ καὶ τινα φθειγ-
 ξάμενον περὶ καταλλαγῶν πρὸς Καρχηδόνιους ἐν τῇ βουλῇ διεσχόραντο,
 καὶ λειψθῆναι δικτάτωρα ἐψήφισαντο. καὶ δικτάτωρ μὲν ὁ Κολλατίνος
 ἐλέγηθη, ἱππάρχης δὲ γε ὁ Μέτελλος· οὐδὲν δὲ μνήμης ἐπραΐξαν ἄξιον.
 ἐν ᾧ δ' ὁ Κολλατίνος δικτάτωρ ἐλέγετο, ἐν τούτῳ τὸν Ἐρυκα παρε- 20
 στήσατο ὁ Ἰούνιος, καὶ ὁ Καρθάγων κατέσχευεν Αἰγίθαλον καὶ ἐξώρρησε
 τὸν Ἰούνιον.

a. u. 506
(248)

16. Τῷ δ' ἐξῆς ἔπει Αὐρήλιος Γάιος καὶ Σερούλιος Πούπλιος τὴν ἀρχὴν
 λαβόντες τὸ τε Λιλύβιον καὶ τὸ Δρέπανον ἐλύπουν καὶ τοὺς Καρχηδόνιους
 τῆς γῆς ἀπέειργον καὶ τὴν αὐτῶν συμμαχίδα κατέτρεχον. ὁ οὖν Καρθάγων 25
 πολυτρόπως ἐπιχειρήσας κατ' αὐτῶν, ὡς οὐδὲν ἔγινυεν, εἰς Ἰταλίαν ἔωρρησεν,
 ἵν' οὕτω τοὺς ὑπάτους μεταγάγῃ ἐκεῖ ἢ τέως τὴν χώραν κακώσῃ καὶ

1 τοὺς C^c, καὶ τοὺς B, τοῖς A (et Ῥωμαῖοι) 4 Ποῦλχος] sic Dionis
ind. cons. lib. 39 et 48 (in contextu cognomen abest), Πούλχος (sic) *nom.* Arr. *c.*
Alan. 3, Ποῦλχος (*uoc.*) Plut. *de cap. ev. inim.* ut. 1 6 Unde hoc, quod initio belli
 factum esse tradit Pol. 1, 20, tam absurde hic repetitur? Estne annalium Roma-
 norum confusio an Dionis? Zonaras ipse addidisse non videtur 8—15 inter
 ea quae a Zonara hic ommissa sunt etiam clades est nobilis P. Claudii Pulchri, qui
 contra auspicia cum hoste conflixerat. Dionem cum hanc enarraret, de auspicio
 ex tripudio egisse haud improbable. Quare fragm. 43, 33 hic collocavit Bk.

18 et 20 Κολλατίνος] cf. ad 8, 11, 10 19 δὲ γε CA, δὲ B^c 20 δ' ὁ CA,
 δὲ B^c 21 Αἰγίθαλον] Αἰγίθαλλος, ὄνπερ νῦν Ἄκελλον καλοῦσι Diod. 24, 1, 10,
 Αἰγίθαρος ἄκρα Ptol. 3, 4, 2 25 κατέτρεχον edidi e C qui in marg. a m²
 add. habet κατέκειρον, κατέκειρον BA^c 27 τοὺς om. C (add. in marg. m²)
 ἢ CA^c, εἰ B?

[Zonaras 8, 16, 1—6 (2, 159, 7 sqq. B. = 2, 219, 8 sqq. D.)]

πόλεις αἰρήσῃ. ἀλλ' οὐδ' ἐνταυθὰ τι αὐτῷ προεχώρησε· τὸν γὰρ στρα-
τηγὸν τὸν ἀστυνόμον μαθὼν πλησιάζοντα, εἰς Σικελίαν ἀνέπλευσεν. ἐνθα 2
τῶν μισθοφόρων στασιασάντων διὰ τὸν μισθόν, συγνοὺς μὲν ἐς νήσους
ἐρήμους ἐκβιβάσας κατέλιπε, πολλοὺς δὲ καὶ ἐς τὴν Καρχηδόνα ἀπέ-
5 στείλειν. ὁ γνόντες οἱ λοιποὶ ἡγανόκησαν καὶ νεωτερίσειν ἔμελλον.
ὦν Ἀμίλικας, διαδεξάμενος τὸν Καρθάγονα, πολλοὺς μὲν νυκτὸς κατέ-
κοψε, πολλοὺς δὲ καὶ κατεπόντωσεν. ἐν τοσοῦτῳ δ' οἱ Ῥωμαῖοι φιλίαν
ἀίδιον πρὸς Ἴέρωνα διεπράξαντο, καὶ προσεῆξαν ὅσα παρ' αὐτοῦ ἐπε-
τείως ἐλάμβανον.

10 Τῷ δ' ἐξῆς ἔτει τοῦ θαλαττίου πολέμου δημοσίᾳ μὲν οἱ Ῥωμαῖοι 3 a. u. 507
ἀπέσχοντο διὰ τὰς ἀτυχίας καὶ διὰ τὰ ἀναλώματα, ἴδιαι δὲ τινες νῆες
(247)
αἰτήσαντες, ὥστ' ἐκείνας μὲν ἀποκαταστήσαι, τὴν λείαν δὲ οἰκειώσασθαι,
ἄλλα τε τοὺς πολέμιους ἐκάκωσαν, καὶ ἐς Ἰπώνια Λιβυκὴν πόλιν εἰσ-
πλεύσαντες τὰ τε πλοῖα πάντα καὶ πολλὰ τῶν οἰκισθημάτων κατέ-
15 πρησαν. τῶν δ' ἐπιχωρίων τὸ στόμα τοῦ λιμένος διαλαβόντων ἀλύσειν,
ἐν περιστάσει ἐγένοντο, σοφίᾳ δὲ καὶ τύχῃ περιεγένοντο. σπουδῆ γὰρ 4
ταῖς ἀλύσεισι προσπεσόντες, ἐπεὶ προσάψασθαι αὐτῶν ἔμελλον οἱ ἔμβολοι
τῶν νηῶν, μετέστησαν ἐς τὰς πρύμνας οἱ τοῦ πληρώματος, καὶ οὕτως
αἱ πρῶται κουρισθεῖσαι ὑπερῆραν τὰς ἀλύσεις, κῆτις δ' ἐς τὰς πρόφρας
20 αὐτῶν μεταπηδησάντων αἱ πρύμναι τῶν σακαρῶν ἐμετεωρίσθησαν. καὶ
διεξέδραμον, καὶ μετὰ τοῦτο περὶ τὸ Πάνορμον ναυσι Καρχηδόνιους
ἐνίκησαν.

Οἱ δ' ὕπατοι, Μέτελλος μὲν Καικίλιος περὶ τὸ Λιλύβαιον ἦν, Νου- 5
μέριος δὲ Φάβιος τῷ Δρεπάνῳ προσήδρευε καὶ ἐπεβούλευσε τῇ νησίδι
25 τῇ Πελιῳδι· καλουμένη, προκατειλημμένη παρὰ Καρχηδονίων, στρατιώτας
πέμπσας νυκτὸς, οἱ τοὺς φρουροὺς κτείναντες τὴν νῆσον εἶλον. ὁ μαθὼν
Ἀμίλικας ἔωθεν τοῖς διαβεβηκόσιν ἐπέθετο· οἷς οὐκ ἔχων ἀμῦναι ὁ
Φάβιος τῷ Δρεπάνῳ προσέμιξεν, ὡς ἤ τὴν πόλιν δι' ἐρήμην αἰρήσων ἢ τῆς
νήσου τὸν Ἀμίλικον ἀπάξων. καὶ ἠγύσθη τὸ ἐν· φοβηθεὶς γὰρ ὁ Ἀμίλικας 6
30 ἀνεχώρησεν εἰς τὸ τεῖχος. καὶ ὁ Φάβιος τὴν Πελιῳδα κατέσχε, καὶ τὸ
μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς ἡπείρου στενὸν καὶ τεναγῶδες τυγγάνον συγχώσας
ἡπείρωσε, καὶ ῥῆον προσεπολέμει τοῦ τείχους ἐκεί· ὄντος ἀσθενεστέρου. καὶ
οἱ Καρχηδόνιοι συχνὰ παρελύπουσιν αὐτοὺς εἰς Σικελίαν τε περιπλέοντες

1 προεχώρησε BA^c, προσεχώρησε C 3 στασιασάντων BA^c, στασιαζόν-
των C 4 ἐκβιβάσας BC^c, ἐμβιβάσας A 20 ἐμετεωρίσθησαν A, μετεωρί-
σθησαν BC^c 21 περὶ CA^c, παρὰ B τὸ] cf. ad 8, 14, 5 22 ἐνίκησαν BC^c,
ἐνίκησε A 23 Καικίλιος] cf. ad 8, 14, 8 24 Φάβιος BA^c, φάβος C ἐπε-
βούλευσε BA^c, ἐπεβούλευσε C 33 περιπλέοντες] scripsit Dio certe παραπλέον-
τες (cf. Thuc. 1, 111, 2), sed etiam Zonaras ut videtur, cf. 8, 25, 1; 9, 11, 7.

43, 25 καὶ γὰρ ἰγγεῖτο δεῖν τὸν τι δι' ἀπορρητῶν πράξει βουλόμενον
 α. u. 510 μινεῖν αὐτὸ τὸ παράπαν ἐμφαίνειν· οὐδένα γὰρ οὕτως ἰσχυρό-
 (241) γρονα εἶναι ὡς ἀκούσαντά τι καρτερῆσαι καὶ σιωπήσαι αὐτὸ ἐθέ-
 λησαι, ἀλλὰ καὶ πᾶν τούναντιον, ὅσῳ ἂν ἀπορρηθῆι τινὶ μὴ εἰπεῖν
 τι, τόσῳ μᾶλλον αὐτὸν ἐπιθυμεῖν αὐτὸ ἐκλαλήσαι, καὶ οὕτως ἔτε- 5
 ρον παρ' ἑτέρου τὸ ἀπόρρητον ὡς καὶ μόνον μανθάνοντα φημίξειν.
 Max. Conf. Flor. f. 116^v (M. p. 540).

Fr. 43, 25 dictum videri de Hamilcare Barca Erycem montem occupaturo, collato Diod. 24, 7, adnotat Mai. a. l., quare hic collocavit Melber. — *διωρος τοῦ ῥωμαίου* AB in margine.

1 καὶ γὰρ addidi e B, om. A 3 καρτερῆσαι restitui ex AB, παρατη-
 ρῆσαι Mai. 4 πᾶν scripsi ex usu Dionis Platonem praesertim secuti, πᾶν AB.

[Zonaras 8, 16, 6—17, 1 (2, 160, 21 sqq. B. = 2, 220, 22 sqq. D.)]

καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν περιαιόμενοι. τοὺς δ' αἰγμαλώτους ἀλλήλων ἄνδρα
 ἀντ' ἀνδρῶς ἠλλάξαντο· τοὺς δὲ λοιπούς, ἐπεὶ μὴ ἦσαν ἰσοπληθεῖς, ἀρ-
 γυρίου οἱ Καρχηδόνιοι ἐκομίσαντο.

7 Ἐκτοτε δὲ διάφοροι μὲν ὑπάτευσαν, οὐδὲν δὲ ἱστορίας ἐπραξαν
 ἕξιον· μέγιστον γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι ἐσφάλλοντο ὅτι κατ' ἐνιαυτὸν ἄλλους, 5
 εἰθ' ἑτέρους ἄρχοντας ἐπεμπον, ἄρτι τε τὴν στρατηγίαν μανθάνοντας
 τῆς ἀρχῆς ἐπαυον, ὥσπερ εἰς ἄσκησιν σφᾶς, ἀλλ' οὐκ εἰς χρῆσιν αἰρούμενοι.

8 Οἱ Γαλάται δὲ τοῖς Καρχηδόνιοις συμμαχοῦντες, καὶ μισοῦντες αὐ-
 τοὺς ὅτι κακῶς μετεχειρίζοντο σφᾶς, φρουρίου τινὸς φυλακὴν ἐμπιστευ-
 θέντες, τοῖς Ῥωμαίοις αὐτὸ προήκοντο ἐπὶ χρεῖμασι. μεταστάντας δὲ 10
 ἀπὸ τῶν Καρχηδονίων Γαλάτας καὶ ἄλλους τῶν σφῶν συμμάχων τινὰς
 οἱ Ῥωμαῖοι ἐπὶ μισθοφορᾷ προσελάβοντο, μήπω πρότερον τρέφοντες ζενι-
 κόν. τούτοις οὖν ἐπαυόμενοι, καὶ ὅτι οἱ τὰς ναῦς ἔχοντες ἰδιῶται τὴν
 Λιβύην ἐπόρθησαν, οὐκέτι ἀμελεῖν τῆς θαλάσσης ἤθελον, ἀλλὰ καὶ αὐθις
 ναυτικὸν συνεστήσαντο. 15

a. u. 513
 (241)

17. Καὶ Λούτατιος Κατύλος ὑπάτος ἠρέθη, καὶ τούτῳ συνεξέπεμφθη
 Κύντος Οὐαλλέριος Φλάκκος ἀστυνομῶν. οἱ ἐς Σικελίαν ἐλθόντες καὶ
 κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν τῷ Δρεπάνῳ προσέβαλον, καὶ τι τοῦ τείχους
 κατήρυσαν· καὶ εἶλον ἂν αὐτό, εἰ μὴ τοῦ ὑπάτου τρωθέντος περὶ ἐκείνων
 οἱ στρατιῶται ἀπησχολήθησαν. κἄν τούτῳ μαθόντες τοὺς πολεμίους 20
 οἰκοθεν ἔκειν ναυτικῷ πλῆθει, Ἄννωνος ναυαρχοῦντος, πρὸς ἐκείνους

1 τὴν om. C 6 τε CA, δὲ B^c 16 Κατύλος] Κάτουλος (κατοῦλος codd.) Dio
 36, 30, 4; 37, 37, 2. 44, 1. 46, 3; 43, 14, 6; 45, 2, 3 17 Φλάκκος CA^c, φλάκος B.
 In tab. triumph.: Q. Valerius Q. f. P. n. Falto, cf. Matzat. *Röm. Chron.* 2, 328
 18 κατὰ θάλασσαν CA, θάλασσαν B^c 19 αὐτὸ BA^c, αὐτοῦ (ν add. m²) C.

[Zonaras 8, 17, 1—7 (2, 162, 1 sqq. B. = 2, 221, 18 sqq. D.)]

ἐπράττοντο. καὶ ἀντιπαραταξάμενον αὐτῶν ἄστρον τι λαμπραδῶδες ὑπερ- 2
 ἦεν τῶν Ῥωμαίων φανέν ἐξ ἀριστερᾶς εἰς τοὺς Καρχηδόνιους ἀρθὲν ἐγκυπ-
 ἔσκηψεν. ἐγένετο δ' ἡ ναυμαχία καὶ ἐπ' ἀμφοῖν καρτερὰ δι' ἄλλα τε
 καὶ ἵνα μὲν Καρχηδόνιοι ἐς τελείαν ἀπόγνωσιν τοὺς Ῥωμαίους τοῦ ναυ- 5
 τικοῦ καταστήσωσιν, οἱ δ' ἵνα καὶ τὰς προτέρας ἀνακαλέσωνται συμ-
 φροσάς. ὅμως δ' οὖν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν νίκην ἤρραντο· τὰ γὰρ τῶν Καρ-
 χηδονίων σκάρη, φροσία φέροντα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ σίτον καὶ χροῖματα,
 ἐβαρύνοντο.

Ὁ δ' Ἄνων διαφυγὼν εὐθύς εἰς τὴν Καρχηδόνα ἠπείχθη. οἱ 3
 10 Καρχηδόνιοι δὲ θυμῷ ληρθέντες καὶ ὀρέβω τὸν μὲν ἀνεσταύρωσαν, πρέ-
 σβεις δὲ πρὸς εἰρήνην τῷ Κατύλῳ πεπόμφασιν. καὶ τῷ πρὸς βουλῆς ἦν
 τὸν πόλεμον καταλύσασθαι, ὅτι ἐπ' ἐξόδῳ οὔσης αὐτῷ τῆς ἀρχῆς οὔτε
 δι' ὀλίγου ἐξαιρήσειν τὴν Καρχηδόνα ἠλπίζεν οὔτε τοῖς διαδόχοις τὴν 4
 15 καὶ χροῖματα καὶ σίτον καὶ ὀμήρους αὐτῷ δόντες, ἵ' ἐς τὴν Ῥώμην
 πρεσβεύσωνται ἐπὶ τῷ τῆς Σικελίας τε αὐτοὺς πάσης ἐκστῆναι Ῥωμαίοις
 καὶ πάσας τὰς πέριξ νήσους ἐκλιπεῖν καὶ μήτε τῷ Ἰέρωνι πολεμεῖν καὶ
 χροῖματα τὰ μὲν ἅμα τῷ σπείσασθαι δοῦναι, τὰ δὲ καὶ ὕστερον, καὶ
 20 τοὺς μὲν ἐκείνων αὐτομόλους καὶ αἰχμαλώτους προῖκα ἐκπέμψαι, τοὺς
 δ' ἑαυτῶν πρίασθαι.

Τοιαύτη μὲν οὖν ἡ σύμβασις ὠμολόγητο· μόνην γὰρ τὴν τοῦ ζυγοῦ 5
 ἀτυμίαν ὁ Ἀμίλκας παρητήρησατο. καὶ ὁ μὲν ταῦτα συνθέμενος καὶ τοὺς
 στρατιώτας ἐκ τῶν τειχῶν ἐξαγαγὼν ἀπέπλευσεν οἴκαδε πρὶν τοὺς ὄρ-
 κους ἐπενεχθῆναι, οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ τὴν τε νίκην διὰ βραχέος ἔμαθον 25
 καὶ ἐπήρθησαν ὡς παντάπασιν κεκρατημότεες. καὶ τῶν πρέσβειων ἐλθόν-
 των οὐκέτι κατέχειν ἑαυτοὺς ἠδύναντο, καὶ τὴν Λιβύην ἔχειν ἅπασαν 6
 ἠλπίζον. διὸ οὐδὲ ταῖς τοῦ ὑπάτου ὁμολογίαις ἐνέμειναν, ἀλλὰ καὶ
 χροῖματα αὐτοὺς πολλῶ πλείω τῶν ὑπεσχημένων ἐπράξαντο· καὶ ἀπη-
 γόρευσαν σφίσι μήτε τὴν Ἰταλίαν μήτε τὴν ἕξω συμμαχίδα σφῶν μακρᾶς
 30 ναυσὶ παραπλεῖν ἢ μισθοφόροις τισὶν ἀπ' αὐτῶν κερῆσθαι.

Ὁ μὲν οὖν πρῶτος τοῖς Καρχηδονίοις πόλεμος τοῖς Ῥωμαίοις εἰς 7
 τοῦτο κατέληξε τετάρτῳ ἔτει καὶ εἰκοστῷ, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἤγαγεν ὁ

5 ἀνακαλέσωνται CA^c, ἀνακαλέσονται B 9 Καρχηδόνα B, καρχηδο-
 νίων CA^c 10 θυμῷ BC^c, λιμῷ A 12 αὐτῷ τῆς ἀρχῆς BA^c, τῆς ἀρχῆς
 αὐτῷ C 14 ἐποίησαντο CA, ἐποίησατο B^c 15 δόντες BC^c, δίδοντες A
 16 τῆς A, om. BC^c 19 μὲν om. C (add. inter lin. m²) αὐτομόλους καὶ αἰχμα-
 λώτους BA^c, αἰχμαλώτους καὶ αὐτομόλους C 21 ὠμολόγητο BC^c, ὠμολό-
 γηται A 26 ἑαυτοὺς BC^c, αὐτοὺς A 31 τοῖς (alterum) B^c, τοῖς τε CA
 32 κατέληξε BC^c, κατέπληξε A.

2, 5 οἱ δὲ Λίγυες τὴν παραλίαν ἀπὸ Τυρσηνίδος μέχρι τῶν Ἄλ-

Fr. 2, 5 coll. Zon. 8, 18, 2 huc inseruit Melber. — Fragmentum in textum recepi quamquam Tzetzianam, quoniam a verbis Dionei non nimis recedere videtur.

1 Λίγυες] Λίγυες Dio cum Graecis plerisque, Λιγυστινοὶ Pol. (at Λίγυες

[Zonaras 8, 18, 7—18, 2 (2, 163, 14 sqq. B. = 2, 222, 31 sqq. D.)]

Κατύλος τὰ ἐπινίκια, Κύντος δὲ Λουτάτιος ὑπατεύσας ἀπῆλθεν ἐς Σικελίαν καὶ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Κατύλου πάντα τὰ ἐκεῖ κατεστράτο· καὶ τὰ ὄπλα τῶν ἐν αὐτῇ ἀφείλοντο. Σικελία μὲν οὖν οὕτως ὑπὸ Ῥωμαίων δεδούλωτο πλὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ Ἰέρωνος, ἐκ δὲ τούτου πρὸς τοὺς Καρχηδονίους φιλία ἦν αὐτοῖς.

5 Ἄμφω δ' αὐθις εἰς πολέμους ἐτέρους χωρὶς μετ' ὀλίγον κατέστησαν. τοῖς γὰρ Καρχηδονίοις οἱ τε περίλοιποι τῶν μισθοφορησάντων σφίσι καὶ τὸ δουλεῦον τὸ ἐν τῇ πόλει καὶ τῶν ὁμορούντων πολλοὶ πρὸς τὰς συμφέρους αὐτῶν συνεπέθεντο. οἱ γὰρ μὴν Ῥωμαῖοι, ἐπικαλεσαμένων αὐτοῦς τῶν πολεμούντων ἐκεῖνοις, οὐθ' ὑπήκουσαν, ἀλλὰ καὶ ἀντιπρεσβευσάμενοι 10 καὶ μὴ δυνηθέντες καταλλάξαι αὐτοὺς, καὶ τοὺς αἰγματούτους τῶν Καρχηδονίων ὅσους εἶχον ἀφῆκον προῖκα, καὶ σῆτον ἐπεψφον καὶ μισθοφόρους ἐκ τῆς οἰκείας συμμαχίδος αὐτοῖς ἐπαγαγέσθαι ἐπέτρεψαν, δόξαν ἐπιεικείας θηρώμενοι μᾶλλον ἢ τοῦ συμφέροντος αὐτοῖς προμηθεύμενοι. ὕθεν 15 πράγματα ἔσχον εἰσέπειτα· ὁ γὰρ Ἀμίλκας ἐκεῖνος ὁ Βαρχιδής, ἐπεὶ 15 τοὺς ἐναντίους ἐνίκησεν, ἐπὶ μὲν τοὺς Ῥωμαίους, καίπερ κάρτα μισῶν αὐτούς, οὐκ ἐτόλμησε στρατεῦσαι, ἐς δὲ τὴν Ἰβηρίαν παρὰ γνώμην τῶν οἴκοι τελῶν ἀπῆρεν.

18. Ἄλλὰ ταῦτα μὲν ἐγένετο ὕστερον, τότε δὲ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι Φαλίσκοις ἐπολέμησαν, καὶ Μάλλιος Τουρκουάτος τὴν γῶραν αὐτῶν 20 ἐδήλωσε. καὶ συμμίξας αὐτοῖς ἐσφάλη μὲν τῷ ἔπλιτικῷ, τοῖς δ' ἵππευσιν ἐκράτησε. καὶ αὐθις αὐτοῖς μαχεσάμενος ἐνίκησε, καὶ τὰ τε ὄπλα αὐτῶν καὶ τὴν ἵππον καὶ τὰ ἐπιπλα καὶ τὸ δουλεῦον καὶ τὸ ἥμισυ τῆς χώρας ἀφείλετο. ὕστερον δὲ ἡ μὲν ἀρχαία πόλις εἰς ὄρος ἐρμυνὸν ἰδρυμένη κατεσκάφη, ἑτέρα δ' ὠκοδομήθη εὐεφοδος. μετὰ δὲ τοῦτο ἐπολέ- 25 25 μησαν αὐθις πολέμους πρὸς τε Βουοῖους καὶ πρὸς Γαλάτας ἐκεῖνοις πλησιοχώρους καὶ πρὸς Λιγυῶν τινάς. τοὺς μὲν οὖν Λίγυας Σεμπρώνιος

1 Λουτάτιος Pinder., λουτάτος BCA^c 3 οὖν om. A 15 ὁ Βαρχιδής]

cf. ad 8, 10, 6 20 Φαλίσκοις] cf. ad fr. 24, 1 Μάλλιος Pinder., μάλιος

BCA^c 24 ἐρμυνὸν BA^c, ἐρηλὸν C 26 Βουοῖους] ita semper Zonaras. Cete-

roquin Bόιοι, Βοῖοι, Βοιοί, Pol. 2, 17—31; 3, 40—67 passim, Simyl. ap. Plut.

Rom. 17, Strabo 4, p. 195—7, p. 296 passim, App. Celt. 1; Hann. 5, 8, Ptol.

3, 1, 23 (cf. Ptol. 2, 15, 2). neque aliter Dionem scripsisse crediderim

27 Σεμπρώνιος BA^c, σεμπρώνιος (sed ρ in ν corr. a m²) C.

πειων καὶ ἄχρι Γαλατῶν νέμονται, ὡς φησι Δίων. Tzetz. ad Lycophr. 1312.

2, 28a, 3 sqq.; 34, 10, 18), Plut. *Aem. Paul.* 6 (ceteroquin *Δίγνης*), alii; *Δίγνης* posteriores. *Liguria* Graece est *Λιγυστική* scriptoribus vetustioribus et Pol. 2, 31, 4, Diod. 4, 19, 4, Strab. passim, Zonarae, sed *Λιγυστινή* Pol. 3, 41, 4; 7, 9, 6 sq., App. *Lib.* 9, *Λιγυστίς* App. *b. c.* 1, 80. *Λιγουρία* Latina forma Ptol. 3, 1, 3.

Fr. 44 (Planudeum) eiectum. — Ne tamen notabile fragmentum, de quo cf. Momms. *R. Staatsr.* 3, 213, 3, inter cetera Planudea delitescat, hic apponam: ὅτι ἐπὶ Μάρκον Κλαυδίου καὶ Τίτον Σεμπρωνίου ἑπάτων μόνῳ τῆς τοῦ πατρὸς ἐπωνυμίας τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παιδῶν μετέχειν Ῥωμαῖοι παρεκελεύσαντο. In Planudeorum excerptorum serie locum suum habet inter n. 25 (= [Dio] fr. 43, 25) et n. 27 (= [Dio] fr. 57, 27) i. e. inter a. 503/251 et a. 538/216, unde credi licet consules anni 514/240 C. Claudium Centhonem et M. Sempronium Tuditanum intellegendos esse. De anno 539/215 cogitandum non videtur. cf. Momms. *R. Forsch.* 1, 53.

[Zonaras 8, 18, 2—5 (2, 164, 20 sqq. B. = 2, 224, 6 sqq. D.)]

Γράκχος μάχη νικήσας ἐκάκου, καὶ τοῖς Γαλάταις Πούπλιος Οὐαλλέριος συμβαλῶν τὸ μὲν πρῶτον ἠττήθη, εἶτα πυθόμενος εἰς ἐπικουρίαν αὐτοῦ τινὰ ἐκ τῆς Ῥώμης ἦκειν, ὁμόσε αὐτῆς τοῖς Γαλάταις ἐχώρησεν, ἵν' ἡ καθ' ἑαυτὸν νίκηση ἢ ἀποθάνη· τοῦτο γὰρ μᾶλλον ἢ ζῶν αἰσχύνην ὄφλειν 5 προσιλετο· καὶ πῶς κατὰ τύχην ἐκράτησε.

Τότε μὲν οὖν ταῦθ' οὕτως τοῖς Ῥωμαίοις συνήνησαν, καὶ Σαρδῶν 3 παρὰ τῶν Καρχηδονίων ἀμαχεὶ χρήματά τε αὐτῆς ἔλαβον, ἐγαλέσαντες αὐτοῖς βλάβπτειν σφῶν τοὺς πλέοντας· οὕπῳ γὰρ κρατυνθέντες οἱ Καρχηδόνιοι τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν ἐδέδισαν· τῷ δ' ἐξῆς ἔπει Λούκιος Λέν- 4 τουλός καὶ Κύντος Φλάκκος ἐπὶ τοὺς Γαλάτας στρατεύσαντες, ἕως μὲν ὁμοῦ διῆγον, ἦσαν ἀνανταγώνιστοι, ἐπεὶ δὲ διχῆ πορθεῖν τινα ἤρξαντο, ὡς οὕτω πλείω λείαν περιβαλούμενοι, ἐς κίνδυνον τὸ τοῦ Φλάκκου κατ- 5 ἔστη στρατόπεδον, νυκτὸς κυκλωθέν. ἀλλὰ τότε μὲν οἱ βάρβαροι ἀνεκίπησαν, προσλαβόμενοι δὲ συμμάχους χειρὶ πολλῇ ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους αὐτῆς ἐχώρησαν. ἀπαντησάντων δὲ σφίσι Πουπλίου τε Λεντούλου καὶ 5 Λικινίου Οὐάρου ἤλπισαν αὐτοὺς διὰ τὸ πλῆθος τὸ σφέτερον καὶ ἄνευ μάχης καταπλήξειν· καὶ πέμψαντες τὴν τε χώραν τὴν περὶ τὸ Ἄριμινον 5 a. n. 517 (237)

1 Οὐαλλέριος CA^c, ἀλλήριος B 4 νικήση CA, νικήσοι B^c ἀποθάνη Pinder., ἀποθάνοι BCA^c 6 οὕτως BA^c, οὕτω C 7 ἀμαχεὶ om. B
8 κρατυνθέντες CA^c, κρατηθέντες B 9 ἐδέδισαν edidi e C (m¹), corr. in ἐδέδικεσαν, ἐδεδοίκεσαν BA^c Λέντουλος BA^c, λέντουλλος C 14 ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους αὐτῆς CA, αὐτῆς ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους B^c 15 ἀπαντησάντων BC^c, ἀπαρησάντων A 17 Ἄριμινον C^c, Ἄριμινον BA.

45 *ἔτι οἱ Ῥωμαῖοι τὸν Κλαύδιον, ἐπειδὴ πρὸς τοὺς Αἴγυας συν-
 θήκας ἐποιήσατο, πόλεμον ἀράμενοι καὶ αὐτοὺς χειρωσάμενοι τὸ
 μὲν πρῶτον, ὡς καὶ ἐκείνου τὸ παρασπονδηθῆν ἄλλ' οὐχ ἑαυτῶν
 (τὸ) αἰτίαμα ὄν, ἐπεμψαν ἐκδιδόντες αὐτοῖς, μὴ προσδεξαμένον
 δέ σφων αὐτὸν ἐξήλασαν. V. 29 (p. 593).*

46 *ἔτι οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς Καρχηδονίους χρήματα ἐπιπραξάμενοι
 τὰς σπονδὰς ἀνεπέσσαντο, καὶ τὸ μὲν πρῶτον πρεσβείας αὐτῶν
 ἐλθούσης, ὅτι τε τῆς σφετέρως παρασκευῆς ἤσθοντο καὶ ὅτι αὐτοὶ
 τῷ πρὸς τοὺς ὁμόρους πολέμῳ ἔτι καὶ τότε κατείχοντο, μέτριον*

1 Αἴγυας] error eclogarii, debebat Κυρνίους, cf. Zon., Val. Max. 6, 3, 3
 6 ἐποιήσατο — ἀράμενοι — χειρωσάμενοι Val. coll. Zon., ἐποιήσαντο — ἀρά-
 μενον — χειρωσάμενον cod. (et fortasse eclogarius) 3 πρῶτον Val., πρῶτοι
 cod. ἐκείνου Val., ἐκεῖνος cod. παρασπονδηθῆν] παρασπόνδημα δῆθεν?
 Bk. ἑαυτῶν Val., ἑαυτὸν cod. 4 (τὸ) ins. Val. ὄν Val., ὄν cod.
 9 κατείχοντο A, κατέχοντο BM.

[Zonaras 8, 18, 5—9 (2, 165, 17 sqq. B. = 2, 224, 29 sqq. D.)]

ἀπήτουν καὶ τῆς πόλεως ὡς αὐτῶν οὐσης ἐξοικισθῆναι ἐκέλευον. οἱ δ'
 ὑπατοὶ μῆτε συμβαλεῖν θαρροῦντες δι' ὀλιγότητα μῆτε τι προσέσθαι τολ-
 6 μῶντες ἀνοχὰς ἐπραξάν, ὡς ἐς τὴν Ῥώμην πρεσβεύσονται. οἱ δ' ἐπὶ
 τὴν βουλὴν ἐλθόντες τὰ αὐτὰ εἶπον. ὡς δ' οὐδενὸς οἱ πρέσβεις ὧν ἦτουν
 ἐτύγχανον, εἰς τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρησαν. καὶ εὖρον ἐρθραρυμένα σφίσι δ
 τὰ πράγματα· τινὲς γὰρ τῶν συμμαχῶν αὐτῶν μεταγόντες καὶ διὰ
 φόβου τοὺς Ῥωμαίους πεποιημένοι ἐτρέποντο ἐπὶ τοὺς Βοοῖους, καὶ
 συγκοῖ ἀπάλοντο ἀμροτέρωθεν, κἀντεῦθεν ἀπῆλθον οἷα καθε οἱ λοιποὶ, καὶ
 οἱ Βοοῖοι σπονδὰς ἐπὶ μέρει πολλῷ τῆς χώρας σφῶν ἐποιήσαντο.

7 Ἦδη δὲ τῶν Γαλατικῶν λυθέντων πολέμων ὁ Λέντουλος ἐστράτευσεν 10
 ἐπὶ Αἴγυας, καὶ τοὺς προσπίπτοντας ἠμύνετο καὶ τινα ἐρύματα παρε-
 στήσατο. Οὐάρος δὲ ἐπὶ Κύρνον ὀρμήσας, καὶ μὴ δυνηθεὶς ἀπορίᾳ πλοίων
 περαιωθῆναι, Κλαυδίον τινα Κλινέαν σὺν δυνάμει προσέπεμψε. ἀκείνος
 τοὺς Κυρνίους καταπλήξας ἐς λόγους ἦλθε, καὶ ὡς αὐτοκράτωρ τυγχά-
 8 νων ἐσπέισατο. Οὐάρος δὲ τῶν συνθηκῶν μὴ φροντίσας ἐπολέμησε τοῖς 15
 fr. 45 Κυρνίοις, ἕως αὐτοὺς ἐχειρώσατο. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὸ παρασπόνδημα ἀπο-
 προσποιούμενοι ἐπεμψαν αὐτοῖς ἐκδιδόντες τὸν Κλαύδιον· ὡς δ' οὐκ
 9 ἐδέχθη, ἐξήλασαν αὐτόν. ἐπὶ δὲ Καρχηδονίους μέλλοντες στρατεύσειν,
 fr. 46, 1 ὡς τοῖς σφῶν ἐμπόροις λυμαινομένους, τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησαν, χρήματα

3 ἀνοχὰς BC^c, ἐνοχὰς A 11 προσπίπτοντας BC^c, πίπτοντας A
 13 Κλαυδίον τινα Κλινέαν] cf. Val. Max. 6, 3, 3, Amm. Marc. 14, 11, 32; cog-
 nomen Clineas suspectum 16 ἀποπροσποιούμενοι BA^c, ἀποπροσποιώμε-
 νοι C 17 τον om. A.

οὐδὲν ἀπεριόριστο, μετὰ δὲ τοῦτο Ἄνωνός τινος νέου τῆ ἡλικία καὶ δεινοῦ (τῆ) παρησιᾶ πεμφθέντος, καὶ ἄλλα τε πολλὰ ἀπαρκαλύπτως καὶ τέλος ὅτι, “εἰ μὴ βούλεσθε εἰρηνεῖν, ἀπόδοτε ἡμῖν καὶ Σαρδὸν καὶ Σικελίαν· οὐ γὰρ πρόσκαιρόν τινα ἀνοχὴν ἀλλ’

5 αἰδιον φιλίαν ἀπ’ αὐτῶν ἐπριάμεθα” εἰπόντος, ἡπιώτεροί τε αἰσχυθέντες ἐγένοντο. . . U^o 6 (p. 378). (unde οἱ Ῥωμαῖοι — ἀνερεώσαντο Suid. s. v. ἐπιπραξάμενοι).

. . . | οἱ δὲ μὴ τὰ αὐτὰ ἀντιπάθωσι, ὥστε καὶ πάνν ἀσμένως 2 p. 163
οἱ μὲν τὴν ἐκ τοῦ πρόσθεν εὐτυχίαν διασώσασθαι, οἱ δ’ ἐπὶ γούν
10 τῶν ὑπαρχόντων σφίσι μέναι αἰρούμενοι διεμέλλησαν, καὶ ταῖς ἀπειλαῖς μηκέτι τὴν εἰρήνην ἄγοντες, τοῖς ἔργοις ἔτι διασκοπούντες περὶ τῆς αὐτῆς ἀέσχον, ὥσθ’ ἅπασι δῆλον γενέσθαι ὅτι ὀπο-
15 λογίαις ἐμμένουσιν ἐς ὅσον αὐτοῖς καὶ καθήκη· πρὸς δὲ δὴ τὸ μᾶλλον σφίσι συμφέρον ἀσφαλὲς καὶ τὸ [μὴ] παρασπονδῆσαι τι νομίζουσιν εἶναι. M. 125 (p. 184).

1 τοῦτο Leuncl., τοῦτον ABM 2 (τῆ) add. Leuncl. 3 εἰρηνεῖν A, εἰρήνην BM 4 πρόσκαιρόν Rk., πρὸς καιρόν ABM 5 ἀπ’] ἀντ’ Rk. 6 ἐγένοντο. . .] alteram enuntiat partem deesse vidit Rk. 8 . . . οἱ δὲ] ita cod. neque decto. Ceterum codici ante οἱ δὲ quattuor paginae desunt cf. ad fr. 43, 21 10 ὑπαρχόντων Mai. (coni.), ὑπάρχων cod. καὶ ταῖς Bk., αὐταῖς Mai., καὶ ταῖς cod. 11 ἔτι διασκοποῦντες Bk. cf. 68, 12, 3, Thuc. 7, 48, 3, ἐπιδιασκοποῦντες cod. 12 τῆς αὐτῆς cod. ut con. Dind., τοῦ αὐτοῦ Mai. an [τῆς] αὐτῆς? 16 [μὴ] secl. Bk. παρασπονδῆσαι Mai. (coni.), παρασπονδάσαι vel παρασπονδάσαι cod.

[Zonaras 8, 18, 9. 10 (2, 166, 18 sqq. B. = 2, 225, 25 sqq. D.)]

δ’ ἐπιπραξάμενοι ἀνερεώσαντο τὰς σπονδὰς. ἔμελλον δὲ μηδ’ ὡς ἐς μακρὰν αἰ συνθήκαι μένειν τὰ μὲν οὖν τῶν Καρχηδονίων ἀνεβέβλητο, ἐπὶ δὲ τοὺς Σαρδονίους μὴ πειθόμενους αὐτοῖς ἐστράτευσαν· καὶ ἐνίκησαν. μετὰ ταῦτα δὲ ἔπεισαν τοὺς Σαρδονίους οἱ Καρχηδόνιοι κρῖναι τοὺς Ῥωμαίους

5 ἐπαναστῆναι. καὶ τούτοις οἱ Κύρριοι προσάπεσθησαν καὶ οἱ Λίγυες οὐχ ἡσύχασαν.

cf. fr. 46, 2
(atvide §12)

a. n. 519
(235)

Τῷ δ’ ἐπιγενομένῳ ἔπει τριχῆ τὰς δυνάμεις διελόμενοι οἱ Ῥωμαῖοι, 10 a. n. 520
ἢ ἅμα πολεμούμενοι πάντες μὴ συμβηθῶσιν ἀλλήλοις, Παστούμιον μὲν Ἀλβῖνον εἰς τὴν Λιγυστικὴν, Σπούριον δὲ Καρονίλιον ἐπὶ τοὺς Κυρρίους,
10 ἐς δὲ τὴν Σαρδὸν τὸν ἀστυνόμον Πούπλιον Καργίλιον ἐπεμψαν. καὶ οἱ

10 a. n. 520
(234)

1 μακρὰν c(?), an Wolf? μακρὸν BCA 7 δ’ om. A 9 Λιγυστικῆν] cf. ad fr. 2, 5 p. 175 Καρονίλιον BC^c, Καργίλιον A 10 ἐς δὲ BC^c, ἐπὶ A.
Dio Cassius. 12

48 ὅτι πρόεσβεις ποτὲ ἐπὶ κατασκοπῇ Γαῖου Παπι-
 a. u. 523
 (231) ρίου, καίπερ μηδὲν μηδέπω τῶν Ἰβηρικῶν σφίσι προσηκόντων, ἀπέ-
 στείλαν, καὶ αὐτοὺς ἐκεῖνος τὰ τε ἄλλα ἐδεξιόσωτο καὶ λόγοις ἐπι-
 τηδείοις διήγαγεν, εἰπὼν ἄλλα τε καὶ ὅτι ἀναγκαίως τοῖς Ἰβηρσι

Fr. 47 p. 183 collocatum iuxta Zon. 8, 19, 9.

1 κατασκοπῇ . . .] lacunam statui in hunc fere modum explendam:
 κατασκοπῇ (τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀμύλιου προαχθέντων, ὑπατευόντων Μάρκου Πομπωνίου καὶ). Eclogarium tam insulse excerpssisse non crediderim.

[Zonaras 8, 18, 10—14 (2, 167, 7 sqq. B. = 2, 226, 6 sqq. D.)]

μὲν ὕπατοι οὐκ ἀπόνως μὲν, οὐ βραδέως δὲ τὰ προσταχθέντα σφίσι κατέ-
 πραξαν· τοὺς δὲ Σαρδόνιους μὴ τι μέτριον φρονοῦντας ἰσχυρῶς μάχῃ ὁ
 Καρνούλιος κατεστρέψατο· ὁ γὰρ Κορνήλιος καὶ τῶν στρατιωτῶν πολλοὶ

11 ὑπὸ νόσου ἐρθάρησαν. ἐπεὶ δ' οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν ἀπηλ-
 λάγησαν, ἀπέστησαν αὐθις οἱ Σαρδόνιοι καὶ οἱ Λίγυες. Κύντος μὲν 5

a. u. 521
 (233) οὖν Φάβιος Μάξιμος ἐπέμφθη πρὸς Λίγυας, ἐς δὲ γε τὴν Σαρδῶν Πομπ-
 12 πόνιος Μάνιος, τοὺς γε μὴν Καρχηδονίους ὡς αἰτίους αὐτοῖς τῶν πολέ-
 μων ὄντας πολέμιους ἔκριναν, καὶ πέμψαντες πρὸς αὐτοὺς χεῖρατά τε
 ἀπήτουν καὶ ἀπασῶν ἐκπλεῖν τῶν νήσων ἐπέταττον ὡς αὐτοῖς διαφε-
 ρουσῶν. ἐκραινόντες δὲ καὶ τὴν σφετέρην διόνοιαν δόρυ αὐτοῖς ἐπέστειλαν 10

καὶ κηρύκειον, ἐν ἐλέσθαι κελεύοντες ὅποσον ἂν ἐθελήσωσιν. οἱ δὲ μηδὲν
 ὑποσπῆξαντες τὰ τε ἄλλα τραχύτερον ἀπεκρίναντο καὶ τῶν πεμφθέντων
 σφίσι μισεῖσθαι μὲν εἶπον οὐδέτερον, δέχεσθαι δ' ἐτόμιμος ὀπότερον κατα-
 λαίψουσιν. ἐντεῦθεν ἐμίσουν μὲν ἀλλήλους, ὤκνουσιν δὲ πολέμου κατάρ-
 ζεσθαι. 15

a. u. 522 13
 (232) Κινηθέντων δ' αὐθις τῶν Σαρδονίων ἐπ' αὐτοὺς οἱ ὕπατοι ἄμφω
 ἐστράτευσαν Μάρκος τε Μαλέολος καὶ Μάρκος Αἰμίλιος. καὶ πολλὰ
 μὲν λάφυρα ἔλαβον, παρὰ δὲ τῶν Κυρνίων προσσχόντες αὐτοῖς αὐτὰ ἀφη-
 γέθησαν. διὸ μετὰ ταῦτα ἐπ' ἀμφοτέρους οἱ Ῥωμαῖοι ἐτράποντο. καὶ

a. u. 523 14
 (231) Μάρκος μὲν Πομπώνιος Σαρδῶνας ἔφερε, καὶ μηδὲν τοὺς πλείονας αὐτῶν 20
 ἐς σπήλαια ὑλώδη καὶ δυσεξεύρετα καταδύντας, μὴ δυνάμενός τε αὐτοὺς

1 οὐ om. A 2 μέτριον φρονοῦντας BC^c, φρονοῦντας μέτριον A

3 ὁ BC^c, ὁ μὲν A 11 κηρύκειον C, κηρύκιον BA^c 17 ἐστράτευσαν BC^c,
 ἐστρατεύσαντο A Μαλέολος] Malleolus Latine ut Fast. Cap. (Malliolo Chr.
 a. 534), Μαλλιολεῖον Pol. 37, 2^d 18 προσσχόντες Pinder., προσχόντες BCA^c

19 ἀμφοτέρους BC^c, ἀμφοτέροις A 20 Σαρδῶνας CA, σαρδῶνας B^c. hac
 forma Dio certe non usus erat, cui teste Zonara ipso Sardi Σαρδόνιοι au-
 diunt ut Herodoto et Graecis plerisque, sed vel Zonaram sic scripsisse vix cre-
 dendum 21 καταδύντας BC^c, καταδύναι A.

πολεμεί, ἵνα τὰ χρήματα ἂ τοῖς Ῥωμαίοις ἔτι πρὸς τῶν Καρχηδονίων ἐπωφεύετο ἀποδοθῆναι, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἄλλοθεν ποθεῖν αὐτὰ ἀπαλλαγῆναι, ὥστε τοὺς πρέσβεις ἀπορήσαι ὅ τι οἱ ἐπιτιμῆσωσιν. M. 126 (p. 184).

[Zonaras 8, 18, 14—19, 3 (2, 168, 7 sqq. B. = 2, 227, 3 sqq. D.)]

εὐρεῖν, κύνας ἐκ τῆς Ἰταλίας μετεπέμψατο εὐρίνας, καὶ δι' ἐκείνων τὴν στίβον καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν βροσκημάτων εὐρῶν πολλὰ ἀπετέμεστο· Γάιος δὲ Παπείριος ἐκ μὲν τῶν πεδίων τοὺς Κυρνίους ἀπήλασε, βιαζόμενος δὲ πρὸς τὰ ὄρη συχοῦς ἐξ ἐνέδρας ἀπέβαλε, πλείους τε ἂν ὕδατος ἀπορίᾳ ἀπώλεσεν, εἰ μὴ που ὕδωρ ὀψέ ποτε ἀνεφάνη καὶ ἔπεισε τοὺς Κυρνίους ὁμολογήσαι.

19. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ Ἀμίλκας ὁ τῶν Καρχηδονίων στρατηγὸς πρὸς Ἰβήρων νικηθεὶς ἔθανεν. ἀντιπαραταξαμένον γὰρ σφίσιν ἀμάχως δόξων καὶ πίστης μεστὰς πρὸ τοῦ στρατοῦ τῶν Καρχηδονίων προήγαγον, καὶ πλησιάζοντες ἀνήψαν αὐτάς, καὶ τὰ ἔλκοντα αὐτάς ὑποζύγια ἐπισπέρχοντες ὀστρηραῖν. καὶ τοῦτου συνταραχθέντων τῶν ἐναντίων διασπασθέντων τε καὶ τραπομένων ἐπόμενοι κάκεινον καὶ ἄλλους πλείστους ἐφόνευσαν. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ πλείστον ἀνθήσας οὕτως ἐτέλευτήσασκε, τελευταίησάντα δὲ αὐτὸν Ἀσδρούβας ὁ γαμβρὸς διεδέξατο. καὶ τῆς Ἰβηρίας πολλὰ προσεκτήσατο, πόλιν τε ἐν αὐτῇ Καρχηδόνα ὠμώνυμον τῇ πατρίδι ἔκτισε.

Τῶν δὲ γε Βουσιῶν καὶ τῶν ἄλλων Γαλατῶν πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, 2 πλείστους δὲ καὶ αἰγμάλωτους πωλούντων, δέισαντες οἱ Ῥωμαῖοι μήποτε κατ' αὐτῶν τοῖς χρήμασι χρῆσονται, ἀπέπειον μηδὲνα ἀνδρὶ Γαλάτῃ 20 μήτ' ἀργύριον μήτε χρυσίον διδόναι. ἐντεῦθεν οἱ Καρχηδόνιοι μαθόντες τοὺς ὑπάτους Μάρκον Αἰμίλιον καὶ Μάρκον Ἰούνιον εἰς τὴν Λιγυστικὴν ἀπάραντας, παρεσκευάζοντο εἰς τὴν Ῥώμην ἐλάσαι. γιγνόντων δὲ τοῦτο τῶν ὑπᾶτων, καὶ ἐπ' αὐτοὺς ἀθρόον ὠρυμγότων, ἐξέπλάγησαν καὶ ἀπίντησαν αὐτοῖς ὡς φίλοι. κάκεινοι δὲ ὑπεκρίθησαν ὅτι οὐκ ἐπ' ἐκείνους 25 ἀπήσαν, ἀλλὰ διὰ τῆς γῆρας αὐτῶν ἐς τοὺς Λίγυας.

Ῥωμαῖοι δὲ τὸν τε Ἰόνιον ἐπεραιώθησαν καὶ τῆς Ἰπείρου 3 τῆς Ἑλληνικῆς ἤψαντο· πρόφασις δ' αὐτοῖς τοῦ πλοῦ ἐγένετο ἤδε.

1 εὐρίνας BA^c, εὐρίνας C τὴν] τὸν? 2 καὶ prius om. A
4 συχοῦς CA^c, πολλοὺς B 15 ἐν BA^c, ἐπ' (superscr. ἐν m²) C 19 χρῆσονται BC^c, χρῆσονται A ἀνδρὶ BA^c, ἀνδρα C 20 Καρχηδόνιοι] error Zonaras. Gallica gens intellegenda videtur 23 τῶν BC^c, καὶ τῶν A
24 φίλοι BC^c, φίλοι A 25 ἀπήσαν] cf. Dio 36, 54, 4 26 τὸν τε Ἰόνιον] cf. Nissen Ital. Landeskr. 1, 89 sq. 27 ἐγένετο BA^c, ἐγένετο C.

- 49 ὅτι Ἴσσαι ἢ νῆσος ἐκονσία ἐαυτὴν Ῥωμαίοις παρέδωκεν. ἐπειδὴ γὰρ τότε πρῶτον πειραῖσθαι σφῶν ἐμελλον, καὶ προσφιλεστέρους αὐτοὺς καὶ πιστοτέρους τῶν ἤδη φοβερῶν ἐνόμιζον εἶναι, κρείττους ἐς τὸ ἀφανὲς τοῦ προδήλου τῷ λογισμῷ γιγνόμενοι, ὅτι τὸ μὲν ἐκ τοῦ ἤδη προσκειῖσθαι σφισιν ἀχθηδόνα, τὸ δὲ ἐκ τοῦ προσδο- 5 καῖσθαι ἐλπίδα χρηστὴν ἔφερον. M. 127 (p. 184).
- 2 ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς Ἴσσαιούς προσχωρήσαντας αὐτοῖς, ἀνθυπο-
οργεῖν τι εὐθύς τούτοις προθύμως, (ὡς) τοῖς πρὸς ἐαυτοὺς ἐσπουδακῶσι βοηθεῖν δοκεῖν, καὶ τοὺς Ἀρδιαίους ἀμύνεσθαι διότι 10 τοὺς ἐκ τοῦ Βρεντεσίου ἐκπλέοντας ἐκακούργουν ἐθέλησαντες, ἔπει-
ψαν πρὸς Ἄγρωνα τοὺς μὲν παραιτούμενοι, τὸν δὲ ὅτι μηδὲν προ-
3 παθῶν ἀδικοῦν σφᾶς αἰτιώμενοι. καὶ ἐκεῖνον μὲν οὐκέτι περιόντα εὔθρον, ἀλλὰ τι παιδίον, Πίννην ὄνομα, καταλιπὼν ἐτεθνήκει·

2 προσφιλεστέρους] *λεστ hodie corrosum* 4 τῷ λογισμῷ Gros., Thuc. 3, 83, 2 *affert Stabl.*, τῶν λογισμῶν *cod.* ὅτι hic novum excerptum incipit in *cod.* 6 ἔφερον Bk., ἔφερον *cod.* 7 Ἴσσαιούς] ita quoque Pol. 2, 11, 12, Ἴσσαιῶς Strab. 7 p. 315 (Ἴσσεών), Ἴσσαιοι Pol. 32, 18, 1, App. *Ill.* 7 (bis); *Issaei* Liv. 31, 45 (e Pol.), *Issenses* 43, 9; 45, 26 (*Issaicus* adi. 32, 21) 8 (ὡς) *ins.* Leuncl. — Totum locum sic edidi ut post Bk. edi solet nec salebrae in excerpti exordio molestiam creant, cf. App. *Ill.* 7, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι τοῖς (τε) Ἴσσαιῶς προσχωρήσαντι αὐτοῖς ἀνθυποοργεῖν τι εὐθύς, τοῦ [τοῖς] προθύμως τοῖς πρὸς ἐαυτοὺς ἐσπουδακῶσι βοηθεῖν δοκεῖν, καὶ τοὺς Ἀρδιαίους ἀμύνεσθαι — ἐθέλησαντες, ἔπειψαν *z. t. λ.* *proposuerunt partim* Leuncl., *partim* Rk. 9 ἐσπουδακῶσι Urs., ἐσπουδακῶς VBM Ἀρδιαίους et p. 181, 1 Ἀρδιαίων Val., Σαρδιαίους VBM, Σαρδιανῶν VM, Σαρδιαρῶν B. Σαρδιαῖοι quoque Zon. 8, 19, 3 et 20, 11 et *codd.* Pol. 2, 11, 10 et Strab. 7, 5, 3 p. 314 bis (sed Ἀρδιέων *epit.* Vat. optimae notae). Ceteroquin sine σ scribitur: apud Theop. Athen. 6, 271 d (Ἀρκαδίωνος); 10, 443 b (Ἀρκαδίωνος), Arist. *mir. aud.* 138, Strab. 7, 5, 5—12 p. 315—318 et fr. 4 *noviens*, cf. St. Byz. s. v. Ἀρδέα, App. *Ill.* 3. 10 (Ἀρδεῖου). Liv. 27, 30, 13 (*arrhidaei* P), Suid. s. v. — Οὐαρδιαίους δ' οἱ ὕστερον ἐκάλεσαν τοὺς Ἀρδιαίους Strab. 7, 5, 6 p. 315. Ita *Vardaei* Liv. *ep.* 56, Vatinius (Cic. *ad. fam.*) 5, 9, Plin. n. h. 3, 20, 143, Ptol. 2, 16, 5 et *Bardei* sequiores 9 Βρεντεσίου] cf. ad Zon. 8, 7, 3 10 Ἄγρωνα Urs., ἄγρωνα VBM(?) τοὺς VB, τὰς M 13 Πίννη] Πίννης, *ov* Dio hic et fr. 53, apud App. *Ill.* 7, 8 modo Πίνης modo Πίννης *codd.*, *Pincus* Liv. 22, 33, 5

[Zonaras 8, 19, 3. 4 (2; 169, 16 sqq. B. = 2, 228, 9 sqq. D.)]

- fr. 49. 1 Ἴσσαι νῆσός ἐστιν ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ κειμένη. οἱ γοῦν ταύτης κάτοικοι Ἴσσαιῶι καλούμενοι ἐθέλοντάς τοῖς Ῥωμαίοις παραδεδώκασιν ἐαυτούς, τῷ σφῶν κρατοῦντι ἀχθηδόμενοι Ἄγρωσι τῷ τῶν Σαρδιαίων βασιλεῖ, γένους fr. 49. 2. 3 4 Ἰλλυρικοῦ. πρὸς ὃν πρέσβεις οἱ ὕπατοι ἐπεμψάν. ἐκείνου δὲ τεθνήκετος

3 Ἄγρωσι BC, ἀγῶσι A, ἀγρῶσι c Σαρδιαίων] cf. supra ad fr. 49, 2 4 πρέσβεις οἱ ὕπατοι BC, οἱ ὕπατοι πρέσβεις Ac.

Τεύτα δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μητροιά δὲ τοῦ Πίννου, ἐκράτει τῶν Ἀρ-
 διαίων . . . ὑπὸ θρασύτητος οὔσα οὐδὲν μέτριον αὐτοῖς ἀπεκρίνατο,
 ἀλλ' οἷα γυνὴ πρὸς τῇ ἐμφύτῳ προπετεία καὶ ὑπὸ τῆς δυνά-
 μειως ἦς εἶχε χαννουμένη, τοὺς μὲν ἐδῆσε τῶν πρέσβειων, τοὺς δὲ
 5 καὶ ἀπέκτεινεν, ὅτι ἐπαρρησιάσαντο. καὶ τότε μὲν ταῦτ' ἔπραξε, 4
 καὶ φρόνημα ἀπ' αὐτῶν, ὥσπερ τινα ἰσχὺν ἐν τῷ προχείρῳ τῆς
 ἐμότητος ἐπιδεδειγμένη, ἔλαβε· διήλεγε δὲ δι' ἐλαχίστου τὴν
 τοῦ γυναικείου γένους ἀσθένειαν ταχὺ μὲν ὑπὸ βραχυτήτος γνώμης
 ὀργιζομένην, ταχὺ δὲ καὶ ὑπὸ δειλίας φοβομένην. ἐπειδὴ (γὰρ) 5
 10 τάχιστα τὸν πόλεμον τοὺς Ῥωμαίους ἐψηγίσθαι οἱ ἐπέθυετο, κατέ-
 πηξε, καὶ τοὺς τε ἄνδρας οὓς εἶχεν αὐτῶν ἀποδώσειν ὑπέσχετο
 καὶ ἐπὶ τοῖς τετελετηκόσιν ἀπελογεῖτο λέγουσα ὑπὸ ληστῶν τινῶν
 αὐτοὺς περνεῦσθαι. τῶν τε Ῥωμαίων τὰ τῆς στρατείας διὰ τοῦτο
 15 ἐπισχόντων τοὺς δὲ αὐτόχειρας ἐξαιτησάντων κατεφρόνησέ τε αὐ-
 θις, ὅτι μηδέπω τὰ δεινὰ αὐτῇ παρῆν, καὶ οὔτε τινα ἐκδώσειν
 ἔφη καὶ ἐπὶ τὴν Ἴσσαν στρατεύματα ἀπέστειλεν. ἐπειδὴ δὲ τοὺς 6 a. u. 525
 ὑπάτους παρόντας ἦσθετο, κατέδεισεν αὐ καὶ τοῦ θυμοῦ ὑφῆκε καὶ
 (229)

1) Τεύτα VB, τὰ δὲ M, Τεύτα (τεῦτα) Pol. 2, 4—12, Teuta Iust. prol. 28,
 Plin. 34, 11, 24, Teutana Flor. 1, 21 [2, 5] 2 μητροιά VM, μητροιά B
 2 . . . ἐπὶ] lacunam statuit Urs. 4 εἶχε Leuncl., ἦρχε V, ἦρχε correctum in
 εἶχε ut videtur B, ἦρχε superscr. εἰ M χαννουμένη] κεχανουμένη Rk.
 9 ὀργιζομένην — φοβομένην] ὀργιζομένη — φοβομένη Dind. iniuria (γὰρ)
 add. Reim. 11 αὐτῶν V, αὐτῶ BM 12 τετελετηκόσιν Urs., τετελεστηκόσιν
 VBM 13 τε] μὲν Rk., δὲ Bk. inutiliter 14 ἐπισχόντων Urs., ἐπισχώντος
 VB, ἐπισχώντες M 15 ὅτι] hic novum excerptum exorditur in B 17—p. 152,
 12 Zonaras nonnulla tradit ommissa ab eclogario 17 κατέδεισεν αὐ V, κατέδου-
 σεναῦ B, κατέδουσε νῦν M ὑφῆκε V, ἐφῆκε BM.

[Zonaras 8, 19, 4—5 (2, 169, 20 sqq. B. = 2, 228, 15 sqq. D.)]

ἐπὶ οὐδ' διαδόχῳ παιδί· ἐπι ἡ ἐκείνου γυνή, τοῦ δὲ παιδὸς μητροιά, τὴν
 τῶν Σαρδιαίων διεῖπεν ἀρχήν. ἡ τοῖς πρέσβεισιν οὐδὲν μέτριον ἐχρημά-
 τισε, παρρησιασμένους δὲ τοὺς μὲν ἐδῆσε, τοὺς δὲ ἀπέκτεινε. τῶν δὲ fr. 49, 5
 Ῥωμαίων πόλεμον ψηγισμένων αὐτῇ κατέπηξε, καὶ τοὺς τε σωζομέ-
 5 νους τῶν πρέσβειων ἀποδώσειν ὑπέσχετο καὶ τοὺς θανόντας ἔλεγεν ὑπὸ
 ληστῶν περνεῦσθαι. τῶν δὲ Ῥωμαίων τοὺς αὐτόχειρας ἐξαιτησάντων
 οὔτε τινα ἐκδώσειν ἔφη καὶ ἐπὶ τὴν Ἴσσαν ἐστειλε στρατεύμα. εἶτα 5 fr. 49, 6
 αὐθις δείσασα Δημήτριόν τινα πρὸς τοὺς ὑπάτους ἐπεμύεν, ὡς ἐτόλμη
 a. u. 525
 (229)

4 πόλεμον om. A 6 ληστῶν BC^c, τῶν ληστῶν A ἐξαιτησάντων
 edidi e CA, ἀπαιτησάντων B, ἐξαιτησμένων c.

ἐς πᾶν ὀτιοῦν ἐπακοῦσαι σφῶν ἐτοίμη ἐγένετο. οὐ μέντοι καὶ
 παντάπασιν ἐσωρηονίσθη· τῶν γὰρ ὑπάτων πρὸς Κέρκυραν περαι-
 ωθέντων ἀνεθάρσησε, καὶ ἀποστᾶσα ἐπ' Ἐπίδαμον (καὶ Ἀπολλ-
 ωνίαν) στρατεύμα ἀπέστειλε. τῶν δὲ Ῥωμαίων τὰς πόλεις ῥυσα-
 μένων καὶ πλοῖα αὐτῆς μετὰ χρημάτων λαμβανόντων ἐμέλλησεν 5
 7 αὐθις πειθαρχῆσαι σφισιν· ἐπεὶ δὲ ἀναβάντες ὑπὲρ τῆς θαλάσσης
 κακῶς περὶ τὸν Ἀτύριον λόφον ἀπήλλαξαν, ἐπέσχεν ἐλπίσασα αὐ-
 τοῦς (ἦδη γὰρ καὶ χειμῶν ἦν) ἀπαναστήσεσθαι. αἰσθημένη δὲ τὸν
 Ἀλβίνον κατὰ χώραν μένειν, καὶ τὸν Δημήτριον ἐκ τε τῆς ἐμπλη-
 ξίας ἐκείνης καὶ ἐκ τοῦ τῶν Ῥωμαίων ὀρόβου μεθεστηκότα καὶ τινὰς 10
 ἄλλους αὐτομολῆσαι πεπεικότα, παντελῶς κατέδεισε καὶ τὴν ἀρχὴν
 ἀφῆκεν. U^R 6 (p. 378).

a. u. 526
(228)

1 ἐπακοῦσαι) ὑπακοῦσαι v. Herw., at ὑπακοῦειν τινὶ Dioni in usu est (v. Ind.)
 et ἐπακοῦειν τινός, cf. 42, 37, 2; 47, 39, 2 2 Κέρκυραν Urs., κέρκυρα VBM
 3 (καὶ Ἀπολλωνίαν) ins. Bk. e Zonara; eclogarium addidisse, licet τὰς πόλεις
 sequatur, non sponderim. Sane ἀπέστειλε hic iteratum (cf. § 5) eclogario deberi
 videtur cum Dionis potius sit ἐξέπεμψε στρατιάν quod Zonaras habet
 5 πλοῖα] (τά) πλοῖα Leuncl. 6 ὑπὲρ τῆς θαλάσσης] cf. Herod. 7, 115. Mihi
 ἀναβαίνειν ὑπὲρ τῆς θαλάσσης significare videtur ascendere in loca edita, (ἐς τὰ)
 ὑπὲρ τῆς θαλάσσης? Polak., ὑπὲρ τὴν Σαλώνην Rk. ἀπήλλαξαν Urs., ἀπή-
 λαξεν VBM περὶ τὸν Ἀτύριον λόφον] περὶ Νουτρίαν Pol. 2, 11, 13 eandem
 ut videtur pugnam enarrans, περὶ τὸν Ἀνθήριον (Ἀνθήριον) λόφον Sturz. coll.
 56, 12, 3, perperam omnino 9 τε Leuncl., τοῦ VBM.

[Zonaras 8, 19, 5—7 (2, 170, 8 sqq. B. = 2, 228, 26 sqq. D.)]

πρὸς πᾶν ὑπακοῦσαι αὐτῶν. καὶ σπονδαὶ πρὸς τὸν περρωθέντα ἐγένοντο,
 τὴν Κέρκυραν αὐτοῖς παρασχόμενον. τῶν δὲ πρὸς τὴν νῆσον περαιωθέν-
 των ἀνεθάρσησεν αὐθις, οἷα γυνὴ κούφην ἔχουσα γνώμην καὶ εὐμετά-
 βολον, καὶ πρὸς Ἐπίδαμον καὶ Ἀπολλωνίαν ἐξέπεμψε στρατιάν. τῶν δὲ 5
 Ῥωμαίων τὰς πόλεις τε ῥυσαμένων καὶ πλοῖα αὐτῆς κατασχόντων μετὰ 5
 7 χρημάτων ἐκ Πελοποννήσου προσπλέοντα, καὶ τὰ χωρὶα πορθησάντων
 τὰ παράλα, καὶ τοῦ Δημητρίου διὰ τὴν ἐμπληξίαν ἐκείνης πρὸς Ῥω-
 μαίους μεθεστηκότος καὶ ἄλλους αὐτομολῆσαι πεπεικότος, κατέδεισε καὶ
 ἀπέσχετο τῆς ἀρχῆς. καὶ τὴν μὲν ὁ Δημήτριος ὡς τῷ παιδί ἐπιτρο-
 πεύσων εἰλήψει, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι διὰ ταῦτα παρὰ Κορινθίων ἐπρηθέθησαν, 10
 καὶ τοῦ Ἰσθμικοῦ μετέσχον ἀγῶνος, καὶ στάδιον ἐν αὐτῷ ὁ Πλαῦτος
 ἐνίκησε. καὶ πρὸς Ἀθηναίους δὲ φιλίαν ἐπεποιήμασαν καὶ τῆς πολιτείας
 σφῶν τῶν τε μυστηρίων μετέσχον.

fr. 49, 7

a. u. 526
(228)

1 ὑπακοῦσαι] cf. ad fr. 49, 6 8 μεθεστηκότος BC^s, καθεστηκότος A
 κατέδεισε BC, κατέδεσε A, κατέπηξε c.

ἔτι χορησμός τις τῆς Σιβύλλης τοὺς Ῥωμαίους ἐδειμάτου, ἡν- 50
λάξασθαι τοὺς Γαλάτας δεῖν κελύων θταν κεραννός ἐς τὸ Καπι-
τώλιον πλησίον Ἀπολλωνίου κατασκήψῃ. M. 128 (p. 185).

ἔτι οἱ Γαλάται τοὺς Ῥωμαίους ἰδόντες τὰ ἐπιτηδεϊότατα τῶν 2 a. u. 529
5 χορῶν προκατελιηφότας ἡθύμῃσαν· πάντες μὲν γὰρ ἄνθρωποι (225)

1 ἐδειμάτου Sturz. cf. Herod. 6, 3, ἐδειμάτο vel ἐδειματο cod. 3 Ἀπολ-
λωνίου ita etiam 58, 9, 4, Ἀπολλώνειον 53, 1, 3. Ἀπολλώνιον recte cf. Thuc.
2, 91, 1, Suid. s. v. Ἀθήναιον, Phryn. p. 367 et Lobeck. a. l., Meisterh.²
p. 39 sqq. κατασκήψῃ] ita cod. clare.

[Zonaras 8, 19, 8—20, 1 (2, 171, 1 sqq. B. = 2, 229, 12 sqq. D.)]

Τὸ δ' Ἰλλυρικὸν ὄνομα πάλαι μὲν ἐν ἄλλοις ἐπεικέκλητο, ὕστερον δὲ
ἐς τὴν ἄνω μεταβέβηκεν ἡπειρον καὶ ὑπὲρ τὴν Μακεδονίαν τὴν τε Θράκην 8
τὴν ἐντὸς τοῦ Αἴμου καὶ τὴν πρὸς τῇ Ῥοδόπῃ, καὶ ἔστιν ἐν τῷ μέσῳ
τούτων τῶν ὄρεων καὶ τῶν Ἀλπεων τοῦ τε Αἴνου ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἰστρου
5 μέχρι τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ πῃ καὶ ἐπέκεινα τοῦ Ἰστρου νέμεται.

Λογίου δέ ποτε τοῖς Ῥωμαίοις 9 ἐπὶ Φαβίου γὰρ Μαξίμου Βερο- 47
ἐλθόντος καὶ Ἑλλήνας καὶ Γαλάτας κώσσου ἦτοι ἀκροχορδονόδους Ῥω-
τὸ ἄστυ καταλήψεσθαι, Γαλάται μαῖοι τοῦτο ἐποίησαν, Ἑλληνικὸν
δύο καὶ Ἑλλήνας ἕτεροι ἐκ τε τοῦ καὶ Γαλατικὸν ἀνδρόγυνον κρύψαν-
10 ἄρρενος καὶ τοῦ θήλους γένους ζῶντες τες ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ, ἐκ χορημοῦ
ἐν τῇ ἀγορᾷ κατωρύγησαν, ἢ αὐ- τινὸς δειματωθέντες, λέγοντος Ἑλ-
τωὶς ἐπιτελὲς τὸ πεπωμένον γε- ληνα καὶ Γαλάτην καταλήψεσθαι
νέσθαι δοκῆ, καὶ τι κατέχειν τῆς τὸ ἄστυ. Tzetz. in Lycophr. 603.
πόλεως κατορωρυγμένοι νομιζόνται. cf. ad 1056.

15 Μετὰ δὲ τοῦτο Σαρδόνιοι ἐν δεινῷ ποιούμενοι ὅτι στρατηγὸς Ῥω-
μαίων ἀεὶ καθειστήκει αὐτοῖς, ἐπανέστησαν· αὐθις δὲ ἐδουλώθησαν. 10

20 20. Ἰνσοῦβροι δὲ Γαλατικὸν γένος, συμμαχούς ἐκ τῶν ὑπὲρ τὰς
Ἄλπεις ὄρεων προσελιηφότες, ὅπλα τοῖς Ῥωμαίοις ἐπήνεγκαν· διὸ a. u. 529
καὶ αὐτοὶ ἡττηζέοντο. ληισαμένων δὲ τῶν βαρβάρων τινά, τελευταῖον (225)
20 γεμῶνος μεγάλου νυκτὸς συμβάντος ὑπετόπησαν τὸ θεῖον ἐναντιοῦσθαι
αὐτοῖς καὶ ἡθύμῃσαν, καὶ καταπτήξαντες φυγῆ τὴν σωτηρίαν πορίσασθαι cf. fr. 50, 2, 3

1 ἐν ἄλλοις] corruptum? 3 ἔστιν om. A 4 Ἀλπεων A, ἄλπιων BC^e.
— αἱ Ἄλπεις Dio semper, non τὰ Ἄλπεια ut i. a. Appianus Αἴνου A, Αἴμου
BC^e, Αἴνος Ptol. 2, 12, 1, Aenus Tac. hist. 3, 5, Itin. Ant. 236; 257—259

Fr. 47 cum Zon. cont. H. Haupt. annus indicatur quo Q. Fabius Maximus
Verrucossus fascies iterum gessit. Confuse Tzetzes. cf. quoque Plut. Marc. 3, 4,
Oros. 4, 13, 3.

6^b Βεροκόσσου B, βεροκίσσου A 9^a τοῦ om. A 11^a ἐν τῇ ἀγορᾷ]
Dio forum boarium memorasse putandus est 12^a γενέσθαι om. A 17 Ἰν-
σοῦβροι] ita Zonaras, cf. ad fr. 50, 4 18 ἐπήνεγκαν CA^e, προσήνεγκαν B.

καὶ ἐπιτυχόντες ὧν ἂν ὀρινηθῶσι πρῶτον ἐτοιμότερον πρὸς τὰ λοιπὰ χωροῦσιν, καὶ διαμαρτόντες ἐς πάντα ἀπαμβλύνονται, τὸ δὲ δὴ Γαλατικὸν πλέον τι ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους δέξυτατα μὲν ὧν ἂν ἐπιθυμήσωσιν ἀντικαμβάνονται καὶ ἐρρωμενέστατα τῶν προχωρούντων αὐτοῖς ἀντέχονται, ἂν δ' ἄρα τι καὶ βραχύτατον ἐπι- 5 συγκρούσωσιν, οὐδὲν οὐδ' ἐς τὰ λοιπὰ ἐλπίζουσι, πρόχειροι μὲν ἐπ' ἀνοίας πᾶν ὃ βούλονται προσδοκῆσαι, πρόχειροι δὲ ὑπὸ θυμοῦ

p. 164 3 πᾶν ὃ ἂν ἐγχειρίσονται | ἐπεξελεῖν ὄντες. καὶ ὀργῇ ἀκράτῳ καὶ ὀργῇ ἀπλήστῳ χρῶνται, καὶ δι' αὐτὰ οὔτε τι διαρκὲς ἐν αὐταῖς ἔχου- σιν (ἀδύνατον γὰρ ἔστιν ἐπὶ πολὺ τὸ προπετῶς θρασυνόμενον 10 ἀνταρκέσαι), κἂν ἅπαξ ἀλλοιωθῶσιν, οὔτ' ἀναλαβεῖν ἑαυτοὺς ἄλλως τε καὶ δέους τινὸς προσγενομένου δύνανται, καὶ ἐς ἀντίπαλον ἐκ- πλιξιν τῆς πρόσθεν ἀδεοῦς τόλμης καθίστανται· δι' ὀλίγον γὰρ πρὸς τὰ ἐναντιώτατα δέξυρόπως, ἅτε μηδὲν ἐκ τοῦ λογισμοῦ ἐχέγγυον ἐς μηδέτερον αὐτῶν παρεχόμενοι, φέρονται. M. 129 (p. 185). 15

4 ὅτι Αἰμίλιος τοὺς Ἰνσοῦμβρους νικήσας τὰ ἐπινίκια ἤγαγε, καὶ ἐν αὐτοῖς τοὺς πρώτους τῶν ἀλόντων ἐς τὸ Καπιτώλιον ὠπλισμέ-

2 διαμαρτόντες St., διαμαρτωντες (om. acc.) cod. 5 βραχύτατον Tafel., παχύτατον cod. ἐπισυγκρούσωσιν cod., προσκρούσωσιν? Bk. 8 ἐγχειρί- σονται Bk., ἐγχειρώσονται (forte ἐγχειρώσον αἰ) cod. ἀκράτῳ — ἀπλήστῳ Bk., ἀκράτως — ἀπλήστως cod. αὐταῖς edidi e cod., αὐτοῖς Mai, αὐτοῖς Bk. 11 ἀλλοιωθῶσιν] ἀλλοιόν τι πάθωσιν Madvig. inutiliter, cf. 65, 14, 3; fr. 40, 40 13 καθίστανται Mai. (coni.), καθίσταται cod. 15 αὐτῶν Mai (coni.), αὐτὸν cod. 16 Ἰνσοῦμβρους restitui e cod. Ita quoque fr. 58, 5, at Zonaras Ἰνσοῦβροι S, 20, 1. 3. 8. 9. Apud Polybium codices variant maxime inter Ἰνσοβρες et Ἰσομβρες, cf. St. Byz. s. v. Ἰνσόβαρες, ἔθνος Κελτικὸν πρὸς τῷ Πάδῳ, Πολύβιος.

[Zonaras 8, 20, 1—3 (2, 172, 3 sqq. B. = 2, 230, 5 sqq. D.)]

ἐπεχείρησαν. καὶ ὁ Ἰρρηῦλος αὐτοὺς κατεδίωξε, καὶ τοῖς ὀπισθοφυλα- κοῦσι προσμίξας ἠττήθη τε καὶ ἀπέθανεν· Αἰμίλιος δὲ λόφον τινὰ κατα- σχῶν ἠσύχαιεν. ἀντικατασχόντων δὲ καὶ τῶν Γαλατῶν ἕτερον, ἐπὶ τινὰς μὲν ἡμέρας ἡρέμουν, ἔπειτα οἱ μὲν ὀργῇ τοῦ γεγονότος, ἀσχημάτι 2 δὲ τῆς νίκης οἱ βάρβαροι, καταδρομόντες ἀπὸ τῶν μετεώρων συνέβησαν. 5 καὶ ἐπὶ πολὺ μὲν ἰσορροπῶς ἐμάχοντο, τέλος δ' οἱ Ῥωμαῖοι τῷ ἵππικῷ περισχόντες αὐτοὺς κατέκοψαν, καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτῶν εἶλον καὶ τὰ λάφυρα ἐκομίσαντο. καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς τῶν Βουόντων ἑ Αἰμίλιος ἐλυμήνατο, καὶ τὰ ἐπινίκια ἤγαγε, τοὺς τε πρώτους τῶν ἀλόντων ὠπλι- 10 σμένους ἐπὶ τὸ Καπιτώλιον ἀνεκόμισεν, ἐπισκόπτων αὐτοῖς ὡς ὁμοιο-

fr. 50, 1 3

1 ὃ om. A. 8 Βουόντων] cf. ad 8, 18, 2.

νοὺς ἀνεκόμεσεν ἐπισκόπων σφίσιν, ὅτι ὁμομοκότας αὐτοὺς ἤσθετο μὴ πρότερον τοὺς θάρακας ἀποδύσεσθαι πρὶν ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀναβῆναι. M. 130 (p. 186).

ὅτι εἴ τι τῶν ἐν ταῖς πανηγύρεσι νομιζομένων καὶ τὸ βραχύ-⁵¹
τατον ἡμαρτήθη, πάντως που καὶ δεύτερον καὶ τρίτον ἐπὶ πλείον
5 τε ἔτι, μέχρι περ καὶ ἀμέμπτως πάντα γεγονῆναι σφίσιν ἔδοξεν,
μῶ γέ τινη ἡμέρᾳ ἀνεωρτάζετο. M. 131 (ib.).

οὓς καὶ Ἰνσοβροσ φησίν. Idem Ἰνσοβροί, ἔθνος Ἰταλικόν, Πολύβιος 15'. Prae-
terea Ἰνσομβρες (forma a Hultsch. recepta) 2, 34. 35; 3, 40. 60. Ἰνσοβροί
Strabo 5, 1, 6 p. 212. 213; 5, 1, 10 p. 216; 7, 1, 5 p. 292 (συμβροί 5, 1, 9
p. 216; συμβροίους 5, 1, 12 p. 218), Ἰνσομβρες Plut. Marc. 3. 4 sed Ἰνσομβροί
c. 6, *Insubres* Latine.

1 ἐπισκόπων Mai., ἐπισκόπων cod. ὁμομοκότας Bk., ὁμομοκότας
cod. 3 ἀναβῆναι] ἀναβ evanuit.

4 ad hoc fragmentum, quod de ludorum instauratione agit nondum qui de
hac re scripserunt satis animum attenderunt. cf. Ritschl. *Parerg.* p. XXIII sqq.
et 306 sqq., Marq. *Staatsverw.* 3², 455 6 ἀνεωρτάζετο Bk., ἀνεορτάζετο cod.

[Zonaras 8, 20, 3—5 (2, 172, 14 sqq. B. = 2, 280, 19 sqq. D.)]

κόσι μὴ πρότερον τοὺς θάρακας ἀποδύσεσθαι πρὶν ἀνελεθεῖν εἰς τὸ Καπι-
τώλιον. ἐκ δὲ τούτου τήν τε τῶν Βοουίων ἅπασαν προσεκτήσαντο καὶ
τὸν Ἡριδανὸν τότε πρῶτον ἐπὶ τοὺς Ἰνσοβροσ διέβησαν καὶ τὴν γῶραν
αὐτῶν ἐπέροθον.

5 Τεράτων δ' ἐν τούτῳ γενομένων ἐς μέγα δέος οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ 4 a. n. 531
κατέστησαν. ποταμός τε γὰρ ἐν τῷ Πικηνῷ αἰματώδης ἐρρῦη καὶ τῇ (223)
Τυρσηνίδι καίεσθαι τοῦ οὐρανοῦ πολὺ ἔδοξε, καὶ ἐν τῷ Ἀρμίνῳ φῶς
νύκτωρ ἡμέρᾳ προσεοικὸς ἔλαμψε, καὶ πολλαχόθι τῆς Ἰταλίας τρεῖς σε-
λῆναι νυκτὸς ἐφαντάσθησαν, καὶ τῇ ἀγορᾷ γυψὶ ἐφ' ἡμέρας πλείονας
10 ἐνιδρούθη. διὰ τε γοῦν τὰ τέρατα ταῦτα καὶ ὅτι τινὲς παρανόμως ἔλεγον 5
τοὺς ὑπάτους ἀρεθῆναι, μετεπέμψαντο αὐτοὺς. δεξιόμενοι δὲ τὰ γράμ-
ματα οἱ ὑπάτοι οὐκ εὐθύς αὐτὰ ἀνέγνων, ἄρτι πρὸς πόλεμον καθιστά-
μενοι, ἀλλὰ προσμυβιζόντες ἐκράτησαν. μετὰ δὲ τὴν μάχην ἀναγρω-

3 Ἡριδανὸν BA^c, ἱριδανὸν C. Dio Graeco more *Pudum* Ἡριδανὸν appel-
litavit Ἰνσούβροσ A^c, ἰσούβροσ BC 6 Πικηνῷ Dind., πικινῷ BA^c, πυ-
κινῷ C. τὸ Πικηνόν more Latino Dio fr. 107; 43, 51, 4, ἡ Πικεντίην Pol. 2,
21, 7, Strab. 5 p. 227—242 passim, Suid. s. v., ἡ Πικηνίτις App. b. c. 1, 80,
117; 2, 2; 3, 66. 72. 93. (cf. 94), ἡ Πικηνίς Plut. Marc. 4, 1; Crass. 10, 1; Pomp.
6, 1, cf. Πικεντικόν(?) St. Byz. s. v. Ὀμβροίκοι. Vide ad fr. 98, 3 8 τρεῖς
σελῆναι νυκτὸς BA^c, νυκτὸς τρεῖς σελῆναι C 9 γυψ BA^c, γυψ C 10 παρα-
νόμως BC^c, παραλόγως A.

[Zonaras 8, 20, 5—10 (2, 173, 5 sqq. B. = 2, 231, 5 sqq. D.)]

σθείσης τῆς ἐπιστολῆς ὁ μὲν Φούριος ἐτόιμως ἐπέθετο, ὁ δὲ γε Φλα-
μίνιος ἐπαιρούμενος τῇ νίκῃ τὴν τε αἴρεσιν αὐτῶν ἀπεδείκνυ δι' αὐτῆς
ὄρθῶς ἔχουσαν καὶ διὰ τὸν πρὸς αὐτὸν φθόνον ἐνέκειτο καὶ τοῦ θεοῦ
6 τοὺς δυνατοὺς καταψεύδεσθαι. οὐτ' οὖν ἀπαναστῆναι πρὶν τὸ πᾶν κατα-
στήσασθαι ἤθελε καὶ διδάξειν καὶ τοὺς οἴκοι ἔφη μήτ' ὄρουσι μήτ' 5
ἄλλῳ δὴ τινι τοιοῦτῳ προσέχοντας ἀπατᾶσθαι. καὶ ὁ μὲν κατὰ χώραν
μένειν ἤθελε καὶ τὸν συνάρχοντα κατέχειν ἐπειράτο, Φούριος δ' οὐκ
ἐπέθετο. τῶν δὲ μετὰ τοῦ Φλαμινίου μελλόντων καταλειφθῆσθαι
φοβηθέντων μὴ μονωθέντες πάθωσι τι παρὰ τῶν ἐναντίων, καὶ δεηθέν-
7 των ἡμέρας τινὰς προσμείναι, ἐπέσθη, οὐ μέντοι καὶ ἔργου ἤπλατο. Φλα- 10
μίνιος δὲ περιουσιῶν τὴν χώραν ἔτεμνε καὶ ἐρύματά τινα κατεστρέψατο,
τά τε λάφυρα πάντα τοῖς στρατιώταις, θεραπεύων αὐτοὺς, ἐχαρίσατο.
ὁπὲ δ' οἴκαδε ἐπανελθόντες ὑπὸ μὲν τῆς γερουσίας αἰτίαν τῆς ἀπειθείας
ἔσχον, (διὰ γὰρ τὴν πρὸς τὸν Φλαμίνιον ὀργὴν ἠτίμασαν καὶ τὸν Φού-
ριον), τὸ δὲ πλεῖθος ἀντιφιλονεικῆσαν ὑπὲρ τοῦ Φλαμινίου ἐψηφίσαντο 15
τὰ νικητήρια. καὶ ἀγαγόντες αὐτὰ ἐξέστησαν τῆς ἀρχῆς.

a. u. 532 B
(222)

Ἔτεροι δὲ ὕπατοι Κλαύδιος Μάρκελλος καὶ Γναῖος Σκιπίων ἀνθι-
ροθέεντες ἐστράτευσαν ἐπὶ τοὺς Ἰνσούβρους· εἰρήνην γὰρ αὐτοῖς αἰτήσασιν
οὐκ ἐψηφίσαντο. καὶ ἄμφω μὲν πρῶτον πολεμοῦντες τὰ πλείω ἐκράτουν,
9 ἔπειτα τὴν συμμαχίδα λεηλατουμένην μαθόντες διηρέθησαν. καὶ Μάρ- 20
κελλος μὲν ἐπὶ τοὺς ληξομένους τὴν σύμμαχον διὰ τάξεων ἐλθὼν οὐ
κατέλαβε σφᾶς ἐκεί, φεύγοντας δ' ἐπεδίωξε καὶ ὑποστάντας ἐνίκησε.
Σκιπίων δὲ κατὰ χώραν μείνας Ἀκέρας ἐπολιόρκει, καὶ λαβὼν αὐτὰς
ὀρμητήριον τοῦ πολέμου πεποιήκεν, οὕσας ἐπικαίρους καὶ εὐερκεῖς. κἄν-
τεῦθεν ὀρμώμενοι τό τε Μεδιόλανον καὶ κωμόπολιν ἐτέραν ἐχειροῦσαντο. 25
ἀλλόντων δὲ τούτων καὶ οἱ λοιποὶ Ἰνσούβροι ὠμολόγησαν αὐτοῖς, χρή-
ματα καὶ μέρος τῆς γῆς δόντες.

a. u. 533
(221) 10

Εἶτα Πούπλιός τε Κορνήλιος καὶ Μάρκος Μινουίκιος ἐπ' Ἰστρου

1 ἐπιστολῆς BA^c, ἐπιβολῆς C 1. 7. 14 Φούριος (ov) BA, φορούριος (ov) C^c
4 καταστήσασθαι A, καταστήσασθαι BC^c 6 τοιοῦτῳ προσέχοντας BA,
προσέχοντας τοιοῦτῳ C, προσέχοντας c 21 τὴν σύμμαχον CA^c, τῶν συμ-
μάχων B διὰ τάξεων CA^c, διὰ τάξεος B 23 Ἀκέρας CA^c, om. B. *Acerrae*
Latine, *Άχερραι* Pol. 2, 34 (Steph. Byz. s. v.), Strab. 5, 4, 8 p. 247; 5, 4, 11
p. 249, App. b. c. 1, 42 (ter). 45, et *Άχερρανοι Lib.* 63, sed *Άχερραι* Plut. *Marc.*
6, 2. 3 et ita, puto, Dio 25 *Μεδιόλανον*] de formis *Mediolanum* *Medio-*
lanum cf. C. I. L. 5, p. 633 sq. Dio etiam 73, 11, 2 *Μεδιόλανον*, ut impera-
toria aetate dicebant 28 ἐπ' Ἰστρου] ἐπ' Ἰστρου] Val. et ita scripsisse credo
Dionem, cf. Eutr. 3, 7 (unde Ioann. Antioch. fr. 51), Oros. 4, 13, 16; an Zonaras
propter sequens πολλὰ τῶν ἐκεῖ ἐθνῶν mihi dubium. Incolae Histriae (*Ἰστρία*
Graece) *Ἰστροι* vocantur saepissime inde ab Hecataeo (cf. St. Byz. s. v. *Ἰστρία*),

ὅτι Δημήτριος ἐκ τε τῆς τοῦ Πίννου ἐπιτροπέυσεως καὶ ἐκ 53 a. u. 595
 τοῦ τὴν μητέρα αὐτοῦ Τριτεύταν τῆς Τεύτας ἀποθανούσης γῆμαι a. u. (219)
 ἐπαρθεὶς τοῖς τε ἐπιχωρίοις ἐπαχθῆς ἦν καὶ τὰ τῶν πλησιοτόκων
 ἐκακούργει. καὶ ἐδόκει γὰρ τῇ τῶν Ῥωμαίων φιλίᾳ ἀποχωρῶμενος
 5 ἀδικεῖν αὐτοῖς, αἰσθόμενοι τοῦτο μετεπέμψαντο αὐτόν. ὡς δὲ οὐχ
 ὑπήκουσεν, ἀλλὰ καὶ τῆς συμμαχίδος σφῶν ἤπτετο, ἐστράτευσαν
 ἐπ' αὐτόν ἐν τῇ Ἴσση ὄντα. | V. 30 (p. 593).

f. 169 r

Fr. 52 vide p. 190.

2 Τριτεύταν] s. acc. cod. 5 μετεπέμψαντο Val., μετεπέμματο cod.

[Zonaras 8, 20, 10—13 (2, 174, 14 sqq. B. = 2, 232, 11 sqq. D.)]

ἐστράτευσαν, καὶ πολλὰ τῶν ἐκείνῳ ἐθνῶν τὰ μὲν πολέμῳ, τὰ δὲ ὁμολο-
 γίαις ὑπέταξαν. Λούκιος δὲ Οὐετούριος καὶ Γάιος Λουτάτιος ἦλθον a. u. 591
 μέχρι τῶν Ἰλλυριῶν, ἄνευ δὲ μάχης πολλοὺς ὤκλεισαντο. ὁ μὲντοι τῶν 11
 Σαρδιαίων ἀρχὼν Δημήτριος, ὡς ἄνω ποῦ εἰρηται, τοῖς ἐπιχωρίοις ἐπαχθῆς
 5 ἦν καὶ τὰ τῶν πλησιοτόκων ἐκακούργει καὶ ἐδόκει τῇ Ῥωμαίων φιλίᾳ
 ἀποχωρῶμενος ἀδικεῖν. αἰσθόμενοι δὲ τοῦτο οἱ ὕπατοι Διμήτριος Παῦλος
 καὶ Μάρκος Λιούσιος μετεπέμψαντο αὐτόν. ὡς δ' οὐχ ὑπήκουσεν, ἀλλὰ
 καὶ τῆς συμμαχίδος σφῶν ἤπτετο, ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτόν ἐν τῇ Ἴσση
 ὄντα. καὶ προμαθόντες ὅτι ὑφάρμει ποῦ τῶν κατάρσεων, μέρος τῶν
 10 νεῶν εἰς τὰ ἐπὶ θάλατρα τῆς νήσου προσμύζαι ἐπεμψαν. καὶ τούτου 12
 τῶν Ἰλλυριῶν ἐπ' ἐκείνους ὡς καὶ μόνους ὄντας τραπομένων, αὐτοὶ κατὰ
 σχολὴν προσπλεύσαντες ἐν ἐπιτηδείῳ τε ἐστρατοπεδεύσαντο καὶ προσ-
 πεσόντας σφίσιν ἀθημερὸν τοὺς ἐπιχωρίους ὁρῆσθαι τῆς ἀπάτης ἀπεώσαντο.
 τοῦ δὲ Δημητρίου ἐς Φάρον ἐτέραν νήσον διαφυγόντος, καὶ ἐπ' ἐκείνην 13
 15 ἐπλευσαν καὶ τῶν ἀντικαταστάντων ἐκράτησαν καὶ τὴν πόλιν ἐκ προ-
 δοσίας εἶλον, τοῦ Δημητρίου διαδράντος. ὡς τότε μὲν εἰς Μακεδονίαν
 μετὰ πολλῶν χρημάτων πρὸς Φίλιππον τὸν βασιλέα αὐτῆς ἐλθὼν ὑπ'
 ἐκείνου μὲν οὐκ ἐξεδόθη, πρὸς δὲ τοὺς Ἰλλυριοὺς ἐπανελθὼν συνελήφθη
 ὑπὸ Ῥωμαίων καὶ ἐδικαιώθη.

et Ἴστριοι (St. Byz. l. l.). Ἴστριοῖς et Ἴστριανοὶ incolae sunt Istri oppidi ad
 Pontum siti, cf. ad Dionis 38, 10, 3.

2 Λουτάτιος Pinder., λουτάτος BCA^c 4 Σαρδιαίων] cf. ad fr. 49, 2
 7 Λιούσιος BA^c, μιλούσιος C 10 νεῶν BC^c, νηῶν A 18 συνελήφθη ἴπο
 Ῥωμαίων BA^c, ἐπὸ Ῥωμαίων συνελήφθη C.

RELIQUIAE LIBRI XIII.

[Zonaras 8, 21, 1—4 (2, 175, 13 sqq. B. = 2, 233, 7 sqq. D.)]

21. Τῷ δ' ἐχομένῳ ἔπει περιφανῶς οἱ Ῥωμαῖοι τοῖς Καρχηδονίοις ἐξε-
 πολεμώθησαν, καὶ ὁ πόλεμος οὗτος τῷ μὲν χρόνῳ πολὺ ἐλάσσων τοῦ
 προτέρου συμβέβηκε, τοῖς δ' ἔργοις τοῖς τε παθήμασι καὶ μείζων καὶ
 γαλεπώτερος. ἐπῆρε δὲ τοῦτον μάλιστα ὁ Ἀννίβας στραταρχῶν τῶν
 2 Καρχηδονίων. ὁ δ' Ἀννίβας οὗτος παῖς τοῦ Ἀμίλικου τοῦ Βαρχίδου ἐγένε- 5
 νετο, καὶ ἐκ παίδων εὐθύς ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους ἠσκήθη. πάντας γὰρ
 τοὺς υἱεῖς ὁ Ἀμίλικος ὡσπερ τινὰς σκύμνους ἐπ' αὐτούς τρέφειν ἔλεγεν,
 ἐκείνων δὲ πολὺ τῇ φύσει προφέροντα ὄρων καὶ ὥρκοσε πολεμήσειν αὐ-
 τοῖς καὶ διὰ τοῦτο τὰ τε ἄλλα καὶ τὰ πολέμια ἐπι μᾶλλον αὐτὸν ἐξε-
 δίδασκε, πεντεκαιδεκέτη ὄντα· ὅθεν οὐκ ἠδυνήθη θανάτῳ αὐτῷ τοῦ 10
 3 πατρὸς τὴν στρατηγίαν διαδέξασθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀσδρούβας ἐτελεύτησεν,
 οὐκέτι ἐμέλλησεν, ἕξ τότε καὶ εἰκοσιν ἐτῶν γεγονώς, ἀλλὰ τό τε στρα-
 τευμα ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ αὐτίκα προκατέλαβε καὶ στρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν ἀνα-
 δειγθεὶς διωκίσαστο καὶ παρὰ τῶν οἴκῳ τελῶν βεβαιωθῆναι αὐτῷ τὴν 15
 ἡγεμονίαν. πράξας δὲ ταῦτα προσάσσεως εὐπρεποῦς ἐδίδετο εἰς τὴν κατὰ
 Ῥωμαίων ἐρμῆν, καὶ ταύτην ἐποιήσαστο τοὺς ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ Ζακυνθίους.
 4 οὗτοι γὰρ οὐ πόρρω τοῦ ποταμοῦ οἰκοῦντες τοῦ Ἰβηρος, ἄνω τῆς θα-
 λάσσης βραχύ, τοῖς Ῥωμαίοις προσέκειντο, ἀγκυῖνοι καὶ ἐπίμων αὐτοῖς
 καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς Καρχηδονίους συνθήμας ἐξαίρετους ἐπεποιήσασαν.
 διὰ ταῦτ' οὖν ὁ Ἀννίβας πόλεμον ἤρατο πρὸς αὐτούς, εἰδὼς ὅτι ἡ 20

1 ἐχομένῳ C, ἐρχομένῳ BA^c 4 στραταρχῶν] στρατηγῶν Melber. de conii.
 (nam etiam A habet στραταρχῶν) iniuria 5 Βαρχίδου] cf. ad 8, 10, 6 7 υἱεῖς
 CA^c, υἱὸς B 10 πεντεκαιδεκέτη BC, πεντεκαιδεκαέτη A^c 12 ἕξ τότε καὶ
 εἰκοσιν ἐτῶν CA, ἕξ καὶ εἰκοσιν ἐτῶν τότε B^c 13 προκατέλαβε A, προσ-
 κατέλαβε BC^c 15 προσάσσεως BA^c, πράξεως C 16 Ζακυνθίους] Ζάκυνθος
 et Ζακύνθιοι Zonaras ut Nic. Dam. fr. 12, 3 et Steph. Byz. s. v., Ζάκυνθα et
 Ζακυνθαῖοι Polybius, Appianus, Diodorus (25, 15), Σάγοντος Steph. Byz. s. v., cf. C. I.
 L. 2, p. 511 17 τῆς θαλάσσης BC^c, τῇ θαλάσῃ A.

[Zonaras 8, 21, 4—8 (2, 176, 14 sqq. B. = 2, 234, 4 sqq. D.)]

ἐπικουρήσουσιν οἱ Ῥωμαῖοι τοῖς Ζακυνθίοις ἢ καὶ τι παθοῦσι τιμωρή-
σουσι. διὰ τε οὖν ταῦτα καὶ ὅτι καὶ μέγαν πλοῦτον κερτῆσθαι αὐτοὺς
ἐγίνωσκεν, οὗ καὶ μάλιστα ἐγχεῖ, καὶ δι' ἕτερα αἴτια κατὰ Ῥωμαίων
αὐτῷ συμβαλλόμενα τοῖς Ζακυνθίοις ἐπέθετο.

5 Ἡ δ' Ἰβηρία, ἐν ἣ ὁι Ζακύνθιοι οἰκοῦσι, καὶ ἡ προσεχῆς αὐτῇ 5
πᾶσα ἐν τε τῇ Εὐρώπῃ πρὸς δυσμὰς ἐστὶ καὶ ἐπὶ πολὺ μὲν παρὰ τὴν
ἕσω θάλασσαν καὶ παρὰ τὰς Ἡρακλείους στήλας τὸν τε Ὠκεανὸν αὐτὸν
προήκει, καὶ προσέτι καὶ τὴν ἡπειρον τὴν ἄνω διὰ πλείστου μέγρι τοῦ
Πυρηναίου νέμεται. τὸ γὰρ ὄρος 6

10 τοῦτο ἐκ τῆς θαλάσσης τῆς πάλαι
μὲν Βεβρυκῶν ὕστερον δὲ Ναρ- 56, 2
βωνησίων ἀρξάμενον ἐς τὴν ἕξω
τὴν μεγάλην διατείνει, πολλὰ μὲν
ἐντὸς αὐτοῦ καὶ σύμμικτα ἔθνη
15 ἔχον, πᾶσαν δὲ τὴν Ἰβηρίαν ἀπὸ
τῆς προσοίκου Γαλατίας ἀφορίζον.

Δίων δὲ Κοκκιειανὸς τοὺς Ναρ- 56, 2
βωνησίους Βέβρυκας λέγει, γράφων
οὕτω "τῶν πάλαι μὲν Βεβρυκῶν
νῦν δὲ Ναρβωνησίων ἐστὶ τὸ Πυ-
ρήναιον ὄρος. τὸ δὲ ὄρος τοῦτο
χωρίζει Ἰβηρίαν καὶ Γαλατίαν."
Tzetz. in Lycophr. Alex. 516.

οὔτε δ' ὁμόφωνοι ἦσαν οὔτε κοινῇ ἐπολιτεῦντο. ὅθεν οὐδὲ εἰς ἓν ὄνομα
ἐτέλουν· οἱ μὲν γὰρ Ῥωμαῖοι Ἰσπανούς, οἱ δ' Ἕλληνας Ἰβηρας ἀπὸ τοῦ
ποταμοῦ Ἰβηρος αὐτοὺς ἐπεκάλεσαν.

20 Οἱ μὲν οὖν Ζακύνθιοι οὗτοι ἐπολιορκοῦντο, καὶ ἐπεμφαν πρὸς τοὺς 7
περισίτους καὶ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἐπικουρίας δεόμενοι. ἀλλὰ τοὺς μὲν
ὁ Ἀννίβας ἐκόλυσεν, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πρέσβεις πρὸς ἐκείνον πέμψαντες μὴ
πελάζειν τοῖς Ζακυνθίοις ἐκέλευον, καὶ εἰ μὴ πείθοντο, ἐς τὴν Καρχηδόνα
πλεῦσαι εὐθύς καὶ κατηγορήσθαι αὐτοῦ ἐπηδείψαν. ὁ δ' Ἀννίβας ἐκ 8

2 οὖν BA^c, γοῦν C καὶ (alterum) om. A 3 κατὰ CA, καὶ κατὰ B^c

9 τοῦ Πυρηναίου] Graece dicitur Πυρήνη, Πυρηναία (ὄρη), Πυρηναῖον (ὄρος),
Latine Pyrene (poet.) Pyrenaei (montes) Pyrenaeus (mons), Dio semper forma
τὸ Πυρηναῖον usus est fr. 57, 53; 41, 20, 2 et 24, 3; 53, 25, 2, Zon. 8, 23, 1;
9, 11, 4. Scholium Tzetzae (fr. 56, 2), quo Dionis verba multo minus integre
servata sunt quam apud Zonaram, cum eo contulit iam Valesius 11^b γράφων
A, λέγων B 11^a Βεβρυκῶν] Βέβρυκες Anon. ([Scymn.]) *orb. descr.* 201, St.
Byz. p. 161, 6 M., *Bebrycis* (gen. sing.) et *Bebrycius* (adi.), Sil. It. 3, 423. 420;
15, 497, cf. *Berybraces* Avien. *or. mar.* 485 et Muellenh. *D. A.* 1, 166 sq. —
Ceterum Tzetz. ad Lycophr. 1305 Βέβρυκες, ἔθνος Γαλατῶν, μεταξὺ Πυρήνης
καὶ Κερωνίων [Κεμμένων Letronne et Ukert] ὄρων καὶ Ἰβηρίας κείμενον, οἱ
καλοῦνται Ναρβωνήσιοι num praeter ultima e Dione fluxerint dubitandum vide-
tur 12^a Ναρβωνησίων] cf. ad fr. 56, 1 15^b Γαλατίαν A, Γαλάτας B
16^a τῆς προσοίκου Γαλατίας BC^c, τοῦ προσήκου γαλάταις A 19 ποταμοῦ
om. C (sed ποταμοῦ τοῦ (ut habet c) add. in marg. a m²) ἐπεκάλεσαν BC^c,
ἀπεκάλεσαν A.

52 ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι τὰ τοῦ πολέμου ἴγμαζον καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους

Fr. 52 agere de statu Romanorum initio belli Hannibali Maius iam vidit.

[Zonaras S, 21, S—22, 1 (2, 177, 16 sqq. B. = 2, 234, 32 sqq. D.)]

τῶν ἐπιχωρίων πέμψας τινὰς ὡς εὐνοίαν τηροῦντας τοῖς πρέσβεσιν ἦδη
 πλησίον οὓσι παρεσκευάσε λέγειν αὐτοῖς μὴ παρῆναι τὸν στρατηγόν,
 πόρρω που ἐς ἀγνωστα χωρία ἀποδημήσαντα. καὶ παρήγουν ἀπαλλα-
 γῆναι ὡς τάχιστα, πρὶν καταγγελθεῖεν ὡς πάρεσιν, ἵνα μὴ διὰ τὴν
 9 ἀναρχίαν, τοῦ στρατηγοῦ μὴ παρόντος, ἀπόλωνται. οἱ μὲν οὖν πιστεύ- 5
 σαντες αὐτοῖς εἰς τὴν Καρχηδῶνα ἀπήσαν· γενομένης δὲ ἐκκλησίας οἱ
 μὲν τῶν Καρχηδονίων εἰρήνην ἄγειν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους συνεβούλευον,
 οἱ δὲ τῷ Ἀννίβῃ προσκείμενοι τοὺς μὲν Ζακυνθίους ἀδικεῖν, τοὺς δὲ
 Ῥωμαίους τὰ μηδὲν σφίσι προσήκοντα πολυπραγμονεῖν ἔλεγον. καὶ τέλος
 ἐπεκράτησαν οἱ πολεμῆσαι σφᾶς ἀναπέιθοντες. 10

10 Ἐν τούτῳ δὲ ὁ Ἀννίβας σπουδῇ τὰς προσβολὰς τῆς τειχομαχίας
 ἐποιεῖτο. πολλῶν δὲ πιπτόντων καὶ πλειόνων τιτρωσκαμένων ἐκ τῶν
 τοῦ Ἀννίβου, καὶ ποτε τῶν Καρχηδονίων κατασεισάντων τι τοῦ περι-
 βόλου καὶ κατὰ τὸ ἔγγημα εἰσελθεῖν τολμήσαντων, ἐπεξέδραμον οἱ Ζα-
 κύνθιοι καὶ ἀπεσόβησαν σφᾶς· ὅθεν αὐτοὶ μὲν ἐπερρώσθησαν, οἱ Καρχη-
 15 δόνιοι δὲ ἐνέδοσαν ἀθυμήσαντες. οὐκ ἀπανεστήσαν δὲ πρὶν τὴν πόλιν
 εἰλεῖν, καίτοι ἐπ' ὄργισον μῆνα τῆς πολιορκίας παρακαθείστη· ἐν οἷς ἄλλα
 11 τε πολλὰ συνήγρηθη καὶ ἄτοπα καὶ ὁ Ἀννίβας δεινῶς ἐτρώθη. ἦλθ δὲ
 οὕτως. μηχάνημα τῷ τείχει προσήγαγον πολὺ τε αὐτοῦ ὑπερβαῖον καὶ
 ὀπίστας τοὺς μὲν ἐμφρανεῖς ἔχον, τοὺς δὲ λανθάνοντας. τῶν οὖν Ζακυν-
 20 θίων τοῖς ὄρωμένοις ὡς μόνοις οὓσι μαχόμενων ἐρωμενέστερον, οἱ κεκρυμ-
 μένοι τὸ τεῖχος ὑπορύξαντες εἰσεβύβησαντο καὶ ἐνδον ἐγένοντο. τῷ γοῦν
 παραδόξῳ οἱ Ζακύνθιοι ἐκπλαγέντες εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνέδραμον, καὶ
 12 εἰς λόγους ἦλθον, εἰ πως ἐπιεικεῖ τινη ὁμολογίᾳ περισωθεῖεν. ὡς δ'
 οὐδὲν ὁ Ἀννίβας προέσχετο μέτριον οὐδέ τις αὐτοῖς ὠφέλεια πρὸς τῶν 25
 Ῥωμαίων ἐγένετο, ἐπισχεθῆναι τὰς προσβολὰς ἐξήτήσαντο, ὡς τι περὶ
 τῶν κατὰ σφᾶς βουλευσόμενοι· κἀν τούτῳ τὰ τιμώτατα συμφορήσαντες
 τῶν χρημάτων ἐς πῦρ ἐνέβαλον, καὶ οἱ μὲν ἀπόμαχοι διεχειρίσαντο ἐαυ-
 τοὺς, οἱ δ' ἐν ἡλικίᾳ ἀθρόοι πρὸς τοὺς ἐναντίους ὠρμήσαν καὶ προθύ-
 μως ἀγωνιζόμενοι κατακόπησαν. 30

22. Καὶ δι' αὐτοὺς οἱ τε Ῥωμαῖοι καὶ οἱ Καρχηδόνιοι ἐπολέμησαν.

1 τινὰς om. A 2 παρεσκευάσε CA^c, παρεσκευάσε B 10 ἐπεκρά-
 τησαν BC^c, ἐκράτησαν A 16 ἀπανεστήσαν scripsi e BCA, ἀπέστησαν c
 πρὶν τὴν πόλιν BC^c, τὴν πόλιν πρὶν A 18 καὶ ἄτοπα CB^c, ἄτοπα A
 22 ἐπορεύσαντες BC^c, ἐπορεύσαντες A 25 ἐνέβαλον A^c, ἐνέβαλον B, ἐβαλον C
 31 τε om. A.

ὁμοιοῖα ἀκριβῶς ἐχρῶντο, ὅσθ' ἄπερ τοῖς πολλοῖς ἐκ μὲν ἀγρότων
 εὐπραγίας ἐς θάρασος, ἐκ δὲ ἰσχυροῦ δέους ἐς ἐπιεικίαν φέρει,
 ταῦτά τε αὐτοῖς τότε διαλλαγῆναι· ὅσθ' ἐπὶ πλεῖον εὐτύχησαν,
 ἐπὶ μᾶλλον ἐσωφρόνησαν, τὸ μὲν θάρασος, οὗ τὸ ἀνδρεῖον μετέχει,
 5 πρὸς τοὺς ἀντιπάλους ἐνδεικνύμενοι, τὸ δὲ ἐπιεικὲς οὗ κο(ι)ν(ωνεῖ
 ἦ) εὐψυχία, κατ' ἀλλήλους παρεχόμενοι· τὴν τε γὰρ ἰσχὴν πρὸς 2
 μειριότητα ἀκινδύνου ἐξουσίαν καὶ τὸ κόσμιον πρὸς ἀνδρείας
 ἀληθοῦς κτῆσιν ἐλάμβανον, μήτε τὴν εὐπραγίαν ἐς ὕβριν μήτε τὴν
 ἐπιεικίαν ἐς δειλίαν ἐξάγοντες. οὕτω μὲν γὰρ τό τε σωφρονοῦν
 10 ἐξ ἀνδρείας καὶ τὸ θάρσος ἐκ θάρασος φθείρεσθαι, ἐκείνως δὲ
 τὸ μέτριον ὑπ' ἀνδρείας ἀσφαλέστερον καὶ τὸ εὐτυχοῦν ὑπ' εὐτα-
 ξίας βεβαιότερον γίγνεσθαι ἐνόμιζον. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ μάλιστα
 τοὺς τε προσπεσόντας σφίσι πολέμους κράτιστα διήνεγκαν καὶ
 τὰ σφέτερα τὰ τε τῶν συμμάχων ἄριστα ἐπολίτευσαν. M. 132
 15 (p. 186) et ὅσθ' — ἐνόμιζον Max. Conf. Flor. (cod. Paris. 1169 f. 26^v).

ὅτι ὅσοι ἐντὸς τῶν Ἄλπεων ἐνέμοντο τοῖς Καρχηδονίοις συν- 54
 επανέστησαν, οὐκ ὅτι τοὺς Καρχηδονίους ἀντὶ τῶν Ῥωμαίων ἤγε-

Unde post fr. 53 collocavit Melber., iure ut videtur, quamquam bellum cum De-
 metrio gestum etiam post haec narrari potuit, cf. Pol. 3, 16. At enarratio rerum
 Liviana Melberi opinioni favet, cf. *per.* 20.

4 ἐπὶ μᾶλλον palimps., μᾶλλον Par. 5 οὗ κο(ι)ν(ωνεῖ ἦ) εὐψυχία] Kuebleri coniecturam (*Rh. Mus.* 46, 324) ne in textum reciperem a me impetrare non potui (quamquam non omnino certa est atque coll. 74, 5, 6 οὗ μετα-
 λαμβάνει ἢ εὐψυχία conciere possis), cf. quod statim sequitur μήτε τὴν ἐπι-
 εικίαν ἐς δειλίαν ἐξάγοντες. vocem εὐψυχία a Thucydide Dio mutuatus est, οὐκ ἐν εὐψυχία palimps. et Par., οὗ κ . . . ἐν εὐτυχία Bk., οὗ κ(οσμότης) vel κ(όσμος) ἐν εὐτυχία v. Herw. 7 ἀκινδύνου scripsi, ἀκινδύνον Par., om. palimps. 9 δειλίαν palimps., δουλείαν Par. τό τε σωφρονοῦν Par. ut coni. Bk., τότε ἐσωφρόνονον palimps. 10 θάρασος mihi suspectum, exspectes syno-
 nymum ἐπιεικείας, δέους? Polak.

Fr. 53 vide p. 187.

Fr. 54. Hannibalis mores post res ad Saguntum gestas cum in eo esset ut bellum Italiae inferret, Dionem descripsisse puto. Id ut credam ideo potissimum adducor quod fr. 54 initium eo demum narrationis loco recte dici potuisse videtur. Etiam Zon. c. 22 in. huic opinioni quodammodo favet. Quare fr. 54 hic collocavi.

16 Ἄλπεων Mai. (coni.), ἄλσεων cod. — cf. ad Zon. 8, 19, 8

[Zonaras 8, 22, 1 (2, 179, 7 sq. B. = 2, 236, 10 sq. D.)]

ἰ γὰρ Ἀννίβας καὶ συμμάχους συχνοὺς προσλαβὼν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἤπειρατο. cf. fr. 54. 1

p. 139 μόνως ἀνθροῦντο, ἀλλ' ὅτι τὸ μὲν ἄρχον σφῶν ἐμίσουν, | τὸ δὲ ἀπείρατον ἡγάπων. ἐκ πάντων μὲν δὴ (τῶν) τότε ἐθνῶν σύμμαχοι τοῖς Καρχηδονίοις ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους ὑπῆρξαν· πρὸς ἀπαντας δ' ὡς εἰπεῖν αὐτοὺς ἰσοστάσιος δ' Ἀντίβας ἐγένετο· συνειναί τε γὰρ οὕτως καὶ ἐκφροντίσαι πάνθ' ὅσα ἐνεθυμείτο τάχιστα ἐδύνατο· 5 καίτοι πέφηνεν ὡς πληθεῖ τὸ μὲν βέβαιον ἐκ βραδυτῆτος τὸ δὲ 2 οὕροσον ἐκ τάχους διανοίας ὑπάρχειν. κ...ωτατος τε γὰρ ἐκ τοῦ ὑπογνώτατου καὶ διαρκέστατος ἐς τὸ φερεγγυώτατον ἦν· τὸ τε αἰεὶ παρὸν ἀσφαλῶς διετίθετο καὶ τὸ μέλλον ἰσχυρῶς προενόει, βουλευτῆς τε τοῦ συνηθούς ἰκανώτατος καὶ εἰκαστῆς τοῦ παρα- 10 δόξου ἀκριβέστατος γενόμενος, ἀφ' ὧν τό τε ἤδη προσπίπτόν οἱ ἐτοιμώτατα καὶ δι' ἐλαχίστου καθίστατο, καὶ τὸ μέλλον ἐκ πολλοῦ 3 τοῖς λογισμοῖς προλαμβάνων ὡς καὶ παρὸν διεσκόπει. καὶ τούτου καὶ τοῖς καιροῖς ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπων καὶ τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις ἐγήρμιζεν, ἅτε καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ τό τε ὑπάρχον καὶ τὸ 15 ἐλπίζομενον ποιούμενος. ἐδύνατο δὲ ταῦθ' οὕτω πράττειν, | ὅτι πρὸς τῇ τῆς φύσεως ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ πολλῇ μὲν Φοινικικῇ κατὰ τὸ πατριον πολλῇ δὲ καὶ Ἑλληνικῇ ἤσκητο, καὶ προσέτι καὶ μαντικῆς τῆς διὰ σπλάγχων ἡπίστατο. M. 133 (p. 187) et καίτοι

f. 169^r
(c. Peir.)

1 ἄρχον] littera χ excepta hodie evanuit 2 ἐκ πάντων μὲν δὴ (τῶν) τότε ἐθνῶν σύμμαχοι dedi ex coniectura, ἕκαστον τῶν μὲν δὴ τότε ἐθνῶν σύμμαχον Mai., e cod. enotavi: ἐκ...ων μὲν δὴ τότε ἐθνῶν συμμα... 3 ὑπῆρξαν fere evanuit δ' inserui e cod. 5 ἐνεθυμείτο τάχιστα scripsi, ενεθυμειτο...⁶⁻⁸... ego enotavi e cod., ενεθυμει... v. Herw. (qui explet ενεθυμείτο), ἐπέθυμει addito „verba aliquot legi nequeunt“ Mai. An ad secundam litteram animum satis attenderim nunc dubito 6 βέβαιον ἐκ βραδυτῆτος Suid., βαιον ἐκ βραδυτῆτος in palimps. hodie legi nequeunt 7 κ...ωτατος enotavi e cod. (neque κ...κ...ωτατος ut habet Melber. a me ipso in errorem inductus), sed incertissima etiam haec sunt, pro κ etiam τη vel ψη dispicere mihi videbar, τη... Mai., τελεστικώτατος e cod. v. Herw. quod tamen in eo non fuit 9 προενόει edidi ut cod. habere mihi videbatur, cf. 73, 15, 1, ... ei v. Herw., qui explet προεσκόπει, ... Mai. 10 ἰκανώτατος Mai., recte fortasse quanquam κανοτατος vel κωτοτατος vel κωτοτατος cod. habere videtur. i ante κ non exstare et οτατος esse non ωτατος adnotavi in re praesenti 12 δι' ἐλαχίστου dedi e cod., δ' ἔτι τάχιστα Mai., [δ'] ὅτι τάχιστα v. Herw. μέλλον ἐκ πολλοῦ scripsi e cod. (adnotavi in re praes. „certum“), μελλό[μενον] πάλιν Mai., μέλλ[ον αὐ] πάλιν v. Herw. 13 προλαμβάνων ὡς καὶ παρὸν cod. ut con. Bk., προλαμβάνοντως καὶ πρώην Mai. καὶ revocavi e cod., ἐκ Mai. 14 πλεῖστον incertum, sed ita videtur 16 ἐδύνατο Mai., ἡδύνατο cod. 18 μαντικῆς — ἡπίστατο palimps. et cod. Peir., μαντικῆν τὴν vel μαντικῆς (τι) τῆς κ. τ. λ. scribendum aut ἡπίστατο in ἡψατο mutandum censet Rk., ἡπίστατο mutat in ἡπτο Dind. (Hist. Gr. min. 1 p. XXII), in διεπεφύκει Bk. (cf. 55, 11, 1; 72, 6, 5; 77, 13, 2, cf. 46, 17, 7).

— ὑπάρχειν (§ 1) Suid. s. v. ὡς ἐπίπαν, “ἐν τρισκαιδεκάτῳ”, et
ὅτι πρὸς τῇ τῆς φύσεως — ἠπίστατο (§ 3) Val. 31 (p. 593).

τοιοῦτος οὖν δὴ τις τὴν ψυχὴν γενόμενος ἀντίρροπον καὶ τὸ 4
σῶμα, τὰ μὲν φύσει τὰ δὲ καὶ διαίτη, παρεσκευάστο, ὥσθ' ὅσα
5 ἐνεχειρίζετο ῥαδίως κατορθώσεσθαι. κοῦφόν τε γὰρ καὶ ἐμβριθές
ὅτι μάλιστα αὐτὸ εἶχε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ θεῖν καὶ συνίστασθαι
ἱππεύειν τε ἀνά κράτος ἀσφαλῶς ἐδύνατο. καὶ οὔτε πλήθει ποτὲ
τροφῆς ἐβαρύνετο οὔτε ἐνδεία ἐκαμνεν, ἀλλ' ἐν ἴσῳ καὶ τὸ πλεόν
καὶ τὸ ἔλαττον, ὡς καὶ αἰταρχες ἐκότερον, ἐλάμβανεν. ταῖς <τε>
10 ταλαιπωρίαις ἰσχυρίζετο, καὶ ταῖς ἀγρυπνίαις ἐρρῶννυτο.

οὕτως οὖν δὴ καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ἔχων τοιαῦδε τῇ 5
τῶν πραγμάτων διαχειρίζετο ἐπίπαν ἐγρήγο. τοὺς τε γὰρ πολλοὺς
ἐς μόνον τὸ συμφέρον σφίσι πιστοὺς ὄρων ὄντας, αὐτὸς τε τοῦτον
τὸν τρόπον αὐτοῖς προσεφέρετο καὶ ἐς ἐκείνους ταῦτόν ὑπόπτευεν,
15 ὥστε πλεῖστα μὲν ἀπατήσας τινὰς κατορθώσας, ἐλάχιστα δὲ ἐπι-
βουλευθεὶς σφαλῆναι. καὶ πολέμιον πᾶν τὸ πλεονεκτεῖν δυνά- 6
μιον καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐν τοῖς ὁμοφύλοις ὁμοίως ἠγοῦμε-
νος, οὐκ ἀνέμενε τοῖς ἔργοις τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐκμανθάνειν, ἀλλ'
ὡς καὶ βουλομένους σφῆς ἀδικεῖν ὅτι ἐδύνατο τραχύτατα μετε-
20 χειρίζετο, προποιήσασθαι τέ τι μᾶλλον ἢ προλαθεῖν ἄμεινον ἠγεῖτο.
καὶ ἐφ' ἑαυτῷ τοὺς ἄλλους, ἀλλ' οὐκ ἐφ' ἑτέροις ἑαυτὸν εἶναι
ἠξίου. τὸ τε σύμπαν εἰπεῖν, τῇ φύσει τῶν πραγμάτων, ἀλλ' οὐ 7
τοῖς ἐς φήμην αὐτῶν εὐδοκίμοῦσιν, δόσκις γε μὴ κατ' αὐτὸ καὶ
ἄμφω συνέπιπτε, προσέκειτο. καὶ μέντοι καὶ ἐτίμα καθ' ὑπερ-
25 βολὴν ὅτου δέοιτο· δούλους τε γὰρ τοῦ τοιοῦτου τοὺς πλεῖστους
ἠγεῖτο εἶναι, καὶ κινδυνεύειν ἐπ' αὐτῷ καὶ παρὰ τὸ συμφέρον
σφίσιν ἐθέλοντας ἐώρα. καὶ διὰ ταῦτα καὶ τῶν κερδῶν καὶ τῶν 8
ἄλλων τῶν ἠδίστων αὐτὸς μὲν πολλάκις ἀπείχετο, ἐκείνοις δὲ ἀφθό-
νως μετεδίδου, καὶ ἀπ' αὐτοῦ κοινωνοὺς σφας καὶ τῶν πόνων
30 οὐκ ἀκουσίους ἐκπᾶτο. καὶ τούτοις μὲν οὐκ ὅπως ἰσοδίατος ἀλλὰ
καὶ ἰσοκίνδυνος ἐγίγνετο, πάνθ' ὅσα ἀπῆται | παρ' αὐτῶν πρῶτος f. 169v
ἐκπονούμενος· οὕτω γὰρ καὶ ἐκείνους ἀπροσασίστως καὶ προθύμως.

3 τοιοῦτος κ. τ. λ.] cohaeret cum prioribus in cod. Peir., nec quidquam
desse videtur 5 ἐμβριθές] ἐμβριθές Rk., sed ipse vulg. recte interpretatur
compactus, solidus 9 αἰταρχες] αἰταρχης ἐς Kuiper. (litt.) coll. Thuc. 2,
36, 3; 2, 51, 3 ingeniose sed, ni fallor, praeter necessitatem <τε> add. Val.
10 καὶ Bk., κᾶν cod. 19 ὅτι ἐδύνατο Reim., ὅτι ἐδύνατο cod., ὅτε ἐδύνατο
Val., εἴ τι δύναιτο St., ὅτε δύναιτο Bk. 23 αὐτὸ Val., αὐτὸν cod.

- ἄτε μήτε τοῖς λόγοις αὐτοῦ προσέχοντας, συμπαντά οἱ συμπράξιν
 ἐπίστευεν· πρὸς δὲ δὴ τοὺς ἄλλους πολλῶ τῷ φρονήματι ἄε
 9 ἐχρήτο· ὥστε τοὺς μὲν εὐνοίαν αὐτοῦ τοὺς δὲ δέος ἐκ τε τοῦ ὁμο-
 διαίτου καὶ ἐκ τοῦ ὑπερφρονος παμπλήθεις ἔχειν. ἔξ οὔπερ καὶ
 τὰ μάλιστα τό τε ὑπερέχον κολούειν καὶ τὸ ταπεινούμενον ἐξαιρεῖν, 5
 καὶ τῷ μὲν ὄκνον τῷ δὲ θάρσος, ἐλπίδα (τε καὶ) ἀπόγνωσιν ὑπὲρ
 τῶν μεγίστων δι' ἐλαχίστου πᾶσιν οἷς ἐβούλετο ἐμποιεῖν ἐδύνατο.
- 10 καὶ ὅτι ταῦτ' οὐκ ἄλλως περὶ αὐτοῦ λέγεται ἀλλ' ἀληθῆ παρα-
 δέδοται, τεκμηριοῖ τὰ ἔργα. τῆς τε γὰρ Ἰβηρίας πολλὰ διὰ βραχείος
 προσεκλήσατο, καὶ τὸν πόλεμον ἐκείθεν διὰ τῶν Γαλατῶν, οὐχ 10
 ὅτι ἀσπόνδων ἀλλὰ καὶ ἀγνώστων οἱ τῶν πλείστων ὄντων, ἐς τὴν
 Ἰταλίαν ἐσήγαγε. τὰς τε Ἄλπεις πρῶτος ἀνθρώπων τῶν οὐκ Εὐρω-
 παίων, ὅσα γε ἡμεῖς ἴσμεν, σὺν στρατῷ διέβη. καὶ ἐπ' αὐτὴν
 τὴν Ῥώμην ἐπεστράτευσε, τὰ τε συμμαχικὰ αὐτῆς ὀλίγου πάντα,
 11 τὰ μὲν βίβη τὰ δὲ καὶ πείθων, ἀπέρρηξεν. καὶ ταῦτα μέντοι αὐτὸς 15
 καθ' ἑαυτὸν ἄνευ τοῦ κοινοῦ τῶν Καρχηδονίων κατέπραξεν. οὔτε
 γὰρ τὴν ἀρχὴν ὑπὸ τῶν οἴκοι τελῶν ἐξεπέμψθη, οὔθ' ὕστερον
 μεγάλης τινὸς βοηθείας παρ' αὐτῶν ἔτιχε· τῆς γὰρ τοι δόξης τῆς
 τε ὠφελείας οὐκ ἐλάχιστα ἀπολαύσειν ἀπ' αὐτοῦ μέλλοντες, μὴ
 ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν δόξαι μᾶλλον ἢ συναίρεσθαι ἐν τινι ἰσχυρῶς 20
 ἠθέλησαν. V. 31 (p. 593).
- 55 ὅτι ἢ μὲν εἰρήνην καὶ πορίζει χεῖματα καὶ γυλάσσει, ὁ δὲ δὴ
 πόλεμος καὶ ἀναλίσκει καὶ διαφθείρει. M. 134 (p. 188).

1 ἄτε μήτε τοῖς λόγοις αὐτοῦ προσέχοντας] corruptum, ἄτε μὴ κενοῖς λό-
 γοις κ. τ. λ. v. Herw., ἄτε μὴ ψιλοῖς λόγοις κ. τ. λ. Polak. coll. Dem. 27, 54, ἄτε
 μή τι — προσέχοντος Stahl., Rh. Mus. 21, 313, ἀτρεμῆ τε τοῖς κ. τ. λ. Rk., ὡς
 χρησιμοῖς τοῖς κ. τ. λ. (?) Bk. infeliciter 5 κολούειν Val., cf. Herod. 7, 10, κω-
 λύνειν cod. 6 (τε καὶ) ins. Val. 19 ὠφελείας scripsi ex usu Dioneo, cf. ad 38,
 24, 3, ὠφελείας cod. ἀπολαύσειν Val., ἀπολαύσιν (sic) cod., cf. 52, 33, 9.

Fr. 55, 1—9 excerpta ex orationibus Romae in curia habitis (Zon. 8, 22,
 1—3): § 1 ignoti cuiusdam videtur qui bellum dissuadet (ἐλέχθη μὲν πολλὰ
 Zon.), § 2. 3 Lentuli est ad bellum adhortantis, § 3^a—8 Fabii contra Lentulum
 disserentis. (De § 6 vide infra.)

23 ἀναλίσκει Bk., διαναλίσκει Mai., praeter zei hodie nihil distinguitur.

[Zonaras 8, 22, 1. 2 (2, 179, 8 sqq. B. = 2, 236, 11 sqq. D.)]

πυθόμενοι δὲ ταῦθ' οἱ Ῥωμαῖοι συνήλθον εἰς τὸ συνέδριον, καὶ
 cf. fr. 55. 1 2 ἐλέχθη μὲν πολλὰ, Λούκιος δὲ Κερνήλιος Λέντουλος ἐδημηγόρησε καὶ

ὅτι πέρυκε πᾶν τὸ ἀνθρώπειον δεσπότηειν τε ἐπιθυμεῖν τῶν ὑπεικόντων καὶ τῇ παρὰ τῆς τύχης ἄσπῃ κατὰ τῶν ἐθελουσιούτων χρῆσθαι. M. 135 (ib.).

ἀλλὰ μὴν συνειδότες αὐτὸ καὶ πεπειραμένοι αὐτῶν ἐξαρεῖν 2
5 ὑμῖν πρὸς ἀσφάλειαν τὴν τε ἐπιείκειαν καὶ τὴν φιλανθρωπίαν νομίζετε; καὶ ὅσα ἂν ἢ λαθόντες ἢ ἐξαπατήσαντες ἡμᾶς ἢ καὶ βιασάμενοι ἀδικήσωσιν ἐν ἀμελείᾳ τίθεσθε μήτε παρορμᾶσθε μήτε προφυλάττεσθε μήτε ἀμύνεσθε; καὶ μέντοι καὶ ὅτι οὐδέποτε ἐλογίσασθε τοῦθ' ὅτι τὰ τοιαῦτα πρὸς μὲν ἀλλήλους ὀρθῶς ὑμῖν ἔχει 10 ποιεῖν, πρὸς δὲ δὴ Καρχηδονίους ἀισχυρῶς καὶ κακῶς· τοῖς μὲν γὰρ πολίταις καὶ πράως καὶ πολιτικῶς χρῆσθαι δεῖ, κἂν γὰρ ἀλόγως τις σωθῇ, ἡμέτερόν ἐστιν, τοῖς δὲ δὴ πολεμίοις ἀφειδῶς· οὐ γὰρ ἐξ ὧν ἂν σφαλῶμεν φεισάμενοι αὐτῶν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν ζοητίσωμεν 15 ζολούσαντες αὐτούς σωθῆσόμεθα. M. 136 (p. 188).

ὅτι ὁ μὲν πόλεμος καὶ τὰ οἰκεῖα τισι | σώζει καὶ τὰ ἀλλότρια 3 p. 140 προσκίτται, ἢ δὲ εἰρήνη, οὐχ ὅπως τὰ πορισθέντα δι' ἐκεῖνον ἀλλὰ

2 ὑπεικόντων Bk., ὑπεικων cod., ὑπηγόνων Mai. (coni.) 4 ἀλλὰ μὴν συνειδότες αὐτὸ scripsi dubitans, partim v. Herw. (ἀλλὰ μὴν) partim Bk. (συνειδότες) secutus, ἀλλ' ἡμῖν ὅτι τε εἰδότες αὐτὰ Mai., ἀλλ' ἡμῖν οἱ τε εἰδότες. . . τὸ ego, addito in re praes. „ἀλλ' fortasse scripturae 2, si veteris est in codice § 1^b continuatur § 2^a, an ἀλλ' ὑμεῖς γε εἰδότες αὐτὸ? 5 ὑμῖν Mai., . μὴν e cod. enotavi 6 ἢ καὶ edidi e cod., καὶ Mai. βιασάμενοι ἀδικήσωσιν ἐν ἀμελείᾳ τίθεσθε conieci, e cod. enotavi: καὶ . . . εἰ . . . νοι ἀδ ν ἐν ἀ | . . . ασ . . . τίθεσθαι, Mai.: κομισάμενοι δικαίον ἐν . . . με . . . τίθεσθαι 7 παρορμᾶσθε scripsi, παρορμᾶσθαι cod., cf. 40, 46, 3 8 προφυλάττεσθε dedi de coni., προσκαλλάττεσθαι Mai. neque aliud quid ego in codice legi, cf. Herod. 7, 176, Thuc. 6, 38, 2. 4 ἀμύνεσθε scripsi, ἀμύνασθαι Mai., ut cod. habere videtur οὐδέποτε ἐλογίσασθε scripsi e cod. (qui tamen ἐλογισασθαι [sic]), οὐδέπεω . . . λογίσασθαι Mai. 9 ὀρθῶς Mai., ὀ. θ. . . σ cod. 10 δὴ inserui e cod. ἀισχυρῶς καὶ κακῶς scripsi e cod., ἀνθρωπίνως καὶ καλῶς Mai. 11 πολιτικῶς Mai., πολι praeter λ evanuit, cf. 46, 27, 3 δεῖ inserui e cod. γὰρ ἀλόγως Mai., γὰρ ἄ incertum, παραλόγως Bk. 12 τις Mai., τι cod. ἡμέτερον Mai., hodie evanuit fere ἀφειδῶς dedi e coni., cf. 44, 46, 4, ἀσφαλῶς Mai., αν . . . λωσ vel ασ . . . λωσ cod. habere mihi videbatur 15 οἰκεῖα palimps. et flor. A, om. flor. B, cui man. rec. προσόντα add. inter lin.

[Zonaras 8, 22, 2 (2, 179, 10 sqq. B. = 2, 236, 14 sqq. D.)]

εἶπε μὴ μέλλειν, ἀλλὰ πόλεμον κατὰ τῶν Καρχηδονίων ψηφίσασθαι καὶ διζῆθαι διελεῖν καὶ τοὺς ὑπάτους καὶ τὰ στρατεύματα, καὶ τοὺς μὲν εἰς τὴν Ἰβηρίαν, τοὺς δὲ εἰς τὴν Λιβύην πέμψαι, ἵν' ὑπὸ τῶν αὐτῶν χρόνον ἢ τε χώρα αὐτῶν πορθῆται καὶ οἱ σύμμαχοι κακουργῶνται καὶ μήτε

cf. fr. 55, 2.3

καὶ ἐαυτὴν προσαπόλλυσιν. M. 137 (p. 188) et Max. Conf. Flor. f. 157^v (M. p. 541).

^{3a} αἰσχροὺν ἄρ' ἐστὶν ἦτοι τὸ κατ' ἀρχὰς μὴ ὀρθῶς δόξαι τι πεποιγμένα ἢ ἀδίκως μὴ δεόντως μετεγνωμένα· τό τε γὰρ ἀπ' ἀρχῆς προπετῶς ἢ μὴ χρηὶ πράττειν δεινόν ἐστὶ καὶ τὸ τὰ ἀρέ- 5 σατα ἅπασι ἐμπλήκτως λύειν δεινότερον. Max. Conf. Flor. in cod. Paris. 1169 f. 18^r.

^{3b} δεῖ γὰρ τοὺς ὀρθῶς καὶ καλῶς βιοῦντας καὶ τοῖς πράγμασι χρωμένους προδιασκοπεῖν πρότερον ἢ δεῖ ποιεῖν, εἰθ' οὕτως τοῖς 4 ἀρέσασιν χρῆσθαι· αἰσχροὺν γὰρ ἐστὶ πρὸς τὰ ἔργα πρὸ τῶν λόγων 10 τῶν περὶ αὐτῶν χωρεῖν, ἐν ᾧ κατορθώσαντες μὲν εὐτεχνήεναι μᾶλλον ἢ καλῶς βεβουλεύσθαι δόξετε, σφαλέντες δὲ τὴν σκέψιν ἀπρονοήτως ὅτε οὐδὲν ὄφελος ἔτι ποιεῖσθαι. καὶ μέντοι καὶ ἐκεῖνο τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι τὸ μὲν ἐπιτιμῆσαι τι καὶ κατηγορησά τινων προσπο- 15 λεμησάντων ποτὲ ἡμῖν ἤξιόν ποιν καὶ παντός ἐστὶ, τὸ δ' αὖ τῇ 15 πόλει συμφέρον οὐ πρὸς ὀργὴν ὢν πεποιθήσασί τινες, ἀλλὰ πρὸς 5 τὸ χρήσιμον αὐτῆς εἰπεῖν τῇ τοῦ συμβούλου τάξει προσήκει· μὴ παρόξυνε πρότερον ἡμᾶς, ὃ Λέντουλε, μηδ' ἀνάπειθε πολεμῆσαι πρὶν ὅτι καὶ συνοίσει τοῦθ' ἡμῖν ἐπιδειξάει, σκοπῶν τὰ τε ἄλλα καὶ μάλιστα³ ὅτι οὐκ ὁμοίως ἐντανθοῖ τε περὶ τῶν τοῦ πολέμου 20 πραγμάτων λέγεται καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις πράττεται. Max. Conf. Flor. in cod. Paris. 1169 f. 18^r (δεῖ γὰρ τοὺς — ὅτ' οὐδὲν ὄφελός ἐστι ποιήσασθαι) et M. 138 (p. 189) (ὅτι αἰσχροὺν ἐστὶ πρὸς τὰ ἔργα — πράττεται).

Fr. 55, ^{3a} et ^{3b} mihi suppeditavit Florilegii cod. Paris. 1169. Prius lem-
mate δῶνος τοῦ ἡωμαῖον (sic) insignitur, alterum ex parte in titulo περὶ γνω-
μῶν reddit, in utroque color vere Dioncus agnoscitur. Quo pertineat posterius
fragmentum cum dubitari non possit, prius quoque ex Fabii oratione excerptum
esse probabiliter conicias. quare huc inserui.

4 δεόντως μετεγνωμένα scripsi, δεόντως με γνωμένα cod. 9 χρωμέ-
νους scripsi, χρωμένοις cod. εἰθ' scripsi, εἰτ' cod. 10 πρὸς om. cod.
Par. 11 τῶν περὶ αὐτῶν] ita palimps., om. cod. Par. 13 ὅτε palimps. et
cod. Par. ut con. Bk., ὅτι Mai. ἔτι v. Herw. (litt.), τι palimps., ἐστὶ cod.
Par. ποιῆσθαι] ita palimps., ποιήσασθαι cod. Paris., πεποιθῆσθαι v. Herw.
16 συμφέρον οὐ Mai. (con.), συμφέρει cod. 20 τοῦ cod. ut con. Bk., γε
Mai. 21 αὐτοῖς Mai., . . . σ cod. hodie.

[Zonaras 8, 22, 2. 3 (2, 179, 15 sqq. B. = 2, 236, 19 sqq. D.)]

et in 55. 3 τῇ Ἰβηρίᾳ βοηθήσαι δύνονται μήτ' ἐκεῖθεν αὐτοὶ ἐπικουρηθῶσι. πρὸς
4 ταῦτα Κύντος Φάβιος Μάξιμος ἀπέπετο μὴ οὕτως ἐκ παντός τρόπου
τὸν πόλεμον δεῖν ψηφισαθαι, ἀλλὰ πρῶταίη χρησασθαι πρότερον, κἄν

συχνοὺς γὰρ αἱ συμφοραὶ διορθοῦσι, καὶ πολλοὶ καλῶς αὐταῖς 6
 χρησάμενοι κρείττον ἀπαλλάσσουνσι τῶν εἴ καὶ τελείως πραττόν-
 των καὶ δι' αὐτὸ καὶ ὑβριζόντων· δοκεῖ γὰρ πως ἡ κακοπραγία
 μέρος οὐκ ἐλάχιστον ἔχειν ὠφελίας, ὅτι μήτε ἐκφρονεῖν τοὺς ἀν-
 5 θρώπους μήτε ἐξευρῖζειν ἔξ. κράτιστον μὲν γὰρ ἐστὶ φύσει πρὸς
 πάντα τὰ ἀμείνονα τετραρῆθαι, καὶ τῆς ἐπιθυμίας μέτρον μὴ τὴν
 ἐξουσίαν ἀλλὰ τὸν λογισμὸν ποιεῖσθαι· ἂν δέ τις ἀδυνατῆ στέργειν
 τὸ κρείττον, ἴσως τελεῖ αὐτῷ καὶ ἔκοντι σωφρονεῖν, ὥστε ἐν εὐδαι-
 μονίᾳ καὶ τὸ μὴ πάντα εἶ πράττειν τίθεσθαι. Max. Conf. Flor.
 10 f. 103^r (M. p. 542).

πῶς μὲν γὰρ οὐκ ἄτοπον τὰ τε ἔξω καὶ τὰ πόρρω πραττό- 57, 12
 μενα προθυμεῖσθαι ἡμᾶς κατορθῶσαι πρὸ τοῦ τὴν πόλιν αὐτὴν
 ἐπανορθῶσαι; πῶς δ' οὐ σφέλιον τῶν πολεμίων σπουδάζειν κρα-
 τῆσαι πρὸ τοῦ τὰ σφέτερα εἶ θεῖσθαι; Max. Conf. Flor. f. 157^v
 15 (M. p. 543).

φυλάξασθαι χρῆ μὴ καὶ ἀθθίς τι τῶν ὁμοίων παθεῖν· ὅπερ 55, 7
 πον καὶ μόνον ἂν τις ἐκ τῶν συμφορῶν ὠφεληθεῖη· αἱ μὲν γὰρ
 ἐπαραγία σφάλλουσιν ἔστιν ὅτι τοὺς ἀπερισκέπτως τι δι' αὐτὰς
 ἐκλείσαντας ὡς καὶ αἰθίς κρατήσοντας, τὰ δὲ δι' πταίσματα ἀναγ-

Fr. 55, 6 e florilegio petitem hic collocandum censuit Mai. argumento usus parum valido. In flor. tria excerpta ita se excipiunt: 1) *συχνοὺς γὰρ κ. τ. λ.* fr. 55, 6. 2) *αἱ εὐπραγίαι ἐπειδὴν κ. τ. λ.* fr. 39, 3. 3) *φυλάξασθαι χρῆ κ. τ. λ.* fr. 55, 7, unde probabile fit primum fragm. ex eodem quo tertium loco excerptum non esse. attamen cum ne hoc quidem certum sit nec magni referat ubi colloces sententiam a Dione ad satietatem usque repetitam, nihil mutandum duxi.

2 καὶ om. B 4 ὠφελίας scripsi, cf. ad 38, 24, 3, ὠφελείας AB
 6 τὰ om. B 9 τίθεσθαι A, πείθεσθαι B.

Fr. 57, 12: In Max. Conf. flor. f. 157 haec quinque fragmenta se excipiunt: 1) fr. 57, 11, 2) fr. 57, 5, 3) 57, 12 nostrum, 4) adn. ad fr. 57, 10, 5) fr. 55, 3, quorum primo lemma adscriptum est *δίονος τοῦ ῥωμαίου*. 1 et 2 et 5 certae sedis sunt (cf. adn. a. l.), 4 e Dione ipso excerptum non est (cf. a. l.); de tertio videndum primum an genuinum, si genuinum ubi collocandum sit. Dionis esse dictione probatur, cf. 41, 32, 3. Ex Fabii Cunctatoris oratione a. 537/217 in senatu habita (Liv. 22, 25, 12-15) excerptum putant, ad quam quomodo quadrare possit non video. equidem ad priorem hanc Fabii orationem pertinere crediderim. quare hic imprimendum curavi.

18 τι om. flor. B 19 δὴ om. flor. B.

[Zonaras 8, 22, 3 (2, 179, 18 sq. B. = 2, 236, 24 sq. D.)]

μὲν πείσωσιν ὅτι οὐδὲν ἀδικοῦσιν, ἡσυγίαν ἄγειν, ἂν δ' ἀδικοῦντες ἀλῶσι,

κάξει πάντα τινὰ ἐξ αὐτῶν ὧν πεπειράται, καὶ τοῦ μέλλοντος ἀσφαλῶς προσρᾶσθαι. Max. Conf. Flor. f. 103^r (M. p. 542) et M. 139 (p. 189) (inde a ὅτι αἱ μὲν εὐπραγία κ. τ. λ.).

8 ὅτι οὐκ ἔστι μικρὸν οὔτε πρὸς τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν οὔτε πρὸς τὴν παρὰ τῶν ἀνθρώπων εὐδοξίαν τὸ μὴ δοκεῖν πολε- 5 μοποιεῖν, ἀλλ' ἀναγκάζεσθαι τοὺς ὑπάρξαντας ἀμύνασθαι. M. 140 (p. 189).

9 τοιούτων δὲ τινῶν ἐπ' ἀμφοτέρω λαχθέντων ἐδοξέ σφισι παρα- σκευάζεσθαι μὲν ὡς καὶ πολεμήσουσι, μὴ μέντοι καὶ τοῦτο ψηφί- 10 σασθαι. ἀλλὰ πρέσβεις ἐς τὴν Καρχηδόνα πέμψασι τοῦ Ἀννίβου καταηροῦσαι, καὶ εἰ μὲν μὴ ἐπαινοῦεν τὰ πραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ, δικάσαι, εἰ δ' ἐς ἐκεῖνον ἀναφέροισιν αὐτὰ, ἐξαίτησιν αὐτοῦ ποιή- 10 σασθαι, κἂν μὲν ἐκδώσιν αὐτόν, εἰ δὲ μὴ, τὸν πόλεμον σφισιν ἐπαγγεῖλαι. M. 141 (p. 190).

1 τοῦ μέλλοντος palimps. et flor. B, τὰ τοῦ μέλλοντος flor. A add. in marg. γρ. περὶ τοῦ μέλλοντος 4 οὐκ ἔστι cod. ut coni. Bk., οὐκέτι Mai. 5 εὐδοξίαν cod. ut coni. Bk., εὐδοκίαν Mai. τὸ Bk., τῶι cod. 6 ἀμύνασθαι] continuo scribitur in cod. τοιούτων κ. τ. λ. § 9 9 καὶ (alterum) addidi, olim adnotaveram in cod. inter μέντοι et τοῦτο parvum spatium esse 10 πέμψασι Bk., πέμψασθαι Mai., πέμψασι legit v. Herw. et ita cod. fortasse habuit, sed praeter ψασ hodie nihil potest distingui 12 αὐτὰ Mai. (coni.) coll. Zon., αὐτὰς cod.

[Zonaras 8, 22, 3—6 (2, 179, 19 sqq. B. = 2, 236, 25 sqq. D.)]

cf. fr. 55, 8

fr. 55, 9 4

τότε πολεμήσαι αὐτοῖς, ἵνα καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου ἐς αὐτοὺς ἀπω- 5 σώμεθα. αἱ μὲν οὖν ἀμφοῖν δόξει τοιαῦται ἦσαν ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, τῇ δὲ βουλῇ παρασκευάζεσθαι μὲν ἐδοξε πρὸς τὴν μάχην, πρέσβεις δὲ εἰς τὴν Καρχηδόνα στείλαι καὶ τοῦ Ἀννίβου καταηροῦσαι, καὶ εἰ μὲν μὴ ἐπαινοῦεν τὰ πραχθέντα, δικάσαι, εἰ δ' εἰς ἐκεῖνον αὐτὰ ἀναφέροισιν, 5 ἐξαίτησθαι αὐτόν, κἂν μὴ ἐκδώσι, τὸν πόλεμον ἐπαγγεῖλαι αὐτοῖς.

5 Τῶν γοῦν πρέσβεων ἀπελθόντων οἱ Καρχηδόνοι τὸ ποιητέον ἐσκό- 10 πουν. καὶ τις Ἀσδρούβας, εἷς τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀννίβου προσκεσκευασμένων, συνβούλευσε σφισι γράψαι τὴν τε ἀρχαίαν ἐλευθερίαν ἀνακτήσασθαι καὶ τὴν ἐκ τῆς εἰρήνης δουλείαν ἀποτρέψασθαι καὶ γράμματα καὶ δυνάμεις 10 καὶ συμμάχους συγκεκροτημένους, ἐπαγγαῶν ὅτι "κἂν τῷ Ἀννίβῳ μόνῳ ὅσα βούλεται πράξει ἐπιτρέψητε, καὶ τὰ προσήμοντα ἔσται καὶ οὐδὲν 6 αὐτοῖς πονήσετε." τοιαῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος Ἄνων ὁ μέγας ἐναντιού- 15 μενος τοῖς τοῦ Ἀσδρούβου λόγοις γνώμην εἰσήνεγκε μίττε βράδιος μίττε μικρῶν καὶ ἀλλοστρίων ἐγκλημάτων ἕνεκα τὸν πόλεμον ἐφ' ἑαυτοὺς ἐπι-

1 ἀπώσωμεθα BC^c, ἀπώσωμεθα A 10 τὴν ἐκ om. A ἀποτρέψασθαι BC^c, ἀποτρέψασθαι A.

5 ὅτι ὡς οὐδὲν σαφὲς οἱ Καρχηδόνιοι τοῖς πρέσβεσιν ἀπεκρί- 10
 ναντο, ἀλλὰ καὶ ἐν ὀλιγορῖα αὐτοὺς ἐποιοῦντο, ὁ Φάβιος ὁ Μάρκος
 τὰς τε χεῖρας ὑπὸ τὸ ἱμάτιον ὑπέβαλε καὶ ὑπτιάσας αὐτὰς ἔφη “ἐγὼ
 μὲν ἐνταῦθ’¹, ὦ Καρχηδόνιοι, καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὴν εἰρήνην
 5 γέρω, ὑμεῖς δ’ ὁπότερον αὐτῶν βούλεσθε, ἀντικρὺς ἔλεσθε.” ἀποκρι-
 ναμένων δὲ πρὸς τοῦτο καὶ τότε αὐτῶν αἰεῖσθαι μὲν μηδέτερον,
 δέχεσθαι δὲ ἐτόμως ὁπότερον ἂν σιγῆσι καταλίπωσι, | τὸν πόλεμον p. 141
 αὐτοῖς ἐπήγγειλεν. M. 142 (ib.).

56 ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι Ναρβωνησίους πρὸς συμμαχίαν ἐκάλουν· οἱ 56
 10 δὲ οὔτε τι πρὸς τῶν Καρχηδονίων κακὸν οὔτ’ αὖ πρὸς τῶν Ῥω-
 μαίων ἀγαθόν, ὥστε τοῖς μὲν πολεμῆσαι τοῖς δὲ ἀμῦναι, πεπον-
 θέναι πώποτε ἔφρασαν, καὶ πάνν δι’ ὀργῆς αὐτοὺς ἔσχον, ἐπικα-
 λούντες σιγῆσιν ὅτι πολλὰ καὶ δεινὰ τοὺς ὁμοφύλους αὐτῶν ἐδε-
 δράκεσαν. M. 143 (ib.).

1 πρέσβεσιν cod. ut conii. Bk., πρεσβεῦσιν Mai. 2 Μάρκος] secundum
 Liv. 21, 18, 1 *Quintus*. An corrigendum Μάξιμος cum Willems., *le Sénat* 2,
 503, 3? 8 αὐτοῖς] αὐτοῖς ἀντίκα Zonaras 9 Ναρβωνησίους Mai. (coni.),
 ἀρβωνησίους cod., cf. Liv. 21, 20. — Dio: οἱ Γαλάται οἱ Ναρβωνήσιοι 53, 12, 5,
 τὸ Ναρβωνήσιον ἔθνος (*provincia Narbonensis*) 48, 30, 5, ἡ Γαλατία ἡ Ναρ-
 βωνήσια 36, 37, 2; 46, 55, 4, ἡ Γαλατία ἡ περὶ Νάρβωνα 37, 47, 1; 43, 51, 8;
 52, 42, 6. — Adiectivum apud Strabonem est forma Graeca *Ναρβωνῆτις*: ἡ Ναρ-
 βωνῆτις ἐπαρχία 4, p. 177, ἡ *Ναρβωνῆτις* 4, p. 178. 179. 184. 189. — Ceterum
 cf. C. I. L. 12 p. 521 12 δι’ ὀργῆς cod. ut conii. Bk., δι’ ὀργῆν Mai.

Fr. 56, 2 vide p. 189.

[Zonaras 8, 22, 6. 7 (2, 180, 17 sqq. B. = 2, 237, 17 sqq. D.)]

σπάσασθαι, παρὸν τὰ μὲν λῦσαι, τὰ δὲ ἐς τοὺς δράσαντας αὐτὰ τρέψαι.
 καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο, τῶν δὲ Καρχηδονίων οἱ μὲν πρεσβύ-
 τεροι καὶ τοῦ πρὶν μεμνημένοι πολέμου αὐτῶ συνέτιθεντο, οἱ δ’ ἐν ἡλικίᾳ
 καὶ μάλιστα² ὅσοι τὰ τοῦ Ἀννίβου ἔπραττον ἰσχυρῶς ἀντέλεγον. ὡς δ’ 7 fr. 55, 10
 5 οὐδὲν σαφὲς ἀπεκρίναντο καὶ ἐν ὀλιγορῖα τοὺς πρέσβεις εἶχον, ὁ Μάρκος
 ὁ Φάβιος τὰς χεῖρας ὑπὸ τὸ ἱμάτιον ὑποβαλὼν καὶ ὑπτιάσας αὐτὰς ἔφη
 “ἐγὼ μὲν ἐνταῦθ’, ὦ Καρχηδόνιοι, καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὴν εἰρήνην
 γέρω, ὑμεῖς δ’ ὁπότερον αὐτῶν βούλεσθε ἔλεσθε.” ἀποκριθέντων δὲ
 10 μηδέτερον μὲν αἰεῖσθαι, δέχεσθαι δ’ ἐτόμως ὁπότερον καταλείψουσιν,
 ἐπήγγειλεν αὐτοῖς ἀντίκα τὸν πόλεμον.

1 τρέψαι BC^o, πέμψαι A 2 μὲν (alterum) om. C 6 τὸ ἱμάτιον BC^o,
 τὰ ἱμάτια A 7 τὸν πόλεμον καὶ τὴν εἰρήνην BA^o, τὴν εἰρήνην καὶ τὸν
 πόλεμον C 8 αὐτῶν om. A.

[Zonaras 8, 22, 8. 9 (2, 181, 6 sqq. B. = 2, 237, 31 sqq. D.)]

8 Οὕτω μὲν οὖν καὶ διὰ ταῦτα οἱ τε Ῥωμαῖοι καὶ οἱ Καρχηδόνιοι
 τὸ δεύτερον ἐπολέμησαν. καὶ τὸ δαιμόνιον τὰ γενησόμενα προσήμηνεν.
 ἐν γὰρ τῇ Ῥώμῃ ἀνθρωπίνως ἐλάλησε βοῦς, καὶ ἕτερος ἐν τῇ τῶν Ῥο-
 μαίων πανηγύρει ἐξ οἰκίας εἰς τὸν Τίβεριν ἑαυτὸν ἔρριψε καὶ ἐφθάρη,
 κεραινοὶ τε πολλοὶ ἐφέροντο, καὶ αἷμα τὸ μὲν ἐξ ἀγαλμάτων ὤφθη, τὸ 5
 9 δὲ ἐξ ἀσπίδος στρατιώτου ἐρρύη, ἐτέρου τε ζῆφος ἐξ αὐτοῦ τοῦ στρα-
 τοπέδου λύκος ἤρπασε. τῷ δ' Ἀννίβᾳ θηρία πολλὰ καὶ ἄγνωστα τὸν
 Ἴβηρα διαβαίνοντι προκαθηγγήσατο, καὶ ὄψις ὀνείρου ἐράνη. ἔδοξε γάρ
 ποτε τοὺς θεοὺς ἐν ἐκκλησίᾳ καθημένους μεταπέμψασθαι τε αὐτὸν καὶ
 στρατεῦσαι ὅτι τάχιστα εἰς τὴν Ἰταλίαν προστάξαι καὶ λαβεῖν παρ' αὐ-
 τῶν τῆς ὁδοῦ ἡγεμόνα, καὶ ἀμεταστρεπτὶ ὑπ' αὐτοῦ κελευσθῆναι ἔπρεσθαι·
 μεταστραφῆναι δὲ καὶ ἰδεῖν γειμῶνα μέγαν χωροῦντα καὶ δράκοντα αὐτῷ
 ἐπακολουθοῦντα ἀμήχανον, καὶ θαυμάσαι ἐρέσθαι τε τὸν ἀγωγὸν τί ταῦτα
 εἶεν· καὶ τὸν εἰπεῖν “ὦ Ἀννίβα, ταῦτα συμπορθήσοντά σοι τὴν Ἰταλίαν
 ἔρχεται.”

15

1 οὖν om. BC^c 3 ἐν γὰρ τῇ Ῥώμῃ κ. τ. λ.] haec prodigia a Livio postea
 traduntur 21, 62 5 ὤφθη] cf. fr. 57, 60 9 καθημένους CA^c, καθημένους
 καὶ B 12 μέγαν BC^c, μέγα A

RELIQUIAE LIBRI XIV.

ὅτι ἀπὸ τῆς αὐτῆς γῆσιν ὁ Μίων ἐκείθεν ἴδι, προσδοκίας Ρω- 57
μαίους καὶ Καρχηδονίους καθίστασθαι μέγιστον τῇ γνώμῃ τὸ διά-
φορον ἐς τὴν τοῦ πολέμου διαχείρισιν εὐληγότες. τό τε γὰρ εὐέλπι
πρὸς εὐθυμίαν πάντας ἀνθρώπους ἄγον προθυμότερους τε αὐτοὺς
5 καὶ ἐχεγγωτέρους πρὸς πίστιν τοῦ κρατήσῃν παρέχεται, καὶ τὸ
δύσελπι ἐς τε ἀθυμίαν καὶ ἐς ἀπόγνωσιν ἐμβαλὼν καὶ τὴν ὁμίην
τῆς εὐψυχίας ἀφαιρεῖται. M. 144 (p. 191).

οἶά που οὖν φιλεῖ τὰ τε διὰ πλείστον καὶ τὰ ἐν ἀγνωσίᾳ 2
ὄντα πολλοὺς ἐκταράσσειν, δέος τοῖς Ἰβησιν οὐκ ἐλάχιστον ἐνε-
10 ποιεῖ. τὸ γὰρ τοι πολὺ τοῦ ὁμίλου, τὸ μὴ ἀπ' οὐκείας τινὸς αἰτίας
ἀλλ' ἐν συμμαχίας λόγῳ στρατευόμενον, ἐπὶ τοσοῦτον ἐρροται ἐφ'
ὅσον ἂν ὠφελήσεσθαι τι ἀκινδύνως ἐλπίσωσιν· ὅταν δὲ δὴ ἐγγὺς
τῶν ἀγώνων γένωνται, τὰς τε ἐλπίδας τῶν κερδῶν ἐξίστανται
καὶ τὰς πίστεις τῶν ὑποσχέσεων ἐγκαταλείπουσι. καὶ τὸ μὲν πλεῖ-
15 στον ταῖς γνώμας, ὡς καὶ πάντῃ πάντως κατορθώσοντας, λαβεῖν

2 καθίστασθαι] ἀντικαθίστασθαι? Bk. 4 ἄγον restitui e cod., ἄγει
καὶ Mai. 5 κρατήσῃν rescripsi e cod., κρατήσῃ Mai.

Fr. 57, 2 de Hispanis itineris initio militiam detrectantibus, dictum cf.
Liv. 21, 23.

8 που Mai., ποτ' cod. διὰ πλείστον Bk. et cod. ita habere videtur, cf.
fr. 40, 13, διαπληκτικὰ Mai. 12 ἂν ὡφ. cod. ut conii. Bk., ἀντῶφ. Mai.
ὠφελήσεσθαι v. Herw. (litt.), quod coll. 39, 6, 1, Zon. 8, 4, 10 recipiendum
duxit, ὠφελήθησεσθαι cod. 15 κατορθώσοντας cod. ut conii. Bk., κατορθώ-
σαντας Mai. — Ceterum haec ultima ab eclogario inconcinne excerpta.

[Zonaras 8, 23, 1 (2, 182, 1 sqq. B. = 2, 238, 19 sqq. D.)]

23. Ταῦτα τῶ μὲν Ἀννίβη χρηστὴν ἐλπίδα, τοῖς δὲ Ῥωμαίοις δεινὴν cf. fr. 57, 1
ἐνεπίσει ἐκρόβησιν. διγῆ δὲ τὰς δυνάμεις οἱ Ῥωμαῖοι διελέγοντες καὶ τοὺς
ὑπάτους, Σεμπρόνιον μὲν Λόγγον ἐς Σικελίαν ἐπεμψαν, ἐς δὲ τὴν Ἰβη-
ρίαν Σιπίωνα Πούπλιον. ὁ δὲ Ἀννίβης εἰς τὴν Ἰταλίαν ὡς τάχιστα

εἰ δ' οὖν τι καὶ σφαλεῖεν, ἐλάχιστον αὐτὸ πρὸς ἃ ἀντήλιπιζον νομίζειν. M. 145 (p. 191).

3 ὅτι ἐπεὶ τῷ πληθει τοῦ στρατοῦ τοῦ Ἀννιβίου οὐδὲν τῶν παρασκευαζομένων ἐξήρκει, καὶ τινος αὐτῷ διὰ τοῦτο γνώμην δόντος ταῖς τῶν ἐναντίων σαρξὶ τοὺς στρατιώτας σιτίζειν, τὸ μὲν πρῶγμα 5 οὐκ ἐδυσχέρανε, φοβεῖσθαι δὲ ἔφη μήποτε τοιούτων σιωμάτων ἀπορήσαντες ἐπ' ἀλληλοφαγίαν τράπωνται. M. 146 (ib.).

1 ἐλάχιστον αὐ' charta tectum hodie legi nequit αὐτὸ cod. ut conii. Mai., αὐτῷ cod. secundum Mai.

Fr. 57, 3 quoque ad itineris initium pertinet, cf. Pol. 9, 24, 4.

3 ἐπεὶ — στρατοῦ Mai., hodie charta tecta sunt τοῦ Ἀννιβίου Mai., τοῦ ἄννι . . ν enotavi e cod. addidique in re praesenti „sic“. Nunc credo ἀννιβία in codice legi, cf. ad fr. 57, 4 4 μένων ἐξήρκει καὶ τινος α' legi nequit, vide supra, inter ἐξήρκει et καὶ τινος lacunam statuit Bk. At codex certe plura non habuisse videtur quam dedit Mai., et fortasse eclogarii culpa haec male cohaerent 5 τῶν — τοὺς et 6 φοβεῖσθαι charta tecta legi nequeunt.

[Zonaras 8, 23, 1—3 (2, 182, 7 sqq. B. = 2, 238, 27 sqq. D.)]

ἐπιθυμῶν εἰσβαλεῖν, σπουδῇ ἐχώρει, καὶ πᾶσαν τὴν Γαλατίαν τὴν μετὰ 2 τοῦ Πυρραίου καὶ τοῦ Ῥοδανοῦ οὐσαν ἀμαχεὶ διήλθε. καὶ μέχρι μὲν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ῥοδανοῦ οὐδεὶς εἰς χεῖρας ἦμεν αὐτῷ, ἐκεῖ δ' ὁ Σικιπίων ἐπεφάνη, καίπερ μὴ παρούσης αὐτῷ τῆς δυνάμεως. ὅμως μετὰ τῶν ἐπιχωρίων καὶ τῶν αὐτοῖς προσοικίων τὰ τε πλοῖα τὰ ἐν τῷ ποταμῷ προ- 5 διέφθιρε καὶ τὸ βεῦμα αὐτοῦ διὰ φυλακῆς ἐποίησατο. ὁ οὖν Ἀννίβας ἐτριψε μὲν τινα χρόνον καὶ σχεδίας καὶ σκάφη ἄλλα τε καὶ μονόξυλα κατασκευάζων, ἐφθη δ' οὖν ὑπὸ πολυχειρίας τὰ πρὸς περαιοσιν ἀναγκαῖα πάντα, πρὶν τῷ Σικιπίωνι τὸ οικεῖον ἀφικέσθαι στράτευμα, προετοιμασά- 8 μενος. καὶ τὸν ἀδελφόν Μάγωνα σὺν τοῖς ἵππεῦσι καὶ ψιλοῖς τισιν, ἧ 10 σκεδάννυται ὁ ποταμὸς ἐπὶ πολὺ καὶ νήσοις διαλαμβάνεται, διαβηρόμενον ἐπεμψεν, αὐτὸς δὲ κατὰ τὸν ἐμφανῆ πόρον ἐχώρει δῆθεν, ἵν' οἱ Γαλάται ἀπατηθῆεν, πρὸς αὐτὸν ἀντιταπτόμενοι, καὶ ἀμελέστερον ἐν ἄλλοις τοῦ ποταμοῦ τὴν φυλακὴν θῶνται· ὃ καὶ γέγονε. καὶ ὁ Μάγων διέβη τὸν ποταμόν, ὃ δὲ Ἀννίβας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν κατὰ τὸν πόρον ἐπεραιοῦντο. 15 καὶ γενόμενοι κατὰ τὸ μέσον ἠγάλαζαν, καὶ οἱ σαλπικραταὶ δὲ συνήχθησαν· καὶ ὁ Μάγων κατὰ νότου τοῖς ἀνθεστηρόσι προσέπεσε· καὶ οὕτως οἱ τε

3 τοῦ Ῥοδανοῦ CA, Ῥοδανοῦ B^c 5 προδιέφθιρε BA et C (hic pro add. inter lin. a m¹), διέφθιρε c 7 τε καὶ BA^c, τε C 8 δ' οὖν BA^c, γοῦν C 9 τὸ om. CA^c 10 Μάγων] Μαγών, Μαγῶνος Zonarae codices.

ὅτι Ἀννίβας πρὶν ἔργου ἔχεσθαι συγκαλέσας τοὺς στρατιώτας 4
παρήγαγε τοὺς αἰχμαλώτους οὓς κατὰ τὴν ὁδὸν εἰλήφει, καὶ ἐλύ-
θετο αὐτῶν πότερα δεδέσθαι τε ἐν πέδαις καὶ δουλεύειν κακῶς
ἢ μονομαχεῖσαι ἀλλήλοις, ὥστ' ἀφειθῆναι προῖκα τοὺς νικῆσαντας.

1 Ἀννίβας Mai., ἀννίβαλ cod. omnino, atque ita fr. 57, 3(?) , 8(?) et 14
(Mai.); 57, 15. 30. 32 (Val.); 57, 36 (Urs.), 57, 54 (fragm. Par.). Inde a 57, 65
forma Graeca recurrit. Statuendum videtur in libris 14—16 quibus bellum Han-
nibalicum usque ad annum circiter 547/207 continebatur — nam ex his libris
ea fragmenta excerpta — aut Dionem ipsum hac forma usum fuisse, (quod tamen
minus veri est simile, nec praebet eam Zonaras), aut correctorem eam in textum
intulisse.

[Zonaras 8, 23, 3—8 (2, 183, 2 sqq. B. = 2, 239, 18 sqq. D.)]

ἄλλοι καὶ οἱ ἐλέφαντες ἀκινδύνως ἐπεραιώθησαν. ἄρτι δὲ περαιωθέντων 4
αὐτῶν καὶ τῷ Σικιπίωνι ἡ οἰκεία ἀφίκετο δύναμις. πέμψαντες οὖν εἰς
προσκοπὴν ἰππέας ἀμρότεροι τοιούτω τέλει τῆς ἵππομαχίας ἐγρέσαντο
ὅποσον ὁ σύμπας ἔσχηκε πόλεμος· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι καὶ ἔλαττον τὴν
5 πρῶτην ἐνεργάμενοι καὶ συγχυτοὺς ἀποβαλόντες ἐνίκησαν.

ἐνταῦθεν Ἀννίβας ἀπίενοι πρὸς Ἰταλίαν σπεύδων, ὑποπτεύων δὲ τὰς 5
ἐπιτομωτέρας τῶν ὁδῶν, ἐκείνας μὲν παρεξήληθεν, ἐτέρων δὲ πορευθεὶς
ἰσχυρῶς ἐπόνησε. τὰ τε γὰρ ὄρη ἐκεῖνα ἀποτομωτάτα ἐστὶ καὶ ἡ χιῶν
πολλὴ γενομένη καὶ τὰς φάραγγας ὑπ' ἀνέμων πληρώσασα καὶ ὁ κρύ-
10 σταλλος ἰσχυρότατα παγεῖς δεινῶς σφῆς ἐτάλαιπύργησε· καὶ πολλοὶ τῶν
αὐτοῦ στρατιωτῶν ὑπὸ τε τοῦ χειμῶνος καὶ ὑπὸ σιτοδείας ἀπώλοντο,
πολλοὶ δὲ καὶ οἰκαδὲ ἀνεχώρησαν. ἔχει δὲ λόγος ὅτι καὶ αὐτὸς ἀνέ- 6
στρεψεν ἄν, εἰ μὴ πλείων καὶ ἀπορωτέρα ἢ προδιηγυμένη ὁδὸς τῆς λειπο-
μένης ἐτύγγανε. διὰ μὲν δὴ τοῦτο οὐκ ἀπετρέπετο, ἐξαπίνης δὲ ἐκτὸς
15 τῶν Ἄλπεων ἐκφανεῖς θαῦμα καὶ δέος τοῖς Ῥωμαῖοις ἐπέβαλε.

Καὶ ὁ μὲν προεχώρει τὰ ἐν πρὸς προσποιούμενος, Σικιπίων δὲ τὸν 7
μὲν ἀδελφὸν Γάιον Σικιπίωνα ὑποστρατηγούοντα αὐτῷ εἰς τὴν Ἰβηρίαν
ἐπέμψεν ὡς κατακληρόμενον αὐτὴν ἢ τὸν Ἀννίβαν ἐπανάξοντα. αὐτὸς δ'
ἐπὶ τὸν Ἀννίβαν ἦλθε. καὶ ἡμέρας μὲν τινὰς ἐπέσχη, ἔπειτα ἄμφοσ πρὸς
20 τὴν μάχην ὤρμησαν. πρὶν δὲ δὴ ἔργου ἔχεσθαι συγκαλέσας τοὺς στρα- 8 fr. 57, 4
τιώτας ὁ Ἀννίβας παρήγαγε τοὺς αἰχμαλώτους, οὓς κατὰ τὴν ὁδὸν εἰλήφει.
καὶ ἤρετο αὐτοὺς πότερον δεδέσθαι καὶ δουλεύειν κακῶς βούλοιντο ἢ
μονομαχεῖσαι ἀλλήλοις, ὥστ' ἀφειθῆναι προῖκα τοὺς νικῆσαντας. καὶ ὡς

2 ἢ om. B 3 προσκοπὴν BC^c, προκοπὴν A 9 κρύσταλλος A, κρύ-
σταλος BC^c 17 Γάιον] semper Zonaras, debebat Γναῖον, ut scripsit sane
Dio 22 δεδέσθαι καὶ δουλεύειν κακῶς BC^c, δὲ δέχεσθαι κακῶς δουλεύειν A.

ἐφέλοιεν. ἐπειδὴ τε τοῦθ' εἴλοντο, συνέβαλεν αὐτούς, καὶ μαχεσα-
 μένων σφῶν εἶπεν "εἴτ' οὐκ αἰσχρόν, ὃ ἄνδρες στρατιῶται, τοῦ-
 τους μὲν τοὺς ὑρ' ἡμῶν ἐαλωκότας οὕτω πρὸς τὴν ἀνδρείαν ἔχειν
 p. 142 | ὥστε καὶ ἀποθανεῖν ἀντὶ τοῦ δουλεῦσαι ἐπιθυμῆσαι, ἡμᾶς δ'
 5 ἀκνήσαι πόνον τινὰ καὶ κίνδυνον ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀκούειν ἐτέρων καὶ 5
 προσέτι καὶ ἄρχειν ἄλλων ὑποστῆναι;" M. 147 (p. 192).

5 ὅσα ἐλαττωθέντες ποτὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐπάθομεν, ταῦτα
 νικήσαντες αὐτοὺς ἀντιδράσομεν· εὖ γὰρ ἴστε, κρατήσαντες μὲν
 πάντων ὧν λέγω τευξόμεθα, κρατηθέντες δὲ οὐδὲ τὴν διαφυγὴν
 ἀσφαλῆ στήσομεν· τοῦ τε γὰρ κρατήσαντος τὸ πᾶν παραχρήμα 10
 γίλιόν ἐστι, κἂν μισοῦν αὐτὸ τυγχάνῃ, καὶ τὸ νικηθῆν οὐδεὶς οὐδὲ
 τῶν οἰκείων ἔτι θεραπεύει. Max. Conf. Flor. f. 157^r (M. p. 543)
 et M. 148 (p. 192) (ὅτι τοῦ κρατήσαντος — θεραπεύει).

6^a ὅτι τὸ ἀπαξ προσπταῖσαν πρὸς τινὰς αἰεὶ τε δυσωπεῖται
 σφας καὶ θαρσεῖν οὐκέτι τολμᾷ. M. 149 (p. 192). 15

1 τε cod. habet ut conii. Bk., om. Mai. μαχεσαμένων Mai., μαχεσόμεν
 cod. 2 ἄνδρες] ἀν^δ cod. per comp. 5 ἀκούειν rescripsi e cod., ὑπακούειν
 Mai. iniuria, cf. quoque ad fr. 49, 6 6 καὶ ἄρχειν cod. ut conii. Bk., κατάρ-
 ζειν Mai.

Fr. 57, 5 Hannibalis verba sunt ad milites suos. cf. Liv. 21, 43.

8 ἀντιδράσομεν Bk., confirmatum a cod. Par. 926, ἀποδράσομεν AB
 ἴστε] an ἴστε <τοῦθ' ὅτι> vel <ὅτι>? 10 στήσομεν A, στήσομεν B, στήσομεν
 cod. Par. 926 τὸ om. palimps. 11 ἐστι κἂν flor. AB, ἐστὶν καὶ palimps.
 αὐτὸ palimps. et flor. B, αὐτῶ flor. A 12 ἔτι θεραπεύει palimps, ἐπιθερα-
 πεύει flor. AB.

Fr. 57, 6^a praecedentibus subiunxi quod credi possit his verbis Hannibalem
 (aut Scipionem cf. Liv. 21, 40, 5—8; Pol. 3, 64, 3—8) milites suos cohortatum
 fuisse. quod tamen quam incertum sit neminem fugit. neque hoc praeferre
 negandum, fragm. nostrum cum fr. 57, 6^b arcte cohaerere, vide p. 206.

15 θαρσεῖν scripsi, θαρσεῖν cod. τολμᾷ cod. ut conii. Bk., τολμᾶται Mai.

[Zonaras 8, 23, 8. 9 (2, 184, 7 sqq. B. = 2, 240, 19 sqq. D.)]

τὸ δεύτερον εἴλοντο, συνέβαλεν αὐτούς. καὶ μαχεσαμένων ἐδημηγόρησε,
 τοὺς οἰκείους στρατιώτας ἐπιρρωννύς καὶ παρακλήγων εἰς πόλεμον· τοῦτο
 cf. fr. 57, 5. 6^a 9 δ' ἐτέρωθεν καὶ ὁ Σκιπίων ἐποίησεν. εἶτα συνήλθον μὲν ὡς ὅλοις ταῖς
 στρατοπέδοις μαχομένοι, ὁ Σκιπίων δέ, προσυμμίξας τῷ ἰππικῷ καὶ ἵππη-
 θοῖς συγγούς τε ἀποβαλὼν καὶ αὐτὸς τρωθείς, ἀποθανόν τ' ἂν, εἰ μὴ 5
 περ αὐτῷ Σκιπίων ὁ υἱὸς καίπερ ὧν ἑπτακαίδεκάτης ἐπήμυνε, κατέδρασε

4 μαχομένοι BC^o, μαχόμενοι A προσυμμίξας BA^o, προσμίξας C
 6 ἑπτακαίδεκάτης C, ἑπτακαίδεκαέτης BA^o.

[Zonaras 8, 23, 9—24, 6 (2, 184, 14 sqq. B. = 2, 240, 27 sqq. D.)]

μή και τῷ πεζῷ σφαλῆ, και αὐτίκα τε ἐπανήγαγε και τῆς νυκτὸς ὑπεχώρησεν.

24. Ἄννιβας δὲ μεθ' ἡμέραν τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ μαθὼν πρὸς τὸν Ἡριδανὸν ἦλθε, και μίτε σχεδίαις ἢ πλοῖα εὐρών, (ἐνεπέπηροστο γὰρ παρά 5 τοῦ Σικιπίωνος), τὸν μὲν ἀδελφὸν Μάγωνα σὺν τοῖς ἵππευσὶ διανήξασθαι και ἐπιδιωῖζει τοὺς Ῥωμαίους ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἄνω πρὸς τὰς πηγὰς χωρήσας τοῦ ποταμοῦ τοὺς ἐλέφαντας κατὰ τὸν ἐπίρρουον διαβῆναι προσέταξε. και οὕτω τοῦ ὕδατος περὶ τοῖς ὄγκοις τῶν ζώων ἐμποδιζομένου και σκεδαννυμένου, ἔβηον κάτω σφῶν διεπεραιώθη. καταληρθεῖς οὖν ὁ 2 Σικιπίων κατὰ γῶραν ἔμεινε, και ἐμαχέσατ' ἄν, εἰ μή νυκτὸς οἱ Γαλάται οἱ μετ' αὐτοῦ κῆτομόλησαν. ὁ δ' οὖν Σικιπίων ἐπὶ τούτῳ ταραχθεῖς και ὑπὸ τοῦ τραύματος ταλαιπωρήσας ὑπὸ νύκτα αὐθις ἐξανέστη και ἐπὶ μετεώρου τὸ τάφρουμα ἐποιήσατο· δίωξις δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐγένετο. μετὰ δὲ τοῦτο ἀφίκοντο και οἱ Καρχηδόνιοι, και τὸν ποταμὸν διὰ μέσου ποιη- 15 σάμενοι ἐστρατοπεδεύσαντο.

Ὁ μὲν οὖν Σικιπίων διὰ τε τὸ τραῦμα και διὰ τὰ συμβεβηκότα 3 ἀνεῖχε και δύναμιν μετεπέμπετο, Ἄννιβας δὲ πολλὰ πειράσας παρακινήσαι πρὸς μάχην αὐτόν, ἐπεὶ οὔτε τοῦτ' ἴδυνήθη και τροφῆς ἐσπάνισε, φρουρίῳ προσέβαλεν ἐν ᾧ σῖτος πολὺς τῶν Ῥωμαίων ἔκειτο. και μηδὲν περαινών, 20 τὸν φρουράρχον διέφθειρε χροῖμασι, κάκεινίς τε προδοθὲν ἔλαβε και τὰ ἄλλα σχεδὸν τὰ μὲν ὄπλοις, τὰ δὲ χροσίῳ ἐπήλπισε. κὰν τούτῳ ὁ Λόγγος 4 τὴν Σικελίαν τῷ ὑποστρατήγῳ πιστεύσας πρὸς τὸν Σικιπίωνα κεκλημένος ἀφίκετο. και οὐ πολλῷ ὕστερον ὑπὸ φιλοτιμίας, και ὅτι τινὰς κατατρέχοντας τὴν γῶραν ἐκράτησεν, εἰς παράταξιν ὤρμησεν. και ἐσφάλη 25 ἐνέδραις περιπεσών· και τοῦ Ἄννιβου ἐπεξελθόντος μετὰ τῶν πεζῶν και 5 τῶν ἐλεφάντων, οἱ μετ' αὐτοῦ ἐτόλπησαν εἰς φυγὴν, και πολλοὶ διεφθάρησαν φόνῳ, πολλοὶ δὲ και εἰς τὸν ποταμὸν ἀπερισκέπτως ἐμπesόντες ἐπνήγησαν, ὡς ὀλίγους μετὰ τοῦ Λόγγου περισιωθῆναι. νικήσας μέντοι ὁ Ἄννιβας οὐκ ἔχαιρεν, ὅτι στρατιώτας τε πολλοὺς και τοὺς ἐλέφαντας 30 πλὴν ἐνὸς ὑπὸ τοῦ χειμῶνος και τῶν τραυμάτων ἀπέβαλεν.

Ἄνοχῆν οὖν ἄσπονδον ποιησάμενοι πρὸς τὴν συμμαχίδα σφῶν ἐκά- 6 τεροι ἐχώρησαν, κὰν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἐχέμαλλον. και τοῖς μὲν Ῥω-

1 τῆς om. A ὑπεχώρησεν C^c, ἀπεχώρησεν BA 4 πλοῖα BC, πλοῖον A
ἐνεπέπηροστο BC^c, ἐμπέπηροστο A 9 ἔβηον om. C (add. m^o in marg.) διεπε-
ραιώθη BC^c, διεπεραιώθησαν A recte fortasse 17 μετεπέμπετο BC^c, κατα-
πέμπετο A 18 τοῦτ' BC^c, ταῦθ' A 20 προδοθὲν BC^c, παραδοθὲν A
21 ἐπήλπισε CA^c, ἤλπισε B 26 φυγὴν BC^c, corr. σφαγήν A
28 λόγγον BA^c, λόγου C 30 ὑπὸ BC^c, και A 31 τὴν om. A.

6^b γάρ τι καὶ δειλὸν καὶ ἄπιστον φύσει πᾶν τὸ Γαλατικὸν γένος ἐστίν· ὥσπερ γὰρ ἐτοιμῶς θρασύνεται πρὸς τὰς ἐλπίδας, οὕτως ἐτοιμότερον φοβηθὲν ἐκπλήττεται· πιστότερόν τ' οὐδὲν τοῖς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐκδιδάξει τε μηδέποτε ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐμβάλλειν τολμῆσαι . . . M. 150 (p. 192).

5

Fr. 57, 6^b de Gallis (*vertentibus*) *retro in Hannibalem ab Romanis odia* (Liv. 22, 1) dictum puto. Cum Zonara 8, 24, 2 contulit Pinder., iniuria credo, cf. ultima huius fragm. verba. — Ceterum si vs. 4 ἐκδιδάξει re vera scripsit Dio, praestare videtur ut haec verba Scipioni tribuamus in oratione ad milites suos auxiliiorum Hannibalis robur detrectanti. Hoc qui admittet fr. 57, 6^a nostrum subiungere debet.

1 Post τολμᾶ (fr. 57, 6^a) an spatium vacuum sit in cod. pro certo dici nequit. sed ita mihi videbatur et Maio olim visum est; praeterea lemmate quoque in margine rubris litteris depicto (iam evanido) confirmari id putaverim. Codicis lectionem sic enotavi: τολμᾶ τι π. ν | γὰρ κ. τ. λ., Mai. ante γὰρ nihil dispexit, supplevit σφαλερὸν et postea κοῦφον, v. Herw. π . . π . . videre sibi visus est, quod explet προπετές. equidem, reiecto ἄτοπον quod olim dubitanter conieci, Maianum κοῦφον nunc praefero coll. 77, 10, 2 2 ὥσπερ Mai., evanuit nec spatium sufficere videtur οὕτως] fuisse videtur, ον incertum 3 post τοῖς spatium est 11 circiter litterarum capax. τοῖς et τοὺς (post lacunam) certa sunt. An τοῖς Καρχηδονίοις <ὄν> τοὺς? τοῖς χρωμένοις ὄν τοὺς Polak. 4 ἀνθρώπους] ἀνῶς cod. ἐκδιδάξει] ita cod. ι tantum hodie evanuit. An ἐξεδίδαξε? ἐς τὴν cod. ut con. Bk., ἐστίν Mai. 5 ἐμβάλλειν τολμῆσαι cod. omnino, . . . τολμ . . . Mai. Altera huius enuntiati pars deest.

[Zonaras 8, 24, 6—8 (2, 186, 8 sqq. B. = 2, 242, 10 sqq. D.)

μαίοις ἄφθονα ἐφοῖτα τὰ ἐπιτήδεια, ὁ δ' Ἀννίβας οὐκ ἀρκούμενος τοῖς παρὰ τῶν συμμάχων διδομένοις ταῖς τε κώμας καὶ ταῖς πόλεις τῶν Ῥωμαίων προσπίπτων τὰ μὲν ἐκράτει, τὰ δ' ἀπεκρούετο. καὶ ποτε τῷ 7 ἱππικῷ ὑπὸ τοῦ Λόγγου νικηθεὶς ἐτρώθη. θαρσύναντες οὖν ἐκ τούτου τινὲς τῶν Ῥωμαίων καὶ καθ' ἑαυτοὺς προσβάλλοντι αὐτοῖς ἐπέξῃλθον. 5 κἀκείνους τε ἐφθειρε καὶ τοῦ χωρίου ἠμολογία ἐκράτησε· καὶ αὐτὸ μὲν κατέσκαψε, τῶν δ' αἰγμυλώτων τοὺς μὲν Ῥωμαίους ἀπέκτεινε, τοὺς δ' ἕλλους ἀφῆκε. τοῦτο δὲ καὶ ἐφ' ἅπασιν τοῖς ζυγρουμένοις ἐποίει, τὰς πόλεις δὲ αὐτῶν οἰκειούμενος. ἀμέλει καὶ τῶν λοιπῶν Γαλατῶν πολλοὶ καὶ Λιγύων καὶ Τυρσηγῶν τοὺς Ῥωμαίους τοὺς παρ' αὐτοῖς ὄντας οἱ μὲν 10 φονεύσαντες, οἱ δὲ ἐκδόντες μετέστησαν.

cf. fr. 57, 6^b

8 Ἐς δὲ τὴν Τυρσηγίδα τῷ Ἀννίβᾳ πορευομένῳ ὁ Λόγγος ἐπέθετο, χερμαῖνος πολλοῦ γενομένου. πεσόντων δὲ ἀμφοτέρους πολλῶν ὁ Ἀννίβας ἐς τὴν Λιγυστικὴν ἐλθὼν ἐνδιέτριψεν. ὑποπτεύων δὲ καὶ τοὺς σφετέ-

3 προσπίπτων BC^c, προσπιπτόντων A τὰ δ'] τῶν δ'? cf. Dio 48, 13, 1 9 δι' BC^c, δ' A πολλοὶ καὶ BC^c, καὶ πολλοὶ τῶν A.

ὅτι πολλὰ τέρατα τὰ μὲν ὡς ἀληθῶς συμβάντα, τὰ δὲ καὶ 7 a. u. 597?
 μάτην θρυλούμενα ἐλογοποιήθη· ὅταν γὰρ τινες ἰσχυρῶς φοβη- (217)
 θῶσιν καὶ σφισι καὶ ἐκεῖνα ὡς ὄντως γεγόμενα ἀποδειχθῆ, πολλὰ-
 κίς ἕτερα φαντάζεται· κἄν ἅπαξ τι καὶ ἐκείνων πιστευθῆ, προ-
 5 πειτῶς ἤδη καὶ τᾶλλα πίστιν λαμβάνει. ἐθύοντο οὖν αἱ θυσίαι καὶ
 τᾶλλα ὅσα οἱ ἄνθρωποι πρὸς τε τὴν τοῦ παρόντος δεινοῦ σφισιν

Ad fr. 57, 7 cf. Liv. 21, 62 (quae ibi enumerantur prodigia a Dione (Zonara) iam supra relata, 8, 28, 8) et 22, 1, 8—20.

1—p. 208, 5 totum locum dabo quemadmodum e cod. p. 142 enotavi secundum versuum ordinem divisum:

13 *τι πολλὰ τερα .². τὰ μὲν ὡς ἀληθῶς συμβάντα*
τὰ δὲ καὶ . . .⁷. . . ρ . λουμένα ἐλογοποιήθη .³. ρ γα⁹.¹². . .
 15 *ρῶς φοβηθῶσι . καὶ σφισι καὶ ἐκεῖν²³.*
δειχθῆ πολλὰκίς ἕτερο . . .⁵. . φαντάζεται κἄν ἀπα . τι καὶ ἐκει
νῶν πιστευθῆ προπειτῶς ἤδη κα . λλ . . .⁷. . . δ . ν . . .⁸. . . ο . π . .³.
ονν αἱ θυσίαι καὶ τᾶλλα ὅσα . . .⁶. . πρὸς τε τὴν του παρόντος δει
 20 *νοῦ σφισιν ἄκεσιν καὶ πρὸς τὴν τοῦ υπο . ρεν .². ἐνον διαφείσιν εἰ*
ὄθασιν ποιεῖν ἐγγίγντο ἄλλα .². γαρ πασχει . .³. ουσ . σ . .⁴. . ρ . .³. τοι
οντοῖς παρα 15 ζοντες πιστεν .³. καὶ τότε εἰ καὶ μᾶλ
λον δι . το charta 20 adglutinata δον μέγεθος ἐνόμιζον ὅτι
καὶ τὸ τραχη 20 ν ἠττηθήσεσθαι (spat. vacuum)

Maius sic: ὅτι πολλὰ τέρατα τὰ μὲν ὡς ἀληθῶς συμβάντα, | τὰ δὲ καὶ
 [ματαίως] θρυλούμενα ἐλογοποιήθη· ὅταν γὰρ τινες . . . [ἰσχυ] | ρῶς φοβηθῶσιν
 καὶ σφισι καὶ ἐκ τοῦ νεότερον . . . | δειχθῆ, πολλὰκίς ἕτερον φαντάζεται· κἄν
 ἅπαξ τι καὶ ἐκείνων πιστευθῆ, προπειτῶς ἤδη καὶ . . . | οὖν αἱ θυσίαι καὶ τᾶλλα
 . . . τὴν . . . | νοῦ σφισιν ἄκεσιν καὶ πρὸς τὴν τοῦ ὑπὸ . . . εἰθῶσιν ποιεῖν ἐγγί-
 γντο. ἄλλα . . . τοιούτοις παρὰ τὸ κρεῖττον ἐλπίζοντες πιστεῦσαι· καὶ τότε
 εἰ καὶ μᾶλλον διὰ τὸ τοῦ προσδοκωμένον κινδύνου μέγεθος ἐνόμιζον, ὅτι | καὶ
 τὸ τραχύτατον αὐτῶν . . . ἠττηθήσεσθαι. Edidi supra suppleta ita ut sensum
 praebeant qualemcunque, non nescius ipse supplementa ea et incerta esse et hic
 illic non admodum probabilia.

2 μάτην scripsi, ματαίως Mai. (coni.) quod spatium excedit 6 οἱ ἄνθρω-
 ποι scriptum οἱ ἀνοῖ iustum litterarum numerum praebebat.

[Zonaras 8, 24, 8 (2, 187, 1 sqq. B. = 2, 242, 30 sqq. D.)]

ρους, οὐδενὶ ῥαδίως ἐπίστευεν, ἀλλὰ τὴν ἐσθῆτά τε μεταβάλλων καὶ
 κόμαις γράμενος περιθέτοις τὴν τε διάλεξιν ἄλλοτε ἄλλην ποιούμενος,
 (ᾗδαι γὰρ πλείους καὶ τὴν τῶν Λατίνων), καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν
 πολλὰ ἐπεσκόπει ἡμούε τε πλείεστα ὡς οὐκ Ἀννίβας καὶ τινα ὡς ἑτερός
 5 τις ἐφθέγγετο.

ἀεσιν καὶ πρὸς τὴν τοῦ ὑποπτευομένου διάφρευξιν εἰώθασι ποιεῖν, ἐγίνετο. ἀλλά, καὶ γὰρ φιλοῦσιν οἱ πολλοὶ τοῖς τοιοῦτοις παρὰ τὸ κρεῖττον ἐλπίζοντες πιστεῦσαι, καὶ τότε, εἰ καὶ μᾶλλον διὰ τὸ τοῦ προσδοκωμένου κινδύνου μέγεθος ἐνόμιζον ὅτι καὶ τὸ τραχύτατον αὐτοῖς συμπεσοί, ὅμως ἤλπίζον <μη> ἡττηθῆσεσθαι. M. 151 (p. 192). 5

1 διάφρευξιν] cf. fr. 17, 8; 40, 32, 3; 49, 17, 3, Thuc. 3, 23, 5
2—5 cf. Liv. 21, 62, 11 ἀλλά, καὶ γὰρ φιλοῦσιν κ. τ. λ.] haec incertissima παρὰ τὸ κρεῖττον ἐλπίζοντες] an παρὰ τὸ εἶδος ἐλπίζοντες? vel παρὰ corruptum? 4 τὸ τραχύτατον κ. τ. λ.] haec vel maxime incerta cum neque spatium recte expleant, nec litterarum reliquiis satis conveniant.

[Zonaras 8, 25, 1—3 (2, 187, 6 sqq. B. = 2, 243, 4 sqq. D.)]

25. Ἐν μὲν οὖν τῇ Ἰταλίᾳ ταῦτα ἐγίνετο, ὁ δ' ἕτερος Σικιπίων ὁ Γάιος εἰς τὴν Ἰβηρίαν παρέπλευσε, καὶ τὰ παραθαλάσσια αὐτῆς μέχρι τοῦ Ἰβηρος πάντα καὶ τῶν ἄνω συχὰ τὰ μὲν βία, τὰ δὲ καὶ ἐκόντα προσεῖληψε, καὶ τὸν Βάννωνα μάχῃ νικήσας ἐξώρρησεν. ὁ δὲ τοῦ Ἀνίβου ὁμαίων Ἀσδρούβας μαθὼν ταῦτα διέβη τὸν Ἰβηρα, καὶ τῶν μεταστάντων τινὰς ὑπηγάγετο· τοῦ δὲ Σικιπίωνος ἐπελθόντος αὐτῷ ἀνεχώρησεν. 5

a. u. 537 2
(217)

Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ τὸν Φλαμίνιον καὶ τὸν Γέμινον ὑπάτους αὐθις εἵλοντο. Ἀνίβας δ' ἄρτι τοῦ ἕαρος ἐπιστάντος ὡς ἐγινω τὸν Φλαμίνιον μετὰ τοῦ Σερουιλίου Γεμίνου χειρὶ πολλῇ ἐπ' αὐτὸν ἰόντα, πρὸς ἐξαπάτην αὐτῶν ἐπάτη, καὶ πλατῦμενος ἐνδιατρίψειν ἐκεῖ καὶ μάχην συνάψαι, 10 ἐπεὶ νομίσαντες αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ χώραν μένειν ἀμελῶς τὸν ἐδῶν ἔσχον, ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου τοὺς ἵππεάς κατέλιπον, αὐτὸς δ' ὑπὸ νύκτα ἄρας τὰ τε στενόπορα μεθ' ἡσυχίας διήλθε καὶ πρὸς Ἀρίτιον ἤπειγετο· 3 καὶ οἱ ἵππεῖς δέ, ἐπεὶ πολὺ προῆλθεν, ἀπήρσαν αὐτῷ ἐρεπόμενοι. οἱ δ' ὑπατοὶ γινόντες ἠπατημένοι, Γέμινος μὲν αὐτοῦ ὑπέμεινε τοὺς τ' ἄρ- 15 στηκότας κελύσων καὶ κωλύσων ἐπικουρῆσαι Καραρχιδόνιοις, Φλαμίνιος δὲ μόνος ἐδίωκεν, ἔν' αὐτοῦ μόνου τὸ ἔργον τῆς νίκης, ὡς ᾤετο, γένηται. καὶ τὶ Ἀρίτιον προκατέλαβεν· ὁ γὰρ Ἀνίβας συντομωτέραν τραπόμενος

1 τῇ om. B ἐγίνετο BC^c, ἐγένετο A 2 Γάιος] cf. ad 8, 23, 7
3 δὲ καὶ BC, δ' A^c 4 Βάννωνα C (nisi quod Βαννώνα), Βαάννωνα BA^c, nomen bene Carthaginienſe, cf. Βάννων ὁ Τίγγιλλας App. Lib. 82. 86, Βάνων Plut. mul. virt. 10, Βαννο C. I. L. 5, 4919. 4921, vide Gesen. Monum. ling. Phoen. p. 402, Schröder. Phoen. Sprache p. 109. At Βαννο nominatur Pol. 3, 35, 4 et 76, 5. 6, Liv. 21, 60, 5 sq. (Mago Per. 21 et Oros. 4, 14, 9) 5 διέβη BA^c, διέβα C τῶν om. C (add. inter lin. m²) 6 ὑπηγάγετο CA, ἐπηγάγετο B^c
7 Γέμιον Pinder., γεμίνον A, γάιον BC^c 9 τοῦ om. A 13 Ἀρίτιον BCA^c, Ἀρηίτιον, opinor, Dio 14 προῆλθεν BC^c, προῆλθον A 15 Γέμινος Pinder., γεμίνιος BCA^c 18 προκατέλαβεν BC^c, κατέλαβεν A συντομωτέραν BC^c, συντομώτερον A.

[Zonaras 8, 25, 3—8 (2, 188, 6 sqq. B. = 2, 243, 29 sqq. D.)]

δυσόδοις ἐνέτυχε, καὶ ἀνθρώπους συγχυοὺς καὶ πολλὰ ὑπόζυγια καὶ τὸν
 ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἀπέβαλεν. ὑψὲ δ' οὖν πρὸς τὸ Ἀρίτιον ἐλθὼν, 4
 καὶ εὐρῶν ἐκεῖ τὸν Φλαμίνιον, κατερονόησεν αὐτοῦ, καὶ μάχη μὲν οὐ
 συνέβαλε, τὸ γὰρ χωρίον ἀνεπιτήδειον οἱ ἐδόκει, πείραν δὲ αὐτοῦ ποιού-
 5 μενος ἔκαιρε τὴν χώραν. κἀν τούτῳ ἐπεκιδραμόντων τῶν Ῥωμαίων ἐπαν-
 ἤγαγεν, ἵνα φοβεῖσθαι δόξῃ. τῆς δὲ νυκτὸς ἐξαναστάς, ἐπιτήδειον τι
 χωρίον πρὸς τὴν μάχην εὐρῶν ἔμεινε. καὶ τοῦ μὲν πεζοῦ τὸ πλεῖον κατὰ τὰ
 ὄρη λοχῶν ἔταξεν, τὴ δ' ἰππικίαν σύμπαν ἔξω τῶν στενῶν ἀφανῶς ἐφεδρεῖν
 ἐκέλευσε, καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ γηλόφου μετ' ὀλίγων ἐστρατοπεδεύσατο. ὁ 5
 δὲ Φλαμίνιος ἐν φρονήματι ὦν, καὶ ἐπὶ μετεώρου σὺν ὀλίγοις αὐτὸν ἰδὼν,
 τὴν τε λοιπὴν στρατιάν πόρρω ποιησάμενος νομίσας, βραδίως μεμονω-
 μένον αἰσῆσαι ἤλπισε, καὶ ἐς τὸ στενὸν ἀπερισκέπτως εἰσῆλθε, κἀνταῦθα,
 ὑψὲ γὰρ ἦν, ἠύλισατο. καὶ ὑπὸ μέσας νύκτας ὑπὸ καταφρονήσεως αὐτοῖς 6
 ἀφυλάκτως καθυδοντάς πανταχόθεν ὁμοῦ περιέσχον οἱ Καρχηδόνιοι, καὶ
 15 πόρρωθεν ἀκοντίοις καὶ σφενδόταις καὶ τοξείμασι τοὺς μὲν εὐναζόμενους
 ἔτι, τοὺς δὲ τὰ ὄπλα λαμβάνοντας ἔκτεινον, αὐτοὶ μὴ τι δεῖνὸν ἀντι-
 πάσχοντες. οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι, μηδενὸς αὐτοῖς συμπλεκομένου, σκότους τε
 καὶ ὀμίχλης οὔσης, οὐκ εἶχον τῆ σφετέρῃ χρήσασθαι ἀρετῇ. τοσοῦτος δ' 7
 ἐγένετο θόρυβος καὶ τοιαύτη ταραχώδης ἐκπλήξις κατέσχευεν αὐτοὺς ὡς
 20 μηδὲ τῶν σεισμῶν τῶν τότε γενομένων αἰσθῆσθαι, καίπερ πολλὰ μὲν
 οικοδομήματα κατερράγη, πολλὰ δὲ καὶ τῶν ὄρων τὰ μὲν διέσχε, τὰ δὲ
 καὶ συνέπεσεν, ὡς καὶ τὰς φάραγγας ἐμρᾶξαι, καὶ ποταμοὶ δὲ τῆς ἀρχαίας
 ἐξόδου ἀποκλεισθέντες ἄλλην ἐστράποντο. τοιοῦτοι μὲν σεισμοὶ τὴν Τυρ-
 25 σσηνίδα κατέσχεον, οὐ μέντοι καὶ οἱ μαχόμενοι ἐν ἐννοίᾳ σφῶν ἐγένοντο. 8
 αὐτὸς τε οὖν ὁ Φλαμίνιος καὶ ἄλλοι παμπληθεῖς ἔπεσον, συγχροὶ δὲ ἐπὶ
 τινα λόφον ἀνέβησαν· ἐπεὶ δ' ἡμέρα ἐγένετο, εἰς φυγὴν ὤρμησαν, καὶ
 καταληφθέντες τὰ τε ὄπλα καὶ ἑαυτοὺς ἐπ' ἀδείᾳ παρέδουσαν. ὁ γὰρ μὴν
 Ἀνίβας βραχὺ τῶν ὁμωμοσμένων ἐφρόντισε, πάντων δὲ τῶν ἐν τῷ στρα-
 τοπέδῳ ἀλόγτων τὸ μὲν ὑπῆρσον τὸ τε συμμαχικὸν τῶν Ῥωμαίων ἀσῆκεν,

1 συγχυοὺς BC^c, πολλοὺς A 8 ἐφεδρεῖν BC^c, ἐνεδρεῖν A 18—24 cf. Tzetz. *Chil.* 1, 767—770: τούτου ὀαγέντος τότε δὲ πολέμου τοῦ φοικώδους | σεισμός ἐγένετο δεινός, ὡς ὄρη διαστήναι, | ἐξ οὐρανοῦ δ' ἐχέθησαν ὄμβροι μεγάλων λίθων. | οἱ δὲ θερμοῦς μαχόμενοι τούτων οὐδὲν ἐπέγνων, quae a Tzetzta quidem de pugna Cannensi tradi sed ad proelium ad Trasumenium pertinere recte observat H. Haupt. *Herm.* 14, 438. V. 769 quod narrat utrum in Dione inveniatur an de suo addiderit dubium videri possit. non habent Liv. 22, 5, 8, (Oros. 4, 15, 6), Plut. *Fab. Max.* 3, 2, Sil. *Pun.* 5, 611 sqq., nec Coelius apud Cic. *div.* 1, 35, 76. — Quae apud Tzetz. praecedunt invenies p. 219 sq., quae sequuntur p. 223 22 δὲ om. B 23 μὲν σεισμοὶ BC, σεισμοὶ μὲν A, μὲν c.

5 ὅτι οἱ <Ρωμαῖοι> δικτάτορα τὸν Φάβιον ἀνεῖπον, ἀγαπῶντες εἰ

Fr. 57, 8 e codice sic excepti:

τι οἱ διατα	19	ἀγαπῶντες εἰ αὐτοὶ γε περι
25 ἐγένοντο .	19	η . τειαν . . ³ . εστειλον οὐδε . ² .
οὐδὲ εστῆ	charta 19 adglutinata	πυθόμενοι δὲ τὸν ἀννίβαν τῆσ
τε ἐπὶ τη	19	θαι καὶ ἐσ καμπανίαν ω . ³ . σθαι
τότε δὴ καὶ	19	κουσῖοι μῆτε βιασθέντες με

τάσταισιν ἐσ ἀσφάλειαν ἐποιήσαντο

Lectio autem Maiiana haec est: ὅτι οἱ δικτάτωρες . . . την ἀγαπῶντες εἰ ἀν . . . | ἐγένοντο οὐδὲ . . . | οὐδὲ . . . πυθόμενοι δὲ τὸν Ἀννίβαν τῆσ | τε ἐπὶ τὴν Ῥώμην ὁδοῦ ἀποτετράφθαι καὶ ἐς Καμπανίαν ὁρμήσασθαι | τότε δὲ καὶ ἐκεῖνοι σιωπῶς μῆτε ἐκούσιοι μῆτε βιασθέντες με|τάσταισιν ἐσ ἀσφάλειαν ἐποιήσαντο.

1 <Ρωμαῖοι> δικτάτορα τὸν Φάβιον ἀνεῖπον coll. Zon. conieci dubitans.

[Zonaras 8, 25, 9—11 (2, 189, 17 sqq. B. = 2, 245, 8 sqq. D.)]

- 9 αὐτοὺς δὲ ἐκείνους δῆσας ἐφύλασσε. πρῶξας δὲ ταῦτα ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἠπαίγετο, καὶ μέγροι μὲν Ναρνίας τὴν τε γῆν τέμνων καὶ τὰς πόλεις προσ-
 10 αγόμενος πλὴν Σπωλητίου προῆλθε, Γαίον τε ἐνταῦθα Κεντήμιον στρα-
 11 τηγὸν ἐνεδρεύοντα περιστῶν ἐφθειρεν· ὡς δὲ τῷ Σπωλητίῳ προσβαλῶν ἀπεκρούσθη, καὶ τὴν τοῦ Νασίρου γέφυραν καθηρημένην εἶδε, καὶ περὶ 5
 τοὺς ἄλλους ποταμοὺς οὕς ἀναγκάσιον ἦν διελθεῖν τοῦτο γεγονός ἐπίσθητο,
 τῆς μὲν ἐπὶ τὴν Ῥώμην ὁρμῆς ἐπέσχεν, ἐς δὲ τὴν Καμπανίαν ἐτρέπετο,
 τὴν τε χώραν ἀρίστην καὶ τὴν πᾶσιν τὴν Καπύην μεγίστην οὖσαν ἀκούων,
 ἐνόμιζεν, εἰ σφᾶς προκαταλάβοι, καὶ ἄλλα δι' ὀλίγου προσκλήσασθαι.
 11 Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ πυθόμενοι περὶ τῆς ἤττης ἤλγησαν, καὶ δι' ἐκεί-
 νους καὶ δι' ἐαυτοὺς ἰδρυόμενοι, καὶ ἐν ἀπύρῳ ἦσαν, τὰς τε γεφύρας τοῦ
 Τιβέριδος πλὴν μιᾶς καθεῖλον καὶ τὰ τείχη πολλαχῆ πεποιημένα σπουδῆ
 fr. 57, 8 ἐπεσκαυάζον. δικτάτορά τε προχειρίσασθαι βουληθέντες αὐτοὶ ἐν ἐκκλησίᾳ

2 *Ναρνίας* (sed *Ναρνιάς*) CA^c, *μαρνιάς* B 3 *Σπωλητίου*] *Spoletium*
 (*Spoletium non invenitur quamquam hodie est Spoleto*) Graece est *Σπωλήτιον*
 per ω apud App. b. c. 1, 90 (*Σπωλήτιος ad.*); 5, 33, Athen. 1 p. 27^b (*Σπω-*
λητίνος ad.), Ptol. 3, 1, 54; per ο *Σπολήτιον* scribitur in Strab. codd. 5, 2, 10
 p. 227 et *Σπολίτιον* apud Proc. b. *Goth.* 1, 16, 17; 3, 6, 23, cf. 4, 33 *Κεν-*
τήμιον BC^c, *κεντώνιον* A *στρατηγόν]* cf. Weissenb. ad Liv. 22, 8, 1
 4 *Σπωλητίῳ* CA, *σπωλιτίῳ* B, *σπολιτίῳ* c 5 *Νασίρου* BC^c, *ναήρου* A. Hanc
 nominis formam (sive per ει sive per η) Zonaram usurpasse crediderim, cf. *hod.*
Nera; num habuerit Dio dubito. *Nar* Latini et Strabo 5, 2, 10 p. 227; 5, 3, 7
 p. 235, *Νάρνος* St. Byz. s. v. *Ναρνία* (ex Dionys.?) et Proc. b. *Goth.* 1, 17
 6 ἦν BC^c, om. A *τοῦτο] ταῦτο* Polak. 8 *τε] τε* <γὰρ> Kuiper. (litt.)
 9 *προσκήσασθαι] προσκήσεσθαι* Pinder. recte ut videtur 12 *πολλαχῆ* BA^c,
πολλαχοῦ (*πολλαχῆ* corr. m¹) C.

αὐτοὶ γε περιγένοιτο οὐδὲ τοῖς συμμάχοις βοήθειαν ἀπέστειλαν οὐ-
 δεμίαν οὐδὲ εστη, πυθόμενοι δὲ τὸν Ἀννίβαν τῆς τε ἐπὶ
 τὴν Ῥώμην ὁδοῦ ἀποτετραῖσθαι καὶ ἐς Καμπανίαν ὀρμηθῆναι τότε
 δὴ καὶ ἐκείνους, μὴ πως εἴτε ἐκούσιοι εἴτε βιασθέντες μετα-
 5 στῶσιν, ἐς ἀσφάλειαν ἐποίησαντο. M. 152 (p. 193).

1 περιγένοιτο scripsi, περιεγένοντο cod. τοῖς συμμάχοις βοήθειαν
 ἀπέστειλαν οὐδεμίαν supplevi Zonaram secutus 2 ἐστη] ἐς τὴν videtur fuisse;
 lacunam probabiliter explere non queo [Ἀννίβαν] crediderim hic quoque
 Ἀννίβαλ in cod. legi eo ipso quod olim de littera ν dubitavi, cf. ad fr. 57, 4
 3 ὀρμηθῆναι iam Bk. 4 ἐκείνους μὴ πως εἴτε ἐκούσιοι εἴτε βιασθέντες μετα-
 στῶσιν ἐς ἀσφάλειαν ἐποίησαντο coll. Thuc. 8, 1, 3 et Dione 37, 39, 4 Kuebler.
 (Rhein. Mus. 46, 325), nisi quod εἴτε — εἴτε ego pro μήτε — μήτε, idem proponit:
 ἐκείνοις (ἐπικουρῆσαι γνόντες αὐτοῖς) μὴ πως μήτε ἐκούσιοι μήτε βιασθέντες
 μεταστῶσιν ἐς ἀσφάλειαν ἐποίησαντο quod non placet.

[Zonaras 8, 25, 11—26, 1 (2, 190, 10 sqq. B. = 2, 245, 26 sqq. D.)]

αὐτὸν ἀνεῖπον. ἀγαπῶντες δὲ εἰ αὐτοὶ μόνοι σωθῆσιν, οὐκ ἔστειλαν τοῖς
 συμμάχοις βοήθειαν. πυθόμενοι δὲ τὸν Ἀννίβαν ἐς Καμπανίαν ὀρμηθῆναι,
 τότε καὶ τοῖς συμμάχοις ἐπικουρῆσαι ἔγνωσαν. τῷ δ' Ἀννίβῃ τὸν δικ- 12
 τάτορα τὸν Φάβιον καὶ τὸν Ἰππαρχον τὸν Μάρκον τὸν Μινούκιον ἀντι-
 5 κατέστησαν. οἱ ἐπ' ἐκείνων ἐλθόντες ἐς μὲν γέφυρας αὐτῷ οὐκ ἤσαν, παρε-
 πόμενοι δὲ ἐπιτήρουν εἴ ποῦ καιρὸς μάχης παραπέσει· ἀποκινδυνεύσαι γὰρ
 ὁ Φάβιος κατεπιτήρῃσι στρατιώταις καὶ ἡστημένοις πρὸς πλείους καὶ νει-
 κηρόταις οὐκ ἤθελε, καὶ ἄμα ὅσῳ μᾶλλον τὴν γέφυραν κακώσειαν. τοσούτω
 θάσσον ἀπορῆσαι τροφῆς αὐτοὺς ἤλπισε. τοιούτοις χρόμοις 13
 10 οὐτ' ἄλλη γέφυρα ἐπήμυνεν οὔτε τῇ Καμπανίᾳ. κατέκλεισεν οὖν διὰ ταῦτα
 πᾶν τὸ πολέμιον εἰς τὴν Καμπανίαν· περισχῶν γὰρ αὐτοὺς ἀπανταχῆθεν
 οὐκ εἰδότες ἐν φυλακῇ ἐποίησατο. αὐτὸς μὲν γὰρ κακὴ τῆς θαλάσσης καὶ
 ἐκ τῆς συμμαχίδος τῶν ἐπιτηδεῶν εὐπύρει, ἐκείνοις δὲ μόνα τὰ ἐκ τῆς
 15 γῆς ἦν ἐκείρον ὑπάρχοντα ἤδει. καὶ διὰ τοῦτο ἀνεῖχε καὶ τῆς μελλή-
 σσεως οὐκ ἐφρόντιζε. διὸ καὶ παρὰ τῶν πολιτῶν αἰτία εἶχεν, ὡς καὶ μελ-
 λητῆς ἐπονουασθῆναι.

26. 'Ο δ' Ἀννίβας, ἐπεὶ πρὸς γεμιῶνα ἐγένετο, καὶ οὔτε κατὰ γέφυραν
 γεμίασαι σπάνει τῶν ἀναγκαῶν ἠδύνατο καὶ πολλὰ γῆ πειράσας ἐξέμνη
 τῆς Καμπανίας κενώλυτο, τοιοῦτόν τι ἐμεγαλίσαστο. τοῖς ἀιμαλώτοις
 20 πάντα, ἵνα μὴ τις αὐτῶν διαφύγη καὶ τὸ γινόμενον γνωρίσῃ τοῖς Ῥω-

6 παραπέσει CA^c, περιπέσει B 12 καὶ ἐκ BA^c, κακ C 13 δὲ om. B
 14, 15 καὶ τῆς — εἶχεν om. C (sed add. in marg. m²) 15 ἐφρόντιζε CA^c,
 ἐφρόντισε B 17 ἐγένετο BA^c, ἐγένετο C.

9 ὅτι ὁ Φάβιος δι' ἀσφαλείας μᾶλλον ἢ διὰ κινδύνων προσ-
 εδρεύων οὔτε πείραν λαβεῖν ἀνδρῶν χειροτεχνῶν τοῦ πολέμου ὄντων
 ἐτόλμα, καὶ ἐν πολλῇ περιωπῇ τὴν τῶν στρατιωτῶν σωτηρίαν,
 ἄλλως τε (καὶ) διὰ τὴν τῶν πολιτῶν ὀλιγαριθροπίαν, ἐποιεῖτο, 5
 p. 149 10 κείων ἀποβαλεῖν μεγάλην | εἶναι νομίζων· ἐκείνους μὲν γὰρ τῇ περι-

1. 2 haec e codice excepti ita: *τι ὁ φα.ιος δι α.φ. | λείας μᾶλλον ἢ . . .*
κινδύνων προσήδρε . . . ουτε . . . συμβαλεῖν | ἀνδρῶν χειροτεχνῶν τοῦ πολέμου
οντ.ν ἐτόλμα κ. τ. λ. Maius olim: ὅτι ὁ Φάβιος δι' ἀσφαλείας μᾶλλον ἢ διὰ
κινδύνων προσήδρευετο . . . συμβαλεῖν ἀνδράσι χειροτέχναις τοῦ πολέμου οὐσιν
ἐτόλμα κ. τ. λ. 1 προσεδρεύων οὔτε scripsi nunc reiecto προσήδρευε οἱ οὐδέ
ut antea proposueram; η verbi προσήδρε . . . et συμβαλεῖν quod in cod. dispe-
sisse mihi visus sum, id feci, opinor, Maiana lectione in errorem inductus
 2 *πέραν λαβεῖν ἀνδρῶν χειροτεχνῶν τοῦ πολέμου ὄντων scripsi coll. 40, 9, 2;*
 53, 5, 2; al. 3 *περιωπῇ* cf. Thuc. 4, 86, 6 4 *(καὶ)* ins. Bk.
 6 *περιουσίᾳ* Bk., *περουνσίαι* (sic) cod., *παρουσίᾳ* Mai.

[Zonaras 8, 26, 1—4 (2, 191, 10 sqq. B. = 2, 246, 23 sqq. D.)]

μαίους, κατέσραξε· καὶ τὰς ἐν τῷ στρατοπέδῳ βούς ἀθρόους δῆδας τοῖς
 2 αὐτῶν προσέδρασε κέρασι, καὶ πρὸς τὰ κατὰ τοὺς Σαυνίτας ὄρη ὑπὸ νύκτα
 χωρήσας τὰς τε δῆδας ἀνήψε καὶ τὰς βούς ἐπετάραξεν. οἰστηθεῖσαι δ'
 ἐκείναι διὰ τὸ πῦρ καὶ τὴν ἔλασιν πολλαχῆ τὴν ὕλην ἐνέπερσαν, καὶ
 τούτου ῥαδίαν παρέσχον αὐτῷ τὴν ὑπέρβασιν. οἱ γὰρ ἐν τῷ πεδίῳ Ῥω- 5
 μαῖοι καὶ οἱ ἐν τοῖς μετεώροις, ἐνέδρας πτοηθέντες, οὐκ ἐκινήθησαν. καὶ
 οὕτως ὁ Ἀννίβας διῆλθε καὶ ἐς τὴν Σαυνίτιδα ἐκομίσθη.
 3 ὁ οὖν Φάβιος μεθ' ἡμέραν τὸ γενόμενον γνοὺς κατεδίωξε, καὶ
 τοῖς τε καταλειμμένους ἐν τῇ ὁδῷ, ἵνα σφᾶς εἰρᾶσι, τρεψάμενος, καὶ
 τοὺς βοηθήσαντας αὐτοῖς κρατήσας, ἐστρατοπεδεύσατο μὲν οὐ πῶρον τῶν 10
 πολεμίων, οὐ μέντοι καὶ ἐς χεῖρας ἐκείνοις ἦλθεν, ἀλλ' ἀποσιδνασθαί
 4 τε αὐτοὺς καὶ προνομεῖν ἐκώλυεν· ὥστε τὸν Ἀννίβαν ἀπορήσαντα τὰ
 μὲν πρῶτον ἐπὶ τὴν Ῥώμην ὀρυῖσαι· ὡς δ' οὐκ ἐμάχετο, δι' ἡσυχίας
 fr. 57, 9 δὲ παρηκολούθει ὁ Φάβιος, αὐθις ὑπέστρεψεν εἰς τὸ Σαίνιον. καὶ ὁ
 Φάβιος αὐτῷ ἐρεπόμενος δι' ἀσφαλείας προσήδρευε, προμηθούμενος μήτε 15
 τῶν οἰκείων ἀποβαλεῖν τινας, καὶ αὐτὸς μὲν τῶν ἀναγκαίων ἐν εὐπορίᾳ

2 αὐτῶν BC^c, ἐαυτῶν A 8 γενόμενον BC^c, γινόμενον A κατεδίωξε
 CA^c, κατεδίωκεν B 12 τὸν BA^c, τὸν μὲν C 14 τὸ Σαίνιον] ita saepe, veluti
 7, 26, 16; 8, 6, 1. 5; 9, 4, 6; al., sed ἡ Σαυνίτας 8, 6, 2; 8, 26, 2; 9, 3, 5 ut
 Pol. 3, 90, 7. 91, 9. 92, 1; 9, 5, 8, Strab. p. 242. 249. 251. 283, Plut. *Pyrrh.* 24,
 App. *b. c.* 1, 90. 119.

ουσία τοῦ πλήθους κἄν ἀνακινδυνεύσαι ποτε σφαλέντας ἤγεῖτο, αὐ-
 τὸς δ' εἰ καὶ τὸ βραχύτατον πταίσειεν, (ἐν) παντὶ κακοῦ, οὐ πρὸς τὸν
 ἀριθμὸν τῶν τότε ἀποθανόντων ἀλλὰ πρὸς τὸ μέγεθος τῶν πρὶν
 παθημάτων, γενήσεσθαι ἐλογίζετο· τοῖς μὲν γὰρ ἀκεραίοις πράγ-
 5 μασι καὶ τὰ δεινότερα θεδῖως πολλῶν τοὺς ἀνθρώπους ἐφί-
 στασθαι, τοὺς δὲ προκεκμηγότες καὶ τὰ βραχύτατα κακοῦν ἔλεγεν.
 καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῦ εἰός συμβουλευόντος ποτε αὐτῷ ἀποκιν-
 δυνεύσαι, καὶ τι τοιοῦτον εἰπόντος ὅτι οὐκ ἂν πλείους ἑκατὸν ἀν-
 δρῶν ἀπόλοιτο, οὔτε ἐπεῖσθη, καὶ προσανήρετο αὐτὸν εἰ καὶ αὐτὸς
 10 ἂν ἐδεληήσειε τῶν ἑκατὸν ἀνδρῶν γενέσθαι. M. 153 (p. 193).

ὅτι οἱ Καρχηδόνιοι οὐχ ὅπως αὐτεπάγγελτοί τι τῷ Ἀννίβῃ 14 [15 B]
 ἔπεμψαν, ἀλλ' ἐν γέλῳτι τε αὐτὸν ἐποιούντο ὅτι τε εὖ πράττειν
 καὶ ὅτι πολλὰ κατορθοῦν αἰεὶ ποτε γράφων σφίσι καὶ χρήματα καὶ
 στρατιώτας παρ' αὐτῶν ἦται, λέγοντες μηδὲν ὁμολογεῖν τὰς αἰ-
 15 τήσεις αὐτοῦ ταῖς κατορθώσεσι· τοὺς γὰρ κρατοῦντας προσήκειν
 καὶ τῷ παρόντι στρατεύματι ἀρκεῖσθαι καὶ χρήματα οἷαδε πέμ-
 πειν, ἀλλ' οὐχ ἕτερα πρὸς ἑαυτῶν προσεπαιτεῖν. M. 154 (p. 194).

1 ἀνακινδυνεύσαι Mai., ἀκινδυνεύσαι cod. si post *a* in versus fine *va* ad-
 ditum fuit, nunc evanuit 2 αὐτὸς Bk., αὐτοῦ cod. (ἐν) ins. Bk.

4 τοῖς — πράγμασι cod., (ἐν) μὲν γὰρ ἀκεραίοις τοῖς πράγμασι v. Herw. quod
 valde arridet et restituendum videtur 8 τι τοιοῦτον restitue e cod., πρὸς
 αὐτὸν Mai. 7—10 in Max. Conf. Flor. f. 157^v exstat excerptum (M. p. 544),
 quod licet in media fragmentorum Dionis serie repperiatur (cf. ad fr. 57, 12 p. 197)
 huic tamen, teste potissimum fragmento nostro, abiudicandum est: τοῦ εἰός
 Φαβίου τῷ πατρὶ εἰπόντος “συμμιζόμεν τῷ Ἀννίβῃ (ἀννίβαλ cod. B) καὶ ἑκα-
 τὸν πάντως οὐκ ἀποβαλοῦμεν”, ἔφη αὐτῷ “ἐβούλον δὲ σὺ τῶν ἑκατὸν εἶναι”;

Fr. 57, 11 vide mox p. 214.

Fr. 57, 12 vide p. 197.

Fr. 57, 13 (ex Max. Conf. Flor. f. 152^v, M. p. 544) Demadis περὶ δωδεκα-
 ετίας esse vidit H. Haupt. *Herm.* 14, 434.

11 Ἀννίβῃ Mai., ἀννίβαλι cod. ut videtur, cf. ad fr. 57, 4 12 τε (prius)
 addidi e cod. 13 κατορθοῦν] hodie fere evanidum.

[Zonaras 8, 26, 4. 5 (2, 192, 8 sqq. B. = 2, 247, 16 sqq. D.)]

τυρχάνων, ἐκείνῳ δὲ τῶν ὄπλων ἐκτὸς οὐδὲν προσεῖναι ὄρων, καὶ μηδ'
 οἰκοθεν προσισῶσαν ἐπικουρίαν. οἱ γὰρ Καρχηδόνιοι καὶ ἐν γέλῳτι αὐτὸν 5 fr. 57, 14
 ἐποιούντο, γράφοντα εὖ πράττειν καὶ πολλὰ κατορθοῦν, καὶ στρατιώτας
 παρ' αὐτῶν αἰτοῦντα καὶ χρήματα, λέγοντες μὴ συμφωνεῖν τὰς αἰτήσεις
 5 ταῖς κατορθώσεσι. τοὺς γὰρ κινδυνεύοντας προσήκειν καὶ τῷ παρόντι ἀρ-
 κεῖσθαι στρατεύματι, καὶ χρήματα στέλλειν οἷαδε, ἀλλ' οὐ προσεπαιτεῖν.

5 προσήκειν Pinder., προσήκει BCA^c.

11 ἐγκλίμα γούν ἔχω οὐχ ὅτι προπειῶς ἐς τὰς μάχας χωρῶ, οὐδ' ὅτι διὰ κινδύνων στρατηγῶ, ἵνα πολλοὺς μὲν τῶν στρατιωτῶν ἀποβαλὼν πολλοὺς δὲ καὶ τῶν πολεμίων ἀποκτείνας αὐτοζράτωρ τε ὀνομασθῶ καὶ τὰ ἐπινίκια πέμψω, ἀλλ' ὅτι βραδύνο καὶ ὅτι μέλλω καὶ ὅτι τῆς σωτηρίας ἑμῶν ἰσχυρῶς αἰεὶ προορῶμαι. Max. Conf. 5 Flor. f. 157^v (M. p. 542).

18 [19 B] ὅτι τοῖς πολλοῖς σὺνηθεῖς τοῖς ἀρχομένοις εὖ φέρεσθαι ἡθίως, ἄλλως τε καὶ ἐπὶ διαβολῇ τῶν εὐδοκιμούντων, προστίθεσθαι, διότι τὸ μὲν ἄρτι προφαινόμενον συναυξῆσει τὸ δ' ὑπερέχον ἔτι καθαιρεῖν

Fr. 57, 11 (ex Florilegio, cf. ad fr. 57, 12 p. 197) procul dubio Dionis est et desumptum ex oratione a Fabio in senatu habita Liv. 22, 25, 12 sqq., quare coll. Zon. post § 14 collocandum esse recte animadvertit Melber.

1 γούν ἔχω B, γ...χω A, γ[ὰρ πάσ]χω vel [ἔχ]ω Mai. 3 τε AB ut conī. Bk., δὲ Mai. 5 καὶ ὅτι om. B ἰσχυρῶς A, ἰσχυρὸς B.

Fr. 57, 15—17 vide p. 215.

Fr. 57, 18. Hoc a Dione dictum putarim cum rettulisset M. Terentium Varronem legis de imperio inter dictatorem et magistrum equitum aequando suam extitisse, cf. Liv. 22, 25, 18 sq., 26, 3 sq. Certe propter ea quae Romae tunc dicta acta sunt ita locutus videtur. quare ante § 15 collocavi.

7 ὅτι τοῖς πολλοῖς — προστίθεσθαι Kuiper. (litt.), cf. fr. 94, 1, ὅτι τοῖς πολλοῖς — συμφέρεσθαι ἡθίως ἄλλως — προστίθενται cod. (ἡθίως hodie vix distinguitur), ὅτι τοῖς ἀρχομένοις (ἰσχύειν) συναίρεσθαι ἡθίως ἄλλως τε καὶ (ὄτε) ἐπὶ διαβολῇ τῶν εὐδοκιμούντων προστίθενται Bk. 9 δ' cod., τε Dind. male ἔτι καθαιρεῖν cod., non ἐκκαθαίρειν.

[Zonaras 8, 26, 6—8 (2, 192, 16 sqq. B. = 2, 247, 26 sqq. D.)]

6 Ἔως μὲν οὖν ἐνεδήμει ὁ Φάβιος, δεινὸν οὐδὲν τοῖς Ῥωμαίοις ἐγένετο, ὡς δ' ἐκεῖνος εἰς τὴν Ῥώμην ἀπῆρε κατὰ τι δημόσιον, ἔπταισαν. ὁ γὰρ Ροῦφος ὁ ἱππαρχος, φρόνημα κενὸν ὑπὸ νεότητος ἔχων καὶ τῶν πολεμικῶν σφαλμάτων ἀπερίοπτος ὢν καὶ τῇ μελλήσει τοῦ Φαβίου ἀχθόμενος, ἐπεὶ τὴν προστασίαν τῆς στρατιᾶς μόνος ἔσχε, τῶν μὲν ἐντολῶν 5 τοῦ δικτάτορος ὠλιγόρησεν, ὁρμήσας δ' εἰς παράταξιν τὸ μὲν πρῶτον 7 νικᾶν ἔδοξεν, εἴτα ἠττήθη. κἂν πανσυδὶ διεφθάρη, εἰ μὴ τινες Σαυιτῶν κατὰ τύχην τοῖς Ῥωμαίοις ἐπίκουροι ἀφικνούμενοι δόξαν τοῖς Καρχηδονίοις παρέσχον προσέειναι τὸν Φάβιον. ἀναχωρησάντων οὖν διὰ τοῦτο κειρατηκῆναι ἐνόμισε, καὶ ἐς τὴν Ῥώμην τὸ ἔργον μεγαλύνων καὶ τὸν δικτάτορα προσδιαβάλλων ἐπέστειλεν, ὑκνηρὸν καὶ μελλητηνὸν αὐτὸν κελῶν καὶ τὰ τῶν ἐναντίων φρονοῦντα.

8 οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ νενικηκῆναι τὸν Ροῦφον ὄντως ἐνόμισαν, καὶ 8 οἷα παρὰ δόξαν θαρσύναντες καὶ ἐπήρουν αὐτὸν καὶ ἐτίμων, καὶ τὸν

1 ἐνεδήμει] ἐξεδήμει Dio? αὐτὸν BC^c, αὐτῶν A.

11 προσδιαβάλλων BC^c, διαβάλλων A

πεφύκασι· τοῖς μὲν γὰρ ἐκ πλείονος σφῶν προφέρουσιν οὐκ ἂν τις ἐξαίρνης παρισωθείη, τὸ δ' ἀδόκητον ἀύξηθ' ἐλπίδα καὶ ἐκείνοις ἐς τὴν ὁμοίαν εὐτυχίαν φέροι. M. 155 (p. 194).

- ὅτι Ἀννίβας ἦτοι χαριζόμενος τῷ Φαβίῳ ὡς καὶ ἐπιτηδείῳ 15 [16 B]
 5 σφίσιν ὄντι, ἣ καὶ ἐπὶ διαβολῇ αὐτοῦ, οὐδὲν τῶν προσηκόντων οἱ κατέδραμεν. καὶ διὰ τοῦτ' ἀντιδόσεως τῶν αἰχμαλώτων τοῖς Ῥωμαίοις πρὸς τοὺς Καρχηδονίους, ὥσθ' ὀποτέρων (ἂν) πλείους εὐρεθῶσιν ἀπολυτρωθῆναί σφας, γενομένης, καὶ τῶν Ῥωμαίων μὴ βουλήθέντων αὐτοὺς ἐκ τοῦ δημοσίου λυτρώσασθαι, τὰ χωρία δ'
 10 Φάβιος ἀποδόμενος τὰ λύτρα αὐτοῖς ἐχαρίσατο. καὶ διὰ τοῦτο 16 [17 B]
 αὐτὸν (μὲν) οὐκ ἔπαυσαν, τῷ δὲ ἰππάρχω τὴν αὐτὴν οἱ ἐξουσίαν ἔδωκαν, ὥστ' ἀμφοτέρους ἅμα ἀπὸ τῆς ἴσης ἄρχειν. καὶ ὁ (μὲν) Φάβιος οὐδεμίαν ὀργὴν οὔτε τοῖς πολίταις οὔτε τῷ Ῥούφῳ ἔσχε· τῶν τε γὰρ ἀνθρωπίνων πραγμάτων συνεγίνωσκεν αὐτοῖς, καὶ
 15 ἀγαπητὸν ἐποιεῖτο εἰ καὶ ὀπωσοῦν περιγένοιτο. τὸ γὰρ κοινὸν σῶζεσθαι καὶ κρατεῖν, ἀλλ' οὐκ αὐτὸς εὐδοξεῖν ἦθελεν, τὴν τε ἀρε- f. 170^r
 τὴν οὐκ ἐν τοῖς ψηφίσμασι ἀλλ' ἐν τῇ ἐκάστου ψυχῇ εἶναι, καὶ τὸ κραῖττον τό τε χεῖρον οὐκ ἀπὸ δόγματός τιμι ἀλλ' ἐκ τῆς αὐτοῦ ἐκείνου ἐπιστήμης ἢ ἀμαθίας ὑπάρχειν νομίζων. ὁ δὲ δὴ Ῥούφος 17 [18 B]
 20 οὐδὲ ἐν τῷ πρὶν ὀρθῶς φρονῶν τότε δὴ καὶ μᾶλλον ἐπεφύσητο, καὶ κατέχειν ἑαυτὸν, ἅτε καὶ τῆς ἀπειθαρχίας ἄθλιον τὴν πρὸς τὸν δικτάτορα ἰσομοιρίαν προσλαβών, οὐκ ἐδύνατο, ἀλλ' ἡμέραν ἡξίου παρ' ἡμέραν ἢ καὶ πλείους ἐναλλάξ μόνος ἄρχειν. ὁ δὲ Φάβιος

2 ἀδόκητον] an ἀδοκῆτως? 4 Ἀννίβας Val., ἀννίβαλ. cod. cf. ad fr. 57, 4 7 (ἂν) ins. Bk. 11 (μὲν) ins. Val. 12 (μὲν) ins. Val. 14 πραγμάτων] πραγμάτων (ἐμπειρος ὢν)? Bk., haud male, sane tale quid deesse videtur 18 οὐκ ἀπὸ Val., οὐ cod. 19 νομίζων restitui e cod., ἐνομίζεν Val. praeter necessitatem 23 πλείους] πλείους ἐφεξῆς apud Zonaram.

[Zonaras 8, 26, S. 9 (2, 193, 9 sqq. B. = 2, 248, 13 sqq. D.)]

- Φάβιον ἐν ὑποψίᾳ σχόντες διὰ ταῦτα καὶ ὅτι τὰ ἐν Καμπανίᾳ χωρία cf. fr. 57, 15
 αὐτοῦ οὐκ ἐδήλωσαν, μικροῦ καὶ τῆς ἀρχῆς ἂν παρέλυσαν. ἀλλ' ἐκείνον fr. 57, 16
 μὲν χρήσιμον νομίζοντες εἶναι οὐκ ἔπαυσαν, τῷ δ' ἰππάρχω τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν προσένευκαν, ὥστ' ἅμω ἀπὸ τῆς ἴσης ἄρχειν. δοξάντων δὲ 9
 5 τούτων ὁ μὲν Φάβιος οὔτε τοῖς πολίταις οὔτε τῷ Ῥούφῳ ἔσχεν ὀργὴν, ὁ δὲ Ῥούφος, οὐδὲ πρὶν ὀρθῶς φρονῶν, τότε μάλιστα ἐπεφύσητο καὶ fr. 57, 17
 κατέχειν ἑαυτὸν οὐκ ἠδύνατο, ἀλλ' ἡμέραν ἡξίου παρ' ἡμέραν ἦ καὶ πλείους ἐφεξῆς ἐναλλάξ μόνος ἄρχειν. δείσας δ' ὁ Φάβιος μὴ τι κακὸν

3 νομίζοντες BA^c, νομίσαντες C αὐτὴν BC^c, αὐτοῦ A.

γορηθεὶς μὴ τι κακὸν σφας, εἰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐγκρατῆς γένοιτο, ἐξεργάσαιο, πρὸς οὐδέτερον αὐτῶ συνήνεσεν, ἀλλ' ἐνείματο τὸ στρατεύμα, ὥστε ἐν ὁμοίῳ τοῖς ὑπάτοις καὶ ἐκείνους ἰδίαν ἐκάτερον ἰσὴν ἔχειν. καὶ παραγοῖμα (ὁ Ροῦφος) ἀπεστρατοπεδεύσατο, ἵνα καὶ τῷ ἔργῳ διάδηλος, ὅτι αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἀλλ' 5 οὐχ ὑπὸ τῷ δικτάτορι ἄρχει, γένοιτο. V. 32 (p. 597).

- 19 [20 B] ὅτι ὁ Ροῦφος ἰσομοιρίαν λαχὼν τῷ δικτάτορι καὶ ἡττηθεὶς ἐπὶ Καρχηδονίων μετεβάλετο (σωφρονίζουσι γὰρ πως τοὺς μὴ πάντῃ ἀνοήτους αἱ συμφοραὶ) καὶ ἐθελοντῆς τὴν ἡγεμονίαν ἀρῆξε. καὶ αὐτὸν ἰσχυρῶς ἐπὶ τούτῳ πάντες ἐπήνεσαν· οὐ γὰρ ὅτι μὴ καθ' 10 ἄρχας τὸ δέον ἔγνω, μεμπτὸς ἐνομιζέτο, ἀλλ' ὅτι μὴ κατώνησε μετανοῆσαι, καλῶς ἔγνωε. τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ πρώτης εὐθὺς τὰ προσήκοντά τινα ἐλέσθαι καὶ εὐτυχίας ἔργον ἡγοῦντο εἶναι, τὸ δὲ ἐκ τῆς πείρας τῶν πραγμάτων τὰ βελτίω μαθόντα μὴ αἰσχυρῆναι 15 μεταθέσθαι μεγάλως ἐπήνου. (ὥστε) καὶ ἐκ τούτου δειχθῆναι 15 σαφῶς ὅσον ἀνὴρ ἀνδρὸς ἀρετῆ τε ἀληθῆς δοκιῆσεως διαφέρει· ἂ

2 οὐδέτερον Val., οὐδέτεραν (sic) cod. συνήνεσεν Val., συνήνεσαν cod.
4 (ὁ Ροῦφος) coll. Zon. add. Melber., eclogarium fortasse corrigens ἀπεστρατοπεδεύσατο Rk., ἀπεστρατοπεδεύσαντ (i. e. —τος) cod., ἀπεστρατοπεδεύσαντο Val.

Fr. 57, 18 vide p. 214.

13 καὶ scripsi e cod., τὸ Mai. 15 (ὥστε) add. Bk.

[Zonaras 8, 26, 9—11 (2, 193, 17 sqq. B. = 2, 248, 24 sqq. D.)]

- ἐξεργάσεται, εἰ πάσης τῆς δυνάμεως γένοιτο ἐγκρατῆς, πρὸς οὐδέτερον αὐτῶ συνήνεσεν, ἀλλ' ἐνείματο τὸ στρατόπεδον, ὥστε τοῖς ὑπάτοις ἐπ' 10 ἰσῆς ἰδίαν ἐκάτερον ἰσὴν ἔχειν. καὶ παραγοῖμα ὁ Ροῦφος ἀπεστρατοπεδεύσατο, ἵνα διάδηλος ᾗ ὅτι καθ' ἑαυτὸν ἄρχει, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τῷ δικτάτορι. ὁ οὖν Ἀντίβας τοῦτο αἰσθόμενος ἐς μάχην αὐτὸν ὑπεργάγετο, 5 ὡς ἐπὶ καταλήψει χωρίου προσελθὼν· καὶ περιστοιχισάμενος ἐξ ἐνέδρας εἰς κίνδυνον κατέστησεν ὡς πανστρατιᾷ ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ὁ Φάβιος κατὰ νότον αὐτῶ προσπεσὼν ἐκόλυσε.

- fr. 57, 19 11 παθὼν οὖν τοῦτο ὁ Ροῦφος μετεβάλετο, καὶ τὸ στρατεύμα τε τὸ περίλοιπον ἐς τὸν Φάβιον εὐθὺς ἤγαγε, καὶ τὴν ἀρχὴν παραδέδωκεν, 10 αὐτὸν ἀνέμεινε τὸν δῆμον ἀναλήφεισθαι, ἀλλ' ἐθελοντῆς τὴν ἡγεμονίαν, ἣν παρ' αὐτοῦ μόνος ἱππάρχων ἔλαβεν, ἀφῆκε. καὶ αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ

1 ἐξεργάσεται BC^c, ἐργάσεται A γένοιτο B^c, γένηται CA 3 ἰσὴν BC^c, τὴν ἰσὴν A 6 προσελθὼν BC^c, προσελθὼν A.

γοῦν φθόνῳ καὶ διαβολῇ πρὸς τῶν πολιτῶν ὁ Φάβιος ἀρρη|ρόθῃ, p. 150
ταῦτα παρ' ἐόντος τοῦ συνάρχοντος καὶ δεομένου γε ἀνεκτίσατο.
M. 156 (p. 194).

ὅτι ὁ αὐτὸς μέλλων ἐκ τῆς ἀρχῆς ἀπαλλαγῆσεσθαι τοὺς ἐλά- 21 [22 B]
5 τους μετεπέμψατο καὶ ἐκεινό τε αὐτοῖς παρέδωκε καὶ προσπαρή-
νεσε πάνθ' ὅσα πραχθῆναι ἐχρῆν ἀφθονώτατα· τὴν τε γὰρ σωτη-
ρίαν τῆς πόλεως προετίμα τοῦ μόνου γε δοκεῖν καλῶς ἄρχειν, καὶ
οὐκ ἐξ ὧν ἂν ἔπταισαν ἰδιογνωμονήσαντες, ἀλλ' ἐξ ὧν κατώρθω-
σαν πεισθέντες αὐτῷ μᾶλλον ἐπαινεθῆσεσθαι προσεδόκησε. καὶ
10 οἱ ἔπατοι δὲ οὐδὲν θρασέως κατὰ τὴν τοῦ Φαβίου ὑποθήκην ἔπρα-
ξαν, ἀλλ' ἐν ἀμείνονι τῷ μὴ τι καταπραῖσαι τοῦ καὶ σφραλῆναι
τιθέμενοι κατὰ χώραν κἀντα τὸν τῆς ἡγεμονίας χρόνον ἔμειναν.
M. 157 (p. 195).

5 ἐκεῖνο (sc. τὸ στρατεύμα cf. Zon.) reduxi e cod., ἐκείνην Mai. (coni).
eclogarii negligentia editores in errorem inducti. τὴν ἀρχὴν dictaturam esse
patet 10 δὲ addidit eclogarius.

[Zonaras 8, 26, 11—14 (2, 194, 10 sqq. B. = 2, 249, 8 sqq. D.)]

πάντες ἐπήρσαν. καὶ ὁ Φάβιος αὐτίκα μηδὲν ἐνδοιασας πᾶσαν ἐδέξατο,
καὶ ὁ δῆμος αὐτὸ ἀπεδέξατο. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτὸς τε ἀσφαλέστατα 12
προέστη τοῦ στρατεύματος, καὶ μέλλων ἀπαλλαγῆσεσθαι τῆς ἀρχῆς τοὺς fr. 57, 21
ὑπάτους μετεπέμψατο καὶ τὸ στρατεύμα σφίσι παρέδωκε καὶ πάνθ' ὅσα
5 πραχθῆναι ἐχρῆν παρήρσαν ἀφθονώτατα. κἀκεῖνοι θρασέως οὐδὲν, ἀλλὰ
κατὰ τὴν ὑποθήκην τοῦ Φαβίου ἅπαντα ἔπραξαν, καίπερ ὁ Γέμμιος καὶ
προκατωρθώκει τι. τὸ γὰρ ναυτικὸν τῶν Καρχηδονίων ἰδὼν ὄρμηξεν μὲν 13
ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, διὰ δὲ τὴν ἀντιπαρασκευὴν αὐτῶν μὴ προσμίζεν αὐτῇ,
ἐπειπλείσας τὰ τε τῶν Κυρηνίων καὶ τὰ τῶν Σαρδονίων ἐν τῷ παράπλω
10 ἐβεβηκίωσατο, καὶ ἐς τὴν Λιβύην ἐκβὰς ἐλειγλάτησε τὴν παραλίαν αὐτῆς.
ταῦτα μὲν ἔπραξεν, οὐ μέντοι δι' αὐτὰ ἐπεφύσητο ὥστε πρὸς τὸν Ἀννίβαν
διακινδυνεύσει, ἀλλὰ ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Φαβίου ἐνέμεινε. ἔθενπερ καὶ 14
αἱ πόλεις οὐκ ἐθ' ὁμοίως τοῖς Καρχηδονίοις προσετίθεντο. ἐροβοῦντο γὰρ
μὴ ὁ Ἀννίβας τῆς Ἰταλίας ἐκπέσῃ, καὶ κακόν τι αὐτοῖς ὑπὸ Ῥωμαίων ἄτε
15 προσοίκων πάθωσι. καὶ οἱ μὲν πλείους τὸ ἀποβησόμενον ἐσκόπουν, ὀλίγοι
δὲ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους αὐθις μετέστησαν, καὶ ἀναθήματα τινες αὐτοῖς
ἐπεμψαν. καὶ τοῦ Ἰέρωνος πολλὰ πεπομηγύσας, σῆτον καὶ Νίκης ἄγαλμα

2 ἀπεδέξατο CA^c, ὑπεδέξατο B 5 ἀφθονώτατα BA^c, ἀφρονώτατα C
6 προκατωρθώκει CA^c, προκατορθώκει B 8 αὐτῇ BC^c, αὐτῷ A 9 τὰ
(alterum) om. A, inter lin. add. m² C 11 δι' αὐτὰ BC^c, διὰ ταῦτα A
ἐπεφύσητο CA^c, ἐπεφύσατο B.

[Zonaras S, 26, 14=9, 1, 3 (2, 195, 8 sqq. B. = 2, 250, 1 sqq. D.)]

οἱ Ῥωμαῖοι μόνον ἔλαβον, καίπερ ἐν ἀγροματικῶν ὄντες, ὥστε τὸ ἀργυροῦν νόμισμα, ἀμιγῆς καὶ καθαρὸν γινόμενον πρότερον, χαλκῶ προσμίξει.

9, 1. Ταῦτα ἐν τῇ Ἰταλίᾳ τότε ἐπρόχθη· καὶ τινες δούλοι συνωμοσίαν ἐπὶ τῇ Ῥώμῃ πεποιημένοι προκατελήθησαν· κατάσκοπός τε τις ἀλοῦς ἐν αὐτῇ τὰς χεῖρας ἀπεκόπη καὶ ἀφείθη, ἵνα τοῖς Καρχηδονίοις γένηται τοῦ πάθους αὐτάγγελος. ἐν δὲ τῇ Ἰβηρίᾳ ναυμαχία πρὸς τῇ τοῦ Ἰβήρου ἐκβολῇ ὁ Σικιπίων ἐνίκησεν· ἰσπανικῶς γὰρ ἀγωνιζομένων τὰ ἰστικά τῶν νεῶν ὑπετέμετο, ὅπως ἀπογόντες προθυμότερον ἀγωνίσωνται. καὶ τὴν τε χώραν ἐπόρθησε καὶ τείχη συγγὰ ἐχειρώσατο καὶ διὰ τοῦ ἀδελφοῦ Πουπλίου Σικιπίωνος πόλεις τῶν Ἰβήρων προσεκτίσατο. Ἄβελος γὰρ τις Ἰβήρ, δοκῶν μὲν τοῖς Καρχηδονίοις πιστός, τὰ τῶν Ῥωμαίων δὲ θεραπεύων, ἀνέπεισε τὸν φρουροῦντα τοὺς τῶν Ἰβήρων οἰκᾶδες αὐτοὺς ἀποπέμψαι, ἵν' ἐς εὐνοίαν τάχῃ ὑπ' αὐτῶν αἱ πόλεις ὑπαχθῶσι· καὶ παραλαβὼν σφῆς, ἅτε καὶ τῆς ἐπινομίας εισηγητῆς γεγονώς, πρὸς τοὺς Σικιπιωνάς τε πρότερον πέμψας καὶ καινολογησάμενος περὶ ὧν ἡξίου, ἔπειτα νυκτὸς ὑπεκκομίζων αὐτοὺς ἕτερον δῆθεν. καὶ οὕτως ἐκείνων τε ἐγκρατεῖς ἐγένοντο οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τὰς πατρίδας αὐτῶν ἀνακομισθέντων οἰκᾶδες κατέκτισαντο.

4 Ῥώμη ΒΑ^c, πόλει C

5 ἀπεκόπη ΒC^c, ἀνεκοπή A

9 ἐπόρθησε

BC^c, ἐπόρθησαν A τείχη BC^c, τὰ τείχη A 10 Ἄβελος] Ἄβελος Pol. 3, 98, 2. 96, 6, Habelux Lín. 22, 22, 6 (caesollicitatela pro caesoluit Habelux P) et 20 (Habelux P¹) 14 τε CA, τὸ B^c 15 ἔπειτα CA, εἶτα, B^c 16 ἐγένοντο BC^c, ἐγίνοντο A.

RELIQUIAE LIBRI XV.

Οἱ γὰρ Ἰάπυγες καὶ Ἀπουλοὶ περὶ τὸν Ἴόνιον κόλπον οἰκοῦσιν. 2. 3
 Ἀπουλῶν δὲ ἔθνη κατὰ τὸν Δίωνα Πενκέντιοι Πεδίκουλοι καὶ Δαυ-
 νιοὶ καὶ Ταραντῖνοι. καὶ Κάνναι Διομήδους πεδίον ἔστι περὶ τὴν
 Ἀπουλίαν τῶν Δαυνίων. ἡ δὲ Μεσσαπία καὶ Ἰαπυγία ὕστερον

Fr. 2, 3 collato Zonara huc transferendum esse vidit H. Haupt. *Herm.*
 14, 435. locum ex *Chil.* attulit Reim. — Ceterum hoc fr. secundum editionis
 huius rationem infra iuxta Zon. ponendum erat, quod ne facerem chartae angustiis
 prohibitus sum. — Idem Tzetzes ad v. 552: ἡ γὰρ [δὲ B] Μεσσαπία [μεσαπυγία
 AB] ὕστερον Σαλεντία εἶτα Καλαβρία [καλαυρία B] ἐκλήθη, καθά φησιν ὁ
 ἱστορικὸς Δίων ὁ τὰς Ῥωμαίων πράξεις συγγράψας. κείται δὲ ἡ Καλαβρία
 περὶ τὸν Ἴόνιον κόλπον καὶ τὸν Ἀδρίαν. — cf. quoque Tzetz. ad v. 592.

2 Πενκέντιοι A, πενκέντιοι B Πεδίκουλοι A, πονδικουλοὶ B. — Ποιδίκουλοι
 Strab. 6, 3, 1 et 7, p. 277. 282, Πόδικουλοι codd. App. b. c. 1, 52, *Pediculari* Iust.
 12, 2, 12, Plin. n. h. 3, 102 καὶ om. B 3 καὶ (ante Ταραντῖνοι) om. B
 Inter Ταραντῖνοι et καὶ interpuncti, cf. *Chil.* 1, 562, inter Κάνναι et Διομήδους
 priores 4 Μεσσαπία Val., μεσαπυγία AB Ἰαπυγία A, ἡ ἀπυγία B
 ὕστερον post ἐκλήθη B.

[Zonaras 9, 1, 4. 5 (2, 196, 11 sqq. B. = 2, 250, 26 sqq. D.)]

Ἐν μὲν οὖν τούτοις εὐτύχουν, συμφορᾷ δ' αὖ περιέπεσον ἧς οὔτε 4 a. u. 508
 πρόσθεν οὐδ' ὕστερον δεινοτέρᾳ οὐδεμιᾷ. προηγήσατο δὲ ταύτης καὶ τινα (216)
 τέρατα καὶ τὰ τῆς Σιβύλλης λόγια, ἧτις πρὸ τοσοῦτων ἐτῶν τὴν συμ-
 φορὰν αὐτοῖς ἐμαντεύσατο. θαυμαστὸν δὲ καὶ τὸ τοῦ Μάρκου προμάν-
 5 τευμα· χορησολόγος γὰρ τις καὶ οὗτος γενόμενος ἐν τῷ Διομηδεῖω πεδίῳ
 πάλαιεν αὐτούς, ἅτε καὶ Τρωᾶς τὸ ἀρχαῖον ὄντας, ἐροίβισσε. τοῦτο δ' 5
 ἐν Ἀπουλίᾳ τῇ Δαυνίων ἐστὶ, καὶ αἱ Κάνναι πεδιάδες δὲ εἰσι τῆς Ἀρ- cf. fr. 2, 3
 τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς τοῦ Διομήδους γυρίππας, | οὗ Διομηδέως ἔκτισε τὴν

1 συμφορᾷ δ' αὖ περιέπεσον BC^c, σφοδρᾷ δ' αὖ περιέπεσον συμφορᾷ A
 3 ἐτῶν BC^c, χρόνων A 4 αὐτοῖς BC^c, αὐτῆς A Μάρκου] Μαρκλον Pinder.,
 et ita haud dubie Dio, cf. Liv. 25, 12 δ^a Διομήδους BC^c, διομήδου A.

Σαλεντία, εἶτα Καλαβρία ἐκλήθη. ἢ δὲ Ἀργύριππα πόλις τοῦ
Μιομήδου μετεκλήθη Ἀπούλοις Ἄρποι. Tzetz. ad Lycophr. v. 603.

22 [23 B]

ὅτι περὶ μαντικῆς καὶ ἀστρονομίας γρησὶν ὁ Δίων “ἐγὼ μέντοι
οὔτε περὶ τούτων οὔτε περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκ μαντικῆς προλε- 5
γομένων τισὶ συμβαλεῖν ἔχω· τί γάρ ποιν καὶ βούλεται (τὸ) προ-
σημαίνειν, εἴ γε πάντως τέ τι ἔσται καὶ μηδεμίᾳ ἂν αὐτοῦ ἀπο-
τροπῇ μὴτ’ ἀνθρώπινῃ περιτεχνήσει μὴτ’ αὖ θείᾳ προνοίᾳ γένοιτο;
ταῦτα μὲν οὖν ὅπῃ ποτὲ ἐκάστω δοκεῖ νομιζέσθω.” M. 158 (p. 195).

23 [24 B]

ὅτι ἦρχον Παῦλος καὶ Τερέντιος ἄνδρες οὐχ ὁμοίτροποι, ἀλλ’ 10
ἐξ ἴσου τῷ διαφόρῳ τοῦ γένους καὶ τὰ ἦθη διαλλάττοντες. ὁ
μὲν (γὰρ) εὐπατριδῆς τε ἦν καὶ παιδείᾳ ἐκεκόσμητο, τό τε ἀσφαλῆς
πρὸ τοῦ προπετοῦς προετίμα, καὶ πῆ καὶ ἐκ τῆς αἰτίας, ἦν ἐπὶ

1 ἐκλήθη om. A 2 Ἀπούλοις Ἄρποι Cluver., om. A., ἄπουλις ἄρπους B
4 τῶν ἐκ cod. ut conii. Bk., ἐκ Mai. προλεγομένων] προ evanuit 5 (τὸ)
coll. 50, 21, 2 inserui e conii. Bk., qui itidem ὁ προσημαίνων proposuit 6 καὶ
cod. ut conii. Bk., om. Mai. 11 (γὰρ) ins. v. Herw.

[Zonaras 9, 1, 5. 6 (2, 196, 18 sqq. B. = 2, 251, 6 sqq. D.)]

κατοικήσεως, ἦν ἐκεῖ ἀλη- πόλιν Ἀργύριππαν, | τουτέστιν Ἄργος Ἴπ-
τεύσας ἐποιήσατο, ἔσχηκεν. πειον τῇ γλώσσῃ τῶν Ἑλλήνων. | αἱ
ἐν γὰρ τῷ πεδίῳ ἐκείνῳ καὶ πεδιάδες αὐταὶ δὲ τυγχάνουσι Δαυνίων |
κί Κάνναι, ἐνθα τότε ἐδυσεύ- τῶν Ἰαπύγων ὕστερον, ἔπειτα Σαλαντίων,
χησαν, παρὰ τε τῷ Ἴονίῳ | τὰ νῦν δὲ πᾶσι Καλαυρῶν τὴν κλήσιν 5
κόλπῳ καὶ περὶ τὰς τοῦ Αὐ- λεγομένων. Tzetz. Chil. 1, 759—764.
ριδίου ἐμβολὰς εἰσιν. ἢ δὲ

cf. fr. 57, 22

Σίβυλλα φυλάττεσθαι μὲν τὸ χωρίον παρήγεσεν, οὐ μέντοι καὶ πλεῖον τι
γενήσεσθαι ἔφη οὐδ’ εἰ διὰ πάσης αὐτὸ ποιήσαντο φυλακῆς.

6

τοιαῦτα μὲν οὖν ἦσαν τὰ χρησμοδῆγματα, τὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις 10
συμβάντα οὕτως ἐγένετο. ἦρχον μὲν Παῦλος Αἰμίλιος καὶ Τερέντιος
Οὐάρεων, ἄνδρες οὐχ ὁμοίτροποι· ὁ μὲν γὰρ εὐπατριδῆς ἦν καὶ παιδείᾳ

fr. 57, 2

4^a αἱ Κάνναι] Latini Graecique scriptores *Cannae* Κάνναι, solus Polybius
Κάννα (Κάνναι tantum 15, 7, 3 et 11, 8) 6^a περὶ c(?), παρὰ BCA Αὐ-
φιδίου] an Αὐφιδίου scripserit Dio dubium. *Aufidius* Latine (*Ofanto* hodie), sed
Aufidius Liv. 22, 44, 2 cod. P., § 3 *Aufidum* ex *Aufidium* P¹ et Αἰφίδιος Plut.
Fab. Max. 15, unde conicias exemplaria quaedam Liviana *Aufidius* prae buisse,
Αὐφιδος Pol. 3, 110; 4, 1, Strab. 6, 3, 9 p. 283 (AB corr.; ἀφίδιος C), Αὐφίδιος
Ptol. 3, 1, 15 6^b sequuntur apud Tzetz. hi duo versus: τῶν Καλαυρῶν μεσό-
ριον αὐτε καὶ Λογγυβάρεων | οὐπερ ὁ μέγας πόλεμος ἐκεῖνοις ἀνεροράγη. se-
quentia vide p. 209 adn. 12 Οὐάρεων C^e, Οὐάρων BA.

τῇ προτέρᾳ ἀρχῇ εἰλήφει, κεκολουσμένος οὐκ ἐθροσύνετο, ἀλλ' ὅπως μὴ καὶ αὐθίς τι δεινὸν πάθοι μᾶλλον ἢ ὅπως ἀποτολιμύσας τι κατορθώσῃ . . . Τερέντιος δὲ ἐν τε τῷ ὁμίλῳ ἐτέθραπτο καὶ ἐν 24 [25 B] θρασύτητι βανανσικῇ ἤσκητο, καὶ διὰ ταῦτ' ἔς τε τᾶλλ' ἐξεφρόνει καὶ τὸ κράτος ἐαυτῷ τοῦ πολέμου προυπισχεῖτο, τοῖς τε εὐπα- 5 τρίδαϊς πολὺς ἐνέκειτο, καὶ τὴν ἡγεμονίαν μόνος πρὸς τὴν τοῦ συνάρχοντος ἐπιείκειαν ἔχειν ἠγεῖτο. M. 159 (p. 196).

ὅτι τὸ τοῦ Τερεντίου ἀπερίσκεπτον καὶ τὸ τοῦ Παύλου ἐπι- 25 [26 B] εικῆς, βουλομένου μὲν αἰεὶ τὰ προσήκοντα, συγχωροῦντος δὲ τὰ 10 πολλὰ τῷ συνάρχοντι (δεινὴ γὰρ ἐστὶν ἐλαττωθῆναι θράσους προ- ὄτης), ἤτησεν αὐτοῦς. M. 160 (ib.).

1 κεκολουσμένος] κεκολουμένος v. Herw. recte fortasse, at aor. pass. ἐκολούσθην Dioni est non ἐκολούθην ut Thucydidi 7, 66, 3 2 πάθοι Mai., πάθει cod. 3 κατορθώσῃ . . .] lacunam statuit Bk., explet dubitanter προεω- ρᾶτο, quod minus placet, κατορθώσῃ (ἐσκόπει) v. Herw. (litt.); cf. fr. 57, 55, Thuc. 3, 22, 8; 6, 96, 3; 7, 17, 4 5 προυπισχεῖτο v. Herw., προσυπισχεῖτο cod. 8 ἀπερίσκεπτον cod. ut conii. St., ἀπερίσκελον Mai.

[Zonaras 9, 1, 6—8 (2, 197, 4 sqq. B. = 2, 251, 17 sqq. D.)]

κεκόσμητο καὶ τὸ ἀσφαλὲς προσέτιμα τοῦ προπετοῦς, Τερέντιος δὲ ἐν τῷ fr. 57, 24 ὁμίλῳ ἐτέθραπτο καὶ ἐν βανανσικῇ θρασύτητι ἤσκητο καὶ τᾶλλα τε ἐξεφρόνει καὶ τὴν ἡγεμονίαν μόνος ἔχειν ἠγεῖτο διὰ τὴν τοῦ συνάρχοντος ἐπιείκειαν. ἦλθον οὖν ἄμφω εἰς τὸ στρατόπεδον εὐκαιρότατα· οὕτε γὰρ 7 5 τροφὴ ἔτι ἦν τῷ Ἀννίβῳ, καὶ τὰ τῶν Ἰβήρων κεινέητο, τὰ τε τῶν συμ- μάχων αὐτοῦ ἠλλοτριούτο· καὶ εἴ γε καὶ τὸ βραχυτάτον ἐπεσχήμεσαν, ἀπόνως ἐκράτησαν ἄν. νῦν δὲ γε τοῦ Τερεντίου τὸ ἀπερίσκεπτον καὶ τὸ fr. 57, 25 τοῦ Παύλου ἐπιεικῆς ἤτησεν αὐτοῦς. ὁ γὰρ Ἀννίβας ἐπεχείρησε μὲν καὶ παραγῆμα πρὸς μάχην αὐτοῦς ὑπαγαγέσθαι, καὶ σὺν ὀλίγοις προσ- 10 πελάσας αὐτῶν τῷ ἐρίματι, ἐπεὶ ἐκδρομὴ ἐγένετο, ἐκὼν ὑπεχώρησεν, ὅπως δεδιέναι νομισθεὶς ἐπισπάσαιτο μᾶλλον αὐτοῦς εἰς παράταξιν· τοῦ 8 δὲ Παύλου τοῖς οικείοις στρατιώταις ἐπισχόντος τὴν δίωξιν ὁ Ἀννίβας προσεποιήσατο φρεσθεῖσθαι, καὶ τῆς νυκτὸς ἀνασκευασάμενος ὡς ἀπὸ πᾶν σκευὴ τε συγνὰ κατέλιπεν ἐν τῷ χαρμῶματι καὶ τὰ λοιπὰ ἀμελέστερον 15 κομίζεσθαι ἐνετείλατο, ἵνα τῶν Ῥωμαίων ἐς' ἀσπαγῆν αὐτῶν τραπημένον

2 τᾶλλα BA^c, τὰ ἄλλα C 3 μόνος BA^c, μόνος τε C 4—7 Inter fr. 57, 24 et 25 plura quam haec Dio vix habuit 6 ἠλλοτριούτο] ἠλλοτριόωτο Naber. quo opus non est ἐπεσχήμεσαν BC^c, ἐπεσχήμεσαν A, ὑπέστησαν Naber. infeliciter, sed ut vitium ed. Dind. (ὑπεσχήμεσαν) tolleret 9 προσπελά- σας A^c, προσελάσας BC 12 ὁ Ἀννίβας om. C 14 συγνὰ CA^c, χρυσᾶ B.

26 [27 B] ὅτι ἐν τῇ συμπλοκῇ τοῦ πολέμου οὐδ' οἱ πάντες θαρσοῦντες ἐλαφροτέρων τὴν ἐλλίδα τοῦ θόρου πρὸς τὸ ἀδιήλον αὐτῆς εἶχον, ἀλλὰ καὶ ὄσφ μᾶλλον ἰγροῦντο νικῆσειν, τόσφ μᾶλλον ἐδέδισαν μὴ

1 πολέμου eclogarii est, significat μάχης ex usu Byzantino. pugna Can-
nensis intellegenda videtur 2 ἐλαφροτέρων] corruptum? Kuiper. (litt.)
3 ἐδέδισαν edidi (et 37, 44. 3 et 41, 8, 2), ἐδεδίεσαν cod. Sequiorum formam dam-
navit iam Sturz.

[Zonaras 9, 1, 8—14 (2, 197, 20 sqq. B. = 2, 252, 5 sqq. D.)]

ἐπίθηται σφίσι. καὶ εἰς ἔργον ἂν τὸ βούλευμα ἤγαγεν, εἰ μὴ ὁ Παῦλος καὶ ἄκοντας κατεσχημί τοὺς στρατιώτας καὶ τὸν Τερέντιον.

- 9 ὁ οὖν Ἀννίβας καὶ τούτου διαμαρτῶν νυκτὸς πρὸς τὰς Κάννας ἀφίκετο. καὶ γνοὺς τὸ χωρίον καὶ πρὸς ἐνέδρας καὶ πρὸς παράταξιν ἐπιτήθειον, ἐστρατοπεδεύσατο. καὶ προήρσσε πάντα τὸν τόπον ὑπόψαμ- 5
μον ὄντα, ἵνα κοινορτὸς ἐν τῇ μάχῃ ἀρθῇ· τὸν γὰρ ἄνεμον, ὅς ἐν θέρει ἐκεῖσε περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰσθίει γίνεσθαι, κατὰ νότου ἔχειν ἐμη-
10 χνήσατο. οἱ δ' ὕπατοι ἐσθιεν κενὸν ἀνδρῶν ἰδόντες αὐτοῦ τὸ χαράκιωμα, πρῶτον μὲν ἐπέσχον, ἐνεδρεύεσθαι δόξαντες, εἶτα μεθ' ἡμέρας πρὸς τὰς
Κάννας ἀφίκετο. καὶ παρὰ τῷ ποταμῷ ἐκάτερος ἰδίᾳ ἠύλισατο· οὐκ 10
ὄντες γὰρ ὁμοίθεις τὴν πρὸς ἀλλήλους συνουσίαν ἐξέκλινον. καὶ ὁ μὲν Παῦλος ἠσύχαζεν, ὁ δὲ γε Τερέντιος ἤθελε συμβαλεῖν· ἀμβλυτέρους δὲ
11 τοὺς στρατιώτας ὄρων ἀνεκόπτετο. ὁ δὲ Ἀννίβας καὶ ἄκοντας αὐτοὺς εἰς μάχην παρακινῶν τῆς τε ὑδραίας εἶργε καὶ ἀποσκεδάνυσθαι σφᾶς ἐκάλυε καὶ τὰ σώματα τῶν φονευομένων ἄνω πρὸ τῶν ταφρευμάτων 15
ἐνέβαλλεν, ὅπως σφίσι τὸ ποτὸν δυσχεραίνηται. κἀντεῦθεν καὶ οἱ Ῥω-
12 μῆοι πρὸς παράταξιν ὄρησαν. τοῦτο δὲ προγνοὺς ὁ Ἀννίβας λόγους μὲν ὑπὸ τοῖς ὄχθοις ἐκάθισε, τὴν δὲ λοιπὴν στρατιάν συνέταξε, καὶ
τινας ψευδαιτομολῆσαι ὅταν σημήνη ἐκέλευσε, τὰς μὲν ἀσπίδας καὶ τὰ
δάρκα καὶ τὰ μείζω τῶν ξιφῶν ἀποροίψαντας, τὰ δ' ἐγχειρίδια κρῦφα 20
φέροντας, ἵνα δεξαμένον αὐτοὺς τῶν ἀντικαθεσθηκότων ὡς ἀόπλους ἐπι-
13 θωνται αὐτοῖς ἀπροσδοκῆτως.
οἱ δὲ δὴ Ῥωμαῖοι ἰδόντες προίθον τοὺς περὶ τὸν Ἀννίβαν παρα-
τεταγμένους ὠπλίζοντό τε καὶ παρετάσσοντο. καὶ οἱ σελπιγκταὶ ἀμφο-
τέρους ἐξώτρυναν, καὶ τὰ σημεῖα ἤρθη, καὶ συμπεσόντες πολυτρόπως 25
ἠγωνίσαντο. καὶ μέχρι τῆς μεσημβρίας οὐδετέρους τὸ κράτος ἀπονενέμητο·
14 ἐπεὶ δὲ τὸ πνεῦμα ἐπέπλησε, καὶ οἱ ψευδαιτομολοὶ δεχθέντες ὡς ὄπλων

9 μεθ' ἡμέρας] cf. Geopon. 13, 1, 8 12 ἠσύχαζεν CA^c, ἠσύχασεν B
15 τοὺς ὄχθους BA^c, τῆς ὄχθης C 23 περὶ τὸν Ἀννίβαν παρα om. C (add. in
marg. m²) τὸν om. B 24 παρετάσσοντο BC^c, παρετάττοντο A.

πῆ καὶ σφαιλιῶσι· τοῖς μὲν γὰρ ἀγνοοῦσί τι οὐδὲν ἔστι φοβερόν ἐκ τῆς ἀπονοίας ὑπομένειν, τὸ δὲ ἐκ λογιμοῦ θαροῦσιν... M. 161 (p. 196).

2 ὑπομένει Mai., ὑπομένει cod. θαροῦσιν] hic desinunt Excerpta Maiiana e Dione desumpta. Post lacunam (de foliorum amissorum numero disputatum est in Prolegomenis) incipiunt Fragmenta ex Historia Imperatoriae aetatis petita, quam qui scripsit Dionem in breve contraxit retractavitque.

[Zonaras 9, 1, 14—16 (2, 199, 5 sqq. B. = 2, 253, 10 sqq. D.)]

γυμνοὶ ὑπισθεν τῶν Ῥωμαίων ἐγένοντο. ἵνα μὴ σφίσι ἐπιτεθῶσι δῆθεν οἱ Καρχηδόνιοι, τότε καὶ οἱ λόχοι ἐκατέρωθεν ἐπανέστησαν, καὶ ὁ Ἄννιβας κατὰ πρόσωπον σὺν τοῖς ἵππεῦσι προσέμιξε, καὶ οἱ τε πολέμιοι τοὺς Ῥωμαίους πανταχόθεν ἐθορύβουν, καὶ ὁ ἄνεμος ὃ τε κοινορτός ἐς τὰς ὄψεις αὐτῶν βιαίως ἐμπύπτων ἐτάραττε καὶ τὸ ἄσθμα γινόμενον συνεχῆς ἐκ τοῦ καμιάτου ἀπέσραττεν, ὥστ' ἀπεστερημένοι μὲν τῆς ὄψεως, ἀπεστερημένοι δὲ καὶ φωνῆς, φύρδην καὶ ἐν οὐδενὶ κόσμῳ ἐφθείροντο. καὶ τοσοῦτον ἔπεσε πλήθος ὥστε τὸν τέλος τοσοῦτο πέπτωκε πλήθος Ἄννιβαν τῶν μὲν ἐκ τοῦ ὀμίλου ἀνδρῶν Ῥωμαίων, 15 μὴδὲ πειραθῆναι ἐξευρεῖν ἀριθμὸν, ὡς τὸν Ἄννιβαν στρατηγὸν πέμψαι περὶ δὲ τῶν ἵππέων καὶ τῶν ἐκ τῆ Σικελίᾳ τοὺς δακτυλίους στρατηγῶν καὶ τῶν τῆς βουλῆς ἀριθμὸν μὲν μὴ γράψαι λοιπῶν ἐνδόξων τοῖς οἴκοι Καρχηδονίοις, διὰ δὲ τῶν μεδίμνοις τε καὶ χρίνιξι πολλοῖς δακτυλίων ἐνδείξασθαι τοῦτον ἐμμετρηθέντας. 15 χρίνιξι γὰρ σφῆς ἀπομετρήσας ἀπέστειλε. μόνου γὰρ οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ ἵππεῖς δακτυλίοις ἐκέχρητο.

συχνοὶ δ' οὖν ὅμως καὶ τότε διέφυγον καὶ ὁ Τερέντιος· ὁ γὰρ Παῦλος 16 ἀπέθανεν. ὁ δ' Ἄννιβας οὐκ ἐπεδίωξεν οὐδ' εἰς τὴν Ῥώμην ἠπειχθη. δυνάμενος γὰρ ἢ παντὶ τῷ στρατεύματι ἢ καὶ μέρει τούτου πρὸς τὴν Ῥώμην παραντίκει ἐρηῆσαι καὶ ταχέως διαπολεμῆσαι, οὐκ ἐποίησε τοῦτο, καίτοι τοῦ Μασάρβου συναينوῦντος τοῦτο ποιῆσαι. διὸ καὶ αἰτίαν ἔσχεν ὡς νικᾶν μὲν δυνάμενος, χρῆσθαι δὲ ταῖς νίκαις οὐκ ἐπιστάμενος. ἐπεὶ δὲ τότε ἐμέλλησαν, οὐκέτι οὐδ' αὐθις ἠπειχθησαν. διὸ καὶ ὁ Ἄννιβας ὡς ἀμαρτῶν 25 μετεμέλετο, συνεχῶς ἀναβοῶν "ὦ Κάνναι Κάνναι."

Tzetz. Chil. 1, 771—774.

4 τοὺς Ῥωμαίους πανταχόθεν BA^c, πανταχόθεν τοὺς Ῥωμαίους C S^b locum Tzetz. attulit Reim. (cf. H. Haupt. *Herm.* 14, 437); ceterum absurdum τῆ Σικελίᾳ Tzetz. ipsi debetur cf. vs. 792. 792. 797. — Quae praecedunt habes p. 209 adn., versus sequentes p. 224 12^a μὲν C^c, om. BA 19 ἠπειχθη BC^c, ἀπήχθη A 22 Μασάρβου] *Maharbal* Latine, *Μασάρβαλ* App. *Hann.* 10. 11. 20. 21, *Μασάρβαλ* Pol. 3, 84, 14; 85, 2; 86, 4 et 5 ἔσχεν BC^c, ἔσχηκεν A 24 ὁ om. C 25 ὦ Κάνναι Κάνναι] cf. 9, 6, 4.

25 [20 B] ὅτι ὁ Σκιπίων πυθόμενος τινὰς παρασκευάζεσθαι τῶν Ῥωμαίων τὴν τε Ῥώμην ἐγκαταλιπεῖν καὶ τὴν Ἰταλίαν ὅλην ὡς τῶν Καρχηδονίων ἐσομένην, ἐπέσχεν αὐτοὺς ξιφῆρης ἐς τὴν κατάλυσιν ἐν ἧ̄ ἐκοινολογοῦντο ἐξαίφνης ἐσπηδήσας, καὶ αὐτὸς τε ὁμοῦς πάντα τὰ προσήκοντα καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ πράξειν, καὶ ἐκείνους 5 δροκώσας ὡς παραχρήμα ἀπολουμένους, ἂν μὴ τὰ πιστὰ αὐτῷ παράσχονται. καὶ οἱ μὲν ἐκ τούτου συμφρονήσαντες πρὸς τὸν ὕπατον ἐγραψαν ὅτι σῶζονται· ἐκεῖνος δὲ ἐς μὲν τὴν Ῥώμην οὐτ' ἐγραψε παραχρήμα οὐτ' ἄγγελον ἀπέστειλεν, ἐς δὲ τὸ Κανύσιον ἐλθὼν τὰ τε ἐνταῦθα κατεστήσατο, καὶ τοῖς πλησιοχώροις φρουρὰς ὡς ἐκ 10 τῶν παρόντων ἔπειψε, προσβάλλοντάς τε τῇ πόλει ἰσπείας ἀπεκρούσατο. τό τε σύνολον οὐτ' ἀθυμήσας οὔτε καταπήξας, ἀλλ' ἀπ' ὀρθῆς τῆς διανοίας, ὥσπερ μηδενὸς σφισι δεινοῦ συμβεβηκότος, πάντα τὰ πρόσφορα τοῖς παροῦσι καὶ ἐβούλευσε καὶ ἐπραξεν. V. 33 (p. 598).

15

Fr. 57, 27 [28 B] Planudeum (= Suid. s. v. Ἀννίβας) eiectum.

4 ἐξαίφνης Val., ἐξαίφθης cod. 6 παράσχονται Val., παράσχονται cod.

[Zonaras 9, 2, 1. 2 (2, 200, 5 sqq. B. = 2, 254, 7 sqq. D.)]

fr. 57, 20 2. Οἱ δὲ δι' Ῥωμαῖοι παρὰ βραχὺ κινδυνεύσαντες ἀπολέσθαι ἀντεπεκράτησαν διὰ τοῦ Σκιπίωνος· ὅς υἱὸς μὲν ἦν τοῦ Πουπλίου τοῦ ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ, καὶ τὸν πατέρα ὅτε ἐπρώτῃ περιέσσωσε, τότε δὲ στρατευόμενος εἰς τὸ Κανύσιον ἔφυγε, καὶ ὕστερον εὐδοκίμησε. παρ' ἐκόντων γὰρ τῶν συμφυρόντων εἰς τὸ Κανύσιον τὴν ἡγεμονίαν λαβὼν τὰ τε ἐκεῖ κατεστήσατο καὶ τοῖς πλησιοχώροις φρουρὰς ἔπειψε καὶ πάντα καλῶς ἐβούλευσέ τε καὶ ἐπραξεν.

2 Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ τὴν ἤϊτταν μὲν ἤκουσαν, οὐ μὴν καὶ ἐπίστευον. πιστεύσαντες δ' ἐπένθουν καὶ συνιόντες εἰς τὸ συνέδριον μὴ τι

8—p. 225, 1 Cum his conferendi versus Tzetzae, *Chil.* 1, 775—785 (vide H. Haupt. *Herm.* 14, 437):

(τέλος τοσοῦτο πέπτωκε πλῆθος ἀνδρῶν Ῥωμαίων

ὡς κ. τ. λ. (vide supra p. 223)

τὰς εὐγενεῖς καὶ πρώτας δὲ γυναῖκας τῶν Ῥωμαίων

ὀδυρομένας προσδραμεῖν ναοῖς τοῖς ἐν τῇ Ῥώμῃ

καὶ ταῖς θοξίν ταῖς ἐαυτῶν καθαιρεῖν ἔδη τούτων,

ὕστερον καὶ μνηστῆρας καὶ δούλους καὶ βαρβάρους

λειψανδροσάσης παντελῶς τῆς Ῥωμαϊκῆς χώρας,

ὅπως μὴ πρόρρηξιν αὐτῶν ἐκθαμισθῆ τὸ γένος.

τότε δ' ἡ Ῥώμη παντελῶς πάντων ἀνηρημένων

[Zonaras 9, 2, 2—5 (2, 200, 15 sqq. B. = 2, 254, 18 sqq. D.)]

πράσσοντες ἀπηλλάσσοντο. ὅψε δ' οὖν ἡ Φάβιος γινώμην ἔδωκε κατακλίπους
 πέμψαι τοὺς ἀγγελιοῦντας τὸ γεγονός καὶ τί ἡ Ἀννίβας πράττει, αὐτοὺς δὲ
 μὴ κλαίειν, σιγῇ δὲ βαδίζειν, ἵν' ἐν καιρῷ τὰ προσήκοντα γίνωιτο, δύναμιν
 τε συλλέξει ὅσην ἂν δύναιντο καὶ τοὺς περαιτέρους ἐπικαλέσασθαι. μετὰ 3
 5 δὲ ταῦτα ὡς τὸν Ἀννίβαν ἐν τῇ Ἀπουλίᾳ ὄντα ἔμαθον, καὶ γράμματα
 παρὰ τοῦ Τερεντίου ἐδέξαντο ὅτι περαιεῖ καὶ ὅσα πράττοι, μικρὴν ἀν-
 εθάρσησαν. καὶ δικτάτωρ μὲν Μάρκος Ἰούνιος, ἵππαρχος δὲ Τιβερίος
 Σεμπρόνιος Γράκχος ἐλέχθησαν. καὶ παραχρῆμα τῶν τε πολιτῶν οὐ
 τοὺς ἡβῶντας μόνον. ἀλλὰ καὶ παρηβηκότας ἤδη κατέλεξαν, καὶ δεσπό-
 10 τας ἐπ' ἀδελφὰ καὶ δούλους ἐπ' ἐλευθερίᾳ ληστὰς τὲ τινὰς προσελάβοντο,
 καὶ τοὺς συμμάχους προσπαρεκάλουν, ἀναμνησκόντες εἰ τί που εὐηργε-
 τηγτο καὶ προσυπισχυόμενοι δῶσειν τοῖς μὲν σῆτον, τοῖς δὲ ἀργύρια, ὅπερ
 οὐπω πρόσθεν ἐποίησαν· καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα πεπόμφασιν ἢ πείσοντές
 τινὰς συμμαχεῖσθαι αὐτοῖς ἢ μισθωσόμενοι.
 15 Ἀννίβας δὲ συνεστηκέναι τοὺς Ῥωμαίους καὶ παρασκευάζεσθαι μα-
 θῶν ἐν ταῖς Κάνναις διέτριβε, τὴν ἐξ ἐπιδρομῆς ἄλωσιν ἀπεργνωκώς· καὶ
 τῶν αἰχμαλώτων τὸ μὲν συμμαχικὸν ἄνευ λύτρων ἀφήκεν, ὡς καὶ πρό-
 τερον, τοὺς δὲ Ῥωμαίους ἐτήρει, ἀποδέσθαι ἐλπίζων αὐτούς, ἵν' ἐαυτὸν
 εὐπερώτερον ἐντεῦθεν ποιήσῃ, τοὺς δὲ Ῥωμαίους ἀπορωτέρους. ἐπεὶ δὲ
 20 μῆδεις ἐξ αὐτῶν ἀφίκετο τοὺς αἰχμαλώτους ζήτων, ἐκέλευσεν αὐτοῖς
 πέμψαι τινὰς οἰκάδε ἐπὶ λύτρα, προομόσαντας ἐπανήξειν. ὡς δὲ οὐδ' 5
 οὕτω λύσασθαι σφᾶς ἠθέλησαν. τοὺς μὲν λόγου τινὲς ἀζίους ἐς τὴν Καρ-
 χηδόνα ἀπέστειλε, τῶν δ' ἄλλων τοὺς μὲν αἰκισάμενος ἀπέκτεινε, τοὺς
 25 δὲ μονομαχεῖσθαι ἠνάγκασε, τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγγενεῖς ἀλλήλοισι συμ-
 βαλῶν. οἱ δὲ πεμφθέντες ἐπὶ τὰ λύτρα, ἐπανελθόντες ἵν' εὐσεκήσωσι,
 φυγόντες δὲ μετὰ τοῦτο, ἄτιμοι ὑπὸ τῶν τιμητῶν ἐγένοντο, καὶ ἐαυτοὺς
 κατασχέσαντο.

ἀκλειστοὶ ὅσατο πολλοῖς ἡμεροδρόμοις κίκλοις.
 οἱ γέροντες δ' ἐξόμενοι τοῖς ταύτης προφυλαίοις
 τὴν συμφορὰν ὠδύροντο τὴν ὑπερπαθεστάτην,
 τοὺς παριόντας ἤροντο, μὴ πού τις ζῶν ελείφθη.

quorum tamen tres primi et postremi tres quatenus Dionis narrationem referant
 difficile dictu (aliter Liv. 22, 55, Plut. *Fab. Max.* 18, ad vs. 775—777 cf. App.
Hann. 27), cum versus intermedios Tzetzae ipsi deberi nemo non videt. — Quae
 sequuntur vide ad Zon. 9, 6, 3, p. 236, quae praecedunt p. 223.

1 πράσσοντες A^c, πράττοντες BC ἀπηλλάσσοντο CA^c, ἀπηλλά-
 τοντο B δ' οὖν BC^c, γοῦν A 5 ὄντα CA, εἶναι B^c 12 προσυπισχυόμε-
 μενοι BC^c, προῦπισχυόμενοι A 24 συμβαλῶν BC^c, ἐμβαλῶν A 25 ἐπαν-
 ελθόντες CA^c, ἐνανιόντες B 26 δὲ om. C (add. inter lin. m²).

[Zonaras 9, 2, 6—10 (2, 202, 1 sqq. B. = 2, 255, 26 sqq. D.)]

6 Μάχωνα δὲ τὸν ἀδελφὸν ὁ Ἀννίβας ἀγγελιοῦντα τοῖς Καρχηδονίοις
ἐπεμψε τὰ γενόμενα, καὶ γράμματα παρ' αὐτῶν καὶ δυνάμεις αἰτήσονται.
καὶ ὁ μὲν ἀπελθὼν τοὺς τε δακτυλίους ἤρριθμησε καὶ ἐπὶ μείζον ἐξῆρε
δὴ τὸ κατόρθωμα· καὶ ἐψηφίσθη πάντα ὅσα ἤτήσατο, τῷ γὰρ Ἀννίβανι
πάναντία λέγοντι καὶ καταλύσασθαι τὸν πόλεμον ἕως καθυπέρτεροι δο- 5
κοῦσι συμβουλευόντι οὐκ ἐπεισθήσαν, οὐ μέντοι τὰ ψηφισθέντα καὶ εἰς
7 ἔργον ἤγαγον, ἀλλ' ἐμέλλησαν. Ἀννίβας δ' ἐν τούτῳ ἐς τὴν Καμπανίαν
προερχόμενος, καὶ πόλισμά τι εἶλε Σαυνιτικόν, καὶ ἐπὶ Νέαν ὄρμησε πό-
λιν, προπέμψας μετὰ τῆς λείας ὀλίγους τινας. πρὸς οὓς ὡς μόνους ὄν-
τας τῶν τῆς πόλεως ἐκδραμόντων ἐπεφάνη αὐτοῖς ἀπροσδόκητος καὶ 10
συχνούς ἀπέκτεινε, τὴν δὲ πόλιν οὐχ εἶλεν, οὐτ' ἐπὶ πολὺ ταύτῃ προσ-
ῆδρευσεν. οἱ γὰρ τὴν Καπύην οἰκοῦντες Καμπανοὶ οἱ μὲν τῇ Ῥωμαίων
8 φιλίᾳ ἐνέμειναν, οἱ δὲ πρὸς τὸν Ἀννίβαν ἀπέκλιναν. ἐπεὶ δ' ἐν ταῖς
Κάνναις εὐτύχησε, καὶ τινες ἄνδρες αὐτῶν ἀλόντες ἀφείδησαν, τὸ μὲν
πληθὺς ὄρμησε μεταστῆναι πρὸς τὸν Ἀννίβαν, οἱ δὲ δυνατοὶ χρόνον μὲν 15
τινα ἐπέσχον, εἴτ' ἐπ' αὐτοὺς τὸ πληθὺς ὀρμησάντων συνηγμένους ἐν τῷ
βουλευτηρίῳ πάντας ἂν κατεχρήσατο, εἰ μὴ τις ἐκ τοῦ πλήθους τὸ μέ-
γιστος συνιδὼν τοῦ κακοῦ κατηγόρησε μὲν τῶν βουλευτῶν ὡς πάντως
φθαρῆναι ἀξίων, ἔφη δὲ πρότερον ἄλλους ἂντ' ἐκείνων ἀνθελέσθαι προσ-
ῆκειν· τὴν γὰρ πόλιν μὴ δύνασθαι μὴ προβουλευόντων τινῶν σώξασθαι. 20
9 πεισθέντων δὲ τῶν ἐν τῇ Καπύῃ ἐκβάλλων ἕνα ἕκαστον ἐκ τοῦ συνε-
δρίου ἡρώτα τὸ πληθὺς ὄντινα αὐτοῦ ἀνθαιρεῖται· καὶ οὕτω, μὴ δυνα-
θέντων αὐτῶν ἑτέροισι δι' ὀλίγου ἀνθελέσθαι, πάντας ἐκείνους ὡς ἀναγκ-
αίους ἀφῆκε. καὶ καταλλαχθέντες ἀλλήλοις ἐσπίσαντο τῷ Ἀννίβᾳ. καὶ
ὅς διὰ ταχέως ἀπαναστὰς ἐκ τῆς Νεαπόλεως ἤλθεν εἰς τὴν Καπύην, 25
καὶ διαλεχθεὶς αὐτοῖς ἄλλα τε πολλὰ εἶπεν ἐπαγωγὰ καὶ τὴν ἡγεμονίαν
σπίσει τῆς Ἰταλίας δώσειν ὑπέσχετο, ἵν' ἐν ἐλπίσι γενόμενοι ὡς καὶ ἐαυ-
τοῖς πονήσοντες προθυμότερον ἀγωνίσωνται.

10 Μεταστάσης δὲ τῆς Καπύης καὶ ἡ ἄλλη Καμπανία κελίνοιο· καὶ
οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἀπόστασιν αὐτῆς μαθόντες ἤχθοντο. ὁ γὰρ μὴν Ἀννίβας 30
ἐπὶ Νουκερίους ἐστράτευσεν. οἱ δὲ πολιορκούμενοι τὴν ἀχρηστον σφῶν
ἡλικίαν ἀπορία τροφῶν ἐξέωσαντο· οὓς ὁ Ἀννίβας οὐ προσήματο, ἀλλὰ
καὶ εἰς τὴν πόλιν ἀποῦσι μόνον ἀσφάλειαν ἔδωκε. διὸ καὶ οἱ λοιποὶ

8 Νέαν — πόλιν] cf. ad 48, 48, 6

10 ἐπεφάνη BC^c, ἐφάνη A

12 Καμπανοὶ] cf. ad fr. 36, 15

14 ἀφείδησαν BA^c, ἀφείθησαν C

17 κατε-

χρήσατο BC^c, κατεχρήσαντο A

22 αὐτοῦ] ἂντ' αὐτοῦ? Dio certe ἀνθαι-

ρεῖσθαι τινα ἀντὶ τινος

25 ἀπαναστὰς CA^c, ἐπαναστὰς B

Νεαπόλεως] an Νέας πόλεως? cf. ad 48, 48, 6.

ὅτι τοὺς Νουκερίνους καθ' ὁμολογίαν ὥστε μεθ' ἑνὸς ἡματιοῦ 30 [31 B]
 ἕναστος ἐκ τῆς πόλεως ἐκχωρήσαι λαβὼν Ἀννίβας, ἐπειδὴ ἐγκρατῆς
 αὐτῶν ἐγένετο, τοὺς μὲν βουλευτὰς ἐς βαλανεῖα κατακλείσας ἀπέ-
 πνιξεν, τοῖς δὲ ἄλλοις ἀπελθεῖν διήθει ὅποι βούλοιντο δοῦν ποι-
 5 λους καὶ ἐκείνων ἐν τῇ ὁδοῦ ἐφόνευσεν. οὐ μὲντοι αὐτῷ ἐλυσιτέ-
 λησε· | φοβηθέντες γὰρ καὶ οἱ λοιποὶ μὴ τὰ ὅμοια πάθωσιν, οὐ
 συνέβαινον αὐτῷ, καὶ ἀντεῖχον ἐφ' ὅσον ἐξήρχον. V. 34 (p. 598). f. 170 v

ὅτι ὁ Μάρκελλος καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη τῇ τε δικαιο- 31 [32 B]
 σύνη πολλῇ ἐχρήσατο, παρὰ δὲ δὴ τῶν ἀρχομένων οὐ πάντα ἀκρι-
 10 βῶς οὐδὲ χαλεπῶς ἀπῆται, οὐδὲ ἐπιμέλειαν ὅπως καὶ ἐκεῖνοι τὰ
 δέοντα πράττωσιν ἐποιεῖτο, τοῖς τε ἀμαρτάνουσί τι αὐτῶν συγ-
 γνώμην κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ἔνεμε, καὶ οὐκ ὠργίζετο ἔτι εἰ μὴ
 ὅμοιοι αὐτῷ εἶεν. V. 35 (p. 601).

ὅτι ἐν τῇ Νόλῃ πολλῶν τοὺς ἀλόγτας τε ἐν ταῖς Κάνναις καὶ 32 [33 B]
 15 ἀφελθέντας ὑπὸ τοῦ Ἀννίβου διὰ φόβου τε ἐχόντων ὡς καὶ τὰ ἐκεῖ-
 νου φρονοῦντας καὶ θανατῶσαι βουλομένων, ἀντέστη. καὶ μετὰ
 τοῦτο τὴν ὑποψίαν ἦν ἐς αὐτοὺς εἶχεν ἀποκρουψάμενος, οὕτω σφᾶς
 μετεχειρίσατο ὥστε τὰ τε ἑαυτοῦ ἀνθελέσθαι καὶ χρησιμωτάτους
 καὶ τῇ πατρίδι καὶ τοῖς Ῥωμαίοις γενέσθαι. V. 36 (ib.).

2 Ἀννίβας Val., ἀννίβαλ cod. cf. ad fr. 57, 4 3 κατακλείσας scripsi,
 cf. Zon., ἀποκλείσας cod. 4 ὅποι Val., ὄπη cod. 8 σωφροσύνη] σωφρο-
 σύνη <διέπρεπε>? sed eclogarii haec sunt 10 οὐδὲ ἐπιμέλειαν reduxi e cod.,
 ἀλλ' ἐπιμέλειαν <μὲν> Bk. sec. versionem Val. τὰ] <αἰ> τὰ Polak. 11 τε
 scripsi, δὲ cod. 12 ἔτι] an τι?, σφίσι? Polak., τι int. εἰ et μὴ Kuiper. (litt.)
 15 Ἀννίβου Reim., ἀννίβαλ cod. cf. ad fr. 57, 4 φόβου Reim., φόβον cod.
 16 φρονοῦντας Rk., φρονοῦντων cod. 17 εἶχεν Rk. cf. Liv. 23, 15, εἶχον
 cod. οὕτω Val., οὐ cod. 18 ἀνθελέσθαι v. Herw., ἀνελέσθαι cod.

[Zonaras 9, 2, 10—12 (2, 203, 14 sqq. B. = 2, 257, 8 sqq. D.)]

μεθ' ἑνὸς ἡματιοῦ ἐκχωρήσαι τοῦ ἄστας ὁμολόγησαν. ἐπεὶ δ' ἐγκρα- 11 fr. 57, 80
 τῆς αὐτῶν ἐγένετο, τοὺς μὲν βουλευτὰς ἐς βαλανεῖα κατακλείσας ἀπέ-
 πνιξε, τοῖς δ' ἄλλοις ἀπελθεῖν εἰπὼν ὅποι βούλοιντο, πολλοὺς ἐν τῇ ὁδοῦ
 κλείων ἐφόνευσεν. συγγὼ δ' οὖν αὐτῶν καὶ περιεγένοντο εἰς ὕλας προ-
 5 καταφυγόντες. ἐκ τούτου δὲ οἱ λοιποὶ φοβηθέντες οὐ συνέβαινον ἔτι
 αὐτῷ, ἀλλ' ἀντεῖχον ἕως ἡδύνατο. καὶ οἱ Νουκανοὶ βουλευόμενοι προσ- 12
 χωρήσαι αὐτῷ, ἐπεὶ τὸ εἰς ἐκείνους εἶδον πραγμῆν, ἐπηγγέγοντο λάθρα
 τὸν Μάρκελλον, καὶ τὸν Ἀννίβαν προσβιβάοντα τῇ πόλει μετὰ ταῦτα

3 ὅποι scripsi cum C, ὄπη BA^c 4 προκαταφυγόντες BC^c, καταφυ-
 γόντες A.

- 33 [34 B] *ὅτι ὁ αὐτὸς Μάρκελλος τῶν ἱππέων τινὰ τῶν Λευκανῶν αἰσθόμενος ἐν ἔρωτι γυναικὸς ὄντα, συνεχώρησεν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ αὐτὴν ἔχειν, ὅτι κράτιστα ἐμάχετο, καίπερ ἀπαγορευσας μηδεμίαν ἐς τὸ τάφρουμα γυναικὰ ἐσιεῖναι. V. 37 (p. 601).*
- 34 [35 B] *ὅτι τὰ αὐτὰ ἐποίησε καὶ τοῖς Νουκερίνοις, πλὴν καθ' ὅσον ἐς 5 ῥεῖατα τοὺς βουλευτὰς καὶ οὐκ ἐς βαλανεῖα ἐνέβαλεν. V. 38 (ib.).*

1 Λευκανῶν] cf. ad Zon. 8, 3, 3 5 ἐποίησε καὶ τοῖς Νουκερίνοις] ἐποίησε τοὺς Ἀκεράνους τοῖς Νουκερίνοις Bk., monente iam Valesio, eclogarium, ut videtur, corrigens.

[Zonaras 9, 2, 12—15 (2, 204, 1 sqq. B. = 2, 257, 18 sqq. D.)]

- ἀπώσαντο. ἀποκρουσθεὶς δὲ τῆς Νούλης Ἀκερανοὺς εἶπε λιμῶ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς τοῖς Νουκερίνοις συνθήκαις, καὶ τὰ αὐτὰ εἰργάσατο καὶ αὐτούς.
- fr. 57, 34 13 εἶτα καὶ ἐπὶ Βασιλίνας ἐστράτευσεν, ἐν ᾧ Ῥωμαῖοί τε καὶ συμμάχων ὡσαύτως χίλιοι συγκατέφυγον. οἱ τοὺς μὲν ἐπιχωρίους προδοῦναι σφᾶς μελετήσαντας ἀπέκτειναν, καὶ τὸν Ἀντίβαν πολλὰκις ἀπώσαντο, καὶ πρὸς 5 λιμὸν γενναίως διεκατέργησαν· ἐπιλιπούσης δὲ τῆς τροφῆς αὐτούς, ἐπ' ἀσχοῦ τινα διὰ τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὸν δικτάτορα ἐπεμψαν· ὁ δὲ πίδους ἀλεύρων πλήρεις νυκτὸς ἐνέβαλλεν εἰς τὸν ποταμὸν, ἐντειλάμενος αὐτοῖς
- 14 παρατηρεῖν ἐν τῷ σκότει τὸ ρεῦμα. καὶ χρόνον μὲν τινα ἐλάνθανεν οὕτως τὰς τροφὰς αὐτοῖς χορηγῶν, ἔπειτα πίδου τινὸς προσραγέντος ποι 10 καὶ συντριβέντος ἔγνωσαν οἱ Καρχηδόνιοι τὸ γινόμενον, καὶ ἀλύσσει τὸν ποταμὸν διεκλήρασαν. ὡς δὲ τῷ λιμῶ καὶ τοῖς τραύμασι συγχρῶ διεφθάρησαν, τὸ ἔτερον τῆς πόλεως μέρος ἐξέλιπον κἀν τῷ λοιπῷ διεκατέργουν,
- 15 τὴν γέφυραν διακόψαντες. εἶτα σπέρμα γογγυλίδος ἀπὸ τοῦ τεύχους εἰς τι χωρίον ἐξώθεν αὐτοῦ κατέβαλον. ἐποίησαν δὲ τοῦτο ἵνα καταπλήξωσι 15 τοὺς πολεμίους ὡς καὶ ἐπὶ πολὺ ἀνταρκέσοντες. ὄθεν ὁ Ἀντίβας ἀφθονον αὐτούς ἔχειν τὴν τροφὴν οἴηθεὶς καὶ ἐπὶ τῇ καρτερῇ θανατάσας εἰς ὁμολογίαν προεκαλέσατο, καὶ χρημάτων ἀπέδοτο σφᾶς. ἐλύσαντο γὰρ αὐτούς οἱ ἔξω Ῥωμαῖοι ἀσμένως, ἀλλὰ μὴν καὶ ἐτίμησαν.

1 Ἀκερανοὺς] cf. ad 8, 20, 9 3 εἶτα post Βασιλίνας B Βασιλίνας] Dio procul dubio Κασιλίον 4 χίλιοι] cf. Liv. 23, 17, 8, Strabo 5, 4, 10 p. 249 μὲν om. A 6 ἐπιλιπούσης BC^c, ἐπιλειπούσης A 8 νυκτὸς post ποταμὸν A ἐνέβαλλεν BC, ἐνέβαλεν A^c 12 διεφθάρησαν BC, ἐφθάρησαν c, ἀπώλοντο A 13 τῆς πόλεως μέρος CA, μέρος τῆς πόλεως B^c 15 κατέβαλον BA^c, κατέβαλλον C 16 καὶ om. CA ἀνταρκέσοντες A(?), ἀνταρκέσοντες C, ἀνταρκέσοντας B^c(¹) ὁ om. C 17 τὴν om. A.

ὅτι ὁ Φάβιος τοὺς πολίτας (τοὺς) ἐν ταῖς πρὶν μάχαις ζώοντες 35 [36 B]
 θέντας τοὺς μὲν ἄνδρα ἀγ' ἀνδρὸς ἐκομίσατο, τοὺς δὲ καὶ χορη-
 μάτων ἀπολύσασθαι συνέθετο. μὴ δεξαμένης δὲ τῆς βουλῆς τὸ
 ἀνάλωμα, ὅτι μὴδὲ τὴν λύσιν αὐτῶν συνεπλήρυσε, τὰ τε ἑαυτοῦ
 5 χωρία, ὡσπερ εἶπον, ἀπεκίρυσεν, καὶ ἐκ τῆς τιμῆς σῆων τὰ λύτρα
 αὐτοῖς ἐχαρίσατο. V. 39 (p. 601).

Fr. 57, 35 ad a. 538 (216) pertinere videtur. cf. fr. 57, 15 et Liv. 22, 58—61.
 1 (τοὺς) ins. Bk. 3 δεξαμένης Val., δεξαμενος (s. acc.) cod.

[Zonaras 9, 3, 1—4 (2, 205, 1 sqq. B. = 2, 258, 14 sqq. D.)]

3. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐγένετο καὶ ἐκ Δελφῶν οἱ πεμφθέντες ἀνεκο-
 μίσθησαν, λέγοντες τὴν Ἰουβίαν χρῆσαι αὐτοῖς παύσασθαι τῆς ἐπιθυμίας
 καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν. ἐντεῦθεν ἀνερωσθήσαν. καὶ κατέλαβον τὸν
 Ἄνιβαν καὶ οἱ παρεστρατοπεδεύσαντο, ὅπως τὰ πραττόμενα παρ' αὐτοῦ
 5 παρατηρῶσι. καὶ ὁ γὰρ Ἰουνίος ὁ δικτάτωρ τὰ τοῖς Καρχηδονίοις παραγα-
 γελλόμενα καὶ τοὺς Ῥωμαίους ποιεῖν ὁμοίως ἐκέλευε. καὶ σῖτα καὶ
 ὕπνον ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ἤρουντο, καὶ τὰς φυλακὰς ὁμοίως ἐπεσκόπουν,
 καὶ τὰλλα ἐπ' ἴσῃς ἐπραττον. κατακυλιθῶν οὖν τοῦτο ὁ Ἄνιβας χειμέ- 2
 ριον ἐτήρησε νύκτα, καὶ τοῖς μὲν τῶν στρατιωτῶν ἐπέξοδον ἀφ' ἐσπέρας
 10 ἀνέειπε. τοῦ δὲ Ἰουνίου τὸ αὐτὸ ποιήσαντος ἐκ διαδοχῆς ἄλλοτε ἄλλους
 αὐτῷ προσβάλλειν ἐκέλευσεν, ἵν' ἐν συνεχεῖ πόλῳ ἐκ τῆς ἀγρυπνίας καὶ
 τοῦ χειμῶνος εἴησαν· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνεπαύετο. ἐπεὶ δ'
 ἡμέρα ἐπιλάμβειν ἔμελλε, τὸ στρατεύμα τε δῆθεν ἀνεκαλέσατο καὶ τῶν
 15 Ῥωμαίων τὰ ὅπλα ἀποθεμένων καὶ πρὸς ἀνάγκυλαν τραπομένων ἐπήλ-
 θεν αὐτοῖς ἄφνω καὶ συγχοῦς ἀπέκτεινε καὶ τὸ τάφρουμα ἐκλεισθὲν εἶλε.

Τὰ δ' ἐν τῇ Σικελίᾳ καὶ τῇ Σαρδίᾳ ἐκινεῖτο. οὐ μόντοι καὶ ἐπι- 3
 στροφῆς τινος παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἔτυχον. ὕπατοι δὲ ὁ τε Γράκχος ὁ
 ἵππαρχος καὶ Ποστούμιος Ἀλβίνος ἤρσθησαν. καὶ ὁ μὲν Ἀλβίνος μετὰ
 παντὸς τοῦ στρατοῦ ὑπὸ τῶν Βουνίων ἐρθάρη, δι' ἔρους Ἰλιάδους πα-
 20 ρευόμενος καὶ ἐνεδρῆυθείς· οὐ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντας οἱ βάρβαροι καὶ
 ἐκκαθάραντες καὶ περιχυρώσαντες πρὸς τὰ ἱερά αὐτῶν ἀντὶ φιάλης ἐκέ-
 χθητο. γεγονῆσι δὲ τότε τέρατα· βούε τε γὰρ ἵππον ἔτεκε καὶ ἐν ἡλι-
 κίασῃ ἐξέλαμψε πῦρ. οἱ δ' ὕπατοι Γράκχος καὶ Φάβιος στρατοπεδευ- 4 a. u. 589
 σάμενοι τὸν τε Ἄνιβαν ἐν Καπύῃ ὄντα ἐπετήρουν ὅ τι πράσσει καὶ
 (216)
 25 διεπέμποντο ἐκασταχῶς, τοῖς τε συμμάχοις ἐπήγγισον, καὶ τοὺς ἀρροστη-

5 τὰ om. A 8 ὁ om. BC^c 11 αὐτῷ om. A^c 14 τραπομένων BC^c,
 τροπομένων A 18 Ἀλβίνος] cf. Liv. 23, 24, 25, Pol. 3, 118, 6, C. I. L. 1²
 p. 34 19 Βουνίων] cf. ad 8, 18, 2 21 φιάλης BC^c, φιάλης A 22 ἔτεκε
 BC^c, τέτεκε A 24 ἐπετήρουν BC^c, ἐτήρουν A.

[Zonaras 9, 3, 4—8 (2, 206, 6 sqq. B. = 2, 259, 18 sqq. D.)]

κότας οικειοῦσθαι ἐπειρῶντο τά τε τῶν ἀνθισταμένων ἐκάκουν. ὁ δ' Ἀννίβας ἕως μὲν τῆς τροφῆς ἐνδεῶς ἠϋπόρει καὶ διακινδυνεύων, σωφρόνως μετὰ τοῦ στρατοῦ διήγεν, ὡς δὲ τὴν Καπύην ἔλαβον καὶ πολλοῖς ἐπιτηδεύσεις ἐν ῥηστώνῃ διεγείμασαν, τὴν τε ἰσχὺν τῶν σωμάτων μὴ πονούμενοι καὶ τὴν ῥώμην τῆς γνώμης ὑπὸ τῆς εὐθυμίας ἤλαττωθήσαν, 5 καὶ τὴν πάτριον ἀμειψάντες διαίταν μετέμαθον ἡττᾶσθαι μαχόμενοι. 5 ἐπεὶ δὲ ὁ πόλεμος ἤδη ἐπέκειτο, ἐς ὅση μετέστη καὶ ἐγύμναζε τὸ στρατεύμα. οἱ δ' οὐχ οἰοί τε δι' ὀλίγου ῥωσθήναι γεγόνασι. βοηθείας δὲ αὐτῷ οἰκοῖεν ἄλλης τε καὶ ἐλεφάντων ἐλθούσης ἀνευάρησε. καὶ ἐπὶ τὴν Νόλαν ὡς αἰρήσων αὐτὴν ἢ τὸν γε Μάρκελλον τὴν Σαυνιτίδα πορ- 10 6 θοῦντα ταύτης ἀπάξων ὤρμησεν. ὡς δ' οὐδὲν ἐπέρανε, τῆς μὲν πύλειος ἀπέστη, τὴν δὲ χώραν ἔκειρε, μέχρις οὗ μάχῃ κατὰ τὸ ἰσχυρὸν ἡττήθη. ἐφ' ᾧ καὶ ἤληθη. πολλοὶ μὲν γὰρ Ἰβήρες, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν Λιβύων ἐγκατέλιπον αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἠϋτομολήσαν, ὃ οὐπὼ πρῶτην ἔπαθε. καταγνοὺς δ' ἐκ τούτου καὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, πᾶ- 15 σαν τὴν γῆν ἐκείνην ἐξέλιπε καὶ ἐς τὴν Καπύην ἀνεχώρησεν· εἶτα κἀκεῖθεν μετέστη.

(a. u. 538) 7 Οἱ δὲ Σκιπίωνες τὸν τε Ἰβήρα ποταμὸν διέβησαν καὶ τὴν χώραν ἐπόρθουν καὶ πόλεις προσήγοντο καὶ τὸν Ἀσδρούβαν διὰ ταῦτα σπουδῆ ἐπέλιθόντα μάχῃ ἐνίκησαν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ταῦτα μαθόντες, καὶ νο- 20 μίσαντες πλείονος τὸν Ἀσδρούβαν ἢ τὸν Ἀννίβαν δεῖσθαι βοηθείας, καὶ φοβηθέντες μὴ καὶ ἐς τὴν Λιβύην οἱ Σκιπίωνες διαβῆναι ἐπιχειρήσωσι, τῷ μὲν Ἀννίβῃ βραχέϊαν δύναμιν ἐπεμψαν, τὴν πλείστην δὲ μετὰ τοῦ Μάχωνος εἰς τὴν Ἰβηρίαν τάχιστα ἀπεστάλακται, κελεύσαντες μετὰ τὴν τῆς Ἰβηρίας κατάστασιν τὸν μὲν ἐπὶ τῇ τῶν ἐκεῖ φυλακῇ καταμεῖναι, 25 8 τὸν δὲ Ἀσδρούβαν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν σὺν δυνάμει σταλῆναι. ὃ γνόντες οἱ Σκιπίωνες οὐκέτ' ἐμαρχέσαντο, ἵνα μὴ κρατήσας ἴσως ὁ Ἀσδρούβας εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπειγῆ. ὡς δὲ τὸ τῶν Ῥωμαίων φίλιον ἐκάκουν οἱ Καρχηδόνιοι, Πούπλιος μὲν ἠρόσσε τοῖς προσπεσοῦσιν αὐτῷ τῶν ἐναντίων ἐχώρησέ τε καὶ ἐπεκράτησε, Γναίος δὲ τοὺς ἀποχωροῦντας σφῶν ἐκ τῆς 30 μάχης ὑπολαβὼν προσδιέσθαιρεν. ἐκ δὲ τῆς συμφορᾶς ταύτης καὶ ὅτι

2 διακινδυνεύων] mirum, sed forte ita Zon., διὰ κινδύνων Kuiper. (litt.)

4 πονούμενοι BC^c, πονουμένην A 5 τὴν ῥώμην τῆς γνώμης BC^c, τὴν γνώμην τῆς ῥώμης A 6 μετέμαθον BA^c, μετέμαθον C sed me in ras. a m² 8 οἱ δ' BC^c, οἱ A ῥωσθήναι] ἀναρρωσθήναι Polak., et ita sane Dio 9 αὐτῷ om. C sed add. in marg. a m¹(?) 11 ἐπέρανε BC^c, ἐπέρανε A 12 ἔκειρε μέχρις οὗ BC^c, ἔκειρεν ἕως οὗ A 19 προσήγοντο BC^c, προσηγάγοντο A 20 δὲ Καρχηδόνιοι C, Καρχηδόνιοι δὲ BA^c 22 καὶ om. A ἐπιχειρήσωσι CA, ἐπιχειρήσουσι B^c 25 τῇ — φυλακῇ BA^c, τὴν — φυλακὴν C 26 τὸν δὲ BC^c, καὶ τὸν A 30 ἐπεκράτησε BC^c, ἐκκράτησε A.

[Zonaras 9, 3, 8—4, 4 (2, 207, 18 sqq. B. = 2, 260, 28 sqq. D.)]

καὶ πόλεις συγκατὰ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους μεθίσταντο καὶ τῶν Λιβύων τινὲς
 αὐτοῖς προσεχώρησαν πλεόν τῆ διανοεῖτο ὁ Ἀσδρούβας κατέμεινον. οἱ δὲ 9
 Σικελίους εἰς τὴν Ἰταλίαν εὐθὺς τοὺς προσχωρήσαντας ἔστειλαν, αὐτοὶ
 δὲ τὰ ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ καθίστων, καὶ τοὺς τῶν Ζακυνθίων ὑπηκόους τοὺς
 5 καὶ τοῦ πολέμου καὶ τῆς συμφορᾶς αἰτίους αὐτοῖς γενομένους ἐλόντες τό
 τε πόλισμα κατέσκαψαν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐπόλιον καὶ τὴν Ζάκυν-
 θον μετὰ τοῦτο κομισάμενοι τοῖς ἀρχαίοις πολίταις ἀπέδωκαν. τοσαύτῃ 10 (a. 540
 τε ἀκριβεῖς περὶ τὴν λείαν ἐγράφαντο ὡς μηδὲν οἴκοι πέμψαι· τοῖς μὲν
 γὰρ συστρατευομένοις ἐπέτρεπον τοῦτο ποιεῖν, αὐτοὶ δὲ ἀστραγάλους
 10 τοῖς τέκνοις ἐπέμψαν. ὅθεν ἡ γερούσια, παραιτουμένου τοῦ Γναίου ἰν'
 ἀπελθὼν οἴκαδε προῖκα τῇ θυγατρὶ ἐρανίσῃ ὠραία οὕσῃ ἀνδρὸς, ἐψηρί-
 σαντο ἐκ τοῦ δημοσίου προῖκα δοθῆναι αὐτῇ.

4. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ καὶ ἡ Σικελία καὶ ἡ Σαρδῶ ἀντικρυς
 ἐπολεμώθησαν. καὶ τὰ μὲν ἐν ταύταις δι' ὀλίγου κατέστη, καὶ ὁ Ἀσ-
 15 δρούβας ἐπικουρῶν αὐταῖς ἐάλω, καὶ τὴν νῆσον μικροῦ πᾶσαν ἀνεκτήσατο
 Μάλλιος Τορκουάτος. καὶ τότε μὲν τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ ἴσχυασε, μετὰ
 δὲ ταῦτα ἐταράχθη. ὁ δὲ τῆς Μακεδονίας βασιλεὺς Φίλιππος φανερώ- 2
 τατος τῶν Καρχηδονίων ἐγένετο σπουδαστής. τῆς γὰρ Ἑλλάδος προσ-
 επήρξαι θέλων συνθήκας πρὸς τὸν Ἀνίβαν ἔθετο ὥστε κοινῇ πολεμήσαι,
 20 καὶ τὴν μὲν Ἰταλίαν τοὺς Καρχηδονίους λαβεῖν, τὴν δ' Ἑλλάδα καὶ τὴν
 Ἕπειρον μετὰ τῶν νήσων ἐκείνων. ἡ μὲν οὖν ὁμολογία ἐπὶ τούτοις ἐγένε- 3
 νετο, τοῦ δὲ κήρυκος τοῦ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου πεμφθέντος πρὸς τὸν Ἀν-
 νίβαν ἀλόντος ἔμαθον οἱ Ῥωμαῖοι τὸ γινόμενον, καὶ παραχρῆμα στρατη-
 γὸν ἐπ' αὐτὸν Μάρκον Οὐαλέριον Λαουίνιον ἔστειλαν, ὅπως περὶ τοῖς
 25 οἴκοι δείσας κατὰ χώραν μείνῃ. καὶ ἔσχεν οὕτως· προῆλθε μὲν γὰρ
 μέχρι τῆς Κερκύρας ὁ Φίλιππος ὡς ἐς τὴν Ἰταλίαν πλευσόμενος, μαθὼν
 δὲ τὸν Λαουίνιον ἐς τὸ Βρεντέσιον ἤδη παρόντα οἴκαδε ἀνεκομίσθη. τοῦ
 Λαουίνιου δὲ μέχρι τῆς Κερκύρας πλεύσαντος, εἰς τοὺς τῶν Ῥωμαίων
 30 συμμάχους ὄργισσε, καὶ εἶλεν Ὀρικόν, Ἀπολλωνίαν τ' ἐπολιόρκει. ἐπι-
 στρατεύσας δ' αὐθις αὐτῷ Λαουίνιος καὶ Ὀρικόν ἀνεκτήσατο καὶ τὴν

3 τοὺς om. B 5 αὐτοῖς om. A 12 αὐτῇ A, αὐτῷ BC^c 16 Μάλ-
 λιος Pinder., μάλιος BCA^c Τορκουάτος B, τουρκουάτος CA^c 19 πολε-
 μήσαι BA^c, πολεμήσειν C 20 μὲν om. A 22 δὲ κήρυκος BC^c, κήρυκος
 δὲ A τοῦ Φιλίππου CA^c, φιλίππου B 24 Οὐαλέριον A^c, οὐαλλέριον BC
 Λαουίνιον] cf. ad fr. 40, 28 26 πλευσόμενος BC^c, cf. ad fr. 43, 5, πλευσό-
 μενος A 27 Βρεντέσιον] cf. ad 8, 7, 3 29 εἶλεν Ὀρικόν Pinder., εἶλε
 νόρικόν BCA^c 30 Ὀρικόν Pinder., νόρικόν BCA^c. Zonaram in suo Dionis
 exemplari Νώρικον invenisse credo, cf. 41, 45, 1; 42, 12, 1 et 3. Dio l. l. cum
 Strabone 7, 5, 8 p. 316, Plutarcho (ut credi licet, sed acc. cas. tantum exstat.

[Zonaras 9, 4, 4—7 (2, 209, 8 sqq. B. = 2, 262, 7 sqq. D.)]

Ἄπολλωνίαν ἐφύσαστο. κἀντεῦθεν ὁ Φίλιππος τὰς ναῦς αἷς ἐκέχρητο
καταπρήσας πᾶσιν ἐπ' οἴκου ἀνεχώρησεν.

- 5 Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ ὑπάτους εἶλοντο τὸν Φάβιον καὶ τὸν Μάρκελ-
λον. οἱ τὸν μὲν Ἀννίβαν τὴν νῦν Καλαβρίαν καλουμένην καὶ τὰ περὶ
αὐτὴν περιπορευόμενον τῷ Γράκῳ τῷ πρὸ αὐτῶν ἄρξαντι ἐπέταξαν 5
καὶ δεῦρ' Ἀνωγὰ περὶ Βενεβεντόν ἀπαντήσαντά οἱ ἐκ Βρεττίων ἐπέσφατο,
κἀντεῦθεν προΐων τὸν τε Ἀννίβαν παρεφύλαττε καὶ τὰ τῶν ἀφροσθη-
6 τῶν ἐπόρθει, πόλεις τε τινὰς ἀνεσώσαστο· αὐτοὶ δὲ οἱ ὕπατοι πρὸς τὴν
Καρυπτανίαν ἐστράφησαν, ἵν' αὐτὴν χειρωσάμενοι μηδὲν κατόπισιν πολέμιον
ὑπολίπωσιν, οὕτω τε ἐπὶ τὸν Ἀννίβαν χωρήσωσιν. εἶτα διααιρεθέντες 10
Φάβιος μὲν τὰ τε ἐκείνων τὰ τε τοῦ Σαννίου κατέστρεψε, Μάρκελλος δὲ
εἰς τὴν Σικελίαν ἐπεραιώθη καὶ τὰς Συρακούσας ἐπολιόρκει, προσχωρη-
σάσας μὲν αὐτῷ, εἶπ' ἀποστάσας δόλῳ τινῶν ὑπὸ ψευδοῦς ἀγγελίας.
7 καὶ δι' ἐλαχίστου ἂν αὐτὰς ἐχει- καὶ τοῦ Μαρκελλίου στρατηγοῦ ποτὲ
ρώσαστο καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ 110 δὲ τῶν Ῥωμαίων | τῇ Συρακούσῃ κατὰ
θάλασσαν ἅμα προσβαλῶν τῷ γῆν προσβάλλοντος καὶ πόντον | τινὰς

Aem. Paul. 30, 1; *Pomp.* 65, 3; *Caes.* 37, 2), Ptolemaeo 3, 13, 2 Romano more
τὸ Ὀρικοῖον, Graeci veteres et Pol. 7, 19, 2, App. b. c. 2, 54—56 ὁ et ἡ Ὀρικός.

4 τὴν νῦν Καλαβρίαν καλουμένην] cf. 8, 7, 3 et ad fr. 2, 3 p. 219. Cete-
rum νῦν om. A 5 περιπορευόμενον BC^c, πορευόμενον (add. περι inter lin.
a m²) C ἄρξαντι BC^c, ἄρχον A 6 Βενεβεντόν] 66, 9, 3 (Xiph.) Βενου-
εντῶ. Dio, opinor, more Romano Βενουεντόν. Βενουεντός App. b. c. 4, 3 cf.
Ptol. 3, 1, 58 et App. *Hann.* 36. 37. Vide St. Byz. s. v. et C. I. L. 9 p. 136

Βρεττίων] *Bruttia* et *Bruttius ager* Latine, *Brittū* est posteriorum, *Bruttiales*
Ennius apud Fest. p. 35 M., *Βρέττιοι* Graeci scriptores (*Βρύττιοι* et *Βροῦττιοι*
ei tantum qui forma Latina utuntur ut Ptol. Procop.) et ἡ *Βρεττία*, sed ἡ *Βρετ-
τιανή* (χώρα) Pol. 1, 56, 3; 9, 27, 11; fr. 41 et fortasse Dio 42, 25, 3 (*Βρεττα-
νίαν* Ma, *Βρεττίαν* edit., at *Βρεττία* Zon. 9, 8, 1; 9, 11, 7,) ἡ *Βρεττανίς* (*Βρετ-
τιανίς*?) St. Byz. 7 παρεφύλαττε BC^c, παρεφύλασσετο A ἀφροσθητόων
CA^c, ἀφροσθητόων B 11 Σαννίου] cf. ad 8, 26, 4 14^b Tzetzae locum
attulit Reimarus. Quae apud Tzetzae praecedunt (vs. 103—108): ὁ Ἀρχιμήδης
ὁ σοφός, μηχανητὴς ἐκείνος, | τῷ γένει Συρακούσιος ἦν, γέμων γεωμετρίας, | χρό-
τασες τε ἐξδομίζοντα καὶ πάντα περιελάτων, | ὅστις ἐργάσαστο πολλὰς μηχαν-
ικὰς δυνάμεις! καὶ τῇ τρισπλάστῳ μηχανῇ χειρὶ λαίῳ καὶ μόνη | πεντεμυριο-
μέδμων καθέλιπκεν ὀκτάδα Dionem referre vix crediderim, nec magis ex
eo fluxisse puto vs. 129. 130 ἔλεγε δὲ καὶ ἀκριστῆ, γωνῇ Συρακούσιος· | “πᾶ βῶ,
καὶ χαριστίωνι τῶν γῶν ζωῶσαν πᾶσαν.” Praeterea speculī quoque descriptio
vs. 119—127 num e Dione desumpta sit valde dubito ut dubitavit H. Haupt.
Herm. 14, 439 coll. vs. 119—156 praesertim 150—153: μῆμηται πολλοὶ τοῦ
Ἀρχιμήδους· | Ἀντίμωσ μὲν πρῶτιστον, ὁ παραδοξολογός, | Ἦρων καὶ Φίλων,
Πάππος τε καὶ αἷς μηχανολογός. | ἐξ ὧν περὶ ἀνεργώζομεν καταπτρι-
κὰς ἐξάψεις κ. τ. λ. Nec rem dirimit locus Zonarae a Dindorf. allatus, 14, 3

[Zonaras 9, 4, 7—9 (2, 210, 1 sqq. B. = 2, 262, 27 sqq. D.)]

τείχει, εἰ μὴ ὁ Ἀρχιμήδης μηχαναῖς ἐπὶ πλείστον αὐτοὺς ἐποίησεν ἀντισχεῖν. καὶ λίθους γὰρ καὶ ὀπλίτας μηχανήμασιν ἀπαρτῶν καθίει τε ἐξαπιναιῶς αὐτοὺς καὶ ἀνέσπα δι' ὀλίγου. ταῖς τε ναυσὶ καὶ ταῖς πυρογοφύροις ἐτέρας ἐπιρρίπτων ἀνελάκε τε αὐτάς καὶ μετεωρίζων
 10 ἀθρόως ἤρπαι, ὥστε ἐμπιπτούσας εἰς τὸ ὕδωρ σύμῃ βαπτίζεσθαι. καὶ τέλος σύμπαν τὸ ναυτικὸν τῶν Ῥωμαίων παραδόξως κατέπερσε. κάτοπτρον γὰρ
 15 τι πρὸς τὸν ἥλιον ἀναπέμψας τὴν τε ἀκτῖνα αὐτοῦ ἐς αὐτὸ εἰσεδέξατο καὶ τὸν ἀέρα ἀπ' αὐτῆς τῇ πυκνότητι καὶ τῇ λειότητι τοῦ κατόπτρου πυρώσας φλόγα τε μεγάλην ἐξεκένυσε καὶ πᾶσαν αὐτὴν ἐς τὰς ναῦς ὑπὸ τὴν τοῦ πυρὸς ὁδὸν ὀρμούσας ἐνέβαλε καὶ πάσας κατέκλυσε.

25 ἀπογνοὺς οὖν ὁ Μάρκελλος τὴν πόλιν αἰρήσειν διὰ τὸ τοῦ Ἀρχιμήδους εὐμήχανον, λιμῶν αὐτοὺς κατασχεῖν ἐκ προσεδρείας διεμελέτησε. καὶ ταύτας μὲν τῷ Πούλγρω ἐπέτραιψεν, αὐτὸς δ' ἐπὶ τοὺς συναποστάντας σφίσιν ἐτρόπετο· καὶ ταῖς μὲν γνωσιμαχοῦσι συγγνώμην ἔνεμε, τοὺς δ' ἀν-

μὲν πρῶτον μηχαναῖς ἀνέλικυσεν ὀλκάδας | καὶ πρὸς τὸ Συρακούσιον τεῖχος μετεωρίσας | αὐτάνδρους πάλιν τῷ βυθῷ κατέπεμπεν ἀθρόως | Μαρκελλοῦ δ' ἀποστήσαντος μικρὸν τι τὰς ὀλκάδας | ὁ γέρον πάλιν ἄπαντας 115 ποιεῖ Συρακουσίους | μετεωρίζων δύνασθαι λίθους ἀμαξιαίους | καὶ τὸν καθένα πέμποντα βυθίζειν τὰς ὀλκάδας. | ὡς Μάρκελλος δ' ἀπέστησε βοτλήν ἐκείνας τέρξου, | ἐξάγωνόν τι κάτοπτρον ἐτέκμησεν ἑ γέρον, | ἀπὸ δὲ 120 διαστήματος συμμετρου τοῦ κατόπτρου | μικρὰ τοιαῦτα κάτοπτρα θείεις τετραπλᾶ γωνίαις | κινούμενα λεπταῖς τε καὶ τισὶ γυργλυμίαις | μέσον ἐκείνο τέθεικεν ἀκτίνων τῶν ἡλίου | μεσημβρινῆς καὶ θερινῆς καὶ χειμερινῆς. | ἀνακλωμένον δὲ λοιπὸν εἰς τοῦτο τῶν 125 ἀκτίνων | ἐξαψίς ἤρπαι φρεσῶν πυρώδης ταῖς ὀλκάσι, | καὶ ταύτας ἀπετέφρωσεν ἐκ μήκους τοξοβόλου | οὕτω νικᾷ τὸν Μάρκελλον ταῖς μηχαναῖς ὁ γέρον. Tzetz. Chil. 2, 109—128.

(3, 261, 20 sqq. Dind.): κάτοπτρα γὰρ ἄδεται χαλεγεῦσαι πυροφόρα ὁ Πρόκλος καὶ ταῦτα ἐκ τοῦ τείχους τῶν πολεμίων νεῶν ἀπαιωρήσει κατέναντι, τούτοις δὲ τῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων προσβαλουσῶν πῦρ ἐκείθεν ἐκκαραινόμεθα καταφλέγον τὸν νῆπτην τῶν ἐναντίων στρατῶν καὶ τὰς νῆας αὐτάς, ὁ πάλαι τὸν Ἀρχιμήδην ἐπινοήσαι ὁ Δίων ἰστόρησε, τῶν Ῥωμαίων τότε πολιορκούντων Συράκονσαν.

3^a καὶ ὀπλίτας] an sana sint vehementer dubito 7^a τε C^e, δὲ BA
 10^a ἐμπιπτούσας εἰς τὸ ὕδωρ BA^e, ἐπὶ τὸ ὕδωρ ἐμπιπτούσας C 11^a βαπτίζεσθαι] βυθίζεσθαι Harder., de Tzetz. Hist. font. thes. 3 perperam, cf. Dio 37, 58, 3; 38, 27, 2; 41, 42, 5; 74, 13, 3 17^a εἰσεδέξατο BA^e, διεδέξατο C
 ἀπ' αὐτῆς BC^e, ὑπ' αὐτῆς A 26 προσεδρείας BC^e, προσεδρίας A
 27 συναποστάντας BA^e, συναποστάτας C 28 ἔνεμε BC^e, ἔνεμε A.

57, 46^b *Δίον ἐν ιε' βιβλίῳ* “*μὴ οἱ Συρακούσιοι νεωτερίσωσί τι, τὴν βοήθειαν ἀπογόντες.*” Bekk. Anecd. p. 119 21.

Fr. 57, 46^b ad ultima tempora obsidionis Syracusarum pertinere videtur, cf. Liv. 25, 23. 26. 27; quare hic collocaui. Cum Zon. 9, 4, 9, Liv. 24, 35 confert v. Gutschmid. *Kl. Schr.* 5, 556, vix recte. — *Συρακούσιοι*] cf. ad fr. 57, 46^a p. 238.

[Zonaras 9, 4, 9—5, 4 (2, 210, 17 sqq. B. = 2, 263, 14 sqq. D.)]

θισταμένους μετεχειρίζετο χλευσῶς, καὶ συχνὰς μὲν τῶν πόλεων βίαι, τινὰς δὲ καὶ προδοσίᾳ ἤρει. ἐν τούτοις δ' Ἰμίλκων ἐκ Καρχηδόνος σὺν στρατῷ ἦκε, τὸν Ἀκράγαντα τε κατέσχε καὶ τὴν Ἡράκλειαν, καὶ πρὸς Συρακούσας ἐλθὼν ἤττήθη τε καὶ ἀντεπεκράτησε, καὶ τοῦ Μαρκελλοῦ ἐξαπίνης αὐτῷ προσπεσόντος αὐθις ἐνικήθη. 5

a. u. 542
(212)

5. Ἐντεῦθεν ὁ Μάρκελλος ταῖς Συρακούσαις ἐφῆδρευεν. ὁ δ' Ἀννίβας ἐν τῇ Κάλαβρίᾳ διέτριβεν. οἱ μὲντοι Ῥωμαῖοι πολλὰ αὐθις καὶ δυσχερῆ πεπόνθασιν· οἱ τε γὰρ ὕπατοι πρὸς τῇ Καπύῃ ἐπταισαν, καὶ ὁ Γράκχος ἐν τῇ Λευκανίᾳ ἀπώλετο, καὶ οἱ Ταραντῖνοι καὶ ἄλλαι πόλεις ἀπέστησαν, καὶ ὁ Ἀννίβας κατεπετηγῶς πρότερον ἐν τῇ Ἰταλίᾳ τε ἔμεινε 10
2 καὶ ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐστράτευσε, καὶ οἱ Σκιπιώνες ἄμφο διώλοντο. ἐπαρθεὶς οὖν ἐπὶ τούτοις ὁ Ἀννίβας ἐπεχείρησε τῇ Καπύῃ βοηθῆσαι. καὶ ἦλθε μέχρι Βενεβεντοῦ· τὸν δὲ Κλαύδιον εἰς τὴν Λευκανίαν ἐκ τοῦ Σαυνίου διὰ τὸν τοῦ Γράκχου θάνατον ἀπεληλυθέναι πυθόμενος, καὶ φρόνηθεὶς μὴ τινα αὐτῆς σφετερίσῃται, οὐκέτι περαιτέρω προσχώρησεν, ἐπ' 15
ἐκεῖνον δ' ἐτάραξε. τῶν Σκιπιώνων δὲ θανόντων πᾶσα ἡ Ἰβηρία τετάρακτο, καὶ οἱ μὲν ἐκουσίως πρὸς τοὺς Καρχηδονίους ἀπέκλινον, οἱ δὲ καὶ ἀναγκάζομενοι, εἰ καὶ ὕστερον αὐθις πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἀπένευσαν.
3 Ὁ δὲ Μάρκελλος ἐπεὶ μηδὲν προσβάλλων ταῖς Συρακούσαις ἐπέριαιε, τοιοῦτόν τι ἐπενόησεν. ἦν τι ταῖς Συρακουσίαις τοῦ τείχους ἐπίμαχον 20
ὁ Γαλεάγχαν ὠνόμαζον, ὁ πρὶν μὲν ἐλάνθανε τοιοῦτον ὄν, τότε δὲ ἐφωρόθη. τηρήσας οὖν τοὺς Συρακουσίους παννυχίδα τῇ Ἀρτέμιδι ἄγοντας πανδημεῖ, ἐκέλευσε στρατιώταις τισὶ κατ' ἐκεῖνο τὸ χωρίον ὑπερβῆναι τὸ
4 τείχος. καὶ τούτου πύλαι τέ τινες ὑπ' αὐτῶν ἀνεώχθησαν καὶ εἰσελθόντων καὶ ἐτέρων ἅμα πάντες ἀπὸ σημείου καὶ οἱ ἔσω καὶ οἱ ἔξω συν- 25
εβόησαν καὶ τοῖς δόρασι τὰς ἀσπίδας συνέκρουσαν καὶ οἱ σαλπικραταὶ προσεπήχησαν, ὥστε ἀθρόαν τὴν ἐκπλήξιν τοῖς Συρακούσαις μηδ' ἄλλως

2 Ἰμίλκων BC^c, ἀμίλκων A, Himilco Liv. 24, 35 sqq. σὺν στρατῷ BC^c, σὺν τῷ στρατῷ A 3 Ἀκράγαντα] cf. ad 8, 10, 2 8 ὁ om. A 12 ὁ om. C 13 Βενεβεντοῦ] cf. ad 9, 4, 5 Σαυνίου] cf. ad 8, 26, 4 18 εἰ] οἱ Kuiper. (litt.) 21 Γαλεάγχαν B^c, γαλιάγχαν C, γελεάγχαν A 22 τηρήσας κ. τ. λ.] cf. p. 235 adn. 23 πανδημεῖ BC^c, πανδημῖ A.

[Zonaras 9, 5, 4—6 (2, 212, 4 sqq. B. = 2, 264, 24 sqq. D.)]

εὖ ἔχουσαν ὑπὸ μέθης συμβῆναι, καὶ τὴν πόλιν ἀλῶναι πλὴν τῆς Ἀγρα-
 δίνης καὶ τῆς Νήσου καλουμένης. ὁ οὖν Μάρκελλος τὰ τε ἐαλωκότεα 5
 διήρπασε καὶ τοῖς μὴ ἀλοῦσι προσέβαλε, καὶ σὺν πόνῳ μὲν καὶ χρόνῳ,
 ὅμως δ' οὖν καὶ τῶν λοιπῶν τῆς Συρακούσης ἐκράτησεν. ἐγκρατεῖς δὲ
 5 τούτων οἱ Ῥωμαῖοι γενόμενοι ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν Ἀρχιμάδην
 ἀπέκτειναν. διάγραμμα ἦν κεκρυφῶς διάγραμμα μηχανικόν τι γράφον, 57, 45
 μα γὰρ τι διαγράφων, καὶ ἀκούσας τοὺς πο-
 λεμίους ἐφίστασθαι,
 10 “πᾶρ κεφαλὴν” ἔρη
 “καὶ μὴ παρὰ γραμ-
 μάν.” ἐπιστάντος δὲ
 αὐτοῦ πολεμίου βραχύ
 τε ἐφρόντισε καὶ εἰ-
 15 πῶν “ἀπίστηθι, ἄν-
 θρωπε, ἀπὸ τῆς γραμ-
 μῆς” παρῶξυνέ τε αὐ-
 τὸν καὶ κατεκόπη.

τις δὲ Ῥωμαῖος ἐπιστάς εἶλεν αἰχμηλωτίζων. |
 ὁ δὲ τοῦ διαγράμματος ὅλος ὑπάρχων τότε, | τίς
 ὁ καθέλκων οὐκ εἰδὼς ἔλεγε πρὸς ἐκείνον. |
 “ἀπίστηθι, ὦ ἄνθρωπε, τοῦ διαγράμματος μου.”
 | ὡς δ' εἶλεν τοῦτον συστραφεὶς καὶ γνοὺς Ῥω-
 20 μαῖον εἶναι, | ἐβόα· “τί μηχανήματί τις τῶν ἐμῶν
 μοι δότω.” | ὁ δὲ Ῥωμαῖος πτοηθεὶς εὐθύς ἐκεί-
 νον κτείνει, | ἄνδρα σαθρὸν καὶ γέροντα, δαιμό-
 νιον τοῖς ἔργοις. | ἐθρήγησε δὲ Μάρκελλος τοῦτο
 μαθὼν εὐθέως | λαμπρῶς τε τοῦτον ἐκρυψεν ἐν
 τάφοις τοῖς πατρῷοις | σὺν τοῖς ἀρίστοις πολιτῶν
 καὶ τοῖς Ῥωμαῖοις πᾶσι, | τὸν δὲ φρονέα τοῦ ἄν-
 25 δρὸς οἴμαι πελέκει κτείνει. | ὁ Δίων καὶ Διόδω-
 ρος γράφει τὴν ἱστορίαν.

Tzetz. Chil. 2, 136—149.

ὁ μὲν οὖν Μάρκελλος τὰς Συρακούσας ἑλὼν καὶ τῆς ἄλλης Σικε- 6 a. u. 513
 λίας τὰ πλείω προσαγαγόμενος καὶ ἐπηγέτο μεγάλως καὶ ὑπατος ἀπο- (211)
 δέδεικτο. προσβάλοντο μὲν γὰρ τὸν Τορκουάταν, ὅς ποτε τὸν υἱὸν
 30 ἀπέκτεινεν· ἐπεὶ δ' ἐκείνος ἀπηγήνατο, εἰπὼν ὡς “οὐτ' ἂν ἐγὼ τὰ ὑμέ-
 τερα ἀμαροτήματα οὐτ' ἂν ὑμεῖς τὴν ἐμὴν ἀκρίβειαν ἐνέγκοιτε,” τὸν Μάρ-

1 Ἀγραδίνης Dind., ἀχριδινῆς B^c, ἀχριδινῆς CA 2 οὖν BC^c, γοῦν A

4 τῆς Συρακούσης] hac forma Dio non usus est 6^b Tzetz. locum (fr. 57, 45 D.) iam attulerat Reim. praecedunt haec: οὗτος [ὁ Ἀρχιμάδης] κατὰ Διόδωρον τῆς Συρακούσης ταύτης | προσότου πρὸς τὸν Μάρκελλον ἀθρόως γενομένης, | εἴτε κατὰ τὸν Δίωνα Ῥωμαῖοις πορθηθείσης, | Ἀρτέμιδι τῶν πολιτῶν τότε πανηγίζοντων, [Zon. § 3] τοιοῦτοτρόπως τέθεικεν ἐπὶ τοῖς Ῥωμαῖοις (131—135)

7^a γὰρ om. A 28 προσαγαγόμενος BA^c, προσαγόμενος C 29 Τορκουά-
 τον B, τουρκουάτον CA^c. — Ceterum cf. fr. 35, 9.

[Zonaras 9, 5, 6—6, 4 (2, 212, 18 sqq. B. = 2, 265, 9 sqq. D.)]

κέλλον καὶ Λαουίνιον τὸν Οὐαλλέριον ἐχειροτόνησαν. 6. ἀπελθόντος δὲ τοῦ Μαρκέλλου ἐκ Σικελίας, δύναμιν ἰππέων ἐς αὐτὴν ὁ Ἄννιβας ἀπέστειλε, καὶ ἐπέβη οἱ Καρχηδόνιοι ἐπεμψαν· καὶ μάχῃσι τισὶν ἐνίκησαν καὶ πόλεις προσεποιήσαντο· καὶ εἴ γε μὴ Κορνήλιος Δολοβέλλας στρατηγὸς ἐπελήλυθε, πᾶσαν τὴν Σικελίαν ἐχειρώσαντο ἄν.

2 Καὶ ἡ Καπύη δὲ τότε ἐξέλω παρὰ Ῥωμαίων, καίτοι τοῦ Ἄννιβου ἐς τὴν Ῥώμην ὀρμήσαντος, ἦν ἀπὸ τῆς Καπύης τοὺς πολιορκούντας αὐτὴν ἀπέβη, καὶ διὰ τῶν Λατίνων ἐλάσαντος καὶ πρὸς τὸν Τίβεριν ἐλθόντος καὶ προθεσύντος τὰ πρὸ τοῦ ἄστεως. οἱ γὰρ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐφοβήθησαν μὲν, ἐψήφισαντο δὲ τὸν ἕτερον τῶν ὑπάτων ἐν Καπύῃ μείνειν, 10 τὸν δ' ἕτερον αὐτοῖς ἐπαμῦναι. καὶ Κλαύδιος μὲν ἐν τῇ Καπύῃ κατέμεινεν (ἐπέτρωτο γάρ), Φλάκκος δὲ πρὸς τὴν Ῥώμην ἤπειχθη.

3 Τοῦ δ' Ἄννιβου τάς τε καταδρομὰς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀεὶ ποιουμένου καὶ πολλὰ δευνὰ δρώντος, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἠγάπων, εἰ τά γε ἐντὸς τῶν τειχῶν περιώσαιντο, ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς 15 στρατοπέδοις ἄμα προσβλεῖν ἐμελλεν, ἀνεροψήσαντο, τὸ τοῦ λόγου, κύβον, καὶ ἐπέξεδραμον. καὶ ἀκροβολιζομένων ἤδη χειμῶν ἐξ αἰθρίας ἐξαιτίας ἐπεγένετο μετὰ πνεύματος ἀρχαίου βροντῶν τε καὶ χαλάζης καὶ ἀστραπῶν, ὥστ' ἄμω ἀγαπητῶς ὡς ἐκ συνθήματος ἀναχωρεῖν ὄψιν ὄρμησαν.

4 ἄρτι τε τὰ ὄπλα κατετίθεντο καὶ αἰθρία ἐγένετο. ὁ γοῦν Ἄννιβας, 20 καίτοι οὐκ ἀθεεὶ λογιζάμενος παρὰ τὸν τῆς συνόδου καιρὸν συνενεθῆναι τὰ γεγονότα, ὅμως οὐκ ἀπέστη τῆς πολιορκίας, ἀλλὰ καὶ αὐθις μετὰ τοῦτο συμβαλεῖν ἐπεχείρησεν. ὡς δὲ καὶ τότε τὰ αὐτὰ συνέβη, κατέδρασε. καὶ προσεπλάγεις ὅτι ἐν τηλικούτῳ κινδύνῳ ὄντες οὔτε τῆς Καπύης ἀπέστησαν καὶ ἐς τὴν Ἰβηρίαν καὶ στρατιώτας καὶ στρατηγὸν 25

1 Λαουίνιον] cf. ad fr. 40, 28 4 Δολοβέλλας] *Dolabella* Latine *Dolo-*
béllas Graece. In Dionis codd. deciens recte scribitur, ter (47, 26, 1 et 28, 5)
peccatum est. Sic Strab. 14, 1, 37 p. 646 *Δολοβέλλας*, 16, 2, 9 p. 752 *Δολα-*
βέλλας scrib. ut videtur errore 10 ὑπάτων] error Zon. pro ἀνθυπάτων?
13 ἐν om. A 15 γε BA^c, τε C καὶ prius om. A 17 sqq. Cf. Tzet. Chil.
1, 786 — 792: τοιαύτης τότε συμφορᾶς τὴν Ῥώμην κατασχοῦσας | Ἄννιβας κατη-
μέλησε ταύτην ἐγκατασκήναι | νίκαις καὶ πότοις καὶ τρυφαῖς φανείς ἀμβλὺς
πρὸς τοῦτο, | ἔστ' ἂν συνέχθη στρατεύμα Ῥωμαίων τοῖς Ῥωμαίοις. | τότε τρι-
τῶς ἀπειρήθη δὲ πρὸς Ῥώμην ἐξορμήσας. | αἴφνης ἐκ τῆς αἰθρίας γὰρ χαλάζα
σφοδροτάτη | καὶ γρόφος ἐγγυγρόμενος εἶχε πορείας τοῦτον. quorum postrema
e Dione expressa videntur. cf. II. Haupt. *Herm.* 14, 437. Quae in Tzetz. prae-
cedunt vide ad 9, 2, 2, quae sequuntur ad 9, 11, 5 19 ἀναχωρεῖν recepi e C,
ἀναφυγεῖν BA^c, ἀναφεύγειν Dioni est *fugere in locum editum* cf. 36, 7, 4 et
51, 2; 39, 61, 2; 55, 30, 6; 65, 17, 2, nec verbo *φεύγειν* hic locus est, cf. Liv.
26, 11, 1—3 23 καὶ om. A.

Δίον ἐν Ῥωμαϊκῶν ιε' "ἐκ τε γὰρ τῆς ἀπὸ τοῦ πάνυ ἀρχαίου 46^a
ἀξιώσεως καὶ ἐκ τῆς παλαιᾶς πρὸς τοὺς Ῥωμαίους φιλίας οὐκ
ἤνεγκαν δικαιοθέντες ἀλλ' ἐπεχείρησαν καὶ οἱ Καμπανοὶ τοῦ Φλάκ-

Fr. 57, 46^a hic edidit primus Melber., quanquam iam Val. attulerat Zonarae locum. Ita grammatici: *δικαιο ἐκρίθησαν, ἐνομιόθησαν. σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἐναντίον κατεδικάσθησαν δικαίως Δίον — συνεδρίῳ. πολλαχού δὲ καὶ οὗτος κέχρηται τῇ λέξει ταύτῃ ἐπὶ τοῦ εἰρημένου σηματομένου ὡς ἐν τῷ ιε' "καὶ πάντες — ἀφίημι"* [fr. 57, 47 p. 251]. ἀλλαχού δὲ πολλαχού ὁμοίως.

1 Ῥωμαϊκῶν scripsi ex Etym. M., Lex. Seguer., Cram. cod., ῥωμαικοῖς Suid.
3 Καμπανοὶ] cf. ad. fr. 36, 15.

[Zonaras 9, 6, 4—8 (2, 214, 3 sqq. B. = 2, 266, 16 sqq. D.)]

πέμψειν ἔμελλον, καὶ ὅτι χρημάτων δεηθέντες ἐπώλησαν ἄλλα τε καὶ
τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἐστρατοπεδεύετο δημόσιον ὄν, καὶ ἀπογνοῦς, ἀπενέστη,
πολλάκις ἀναβύσας "ὦ Κάνναι Κάνναι." καὶ οὐδὲ τῇ Καπύῃ ἐπ' ἐπι-
κουρῆσαι ἤθελήσεν.

- 5 Οἱ δὲ καίπερ ἐν ἀσθενεστάτοις ὄντες, ὅμως ἀπογνόντες ὡς οὐ τευ- 5
ζόμενοι συγγνώμῃ παρὰ Ῥωμαίων ἀντείχον, καὶ τῷ Ἀννίῳ ἐπέστειλαν,
βοηθήσειν αὐτοῖς ἀξιούντες. συλληφθέντες δὲ σὶ τῶν ἐπιστολῶν κομιστῆ
παρὰ τοῦ Φλάκκου, ὁ γὰρ Κλαύδιος ἔφη τεθνηκώς ἐκ τοῦ τραύματος,
τὰς χεῖρας ἀπετμήθησαν. οὐς ἰδόντες οἱ Καμπανοὶ δευνῶς κατεπλόγησαν
10 καὶ ὅ τι πράξουσιν ἐβουλεύοντο. λεχθέντων δὲ πολλῶν, Ἰούβιος τις 6
Οὐίριος ἐν τοῖς πρώτοις αὐτῶν ὦν καὶ τῆς ἀποστάσεως αἰτιώτατος "μία
ἡμῖν ἐστίν" ἔφη "καταφυγὴ καὶ ἐλευθερία ὁ θάνατος. καὶ μοι ἀκολου-
θήσατε οἴκαδε· ἔχω γάρ τι φάρμακον παρεσκευασμένον." καὶ ὁ μὲν
15 παραλαβὼν τοὺς αὐτῷ πεισθέντας ἐκούσιος ἀπέθανε σὺν αὐτοῖς, καὶ οἱ 7
λοιποὶ τὰς πύλας τοῖς Ῥωμαίοις ἀνέφξαν· ὁ δὲ Φλάκκος τὰ τε ὄπλα 7
αὐτῶν καὶ τὰ χρήματα πάντα ἀφείλετο, καὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν κορυ-
ραίων τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἐς τὴν Ῥώμην ἔπεμψε, μόνων δ'
ἀπέσχετο τῶν ἐκ τοῦ ὄμιλου περιλειφθέντων ἐπὶ τῷ καὶ ἄργοντα αὐτοῖς
Ῥωμαῖον λαμβάνειν καὶ μήτε βουλὴν ἔχειν μήτε σύνοδον ποιεῖσθαι.
20 Ὑστερον δὲ καὶ ἄλλα τινὰ προσεπέωλον, κατηγορήσαι τοῦ Φλάκκου 8
τολμήσαντες. ἐπεχείρησαν δὲ καὶ οἱ Καμπανοὶ τοῦ Φλάκκου κατηγρο- 8

fr. 57, 46

2 ἐστρατοπεδεύετο BC^c, ἐστρατοπεδεύσατο A 3 πολλάκις CA^c, καὶ
πολλάκις B ὦ Κάνναι Κάνναι] cf. 9, 1, 16 5 ἀσθενεστάτοις] τῷ ἀσθενε-
στάτῳ Dio 74, 12, 6, Thuc. 3, 52, 2 scutus 9 Καμπανοὶ] cf. ad fr. 36, 15
10 Ἰούβιος τις Οὐίριος] Dio, ut opinor, Οὐίβιος τις Οὐίριος. *Vibius* (uinius P)
Virrius Liv. 26, 13, 2 et 14, 1. 3 ubi *Virius* scribendum putat Riemann. coll.
C. I. L. 10 p. 1061. Ceterum cf. Zvetaieff. *Ins. Ital. Inf.* p. 163 12 ἡμῖν BC^c,
μὲν A ἐστὶν BA^c, ἐστὶν ὅτι C ἔφη καταφυγὴ BC^c, καταφυγὴ ἔφη A
14 ἐκούσιος CA^c, ἐκουσίως B 19 Ῥωμαῖον CA, ῥωμαίων B^c.

και και οι Συρακόσιοι τοῦ Μαρκέλλου κατηγορησαι. και ἐδικαιώθησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. Suidas v. ἐδικαιώθησαν, Lex. Seguer. ed. Bachm. Anecd. Gr. 1, 206, Cram. Anecd. Par. 4, 168 (e cod. Coisl. 347 optimo), et και οὐκ ἤνεγκαν — συνεδρίῳ Etym. Magn. p. 316, 9 Gaisf.

5

1 Συρακόσιοι Cram. cod., Συρακόσιοι Etym. M. cod. D., Συρακοῖσιοι Lex. Seguer., Suid., Etym. Magni codd. ceteri. forma Συρακόσιοι Dioni, veteres secuto, in usu fuisse videtur, quanquam fr. 57, 46^b (p. 234); 66, 25, 4 (Xiph.), et ubique apud Zonaram Συρακοῖσιοι invenitur και ἐδικαιώθησαν Suid. cod. A (nisi quod κατεδικαιώθησαν), κατεδικάσθησαν Suid. cod. B, και κατεδικάσθησαν Suid. cod. E, και ἐδικάσθησαν Etym. M., Lex. Seguer., Cram. cod.

[Zonaras 9, 6, 8—10 (2, 215, 5 sqq. B. = 2, 267, 12 sqq. D.)]

- ῥῆσαι, και τοῦ Μαρκέλλου οι Συρακοῖσιοι ὑπατεύοντος ἤδη. και ἀπελογήσατο· οὐ γὰρ ἠθέλησε πράξει τι τῶν τῇ ἀρχῇ προσηκόντων πρὶν ἀπολογήσασθαι. οι Συρακοῖσιοι δὲ καταστάντες εἰς λόγους οικονομικώτερον τῇ διαλέξει ἐχρήσαντο, οὐκ εἰς κατηγορίαν τοῦ Μαρκέλλου, ἀλλ' εἰς ἰκετείαν τραπέντες και ἀπολογία τοῦ μὴ ἐκόντες ἀποστῆναι Ῥωμαίων, και συγγνώμης τυχεῖν ἀξιοῦντες. και ταῦτα λέγοντες εἰς τὴν 5
- 9 γῆν πεσόντες ὠλοφύροντο. και διαγνωμῆς γενομένης ἔδοξε τὸν Μάρκελλον μὲν μηδὲν ἀδικεῖν, τοὺς μὲντοι Συρακοῖσιους φιλανθρωπίας τινὸς ἀξίους εἶναι, οὐκ ἐξ ὧν ἐποίησαν, ἀλλ' ἐξ ὧν εἶπόν τε και ἰκέτευσαν. τοῦ δὲ Μαρκέλλου παραιτησαμένου τὸ ἀπελθεῖν εἰς Σικελίαν, τὸν Λαουίνιον 10 ἐπεμψαν. και οι μὲν Συρακοῖσιοι οὕτω συγγνώμης τινὸς ἔτυχον, οι δὲ Καμπανοὶ ὑπ' ἀπαιδευσίας θρασύτερον τῇ κατηγορίᾳ χρησάμενοι και ἐπετιμήθησαν, μηδὲ παρόντος τοῦ Φλάκκου, ἀλλὰ τινος τῶν ὑπεστρατηγηκῶτων αὐτῷ ἀπολογησαμένου.
- 10 Ἀλούσης δὲ τῆς Καπύης και τᾶλλα τὰ περίξ πολίσματα τοῖς Ῥωμαίοις προσεχωρήμασι πλὴν Ἀτελανῶν· οὗτοι γὰρ ἐκλιπόντες τὴν πόλιν αὐτῶν πανδημει πρὸς τὸν Ἀνίβαν ἐχώρησαν. και ἡ ἄλλη δὲ Ἰταλία ἢ τὰ τῶν Καρχηδονίων φρονούσα ἔλλοισυτο, και περιόντες οι ὑπατοι προσεποιούντο αὐτήν. Ταραντῖνοι δὲ φανερώς μὲν οὐδέπω τὰ τῶν Ῥωμαίων ἤροῦντο, λάθρα δὲ τοῖς Καρχηδονίοις ἔχθηοντο. 20

7 διαγνωμῆς CA^c, δὴ γνώμης B 8 φιλανθρωπίας τινὸς A^c, τινὸς φιλανθρωπίας B, συγγνώμης τινὸς C 10 Λαουίνιον] cf. ad fr. 40, 28 11 οὕτω συγγνώμης τινὸς B, οὕτως συγγνώμης C^c (sed add. m² inter lin. τινος post συγγνώμης C), οὕτως τινὸς συγγνώμης A 13 μηδὲ BC^c, μὴ A 19 τὰ om. C (add. m² inter lin.) 20 τοῖς Καρχηδονίοις BC^c, τοὺς Καρχηδονίους A.

RELIQUIAE LIBRI XVI.

ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι διεκηρυκέσαντο τῷ Ἀννίβᾳ, ἀνταπόδοσιν τῶν 57, 36 [37 B] αἰχμαλώτων ἀξιούσιντες γενέσθαι, οὐ κατηλλάξαντο δὲ αὐτούς, καίπερ καὶ ἐκείνου Καρθάλινα ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἀντιπέμψαντος· ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἐδέξαντο αὐτὸν εἰσὼ τοῦ τείχους κατὰ τὸ πολέμιον, οὐδὲ 5 ἐς λόγους αὐτοῖς ἐλθεῖν ἠθέλησεν, ἀλλ' εὐθὺς δι' ὄργης ἀνέστρεψεν. UR 7 (p. 379).

a. u. 544
(210)

Fr. 57, 36 olim coll. Liv. 22, 58, 7 sqq. ad annum 538 (216) relatum, apud Zonaram 9, 7, 11 redire vidit Melber.

1 Ἀννίβα Urs., ἀννίβαν V (v del. Urs.), ἀννίβα BM, cf. ad fr. 57, 4

2 οὐ κατηλλάξαντο revocavi e VM, οὐκατηλλάξαντο B, pecuniam permutare apud veteres καταλλάττεσθαι dicitur, Dem. de fals. leg. 114, Athen. 1, 19^d, Plut. Arat. 18, cf. Plat. Phaed. 69^a. de captivorum permutatione usurpasse videtur Dio, οὐκ ἀντηλλάξαντο Rk. 4 γὰρ Leuncl., δὲ VBM κατὰ τὸ restitui e VBM, ὡς inde ab Ursino.

[Zonaras 9, 6, 11—7, 1 (2, 216, 6 sqq. B. = 2, 268, 9 sqq. D.)]

Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ διεκηρυκέσαντο τῷ Ἀννίβᾳ ἀνταπόδοσιν τῶν 11 fr. 57, 36 αἰχμαλώτων ποιήσασθαι. οὐ κατηλλάξαντο δὲ αὐτούς, ἐπεὶ οὐκ ἐδέξαντο τὸν Καρθάλινα τοῦ τείχους ἐντός, ὡς πολέμιον· οὐδ' ἐς λόγους γὰρ αὐτοῖς ἐλθεῖν ἠθέλησεν, εὐθὺς δὲ ὠργισμένος ἀνέστρεψε.

5 Τότε μέντοι καὶ ὁ Λαουίνιος τοὺς Αἰτωλοὺς συμμαχοῦντας Φιλίππῳ 12 προσηταιρίσαστο, καὶ τὸν Φίλιππον μέχρι Κερκύρας προχωρήσαντα αὐθις ἐξεφόβησεν, ὥστε καὶ ἐς τὴν Μακεδονίαν τάχει ἐπανελθεῖν.

7. Οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ Γάιον Κλαύδιον Νέρωνα εἰς τὴν Ἰβηρίαν μετὰ στρατιωτῶν ἐπεμψάν. καὶ ὅς παρεκομίσθη τῷ ναυτικῷ μέχρι τοῦ 10 Ἰβήρας, ἔνθα καὶ τὰ λοιπὰ στρατεύματα εὐρηγῶς ἐπέλθε τῷ Ἀσδρούβῳ πρὶν γνωσθῆναι ὅτι πάρεστι. καὶ περιστοιχισάμενος αὐτὸν ἠπατίθη.

5 Λαουίνιος] cf. ad fr. 40, 28.

38 [39 B] ὅτι ὁ Σικυπίων ὁ τὸν πατέρα τρωθέντα σώσας, ὁ στρατηγός,
 ἦν καὶ γένεως ἀρετῇ κράτιστος καὶ παιδείᾳ λογιμώτατος, τὸ τε
 φρόνημα καὶ τὸ τῆς γνώμης καὶ τὸ τῶν λόγων, ὅποτε γε καὶ τού-
 του ἔδει, μέγιστον εἶχε, καὶ αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς ἔργοις οὐχ ἥκιστα 5
 39 [40 B] αὐχμηρῶς ἀλλ' ἐξ ἐχεγγύου διανοίας, δοκεῖν εἶναι. διὰ τε οὖν
 t. 171r ταῦτα, καὶ διότι καὶ τὸ θεῖον ἀκριβῶς ἠγγαλλεν, ἐχειροτονήθη.
 αὐδὲν γὰρ οὐτ' οὐδ' ἀνθρώπων οὐτ' ἴδιον πρὶν ἐξ τε τοῦ Καπιτώλιον
 ἀναβῆναι καὶ χρόνον τινὰ ἐνδιαγοῦσαι ἐνεχειροῦντο. καὶ διὰ τοῦτο
 γήμην ἔλαβεν ἐκ τοῦ Αἰὸς ἐς ὄρακοντα ἐν τῇ (πρὸς τὴν) μητέρα αὐ- 10
 τοῦ συνουσίᾳ μεταβαλόντος γεγενῆσθαι. καὶ τινος καὶ ἐκ τούτου

Fr. 57, 37 [38 B] Planudeum eiectum.

7 διότι cod., ὅτι lexica 8 ἴδιον restitui ex cod., ἰδιωτικὸν inde a Val.
 perperam 10 τοῦ Val., τοι cod. (πρὸς) ins. Val., (τὴν) add. Bk.
 11 μεταβαλόντος Val., μεταβαλλόντος (sic) cod. γεγενῆσθαι Reim., γεγε-
 νῆσθαι cod.

[Zonaras 9, 7, 1—4 (2, 216, 19 sqq. B. = 2, 268, 24 sqq. D.)]

ἰδὼν γὰρ ὁ Ἀσδρούβας ὡς ἀπειλήπται, προσηκουεύσατο πρὸς τὸν Νέρωνα
 ὥστε τὴν Ἰβηρίαν πᾶσαν ἀφειθεῖς ἐκλιπεῖν. ὡς δ' ἐκείνος ἀσμένως τοῖς
 λόγους ἐδέξατο, ἀναβαλλόμενος ἵνα τὰς συνθήκας τῇ ὑστεραίᾳ ποιήσῃται,
 2 ὑπέεπεμψε τῆς νυκτὸς ἄλλους ἄλλῃ τῶν ὄρων. διεξελθόντων δ' ἐκείνων,
 ἅτε μὴ φυλακῆς οὐσῆς παρὰ τῶν Ῥωμαίων διὰ τὰς τῶν σπονδῶν ἐλ- 5
 πίδας, ἦλθε μὲν τῇ ἐπιούσῃ ἐς λόγους τῷ Νέρωνι, κατέτριψε δὲ πᾶσαν
 αὐτὴν πρὶν τι ἐπικυρωθῆναι. καὶ ἄλλους αὖθις τῆς νυκτὸς ὁμοίως ἀπέ-
 πεμψε. τοῦτο δὲ καὶ ἐν ἄλλαις τισὶν ἡμέραις ὁμοίως πεποίηκεν, ἀμφι-
 σβητῶν τινα ἐν τῇ συμβάσει. προσελθόντων δὲ τῶν πεζῶν ἀπάντων,
 τέλος καὶ αὐτὸς σὺν τοῖς ἵππεῦσι καὶ τοῖς ἐλέφασιν ὑπέεσχόρησε. καὶ 10
 διασωθεὶς φοβερὸς αὖθις τῷ Νέρωνι ἐγένετο.

3 Μελόντες δὲ ταῦτα οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ τοῦ Νέρωνος μὲν κατέγων,
 ἄλλῳ δὲ τινι τὴν ἡγεμονίαν ἐψηφίσαντο ἐγγεῖρισται. ἀπορούτων οὖν τῖνα
 ἂν ἀποστειλώσιν, (οὐ γὰρ τοῦ τυχόντος ἀνδρὸς εἰδῆτο τὰ πράγματα καὶ 15
 fr. 57, 38 πολλοὶ διὰ τὸ τῶν Σικυπίωνων πάθος ἐξίσταντο,) ὁ Σικυπίων ἐκείνος ὁ
 Προύπλιος ὁ τὸν πατέρα τρωθέντα σώσας αὐτὸν ἐθελοντῆς εἰς τὴν στρα-
 τείαν ἐπέδωκεν. ἦν δὲ καὶ ἀρετῇ κράτιστος καὶ παιδείᾳ λογιμώτατος.
 4 καὶ παραχρῆμα μὲν ἤσέθη· μεταμέλον δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον διὰ τε τὴν

3 ποιήσῃται BC^o, ποιῆσεται A 5 τῶν (prius) om. C 10 τοῖς (alterum)
 om. C ὑπέεσχόρησε BC^o, ὑπεχώρησε A 11 ἐγένετο B^o, ἐγένετο CA
 14 ἂν om. B 18 μεταμέλον Wolf., μεταμέλον BCA^o.

πολλοῖς ἐλπίδας ἐς αὐτὸν ἐρεποίει. V. 40 (p. 601) et διὰ τε οὖν
— ἤγαλλεν (§ 39 in.) Phot. lex. (= Suid. et Etym. Magn. et Bachm.
Anecd. Gr. 1, 248) s. v. ἤγαλλεν qui omnes: *Αἰὼν ἐν ἰς' λόγῳ Ῥω-*
μαϊκῶν.

- 5 ὅτι ὁ Σκιπίων καὶ μὴ ἐννόμου ἡγεμονίας λαβὼν ὄνομα ἐξ ὧν 40 [41 B]
ἐχειροτονήθη, τὸ στρατόπεδον προσφιλὲς ἐποίησατο, καὶ ἤσκησεν
ἐξηρογηκότας ἐκ τῆς ἀναρχίας καὶ ἀνεκτίσατο κατεπιτηγότας ἐκ τῶν
συμφορῶν. τὸν τε Μάρκιον οὐχ, οἷά ποιν φιλοῦσιν οἱ πολλοί, ἀνε-
πιτήθειον ἠγήσατο ὅτι εὐδοκιμηκῶς ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς λόγοις
10 καὶ ἐν τοῖς ἔργοις ἀεὶ ἐσέμνυνεν· καὶ γὰρ ἦν οἷος οὐκ ἐκ τῆς τοῦ
πέλας διαβολῆς καὶ καθαιρέσεως ἀλλ' ἐκ τῆς οἰκείας ἀρετῆς ἀ-
ξιεσθαι θέλειν. καὶ διὰ τοῦτο γε οὐχ ἦμιστα τοὺς στρατιώτας
ᾠκειώσατο. V. 41 (p. 602).

1 αὐτὸν Bk., αὐτὸν cod.

Inter fr. 57, 39 et 40 fortasse inserendum fragm. 70, 2. 3, quod conferas.

8 Μάρκιον] L. Marcius, eques Romanus, qui in Hispania P. et Cn. Scipio-
nibus mortuis dux exercitus comitiis militaribus creatus erat. cf. Liv. 26, 20, 3
(25, 37) 9 ἠγήσατο Bk., εἰργάσατο cod. 12 θέλειν St., θέλων cod., ἐθέλειν
Bk., cf. Kühner. *Gr. Gramm.*³ 1, 187.

[Zonaras 9, 7, 4. 5 (2, 217, 18 sqq. B. = 2, 269, 20 sqq. D.)]

ἡλικίαν αὐτοῦ, τέταρτον γὰρ καὶ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ζωῆς ἦγε, καὶ ὅτι
καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ διὰ τὸν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ θεοῦ ὄλεθρον ἐπένθει,
ἦλθεν αὐθις εἰς τὸ κοινὸν καὶ ἐδημηγόρησε, καὶ οἷς εἶπε καταιδέσας
τοὺς τῆς βουλῆς, τὴν μὲν ἀρχὴν οὐκ ἀφῆρέθη, Μάρκος δὲ Ἰούλιος ἀνὴρ
5 γρηκιδὸς προσεπέμφθη αὐτῷ.

- Τοῖς Ῥωμαίοις δὲ μετὰ ταῦτα τὰ πράγματα οὐκ ἀταλαιπώρως 5
ἐχώρησεν εἰς τὸ βέλτιον. ὁ γὰρ Μάρκελλος, ἐπειδὴ κατηγορηθεὶς ἀπε-
λύθη, ὤρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀντίβαν, καὶ τὰ μὲν πλεῖστα δι' ἀσφαλείας ἐποι-
εῖτο, δεδιὼς πρὸς ἀπονενοημένους διακινδυνεύσαι· εἰ δὲ ποτε ἠγανακίσθη
10 προσμιζῶν, κρείττων ἐκ φρονήσεως εὐτολιμῆ κακρυμένης ἐγίνετο. ὁ οὖν
Ἀντίβας διὰ τε ταῦτα καὶ ὅτι αἱ πόλεις αἱ συμμαχοῦσαι αὐτῷ αἱ μὲν
ἐγκαταλελοίπεσαν αὐτόν, αἱ δὲ διενοοῦντο, καὶ δι' ἑτέρῳ ἄπτα κακῶσαι
τὰ χωρία ἃ μὴ κατέχειν οἷος ἦν ἐπεχείρησε. καὶ πολλοῖς ἐλυμῆσαντο,
καὶ πλείους διὰ τοῦτο ἀφίσταντο.

2 καὶ τοῦ BA^c, καὶ τὸν τοῦ C 7 ἐχώρησεν BC^c, ἐχώρησαν A ἐπειδὴ
CA^c, ἐπει C ἀπελύθη BC^c, ἐλυπήθη A 9 διακινδυνεύσαι CA^c, ἀποκινδυ-
νεῦσαι B 10 ἐγίνετο CA, ἐγένετο B^c 12 ἐγκαταλελοίπεσαν BC^c, ἐγκαταλε-
λοίπασιν A 13 οἷος] οἷος <τ'> Kuiper. (litt.) 14 ἀφίσταντο C^c, ἐφίσταντο A.
ὑφίσταντο B.

Dio Cassius.

[Zonaras 9, 7, 6—9 (2, 218, 11 sqq. B. = 2, 270, 9 sqq. D.)]

- 6 Περὶ δὲ Σαλπῖαν πόλιν τοιόνδε τι συνέπεσε. δύο ἄνδρες τὰ πράγμα-
ματα αὐτῶν εἶχον διάφοροί τε ἀλλήλοις ἦσαν. καὶ Ἄλνιος μὲν τὰ τῶν
Καρχηδονίων ἐφρόνει, Πλαύτιος δὲ τὰ τῶν Ῥωμαίων, ὅς καὶ διειλεγθή-
7 τῳ Ἄλνιῳ περὶ προδοσίας τῆς εἰς Ῥωμαίους. μὴνύσαντός τε εὐθύς ἐκείνου
τῳ Ἄννιβᾶ ταῦτα, ἐς δίκην ὑπήχθη ὁ Πλαύτιος. βουλευομένου δὲ τοῦ 5
Ἄννιβου μετὰ τῶν συνέδρων ὅπως αὐτὸν κολάσει, ἐτόλμησεν ἐπ' ὄψει
αὐτοῦ τῳ Ἄλνιῳ πέλας που ὄντι περὶ προδοσίας αὐθις εἰπεῖν. ἀναβοή-
σαντος δ' ἐκείνου "Ἴδε ἴδε, καὶ νῦν μοι περὶ αὐτοῦ τούτου λαλεῖ," οὐκ
ἐπίστευσεν ὁ Ἄννιβας διὰ τὸ ἄτοπον, ἀλλὰ καὶ ὡς συκοφαντούμενον αὐ-
τὸν ἀπέλυσεν. ἀφελθέντος δὲ ὁμόνοησαν ἄμφω, καὶ στρατιώτας παρὰ 10
τοῦ Μαριέλλου ἐπαγαγόμενοι τὴν τε φρουρὰν τῶν Καρχηδονίων κατέ-
καψαν καὶ τὴν πόλιν τοῖς Ῥωμαίοις παρέδωκαν.
- 8 καὶ οὕτω μὲν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἔσχον τοῖς Καρχηδονίοις τὰ πράγματα·
καὶ οὐδ' ἡ Σικελία ἦν εὐνοοῦσα αὐτοῖς, ἀλλὰ τῳ ὑπάτῳ τῳ Λαουινίῳ
προσεχώρουν. ἤγειτο μὲν γὰρ τῶν ἐν τῇ Σικελίᾳ Καρχηδονίων Ἄνων, 15
συνεστρατεύετο δὲ αὐτῳ καὶ Μουτίνας. ὅς συνὼν τῳ Ἄννιβᾶ πράξην,
καὶ φθονηθεὶς ὅτι μεγάλα ἔργα ἀρετῆς ἐπεδείκνυτο, ἐς Σικελίαν ἐπέμ-
9 ψθη. ὡς οὖν κἀκεῖ λαμπρῶς ἰππαρχεῖ, φθόνον καὶ πρὸς τοῦ Ἄνω-
νος ὤφλε, καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἰππαρχίας ἐπαύθη. περιαλλαγῆς γοῦν διὰ
ταῦτα γενόμενος πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἀπέκλινε. καὶ πρῶτον μὲν προ- 20
δοσίαν Ἀκράγαντος συνέπραξες σφίσιν, εἶτα καὶ τᾶλλα συγκατεργά-
σατο, ὥστε πᾶσαν αὐθις τὴν Σικελίαν ὑπ' αὐτοῦς ἄνευ μεγάλου πόνου
γενέσθαι.

1 Σαλπῖαν BC^c, σαλπῖαν A; et sic (sine α inter λ et π) 9, 9, 2. 3 Σαλπία
BCA^c et Σαλπιοῖ CA^c, Σαλπιοὶ B. — *Salpia* quanquam in usu fuit aetate
Romana (cf. Cic. *leg. agr.* 2, 27, 71; Vitruv. 1, 4, 12, Ptol. 3, 1, 16, *lib. col. (röm. Feldm.)* 1) p. 210. 261, *Vib. Sequest.* p. 26 *Salpina lacus*, hodie *lago di Salpi*),
Dionem Σαλαπία, Σαλαπινολ̄ scripsisse puto forma in nummis obvia (Sambon,
monn. anc. de la presqu'île Italique p. 215) et Straboni, Plinio 3, 11, 103. Lucano
5, 377 (*Salapina palus*), Appiano, praesertim Livio 24, 20. 47; 26, 38; 27, 1. 28
(cf. Val. Max. 3, 8 ext. 1) usitata 2 Ἄλνιος 4 et 7 Ἄλνιῳ] vitium Zonarae
vel librariorum pro Ἀάσιος Ἀασίω. cf. Liv. 26, 38. Val. Max. 3, 8 ext. 1, App.
Hann. 45 sqq. cf. 31 3 et 5 Πλάντιος] itidem corruptum. *Blattius* Liv. *l. l.*;
Blassius Val. Max. *l. l.*, Βλάτιος App. *l. l.* 4 περὶ om. C Ῥωμαίους BC^c,
ῥώμην A 6 κολάσει B^c, κολάση CA 11 ἐπαγαγόμενοι BCA^c (sed add. *αγ*
int. lin. m¹⁽²⁾) C 14 Λαουινίῳ BA^c, Λαουίνω C, cf. ad fr. 40, 28 15 τῳ
om. B 16 Μουτίνας] *Mutlines* Liv. 25, 40. 41; 26, 21. 40; 27, 5; 38, 41,
Mulinæ (dat.) Varro apud Asc. *Pis.* p. 13 Or., *Μεττόνον* (gen.) Pol. 9, 22, 4.
cf. C. I. L. 8 p. 1030, Schröder. *Phoen. Sprache* p. 127 18 οὖν om. A
22 μεγάλου πόνου BA^c, μεγάλων πόνων C.

ἔτι στάσεως γενομένης τῶν στρατιωτῶν ὁ Σκιπίων συγχρὰ μὲν 42 [43 B]
τοῖς στρατιώταις διέδωκε, συγχρὰ δὲ καὶ ἐς τὸ δημόσιον ἀπέδειξε.
τῶν τε αἰχμαλώτων ἐς τὸ ναυτικὸν κατέταξεν, καὶ τοὺς ὀμίρους

Fr. 57, 41 [42 B] Planudeum eiectum.

1 στάσεως γενομένης minus recte eclogarius cf. Zonaras.

[Zonaras 9, 8, 1—4 (2, 219, 17 sqq. B. = 2, 271, 8 sqq. D.)]

8. Ὁ δὲ Φάβιος καὶ ὁ Φλάκκος ἄλλας τε πόλεις πολλὰς καὶ τὸν
Τάραντα, τοῦ Ἀννίβου κατέχοντος αὐτόν, ἐχειρώσαντο. κελύσαντες γὰρ
τις τὴν Βρεττανίαν κατατρέχειν, ἵν' ὁ Ἀννίβας εἰς ἐπικουρίαν αὐτῆς ἀπάσῃ
ἐκ Τάραντος, ἐπεὶ τοῦτο ἐγένετο, Φλάκκος μὲν ἐκεῖνον ἐπετήρει, Φάβιος
5 δὲ ἐν τούτῳ νυκτὸς τῷ Τάραντι ταῖς τε ναυσὶν ἅμα καὶ τῷ πεζῷ προσ-
βαλὼν, τῇ τε προσβολῇ καὶ προδοσίᾳ εἴλε τὴν πόλιν. ὁ οὖν Ἀννίβας 2
διὰ τὴν ἀπάτην ἀγθόμενος ἀντεπιβουλεύσαι τῷ Φαβίῳ ἐσπούδασε. καὶ
ἐπιστολὴν αὐτῷ ἐκ Μεταποντίου ὡς παρὰ τῶν ἐπιχωρίων ἐπὶ προδοσίᾳ
τῆς πόλεως ἐπεμψεν, ἐλπίσας ἀπερισκέπτως αὐτὸν προσιόντα ἐνεδρεύσειν.
10 καὶ ὃς ὑπετόπησε τὸ πραττόμενον, καὶ παραβαλὼν τὰ γράμματα ταῖς
ἐπιστολαῖς ἃς τοῖς Ταραντίνοις ποτὲ ἐγεγράφει, κατεφώρασεν ἐκ τῆς
αὐτῶν ὁμοιότητος τὸ ἐπιβούλευμα.

Σκιπίων δὲ τὸν ἄλλον χρόνον, εἰ καὶ τιμωρῆσαι τῷ πατρὶ καὶ τῷ 3
θεῷ ἐγλίχθετο καὶ τῆς τοῦ πολέμου δόξης ἀρέγετο, ἀλλ' οὐκ ἠπέιχετο
15 διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων. ἐπεὶ δ' ἤσθετο αὐτοὺς χεμᾶζοντας πόρρω
ποι, ἐκεῖνους μὲν εἶα, ἐς δὲ τὴν Καρχηδόνα τὴν ταύτην ὄρμησεν· οὐ
μέντοι τις τὸ παράπαν τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ ἔγνωκε ποῖν πρὸς αὐτῇ τῇ Καρ-
χηδόνι γενέσθαι· καὶ ἔλαβε σὺν πόνῳ τὴν πόλιν.

ἰλιούσης δὲ τῆς Καρχηδόνας στάσεως μεγίστη μικροῦ τῶν στρατιωτῶν 4 cf. fr. 57, 42
20 ἐγένετο ἄν. τοῦ γὰρ Σκιπίωνος στέφανον ὑποσχομένου δώσειν τῷ πρώτῳ
τοῦ τείχους ἐπιβάντι, δύο ἄνδρες, ὁ μὲν Ῥωμαῖος, ὁ δ' ἐκ τῶν συμμάχων,
περὶ αὐτοῦ ἤμφισβήτησαν. διαφερομένων δ' ἐκείνων καὶ τὸ ἄλλο πλῆθος
ἐθροισθῆθη, καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἐταράχθησαν, ὥστε καὶ θεινὸν τι δεῖσθαι,
εἰ μὴ ὁ Σκιπίων καὶ ἄμρω ἐσπεφάνωσε, καὶ συγχρὰ μὲν τοῖς στρατιώταις
25 διέδωκε, συγχρὰ δὲ καὶ τοῖς δημοσίοις προσέειπε, καὶ τοὺς ἐκεῖ καταχο- fr. 57, 42

1 ὁ alterum om. A 2 ἐχειρώσαντο BA^c, ἐχειρώσατο C 3 Βρετταν]
cf. ad 9, 4, 5 4 Φάβιος BA^c, φλάβιος C 5 τε om. A 6 τε om. A
προδοσίᾳ CA^c, τῇ προδοσίᾳ B 8 Μεταποντίου BC^c, μεταπόντου A, τὸ Με-
ταπόντιον Graece *Metapontium* Latine 10 παραβαλὼν BA^c, παραλαβὼν C
11 ἐκ BC^c, καὶ A 12 ὁμοιότητος BA^c, ὁμοιότατον C 16 ποῖ an ποῦ?
τὴν Καρχηδόνα τὴν ταύτη B^c, τὴν ταυτῇ C, τὴν Καρχηδόνα ταύ-
την A 20 δώσειν BC^c, ἐπιδώσειν A.

προϊκα πάντας τοῖς οἰκείοις ἀπέδωκε. καὶ αὐτῷ διὰ τοῦτο πολλοὶ μὲν δῆμοι πολλοὶ δὲ καὶ δυνάσται, ἄλλοι τε καὶ Ἰνδὶβόλις καὶ Μαν-
 43 [44 B] δόνιος Ἰεργετανοί, προσεχώρησαν. τὸ τε τῶν Κελτιβήρων ἔθνος
 πλεῖστόν τε καὶ ἰσχυρότατον τῶν περιχώρων ὃν ὄδε προσέθετο.
 παρθένον ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις ἐπιφανῆ κάλλι λαβὼν ὑποπτεύθη 5
 μὲν ἄλλως ἔσεσθαι αὐτῆς ἐν ἔρωτι, μαθὼν δὲ ὅτι Ἀλλουκίῳ τινὶ
 τῶν ἐν τέλει Κελτιβήρων ἠγγύηται, μετεπέμψατό τε αὐτὸν αὐτεπ-
 ἀγγελτος, καὶ τὴν παῖδα αὐτῷ παρέδωκε μετὰ τῶν λύτρων ἅπερ
 οἱ προσήκοντες αὐτῆς ἐκεκομίκεσαν. καὶ τοῦ ἔργου τούτου καὶ
 ἐκείνους καὶ τοὺς ἄλλους ἀνηγήσατο. V. 42 (p. 602). 10

2 Ἰνδὶβόλις] corruptum videtur ex Ἰνδὶβίλις ut habet Zon. 9, 10, 8. *Indi-
 bilis* Livius (cf. Weissenb. ad 22, 21, 2), Val. Max. 4, 3, 1, App. *Hisp.* 37, 38,
 Ἰνδὶβέλης Diod. 26, 22, sed Ἀνδοβάλης Polybius saepissime, vide Ind. Hultsch.

3 Ἰεργετανοί scripsi (Ἰεργητανοί Sturz.), ἰαεργτανοί cod., *Iergetes* Liv.
 21—29 passim, Plin. 3, 3, 21, Ἰεργετῶν (g. c.) Strab. 3, 4, 10 p. 161, Ἰεργῆτες
 Ptol. 2, 6, 67, apud Polybium: *Λεργητῶν* (g. c.) 3, 33, 15, Ἰλουρητῶν (g. c.)
 3, 35, 2, *Λεγγητῶν* (g. c.) 10, 18, 7 (ubi Ἰεργητῶν cod. Vat. palimps. ex sil.)

6 ἄλλως] αὐτὸς Rk. temere αὐτῆς Reim. ex Zon., αὐτὸς cod. Ἀλλουκίῳ]
Alucius Liv. 26, 50, 2. 12 (Spir.; *Aluccio* et *Alucceio* Put.), *Alicius* Front. *Strat.*
 2, 11, 5 7 ἠγγύηται Sturz., ἐγγύηται cod., ἐγγεγύηται Reim., ἐνηγγύηται
 Melber. at cf. ad 38, 9, 1 8 μετὰ τῶν λύτρων] Dio scripsit προσπειδούς
 καὶ τὰ λύτρα, cf. Zon. 9 αὐτῆς add. Melber. e cod.

Fr. 57, 44 [45 B] Planudeum eiectum.

Fr. 57, 45 (apud Bk. non exstat) vide supra p. 235.

Fr. 57, 46^a vide supra p. 237.

Fr. 57, 46^b vide supra p. 234.

Fr. 57, 47 vide p. 251.

[Zonaras 9, 8, 5, 6 (2, 221, 3 sqq. B. = 2, 272, 13 sqq. D.)]

5 μένους ὀμήρους προῖκα πάντας τοῖς οἰκείοις ἀπέδωκεν. ὄθεν πολλοὶ μὲν
 fr. 57, 43 δῆμοι, πολλοὶ δὲ καὶ δυνάσται αὐτῷ προσεχώρησαν, καὶ τὸ τῶν Κελτι-
 βήρων ἔθνος πρὸς τοῖς λοιποῖς. παρθένον γὰρ ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις λαβὼν
 κάλλι ἐπιφανῆ, ἐνομίσθη μὲν ἔσεσθαι αὐτῆς ἐν ἔρωτι, μαθὼν δὲ ὅτι
 τινὶ τῶν ἐν τέλει Κελτιβήρων ἐγγεγύηται, μετεπέμψατο αὐτὸν καὶ τὴν
 νεᾶνιν αὐτῷ παραδέδωκε, προσπειδούς καὶ τὰ λύτρα ἃ οἱ προσήκοντες
 αὐτῇ προσεκόμισαν. καὶ τούτου καὶ ἐκείνους καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνηρ-
 τήσατο.

6 μαθὼν δὲ τὸν Ἀσδρούβαν τὸν τοῦ Ἀνίβου ἀδελφὸν σπουδῆ ἐπιόντα

3 τοῖς (alterum) BC^c, ταῖς A 4 ἐπιφανῆ BC^c, ἐπιφανεῖ A 5 Κελτι-
 βήρων om. A ἐγγεγύηται CA^c, ἐνηγγύηται B.

ὅτι ὁ Σικιπίων δεινὸς μὲν ἦν ἐν ταῖς στρατηγίαις, ἐπιεικὴς δὲ 48
 ἐν ταῖς ὀμιλίαις, καὶ ἐς μὲν τοὺς ἀνθισταμένους αὐτῷ φοβερὸς,
 ἐς δὲ τοὺς ὑπείκοντας φιλόφρωντος. καὶ προσέτι καὶ ἐκ τῆς τοῦ
 πατρὸς τοῦ τε θείου δόξης πλεῖστον ἐς πίστιν ὧν ἐποίει, | τῷ f. 171v
 5 δοκεῖν ἀπ' ἀρετῆς ἐκ γένους ἀλλ' οὐκ ἐκ τοῦ προστυχόντος εὐδο-
 δοκιμεῖν, ἴσχυε. τότε δὲ καὶ μᾶλλον ἐπὶ τε τῷ τάχει τῆς νίκης, καὶ
 ὅτι καὶ ὁ Ἀσδρούβας ἐς τὴν μεσόγειαν ἀνεχώρησεν, μάλιστα δὲ ὅτι
 καὶ ἐθείασεν, εἴτ' οὖν παρὰ δαμιονίου τινὸς μαθὼν εἴτε κατὰ
 τύχην, ὅτι ἐν τῇ τῶν πολεμίων στρατοπεδεύσοιτο, ὃ καὶ ἐγένετο,
 10 πάντες μὲν αὐτὸν ὡς καὶ κρείττω σφῶν ὄντι ἐτίμων, οἱ δὲ Ἰβήρες
 καὶ βασιλέα μέγαν ὠνόμαζον. V. 43 (p. 605).

5 ἀπ' ἀρετῆς] cf. Herod. 8, 88 προστυχόντος] παρατυχόντος Naber.
 coll. Thuc. 1, 22, 2 10 κρείττω scripsi, κρείττων cod., κρείττονα Val.
 μέγαν Reim. ex Zon., sed cf. Liv. 27, 19, 3, Pol. 10, 40, 4, μέγα cod.
 11 ὠνόμαζον Val., ὀνομάζων cod.

[Zonaras 9, 8, 6—8 (2, 221, 13 sqq. B. = 2, 272, 24 sqq. D.)]

καὶ ἀγνοοῦντα ἐπι τὴν τῆς πόλεως ἄλωσιν καὶ μηδὲν προσδοκῶντα κατὰ
 τὴν πορείαν πολέμιον, προσαπήντησεν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ αὐ-
 τοῦ κρατήσας ἐνῆλθισατο, καὶ πολλοὺς τῶν ἐκεῖ προσεποιήσατο. ἦν μὲν fr. 57, 48
 γὰρ ἐν ταῖς στρατηγίαις δεινός, ἐν δὲ ταῖς ὀμιλίαις ἐπιεικὴς, καὶ ἐς μὲν
 5 τοὺς ἀνθισταμένους φοβερὸς, ἐς δὲ τοὺς ὑπείκοντας καὶ μάλιστα φιλόφ-
 ρωντος. μάλιστα δ' ὅτι καὶ ἐθείασε, προσιπὼν ὡς ἐν τῇ τῶν πολεμίων
 στρατοπεδεύσοιτο, πάντες ἐτίμων αὐτόν· οἱ δ' Ἰβήρες καὶ βασιλέα μέγαν
 ὠνόμαζον.

Ὁ δ' Ἀσδρούβας ἀπελπίσας τὴν Ἰβηρίαν ἀπῆραι πρὸς τὴν Ἰταλίαν 7 a. u. 546
 10 ἐβούλετο. καὶ ἐν τῷ χειμῶνι συσκευασάμενος ὁ μὲν ὤρμητο, οἱ δὲ συ-
 στρατηγοὶ αὐτοῦ κατὰ χώραν μέναντες ἀσβολίαν τῷ Σικιπίωνι παρεῖχον,
 ὥστε μὴ τὸν Ἀσδρούβαν ἐπιδιώξει μήτε τοῖς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Ῥωμαίοις
 ἐπικουφίσαι τὸν πόλεμον γενομένη ἐκεῖ, ἢ πρὸς τὴν Καρχηδόνα πλεῦσαι.
 ὁ δὲ Σικιπίων τὸν μὲν Ἀσδρούβαν οὐκ ἐπεδίωξε, πέμψας δὲ δρομοκλήρυκας
 15 τὴν πρόσοδον αὐτοῦ τοῖς ἐν τῇ Ῥώμῃ δι' αὐτῶν προεκήρυξεν, αὐτὸς δὲ
 τῶν ἐν χειρὶν εἶχετο. καὶ ὁρῶν τοὺς ἐναντίους πολλαχῆ τῆς χώρας ὄντας, 8

2 προσαπήντησεν] προῦπήντησε Wolf., Dio sane προσαπήντησεν 3 μὲν
 om. A, add. int. lin. m²(?) C 6 μάλιστα CA^c, μάλα B 10 συστράτηγοι
 BC^c, στρατηγοὶ A 12 μὴ μήτε Kuiper. (litt.) 14 δρομοκλήρυκας] cf. Suid.
 s. v. δρομοκλήρυκας· οἱ ἀγγελιαφόροι παρὰ Δίων. recurrit 78, 35, 1
 15 προεκήρυξεν BC^c, ἐκήρυξεν A.

[Zonaras 9, 5, 8—9, 2 (2, 222, 10 sqq. B. = 2, 273, 16 sqq. D.)]

ἔδεδίει μὴ τισιν αὐτῶν προσμιζας εἰς ἕν ἅπαντας συναγάγῃ ἀλλήλους ἐπικουρήσοντας. αὐτὸς μὲν οὖν ἐστράτευσεν ἐπ' Ἀσδρούβαν τὸν Γίσγωνος, Σιλανὸν δὲ ἐς Κελτιβηρίαν ἐπὶ Μάχωνα, καὶ Λούκιον Σκιπίωνα τὸν ἀδελφὸν ἐς Βασιτανίαν ἐπεμψεν. ὅς ἐκείνην τε πολέμῳ κατέσχε, καὶ τὸν Μάχωνα ἐνίκησε, καὶ φεύγοντι αὐτῷ πρὸς τὸν Ἀσδρούβαν ἐπακου- 5 λουθήσας ἤλθε πρὸς τὸν Σκιπίωνα, μῆπω μὴδὲν διαπεπραγμένον.

9 ἐλθόντων οὖν τοῦ τε Μάχωνος πρὸς τὸν Ἀσδρούβαν καὶ τοῦ Λουκίου πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὸν Σκιπίωνα, τὰ μὲν πρῶτα τῷ ἵππικῷ καταθέοντες ἐς τὰ πεδία διεμάχοντο, εἶτα καὶ ὅλῳ τῷ στρατεύματι ἀντιπαρατάσσοντο, οὐ μὴν καὶ ἐμάχοντο. καὶ ἐπὶ πλείους ἡμέρας τοῦτο ἐγένετο· συμβολῆς δὲ ποτε 10 γενομένης οἱ τε σύμμαχοι τῶν Καρχηδονίων καὶ αὐτοὶ ἐκεῖνοι ἤττήθησαν, καὶ τὸ ἔρμα αὐτῶν παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἐλῶ, καὶ τοῖς ἐν αὐτῷ ἐπιτηδείαις οἱ Ῥωμαῖοι ἐχρήσαντο· ὃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν ὁ Σκιπίων, ὡς 10 λόγος ἐστίν, ἀπεφοίβασεν. ἐπιλιπόντων γὰρ αὐτοῖς τῶν πρὸς τροφήν, προσέειπεν, (ὅθεν δ' ἠγγύηται), ὡς ἠκατὰ τήνδε τήν ἡμέραν τοῖς τῶν πολε- 15 μίων χρησόμεθα." μετὰ ταῦτα δὲ τοῖς περιλειθηθεῖσι τῶν ἐναντίων τὸν Σιλανὸν καταλιπόν αὐτὸς πρὸς τὰς ἄλλας ἀπῆει πόλεις, καὶ πολλάς προσηγάγετο. καταστήσας δὲ τὰ ἐάλωκότα αὐτὸς μὲν ἐκεῖ διεμίμασε. τὸν δὲ Λούκιον τὸν ἐμάχοντα ἐπὶ Ῥώμῃ ἀπέστειλε καταχρησούντά τε τὰ γενόμενα καὶ τοὺς αἰχμαλώτους κομίσοντα καὶ ὅπως οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ 20 φρονούσι περὶ αὐτοῦ πολυπραγμονήσονται.

9. Οἱ δ' ἐν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ ἐκ νόσου ἐπόνησαν καὶ μάχαι- πώρησαν, Τυρσηῶν νεωτερισάντων τινῶν. μείζον δὲ τῶν ἄλλων αὐτοὺς ἐλύπησεν ὅτι τὸν Μάρκελλον ἀπέβαλον. ἐπιστρατεύσαντες γὰρ κατὰ τοῦ Ἀννίβου τυγχάνοντες ἐν Λοκροῖς καὶ ἄμφω οἱ ὕπατοι ἐξ ἐνέδρας 25 περιστοιχισθέντες ὁ μὲν Μάρκελλος αὐτίκα ἀπώλετο, Κρισπίνος δὲ τρω- 2 θεὶς ἀπέθανεν οὐ μετὰ πολὺ. εὐρηγῶς δὲ τὸ τοῦ Μαρκελλοῦ σῶμα ὁ Ἀννίβας, καὶ τὸν δακτύλιον αὐτοῦ εἰληγῶς ὃ ἐκεῖνος τὰς γραφὰς ἐπε- σφράγιζε, γράμματα ἐς τὰς πόλεις ὡς παρ' ἐκείνου στελλόμενα ἐπεμπε.

1 συναγάγῃ BA^c, ἐπισυναγάγῃ C 2 Γίσγωνος cf. ad 8, 10, 2
3 Μάχωνα] cf. ad 5, 23, 3 4 Βασιτανίαν] Variatur inter *Bastitani* et *Bastetani*. *Βασιτανοί* App. *Hisp.* 66, Strabo 3, 1, 7 p. 139 qui ceteroquin *Βαστη- τανοί* (p. 141. 156. 162. 163) et *Βασητανία* 3, 3, 7 p. 155, 3, 4, 2 p. 156, *Βαστι- τανοί* Ptol. 2, 6, 13 et 62 (ubi *Βασητανοί* cod. nonnulli), *Bastetania* Plin. 3, 3, 10 sed *Bastitani* 3, 3, 25, *Bastetanus* C. I. L. 2, 3423. 5941 sed *Bastitanus* 3424. — cf. praeterea Liv. 28, 3, 3 et Weissenb. a. l. 8 τὰ μὲν πρῶτα om. A 9 ἀντιπαρατάσσοντο c(?) Wolf(?), ἀντιπαρατάσσοντο BCA
20 γενόμενα BC^c, γινόμενα A 25 ἐξ ἐνέδρας περιστοιχισθέντες BC^c, περι- στοιχισθέντες ἐξ ἐνέδρας A.

[Zonaras 9, 9, 2—6 (2, 223, 20, sqq. B. = 2, 274, 24 sqq. D.)]

καὶ ὅσα ἐβούλετο διεπράττετο· μέχρις οὗ τοῦτο γινούς ὁ Κρισπῖνος ἀντι-
 παρήγγειλεν αὐτοῖς φυλάσσεσθαι· ἔθεν ἀντιπεριέστη τῷ Ἀννίβῃ τὸ πρῶγμα.
 ἐπεὶ γὰρ τοῖς ἐν τῇ Σαλπικῇ δι' αὐτομόλου δῆθεν ἦν ἐπιστελείας, ὡς ὁ
 Μάρκελλος νυκτὸς προσέειπε τοῖς τεύχεσι, τῇ τε τῶν Λατινῶν κατεργημένος
 5 φωνῇ σὺν ἄλλοις ἐπισταμένοις αὐτῇν, ἵνα Ῥωμαῖοι δόξωσιν εἶναι. μα-
 θόντες δὲ οἱ Σαλπηγοὶ τὴν ἐπιτέχησιν αὐτοῦ ἀντετεργήσαντο πιστεύειν
 ὄντως προσεῖναι τὸν Μάρκελλον, καὶ ἀνασπάσαντες τὸν καταρράκτην
 εἰσῆγγαγον ὅσους αὐτοῖς ἔδοξεν ἱκανοὺς εἶναι κατεργασθῆναι παρ' αὐτῶν,
 καὶ πάντας ἀπέκτειναν. ὁ δὲ Ἀννίβας ἀπῆρεν αὐτίκα, μαθὼν τοὺς Λο-
 10 κρούς πολιορκουμένους ὑπὸ Ῥωμαίων ἐκ Σικελίας ἐπιπλευσάντων.

Καὶ Πόπλιος δὲ Σουλπίκιος μετὰ Αἰτωλῶν καὶ συμμαχῶν ἐτέρων 4
 πολλὰ τῆς Ἀχαΐας ἐπέσθησε. τοῦ δὲ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα τοῖς
 Ἀχαΐαις συμμαχῆσαντος παντελῶς ἀν τῆς Ἑλλάδος ἐξηλάθησαν οἱ Ῥο-
 15 μαῖοι, εἰ μὴ τοῦ κράτους τοῦ Φιλίππου περιρρυέντος οἱ Αἰτωλοὶ τοῦτο
 ἔσχον, καὶ φήμης εἰς τοὺς Μακεδόνας γενομένης ὡς τέθνηκε, στάσις τε
 γέγονεν ἐκεῖ καὶ ἐφοβήθη μὴ τῆς βασιλείας στερηθῆ, καὶ πρὸς Μακε-
 δονίαν ὑπέβηθη. ἐντεῦθεν οἱ Ῥωμαῖοι τῇ Ἑλλάδι προσέμειναν καὶ τιμῶν
 ἐκράτησαν πόλιν.

Τῷ δ' ἐπιόντι ἔπει ὡς Ἀσδρούβας ἠγγέλλετο προσιῶν, οἱ ἐν τῇ 5 a. n. 547
 20 Ῥώμῃ τὰς δυνάμεις τε ἤθροίζον καὶ τοὺς συμμαχοὺς σφῶν μετεπέμ-
 ποντο, ὑπάτους Κλαύδιον τε Νέρωνα καὶ Διοσίον τὸν Μάρκον ἐλόμενοι.
 καὶ Νέρωνα μὲν ἐπὶ τὸν Ἀννίβαν, Διοσίον δὲ ἐπὶ τὸν Ἀσδρούβαν ἐπεμ-
 ψαν. ὃς αὐτῷ πρὸς τῇ Σένη τῇ πόλει ἀπήντησεν· οὐ μέντοι καὶ εἰς
 χεῖρας εὐθὺς ἤλθον. ἐπὶ πολλὰς δὲ ἡμέρας κατὰ χώραν ἔμειναν· ἀλλ'
 25 οὐδὲ ὁ Ἀσδρούβας τὴν μάχην κατήπειξεν, ἡσύχαζε δὲ τὸν ἀδελφὸν ἀνα-
 μένων. ὁ Νέρων δὲ καὶ ὁ Ἀννίβας εἰς Λευκανίαν ἐστρατοπεδεύοντο, καὶ 6
 οὐδέτερος πρὸς παράταξιν ὤρμησεν, ἄλλως δὲ ἐς χεῖρας ἀλλήλοις ἤεσαν.
 καὶ ὁ Ἀννίβας πυκνὰ μετανίστατο, καὶ ὁ Νέρων ἀκριβοῶς αὐτὸν παρε-

2 ἀντιπεριέστη BC^c, ἀντιπαρέστη A 3 τῇ om. C (int. lin. add. m²)

Σαλπικῇ et 6 Σαλπηγοί] cf. ad 9, 7, 6 7 καταρράκτην] cf. Liv. 27, 28

8 ἔδοξεν ἱκανοὺς BC^c, ἱκανοὺς ἔδοξεν A 10 ὑπὸ Δ, παρὰ BC^c 11 Πόπλιος

BCA^c, Πούπλιος Pinder. et vix credibile formam Πόπλιος hoc uno loco ser-

vatum esse, alibi nusquam neque in Dione ipso neque apud Zonaram. Ceterum

cf. Dittenb. *Herm.* 6, 287 sqq. 19 ὡς BCA, ὡς ὁ c 22 Ἀσδρούβαν BA^c,

ἀννίβαν (corr. in Ἀσδρούβαν a m²) C 23 Σένη τῇ Dind., σενατῇ CA^c, σαι-

νίτη B, Σένη τῇ Wolf. Σήνα vel Σήνη Pol. (Σήνης 2, 14, 11, Σήνην 2, 19, 12,

Σήναν 2, 16, 5 et fortasse 34, 11, 8 cf. Kram. ad Strab. 6, 3, 10), Σήνη St.

Byz. s. v., Σήνα Strab. 5, 2, 10 p. 227, Σήναι App. *Hann.* 52, b. c. 1, 88, Σηνα-

γάλλικα Ptol. 3, 1, 19 24 ἤλθον] ἤλθεν Kuiper. (litt.) 27 ἤεσαν BC^c, ἤσαν A.

[Zonaras 9, 9, 6—11 (2, 225, 8 sqq. B. = 2, 275, 32 sqq. D.)]

ἦρσι. κρείττων οὖν ἀεὶ αὐτοῦ γινόμενος, καὶ τὰ γράμματα τὰ παρὰ
 τοῦ Ἀσδρούβα αὐτῷ πεμφθέντα ἐλών, τοῦ μὲν Ἀντίβου κατεφρόνησε,
 δέισας δὲ μὴ τὸν Λιούιον ὁ Ἀσδρούβας τῷ πλήθει καταβιάσθηται, μέγα
 7 πρῶτα ἐτόλμησε. καὶ κατέλιπε μὲν μῶρα ἐκεῖ ἀποχωρῶσαν εἰσεῖν τὸν
 Ἀντίβου, εἰ πῆ κινήθῃ, ἐντειλάμενος πάντα ποιεῖν ἵνα καὶ αὐτὸς νομί- 5
 ζῆτο ἐνδρῆσθαι, τὸ δὲ καθαρῶτατον τοῦ στρατοῦ ἀπολέξας ὄρμησεν ὡς
 πόλει τινὶ πλησιοχώρῳ προσμίζων, οὐδ' ἤδει τις τὴν διάνοιαν αὐτοῦ. καὶ
 ὑπέειπεν ἐπὶ τὸν Ἀσδρούβου, καὶ ἀφίκετο νυκτὸς πρὸς τὸν συνάρχοντα,
 καὶ ἐν τῇ ταφρῇ τῇ αὐτοῦ κατεσκήνησε. καὶ παρεσκευάζοντο ἄμφω
 5 ἐν ἀκρινίδιον αὐτῷ συνεπίθωνται. οὐκ ἔλαθον δέ, ἀλλ' ἐπεκμήρατο τὸ 10
 γεγενημένον ὁ Ἀσδρούβας ἀπὸ τῶν παραγγέλσεων διττῶν γινόμενων·
 ἰδίᾳ γὰρ ἕκαστος τῶν ὑπάτων παρήγγελλέ τι τοῖς ἑαυτοῦ. ὑποπτεύσας
 οὖν ἤρτησθαι τὸν Ἀντίβου καὶ ἀπολέσθαι, (περιόντος γὰρ ἐκείνου οὐκ
 ἦν ἐπ' αὐτὸν ὀρμῆσαι τὸν Νέρωνα ἐλογίζετο,) ἔγνω πρὸς τοὺς Γαλάτας
 ἀπαναχωρῆσαι καὶ ἐκεῖ τὰ περὶ τὸν ἀδελφὸν ἀκριβῶσασθαι καὶ οὕτω 15
 κατὰ σχολὴν πολεμῆσαι.
 9 καὶ ὁ μὲν παραγγείλας τῷ στρατεύματι ἀναστῆναι νυκτὸς ἀπῆρσεν,
 οἱ δ' ὑπατοὶ ἐκ τοῦ θορύβου ὑπώπτευσαν τὸ γινόμενον, οὐ μέντοι εὐθὺς
 ἐκινήθησαν διὰ τὸ σκότος. ἅμα δ' ἦσάν τοὺς τε ἵππείας προσέπεμψαν ἐπι-
 διῶσαι αὐτούς, καὶ αὐτοὶ εἶποντο. καὶ τοῦ Ἀσδρούβου τοῖς ἵππευσιν 20
 ἀντιταξαμένου ὡς μόνοις οὔσιν, οἱ ὑπατοὶ ἐπελθόντες τροπὴν αὐτοῦ
 ἐποίησαντο, καὶ φεύγουσιν ἐπακολουθήσαντες πολλοὺς ἐφόνευσαν. καὶ
 10 οὐδ' οἱ ἐλέφαντες αὐτοῖς ἐβοήθησαν· ὅτι γὰρ τινες αὐτῶν τραυματι-
 σθέντες κακὰ πλείω τοὺς ἐπιτεταγμένους στίβων ἔδρων ἢ οἱ πόλεμοι,
 παρήγγειλεν ὁ Ἀσδρούβας τοῖς ἐπ' αὐτῶν καθημένοις τοὺς τιτρωσκομέ- 25
 νους τῶν θηρίων παραυτίκα σφάζειν· ἄλλα δὲ σιδηρῶ τινὶ ὑπὸ τὸ οὐρανὸν
 νυκτῶμενοι ἐκτυννύοντο. καὶ ἐκεῖνοι μὲν ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων, οἱ ἀν-
 11 ἄρες δὲ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐφθείροντο. ἔπεσον δὲ τοσοῦτοι ὥστε τοὺς
 Ῥωμαίους διακορεῖς τοῦ φόνου γενομένους μὴ θελῆσαι τοὺς ἄλλους ἐπι-
 διῶσαι. φθείραντές τε ἄλλους πολλοὺς καὶ τὸν Ἀσδρούβου, καὶ λάφυρα 30
 πλείεστα λαβόντες, καὶ Ῥωμαίους αἰχμαλώτους ἐς τετρακισχιλίους ἐν

2 Ἀσδρούβα BCA. Ἀντίβου CA, ἀντίβου B. An genuina forma gen. cas. hic et 8, 10, 6; 9, 10, 9; 9, 15, 8 servata? 8 ἐπὶ BC, πρὸς A

9 κατεσκήνησε C, συνεσκήνησε B, κατεσκήνωσε A, κατασκηνεῖν et κατασκηνοῦν invenitur apud Xenophontem h. gr. 4, 2, 23; 4, 5, 2, Anab. 2, 2, 6; 3, 4, 32; 7, 4, 11, Cyr. 4, 5, 39; 6, 2, 2; 8, 3, 34 12 παρήγγελλέ BC, παρήγγειλέ A 13 περιόντος B, περιμόντος CA 15 ἀπαναχωρήσαι an ἐπαναχωρήσαι? ita sane Dio Thucydidem secutus, cf. 9, 26, 7 21 αὐτοῦ BC, αὐτῷ A 23 τινες αὐτῶν BC, αὐτῶν τινες A 26 σιδηρῶ BC, σιδηρῶ A.

[Zonaras 9, 9, 11—10, 3 (2, 226, 20 sqq. B. = 2, 227, 10 sqq. D.)]

τῷ στρατοπέδῳ εὐρόντες, ἰκανῶς τὴν Καννηίδα συμφορὰν ἀνεληγγμέναι ἐνόμισαν.

πραχθέντων δὲ τούτων ὁ μὲν Λιούιος κατὰ χώραν ἔμεινεν, ὁ δὲ 12 Νέρων ἐκταῖος εἰς τὴν Ἀπουλίαν ἐπανελήλυθε, λαθῶν μέχρι τότε ὡς ἀπεδήμησε. καὶ τῶν ἀλόπτων τινὰς ἐς τὸ Ἀνίβου στρατόπεδον ἐπεμψε τὰ πεπραγμένα διγλώσσοντας, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀσδρούβου πλησίον που ἀνεσταύρωσε. μαθὼν οὖν ἐκεῖνος τὸν τε ἀδελφὸν ἠττημένον καὶ τεθνηκότα καὶ τὸν Νέρωνα νεκικηκότα καὶ ἐπανήκοντα, πολλὰ μὲν ὠλοσύνραστο, πολλάκις δὲ καὶ τὴν τύχην καὶ τὰς Κάννας ἀνεκάλεσε. καὶ ἐς 10 τὴν Βρεττανίαν ἀνεχώρησε, κλιθεὶς διήγειν ἡσυγάζων.

10. Ὁ δὲ Σκιπίων μέχρις ἂν πάντα τὰ ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ καταστήσῃ ἄρχειν τῶν ἐκεῖ προσεστάχθη. καὶ πρῶτον μὲν ἐς τὴν Λιβύην δύο πεντήρεσιν ἐπλευσε, καὶ ὁ τοῦ Γίσγωνος Ἀσδρούβας ἐκεῖ κατὰ τύχην αὐτῷ συγκρατῆρε. δεξιουμένου οὖν καὶ ἄμφω τοῦ Σύφακος, (ἔνσπονδος γὰρ τοῖς 15 Καρχηδονίοις ἐγένετο, μέρος τῆς Λιβύης βασιλεύων,) καὶ καταλλάσσοντος σφῶς, ὁ Σκιπίων οὐκ ἰδίαν ἔχθραν ἔχειν εἶπεν οὔτε μὴν ὑπὲρ τῶν κοινῶν δύνασθαι καθ' ἑαυτὸν καταλύσασθαι.

ἐπανῆλθεν οὖν αὐθις· καὶ Ἰλιτεργίταις ἐπολέμησεν, ὅτι τοὺς πρὸς 2 αὐτοὺς καταφυγόντας Ῥωμαίους μετὰ τὸν τῶν Σκιπιῶνων θάνατον τοῖς Καρχηδονίοις ἐξέδωκαν. καὶ οὐ πρότερον τῆς πόλεως αὐτῶν ἐκράτησε πρὶν αὐτὸς τοῦ τείχους ἐπιβῆναι ἐπόλεμησε καὶ ἐτρόπῃη. κιδεσθέντες γὰρ οἱ στρατιῶται καὶ δείσαντες περὶ ἐκείνῳ τότε προσέβαλον προθυμότερον. καὶ κρατήσαντες τοὺς μὲν ἀνθρώπους πάντας ἀπέκτειναν, τὴν δὲ πόλιν κατέπρησαν ἥπασαν. καὶ τῷ φόβῳ τούτῳ πολλοὶ μὲν ἐκόντες αὐτῷ 25 προσεχώρησαν, πολλοὶ δὲ καὶ βίᾳ καχεῖροντο· τινὲς δὲ πολιορκούμενοι τὰς τε πόλεις ἑαυτῶν ἔκλειον καὶ τοὺς οὐκείους ἐρύνησον, ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ ἑαυτούς.

Τὰ πλείω δὲ καταστρεφόμενος ὁ Σκιπίων εἰς Καρχηδόνα ἀνέβουξεν· 3 ἔνθα τῷ τε πατρὶ καὶ τῷ θεῷ ἐπιταμίους ἀγῶνας ἐπλομαχίας ἐθετο. 30 ὅτε πολλοὶ μὲν καὶ ἕτεροι ἠγωνίσαντο, καὶ ἀδελφοὶ δὲ δύο περὶ βασι-

1 Καννηίδα BA^c, καννηίδα C 4 τὴν om. A 7 ἠττημένον καὶ τεθνηκότα BC^c, τεθνηκότα καὶ ἠττημένον A 9 τύχην BC^c, τέχνην A

10 Βρεττανίαν Wolf., βρεττανίαν BCA^c, cf. ad 9, 4, 5 13 Γίσγωνος] cf. ad 8, 10, 2 14 Σύφακος BA^c, σύμφακος C, cf. ad fr. 57, 53 18 Ἰλιτεργίταις BA^c, ἱλιεργίταις (corr. in ἱλιτεργίταις m²) C. *Iliturgitani* Liv. 28, 25. *oppidum Iliturgi* vel *Iliturgis* (cf. *Neue L. F.* 1, 634). Ceterum vide Mueller. ad Ptol. 2, 4, 9, cf. Matzat, *röm. Zeitr.* p. 156 19 τὸν om. A Σκιπιῶνων CA^c, σκιπιῶνων B 22 προθυμότερον BC^c, προθυμότερα A 28 Καρχηδόνα BC^c, καρχηδονίαν A 30 ἀδελφοὶ] *fratres patruales*, cf. Liv. 28, 21, 6.

[Zonaras 9, 10, 3—7 (2, 228, 9 sqq. B. = 2, 278, 22 sqq. D.)]

λείας διαφερόμενοι, καίτοι τοῦ Σικιπίωνος συναλλάξαι αὐτοὺς σπουδάσαν-
 τας· καὶ ὁ πρεσβύτερος τὸν νεότερον καίτοι ἰσχυρότερον ὄντα ἀπέκτεινεν.
 4 Ἡρρώστησε δὲ μετέπειτα ὁ Σικιπίων, κἀν τούτῳ ἐνεωτέρισαν οἱ
 Ἰβηρες· στρατεύμα γὰρ τοῦ Σικιπίωνος περὶ Σογκρῶνα χειμᾶλλον ἐκινήθη,
 καὶ πρῶτην οὐκ εὐπειθὲς ὄν, οὐ μὲν φανεράν ἀποστασίαν ἐπιδείξαντων· 5
 τότε δ' αἰσθόμενον τὸν Σικιπίωνα κάμνοντα, ἐπεὶ καὶ ἡμισθοφορὰ αὐ-
 τοῖς ἐβραδύνθη, ἀναφανδὸν ἀπέστησαν, καὶ τοὺς χιλιάρχους σφῶν ἀπε-
 λάσαντες ὑπάτους ἑαυτοῖς χειροτονήμασιν· ἦσαν δὲ ὡς ὀκτακισχίλιοι.
 γινόντες οὖν ταῦτα οἱ Ἰβηρες ἀφίσταντο προχειρότερον, καὶ τὴν συμμα-
 χίδια τῶν Ῥωμαίων ἐκάλουν. καὶ ὁ Μάγων ἐκλιπεῖν ἤδη τὰ Γάδειρα 10
 βουληθεὶς οὗτ' ἐξέλιπε καὶ εἰς τὴν ἤπειρον διαβαίνων πολλὰ ἐκακούργει.
 5 μαθὼν δὲ ταῦθ' ὁ Σικιπίων, πέμψας πρὸς τὸ ἀποστατήσαν στρα-
 τόπεδον ἐπέστειλεν αὐτοῖς συγγνωμονῶν δῆθεν ὅτι διὰ ἔνδειαν τῶν ἀναγκ-
 αίων ἐνεωτέρισαν, καὶ μηδὲν ὑποπτέσαι διὰ τοῦτο ἀξίων, ἐπαινῶν δὲ
 καὶ τοὺς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἀναδεξαμένους ἵνα μηδὲν δεινὸν ἢ πάθεισιν 15
 ἢ δρασσοῦσι διὰ ἀναρχίαν. ταυῦτα τοῦ Σικιπίωνος γράψαντος οἱ στρατι-
 ῶται μαθόντες ὅτι περιεὶη καὶ οὐδ' ἀργίζοιτο σφίσι, οὐδὲν ἐτι διεκίνη-
 6 σαν. ὡς δ' ἀνερωώσθη, τραχὺ μὲν οὐδὲ τότε αὐτοῖς ἐπηπέλιψε, πέμψας
 δὲ τὴν τε προῆγν ἀποδώσειν ὑπέσχετο, καὶ πάντας πρὸς αὐτὸν ἀρμίσθαι
 ἐκάλεισεν ὡς ἂν βούλωνται, ἢ ἀθροῖοι ἢ ἐν μέρει κατὰ διαδοχάς. οἱ δὲ 20
 γε στρατιῶται κατ' ὀλίγους ἀπελθεῖν οὐκ ἐθάρσησαν, ὁμοῦ δ' ἀπῆλθον.
 καὶ ὁ Σικιπίων ἔξω τοῦ τείχους αὐτοὺς ἀλλίσασθαι, (πρὸς ἐσπέραν γὰρ
 ἦν,) διετάξατο, καὶ παρέσχεν αὐτοῖς ἀρθῶνας τὰ ἐπιτήδεια. καὶ οἱ μὲν
 ἐστρατοπεδεύοντο, αὐτὸς δὲ τοὺς θρασυτάτους αὐτῶν εἰς τὴν πόλιν εἰσ-
 7 ελθεῖν κατεσκεύασε, καὶ τῆς νυκτὸς αὐτοὺς κατασχῶν ἔδησεν. ἄμα δ' 25
 ἡμέρα, ὡς ἔξω ποι στρατεύσων, πάντα τὸν αὐτοῦ στρατὸν προεξέπεμψεν.
 εἶτα τοὺς ἄρτι ἐλθόντας εἴσω τοῦ τείχους ἄνευ τῶν ὀπλων ἐκάλεισεν,
 ἵν' αὐτῶ συστρατεύσωνται, λαβόντες τὸ σιτηρέσιον. καὶ οὕτως εἰσελ-
 θόντων αὐτῶν ἐσήμηγε τοῖς ἐκκεχωρημένοι ὡσπερ εἶχον ἐπανελθεῖν. καὶ

3 οἱ B^c, om. CA 4 Σογκρῶνα A^c, σογκρῶνα BC. Dio Σουκρῶνα scrip-
 sisse videtur (ut α et η in scriptura cursiva ita Y et I in unciali facile com-
 mutari potuerunt). Suero Latine Σουκρῶν Strab. p. 158. 159. 163. 167 (quin-
 quiens, *σώκρων* bis A, semel cod. omnes) App. b. c. 1, 110 (σούρων cod.), Plut.
Sert. 19, *Pomp.* 19. Ptol. 2, 6, 14 9 ἀφίσταντο CA^c, ἀφίστανται B
 10 Μάγων] cf. ad 8, 23, 3 13 ὅτι BC^c, ἔτι A 15 αὐτῶν ἀναδεξα-
 μένους BC^c, ἀναδεξαμένους αὐτῶν A 17 περιεὶη BC^c, περιεὶη A
 18 τραχὺ BC^c, ταχὺ A 20 ἐκάλεισεν] an ἐκέλευσεν? cf. Liv. 28, 25, 10
 βούλωνται BC^c, βούληται A 24 θρασυτάτους CA, θρασυτέρους B^c
 26 ποι BC (nisi quod ποι B), που A^c.

Δίωμ ἐν τῷ ἰς "πάντες ἀποθανεῖν ἔστε ἄξιοι, οὐ μέντοι καὶ ὅτι 57, 47
 ἐγὼ πάντας ὑμᾶς θανατώσω, ἀλλ' ὀλίγους μὲν, οὓς καὶ συνείληφα
 ἤδη, δικαιοῶσω, τοὺς δὲ ἄλλους ἀφήμι." Suidas v. ἐδικαιώθησαν.
 Etym. Magn. p. 316, 9, Lex. Seguer. (Bachm. Anecd. Gr. 1, 206)
 5 Cram. Anecd. Par. 4, 168.

Fr. 57, 47 hic collocandum esse patet ex Zonara.

1 *Δίωμ* z. t. λ. vide ad fr. 57, 46^a p. 237 πάντες] καὶ πάντες lex.
 Seguer. καὶ om. lex. Seguer. 2 ὑμᾶς] ὑμῶν lex. Seguer. καὶ om. lex.
 Seguer. 3 δικαιοῶσω] καὶ δικαιοῶσω Cram. cod. recte fortasse.

Fr. 57, 48 vide p. 245.

[Zonaras 9, 10, 7—10 (2, 229, 21 sqq. B. = 2, 279, 31 sqq. D.)]

περισχῶν αὐτοὺς πολλὰ καὶ ὠνείδισε καὶ ἠπειλήσε, καὶ τέλος "πάντες fr. 57, 47
 μὲν" ἔφη "θανεῖν ἔστε ἄξιοι, οὐ μέντοι πάντας θανατώσω αὐτός, ἀλλ'
 ὀλίγους οὓς καὶ ἤδη συνείληφα δικαιοῶσω, τοὺς δὲ ἄλλους ἀφήμι." ταῦτα 8
 εἰπὼν εἰς τὸ μέσον τοὺς δεδεδεμένους παρήγγαξε, καὶ σταυροῖς προσδήσας
 5 καὶ αἰκισάμενος ἀπέκτεινε. εἰς δὲ τινες τῶν παρεστηκότων ἀγκυρακτί-
 σαντες ἐθοροῦβησαν, συχνοὺς καὶ ἐκείνων ἐκόλασε. καὶ μετὰ τοῦτο τὴν
 μισθοφορὰν τοῖς ἄλλοις δούς ἐπὶ τὸν Ἰνδὶβίλιν καὶ ἐπὶ τὸν Μανδόνιον
 ἐστράτευσε. καὶ μὴ τολμῶντων ἐκείνων συμμαίξει αὐτῷ, αὐτὸς ἐπέθετο
 καὶ ἐνίκησεν.
 10 Ὀμολογησάντων δ' ἐκείνων, καὶ τῆς ἄλλης Ἰβηρίας τὰ πλείω αὐθις 9
 ἐδουλώθη, καὶ ὁ Μάγων τὰ Γάδειρα ἐξέλιπε, καὶ ὁ Μασινίσσας τοῖς
 Ῥωμαίοις προσεχώρησεν. οἱ Καρχηδόνιοι γὰρ, τελευτήσαντος Ἀσδρούβα
 τοῦ Ἀννίβου ὁμαίμονος, ἐψηφίσαντο τῆς μὲν Ἰβηρίας ἐκστῆναι, τὰ δὲ ἐν
 τῇ Ἰταλίᾳ ἀνακτῆσθαι· καὶ ἐπεμψαν ἀργύριον τῷ Μάγωνι, ἵν' ἐπι-
 15 κουρικὸν ἀθροίσας στρατεύσῃται ἐπ' αὐτήν. καὶ ὅς πρὸς τὴν Ἰταλίαν 10
 αὐθις ὀρμήσας ἀφίστατο πρὸς τὰς Γυμνησίας νήσους. καὶ τῆς μὲν μεζῶνος
 ἡμερατε, μὴ δυνηθεὶς εἰς αὐτὴν κατᾶραι, (οἱ γὰρ ἐπιχώριοι πόρρωθεν ἐς
 τὰς ναῦς ἐσφενδόνων, κράτιστοι τοῦτο ποιεῖν ὄντες,) εἰς δὲ τὴν μικρο-
 τέραν προσορμισάμενος ἐκεῖ διὰ τὸν χειμῶνα κατέμεινε.
 20 αἱ νῆσοι δ' αὐταὶ τῇ περὶ τὸν Δίωμ δὲ ὁ Κοκκημανὸς ταύτας πλησίον 57, 49
 Ἰβηρα ἠπείρω ἐπίκεινται· εἰσὶ γὰρ Ἰβηρος εἶναι ποταμοῦ, πλησίον

6 ἐθοροῦβησαν BC^c, ἐθοροβήθησαν A 7 Ἰνδὶβίλιν cf. ad fr. 57, 42
 τὸν alterum (at praecedens ἐπὶ secundum Pinder.) om. A 11 Μασινίσσας
 CA^c (semper nisi quod c masinissas 9, 11, 3; 9, 13, 4), masinissas B (semper)
 12 Ἀσδρούβα BCA^c, cf. ad 9, 9, 6 13 τῆς μὲν CA^c, μὲν τῆς B 18 τὰς ναῦς
 om. C spat. vac. rel., quod his verbis expl. m² 19 προσορμισάμενος BC^c,
 προσορμισάμενοι A 20^b apud Tzetz. praecedit ταῦτα μὲν οὖν οὗτοι περὶ τῶν
 προειρημένων Γυμνησίων νήσων. Δίωμ δὲ z. t. λ.

[Zonaras 9, 10, 10 (2, 230, 21 sqq. B. = 2, 280, 25 sqq. D.)]

δὲ τρεῖς, ἅς Ἑλληνας μὲν καὶ τῶν Εὐρωπαϊῶν Ἡρακλείων σπηλιῶν,
 Ῥωμαῖοι κοινῇ Γυμνησίας κα- ἅς νήσους Ἑλληνας μὲν καὶ Ῥωμαῖοι
 λούσιν, Οὐαλλερίας δὲ καὶ Ἰα- κοινῶς Γυμνησίας φασίν, Ἰβηρας δὲ
 σούσας οἱ Ἰβηρας, ἰδίᾳ δ' ἐκά- Βαλερίας ἦτοι ὑγμεινάς. Tzetz. ad
 στήν, τὴν μὲν Ἐβεσον, τὴν δὲ 5 Lycophr. 633.
 μεῖζω, μικροτέραν δὲ τὴν τρίτην
 φερωνυμώτατα. τὰ Γάδειρα δὲ
 οἱ Ῥωμαῖοι κατέσχον.

^{2b} Γυμνησίας BC^s, γυμνασίας A (sed γυμνησίας p. 251, 11). Γυμνασίας Dio 43, 29, 2, cf. Plin. 3, 77 ^{3a} Οὐαλλερίας δὲ καὶ Ἰασούσας (—σας B) in Dionis codd. iam corruptum fuisse puto ex Βαλεάριδας δὲ καὶ Πιτυοῦσαν (—ούσας?). sec. Dionem tres insulas (minores nempe neglexit), ab Hispanis *Balcares* sive *Pityusas* (et *Pityusam*?) vocatas, *Gymnasias* appellant Graeci et Romani (mirum hoc de Romanis, nam his Balearium nomen in usu est, quare videndum an Zonaras Dionis mentem recte assecutus sit, sed idem Tzetzes), quarum una est *Ebusus*, altera *Balcares maior*, tertia *Balcares minor*. Nota 43, 29, 2 quoque Ebusum, quae est Pityusa, Gymnasiis insulis (Balearis vocantur *bell. Afric. c. 23*) adnumerari. Tzetzianum *πλησίον — σπηλιῶν* an e Dione desumptum sit, dubium, interpretationem ἦτοι ὑγμεινάς ipsi Scholiastae deberi nemo non videt. — De his locis non recte iudicavit Th. Hulsch., *Jahrb. kl. Phil.* 141 p. 209 sqq.

^{5a} Ἐβεσον] sic quoque 43, 29, 2. apud Strab. codd. variant: Βύσος 2, 5, 19 p. 123, Ἐβόσος 3, 4, 7 p. 159, Ἄβουσος (ἔβουσος E) 3, 5, 1 p. 167. Ἐρεσος Diod. 5, 16 (vitiose? cf. Muell. ad Dion. *Per.* 457), Βοῦσος (an Ἐβουσος? cf. Kram. ad Strab. 2, 5, 19) Dion. *Per.* 457, Βεσσός St. Byz. s. v. cf. Eust. ad Dion. *Per.* l. l., *Ebusus* Latine C. I. L. 2, 3660. 3663. 3664, Mela, Plinius, alii, *Eubusus* Ampel. 5.

RELIQUIAE LIBRI XVII.

5 *ἔτι ὁ Μασινίσσας ἄλλως μὲν ἐν τοῖς κρατίστος ἀνὴρ ἦν, τὰ 57, 50
 τε πολέμια καὶ τοῖς βουλευμασι καὶ τῇ χειρὶ ἄριστα ἐξειογάζετο,
 καὶ ἐς πίστιν οὐχ ὅτι τῶν ὁμοφύλων (ἄπιστοι [τε] γὰρ οὗτοί γε
 ὡς πλήθει εἰσὶ) ἀλλὰ καὶ τῶν πάνυ μέγα ἐπ' αὐτῇ φρονοῦντων*

ἔτι τῆς Σοφωνίδος ἰσχυρῶς ἦρα Μασινίσσας, ἢ τό <τε> ἀλλίως 51

Fr. 57, 49 vide ad Zon. 9, 10, 10.

1 *Μασινίσσας*] ita Dio (§ 51. 66. 67. 82, Zon. cf. ad 9, 10, 9) cum Livio ceterisque scriptoribus Latinis (neque aliter Luc. *Maor.* 17, (*Μασσινίσσας*), Them. *or.* 16 p. 212) Graeci *Μασσανιάσης* (—*σας* Polyae. 6 *arg.*) vel *Μασσαράσης* *κράτιστος* Bk., *κράτιστοις* cod. cf. ad fr. 9, 2 3 [τε] del. Rk. sed fieri potest ut post *εἰσὶ* quid exciderit *οὗτοί* Val., *οὕτω* cod. 6 *Σοφωνίδος* nomen corruptum puto idque iam in Dionis codicibus. nam eodem modo scribitur apud Zonaram (*Σοφωνίτιδι* *dat. cas.* 9, 13, 5 cod. A), *Sophoniba* Liv. 30, 12, 15 (*Put.*, *Sophonisba* Σ²), *Σοφονίβα* App. *Lib.* 27, 28, *Σοφονίβα* Diod. 27, 8 (Exc. Peir.) <τε> ins. Bk. e Zonara.

[Zonaras 9, 11, 1, 2 (2, 231, 3 sqq. B. = 2, 280, 31 sqq. D.)]

11. Ὁ δὲ Μασινίσσας ἀνὴρ ἦν ἐν τοῖς κρατίστοις ἐξεταζόμενος· fr. 57, 50
 καὶ χειρὶ γὰρ καὶ βουλευμασιν ἄριστος ἐτύγγανε τὰ πολέμια. πρὸς δὲ
 τοὺς Ῥωμαίους ἐκ τῶν Καρχηδονίων ἐξ αἰτίας τοιαύτης μετήνεκτο. ὁ
 Ἀσδρούβας ὁ τοῦ Γίσγωνος φίλος τε ἦν αὐτῷ καὶ Σοφωνίδα τὴν ἑαυτοῦ
 5 θυγατέρα αὐτῷ ἐνηγγύησε. τῷ Σύφακι δὲ συγγενόμενος, καὶ τὰ τῶν
 Ῥωμαίων αὐτὸν φρονοῦντα αἰσθόμενος, οὐκέτι τὰ ὁμολογημένα πρὸς
 τὸν Μασινίσσαν ἐφύλαξεν, ἀλλὰ θέλων τοῖς Καρχηδονίοις τὸν Σύφακιν 2
 προσποιήσασθαι, οὐκ ἐλαχίστης δυνάμεως ἄρχοντα, τὴν τε ἀρχὴν αὐτῷ
 συγκατέπραξεν, ἢ τῷ Μασινίσσῃ προσῆκε, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τότε θανόν-
 10 τος, καὶ τὴν Σοφωνίδα συνώκισεν. ἢ δὲ τό τε ἀλλίως ἐπιφανῆς ἦν καὶ fr. 57, 51

1 δὲ BC^s, γὰρ A 4 Γίσγωνος] cf. ad 8, 10, 2 5 ἐνηγγύησε] cf. ad
 fr. 57, 43 Σύφακι] cf. ad fr. 57, 53.

ἐπιφανῆς εἶχε (καὶ γὰρ τῇ συμμετρίᾳ τοῦ σώματος καὶ τῷ ἀνθεῖ τῆς ὄρας ἠζυμάζεν) καὶ παιδεῖα πολλῇ καὶ γραμμάτων καὶ μουσικῆς ἠσκητο· ἀστεία τε καὶ αἰμύλος ἦν, καὶ τὸ σύμπαν οὕτως ἐπαφροδίτους ὥστε καὶ ὀφθεῖσα ἢ καὶ ἀκουσθεῖσα μόνον πάντα τινά, καὶ τὸν πᾶν δυσέρωτα, κατεργάσασθαι. V. 45 (p. 605).

f. 214 A. a. 58

... | μέντοι καὶ ἠθέλησε τοῦτον τίσασθαι· προὔποπτευθεῖς γὰρ ἔφηνε, καὶ ἐς τὴν Λιβύην ἐλθὼν πολλὰ μὲν καθ' ἑαυτὸν πολλὰ δὲ καὶ μετὰ τῶν Ῥωμαίων καὶ τὸν Σόφακα καὶ τοὺς Καρχηδονίους ἐλόησεν. Σκιπίων δὲ ἐπειδὴ πάντα τὰ ἐντὸς τοῦ Πυρηναίου τὰ μὲν βία τὰ δὲ καὶ ὁμολογίᾳ προσεποιήσατο, τὸν στόλον τὸν ἐς τὴν Λιβύην ἠτοιμάζετο, οὐπερ αἰεὶ ἐφίετο· καὶ γὰρ τοῦτο καίτοι πολλῶν ἀντιλεγόντων ἐπετρόπη τότε, καὶ τῷ Σόφακι συγγενέσθαι ἐκελεύσθη. κἂν ἐξείργαστό τι τοῦ φρονήματος τοῦ ἑαυτοῦ ἄξιον· ἢ γὰρ Καρχηδόνα εἶλεν ἂν τὸν πόλεμον αὐτῇ περιστήσας, ἢ τὸν Ἀντίβαν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐξήγαγεν, ὅπερ ὕστερον ἐπραξεν, εἰ μὴ οἱ ἐν οἴκῳ Ῥωμαῖοι τὰ μὲν φθόνῳ αὐτοῦ τὰ δὲ καὶ φόβῳ ἐμποδῶν ἐγένοντο· τό τε γὰρ νέον πᾶν μειζόνων αἰεὶ ἐπορέμεσθαι καὶ τὸ κατορ-

Fr. 57, 52 vide inter fr. 57, 60 et 61.

De fragmentis Parisinis, quae hic incipiunt, cf. Praef. — Litteras, quae in pergamena evanidae vel interceptae sunt, alio typorum genere indicavi.

6—12 Versus primi usque ad συγγενέσθαι hodie legi nequeunt: pergamena ad Strabonis folium adglutinata est 7 ἔφηνε] Masinissa cf. Liv. 28, 16. 35 8 Σόφακα] Σόφαξ Dio (Zonaras) ubique ut script. Latini, et sic quoque App. Hisp. et Pun. passim, Num. 4. — Σόφαξ Polyb. semper, Diod. 27, 6. 7. 10. Strab. 17, 3, 9 p. 829 (σόφαξ et σόφαξ codd.), Polyæn. 8, 16, 7, cf. Plut. Sert. 9, Σόφαξ Suid. s. v. 9 Σκιπίων Bk., ὁ σκηπίων cod. Πυρηναίου] cf. ad Zon. 8, 21, 5 11 οὐπερ (Polak.) αἰεὶ ἐφίετο dedi, ὥσπερ εἰ ἠφίετο cod. (sec. Haase), ὥσπερ οἱ ἐφίετο Gros. 15 Ἀντίβαν Bk., ἀντίβαλ cod., cf. ad fr. 57, 4.

[Zonaras 9, 11, 2. 3 (2, 231, 14 sqq. B. = 2, 281, 12 sqq. D.)]

παιδεῖα πολλῇ καὶ γραμμάτων καὶ μουσικῆς ἠσκητο, ἀστεία τε καὶ αἰμύλος ἦν, καὶ οὕτως ἐπαφροδίτους ὡς ὀφθεῖσα ἢ καὶ ἀκουσθεῖσα μόνον καὶ τὸν πᾶν δυσέρωτα κατεργάσασθαι.

8 ὁ μὲν οὖν Σόφαξ διὰ ταῦτα τοῖς Καρχηδονίοις προσέθετο, καὶ ὁ Μασινίσσης τὰ τῶν Ῥωμαίων ἀνθίστατο καὶ χρησμομάτιας αὐτοῖς διὰ πάντων ἐγένετο· Σκιπίων δὲ πάντα τὰ ἐντὸς τοῦ Πυρηναίου τὰ μὲν βία, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ προσποιησάμενος ἐς τὴν Λιβύην στείλασθαι ἠτοιμάζετο. οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ τὰ μὲν φθόνῳ τῶν κατορθωμάτων αὐτοῦ,

2 ἢ καὶ BA^c, ἢ C 5 Μασινίσσης] cf. ad fr. 57, 50.

Θοὺν πολλὰν ἀπλήστον τῆς εὐπραγίας εἶναι νομίζοντες χαλεπώ-
τατα ἂν ἤγοοντο νεανίσκου ψυχὴν ἀρχήματι προ . . .⁷ . . . | . . .

5 | . . .²⁰ . . . χ . . ρ οὐκ ἐκείνω πρὸς τε δυναστείαν καὶ δόξαν 55 f. 212 A. a.

ἀλλ' ἑαυτοῖς πρὸς τε ἐλευθερίαν καὶ σωτηρίαν συμφέρη χρῆσθαι,
κατέλκον αὐτόν, καὶ ὃν αὐτοὶ προῆγον ἐς τὰ πράγματα ἐν χρεῖαι
αὐτοῦ γενόμενοι, τοῦτον ἐφείλονται καθήρουν, ὅτι μείζων τῆς κοινῆς
10 ἀσφαλείας ἐγεγόνει· καὶ τοῦτο οὐκέτι ὅπως Καρχηδονίους παντε-
λῶς δι' αὐτοῦ καταπολεμήσωσιν, ἀλλ' ὅπως μὴ ἑαυτοῖς τύραννον
αἰθαίρετον ἐπασκῆσωσιν ἐσκόπουν. τῶν οὖν στρατηγῶν δύο αὐτῶ 56

διαδόχους πέμψαντες ἀνεκάλεσαν αὐτόν. καὶ τὰ μὲν ἐπινίκια οὐκ
ἐψηφίσαντό οἱ, ὅτι ἰδιώτης τε ὢν ἐστράτευτο καὶ ἐπ' οὐδεμιᾶς
15 ἐννόμου ἡγεμονίας ἐξήταστο, βούς μέντοι ἑκατὸν λευκοὺς ἐν τῷ
Καπιτωλίῳ θῦσαι καὶ πανήγυριν τινα ἐπιτελέσαι τήν τε ὑπατείαν
ἐς τὸ τρίτον ἔτος αἰτῆσαι ἐπέτρεψαν· αἱ γὰρ | ἐς νέωτα ἀρχαι- 1. 214 A. b.
ρεσῖαι νεωστὶ ἐγεγόνεσαν.

ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς τούτοις χρόνοις καὶ ὁ Σουλπίκιος μετὰ τοῦ 57
2 Ἀττάλου Ὁρεὸν μὲν προδοσίᾳ, Ὀποῦντα δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρόν ἔλαβεν·

2—6 inter primum et secundum fr. desunt versus 4 (singuli 40—45 litte-
rarum) 6—12 (usque ad τῶν οὖν στρα) hodie legi nequeunt cf. supra. ρ etiam
v legi posse, οὐκ dubium esse affirmat Haase 11. 12 καταπολεμήσωσιν — ἐπα-
σκῆσωσιν cod. recte, cf. Stahl. Quaest. Thuc. p. 25. Thucydidem secutus Dio, vide
e. gr. 36, 12, 2; 40, 9, 3; 40, 10, 1 al., κατὰπολεμήσωσιν — ἐπασκῆσωσιν
Dind. 14 ἐστράτευτο] ita cod., errat Melber. ἐπ' οὐδεμιᾶς ἐννόμου ἡγε-
μονίας] an ἐν οὐδεμιᾷ ἐννόμῳ ἡγεμονίᾳ? Ita fr. 29, 2; 60, 2, 1 sed mutatio
violentior, cf. quoque 74, 6, 2 18 νεωστὶ] scripsi id, quod aegre in perga-
mena dispicere mihi visus sum, i littera tantum certa, γέρονσι vel γέρονσι
Haase dubitanter 20 in marg. (Ἡ Ὁρεὸν κατὰ τὸ Gros., . . τα το eno-
tavi ego, . . δ . . . Haase.

[Zonaras 9, 11, 3. 4 (2, 232, 3 sqq. B. = 2, 281, 22 sqq. D.)]

τὰ δὲ φόβῳ μὴ ὑπερρρηνήσας τυραννήσει, ἀνεκάλεσαντο αὐτόν, δύο τῶν fr. 57, 56
στρατηγῶν διαδόχους αὐτῶ πέμψαντες.

Καὶ ὁ μὲν οὕτω τῆς ἀρχῆς ἐπαύθη, ὁ δὲ γε Σουλπίκιος μετὰ τοῦ 4 fr. 57, 57
'Αττάλου κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ὁρεὸν μὲν προδοσίᾳ, Ὀποῦντα δὲ

2 στρατηγῶν BC^s, στρατιωτῶν A.

ὁ γὰρ Φίλιππος οὐκ ἠδυνήθη σφίσι διὰ τάχων καίπερ ἐν Δημη-
 τριάδι ὦν ἐπαμῦναι, ἐπειδὴ οἱ Αἰτωλοὶ τὰς διόδους προκατέσχον.
 58 ὄψε δ' οἶν ποτε ἐπελθὼν καὶ καταλαβὼν τὸν Ἄτταλον τὴν λείαν
 τὴν ἐκ τοῦ Ὀποῦντος διατιθέμενον (ἐκείνῳ μὲν γὰρ αὕτη, τοῖς δὲ
 δὴ Ῥωμαίοις ἢ ἐκ τοῦ Ὁρεοῦ ἐγένετο) ἐς τὰς ναῦς αὐτὸν καθήραξεν, 5
 ὅστε τὸν Ἄτταλον διὰ τε τοῦτο καὶ διὰ Προυσίαν τὸν Βιθυνῶν
 βασιλέα, ἐσβαλόντα τε ἐς τὴν χώραν αὐτοῦ καὶ πορθοῦντα αὐτήν,
 ἀποπλεῦσαι κατὰ τάχος οἶκαθε. ὁ μὲντοι Φίλιππος οὐκ ὅσον οὐκ
 ἐπήρθη τούτῳ, ἀλλὰ καὶ σπείσασθαι τοῖς Ῥωμαίοις ἠθέλησε, καὶ
 μάλιστα ὅτι καὶ ὁ Πτολεμαῖος πρέσβεις ἐκ τῆς Αἰγύπτου πέμπων 10
 59 συνήλλαττεν αὐτούς. καὶ τινων λόγων σφίσι γενομένων |
 |
 |

f. 212 A. b.

... εἰρήνην οὐκέτι ἤτησεν ἀλλὰ !⁸ τοὺς 15
 δὲ Αἰτωλοὺς ἀπὸ τῆς συμμαχίας τῆς τῶν Ῥωμαίων ρ τινι
 ἀποσπάσας φίλους ἐποιήσατο. οὐ μὲντοι καὶ ἐπράχθη τι μνήμης
 ἄξιον οὐθ' ὑπ' ἐκείνων οὔτε ὑπ' ἄλλων τινῶν, οὔτε τότε οὔτε ἐν
 τῷ ἑστέρω ἔτει ἐν ᾧ Λούκιός τε Οὐετούριος καὶ Καικίλιος Μέτελ-
 λος ὑπάτευσαν, καίπερ σημείων πολλῶν καὶ δυσχερῶν τοῖς Ῥω- 20

a. u. 545
(206)

1 διὰ τάχων Haase e Zonara, διὰ γρ . . legit Haase, διὰ ταχος ego. an
 διὰ τάχος quod Thucydidi usitatum est? solet tamen Dio διὰ τάχων 3 ὄψε
 δ' οἶν ποτε ἐπελθὼν] ita cod. nisi quod π (in ποτε) incertum est et ἐπ periit
 corrosa perg., ὄψε δ' οἶν . . π . . θ . . ε Haase 4 ἐκ τοῦ Ὀποῦντος cod.
 clare, ἐκ τῆς Ὀποῦντος Gros., ἐαυτοῦ ο . . . τ. Haase. ὁ Ὀποῦς etiam Strab.
 9, 4, 2 p. 425 6 Βιθυνῶν Bk., Βιθυνὸν cod. 11 inter γενομένων et ρήνην
 4 versus desunt, (singuli 40—45 litterarum) 15 ἀλλά] ἀλλὰ ἔρωτο ἦδη ἐς
 τὸν πόλεμον lusit Polak. coll. Thuc. 2, 8 τοὺς add. Gros. 16 ἐ Αἰτ
 expl. Haase ρ . . . Haase, sed pro ρ etiam μ legi posse adnotavi in re praesentī, an μηχανῆ? 18 ἐκείνων cod., ἐκείνου Dind. praeter necessitatem.

[Zonaras 9, 11, 4 (2, 232, 8 sqq. B. = 2, 281, 27 sqq. D.)]

fr. 57, 58

ισχύϊ κατέσχεν. ὁ γὰρ Φίλιππος οὐκ ἠδυνήθη αὐτοῖς ἐπαμῦναι διὰ
 ταχῶν, τὰς διόδους προκατασχόντων τῶν Αἰτωλῶν. ὄψε δὲ ποτε ἐπελ-
 θὼν, εἰς τὰς ναῦς αὐτοῦ τὸν Ἄτταλον καταφυγεῖν ἐβιάσατο. ὁ μὲντοι

fr. 57, 59

Φίλιππος σπείσασθαι τοῖς Ῥωμαίοις ἠθέλησε. καὶ τινων λόγων αὐτοῖς
 γενομένων τὰ μὲν τῆς εἰρήνης ἀφείδη, τοὺς δ' Αἰτωλοὺς ἀπὸ τοῦ συμ- 5
 μαχεῖν τοῖς Ῥωμαίοις μεταθέμενος φίλους ἐαυτοῦ ἐποιήσατο.

1 ὁ γὰρ Φίλιππος CA^c, ὁ Φίλιππος γὰρ B 2 διόδους CA^c, διεξόδους B.

μαίους γενομένων· ἀρνίον τε γὰρ ἀρρενόθηλυ ἐγεννήθη, καὶ σμῖνος 60
 ὁ ον ᾧφθη, κατὰ τε τῶν θυρῶν τοῦ ναοῦ τοῦ
 Αἰὸς τοῦ Καπιτωλίου ὄφρεις δύο κατώλισθον, καὶ ἰδρῶτι πολλῶν αἰ
 τε θύραι τοῦ Ποσειδωνίου καὶ ὁ βωμὸς ἐρρῦη, ἐν τε Ἀντίφ στάχρες
 5 αἵματώδεις φερζῶνσί τισιν ᾧφθησαν, καὶ ἐτέρωθι γυνὴ κέρατα
 ἔχουσα ἀνεφάνη, κερανοὶ τε ἐς ναοὺς πολλοὶ | . . . P. 1 (p. 458 sq.).

ὅτι Λικίνιος Κράσος ὑπὸ τε ἐπιεικείας καὶ κάλλους πλοῦτον 52 a. u. 549
 τε, ἀφ' οὗπερ καὶ πλοῦσιος ἐπωνομάσθη, ὅτι τε ἀρχιερεὺς ἦν, (205)
 ἐμελλεν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἀκλήρωτος μένειν. V. 46 (p. 605).

2 ὁ¹⁶. ον] v ετιον Haase, ὑπ. ρ¹³. .
 ον ego; quid suppleendum sit difficile dictu, Livio 28, 11 de hoc prodigio
 tacente. an ὑπερμίγα ἐν τῷ κομιτίῳ? coll. Liv. 27, 23 ὑπὲρ Κασίον φερζώ-
 μενον Polak. 6 πολλοὶ . . .] ἐνέσκηψαν desideratur. Ceterum ad haec pro-
 digia in margine adscripti sunt numeri ΑΒΓΔΕΖ.

Fr. 57, 52 cum Zon. 9, 11, 6 comparavit Pinder. cf. quoque Liv. 28, 38, 12.

Ceterum (ἵπαιτος) ὑπὸ τε — ἐπωνομάσθη (ἀπεδέδεικτο) coll. Liv. 39,
 1, 4 sqq. Kuiper. (litt.). Sed ecl. ipse confusionis arguendus videtur, cum prae-
 sertim Plut. Fab. Max. 25, 5 suadeat ne ἐπὸ τε ἐπιεικείας ab ἐμελλεν μένειν
 disiungamus.

[Zonaras 9, 11, 5—7 (2, 232, 15 sqq. B. = 2, 282, 7 sqq. D.)]

Ὁ δ' Ἀντίβας τέως ἡσυχίαν ἤγειν, ἀγαπῶν εἰ τὰ ὑπάρχοντά οἱ 5
 διασώσασκετο. καὶ οἱ ὑπάτοι νομιζόντες αὐτὸν καὶ ἄνευ μάχης ἐκτροχω-
 θῆναι, ἀνεῖχον.

Τῷ δ' ἐπιόντι ἔπει ὁ τε Σικιπῶν ὁ Πούπλιος καὶ Λικίνιος Κράσος 6 fr. 57, 52
 5 ὑπάτευσαν. καὶ ὁ μὲν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἔμεινεν, ὁ δὲ Σικιπῶν ἐς Σικελίαν a. u. 549
 ἀπελθεῖν καὶ ἐς Λιβύην προσετέτακτο, ἵνα εἰ μὴ τὴν Καρχηδόνια αἰρήσει. (205)
 τὸν γε Ἀντίβαν τέως ἀπὸ τῆς Ἰταλίας ἀνθελκύσει. οὔτε δὲ στρατεύμα-
 ἀξιόλογον οὔτε πρὸς τριήρεις ἀνάλωμα ἔλαβε, διὰ τὰς ἀριστείας φθορού-
 μενος· μόλις δὲ καὶ τὰ πάνυ ἀναγκαῖα παρέσχον αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν σὺν 7
 10 τῷ ναυτικῷ τῶν συμμάχων καὶ τισιν ἐθελονταῖς ἐκ τοῦ δήμου ἀπέβη. ὁ
 δὲ Μάγων ἐκ τῆς νήσου παραπλεύσας εἰς τὴν Λιβυστικὴν ἀπέβη.

1 ἤγειν BA^c, ἄγειν C 2 διασώσασκετο BA^c, διασώσοιτο C 1—3 ad
 haec, coll. Liv. 28, 46, 14, conferas, si tanti est, Tzetze. *Chil.* 1, 793—798: ὅστι-
 ρον δὲ φθορούμενος τοῖς Σικελίοις Ἀντίβας | [cf. vs. 702: Ἀντίβας ἦν στρα-
 τηγὸς τῶν Σικελῶν, εἰὸς δὲ τοῦ Ἀμίκα] ἐν σίτον χρειά γερονός, καὶ μὴ στελ-
 λόντων τούτων, | ὁ πρὶν γενναῖος νικητῆς, λιμῶν νενικημένος, | φηγὰς ἐπὶ Σικι-
 πίωνος γίνεται τοῦ Ρωμαίου, | καὶ Σικελίοις παρὰ τῆς δευτέρας πανολεθρίας. Quae
 praecedunt habes ad Zon. 9, 6, 3, quae sequuntur ad Zon. 9, 21, 5 4 Λικίνιος
 CA^c, λικίνιος B perperam. Dio sine ulla exceptione hoc nomen per duplicem
 v scribit. cf. Ditt. *Herm.* 6, 152 Κράσος Wolf, κράσος BCA^c (semper)
 7 τέως ἀπὸ τῆς Ἰταλίας BC^c, ἀπὸ τῆς Ἰταλίας τέως A 11 Λιβυστικὴν cf.
 ad fr. 2, 5 p. 175.

Dio Cassius.

a. u. 550 61
(204)

ὅτι τοῦ Πυθίου κελεύσαντος τοῖς Ῥωμαίοις τῷ ἀρίστῳ τῶν πολιτῶν ἐπιτρέψαι τὴν θεὸν τὴν ἐκ Πεσινοῦντος κομιζομένην ἐς τὸ ἄστυ, Πούπλιον Σικίωνα, παῖδα τοῦ Γραίου τοῦ ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ τελετήσαντος ὄντα, ἀπάντων προέκριναν καὶ προετίμησαν. αἴτιον δὲ ὅτι ἄλλως τε . . . καὶ εὐσεβῆς καὶ δίκαιος ἐνομιζέτο. ὅς ταύτην 5 ἴοιτε ἐς τὴν πόλιν καὶ ἐς τὸ Παλάτιον μετὰ τῶν ἐπιφανεστάτων γυναικῶν ἀνήγαγεν. V. 47 (p. 606).

62 ὅτι πυθόμενοι τὰ τῶν Λοκρῶν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ νομίσαντες αὐτὰ ὀλιγοῖα τοῦ Σικίωνος συμβεβημένοι, χαλεπῶς τε ἔφερον,

2 τὴν (ante ἐκ) add. Melb. e cod., om. Val. 5 ἄλλως τε] ἄγρός τε vel ἀπλοῖς τε Rk., lacunam agnovit St. 6 ἐς (alt.) om. Dind. Melb. (typ. errore?). 7. 8 cf. ad fr. 57, 80.

[Zonaras 9, 11, 7—11 (2, 233, 6 sqq. B. = 2, 282, 21 sqq. D.)]

Κράσσοι δ' ἐν τῇ Βρεττία τῷ Ἀννίβᾳ προσήδρευον. ὁ μέντοι Φίλιππος κατηλλάγη Ῥωμαίοις· Πούπλιον γὰρ Σεμπρόνιον εἰς Ἀπολλωνίαν ἐλθόντα σὺν πολλῇ δυνάμει αἰσθόμενος ἀσμένως ἐσπέισατο.

- 8 Σικίωνα δ' ὁ ὕπατος εἰς Σικελίαν κατάρας παρεσκευάζετο μὲν ὡς ἐς Λιβύην πλεύσων, οὐκ ἠδυνήθη δέ, μήτε δύναμιν ἐντελῆ καὶ αὐτὴν 5 ἀσυγκρότητον ἔχων. διὸ πάντα τὸν χειμῶνα ἐκεῖ διήγαγε, τοὺς σὺν αὐτῷ ἔξασκῶν καὶ ἄλλους προσκαταλέγων. μέλλοντι δὲ περαιώσασθαι ἀγγελία αὐτῷ ἐκ Ῥηγίου ἦκε τὴν πόλιν τὴν τῶν Λοκρῶν τινος προδώσειν. τοῦ γὰρ φρουράρχου καταβοήσαντες καὶ μηδεμιᾶς ἐκδικίας παρά 9 τοῦ Ἀννίβου τυχόντες πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἀπέκλιναν. δύναμιν οὖν 10 πέμψας ἐκεῖ, πολλὰ τῆς πόλεως νυκτὸς μετὰ τῶν προδιδόντων κατέλαβε. τῶν δὲ Καρχηδονίων εἰς τὴν ἄκραν συνειληθέντων καὶ τὸν Ἀννίβαν μετακαλεσαμένων, κατὰ τάχος ἐξανάχθη καὶ ὁ Σικίων, καὶ πλησιάσαντα τῇ πόλει αἰφνιδίῳ ἐπεκδρομῇ ἀπέωσατο. εἶτα λαβὼν τὴν ἀκρόπολιν καὶ 15 ἐπιτρέψας τὴν πᾶσαν πόλιν δύο χιλιάρχοις ἀνέπελευσεν. οὐκ ἠδυνήθη 10 μέντοι τῇ Λιβύῃ προσπλευσαι. οὕτω δ' οἱ Καρχηδόνιοι τὴν ὄρμην αὐτοῦ ἔδαισαν, ὥστε χρήματα μὲν τῷ Φιλίππῳ στείλαι, ἵν' εἰς τὴν Ἰταλίαν στρατεύσῃ, καὶ τῷ Ἀννίβᾳ καὶ σῖτον πέμψαι καὶ στρατιώτας, καὶ ναῦς 11 τῷ Μάγωνι καὶ χρήματα, ἵνα τὸν Σικίωνα κωλύσῃ περαιωθῆναι. ἐκ

4 Σικελίαν A, ἰταλίαν BC^e κατάρας BA^c, ἀπάρας C 5 Λιβύην Wolf., σικελίαν BCA^c πλεύσων BC^c, πλεύσαι A αὐτὴν BC^c, μήτε A 6 ἐκεῖ A, ἐκεῖσε BC^c 7 περαιώσασθαι] an περαιώσεσθαι? Aor. Med. Dio certe usus non est 8 τὴν τῶν BC^c, τῶν A 9 ἐκδικίας] cf. Dio 38, 7, 4 11 κατέλαβε BC^c, κατέλαβον A 13 ἐξανάχθη BC^c, ἐξηνέχθη A 14 ἐπεκδρομῇ B^c, ἀπεκδρομῇ C, ἐπιδρομῇ A ἀπέωσατο BC^c, ἀπόσατο A 16 προσπλευσαι BA^c, προσπαίξαι C 18 πέμψαι BA^c, πέμψη C perperam, cf. Liv. 29, 4, 2. 4. 5.

καὶ ἐβουλεύσαντο εὐθὺς ὑπὸ ἀρχῆς τῆς τε ἡγεμονίας αὐτὸν παῦσαι
καὶ ἐπὶ δίκην ἀνακαλέσαι, προσπαροξυνθέντες ὅτι τῇ τε Ἑλληνικῇ
διαίτη ἐχρήτο καὶ ὅτι ἱμάτιον ἀνεβάλλετο, ὅτι τε ἐς παλαιστραν
παρέβαλλεν. ὅτι τε τοῖς στρατιώταις ἀρπάζειν τὰ τῶν συμμάχων
5 ἐπιτρέπειν | ἐλέγετο, τὸν τε πλοῦν τὸν ἐπὶ Καρχηδόνα διατρέβειν f. 172r
ἐπίτηδες, ὅπως ἐπὶ πλείον ἀρξοίεν, ὑπωπτεύετο, μέγιστον δέ, ἐν-
αγόντων τῶν ἀπ' ἀρχῆς οἱ φθορούντων, μεταπέμψασθαι αὐτὸν
ἴθελον. καὶ τοῦτο μὲν διὰ τὸ πλῆθος μεγάλην εἴνοιαν αὐτοῦ πρὸς
τὰς ἐλπίδας ἔχον οὐκ ἐγένετο. V. 48 (p. 606).

10 . . . | σχόντες στρατόπεδόν τε ἐν ἐπιτηδείῳ ἐποιήσαντο, καὶ 68

4 ὅτι τε reduxi posita virgula pro puncto ante μέγιστον, ἔτι δὲ Rk.

Fr. Par. 2 (57, 63—71) quo modo in duabus paginis unius folii, in sex
frusta dissecti, distributum sit vide in praefatione. Litterae quae perierunt alio
typorum genere indicavi.

10 . . . σχόντες] coll. Zon. 9, 12, 3 supplendum fere videtur πρὸς τὸ ἀκρω-
τήριον τὸ καλούμενον Ἀπολλώνιον προσσχόντες, ut vidit iam C. Mueller. apud
Gros., coll. Liv. 29, 28, 1 τὰ πλεῖστα ὄρη κατασχόντες Zielinski, die letzten Jahre
d. 2. Pun. Krieg. p. 23. 119.

[Zonaras 9, 11, 11—12, 3 (2, 234, 6 sqq. B. = 2, 283, 14 sqq. D.)]

δὲ σημείων τινῶν νίκην οἱ Ῥωμαῖοι λαμπρὰν ἐλπίσαντες, τὴν τε ἐν τῇ
Λιβύῃ στρατιάν τῷ Σικιπῖονι καὶ δυνάμει ἄλλην ὡς ἂν ἐθελήσῃ κατα-
λέξασθαι οἱ ἐπέτρυσαν. τῶν γὰρ ὑπάτων Μάρκον μὲν Κέθηγον τῷ
Μάγωνι, Πούπλιον δὲ Σεμπρόνιον τῷ Ἀννίβῃ ἀντέταξαν.

a. u. 560
(204)

5 12. Οἱ δὲ γε Καρχηδόνοι δέισαντες τὸν Μασινίσσαν μὴ Σικιπῖονι πρόσ-
θηται, ἐπεισαν τὸν Σύφακα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ ἀποδοῦναι, ὡς καὶ αὐτὸς
αὐτὴν ἀνακτησόμενος. ὁ οὖν Μασινίσσας ὑπόπτους μὲν τὸ πραττόμενον,
κατηλλάγη δὲ δῆθεν, ἵνα πιστὸς νομισθεῖς μέγα τι σφῆλαι αὐτοῦς δυ-
νηθῆ· μᾶλλον γὰρ ὑπὲρ τῆς Σοφωνίδος ἢ τῆς βασιλείας ὠρῆζετο. διὸ
10 καὶ τοῖς Ῥωμαῖοις προσέκειτο, ὑποκρινόμενος τὰ τῶν Καρχηδονίων αἰ-
ρεῖσθαι. ὁ δὲ γε Σύφαξ τὰ τῶν Λιβύων πράττων ἐπλάττετο Ῥωμαῖοις 2
ἐνσπονδὸς εἶναι, καὶ στείλας πρὸς τὸν Σικιπῖονα παρήγει μὴ ποιήσασθαι
τὴν διάβασιν. ἀκούσας δὲ ταῦτα δι' ἀποροχῆτων ὁ Σικιπῖον, ἵνα μὴ γινῶσιν
οἱ στρατιῶται, τὸν τε κήρυκα αὐθημερὸν ἀπέπεμψε μηδὲν ἄλλο προσ-
15 σμιλήσαντα, καὶ τὸ στρατεύμα συγκαλέσας ἐπέσπευδε τὴν διάβασιν, ἔτι
τοὺς Καρχηδονίους ἀπαρασκευάστους λέγων εἶναι, καὶ πρότερον μὲν τὸν
Μασινίσσαν, τότε δὲ καὶ τὸν Σύφακα μετακαλεῖσθαι αὐτοὺς καὶ χρονί-
ζουσιν ἐγκαλεῖν. ταῦτα εἰπὼν μηδὲν ἔτι μελλήσας ἐξανήχθη· καὶ πρὸς 3
τὸ ἀκρωτήριον τὸ καλούμενον Ἀπολλώνιον προσορμίσας τὰς ναῦς ἔστρα- fr. 57, 63

2 ἐθελήσῃ BC^c, ἐθελήσοι A 7 αὐτὴν CA^c, αὐτὸν B 15 ἐπέσπευδε C^c,
ἔσπευδε BA.

πᾶν αὐτὸ σταυρώμασι περιέφραξαν, χάρακας ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἐνεγκάμενοι. ἄρτι τε κατεσκευάστο, καὶ δράκων παρ' αὐτὸ μέγας διὰ τῆς ἐπὶ τὴν Καρχηδὸνα φερούσης ὁδοῦ παρείρπυσεν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου τὸν Σικιπῖωνα κατὰ τὴν περὶ τοῦ γονέως αὐτοῦ γῆμην ἐπι-
 64 64 προσμιῖζαι. καὶ τινὰς καὶ εἶλεν αὐτῶν· οἳ τε Καρχηδόνιοι μηδέπω . φ . . . παρεσκευασμένοι ἠσύχαζον, καὶ ὁ Σύραξ ὀνόματι μὲν φίλος αὐτῶν ἦν, τῶ δὲ ἔργῳ ἐκ μέσου εἰστήκει· καὶ γὰρ πρὸς τὸν Σικιπῖωνα καταλλαγὰς αὐτοῖς πρυτανεύειν ἐβούλετο, κρατήσαντας τοὺς
 10 10 ἐτέρους τῶν τε ἐτέρων ἂν ἅμα καὶ ἑαυτοῦ δεσπότας γενέσθαι νομιζόν
 65 65 καὶ ἀντιπάλους ὅτι μάλιστα ἀλλήλοις ὄντας ἐθέλων διαλλάξαι. ἐγκειμένου δ' οὖν τῇ χώρᾳ τοῦ Σικιπῖωνος ὁ Ἄνων ὁ ἵππαρχος (ἦν δὲ υἱὸς τοῦ Ἀσδρούβου τοῦ Γίσγωνος) φ . ξ . . εἰνος μὲν τὸν
 .¹⁸. διεστ . . . ἀνεπέισθη πρὸς τοῦ Μασινίσσου . . .⁸. χω
 Καρχηδονίοις³⁰. ν πολεμι- 15
 κῶν οἰ . . . ριας ἐν π . . .⁶. . . νε . . . ε . φ . . . σιν ἐπιστεύετο· καὶ τούτου προπέμψας ὁ Σικιπῖων ἱππέας τινὰς ἐκ τῆς συμβουλίας τῆς

2 ἄρτι Dind., οὐκέτι Haase dub., cui nec spatium sufficit 3 ὥστε καὶ dubia esse dicit Haase 4 τοῦ γονέως αὐτοῦ scripsi, cf. fr. 57, 39. γονεύς redit 57, 12, 4 (= parens, cf. Tac. ann. 1, 14), τούτων . . ἑαυτοῦ Haase 6 μηδέπω . φ . . . παρεσκευασμένοι Haase, adnotans ante φ apparere vestigia aut η aut εσ aut εν litterarum. an μηδέπω ἐς μάχην (vel ἱκανῶς) παρεσκευασμένοι? 7 ὀνόματι μὲν scripsi (possis quoque τῶ μὲν ὀνόματι), τῆ γε μὲν δόξῃ, Haase. quod reposui Dioni est usitatissimum cf. e. gr. 40, 28, 3; 41, 17, 3; 41, 43, 5; 48, 4, 1; 54, 24, 3 8—11 supplementa non omni dubio maiora magnam partem mea sunt, | ἔργῳ ἐκ μέσου εἰστήκει· κελύων γὰρ πρὸς τὸν Σικιπῖωνα | καταλλαγὰς αὐτοῖς . . ρα εσχ . . . [πρότεσθαι Haase, ποιέσθαι Gros.] οὐκ ἐβούλετο κρατή|σαντας τοὺς ἐτέρους τῶν τε ἐτέρων ἅμα καὶ ἑαυτοῦ | δεσπότας γενέσθαι, ἀλλ' ἐτι ἀντιπάλους ὅτι μάλιστα | ἀλλήλοις ὄντας ἑαυτῶ διαλλάξαι Haase 9 πρυτανεύειν] sic Dio 41, 16, 4; 46, 52, 3, vide quoque 45, 23, 4; 46, 11, 5; 46, 24, 2; 48, 36, 6 10 ἅμα cod. clare 12. 13 supplevit Gros. ex Zonara 13 φ . ξ — διεστ . . .] de his desperandum; εἰνος μὲν τὸν ego quoque dispexi 14 τοῦ Μασινίσσου add. Haase e Zon., sequentia supplet idem: κατὰ τινὰ [τινα add. ego] χωρία τοῖς Καρχηδονίοις ἀνεπιτήδεια ὄντα [ὄντα add. ego] ἐπιθίσθαι αὐτῶ [αὐτῶ ego; τοῖς Ῥωμαίοις Haase quod spatium excedit]· καὶ γὰρ ἐκ τῆς [haec ego] τῶν πολεμικῶν ἐμπειρίας ἐπιστεύετο 17 προπέμψας — ἐνή-

[Zonaras 9, 12, 3. 4 (2, 235, 5 sqq. B. = 2, 284, 10 sqq. D.)]

fr. 57, 65 τοπεδεύσατο καὶ τὴν χώραν ἐπόρθει, προσέμισγέ τε ταῖς πόλεσι καὶ εἶλε τινὰς. ἐγκειμένων δὲ τῶν Ῥωμαίων τῇ χώρᾳ, Ἄνων ὁ ἵππαρχος, υἱὸς ὦν τοῦ Ἀσδρούβου τοῦ Γίσγωνος, ἀνεπέισθη πρὸς τοῦ Μασινίσσου ἐπι-
 4 θέσθαι αὐτοῖς. ὁ οὖν Σικιπῖων ἱππέας πέμψας τινὰς χωρία πρὸς κατα-

τοῦ Μασινίσσου ἐνήδρευσεν ἐς χωρία ἐπιτήδεια ἐς λείαν ὄντα,
 ἵνα καταδρομὴν ποιούμενοι ὑποφεύγωσι καὶ ἐπισπῶνται τοὺς ἐπι-
 διῶξαι σφας ἐθελήσοντας. γενομένου δὲ τούτου καὶ τῶν Καρχη- 66
 δονίων ἐπεξεληθόντων τε ἐκείνοις καὶ δι' ὀλίγον κατὰ τὸ συγκείμενον
 5 τραπομένοις ἀνὰ κράτος ἐπισπομένων ὁ τε Μασινίσσας μετὰ τῶν
 ἀμφ' αὐτὸν ἱππέων ὑπολειφθεὶς κατὰ νότου τοῖς διώκουσιν ἐγέ-
 νετο, καὶ ὁ Σικιπίων ἐξαναστὰς ἐκ τοῦ λόγου ἐπιὼν ἀπήνησεν αὐ-
 τοῖς, ὥστ' ἀμφιβόλους δίχα ἀποληφθέντας καὶ ἀποθανεῖν πολλοὺς
 καὶ ἀλῶναι δ . ε . καὶ τὸν Ἄνωνα. πυθόμενος δὲ τοῦτο 67
 10 ὁ Ἀσδρούβας τὴν μητέρα τοῦ Μασινίσσου συνέλαβε. καὶ ἐκεῖνοι
 μὲν ἀνταπεδόθησαν· ὁ δὲ δὴ Σύφαξ εὖ τε εἰδὼς ὅτι ὁ Μασινί-
 σσας οὐ Καρχηδονίους μᾶλλον τι ἢ καὶ αὐτῷ πολεμήσει, καὶ φοβη-
 θεὶς μὴ ἐν ἐρημίᾳ συμμάχων, ἂν τι ἐκεῖνοι ἐγκαταλειφθέντες ὑπ'
 αὐτοῦ πάθωσι, γένηται, τὴν τε προσποίητον πρὸς τοὺς Ῥωμαίους
 15 φιλίαν ἀπεῖπε καὶ τοῖς Καρχηδονίοις φανερώς συνήρετο· οὐ μέντοι 68
 γε καθαρῶς, ὥστε καὶ ἀντίστασθαί σφισιν, ἀλλὰ ἀδεῶς ἐκεῖνοι
 καταθέοντες λείαν τε πολλὴν ἤγον καὶ συχοὺς τῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας

δρευσεν] suppl. Gros. e Zon., nisi quod τῆς alterum ego addidi, omisso παρα-
 τικά quod habet Gros. ante ἐνήδρευσεν. Ceterum σ τινὰς ἐκ τῆς συμβουλίας
 Haase e codice enotare omiserat.

1 ἐνήδρευσεν ἐς] cf. Thuc. 4, 67 ἐς λείαν ὄντα ἵνα supplevi propter
 Zonarae ἐλήξετο, dubitanter, οἷ ἔμελλον . . . γα Haase 2 ὑποφεύγωσι καὶ ἐπι-
 σπῶνται Gros., nisi quod hic ἐπισπάσονται, ὑποφύγειν. ἐπι Haase
 3 sqq. supplementa sunt fere Haasii 4 τε Bk., καὶ Haase; δι' ὀλίγον Bk. et
 ita cod. (γ inc.) δι . . . ου Haase 5 ἐπισπομένων Haase, ἐπισπωμένων cod.
 6 ὑπολειφθεὶς Gros., ὑποληφθεὶς cod. 9 ἀλῶναι — καὶ] supplendum videtur
 συχοὺς vel πλείστους τε καὶ 15 συνήρετο Bk., συνῆρεν Haase, συνήρατο Gros.

[Zonaras 9, 12, 4. 5 (2, 235, 10 sqq. B. = 2, 284, 16 sqq. D.)]

δρομὴν ἐπιτήδεια ἐλήξετο, ἵν' ὑποφεύγοντες ἐπισπάσονται τοὺς ἐπιδιώ- fr. 57, 66
 κοντας. τῶν οὖν Καρχηδονίων ἐπισπομένων αὐτοῖς κατὰ τὰ ζυγκείμενα
 τραπομένοις, ὁ Μασινίσσας τε κατὰ νότου γενόμενος μετὰ τῶν ἀμφ'
 αὐτὸν ἐπέθετο τοῖς διώκουσι, καὶ ὁ Σικιπίων ἐκ τοῦ λόγου ἐπεαδραμῶν
 5 προσέμιξεν αὐτοῖς. καὶ πολλοὶ μὲν ἐφθάρησαν, πολλοὶ δὲ καὶ ἐάλωσαν fr. 57, 67
 καὶ ὁ Ἄνων αὐτός. διὸ ὁ Ἀσδρούβας τὴν μητέρα τοῦ Μασινίσσου συν-
 ἔλαβε· καὶ ἀνταπεδόθησαν. ὁ δὲ Σύφαξ τῆς πρὸς Ῥωμαίους φιλίας τὴν fr. 57, 68
 δόκησιν ἀπειπὼν φανερώς τοῖς Καρχηδονίοις συνήρετο. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι
 καὶ ἐλήζοντο τὴν χώραν, καὶ συχοὺς τῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας ὑπὸ τοῦ

1 ἐπιτήδεια om. A 2 ἐπισπομένων BC^c, ἐπισπωμένων A 3 τραπο-
 μένοις BA^c, τραπομένων C 6 Ἄνων BC^c, ἀνίβας A 8 συνήρετο CA^c,
 συνήρατο B.

- ὑπὸ τοῦ Ἀννίβου πρότερον ἐς τὴν Λιβύην πεμφθέντων ἐκομίσαντο, κατατρονήσαντές τε αὐτῶν διὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν Οὐτίκην ἐπεστράτευσαν. ἰδόντες οὖν τοῦτο ὃ τε Σύραξ καὶ ὁ Ἀσδρούβας καὶ 69 δεισαντες περὶ αὐτῇ οὐκέτ' ἐκαρτέρησαν ἀλλ' ἀντεπειθόντες ἔλυσαν τὴν πολιορκίαν, μὴ τολμησάντων αὐτῶν καὶ πρὸς ἀμφοτέρους 5 ἅμα ἀγωνίσασθαι. καὶ οἱ μὲν ἐκ τούτου κατὰ χώραν ἐχείμασαν, τὰ ἐπιτήδεια τὰ μὲν αὐτόθεν λαμβάνοντες τὰ δὲ ἐκ τῆς Σικελίας τῆς τε Σαρδοῦς μεταπεμπόμενοι· αἱ γὰρ νῆες σφισιν αἱ τὰ λάφυρα ἐς τὴν Σικελίαν ἄγουσαι καὶ τροφὴν ἂν ἐπήγουν.
- 70 ἐν δὲ τῇ Ἰταλίᾳ κατὰ μὲν τὸν πρὸς Ἀννίβου πόλεμον οὐδὲν 10 μέγα ἐπράχθη, Πούπλιος γὰρ Σεμπρώνιος μάχη τινὶ βραχεῖα νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀννίβου ἀντεπεκράτησεν αὐτοῦ, ὃ δὲ δὴ Αἰουῖος καὶ ὁ Νέρων τιμητεύσαντες τοῖς τε Λατίνοις τοῖς προλιποῦσι τὴν στρατείαν καὶ διπλοῦν ἀποδιδόναι πλῆθος τῶν στρατιωτῶν προσταχθεῖσι διδόναι ἀπογραφὰς ἐπήγγειλαν, ὅπως καὶ ἄλλοι χρήματά 15 σφισι συνεσφέρωσι, καὶ τοὺς ἄλλας ἀτελεῖς μέχρι τότε ὄντας ὑποτελεῖς ἐποίησαν· τοῦτο δὲ οὐκ ἄλλως ἔλεξα, ἀλλ' ὅτι ὁ Αἰουῖος ἐπραξέ τε αὐτὸ ἀμνόμενος τοὺς πολίτας ἐπὶ τῇ καταψηφίσει καὶ ἐπίκλησιν ἀπ' αὐτοῦ ἔλαβε· Σαλινάτωρ γὰρ ἐπωνομάσθη, διὰ τε οὖν τοῦτο περιβόητοι οἱ τιμηταὶ οὗτοι ἐγένοντο, καὶ ὅτι τε ἀλλήλους τῶν τε ἔσπων παρείλοντο καὶ αἰραρίους ἐποίησαν ὄντες κατὰ τὴν | . . . P. 2 (p. 460 sq.).

2 Οὐτίκην] cf. ad 41, 41, 4 4 αὐτῇ scripsi, αὐτῆς cod. cf. 36, 12, 3; 38, 40, 3; 40, 16, 2; 47, 24, 6; 60, 30, 1 al. 7 λαμβάνοντες suppl. Bk., λαμβανόμενοι Haase (cuius sunt etiam cetera huius fr. supplementa ad quae nihil est adnotatum), possis quoque πορισάμενοι 9 ἐς τὴν Σικελίαν scripsi coll. Liv. 29, 35, 1, εἰς Ἰταλίαν Haase 10 μὲν addidi 11 Πούπλιος] Πούπλιος μὲν Bk. 14 διπλοῦν procul dubio cod. 16 μέχρι cod. habere videtur, μέχρις Haase ἄλλως ἔλεξα scripsi coll. 51, 1, 1; 72, 18, 3, ἄλλων ἕνεκα suppl. Haase quod non intellego 21 ὄντες κατὰ τὴν] et . . . ὄντες κατὰ τὴν Haase, litteras et dubias esse adnotans.

[Zonaras 9, 12, 5. 6 (2, 235, 20 sqq. B. = 2, 284, 28 sqq. D.)]

fr. 57, 69 Ἀννίβου πρὸς τὴν Λιβύην πεμφθέντων ἀνεκομίσαντο, καὶ κατὰ χώραν ἐχείμασαν.

a. u. 551 6 Μετὰ δὲ ταῦτα Γναίου Σκιπίωνος καὶ Γαίου Σερουιλίου ὑπατευσάντων (203) οἱ τε Καρχηδόνιοι ἐλαττωθέντες τῷ πολέμῳ συμβῆναι ἤθελον, καὶ ὁ Ἀννίβας καὶ ὁ Μάγων ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐξέπεσον. οἱ μὲν γὰρ ὕπατοι τῷ Ἀννίβῃ 5

3 Σκιπίωνος] Καπιώνος procul dubio Dio 4 ἐλαττωθέντες τῷ πολέμῳ BA^c, τῷ πολέμῳ ἐλαττωθέντες C.

ὅτι ὁ Σικιπίων ναῦν Καρχηδονίαν λαβὼν ἀφῆκε μηδὲν ἀδική- 72
 σας, ἐπειδὴ ἐπὶ πρεσβείᾳ πρὸς αὐτὸν ἀφικνεῖσθαι ἐπλάσαντο·
 ἦδει μὲν γὰρ ὅτι ἐπὶ τῇ τῶν ἐαλωκότων σωτηρίᾳ προεφασίσθη.
 προειμίησε δὲ τῆς καθέξεως αὐτῶν τὸ μηδ' ὅτιοσιν διαβληθῆναι
 5 πῶς δυνάμενον ποιῆσαι. τοῦ τε Σύφακος καὶ τότε ἔτι συναλλά-
 τόντος αὐτοὺς ὡς τὸν Σικιπίωνα ἐκ τῆς Λιβύης καὶ τὸν Ἀννίβαν
 ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀπᾶραι, ἐδέξατο τὸν λόγον, οὐχ ὅτι καὶ ἐπίστευέν
 οἱ, ἀλλ' ἵνα αὐτὸν σφῆλῃ. V. 49 (p. 606).

6 ὡς] an ὥστε ut habet Zon.? 7 καὶ ins. Melber. e cod.

[Zonaras 9, 12, 6—9 (2, 236, 3 sqq. B. = 2, 285, 2 sqq. D.)]

καὶ τῷ Μάγωνι ἀντικαθίσταντο, Σικιπίων δὲ τὴν τε Λιβύην ἐκάκου καὶ ταῖς
 πόλεσι προσέβαλλε. κἀν τούτῳ ναῦν Καρχηδονίαν λαβὼν ἀφῆκεν, ἐπεὶ fr. 57, 72
 πρὸς αὐτὸν ἐπὶ πρεσβείᾳ ἀφικνεῖσθαι ἐπλάσαντο. ἦδει μὲν γὰρ τὸ πλάσμα,
 προσετίμησε δὲ τὸ μὴ διαβληθῆναι ὡς πρέσβεις κατεσχηγώς. καὶ τοῦ 7
 5 Σύφακος πρῶτοντος ἔτι διαλλαγᾶς, ὥστε ἐκ τῆς Λιβύης μὲν τὸν Σικι-
 πίωνα, τὸν δ' Ἀννίβαν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀπᾶραι, ἐδέξατο τὸν λόγον, οὐχ
 5 ὡς πιστεύων αὐτῷ, ἵνα δὲ σφῆλῃ αὐτόν. τῶν γὰρ στρατιωτῶν ἄλλοτε
 ἄλλους κατὰ τὴν τῶν σπονδῶν πρόφασιν ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν
 Καρχηδονίων πέμπων καὶ τὸ τοῦ Σύφακος, ἐπεὶ ἐκεῖνοι πάντα τὰ πρὸς
 10 αὐτοῖς κατεσκέψαντο, τὴν σύμβασιν ἀπ' εὐλόγου δὴ τινος σκήψεως, ἄλλως
 τε καὶ ἔτι ὁ Σύφαξ ἐπιβουλεύων ἐφωράθη τῷ Μασινίσσῃ, διεκρούσατο.
 νυκτὸς δ' ἦλθεν εἰς τὰ στρατόπεδα αὐτῶν οὐ πᾶν ἀλλήλων διεχόντα, 8
 καὶ πῦρ ἐς τὸ τοῦ Ἀσδρούβου πολλαχῆθεν ἄμα ὑπέβαλε. καὶ ἐμπρησθέν-
 15 τος ῥῆστα αὐτοῦ, ἐκ γὰρ καλάμης καὶ ἐκ φυλλάδων ἐπεποίητο αὐτοῖς
 αἱ σκηναί, οἳ τε Καρχηδόνιοι κακῶς ἀπήλλαξαν, καὶ οἳ περὶ τὸν Σύφακα
 βροηθῆσαι αὐτοῖς ἐθελήσαντες τοῖς τε Ῥωμαίοις τοῖς περιέχουσι περιέ-
 20 πesson καὶ αὐτοὶ ἀπόλοντο, καὶ τὸ στρατόπεδον προσεπεπρήσθη αὐτῶν.
 καὶ ἐφθάρησαν πολλοὶ καὶ ἵπποι καὶ ἄνθρωποι. οἳ Ῥωμαῖοι δὲ ταῦτα
 πεποιηκότες νυκτὸς μὲν οὐδὲν ἔπαθον, ἡμέρας δ' ἐπιφασάσης Ἰβηρες
 20 ἄρτι Καρχηδόνιοις ἐπὶ συμμαχίᾳ ἐλθόντες προσέπεσον αὐτοῖς ἀπροσδό-
 κητοὶ καὶ πολλοὺς ἀπέκτειναν.

εὐθύς οὖν Ἀσδρούβας μὲν εἰς τὴν Καρχηδόναν, Σύφαξ δὲ οἴκαδὲ 9
 ἀπεγύρησεν. ὁ δὲ γε Σικιπίων Σύφακι μὲν τὸν Μασινίσσῃ καὶ Γάιον
 ἀντέταξε Λαίλιον, αὐτὸς δ' ἐπὶ τοὺς Καρχηδόνιους ἦλασεν. οἳ δ' αὖ

2 Καρχηδονίαν BC^c, καρχηδονίων A 8 τὸ στρατόπεδον τὸ BA^c, τὰ
 στρατόπεδα C 13 ὑπέβαλε BC^c, ὑπέβαλλε A 14 φυλλάδων BA^c, φυλλάδος
 (corr. in —δων a m²) C 16 ἐθελήσαντες CA^c, ἐθελήσαντας B περιέχουσι
 C, περιέχουσιν BA^c 18 ἵπποι BA^c, τελεχ C 20 ἄρτι BA^c, αὐθις C.

73 ὅτι ἦλθον οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς τὸν Σικιπῖωνα τὰ τε ἄλλα πολλὰ ἄγοντες καὶ τὸν Σύφακα. καὶ ὅς ἰδὼν αὐτὸν δεδεμένον οὐκ ἤνεγκεν, ἀλλὰ τῆς τε παρ' αὐτῷ ξενίσεως μνημονεύσας, καὶ τὰ ἀνθρώ-

[Zonaras 9, 12, 9—13, 3 (2, 237, 8 sqq. B. = 2, 286, 3 sqq. D.)]

Καρρηθῶνιοι πρὸς τὸ ἔρυμα τῶν Ῥωμαίων, ᾧ χειμαδίῳ ἐχρῶντο καὶ ἐς
 ὃ ἀπετίθεντο πάντα, ναῦς ἐπεμψαν, ἵνα ἢ αὐτὸ αἰρήσωσιν ἢ ἀφ' ἑαυτῶν
 10 ἀπάξωσι τὸν Σικιπῖωνα. καὶ ἔσχεν οὕτως· μαθὼν γὰρ τὸ γινόμενον
 ἀπάνεστη, καὶ ἐπειχθεὶς πρὸς τὸν ναύσταθμον διὰ φυλακῆς αὐτὸν ἐποι-
 ῆσατο. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ βράδιως τοὺς προσμίζαντας αὐτοῖς 5
 ἀπεώσαντο οἱ Ῥωμαῖοι, τῇ δ' ὑστεραίᾳ πολὺ ἡλαττώθησαν· καὶ ναῦς
 γὰρ τῶν Ῥωμαίων χειρῶν σιδηρῶν ἐπιβολῇ ἀπέσπασαν. ἀποβῆναι δ' ἐς
 τὴν γῆν οὐκ ἐτόλμησαν, ἀλλ' ἀναπλεύσαντες οἴκαδε τὸν Ἀσδρούβαν ἀπε-
 11 χειροτόνησαν, Ἄνωνα δέ τινα ἀνθείλοντο. κακὸν τούτου Ἄνων μὲν
 στρατηγὸς ἦν, ἐκεῖνος δὲ καθ' ἑαυτὸν δούλους τινὰς καὶ αὐτομόλους 10
 παραλαβὼν δύναμιν οὐκ ἀσθενῆ συνεκρότησε, καὶ τινὰς τῶν Ἰβήρων τῶν
 συστρατευομένων τῷ Σικιπῖωνι κρούφα ἀναπέισας ἐπεχείρησε νυκτὸς ἐπι-
 βουλεῦσαι τῷ στρατοπέδῳ αὐτοῦ. κἂν ἐξειργάσατό τι, εἰ μὴ οἱ τε μάν-
 τεις ὑπὸ ὀρνίθων ἐκταραχθέντες καὶ ἡ τοῦ Μασινίσσου μήτηρ θειάσασα
 ζήτησιν αὐτῶν γενέσθαι ἐποίησαν. καὶ οἱ μὲν προκαταληφθέντες ἐκο- 15
 λάσθησαν, καὶ ὁ Σικιπῖων αὐθις ἐπὶ τὴν Καρρηθῶνα ἐστράτευσε καὶ τὴν
 γῆν αὐτῶν ἐδήρουν, 13. Σύφαξ δὲ ἐπολέμει τοῖς περὶ τὸν Λαίλιον. καὶ
 χρόνον τινὰ ἀντέσχεν· εἶτα ὑπέρεσχον οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ πολλοὺς μὲν ἐφό-
 νευσαν, πολλοὺς δὲ ἐζώγησαν, καὶ τὸν Σύφακα εἶλον. καὶ τὴν Κίρταν
 τὰ βασιλεία αὐτοῦ παρέλαβον ἀμάχως, τοῖς ἐνδον δεδεμένον αὐτὸν ἐπι- 20
 δεῖξαντες.
 2 ἦν δ' ἐκεῖ καὶ ἡ Σοφωνίς. καὶ πρὸς αὐτὴν ὁ Μασινίσσας εὐθύς
 εἰσεπήδησε, καὶ περιλαβὼν αὐτὴν “ἔγω μὲν Σύφακα” εἶπε “τὸν ἀφαρ-
 πάσαντά σε, ἔγω δὲ καὶ σέ. ἀλλὰ μὴ δέδιθι· οὐδὲ γὰρ αἰγμάλωτος
 γέγονας, ἐμὲ σύμμαχον ἔχουσα.” ταῦτ' εἰπὼν ἔγρημεν αὐτὴν παραχρῆμα 25
 προκαταλαβὼν τοὺς Ῥωμαίους, μὴ πως αὐτῆς ἀμάχτη γενομένης ἐν τοῖς
 3 λαρούροις. εἶτα καὶ τὰς ἄλλας πόλεις τοῦ Σύφακος προσεπονήσαντο. καὶ
 πρὸς τὸν Σικιπῖωνα ἦλθον ἄγοντες τὰ τε λοιπὰ καὶ τὸν Σύφακα. καὶ
 ὅς ἰδὼν αὐτὸν δεδεμένον οὐκ ἤνεγκεν, ἀλλὰ τῆς παρ' αὐτῷ μνημονεύσας

2 αἰρήσωσιν CA^c, αἰρήσουσι B 4 τὸν ναύσταθμον] cf. ad 40, 1, 3

5 αὐτοῖς om. (add. in marg. a m²) C 14 θειάσασα B^c, ἐκθειάσασα C, ἐκ-
 θειάσασα A 18 ἀντέσχεν] ἀντίσχεον Dind. tyoth. vit. repetito a Melbero
 22 Σοφωνίς] cf. ad fr. 57, 51 ὁ om. A 25 παραχρῆμα BC^c, παραντίκα A
 27 τὰς om. C 29 ἰδὼν om. B.

πειρα παθήματα ἀναλογισάμενος, ὅτι τε βασιλέα δυνάμειος οὐ συμ-
κράς καὶ θεὸν ἀξιοσπούδαστον καὶ ἐναντῶ γενόμενον ἐώρα τότε οὐκ-
τροῦς οὕτως ἔχοντα, ἀνεπήδησε μὲν ἐκ τοῦ δίφρου, καὶ ἔλυσέ τε
αὐτὸν καὶ ἐδεξιώσατο καὶ ἐν θεραπείᾳ πολλῇ ἦγε. V. 50 (p. 606).

3 οὕτως Val., οὐ cod. 4 ἦγε] εἶχε Naber. coll. Thuc. 1, 55, 1 recte for-
tasse, cf. tamen et Zon. et fr. 66, 4; 48, 52, 3 (Fr. 62, 2 = Zon. 9, 20, 4 ἐπε-
ποιητο habet ecl. Const., εἶχε Zon.).

[Zonaras 9, 13, 3—7 (2, 238, 17 sqq. B. = 2, 287, 11 sqq. D.)]

- ξένιας καὶ τὰ ἀνθρώπεια ἀναλογισάμενος ἀνεπήδησεν ἐκ τοῦ δίφρου
ἐλυσέ τε αὐτὸν καὶ ἐδεξιώσατο καὶ ἐντίμως ἦγε. καὶ ποτε ἤρετο "τί
σοι δόξαν ἐπολέμησας ἡμῖν;" ὁ δὲ ἑαυτὸν τε σαφῶς ἐξηγήσατο ἅμα καὶ 4
τὸν Μασινίσσαν ἡμύνατο, εἰπὼν αἰτίαν αὐτῷ τὴν Σοφωνίδα γενέσθαι.
5 τῷ γὰρ πατρὶ τῷ Ἀσδρούβῃ χαριζομένην καταδήσαι αὐτὸν μαργαρίαις,
ὥστε καὶ ζῶντα τὰ τῶν Καρχηδονίων πράξει. "ἀλλ' ὅτι ὑπὸ γυναικὸς
ἠπάτημαι, ἀξίαν ἔδωκα δίκην· ἔγω δ' οὖν τι ἐν κακοῖς παραμύθιον, ὅτι
ὁ Μασινίσσας αὐτὴν ἔγημε· πάντως γὰρ καὶ ἐκεῖνον ὁμοίως διολέσει."
ὁ δὲ Σικιπίων ὑποπτεύσας ταῦτα περὶ τοῦ Μασινίσσου ἐκάλεσέ τε 5
10 αὐτὸν καὶ ἠτιάσατο ὅτι γυναικᾶ πολέμιαν καὶ αἰχμαλώτον ἄνευ τῆς
αὐτοῦ γνώμης οὕτω ταχέως ἔγημε, καὶ παραδοῦναι τοῖς Ῥωμαίοις αὐτὴν
ἐκέλευσεν. ὁ δὲ περιαλιγήςας μὲν, εἰσπηδήσας δ' εἰς τὴν σκιρτὴν ἔφη τῇ
Σοφωνίδι "εἰ μὲν οἶός τ' ἦν τῷ ἑαυτοῦ θανάτῳ ἐλευθέρην φυλάξει σε
καὶ ἀνύβριστον, προθύμως ἂν σου ὑπεραπέθανον· ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἀδύνατον,
15 προπέμπω σε ἔνθα κἀγὼ καὶ ἄπαντες ἀφιζόμεθα." καὶ ταῦτα εἰπὼν 6
φάρμακον αὐτῇ ᾤρεξεν. ἡ δὲ οὐτ' ἀνωλοφύρατο οὐτ' ἐστέναξεν, ἀλλὰ
καὶ πᾶν γενναίως "εἰ τοῦτό σοι," ἔφη "ἄνερ, δοκᾷ, κἀγὼ πείθομαι· τῆς
γὰρ ψυχῆς μου μετὰ σὲ οὐδεὶς ἄλλος κυριεύσει· εἰ δὲ τοῦ σώματός μου
Σικιπίων δεῖται, νεκρὸν αὐτὸ λαβέτω." καὶ ἡ μὲν οὕτως ἀπέθανε, Σικι-
20 πίων δὲ τὸ ἔργον ἐθαύμασεν.

- Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ, τοῦ Λαίλιου τὸν Σύρακα καὶ τὸν υἱὸν ἐκείνου 7
Οὔερμιναν ἀγαγόντος ἐκεῖ καὶ τῶν ἄλλων τινὰς τῶν πρώτων, τὸν μὲν
Σύρακα εἰς τὴν Ἄλβαν κατέθεντο καὶ τελευτήσαντα δημοσίᾳ ἔθαψαν,
τῷ δὲ Οὔερμινᾳ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρὸς ἐπεκύρωσαν καὶ τοὺς ζωογρη-
25 θέντας Νομάδας ἐχαρίσαντο.

3 ἡμῖν BC^c, ἡμῶν A τε om. A 5 τῷ alterum om. A 12 ἐκέ-
λευσεν A, ἐκέλευεν BC^c 13 Σοφωνίδι BC^c, σοφωνιδίτι A, cf. ad fr. 57, 51
15 σε om. A 22 Οὔερμιναν 24 Οὔερμινᾳ] cf. fr. 57, 81. Οὔερμινᾶς App.
Lib. 33. 59, *Vermina* Livius. — Ceterum cf. Zielinski, *die letzt. Jahre d. 2. Pun.*
Krieges p. 117.

74 ὅτι ἐπιηκουευσάμενοι οἱ Καρχηδόνιοι τῷ Σικιτίῳ, τῶν τε ἐπιταχθέντων σφίσι ὑπ' αὐτοῦ οὐδὲν οὐκ ὑποσχόμενοι, οἷα μηδὲν αὐτῶν πράξειν μέλλοντες, χρήματα μὲν αὐτῷ εὐθὺς ἔδωσαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους πάντας ἀπέδωκαν, ὑπὲρ δὲ τῶν ἄλλων ἐς τὴν Ῥώμην ἐπροσβέυσαντο. καὶ αὐτοὺς ἐκεῖνοι τότε οὐ προσεδέ- 5 ξαντο, λέγοντες οὐκ εἶναι σφίσι πάτριον στρατοπέδων τισὶν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ὄντων ὑπὲρ εἰρήνης χρηματίζειν. ὕστερον δὲ ἀπάραντος τοῦ τε Ἀννίβου καὶ τοῦ Μάγωνος λόγον αὐτοῖς ἔδωσαν, καὶ ἤλθον μὲν ἐς ἀμφισβήτησιν πρὸς ἀλλήλους, ἐπ' ἀμφοτέρω ταῖς γνώμαις γενόμενοι, τέλος δὲ ἐψηφίσαντο τὰς σπονδὰς ἐφ' οἷς ὁ Σικιτίων 10 συνετέθειτο. U^o 7 (p. 380).

75 ὅτι οἱ Καρχηδόνιοι τῷ Σικιτίῳ ἐπέθεντο καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. τοῦ δὲ Σικιτίωνος ἀγανακτῆσαντος ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐγκλημα ποιησαμένου οὔτε τι μέτριον τοῖς πρέσβεσιν ἀπεκρίναντο, καὶ προσέτι καὶ ἐλεβοῦλευσαν αὐτοῖς ἀποπλεύσασιν· καὶ εἶγε μὴ 15

2 οὐκ Rk., οὐν ABM 3 αὐτῶν Rk. (Nab.), αὐτῷ ABM 4 πράξειν Naber., cf. Liv. 30, 16, παρέξειν ABM 5 ἔδωσαν Reim., ἔδωσαν ABM, ἔδωκαν Bk. 6 7 χρηματίζειν] (αὐτοῖς) χρηματίζειν Rk., at vide Zon. 8 ἔδωσαν scripsi, ἔδωσαν ABM, ἔδωκαν Urs. 9 γενόμενοι AB, γενόμενα M 10 11 συνετέθειτο Bk., συνετίθειτο ABM 12 ἐγκλημα AB, ἐπίκλημα M.

[Zonaras 9, 13, 8. 9 (2, 240, 3 sqq. B. = 2, 288, 13 sqq. D.)]

fr. 57, 74 8 Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι περὶ σπονδῶν ἐπιηκουευσάμενοι τῷ Σικιτίῳ· χρήματά τε εὐθὺς ἔδωσαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους πάντας ἀπέδωκαν καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν πρεσβείαν εἰς τὴν Ῥώμην ἀπέστειλαν. τοὺς δὲ γε πρέσβεις οἱ Ῥωμαῖοι τότε οὐ προσεδέξαντο, λέγοντες οὐκ εἶναι πάτριον σφίσι στρατοπέδων ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ὄντων τισὶ πρεσβείαν προσίσθαι ἐξ αὐτῶν 5 καὶ χρηματίζειν ὑπὲρ εἰρήνης. ὕστερον δὲ, ἀπάραντος τοῦ τε Ἀννίβου καὶ τοῦ Μάγωνος, λόγου σφίσι μετέδωκαν καὶ ἐψηφίσαντο τὰς σπονδὰς. ἐξεχώρησαν δὲ τῆς Ἰταλίας ὁ τε Ἀννίβας καὶ ὁ Μάγων οὐ διὰ τὴν σύμβασιν, ἀλλὰ πρὸς τὸν οἶκον πόλεμον ἐπειγόμενοι.

9 Οἱ δ' ἐν τῇ Λιβύῃ Καρχηδόνιοι οὐδὲ πρότερον εἰρηναῖον τι φρο- 10 νοῦντες, καὶ περὶ σπονδῶν ἐπὶ τῇ τοῦ χρόνου τριβῇ διὰ τὴν τοῦ Ἀννίβου παρουσίαν ἐπιηκουευσάμενοι, ὡς τὸν Ἀννίβαν πλησιάζοντα ἔμαθον, ἀνεθάρσθησαν, καὶ ἐπέθεντο τῷ Σικιτίῳ κατὰ γῆν τε καὶ κατὰ θάλασσαν. cf. fr. 57, 79 ἀκείνου περὶ τούτου αὐτοῖς ἐγκαλέσαντος, οὔτε μέτριον τι τοῖς πρέσβεσιν ἀπεκρίναντο καὶ ἐπεβοῦλευσαν αὐτοῖς ἀποπλεύσασιν· καὶ εἰ μὴ 15

4 οὐ προσεδέξαντο BA^c, οὐκ ἐδέξαντο C 5 πάτριον BC^c, πρὶν A 6 7 λόγου BC^c, λόγων A 8 εἰρηναῖον τι BC^c, εἰρηναία τε A 9 11 διὰ — παρουσίαν in suspitionem vocat Kuiper. (litt.) 12 κατὰ alterum om. A.

ἄνεμὸς σφισι κατὰ τύχην ἐπιγενόμενος ἐβοήθησεν, ἐάλωσαν ἂν ἢ ἀπόλοντο. καὶ διὰ τοῦτο ὁ Σικιπίων, καίπερ ἐπελθόντων ἐν τούτῳ τῶν τὴν εἰρήνην αὐτοῖς φερόντων, οὐκέτ' αὐτὴν ἐποιήσατο. U^c S (p. 380).

1 ἐάλωσαν scripsi, ἤλωσαν ABM.

[Zonaras 9, 13, 9—14, 3 (2, 240, 19 sqq. B. = 2, 289, 3 sqq. D.)]

πνεῦμα τυχαίως συμβάν αὐτοῖς ἐβοήθησεν, ἀπόλοντο ἂν. ἔθεν καὶ ὁ Σικιπίων ἐν τούτῳ τῆς ψήφου τῆς περὶ τῆς εἰρήνης κομισθείσης οὐκέτι αὐτὴν ἐποιήσατο. οἱ οὖν Καρχηδόνιοι τὸν μὲν Μάγωνα εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνέπεμψαν, τὸν δ' Ἀννίβαν αὐτοκράτορα στρατηγὸν ἀπέδειξαν, τὸν Ἄν-
5 νωνα τῆς ἀρχῆς παύσαντες. τὸν δ' Ἀσδρούβαν καὶ ἀποκτείνειν ἐψηφίσαντο, φαρμάκῳ δὲ ἐκουσίως φθαρέντα καὶ νεκρὸν ἤλκισαντο. Ἀννίβας μὲν οὖν πᾶσαν τὴν ἡγεμονίαν λαβὼν ἐς τὴν Μασινίσσου γῶραν ἐνέβαλε καὶ ἐκάκου αὐτὴν καὶ τοῖς Ῥωμαίοις μαχέσασθαι ἠπομύλλετο· ἀνθητοιμύλλοντο δὲ καὶ οἱ τοῦ Σικιπίωνος.

14. Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ μετεμέλοντο ὅτι μὴ ἐκόλυσαν τὸν Ἀννίβαν ἐκπλεῦσαι· ὡς μέντοι τὰ ἐν τῇ Λιβύῃ συγκροτοῦντα αὐτὸν ἔμαθον, οὐ μετρίως αὐτῆς ἐδεδίσαν. διὸ καὶ Κλαύδιον μὲν Νέρωνα τὸν ἕτερον τῶν ὑπάτων ἐπ' αὐτὸν ἔπεμψαν, Μάρκῳ δὲ Σερουιλίῳ τὴν τῆς Ἰταλίας φυλακὴν ἐπεκλήρωσαν. ἀλλ' οὐκ ἠδυνήθη ὁ Νέρων εἰς τὴν Λιβύην ἐλθεῖν,
15 ὑπὸ γερμῶνος ἐν Ἰταλίᾳ χρονίσας καὶ ἐν Σαρδοῖ. εἶτα οὐδὲ περαιτέρω τῆς Σικελίας ἐχώρησε, κερατηγῶτα μαθὼν τὸν Σικιπίωνα. ὁ γὰρ Σικι-
2 πίων, δεισας μὴ ἐπειγθεὶς ὁ Νέρων τῶν αὐτοῦ πόνων τὴν εὐκλειαν σφετερίσῃται, τοῦ ἕαρος ἐπιλάμψαντος ἐπὶ τὸν Ἀννίβαν ἐχώρησε, μαθὼν ὅτι τὸν Μασινίσσαν ἐνίκησε. καὶ ὁ Ἀννίβας ὡς ἦσθετο προσίοντα τὸν
20 Σικιπίωνα, προσηγήθησεν αὐτῷ. καὶ ἀντιστρατοπεδευσάμενοι οὐκ εὐθύς εἰς χεῖρας ἤλθον, συγγὰς δ' ἡμέρας διέτριψαν, καὶ ἕκαστος τῷ οἰκίῳ διειλέχθη στρατεύματι καὶ πρὸς τὴν μάχην αὐτὸ παρεθέρουνεν.

ὡς δ' ἔδοξε τῷ Σικιπίωνι μὴ διατρέβειν ἔτι, ἀλλὰ καὶ ἄκοντα τὸν
'Αννίβαν εἰς τὸν ἀγῶνα προαγαγεῖν, ἐπὶ τὴν Οὐτικὴν ὤρμησεν, ἵνα δε-
25 διέναι καὶ φεύγειν δόξας σφοδρὴν καιρὸν ἐπιθέσειας· ὃ καὶ ἐγένετο. ὁ γὰρ Ἀννίβας φεύγειν αὐτὸν οὐκ εὖ καὶ ἐπὶ πλέον ἐντεῦθεν θαρσύνσας ἐπε-

2 τούτῳ BC^c, τούτοις A 4 ἀνέπεμψαν BA^c, ἀπέπεμψαν (corr. in ἀνέ-
πεμψαν) C 8 μαχέσασθαι C^c, μαχέσεσθαι B, μάχεσθαι A 13 φυλακὴν
BA^c, ἀρχὴν C 14 ἐπεκλήρωσαν A, προσεκλήρωσαν BC^c τὴν CA, om. B^c
16 Σικελίας BA^c, ἰταλίας C 19 καὶ — αὐτῷ om. sed add. in marg. m² C
προσίοντα BA^c, προσόντα C (m²) 21 ἤλθον BC^c, ἤκον A 24 Οὐτικῆν] cf.
ad 41, 41, 4.

a. u. 552
(213)

[Zonaras 9, 14, 3—9 (2, 242, 7 sqq. B. = 2, 290, 9 sqq. D.)]

δίωξε μόνους τοὺς ἵππεῦσι. καὶ ὁ Σικιπίων ἀντέστη τε αὐτοῖς παρὰ δόξαν καὶ συμβαλὼν ἐνίκησε. τρέψας δ' αὐτοὺς οὐκ ἐπὶ τὸ διώκειν σφᾶς, ἀλλὰ ἐπὶ τὰ σκευοφόρα αὐτῶν καθ' ὁδὸν τυγχάνοντα ὤρμησε, καὶ πάντα 4 συνέλαβε. ταῦτα τὸν Ἀννίβαν ἐτάραξε, καὶ ἔτι ὅτι κατασκόπους αὐτοῦ τρεῖς ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὁ Σικιπίων εὐρῶν οὐδὲν δεινὸν αὐτοῖς πεποίηκεν. 5 μαθὼν γὰρ παρ' ἐνὸς αὐτῶν ὁ Ἀννίβας τὸ πεπραγμένον, (οἱ γὰρ δύο παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις μείναι ἠθέλησαν), κατεπλόγη, καὶ διακινδυνεύσαι οὐκέτι θαρρήσας σπείσασθαι ὅτι τάχιστα ἔγνω, ἵν' εἰ μὴ τοῦτο συμβαίῃ, 5 τριβὴν τέως τιὰ πορίσῃται καὶ διακωχῆν. πέμψας οὖν πρὸς τὸν Μασινίσσαν, δι' ἐκείνου ὡς ὁμοφύλου τὰς σπονδὰς ἤτησε. καὶ ἦλθε μὲν 10 ἐς λόγους τῷ Σικιπίωνι, ἔπραξε δὲ οὐδέν. ὁ γὰρ Σικιπίων οὔτε τραχὺ οὔτε τι σαφὲς ἀπεκρίνατο, ἀλλὰ τὸ μὲν ὅλον ἐμέσσευσεν, ἐπεικέστερον δ' ἕμως διειλέχθη, ὅπως αὐτὸν ὡς καὶ σπεισόμενος εἰς ἀμέλειαν προαγάγῃ· ὁ καὶ συμβέβηκε. μάχης μὲν γὰρ περὶ οὐδὲν ὁ Ἀννίβας ἐνενόησε, 6 μεταστρατοπεδεύσασθαι δὲ εἰς χωρίον ἐπιτηδειώτερόν τι ἠθέλησεν. ἐξ 15 αὐτομόλων δὲ τοῦτο μαθὼν ὁ Σικιπίων προεξάνεστη νυκτὸς καὶ κατέσχε τὸν τόπον εἰς ὃν ἐκείνος ἠπείγετο· ἐν χωρίῳ δὲ τινὶ κοίλω καὶ ἀνεπιτηδεῖω πρὸς στρατοπεδεύειν γενομένοις τοῖς Καρχηδονίοις ἐπεφάνη αἰφνίδιον. ὁ δ' Ἀννίβας συμβαλεῖν οὐκ ἠθέλησε, στρατοπεδευόμενος δ' ἐκεῖ 20 καὶ φρεωρυγῶν ἐταλαιπώρησε διὰ πάσης τῆς νυκτὸς. καὶ οὕτως κακῶς αὐτοὺς ἔχοντας ὑπὸ καμάρου καὶ δίψης κατηνάγκασε καὶ ἄγοντας ὁ Σικιπίων συμμίξει αὐτῷ.

7 Συνέβαλον οὖν οἱ μὲν Ῥωμαῖοι συντεταγμένοι καὶ πρόθυμοι, Ἀννίβας δὲ καὶ οἱ Καρχηδόνιοι ἀπρόθυμοί τε καὶ καταπεπληγμένοι καὶ δι' 25 ἕτερα καὶ ὅτι καὶ ὁ ἥλιος σύμπας ἐξέλιπεν. ἐκ γὰρ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο οὐκ αἰσιὸν τι προμηνύειν σφίσι ὁ Ἀννίβας ὑπέωπτευσεν. οὕτω δ' 8 ἔχοντες τοὺς ἐλέφαντας ἑαυτῶν προεβάλοντο. καὶ οἱ Ῥωμαῖοι μέγα ἐξαίφνης καὶ ἐκπληκτικὸν ἀνεβόησαν, καὶ τὰς ἀσπίδας τοῖς δόρασι κρούσαντες θυμῷ καὶ δρόμῳ ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας ὤρμησαν. ὑφ' ὧν ταραχθέντες ἐκείνοι οἱ μὲν πλείους οὐκ ἐδέξαντο σφᾶς, ἀλλ' ἀπετρόποντο καὶ 30 τιτρωσκόμενοι μισζῶ τοῖς ἐπιτεταγμένοις ἐνεποίουσαν τὸν θόρυβον, οἱ δὲ καὶ ὁμῶς σφίσι χωρήσαντες, τῶν Ῥωμαίων δισταμένων διὰ μέσου αὐτῶν διεξέτρεχον, καὶ παριόντες ἐβάλλοντό τε καὶ ἐκ χειρὸς ἐτιτρώσκοντο. 9 καὶ ἐπὶ τινι μὲν χρόνῳ ἀντέσχον οἱ Καρχηδόνιοι, ἔπειτα τοῦ Μασινίσσου καὶ τοῦ Λαιλίου τοῖς ἵππεῦσι κατὰ νότου προσπεσόντων αὐτοῖς 35

14 μὲν om. C (add. inter lin. m²⁽⁷⁾)
μηνύειν σφίσι BC^c, σφίσι προμηνύειν A
τικὸν A^c.

25 ὅτι καὶ BA^c, διότι C 26 προ-
28 ἐκπληκτικὸν BC, καταπλη-

Δίων βιβλίῳ ιζ' "ἐπέστησεν ἐξαίφνης τοῦ δρόμου." Bekk. 78
Anecd. p. 140 23.

Δίων ἐν Ῥωμαϊκῶν ιζ' "πέφνκε γὰρ καὶ ἄλλως ὡς πλήθει τὸ 79
μὲν εὐτυχοῦν θρασύνεσθαι, τὸ δὲ κακοπραγοῦν μετριάζειν, καὶ
5 τοῦτου τὸ μὲν δεδιὸς σωφρονεῖν, τὸ δὲ θαρσοῦν ἀκολασταίνειν.
ἐπὶ πλεον δὲ ἐν ἐκείνῳ τοῦτ' ἐρωράθη." Suidas s. v. ὡς ἐπίπαν,
Lex. Seguer. (Bachm. Anecd. Graec. 1, 422).

Δίων ἐν Ῥωμαϊκῶν ιζ' "καὶ τις λόγος περὶ αὐτῶν τοιόσδε ἐδη- 80
μῶθη." Suidas et Etym. M. et Lex. Seguer. (Bachm. Anecd. Graec.
10 1, 206, Cram. Anecd. Par. 4, 168) s. v. ἐδημῶθη.

Fr. 57, 76 vide p. 273.

Fr. 57, 77 vide p. 274.

1 τοῦ δρόμου] cf. Thuc. 2, 91, 4.

Fr. 57, 79 (hic a Bekkero insertum quod ex libro 17 petitum est) ad quem-
nam referendum sit non liquet. Crediderim tamen, maxime propter verbum ἀκο-
λασταίνειν agi de Masinissa Cirta capta Sophonibam matrimonio sibi iungente,
cf. Liv. 30, 12, 19. 20. Sed in re incerta fragm. supra inter § 72 et 73 (Zon.
9, 13, 2) intericere nolui. — Cum Zon. 9, 13, 9 confert v. Gutschmid. *Kl. Schr.*
5, 557.

5 θαρσοῦν Suid., θρασοῦν lex. Seguer., Bachm.

Fr. 57, 80 quonam pertineat non satis liquet. Comparat Liv. 29, 21 et
collocandum censet supra inter § 61 et 62 v. Gutschmid. *l. l.* 5, 556. — Ceterum
ita glossa incipit: ἐδημῶθη· ἐν τῷ δήμῳ διεδόθη, ὁῖλος πᾶσιν ἐγένετο. οὕτω
Δίων κ. τ. λ.

8 αὐτῶν Suid. Cram. cod., αὐτοῦ Bachm. cod. ἐδημῶθη] ἐδηλώθη
Suid. cod. A.

[Zonaras 9, 14, 9. 10 (2, 243, 23 sqq. B. = 2, 291, 24, sqq. D.)]

πάντες ἔφυγον. οἱ δὲ πλείους ἐφθάρησαν, καὶ ὁ Ἀννίβας μικροῦ ἂν
ἀπώλετο. φεύγοντα γὰρ αὐτὸν ὁ Μασινίσσας ἐπεδίωκεν ἀκρατῶς τῇ τοῦ
ἵππου ῥύμῃ ὑπενδιδούς. μεταστραφεὶς δ' ὁ Ἀννίβας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν οὕτω
διώκοντα, ἤρέμα ἐξέκλινε καὶ τὸν δρόμον ἐπέστησε καὶ οὕτω παρελά-
5 σαντα τὸν Μασινίσσαν κατὰ νότου γενόμενος ἔτρωσε· καὶ τούτου μετ'
ὀλίγων ἐξέφυγε.

fr. 57 78

Σκιπίων δὲ νικήσας ἐπὶ τὴν Καρχηδόνα ἠπειρίσθη, καὶ ἐπολιόριζε 10 a. u. 553
(201)

2 αὐτὸν om. A ἀκρατῶς] ἀγκρατος Naber. coll. Suid. lex. Seguer.
(Bekk. 329, 15 = Bachm. Anecd. Gr. 1, 13, 6 = Cram. Anecd. Par. 4, 165, 14
et Bekk. 337, 27 = Bachm. 1, 23, 7) ubi ἀγκρατος (Suid.) itidem in ἀγακράτως
(Cram.) et ἀγκράτως et ἀκράτως (Bekk. Bachm.) abiit. Ceterum apud Xeno-
phontem *de re eq.* 8, 10 (quem locum grammaticus spectat) in nostris codicibus
ἀνὰ κράτος legitur. Apud Dionem ἀνὰ κράτος saepe legitur veluti fr. 54, 4;
57, 66; 37, 4, 3; 62, 12, 2.

- 80^b ἐνθρυμίζόμενοι, λογιζόμενοι. οὕτω Δίων ἐν ἰζ' Ῥωμαϊκῶν. Suidas et Lex. Seguer. (Bachm. Anecd. Gr. 1, 222. Cram. Anecd. Par. 4, 169) et Zon. lex. s. v. ἐνθρυμίζόμενοι.
- 82 ὅτι διεκρηκεύσαντο οἱ Καρχηδόνιοι τῷ Σικελίῳ. ἦν δὲ τὰ διωμολογημένα ἡμίρους τε σφας δοῦναι, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους 5 τοὺς τε αὐτομόλους οὓς ἦτοι τῶν Ῥωμαίων ἢ τῶν συμμάχων σφῶν εἶχον ἀποδοῦναι, καὶ τοὺς ἐλέφαντας πάντας καὶ τὰς τριήρεις πλὴν δέκα παραδοῦναι, καὶ τὸ λοιπὸν μὴ κερῆσθαι μήτε ἐλέφαντας μήτε ναῦς, καὶ τῷ Μασινίσσῃ πάντων ὧν εἶχον αὐτοῦ ἀποστῆναι καὶ ἐκείνῳ δοῦναι, τὴν τε χώραν καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐν 10 τῇ ἐπικρατείᾳ αὐτοῦ οὓσας ἀρεῖναι, καὶ μήτε καταλόγους ποιεῖσθαι μήτε μισθοφόροις χρῆσθαι μήτε πόλεμον πρὸς μηδένα παρὰ τὴν τῶν Ῥωμαίων γνώμην ἀναιρεῖσθαι. U^c 9 (p. 380) et partim Suidas s. v. ἀναιρεθεῖς.

Fr. 57, 80^b cum Zon. 9, 14, 7 confert v. Gutschmid. l. l. 5, 557. — Ceterum verbum ἐνθρυμίζεσθαι Dio a Thucydide 5, 32, 1 mutuatus est, cf. Poll. 2, 231.

Tamquam fr. 57, 80^c hic edi solet: διατίθῃμι ἀντὶ τοῦ διαπράττομαι, αὐτατικῇ Δίωνος ἠ' βιβλίῳ "καὶ πάντα μὲν τὰ βέλτιστα τῆς φιλοσοφίας ἀνθη δρεπόμενος." Bekk. Anecd. p. 133, 29. quae ex duobus glossis sunt confusa. verba quae exempli gratia laudantur mihi Dionis non videntur. v. Gutschmid. l. l. ex oratione L. Valerii tr. pl. excerpta putat, cf. Zon. 9, 17, 3.

Fr. 57, 81 vide inter fr. 58, 6 et fr. 60 p. 277.

6 οὓς in textum reduxi, om. Urs. ἦτοι AB, ἦται M σφῶν scripsi, ἐφ' ὧν ABM, ὧν Leuncl. 9 ναῦς] cf. Zonaras 10 δοῦναι del. Rk. recte, ut videtur, sed ἐκείνῳ (ita Urs., ἐκείνοις ABM) quoque abesse malis 13 Suidas haec: τῷ Σικελίῳ ἦν τὰ διωμολογημένα πρὸς Καρχηδονίους, ἡμίρους σφας δοῦναι καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ τὰς τριήρεις καὶ μήτε καταλόγους ποιεῖσθαι μήτε — ἀναιρεῖσθαι.

[Zonaras 9, 14, 10. 11 (2, 244, 8 sqq. B. = 2, 292, 1 sqq. D.)]

- αὐτὴν ἐκ γῆς ἄμα καὶ θαλάσσης. οἱ δ' οὖν Καρχηδόνιοι πρῶτον μὲν ὡς τὴν πολιορκίαν καρτερήσοντες ἠτοιμάζοντο, ἔπειτα ἐξαπορηθέντες 11 πρὸς τὸν Σικελίῳ διεκρηκεύσαντο. καὶ ὁ Σικελίῳ τοὺς λόγους σφῶν προσεδέξατο καὶ περὶ τῶν συνθηκῶν διελέχθη αὐτοῖς. ἦν δὲ τὰ ὁμολογημένα ἡμίρους τε παρὰ τῶν Καρχηδονίων καὶ τοὺς αἰχμαλώτους καὶ 5 τοὺς αὐτομόλους δοθῆναι, καὶ πάντας μὲν τοὺς ἐλέφαντας, τὰς δὲ τριήρεις πλὴν δέκα παρασχεθῆναι, καὶ τοῦ λοιποῦ μήτε ἐλέφαντας μήτε ναῦς μακρὰς πλείους ἔχειν τῶν δέκα μήτε πόλεμον παρὰ τὴν τῶν Ῥωμαίων γνώμην πρὸς μηδένα ποιεῖσθαι, καὶ τινα ἕτερα.

1 δ' οὖν C, δ' αὖ B^c, δὲ A 4 δὲ B^c, γὰρ C, τε A 8 μήτε ἐλέφαντας in textum restitui, om. Pinder. (typ. errore), quem secuti Dind. Me ber.

ὅτι ἡ Καρχηδὼν πολλοῖς Ῥωμαίων ἐξαιρετέα ἐδόκει εἶναι, καὶ 59
Κορονηλίῳ ὑπάτῳ, καὶ ἔλεγεν ὅτι ἀδύνατόν ἐστι συνεστῶσης αὐτῆς
ἀδελεῖς σφᾶς εἶναι. U^a 10 (p. 381) = Suid. s. v. ἐξαιρετέα.

... ἐν μέντοι τῷ δήμῳ²⁷..... πάν- 57, 83
5 τες τὴν εἰρήνην ὁμοθυμαδὸν ἐψηφίσαντο. ἃ γὰρ ἐπεπόνθεσαν λογι-
σάμενοι¹⁸..... αὐτῶν ἡμιέλλον π.....
..... κινδύνων τε ταλ²⁷.....²⁷
..... τῶν πραγμάτων²⁸..... ἐδίκαιωσαν²⁷
ὁ..... τες καὶ ἐκέῖνα.....
10²⁹..... τ..... ἐξ μεγάλων.....²⁹
..... α. α. ε. ν. οἱ δὲ ὁ.....³¹
..... ντες ἐπτ.....

καὶ τῶν ἐλεφάντων οἱ μὲν πλείους ἐς τὴν Ῥώμην ἀπήχθησαν, οἱ 84
δὲ λοιποὶ τῷ Μασινίσῃ ἐδωρήθησαν.....²¹.....

Fr. 59, quamquam iam Reimarus allato Liv. 30, 40, et 44 (adde c. 43, 1)
vidit hic agi de Cn. Cornelio Lentulo cos. 553/201, suum locum Melber. demum
reddidit.

1 πολλοῖς AM Suid., πόλις B Ῥωμαίων Suid., Ῥωμαίους ABM
ἐξαιρετέα AM Suid., ἐξαιρετωτέρα B 2 καὶ ὅς Leuncl. 3 ἀδελεῖς ABM,
ἀδελῶς Suid.

Fr. 57, 83—86 et 76 ita in palimps. fol. 220 B^a, 219 B^a, 220 B^b, 219 B^b
disposita sunt ut § 83—85 versuum posterior pars, § 86 et 76 pars prior perierit.
Quae ex Zonara sarciri potuerunt litteris rectis sunt impressae. Magnam partem
supplevit Haase 4 inter δῆμος et πάντες Haase add. βουλευόμενοι περὶ τῆς
προσβείας 5 ἃ γὰρ et (λογισάμενοι ego supplevi 12 inter ἐπτ et καὶ
τῶν ἐλεφάντων desunt: vers. dim. 26 litterarum, 2 versus singuli circ. 40 litte-
rarum, vers. dim. 20 litterarum 14 sq. ita supplet Haase: Καρ-
χηδονίων. καὶ αὐτοὶ τε τὴν Ἰταλίαν, Ῥωμαῖοι τε τὴν Λιβύην εὐθύς μετὰ τὴν εἰρήνην

[Zonaras 9, 14, 12 (2, 244, 18 sqq. B. = 2, 292, 13 sqq. D.)]

τοιούτων δὲ γενομένων τῶν ὁμολογιῶν πρέσβεις οἱ Καρχηδόνιοι ἐπὶ 12
Ῥώμην ἐστάλακσι. καὶ οἱ μὲν ἀπήλθον, οὐ μέντοι καὶ ἡ γερούσια τὴν
προσβείαν ἐτοίμως ἐδέξατο, ἀλλ' ἐπὶ πολὺ ἡμρισηθήθησαν ἀλλήλοις ἐναν- cf. fr. 59
τιούμενοι. ὁ δὲ δῆμος τὴν εἰρήνην ὁμοθυμαδὸν ἐψηφίσαντο, καὶ τὰς fr. 57, 83
5 ὁμολογίας ἐδέξαντο, καὶ ἐπεμψαν δέκα ἄνδρας, ἵνα μετὰ τοῦ Σκιπίωνος
ἅπαντα διοικήσωσι. καὶ αἱ συμβάσεις ἐπράχθησαν, καὶ αἱ τριῖρες ἐδό-
θησαν καὶ ἐκαύθησαν, καὶ τῶν ἐλεφάντων οἱ μὲν πλείους εἰς τὴν Ῥώ- fr. 57, 84
μην ἀπήχθησαν, τῷ Μασινίσῃ δὲ οἱ λοιποὶ ἐδωρήθησαν. καὶ Ῥωμαῖοι

1 τοιούτων BC^c, τούτων A 3 ἐτοίμως BA^c, ἀτίμως C ἀλλ' ἐπὶ
BA^c, ἀλλὰ τὸ C.

- 85 Καρχηδονίων³⁰ τε τὴν Λιβύην
²⁹ δὲ δὴ πρὸς βεῦ
²⁹ συμβαλεῖν τοῖς²⁸
 ἐπέτρεψαν· καὶ ὧ²⁸ λησαν
 τῷ Σκιπίωνι²⁵ μετὰ τὴν σύμβασιν . . . 5
²⁵ τὴν τε φιλίαν²⁸
 βαίωσαν· καὶ τ²⁹
 νην ἐχαρίσαντο²⁹
 86 . . . αἰχμαλώτους²⁷ ε Τερέν-
 τιος εἰς²⁶ βουλῆς ὧν πικίον 10
³⁰ καὶ ὡς τινα²²
 ἀκολουθήσαι. Σκιπίων μὲν οὖν μέγας ἐκ τούτων ἤρετο,
 Ἀννίβας δὲ καὶ ἐς δίκην παρὰ τοῖς οἰκείοις ἤχθη, καὶ ὡς τὴν τε Ῥώμην
 δυναθεῖς λαβεῖν καὶ μὴ ἐθελήσας καὶ τὴν λείαν τὴν ἐκ τῆς Ἰταλίας

ἐξέλιπον. Praestaret fortasse: καὶ μετὰ τὴν εἰρήνην τῶν Καρχηδονίων ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐκκεχωρηκῶτων εὐθύς τε τὴν Λιβύην οἱ Ῥωμαῖοι ἐξέλιπον καὶ vel tale quid. Sequentia quod ad rem sane recte supplevit Haase coll. Liv. 30, 43, non nescius „Iusum hunc esse neque verbum ullum praestari posse“: τῶς δὲ δὴ πρὸς βεῦσαι [ita Bk., — σαμῖοις Haase] τῶν Καρχηδονίων ἐς Ῥώμην συμβαλεῖν τοῖς ἐκάστῳ προσήκουσαν αἰχμαλώτοις ἐπέτρεψαν· καὶ ὡς διακόσιοι αὐτῶν ἄνευ λύτρων ἀπεστάλησαν.

5. 6 ita explet Gros.: τῷ Σκιπίωνι δὲ προσετάχθη ἄνευ λύτρων αὐτοὺς μετὰ τὴν σύμβασιν τοῖς Καρχηδονίοις ἀποδοῦναι. At τῷ Σκιπίωνι cum ἀπεστάλησαν coniungendum videtur 7 ἐβεβαίωσαν 8 εἰρήνην Gros. 8 sq. inter ἐχαρίσαντο et αἰχμαλώτους desunt primum 29 litterae eius versus qui incipit α νην ἐχαρίσαντο, tum sex versus singuli 40 litterarum, denique 29 litterae eius versus cuius finem facit αἰχμαλώτους 9 sq. narravit Dio, ut iam vidit Haase, Q. Terentium Culleonem senatorem, qui captivus apud Carthaginienses fuisset, Scipionem triumphantem pilleo capiti imposito secutum esse et in posterum libertatis auctorem coluisse. Liv. 30, 45, 5. — Ceterum ad αἰχμαλώτους (vs. 9) cf. Zon. 11 ante καὶ Haase videre sibi visus est litteram γ, ego reliquias litterarum αι vel λι dispici posse credebam.

[Zonaras 9, 14, 12. 13 (2, 245, 5 sqq. B. = 2, 292, 24 sqq. D.)]

- fr. 57, 85 μὲν τὴν Λιβύην ἐξέλιπον, τὴν δ' Ἰταλίαν οἱ Καρχηδόνιοι.
 13 Ὁ μὲν οὖν δεύτερος πόλεμος τῶν Καρχηδονίων ἔπει ἐκκαίδεκάτῳ
 ἐς τοῦτο κατήχησε· κἀντεῦθεν ὁ Σκιπίων λελάμπρυστο καὶ Ἀφρικανὸς
 ἐπεκέκλητο· Ἀφρική γὰρ ἦδε ἡ περὶ Καρχηδῶνα Λιβύη ὀνόμαστο· πολ- 5
 λῶς δὲ καὶ ἐλευθερωτῆς προσηγόρευτο, πολλοὺς πολίτας κομίσας αἰχμα-
 fr. 57, 86 λώτους. καὶ ὁ μὲν μέγας ἐκ τούτων ἤρετο, Ἀννίβας δὲ κατήχητο παρὰ
 τοῖς οἰκείοις ὡς τὴν τε Ῥώμην λαβεῖν δυναθεῖς καὶ μὴ θελήσας καὶ τὴν

σφραγισμένος κατηγορήθη. οὐ μέντοι καὶ ἐάλω, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγί-
στην τῶν Καρχηδονίων ἀρχὴν οὐκ ἐς μακρὰν ἐπετράπη . . .⁸ . . . τα
μὲν ἐπὶ τε . . .³⁰ . . . ν ὑπάτων γε . . .
 . . .²⁴ . . . τῆ Σικελία βε . . .
5 . . . νφ Μάρκος . . .²⁹ . . . πον πεμφθεῖς 76
 . . .²⁸ . . . ὑπὸ τῶν στρατηγῶν . . .²³
 . . . παρ' αὐτῶν ἢ . . .³⁰ . . . ὠρ-
θωσε πρὸς . . .²⁴ . . . ἠν τοῦ Φιλίππου καὶ . . .
 . . .²⁷ . . . τέ τινα ὄν αὐτός . . .¹⁹ . . .
10 Καρχηδονίους ἐπεπόμφει . . .²⁷ . . . υτος οὐδὲν
εἶρη . . .²⁷ . . . ν κεκρατηκότες . . .²⁷
 . . . πολέμους τῶ μὲν . . .²⁵ . . . ε δὴ
δόξῃ οὐδὲν σμι . . .²¹ . . . κροτέρους κατέστησαν. P. 3
(p. 462 sq.).

2 sq. an supplenda: καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τε Γναίου Κορηλίου καὶ ἐπὶ Πουπλίου
Αἰλίου ὑπάτων γέγονε? 3 γε cod., ut mihi videbatur, γε: Haase 4. 5 inter
βε et νφ desunt tres versus integri 40 circiter litterarum et 31 litterae eius
versus cuius ultima vox est Μάρκος.

Fr. 57, 76, quod post § 86 collocandum esse vel ex loco quo in folio palim-
psesto legitur manifestum est (cf. praef.), Melber. primus huc transferendum
curavit coll. Liv. 30, 42. Ceterum haec a Dione paulo aliter atque a Livio nar-
rata crediderim atque quod ad sensum in hunc fere modum redintegranda: . . . Μάρ-
κος δ' Ἀντίλλος πρεσβευτὴς πρὸς τὸν Φίλιππον πεμφθεῖς, ἐπειδὴ τὰ τῶν ἐκεῖ συμμάχων
ὑπὸ τῶν στρατηγῶν αὐτοῦ κακωθέντα ἑώρα, δυνάμιν τε παρ' αὐτῶν ἤθροισε καὶ
δι' ὀλίγου τὰ πλείστα κατώρθωσε. πρεσβευσάμενος δ' εὐθύς ἐς τὴν Ῥώμην τοῦ Φι-
λίππου καὶ τοῦτο τ' ἐγκαλοῦντος σφίσι ἀφείναί τε τινα ὄν αὐτός ποτε ἐς βοήθειαν
ταῖς Καρχηδονίους ἐπεπόμφει, αἰτοῦντος ὀργῇ οἱ ἀντεπέσταν. ὡς δ' οὗτος οὐδὲν εἰρη-
νοῦσιν ἀπεκρίνατο, τῶν Καρχηδονίων κεκρατηκότες ἤδη πόλεμον ἤσαντο. καὶ οὕτω ἐς ἐτί-
ρους πολέμους τῶ μὲν ἔργῳ οὐ τηλικούτους τῇ δὲ δὴ δόξῃ οὐδὲν σμικροτέρους, μᾶλλον
δὲ ἔτι μακροτέρους κατέστησαν. Ad ultima cf. Liv. 31, 1, 6.

[Zonaras 9, 14, 13—15, 1 (2, 245, 13 sqq. B. = 2, 293, 2 sqq. D.)]

λεῖψαν τὴν ἐκ τῆς Ἰταλίας σφραγισμένος. οὐ μὴν καὶ ἐάλω, ἀλλὰ καὶ
τὴν μεγίστην τῶν Καρχηδονίων ἀρχὴν οὐκ εἰς μακρὰν ἐπετράπη.

15. Εἰς ἑτέρους δ' αὐθις πολέμους οἱ Ῥωμαῖοι κατέστησαν, γενο- fr. 57, 76
μένους πρὸς Φίλιππόν τε τὸν Μακεδόνα καὶ τὸν Ἀντίοχον.

2 ἐπετράπη] in C et A (unde de ceteris coniecturam facere licet) librarius
indicavit hic novam historiae partem incipere.

RELIQUIAE LIBRI XVIII.

57, 77 πλείστοι ὅσοι ἐστρατεύσαντο, ὡς που πολλὰ ἔκουσίως πολλοὶ ὦν οὐδὲν (ἄν) ἀναγκαζόμενοι δράσειαν ποιοῦσι. τὸ μὲν γὰρ προσ-
τατιόμενόν σφισι ὡς καὶ βίαιον δυσχεραίνουσιν, τὸ δ' αὐθαίρετον ὡς καὶ αὐτοκράτορες ἀγαπῶσιν. V. 51 (p. 609).

Fr. 57, 77 (V. 51) in codice sedem suam habet inter fr. 57, 73 (V. 50) anni 551/203 et fr. 62, 1 (V. 52) anni 563/191. Collato Liv. 31, 8, 3 et 14, 1 anno 554/200 tribui coniectura non certissima, praeunte iam Gros.

1 πολλὰ ἔκουσίως πολλοὶ] πολλοὶ ἔκουσίως πολλὰ Rk. 2 (ἄν) ins. Rk.

[Zonaras 9, 15, 1—3 (2, 245, 18 sqq. B. = 2, 293, 8 sqq. D.)]

μέχρι γὰρ ἢ πρὸς Καρχηδονίους ἤκμαζε μάχη, καὶ μὴ φίλια σφίσι τὰ
περὶ τὸν Φίλιππον ἦν, ἐθεράπευσον αὐτόν, ἵνα μὴ τοῖς Καρχηδονίοις συναροῖτο
ἢ ἐς τὴν Ἰταλίαν στρατεύσοιτο· ἐπεὶ δὲ τὰ κατ' ἐκείνους ἤρέμησαν, οὐκέτ'
ἐμέλλησαν, ἀλλ' ἐς πόλεμον αὐτῶν κατέστησαν φανερόν, πολλὰ ἐγκαλοῦντες
2 αὐτῶ. πρέσβεις οὖν οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς αὐτόν πέμψαντες, ἐπεὶ μηδὲν ὦν 5
ἐπετάττετο ἔπραττε, τὸν πόλεμον ἐψηφίσαντο, χρώμενοι μὲν τῇ τῶν
a. u. 554 (200) Ἑλλήνων ἐπιβασίᾳ λαβῆ, τὸ δ' ἀληθὲς ἀγανακτοῦντες ἐφ' οἷς ἐδεδράκει,
καὶ προκαταλαμβάνοντες αὐτόν, ἵνα μὴ καταδουλωσάμενος ἐκείνους ἐπὶ
τὴν Ἰταλίαν στρατεύσῃ κατὰ τὸν Πύρρον. ψηφισάμενοι δὲ τὸν πόλε-
μον τὰ τε ἄλλα παρεσκευάσαντο εὖ καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ 10
Λούκιον Ἀπούστιον Σουλπικίῳ Γάλβῳ δεδώκασιν. καὶ ὁ Γάλβος τὸν
3 Ἴόνιον κόλπον διαβαλὼν ἐπὶ πολὺ ἐνόσησε. παραλαβόντες οὖν τὴν δύνα-
μιν πᾶσαν ὃ τε ῥηθὲς στρατηγὸς καὶ Κλαύδιος Κέντων ὁ ὑποστράτηγος,
αὐτὸς μὲν τῷ ναυτικῷ τὰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν Μακεδόνων πολιορκουμένας
ἐρρύσατο καὶ Χαλκίδα κατεχομένην ὑπ' αὐτῶν ἐπόρθησε, καὶ τούτῳ 15

4 ἐμέλλησαν BA^c, ἠμέλλησαν C 10 παρεσκευάσαντο BC^c, παρεσκευά-
ζοντο A τοῦ ναυτικοῦ BC^c, τῇ ναυτικῇ A 11 τὸν Ἴόνιον κόλπον] cf.
Nissen *Ital. Landesk.* 1, 89 sq. 12 διαβαλὼν Haase, διαλαβὼν BCA^c
13 Κλαύδιος BC^c, ὁ Κλαύδιος A.

| . . . καὶ διέτριψαν συγνάς ἡμέρας, ἐς μὲν παράταξιν μὴ συν- 58 f. 220 A. a.
 ἰόντες, ἀκροβολισμοῖς δὲ τισι καὶ πείραις τῶν τε ψιλῶν καὶ τῶν
 ἰππέων χρώμενοι. οἱ μὲν γὰρ Ῥωμαῖοι ἠπείγοντο ὅτι τάχιστα συμ-
 βαλεῖν τῇ τε γὰρ δυνάμει ἔρρωντο καὶ τροφὴν οὐ πολλὴν εἶχον,
 5 καὶ διὰ ταῦτα πολλὰκις καὶ πρὸς τὸ χαράζωμά σφρον προσέμισγον·
 ὁ δὲ δὴ Φίλιππος τοῖς μὲν ὅπλοις ἀσθενέστερος ὢν, τῇ δὲ παρα- 2
 σκευῇ τῶν ἐπιτηδείων διὰ τὸ τὴν οἰκίαν οἱ ἐγγυὲς εἶναι προσφέρων
 ἀνεῖχεν, ἐκτροχῶσειν αὐτοὺς ἀμαχεὶ προσδοκίῃσας. καὶ εἴπερ ἐκε-

1 διέτριψαν) Romani Macedonesque 6 in marg.: ὅπως καὶ Φίλιππος
 τρωθεὶς ἠτήθη ὑπὸ Γάλβα 8 ἐκτροχῶσειν cod. ut conii. Dind. (Add. vol. 4),
 ἐκτροχῶσθαι Haase (dispexerat ἐκτροχ. . . τει . .) ἀμαχεὶ cod. recte.

[Zonaras 9, 15, 3—5 (2, 246, 13 sqq. B. = 2, 293, 29 sqq. D.)]

Φιλίππου ταῖς Ἀθήναις ἐπιστρατεύσαντος ἐπανελθὼν τότε αὐτὸν ἀπεώ-
 σατο καὶ μετὰ τοῦτο αὐδὲς προσβαλόντα ἀπεκρούσατο, Ἀπούστιος δ'
 ἐς τὴν Μακεδονίαν, ἀσχόλου περὶ τὴν Ἑλλάδα τοῦ Φιλίππου ὄντος, ἐμ-
 βαλὼν τὴν τε γῆν ἐληΐζετο καὶ φρούρια καὶ πόλεις ἐχειρώσατο. Φίλιπ- 4
 5 πος δὲ διὰ ταῦτα ἐν ἀμυγχανίᾳ γενόμενος τέως μὲν ἄνω καὶ κάτω περιέθει
 ἄλλοτε ἄλλοις ἀμύων, ὡς δὲ ὁ Ἀπούστιος τῇ χώρᾳ αὐτοῦ ἰσχυρῶς
 ἐνέκειτο καὶ οἱ Δάρδανοι τὴν πρόσσoron σφίσι Μακεδονίαν ἐκακούργουν
 (οἰκοῦσι δ' οὗτοι ἐγὼ δὲ τοὺς Δαρδανίους ἔθνος εὔρον οἰκοῦντας ὑπὲρ
 ὑπὲρ τε Ἰλλυριῶν τε Ἰλλυριῶν καὶ Μακεδόνων. Tzetz. ad Lycophr.
 10 καὶ ὑπὲρ Μακεδό- Alex. 1128.
 νων) Ἰλλυριοὶ τέ τινες καὶ Ἀμύωνδρος Ἀθαμανίας Θεσσαλικῶ γένους
 βασιλεὺς ὢν, σύμμαχοι πρότερον ὄντες αὐτοῦ, πρὸς τοὺς Ῥωμαίους μετέ-
 στησαν, ἐκ τούτου καὶ τὰ τῶν Αἰτωλῶν ὑπώπτευσεν καὶ περὶ τοῖς οἴκοι
 εἰδῆσε καὶ ἐκεῖ μετὰ τοῦ πλείονος στρατεύματος ἔσπευσε. γινούς δὲ τὴν
 15 πρόσσodon αὐτοῦ ὁ Ἀπούστιος ἀνεχώρησεν· ἤδη γὰρ καὶ χειμὼν ἦν.

Ῥαΐσας δ' ἐκ τῆς νέσου ὁ Γάλβας πλείω παρεσκευάσατο δύναμιν
 καὶ ἄμα ἔαρι εἰς τὴν Μακεδονίαν ἠπείγετο. ἐπεὶ δ' ἐπλησίασεν ἀλλή- 5
 λους, ἀντεστρατοπεδεύσαντος, καὶ ἀκροβολισμοῖς ἐχρῶντο τῶν ἰππέων καὶ fr. 58, 1

3 περὶ BC^s, τὲ A 7 Δάρδανοι 8^b Δαρδανίους] variant scriptores Graeci
 inter Δαρδανεῖς, Δαρδάνιοι, (Δαρδανιάται Strab. 7, 5, 7 p. 316), Δάρδανοι, quae
 est forma apud Romanos usitata (cf. Cic. Sest. 43, 94, Plin. 3, 140; 4, 3. 33. 34,
 C. I. L. 3, 5253, Dipl. 20. 22. 31). Atque promiscue eas usurpare solent, veluti
 Δαρδανεῖς et Δαρδάνιοι Polybius, Δαρδανεῖς et Δάρδανοι Appianus. Sic Dio quo-
 que Δάρδανοι 38, 10, 2; 51, 23, 3 sed Δαρδάνιοι 51, 27, 3 (= Zon. 10, 32 in.).
 Incertum igitur quid hic scripserit 9^b τε Tzetz. (ut Zon.), non δὲ. Quod post
 Μακεδόνων apud Tzetz. sequitur καὶ ἡ Δάρδανος πόλις ἐκεῖ ἔστιν, id ipsi relin-
 quendum est 11 Θεσσαλικῶ CAc, Θεσσαλονικῶ B.

- κρατήκει τῆς γνώμης, πάντως ἂν τι ἐξείργαστο· νῦν δὲ κατατρο-
 μήσας τῶν Ῥωμαίων ὡς φοβουμένων αὐτόν, ὅτι πρὸς χωρίον τι
 ὅθεν ἐπισιτίσασθαι σφισι λῶον ἦν μετέστησαν, ἐπῆλθέ τε αὐτοῖς
 3 ἀρπαγὰς ποιουμένοις ἀπροσδόκητος, καὶ τινὰς καὶ διέφθειρεν. αἰσ-
 θόμενος δὲ τοῦτο ὁ Γάλβας ἐπεξέδραμεν ἐκ τοῦ στρατοπέδου, καὶ 5
 f. 219 A. a. προσπεσὼν αὐτῷ μὴ | προσδεχομένῳ πολλῶ πλείους ἀνταπέκτεινεν.
 ἤττηθεις τε καὶ προσέτι καὶ τραφεις οὐκέτι κατὰ χώραν ἔμεινεν,
 ἀλλ' ἡμέρας τινὰς πρὸς ἀναίρεσιν καὶ ταφὴν δὴ τῶν νεκρῶν σπει-
 4 σάμενος ἔπειτα ὑπὸ τὴν πρώτην νύκτα ἀπανέστη. οὐ μέντοι ὁ
 Γάλβας ἐπεδίωξεν αὐτόν· τῆ τε γὰρ ἀπορία τῶν τροφῶν καὶ τῆ 10
 ἀπειρία τῶν χωρίων, τὸ δὲ δὴ πλείστον καὶ τῆ ἀγνωσία τῆς παρα-
 σκευῆς αὐτοῦ καὶ δέει μὴ ἀπερισιέπτως ποιῆσαι προχωρῶν σφαλῆ,
 οὐκ ἠθέλησε περαιτέρω προχωρῆσαι, ἀλλ' ἐς τὴν Ἀπολλωνίαν ἀνε-
 κομίσθησαν. κἀν τούτῳ καὶ ὁ Ἀπούστιος μετὰ τῶν Ῥοδίων καὶ
 μετὰ τοῦ Ἀττάλου περιπλέων συχνὰς μὲν νήσους ἐχειρώσατο . . . 15

 f. 220 A. b. 5 | οἱ Ἴνσουμβροὶ ἐταράχθησαν· Ἀμίλλας γὰρ τις Καρχηδό-
 νιος τῷ τε Μάγωνι συστρατεύσας καὶ ἐν τοῖς χωρίοις ἐλείνοις ὑπο- 20

1 γνώμης Haase, mihi mihi tantum certum visum est, ὁρμῆς Polak.
 13 ἠθέλησε] ita cod. 15—19 inter ἐχειρώ et οἱ Ἴνσουμβροὶ desunt 4 vel 5
 versus, singuli circiter 40 litterarum 19 Ἴνσουμβροὶ cod. clare, Ἴνσουμβροὶ
 Haase. ceterum cf. ad fr. 50, 4 Ἀμίλλας] in marg. Ἀμίλλας Καρχ.

[Zonaras 9, 15, 5—7 (2, 247, 9 sqq. B. = 2, 294, 21 sqq. D.)]

- fr. 58, 2 τῶν ψιλῶν. μεταστάντων δὲ τῶν Ῥωμαίων ἐς τι χωρίον ὅθεν ῥῆον ἦν
 αὐτοῖς ἐπισιτίσασθαι, νομίσας ὁ Φίλιππος ὡς φοβουμένους αὐτόν μετα-
 στῆναι, ἐπῆλθεν αὐτοῖς ποιουμένοις ἀρπαγὰς ἀπροσδόκητος καὶ τινὰς
 fr. 58, 8 6 διέφθειρε. καὶ ὁ Γάλβας τοῦτο αἰσθόμενος ἐπεξέδραμεν ἐκ τοῦ στρατο-
 πέδου καὶ προσπεσὼν αὐτῷ πολλῶ πλείους ἀνταπέκτεινεν. ὁ δὲ γε Φί- 5
 fr. 58, 4 λιππος ἤττηθεις καὶ τραφεις ὑπὸ νύκτα ἀπανέστη. οὐ μέντοι αὐτόν ὁ
 Γάλβας ἐπεδίωξεν, ἀλλ' εἰς τὴν Ἀπολλωνίαν ἀνεκομίσθη. καὶ ὁ Ἀπού-
 στιος δὲ μετὰ τῶν Ῥοδίων καὶ τοῦ Ἀττάλου περιπλέων νήσους συχνὰς
 ἐχειρώσατο.
 fr. 58, 5 7 Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τις Ἀμίλλας Καρχηδόσιος, τῷ Μά- 10
 γωνι συστρατεύσας ἐν Ἰταλίᾳ κἀκεῖ ὑπομείνας, τέως μὲν ἰσχυρίαν ἦγεν,

7 ἐπεδίωξεν A, ἐδίωξεν BC^c ὁ CA, om. B^c.

μείνας τέως μὲν ἡσυχίαν εἶχεν, ἀγαπῶν εἰ διαλάθοι, ἐπεὶ δ' ὁ
 Μακεδονικὸς πόλεμος ἐνέστη, τοὺς τε Γαλάτας ἀπέστησε τῶν Ῥω-
 μαίων καὶ μετ' αὐτῶν ἐπὶ Λίγνας στρατεύσας καὶ ἐκείνων τινὰς
 5 Φούριον στρατηγὸν γενομένης ἠττήθησαν καὶ ἐπρεσβεύσαντο σπον-
 δῶν δεόμενοι. καὶ οἱ μὲν Λίγνες ἔτυχον αὐτῶν· τότε δ' ἄλλοι...
¹⁹.....χ... ἐν ἄλλοις Γαλάτας.....²².....
αιρεσιν.....⁶.....κ. σ.....¹⁰..... δεινὸν μὲν... η.
 συνε. ημ. δ. μ... ν.....²⁶..... ἐνυρίευν ε.
 10³⁰..... ταις ἐπε. φρακ. εστ... δ. γεω
⁹.....¹¹..... οὐκ... ε...⁷..... ε...³..... ν. ες τὴν μν.
 μην.². ιχθεῖο.....¹⁷..... διη. η.....¹⁰..... τῶν ἐπινη- 57, 81
 | κίων τυχεῖν ἡξίον· λόγων τε ἐπ' ἀμφοτέρωτα πολλῶν γενομένων (οἱ f. 219 A. b.
 μὲν γὰρ ἄλλως τε καὶ πρὸς τὴν τοῦ Αὐρηλίου κατοικήθειαν συνε-
 15 σπούδαζον αὐτῶ, καὶ τὴν τε νίκην ἐμεγάλυνον καὶ παραδείγμασι
 πολλοῖς ἐχρῶντο· οἱ δὲ τῇ τε τοῦ ὑπάτου ἰσχυρῇ ἡγωνίσθαι αὐτὸν
 ἔλεγον, μηδεμίαν ἰδίαν αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἔχοντα, καὶ προσέτι καὶ
 λόγον παρ' αὐτοῦ ἀπήτονον ὅτι τὰ προσταχθέντα οὐκ ἐπεποιήκει)

1 εἶχεν cod., ἤγεν Melber. e Zon. sine causa, ἡσυχίαν ἔχειν et ἀγειν dixit
 Dio ut scriptores veteres, cf. fr. 99, 1; 36, 12, 3; 37, 52, 1, al. ³ Λίγνας
 cf. ad fr. 2, 5 (p. 174) 5 Φούριον Haase, φρούριον cod. — Quae sequuntur
 pergamena inducta hodie legi nequeunt ἠττήθησαν καὶ Dind. add. e Zonara,
 in cod. spatium est 11 litterarum ἐπρεσβεύσαντο Bk., ἐπρεσβεύσαντο Haase
 e cod. ⁶ τότε δ' ἄλλοι Haase e cod. dubitans, coll. Zon. τοῖς δ' ἄλλοις fuisse
 conicias ⁷ sqq. dedi sec. Haase, in quibus vs. 8 pro δεινὸν μὲν... η. συνε.
 succurrit δεινὸν μὲν ἐποίησεν εἰ, et vs. 11 sub ες τὴν μν. μην.. ιχθεῖο (dubi-
 tavit inter ιχθεῖο et ιχθεῖς Haase) fortasse latet ες τὴν Ῥώμην ἐπειχθεῖς (cf.
 Liv. 31, 47, 5). Sequentia suppl. Polak.: τὰ τε πραχθέντα οἱ διηγήσατο καὶ τού-
 του κ. τ. λ.

Fr. 57, 81, quod quam arcte in cod. palimpsesti folio cum praecedentibus
 cohaereat manifestum est, ab iis a Bekkero divulsum huc reduxit Melber.

[Zonaras 9, 15, 7 (2, 247, 21 sqq. B. = 2, 295, 5 sqq. D.)]

ὡς δ' ὁ Μακεδονικὸς πόλεμος ἐνέστη, τοὺς τε Γαλάτας τῶν Ῥωμαίων
 ἀπέστησε καὶ μετ' αὐτῶν ἐπὶ Λίγνας στρατεύσας τινὰς ἐκείνων προσ-
 εποιήσατο. Λουκίῳ δὲ Φουρίῳ στρατηγούντι πολεμηθέντες ἠττήθησαν
 5 καὶ περὶ σπονδῶν ἐπρεσβεύσαντο. καὶ οἱ μὲν Λίγνες ἔτυχον αὐτῶν, τοῖς
 ἄλλοις δὲ οὐκ ἐδόθησαν, ἀλλ' ἀντεστράτευσεν ἐπ' αὐτοὺς Αὐρηλῖος ὁ
 ὑπάτος, φθονήσας τῆς νίκης τῷ στρατηγῶ.

fr. 58, 6

1 ἐνέστη BA^c, ἀνέστη C 3 Φουρίῳ Wolf., φρουρίῳ BCA^c.

ὁμως ἔλαβεν αὐτά. καὶ ὁ μὲν ἐκεῖνα πρὶν τὸν Ἀυρήλιον ε . . . θεσ
 . . . ν ἐώρτασεν.

ὁ δὲ δὴ Οὐερμῖνα¹⁶ εστ . . ε μὲν παρὰ τῶν
 . χ . . P. 4 (p. 464 sq.).

1 ἐκεῖνα scripsi, ἐκεῖνο dubitans e cod. enotavi, ἐκεῖνος Haase ε . . .
 θεσ . . . ν] conicias ἐπαελεθεῖν, cui tamen litterarum reliquiae non favent
 3 Οὐερμῖνα] in marg. οὐερμῖνα σφρακος.

[Zonaras 9, 15, 8—16, 3 (2, 248, 6 sqq. B. = 2, 295, 14 sqq. D.)]

a. u. 555 8
 (199)

Τῷ δ' ἐξῆς ἔτει πρὸς τοῦ Ἀμίλκα καὶ τῶν Γαλατῶν συνηγῆθη
 πολλά καὶ δεινά. Γναῖόν τε γὰρ Βαίβιον στρατηγὸν ἐνίκησαν καὶ τὴν
 συμμαχίδα τῶν Ῥωμαίων κατέτρεχον, καὶ Πλακεντίαν ἐπολιόρκουν καὶ
 ἐλόντες κατέσκαψαν.

a. u. 556
 (198)

16. Ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι καὶ τῇ Μακεδονίᾳ Πούπλιος Οὐίλλιος ὁ ὑπατος 5
 ἀντεκάθητο τῷ Φιλίππῳ, τὰ τῆς Ἠπείρου προκαταλαβόντι στενά, δι'
 ὧν εἰς τὴν Μακεδονίαν εἰσὶν εἰσβολαί. μετὰ δὲ τὸν χειμῶνα Τίτος Φλα-
 μίνιος ὑπατος, τοῦ Φιλίππου πᾶν τὸ μεταξὺ τῶν ὁρῶν διατειχίσαντος
 καὶ ὄντος δυσπολεμήτου, διὰ τινος ἐκπερηλθε στενῆς ἀτραποῦ μετ' ὀλί-
 γων τὸ περιτείχισμα. καὶ φανείς ἐξ ὑπερδεξίων αἰφνίδιον ἐφόβησε τὸν 10
 Φίλιππον, νομίσαντα πᾶν τὸ τοῦ Τίτου στράτευμα εἶσω τῶν στενῶν
 2 παρελθεῖν· ὅθεν καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν ἀπήρην εὐθύς. ὁ δ' ὑπατος
 ἐκεῖνον μὲν οὐκ ἐδίωξε, τὰς δ' ἐν τῇ Ἠπείρῳ πόλεις προσεποιήσατο. καὶ
 ἐς Θεσσαλίαν ἐλθὼν πολλά παρεσπάσατο τοῦ Φιλίππου, καὶ εἰς τὴν
 Φωκίδα τὴν Βοιωτίαν τε ἀνεχώρησε. καὶ ὁ μὲν Ἐλάτειαν ἐπολιόρκει, 15
 Λούκιος δὲ Φλαμίνιος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἀττάλου καὶ τῶν
 3 Ῥοδίων τὰς νήσους ἐχειροῦτο. καὶ τέλος Κέγγρειαν ἐλόντες, καὶ πυθό-
 μενοι πρέσβεις πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπὶ συμμαχίᾳ πεπέμφθαι, ἀπέστειλαν
 καὶ αὐτοί· καὶ Ἀθηναῖοι συνεπρεσβεύσαντο. καὶ πρότερον μὲν ἐμερίσθη-
 σαν αἱ γνώμαι τῶν Ἀχαιῶν, τῶν μὲν τῷ Φιλίππῳ τὴν συμμαχίαν ψηφι- 20
 ζομένων, τῶν δὲ τοῖς Ῥωμαίοις, ὧς δ' οὐκ ὅτε τὴν βοήθειαν αὐτοῖς

1 Ἀμίλκα A, Ἀμίλκων BC^c, cf. ad 9, 9, 6 2 γὰρ om. A 3 Βαίβιον
 A^c, Βέβιον B, Βάιον C 5 Οὐίλλιος Pinder., οὐάλιος BCA, οὐάλιος c
 7 Φλαμίνιος] Dio procul dubio Φλαμίνιος quanquam non ita traditur fr. 60
 12 παρελθεῖν BC^c, παρελθὸν A 15 τε om. C Ἐλάτειαν BC^c, ἐλατίαν A
 17 Κέγγρειαν] ita quoque Κεγγρεία 63, 17, 5 (Xiph.). Dio Thucydidem 4, 42, 4
 et 44, 4; 8, 23, 5 secutus est. Ceteroquin apud omnes plur. num. Κεγγρεαί
 vel Κεγγρειαί scribitur, etiam apud Thuc. 8, 10, 1. 20, 1. 23, 1. Cenchreae
 Livius quoque 28, 8; 32, 17. 19. 23 18 συμμαχία BC^c, συμμαχίδα (—δι?) A
 20 τῷ om. C ψηφίζομένων BA^c, καταψηφισαμένων C.

[Zonaras 9, 16, 3—9 (2, 249, 8 sqq. B. = 2, 296, 13 sqq. D.)]

ἐψηφίσαντο. καὶ ἐπὶ τὴν Κορίνθον συνεστράτευσαν, καὶ τοῦ μὲν τείχους
κατήρσειψάν τινα, πονήσαντες δ' ἐπεκδρομαῖς ἀπανέστησαν.

εἶτα δαίσας ὁ Φίλιππος μὴ πολλὰ πόλεις ἀλώσιν, ὑπὲρ εἰρήνης 4
πρὸς τὸν ὕπατον ἐπεκρουεῖσάτο. καὶ ὃς ἐδέξατο τοὺς λόγους αὐτοῦ,
5 καὶ συνῆλθον αὐτοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι, ἐπράχθη δ' οὐδὲν ἢ ὅτι πρέσβεις
ἔς Ῥώμην πέμψαι τῷ Φιλίππῳ ἐπετρόπη. καὶ οὐδὲ ἐκεῖ τι ἐγένετο.
τῶν γὰρ Ἑλλήνων ἀποστῆναι αὐτὸν ἀξιούντων τῆς τε Κορίνθου καὶ τῆς
Χαλκίδος τῆς τε Δημητριάδος τῆς Θεσσαλικῆς, οὐδὲν περὶ τούτων οἱ
τοῦ Φιλίππου πρέσβεις ἐντετάλθαι ἔρασαν, καὶ ἀπρακτοὶ ἀπηλλάγησαν.

10 Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ τῷ Φλαμινίῳ τὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἡγεμονίαν καὶ 5
ἔς τὸ ἐπιὸν ψηφισάμενοι ἔτος, αὐτῷ ἀνέθεντο καὶ τὰ κατὰ Φίλιππον.
ὁ δὲ, ὅτι κατὰ χώραν ἐμελλε μένειν, πρὸς πόλεμον ἡτοιμάζετο, καὶ
μᾶλλον ὅτι καὶ Νάβις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων τύραννος ἐσπεισάτο οἱ,
καίτοι φίλος ὢν τοῦ Φιλίππου καὶ τὸ Ἄργος λαβὼν παρ' αὐτοῦ. ἀδυ-
15 νακῶν γὰρ ὁ Μακεδῶν πολλὰ διέπειν ὄμοῦ, καὶ δαίσας μὴ τοῖς Ῥωμαίοις
ἢ πόλεις ληρθῆναι, τῷ Νάβιδι αὐτήν, ἢν' αὐτῆς ἀποδοίη, παρακατέθετο.

Αἰλίου δὲ Πέτου τοῦ ὑπάτου στρατεύσαντος ἐπὶ τοὺς Γαλάτας, 6
πολλοὶ ἀπ' ἀμφοτέρων ἀπάλλυντο προσμηνύντες ἀλλήλοις, καίριον δὲ
τι ἐπράχθη οὐδέν. οἱ δ' ὄμηροι τῶν Καρχηδονίων οἱ τε δούλοι οἱ μετ'
20 αὐτῶν καὶ οἱ τισι πεπραμένοι αἰχμάλωτοι, κατασχεῖν τὰς πόλεις ἐν αἷς
ἕκαστοι τὰς διατριβὰς ἐποιούντο τολμήσαντες, καὶ πολλοὺς τῶν ἐπιχω-
ρίων φονεύσαντες, καθηρέθησαν ὑπὸ Κορνήλιου Λεντούλου στρατηγοῦ
πρὶν μεῖζόν τι ἐξεργάσασθαι. οἱ μὲντοι Γαλάται εὐτυχίαις τε ἐπαυρό- 7
μενοι καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἐν παρέργῳ σφίσι πολεμοῦντας αἰσθόμενοι παρε-
25 σκευάσαντο ὡς καὶ ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐλάσσοντες. δαίσαντες οὖν οἱ Ῥωμαῖοι
ἄμω τοὺς ὑπάτους Κορνήλιον Κεθήγγον καὶ Μινούκιον Ρούφον ἐπὶ τοὺς
Γαλάτας ἐπεμψαν· οἱ διαμεθέντες ἄλλος ἄλλην ἐπόρθουν χώραν. πρὸς 8
οὖν τοὺς ὑπάτους καὶ οἱ πολέμιοι διηρέθησαν, καὶ οἱ μὲν τῷ Κεθήγγῳ
μετὰ τοῦ Ἀμίλκου συμβαλόντες ἡττήθησαν, οἱ λοιποὶ δὲ τοῦτο γνόντες
30 ἀπεδειλίασαν καὶ οὐκέτι τῷ Ρούφῳ συνέβαλλον, ἀλλ' ἀδελῶς ἐκείνος τὴν
χώραν κατέτερεχε. καὶ οἱ μὲν τῷ Κεθήγγῳ πολεμήσαντες σπονδὰς ἐποι-
ήσαντο, οἱ δ' ἄλλοι ἐν τοῖς ὅπλοις ἔτι ἐτύγγανον.

Τότε δὲ καὶ ὁ Φλαμίνιος μετὰ τοῦ Ἀττάλου τὴν Βοιωτίαν ἄπρασαν 9
ὑπεργάγετο. καὶ ὁ μὲν Ἀττάλος ἐν τῷ δημηγορεῖν αὐτοῖς ὑπὸ γήρως

2 δ' om. C (inter lin. add. m²) 4 ὃς BC^c, ὁ μὲν A 7 τε Κορίνθου BC^c,
Κορίνθου A 8 Θεσσαλικῆς BA^c, Θεσσαλονικῆς C τούτων BC^c, τούτου A
13 τῶν CA, om. B^c 16 ἢν' om. A 17 Πέτου] Παίτου haud dubie Dio
20 πεπραμένοι BC^c, πεπρωμένοι A 23 ἐξεργάσασθαι BA^c, ἐργάσασθαι C
24 πολεμοῦντας BC^c, πολεμοῦντες A 28 οὖν om. A 34 αὐτοῖς C.A^c, αὐτοῖς B.

60 ὅτι ὁ Φίλιππος ἡττηθεὶς ἐπεκρουκεύσατο τῷ Φλαμινίῳ· καὶ ὅς, εἰ καὶ τὰ μάλιστα καὶ τῆς Μακεδονίας ἐγλίχτο καὶ τῇ παρουσίᾳ οἱ εὐτυχία ἐπίπαν ἐπεξελθεῖν ἐπεθύμει, ὁμως ἐσπίεσατο. αἴτιον δὲ ὅτι ἐφοβήθη μὴ οἱ τε Ἕλληνες ὑπεξαίρεθέντος αὐτοῦ τό τε φρόνημα τό παλαιὸν ἀναλάβωσι καὶ σφᾶς οὐκέτι θεραπεύσωσι, 5 καὶ οἱ Αἰτωλοὶ ἐν μεγάλῳ καὶ τότε ἀρχήματι, ὅτι τὸ πλεῖστον τῆς νίκης κατειργάσαντο, ὄντες ἐπαχθέστεροὶ σφισι γέγονται, ὃ τε Ἀντίοχος ἐς τε τὴν Εὐρώπην, ὥσπερ ἠγγέλλετο, ἔλθῃ καὶ τῷ Φιλίππῳ συμμαχήσῃ. U^o 11 (p. 381).

Fr. 59 vide inter 57, 82 et 83, p. 271.

1 Φλαμινίῳ Urs., φλαμινίῳ ABM 3 ἐπεξελθεῖν Leuncl., recte cf. Thuc. 4, 14, 3, ἐξελθεῖν ABM 4 ὑπεξαίρεθέντος Urs., ὑπεξαίρεθέντες ABM 8 ἠγγέλλετο] ἠγγελο Naber.

[Zonaras 9, 16, 9—12 (2, 251, 2 sqq. B. = 2, 297, 29 sqq. D.)]

ἀπέψυξεν, ὃ δέ γε Φλαμίνιος ἐς τὴν Θεσσαλίαν ἐλθὼν τῷ Φιλίππῳ προσέμιξε. καὶ ἵππομαχίαν ἐποιήσαντο· τὸ γὰρ χωρίον οὐκ ἐπιτήδειον 10 πρὸς μεῖζω μάχην ἦν· διὸ καὶ ἄμφω ἀπανεστήσαν. καὶ πρὸς τινα λόφον γενόμενοι, οὗ τὴν ἀκρωνυχίαν Κυνὸς κεφαλὴν ὀνομαζέουσιν, οἱ μὲν ἔνθεν οἱ δ' ἐκεῖθεν ἠύλισαντο. καὶ μαχόμενοι τοῖς στρατεύμασιν ἄσασιν ἰσο- 5 παλεῖς ἄν ἀπηλλάγησαν, εἰ μὴ οἱ Αἰτωλοὶ ἐπικρατεστέρους τοὺς Ῥωμαίους ἐποίησαν. ἡττηθεὶς οὖν ὁ Φίλιππος καὶ φυγῶν, εἶτα μαθὼν τὴν τε Λάρισσαν καὶ τὰς περὶ αὐτὴν πόλεις τὰ τοῦ νικῆσαντος ἡρημένας, 10 ἐπεκρουκεύσατο τῷ Φλαμινίῳ. καὶ ὅς ἐσπίεσατο, χρήματά τε τοῦ Φιλίππου δόντας καὶ ὀμήρους ἄλλους τε καὶ τὸν οἰκεῖον υἱὸν Δημήτριον, καὶ 10 πρέσβεις ὑπὲρ τῆς εἰρήνης εἰς τὴν Ῥώμην ἐκπέμψαντος.

11 ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐπράττετο, καὶ Ἀνδρσοθένης ἐνίκηθη ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν καὶ τὴν Κόρινθον ἀπέβαλε. καὶ ὁ Φλαμίνιος ὁ Λούκιος ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ ὤν, ἐπεὶ μὴ ἔπειθε τοὺς Ἀκαρνανὰς μὴ συμμαχεῖν τῷ Φιλίππῳ, τὴν τε Λευκάδα πολιορκίᾳ εἶλε κάκεινους μετὰ τοῦτο τὴν 15 ἡτταν τοῦ Φιλίππου γνόντας ῥῆξον συμπαρεστήσατο.

a. u. 556 12
(196)

Οὕτω μὲν οὖν ὁ Μακεδονικὸς ἐλέλυτο πόλεμος, καὶ οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ τῷ Φιλίππῳ ἐτοιμώτατα συνηλλάγησαν ἐπὶ τῷ τοῦς αἰχμαλώτους καὶ τοῦς αὐτομόλους ἀποδοῦναι καὶ τοῦς ἐλέφαντας τὰς τε τριήρεις πλὴν

4 Κυνὸς κεφαλῆν] an ita sing. num. scripsit Dio valde dubito. semper Κυνὸς κεφαλαὶ vocantur apud scriptores Graecos et Latinos 8 Λάρισσαν] per dupl. σ etiam Dio 42, 2, 2 ut scriptores Latini 17 οὖν om. BC^o 18. 19 ἐπὶ τῷ — ἐλέφαντας om. A αἰχμαλώτους καὶ τοῦς αὐτομόλους c (deest in A) cf. fr. 57, 82, Liv. 33, 30, 5, αὐτομόλους καὶ τοῦς αἰχμαλώτους BC.

[Zonaras 9, 16, 12—17, 5 (2, 252, 2 sqq. B. = 2, 298, 24 sqq. D.)]

πέντε καὶ τῆς στρατηγίδος αὐτῆς οὐσῆς ἐκκαιδεκίηρους, καὶ χρίματα τὰ μὲν αὐτίκα δοῦναι, τὰ δὲ καὶ ἐν τάξεσι τισι, καὶ μόνῃ τῆς Μακεδονίας βασιλεύειν, μὴ πλείους τ' ἔχειν στρατιώτας τῶν πεντακισχιλίων, μήτε πόλεμον ἐξω τῆς ἑαυτοῦ χώρας ποιῆσθαι τι. τὰς γὰρ ἄλλας πόλεις 5 τὰς τε ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὰς πρὶν δουλευούσας αὐτῷ ἐλευθέρως ἀφῆκαν.

Οἱ δ' ὕπατοι τοῖς Γαλάταις αὐθις οὐκ ἀταλαιπώρως ἐπολέμησαν, 18 ὅμως μέντοι καὶ τούτους ὑπέταξαν.

17. Πόρκιος δὲ Κάτων ὕπατος αἰρεθείς τὴν Ἰβηρίαν μικροῦ πάσαν 10 ἀλλοτριωθείσαν ἀνεκτήσατο, ἀνὴρ ἀρετῇ πάσῃ τοῖς τότε νικῶν. νόμου δὲ τεθέντος μετὰ τὴν ἐν Κάνναις τοῖς Ῥωμαίοις συμβῆσαν ἤτταν μήτε χρυσοφορεῖν τὰς γυναῖκας μήτε διαφοροεῖσθαι μήτ' ὅλως ἐσθῆτι κατασπίκτω κεχρησθαι, ὁ δῆμος, εἰ χρὴ καταλύσαι τὸν νόμον, βουλὴν ἐποιεῖτο. καὶ περὶ τούτου ὁ Κάτων ἐδημηγόρησε, δεῖν κατασκευάζων τὸν 2 νόμον κρατεῖν, καὶ τέλος ταῦτα ἐπήγαγε· "κοσμησθῶσαν οὖν αἱ γυναῖκες μὴ χρυσῷ μηδὲ λίθοις ἢ τισιν ἀνθηροῖς καὶ ἀμοργίνοις ἐσθήμασιν, ἀλλὰ σωφροσύνῃ, φιλανδρίᾳ, φιλοτεχνίᾳ, πειθοῖ, μετριότητι, τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις, τοῖς ὅπλοις τοῖς ἡμετέροις, ταῖς νίκαις, τοῖς τροπαίοις." Λού- 3 κιος δὲ Οὐαλλέριος δῆμαρχος ἀντιλέγων τῷ Κάτωνι διεiléθη, ἀποδοθῆναι συμβουλευῶν ταῖς γυναῖξι τὸν κόσμον τὸν πάτριον. καὶ πολλὰ περὶ τούτου πρὸς τὸν δῆμον εἰπὼν, εἶτα πρὸς τὸν Κάτωνα τὸν λόγον ἀπέτεινε καὶ ἔφη "σὺ δ', ὦ Κάτων, εἰ ἄχθῃ τῷ κόσμῳ τῶν γυναικῶν καὶ βούλει φιλόσοφόν τι ποιῆσαι καὶ μεγαλοπρεπές, ἀπόκειρον αὐτὰς περι- 4 τρήχαι, καὶ γιτωνίσκους καὶ ἐξωμίδας ἐνδύσον, καὶ νή Δία σύ γε καὶ ὕπλισον ἐφ' ἵππους τε ἀναβίβασον, καὶ εἰ δοκεῖ σοι καὶ εἰς τὴν Ἰβηρίαν ἀνάγαγε, ὅπως τε καὶ τῶν ἐκκλησιῶν κοινωνῶσιν ἡμῖν, καὶ δεῦρο αὐτὰς εἰσφερῶμεθα." καὶ ὁ μὲν Οὐαλλέριος ταῦτα ἐπισκώπτων εἶπεν, ἀκού- 5 σασαι δὲ αἱ γυναῖκες (ἐγγυὲς γὰρ τῆς ἀγορᾶς πολλὰ διέτροβον πολυπραγμονοῦσαι τὸ γενησόμενον), εἰσεπήδησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καταβρῶσαι τοῦ νόμου, καὶ οὕτω σπουδῆ ἑλθόντες αὐτοῦ ἀνεδήσαντο εὐθὺς ἐκεῖ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κόσμον τινὰ καὶ ἐξῆλθον χορευούσαι.

Ὁ δὲ Κάτων ἀσπλεύσας εἰς τὴν Ἰβηρίαν ἀσίκετο, καὶ μαθὼν 5 πάντας τοὺς μέχρι τοῦ Ἰβηρος οἰκοῦντας συναστράσθαι, ἵνα καθ' ἐν αὐτῷ πολεμῆσσι, συγροσθήσας τὸ στρατεύμα προσέβαλε σφίσι, καὶ ἤττησας

a. u. 559
(196)

cf. fr. 57, 80^c
(adm. crit.
p. 270)

5 καὶ ἐν CA, καὶ BC 7 τοῖς Γαλάταις BC^c, τοὺς γαλάτας A
10 ἀνεκτήσατο BA^c, ἐκτήσατο C 12 μήτε διαφοροεῖσθαι om. C (in imo marg. add. m²) 13 κεχρησθαι BC^c, κεκτῆσθαι A 16 μὴ χρυσῷ om. A
20 κόσμον BC^c, νόμον A 26 τῶν CA^c, ἐκ τῶν B 30 εὐθὺς ἐκεῖ BC^c, ἐκεῖ εὐθὺς A 32 τὴν om. BC^c.

[Zonaras 9, 17, 5—7 (2, 253, 19 sqq. B. = 2, 300, 9 sqq. D.)]

- αὐτοὺς ἠνάγκασε προσχωρῆσαι οἱ, φοβηθέντας ἵνα μὴ καὶ τὰς πόλεις
 6 αὐτοβοεὶ ἀποβάλωσι. καὶ τότε μὲν δεινὸν αὐτοῖς οὐδὲν εἰργάσατο, ὕστερον
 δὲ ὑπόπτων τινῶν γενομένων τὰ τε ὄπλα πάντων ἀφείλετο καὶ τὰ
 τείχη σφῶν δι' αὐτῶν τῶν ἐπιχωρίων κατέσκαψε. γράμματα γὰρ ἕκα-
 σταχόσε διαπέμφας, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἅπανσι αὐτὰ ἀποδοθῆναι 5
 κελεύσας, προσέταξε τοὺς περιβόλους αὐθημερὸν καθελεῖν, θάνατον ἀπει-
 λήσας τοῖς ἀπειθήσασιν. ὁ ἀναγνόντες οἱ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὄντες, καὶ νομί-
 σαντες ἕκαστοι μόνοις αὐτοῖς γεγράφθαι, καὶ μηδὲ καιρὸν λαβόντες βουλήs,
 κατέβαλον πάντες τὰ τείχη.
- 7 Ὁ δὲ Κάτων διέβη τὸν Ἰβηρα, καὶ τοῖς Κελτίβηρσι συμμαχοῦσι 10
 τοῖς πολεμίοις αὐτοῦ διὰ τὸ πλῆθος συμβαλεῖν μὴ θαρσύνσας, μετεχει-
 ρίσαστο θαυμασίως αὐτούς, ποτὲ μὲν μεταπείθων πρὸς αὐτὸν μεταστῆναι
 δόσει μείζονος μισθοῦ, ποτὲ δὲ παραινῶν σφίσι ἐπανελθεῖν οἴκαδε, ἔστι
 δ' ὅτε καὶ μάχην αὐτοῖς ἐς ἡμέραν ἐπαγγέλλων ῥητήν. ἐκ γὰρ τούτου
 ἔστασίασαν πρὸς ἀλλήλους, καὶ φοβηθέντες οὐκέτι αὐτῷ πολεμῆσαι 15
 ἐτόλμησαν.

1 πόλεις BC^c, ἄλλας A
 τοῖς B, δεινὸν οὐδὲν αὐτοῖς c
 πείθων C 13 δόσει om. A.

2 δεινὸν αὐτοῖς οὐδὲν CA, οὐδὲν δεινὸν αὐ-
 τοῖς om. BC^c 12 μεταπείθων BA^c,

RELIQUIAE LIBRI XIX.

[Zonaras 9, 18, 1—4 (2, 254, 14 sqq. B. = 2, 300, 30 sqq. D.)]

18. Τότε δὲ καὶ Φλαμίνιος ἐπὶ τὸ Ἄργος ἐστράτευσε. τὸν γὰρ Νάβιν οὔτε σφίσιν πιστὸν καὶ τοῖς Ἑλλησι φοβερὸν ὄρωντες οἱ Ῥωμαῖοι πολέμιον ἐποιήσαντο. προσγενομένων δὲ καὶ συμμάχων ἐκ τοῦ Φιλίππου αὐτῷ, ἐπὶ τὴν Σπάρτην ἦλθεν ὁ Φλαμίνιος, καὶ ἀπόνως τὰ Ταύγετά 2 τε ὑπερέβη καὶ πρὸς τὴν πόλιν προσῆλθε μηδενὸς ἐναντιουμένου. ὁ γὰρ 2 Νάβις, τοὺς τε Ῥωμαίους δεύσας καὶ τοὺς ἐπιχωρίους ὑποπτεύσας, οὐκ ἐκινήθη ὥστε προαπαντῆσαι τῷ Φλαμινίῳ· πλησιάζαντι δὲ ἐπεξέδραμε, καταφρονήσας διὰ τε τὸν κάματον τὸν ἐκ τῆς πορείας καὶ ὅτι περὶ τὴν στρατοπέδευσιν ἀπησχόλητο, καὶ τινας συνετάραξε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐπεξ- 3 ἦλθε τοῖς προσβάλλουσι, καὶ πολλοὺς ἀποβαλὼν οὐκέτι ἐπεξῆλθε. κατα- 3 λιπὼν οὖν μέρος τοῦ στρατοῦ ἐκεῖ ὁ Φλαμίνιος, ὅπως μηδαμοῦ κινηθεῖη, τοῖς λοιποῖς ἐπὶ τὴν χώραν ἐτάραπτο· κλέϊνός τε καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ οἱ Ῥόδιοι καὶ ὁ τοῦ Ἀττάλου παῖς Εὐμενῆς ἐπόρθουν αὐτήν. ἀπο- 15 γνοὺς οὖν διὰ ταῦτα ὁ Νάβις κήρυκα τῷ Φλαμινίῳ ὑπὲρ εἰρήνης ἀπέ- 15 στείλει. καὶ ὅς τοὺς μὲν λόγους αὐτοῦ προσήκατο, οὐκ αὐτίκα δὲ κατε- λύσατο. τὰς γὰρ ὁμολογίας, ἃς ἀπρῆτεῖτο ὁ Νάβις ποιήσασθαι, οὐτ' 4 ἀπαγορεῦσαι ἐθάρρει οὔτε ποιῆσαι συγκατετίθετο. τὸ δὲ πλῆθος ἐκώ- λυσαν αὐτὸν συμβῆναι. καὶ τότε μὲν οὐκ ἐσπέισατο, προσβαλόντων δὲ τῶν Ῥωμαίων αὐθις καὶ τὴν Σπάρτην ὀλίγου πάσαν, (καὶ γὰρ ἀπέχει- 20 στος ἦν ἐν μέρει,) ἐλόντων οὐκέτ' ἐπέσχεν, ἀλλὰ πρὸς τε τὸν Φλαμίνιον σπονδὰς ἐποιήσατο καὶ πρὸς τὴν Ῥώμην προσβευσάμενος συνηλλάγη.

cf. fr. inc.
sed. n. 4

1 Φλαμίνιος] cf. ad 9, 16, 1 3 καὶ om. BC^c ἐκ] praepositio vel in Zonara suspecta, cf. tamen C. 20, 1 4 τὰ Ταύγετά] solent τὸ Ταύγετον (vide quoque St. Byz. s. v.), τὰ Ταύγετα Plut. Cim. 16, mul. virt. 8, Iambl. vit. Pyth. 19, 92, Taygeta Verg. Georg. 2, 457, ceteroquin Latine (mons) Taygetus etiam Liv. 34, 28 7 προαπαντῆσαι CA^c, προῦπαντῆσαι B ἐπεξέδραμε CA^c, ὑπεξέδραμε B 9. 10 τῇ δ'— οὐκέτι ἐπεξῆλθε om. A 13 Εὐμενῆς scripsi ut hoc uno loco excepto perhibent semper BCA^c, Εὐμένης Wolf. cum codicibus, cf. ad fr. 66, 1 17 συγκατετίθετο BA^c, κατετίθετο C.

[Zonaras 9, 18, 5—10 (2, 255, 16 sqq. B. = 2, 301, 29 sqq. D.)]

a. u. 560 5
(194)

Ὁ δὲ Φλαμίνιος τότε μὲν πάντας τοὺς Ἑλληνας ἐλευθέρους ἀφῆκεν, ὕστερον δὲ συγκάλεσας αὐτοὺς καὶ ὑπομνήσας ὧν εὐηργέτηντο, παρήνευσεν εὐνοίαν τῇ Ῥώμῃ τηρεῖν, καὶ τὰς φρουράς ἀπάσας ἐξήγαγε, καὶ ἀπῆρε μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ.

a. u. 561 6
(198)

Ἀφικουμένου δ' ἐς Ῥώμην τοῦ Φλαμίνιου ὁ Νάβις ἐνεωτέρωσε. καὶ 5 τοῦτου καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἅπαν ὡς εἶπεν ἐπαράχθη, τῶν Αἰτωλῶν σφῆς ἐναγόντων· παρεσκευάζοντό τε ὡς πολεμήσοντες, καὶ πρὸς τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Ἀντίοχον ἐπροσβέβουοντο. καὶ ἐπεισαν αὐτὸν ἐκπολεμωθῆναι Ῥωμαίοις, ὡς καὶ τῆς Ἑλλάδος τῆς Ἰταλίας τε βασιλεύσοντα. τοῖς δὲ Ῥωμαίοις τῶν πραγμάτων τεταραγμένων οὐχὶ περιγενέσθαι τοῦ Ἀντιόχου 10 ἐλπίς ἦν, ἀλλ' ἠγάπων εἴ γε τὰ ἑαυτῶν διασώσαιντο. ὁ γὰρ Ἀντίοχος μέγας μὲν καὶ ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ δυνάμει ἐδόκει δι' ἄλλα τε καὶ ὅτι τὴν Μηδίαν κατεστρέψατο, πολλῶ δ' ἔτι μείζων ἐγένετο ὅτι τὸν Πτολεμαῖον τὸν τῆς Αἰγύπτου βασιλέα καὶ τὸν Ἀριαράθην τὸν τῆς Καππαδοκίας κηδεστὴν προσετέθειτο. 15

(a. u. 558) 8
(196)

τοιοῦτον τὸν Ἀντίοχον νομιζόμενον οἱ Ῥωμαῖοι, μέχρι μὲν τῷ Φιλίππῳ ἐπολέμουν, ἐθεράπευον, φιλίως τε διὰ προσβέων ὁμιλοῦντες καὶ δῶρα πέμποντες· ἐπεὶ δ' ἐκείνον ἐνίκησαν, καὶ τοῦτου, ὃν πρόσθεν ἐδεδίεσαν, κατεφρόνουν. ὁ δὲ ἐς τὴν Θράκην ἐπεραιώθη καὶ ἄλλα τε προστήσατο καὶ τὴν Λυσιμαχίαν ἀνεστηριῶν συνώκισεν, ὡς ὀρητηριῶ ταύτῃ 20 χρησόμενος· καὶ γὰρ αὐτὸν καὶ ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Νάβις ἐπηγάγοντο. ὁ δὲ τὸν Ἀντίοχον αὐτῷ συγγενόμενος ἐλπίσαι πεποίηκεν ἐς τὴν Καρχηδόνα κἀκείθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν πλεῦσαι, καὶ τὰ τοῦ Ἰονίου κόλπου ἔθνη προσκαταστρέψασθαι, καὶ μετ' αὐτῶν ἐπὶ τὴν Ῥώμην ὀρμηῆσαι. ἔσθη γοῦν ὁ Ἀντίοχος καὶ δις ἐς τὴν Εὐρώπην διαβάς εἰς τε τὴν Ἑλλάδα ἀφικό- 25 μενος. πυθόμενος δὲ τὸν Πτολεμαῖον τεθνηγένηαι, καὶ περὶ παντὸς τῆς Αἰγύπτου κρατῆσαι ποιούμενος, τὸν μὲν υἱὸν Σέλευκον ἐν τῇ Λυσιμαχίᾳ σὺν δυνάμει κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ ἀναζεύξας, καὶ ζῶντα τὸν Πτολεμαῖον μαθῶν, τῆς μὲν Αἰγύπτου ἀπέσχετο, ἐπιχειρήσας δ' ἐς Κύπρον πλεῦσαι ἔπεισεν ὑπὸ γεμιῶνος, καὶ οὐκ ἄνεχώρασε. καὶ προσβέβει οἱ Ῥωμαῖοι 30 κἀκείνος ἀντεπέστειλλον ἀλλήλοις ἀντεγκαλοῦντες, ὅπως πρόφασίν τε τοῦ πολέμου λάβωσι καὶ ὅπως τὰ παρ' ἀλλήλοις προκατασκέψωνται.

6 καὶ om. A 9 βασιλεύσοντα BC^c, βασιλείοντα A 11 γε BA^c, καὶ C
12 καὶ ἐπὶ BA^c, ἐπὶ C δυνάμει ἐδόκει CA^c, ἐδόκει δυνάμει B 14 Ἀριαρά-
θην BC^c, ἀράθην A 15 προσετέθειτο BC^c, προσετίθειτο A 19 ὁ δὲ — ἐπε-
ραιώθη καὶ BC^c, οἱ δὲ — ἐπεραιώθησαν A 20 Λυσιμαχίαν Wolf., λυσιμαχίδα
BCA^c at vs. 27 (cf. ad c. 20, 3) recte λυσιμαχίᾳ. Dio ni fallor λυσιμαχίᾳ ἀνε-
στηριῶν BA^c, ἀνεσταριῶν C συνώκισεν BC^c, συνώκησεν A 23 Ἰονίου
κόλπου] cf. ad fr. 42 24 ἔσθη γοῦν BC^c, ἔσθη οὖν A 29 δ' ἐς BA^c,
δὲ C 31 ἀντεπέστειλλον] fortasse sic Zonaras. ἀνταπίστειλλον haud dubie Dio.

[Zonaras 9, 18, 11—19, 3 (2, 257, 6 sqq. B. = 2, 303, 10 sqq. D.)]

- Ἄννιβας δὲ τὴν μεγίστην τῶν παρὰ Καρχηδονίους ἀρχῶν εἰληφώς, 11 (a. u. 559
(195))
καὶ προσκρούσας ἀπ' αὐτῆς τοῖς δυνατωτάτοις, ἐμισήθη τε ὑπ' αὐτῶν
καὶ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους διεβλήθη ὡς τὰ τε τῶν Καρχηδονίων νεωτε-
ρίζων καὶ τῷ Ἀντίοχῳ κοινολογούμενος. καὶ μαθὼν τινὰς ἐκ τῆς Ῥώμης
5 παρόντας, καὶ δείσας μὴ συλληφθῆ, ἀπέδρα νυκτὸς ἐκ τῆς Καρχηδόνος.
καὶ πρὸς τὸν Ἀντίοχον ἔλθων ἑαυτῷ τε τὴν εἰς τὴν πατρίδα κἀθοδὸν 12
καὶ τὸν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πόλεμον ἔπραττεν, ὑπισχνούμενος ἐκείνῳ
περιποιήσασθαι τὸ τε τῆς Ἑλλάδος κράτος καὶ τὸ τῆς Ἰταλίας· μέχρις οὗ
σφίσις ὁ Σικιπῖον ὁ Ἀφρικανὸς συνεγένετο. οὗτος γὰρ δικαστὴς ἐς τὴν a. u. 561
10 Λιβύην πεμφθεὶς τῷ τε Μασινίσσῃ καὶ τοῖς Καρχηδονίοις περὶ ὄρων γῆς
διαφερομένοις, μετέωρον τὴν ἔχθραν αὐτῶν κατέλιπεν, ἵν' ἀλλήλοις τε
διαφερόντο καὶ μηδεὶς αὐτῶν διὰ τὴν κρίσιν κατὰ Ῥωμαίων ὀργίζοιτο.
ἐντεῦθεν δ' εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη, λόγῳ μὲν ὡς προσβέβυκτος πρὸς τὸν Ἀν- 13
τίοχον, ἔργῳ δὲ ἵνα κἀκείνον καὶ τὸν Ἀννίβαν ἐπιφανείας καταπλήξῃ καὶ
15 πράξῃ τὰ τοῖς Ῥωμαίοις συμφέροντα. ἀφικομένου δ' αὐτοῦ οὐχ ὁμοίως
ἔτι προσῆχεν ἑ Ἀντίοχος τῷ Ἀννίβῃ· ὑπώπτευσεν γὰρ αὐτὸν δι' ἀπορ-
ρήτων ἐμιλήσαντα τῷ Σικιπῖονι, καὶ ἄλλως δὲ αὐτὸν ἐβαρύνετο, ὅτι
ἅπαν βούλευμα τῷ Ἀννίβῃ πᾶς ἐπεγράφετο καὶ τὴν τοῦ πολέμου κατόρ-
θωσιν ἐν τούτῳ πάντες ἐπίλπιζον. διὰ γοῦν ταῦτα καὶ ἐφθόνησεν τῷ 14
20 Ἀννίβῃ καὶ ἐφοβήθη αὐτὸν ἵνα μὴ τι δυνηθεὶς μεταβάλῃται· καὶ οὕτε
στράτευμα παρέσχεν αὐτῷ οὐτ' ἐς τὴν Καρχηδόνα ἐπεμψεν· οὐδ' ἐν ταῖς
συνουσίαις αὐτῷ κατακόρως ἐκέχετο, ἀλλὰ καὶ ἐπετήδευεν μηδὲν τῶν
πρακτομένων αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι.

19. Ἡ δὲ περὶ τοῦ Ἀντίοχου φήμη πολλὴ τὴν Ῥώμην κατέσχε καὶ a. u. 562
25 ἐς φροντίδα τοὺς Ῥωμαίους οὐκ ἐλαχίστην κατέστησεν. συχνῶν δὲ περὶ
τοῦ Ἀντίοχου θρυλουμένων, καὶ τῶν μὲν ὅτι τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἤδη
κατέχει, τῶν δ' ὅτι ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐπείγεται λογοποιούντων, οἱ Ῥωμαῖοι
πρέσβεις εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄλλους τε καὶ Φλαμίνιον οἰκειῶς αὐτοῖς ἔχοντα
ἔστειλαν, ὅπως τὸν τε Φίλιππον καὶ ἐκείνους ἐπίσχη μηδὲν νεοχωῶσιν,
30 καὶ στρατηγούς Μάρκον μὲν Βαίβιον εἰς Ἀπολλωνίαν, εἰ ταύτη ἐς τὴν 2
Ἰταλίαν περαιοθῆναι τοιμήσειεν ὁ Ἀντίοχος, Αὐλον δὲ Ἀτίλιον ἐπὶ τὸν
Νάβιν. καὶ οὗτος μὲν οὐδὲν ἐπραξεν (ἔφθη γὰρ ὁ Νάβις ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν
φθαρεὶς ἐξ ἐπιβουλῆς, καὶ ἡ Σπάρτη ἤλω ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν), ὁ δὲ Βαίβιος 3
καὶ ὁ Φίλιππος πολλὰ τῆς Θεσσαλίας ἐβεβαίωσαντο. ταῖς γὰρ πρὸς τοὺς

1 Καρχηδονίους BC^c, καρχηδονίων A 6 ἑαυτῷ τε τὴν BC^c, ἑαυτὸν τὴν A
8 τὸ (alterum) om. A 10 ὄρων BC^c, ὄρον A 20 δυνηθεὶς μεταβάλῃται
BC^c, δυνηθῆ καταβάλῃται A 28 εἰς τὴν Ἑλλάδα om. A Φλαμίνιον] cf. ad
9, 16, 1 31 ἐπὶ BC^c, καὶ ἐπὶ A 34 τῆς Θεσσαλίας BC^c, τοῖς θεσσαλοῖς A.

ὅτι ὁ Ἀντίοχος καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτοῦ προδιεφθάρησαν· τῇ τε γὰρ ἄλλη ἄσπαστόνῃ καὶ ἔρωτι κόρης τινὸς ἐς τε τὸ ἀβροδίατον ἐξώκειλε καὶ ἀπολέμους καὶ τοὺς ἄλλους ἐποίησεν. V. 52 (p. 609).

Fr. 61 vide inter fr. 63 et 64.

1 προδιεφθάρησαν Bk. coll. Zon., προδιεφθάρησαν cod., quod nisi Zonaras obstaret, retinerem opinatus Dionem scripsisse in hunc modum: Antiochus ipse in luxuriam delapsus est καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτοῦ προδιεφθάρησαν, id male contraxisse eologarium. ad προδιεφθάρησαν subaudias necesse est ante quam bellum inciperet 2 ἔς τε] (αὐτός) τε ἐς Rk.

[Zonaras 9, 19, 3—8 (2, 258, 21 sqq. B. = 2, 304, 25 sqq. D.)]

Ῥωμαίους ἁμολογίας ὁ Μακεδὼν ἐμμεμένηκε, διὰ τε ἄλλα καὶ ὅτι ὁ Ἀντίοχος χωρία αὐτοῦ ἐν τῇ Θράκῃ τινὰ ἐπεσπάσατο.

4 Ὁ δὲ γε Φλαμίνιος περιὼν τὴν Ἑλλάδα τοὺς μὲν μῆδ' ἀποστῆναι ἐπεισε, τοὺς δὲ καὶ ἀποστάντας ἤδη μετέστησε, πλὴν Αἰτωλῶν καὶ ἐτέρων τινῶν. αὐτοὶ τε γὰρ τῷ Ἀντιόχῳ προσεχώρησαν καὶ ἄλλους τοὺς μὲν 5 ἐκόντας συνίστων, ἐπίουσι δὲ γε καὶ ἄκοντας. καὶ ὁ Ἀντίοχος, καίτοι χερμῶνος ὄντος, ὅμως πρὸς τὰς τῶν Αἰτωλῶν ἐλπίδας ἔσπευσε· διὸ οὐδὲ 5 ἀξιόμαχον ἐπήγετο δύναμιν. τὴν μὲντοι Χαλκίδα μετ' αὐτῶν ἔλαβε, τὴν τε ἄλλην Εὐβοίαν προσεποιήσατο. καὶ ἐν ταῖς αἰγυμάλτοις Ῥωμαίους τινὰς εὐρών, πάντας αὐτοὺς ἀφῆκε. καὶ ἐς τὴν Χαλκίδα διεχείμασεν· 10 ὅθεν αὐτός τε καὶ οἱ στρατηγοὶ οἱ τε στρατιῶται αὐτοῦ τὰς γνώμας προδιεφθάρησαν. τῇ τε γὰρ ἄλλη ἄσπαστόνῃ καὶ ἔρωτι κόρης τινὸς ἐς τὸ ἀβροδίατον ἐξώκειλε, καὶ τοὺς ἄλλους ἀπολέμους ἐποίησεν.

fr. 62, 1
a. n. 563
(191)

6 Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ, μαθόντες αὐτὸν ἐς τὴν Ἑλλάδα παρόντα τὴν Χαλκίδα τε ἡγεμότα, τὸν πόλεμον φανερώς ἀνείλοντο· καὶ τῶν ὑπάτων 15 Σικελίωνα μὲν τὸν Νασικᾶν ἐπὶ φυλακῇ τῆς Ἰταλίας κατέσχον, Μάνιον δὲ Γλαβρίωνα μετὰ στρατοῦ πολλοῦ ἐς τὴν Ἑλλάδα πεπόμψασι. καὶ ὁ 7 μὲν Νασικᾶς τοὺς Βουσίους προσεπολεμώσατο, ὁ δὲ Γλαβρίων τὸν Ἀντίοχον ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐξήλασε. καὶ ἐς τὴν Θεσσαλίαν ἐλθὼν πολλὰ τῶν ταύτῃ μετὰ τοῦ Βασιβίου καὶ τοῦ Φιλίππου παρεστήσατο. τὸν τε 20 γὰρ Μεγαλοπολίτην Φίλιππον ἐλὼν εἰς τὴν Ῥώμην ἀπέστειλε, καὶ τὸν Ἀμύνανδρον ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐμβαλὼν τῷ Μακεδόνι αὐτὴν ἔδωκεν.

8 Ὁ δ' Ἀντίοχος ἐν ταύτοις ἡσυχίαν ἄγων ἐν τῇ Χαλκίδι διέτριβεν· εἶτα εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐλήλυθε καὶ ἐν ταῖς Θερμοπυλαῖς ἀντιπροσύντας οἱ τοὺς Ῥωμαίους ὑπέμεινε· πρὸς γὰρ τὴν τῶν στρατιωτῶν ὀλιγότητα 25

7 Αἰτωλῶν BA^c, ἐντολῶν C ἐλπίδας BC^c, ἐλπίσας A 10 διεχείμασεν CA^c, ἐχείμασεν B 12 τε om. A 18 Βουσίους] cf. ad 8, 18, 2 19 ἐξήλασε BC^c, ἐξέωσε (in marg. γρ. ἐξήλασε) A 22 Ἀμύνανδρον BC^c, ἀμύνανδρον A.

Δίων ἰθ' βιβλίῳ “περὶ . . . τὰ δὲ ὑμέτερα ἐγὼ τε ἀεὶ προ- 62, 1^a
στατῶ.” Bekk. Anecd. 166 1.

Fr. 62, 1^a (p. 93 adn. Bk. = p. 111 adn. Dind.) coll. Liv. 36, 35 hic col-
locandum censuit v. Gutschmid. *Kl. Schr.* 5, 557.

[Zonaras 9, 19, 8—14 (2, 260, 7 sqq. B. = 2, 306, 3 sqq. D.)]

σύμμαχον τὴν τοῦ χωρίου φύσιν ἔξωιν ἐνόμισε. καὶ ἵνα μὴ τι καὶ αὐτὸς
πάθῃ οἷον οἱ Ἕλληνας οἱ πρὸς τὸν Μῆδον ἀντιταχθέντες ἐκεῖ, μέρος τι
τῶν Αἰτωλῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ἑρῶν ἀναβίβασεν, ὥστε φρουρεῖσθαι αὐτά.
ὁ δὲ Γλαβρίων βραχύ τε τῶν χωρίων ἐφρόντισε καὶ τὴν μάχην οὐκ ἀνε- 9
5 βλάτετο, ἀλλὰ Πόρκιον μὲν Κάτωνα καὶ Οὐαλλέριον Φλάκκον ὑποστρα-
τήγους νυκτὸς ἐπὶ τοὺς Αἰτωλοὺς τοὺς ἐν τοῖς ἄκροις ἀπέστειλεν, αὐτὸς
δὲ τῷ Ἀντιόχῳ ὑπὸ τὴν ἑῶ συνέμιξε. καὶ ἑως μὲν ἐν τῷ ἑμικλῷ ἐμά-
χετο, ἐπεκράτει, ἀναχωρήσαντος δὲ τοῦ Ἀντιόχου πρὸς τὰ μετώρα ἤλατ-
τοῦτο, μέχρις ὃ Κάτων κατὰ νότου οἱ ἐγένετο. τοῖς γὰρ Αἰτωλοῖς καθεύ- 10
10 δουσιν ἐπελθὼν τοὺς μὲν πλείους ἀπέκτεινε καὶ τοὺς λοιποὺς διεσκέδασε,
κάντεῦθεν καταδραμῶν καὶ τῆς κάτω μάχης μετέσχε. καὶ τὸν τε Ἀν-
τιόχον ἐτραψαν καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ εἶλον. καὶ ὁ μὲν ἐς τὴν Χαλκίδα
εὐθύς ἀπεχώρησε, μαθὼν δὲ τὸν ὕπατον προσιώντα, ἐς τὴν Ἀσίαν ἀνε-
κομίσθη λαθῶν.
15 καὶ τὴν μὲν Βοιωτίαν καὶ τὴν Εὐβοίαν ὁ Γλαβρίων αὐτίκα κατέσχε, 11
τῇ δ' Ἡρακλείᾳ, μὴ βουληθέντων αὐτῷ προσχωρεῖσθαι τῶν Αἰτωλῶν,
προσβολὰς ἐποιεῖτο· καὶ τὴν μὲν κάτω πόλιν πολιορκίᾳ εἶλε, τοὺς δ'
ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναφυγόντας ὁμολογίᾳ παρεστήσατο. ἐν δὲ τοῖς τότε 12
12 ζωηρηθεῖσι καὶ Δημόκριτος ὁ στρατηγὸς τῶν Αἰτωλῶν ἐγένετο, ὃς τῷ
20 Φλαμινίῳ ποτὲ τὴν συμμαχίαν ἤρνήσατο, καὶ ψήρισμα ἐκεῖνου αἰτήσαν-
τος, ἴν' ἐς τὴν Ῥώμην πέμψῃ, “θάρρει” ἔφη “ἐγὼ γὰρ αὐτὸ κομιῶ μετὰ
τοῦ στρατοῦ καὶ παρὰ τῷ Τιβέριδι ὑμῖν ἀναγγώσομαι.” τοῦ Φιλίππου 13
13 δὲ τὴν Ἀμίαν πολιορκοῦντος ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὴν ὁ Γλαβρίων, καὶ τὴν
τε νίκη καὶ τὴν λείαν ἐσφετερίσατο. τῶν μέντοι Αἰτωλῶν οἱ λοιποὶ
25 συναλλαγῆναι μὲν ἤθέλησαν, οὐκ ἐσπέισαντο δέ, τοῦ Ἀντιόχου πρέσβεις
αὐτοῖς καὶ χρήματα πέμψαντες, ἀλλὰ πρὸς πόλεμον ἠτομάζοντο. καὶ
ὁ Φίλιππος ὑπεκρίνετο μὲν τὴν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους φιλίαν, τὰ δὲ τοῦ
Ἀντιόχου ἐφρόνει. ἐν τούτῳ δὲ Νάυπακτον ὁ Γλαβρίων τῶν Αἰτωλῶν 14
14 οὖσαν ἐπολιόρκει· οὗς ἐλθὼν ὁ Φλαμίνιος ἐπεισε σπεύσασθαι, γνωρίζων
30 αὐτοῖς ἔχων. καὶ πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην ἐκείνῳ τε καὶ οἱ Ἠπειρωταὶ
ἐστάλακται. καὶ ὁ Φίλιππος στέφανον νικητήριον τῷ Διὶ τῷ Καπιτωλίῳ

13 εὐθύς BA^c, αὐτοῦ C 20 Φλαμινίῳ] cf. ad 9, 16, 1 συμμαχίαν
CA^c, συμμαχίδα B 25 οὐκ om. C.

cf. fr. 62, 1^a

- 2 ὅτι Σέλευκος ὁ τοῦ Ἀντιόχου τὸν τοῦ Ἀφρικανοῦ υἱὸν δια-
πλέοντα ἐκ τῆς Ἑλλάδος λαβὼν ἐν Θεραπείᾳ πολλῇ ἐπεποίητο.
ἀπολυτροῦσαι μὲν γάρ, καίτοι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πολλὰ δευθέντος,
οὐκ ἠθέλησεν, οὐ μέντοι καὶ κακὸν τι εἰργάσατο, ἀλλὰ καὶ τούναν-
τίον ἰσχυρῶς περιεῖπε, καὶ τέλος, καίπερ τῶν σπονδῶν ἀμαρτῶν, 5
ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων. V. 53 (p. 609).

1 ὅτι Σέλευκος κ. τ. λ.] eclogarius Dione non recte intellecto pro Antiocho
Seleucum filium substituit. Dionem enim scripsisse fere puto ut est apud Zon-
aram, ubi subiectum verbi ἐπέρανε Seleucus est, verbi ἐπεκηρυκεύσατο Antiochus.
hinc error eclogarii natus 2 ἐπεποίητο] εἶχε Zon. cf. ad fr. 57, 73.

[Zonaras 9, 19, 14—20, 4 (2, 261, 18 sqq. B. = 2, 307, 13 sqq. D.)]

πέμψας ἄλλα τε ἀντειλήφει καὶ τὸν υἱὸν τὸν Δημήτριον ἐν Ῥώμῃ ὀμη-
ρεύοντα. τοῖς δ' Αἰτωλοῖς σπονδαὶ οὐκ ἐγένοντο· οὐ γὰρ ἐλαττωθῆναι τι
κατεδέξαντο.

a. u. 564
(190)

20. Ἐπὶ δὲ τὸν Ἀντιόχον οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς Σικιπῖωνας ἐταῶσαν τὸν τε
Ἀφρικανὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Λουκίον. οἱ τοῖς μὲν Αἰτωλοῖς ἀνοχὴν 5
ἔδοσαν, ἢ ἐς τὴν Ῥώμην αὐθις ὑπὲρ τῆς εἰρήνης πρεσβεύσονται, ἠπει-
γοντο δ' ἐπὶ τὸν Ἀντιόχον, καὶ ἐπὶ Μακεδονίαν ἐλθόντες, συμμάχους
2 τε λαβόντες ἐκ τοῦ Φιλίππου, ἐπὶ τὸν Ἑλλησποντον ἦλκασαν. καὶ ἐς
τὴν Ἀσίαν περαιοθέντες τὰ πλείστα τῶν παραθαλασσίων κατέλαβον προ-
κατειλημμένα παρὰ τῶν ἐκεῖ προσηλθόντων Ῥωμαίων, πρὸς δὲ καὶ τοῦ 10
Εὐμενοῦς καὶ τῶν Ῥοδίων, οἱ καὶ τὸν Ἀντίβαν ναῦς τινὰς ἐκ Φοινίκης
3 ἀνάγοντα περὶ Παμφυλίαν ἐνίκησαν. καὶ Εὐμενῆς δὲ καὶ Ἄτταλος ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν χώραν ἐκάκουν τοῦ Ἀντιόχου, καὶ πόλεις αἱ μὲν βίχ,
αἱ δ' ἐκόμισαι πρὸς τοὺς Ῥωμαίους μεθίσταντο, ὥστε ἐκ τούτων ἀναγ-
κασθῆναι τὸν Ἀντιόχον τὴν Εὐρώπην τε παντελῶς ἐκλιπεῖν καὶ τὸν 15
4 υἱὸν Σέλευκον ἀπὸ τῆς Λυσιμαχίας ἀπαγαγεῖν. ὃν ἐπανελθόντα σὺν δυνά-
μει ἐπὶ τὴν Πέργαμον ἐπεμφεν. ὡς δὲ προσεδρεύσας τῇ πόλει οὐδὲν
ἐπέρανε, καὶ οἱ Σικιπῖωνες ἐπῆλθον, εὐθύς αὐτοῖς ἐπεκηρυκεύσατο, προσ-
5 δοκῆσας τεύξεσθαι τῆς εἰρήνης, ὅτι τὸν Ἀφρικανοῦ υἱὸν συλλαβὼν ἐν
Θεραπείᾳ εἶχε πολλῇ· καὶ τέλος, καίπερ τῶν σπονδῶν ἀμαρτῶν, ἄνευ 20
λύτρων ἀφῆκεν αὐτόν. οὐκ ἐγένετο δὲ ἡ εἰρήνη, τοῦ Ἀντιόχου ἃ οἱ
Ῥωμαῖοι ἀπήτουν μὴ συνθεμένου ποιῆσαι.

fr. 62, 2

6 τῆς om. A 8 λαβόντες om. C ἐκ] cf. ad 9, 18, 1 12 ἀνάγοντα A,
ἀγοντα BC^c 13 ἐκάκουν BC^c, ἐκάκουν A 14 τοὺς om. A 15 παντελῶς
om. C 16 Λυσιμαχίας BA^c, συμμαχίας τε C, cf. ad 9, 18, 8 17 τὴν Πέρ-
γαμον] sic ἡ Πέργαμος Dio 59, 25, 1; 79, 7, 4. Variatur inter τὸ Πέργαμον
et ἡ Πέργαμος (ὁ Πέργαμος Pol. 21, 10, 1, 21, 20, 10 vitiosum puto; τὸ Πέρ-
γαμον idem 4, 48, 11; 16, 1, 1 et 3; 32, 27, 1; 33, 9, 2; fr. 128) 21 ἡ om. A.

[Zonaras 9, 20, 5—10 (2, 262, 20 sqq. B. = 2, 308, 12 sqq. D.)]

Τέως μέντοι ἐπὶ πολὺ ἠσύχασαν, εἶτα καὶ ἐπολέμησαν. ὁ δὲ ἀγὼν 5
οὕτως ἐγένετο. πρῶτα τὰ ἄρματα, εἶτα τοὺς ἐλέφαντας ὁ Ἀντίοχος
ἐτάξε, καὶ μετὰ ταῦτα τοὺς σφενδονήτας καὶ τοὺς τοξότας. τὴν μὲν
οὖν ἐκδρομὴν τῶν ἀρμάτων προσεδραμόντες οἱ Ῥωμαῖοι καὶ μετὰ κρου-
5 γῆς σφίσι πολλῆς ἀντιμέτωποι προσπεσόντες ἀνέκοψαν, ὥστε τὰ πολλὰ
αὐτῶν ἐς τοὺς ἐλέφαντας τραπόμενα πάλιν τὸ οἰκεῖον συνετάραξαν, (αὐτοί
τε γὰρ ἐπλανῶντο καὶ τοὺς ἐπιπεταγμένους σφίσι ἐκροβήσαντες διασκέ-
δασαν), τὴν δὲ τοξείαν καὶ τὴν σφενδόνησιν ὄμβρος πολὺς ἐπιγενομένος
ἀσθενῆ ἐποίησεν ὀμίχλη τε πλείστη καὶ βαθεῖα συμβᾶσα τοὺς μὲν Ῥω- 6
μαίους ἅτε κρατοῦντας καὶ ἀγχεμάχως ἐκ χειρὸς μαχομένους οὐδὲν ἐνε-
πόδισε, τοὺς δ' ἐναντίους, οἳ παροβημένους ἵππῳ τε καὶ τοξείῳ τὸ πλεῖ-
στον χρωμένους, τὴν τε πρόοψιν εἰς τὰ τοξεύματα ἀφείλετο καὶ περὶ
ἀλλήλους ὡς ἐν σκότῳ πλανωμένους ἔσφηλεν. ὅμως δ' οὖν ἴσχυσεν ὁ
Ἀντίοχος, τοῖς καταφράκτοις ἵππεῦσι τοὺς ἀνιστάντας αὐτῷ τρεψάμενος,
15 μέχρι τοῦ στρατοπέδου ἔλθειν ἐπιδιώκων αὐτούς. καὶ γε εἶλεν ἀν' αὐτόν, 7
εἰ μὴ Μάρκος Αἰμίλιος Λέπιδος ὁ τὴν φρουρὰν αὐτοῦ ἔχων τοὺς πρῶ-
τους προσιόντας τῶν Ῥωμαίων ἀπέκτεινεν, ἐπεὶ μὴ ἔπεισεν αὐτοὺς τῆς
φυγῆς ἐπισχεῖν. ἐκ γὰρ τούτου ἐκείνων τε οἱ λοιποὶ ὑποστρέψαντες καὶ
αὐτὸς ἀκραιφνεῖσι ἐπεκδρομῶν τοῖς φρουροῖς ἀπέωσαντο τὸν Ἀντίοχον.
20 ἐν ᾧ δὲ τοῦτ' ἐγένετο, Ζεῦξίς καθ' ἕτερον μέρος τῷ ταξερύματι προσ- 8
βαλὼν εἶσω τε αὐτοῦ εἰσῆλθε καὶ ἀρπαγὴν ἐποιεῖτο, μέχρις οὗ ὁ Λέ-
πιδος ἦσθετο. τότε γὰρ κἀκεῖνος τὸ σφέτερον ἐρρύσατο, καὶ ὁ Σικιτιῶν
τὸ τοῦ Ἀντιόχου εἶλε, καὶ ἐν αὐτῷ πολλοὺς μὲν ἀνθρώπους, πολλοὺς
δ' ἵππους, ὑποζύγια, ἀργύριον, χρυσίον, ἐλέφαντα ἄλλα τε πολλὰ καὶ
25 πολυτελεῆ εὔρε. καὶ ὁ μὲν Ἀντίοχος ἠττηθεὶς αὐτίκα ἐς τὴν Συρίαν
ἀνεχώρησεν, οἱ δ' Ἕλληνας οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τοῖς Ῥωμαίοις προσέθεντο.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀναχωρήτις ἐπιπικρυκευσαμένου τοῦ Ἀντιόχου ἐσπέισθη. 9
ὁ τε γὰρ Ἀφρικανὸς εὐνοϊκῶς οἱ διὰ τὸν υἱὸν εἶχε, καὶ ὁ ὕπατος οὐκ
ἤθελε τὴν νίκην τῷ διαδόχῳ πλησιάζοντι καταλειπέναι. οὐκ οὖν οὐδὲ
30 ἐπέταξαν τῷ Ἀντιόχῳ πλεόν οὐδὲν ἢ ὅσα καὶ πρὸ τῆς μάχης ἤθουν.
διὸ καὶ Γναῖος Μάλλιος ὁ τὴν ἀρχὴν σφῶν διαιδεξάμενος οὐκ ἠράκησθη 10 a. u. 565
τοῖς συγκειμένοις, ἀλλὰ πλείον αὐτὸν ἀπήτησε, πρὸς δὲ καὶ ὀμίχρους δοῦναι (189)

2 τὰ BC^c, μὲν A 5 σφίσι om. A 10 ἀγχεμάχως ἐκ χειρὸς] ἀγχε-
μάχως damnat Kuiper. (litt.), ἐκ χειρὸς Polak. 16 πρῶτους BC^c, πρῶτως A,
cf. 49, 11, 4; 74, 7, 2, Lob. ad Phryn. p. 311 19 ἐπεκδρομῶν BA^c, ἐκδρο-
μῶν C ἀπέωσαντο BC^c, ἀπέωσατο A 24 ὑποζύγια BA^c, ὑποζύγιον C
27 δὲ om. A ἐσπέισθη C recte, ut videtur, quanquam sequiorum tantum est
Aor. Pass. (veluti Plut. Rom. 19, 4) nec Dio eo usus est, ἐπέισθη BA^c, ἐποιήθη
Wolf. 30 ἐπέταξαν BC^c, ἐπέταξε A.

63 ὅτι ἐφθόγγον τοῖς Σικιτίωσι πολλοί, ὅτι δύο ἀδελφοὶ γένους
 τε καὶ ἀρετῆς (εἶδ') ἕκαστος τὰ τε ἄλλα κατέπραξαν ὥσπερ εἰρήναι,
 καὶ ἐπικλήσεις | τοιαύτας ἔλαβον, ἐπεὶ ὅτι γε οὐδὲν ἡδίκουν δη-
 λούται μὲν καὶ τοῖς εἰρημένοις, ἀπεδείχθη δὲ ἔτι μᾶλλον τῇ τε
 α. u. 567 (187) τοῦ Ἀσιατικοῦ διημέυσει τῆς οὐσίας, ἐν ἧ μὴδὲν πλέον τῶν προῦπ- 5
 αρχόντων οἱ εὐρέθη, καὶ τῇ τοῦ Ἀφρικανοῦ ἐς Αἰτερνον ἀναχω-
 ρήσει κἀνταῦθα μέχρι τῆς τοῦ βίου τελευτῆς ἀδεία. τὴν μὲν γὰρ
 πρώτην ἀπήντησε, νομίζων τῇ τῆς ἀρετῆς ἀλιθία περιέσεσθαι.
 V. 54 (p. 609).

1 τοῖς Σικιτίωσι Bk., του σικι (sic) cod. cf. ad fr. 65 2 (εἶδ') ins. Val.,
 haud raro Dio hanc Herodoti locutionem imitatus est. nostro loco simillimus
 69, 2, 5 4 ἔτι Val., ἐπι (s. acc.) cod. 6 τοῦ Rk., γοῦν cod. 8 ἀπήν-
 τησε] sic absolute usurpatum eclogario debetur.

[Zonaras 9, 20, 10—14 (2, 264, 10 sqq. B. = 2, 309, 27 sqq. D.)]

- ἐκέλευσεν ἄλλους τε καὶ τὸν υἱὸν Ἀντίοχον, καὶ τοὺς αὐτομολούς
 11 πάντας ἐκδοῦναι, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀννίβας ἦν. καὶ ὁ Ἀντίοχος καὶ ἄκων
 πρὸς ἅπαντα ἐπειθάρχησεν. οὐ μόντοι καὶ τὸν Ἀννίβαν ἐκδοῦναι ἡδυν-
 νήθη· πρὸς γὰρ Προυσίαν τὸν βασιλέα τῶν Βιθυνῶν προκατέφυγε. καὶ
 ὁ μὲν Ἀντίοχος πρέσβεις ἐπὶ τούτοις εἰς τὴν Ρώμην πέμψας ἐσπέισατο, 5
 Σικιτίων δὲ Λούκιος ἐπηρεῖτο ἐπὶ τῇ νίκῃ καὶ τὴν τοῦ Ἀσιατικοῦ ἐπω-
 νυμίαν δι' αὐτὴν ἔσχεν, ὥσπερ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀφρικανὸς ἐπεκλήθη,
 τῆς Καρχηδόνος κρατήσας μέγιστον ἐν τῇ Ἀφρικῇ δυναθείσης.
 12 τοιοῦτοι δ' οὖν ἄνδρες οὗτοι γινόμενοι καὶ ἐπὶ τοσοῦτον δόξης ἐλ-
 θόντες ἐξ ἀρετῆς, δικαστηρίῳ καὶ τῷ δήμῳ οὐ πολλῶ ὕστερον παρεδό- 10
 θησαν· καὶ ὁ μὲν Λούκιος κατεψηφίσθη ὡς τάχα πολλὰ ἐκ τῆς λείας
 σφετερισάμενος, Ἀφρικανὸς δὲ ὡς ἐπιεικεστέρως τὰς συνθήκας διὰ τὸν
 (a. u. 567) (187) 13 υἱὸν ποιησάμενος, τὸ δ' ἀληθὲς διὰ φθόνον. ὅτι δ' οὐδὲν ἡδίκουν δηλοῦται
 μὲν καὶ ἄλλοθεν, οὐχ ἤμιστα δὲ ὅτι καὶ τῆς οὐσίας τοῦ Ἀσιατικοῦ
 δημευθείσης οὐδὲν πλέον τῶν αὐτῶ προῦπαρχόντων εὐρέθη, ὅτι τε τοῦ 15
 Ἀφρικανοῦ ἐς τὸ Αἰτερνον πρὸ ψήφου ἀναχωρήσαντος καὶ μέχρι τελευτῆς
 ἐκεῖ καταμείναντος οὐδεὶς αὐτοῦ ἔτι κατεψηφίσατο.
 14 Ὁ δὲ γε Μάλλιος τότε Πισιδίαν Λυκαονίαν τε καὶ Παμφυλίαν τῆς
 τε Γαλατίας τῆς Ἀσιανῆς πολλὰ προσηγάγετο. ἔστι γὰρ τι κἀνταῦθα
 γένος αὐτῶν, ἐκ τοῦ Εὐρωπαϊοῦ ἀποδάσμιον. Βρέννον γὰρ ποτε βασιλέα 20
 σφῶν προστησάμενον τὴν τε Ἑλλάδα καὶ τὴν Θράκην ἐπέδραμον, κἀκεῖ-

7 ὁ BC^c, δὲ ὁ A ἐπεκλήθη BC^c, ἐκλήθη A 15 αὐτῶ om. A
 16 Αἰτερνον BC^c, λίστηνον A 19 τε om. A
 20 Βρέννον BC^c, βρένον A.

[Zonaras 9, 20, 14—21, 4 (2, 265, 11 sqq. B. = 2, 310, 23 sqq. D.)]

θεν εἰς τὴν Βιθυνίαν διαβάντες μέρη τινὰ τῆς τε Φρυγίας καὶ τῆς Πα-
φλαγονίας τῆς τε Μυσίας τῆς πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ καὶ Καππαδοκίας ἀπε-
τέμοντο καὶ ἐν αὐτοῖς κατώκησαν, καὶ νῦν ἔθνος ἰδιὸν εἰσι τὸ ὄνομα
τῶν Γαλατῶν φέροντες. οὗτοι δὴ πράγματα τῷ Μαλλίῳ παρέσχον. ἀλλὰ 15
καὶ τούτων ἐκράτησε, τὴν μὲν Ἄγκυραν τὴν πόλιν ἐλὼν ἐξ ἐπιδρομῆς, τὰς
δ' ἄλλας ὁμολογίᾳ παραστήσαντος. πράξας δὲ ταῦτα καὶ συγγὸν παρὰ
Ἄριαράθους τοῦ Καππαδοκῶν βασιλέως ἀργύριον ἐπὶ εἰρήνῃ λαβὼν ἀπῆρεν
οἴκαδε.

21. Οἱ δ' Αἰτωλοὶ πρέσβεις τὸ δεύτερον ὑπὲρ εἰρήνης ἐς τὴν Ῥώμην
πέμψαντες αὐτοὶ αὐθις ἐνεωτέρηζον. διὸ οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς τε πρέσβεις
εὐθὺς ἀπεπέμψαντο καὶ Μάρκῳ Φουλουίῳ τὴν Ἑλλάδα ἀνέθεντο. ὁ δὲ
ἐς Ἀμβρακίαν τὴν πόλιν πρῶτον ὤρμησε μεγάλην οὖσαν, (ἦν γὰρ ποτε
τοῦ Πύρρου βασιλείου, τότε δὲ κατεῖχτο πρὸς τῶν Αἰτωλῶν), καὶ ἐπο-
λιόρκει αὐτήν· οἱ οὖν Αἰτωλοὶ πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ εἰρήνης διεiléχθησαν· 2
ὡς δ' οὐκ ἠθέλησε σπείσασθαι, μέρος τι τοῦ στρατοῦ ἐς τὴν Ἀμβρακίαν
εἰσέπεμψαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι δι' ὑπόνομου τινὸς ἐπεχείρησαν τὴν πόλιν
ἐλεῖν, καὶ διώρυσσον πόρωθεν· καὶ τέως μὲν ἐλόνηθον τοὺς πολιορ-
κουμένους, ἐπεὶ δ' ὁ χοῦς ἠθροίσθη, ὑπετόπησαν τὸ γινόμενον. ἀγνο-
οῦντες δ' ἤγη ἠρόσσοιτο, χαλκῆν ἀσπίδα κατὰ τὸν περίβολον πρὸς αὐτὸ
20 ἐτίθουσαν τὸ δάπεδον· καὶ διὰ τῆς ἡχῆς τὸν τόπον γόντες καὶ αὐτοὶ
ἀντήρυσσον ἐνδοθεν, καὶ πελάσαντες ταῖς Ῥωμαίαις ἤσαν εἰς μάχης
κρυπτάς. τέλος δὲ τι τοιοῦτον ἀντετεχνήσαντο. πῖθον μέγαν πτίλιον 3
πληρώσαντες πῦρ ἐς αὐτὸν ἐνήκαν, καὶ πῶμα χαλκοῦν αὐτῷ πολλαχῆ
τετρημένον ἐπέθηκαν, καὶ εἰς τὸν ὑπόνομον τὸν πῖθον κομίσαντες καὶ
25 πρὸς τοὺς πολεμίους τρέψαντες τὸ στόμα αὐτοῦ ἀροφύσιόν οἱ κατὰ τὸν
πυθμένα ἐνέβαλον, καὶ τούτῳ φύσας προσφέροντες πλείστον καὶ δυσχερῆ
καπνὸν οἷα ἐκ πτίλων ἐκθορεῖν ἐποίουν, ὃν οὐδεὶς τῶν Ῥωμαίων ὑπέ-
μενον. ὅθεν ἀπογόντες οἱ Ῥωμαῖοι ἐσπείσαντο καὶ τὴν πολιορκίαν κατ- 4
έλυσαν. ὁμολογησάντων δ' αὐτῶν καὶ οἱ Αἰτωλοὶ μετεβάλλοντο· καὶ
30 διεπραξάντο ἰσοχίαν, εἶτα καὶ εἰρήνην παρὰ τοῦ δήμου, πολλὰ μὲν χρεῖ-
ματι, πολλοὺς δὲ καὶ ὁμήρους δόντες. καὶ ὁ Φουλούσιος τὴν Κεφαλληνίαν
ὁμολογίᾳ παρέστήσατο καὶ τὴν Πελοπόννησον στασιάζουσαν κατεστήσατο.

3 ἰδιὸν εἰσι BA^c, εἰσι ἰδιον C 4 δὴ BC^c, δὲ A 7 Καππαδοκῶν]
Dioni veteres secuto Καππαδοκῶν appelluntur (cf. 77, 18, 4), Straboni, aliis ad
Romanum morem Καππαδοκεῖς 11 Μάρκῳ Φουλουίῳ B^c, μάρκῳ φιλουίῳ C,
μάρκῳ λουίῳ A 15 ἠθέλησε BC^c, ἠθέλησαν A 16 εἰσέπεμψαν BA^c,
item C sed eis in rasura 18 γινόμενον CA^c, γενόμενον B 19 ὅση BA^c,
ὅπου C 23 πῶμα BA^c, πόμα C 24 ἐνέθηκαν] ἐπέθηκαν Kuiper. (litt.)
31 Κεφαλληνίαν A, κεφαληνίαν BC^c, per dupl. λ Dio 49, 17, 2, per unum
Xiph. 69, 16, 2.

a. u. 566 61
(188)

ὅτι νεανίσκοι τινὲς Καρχηδονίων πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην ἐλθόντας ἐβρίσσαντες ἐλέμφθησαν μὲν εἰς τὴν Καρχηδόνα καὶ ἐξεδύθησάν σφισιν, οὐκ ἔπαθον δὲ ὑπ' αὐτῶν δεινὸν οὐδέν, ἀλλ' ἀφείθησαν. U^o 12 (p. 381).

a. u. 567 64
(187)

ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι τῆς τροφῆς τῆς Ἀσιανῆς γενεσάμενοι, καὶ μετὰ 5 τῆς τῶν λαφύρων περιουσίας τῆς τε παρὰ τῶν ὀπλων ἐξουσίας ἐν τοῖς τῶν ἡττηθέντων κτήμασιν ἐγχορεύσαντες, [καὶ] τὴν τε ἀσωτίαν αὐτῶν διὰ βραχέος ἐξήλωσαν, καὶ τὰ πάτρια ἔθη οὐ διὰ μακροῦ κατεπάτησαν. οὕτω τὸ δεινὸν τοῦτ' ἐκεῖθεν ἀρξάμενον καὶ 10 εἰς τὸ ἄστυ ἐνέπεσε. V. 55 (p. 609).

65

ὅτι ὁ Γράκχος ἄλλως μὲν ἔκ τε τοῦ πλήθους ἦν καὶ ἐδημηγόρει δεινότερα, οὐ μέντοι καὶ ὠμοιώθη Κάτωνι, ἀλλὰ καίπερ παλαιάν τινα πρὸς τοὺς Σικελίωνας ἔχθραν ἔχων οὐκ ἠνεγκε τὸ γιγνόμενον, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ Ἀφρικανοῦ καὶ ἀπελοήρησεν ἐρίμην καιροῦ θέντος, ὅπως τε μηδεμίαν κελίδα λάβῃ διεσπούδατο, τὸν τε 15 Ἀσιατικὸν ἐκόλωσεν εἰς τὸ οἴκιμα ἐμβλήθῃναι. καὶ διὰ ταῦτα αὐτῷ οἱ Σικελίωνες τὴν τε ἔχθραν κατέλυσαν καὶ κῆδος συνῆψαν· τὴν γὰρ θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ ὁ Ἀφρικανὸς συνήκισεν. V. 56 (p. 610).

2

Αἴων 19' βιβλίῳ "ἐπειδὴ δὲ καὶ ὡς περιῆν αὐτοῖς τῆς σχολῆς, τὰς ὁδοὺς δι' αὐτῶν κατεσκευάσαντο." Bekk. Anecd. 166 14 et 3. 20

Fr. 61 huc transferendum esse patet e Liv. 38, 42, 7.

1 ἐλθόντας Wesseling., ἐλθόντες ABM.

Fr. 64. 65. de Graccho Scipionum defensore quamquam Livius agit 38, 52. 53. 57. 60, de luxuria ex Asia in urbem invecta postea 39, 6, iude concludendum non est fr. 65 (Val. 56) ante fr. 64 (Val. 55) collocandum esse.

5 Ἀσιανῆς Val., ἀσιανῆς cod. 7 [καὶ] del. Rk. 8 ἔθη St., ἦθη cod. 10 ἐνέπεσε Rk. recte, ut videtur (cf. Thuc. 2, 48, 1), quamquam fortasse eclogarium corrigens, ἔπεσε cod. 11 μὲν ἔκ τε] ita cod. (μενέκτε) 13 τοὺς Σικελίωνας Val., τουοικι cod. 15 λάβῃ reduxi e cod., λάβοι Val. διεσπούδατο Val. recte, cf. Dem. Aristocr. 79. 182, διεσπούδασε Bk., διὰ ἐσπούδατο cod. (non —δαστο, totus locus sic scribitur: καὶ δαλάβῃ διὰ ἐσπούδατο, prim. δ in rasura) 18 συνήκισεν] <οἱ> συνήκισεν? Bk., eclogarium fortasse corrigens.

Fr. 65, 2 (p. 93 adn. Bk. cf. p. 111 adn. Dind.) hic inserendum esse coll. Liv. 39, 2, 6. 10 vidit v. Gutschmid. Kl. Schr. 5, 557.

[Zonaras 9, 21, 5 (2, 267, 4 sqq. B. = 2, 312, 7 sqq. D.)]

a. u. 567 5
(187)

Γαίου δὲ Φλαμίνιου καὶ Λιμνίου Λεπίδου ὑπατευόντων μετόπισθε ὁ Ἀντίοχος ἔθανε, καὶ αὐτὸν ὁ υἱὸς ὁ Σέλευκος διεδέξατο· τελευτήσαντος δὲ κλέωνου πολλῷ ὕστερον ὁ εἰς τὴν Ῥώμην ἐμμερέων Ἀντίοχος

2 ὁ Σέλευκος BC^s, σέλευκος A.

[Zonaras 9, 21, 5—7 (2, 267, 7 sqq. B. = 2, 312, 11 sqq. D.)]

έβασίλευσεν. ό δέ γε Φίλιππος έτόλμησε μὲν νεωτερίσαι ότι πόλεωόν
 τινων έστερέθη εν Θεσσαλίᾳ και προς ταΐσδε και Αΐνου και Μαρωνείας,
 οὐκ ήδυνήθη δέ δια τὸ γήρας και δια τὰ περι τούς παιδας συνενεχθέντα
 αὐτῶ. και Γαλάται τινές τὰς Ἄλπεις ύπερβάντες πόλιν εντός αὐτῶν
 5 κτίσαι ήθέλησαν. ὦν ό Μάρκος ό Μάρκελλος τά τε όπλα άρείετο και
 τήλλα όσα έπεκομίζοντο· οι δ' εν τῇ Ρώμῃ προσβευσημένους σφίσιν έπι
 τῶ εὐθύς άναχωρήσαι πάντα άπέδωκαν.

a. n. 569
(185)

6 a. n. 571
(183)

Τότε δέ και ό Ἄννιβας άπέθανε. πρέσβειων γάρ προς τὸν Προυσίαν 7
 τὸν τῆς Βιθυνίας κρατοῦντα πεμφθέντων εκ Ρώμης δι' άλλα τέ τινα
 10 και όπως και τὸν Ἄννιβαν εκδοίη παρ' αὐτῶ έντα, προμαθῶν τοῦτ'
 εκείνος και διαδρόναι μη αὐτός δέ (Ἄννιβας) φάρμακον πιών θνήσκει
 οἷός τε ὦν έαυτὸν διε- πρὸς Βιθυνίαν | πρὸς τι χωρίον Λίβυσσαν κλού-
 γρήσατο. χορημοῦ δέ ποτε μενον τῇ κλήσει | δοκῶν θανεῖν εις Λίβυσσαν
 αὐτῶ γενομένου εν γῆ πατρίδα τῆν οικίαν. | ήν γάρ Ἄννιβη τις χρη-
 15 Λιβύσση τεθνήξεται, ό σμὸς οὔτω που γεγραμμένος· Λίβυσση κρύβει
 μὲν εν τῇ πατρίδι· τῇ βῶλος Ἄννιβα δέμας. | ό αυτοκράτωρ δ'
 Λιβύη προσεδόκα θανεῖν, ὕστερον Ρωμαίων ό Σεβῆρος | εκ γένους ὦν
 έτυχε δέ θνήσκων εν τοῦ Λιβυκοῦ λευκῆς μαρμάρου τάφῳ | τὸν
 20 λουμένῳ Λιβύσση. ἄνδρα τοῦτον τέθεικεν, τὸν στρατηγὸν Ἄννι-
 βαν. Tzetz. Chil. 1, 798—805.

και ό Ἄφρικανός δέ Σικιπίων τότε μετήλλαξε.

6 έπεκομίζοντο BA^c, άπεκομίζοντο C S δέ om. A 9 τῆς om. A
 11^b Tzetzae locum attulit Reimarus.

RELIQUIAE LIBRI XX.

[Zonaras 9, 22, 1—5 (2, 268, 1 sqq. B. = 2, 313, 1 sqq. D.)]

22. Φίλιππος δὲ ὁ Μακεδόνων βασιλεύς, τὸν υἱὸν Δημήτριον ἀποκτείνας καὶ τὸν ἕτερον υἱὸν τὸν Περσέα μελλήσας φονεύσειν, ἀπέθανεν. ἐπεὶ γὰρ προσρικῆς τοῖς Ῥωμαίοις ἐκ τῆς ὀμηρείας ἐγένετο ὁ Δημήτριος, καὶ αὐτὸς τε καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Μακεδόνων ἤλπιζον ὅτι μετὰ τὸν Φίλιππον τὴν βασιλείαν λήψεται, ἐφθόνησεν αὐτῷ ὁ Περσεύς, ἅτε καὶ πρεσβύτερος 5 αὐτοῦ ὢν, καὶ διέβαλεν αὐτὸν ὡς ἐπιβουλεύοντα τῷ πατρί. καὶ ὁ μὲν φάρμακον πιεῖν ἀναγκασθεὶς ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ Φίλιππος οὐ πολλῶ ὕστερον τῷ ἀληθῆς γνοῦς ἀμύνασθαι τὸν Περσέα ἠθέλησεν, οὐ μέντοι καὶ ἴσχυσεν, ἀλλ' αὐτὸς τε ἀπέθανε καὶ τὴν βασιλείαν ὁ Περσεύς διεδέξατο. καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ταύτην τε αὐτῷ ἐβεβαίωσαν καὶ τὴν πατρῶαν φιλίαν ἀνε- 10 νεώσαντο.

3 Ἐν δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις συνηχθήσαν μὲν τινα, οὐ μέντοι καὶ ἀναγκαῖα πάνυ ὥστε καὶ συγγραφεὶς νομίζεσθαι ἄξια. ὕστερον δὲ ὁ Περσεύς πολέμιον ἑαυτὸν τοῖς Ῥωμαίοις ἐποίησεν. ἵνα δὲ ἀναβολὴν τοῦ πολέμου σκολή μέγρις ἂν παρασκευάσῃται, πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην 15 ἔπεμψεν ἀπολογησομένους τάχα περὶ ὧν ἐνεκαλεῖτο. οὗς οἱ Ῥωμαῖοι οὐτ' εἰσω τοῦ τείχους ἐδέξαντο, καὶ πρὸ τοῦ ἄστεος αὐτοῖς χρηματίσαντες οὐδὲν ἀπεκρίναντο ἕτερον ἢ ὅτι ὕπατον πέμψουσι πρὸς ὃν ὅσα βούλεται διαλεγήσεται. καὶ αὐθημερὸν αὐτοὺς ἀπιέναι ἐποίησεν, δόντες σφίσι καὶ ἀγωγούς ὥστε μὴ τιμὴν συγγένωνται· καὶ τῷ Περσεῖ τῆς Ἰτα- 20 λίας ἐπιβαίνειν τοῦ λοιποῦ ἀπειρήχασιν.

Οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι μετὰ ταῦτα Γναῖον Σικίννιον στρατηγὸν μετὰ δυνάμειν ὀλίγην ἐξέπεμψαν (οὐ γὰρ πῶ τὴν μείζω παρεσκευάσαντο), καὶ ὁ Περσεύς εἰς Θεσσαλίαν παρεμβάλλων τά γε πλεῖστα αὐτῆς ὤκισώσατο·

2 τὸν ἕτερον υἱὸν τὸν Περσέα BA^c, τὸν υἱὸν Περσέα τὸν ἕτερον C
3 γὰρ BC^c, δὲ A ὁ om. A 10 πατρῶαν BC^c, προτέραν A 16 ἔπεμψεν
ἀπολογησομένους BC^c, ἔπεμψαν ἀπολογησομένους A 18 πέμψουσι CA^c, πέμ-
πουσι B 24 γε BC^c, τε A.

a. n. 575
(179)

a. n. 582
(172)

a. n. 583 5
(171)

ὅτι ὁ Περσεὺς παντείδως τοὺς Ῥωμαίους ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐκ- 66 a. u. 585
(169)

[Zonaras 9, 22, 5—10 (2, 269, 4 sqq. B. = 2, 314, 4 sqq. D.)]

ἐπεὶ δὲ τὸ ἔαρ ἐπέστη, πέμπουσιν ἐπ' αὐτὸν Λικίνιον Κράσσον, καὶ στρα-
τηγὸν ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ, Γάιον Λουκρήτιον. συμμαχίας οὖν πρῶτον παρὶ
Λάρισαν τῷ Περσεῖ ἐν ἵππομαχίᾳ ἔπταισεν· ὕστερον μὲντοι περιεγένετο,
ὥστε καὶ ἀναχωρῆσαι τὸν Περσεὺς εἰς τὴν Μακεδονίαν. ὁ Κράσσος δὲ 6
5 ταῖς πόλεσι ταῖς Ἑλληνικαῖς ταῖς ὑπὸ τοῦ Φιλίππου καταγεγραμμέναις προσ-
έβαλε, καὶ τῶν μὲν πλείων ἀπεκρούσθη, ἔστι δ' αὖτε ἐχειρώσατο καὶ τινὰς
κατακαύσας τοὺς ἄλλοντας ἀπέδωκε. ἅπερ οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ πυθόμενοι ἠγνα-
νάκτησαν, καὶ τὸν τε Κράσσον ὕστερον ἐξημίωσαν χρήμασι καὶ τὰς
ἐαλωκυίας πόλεις ἠλευθέρωσαν καὶ τοὺς προθέοντας ἐξ αὐτῶν καὶ ἐν τῇ
10 Ἰταλίᾳ εὐρεθέντας τότε παρὰ τῶν ἐωνημένων αὐτοὺς ἐξεπρίναντο.

ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἐπράξαν οἱ Ῥωμαῖοι, ἐν δὲ τῷ πρὸς τὸν 7
Περσεὺς πολέμῳ πολλὰ καὶ μεγάλα ἠτύχησαν, καὶ πολλὰ χόθι ἐπόνθησε
τὰ αὐτῶν, καὶ ὁ Περσεὺς τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας κατέσχε τὰ
πλείονα. τὴν τε γὰρ ἄλλην δύναμιν πολλὴν συνεκρότησε, καὶ πρὸς τοὺς
15 ἐξέραντας τῶν Ῥωμαίων φάλαγγα ὀπλιτῶν ἠσκήσει, ὅξέσιν ἦλοις τὰς
ἀσπίδας καὶ τὰ κράνη σιδηρώσας αὐτῶν. ὅπως δὲ μήτε τοῖς ἵπποις 8
φρβεροὶ εἶεν, εἶδωλα ἐξέραντων σκευάσας δεινὴν μὲν ὑπὸ χρίσματός τινος
ὁσμὴν ἔχοντα, φρβερά δὲ καὶ ὀρθήναι καὶ ἀκουσθῆναι ὄντα (βροντώδη
γὰρ ἦρει ἡχίην τινὰ ἐξ ἐπιτηδεύσεως) πρὸς ἐκείνη προσήγεν αὐτοὺς συνε-
20 χῶς, μέχρις οὗ καὶ ἐθάρασαν. ὁ μὲν οὖν Περσεὺς μέγα ἐκ τούτων
ἐκέκτητο φρόνημα καὶ τὸν Ἀλέξανδρον τῇ δόξῃ καὶ τῷ μεγέθει τῆς
ἀρχῆς ὑπεροίσειν ἐπήλπισεν, οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ ταῦτα μαθόντες τὸν
Μάρκιον Φίλιππον ὑπατεύοντα σπουδῇ ἐξέπεμψαν. καὶ ὅς εἰς τὴν Θεσ- 9 a. u. 585
σαλίαν πρὸς τὸ στρατόπεδον ἀφικόμενος τοὺς τε Ῥωμαίους καὶ τοὺς
(169)

25 συμμαχούς ἐξήσκει, ὥστε δείσαντα τὸν Περσεὺς ἐν τῷ Δίῳ τῷ Μακε-
δονικῷ καὶ πρὸς τοῖς Τέμπεσι ἠσυχίαν ἄγειν καὶ τὰ στενὰ τηρεῖν.
θαρήσας δὲ διὰ ταῦτα ὁ Φίλιππος διὰ μέσων ὄρων ὑπερέβαλε καὶ τινὰ
τοῦ Περσεῶς κατέσχε. προῶν δ' ἐπὶ τῆς Πυθῆς τῶν ἐπιτηδεύων ἐσπλά-
νισε, καὶ ἐς τὴν Θεσσαλίαν ἀνεστρέψε. καὶ αὐτίς ὁ Περσεὺς ἀνεθάρσατο 10
30 καὶ ἄ κατέσχεν ὁ Φίλιππος ἀνεκτίσατο καὶ τῷ ναυτικῷ συγγὰ τοὺς
Ῥωμαίους ἐλόπει, συμμαχούς τε προσηγάμετο καὶ πάντῃ τοὺς Ῥωμαίους fr. 66, 1

1 Λικίνιον CA, λικίνιον B Κράσσον Wolf, κράσσον BCA^c (semper)

2 τοῦ ναυτικοῦ BC^c, τῷ ναυτικῷ A 3 ἔπταισεν] sc. Crassus 4 εἰς BA^c,
ἐπὶ C τὴν CA, om. B^c 5 Φιλίππου BCA^c, Πέρσεως Wolf. 8 τε BC^c,
γε A 9 ἐν τῇ Ἰταλίᾳ εὐρεθέντας BC^c, εὐρεθέντας ἐν τῇ Ἰταλίᾳ A

13 αὐτῶν BC^c, ἐαυτῶν A 19 αὐτοὺς BA^c, αὐτὰ C 21 φρόνημα BA^c, τὸ
φρόνημα C 25 Δίῳ Wolf., cf. Liv. 44, 2, ἰδίῳ BCA^c 26 καὶ prius om. A

27 ὑπερέβαλε CA, ὑπερέβαλλε B^c.

βαλεῖν ἤλιπσεν, τῇ δὲ πολλῇ καὶ ἀκαίρῳ φειδωλίᾳ καὶ τῇ δι' αὐ-
τὴν τῶν συμμάχων ὀλιγοψίᾳ ἀσθενῆς αὐτῆς ἐγένετο. ἐλειδίη γάρ
τά τε τῶν Ῥωμαίων ὑπεδίδου καὶ τὰ ἐκείνου ἐπηνύξετο, κατεφρό-
νησεν ὡς οὐδὲν ἐπι τῶν συμμαχιῶν δεόμενος, ἀλλ' ἦτοι καὶ προσιὰ
οἱ αὐτῶν βοήθησόντων, ἣ καὶ καθ' ἑαυτὸν κρατήσων, καὶ οὔτε τῷ 5
Εὐμενεῖ οὔτε τῷ Γεντίῳ τὰ χρήματα ἀὐπέσχητο ἀπέδωκε, νομίσας
οὐκ εἶναι αὐτοῖς αἰτίαν ἐχθρας πρὸς Ῥωμαίους ἔχειν. τούτων τε
οὖν καὶ τῶν Θρακῶν (οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐκείνοι ἐντελεῖ τὸν μισθὸν
ἐλάμβανον) ἀπροθύμων γενομένων ἐς τοσοῦτο αὐτῆς ἀπογνωσίως
ἀφίκετο ὥστε καὶ σπονδῶν δεηθῆναι. V. 57 (p. 610). 10

2 ὅτι ὁ Περσεὺς σπονδῶν ἐδεήθη παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ ἔτυχεν
αὐτῶν, εἰ μὴ οἱ Ῥόδιοι συνεπρέσβενσαν αὐτῷ δέει τοῦ μὴ Ῥωμαίοις
τὸν ἀντίπαλον ὑπεξαιρεθῆναι. μέτριον μὲν γὰρ οὐδέν, οἷα διομέ-
νους εἰκόσ ἦν εἰπεῖν, ἔλεξαν· καὶ τῆς εἰρήνης οὐκ αἰτηταὶ μᾶλλον
ἢ Περσεὺς ἢ δόται ὄντες, ἀλλὰ τε πολλὰ ὑπερήφανα διελέχθησαν, 15
καὶ τέλος ἠπειλήσαν τοῖς αἰτίοις τοῦ μὴ συμβῆναι σφας γενομέ-

3 ἐκείνου Reim. coll. Zonara, ἐκείνων cod. 4 συμμαχιῶν restitui e
cod., συμμάχων cum Zon. inde a Bk. iniuria, cf. fr. 36, 31; 54, 10; 41, 59,
1; 43, 37, 1 al. 6 Εὐμενεῖ reduxi e cod., (ut semper Zonaras excepto 9, 18, 3),
Εὐμένει St., cf. Lehrs. Arist.² 278 sqq. Γεντίῳ] Γέντιος Dio (Zon. 9, 24, 1
ter) ut script. Lat., Γέντιος quoque Diod. 30, 9, 1. 2 (vitiose Γεντίῳ acc.
31, 8, 5 = Sync. p. 267), at Γέντιος Polybius, inde a libro 28 saepe (τενθῶνα
acc. apud Ath. 10, 440 a = 29, 13, 1 vitiose), Plut. Aem. Paul. 9. 13, App.
Mac. 18, 1, Ill. 9 ὑπέσχητο Bk., ὑπέσχετο cod. 8 ἐκείνοι Val., ἐκείνων
cod. ἐντελεῖ Val., ἐντελεῖ cod.

Fr. 66, 1 et 2 quam arcte cohaereant patet e Zonara.

11 Ῥωμαίοις AB, τοῖς Ῥωμαίοις M, Ῥωμαίων Gros. at cf. fr. 40, 7. Ce-
terum etiam παρὰ Ῥωμαίων eclogarii esset, nam δέομαί τινας παρὰ τινος, poste-
rioribus usitatum, Dionium non est 15 ὑπερήφανα AM, ὑπερήφαν B.

[Zonaras 9, 22, 10. 11 (2, 270, 17 sqq. B. = 2, 315, 14 sqq. D.)]

11 ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἤλιπσεν ἐκβαλεῖν. τῇ δὲ πολλῇ καὶ ἀκαίρῳ φειδωλίᾳ
καὶ τῇ δι' αὐτὴν τῶν συμμάχων ὀλιγοψίᾳ ἀσθενῆς αὐτῆς ἐγένετο. ὡς
γὰρ τά τε τῶν Ῥωμαίων ὑπεδίδου, τὰ δ' ἐκείνου ἐπηνύξετο, κατεφρόνησεν
ὡς οὐδὲν ἐπι τῶν συμμάχων δεόμενος, καὶ οὐκ ἐδίδου χρήματα σφίσι αὐ-
τῶν ἐπηγγείλατο. τῶν μὲν οὖν ἀμβλυθυθέντων τὸ πρόθυμον, τῶν δὲ καὶ 5
11. 66, 2 τέλειον αὐτῶν ἐλλιπόντων, τοσοῦτον ἀπέγνω ὥστε καὶ σπονδῶν δεηθῆναι.
καὶ καὶ ἔτυχεν τούτων διὰ τοῦ Εὐμενεοῦς, εἰ μὴ καὶ Ῥόδιοι συνεπρέσ-

3 τῶν om. A 5 οἶν BC², γοῦν A 6 αὐτῶν BA², αὐτῶν C
7 καὶ καὶ BA², cf. 7, 22 p. 79, 17 B = p. 151, 18 D, καὶ οὐκ ἂν C.

νοῖς μετὰ τῶν ἐτέρων πολεμήσειν. καὶ τούτου οὐδὲ τὸ πρὶν ἀνύποπτοι τοῖς Ῥωμαίοις ὄντες μᾶλλον διεβλήθησαν, καὶ τὸν Περσέα τῶν σπονδῶν τυχεῖν ἐκόλυσαν. U^o 13 (p. 382) et v. 14. 15 Suid. s. v. αἰτηταί.

2 διεβλήθησαν AM, δὲ ἐβλήθησαν B.

[Zonaras 9, 22, 11—23, 4 (2, 271, 4 sqq. B. = 2, 315, 24 sqq. D.)]

βυσαν· ὑπερηράνωσ γὰρ οὗτοι ταῖς Ῥωμαίοις διαλεχθέντες τυχεῖν αὐτὸν ἐκόλυσαν τῶν σπονδῶν.

23. Ἐντεῦθεν ὁ κατ' αὐτοῦ πόλεμος Παύλῳ ἀνετέθη τῷ Αἰμιλίῳ τὸ δεύτερον ὑπατεύοντι. ὅς σπουδῆ κομισθεὶς εἰς τὴν Θησσαλίαν καὶ τὰ
 5 τῶν στρατιωτῶν προκαταστησάμενος, βιασάμενος διὰ τῶν Τερπῶν (ὀλίγοι γὰρ ἐφρούρουν αὐτά), ἐπὶ τὸν Περσέα ὤρμησεν. ἐπεὶ δ' ἐκείνος τὸν Ἑλπιον ποταμὸν προσαπέφραξεν ὄντα ἐν μέσῳ, προκαταλαβὼν δὲ καὶ πᾶν τὸ μεταξὺ τοῦ τε Ὀλύμπου καὶ τῆς θαλάσσης αἰμασιαῖς καὶ σταυρώμασι καὶ οἰκοδομήμασιν ἄπορον ἀπειργάσατο, ἐθάραρι δὲ καὶ τῆ
 10 ἀνυδρία τοῦ τόπου, ἐπειρασε μὲν καὶ οὕτως ὁ ὑπάτος διελθεῖν, καὶ τῆς ἀνυδρίας ἐπορίσατο ἐπικουρήμα. διαμησάμενος γὰρ τὴν ἐν τῇ ὑπωρεία τοῦ Ὀλύμπου ἄμμοι ὕδωρ εὔρε δαψιλές τε καὶ πότιμον. καὶ τούτῳ τῶν
 3 Ῥοδίων πρέσβεις ἀφίκοντο πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς αὐτῆς θρασύτητος ἀφ' ἧς καὶ ἐς τὴν Ῥώμην πρὶν ἐπρεσβεύσαντο. ὁ δὲ οὐδὲν εἰπὼν πλέον
 15 αὐτοῖς ἢ ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπόκρισιν δώσει, ἀπέπεμψεν αὐτούς. ὡς δὲ προσβάλλων οὐδὲν ἐπέβαινε, ἔμαθε δὲ τὰ ὄρη ὄντα που πορεύσιμα, μέρος τι τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τὴν δυσπροσδοτώτερον αὐτῶν ὑπερβολὴν ἐπεμψε, καταληψόμενον τὰ ταύτη ἐπίκαιρα, (διὰ γὰρ τὸ δυσπρόσιτον καὶ ἐλαχίστην εἶχε φρουράν), αὐτὸς δὲ τῷ λοιπῷ τοῦ στρατεύματος προσέμιξε
 20 τῷ Περσεῖ, ἵνα μή τι ὑποσησάσας φυλακὴν τῶν ὄρων ἀκριβεστέραν ποιήσαιο. καὶ μετὰ τοῦτο καταληφθέντων τῶν ἄκρων νυκτὸς πρὸς τὰ ὄρη ὤρμησε, καὶ πῆ μὲν λαθίων, πῆ δὲ βιασάμενος ὑπερέβαλεν αὐτά. ὁ μαθὼν ὁ Περσεύς, καὶ δεῖσας μὴ κατὰ νότου αὐτῷ προσπέσῃ ἢ καὶ τὴν Πύδναν προκατάσῃ, (καὶ γὰρ τὸ ναυτικὸν ἅμα τὸ τῶν Ῥωμαίων
 25 παρέπλει), τό τε ἔσχυμα τὸ πρὸς τῷ ποταμῷ ἐξέλιπε, καὶ πρὸς τὴν Πύδναν ἐπειγθεὶς πρὸ τῆς πόλεως ἐστρατοπεδεύσατο. καὶ ἦλθε μὲν καὶ ὁ Παῦ-

a. n. 586
(168)

3 τῷ Αἰ om. C 5 διὰ BC^c, γὰρ A 7 Ἑλπιον BA^c, Ἐλπιον C, Ἐλπιός (Ἐλπιός Hultsch.) Pol. 29, 4, 4, *Elpeus* Liv. 44, 8—39 passim, cf. Weissenb. ad 44, 8, 5 11 ἐπορίσατο BA^c, ἐκομίσατο C 18 ταύτη BC^c, ταύτης A, quod fortasse praeferendum 24 ἅμα τὸ BA^c, ἅμυ τῷ C 25 τὸ πρὸς C^c, τῷ πρὸς BA τῷ ποταμῷ CA^c, τὸν ποταμὸν B.

3 *ὅτι ὁ Περσεύς ἐν Σαμοθράκῃ ὄν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐξαίτηθεῖς*

1 *Σαμοθράκῃ Val., σαμοθράκην cod.*

[Zonaras 9, 23, 5—10 (2, 272, 13 sqq. B. = 2, 316, 31 sqq. D.)]

λος ἐκεῖ, οὐ μέντοι καὶ παραχρῆμα προσέμιζαν, ἀλλὰ καὶ διέτριψαν οὐκ
ὀλίγας ἡμέρας. προμαθὼν δὲ ὁ Παῦλος ὡς ἡ σελήνη ἐκλείπειν μέλλει,
συνηθροάζει πρὸς ἐσπέραν τὸ σφράτευμα, ὅτε τὴν ἐκλείψιν γενέσθαι ἐχρῆν,
καὶ προεῖπε τὸ συμβησόμενον, καὶ μὴ τι διὰ τοῦτο ταραχθῆναι παρή-
νεσεν. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι τὴν ἐκλείψιν θεασάμενοι οὐδὲν κακὸν ἐξ
αὐτῆς ὑπετόησαν, οἱ δὲ γε Μακεδόνες δέος ἔσχον ἐκ τούτου καὶ ἐς
6 τὸν Περσέα τὸ τέρας τείνειν ἐνόμισαν. οὕτω δ' ἐκατέρων ἐχρότων συμ-
βάν τι κατὰ τύχην τῆ ὑστεραίᾳ συνέρρηξεν αὐτοὺς εἰς μάχην ἀκήρυκτον
καὶ τέλος τῷ πολέμῳ ἐπέδημεν. ἐπεὶ γὰρ ὑποζύγιόν τι τῶν Ῥωμαίων
εἰς τὸ ὕδωρ εἰσέπεσεν ἐξ οὐπερ ὕδρευόντο, καὶ οἱ τε Μακεδόνες αὐτοῦ
10 ἐπελάβοντο καὶ οἱ ὑδροφόροι ἀντείχοντο, τὸ μὲν πρῶτον οὗτοι καθ'
ἑαυτοὺς ἐμαχέσαντο, ἔπειτα καὶ οἱ λοιποὶ ἐπικουροῦντες τοῖς οικείοις
κατ' ὀλίγους ἐκ τῶν στρατοπέδων ἐξήρσαν, καὶ πάντες συνέμιζαν ἀπ'
7 ἀμφῶν. καὶ μάχῃς ἀσυντάκτου μὲν, ὀξείας δὲ γενομένης, οἱ Ῥωμαῖοι
ἐκράτησαν, καὶ καταδιώξαντες τοὺς Μακεδόνας μέχρι τῆς θαλάσσης πολ-
15 λούς μὲν αὐτοὶ ἐφόνευσαν, πολλοὺς δὲ τῷ ναυτικῷ προσπλεύσαντι ἀπο-
κτεῖναι παρέδωσαν. οὐδ' ἂν τις ὑπελείφθη αὐτῶν, εἰ μὴ νῦν αὐτοῖς ἐβροή-
θησε· περὶ δέϊλῃν γὰρ ὄψιαν ἡ μάχη ἐγένετο.

8 Διαφυγῶν οὖν εἰς Ἀμφίπολιν ὁ Περσεύς ὡς τοὺς τε περιλιπεῖς
ἀναληφόμενος καὶ συστήσων αὐθις τὰ πράγματα, ἐπεὶ οὗτ' ἤλθον τινες
20 πρὸς αὐτὸν πλὴν μισθοφόρων Κρητῶν καὶ τὴν Πύδναν ἄλλας τε πόλεις
τὰ τῶν Ῥωμαίων ἠρῆσθαι ἔμαθε, κἀκεῖθεν μετέστη καὶ εἰς πλοῖα τὰ
9 χεῖρα ὅσα ἐπήγετο θέμενος νυκτὶς ἐς Σαμοθράκην ἀπέπλευσε. καὶ
πυθόμενος οὐ πολλῷ ὕστερον τὸν Ὀκταούσιον, ὃς τοῦ ναυτικοῦ προϊστάτο,
προσπλέοντα, καὶ τὸν Παῦλον ἐς Ἀμφίπολιν παρόντα, ἐπέστειλεν αὐτῷ
25 συμβῆναι δεόμενος. καὶ ἐπεὶ βασιλέα ἑαυτὸν ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὠνόμασεν.
οὐδ' ἀποκρίσεως ἔτυχεν. ὕστερον δὲ ἄνευ τινὸς τοιαύτης προσήσεως
ἐπιστείλαντες προσεδέξατο μὲν τὸν ἵπὲρ τῶν σπονδῶν λόγον, οὐκ ἄλλως
μέντοι συμβησέσθαι ἔφη εἰ μὴ καὶ ἑαυτὸν καὶ τὰ ἑαυτοῦ πάντα τοῖς
10 Ῥωμαίοις ἐπιτρέψει. καὶ διὰ ταῦτα οὐ συνέβησαν. μετὰ τοῦτο δὲ
30 ἐξαίτηθεῖς παρὰ τῶν Ῥωμαίων Εὐανδρόν τινα Κρητὰ πολλὰ κατ' αὐτῶν

fr. 66, 3

1 *προσέμιζαν BC^c, προσέμιξεν A* *διέτριψαν CA^c, διέτριψεν B*

2 *Παῦλος BA^c, παῦλος C (παῦλο in ras. σ prioris vocabuli retento)* 19 *τοῖς*
τε *CA^c, τούτους B* 22 *τὰ prius om. C* 23 *ἴσα BC^c, καὶ ἴσα A* 27 *τοι-*
αύτης om. C 28 *προσεδέξατο BA^c, προσεδέξατο C* οὐκ *BA^c, καὶ οὐκ C.*

| *Εὐανδρόν τινα, γένος μὲν Κρη̄τα, πιστότατον δὲ ὄντα καὶ ἄλλα* f. 173r
τε πολλὰ ἑαυτῷ κατὰ τῶν Ῥωμαίων ὑπουργηκότα καὶ τὴν τοῦ Εὐ-
μενοῦς ἐπιβουλήν τὴν ἐν τοῖς Δελφοῖς γενομένην συνεσκευασότα,
οὐκ ἐξέδωκε (μὲν), φοβηθεῖς μὴ κατείπῃ ὅσα αὐτῷ συνήδει, λάθρα
 5 *δὲ ἀποκτείνας διέδωκε λόγον ὅτι ἑαυτὸν προαπεχρήσατο. οἱ δὲ συν-*
όντες οἱ φοβηθέντες τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ καὶ τὴν μαιφροσίαν μεθί-
στασθαι ἤρξαντο. V. 58 (p. 610).

ὅτι ὁ Περσεὺς ἐθελοντῆς εὐρέθη, καὶ αὐτὸν ἐς τὴν Ἀμφίπολιν 4
ἀχθέντα ὁ Παῦλος οὐδὲν οὔτε ἔργῳ οὔτε λόγῳ δεινὸν ἔδρασεν,
 10 *ἀλλὰ καὶ προσιόντι οἱ ὑπαναστάς τὰ τε ἄλλα ἐδεξιώσατο καὶ ὁμό-*
σιτον ἐποιήσατο, ἐν τε [ἐν] φυλακῇ ἀδέσμῳ καὶ ἐν θεραπείᾳ πολλῇ
ἤγε. V. 59 (p. 613).

1 δὲ Val., τε cod. 2 *Εὐμενοῦς scripsi, εἰμενονος (s. acc.) cod., Εὐμένους*
 Val., cf. ad fr. 66, 1 3 *Δελφοῖς Val., ὀδελφοῖς cod.* 4 *(μὲν) ins. Bk.*
 e Zon. 5 *διέδωκε Val., δέδωκε cod.* 8 *εὐρέθη] ἠρέθη? Bk. At ἐάλω*
dicendum erat nec formam ἠρέθη e clogario obtrudi posse ostendit Zonaras. ἐθε-
λοντῆς εὐρέθη apte dicitur de eo qui in latere templi prope angulum obscurum
delituit (Liv. 45, 6, ἡμέρας τινὰς — κρυπτόμενος ἔλαθεν Zon.) ac deinde sese
ipse tradidit hosti (Liv. l. l.) 11 *[ἐν] secl. Val. ἤγε] εἴχε Naber., coll.*
 Thuc. 3, 34, 3; 1, 55, 1, cf. ad fr. 57, 73.

Fr. 66, 5 et 6 (Planudea) eiecta.

[Zonaras 9, 23, 10—12 (2, 274, 2 sqq. B. = 2, 318, 10 sqq. D.)]

ὑπουργηκότα καὶ πιστότατον αὐτῷ, οὐκ ἐξέδωκε μὲν, φοβηθεῖς μὴ
κατείπῃ ὅσα αὐτῷ συνήδει, λάθρα δὲ αὐτὸν ἀποκτείνας ἑαυτὸν διαχει-
ρίσασθαι ἐπήμισε. τότε μὲν οὖν οἱ συνόντες αὐτῷ φοβηθέντες τὴν
ἀπιστίαν αὐτοῦ (οὐ γὰρ ἠγνόησαν τὸ γενόμενον), μεθίστασθαι ἤρξαντο.
 5 *κακῆσινος δείσας μὴ τοῖς Ῥωμαίοις παραδοθῆ, ἐκδραῖναι νυκτὸς ἐπεχείρησε. 11*
καὶ ἔλαθεν ἂν πρὸς Κότυν Θρακίαν δυνάστην κομισθεῖς, εἰ μὴ οἱ Κρη̄τες
αὐτὸν ἐγκατέλιπον· ἐνθήμενοι γὰρ τὰ χρήματα εἰς τὰ πλοῖα οἰκάδε
ἀπῆραν. ὁ δὲ ἡμέρας μὲν τινὰς αὐτοῦ μετὰ Φιλίππου ἐνὸς τῶν οἰσῶν
κρυπτόμενος ἔλαθεν, ἐπεὶ δὲ τοὺς ἄλλους παῖδας καὶ τὴν θεραπείαν
 10 *ἔγνω κατεσχηκότα τὸν Ὀκταούσιον, εὐρέθη ἐθελοντῆς. καὶ ἀχθέντα εἰς 12 fr. 66, 4*
τὴν Ἀμφίπολιν οὐδὲν ὁ Παῦλος ἐκάωσεν, ἀλλὰ καὶ ἐδεξιώσατο καὶ
ὁμόσιτον ἐποιήσατο καὶ ἐν ἀδέσμῳ φυλακῇ ἐπῆρει καὶ ἐν θεραπείᾳ ἤγε.
μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Ἰταλίαν διὰ τῆς Ἡπειροῦ ἀνεκομίσθη.

8 ὁ δὲ om. A 13 sequuntur apud Zonaram quaedam desumpta ex Plu-
 tarchi *Aemilio Paulo* c. 26, quae ita incipiunt ὁ δὲ Πλούταρχος ἀχθέντα λέγει
 τὸν Περσεύη κ. τ. λ.

67 *ἔτι ὁ Παῦλος οὐ στρατηγήσαι μόνον ἦν ἀγαθός ἀλλὰ καὶ χρημάτων ἀδωρότατος. τεκμήριον δέ· δεύτερον τότε ὑπατεύσας καὶ λαφύρων ἀμυθῆτων κρατήσας ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ διεβίω ὥστε χαλεπῶς ἦν γυναικὶ αὐτοῦ τὴν προῖκα τελευτήσαντος ἀποδοθῆναι.*

2 *ἀδωρότατος Val., ἀδορώτατος cod.*

[Zonaras 9, 24, 1—4 (2, 275, 8 sqq. B. = 2, 319, 11 sqq. D.)]

24. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Λούκιος Ἀνίκιος στρατηγὸς πεμφθεὶς ἐπὶ τὸν Γέντιον τοὺς προσμίζαντάς τε αὐτῷ ἐνίκησε καὶ τὸν Γέντιον φυγόντα ἐπιδιώξας ἐς Σκόδραν κατέκλεισεν, ὅπου ἦν αὐτῷ τὰ βασίλεια. καὶ διακενῆς ἂν προσήδρευεν αὐτῇ, (ἐπὶ γὰρ ἀκρωρυχίας ὄρους πεπόλισται καὶ ῥάραγγι βαθείαις ποταμοὺς ῥοοῖδας ἐχούσας περιειλεῖται, δ τείχει τε ὄχυρόν περιέζωσται), εἰ μὴ ὁ Γέντιος μέγα ἐπὶ τῇ δυνάμει ἐλπίσας ἐκὼν εἰς μάχην ἐχώρησε. καὶ τούτου τὴν τε ἀρχὴν αὐτοῦ πᾶσαν ὁ Ἀνίκιος προσηγάγετο καὶ μέχρι τῆς Ἠπειροῦ προσελθὼν, πρὶν τὸν Παῦλον ἐλθεῖν, κλέεινγν παραπτομένην ἡμέρωσεν.

2 Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ ἔμαθον μὲν τὴν τοῦ Παύλου νίκην τετάρτη 10 μετὰ τὴν μάχην ἡμέρᾳ ἕκ τινος φήμης, οὐ μόντοι καὶ ἀκριβῶς ἐπίστευσον. εἶτα γραμμάτων ὑπὲρ ταύτης κομισθέντων τοῦ Παύλου, ὑπερήσθησαν, καὶ οὐχ ὡς τὸν Περσέα νενικηκότες καὶ τὴν Μακεδονίαν κτησάμενοι, ἀλλ' ὡς τὸν Φίλιππον ἐκείνων τὸν πάνυ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον μετὰ 15 πύσης τῆς ἀρχῆς ἐκείνης, ἦν ἔσχηκε, νικήσαντες ἐσεμύνοντο. ἐλθόντι δ' ἐς Ῥώμην τῷ Παύλῳ πολλὰ ἐψηφίσθη, καὶ ἡ πομπὴ τῶν νικητῶν αὐτῷ λαμπροτάτη ἐγένετο. ἔπεμψε μὲν γὰρ καὶ τᾶλλα ὅσα ἐαλώκει πάντα, ἔπεμψε δὲ καὶ Βίθυν τὸν τοῦ Κότυος υἱόν, τὸν τε Περσέα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τοὺς τε παῖδας τρεῖς ὄντας ἐν τῷ τῶν αἰχμαλώτων 20 σχήματι. δείσας δὲ διὰ τὴν τῆς εὐτυχίας ὑπερβολὴν μὴ τι νημεσίση αὐτοῖς τὸ δαμνῶν, ἠῤῥατο καὶ αὐτὸς κατὰ τὸν Κάμιλλον μὴ τι κακὸν τῇ πόλει ἐκ τούτων, ἀλλ' ἑαυτῷ, εἴ τι δέοι, γενήσεσθαι· καὶ δύο υἱεῖς, τὸν μὲν πρὸ τοῦ θριάμβου μικρόν, τὸν δὲ ἐν αὐτῇ τῇ τῶν ἐπινικίων ἀπέβλαεν ἐφορῆ. ἦν δὲ οὐ στρατηγήσαι μόνον ἀγαθός, ἀλλὰ καὶ ὑπερ- 25 ὅπως χρημάτων. τεκμήριον δέ· δεύτερον τότε ὑπατεύσας καὶ λαφύρων ἀμυθῆτων κρατήσας ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ διεβίω ὥστε χαλεπῶς τῇ γυναικὶ αὐτοῦ τὴν προῖκα τελευτήσαντος ἀποδοθῆναι.

a. u. 587 3
(167)

fr. 67, 1

2 Γέντιον] cf. ad fr. 66, 1 τε om. C 3 Σκόδραν Wolf., κοδραν BCA^c
4 προσήδρευεν A, προσήδρευσεν BC^c 7 αὐτοῦ om. C 8 προελθὼν BC^c,
προελθεῖν A 11 τὴν om. A 12 κομισθέντων τοῦ Παύλου Bl^c, τοῦ παύλου
κομισθέντων C 15 κε νικήσαντες om. C 21 τι om. A 23 τοῦ om. C^c
τῇ om. B.

οὗτος μὲν οὖν ἦν καὶ τοιαῦτα ἔπραξεν· τοῦτο δὲ μόνον ὥσπερ 2
 τινὰ κελίδα [ἐν] τῷ τούτου βίῳ προστετριῆσθαι νομίζουσι, τὸ δια-
 πάσαι τοῖς στρατιώταις τὰ χρήματα (ἐπιτρέψαι), τᾶλλα οὐκ ἄμοι-
 ρον χαρίτων ἄνδρα γενόμενον, καὶ μέτριον μὲν ἐν ταῖς εὐπραγίαις,
 5 εὐχεστάτον δὲ ἅμα καὶ εὐβουλότατον ἐν τοῖς πολεμίοις ὄφθέντα.
 μαρτύριον δὲ τὸ μήτε πρὸς τὸν Περσέα ὑπέρογκον καὶ ἀλαζόνα
 δειχθῆναι, μήτε τὸν πρὸς αὐτὸν πόλεμον κακῶς καὶ ἀπροβούλως
 ἀγωνίσασθαι. V. 60 (p. 613).

ὅτι οἱ Ῥόδιοι φρονήμα πολὺ πρότερον σχόντες ὡς καὶ αὐτοὶ 68
 10 τὸν τε Φίλιππον καὶ τὸν Ἀντίοχον νενικηκότες τῶν τε Ῥωμαίων
 κρείττους ὄντες, ἐς τοσοῦτον δέους ἀγίζοντο ὥστε καὶ πρεσβευτὴν
 πρὸς τὸν Ἀντίοχον τὸν τῆς Συρίας βασιλέα σταλέντα Ποπίλιον μετα-
 πέμψασθαι, καὶ παρόντος αὐτοῦ καταψηφίσασθαι πάντων τῶν
 τάναντία τοῖς Ῥωμαίοις φρονησάντων, τοὺς τε συλληφθέντας αὐ-
 15 τῶν ἐλὶ τιμωρίαν πέμψαι. U⁶ 14 (p. 382) (= Suid. s. v. φρόνιμα,
 om. καὶ πρεσβευτὴν — πάντων εἰ τοὺς τε συλληφθέντας αὐτῶν).

ὅτι οἱ αὐτοὶ πρεσβευσάμενοι πρὸς αὐτοὺς πολλάκις, ὡς πον 2
 καὶ ἐδέοντό τινος, οὐδὲν ἔτ' αὐτοῖς προσέφερον ὄνπερ καὶ πρότε-
 ρον, ἀλλ' ὅσα ἐς τὸ παραινεῖσθαι μὴ μνησικακεῖν σφισιν αὐτοῖς

2 [ἐν] damn. Rk. 3 (ἐπιτρέψαι) add. Val. Plura tamen excidisse puto
 (τὰ τῶν Ἡπειρωτῶν ἐπιτρέψαι) vel tale quid. cf. Liv. 45, 34, Plut. *Aem.*
Paul. 29, App. *Ill.* 9 9 σχόντες] ἔχοντες Suid. 11 δέους] δέος Suidae AV
 12 τὸν Ἀντίοχον AM, ἀντίοχον B Ποπίλιον Reim., πόπλιον ABM
 18 ὄνπερ Bk., ὥσπερ ABM 19 μνησικακεῖν BM, μνησικακεῖνο A (m. ἴσως
 μνησικακεῖν).

[Zonaras 9, 24, 5. 6 (2, 276, 18 sqq. B. = 2, 320, 18 sqq. D.)]

Τῶν δ' ἁλόντων τῷ πατρὶ μὲν ὁ Βίθυς προῖκα ἐδόθη, Περσεὺς δὲ 5
 εἰς Ἄλβαν σὺν τοῖς παισὶ καὶ τῇ θεραπείᾳ κατετέθη· κακέῃ ἕως μὲν
 ἤλπιζε τὴν βασιλείαν κομίσασθαι ἀντεῖχεν, ἐπεὶ δ' ἀπέγνω, ἑαυτὸν διε-
 χειρίσατο. καὶ ὁ Φίλιππος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἢ τε θυγάτηρ αὐτοῦ οὐκ εἰς
 5 μακρὰν ἀπέθανον· μόνος δ' ὁ νεώτατος τοῖς τῶν Ἀλβανῶν ἄρχουσιν
 ὑπογραμματεύων ἐπὶ τινα χρόνον διήρκεσεν. οὕτως ὁ Περσεὺς ὁ δι'
 εἰκοσι βασιλέων ἀγῶν γεγονέναι, καὶ πολὺν μὲν τὸν Φίλιππον, πλείω
 δὲ θουλλῶν τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ τὴν βασιλείαν ἀπόλεσε καὶ ἀιχμάλωτος
 γέγονε καὶ ἐν τοῖς ἐπινικίοις ἐπόμπευσε, δεσμὰ μετὰ τοῦ διαδήματος
 10 περικείμενος.

Οἱ δὲ γε Ῥόδιοι, μετὰ φρονήματος πρόφην τοῖς Ῥωμαίοις προσφε- 6 fr. 68, 2 (12)

2 ἕως μὲν CA, μὲν ἕως B^c 6 οὕτως BC^c, οὗτος A δι' εἴκοσι βασι-
 λέων ἀγῶν γεγονέναι] cf. Xen. *Cyr.* 7, 2, 24.

χρήσιμα ἐξ ὧν ἐπιούρησάν ποτε αὐτοῖς λαβεῖν ἐδύνατο, μόνα
 3 ἔλεγον, καὶ τὴν γε πρόσθεσιν τῆς συμμαχίας τῆς πρὸς αὐτοὺς μὴ
 προσδεχόμενοι πρόσθεν, ἵνα ὡς καὶ μετατάξασθαι ποτε ἀπ' αὐτῶν
 ἐκ τοῦ μηδεμίαν ἐπορσον ἀνάγκην φιλίας ἔχειν δυνάμενοι φοβεροί
 τε αὐτοῖς ὧσι καὶ πρὸς τῶν αἰεὶ πολεμούντων σφίσι ἐπιθερα- 5
 πεύονται, τότε καὶ πάνυ προσθέσθαι ἐσπούδαζον, τὴν τε παρὰ
 τῶν Ῥωμαίων εὐνοίαν ἅμα βεβαιούμενοι, καὶ τιμὴν ἐκ τούτου καὶ
 παρὰ τῶν ἄλλων θηρώμενοι. Ὑ^ο 15 (p. 382).

69 ὅτι ὁ Προυσίας αὐτὸς ἐξ τε τὴν Ῥώμην καὶ ἐξ τὸ βουλευτή-
 ριον ἐσελθὼν τὸν τε οὐδὸν αὐτοῦ κατεγίλησε καὶ τοὺς βουλευτὰς 10
 θεοὺς ἐπωνόμασε καὶ προσεκύνησεν. ἐξ οὗπερ καὶ ἠλεήθη ὅτι
 μάλιστα, καίτοι καὶ τῷ Ἀττάλῳ παρὰ τὴν τῶν Ῥωμαίων γνώμην
 πολεμήσας. ἐλέγετο γὰρ καὶ οἴκοι τοὺς πρέσβεις αὐτῶν, ὁσάκις
 ἀφίκοντό τινες, προσκυνεῖν, ἀπελεύθερόν τε ἑαυτὸν τοῦ δήμου
 ἐπεκάλει, καὶ πῖλιον πολλὰκις ἐπετίθετο. Ὑ^ο 16 (p. 383). 15

1 ἐδύνατο AM, ἐδύνατον B μόνα A, μόνα B, μόνα^{οι} M 3 προσ-
 δεχόμενοι προσδεχόμενοι Rk. ὡς καὶ restitui ex ABM, καὶ ὡς Urs.

5 ἐπιθεραπέωνται ἐκθεραπέωνται Rk. iniuria, cf. Thuc. 8, 84, 5 9 ἔς τε

Bk., τε ἐς ABM 15 πῖλιον AM (nisi quod πῖλιον,^{πο} πῖλιον B, πῖλεον Reim.
 πῖλον Sturz. perperam uterque: pillicus signum libertatis Dionii est πῖλιον (de
 accentu ambigo) cf. fr. 59, 86; 47, 25, 3; 63, 29, 1 (= Zon. 11, 13 p. 42, 21 Dind.),
 ut Polybio 30, 19, 3 (πόλιον cod.); πῖλος petasus vel causia apud Dionem in-
 venit 59, 7, 8.

[Zonaras 9, 24, 6—8 (2, 277, 7 sqq. B. = 2, 321, 2 sqq. D.)]

fr. 68, 3 ρόμενοι, τότε μὴ μνησικαεῖν αὐτοῖς ἤξιον, καὶ σύμμαχοι πρόσθεν αὐτῶν
 καλεῖσθαι μὴ προσδεχόμενοι, τότε καὶ πάνυ τούτου τυχεῖν ἐσπούδαζον·
 καὶ ἔτυχον τῆς σπουδῆς, ἀλλ' ὄψέ. καὶ τοῖς Κρησὶν ὠργίζοντο μὲν οἱ
 7 Ῥωμαῖοι, ἱκετείας δὲ πολλαῖς χρησαμένοις ἀφῆκάν ποτε τὴν ὀργήν. καὶ
 fr. 69 ὁ Προυσίας δὲ καὶ ὁ Εὐμενής, ὁ μὲν δι' ἐαυτοῦ εἰς τὴν πόλιν ἐλθὼν 5
 καὶ εἰς τὸ βουλευτήριον εἰσελθὼν καὶ τὸν οὐδὸν φιλήσας καὶ προσκυνή-
 σας τοὺς βουλευτὰς ἠλεήθη τε καὶ ἠθώωτο, Εὐμενής δὲ δι' Ἀττάλου
 τοῦ ἀδελφοῦ τὸ μὴ τι μνησικαεῖν αὐτῷ εἴληψε.

a. u. 588 8
 (166)

Τότε δὲ καὶ τὰ τῆς Καππαδοκίας οὕτω διωκίθη. Ἀριζράθης ὁ
 ταύτης κρατῶν παῖδα γνήσιον ἔσχεν Ἀριζράθην. πρὶν δ' ἐσχημέναι 10

1 αὐτῶν BC^ε, αὐτοῖς A 4 πολλαῖς χρησαμένοις BC^ε, χρωμένοις πολ-
 λαῖς A.

[Zonaras 9, 24, 8—25, 5 (2, 277, 18 sqq. B. = 2, 321, 15 sqq. D.)]

αὐτόν, ἐπεὶ πολὺν χρόνον ἢ γυνὴ αὐτοῦ οὐκ ἐκύρισε, παῖδα προσποιή-
 σατο Ὀροφέρνην καλέσασα. γεννηθέντος δ' ἔπειτα τοῦ γνησίου φωρα-
 θεὶς ἐκείνος ἐξήλαθη. ὃς μετὰ τὸν Ἀριαράθου θάνατον τῷ ἀδελφῷ
 δῆθεν ἐπανάστη. καὶ συνεμάχουν Ἀριαράθῃ μὲν Εὐμενῆς, Ὀροφέρνην δὲ
 9 a. u. 591
 3 Δημήτριος ὁ τῶν Σύρων βασιλεὺς. ἐλαττωθεὶς δὲ Ἀριαράθης πρὸς τοὺς
 (163)
 Ῥωμαίους κατέφυγε, καὶ κοινωνὸς τῷ Ὀροφέρνη τῆς βασιλείας ὑπ'
 αὐτῶν ἀποδέδεικτο. ἔτι δὲ ὁ Ἀριαράθης τοῖς Ῥωμαίοις φίλος καὶ σύμ-
 μαχος προσηγόρευτο, πᾶσαν ἐκείνος τὴν ἀρχὴν ἐκ τούτου προσωκυεῖσασατο.
 καὶ ὁ Ἄτταλος δὲ τὸν Εὐμενῆ θανόντα διαδεξάμενος τὸν τε Ὀροφέρνην
 10 καὶ τὸν Δημήτριον παντελῶς ἐκ τῆς Καππαδοκίας ἀπήλασεν.

25. Ὁ δὲ τῆς Αἰγύπτου κρατῶν Πτολεμαῖος ἐπὶ δυσὶν υἱέσι καὶ
 μιᾷ ἐξέλιπε θυγατρὶ. ὡς δὲ πρὸς ἀλλήλους οἱ ἀδελφοὶ περὶ τῆς ἀρχῆς
 ἐστασίασαν, Ἀντίοχος ὁ τοῦ Ἀντιόχου τοῦ μεγάλου υἱὸς τὸν νεώτατον
 ἐκπεσόντα ἐδέξατο, ἵνα προγράσει τοῦ αὐτοῦ ἀμύνειν ἐς τὰ τῶν Αἰγυ-
 15 πτίων παρέλθοι. καὶ στρατεύσας ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον τῆς τε πλείονος χώρας
 ἐκράτησε καὶ ἐπολιόρκει τὴν Ἀλεξάνδρειαν. καταφυγόντων δὲ τῶν
 2 ἄλλων πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, πεμφθεὶς πρὸς τὸν Ἀντίοχον ὁ Ποπίλιος
 (a. u. 586)
 (168)
 ἀποσχέσθαι αὐτόν τῆς Αἰγύπτου ἐκέλευσεν· οἱ γὰρ ἀδελφοὶ συνέντες τὴν
 τοῦ Ἀντιόχου δianoian κατηλλάγησαν. ὡς δ' ἐκείνος ὑπερέθετο τὴν
 20 ἀπόρισιν, κύκλον ἐλάβδω πέριξ αὐτοῦ περιέγραψε, κἀναυῖθα αὐτόν
 ἐστηκότα ἀπήτησε βουλεύσασθαι τε καὶ ἀποκρίνασθαι. ἐντεῦθεν δείσας
 3 ὁ Ἀντίοχος τὴν πολιορκίαν κατέλυσεν. ἀπαλλαγέντες δὲ τοῦ ἔξωθεν
 φόβου οἱ Πτολεμαῖοι (οὕτω γὰρ ἐκαλοῦντο ἀμφοτέρω) αὐθις ἐστασίασαν.
 εἴτα συναλλάγησαν αὐθις ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐφ' ᾧ τὸν μὲν πρεσβύτερον
 25 τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Κύπρον, τὰ δὲ περὶ τὴν Κυρήνην ἔχειν τὸν ἔτε-
 ρον· καὶ ταῦτα γὰρ τότε τῶν Αἰγυπτίων ἦν. ἀγανακτῶν δ' ὁ νεώτερος
 4 a. u. 592
 (162)
 διὰ τὴν ἐλάττωσιν ἐς τὴν Ῥώμην ἀφίκετο· καὶ εὗρατο παρ' αὐτῶν
 καὶ τὴν Κύπρον. ὁ δὲ πρεσβύτερος συμβάσει ἐθετο αὐθις πρὸς τὸν
 νεώτερον, πόλεις τέ τινας ἀντὶ τῆς Κύπρου δοῦς καὶ χρήματα καὶ σῖτον
 30 πλεξάμενος συντελεῖν.

Τοῦ δ' Ἀντιόχου τελευταῖντος μετὰ τοῦτο καὶ παιδί ὁμωνύμῳ τὴν 5 (a. u. 590)
 (164)

2 Ὀροφέρνην] sic quoque Pol. 3, 5, 2 (AR); 32, 25, 1 (= Ath. 10, 440^b),
 at Ὀλοφέρνης in exc. Const. 32, 24, 4 et 25, 2. 10; 33, 6 (ter.), Ὀροφέρνης
 Diod. 31, 32. 32^b. 34 sed Ὀλοφέρνης 31, 19, 2 et 7, Ὀροφέρνης Acl. v. h. 2,
 41, Orophernes Iust. 35, 1 (Olofernes codd. det.), Ὀλοφέρνης App. Syr. 47
 δ' ἔπειτα τοῦ CA^c, δέ ποτε τοῦ B 4 Εὐμενῆς] cf. ad fr. 66, 1 8 ἐκ
 om. A 13 τοῦ Ἀντιόχου τοῦ μεγάλου CA, τοῦ μεγάλου ἀντιόχου B^c
 νεώτατον] an νεώτερον? 15 τε BC^c, τοῦ A 17 Ποπίλιος Wolf., πόπλιος
 BC^c, πούπλιος A 27 παρ' BA^c, δι' C recte fortasse.

[Zonaras 9, 25, 5—9 (2, 279, 10 sqq. B. = 2, 322, 28 sqq. D.)]

βασιλείαν καταλιπόντος, ταύτην τε αὐτῷ ἐβεβαίωσαν καὶ τρεῖς ἄνδρας ἐπιτρόπους δῆθεν, μικρὸς γὰρ ἦν, ἐπεμψαν. οἱ παρὰ τὰς συνθήκας εὐρόντες ἐλέφαντας καὶ τριήρεις, τοὺς τε ἐλέφαντας σφαγῆναι πάντας ἐκέλευσαν καὶ τᾶλλα πρὸς τὸ τῇ Ῥώμῃ συμφέρον διώκουν. δι' ἅπερ Λυσίας ὁ τοῦ βασιλέως τὴν κηδεμονίαν ἐγχεχειρισμένος παρούζυγε τὸ 5 πλῆθος ἐκβαλεῖν τοὺς Ῥωμαίους, τὸν δὲ Γάιον τὸν Ὀκτάβιον καὶ ἀποκτεῖναι. καὶ τούτων γενομένων ὁ μὲν πρέσβεις εὐθύς εἰς τὴν Ῥώμην ἀπέστειλεν ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων ἀπολογούμενος, Δημήτριος δὲ ὁ Σελεύκου υἱὸς τοῦ παιδὸς Ἀντιόχου ὁμηρεῦον ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὸν 10 τοῦ πατρὸς θάνατον καὶ ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ θεοῦ τῆς βασιλείας ἐστερημένος, ὡς τὸν τοῦ Ἀντιόχου θάνατον ἔγνω, ἤτει μὲν τὴν πατρίαν ἀρχὴν, οἱ δὲ οὔτε ταύτην αὐτῷ συνέπραξαν οὔτ' ἀπᾶραι τῆς Ῥώμης 7 ἐπέτρεψαν. καὶ ὅς καὶ δυσχεραίνων ὁμοῦς ἠσύχαζεν. ἐπεὶ δὲ τὰ κατὰ τὸν Λυσίαν ἐγένετο, οὐκέτ' ἐμέλλησεν, ἀλλ' ἀπέδρα· καὶ ἐκ Λυκίας τῇ γερουσίᾳ ἐπέστειλε μὴ ἐπὶ τὸν ἀνεψιὸν τὸν Ἀντιόχον, [οὔτω γὰρ 15 οἱ πάλοι τοὺς ἐξαδέλφους ἐκάλουν], ἀλλ' ἐπὶ τὸν Λυσίαν τὴν ὁρμὴν 8 ἔχειν, ὥστε τῷ Ὀκταβίῳ τιμωρήσειν. ἐς Τρίπολιν δὲ τῆς Συρίας ἐπειγθεὶς καὶ ταύτην προσαγαγόμενος ὡς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τὴν βασιλείαν σταλείς, (τὴν γὰρ ἀπόδρασιν αὐτοῦ οὐδεὶς ἐνενοεῖ), καὶ Ἀπαμείας κρατήσας δυνάμιν τε συναγαγὼν ἐπὶ τὴν Ἀντιόχειαν ἤλασε, καὶ τό τε 20 παιδίον καὶ τὸν Λυσίαν φιλικῶς ἀπαντήσαντας αὐτῷ (δεδιότες γὰρ τοὺς Ῥωμαίους οὐκ ἀντήσαν) διέψειρε, καὶ τὴν βασιλείαν ἀνεκομίσατο, κἀν τῇ Ῥώμῃ στέφανον καὶ τοὺς τοῦ Ὀκταβίου αὐθέντας ἀπέστειλεν. οἱ δὲ γυλεπαίνοντες αὐτῷ οὐδέτερον ἐδέξαντο.

a. u. 598 9
(156)

Μετὰ ταῦτα δ' ἐπὶ Δαλματίας οἱ Ῥωμαῖοι ἐστράτευσαν. τὸ δ' 25 ἔθνος τοὔτο ἐστὶ μὲν Ἰλλυριῶν τῶν παρὰ τὸν Ἴόνιον κόλπον, ὧν τινὰς Τραυαντίους ὠνόμαζον Ἕλληγες, ἔχονται δὲ τοῦ Δυρραχίου ἐν μέρει. αἴτιον δὲ τοῦ πολέμου ὅτι τινὰς τῶν προσχώρων αὐτοῖς ἐν φιλίᾳ τοῖς Ῥωμαίοις ὄντας ἡδίκουν, συμπροσβουσαμένους τε ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς Ῥο-

5 ἐγχεχειρισμένος BA^c, ἐγχεχειρισμένος C 6 Γάιον] imo Γναῖος est, cf. Pol. 28, 3, 2; 31, 12. 13. 19. 20; 32, 4—7, App. Syr. 46, Fast. Cap., Obs. 13, al. 12 συνέπραξαν CA^c, ἐπραξαν B 13 καὶ δυσχεραίνων BC^c, ἐδυσχεραίνων Δ 15 [οὔτω — ἐκάλουν] add. Zon., cf. 5, 22 (p. 453, 7 sqq. B. = p. 392, 3 sqq. D.) 18 τῶν om. BC^c 23 αὐθέντας BC^c, αὐτοέντας A, cf. ad fr. 13, 2 25 Δαλματίας] sic Δαλματία 19, 27 in. at Dio Δελματία. Δελματία semper nisi quod Δαλματία 49, 36, 2 et 4 (= Zon. 10, 27 in.), Δελματίης Pol. 12, 5, 2; 32, 18, 1. 3; 32, 23, Δαλματίαι App. Ill. 11. 12. 17. 24—28. Ceterum de forma per ε (quae vetustior est, cf. App. Ill. 11) et per α cf. C. I. L. 3, p. 250 26 τὸν Ἴόνιον κόλπον] cf. Nissen. Ital. Landesk. 1, 89 sq.

[Zonaras 9, 25, 9 (2, 280, 18sqg. B. = 2, 324, 3sqg. D.)]

μαίσις οὐδὲν μέτριον ἀπεκρίναντο, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν ἄλλων πρῶσβεις
 συλλαβόντες ἀπέκτειναν. τούτους ὁ Σκιπίων ὁ Νασικῆς ὑπέταξεν, ἐπ'
 αὐτοὺς στρατεύσας· τὰς τε γὰρ πόλεις αὐτῶν εἶλε καὶ τοὺς αἰχμαλαί-
 τους ἐπίπρασκε. καὶ ἄλλα δὲ κατ' ἐκείνους συνέβη τοὺς χρόνους, οὐ
 ὅ μνήμης μέντοι οὐδ' ἱστορίας ἄξια.

a. u. 500
(155)

ὅ ἄξια A, ἐπάξια BC.

RELIQUIAE LIBRI XXI.

[Zonaras 9, 26, 1—4 (2, 281, 1sq. B. = 2, 324, 10sq. D.)]

a. u. 601
(153)

26. Ἐντεῦθεν αὐθις ὁ πρὸς τοὺς Καρχηδόνιους τὸ τρίτον ἀνερριπίζετο πύλεμος. οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔφερον ἐλαττούμενοι, ἀλλὰ καὶ συμμαχικὰ καὶ ναυτικὸν ἐπὶ τῇ τοῦ Νομαδικοῦ πολέμου παρασκευῇ παρὰ τὰς συνθήκας ἡτοίμαζον· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ὡς τὰ ἄλλα κατὰ γνώμην ἔθεντο, οὐχ ἡσύχασαν, ἀλλὰ πέμψαντες τὸν Σικιπῖωνα τὸν Νασικῆν ταυτὰ τε αὐτοῖς 5

a. n. 602
(152)

2 ἐνεκάλουν καὶ τὴν παρασκευὴν διαλύσαι ἐκέλευον. καὶ ἐπεὶ τὸν Μασινίσσαν ἤτιώωντο ἐκείνοι καὶ διὰ τὸν πρὸς ἐκείνον πόλεμον ἀπειρήκασιν ποιῆσαι τὸ κελευόμενον, σύμβασιν τινα πρὸς τὸν Μασινίσσαν αὐτοῖς ἐπραξάν καὶ τινος αὐτοῖς ἀποστήναι χώρας αὐτὸν ἔπεισαν. ὡς δ' οὐδὲν μᾶλλον εἰσήκουον, μικρὸν ἐπισχόντες Ῥωμαῖοι, ἐπεὶ τάχιστα νικηθέντας 10 σφᾶς μεγάλῃ μάχῃ πρὸς τοῦ Μασινίσσου ἐπύθοντο, εὐθύς αὐτοῖς τὸν πόλεμον ἐψήρισαντο. 3 ὁ μαθόντες οἱ Καρχηδόνιοι, οὐκ εὖ ὑπὸ τῆς συμφορᾶς ἔχοντες, κατέδειξαν, καὶ πρέσβεις ἐς τὴν Ῥώμην διὰ συμμαχίαν ἐστάλκασιν, (καὶ ἄλλοι γὰρ τῶν προσχώρων αὐτοῖς ἐπετίθεντο), καὶ ἐς πᾶν τοῖς Ῥωμαίοις ὑπεῖξεν ἐπλάκτοντο. μὴ γὰρ ταῖς σπονδαῖς ἐμμένειν μέλ- 15 λοντες, ἔξω ἀπαντα ἐπηγγέλλοντο.

a. n. 604
(150)

τῆς δὲ γερουσίας βουλὴν περὶ τούτου συναγαγούσης, ὁ μὲν Σικιπῖων ὁ Νασικῆς δέξασθαι τὴν τῶν Καρχηδονίων πρεσβείαν καὶ σπονδὰς αὐτοῖς ποιῆσασθαι συνεβούλευεν, ὁ δὲ Κόττων ὁ Μάρκος μῆτε σπείσασθαι τούτοις δεῖν εἶπε μῆτε λύσαι τοῦ πολέμου τὸ ψήρισμα. οἱ δὲ γε βουλευταὶ 20 τὴν τε τῶν πρεσβείων ἱκετείαν ἐδέξαντο καὶ σπονδὰς αὐτοῖς ὑπέσχοντο παρασχεῖν καὶ ἐπὶ τούτοις ἡμέρους ἤτησαν. οὗς Λούκιος Μάρκιος καὶ Μάρκος Μανίλιος, εἰς τὴν Σικελίαν ἐλθόντες, ἐκεῖσε πεμψθέντας ἔλαβον.

a. n. 605 4
(149)

6 Μασινίσσαν] cf. ad fr. 57, 50 9 αὐτὸν BA^c, αὐτῶν C 17 περὶ τούτου BA^c, ἐπὶ τούτω C 21 τὴν τε BA^c, μῆτε τὴν C αὐτοῖς om. C (in marg. add. m¹²¹) 23 Μάρκος] M. Manilius P. f. P. n. Fast. Cap., Manius etiam Cic. *Brut.* 15, 61 et *Acad. pr.* 2, 32, 102, at Marcus apud Livium (*Ép.* 49. 50, *Eutr.* 4, 10, *Oros.* 4, 22, 1), *Vell.* 1, 13, 1, *Cens. d. n.* 17, 11, *Cassiod. Chr.*, *App. Lib.* 75, unde Dionem quoque Marcum cum appellasse credibile fit ἐκεῖσε BC^c, ἐκεῖ A.

[Zonaras 9, 26, 5—8 (2, 282, 5sq. B. — 2, 325, 12sq. D.)]

καὶ τοὺς μὲν εἰς τὴν Ῥώμην ἔπεμψαν, αὐτοὶ δὲ σπουδῆ τὴν Ἀφρικὴν 5
κατελιθήσαν. καὶ στρατοπεδευσάμενοι τὰ τέλη τῶν Καρχηδονίων ἐκεῖ
μετεπέμψαντο· καὶ ὡς ἀφίκοντο, οὐ πάντα ἅμα σφίσιν ὅσα ἤθουν ἐξέ-
φεραν, δεισάντες μὴ ταῦτα προμαθόντες ἀκεραίοις τοῖς πράγμασι σφῶν
5 καταστῶσιν εἰς πόλεμον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον σῆτον ἤτησαν καὶ ἔλαβον,
εἶτα τὰς τριήρεις καὶ ἐπὶ ταύταις τὰ μηχανήματα, εἶτα τὰ ὄπλα προσ-
ῆτησαν. λαβόντες οὖν πάντα, (οἱ γὰρ Καρχηδόνιοι πολλὴν ἐτέραν 6
παρασκευὴν κεκρυμμένην εἶχον), τέλος ἐκέλευον αὐτοὺς κατασκάψαι μὲν
τὴν πόλιν αὐτῶν, ἐτέραν δ' ἐν μεσογείῳ οἰκοδομήσαι ἀτείχιστον, ὑγδσή-
10 κιντα σταδίους τῆς θαλάσσης διέχουσαν. πρὸς τοῦτο δ' οἱ Καρχηδόνιοι
ἐς δάκρυα κατηρέθησαν καὶ ὡς ἐλαωκότες ἀνωλοφύροντο καὶ ἐδέοντο
τῶν ὑπάρτων μὴ καταναγκάσαι σφῶς γενέσθαι τῆς πατριδος αὐτόχειρας,
ὡς δ' οὐδὲν ἤνυον, ἀλλ' ἤ πράξαι τὸ προσταττόμενον ἐκελεύοντο ἢ 7
ἀναρρῆσαι τὸν πόλεμον, συχοὶ μὲν αὐτοῦ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὡς ἤδη
15 κεκρατηκόσι κατέμειναν, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπαναχωρήσαντες τῶν τε σφετέ-
ρων ἀρχόντων ἐπίουσι ἀπέκτειναν, ὅτι μὴ κατ' ἀρχῆς τὸν πόλεμον εἶλοντο,
καὶ τοὺς ἐντὸς τοῦ τείχους εὐρεθέντας Ῥωμαίους διέφθειραν, καὶ πρὸς
τὸν πόλεμον ὤρμησαν. διὸ τοὺς τε δούλους ἅπαντας ἠλευθέρωσαν καὶ 8
τοὺς φυγάδας κατήγαγον, καὶ τὸν Ἀσδρούβαν στρατηγὸν αὐθις εἶλοντο,
20 καὶ ὄπλα καὶ μηχανὰς τριήρεις 71,1 ὅτι Καρχηδόνιοι πολεμούμενοι παρὰ
τε ἤτοιμάσαντο. ὡς γὰρ τοῦ Ῥωμαίων ὄπλα τε καὶ τριήρεις δι'
πολέμου ἐπικειμένους, καὶ περὶ ἐλαχίστου ἐποίησαντο, τοὺς μὲν ἀν-
ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεύοντες δι' δριάντας πρὸς τὴν τοῦ γαλλικοῦ χρεῖαν
ἐλαχίστου πάνθ' ὅσων ἐχρήζον συγχωνεύσαντες, καὶ τὴν ζύλωσιν τῶν
25 κατεσκευάζον. ἐφείδοντο γὰρ τε ἰδίων καὶ δημοσίων ἔργων πρὸς
οὐδενός, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀν- τὰς τριήρεις καὶ τὰς μηχανὰς μετε-
δριάντας πρὸς τὴν χρεῖαν τοῦ νεγκάμενοι, ἐς τε τὰ σχοινία ταῖς
γαλλικοῦ συνεχώνευσαν καὶ ἐς τὰς τῶν γυμνασίων κῆμαις ἀποκεικαρμέναις

6 τὰς om. A 8 κεκρυμμένην εἶχον BA^c, εἶχον κεκρυμμένην C
μὲν om. A 10 δ' om. A 14 ἀναρρῆσαι BC^c, ἀναρρῆσαι A 15 ἀπα-
ναχωρήσαντες] an ἐπαναχωρήσαντες? cf. ad 9, 9, 8 18 καὶ — κατήγαγον
om. C 20^b hoc fragmentum, quamquam Planudeum, recepi. ex Dioneo fonte
derivatum esse, collato Zonara vix poterit negari. notandum autem, non inveni-
niri in Plan. codice Parisino, in ceteris insertum esse loco prorsus alieno. le-
gitur enim inter fr. Plan. 23 (40 Mai. p. 540 = 43, 24 Bekk. et Dind.), quod
agit de Xanthippo Lacedaemonio Carthaginiensium duce, et fr. Plan. 25 (43 Mai.
p. 540 = 43, 25 Bekk. et Dind.), quod agit de Regulo. unde conicias fragm. hoc
postea a Planude collectaneis suis additum fuisse 22^b ἐποίησαντο] ἐπορί-
σαντο Naber. 24 ὅσων BC^c, ὅσα A 28^a τὰς BC^c, τοὺς A quod fortasse
praefendum 28^b ἀποκεικαρμέναις Bk., ἀποκεικαρμέναις codd.

[Zonaras 9, 26, 8—27, 2 (2, 283, 8sq. B. = 2, 326, 13sq. D.)]

σχίονους τῶν γυναικῶν ταῖς κό- χρησάμενοι. Excerptum inter Pla-
μαις ἐχρήσαντο. nudea receptum (M p. 540).

- 9 οἱ δ' ὕπατοι τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς ὡς ἀόπλους ταχέως αἰρήσειν ἐλπίσαντες μόνας ἡτοιμάσαντο κλίμακας, ὡς δι' αὐτῶν εὐθὺς τοῦ τείχους ἐπιβησάμενοι, ἔπειτα προσβαλόντες καὶ ὠπλισμένους σφᾶς καὶ τὰ πρὸς 5 πολιορκίαν ἔχοντας ἰδόντες πρὸς μηχανῶν ἐργασίαν ἐτρέποντο, καὶ αὐτὰς ἐπικινδύνως κατασκευάσαντες, (ὁ γὰρ Ἀσδρούβας ὑλαγωγοῦντας ἐνεδραίων 10 ἐλύπει), προσέμισγον τῇ πόλει. καὶ Μανίλιος μὲν ἐκ τῆς ἡπείρου αὐτῇ προσβαλὼν οὐδὲν αὐτοὺς ἐβλαψε, Μάρκιος δ' ἐκ θαλάσσης κατὰ τὸ λιμ- νῶδες προσπεσὼν κατέσεισε μὲν τι τοῦ τείχους, οὐ μόντοι καὶ εἰσῆλθεν. 10 οἱ γὰρ Καρχηδόνιοι τοὺς τε βιαζομένους εἰσελθεῖν ἐξεκρούσαντο καὶ νύκτωρ διὰ τῶν ἐρειπίων ἐπέξελθόντες ἀνθρώπους τε συγχοὺς ἔκτειναν 11 καὶ μηχανήματα πλεῖστα κατέπηραν. ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας παρὰ τοῦ Ἀσδρούβου καὶ τῶν ἰππέων εἰῶντο σκεδάνυσθαι, οὔτε μὴν ὁ Μασινίσσας αὐτοῖς ἐπεκούρησεν. οὐ γὰρ ἐν ἀρχῇ τοῦ πολέμου προσεκέ- 15 κλητο, καὶ πρὸς τὸν Ἀσδρούβαν τότε πολεμῆσειν ὑποσχομένῳ οὐκ ἐπέ- τρεψαν.

27. Οἱ δ' ὕπατοι διὰ τε τὰ συμβάντα καὶ ὅτι τὸ ναυτικὸν αὐτοῖς ἐκ τῆς ἐν τῇ λίμνῃ διατριβῆς ἐνόσησεν ἔλυσαν τὴν πολιορκίαν. καὶ Μάρκιος μὲν ἐπιχειρήσας κατὰ θάλασσαν τι πράξει ἢ τὴν παραλίαν 20 κακῶσαι, ὡς οὐδὲν ἔγινεν, ἀπέπλευσεν οἴκαδε· καὶ ἀνθυποστρέψας Αἰγί- μουρον ἐχειρώσατο· Μανίλιος δὲ ὤρησε μὲν ἐς τὴν μεσόγειον, κακοῦ- μενος δ' ὑπὸ Ἰμίλκωνος τοῦ τῶν Καρχηδονίων ἱππάρχου, ὃν καὶ Φαμίαν 2 ἐκάκουν, πρὸς τὴν Καρχηδόνα ἐπανελήλυθε. κάκει δὲ ἔξωθεν ὁ Ἀσδρού- βας, ἐνδοθεν δ' ἐπεξιόντες οἱ ἐν τῇ πόλει καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν 25 αὐτὸν ἐκάκουν. καταφρονήσαντες οὖν αὐτῶν οἱ Καρχηδόνιοι καὶ μέγρι τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν ἐπῆλθον, καὶ συγχοὺς ἀποβαλόντες (ἄσπλοι γὰρ

3 ὡς om. A 4 εὐθὺς τοῦ τείχους BC, τοῦ τείχους εὐθὺς A

5 ἔπειτα BC, ἔπειτα δὲ A τὰ om. A 7 ὑλαγωγοῦντας B, ὑδραγωγοῦν-
τας CA 9 Μάρκιος CA, μάρκος B 10 τι BA, τοι C 11 γὰρ om. A

12 ἐπέξελθόντες CA, ἐξελθόντες B 16 πολεμῆσειν A, διαπολεμῆσειν C,
διαπολεμῆσεις B 21 Αἰγίμουρον BC, ἐγίμουρον A. Αἰγίμουρος Strab. 2,
p. 123; 6, p. 277, Αἰγίμορος St. Byz. s. v., Ptol. 4, 3, 44, Aegimurus script.

Latini 22 μεσόγειον] nonne μεσόγειαν? at cf. 9, 29, 4 23 Ἰμίλκωνος]

Ἰμίλκας Pol. 36, 8, 1 (= Suid. s. v. Ἰμίλκας), Ἰμίλκων App. Lib. 97 (καὶ μίλ-
κωνος cod.) Μίλκων Eunap. fr. 82, Hamilco(?) Liv. per. 50 (phamae hamilconi
c. Naz. phameae himilconi recent.) cf. Gesen. Mon. ling. Phoen. p. 408, vide
praeterea ad 8, 15, 10 Φαμίαν] sic quoque infra et Dio fr. 71, 2, Φαμίας
Pol. 36, 8, 1 et 2, Diod. 32, 17, Eunap. fr. 82, Φαμαίας App. Lib. 97—109 passim,
Phameas(?) Liv. per. 50 26 αὐτῶν C, αὐτὸν A, om. B.

ὅτι οὗτος ἄριστος μὲν ἦν ἐκ πλείονος τὸ δέον ἐκφροντίσαι, ἀρι- 70, 4
 στος δὲ καὶ ἐκ τοῦ παραχρήμα τὸ κατεπεῖγον ἐφρονήσαι, ἐν τε τῷ προσ-
 ἴκοντι καιρῷ ἐκατέρῳ αὐτῶν χρησασθαι ἦν τὰ τε πρακτέα ἐν τῷ θαρ-
 σσῶντι διεσκόπει, καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν ὡς καὶ δεδιῶς ἐποιεῖτο.
 5 ὕφεντες τῇ τοῦ λογισμοῦ ἀδεεῖ διασκέπει πάντα ἀκριβῶς τὰ καθή-
 ζοντα ἐνενοεῖ, καὶ τῇ περὶ τοῦ ἀσταθμήτου φροντίδι ἀσφαλῶς
 αὐτὰ ἐπραττε. καὶ διὰ τοῦτ' εἴ ποτε καὶ ἐς ἀπροβουλίας ἀνάγκην, 5
 οἷα ἐν τε τοῖς τοῦ πολέμου παραλόγοις καὶ ἐν ταῖς τῆς τύχης
 ἕσπαῖς συμβαίνειν εἶωθε, προήχθη, οὐδὲ τότε τῶν προσήκόντων f. 173v
 10 ἡμάρτανεν. ὑπὸ γὰρ τοῦ ἔθους, τοῦ τε τῇ τύχῃ πρὸς μηδὲν ἀλο-
 γίστως χρησθαι, οὐδὲ ἐς τὴν τοῦ ἕξαπιναιίου προσβολὴν ἀπαρά-
 σκενος ἦν, ἀλλὰ καὶ τοῖς αἰφνιδίοις ὑπὸ τοῦ μηδέποτε ἀτρεμίζειν
 ὡς καὶ ἐκ πολλοῦ αὐτὰ προνενοηκῶς ἐχρηῖτο. τολμητής τε ἐκ τού- 6
 των, ἐν οἷς ἐπεπιστεύκει ὀρθῶς ἔχειν, καὶ κινδυνευτής ἐν οἷς
 15 ἐθάρσει ἰσχυρῶς ἐγίνετο· καὶ γὰρ τὸ σῶμα ἴσα τοῖς πάνυ τῶν
 στρατιωτῶν ἔρωτο. καὶ διὰ τοῦτο, <δ> καὶ τὰ μάλιστα ἂν τις
 αὐτοῦ θαυμάσειεν, προεβούλευε τε τὰ κράτιστα ὡς καὶ ἑτέροις ἐπι-
 τάξων, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ αὐτὰ ὡς καὶ ὑφ' ἑτέρων κεκλευσμένα ἐχει-
 ροῦργει. τῇ τε οὖν ἄλλῃ ἀρετῇ ἀσφαλῆς ἦν, καὶ τὴν πιστότητα 7

Fr. 70, 1 (Planudeum) eiectum.

Fr. 70, 2. 3 vide inter 71, 2 et 72 p. 313sq.

1 οἷτος] ita cod., adscripto in marg. περὶ Σικιπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ, unde
 Σικιπίων ὁ Ἀφρικανός pro οἷτος Val. 3 ἦν corruptum vel mancum. damn.
 St., ἦδει Bk. quod non placet, an <ικανός> ἦν vel ὦν?, δεινός, Polak.
 6 φροντίδι] <ἐλάθει> φροντίδι Bk. 9 εἶωθε Reim., εἶωθει cod. secundum
 Val., hodie evanuit 10 τε damn. Kuiper. (litt.) τύχη Bk., ψυχῇ cod.
 11 τὴν Rk., τι cod., at post τοῦ duae litterae erasae προσβολὴν Bk., προ-
 σκοπήν cod. 12 αἰφνιδίοις Val., αἰδενιδίοις cod. ἀτρεμίζειν Val., ἀρε-
 μίζειν cod. 16 <δ> ins. Bk. 18 ὑφ' Bk., ἄφ' cod.

[Zonaras 9, 27, 2. 3 (2, 284, 15sq. B. = 2, 327, 17sq. D.)]

οἱ πλείους ἦσαν,) εἰς τὸ πείρας αὔθις συνεκλείσθησαν. ἔ δὲ Μανίλιος τῷ
 Ἀσδρουύχῃ συμμίξει μάλιστα εἶλετο, καὶ εἰ ἐκείνον νικήσει, ἔξον τοῖς
 λοιποῖς προσπολεμήσειν ἐνόμιζε. καὶ οἱ προσέμιξε· πρὸς δὲ τι φρούριον
 ἀναχωροῦντι ἐπακολουθήσας, ἔλαθον εἴσω γούρας τραχείας καὶ στενοπόρου
 5 γινόμενος, καὶ δεινῶς ἐκκώθη. καὶ πανσυδὶ ἂν διεφθάρη, εἰ μὴ Σικι- 3
 πίων ὁ τοῦ Ἀφρικανοῦ χρησμάττατος αὐτῷ ἐγένετο, ἀνὴρ ἄριστος μὲν fr. 70, 4
 νοῦσαι καὶ προβουλεύσαι τὰ κράτιστα, ἄριστος δὲ χειροουργῆσαι· καὶ γὰρ fr. 70, 6

4 στενοπόρου BA^c, στενοχώρου C.

οὐκ ὅπως πρὸς τοὺς πολίτας τοὺς τε χρωμένους οἱ, ἀλλὰ καὶ πρὸς
 τὸ ὄθνεϊον τό τε πολεμιώτατον ἀκριβῆ ἐκέκτητο. καὶ αὐτῷ κατὰ
 τοῦτο πολλοὶ μὲν ἰδιῶται πολλαὶ δὲ καὶ πόλεις προσεχώρησαν.
 9 ἅτε γὰρ μηδὲν ἀλογίσιτως μηδὲ ἐξ ὀργῆς ἢ καὶ δέους ποιῶν ἢ καὶ
 λέγων, ἀλλ' ἐκ τοῦ βεβαίον τῶν λογισμῶν πρὸς πάντα τὰ καιρία 5
 ἐτοιμος ὢν, καὶ τὰ ἀνθρώπινα ἱκανῶς ἐκλογιζόμενος, καὶ μῆτε τι
 ἀνέλπιστον ποιούμενος καὶ πάντα πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν
 προδιασκοπῶν, ὅσῳσά τε τὰ πρακτέα πρὶν καὶ δεηθῆναι αὐτῶν
 9 ἐπενόει, καὶ ἐξ βεβαιότητά αὐτοῖς ἐχρήτο. τοιγαροῦν μόνος ἀν-
 θρώπων ἢ καὶ μάλιστα διὰ τε ταῦτα καὶ διὰ τὴν μειρότητα τὴν 10
 τε ἐπιείκειαν οὔτε ὑπὸ τῶν δημοτικῶν οὐδ' ὑπὸ τινος ἐφθονήθη.
 ἴσος μὲν γὰρ τοῖς ὑποδεεστέροις, οὐκ ἀμείνων δὲ τῶν ὁμοίων,
 ἀσθενέστερος δὲ τῶν μειζόνων ἀξιώων εἶναι, κρείττων καὶ τοῦ φθό-
 ρου τοῦ μόνου τοὺς ἀρίστους ἀνδρας λυμαινομένου ἐγένετο. V. 61
 (p. 613).

15

11 οὔτε Val., οὔδε (s. a.) cod. ὑπό τινος] ὑπ' (ἄλλου) τινός vel ὑπό
 (τῶν ἐλαττόνων) τινός vel ὑπό (ὑποδεεστέρου (ὑπομειλονος, ἐλατίτος) τινός
 Rk. 14 μόνου cod., μόνους Bk. μόνον οὐ Polak.

[Zonaras 9, 27, 3—5 (2, 285, 3 sqq. B. = 2, 327, 27 sqq. D.)]

fr. 70, 9 τῷ σώματι ἔρωτο, ἐπιεικῆς τε καὶ μέτριος ἦν· δι' ἃ καὶ τὸν φθόνον
 ἐξέρυγεν. ἴσος μὲν γὰρ τοῖς ὑποδεεστέροις, οὐκ ἀμείνων δὲ τῶν ὁμοτι-
 μων, (ἐχιλιάρχει γὰρ), ἀσθενέστερος δὲ τῶν μειζόνων ἡξίου εἶναι. ὁ οὖν
 Μανίλιος καὶ εἶπε τὰ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐπέστειλε τοῖς ἐν τῇ Ῥώμῃ μὴ
 τι ἀποκρυψάμενος καὶ ἄλλα καὶ τὰ κατὰ Μασινίσσαν καὶ τὸν Φαυμέν· 5
 ἃ ἔσγον οὕτως.

4 Οἰνήσκων ὁ Μασινίσσας ἠπόρει ἕπως περὶ τῆς βασιλείας διάθηται.
 διὰ τε τὸ τῶν υἱῶν πλῆθος καὶ τὸ διάφορον τοῦ κατὰ τὰς μητέρας
 γένους αὐτῶν. διὸ πρὸς συμβουλίαν τὸν Σκιπίωνα μετεπέμψατο· ὃν ὁ
 ὑπάτος ἔστειλεν. ἀλλ' ὁ Μασινίσσας πρὶν ἐλθεῖν τὸν Σκιπίωνα ἐκλείπων 10
 τὸν μὲν δακτύλιον τῷ Μικίψῃ τῷ υἱῷ ἔδωκε, τὰ δ' ἄλλα πάντα τὰ τῇ
 5 ἀρχῇ προσήκοντα τῷ Σκιπίωνι ἄρτι ἐλθόντι παρέσχεν καὶ ἐνετείλατο. ὁ
 οὖν Σκιπίων κατανοήσας τὰς προαιρέσεις τῶν υἱῶν αὐτοῦ, οὐδενὶ μὲν
 αὐτῶν μόνῳ τὴν βασιλείαν ἀπένευμε, τριῶν δὲ τῶν ἐλλογμωτάτων
 ὄντων, πρεσβυτάτου μὲν Μικίψου, νεωτάτου δὲ Γουλούσσου, μέσου δὲ 15
 Μαστανάβου, τοῦτοις τὰ πράγματα, μεμερισμένως μέντοι, κατένευμε.

1 ἔρωτο BC^c, ἔρωστο A 5 κατὰ BA^c, κατὰ τὸν C 15 Γουλούσσου
 BC, γουλούσου A^c 16 Μαστανάβου IC^c, βαστανάβου A. Μαστανάβας App.
 Lib. 106. 111, Mastanabal Sall. Jug. 5, Liv. per. 50 (Manastabal), Μασθανά-
 βαλλος Ioann. Antioch. fr. 64 μεμερισμένως CA^c, μεμερισμένος B.

Λίονος κα' βιβλίῳ "ὁ τε Φαμέας ἀπογνοὺς τὰ τῶν Καρχηδο- 71, 2
νίων πράγματα." Bekk. Anecd. p. 124 9.

Fr. 71, 1 habes ad Zon. 9, 26, 8.

1 Φαμέας] cf. ad Zon. 9, 27, 1.

[Zonaras 9, 27, 5—28, 1 (2, 285, 20 sqq. B. = 2, 328, 19 sqq. D.)]

τῷ μὲν γὰρ πρεσβυτάτῳ γραμματιστῇ τε ὄντι καὶ φιλοπλούτῳ τὴν διοί-
κησιν ἐνεχείρισε, τῷ δὲ μετ' αὐτὸν τὰς διαφορὰς κρίνειν ἐπέτρεψε δικαστῇ
ἔντι, τῷ δὲ Γουλούσσῳ πολυμικῶ τυγχάνοντι τὰς δυνάμεις παρέδωκε.
τοῖς δ' ἀδελφοῖς αὐτῶν πολλοῖς οὐσι πόλεις τινὰς καὶ χώρας ἐνεμε. καὶ
5 τὸν Γουλούσσον παραλαβὼν πρὸς τὸν ὑπατον ἤγαγεν.

Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος ἐπὶ τοὺς τῶν Καρχηδονίων συμμάχους 6
ἑστράτευσαν, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν βίβη, πολλοὺς δὲ ὁμολογία, καὶ
μάλιστα ὁ Σικιπίων, παρεστήσαντο. ὡς δὲ ὁ Φαμέας ἀπογνοὺς τὰ τῶν

fr. 71, 2

Καρχηδονίων πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἀπέκλινε καὶ εἰς λόγους τῷ Σικιπίωνι
10 ἤλθε, τότε καὶ ἐπὶ τὸν Ἀσδρούβαν ἄπαντες ὤρμησαν. καὶ προσέμιξεν 7

μὲν τῷ φρουρίῳ συγκαίς ἡμέραις, ἐπιλιπόντων δὲ αὐτοὺς αὐθις τῶν ἀναγκ-
ακίων ἀνεχώρησαν εὐπρεπῶς. προσέβαλε μὲν γὰρ αὐτοῖς ὁ Φαμέας προσ-
εδρεύουσιν ἔτι ὡς πολυμήσων καὶ ἐν τῷ ἔργῳ μεθ' ἱππέων τινῶν ἤτο-
μώθησε. κἀντεῦθεν Μανίλιος μὲν εἰς τὴν Οὐτικὴν ἐλθὼν ἠσύχῃζε,
15 Σικιπίων δὲ τὸν Φαμέαν εἰς τὴν Ῥώμην ἀνήγαγε· καὶ αὐτὸς τε ἐπηρεῖτο
καὶ ὁ Φαμέας τετίμητο ὥστε καὶ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ συγκαθησθαι τῇ
γερουσίᾳ.

28. Τότε δὲ συνήχθη καὶ τὰ κατὰ τὸν Προυσίαν. ὃς γέρων ὦν
καὶ τοὺς τρόπους τραχὺς ἐφοβήθη τοὺς Βιθυνοὺς μὴ τῆς βασιλείας αὐτὸν
20 ἐκβάλωσι, τὸν Νικομήδην τὸν υἱὸν ἀνθελόμενοι. καὶ κατὰ τινα πρόφρασιν
ἔπεμψεν εἰς τὴν Ῥώμην αὐτὸν κἀκεῖ διαχεῖν ἐκέλευσεν. ὡς δὲ κἀν τῇ
Ῥώμῃ δικαιωμένῳ τῷ υἱῷ ἐπεβούλευσε καὶ ἔσπευδε κτεῖναι αὐτόν,
Βιθυνοὶ τινες εἰς Ῥώμην φροντήσαντες ἐξήγαγον λάθρᾳ τὸν Νικομήδην,
καὶ ἐς τὴν Βιθυνίαν κομίσαντες, τὸν μὲν γέροντα ἐρόνευσαν, βασιλέα δ'

2 κρίνειν BC^c, τοίνυν A δικαστῇ] coll. Xen. Mem. 2, 6, 38 δικαστικῷ
Polak., cf. App. Lib. 106 3 Γουλούσσῳ CA, γουλούσσου B, γουλούσῳ c
5 Γουλούσσον C, γουλούσαν BA^c. Γολούσσης Pol. 39, 1 et 2, Diod. 32, 22, App. Lib.
70—126 saepe, Γολούσσας Ioann. Antioch. fr. 64, Gulussa Latine 8 παρε-
στήσαντο CA^c, παρεστήσαντο B 11 αὐτοὺς BC^c, αὐτοῖς A αὐθις] del.
Pinder., recte fortasse. quamquam enim iterum Nephherim (τὸ φρουρίον) ag-
gressi erant Romani, inde antea non redierant propter frumenti inopiam, cf.
App. Lib. 102 sqq. an transferendum? 12 μὲν recepi ex BCA 13 Οὐτικῆν]
cf. ad 41, 41, 4 15 τε om. A 18 δὲ BC, δὴ A, om. c.

[Zonaras 9; 28, 1—6 (2, 287, 5 sqq. B. = 2, 329, 22 sqq. D.)]

ἐκεῖνον ἀπέδειξαν. ταῦτα ἤγασε μὲν τοὺς Ῥωμαίους, οὐ μὴν καὶ εἰς πόλεμον ἐξηρέθισε.

2 Τὴν δὲ Μακεδονίαν Ἀνδρίσκος τις ἐξ Ἀτραμυτιῦ φῦς, τῷ Περσέϊ δ' ἐμφορῆς τὸ εἶδος γενόμενος καὶ παῖς εἶναι ἐκείνου πλαττύμενος καὶ Φίλιππον ἑαυτὸν ὀνομαζών, ἐπὶ πλείστον ἀπέστησε. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον 5 ἐς τὴν Μακεδονίαν ἐλθὼν ταράττειν αὐτὴν ἐπειράτο, ὡς δὲ οὐδεὶς προσεῖχεν αὐτῷ, πρὸς τὸν Δημήτριον εἰς τὴν Συρίαν ἐτόλπετο, ὡς ἐξ ἐκείνου διὰ τὸ γένος βοηθείας τευξόμενος. συλληφθεὶς δὲ παρ' ἐκείνου καὶ εἰς τὴν Ῥώμην πεμφθεὶς, ὅτι τε μὴ ὦν τοῦ Περσέως υἱὸς ἠλέγχθη καὶ ὅτι 3 οὐδὲ τι ἕτερον εἶχεν ἄξιον λόγου, κατεφρονήθη. καὶ ἀπεθεὶς χειρὰ τε 10 συνήγαγεν ἀνθρώπων νεωτεροποιῶν καὶ πόλεις πολλὰς ἐπηγάγετο, καὶ τέλος βασιλικὴν στολὴν περιθέμενος καὶ δύναμιν συγκροτήσας εἰς Θράκην ἀφίκετο, καὶ συγχοὺς μὲν τῶν αὐτονόμων, συγχοὺς δὲ καὶ τῶν δυναστῶν τοῖς Ῥωμαίοις ἀχθόμενος παραλαβὼν εἰς Μακεδονίαν ἐνέβαλε καὶ αὐτὴν κατέσχε, καὶ ἐπὶ τὴν Θεσσαλίαν ὀρμήσας οὐκ ὀλίγα ταύτης προσε- 15 ποιήσατο.

4 οἱ δὲ Ῥωμαῖοι κατεφρόνουσιν μὲν πρότερον τοῦ Ἀνδρίσκου, εἶτα τὸν Σκιπίωνα τὸν Νασικᾶν ἐπεμψαν εἰρηδικῶς πῶς τὰ ἐκεῖ διοικήσονται. ὅς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν καὶ μαθὼν τὰ γέγονενα, τοῖς μὲν Ῥωμαίοις δηλῶν ταῦτα ἐπέστειλε, δύναμιν δὲ παρὰ τῶν ἐκεῖ συμμάχων ἀθροίσας ἔργου 20 εἶχετο, καὶ προῆλθε μέχρι Μακεδονίας. οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ γνόντες τὰ κατὰ τὸν Ἀνδρίσκον, στρατεύμα ἐπεμψαν καὶ στρατηγὸν Πούπλιον 5 Ἰουβέντιον. ᾧ περὶ Μακεδονίαν γενομένῳ συμβαλὼν ὁ Ἀνδρίσκος ἐκεῖνόν τε ἀπέκτεινε καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ἀν κατειργάσατο, εἰ μὴ τῆς νυκτὸς ἀπεχώρησαν. καὶ εἰς τὴν Θεσσαλίαν μετὰ ταῦτα εἰσέβαλε καὶ 25 πλείστα αὐτῆς ἐνάκωσε, καὶ τὰ τῶν Θρακῶν προσηταιρίζετο. πάλιν οὖν διὰ ταῦτα οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ Κύνιον Καικίλιον Μέτελλον στρατηγὸν σὺν δυνάμει πολλῇ ἔστειλαν. καὶ ὅς εἰς τὴν Μακεδονίαν ἤλθε, καὶ οἱ ὁ 6 Ἄτταλος προσήμυνε ναυτικῶ. διὸ δεῖσας ὁ Ἀνδρίσκος περὶ τῶν παρα- 30 θαλασσίων οὐκ ἐτόλμησε περαιτέρω προσελθεῖν· ὀλίγον δὲ τῆς Πύδνης 30 ἔξω προχωρήσας ἱππομαχίᾳ μὲν ὑπερέσχε, φοβηθεὶς δὲ τὸ πᾶρον ἀνέ-

a. u. 606
(148)

3 Ἀνδρίσκος BC^c, ἀνδρίσκος A Ἀτραμυτιῦ BC^c, ἀτραμυτιου A. De variis nominis formis, cf. St. Byz. s. v. Dionem Thucydidem 5, 1 et 8, 108 secutum crediderim. Is autem per duplicem τ scripsisse videtur 9 ὦν recte c (e librarii coniectura?), ἦν BCA Περσέως BC^c, περσέος A 10 ἄξιον λόγου BA^c, ἀξιολόγον C 24 τε CA, μὲν B^c 25 ἀπεχώρησαν BA^c, κατεφρόνησαν C 26 προσηταιρίζετο BC^c, προσηταιρίζατο A 27 Καικίλιον B^c, καὶ κίλλιον CA 28 καὶ οἱ C^c, καὶ BA 31 προχωρήσας BC^c, προσχωρήσας A τὸ] an τὸν? cf. ad 8, 11, 5.

τίς γάρ ποτε καὶ ὄρος ἡλικίας τοῖς γε ἀπαξ ἐν μειρακίῳ ἐξέλ- 70, 2
θοῦσι πρὸς τὸ τὰ δέντια γρονεῖν ἔπεισι; τίς ἀριθμὸς ἐτῶν πρὸς

Fr. 70, 2, 3 legitur in Max. Conf. Flor. insignitum lemmate *διωνος τοῦ ῥωμαίου*, in Damasceni cod. Med. lemrate *τιωνος* (sic) τοῦ ῥωμαίου. in hoc uno tenore scribitur, in illo divisim (*τίς γάρ — ἐκβαίη* et *μὴ μέντοι — δώσετε*). cohaerent sane, an ita cohaereant ut nihil desit difficile dictu. — Fragn. collato Zonara hic collocatum a Melbero, recte opinor. dicta haec videntur a trib. pl. vel ab alio quodam in senatu aut ad populum Scipione Aemiliano a. 606/148 contra legem annalem consule creato, App. *Lib.* 112, Liv. *per.* 50. Ceterum si quis ad Africanum maiorem referre malit a. 543/211, postquam imperii in Hispanos ei mandati populum poenituit, de aetate sua imperioque mandato disserentem (Liv. 26, 19) non habeo quod magno opere ei opponam, quamquam prior sententia magis arridet. Ex florilegio apparere non posse unde fragn. desumptum sit vix est quod moneam.

1 γε flor. AB, γ' Dam. 2 τὸ om. Dam.

[Zonaras 9, 28, 6—29, 2 (2, 288, 15 sqq. B. = 2, 331, 3 sqq. D.)]

στρατῆς. καὶ ἐπαρθεῖς διγῆ τὸν στρατὸν διεῖλε, καὶ τοῖς μὲν αὐτὸς κατὰ
χώραν προσήδρευε, τοὺς δὲ παρθῆσαι τὴν Θεσσαλίαν ἀπέστειλε. κατε-
γρονήσας οὖν ὁ Μέτελλος τῶν παρόντων συνέμιξεν· καὶ τῶν πρώτων αὐτῷ
εἰς χεῖρας ἐλθόντων περιγεγόμενος ῥῆον καὶ τοὺς λοιποὺς παρεστήσατο·
5 ἐτοίμως γὰρ ὡς ἐξήμαρτον αὐτῷ ὠμολόγησαν. ὁ δὲ Ἀνδροίκος εἰς τὴν 7
Θρακίην ἀπέδρα, καὶ δύναμιν ἀθηροίσας συνέβαλε τῷ Μετέλλῳ προΐοντι οὗ
προεχώρει. καὶ τῶν προμάχων αὐτοῦ τραπέντων τό τε συμμαχικὸν αὐτοῦ
ἐσκιδνάσθη καὶ αὐτὸς ὑπὸ Βύζου Θρακίης δυνάστου προδοθεὶς ἐδικαιώθη.

Καὶ Ἀλέξανδρος δὲ τις Περσέως καὶ αὐτὸς λέγων εἶναι υἱὸς καὶ 8
10 γέγονε συναγαγὼν κατέλαβε τὴν περὶ τὸν Μέστον καλούμενον ποταμὸν
χώραν· ὃν ὁ Μέτελλος ἐπεδίωξεν ὑπορυγόντα μέχρι τῆς Δαρδανίας.

29. Ἐπὶ δὲ τοὺς Καρχηδόνιους οἱ Ῥωμαῖοι Πείσωνα τὸν ὑπατον
ἔστειλαν. ὅς τῃ μὲν Καρχηδόνι καὶ τῷ Ἀσδρούβῳ οὐ προσέμιξεν, ἐπὶ δὲ
τὰς παράλους πόλεις ἐτάραπτο· καὶ τῆς μὲν Ἀσπίδος ἀπειροσύθη, τὴν
15 δὲ Νέαν πόλιν ἐλών κατέσκαψεν· ἐπὶ δὲ Ἰππῶνα πόλιν ὀρυθήσας κατέ-
τριψε τὸν καιρὸν μηδὲν περάνας. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ἀνεθάρσθησαν διὰ
ταῦτα καὶ ὅτι καὶ τινες αὐτοῖς προσεγένοντο σύμμαχοι. μαθόντες οὖν 2
ταῦτα οἱ Ῥωμαῖοι οἳ τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει, ἐπὶ τὸν
Σκιπίωνα ὄρησαν καὶ ὑπατον αὐτὸν ἐψηφίσαντο, καίτοι τῆς ἡλικίας μὴ cf. fr. 70, 2, 3

1 στρατὸν BA^c, στρατὸν αὐτοῦ C 10 Μέστον] Dio, opinor, Νέστον.
Nestus notus est fluvius Macedoniae, teste Kiepert *Lehrb. d. alt. Geogr.* p. 309
Bulgarice hodie *Mesta* 11 ἐπεδίωξεν B^c, μετεδίωξεν CA. μεταδιώκειν saepe
usus est Herodotus, Dio non item 12 τοὺς Καρχηδόνιους CA^c, τοῖς Καρ-
χηδόνιους B. 14 παράλους CA, παραλόους B^c 15 Νέαν πόλιν] cf. ad
48, 48, 6

τὸ τὰ προσήζοντα πράττειν ἀποδέδεικται; οὐχ ὅσοι μὲν ἂν τῇ τε φύσει καὶ τῇ τύχῃ χρηστῇ χρῆσονται, πάντα ἀπ' ἀρχῆς εὐθὺς ἂ δεῖ καὶ φρονοῦσι καὶ πράττουσιν, οἱ δὲ ἐν τῇδε τῇ ἡλικίᾳ βραχὴν τοῦν ἔχοντες οὐδ' ἂν αἰθίς ποτε, οὐδ' εἰ πολλὰ εἶη διέλθοι, φρο- 5
νιμώτεροι γένοιτο; ἀμείνων μὲν γὰρ ἂν τις αὐτὸς ἑαυτοῦ προοιού-
σης τῆς ἡλικίας ἐπάρξειεν, ἔνους δ' ἐξ ἀνοήτου καὶ ἔμφορον ἐξ
ἄφρονος οὐδ' ἂν εἷς ἐκβαίῃ.

³ μὴ μέντοι τοὺς νέους ἐς ἀθυμίαν, ὡς καὶ κατεγνωσμένους τὸ
μὴδὲν τῶν δεόντων πράττειν δύνασθαι, ἐμβάλῃτε· πᾶν γὰρ τοῦ- 10
κωντιὸν προτρέπεσθαι αὐτοὺς ὀφείλετε πάντα τὰ προσήζοντα αὐ-
τοῖς προθύμως ποιεῖν ἀσκεῖν, ὡς καὶ τιμὰς καὶ ἀρχὰς καὶ πρὸ
τοῦ γήρους ληψομένους· ἐκ γὰρ τούτου καὶ τοὺς πρεσβυτέρους βελ-
τίους ποιήσετε, πρῶτον μὲν ἀνταγωνιστὰς πολλοὺς ἀποδείξαντες,
ἔπειτ' ἐνδειξάμενοι ὡς καὶ τᾶλλα πάντα καὶ τὰς ἡγεμονίας μάλιστα 15
οὐκ ἐξ ἀριθμοῦ ἐτῶν ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς ἐμφύτου πᾶσι τοῖς πολίταις 15
δώσετε. Max. Conf. Flor. f. 168^v (M. p. 546) et Ioann. Damasc. Sacr.
Parall. cod. Med. 8, 22 f. 75 (2, 688 sq. Gaisf., 4, 148 sq. Mein.).

1 τὸ om. Dam. 4 οὐδ' εἰ πολλὰ om. Dam. 6 καὶ om. Dam.
8 καὶ om. Dam. τὸ Bk. (confirmat flor. cod. Par. 926), τῷ flor. AB, Dam.
12 πρεσβυτέρους flor. AB, πρακτικωτέρους Dam. 14 μάλιστα flor. AB,
μὲν Dam.

[Zonaras 9, 29, 2. 3 (2, 289, 14sq. B. = 2, 332, 1sq.)]

ἐρσιείσης αὐτῷ τὴν ἀρχὴν· ἀλλὰ τὰ τε ἔργα αὐτοῦ καὶ ἡ ἀρετὴ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ Παύλου καὶ τοῦ πάππου Ἀφρικανοῦ ἐλπίδα παρεῖχον ἅπασι
βεβαίαν καὶ τῶν πολεμίων δι' αὐτοῦ κρατήσῃν καὶ τὴν Καρχηδῶνα παν-
τελῶς ἐξικρῆσῃν.

a. u. 607 3
(147)

Ἐν ᾧ δ' ὁ Σκιπίων εἰς τὴν Λιβύην ἐκομίζετο, Μαρχίνος παρ- 5
πλέων τὴν Καρχηδῶνα χωρίον τι τοῦ τείχους αὐτῆς ἐντὸς ὃν Μεγαλία
ὀνομαζόμενον καὶ ἐπὶ πέτραις ἀποτόμου καθήκον πρὸς θάλασσαν πολὺ
τε τῆς ἄλλης πόλεως ἀπηρηγμένον καὶ μὴδὲ πολλοὺς φρουρούς ἔχον ὡς
τῇ φύσει ὃν ἐρυμνὸν κατανοήσας, κλίμακας ἐξακωναίως προσθεῖς ἀπὸ τῶν
νεῶν ἐπανέβη. ἤδη δὲ ἀνελθόντος συνέδραμον μὲν τῶν Καρχηδονίων τινές, 10

2 πατρὸς αὐτοῦ A, πατρὸς BC^c ἅπασι BC^c, ἅπασαν A 3 δι' om. C
6 αὐτῆς BC^c, αὐτοῦς A ἐντὸς om. sed in marg. add. m² C ὃν CA,
ὢν B^c Μεγαλία] sic quoque § 5, Μέγαρα App. Lib. 117. 118. 135, Ma-
garia Plaut. Poen. prol. 86, Pers. 1, 3, 57, Serv. ad Aen. 1, 421, Magalia Cato
ap. Serv. ad Aen. 1, 421, Nepos ap. Serv. ad Aen. 1, 368, Verg. Aen. 1, 421;
4, 259 (cf. Speyer, Versl. en Meded. Akad. v. Wetensch. Amst. 1890 p. 243 sq.).
Ceterum cf. Gesen. Mon. ling. Phoen. 392, Schröder. Phoen. Spr. 104
7 ἀποτόμου CA^c, ἀκροτόμου B 9 ἀπὸ BA^c, ἐπὶ C.

[Zonaras 9, 29, 4—9 (2, 290, 3 sqq. B. = 2, 332, 14 sqq. D.)]

οὐ μέντοι καὶ ἐκκροῦσαι αὐτὸν ἠδυνήθησαν. ὁ δὲ πέμψας πρὸς τὸν 4
 Πείσωνα τὰ τε γεγονότα ἐδήλωσε καὶ αὐτῷ ἐπαμύνααι ἤξιώσε. πάρῳ
 δ' ὦν ἐν τῇ μεσογειῷ οὐδὲν αὐτῷ χρίσμιμος ὁ Πείσων ἐγένετο. ὁ δὲ
 Σικιπίων ὑπ' αὐτὴν τὴν ἀγγελίαν νυκτὸς κατὰ τύχην ἐλθὼν εὐθύς ἐβού-
 5 θησεν. εἶλον γὰρ ἂν τὸν Μαρκίον οἱ Καρχηδόνιοι ἢ καὶ διέρθειραν, εἰ
 μὴ παραπλευσάσας εἶδον τὰς ναῦς τοῦ Σικιπίωνος. τότε δ' ἠθύμωσαν μὲν, 5
 οὐκ ἀπέστησαν δέ. ἀιχμαλώτους οὖν τινὰς ἐπεμψεν ὁ Σικιπίων ἐροῦντας
 ὅτι πάρεστι. καὶ τοῦτο γινόντες οὐχ ὑπέμειναν ἔτι, ἀλλ' ἀνεχώρησαν καὶ
 τὸν Ἀσδρούβαν μετεπέμψαντο καὶ ταρσεύμασι καὶ σταυρώμασι τὸ πρὸ
 10 τῶν οἰκιῶν διατείχευμα διεφύλαξαν. ὁ μέντοι Σικιπίων τὰ μὲν Μεγάλια 6
 τὸν Μαρκίον φρουρεῖν κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ πρὸς τὸν Πείσωνα καὶ πρὸς
 τὰς δυνάμεις ἀπήρην, ὡς ἂν μετ' αὐτῶν ἔργου ἔχηται. καὶ ἐπανήλθε
 ταχέως σὺν τῷ κουροστάτῳ τῆς στρατιᾶς, καὶ κατέλαβε τὸν Ἀσδρούβαν
 εἰς τὴν Καρχηδόνα εἰσελθόντα καὶ δεινῶς τῷ Μαρκίῳ ἐπιτιθέμενον·
 15 καὶ ἐλθὼν ὁ Σικιπίων τὴν ἐπίθεσιν ἔκλυσε. ἀρικομένου δὲ καὶ τοῦ Πεί- 7
 σωνος ἤδη, ἐκείνον μὲν ἐξω τοῦ τείχους ἀλίσασθαι κατὰ τινὰς πύλας
 ἐκέλευσε, καὶ στρατιώτας ἑτέρους πρὸς πυλίδα τινὰ πολὺ ἀφ' ἑαυτῶν
 ἀπέχουσαν περιέπεμψε, παραγγείλας αὐτοῖς ἅττα πράξειν ἐγγῆν, αὐτὸς δὲ
 τὸ κράτιστον τοῦ στρατοῦ κατὰ μέσας νύκτας λαβῶν ἔνδον τοῦ περι-
 20 βόλου ἐγένετο, αὐτομολοῖς χρησάμενος ἄρουσι, καὶ ὑπὸ τὴν πυλίδα παρα-
 δραμιῶν καὶ τὸν μοχλὸν διακόψας τοὺς τε ἐξωθεν ἐρθεδρεύοντας εἰσέργαγε
 καὶ τοὺς φύλακας ἐφθειρε. καὶ πρὸς τὰς πύλας ἠπέιχθη καθ' ὅς ὁ Πεί- 8
 σων προσήδρευε, τοὺς φρουροὺς τοὺς τὰ μέσα φυλάττοντας δλίγους καθ'
 ἐκάστους ὄντας τρέπων, ὥστε τὸν Ἀσδρούβαν ἅμα τε πυνθάνεσθαι τὰ
 25 γενόμενα καὶ ὁρᾶν τὴν τῶν Ῥωμαίων δυνάμιν μικροῦ πᾶσαν οὖσαν
 ἐντός. καὶ χρόνον μὲν τινὰ ἀντέσχον, ἔπειτα τὴν μὲν ἄλλην πόλιν ἐξε-
 λιπον, εἰς δὲ τὸν Κάθωνα τὴν τε Βύρσαν κατέφυγον. εἶτα ὁ Ἀσδρούβας 9
 πάντας τοὺς τῶν Ῥωμαίων ἀιχμαλώτους ἀπέκτεινε, ὅπως ἀπόγνωσιν
 συγγνώμης σθέντες οἱ Καρχηδόνιοι προθυμότερον ἀντικαρτερώσωσι· πολ-
 30 λολὸς δὲ καὶ τῶν ἐπιχωρίων ὡς προδιδόντας ἑαυτοὺς διερχήσατο. καὶ ὁ
 Σικιπίων περιεστειρώσε μὲν αὐτοὺς καὶ ἀπετείχεσεν, οὐ μὴν καὶ ταχέως
 εἶλε. τὰ τε γὰρ τείχη καρτεροῦ ἦν καὶ οἱ ἐντός πολλοὶ ὄντες ἰσχυρῶς

1 τὸν om. A 3 μεσογειῳ] cf. ad 9, 27, 1 9 πρὸ BA^c, πρὸς C
 10 διεφύλαξαν BC^c, διεφύλαξεν A 12 αὐτῶν BC^c, αὐτοῦ A 14 καὶ om. A
 15 καὶ (alterum) om. BA 16 ἀλίσασθαι BC^c, ἀλίξεσθαι A 15 περιέπεμψε
 BC^c, περιέτριψε A 25 οὖσαν om. C 28 τῶν om. B 31 αὐτοὺς BA^c,
 ἑαυτοὺς C 32 εἶλε — ἦν CA^c, εἶλεν — ἦν γὰρ τὰ τείχη καρτεροῦ B

[Zonaras 9, 29, 9—30, 5 (2, 291, 16sq. B. = 2, 333, 27sq. D.)]

10 ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἡμύνοντο καὶ σίτου ἀφθόνως εἶχον. ὁ γὰρ Βιθίας ὀλιγάδας ἀπὸ τῆς ἀντικρῦ τῆς πόλεως ἡπείρου κατὰ κύμα καὶ ἀνεμον, ὁσάνκις σφοδρῶς ἔπνει, ἐς τὸν λιμένα αὐτοῖς εἰσέπεμπε. πρὸς ὅπερ ὁ Σκιπίων μέγα ἔργον καὶ ἐπενόησε καὶ ἐπετέλεσε· τὸν γὰρ εἰσπλουὶν τοῦ λιμένος στενὸν ὄντα συνέχουσε, γαλεπῶς μὲν καὶ ἐπιπόνως, ὅμως μέντοι ὑπὸ πολυ- 5 χειρίας τὸ ἔργον ἐξεύραστο. εἴργειν μὲν γὰρ αὐτοὺς ἐπεχείρουν οἱ Καρχηδόνιοι, καὶ πολλὰ μάχαι ἐν τούτῳ ἐγίνοντο, οὐ μέντοι καὶ κωλύσαι τὸ χάσαι ἡδυνήθησαν.

30. Οἱ οὖν Καρχηδόνιοι, τοῦ στόματος τοῦ λιμένος χωσθέντος, τῇ τοῦ σίτου σπάνει δεινῶς ἐπίεσθησαν· καὶ οἱ μὲν ἡντομόλουν, οἱ δὲ ἐγκαρ- 10 τερῶντες ἐθνήσκον, οἱ δὲ τῶν νεκρῶν ἐγαύοντο. ὅθεν ἀθιμήστως Ἀσδρούβας πρέσβεις πρὸς τὸν Σκιπίωνα περὶ σπονδῶν ἐπεμψε· καὶ ἔτυχεν ἂν τῆς ἀδείας, εἰ μὴ καὶ τοῖς λοιποῖς ἅπασι καὶ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἐλευθε- 2 ρίαν προῆξαι ἡθέλησε. διαμαρτῶν οὖν αὐτῆς εἰς τὴν ἀκρόπολιν τὴν γυναικὰ κατέκλεισεν, ἐπεὶ τῷ Σκιπίωνι ὑπὲρ ἑαυτῆς καὶ τῶν τέκνων διεκηρυκεύ- 15 σατο· καὶ τᾶλλα διώκει τολμηρότερος γενόμενος διὰ τὴν ἀπόγνωσιν. αὐτὸς τε οὖν καὶ ἄλλοι ἀπονοία κρατούμενοι καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐμάχοντο, καὶ τὰ μὲν ἡττῶντο, τὰ δ' ἐπεκράτουν, καὶ ἀντεμηχανῶντο 3 πρὸς τὰς Ῥωμαϊκὰς μηχανάς. καὶ ὁ Βιθίας δὲ φρουρίον τι ἐρυμνὸν ἔχων καὶ ἐπὶ πολλὰ τῆς ἡπείρου προῖον τοὺς τε Καρχηδόνιους ὠφέλει καὶ τοὺς 20 Ῥωμαίους ἐκόκου. διὸ καὶ ὁ Σκιπίων τὸ στρατεύμα διελὼν τὸ μὲν τῇ Καρχηδόνι προσεδρεύειν ἔταξε, τὸ δὲ ἐπὶ τὸν Βιθίαν ἐπεμψεν, ἐπιστήσας αὐτῷ τὸν ὑποστράτηγον τὸν Γάιον Λαίλιον· καὶ αὐτὸς ἐκατέρωσε διε- φροῖτα ἄμφω ἐπισκοπῶν. καὶ ἦλω τὸ φρουρίον. εἴτ' αὐθις πάσῃ τῇ 25 στρατιῇ ἐπολιόρκειτο ἡ Καρχηδών.

a. u. 608
146)

4 ἀπορνύντες οὖν οἱ Καρχηδόνιοι μηκέτι ἐκάτερον τεῖχος διασώσασθαι δύνασθαι, εἰς τὸν τῆς Βύρσης περίβολον ἅτε καὶ ἐρυμνότερον ἀνεσκευ- ἴσαντο, καὶ μετακομίσαντες ὅσα ἡδύναντο, κατέπερσαν νυκτὸς τὸ νεώριον καὶ τῶν ἄλλων τὰ πλείω, ἵνα τῆς ἐξ αὐτῶν ὠφελείας τοὺς πολεμίους 5 στερηῶσιν. ὡς δ' ἔγνω τὸ ἔργον οἱ Ῥωμαῖοι, τὸν λιμένα κατέσχον 30 καὶ ἐπὶ τὴν Βύρσαν ἐχώρησαν, καὶ κατασχόντες τὰς ἐκατέρωθεν αὐτῆς οἰκίας οἱ μὲν ἐπὶ τῶν τεγῶν αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἀεὶ ἐχομένας ἐβάδιζον, οἱ δὲ τὰς τοίχους διουρῶσαντες κάτωθεν διήσαν, ἕως πρὸς αὐτὴν τὴν ἄκρην ἀφίκοντο. ἐνταῦθα δὲ γενομένους ὀλίγα ἀντήσαν οἱ Καρχηδόνιοι, ἀλλ'

1 Βιθίας] sic quoque Suid. s. v. διέπεσε (unde hoc fragm. desumptum?), Βιθίας App. Lib. 111. 114. 120 4 καὶ prius om. A 14 διαμαρτῶν CA^c, καὶ διαμαρτῶν B 17 οὖν om. A 18 ἀντεμηχανῶντο BC^c, ἀπεμηχανῶντο A 22 Καρχηδόνι BC^c, καρχηδονία A 27 καὶ om. A 31 ἐχώρησαν CA, ὠρμησαν B^c.

[Zonaras 9, 30, 5—31, 1 (2, 293, 8 sqq. B. = 2, 335, 12 sqq. D.)]

- ἐπεκηρυκείσαντο, πλὴν τοῦ Ἀσδρούβου. ἐκεῖνος δὲ μετὰ τῶν αὐτομά- 6
λων, (ὁ γὰρ Σικιπίων οὐκ ἐσπέισατο αὐτοῖς), εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον ἀνει-
λήθη μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παιδῶν, κἀντεῦθεν ἡμύνητο τοὺς
προσβάλλοντας, μέγρις οὖν ἐμπρόσθεν τὸν νεῶν οἱ αὐτόματοι ἐπὶ τὸ
5 τέγος αὐτοῦ ἀνέβησαν, τὴν ἐσγῆτην τοῦ πυρὸς ἀνάγκη ἀναμένοντες·
τότε γὰρ ἤσσηθεις πρὸς τὸν Σικιπίωνα ἤλθον ἱκετηρίαν ἔχων. ἰδοῦσα δὲ
αὐτὸν ἡ γυνὴ ἀντιβολουῦντα ὀνομαστὶ ἀνεκάλυπεν, καὶ ἐξονειδίσασα ὅτι
ἑαυτῷ τὴν σωτηρίαν πράξας οὐκ ἐπέτρεψεν ἐκεῖνη σπείσασθαι, τὰ τέκνα
ἐνέβαλεν εἰς τὸ πῦρ καὶ ἑαυτὴν προσεπέριψεν.
- 10 ἔλων οὖν οὗτοι τὴν Καρχηδόνα Σικιπίων τῇ γερούσιᾳ ἐπέστειλε τάδε 7
“Καρχηδὼν ἑάλω· τί οὖν κελεύετε;” ἀναγνωσθέντων οὖν τούτων βουλήν
ἔθεντο περὶ τοῦ τί δέον ποιεῖν. καὶ ὁ μὲν Κάτων κατασκάψαι τὴν πόλιν
καὶ τοὺς Καρχηδονίους ἐξαρνήσασθαι δεῖν ἐγνωμάτευσεν, ὁ δὲ Νασικῆς φεί-
σασθαι τῶν Καρχηδονίων καὶ ἐπι συμβούλευε. κἀντεῦθεν εἰς ἀντιλογίαν
15 πολλήν προήχθη καὶ ἀμφισβήτησιν τὸ συνέδριον, ἕως ἔφη τις ὅτι εἰ καὶ 8
μὴ δι’ οὐδὲν ἕτερον, ἀλλὰ γε ἑαυτῶν ἕνεκα φείσασθαι αὐτῶν ἀναγκαῖον
νομίζοιτο ἂν, ἵν’ ἀνταγωνιστὰς αὐτοὺς ἔχοντες ἀρετὴν ἀσκῶσι, καὶ μὴ
πρὸς ἡδονὰς καὶ τρυφήν τράπωνται, τῶν δυναμένων αὐτοὺς καταναγκά-
20 σίας γένωνται, ἀξιογέρους ἀντιπολέμους μὴ ἔχοντες. ἐκ τούτων οὖν τῶν
λόγων πάντες κατασκάψαι τὴν Καρχηδόνα ὡμοθυμαδὸν ἔβησαν, μήποτε
εἰρηγήσειν ἐκείνους πιστεύσαντες ἀκριβῶς. καὶ πᾶσα ἄρδην ἀνάστατος 9
γέγονε, καὶ ἐπάρχατον ἐψηρίσθη τὸ ἐπ’ αὐτὴν κατοικήσασθαι τινα. καὶ τῶν
ἀνδρῶν τῶν ἀλόντων οἱ μὲν πλείους εἰς τὸ δεσμοτήριον ἐνεβλήθησαν
25 κἀκεῖ διεφάρησαν, ὀλίγοι δὲ τινες πλὴν τῶν πάνυ πρώτων ἐπράθησαν·
οὗτοι γὰρ οἱ τε ὄμηροι καὶ ὁ Ἀσδρούβας καὶ ὁ Βιθίας ἄλλοι ἄλλῃ τῆς
Ἰταλίας ἐν φρουραῖς ἀδέσμοις κατεβίωσαν. ὁ δὲ Σικιπίων δόξης τε ἔτυχε
καὶ τιμῆς, καὶ Ἀφρικανὸς οὐκ ἀπὸ τοῦ πάππου, ἀλλ’ ἀπὸ τῶν οἰκείων
ἐπεκέκλητο πράξων.
- 30 31. Τότε δὲ καὶ ἡ Κόρινθος κατασκάφη. ἐπεὶ γὰρ οἱ τῶν Ἑλλή-
νων κορυφαῖότατοι ὑπὸ τοῦ Παύλου τοῦ Αἰμιλίου μετωπίσθησαν εἰς τὴν
Ἰταλίαν, οἱ λοιποὶ τὸ μὲν πρῶτον πρὸς βίαιαις τοὺς ἄνδρας ἀπήθουν, ὡς

8 ἑαυτῷ BC^c, ἑαυτοῦ A 12 ποιεῖν BC^c, εἰπεῖν A 13 ἐξαφανίσαι
om. A 14 καὶ ἔτι cf. 9, 31, 3 15 εἰ καὶ μὴ BC, εἰ μὴ A, εἰ καὶ c (e
librarii conī.). scripseratne Dio εἰ καὶ μὴ δι’ ἄλλο τι? 17 post ἀσκῶσι
erasae litterae circiter 11 in C 19 περιαιρεθέντων] an περιαιρεθέντες?
20 ἀντιπολέμους BC^c, ἀντιπολεμους A ἐκ BC^c, ἵν’ ἐκ A 25 πρώτων
CA^c, πρῶτον B 26 Βιθίας cf. ad 9, 29, 10 31 τοῦ Παύλου τοῦ Αἰμιλίου C,
παῦλον τοῦ αἰμιλίου B, τοῦ αἰμιλίου A, τοῦ παύλου αἰμιλίου c.

72 ὅτι ἤρξαν τῆς διαφορᾶς οἱ Ἄγαιοί, τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγκα-
 λοῦντες (διηρέθησαν γὰρ ἀλλήλοισ) ὡς τῶν συμβεβηκότων σφίσι
 αἰτίαις γεγονόσι, Διαιόν ὅτι μάλιστα τοῦ στρατηγοῦ αὐτοῦ ἐνά-
 γοντος. καὶ τῶν γε Ῥωμαίων καταλακτικᾶς αὐτοῖς πολλὰκις πεμ-
 ψάντων οὐκ ἐπέισθησαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρέσβεις, οὓς ἐκεῖνοι δια- 5
 σπᾶσαι πῆ τὸ Ἑλληνικόν, ὅπως ἀσθενέστεροι ὦσιν, ἐφελήσαντες
 ἐπέμψαν, πρόφασιν τὸ μὴ δεῖν τὰς πόλεις τὰς τοῦ Φιλίππου γινο-
 μένας, ὧν καὶ Κόρινθος ἦν ἕς τε τὰ ἄλλα ἀνθοῦσα καὶ ἐν τῷ
 2 ἤλθον ἀποκτεῖναι. γρηῃ δ' οὖν αὐτῶν ἐκ τοῦ Ἀρχοκορίνθου, ἐν ᾧ 10
 ἦσαν, προαποχωρησάντων ἐλρεσβεύσαντο μὲν ἕς τὴν Ῥώμην, ἀπο-
 λογούμενοι ὑπὲρ τοῦ γεγονότος· οὐ γὰρ ἐπ' ἐκείνοισ ἀλλ' ἐπὶ τοῖς
 Λακεδαιμονίοις τοὺς μετ' αὐτῶν ὄντας ὀρηξάσαι ἐφασκον. τῶν δὲ
 Ῥωμαίων τὴν μὲν σκῆψιν αὐτῶν οὐκ ἐλεγχάντων (τοῖς τε γὰρ Καρ-
 χιδονίοις ἔτι ἐπολέμουν, καὶ τὰ τῶν Μακεδόνων οὐδέπω καλῶς 15
 βέβαια εἶχον), ἀνδρας δὲ στειλάντων, καὶ τὴν ἀδειαν αὐτοῖς, ἂν
 μὴ δὲν ἔτι νεωτερίσωσι, δώσειν ὑποσχομένων, τὸ συνέδριον αὐτοῖς
 οὐ παρέσχον, ἀλλ' ἕς ἑτερόν σφας σύλλογον, ὃς μεθ' ἔκμηρον
 ἐμελλεν ἔσεσθαι, ἀνεβάλλοντο. U^R 8 (p. 384).

1 διαφορᾶς Urs., δὲ φόρας VBM 3 Διαιόν ὅτι Reim., διάγονσι VM,
 διάγονσιν B, Διαιόν (om. ὅτι) Dind. perperam αὐτοῖς Urs., αὐτὸν VBM
 4 καταλακτικᾶς VBM, διαλλακτικᾶς Reim. ex Zonara, atque ita Dionem scripsisse
 opinor, cf. Thuc. 4, 60, 1, Dem. 14, 40; 48, 2 6 πῆ VB, ἐπὶ M 7 τὸ
 VBM, τοῦ Urs. male 10 δ' οὖν Bk., δοῦναι VBM ἐν ᾧ ἦσαν V, ἐνόη-
 σαν BM 16 δὲ] δὲ (δέκα) Rk., cf. ad 39, 25, 1 στειλάντων Leuncl.,
 στειλαντες VBM 18 μεθ' ἔκμηρον Leuncl., μεθέγγιον VBM (in V γ a m'
 postea addita) 19 ἔμελλεν Urs., ἔμελλον VBM.

[Zonaras 9, 31, 1. 2 (2, 294, 20 sqq. B. = 2, 336, 24 sqq. D.)]

δ' οὐκ ἔτυχον, καὶ τινες ἐκείνων τὴν οἰκίαν ἀπογίντες ἐπάνοδον ἐκυ-
 τῶς διεσχέσαντο, γαλεπῶς διέκειντο καὶ πένθις δημόσιον ἐποιήσαντο,
 τοῖς τε τὰ Ῥωμαίων φρονούσι παρὰ σφίσιν ὀρηξάντο, οὐ μόντοι καὶ πολέ-
 μιον τι ἐνεδείξαντο, μέγχις οὐ τοὺς περιλιπεῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐκο-
 2 μίσαντο. τότε δὲ διανεχθέντες ἀλλήλοισ οἱ τ' ἠδικημένοι καὶ οἱ τὰ ἀλλό- 5
 τρια ἔχοντες ἐπολέμησαν. ἤρξαντο δὲ τῆς διαφορᾶς οἱ Ἄγαιοί, τοῖς
 Λακεδαιμονίοις ἐγκαλοῦντες ὡς αἰτίαις τῶν συμβεβηκότων αὐτοῖς· καὶ
 τῶν Ῥωμαίων διαλλακτικᾶς αὐτοῖς στειλάντων οὐκ ἐπέισθησαν, ἀλλὰ πρὸς
 πόλεμον ὀρηξάν, Κριτόλαον προστησάμενοι. δεισας οὖν ὁ Μέτελλος μὴ

4 ἐνεδείξαντο C, ἐπεδείξαντο BA^c 5 τὰ ἀλλότρια BC^c, τοὺς ἀλλο-
 τριοῦς A 9 Κριτόλαον BA^c, κριστόλαον C.

(a. u. 605)
 (149)
 fr. 72, 1

[Zonaras 9, 31, 2—8 (2, 295, 9 sqq. B. = 2, 337, 7 sqq. D.)]

καὶ τῆς Μακεδονίας ἕλθονται, (ἤδη γὰρ εἰς τὴν Θεσσαλίαν παρῆλθον),
πραπήνητησεν αὐτοῖς καὶ ἐτρέψατο.

Καὶ τοῦ Κριτολάου πεσόντος διγῆ διήρητο τὸ Ἑλληνικόν. οἱ μὲν 3
γὰρ πρὸς εἰρήνην ἀπέκλιναν καὶ τὰ ὄπλα κατέθεντο, οἱ δὲ καὶ ἐπι ἔστα-
5 σιάζον τῷ Δαίῳ τὰ πράγματα ἐπιτρέψαντες. ὁ μαθόντες οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ
ἐπ' αὐτοὺς τὸν Μόμμιον ἔπεμψαν. ὃς τὸν μὲν Μέτελλον ἀπήλλαξεν,
αὐτοῖς δὲ τοῦ πολέμου εἶχετο. καὶ τινα πληρῆγῃ μέρει τῆς στρατιᾶς λαβὼν
ἐξ ἐνέδρας, τοῦ Δαίου καταδιώξαντος μέχρι τοῦ σφῶν στρατοπέδου τοὺς
φεύγοντας, ἀντεπεξῆλθε, καὶ τρεψάμενος αὐτὸν πρὸς τὸ τῶν Ἀχαιῶν
10 ἦλθε χαράκωμα. ἀθροίσας δὲ δύναμιν ὁ Δαίσιος πλείονα συμβαλεῖν αὐτοῖς 4
ἐπεχείρησεν. ὡς δ' οὐκ ἀντεξώρμησαν οἱ Ῥωμαῖοι, κατεφρόνησεν αὐτῶν,
καὶ ἐς τὸ μέσον τῶν στρατοπέδων κοῖλον ὄν προῆλθεν. ἰδὼν οὖν τοῦθ'
ὁ Μόμμιος, τῶν ἰππέων τινὰς λάθρα ἔπεμψεν, ἵν' ἐκ πλαγίου αὐτοῖς ἐπι-
γένωνται. καὶ ἐπεὶ ἐκείνοι προσβαλόντες αὐτοὺς συνετάραξαν, ἐπήγαγε
15 τὴν φάλαγγα κατὰ πρόσωπον, καὶ πολλοὺς ἐφόνευσεν. ἐκ δὲ τούτου 5
Δαίσιος μὲν ἀπογνοὺς ἑαυτὸν ἀπέκτεινε, τῶν δ' ἐκ τῆς μάχης περισωθέν-
των οἱ μὲν Κορινθιοὶ κατὰ τὴν χώραν ἐσκεδάσθησαν, οἱ δ' ἄλλοι οἴκαδε
ἔφυγον. ὕθεν καὶ οἱ ἐν τῷ τείχει Κορινθιοὶ πάντας ἀπολωλέναι νομί-
σαντες ἐξέλιπον τὴν πόλιν· καὶ κενὴν αὐτὴν ἀνδρῶν ὁ Μόμμιος ἔλαβε.
20 καὶ μετὰ ταῦτα κάκεινους καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἀπόνως προσεποιή-
σατο. καὶ τότε μὲν τὰ τε ὄπλα αὐτῶν καὶ ὅσα πρὸς τοῖς ἱεροῖς ἀνέ- 6
κειντο καὶ τοὺς ἀνδριάντας τάς τε γραφάς καὶ εἴ τι ἄλλο πρὸς κόσμον
εἶχον παρείλετο, πεμφθέντων δὲ οἱ τοῦ τε πατρὸς καὶ ἄλλων ἐπὶ κατα-
στάσει τῶν ἀλόντων, τείχη τέ τινων περιεῖλε καὶ ἐλευθέρους πάντας
25 καὶ αὐτονόμους πλὴν τῶν Κορινθίων ἀφῆκε. τῆς δὲ Κορίνθου τοὺς τε
οἰκίητορας ἀπέδοτο καὶ τὴν γὰραν ἐδημοσίωσε, τὰ τε τείχη καὶ τὰ ἄλλα
οἰκοδομήματα πάντα κατέσκαψε, φοβηθεὶς μὴ καὶ αὐθις τινὲς πρὸς αὐτὴν
οἷα μεγίστην συστῶσιν. ἵνα δὲ μήτε τις ἐκείνων λάθῃ μήτε τῶν λοιπῶν 7
τις Ἑλλήνων παρῆῃ ὡς Κορινθίος, συνεκάλεσε, πρὶν ἐκρῆναι τὸ ποιητέον,
30 πάντας τοὺς παρόντας, καὶ αὐτοὺς ἀφανῶς πως τοῖς στρατιώταις ἐγκυ-
κλωσάμενος ἐκήρυξε τὴν τε τῶν ἄλλων ἐλευθερίαν καὶ τὴν τῶν Κοριν-
θίων δουλωσιν. ἔπειτα προσέταξε πᾶσι τῶν παρεστηκότων σφίσι λαβέσθαι,
καὶ οὕτω σαφῆ τὴν διάκρισιν αὐτῶν ἐποιήσατο.

καὶ ἡ μὲν Κορίνθος οὕτως ἀνάστατος γέγονε, τὸ δ' ἄλλο Ἑλλη- 8
35 νικὸν παραρχῆμα μὲν καὶ σφαγαῖς καὶ γενημάτων ἐλλογαῖς ἐκακώθη, ἔπειτα

5 Δαίῳ BC^c, δικαίῳ A 7 στρατιᾶς λαβὼν BC^c, στρατιᾶς λαὸν A
9 ἀντεπεξῆλθε BC^c, ἀντεπεξῆλθον A 15 δὲ om. A 27 καὶ om. A
28 μήτε (alterum) BC^c, ἡ A 30 ἐγκυκλωσάμενος BC^c, κυκλωσάμενος A
31 τε om. A. 32 ἔπειτα — ἐποίησατο] haec obscura τῶν om. A.

[Zonaras 9, 31, 8. 9 (2, 297, 3 sqq. B. = 2, 338, 25 sqq. D.)]

ἐν τε ἀδείῃ καὶ ἐν εὐδαιμονίᾳ τοσαύτῃ ἐγένετο ὥστε λέγειν ὅτι, εἰ μὴ θᾶπτον ἐκλώκεισαν, οὐκ ἂν ἐσέσωντο.

9 ἡ μὲν οὖν Καρχηδῶν ἢ τε Κόρινθος αἱ ἀρχαῖαι ἐκείναι τοῦτο τέλος ἅμα ἔσχον, χρόνῳ δὲ πολλῷ ὕστερον ἀποικίαν Ῥωμαίων λαβοῦσαι ἤνθησαν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν παλαιὴν ἐπανήλθον κατὰστασιν. 5

1 ἐν alterum om. A ὅτι εἰ μὴ BC^c, εἰ μὴ ὅτι A 3 ἀρχαῖαι BC^c, ἀρχαῖ A τοῦτο τέλος] ita Zonaras dixisse videtur, cf. ad 8, 11, 4 4 πολλῷ ὕστερον BA^c, ὕστερον πολλῷ C.

5 Post haec Zonaras Dione destitutus res Romanas amplius enarrare non potuit; de qua re in huius capituli fine ita queritur: τὰ μὲν οὖν μέχρι τοῦδε πεπραγμένα Ῥωμαίοις βίβλων τυχῶν τῶν πάλα ταῦτα ἰστορησάντων ἀρχαίων ἀνδρῶν, ἐκείθεν ἐξέλιξα κατ' ἐπιτομὴν καὶ τῷ συγγράμματι τούτῳ ἐντέθεικα, ἐπὶ δὲ τοῖς ἐξῆς ἅ τοῖς ὑπάτοις καὶ τοῖς δικτάτορσιν ἐπράχθη μέχρις ἂν ταῖς ἀρχαῖς ταύταις τοῖς ἐν τῇ Ῥώμῃ διεκείτο τὰ πράγματα, μὴ μὲ τις αἰτιῶτο ὡς ἢ καταφρονήσει ἢ ἠσθημῆς ἢ ὄκνῳ ταῦτα παρελθόντα καὶ ἀτελεῆς οἷον εἰκότα τὸ σύγγραμμα. οὐ γὰρ ἠεστῶν μοι τὰ λείποντα παρεώραται, οὐδ' ἡμιτελεῆς ἐκὼν τὸ πόνημα καταλέλοιπα, ἀλλ' ἀπορίας βίβλων αἴπερ αὐτὰ διεξίσαι, καὶ ταῦτα πολλὰκις ζητήσαντί μοι ταύτας, μὴ εὐρησάτω δ' ὁμοῦ, οὐκ οἶδα εἶθ' ὅτι μὴ σώζοιτο, τοῦ χρόνον διεφθαρκότος αὐτάς, εἶθ' ὅτι μὴ φροντιστικώτερον τὴν τούτων ἴσως ζήτησαν ἐποιήσαντο οἷς αὐτὴν ἀνεθέμην, αὐτὸς ὑπερόριος ἂν καὶ πόρρω τοῦ ἄστεος ἐν νησιῶν ἐνδιατώμενος. ὅτι γοῦν μοι ταῖς βίβλοις ταύταις νῦν οὐκ ἐξεγένετο ἐντιχεῖν. ἡμίεργος ἐντεῦθεν ὅσον ἐπὶ τοῖς τῶν ὑπάτων ἔργοις, ἀλλὰ μέντοι καὶ τοῖς τῶν δικτατόρων ἢ ἰστορία γέγνηται. παρελθὼν οὖν αὐτὰ καὶ ἄκων, τὰ τῶν αυτοκρατόρων συγγράψομαι, μικρὰ τινα προδηγησάμενος, ἵν' ὅθεν εἰς ἀταρχίαν ἐξ ἀριστοκρατίας ἢ καὶ δημοκρατίας οἱ Ῥωμαῖοι μετηνέχθησαν δῆλον εἴη τοῖς ἀναγνωσομένοις τὸ σύγγραμμα, ἅμα τε πρὸς τούτῳ καὶ ἀκολοιῦθίαις ἔχοιτο ἡ γραφή.

Incipit rursus inde a temporibus Sullae et Pompei, primum Plutarchum solum excerpens (v. Pompei et Caesaris), deinde (10, 12 a Caesaris nece) Dionem (inde a libro 44, 3) secutus, cui tamen initio ex Plutarcho vitis Bruti et Antonii quaedam sunt addita.

RELIQUIAE LIBRI XXII.

ὅτι Οὐρίαθος ἀνὴρ Λυσιτανὸς ἀφανέστατος μὲν γένος ὧς γέ 73
 τισι δοκεῖ ὄν, περιβοητότατα δὲ ταῖς πράξεσι χορησάμενος, ληστής
 τε γὰρ ἐκ ποιμένος, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ στρατηγός. ἐπεφύκει γὰρ
 καὶ ἥσκητο τάχιστος μὲν διῶξαι τε καὶ γρυεῖν, ἰσχυρότατος δὲ ἐν
 5 σταδία μάχῃ εἶναι· καὶ τὴν τε τροφήν τὴν αἰεὶ παροῦσαν καὶ τὸ 2
 ποτόν τὸ προστυχόν ἥδιστα ἐλάμβανεν, ὑπαίθριός τε τὸν πλείω
 τοῦ βίου χρόνον διητῆτο, καὶ ταῖς αὐτογενεῖσι στρωματῶν ἴσχευτο.
 καὶ διὰ ταῦτα παντὸς μὲν καύματος παντὸς δὲ ψύχους κρείσσω
 ἦν, καὶ οὐθ' ἐπὶ λιμοῦ | ποτε ἐπόνησεν οὐθ' ἐπὶ ἀλλῆς τινὸς ἀνη- f. 174r
 10 δίας ἐταλαιπώρησεν, ἅτε καὶ πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐκ τῶν αἰεὶ
 παρόντων ὡς καὶ ἀρίστον ἀπολαύων ἰκανώτατα. τοιοῦτον δ' αὐτῷ 3
 τοῦ σώματος καὶ ἐκ τῆς φύσεως καὶ ἐκ τῆς ἀσκήσεως ὄντος, πολὺ
 ταῖς τῆς ψυχῆς ἀρεταῖς ὑπερέφερε. ταχὺς μὲν γὰρ πᾶν τὸ δέον
 ἐπινοῆσαι καὶ ποιῆσαι ἦν (τό τε γὰρ πρακτέον ἅμα ἐγίνωσκε, καὶ

Fr. 73 hic recte collocatum esse probat Liv. per. 52, Oros. 5, 4, unde manifestum fit Livium a. u. 608/146 (609/145?) Viriathi res enarrare coepisse.

1 Οὐρίαθος] sic quoque fr. 75 et 78 et Charax apud St. Byz. s. v. Ἰσπανία, ut script. Lat. Viriathus vel Viriatus. Ὑρίαθος Diod. 33, (c. 1, 1—4 ap. Phot., c. 1, 5 in Exc. Val., c. 7, 4 et c. 19 in Exc. Val. (nisi quod 7, 4 Ὑρίαθος), c. 21 in Exc. Escor.; vitiose ut videtur Οὐρίαθος c. 7, 1. 2 et Ἀρίαθος c. 21^a in Exc. Val.), Οὐρίαθος Strab. 3, 4, 4 p. 153; 6, 4, 2 p. 287 (Οὐρελεθρον codd.), Οὐρίαθος (Οὐρίαθος) App. Iber. 60—76. — cf. Βορίανθος Ioann. Antioch. fr. 60 M. ἀφανέστατος Val., ἀφανέστατον cod. 3 γὰρ ἐκ] γέγονεν ἐκ Rk., at hiulca oratio eclogario deberi videtur 4 διῶξαι τε Val., διώξετε (s. acc.) cod. 5 εἶναι] μεῖναι Bk. quod non displicet 8 κρείσσω Val., κρείσσω (s. acc.) ex κρείσσω, ut vid., cod. 9 ἀνηδίας] ἀηδίας Bk., at cf. Luc. Hermot. 77, ἀηδία apud Dionem redit 52, 11, 3 11 ἀπολαύων ἰκανώτατα cod. (—ότατα). ἀπολαύειν ἰκανώτατος Naber. speciose, at ἅτε καὶ a Dione nunquam sine participio usurpatum. An ἀπολαύειν ἰκανώτατος ὄν; cf. tamen fr. 70, 8 et 56, 40, 1 13 ταῖς Val., ἐς cod. 14 ἐπινοῆσαι scripsi, ἐπινοῆσαι cod., ἐννοῆσαι St., cf. Thuc. 1, 70, 2, Zon. 9, 29, 9, fr. 70, 8, al.

τὸν καιρὸν αὐτοῦ ἡπίστατο), δεινὸς δὲ τὰ τε ἐμφανέστατα ἀγροεῖν
 4 καὶ τὰ ἀφανέστατα εἰδέναι προσποιήσασθαι. πρὸς δ' ἔτι καὶ στρα-
 τηγὸς καὶ βιηρέτης αὐτὸς ἑαυτοῦ ἐς πάντα ὁμοίως γιγνόμενος οὔτε
 ταπεινὸς οὔτε ἐπαχθῆς ἑωράτο, ἀλλ' οὕτω πρὸς τε τὴν τοῦ γένους
 ἀσθένειαν καὶ πρὸς τὴν τῆς ἰσχύος ἀξίωσιν ἐζέκρατο ὥστε μῆτε 5
 χείρων τινὸς μῆτε κρείσσων δοκεῖν εἶναι. τό τε σύμψαν εἰπεῖν,
 οὔτε πλεονεξίας οὔτε δυναστείας ἢ καὶ ὀργῆς ἕνεκα τὸν πόλεμον,
 ἀλλὰ δι' αὐτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐποιεῖτο, κακ' οὗτου τὰ μάλιστα καὶ
 φιλοπόλεμος καὶ εὐπόλεμος ἐλογίσθη. V. 62 (p. 614).

a. u. 611 74 (143) ὅτι ὁ Κλαύδιος ὁ συνάρχων Μετέλλου, πρὸς τε τὸ γένος ὠγ- 10
 κωμένος καὶ τῷ Μετέλλῳ φθονῶν, ἔτυχεν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ λαχὼν ἀρ-
 χεῖν, καὶ πολέμιον οὐδὲν ἀποδεδειγμένον εἶχε, καὶ ἐπεθύμησε πάντως
 τινὰ ἐπινικίων πρόφρασιν λαβεῖν, καὶ Σαλάσσους Γαλάτας μὴ ἐγ-
 καλουμένους τι ἐξεπολέμωσε τοῖς Ῥωμαίοις. ἐπέμψθη γὰρ ὡς
 συμβιβάσων αὐτοὺς τοῖς ὁμοχώροις περὶ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐς τὰ 15
 χροσεῖα ἀναγκαίου διαφερομένοις αὐτοῖς, καὶ τὴν τε χώραν αὐτῶν
 πᾶσαν κατέδραμεν . . . ἔπεμψαν δὲ αὐτῷ οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ τῶν δέκα
 ἰερέων δύο. V. 63 (p. 617).

2 ὅτι Κλαύδιος, εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἀκριβῶς ἡπίστατο ὅτι οὐκ
 ἐνεκικήκει, ἀλλ' οὖν καὶ τότε τοσαύτη ὑπερηφανία ἐχρήσατο ὥσθ' 20
 ὑπὲρ μὲν τῶν ἐπινικίων μηδένα λόγον μῆτε ἐν τῇ βουλῇ μῆτε ἐν
 τῷ δήμῳ ποιήσασθαι, καθάπερ δὲ ὑπαρχόντων οἱ πάντως αὐτῶν
 κἂν μηδεὶς ψηφίσηται, τὰ ἐς αὐτὰ [αὐτὰ] ἀναλώματα αἰτήσαι.
 V. 64 (ib.).

a. u. 612 76 (142) ὅτι Μόμμιος καὶ ὁ Ἀφρικανὸς παμπλήθεις ἀλλήλων τοῖς ἐρό- 25
 ποῖς ἐς πάντα διέφερον. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τε τὸ σωφρονέστατον καὶ
 μετὰ ἀκριβείας, μηδενὸς μηδὲν προτιμῶν, ἤρξεν, καὶ πολλοὺς μὲν
 ἐκ τῆς βουλῆς πολλοὺς δὲ καὶ ἐκ τῶν ἱππέων τῶν τε ἄλλων ὡς
 f. 171v ἐκάστους εἴθυεν· | ὁ δὲ δὴ Μόμμιος πρὸς τε τὸ δημοτικώτερον
 καὶ πρὸς τὸ ἀνθρωπινώτερον οὔτ' αὐτὸς τινὴ κηλῖδα προσέθιχε, 30
 καὶ συχνὰ τῶν ἐπ' ἐκείνου παραθέντων, ὅσα γε καὶ ἐνεδέχετο, κατέ-
 2 λυσεν. ἐς τοσοῦτον γὰρ ἐπιεικείας ἡρεῖται προήκων ἦν ὥστε καὶ

1 δὲ Rk., γὰρ cod. 5 ἰσχύος ἀξίωσιν cod. (ἀξίωσι), ἀξιώσεως ἰσχὺν
 Rk., quo tamen opus non est 9 ἐλογίσθη an Dionis sit dubito, ἐρομίσθη
 Polak. 10 γένους Val.; γερονῶς cod. 13 Σαλάσσους Reim., συλάσσους
 cod. 16 διαφερομένοις αὐτοῖς Kuiper. (litt.), διαφερομένους αὐτοὺς cod.,
 διαφερομένους [αὐτοῖς] Val. 17 lacunam statuit Bk., cf. Obsequens 21
 23 [αὐτὰ] del. Val.

Fr. 75 vide inter fr. 78, 3 et 79.

25 Μόμμιος Val., κλαύδιος errore eclogarius 26 πάντα] <τὰ> πάντα
 Rk. inutiliter.

τῷ Λουκουλλῷ χρῆσαι τε ἀγάλματα πρὸς τὴν τοῦ Τυχαίου, ὃ ἐκ τοῦ Ἰβηρικοῦ πολέμου κατεσκευάσασθαι, καθεύρωσιν, καὶ μὴ βουληθέντος αὐτὰ ὡς καὶ ἱερά ἐκ τῆς ἀναθέσεως γεγονότα ἀποδοῦναι μηδεμίαν ὀργὴν ποιήσασθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐκείνου ὀνόματι τὰ ἑαυτοῦ
5 λάφρρα περιδεῖν ἀνακειμένα. V. 65 (p. 618).

ὅτι πολλὰ καὶ ἐσφάλῃ καὶ αἰσχρὴν δεινὴν ὤφλεν ποταμὸν γάρ τινα διὰ τῆς τῶν Νουμαντίνων χώρας ἔροντα βουληθεὶς ἐκ τῆς ἀρχαίας διεξόδου παρατρέψαι, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀγρούς αὐτῶν ἔφεῖναι, τοῦτο μὲν ἰσχυρῶς πονηθεὶς ἐξεργάσατο, πολλοὺς δὲ στρατιώτας ἀποβαλὼν οὔτε τοῖς Ῥωμαίοις ὄφελος ἐκ τῆς παρεκτροπῆς γενέσθαι οὔτε ἐκείνοις βλάβος . . . V. 66 (ib.).

ὅτι Καπιίων τοὺς μὲν πολεμίους οὐδὲν ὅ τι καὶ ἄξιον εἶπεῖν, τὰς δὲ οἰκίους πολλὰ καὶ δεινὰ ἐδρασεν, ὥστε καὶ κινδυνεῦσαι ἐπ' αὐτῶν ἀπολέσθαι. χαλεπῶς τε γὰρ αὐτοῦ καὶ τραχέως τοῖς
15 τε ἄλλοις καὶ μάλιστα τοῖς ἱππεῦσι χρωμένον, πολλοὶ πολλὰ καὶ ἄτοπα ταῖς νύξιν ὅτι μάλιστα διέσκοπτον καὶ διεθρόον, καὶ ἐφ' ὅσον γε ἐκεῖνος διὰ τοῦτ' ἠγανάκτει, ἐπὶ πλεῖον ἐτώθαζον, ὅπως ἐξοργίζοιτο. ὡς οὖν τὸ πραττόμενον ἐνδηλον ἦν, ἐπεύθυνος δὲ οὐδεὶς εὐρίσκετο, ὑποτοπήσας ὑπὸ τῶν ἱππέων αὐτὸ γίνεσθαι,
20 καὶ ἐς οὐδένα τρέψαι δυνηθεὶς τὴν αἰτίαν, πᾶσιν αὐτοῖς τὴν ὀργὴν ἔφερεν, καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἐξακοσίους ὄντας τὸν ποταμὸν, παρ' ᾧ ἔστρατοπεδεύοντο, μετὰ μόνων ἱπποζόμενον διαβῆναι, καὶ ἐκ τοῦ ὄρους ἐφ' ᾧ ὁ Οὐριόλαθος ὑβλίζετο ξυλίσεσθαι. πρόπτου δὲ δὴ τοῦ κινδύνου πᾶσιν ὄντος, οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ ἑποστράτηγοι ἐδέοντο
25 αὐτοῦ μὴ ἀπολέσαι σφάς. οἱ δὲ ἱππῆς ὀλίγον ἐπισχόντες ὡς καὶ ἐκείνων αὐτοῦ ἀκούσαντος, ἐπειδὴ μηδὲν ἐνεδίδον, ἵκετῦσαι μὲν αὐτὸν ἀπηξίωσαν, οὐπερ κεν καὶ τὰ μάλιστα ἐγλίχετο, διολέσθαι

1 τοῦ Τυχαίου] sic 43, 21, 1; 50, 10, 2, τὸ τῆς *Εὐτύχιας* ἱερὸν Strab. 8, 6, 23 p. 381. *aedes Felicitatis* Cic. *Verr.* 4, 2, 4, Plin. n. h. 36, 39, *Fortunium* Nol. *Region.* (reg. XI) 6 ἐσφάλῃ — ὤφλεν] sc. *Q. Pompeius A. f. Neros* cos.

613 141 (*Fast. Cap., Chron.* a. 354), in marg. cod.: π πομ|πῆρον. cf. App. *Hisp.* 78
πολλὰ] πολλὰ (πονῆσας) Rk. At πολλὰ ἐσφάλῃ Dionis esse, ecl. καὶ importune intrusisse crediderim 8 παρατρέψαι Val., παραστρέψαι cod. 11 ἐποίησε interiisse putat Rk., quod nisi cum eo inseras post παρεκτροπῆς, insuper infinitivus desideratur 12 Καπιίων Val., καπιίων cod. Est *Q. Servilius Caepio* cos. 614/140 πολεμίους Val., πολέμους cod. 19 ὑποτοπήσας Val., ὑποτοπόσας cod. 21 ἔφερεν] ἐπέφερεν Rk. memor fortasse loci dissimilis Thuc. 8, 83, 3. — cf. Pol. 21, 31, 8 22 μόνων] μόνων (τῶν) Rk. 23 ἐφ' ᾧ Val., ἐφὸ (sic) cod. πρόπτου Val., πρόπτου cod. 25 ἱππῆς scripsi e more Dioneo, ἱππέες cod. καὶ — ἀκούσαντος] γὰν — ἀκούσαντος Bk., at cf. 76, 4, 3, ἀκούσεται tamen Zon. 8, 15, 5 26 ἐπειδὴ Val., ἐπει δὲ cod.

δὲ μᾶλλον ἢ τι ἐπεικῆς ῥ' ἐγξασθαι πρὸς αὐτὸν ἐλόμενοι ὤρησαν
 ἐπὶ τὸ τεταγμένον· καὶ αὐτοῖς τό τε τῶν συμμάχων ἱππιῶν καὶ
 ἄλλοι | ἐθελονταὶ συνεξήλθον. καὶ τὸν τε ποταμὸν διέβησαν, καὶ
 τὴν ἕλην τεμόντες περὶ τὸ στρατήγιον αὐτοῦ παρενέβαλον ὡς καὶ κατα-
 πρήσοντες αὐτόν. κἄν κατεκαύθη, εἰ μὴ προεξέφυγεν. V. 67 (p. 618). 5

a. π. 615 75
 (189) ὅτι Ποπίλιος οὕτω κατεφόβησε τὸν Οὐριόραθον ὥστε καὶ ὑπὲρ
 σπυρῶν οἱ εὐθύς, πρὶν καὶ μάχης τινὸς πειραθῆναι, προσπέμψαι,
 τοὺς τε κορυφαίους τῶν ἀποστάντων ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐξαιτη-
 θέντα τοὺς μὲν ἀποκτεῖναι, ἐν οἷς καὶ ὁ κηδεστής [ἦν] αὐτοῦ, καί-
 περ ἰδίαν δύναμιν ἔχων, ἐφρονεύθη, τοὺς δὲ καὶ ἐκδοῦναι, ὧν πάν- 10
 των ὁ ὕπατος τὰς χεῖρας ἀπέκοψε. κἄν παντελῶς κατελύσατο, εἰ
 μὴ καὶ τὰ ὄπλα ἤτήθη· τοῦτο γὰρ οὐτ' αὐτὸς οὔτε τὸ λοιπὸν
 πληθῆος ὑπομεῖναι ἐποίησεν. U^o 17 (p. 383).

4 τεμόντες Dind., ταμόντες cod. στρατήγιον Sturz. coll. 76, 14, 4,
 recte cf. Soph. *Aiac.* 708, [Dem.] 42, 14; Aesch. 3, 146 (στρατηγεῖον pars codi-
 cum), Plut. *Nic.* 5, 1; 15, 2, Pol. 6, 31, 6, στρατηγεῖον cod. παρενέβαλον
 παρέβαλον? Bk.

Fr. 75 coll. Diod. 33, 19 hic collocavit Melber. Vide praeterea de vir.
 ill. 71, Flor. 1, 33 [2, 17] 17, Momms. *R. G.* 2⁷, 12.

8 ἀποστάντων Leuncl., ἀποστατῶν ABM ἀπὸ τῶν om. B
 9 [ἦν] del. Leuncl. 12 αὐτὸς ABM, αὐτὸν Leuncl. τὸ om. BM
 13 ὑπομεῖναι ἐποίησεν] ὑπέμεινε ποιῆσαι Polak. recte, nisi inconcinna oratio
 eclogario debeatur, ὑπομεῖναι ἔφησε Rk., ποιῆσαι ὑπέμεινεν? Bk.

RELIQUIAE LIBRI XXIII.

ὅτι ἐλθόντων Νομαντίνων πρέσβειων οἱ Ῥωμαῖοι ἔξω τοῦ τεί- 79 a. u. 618
 χους ἐδέξαντο αὐτούς, ἵνα μὴ καὶ βεβαιοῦν ἐκ τούτου τὰς σπονδὰς (136)
 δόξωσι. ξένια μὲντοι σφίσι καὶ ὄς ἐξέπεμψαν, μὴ βουληθέντες
 πω τὴν ἐλπίδα αὐτῶν ὡς καὶ συναλλαγησομένων ἀφελέσθαι. ἔλεγον 2
 5 δὲ οἱ μὲν περὶ τὸν Μαγνῖνον τὴν τε ἀνάγκην τῶν ὁμολογημένων
 καὶ τὸ πλῆθος τῶν σεσωσμένων, ὅτι τε πάνθ' ὅσα καὶ πρότερον
 ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ ἐκέκτηντο εἶχον ἠξίουσιν τ' αὐτούς μὴ πρὸς τὴν παροῦ-
 σάν σφιν ἄδειαν ἀλλὰ πρὸς τὸν τότε περιστάντα τοὺς στρατιώτας
 κίνδυνον ἐκλογίεσθαι οὐχ ὅσα εἶδει γεγονέναι, ἀλλ' ὅσα ἐνεδέχτο
 10πραχθῆναι. οἱ δὲ Νομαντῖνοι πολλὰ μὲν περὶ τῆς προτέρας σφῶν 3
 ἐς αὐτούς εὐνοίας, πολλὰ δὲ καὶ περὶ τῆς ἐκείνων μετὰ ταῦτα ἀδι-
 κίας, ὑφ' ἧς ἐς τὸν πόλεμον κατέστησαν, τὴν τε τοῦ Πομπηίου
 ψευδορκίαν προέφερον, καὶ τῆς τοῦ Μαγνῖνου καὶ τῶν ἄλλων σω-
 τηρίας εὐεργεσίαν ἀπήτουν. καὶ τὰς σπονδὰς ἔλυσαν καὶ τὸν Μαγ-
 15νῖνον ἐκδοθῆναι τοῖς Νομαντῖνοις ἔγνωσαν. U^o 18 (p. 383) et
 καὶ τὸν Μάγνινον (sic) — ἔγνωσαν Suid. s. v. ἔγνω et Μάγνινος.
 ὅτι ὁ Κλαύδιος πολλὰ ἂν καὶ ἄτοπα ὑπὸ τραχύτητος εἰργά- 81
 σατο, εἰ μήπερ ὁ συνάρχων αὐτοῦ Κύντιος ἐκόλυσεν. ἐπιεικῆς γὰρ

3 μὲντοι Leuncl., μὲν τοῖς ABM ὡς AB, ὡσπερ M 4 πω A, πως
 BM 5 ὁμολογημένων Kuiper. (litt.), ὁμολογημένων M, ὁμολογησμένων
 AB 6 σεσωσμένων ABM, σεσωσμένων Dind. 12 τε om. BM 14 ἔλυ-
 σαν] sc. Romani, quare (οἱ δὲ Ῥωμαῖοι) καὶ — ἔλυσαν Leuncl., eclogarium cor-
 rigens 15 Νομαντῖνοις ABM (v. 1 οὐμαντῖνων BM), νομάνταις Suid. (at
 νομαντῖνοις Zon. lex. p. 609). Nomen per ou Dio scripsisse videtur ut Ptol. 2,
 6, 55; ita certe traditur etiam fr. 77; 83, 2; 50, 24, 3. Νομαντία, Νομαντῖνοι
 Graece dici solet.

Fr. 80 (Planudeum) eiectum.

Fr. 81 agit de censoribus anni 618/136 *Ap. Claudio Pulchro et Q. Fulvio Nobilior*, cf. de Boor, *fast. cens.* p. 82 sq., C. I. L. 1² p. 35.

ᾧν καὶ ἐναντιωτάτην αὐτῷ φύσιν ἔχων ὀργῇ μὲν οὐδέν οἱ ἀντέ-
πραξεν, ἐνδιδοὺς δέ πῃ καὶ πράως πως αὐτῷ χρώμενος οὕτως
αὐτὸν μετεχειρίσατο ὥστε ἐλάχιστα πικρᾶνασθαι. V. 68 (p. 621).

82 ὅτι ὁ Φούριος ἐξήγαγεν ἐν τοῖς ὑποστρατήγοις τὸν Πομπήιον
καὶ τὸν Μέτελλον, καίπερ καὶ ἐαυτῷ καὶ ἀλλήλοις ἐχθροὺς ὄντας, 5
ὅπως ὡς καὶ μέγα τι πράξων τὸν τε ἔλεγχον τῶν ἔργων ἀκριβῆ
δι' αὐτῶν ποιήσεται, καὶ τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀρετῆς καὶ παρὰ
ἀκόντων σφῶν λάβῃ. V. 69 (ib.).

4 Φούριος Val., φρούριος cod. Est P. Furius Philus cos. 618/136, cf.
Val. Max. 3, 7, 5 7 δι' αὐτῶν ins. Melber. e cod., om. Val.

RELIQUIAE LIBRI XXIV.

ὅτι ὁ Γράκχος ὁ Τιβέριος ἐτάραξε τὰ τῶν Ῥωμαίων, καίπερ 88 a. u. 621
καὶ γένους ἐς τὰ πρῶτα πρὸς τὸν πάππον τὸν Ἀφρικανὸν ἀνήμων, (133)
καὶ φύσει ἀξία αὐτοῦ χροόμενος, τὰ τε τῆς παιδείας ἔργα ἐν τοῖς
μάλιστα ἀσκήσας, καὶ φρόνημα μέγα ἔχων. ὅσῳ γὰρ πλείω καὶ
5 ἰσχυρότερα ταῦτα ἐκέκτητο, μᾶλλον ἐς τε φιλοτιμίαν ἀπ' αὐτῶν
προήχθη, καὶ ἐπειδὴ ἀπαξ ἔξω τοῦ βελτίστου παρετράπη, καὶ
ἔκων ἐς τὸ κάκιστον ἐξώκειλε. ἐπειδὴ γὰρ αὐτῷ τὰ τῶν Νομια- 2
νίων ἐπινίκια ἀπεψηφίσθη, καὶ αὐτός, τιμηθῆσεσθαι πρότερον
ἄτε καὶ πρυτανεύσας αὐτὰ ἐλπίσας, οὐχ ὅπως τοιοῦτον τινὸς ἔτυχεν,
10 ἀλλὰ καὶ προσεκινδύνευσεν ἐκδοθῆναι, ἔγνω καὶ τὰ πράγματα οὐκ
ἀπ' ἀρετῆς οὐδὲ ἐπ' ἀληθείας, ἀλλ' ὡς που καὶ ἔτυχεν, ἐξετάζο-
μενα. ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν τῆς δόξης ὡς οὐκ ἀσφαλῆ ἀρῆγε, 3
τρόπον δὲ τινα πρυτανεῦσαι πάντως ἐπιθυμήσας, καὶ τοῦτο διὰ τοῦ
ὁμίλου μᾶλλον ἢ τῆς βουλῆς ἐξεργάσεσθαι προσδοκήσας, ἐκείνῳ
15 προσέθετο. V. 70 (p. 621).

ὅτι Μᾶρκος Ὀκτάουιος τῷ Γράκχῳ διὰ φιλονεικίαν συγγενικὴν 4
ἐκὼν ἀντηγωνίζετο. καὶ ἐκ τούτου οὐδὲν μέτριον ἐπράττετο, ἀλλ'

5 ἐκέκτητο Val., ἐκέκτηντο cod. τε ins. Gros. e cod., om. Val.

7 ἐπειδὴ — ἀπεψηφίσθη] eclogarius Dionem, cuius verba corrupta fortasse erant,
male intellexit. Vox ἐπινίκια Valesium iam offendit. Scripsisse Dionem id quod
requiratur σπονδαὶ vel συνθῆκαι vel καταλλαγαὶ vel εἰρήνη vel tale quid, patet
ex eo quod sequitur ἄτε καὶ πρυτανεύσας αὐτὰ (cf. fr. 40, 32; 57, 64; 41, 16,
4; 45, 23, 4; 46, 11, 5; 46, 24, 2; 46, 52, 3; 48, 36, 6). Pro αὐτῷ Reim. ὑπάτωρ
vel τῷ ὑπάτῳ, Aῦλῳ Val., cui conii. licet improbandae non obstat quod Man-
cino praenomen fuit Gaius (cf. Liv. *Per.* 55, Obs. 24, Oros. 5, 4, 19, Cass.
Chron., Eutr. 4, 17, Val. Ant. ap. Gell. 6, 9, 12, Cic. *de orat.* 1, 40, 181, *de off.*
3, 30, 109, *de har. resp.* 20, Plut. *Ti. Gracch.* 5 al.), nam Aulus dicitur *de vir. ill.* 59,
quocum saepe convenit Dio 9 αὐτὰ] cf. ad vs. 2 10 ἔγνω καὶ] καὶ ἔγνω
Reim.; at apodosis hic incipere videtur 11 ἐπ' revocavi e cod., ἀπ' Val., ἐπ'
ἀληθείας Dio saepe (fr. 109, 9; 53, 6, 3. 33, 1; 59, 26, 5) Demosthenem (18, 17. 22.
226. 294; 21, 72; cf. 2, 4) secutus 12 μὲν] aut οὖν post μὲν inserendum
censet Kuiper. (litt.) aut δὲ post ἔγνω (v. 10), puncto ante ταύτην sublato
14 ἐξεργάσεσθαι Dind., ἐξεργάσασθαι cod. 17 ἐκὼν] ἐχθρὸς ὢν Rk.

- ἀντιφιλονεικοῦντες περιγενέσθαι μᾶλλον ἀλλήλων ἢ τὸ κοινὸν ὠφελῆσαι, πολλὰ μὲν καὶ βίαια, ὥσπερ ἐν δυναστείᾳ τινὲ ἀλλ' οὐ δημοκρατία, ἔπραξαν, πολλὰ δὲ καὶ ἄτοπα, ὥσπερ ἐν πολέμῳ τινὲ
- f. 175^v 5 ἀλλ' οὐκ εἰρήνῃ, ἔπαθον. τοῦτο μὲν γὰρ εἰς πρὸς ἓνα, τοῦτο δὲ πολλοὶ κατὰ συστάσεις λοιδορίας τε ἐπαχθεῖς καὶ μάχας, οὐχ ὅτι 5 κατὰ τὴν ἄλλην πόλιν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ βουλευτηρίῳ τῇ τε ἐκκλησίᾳ ἐποιοῦντο. τῇ μὲν γὰρ προφάσει τῇ τοῦ νόμου χρώμενοι, τῷ δὲ ἔργῳ καὶ ἐς τὰ ἄλλα πάντα διασπενδόμενοι, ὥστε ἐν μηδενὶ
- 6 ἀλλήλων ἐλαττοῦσθαι. γὰρ τοῦτου οὗτ' ἄλλο τι τῶν εἰθισμένων ἐν κόσμῳ συνέβαιεν οὐθ' αἱ ἀρχαὶ τὰ νομομισμένα ἔπραττον, τὰ 10 δὲ δικαστήρια ἐπέπαυτο καὶ συμβόλαιον οὐδὲν ἐτίγνυτο, ἄλλη τε ταραχὴ καὶ [ἡ] ἀκρισία πανταχοῦ πολλὴ ἦν· καὶ ὄνομα πόλεως ἔφερον, στρατοπέδον δὲ οὐδὲν ἀπεῖχον. V. 71 (p. 622).
- 7 ὅτι ὁ Γράκχος τοῖς στρατενομένοις ἐκ τοῦ ὀμίλου νόμους τινὰς ἐπιουροῦντας ἔγραφε, καὶ τὰ δικαστήρια ἀπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τοῖς 15 ἰππέας μετήγε, φύρων καὶ ταρασσίων πάντα τὰ καθεστηκότα, ὅπως 8 ἐκ γε τοῦτου ἀσφαλείας τινὸς ἐπιλάβηται. καὶ ὡς οὐδὲν οὐδὲ ἐνταῦθα αὐτῷ προσχώρει, ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἐξῴδῳ τῆς ἀρχῆς ἦν καὶ ἐμελλέν ἀπαλλαγεῖς αὐτῆς ἀντίτα τοῖς ἐχθροῖς ὑποβλήθῃσθαι, ἐπεχείρησε καὶ ἐς τὸ ἐπιὸν ἔτος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ δημιουργῆσαι καὶ 20 τὸν πενθερὸν ὑπατον ἀποδειῖξαι, μηδὲν μῆτ' εἰπεῖν μῆθ' ὑποσχέσθαι τισὶν ὀκνῶν. καὶ πενθίμην ἐσθίητα πολλάκις ἐνεδέτετο, τὴν τε μητέρα καὶ τὰ παῖδια ἐς τὸ πλήθος παρήγε συνδεόμενα. V. 72 (ib.).
- a. u. 625 84 ὅτι Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς φιλοτιμίᾳ πλείονι παρὰ τὸ προσήκον 25 τὸ τε ἀρμόζον τῇ ἄλλῃ αὐτοῦ ἀρετῇ ἐχρηῖτο. οὐκοῦν οὐδὲ τῶν ἀντιστασιωτῶν τις αὐτῷ θανάοντι ἐρήσθη, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι, καίπερ βαρύτερον αὐτὸν σφίσι νομίζοντες εἶναι, ἐπόθησαν· χρησίμῳ τε γὰρ πρὸς τὰ κοινὰ ἐώρων, καὶ δεινὸν οὐδὲν οὐδ' ἂν σφεῖς παθεῖν 2 ἀπ' αὐτοῦ προσεδόκων. ἐπεξαιρεθέντος δὲ τοῦτου πάντα αἰθίς

5 συστάσεις Rk., στάσεις cod., cf. fr. 39, 7; 48, 31, 4; 52, 16, 2

7—9 τῇ μὲν — ἐλαττοῦσθαι vitium alunt. Exciditne quid post διασπενδόμενοι? deleto γὰρ superioribus coniungit Rk. Ceterum διασπενδέσθαι (Isaeo usurpatum, cf. Harnocr. s. v. διεσπενδάμην) redit 52, 7, 2 10 οὐθ' αἱ Val., οὐτ' αἱ cod.

11 ἄλλη τε ταραχὴ καὶ [ἡ] ἀκρισία Kuiper. (lit.), ἀλλ' ἢ τε ταραχὴ καὶ ἡ ἀκρισία cod. 13 ἀπεῖχον Val., εἶχον cod. — Ceterum si haec ipsis his verbis

a Dione prolata sunt post ὄνομα addendum videtur μὲν 11 νόμους Val., νόμον (s. acc.) cod. 25 οὐκοῦν] οὐκονν Dind. (corr. vol. 4). Equidem sic statuo: Dio summis laudibus Africanum extulit, paucis quibusdam in fine in reprehensionem eius additis. haec ultima tantum ab ecl. excerpta. οὐκοῦν igitur spectat ad omnia quae praecesserant ἀντιστασιωτῶν Dind. (Steph. thes. s. v.), ἀντιστασιωτῶν cod. Eodem modo peccatum 73, 4, 2 29 ἀπ' ἔπ' Polak.

τὰ τῶν δυνατῶν ἡλαττώθη, ὅστε ἐπ' ἀδείας τοὺς γενομένους πᾶσαν
ὡς εἰπεῖν τὴν Ἰταλίαν πορθῆσαι. καὶ μοι ἐξ τοῦτο διτι μάλιστα
ἀποσιγήσῃ (δοκεῖ) τό τε πλῆθος τῶν λίθων τῶν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
κατενεχθέντων καὶ ἐξ ναῶς τέ τινος ἐμπροσθέντων καὶ ἀνθρώπους
5 ἀποκτεινάντων, καὶ τὰ δάκρυα τοῦ Ἀπόλλωνος. ἔκλαυσεν γὰρ,
ἔκλαυσεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ὅστε τοὺς Ῥωμαίους κατακόψαι τε τὸ
βρέτας καὶ καταπορτιῶσαι ἐκ συμβουλῆς μάντεων ψηφίσασθαι.
V. 73 (p. 625).

3 (δοκεῖ) ins. Val. 4 τε Bk., γε cod. 5 ἔκλαυσεν γὰρ ἔκλαυσεν
corruptum, ἔκλαυσε γὰρ [ἔκλαυσεν] v. Herw. An pro priore ἔκλαυσεν scriben-
dum πέρσι(ν) vel καὶ πέρσι(ν) cf. Obs. 28 [87], Aug. c. d. 3, 11, quod tamen
palaeographice non satis commendatur. δάκρυσι κλάειν usurpavit Dio 59, 27.
5; 64, 14, 1; 79, 19, 3, at nec quomodo δάκρυσι in ἔκλαυσεν abire potuerit vides
et repetitum δάκρυσι post δάκρυα molestum foret 7 ψηφίσασθαι rest. Melber.
e cod., ψηφισθῆναι Val.

RELIQUIAE LIBRI XXV.

f. 192^r 85

| ὅτι ὁ Γράγκος τὴν μὲν γνώμην ὁμοίαν τῷ ἀδελφῷ εἶχεν, πλὴν
καθ' ὅσον ἐκεῖνος (μὲν) ἀπ' ἀρετῆς ἐς φιλοτιμίαν καὶ ἐξ αὐτῆς ἐς
καλίαν ἐξώκειλεν, οὗτος δὲ παραχώδης τε φύσει ἦν καὶ ἐκὼν ἐπο-
νηρέυετο, τῇ δὲ δὴ παρασκευῇ τῶν λόγων πολὺ αὐτοῦ προέφερε.
καὶ διὰ ταῦτα ταῖς τε ἐπινοίαις κακοτροπωτέραις καὶ ταῖς τόλμαις 5
προχειροτέραις τῇ τε ἀθραδείᾳ πλείονι πρὸς πάντας ὁμοίως
2 ἐχρήτο. πρῶτος τε ἐν τοῖς συλλόγοις μεταξὺ δημηγορῶν ἐβάδιζε,
καὶ τὸν βραχίονα πρῶτος ἀπεγύμνωσεν, ὥστε μῆδέτερον αὐτῶν
κακὸν ἐξ ἐκείνου νομισθῆναι. καὶ ἐπειδὴ γε πολλῇ μὲν πικρότητι
ἐνθυμημάτων πολλῇ δὲ καὶ σφοδρότητι ὀνομάτων ἐπίπαν ἐδημι- 10
γόρει, καὶ ἐκ τούτου οὔτε κατέχειν ἡρδίας ἑαυτὸν ἐδύνατο καὶ
[ἐπειδὴ] πολλὰς ἐς ἂ οὐκ ἤθελεν εἰπεῖν ἐξεφάρετο, ἀλήτην ἐπή-
γετο, καὶ παρ' ἐκείνου ὑπανλοῦντός οἱ ἐρρουθμίζετο καὶ ἐμετροίαζεν,
3 ἢ καὶ εὔπη καὶ ὡς ἐξέπιπτεν καθίστατο. τοιοῦτος οὖν δὴ τις
ὢν τῇ τε πολιτείᾳ ἐπέθετο, καὶ οὐδὲν ἀπόμοτον οὔτ' εἰπεῖν 15
οὔτε πρᾶξιαι ποιοῦμενος μέγιστος δι' ἐλαχίστου παρὰ τε τῷ δμίλῳ
καὶ τοῖς ἱππεύσιν ἐγένετο. τό τε γενναῖον καὶ τὸ βουλευθῶν πᾶν,
εἰ ἐπὶ πλείον ἐβεβιῶκει, . . . νῦν δ' ὑπὸ τῆς πολλῆς δυναστείας
ἐπίφθορος καὶ τοῖς στασιώταις γενόμενος ταῖς ἑαυτοῦ τέχραις
ἐσφάλῃ. V. 74 (p. 625).

a. u. 633
(121)

20

2 (μὲν) add. Val., om. opinor eclogarius 5 κακοτροπωτέραις Val., κα-
κοτροποπέραις (sic) cod. 6 πάντας v. Herw. (ad Thuc. 1, 130, 2) coll.
fr. 11, 6; 54, 3, 4 (add. 38, 12, 6), πάντα cod. 7 δημηγορῶν Bk., δημηγο-
ριῶν cod., cf. 39, 29, 2; 45, 28, 1 8 αὐτῶν κακὸν Salmasius, κακὸν αὐτῶν
cod. 12 [ἐπειδὴ] del. Rk., idem pro ἐπειδὴ proposuit quoque σπουδῇ
14 ἢ damn. Rk. 16 ποιούμενος rest. Dind. e cod., προσποιούμενος Val.
15 ἐβεβιῶκει Val. (in versione), ἐβεβαιῶκει (sic) cod., lacunam agnovit Val. in
vertendo addens „penitus oppressisset“, <ἐταπεινώσεν ἄν> vel <κατέλυσεν ἄν>
vel <ἠλάττωσεν ἄν> suppl. Rk., καθήρηκει inserto ἄν post πᾶν Polak.
Fr. 86 (Planudeum) eiectum.

RELIQUIAE LIBRI XXVI.

5 ὅτι αἱ ἱέρειαι τὸ πλεῖστον αὐταὶ τοῦ τε ὀλέθρου καὶ τῆς αἰ- 87 a. n. 640
 σχύνης ὄφλον, συχνοῖς δὲ δὴ καὶ ἄλλοις μεγάλων κακῶν αἰτιαὶ (114)
 ἐγένοντο, ἢ τε πόλις ἅπασα ἀπ' αὐτῶν ἐταράχθη. ἐκλογιζόμενοι
 γὰρ ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἄχραντα καὶ τὰ ὑπὸ τῆς θρησκείας
 5 ἅγια ἐκ τοῦ φόβου τῆς τιμωρίας κόσμια ἐλυμάνθη, οὐδὲν ὁ τι
 οὐκ ὑπετέπουν τῶν αἰσχίστων καὶ ἀνοσιωτάτων δύνασθαι γενέσθαι.
 καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰς κολάσεις οὐ μόνων τῶν ἐλεγχθέντων ἀλλὰ 2
 καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν αἰτιαθέντων μίσει τοῦ συμπεβηκότος
 ἐποιήσαντο. ὁθεν οὐκ ἐκ γυναικείας ἔτι ἀσελγείας, ἀλλ' ἐκ δαιμο-
 10 νίας τινὸς ὀργῆς σύμπαντα <τὰ> κατ' αὐτάς συμβῆναι ἔδοξεν.
 V. 75 (p. 626).

ὅτι τρεῖς ἅμα ἠνδρώθησαν, καὶ αὐτῶν Μαρτία μὲν αὐτῇ τε 3
 καθ' αὐτὴν καὶ πρὸς ἕνα τινὰ ἱππέα | ἠσχύνθη, καὶν διέλαθεν, εἰ
 μήπερ ἢ ζήτησις ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπὶ πλεῖον ἀρθεῖσα καὶ ἐκείνην
 15 προσκατέλαβεν. Αἰμιλία δὲ καὶ Λικινία πλήθος ἐραστῶν ἔσχον
 καὶ δι' ἀλλήλων ὑβρίζοντο. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ὀλίγοις τισὶν ἰδίᾳ
 καὶ δι' ἀπορορήτων ὡς καὶ μόνῳ ἐκάστῳ συνεγίνοντο· ἔπειτα αὐταὶ 4
 τε πάντα τὸν καὶ ὑποπτέυσαι μνηστῆράς τε τι δυνάμενον ἐς σιωπὴν
 ἀναγκαίαν μισθῶ τῆς ὀμιλίας προσκατελάμβανον, καὶ οἱ προδιει-
 20 λεγμένοι σφίσι ταῦθ' ὀρῶντες ἔφερον, ἵνα μὴ κατάφωροι τῇ ἀγα-

f. 192^v

1 αἱ ἱέρειαι] Virgines Vestales Marcia, Aemilia, Licinia, de quibus sequenti
 fragm. (§ 3 sq.) plura. 5 φόβου Val., φθόνου cod. 7 μόνων cod., μόνον
 Dind. 9 ἐποιήσαντο] <πικρὰς> vel <δεινὰς> ἐποιήσαντο Rk. praeter necessi-
 tatem ἔτι ἀσελγείας dedi de coniectura, αἰτίας ἀλγεῖν cod., ἄλγειν secl.
 Gros., quem secuti Dind. et Melber, λαγνείας Rk., quae tamen vox neque apud
 Dionem occurrit, nec de mulieribus dici potest. ἀσελγεία de mulieribus usur-
 patur Luciano, Plutarcho, cf. Lob. ad Phryn. p. 154 et Poll. 6, 189, ἀσελγαίνειν
 Dioni ipsi 55, 10, 12; 60, 18, 1 10 <τὰ> ins. Rk. 12 ἠνδρώθησαν] Suid.:
 ἠνδρώθησαν· ἀνδράων ὀμίλησαν· οὕτως δλων πολλάκις ἐχρήσατο. (idem Zon.
 lex. p. 997, Phot. lex. p. 71) αὐτῇ Reim., τῇ cod. 13 ἱππέα] est L. Belu-
 tius Barrus cf. Fabric. ad Oros. 5, 15, 22 et M. Haupt. Opusc. 1, 156 14 ἐπὶ]
 ἢ κατὰ Polak. 15 Λικινία per dupl. n cod., cf. ad Zon. 9, 11, 6 19 προ-
 κατελάμβανον cod. recte, cf. Thuc. 1, 33, 3; 3, 46, 6; 5, 30, 1, προσπαρελάμβανον
 Rk. (προσκατελάμβανον Kuebler. Rh. Mus. 46, 325) quod propter praecedens
 ἐς σιωπὴν ἀναγκαίαν haud probabile.

νακίσει γέρονται. Ὅστε καὶ καθ' ἕνα καὶ κατὰ πολλοὺς, τοῦτο μὲν
 ἰδίᾳ τοῦτο δὲ καὶ κοινῇ, τοῖς τε ἄλλοις ὁμιλεῖν, καὶ τῷ μὲν τῆς Αἰ-
 μιλίας ἀδελφῷ τὴν Αἰκινίαν τῷ δὲ ταύτης τὴν Αἰμιλίαν συνεῖναι.
 5 καὶ ταῦτα μὲν οὕτω γυγνόμενα ἐπὶ πλεῖστον ἔλαθεν, καὶ πολλῶν
 μὲν ἀνδρῶν πολλῶν δὲ καὶ γυναικῶν, καὶ ἑλευθερῶν καὶ δούλων, 5
 συγγιγνωσκόντων ὁμῶς [ὅπως] ἐπὶ μακρότατον ἔλαθε, πρὶν δὴ
 Μάνιος τις, ὅσπερ πον καὶ τοῦ παντὸς κακοῦ πρῶτος καὶ ὑπη-
 ρέτης καὶ συνεργὸς ἐγερόνει, κατεμήνησεν αὐτό, ὅτι μήτε ἑλευθερίας
 μήτ' ἄλλον μηδενὸς ὧν ἤλπισεν ἔτυχεν. καὶ ἦν γὰρ οὐ προαγω-
 γεῦσαι μόνον ἀλλὰ καὶ διαβαλεῖν συζηροῦσαι τέ τινας δεινότητος . .
 . . . V. 76 (p. 626).

a. u. 642 88
 (112)

ὅτι τῷ Μάρκῳ Δρούσῳ ἦν μὲν πον καθ' αὐτὰ ταῦτα δόξαν
 αὐτῷ φέροντα, πρὸς δὲ δὴ τὴν τοῦ Κάτωνος συμφορὰν, καὶ ὅτι
 καὶ ἐπιεικείᾳ πολλῇ πρὸς τοὺς στρατιώτας ἐχρήσατο, τὴν τε κατόρ-
 θωσιν ἐπὶ πλεῖον τῆς ἀληθείας πεποιθῆσθαι ἔδοξε, καὶ εὐκλειαν 15
 μεῖζω τῶν ἔργων ἐκτήσατο. V. 77 (p. 629).

a. u. 646 89
 (108)

ὅτι τῷ Ἰουγούρθᾳ ὁ Μέτελλος προσπέμφαντί οἱ ὑπὲρ τῆς εἰ-
 ρήνης πολλὰ καθ' ἕνα ἐκαστον ὡς καὶ μόνον ἐπέταξε, καὶ οὕτως
 ὁμήρους τε παρ' αὐτοῦ καὶ ὅπλα τοὺς τε ἐλέφαντας καὶ τοὺς αἰχ-
 μαλώτους τοὺς τε αὐτομόλους ἔλαβε. καὶ τούτους μὲν πάντας ἀπέ- 20
 κτεινεν, οὐ κατέλυσατο δέ, ὅτι <ὁ> Ἰουγούρθας οὐκ ἠβουλήθη πρὸς
 αὐτόν, μὴ συλληφθῆναι, ἐλθεῖν, καὶ ὁ Μάριος ὅ τε Γναῖος ἐνεπό-
 δισαν. U^o 19 (p. 385).

2 ὅτι ὁ Μάριος ἦν μὲν γὰρ καὶ τὴν ἄλλως καὶ στασιώδης καὶ
 ταραχώδης, καὶ παντὸς μὲν τοῦ στρατεύοντος, ἄρ' ὅσπερ καὶ ἐπε- 25
 γύκει, φίλος, παντὸς δὲ τοῦ γενναίου καθαιρέτης. καὶ γὰρ εἰπεῖν
 τι καὶ ὑποσχέσθαι καὶ ψεύσασθαι καὶ ἐπιορκῆσαι, ἐν ᾧ πλεο-
 νεκίσειν ἤλπιζεν, ἐτοιμότητά ἐτόλμα, τό τε συκοφαντῆσαι τινα

4 οὕτω scripsi, οὐ cod. (o in rasura), οὖν Val. 6 ὁμῶς [ὅπως] Dind.,
 ὁμῶς ὡς Bk., πως Polak. ἔλαθε] εἰσιγήθη? Bk. (add. v. 2), sane displicet
 ἔλαθε repetitum, ἐπράχθη Polak. 7 Μάνιος] servus *Betulii Barri* cf. ad § 3
 τις ὅσπερ Val., τῆς ὁπέρ (sic) cod. 9 προαγωγεῦσαι Val., προαγορευῆσαι
 cod. 10 δεινότητος . . .] punctis additis significavi sententiam non finiri
 12 τῷ Μάρκῳ Δρούσῳ eclogarii esse vidit St. 13 τὴν τοῦ Κάτωνος συμ-
 φορὰν] cf. Liv. *per.* 63, Eutr. 4, 24, Flor. 1, 39 [3, 4], 4 17 Ἰουγούρθᾳ] ita et
 infra § 5 et 6, ut i. a. Strabo quoque 17 p. 531 et Plut. *Mar.* 7—32, *C. Gracch.* 18.
 solent Graeci Ἰουγούρθας (ita Plutarchus quoque *Sull.* 3. 6) 19 ὁμήρους τε AM,
 ὁμήτε B 20 ἔλαβε AM, ἔλαβες B 21 <ὁ> add. Leuncl., om. fortasse eclog-
 garius 22 Γναῖος] estne error eclogarii pro Γαῖδος? cf. Sall. *Iug.* 65
 24 ὅτι ὁ Μάριος ab eclogario aequae inconcinne additum ac supra v. 12 τῷ
 Μάρκῳ Δρούσῳ 27 τι] τε Polak. 28 τό Val., τοῦ cod.

τῶν ἀρίστων καὶ τὸ ἐπαινεῖσαι αὐ τῶν κακίστων ἐν παιδίῳ ἐτίθετο.
καὶ μοι μηδεὶς θανάσιμῃ εἰ τοιοῦτός τις ὢν ἐπὶ πλείστον ἐλαθεῖν
ἐν οἷς ἐκακούργει· ἐν τε γὰρ τῆς περιτεχνήσεως καὶ ἐκ τῆς τύχης,
ἢ παράπαν τὰ πρῶτα ἀγαθῇ ἐχρήσατο, καὶ ἀρετῆς δόξαν ἐκτή-
5 σατο. V. 78 (p. 629).

ἔτι τὸν Μιτέλλον καὶ δι' ἐκεῖνο ὄψον διαβαλεῖν ὁ Μάριος ἤδου-
νήθη, | ἔτι ὁ μὲν ἐν τε τοῖς εὐπατριδαῖς ἐξητάζετο καὶ τὰ τοῦ f. 193^r
πολέμου ἀριστα διεχειρίζεν, αὐτὸς δὲ ἐξ ἀγαρεστάτου καὶ ἀδύλο-
τάτου ἐς τὸ μέσον παριέναι ἤρχετο (οἱ γὰρ πολλοὶ ἐτοιμῶς τὸν
10 μὲν ἐπὶ τοῦ ἡθόνου καθήρουν, τὸν δὲ πρὸς τὰς ἐπαγγελίας ἠύξον,
καὶ μάλιστα' ὅτι ἐλογοποιήθη τὸν Μιτέλλον παριενέω τότε πρὸς
τὰς ἀρχαιεσίας τῷ Μαρῖῳ εἰπεῖν ὅτι "ἀγαπᾶν ὀφείλεις ἂν μετὰ
τοῦ υἱέος μου" (μειράμιον δὲ ἐκεῖνος ἦν) "ὑπατεύσης". V. 79
(p. 630).

15 ἔτι τῷ Μετέλλῳ ἤχθετο ὁ Γαῦδας, ἔτι μήτε τοὺς αὐτομόλους 4
μήτε φρουρὰν στρατιωτῶν Ῥωμαίων αἰτήσας παρ' αὐτοῦ ἐλάβειν,
ἢ καὶ ἔτι ἐγγὺς αὐτοῦ οὐκ ἐκαθέζετο, ὅπερ ὡς πλήθει τοῖς τε βα-
σιλευσὶ καὶ τοῖς δυνάσταις παρὰ τῶν ἑπάτων ἐδίδοτο. V. 80 (ib.).

ἔτι τῆς Κίρτας καθ' ὁμολογίαν ἀλούσης ὁ Βόρχος ἐπεκρη- 5 a. u. 643
20 κεύσατο τῷ Μαρῖῳ, καὶ τὰ μὲν πρῶτα τὴν τοῦ Ἰουγούρθου ἀρχὴν
μισθὸν τῆς μεταστάσεως ἤτει, ἔπειτα μὴ τυχῶν αὐτῆς ἀπλῶς
ἠξίωσε συμβῆναι. καὶ ὁ μὲν πρέσβεις ἐς τὴν Ῥώμην ἐπεμψεν, ὁ
δὲ Ἰουγούρθος τούτων [οὐ] γιγνομένων ἀπεχώρησεν ἐς τὰ ἐρημό-
τατα τῆς ἑαυτοῦ γῆς. U^o 20 (p. 385).

25 ἔτι ὁ Μάριος πρέσβεις τοῦ Βόρχου κομισάμενος οὐκ ἔφη αὐτῷ 6
συνθήσεσθαι, εἰ μὴ τὸν Ἰουγούρθου ἐκδοτὸν παρ' αὐτοῦ λάβοι· ὁ
καὶ γέγονεν. U^o 21 (p. 386).

1 αὐ τῶν Val., ^τ αὐ (i. e. αὐτῶν) cod. 3 ἐν Sturz coll. fr. 11, 6, ἐφ'
cod. 4 παράπαν ita cod. (sed s. acc.) recte, παρὰ πάντα Rk.
6 διαβαλεῖν Val., διαλαβεῖν cod. 8 διεχειρίζεν Val., διαχειρίζεν cod.
8 Val., τε cod. 10 ἠύξον Dind., recte opinor, cf. Ind., ἠύξον (sic) cod.
13 ἐκεῖνος Sturz (add. ad vol. 1), ἐκεῖνο cod. 15 Γαῦδας Val., μάριος cod.
(error est eclogarii). cf. Sall. Jug. 65 19 Κίρτας Urs., σκίρτας ABM
23 [οὐ] exp. Urs. an οὐτω? cf. fr. 87, 5 25 κομισάμενος mihi suspectum.

RELIQUIAE LIBRI XXVII.

a. n. 648 90
(105)

ὅτι Τόλοσσαν πρότερον μὲν ἐνσπονδον οὔσαν τοῖς Ῥωμαίοις, στασιάσασαν δὲ πρὸς τὰς τῶν Κίμβρων ἐλπίδας ὡς καὶ τοὺς φρουροὺς δεθῆναι, προκατέσχον νικτὸς ἐξαπίνης ἐπὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐσαθθέντες, καὶ τὰ ἱερὰ διήρπασαν, καὶ ἄλλα χωρὶς χρήματα πολλὰ ἔλαβον· τὸ γὰρ χωρίον ἄλλως τε παλαιόπλουτον ἦν, καὶ τὰ ἀναθήματα ἃ ποτε οἱ Γαλάται οἱ μετὰ Βρέννου στρατεύσαντες ἐκ τῶν Ἀελφῶν ἐσύλησαν εἶχεν. οὐ μόντοι καὶ ἀξιολόγον τι ἀπ' αὐτῶν τοῖς οἴκοι Ῥωμαίοις περιεγένετο, ἀλλ' αὐτοὶ ἐκεῖνοι τὰ πλείω ἐσφετερίσαντο. καὶ ἐπὶ τούτῳ σιχνοὶ εὐθύνηθησαν. V. 81 (p. 630).

a. n. 649 91
(105)

ὅτι ὁ Σερούϊλιος ἐπὶ τοῦ πρὸς τὸν συνάροχοντα φθόνου (τὰ 10 μὲν <γὰρ> ἄλλα ἐξ ἴσου οἱ ἐπετέτραπτο, τῷ δὲ δὴ ἀξιώματι οἷα ἐπατεύοντος αὐτοῦ ἤλατοῦτο) πολλῶν καὶ κακῶν αἰτίας τῷ στρατεύματι ἐγένετο. καὶ μετὰ θάνατον Σκαύρου τὸν Σερούϊλιον μετεπέμψατο· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο τὴν ἐαυτοῦ ἐκάτερον δεῖν φυλάττειν. εἶτα ἐλπίσας τὸν Μάλλιον καθ' ἐαυτὸν τι κατορθώσειν, 15

1 Τόλοσσαν Val., τόλοσσα cod. — Τόλοσα scribitur 38, 32, 3, atque haec forma praeferenda videtur. ἐν τῇ πατριδὶ Τολώσῃ C. I. A. 3 n. 623. 624. Τολώσσα Strab. 4, 1, 13. 14 p. 185, ap. Ptol. 2, 10, 6 cod. variant inter Τολῶσα, Τόλοσα, Τόλοσσα. Latine Tolosa (per duplicem s tantum C. I. L. 12, 534, Cic. de nat. deor. 3, 30, 74, Hier. Chron. a. 57 p. Chr. (in cod. nonnullis). Vide C. I. L. 12 p. 626. 10 συνάροχοντα] est Cn. Manlius (vel Mallius) Maximus cf. ad § 2 11 <γὰρ> ins. Dind. 13 καὶ] lacunam statuit Rk., suppletque <γὰρ ὁ Μάλλιός>) probabiliter. ita iam Val. in versione Σκαύρου Val., σκάρον cod. Est M. Aurelius Scaurus (cos. suf. 646/105) Mallii consulis legatus, Liv. per. 67, Gran. Lic. p. 17 (Bonn.) Oros. 5, 16, 2 (Aemilius codd. Oros. perperam, cf. C. I. L. 10, 3776. 3777) 15 Μάλλιον] Manlius vocatur Cic. Mur. 17, 36 (Mallio codices aliquot boni, Manlio Lg. 10 aequae bonus), Manc. 5, 12, Sall. Iug. 114, 1, Liv. per. 67, Cass. Chron., Oros. 5, 16, 1, Obs. 42 (Manilius), Flor. 1, 38 [3, 3], 4 (Manilius), Eutr. 5, 1 (Manilius), Vell. 2, 12, 2. Gran. Lic. p. 17. 21, Tac. Germ. 37, Mallius fortasse Val. Max. 2, 3, 2 (Manlio Par. ep.), fust. Hyd. (ex Graecis conv.), C. I. L. 10, 1781 (lex Puteoliana, quae quamquam ad exemplar

- ἐφθόνησεν αὐτῷ μὴ μόνος εὐδοκιμήσῃ, καὶ ἦλθε μὲν πρὸς αὐτόν, οὔτε δὲ ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ ἠέλισατο οὔτε τι βούλημα κοινὸν ἐποίησατο, ἀλλ' ὡς καὶ πρότερος αὐτοῦ τοῖς Κίμβροις συμμίξων, τήν τε δόξαν τοῦ πολέμου πᾶσαν ἀποισόμενος, ἐν μέσῳ ἰδρῦθη. καὶ 3
- 5 τὸ (μὲν) πρῶτον φοβεροὶ καὶ ὡς τοῖς πολεμίοις, μέχρι οὗ ἢ διαφροσὰ αὐτῶν ἐλάνθανεν, ἐρίνοντο, ὡς καὶ ἐς ἐπιθυμίαν σποινδῶν αὐτοὺς προαγαγεῖν· ὡς δὲ πρὸς Μάλλιον ὑπατεύοντα διεκλήρουσαντο, ὁ Σερούλιος ἠγανάκτησεν ὅτι μὴ πρὸς ἑαυτὸν ἐπροσβέυσαντο, καὶ οὔτε τι συμβατικὸν ἀπεκρίνατο, ὀλίγου τε καὶ τοὺς 10 πρῆσβευτὰς διέφθειρεν. V. 82 (p. 630).
- ὅτι οἱ στρατιῶται τὸν Σερούλιον ἠγάγκασαν πρὸς Μάλλιον 4 ἐλθεῖν καὶ μετ' αὐτοῦ βουλευσασθαι περὶ τῶν παρόντων. τοσούτου δὲ δημοφρονῆσαι ἐδέξαντο ὥστε καὶ ἐχθίους ἢ πρόσθεν ἦσαν ἐκ τῆς συνουσίας ἐγένοντο· ἐς τε γὰρ φίλονεικίαν καὶ λουδορίας 15 προαχθέντες αἰσχυρῶς διεκλύθησαν. V. 83 (p. 633).
- ὅτι Γναῖος Λοιτίσιος δίκην τῷ Σκαύρῳ λαχὼν, ἔπειτα ἐπειδὴ 92 a. u. 650
τῶν οἰκετῶν τις προσελθὼν αὐτῷ πολλὰ καὶ χαλεπὰ κατὰ τοῦ (101)
δεσπότης μινύσειν ἐπέσχετο, οὐκ ἐπολυπραγμότησεν, καὶ προσέτι συλλαβὼν αὐτὸν παρέδωκε τῷ Σκαύρῳ. V. 84 (ib.).
- 20 ὅτι Πούπλιος Λικίνιος Νέρονας στρατηγῶν ἐν τῇ νήσῳ, καὶ 93 μαθὼν ὅτι οὐκ ἐν δίκῃ τινὰ περὶ τοὺς δούλους γίγνοιτο, ἢ καὶ ἰημιμάτων ἀφορμὰς ζητῶν (καὶ γὰρ ἦν οὐκ ἄδωρος), περιήγγειλεν ἀρικνεῖσθαι πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς αἰτιωμένους τι τοὺς δεσπότης σφῶν, ὡς καὶ βοηθήσων αὐτοῖς. ἐξ οὗν τούτου [καὶ] ἐκείνων 2
- 25 τε πολλοὶ συνιστάμενοι οἱ μὲν ἀδικεῖσθαι τι ἔλεγον, οἱ δὲ καὶ

antiquum tamen imperatoria aetate incisa est, idque Puteolis in oppido semigraeco), Μάλλιος C. I. G. 2485 (foed. Astupalaeense), Plut. *Mar.* 19, *Chron. Pasch.* Cum autem *Manlius* Graece Μάλλιος semper audiat (nisi quod in SC. C. I. Gr. 2, 2095 = Ditt. *Syll.* 241 = Viereck. *Serm. Graec.* 14 ad Romanum morem Μάνλιος scribitur, itidemque *Μανλία* C. I. Gr. 2 add. 1999^b), ex testimoniis supra allatis non pro certo affirmari licet consulis a. 649/105 nominis formam solennem *Mallium* esse non *Manlium*, quod moneo contra Muellenh. *D. A.* 2, 297 adn. Praenomen Gnaei constat ex C. I. L. 10, 1781 et C. I. Gr. 2485

3 Κίμβροις Val., κίμβρων cod. 5 (μὲν) ins. Val. φοβεροὶ Val., φοβ-
περοὶ cod. μέχρι οὗ cod. cf. ad fr. 40, 12, μέχρως οὗ Sturz. 7 ὑπα-
τεύοντα] (τόν) vel (οἶα) sive (ἄτε) ὑπατεύοντα? 9. 10 καὶ — διέφθειρεν]
nimis contracta ab eclogario 15 προαχθέντες St., προαχθέντες cod.
16 sqq. cf. Cic. *Deiot.* 11, 31, Asc. in *Scaur.* p. 20 sq. Or., Val. Max. 6, 5, 5.
Σκαύρῳ] hic recte cod., infra σκαύρ. est M. *Aemilius Scaurus* notus ille 'prin-
ceps civitatis' 20 sqq. in marg. cod.: περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν δούλων τῶν
ἐν τῇ σικελίᾳ. cf. Diod. 36, 3 (Dind.) Λικίνιος] cf. ad Zon. 9, 11, 6 24 [καὶ]
exp. Rk., idem adnotavit etiam aliquid excidere potuisse

ἄλλο τι τοῖς δεσπόταις ἐνεκάλουν, νομίζοντες (καιρὸν) εἰληφέναι
 τοῦ πάντα ὅσα ἐβούλοντο (πρὸς) αὐτοὺς ἀναιμωτὶ διαπραΰσασθαι·
 καὶ οἱ ἐλεύθεροι συμφρονήσαντες ἀντίσταντό σφισι καὶ οὐδαμῆ
 3 ἤφιεντο. φοβηθεῖς οὖν ὁ Λικίνιος τὴν σύστασιν αὐτῶν ἐκατέρων,
 μὴ καὶ μέγα τι δεινὸν ὑπὸ τῶν ἐλαττωθέντων γένηται, οὐδένα τῶν 5
 δούλων προσεδέξατο, ἀλλ' ἀπέπεμψεν αὐτοὺς ὡς μηδὲν κακὸν πει-
 σομένους ἢ μηδὲν γε ἔτι ταράξει τῷ διασπασθῆναι δυνησομένους.
 οἱ δὲ δεισαντες τοὺς δεσπότας, ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν ἐπικαλέσαι τι
 αὐτοῖς ἐτόλμησαν, συνεστράφησαν καὶ κοινολογησάμενοι πρὸς λη-
 στείας ἐτόραποντο. V. 85 (p. 633).

a. u. 652 94
 (102)

ὅτι τῶν βαρβάρων ἠτητημένων, καὶ συνητῶν ἐν τῇ μάχῃ πεσόν-
 των, ὀλίγοι διεσώθησαν. ἐφ' ᾧπερ ὁ Μάριος τοὺτους παραμυ-
 θούμενος τε ἅμα καὶ ἀμειβόμενος, πᾶσαν αὐτοῖς τὴν λείαν ἐπειω-
 νίσας ἀπέδοτο, ὅπως μηδὲν δόξῃ προῖκά τινι κεχαρισθαι.

f. 194

καὶ ἀπ' αὐτῶν ὁ Μάριος, καίπερ ἐν τῷ πλήθει μόνῳ πρότερον, 15
 ὅτι ἐξ αὐτοῦ γεγονὼς ἦν καὶ ὅτι ὑπ' αὐτοῦ ἠΰξητο, εὖ φερόμενος,
 τότε καὶ τοὺς εὐπατρίδας ἤρ' ὧν ἐμισεῖτο ἐξενίκησεν, | ὥστε πρὸς
 πάντων ὁμοίως καὶ ἐπαινεῖσθαι. τὴν τε ἀρχὴν καὶ ἐς τὸ ἐπιὸν
 ἔτος, ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ προσκατεργάσθηται, παρ' ἐκόντων καὶ
 ὁμογνωμονούντων αὐτῶν ἔλαβεν. V. 86 (ib.). 20

2 ὅτι ὡς ἅπαξ ἐπέσχον, πολὺ τοῦ θυμοῦ οἱ Κίμβροι παρελύθη-
 σαν, κακὸν τούτου καὶ ἀμβλύτεροι καὶ ἀσθενέστεροι καὶ ταῖς ψυχαῖς
 καὶ τοῖς σώμασιν ἐγένοντο. αἴτιον δὲ ὅτι ἐν τε οἰκίαις ἐκ τῆς
 πρόσθεν ὑπαιθρίου διαίτης κατέλουν, καὶ λουτροῖς θερμοῖς ἀγτί
 τῆς πρόσθεν ψυχρολουσίας ἐχρῶντο, καρικίας τε καὶ ἡδυσμάτων 25
 ἐπιχωρίων διεπίμπλαντο, κρέα πρότερον ὠμὰ σιτούμενοι, καὶ τῷ
 οἴνῳ τῇ τε μέθῃ κατακορεῖς παρὰ τὸ ἔθος ἐρίγγοντο. ταῦτα γὰρ
 τό τε θυμοειδὲς αὐτῶν πᾶν ἐξέκοψε καὶ τὰ σώματα ἐθῆλυνεν, ὥστε
 μήτε τοὺς πόρους ἔτι μήτε τὰς ταλαιπωρίας, μὴ καθῆμα μὴ ψῆχος
 μὴ ἀγρυπνίαν, φέρειν. V. 87 (ib.). 30

Fr. 93, 4 vide mox post fr. 94, 2.

1 (καιρὸν) add. Val. 2 (πρὸς) αὐτοὺς Bk., αὐτοῖς Rk., αὐτοὺς del.
 Dind. ἀναιμωτὶ St., ἀναιμωτεῖ cod. 3 οὐδαμῆ restitui e cod., οὐδαμῶ
 Val. 4 ἤφιεντο Rk., ἤφιεντο (sic) cod. 6 προσεδέξατο Val., προσεδέξαντο
 cod. ὡς — δυνησομένους] haec fortasse nimis contracta ab eclogario
 11 sqq. cf. Muellenh. D. A. 2, 135 sq. 12 τούτους] τοὺς σιρατιώτας Muellenh.,
 recte quod ad sensum. sed apparet post principium, et ipsum ab eclogario
 non optime confectum, quaedam omissa esse. cf. quoque Plut. Mar. 21
 16 ὅτι] an ὅτι τε? 18 καὶ ἐπαινεῖσθαι] exciditne aliquid? an (καὶ θαυμά-
 ζεσθαι) vel tale quid? 25 πρόσθεν] πρὶν Bk., recte fortasse 26 διεπίμ-
 πλαντο Val. διεπίμπλαντο cod.

ὅτι οἱ Μεσσηνιοὶ νομίζαντες μηδὲν δεινὸν πείσεσθαι, πάντα 93, 4
τὰ πλείστον ἄξια καὶ τιμιώτατα ἐκεῖσε ὑπεξέθεντο. μαθὼν δὲ
τοῦτο Ἀθηνίων, ὅσπερ πον τὸ μέγιστον κράτος τῶν ἡγστερόντων
Κίλιξ ὢν εἶχεν, ἐπέθετο αὐτοῖς δημοτελή τινα ἐορτὴν ἐν τῷ προ-
5 αστείῳ ἄγουσι, καὶ ἐκείνων τε πολλοὺς σκεδασθέντας ἀπέκτεινε
καὶ τὴν πόλιν ὀλίγον κατὰ κράτος ἔλθεν. χωρίον δέ τι Μάκελλαν
εὐεργὲς τειχισάμενος ἰσχυρῶς τὴν γῆν ἐκακούργει. V. 88 (p. 634).

Fr. 93, 4 huc transposui. Nulla est causa cur contra codicem excerptum nostrum Val. 88 ante fr. Val. 86 ponamus. nihil obstat quominus anno 652/102, quo anno C. Servilius praetor Siciliam obtinuit, vel anno 653/101 (cf. Diod. 36, 10, 1) attribuamus. Res hic narratae alibi non traduntur. cf. tamen Diod. 36, 9, 1. Ceterum initium eclogarii culpa intellectu difficile. vertit Val.: *Mamertini opes suas ac pretiosissima quaeque in urbem Messanam contulere, rati se ita a fugitivorum incursionibus tutissimos fore.* Messanae incolae primo fugitivorum bello servos suos liberaliter habitos in pace continuisse Orosius tradit (5, 6, 4). narraveratne Dio Siculos Messanae vicinos in id oppidum res suas contulisse? 3 Ἀθηνίων Val., Ἀθηνίων cod. ὅσπερ Val., ὅπερ cod.
4 προαστείῳ in cod. scribitur per compendium 6 Μάκελλαν] Μάκελλια Pol. 1, 24, 2, Diod. 23, 4, 2, Ptol. 3, 4, 7, *Macela* C. I. L. 1, 195 (col. rostr.), *Macella* Liv. 26, 21, 14, (*Marcella* P), *Magelini* (*Magellini*) incolae ap. Plin. 3, 91. Quod oppidum (hodie *Macellaro*?) cum non procul a Panormo, Thermis, Segesta situm fuisse probabile sit (cf. C. I. L. 1 p. 39), haec ultima cum superioribus non arcte cohaerere videntur, si quidem urbs ab Athenione frustra oppugnata revera Messana fuit. fieri quoque potest ut in Sicilia duo fuerint eiusdem nominis oppida, cf. Diod. l. l. 7 εὐεργὲς St., ἐνεργὲς cod.

RELIQUIAE LIBRI XXVIII.

- a. n. 655 **95** ὅτι ὁ νῖδος ὁ τοῦ Μετέλλου οὕτω καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ πάντας
(99) ἑπὲρ τοῦ τὸν πατέρα κατελθεῖν ἐπέτευεν ὥστε καὶ Πίος, τοῦτ' ἔστιν
Ἐδσεβήης, ἐπονομασθῆναι. V. 92 (p. 638).
- 2 ὅτι ὁ Φούριος ἐχθραν τῷ Μετέλλῳ οὕτως ἔσχεν ὅτι τὸν ἔπλον
αὐτοῦ τιμητέων ἀφείλετο. V. 93 (ib.). 5
- 3 ὅτι Πούπλιον Φούριον γραφέντα ἐφ' οἷς δημαρχήσας ἐπε-
ποιήκει, ἀπέκτειναν ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ οἱ Ῥωμαῖοι, ἀξιότατον
a. n. 656 μὲν πον ἀπολέσθαι ὄντα (καὶ γὰρ παραχῶδης ἦν, καὶ τῷ Σατουρ-
(98) νίνῳ τῷ τε Γλανκίᾳ πρῶτον συστάς μετεβάλετο, καὶ πρὸς τοὺς
ἀντιστασιώτας αὐτῶν αὐτομολήσας σφίσι συνεπέθετο), οὐ μέρτοι 10
καὶ προσήγοντα τούτῳ τῷ τρόπῳ φθαρῆναι. καὶ τοῦτο μὲν ἐν
δίτῃ δὴ τιμὴ γεγονέναι ἔδοξεν. V. 89 (p. 637).
- a. n. 662 **97** ὅτι τοῦ Ῥουτιλίου ἀγαθοῦ ὄντος ἀνδρὸς ἀδικώτατα κατεψη-
(92) φρίσαντο· ἐσχῆθη γὰρ ἐς δικαστήριον ἐκ κατασκευασμοῦ τῶν ἱππέων
ὡς δωροδοκῆ Κύντῳ Μουκίῳ, καὶ ἐξημιώθη ὑπ' 15

Fr. 95—97, 3 (n. 89—95 Val.) perperam a Grosio, quem secuti Bk. Dind-Melb., ordinata erant in hunc modum: V. 92. 93. 89. 94. 95. 90. 91. (95, 1; 95, 2; 95, 3; 96, 1. 2; 96, 3; 97, 1; 97, 2—4 Bk. et Dind.). Monuit iam E. Mareks, *die Ueberlieferung des Bundesgenossenkrieges* 1884 p. 5 adn., eo ipso ordine, quo in cod. Peir. legerentur, disponenda esse, exceptis tantum V. 92 et 93, quae in eo, ut Valesius quoque viderat, alienum occupant locum. Parva haec fragmenta a librario inter describendum primum ommissa mox errore animadverso, loco non suo inserta puto. Nec neglegendum fr. 94 Val. (96, 1) non exordiri a solito ὅτι verum post ἀφείλετο continuo sequi ἦσαν κ. τ. λ.

4 Φούριος 7 Φούριον Val., φρούριος φρούριον cod. est P. Furius tr. pl. a. 655/99 cf. Oros. 5, 17, 11, App. b. c. 1, 33. Val. Max. 8, 1 damn. 2, Cic. Rab. perd. 9, 24, Schol. Bob. p. 230 Or. 9 τῷ τε revocavit e cod. Melb. καὶ τῷ Val. Γλανκίᾳ Reim., γλανκίῳ cod. πρῶτον St., πρώτοις cod.

Fr. 96, 1—3 vide mox post fr. 97, 4.

15 δωροδοκῆ Κύντῳ] lacunam statui, δωροδοκῆ κύντῳ cod., δωροδοκῆσας Κύντῳ inde a Valesio, quod nihili est. An δωροδοκῆσας ἐποστρατηγῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῷ) Κύντῳ vel tale quid?

αὐτῶν χρήμασι. ταῦτα ἐποίησαν θυμῷ φέροντες ὅτι πολλὰ περὶ
τὰς τελωνίας πλημμελοῦντας ἐπέσχεν. V. 90 (p. 637).

ὅτι ὁ Ρουτίλιος ἀπελογήσατο μὲν γενναϊότατα, καὶ οὐδὲν ὁ τι 2
οὐκ εἶπεν ὦν (ἄν) ἀνὴρ ἀγαθὸς | συκοφαντούμενος καὶ πολὺ πλεῖον f. 194v
5 τὰ τῶν κοινῶν ἢ τὰ ἑαυτοῦ ὀδυρόμενος φθέρξαιτο, ἐάλω δέ, καὶ
τῆς γε οὐσίας εὐθύς ἐξέστη. ἐξ ὅσπερ οὐκ ἤκιστα ἐφωράθη μηδὲν
οἱ προσήκουσαν καταδίκην ὀφλήσας· πολλῶν τε γὰρ συμζότερα
κεκτημένος εὐρέθη ἢ οἱ κατήγοροι ἐν τῆς Ἀσίας αὐτὸν ἐσφετερί-
σθαι ἐπεκάλουν, καὶ πάντα ἐκεῖνα ἐς δικαίας καὶ νομίμους ἀρχάς
10 τῆς κτήσεως ἀνήγαγεν. οὕτω μὲν ἐπηρεάσθη, καὶ τινα ὁ Μάρκος 3
αἰτίαν τῆς ἀλώσεως αὐτοῦ ἔσχεν· ἀρίστῳ γὰρ καὶ εὐδοκίμοτάτῳ
αὐτῷ ὄντι ἐβαρύνετο. διόπερ καὶ ἐκεῖνος τῶν τε πραττομένων ἐν
τῇ πόλει καταγνοῦς, καὶ ἀπαξιώσας τοιοῦτόν ἐτι ἀνθρώπῳ συζῆσαι,
ἐξέχωρησε μηδενὸς ἀναγκάζοντος, καὶ ἐς αὐτὴν γε τὴν Ἀσίαν ἐλθὼν
15 τῶς μὲν ἐν Μιτυλήνῃ διήγεν, ἔπειτα ἐκείνης ἐν τῷ Μιθριδατικῷ 4
πολέμῳ κακωθεΐσης ἐς Σμύρναν μετῴπισθη, κἀναυθα κατεβίω,
οὐδὲ ἠθέλησεν ἐπανέλθειν οὐκ ἄρα. καὶ οὐδὲν γε παρὰ τοῦτο ἦττον
οὔτε ἐν ἐκλείᾳ οὔτε ἐν περιουσίᾳ ἐγένετο· πολλὰ μὲν γὰρ αὐτῷ
καὶ ὁ Μούκιος, πλείστα δὲ καὶ δῆμοι καὶ βασιλῆς ὅσοι ποτὲ ἐπε-
20 πείραντο αὐτοῦ ἐχαρίσαντο, ὥστε πολὺ πλείω αὐτὸν τῆς ἀρχαίας
οὐσίας ἔχειν. V. 91 (p. 637).

ἦσαν γὰρ καὶ ἄλλοι τινὲς στασιαρχοί, τὸ δὲ δὴ πλεῖστον κρά- 96 a. u. 663
τος τῶν μὲν Μάρκος τῶν δὲ Κόιντος εἶχον, δυναστείας τε ἐπιθυ- (91)
μηταὶ καὶ φιλοτιμίας ἀπληστοὶ καὶ ἀπ' αὐτῶν καὶ ἐς τὸ φιλόνοι-
25 ζον προπετέστατοι ὄντες. καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ ὁμοίου ἐκέκτηντο, 2
προέφερον δὲ Δροῦσος μὲν τῷ γένει καὶ τῷ πλούτῳ, τῇ τε ἐς τοὺς
αἰὶ δεομένους αὐτοῦ ἀφειδῶς ἀναλώσει, ὁ δὲ τῷ τε θράσει πολλῶν
καὶ τῇ τόλμῃ, ταῖς τε προεπιβολαῖς καὶ ταῖς ὑπ' αὐτὰ τὰ πράγ-

1 ταῦτα] ταῦτα (δὲ) Val. 2 τελωνίας] cf. ad 38, 7, 4 ἐπέσχεν Val. (in vers.)
ἐπέσχον cod. recte fortasse, quamquam iure Reim.: *durius fuerit ad Mucium
pro cos. simul et Rutilium eius legatum referre.* At haec ab eclogario in breve
sunt contracta 4 (ἄν) add. Bk. 7 ὀφλήσας] Dio certe ὀφλῶν scripsit, cf. ad
37, 50, 5 13 τοιοῦτόν — ἀνθρώπων] τοιοῦτοις — ἀνθρώποις Kuiper. (litt.)

15 Μιτυλήνῃ Dind. recte opinor, nam Dio in his veteres scriptores Graecos sequi
solet; ceteroquin qui sub Romano imperio Graeciae scribunt ni fallor omnes Μιτυ-
λήνῃ dant, μιτυλήνη cod. (sed ι pr. in ras.), ut 42, 2, 4 μιτυλήνην L. 16 ἐς
Σμύρναν Val., ἐσμύρνα cod. 19 βασιλῆς scripsi e more Dioneo, βασιλεῖς cod.

Fr. 96, 1—3 hic collocavi, cf. supra p. 338 23 τῶν μὲν] senatus
et optimatium Μάρκος] M. Livius Drusus τῶν δὲ] ordinis equestris
Κόιντος] Q. Servilius Caepio. — Ceterum Κόιντος cod. (non Κίντος) ut fr. 23, 2
(Val.) 26 προέφερον cod., προέφερε Val. 27 ὁ δὲ] ὁ δὲ (Κόιντος) Rk.

ματα κακοηθείαις. ὄφεν οὖν ἀπεικότως τὰ μὲν ἐκ τῶν ὁμοίων τὰ δὲ ἐκ τῶν διαφορῶν ἀντίρροποι τρόπον τινὰ ἀλλήλοις ὄντες τὴν στάσιν ἐπὶ πλείστον ἤγειραν, ὥστε αὐτὴν καὶ ἀποθανόντων αὐτῶν μεῖναι. V. 94 (p. 638).

- f. 195r 3 ὅτι ὁ Δροῦσος καὶ ὁ Καπίων ἰδίαν ἀλλήλοισ ἐχθραν ἐκ φιλίας πολλῆς καὶ γάμων ἐπαλλαγῆς ποιησάμενοι καὶ ἐς τὰ πολιτικά αὐτὴν προήγαγον. V. 95 (ib.).
- 4 Δίον καὶ βιβλίῳ “καὶ τοῖς ὑπάτοις ἐπιβουλεύοντα.” Bekk. Anecd. 136 30.
- 5 καὶ βιβλίῳ Δίον “οὐχ ὅπως οὐκ ἐπεισέ τινας καίπερ τινὰ ἀληθῆ λέγων.” Bekk. Anecd. 166 8.

5 Καπίων Val., καπίων cod. 6 γάμων ἐπαλλαγῆς] cf. Herod. 1, 74 Fr. 96, 4 (p. 93 adn. Bk. = p. 143 adn. Dind.) de M. Livio Druso in senatu accusato dictum atque hic collocandum esse vidit v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 557 coll. Auct. *de vir. ill.* 66, 12, Flor. 2, 6 [3, 18], 8.

Fr. 96, 5 (p. 93 adn. Bk. = p. 144 adn. Dind.) v. Gutschmid *l. l.* refert ad Drusum insidias consulibus ab Italis structas prodentem. Quod mihi non probatur.

RELIQUIAE LIBRI XXIX.

ὅτι ὁ Λοῦπος τοὺς ἑπτατρίδας τοὺς συστρατευομένους οἱ ὡς 98 a. u. 664
καὶ τὰ βουλευμάτων αὐτοῦ τοῖς ἐναντίοις ἐξαγγέλλοντας ὑποπτεύ- (90)
σας, ἐπέστειλε περὶ αὐτῶν τῇ βουλῇ πρὶν τι α . . . καὶ τούτου
οὐδ' ἄλλως σφᾶς ὑπὸ τῆς στάσεως ἔχοντας ἔτι καὶ
5 μᾶλλον συνέβαλεν. κἂν ἐπὶ πλείον ἐταράχθησαν, εἰ μὴ τινες τῶν
Μαρσῶν ἐφωράθησαν ἀναμιγνύμενοί τε τοῖς προνομούουσι τῶν
Ῥωμαίων, καὶ ἐς τὸ τάφρονμα ὡς καὶ σύμμαχοί σφων συνεσιόντες,
καὶ πολυπραγμονοῦντες τὰ ἐν αὐτῷ καὶ λεγόμενα καὶ δοκίμια, καὶ
τοῖς σφετέροις ἐξαγγέλλοντες. καὶ οὕτως ὀργιζόμενοι τοῖς ἑπτα-
10 τρίδασι ἐπαύσαντο. V. 96 (p. 641).

ὅτι ὁ Μάριος ὑποπτεύσας τὸν Λοῦπον καίπερ συγγενῆ ὄντα, 2
φθόνῳ τε καὶ ἐλπίδι τοῦ καὶ ἕπατον τὸ ἔβδομον, ὡς καὶ μόνον
ἂν τὰ παρόντα κατορθώσαντα, ἀποδειχθῆναι, τρίβειν ἐκέλευεν·
σφᾶς μὲν γὰρ καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἔξειν ἔλεγεν, ἐκείνους δὲ οὐ
15 δυνήσεσθαι ἐπὶ πλείον, ἅτε τοῦ πολέμου ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ὄντος,
ἀνταρξέσαι. V. 97 (ib.).

ὅτι οἱ Πικένται τοὺς μὴ συναποστάντας σφίσι ἐχειρώσαντο, 3

1 et 11 Λοῦπος Λοῦπον Bk., λοῦπος λοῦπον cod. Est P. Rutilius Lupus
cos. 664/90 3 nulla lacuna in cod. qui πρὶν τι ἀ(κριβῶς εἰδέναι) Val., πρὶν τι ἀ(κριβῶσαι) Tafel., πρὶν τι ἀ(νήκεστον παθεῖν, ἐπιζη-
τεῖν (vel ἀποκαλεῖν) κελεύων) Rk., cuius ultima displicent 4 lacunam agnovit
Rk., idem expl. (ἐγῶς (vel ἐννοικῶς) πρὸς ἀλλήλους) probabiliter nisi quod
debebat (ἐννοικῶς ἀλλήλους), (ὁμογνωμόνως) Polak. 11 ὑποπτεύσας] ὑπο-
πτεύσαντα Tafel. in vers. Sed eclogarii manum parum felicemprehendimus.
cf. Oros. 5, 18, 11 et Marcks. l. l. (cf. p. 338) p. 80, 2 συγγενῆ] an συγγενῆ (οἱ)?
12 τὸ add. Melb. e cod., om. Val. 13 τρίβειν] (τὸν πόλεμον) τρίβειν
Rk. at cf. 55, 31, 1 14 καὶ . . .] aliquid deesse vidit Rk., (τρίβοντας)?
Polak. 17 Πικένται] sic quoque 63, 2, 3. Πικεντες Pol. 3, 86, 9 (Πικέντων),
Strab. 5, 4, 13 p. 251 (ad mare Tyrrenum), Πικηνοὶ Exc. Strab. 5, 48. Plut.
Pomp. 6, 2, Ptol. 3, 1, 21. 52, Proc. b. G. 2, 10, Suid. Πικεντινοὶ Diod. 37, 2, 18,
Strab. 5, 3, 1 p. 228; 5, 4, 2 p. 240 cf. p. 251, App. Samn. 6, Gall. 11, b. c. 1, 39.
Latine Picentes; adi. Picens Picenus, Picentinus (proprie Pompeius (Cic. ad Att.
8, 12 C, 2), Tac. hist. 4, 62; at cf. Plin. n. h. 3, 5, 70; 15, 15, 55).

καὶ τοῦτοις ἐν ἐπόψει τῶν φίλων ἐνύβριζον, καὶ τῶν γυναικῶν τὰς νόμας σὺν τῷ δέσματι ἐκ τῶν κεφαλῶν ἀπέσπασαν. V. 98 (p. 641).

1 ἐνύβριζον Val., ἐνύβριζων (sic) cod.

Librorum 30—35 reliquiae quo modo inter singulos libros distribuendae sint diiudicatu difficile. Pauca tantum fragmenta ex hac Dionei operis parte supersunt, quorum ne de iis quidem, quae librorum numeris additis laudantur (excerpta servata in tertio lexico Bekkeri), satis certo constat quo quidque sit referendum. Difficultas eo augetur quod iam olim Sullanorum temporum historiae pars haud exigua (bellum Mithridaticum a Sulla gestum) in Dionis codicibus interierat. Cf. Praef.

RELIQUIAE LIBRORUM XXX—XXXV.

ὅτι ὁ Μιθριδάτης πρέσβειων ἠρόντων Ῥωμαίων οὐδὲν ἐκίνησεν, 99 a. u. 665
 ἀλλ' ἀνταγιστάμενός τινα, καὶ προσαποδείξας τοῖς πρέσβεσι τὸ (89)
 πλῆθος τῶν χρημάτων ὧν τῷ τε κοινῷ καὶ ἰδίᾳ τισὶν ἀναλώσει,
 ἴσχυριαν ἔσχευ. ὁ δὲ Νικομήδης τῇ συμμαχίᾳ αὐτῶν ἐπαρθεὶς καὶ
 5 χρημάτων δευθεὶς ἐσέβαλεν ἐς τὴν χώραν αὐτοῦ. U^o 22 (p. 386).

Δίωνος λα' βιβλίῳ "καὶ τῷ Μιθραδάτῃ αὐτὸς πρὸς τε τοῦ 1^a
 ὄμιου καὶ πρὸς τῆς βουλῆς προστετάχθαι." Bekk. Anecd. 166 1S.

ὅτι ὁ Μιθριδάτης πρέσβεις ἀπέστειλεν ἐς τὴν Ῥώμην, ἀξιῶν, 2
 εἰ μὲν γίλον τὸν Νικομήδην νομίζουσι, πεῖσαι αὐτὸν ἢ (καὶ) κατα-
 10 ναγκάσαι τὰ δίκαιά οἱ ποιῆσαι, εἰ δὲ μή, αὐτῷ γε ἐπιτρέψαι τὸν
 ἐχθρὸν ἀμύνασθαι. οἱ δὲ οὐχ ὅτι τι ἐπραξαν ὧν ἠθέλεν, ἀλλὰ καὶ
 ἐπηρείλισαν αὐτῷ, ἂν μὴ τῷ Ἀριοβαρζάνῃ τὴν Καππαδοκίαν ἀποδοῦ
 καὶ πρὸς τὸν Νικομήδην εἰρήμην ἀγῆ. τοὺς τε πρέσβεις αὐτοῦ
 αὐθιμερὸν ἀπέπεμψαν, καὶ προσαπηγόρευσαν αὐτῷ μηκέτι μηδένα
 ἄλλον, ἂν μὴ πειθαρχῆ σφίσι, πέμψαι. U^o 23 (ib.).

1 Μιθριδάτης] cf. ad 36, 3, 1 ἠρόντων Bk., ὄντων ABM, παρόντων
 Leuncl. — Legati intelleguntur quorum princeps fuit M. Aquilius. cf. App.
Mithr. 11, Iust. 38, 5 et quod ad tempus attinet Waddington *Fastes des prov.*
asiat. p. 38, Th. Reinach, *Mithr. Eupator* p. 115 sqq. — Ceterum haec prima verba
 eclogarii sunt ut patet ex sequente τοῖς πρέσβεσι 2 προσαποδείξας Rk.,
 προσαποδείξας ABM 3 τῷ τε κοινῷ restitui ex ABM, τότε κοινῷ Urs.
 5 ἐσέβαλεν AM, ὡς ἔβαλεν B. αὐτοῦ Leuncl., αὐτῶν ABM

Fr. 99, 1^a (p. 93 adn. Bk. = p. 143 adn. Dind.) ex Pelopidae oratione (App.
Mithr. 12) desumptum secundum v. Gutschmid. *Kl. Schr.* 5, 557, cui mutato
 αὐτὸς in αὐτοῦς, de Phrygiibus dictum videtur. Non displicet, at patet quam
 incertum sit. — de Boer, *de tert. lex. Bekk.* Lugd. Bat. 1884 p. 8, 1 a Fimbria
 dictum putat. qui tamen sibi bellum contra Mithridatem mandatum esse ita ex-
 primere non potuit 6 Μιθραδάτῃ cod., cf. ad 36, 3, 1. 8 ἐς τὴν Ῥώμην] cf.
 Eutr. 5, 5 9 ἢ (καὶ) καταναγκάσαι scripsi, cf. 55, 21, 2, ἢ καταναγκάσαι
 ABM, ἢ καὶ ἀναγκάσαι Rk. at καταναγκάζειν Dioni in deliciis est 10 αὐτῷ]
 αὐτῷ Polak. ἐπιτρέψαι Urs., ἐπιστρέψαι ABM

2^ο Διονος λα' βιβλίῳ "τῶν δὲ ἄλλων ὡς καὶ ἐπικουρίας τινὸς παρ' ἑαυτοῦ δεομένων ἐπιμνησθεῖς." Bekk. Anecd. 137 20.

a. n. 666
(68) 100

ὅτι Κάτων ἀστικὸν καὶ ἀγῆλικέστερον τὸ [τε] πλεῖον τοῦ στρατοῦ ἔχων ἐς τὰ ἄλλα ἤττον ἔρρωτο, καὶ ποτε ἐπιτιμῆσαι σφισιν, ὅτι μῆτε πονεῖν μῆτε τὰ παραγγελλόμενα προθύμως . . . ἤθελον, 5 ἐπιτολήσας ὀλίγον κατεχώσθη βληθεῖς ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἐτεθνήκει γ' ἂν εἰ λίθων εὐπορήσεσαν· ἐπεὶ δὲ τὸ χωρίον ἐν ᾧ συνειλέχато ἐγεωργεῖτο καὶ δίνυρον κατὰ τύχην ἦν, οὐδὲν ὑπὸ βῶλων ἔπαθεν. συνελήφθη δὲ ὁ τῆς στάσεως ἀρχίας Γάιος Τίτιος, ἀνὴρ ἀγοραῖος καὶ ἐκ δικαστηρίων τὸν βίον ποιούμενος, τῇ τε παρρησίᾳ μετὰ 10 ἀναισχυντίας κατακορεῖ χρώμενος, καὶ ἐς τὸ ἄστυ ἐς τοὺς δημάρχους ἐπέμφθη, οὐκ ἐκολάσθη δέ. V. 99 (p. 641).

101 ὅτι πάντες τοὺς Ῥωμαίους ἐφρόνεον κελεύσαντος Μιθριδάτου οἱ Ἀσιανοί, πλὴν καθ' ὅσον Τραλλιανοὶ οὐδένα ἀπέκτειναν, Θεόφριλον δὲ τινα Παφλαγόνα ἔμισθώσαντο, ὥσπερ που ἤττον σφῶν 15 ἀπόλλυσθαι μελλόντων, ἣ καὶ διαφέρων αὐτοῖς ὑπ' ὅτου σφαγήσονται. V. 100 (p. 642).

2 ὅτι οἱ Θορᾶκες ἀναπεισθέντες ὑπὸ τοῦ Μιθριδάτου τὴν τε 20 Ἑπειρον | καὶ τὰλλα τὰ μέχρι τῆς Δωδώνης κατέδραμον, ὥστε καὶ τὸ τοῦ Αἰῶς ἱερὸν συλῆσαι. V. 101 (ib.).

a. n. 667
(87) 102

ὅτι ὁ Κίννας ἐπειδὴ τάχιστα τὴν ἀρχὴν παρέλαβεν, οὐδὲν οὐτοῦ τῶν πάντων ἐσπούδασεν ὡς καὶ τὸν Σύλλαν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐμβαλεῖν, πρόσφασιν μὲν τὸν Μιθριδάτην ποιησάμενος, ἔργῳ δὲ ἐπιθυμῆσας αὐτὸν ἀπαρτῆσαι οἱ, ὅπως μὴ ἐγγύθεν ἐφεδρεύων ἐμποδῶν πρὸς ἂ ἐπραττε γένηται. καίτοι (τῇ) τοῦ Σύλλου σπουδῇ ἀπεδέ- 25

Fr. 99, 2^ο (p. 93 adn. Bk. = p. 144 adn. Dind.) hic collocat v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 557, sec. quem hic sermo est de Mithridate (coll. Iust. 38, 7, 8). οἱ ἄλλοι εἰ sunt Asiae incolae. — Hoc quoque in dubium vocari posse patet. 3 Κάτων] *L. Porcius Cato* cos. a. 665/89 [τε] del. Val. 4 ἐς τὰ] ἐς <τε> τὰ Bk. 5 μῆτε πονεῖν ins. Melb. e cod., om. Val. (typ. errore) lacunam statuit Rk. et supplet <ποιεῖν> probabiliter, cf. *Xen. Cyr.* 1, 2, 5. si Thucydidis 1, 121, 2; 3, 55, 3 memor fuit Dio scribere potuit μῆτε <ἐς> τὰ παραγγελλόμενα προθύμως <ἔναι> ἤθελον, quanquam apud Thuc. non prorsus eodem sensu usurpatur qui hic requiritur. Cf. quoque Thuc. 2, 11, 9 et 89, 9 6 ὀλίγον Reim., ὀλίγων cod. 8 ἐγεωργεῖτο Naber., ἐγεώργητο cod., ἐγεγεώργητο Bk. βῶλων Reim., βόλων cod. 9 Γάιος Τίτιος] *Gaius Titinius Sisenna* fr. 52 P. (= Non. s. v. *testudines*), cf. *Rhein. Mus.* 22, 153 13 sqq. cf. App. *Mithr.* 23 14 Ἀσιανοί] cf. p. 78 *Τραλλιανοί* *Τραλλιανοί* <αὐτοὶ μὲν> v. Herw., atque hoc vel <αὐτοχειρία> (sive αὐτόχειρες) μὲν vel <αἰθεντία μὲν> ad sensum requiritur, omissum tamen fortasse ab eclogario 15 ἔμισθώσαντο coll. App. *l. l.* conicias <ἐς τὸ ἔργον> ἔμισθώσαντο scripsisse Dionem 22 καὶ τὸ Bk. 23 *Μιθριδάτην* cod., *Μιθριδάτην* Val., cf. ad 36, 3, 1 25 <τῇ> ins. Rk.

δεικτο, καὶ οὐδὲν ὁ τι οὐ κατὰ γνώμην αὐτοῦ πράξειν ὑπέσχητο. 2 [5 B]
 ὁ γὰρ Σύλλας τὴν τε ἀνάγκην τοῦ πολέμου ὄρων καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ
 γλιχόμενος, τὰ τε ἄλλα τὰ οἴοι πρὸς τὸ ἐπιτηδευότατον ἑαυτῷ
 5 ὄκτασιον διαδόχους ἀπέφηνεν, ἐλπίσας μάλιστα ἂν οὕτω καὶ ἀπὸν
 ἰσχύσαι. τοῦτον μὲν γὰρ ἐπὶ τε ἐπιεικέα ἐπαινούμενον ἠπίστατο 3 [6 B]
 καὶ οὐδὲν παρακινήσειν ἐνόμιζεν, ἐκείνον δὲ εἰ μὲν ἦδει κακὸν ἄν-
 δρα ὄντα, οὐκ ἠθέλησε δὲ ἐκπολεμῶσαι δυνάμενόν τε τι καὶ αὐτὸν
 ἦδη, καὶ ἐτοίμως, ὡς γε καὶ ἔλεγε καὶ ὤμνεν, ἔχοντα πᾶν (οἱ)
 10 ὄτιοῦν ὑπορηγήσαι. αὐτὸς τε οὖν, καίτοι δεινότατος ὢν τὰς τε 4 [7 B]
 γνώμας τῶν ἀνθρώπων συνιδεῖν καὶ τὰς φύσεις τῶν πραγμάτων
 συλλογίσασθαι, πᾶν ἐν τούτῳ διεσφάλῃ, καὶ πόλεμον τῇ πόλει
 μέγαν κατέλιπεν. V. 102 (p. 642).

ὅτι Ὀκτάσιος φύσει βραδὺς ἦν πρὸς τὰ πολιτικά. V. 103 (ib.). 5 [8 B]
 15 ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι τοῦ ἐμφυλίου 6 [9 B] ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι στασιά- 7 [10 B]
 πολέμου ἐνεστηκότος τὸν Μέτελλ- σαντες πρὸς ἀλλήλους τὸν
 λον μετεπέμψαντο, κελεύσαντες Μέτελλον μετεπέμψαντο,
 βοηθεῖν. U^o 24 (p. 386). κελεύσαντες αὐτῷ πρὸς
 20 τότε μόνοι τὴν Καμπανίαν καὶ τὴν ἐπέκεινα αὐτῆς ἐκακούργουν.
 ὁ δὲ τούτοις οὐκ ἐσπείσατο· τὴν τε γὰρ πολιτείαν ἠξίουσαν οὐχ
 ἑαυτοῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς ἡετομοληκόσι πρὸς σφᾶς δοθῆναι,
 καὶ οὔτε τι τῆς λείας ἦν εἶχον ἀποδοῦναι ἠθέλον, καὶ τοὺς αἰχμα-
 25 βουλεντὰς τὴν εἰρήνην ἔτι τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τούτοις ἐλέσθαι.
 U^o 9 (p. 385).

ὅτι ἐπειδὴ ὁ Κίννας τὸν νόμον τὸν περὶ τῆς καθόδου τῶν φυ- 8 [11 B]
 γάδων ἀνερεώσατο, ὁ Μάριος οἷ τε ἄλλοι οἱ σὺν αὐτῷ ἐκπεσόντες

1 ὑπέσχητο Bk., ὑπέσχετο cod. 4 Γναῖόν Val., γενναῖον (s. acc.) cod.
 9 ὡς γε Bk., ὡστε cod. <οἱ> ins. Kuiper. (litt.) 13 κατέλιπεν Reim., κα-
 τέληπεν (sic) cod., κατέλειπεν Val. 14 cf. Liv. per. 79. Ad fr. 102, 6 et 7
 cf. App. b. c. 1, 68.

18^a Exc. U^o 24 excipiunt quattuor Excerpta U^o 25. 26. 27. 28 (p. 386. 387)
 = fr. 105, 1. 2. 3. 4 Bk. Dind., quibus Plutarchea continentur (Sull. 22, 5; 23, 3. 4;
 24, 1; 24, 3. 4). De his exc., hic omissis, cf. Praef. Fragm. U^o 29 (p. 388) rursus
 Dioneum est (fr. 111). — In collectione gemella περὶ πρῆσβειων Ῥωμαίων πρὸς
 ἔθνηκοῖς (U^o), quae multo minore fragmentorum numerum continet, post fr.
 U^o 9 (fr. 102, 7) sequitur excerptum e libro 42, 37, 1. 2 (U^o 10).

21 ἐσπείσατο Urs., ἐπείσατο VBM 23 ἀποδοῦναι Reim., ἀποδοθῆναι
 VBM 25 ἐλέσθαι VBM, δέχεσθαι Naber. sine causa idonea 28 ἀνερεώ-
 σατο] vide Flor. 2, 9 [3, 21], 9, Vell. 2, 21, 6, Plut. Mar. 43. cf. App. b. c. 1, 70.

ἔσεπλήθησαν ἐς τὴν πόλιν μετὰ τοῦ λοιποῦ στρατοῦ κατὰ πάσας
 ἅμα τὰς πύλας, καὶ ἐκεῖνας τε ἐκλείσαν ὥστε μηδένα διαδραῖναι,
 καὶ πάντας τοὺς ἐντεγγάκοντάς σφισι ἐξαιρεγάζασαντο, μηδένα αὐτῶν
 ἀποκρίνοντες, ἀλλὰ πᾶσιν αὐτοῖς ὁμοίως ὡς πολεμίοις χρώμενοι.

[12 B] 9 μάλιστα δὲ τοὺς τι ἔχοντας ἐπιθυμία χρημάτων ἐφθειρον, καὶ 5
 τοὺς τε παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας σφρων ἔβριζον, ὥσπερ τινὰ ἄλλο-
 τριάν πόλιν ἠνδραποδισμένοι. καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἐλλογμασιώ-
 των ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνέτιθεσαν. καὶ ἦν τό [τε] θέαμα οὐδέν τι τοῦ
 ὀλέθρου αὐτῶν προότερον· τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ τοῖς ὀφῶσι προσ-
 παρίστη νομίζειν ὅτι, ὅσα πολεμίων ἀκροστολίοις οἱ προπάτορές 10
 f. 196^r σφρων ἐκεκοσμη]κεσαν, ταῦτα τότε ταῖς τῶν πολιτῶν κεφαλαῖς ἀπε-
 κοσμεῖτο.

[13 B] 10 τοςαύτη γὰρ ἐνὶ λόγῳ ἢ τε ἐπιθυμία καὶ ἡ ἀπληστία τῶν φό-
 ρων τὸν Μάρκον κατέσχευε ὥστε, ἐπειδὴ τὸ πλεῖστον τῶν ἐχθρῶν
 ἀπεκτόνει καὶ οὐκέτ' οὐδεὶς ὦν ἐξολέσαι ἐγλίχεται ἐπὶ τὸν νοῦν ἅτε 15
 ἐν τοςαύτῃ ταραχῇ ἐπήει, σύνθημα τοῖς στρατιώταις δοῦναι σφάτ-
 τειν πάντας ἐξῆς οἷς ἂν τῶν προσιόντων μὴ ὀρέξῃ τὴν χεῖρα. πρὸς
 γὰρ τοῦτο τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα ἀρίχεται ὥστε μὴ μόνον
 ἀκρίτως μὴδ' ἀπ' ἐχθρας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν οὐκ ἔκτασιν τῆς ἐκεί-
 νου χειρὸς ἀπόλλυσθαι. καὶ (ἦν γὰρ, ὥσπερ εἶκός, ἐν τε ὀλίγῳ καὶ 20
 ἐν θορύβῳ τοςούτῳ οὐδ' αὐτῷ τῷ Μάρκῳ ἐπιμελέξ, ἀλλ' οὐδὲ δυνα-
 τὸν οὐδ' εἰ πάντ' ἐβούλετο, κατὰ γνώμην τῆ χειρὶ χρῆσθαι) πολλοὶ
 καὶ τούτου μάλιστα ἀπέθανον, οὐδὲ οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἀποκτείναι
 ἐδεῖτο. τὸ μὲν οὖν σύμπαν τῶν τε γὰρ ἀποθανόντων ἀνεξεύρετόν
 ἐστι· πάντε γὰρ ὁλαῖς ἡμέραις καὶ νυξὶν ἴσαις αἱ σφραγαὶ ἐγένοντο. 25
 V. 104 (p. 642).

11^a *Δίων λα' βιβλίῳ* "κἀνταῦθα ἀπογνοὺς μηδὲν οἱ τὸν θεὸν ἐπαρ-
 κέσειν ἑαυτὸν διεχρήσατο". Bekk. Anecd. 140 25.

2 post ἐκεῖνας duae litterae erasae in cod. 8 τό [τε] St., (τὸ) τότε
 Rk. — Fieri quoque potest ut post προότερον vel in fine huius fragm. aliquid
 ab eclogario omissum sit 9 αὐτῶν] αὐτοῦ (ipsa caede) Rk. προσπαρίστη]
 an προσπαρέστη? cf. tamen Plut. Thes. 35, 5 17 ἐξῆς Val., ἐξῆμι cod.
 24 τῶν τε γὰρ ἀποθανόντων corruptum, (πληθος) τῶν τότε ἀποθανόντων Rk.
 (nisi quod etiam παραποθανόντων proposuit verbum alibi non repertum), τῶν [τε
 γὰρ] ἀποθανόντων Reim., τῶν ὑπὸ τοῦ Μαρκίου ἀποθανόντων Kuiper. (litt.)

Fr. 102, 11^a (p. 93 adn. Bk. = p. 144 adn. Dind.) agi de *L. Cornelio
 Merula*, flamine Diali, coll. Val. Max. 9, 12, 5 (adde Vell. 2, 22, 2, Flor. 2, 9
 [3, 21] 16, App. b. c. 1, 74) putat v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 557, coniectura incerta
 nec tamen improbabili. quare hic inserui. De Fimbria sermonem esse credit
 de Boer de *tert. lex.* Bekk. p. 8, 1 (cf. App. *Mithr.* 60). — Ceterum Bekk. Anecd.
 p. 133 32 legitur: δημοσιόω· ἀντὶ τοῦ ἀπέκτεινε, αἰτιατικῇ. Δίωνος λα' βιβλίῳ
 "κἀνταῦθα ἀπογνοὺς μηδὲν οἱ τὸν θεὸν ἐπαρκέσειν Νικομήδην ἐδημοσίωσεν".

ὅτι θυόντων τῶν Ῥωμαίων ἰσταμένον τοῦ ἔτους τὰ ἐσιτήρια, 12 [15 B]
καὶ τῆ ἡγεμονία τὰς εὐχὰς κατὰ τὰ πάτρια ποιουμένων, ὁ υἱὸς
Μαρίου δῆμαρχόν τινα ἀθηνεῖα ἀποκτείνας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
τοῖς ὑπάτοις ἐπέμψε, καὶ ἄλλον ἀπὸ τοῦ Καπιτωλίου κατεγράμμισεν,
5 ὅπερ οὐδεὶς ἄλλος ἐπεπόνθει, καὶ δύο στρατηγούς καὶ πρὸς καὶ
ὑδάτος εἴρξεν. V. 105 (p. 645).

ὅτι ὁ ὑποστράτηγος Φλάκκων Φιμβρίας ἐς Βυζάντιον ἐλθόντι 104
αὐτῷ ἐστασίασεν. ἦν γὰρ ἐς πάντα δὴ τολμηρότατος καὶ προπε-
τέστατος, δόξῃς τε ὅποιασοῦν ἐραστὴς καὶ παντός τοῦ ἀμείνονος
10 ὀλίγωρος. ἐξ ὧν πον καὶ τότε, ἄφ' οὗπερ ἀπῆρεν ἀπὸ τῆς Ῥώμης,
ἀρετὴν τε ἐς χρήματα καὶ σπουδὴν περὶ τοὺς στρατιώτας προσ-
ποιεσάμενος ἀνιρτήσατό τε αὐτοὺς καὶ τῷ Φλάκκῳ συνέκρουσεν.
ἰδενήθη δὲ τοῦτο ποιῆσαι, ὅτι ἐκεῖνος χρημάτων τε ἀπληστος ἦν 2
καὶ οὐκ ἠγάπα τὰ περιγιγνώμενα σφρατεριζόμενος, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐ-

Quae coll. p. 140, 25 ita constituenda censet de Boer l. l. p. 30:

δημοσιώω· Νικομήδης ἐδημοσίωσεν (conferri iubet App.
Mithr. 11)

(διεχορήσατο) ἀντὶ τοῦ ἀπέκτεινεν, αἰτιατικῇ. Δίονος καὶ βιβλίῳ
“κἀνταῦθα ἀπογνούς μηδὲν οἱ τὸν θεὸν ἐπαρκέσειεν ἑαυτὸν διεχορήσατο”.

Locum p. 133 32 v. Gutschmid. l. l. coll. Memn. 30, Iust. 38, 5, 8, Plin. n. h. 8, 158
accipiendum putat de Nicomede Chresto (cui Socrates nomen fuit ante quam
regnum Bithyniae adeptus est, cf. Th. Reinach, *Mithridate Eurpator* 114sq.) a
Mithridate interfecto. At δημοσιώω significare nequit ἀποκτείνω.

1 sqq. cf. Liv. per. 80, Vell. 2, 24, 2, Plut. Mar. 45 ἐσιτήρια St., εἰσιτήρια
cod. An ἐσιτητήρια forma Attica (cf. Meisterh.² p. 92), ut conii. v. Herw. ad
45, 17, 9 et 73, 14, 4 ubi in codd. itidem legitur ἐσητήρια et ἐσιτήρια (εἰσιτήρια)?
2 εὐχὰς Rk., ἀρχὰς cod., ἀπαρχὰς Val. 3 ἀθηνεῖα Dind., ἀθθενεῖα cod.
5 καὶ ante πρὸς del. Rk. 6 εἴρξεν Val., εἴρξαν cod.

Sequuntur in cod. Peiresciano 6 fragmenta V. 106. 107. 108. 109. 110. 111
p. 646. 649 (p. 93 adn., fr. 103, 2 et 106, 1 Bk. = p. 142 adn. et fr. 103, 2 et
p. 146 adn. Dind.), quibus Plutarchea continentur (*Sull.* 12, 3^a; 12, 3^b. 4; 12, 6, 9;
13, 1—3; 15, 3; 22, 1). De quibus fragmentis hic omissis vide Praef.

Fr. 103, 1 (Planudeum) eiectum. Ceterum de 6 fragmentis Planudeis
Mai. 67—72 (quorum tria in textu edidit Bekker., fr. 102, 1—3 B; 103, 1; 103,
3 B, unum tantum Dindorf., fr. 103, 1, ceteris a Bk. tacite omissis, a Dind. in
imas pag. 143 et 146sq. relegatis), quibus itidem Plutarchea continentur (*Sull.*
7, 3, 4; 14, 5; 21, 2; 35, 3; 31, 9; 34, 8), quorumque duo postrema redeunt apud
Ioannem Antiochenum fr. 68, vide Praef.

Fr. 103, 2 (Valesianum) eiectum. vide quae modo dicta sunt.

7 ὑποστράτηγος] cf. Liv. per. 82, Vell. 2, 24, 1, de vir. ill. 70, App. Mithr.
51 sq., ταμίης Strab. 13, 1, 27 p. 594 errore Φιμβρίας Val., φμβρίας cod. ubi-
que, exc. § 6 (φμβρίας) 11 ἀρετὴν τε ἐς χρήματα] mire dictum 12 Φλάκκῳ
Val., φλῆκῳ cod. 14 περιγιγνώμενα] γιγνώμενα Rk.

τῆς τῆς τῶν στρατιωτῶν τροφῆς, ἔκ τε τῆς λείας, ἦν ἰδίαν ἐκάστοτε ἐνόμιζεν εἶναι, ἐχρηματίζετο. V. 112 (p. 650).

3 ὅτι ἐπεὶ πρὸς τὸ Βυζάντιον ἀφίκοντο Φλάκκος καὶ Φιμβρίας, καὶ ὁ Φλάκκος ἔξω τοῦ τείχους αὐτοὺς ἀλίσεισθαι κελεύσας ἐς τὴν πόλιν ἐσήληθε, παραλαβὼν δὲ τοῦτο ὁ Φιμβρίας χρήματά τε 5 αὐτὸν εἰληφέναι κατητιάτο, καὶ διέβαλλε λέγων ὡς ἐκεῖνος μὲν ἔνδον τροφῆν, σφεῖς δὲ ὑπὸ σκηραῖς ἐν χειμῶνι ταλαιπωροῖντο. οἱ δὲ στρατιῶται ἔς τε τὸ ἄστυ θυμῷ ἔπεσον, καὶ τινὰς τῶν ἐμπεισόντων σφίσι ἀποκτείναντες ἐς τὰς οἰκίας ἐσπεδάσθησαν. V. 113 (ib.). 10

4 ὅτι διαφορᾶς τινὸς τῷ Φιμβρία πρὸς τὸν ταμίαν γενομένης ἠπέλιπεν αὐτῷ ὁ Φλάκκος ἄγοντα ἐς Ῥώμην ἀποπέμψειν, λουδο- 15 ρησάμενόν τε τι διὰ τοῦτο αὐτῷ τὴν ἡγεμονίαν ἀφείλετο. | ὁ δὲ Φιμβρίας ἐς τὴν ἀποπορείαν δῆθεν ἐπαχθέστατα στείλαμενος πρὸς τοὺς στρατιώτας τοὺς ἐν Βυζαντίῳ ἀφίκετο, καὶ ὡς ἐπὶ τῇ ἀφούδῳ 15 αὐτοὺς ἠσπάζετο, γράμματά τε ἤγει, καὶ ἑαυτὸν ὡς καὶ ἀνάξια πε- 5 πονθῶς ὠδύρετο· μεμνήσθαι τέ σφίσι ὧν ὑπουργήκει, καὶ φυλακὴν σφῶν ποιεῖσθαι, αἰνυτόμενος ἐς τὸν Φλάκκον ὡς καὶ ἐπιβουλεύσοντα αὐτοῖς, παρήγει. καὶ μαθὼν τὰ λεγόμενα δεχομένους καὶ ἑαυτῷ εὐνοίαν ἔχοντας καὶ ἐς ἐκεῖνον ὑποπτεύοντας, ἀνέβη ἐπὶ 20 μετέωρον καὶ προσπαρῶξινέ σφας, ἄλλα τέ τινα τοῦ Φλάκκου κατηγορήσας, καὶ ὅτι προδώσει αὐτοὺς ὑπὸ χρημάτων· ὥστε τοὺς στρατιώτας Θέρον τὸν ἐπιτεταγμένον σφίσι ἀπελάσαι. V. 11 (ib.).

a. u. 669 6
(85)

5 ὅτι ὁ Φιμβρίας ἄνδρας πολλοὺς οὐ πρὸς τὸ δικαιοτάτον οὐδὲ πρὸς τὸ τῇ Ῥώμῃ συμφερότατον, ἀλλ' ὀργῆ καὶ ἐπιθυμίᾳ φόνων 25 ἀπόλλυεν. τεμῆριον δέ, σταυροὺς ποτε πολλοὺς, οἷς προσδέων αὐτοὺς καὶ αἰκίζόμενος διερχότο, γενέσθαι προστάξας, ἔπειτ' ἐπειδὴ πολὺ πλείους τῶν θανατωθησομένων εὐρέθησαν ὄντες, ἐκέλευσεν ἐκ τῶν περιεσθηγόντων τινὰς συλληφθῆναι καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς προσδεθῆναι, ἵνα μὴ μάτην δόξωσι γεγρονέαι. V. 115 (p. 653). 30

7 ὅτι ὁ αὐτὸς τὸ Ἴλιον λαβὼν τοὺς ἀνθρώπους ὄσους ἠδυνήθη μηδενοὺς φρεσάμενος κατεχρήσατο, καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν ὀλίγον κατ-

4 καὶ damn. Gros. possis quoque δὲ vs. 5 eicere, verum eclogario haec inconcinnitas debetur 7 τροφῆ Gros., τροφῶν cod. 8 ἔπεσον . . . ἐμπεισόντων] ἐνέπεσον . . . ἀντιστάντων Rk., an ἐφέροντο . . . ἐμπεισόντων? cf. 38, 33, 3; 38, 45, 4 et 40, 31, 6 16 γράμματα τε ἤγει] quid sibi velit non intellego. exciditne aliquid? litterasque ab iis [militibus] ad familiares poposcit Val. 18 ἐπιβουλεύσοντα reduxi e cod., ἐπιβουλεύοντα Rk. sine causa idonea 22 ὑπὸ ὑπὲρ St. 24 Φιμβρίας] ita cod., cf. ad fr. 104, 1 25 φόνων Val. φθόνων cod.

ἐπρησεν. εἶλε δὲ αὐτοὺς οὐ κατὰ τὸ ἰσχυρόν, ἀλλ' ἀπατήσας·
ἐπαινον γὰρ τινα αὐτῶν ἐπὶ τῇ προσβείᾳ τῇ πρὸς τὸν Σύλλαν πεμ-
φθειση ποιησάμενος, καὶ διαφέρειν μηδὲν [εἶ] ὀποτέρῳ σπείσονται
(ἀμφοτέρους γὰρ σφας Ῥωμαίους εἶναι) εἰπόν, ἔπειτα ὡς παρὰ
5 φίλους αὐτοὺς ἐσήληθε καὶ ἐξειργάσατο ταῦτα. V. 116 (p. 653).

ἐν δὲ λγ' βιβλίῳ (Δίων) “δι' οὖν ταῦτα ἐκεῖνος τὸν μὲν ἄλλον 8
χρόνον οὔτε τι προσεποιεῖτο αὐτῶν . . .” Bekk. Anecd. 165 15.

ὅτι ὁ Μέτελλος ὑπὸ Κίννου ἠττηθεὶς ἐς τὸν Σύλλαν ἦγε καὶ 106 [106, 2 B]
πλεῖστα αὐτῷ συνήρατο· πρὸς γὰρ τοι τὴν δόξαν τῆς τε δικαιοσύ- a. u. 671
νης αὐτοῦ καὶ τῆς εὐσεβείας οὐκ ὀλίγοι καὶ τῶν τάναντία τῷ Σύλλᾳ (83)
πραττόντων, νομίσαντες αὐτὸν οὐκ ἀκρίτως οἱ συνεῖναι ἀλλὰ τὰ
τε δικαιότερα καὶ τὰ τῇ πατρίδι συμφρούτερα ὄντως αἰρεῖσθαι,
προσεχώρησαν σφίσι. V. 117 (p. 653).

ὅτι ὁ Πομπήιος υἱὸς ἦν τοῦ Στράβωνος, συνεκρίθη δὲ ὑπὸ 107
15 Πλουτάρχου Ἀγησιλάῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ. ἀχθόμενος δὲ τοῖς τὴν
πόλιν ἔχουσι ἐξωρηθήη ἐς τὸ Πικηρόν αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ, οὐδὲ f. 193r
ἐς ἄνδρας πῶ πάνν τελῶν, καὶ παρ' ἐκείνων χειρὰ τινα διὰ τὴν
τοῦ πατρὸς ἡγεμονίαν ἀθροίσας δυναστείαν ἰδίαν συνίστη, καὶ
ῥῆθη ἐλλόγιμόν τι πράξαι καθ' ἑαυτὸν· καὶ τῷ Σύλλᾳ προσεχώ-
20 ρησε. καὶ ὁ μὲν τούτων ἀρξάμενος οὐδὲν μείων ἐκείνου ἐγένετο,
ἀλλ' ὥσπερ πον καὶ ἡ ἐπίκλησις αὐτῷ προστετέθη, μέγας ἠυξήθη.
V. 118 (p. 653).

Δίων λγ' βιβλίῳ “καὶ γὰρ γελοῖόν ἐστιν, ἐν Καμπανίᾳ τε αὐτοῦ 2
ὄντος καὶ δυναμένου διὰ ταχέων ὄν αἰτίαν ἔχει λόγον ὑποσχεῖν,
25 ἐμὲ ὑπερδικεῖν”. Bekk. Anecd. 177 30.

3 [εἶ] secl. Rk. σπείσονται] ita cod., σπείσωνται Val. 4 ἀμφοτέρους
Val., ἀμφοτέρων cod.

Fr. 104, 8 (p. 93 adn. Bk. = p. 144 adn. Dind.) hic inserendum censuit
v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 558, cui de Sulla dictum videtur ante pacem cum Mithri-
date factam res Italiae non curante. Ei obsecutus sum licet res non sit certa.

Fr. 105, 1—4 (Urs.) et Fr. 106, 1 B (Val.) ommissa, vide p. 345. 347.

Fr. 106, 2 (Planudeum) eiectum.

8 ἐς] ecl. est, ὡς Rk. 14 sq. συνεκρίθη — Λακεδαιμονίῳ] ab ecl. ad-
ditum puto. cf. ad fr. 40, 5 16 Πικηρόν] cf. ad Zon. 8, 20, 4. 17 δᾶ Rk.,
παρα (s. acc.) cod., an πρὸς? 19 ῥῆθη — προσεχώρησε] ῥῆθη (δεῖν) ἐλλό-
γιμόν τι πράξαι — κῆτα τῷ Σύλλᾳ προσχωρήσει? Bk. Equidem in his manum

ecl. agnoscō. An πράξεν? 20 τούτων] ἀπὸ τούτων Rk. 21 αὐτῷ rest.
Melb. e cod., αὐτοῦ Val., unde αὐτοῦ (δηλοῖ ἢ ὕστερον) προστετέθη Rk., an
(δηλοῖ ἢ ὕστερον) αὐτῷ? at speciose pro ἀλλ' ὥσπερ Polak. ἀλλ', ἐφ' οὗπερ.

Fr. 107, 2 (p. 93 adn. Bk. = p. 144 adn. Dind.) secundum v. Gutschmid
Kl. Schr. 5, 558 verba sunt Sertorii in concione militum Scipionem ducem eorum
defendentis a quo se Sullae proditos esse existimabant. Confert App. *b. c.* 1, 55.
Fieri potest ut coniectura sua verum assecutus sit.

3 *Σίων* ἰγ' βιβλίῳ "πῶς δ' ἂν τις πιστεύσειεν αὐτῷ;" Bekk. Anecd. 162 19.

a. u. 672 108
(62)

ὅτι ὁ Σύλλας τὸ στρατεύμα παρέδωκεν ἀνδρὶ μὴτ' ἄλλως ἐπαι-
νομένῳ, καίπερ πολλοὺς ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς συγγενομένων οἱ ἔχων
καὶ ἐμπειρίᾳ καὶ πράξει προφέροντας, οἷς πον καὶ ἐς ἐκεῖνο τοῦ 5
χρόνου πρὸς πάντα τὰ ἀναγκαῖα ὡς καὶ πιστοτάτοις ἐκέκρητο. καὶ
πρὶν μὲν νικῆσαι ἐδεῖτό τε αὐτῶν καὶ ταῖς ἀπ' αὐτῶν ὠφελίαις
ἀπεχοῖτο· ἐπεὶ δὲ ἐγγυτέρω τῆς ἐλπίδος τοῦ παντελῶς κρατήσκειν
ἐγένετο, οὐδένα αὐτῶν ἐτι λόγον ἐποιεῖτο, τοῖς δὲ κακίστοις καὶ
μῆτε ἐν περιφανείᾳ γένους μῆτε ἐν δόξῃ ἀρετῆς οὔσι μᾶλλον ἐπί- 10
2 στευσεν. αἴτιον δὲ ὅτι τοὺς μὲν τοιοῦτους πρὸς πάντα αὐτῷ καὶ
τὰ χειρίστα ἐτοίμους ὄντας ὑπουργεῖν ἐώρα, καὶ χάριν τε ἑαυτῷ
πλείστην κἂν ἐλαχίστον τινὸς τύχῳσιν ὀφειλήσειν, καὶ μῆδ' ὑπερ-
φρονήσειν ποτὲ μῆτε τῶν ἔργων ἢ τῶν βουλευμάτων ἀντιποιήσε-
σθαι ἐνόμιζεν, τὸ δ' ἀρετὴν ἔχον οὔτε συγκακοῦργεῖν οἱ ἐθελήσειν, 15
ἀλλὰ καὶ ἑαυτῷ ἐπιτιμήσειν, καὶ τὰ γέρα τῶν εὐεργετημάτων κατ'
ἀξίαν ἀπαιτήσειν, καὶ μηδεμίαν χάριν ἐπ' αὐτοῖς ἄτε καὶ ὀφειλό-
μενά σφισι ἀπολαμβάνοντας ἔξειν, τὰς τε πράξεις καὶ τὰς συμ-
βουλίας ὡς καὶ ἑαυτῶν οὔσας προσποιήσεσθαι. V. 119 (p. 654).

109 ὅτι ὁ Σύλλας νικήσας τοὺς Σαννίτας μέχρι μὲν δὴ οὖν τῆς 20
ἡμέρας ἐκείνης διασπρητῆς ἦν, καὶ ὄνομα ἀπὸ τε τῶν στρατηγημά-
των καὶ ἀπὸ τῶν βουλευμάτων μέγιστον ἔσχε, φιλανθρωπίᾳ τε καὶ
εὐσεβείᾳ πολὺ προέχειν ἐνομιζέτο, ὥστε καὶ τὴν τύχην σύμμαχον
2 ἀπὸ τῆς ἀρετῆς πάντας ἔχειν αὐτὸν ἡγεῖσθαι· μετὰ δὲ δὴ τοῦτο
τοσαύτην μεταβολὴν ἐποιήσατο ὥστε μῆδ' (ἂν) τοῦ αὐτοῦ τινα φα- 25
ναι ταῦτά τε καὶ τὰ ἔπειτα εἶναι. οὕτως, (ὡς) ἔοικεν, οὐκ ἠνεγκεν
εὐτυχίσας. καὶ γὰρ ἐκεῖνα ἃ ἕως ἀσθενῆς ἦν ἄλλοις ἐπεκάλει, καὶ
ἕτερα πλείω καὶ ἀτοπώτερα ἔπραξε, βουλόμενος μὲν πον καὶ ἀεὶ
f. 105v αὐτὰ, ἐλεγχθεῖς δὲ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ. | ἀφ' οὗπερ καὶ τὰ μάλιστα ἔδοξε

Fr. 107, 3 (p. 93 adn. Bk. = p. 144 adn. Dind.) ex eadem Sertorii oratione desumptum putat v. Gutschmid l. l. (cf. ad fr. 107, 2). αὐτῷ εἰ est Sulla.

3 ἀνδρὶ Q. Lucretium Ofellam intellegi vidit Val. coll. App. b. c. 1, 88, Plut. Sull. 29, 8, Liv. per. 88, Vell. 2, 27, 6. μῆτ' ἄλλως ἐπαινομένῳ lacunatum censet Rk., qui supplet (μῆτ' ἐπιφανεῖ) vel (μῆτ' ἐν στρατηγίᾳ) μῆτ' ἄλλως ἐπαινομένῳ. crediderim potius post ἐπαινομένῳ fuisse (καὶ νεωστὶ προσχωρήσαντί οἱ) vel tale quid, omissum fortasse ab eclogario, cf. Vell. l. l., μηδαμῶς ἐπαινομένῳ Bk. dubitanter 5 οἷς Val., ὡς cod. 7 νικῆσαι Rk., νικήσει cod. ὠφελίαις cod. recte, cf. ad 38, 24, 3, ὠφελείαις Dind. 14 ἀντιποιήσεσθαι Val., ἀντιποιήσασθαι cod. 25 μῆδ' ἂν Bk., μῆδε cod. 26 ὡς) ins. Val. 29 ἐλεγχθεῖς Val., ἐλεχθεῖς cod.

τισιν ἢ κακοπραγία μέρος οὐκ ἐλάχιστον ἔχειν. ὁ γὰρ Σύλλας ὡς 3
 τάχιστα τῶν Σαννιτῶν ἐκράτησε καὶ τέλος τῷ πολέμῳ ἐπιτεθει-
 κέναι ἐνόμισε (τὰ γὰρ δὴ λοιπὰ ἐν οἴδενι λόγῳ ἐποιεῖτο), μετεβί-
 λετο, καὶ εαυτὸν μὲν ἔξω τε τῶν τειχῶν τρόπον τινὰ καὶ ἐν τῇ
 5 μάχῃ κατέλιπεν, τὸν δὲ δὴ Κίνναν καὶ τὸν Μάριον (τούς τε) ἄλλους
 τοὺς μετ' αὐτὸν γενομένους πάντας ἅμα ἐπερέβαλεν. ὅσα γὰρ μι-
 θήνα τῶν δήμων τῶν ὀθνείων ἀντιπολεμισάντων οἱ ἔδρασε, ταῦτα
 τότε τὴν πατρίδα καθάπερ καὶ ἐκείνην νικήσας ἐξειργάσατο. τοῦτο 4
 μὲν γὰρ αὐθημερὸν τὰς κεφαλὰς τοῦ τε Δαμασίππου καὶ τῶν
 10 συνέξιστασθέντων αὐτῷ πρὸς τὸ Πραινέστε πέμψας ἀνεσολόπισε,
 καὶ τῶν παραδόντων σφᾶς ἐθελοντὰς σιχνούς ὡς καὶ ἀκοντας ἐλὼν
 ἀπέκτεινεν. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ τοῖς τε βουλευταῖς ἐς τὸ Ἐνεῖον, ὡς 5
 καὶ ἀπολογοῦμένους τι αὐτοῖς, καὶ τοῖς Ἱωργοῦθεῖσι ἐς τὸν ἀργὸν
 τὸν δημόσιον καλούμενον ὡς καὶ ἐς τὸν κατάλογον αὐτοὺς ἐσργάσω
 15 συνελθεῖν κελεύσας, τούτους ἅμα δι' ἐτέρων ἐφόνευσε (καὶ πολλοὶ
 τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἀνθρώπων ἀναμιχθέντες σφίσι παραπόλοντο),
 καὶ ἐκείνοις αὐτὸς πικρότατα διελέξατο. V. 120 (p. 654).

ὅτι ὁ φόνος τῶν ἐαλωκότων καὶ τότε οὐδὲν ἦντο ὑπὸ τοῦ 6
 Σύλλου ἐγγίγνεται, καὶ αὐτῶν ἅτε ἐγγὺς τοῦ καοῦ θνησκόντων πολλὰς
 20 μὲν θόρυβος πολλὰς δὲ καὶ θρήνος οἰμωγαί τε καὶ ὄδυρμοὶ ἐς τὸ
 συνέδριον ἐσέπιπτον, ὥστε τὴν γερονσίαν ἀμφοτέρωθεν ἐπιταράττε-
 σθαι. καὶ γὰρ οὐδὲ πόρρω ἔτι τοῦ τι καὶ αὐτοὶ δεινὸν πείσεσθαι 7
 προσδοκᾶν ἦσαν, οὕτως ἀνόσια αὐτοῦ καὶ λέγοντος ἅμα καὶ πρῶτ-

1 μέρος οὐκ ἐλάχιστον ἔχειν] (εἰς ἀρετῆς δόξαν) vel (εἰς εὐδαιμονίαν) ex-
 cidisse putat Rk., (τῆς φιλανθρωπίαις vel μετριότητος vel ἀρετῆς αὐτοῦ) vel
 simile quid praefero, cf. fr. 55, 6 ὡς τάχιστα Dind., τάχιστα ὡς cod.
 5 (τούς τε) ἄλλους scripsi, inter Μάριον et ἄλλους spatium est 6 fere litt. in cod.
 sitne aliquid erasum incertum est, ἄλλους (τε) Val. 6 ἅμα] ἅμα (ὁμότητι
 vel (μικρονομίᾳ) Rk., quod tamen fortasse necessarium non est 10 τὸ Πραι-
 νέστε] sic quoque 45, 10, 3 ad normam Latinam (Praeneste fem. gen. tantum
 apud Verg. *Aen.* 5, 561, *Iuv.* 3, 190). ἡ Πραινεστός Dion. 4, 53, Diod. 38, 14 D.
 (cf. 38, 15 D et 7, 3 a, 237 D = 7, 5, 9 Vogel = Eus. *Chron.* 1, 287 Schoene),
 Strab. 5, 3, 10. 11 p. 233, App. *b. c.* 1, 94 (art. non add.) St. Byz. *s. v.* (art. non
 add.), Suid. *s. v.* (art. non add.), τὸ Πραινεστόν App. *b. c.* 5, 29, Ptol. 3, 1, 54.
 (Πραινεστόν quarto casu saepe legitur ap. App. *b. c.* et apud Plut. *Mar.* 46,
Sull. 28—32, *praec. rei p. ger.* 19, *parall.* 41) 13 ἀπολογοῦμένους Bk., ἀπο-
 λογοῦμένους cod. τὸν ἀργὸν τὸν δημόσιον καλούμενον] *villa publica* intel-
 ligitur, cf. Liv. *per.* 88, Val. Max. 9. 2. 1, Flor. 2, 9 [3, 21] 24, *de vir. ill.* 75, Plut.
Sull. 30; Strabonί vocatur ἡ δημοσία *Ἰπανίαις* 5, 4, 11 p. 249. Vide quoque Varr.
de re rust. 32 17 αὐτοῖς Rk., αὐτοῖς cod. 18 Inter hoc et praecedens
 fragm. Dionem Sullae verba ad patres rettulisse puto 20 οἰμωγαί τε Val.,
 οἰμωγεται cod. 21 ἐσέπιπτον Bk., συνέπιπτον cod.

τοντος· καὶ διὰ τοῦτο πολλοί, ἅτε ἐπ' ἀμφοτέροις ἐν ταῦτῳ περι-
 αλγοῦντες, ἐπεθύμουν τῶν ἔξω καὶ αὐτοὶ τῶν ἤδη ἀπολλυμένων
 8 εἶναι, ἵνα παύσωνται ποτε φοβούμενοι. ἀλλ' αὐτοὶ μὲν ἀνεβέβληντο,
 οἱ δ' ἄλλοι κατεσφάγησαν καὶ ἐς τὸν ποταμὸν ἐρρίφησαν, ὥστε τὸ
 τοῦ Μιθριδάτου πολὺ δεινὸν νομισθῆναι, ὅτι ποτὲ πάντας τοὺς ἐν τῇ 5
 Ἀσίᾳ Ῥωμαίους ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀπέκτεινεν, ἐν βραχεῖ πρὸς τε (τὸ) πλη-
 9 θος καὶ πρὸς τὸν τρόπον τῶν τότε φρονεθέντων νομισθῆναι. οὐδὲ
 ἐνταῦθα τὸ δεινὸν ἔστη, ἀλλ' ὥσπερ ἀπὸ φρονικωρίας τινὸς ἐκεῖθεν
 1. 199^f αἱ σφαγαὶ ἀρξάμεναι καὶ ἐν τῷ ἄστει καὶ ἐν τῇ γῶρᾳ | ταῖς τε πόλεσι
 ταῖς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ πάσαις ἐγένοντο. πολλοὺς μὲν γὰρ αὐτὸς ὁ Σύλλας 10
 πολλοὺς δὲ καὶ οἱ ἐταῖροί αὐτοῦ, οἱ μὲν ἐπ' ἀληθείας οἱ δὲ καὶ
 προσποιούμενοι, εἰμίσουν, ὅπως ἐκ τῆς τῶν ἔργων ὁμοιότητος τό τε
 ὁμόηθές οἱ ἐνδεικνύοντες καὶ τὴν γιλιάν βεβαιοῦντες, (μὴ) ἐκ τοῦ
 διαφόρου αὐτῷ ὑποπτευθῶσι τε [καὶ] καταγιγνώσκουν τι αὐτοῦ καὶ
 10 διὰ τοῦτο κινδυνεύσωσιν. ἔσφαζόν δὲ καὶ ὄσους πλουτοῦντας ἢ καὶ 15
 ἄλλως πως ὑπερέχοντάς σφρων ἐώρων, τοὺς μὲν φθόνῳ τοὺς δὲ διὰ
 τὰ χρήματα· πλεῖστοι γὰρ ἐν τῷ τοιοῦτῳ καὶ τῶν μέσων, κὰν μη-
 δετέρᾳ στάσει συναίρωνται, ἴδιόν τι ἐγγλήμα τὸ κατ' ἀρε-
 τὴν ἢ καὶ γένει πλούτῳ τέ τινος προέχειν λαμβάνοντες. καὶ ἀσφά-
 λεια οὐδεμία οὐδενὶ πρὸς τοὺς ἐν κράτει τινὶ ἀδικεῖν βουλομένους 20
 εὔρισκετο. V. 121 (p. 657).

11 ὅτι τοιαῦται συμφοραὶ τὴν Ῥώμην περιέσχον. τί γὰρ ἂν τις
 τὰς τῶν ζώντων ὕβρεις λέγοι, αἱ πολλαὶ μὲν περὶ τὰς γυναῖκας
 25 πολλαὶ δὲ περὶ τοὺς παῖδας τοὺς εὐγενεστάτους καὶ ἐλλογιμωτάτους
 καθάπερ αἰχμαλώτους ἐγίνοντο; οὐ μὴν ἀλλὰ ἐκεῖνα, καίπερ χαλε-
 πώτατα ὄντα, τῷ γούν ὁμοιοτρόπῳ τῶν ἤδη σφίσι συμβεβηκότων
 12 οἰστὰ τοῖς γε ἐκτὸς τούτων οἴσιν ἐδόκει εἶναι. ὥς δὲ οὐκ ἐξήρκει
 τῷ Σύλλᾳ, οὐδ' ἤγάπα τὰ αὐτὰ ἐτέροις ὄρων, ἀλλὰ τις αὐτῷ πόθος
 ἐσήει καὶ ἐν τῇ πολιτροπίᾳ τῶν φρόνων πολὺ πάντων περιεῖναι,
 ὥσπερ τινὰ ἀρετὴν οἴσαν τὸ μηδὲ ἐν ταῖς μαιφονίαις τινὸς ἠτιτᾶ- 30
 σθαι, τινὰ καινότητα ἐξέθηκε λελευκωμένον πίνακα, ἐς δὲ ἐνέγραφε

5 πολὺ δεινὸν] πάνν δεινὸν Rk., πάνδεινον Bk. 6 ἐν βραχεῖ] βραχὺ τι?
 Bk. — praeterea offendit repetitum νομισθῆναι — νομισθῆναι (pro quo ἀφαν-
 σθῆναι Polak.) (τὸ) add. Rk. 10 ἐγένοντο Val., ἐγένετο cod. 13 ἐνδει-
 κνύοντες, βεβαιοῦντες Val., ἐνδεικνύοντες (s. acc.), βεβαιῶντες cod. (αἱ)
 ins. Val. sed plura hic corrupta 14 αὐτῷ Rk., αὐτῶν cod. [καὶ] exp. Rk.

17 μηδετέρᾳ σ(τάσ)ει συναίρωνται edidi dubitanter, supplendum
 putans παραπώλλυνται vel simile quid, μηδε ἐτέρας εἰ συναίρωντες cod., μηδε
 ἐτέροις ὧσι συναίρωντες Val., μηδε ἐτέρας (στάσεως) ὧσι (delecto συναίρωντες)
 Gros. Locum lacunosum ratus post λαμβάνοντες Rk. ins. παραπώλλυντο
 21 εὔρισκετο] nonne εὔρισκεται? 31 τινὰ καινότητα] (κατὰ) τινὰ και-

τὰ ὀνόματα. οὐ μέντοι γε ἦντον πάντα ὅσα καὶ πρὶν ἐρίγνετο, 13
οὐδὲ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ οἱ μὴ ἐς τὰ λευκώματα ἐγγεγραμμένοι ἦσαν.
πολλοὶ μὲν γὰρ οἱ μὲν ζῶντες οἱ δὲ καὶ τεθνηκότες ἐπ' ἀδεία τῶν
ἀποστεινάντων σφᾶς προσεγεγράφοντο, ὥστε ἐν ταύτῳ μὴδὲν διε-
5 νεγκεῖν τὸ πρᾶγμα, τῇ τε δεινότητι τῇ τε ἀτοπία αὐτοῦ πάνν πάν-
τας χαλεπανθήναι. τὰ τε γὰρ πινάκια ὥσπερ τις ἀναγραφή βου- 14
λευτῶν ἢ κατάλογος στρατιωτῶν νομιζομένων ἐξετίθετο, καὶ συν-
έθειον ἐπ' αὐτὰ πάντες οἱ ἀεὶ παριόντες σπουδῆ, καθάπερ τινὰ
χρηστικὴν ἐπαγγελίαν ἔχοντα· καὶ πολλοὶ μὲν συγγενεῖς, ἦδη, δὲ τινες
10 καὶ ἑαυτοὺς εὕρισκον ἐγγεγραμμένους κτείνεσθαι, καὶ τούτου τὸ
πάθος οἷα ἐξαπιναιῶ κακῷ φοβερόν σφας κατελάμβανεν· καὶ συ-
χνοὶ | καὶ ἀπ' αὐτοῦ τούτου γροχιζόμενοι διώλλυντο. καὶ ἦν οὐδενὶ 15 f. 199
ἐξω τῶν ἐκ τῆς ἐταιρείας ἀσφαλὲς οὐδέν. εἴτε γὰρ προσίοι τις
(τοῖς) λευκώμασιν, αἰτίαν ὡς καὶ πολυπραγμιῶν τι εἶχεν, εἴτε
15 μὴ προσίοι, δυσχεραίνειν ἐδόκει. καὶ ὁ τε ἀναλεγόμενος ἦ καὶ
ἐπερωτῶν τινὰ τὰ ἐγγεγραμμένα ἔποπτος, ὡς καὶ περὶ ἑαυτοῦ τι
τῶν τε ἐταίρων ζητῶν, ἐρίγνετο, καὶ ὁ μὴ ἀναγινώσκων μηδὲ
πυνθανόμενος ἀχθεσθαί τε αὐτοῖς ὑποπτεύετο καὶ διὰ τούτου καὶ
ἐμισεῖτο. τό τε δακρῦσαι ἢ καὶ γελάσαι θανάσιμον τὸ παραχρημα 16
20 ἐρίγνετο· καὶ διὰ τούτου καὶ πολλοί, οὐχ ὅτι καὶ εἶπόν τι ἦ καὶ
ἐπραξάν ὄν ἀπειρήτο, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐσκηθρόπασαν ἢ καὶ ἐμειδιά-
σαν, ἐφθάρουντο. οὕτω καὶ τὰ σχήματα αὐτῶν ἀνορθῶς ἐτιροῦτο, καὶ
οὐκ ἐξῆν οὐδενὶ οὔτε ἐπὶ γίλῳ δόδρασθαι οὔτε ἐπ' ἐχθρῷ ἐφισθῆναι,
ἀλλὰ καὶ ἐκείνοι ὡς καὶ χλευάζοντές τινὰ ἐσφάζοντο. καὶ προσέτι 17
25 καὶ (αἱ) ἐπιζήσεις συχνοῖς πράγματα παρεῖχον· ἀγροῦντες γάρ
τινες τοὺς ἐπιζεκρηνημένους ἐπὶ πάντας οὐς ἐβούλοντο τὰς ἐπω-
νυμίας αὐτῶν ἦγον, καὶ πολλοὶ διὰ τοῦτ' ἀνθ' ἐτέρων ἀπέθανον.
ὥστε καὶ ἐν ταύτῳ ταραχὴν, τῶν μὲν ὅπως ποτὲ ἐβούλοντο τὸν
προστυχόντα ὀνομαζόντων, τῶν δὲ ἀρνούμενων μὴ οὕτω κἀλεῖσθαι,
30 γίνεσθαι. ἐφρονέοντο δὲ οἱ μὲν ἀγροῦντες ὅτι τελευτήσουσιν, 18
οἱ δὲ καὶ προειδότες, πανταχοῦ ὀπουπερ ἐτύγγανον ὄντες· καὶ

ρότητα vel (ἐπιτηδεύων) τινὰ καινότητα Rk., τινὰ καινοτομοῦντα Naber.

1 ἐρίγνετο Val., γίνεσθαι cod. 7 νομιζομένων] in numeros relatorum
(Val.), iustorum, legitimorum, νομιζόμενα Rk., νομιζόμενος? Bk. 8 παριόντες
Bk., παρόντες cod. 10 κτείνεσθαι suspicionem movet, delet Polak. 11 οἷα
ἐξαπιναιῶ κακῷ φοβερόν] haec mihi corrupta videntur, οἷα ἐξαπιναιῶ (τῷ) κακῷ
φοβερότερον Kuiper. (litt.), φοβοῦν pro φοβερόν Polak. 14 (τοῖς) ins. Bk.
16 ἐγγεγραμμένα Val., ἐγγραμμένα cod. 23 γίλῳ Rk., γίλων cod. δόδ-
ρασθαι Gros., δόδρασθαι cod., δόδρεσθαι Val. 25 (αἱ) add. Rk. 28 τὸν
προστυχόντα Rk., qui etiam τῶν προστυχόντων (τινὰ), τῶν προστυχόντων
cod. 31 ὀπουπερ ἐτύγγανον Val., ὀπον παρετύγγανον cod.

οὐδὲν ἦν αὐτοῖς χωρίον, οὐχ ὄσιον, οὐχ ἱερόν, οὐτ' ἀσφαλές οὐτ' ἄσυλον. οὐ μὴν ἀλλ' οἱ μὲν ἐξαίφνης, πρὶν μαθεῖν τὴν ἐπιχειρημαμένην συμφωνίαν, ἣ καὶ ἅμα τῇ αὐτοῖς αὐτῆς, διαφθειρόμενοι
 19 τῇ γούρ ἐντυχίᾳ τῆς μὴ προεκηροβήσεως ἐπεκουφίζοντο· οἱ δὲ δὴ προαισθόμενοι τοῦ δεινοῦ καὶ κατακυρπτόμενοι χαλεπώτατα 5 ἀπῆλλασσον· οὐ γὰρ ἀποχωρῆσαι μὴ φροναθεῖεν ἐτόλμων, οὐτ' αὖ κατὰ χόρον μένειν μὴ καὶ προδοθεῖεν ὑπέμενον. πλείστοι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνόντων καὶ φιλιότων σιγῆσι προεδόθησαν καὶ ἀπόλοντο.
 20 καὶ τούτου τῇ προσδοκίᾳ τοῦ ἀεὶ τὸν θάνατον προσδέχεσθαι οὐχ ὅτι οἱ ἐς τὰ πινάκια ἐγγεγραμμένοι μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ 10 ὁμοίως ἔπασχον. V. 122 (p. 658).

21 ὅτι πάντων τῶν σφραζομένων ὀπουδὰν αἱ κεφαλαὶ ἐς τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀγορὰν ἐκομίζοντο καὶ ἐπὶ τοῦ βήματος ἐξετίθεντο, ὡς ὅσα περὶ τὰς προγραφὰς συνέβαιναν, ταῦτα καὶ περὶ ἐκείνας γίνεσθαι. V. 123 (p. 662). 15

a. u. 684
 (70) 111 ὅτι τῶν Κρητῶν πρεσβευσαιμένων πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ἐλπίζοντων τὰς τε παλαιὰς σπονδὰς ἀνανεώσεσθαι καὶ προσέτι καὶ εὐεργεσίαν τῆς τοῦ ταμίου τῶν τε συστρατιωτῶν αὐτῶν σωτηρίας εὐρήσεσθαι, οὗτοι ὀργὴν μᾶλλον ὅτι μὴ ἐάλωσαν λαβόντες ἢ χάριν αὐτοῖς ὅτι μὴ ἐκείνους ἐφθειραν γρόντες, οὐτ' ἄλλως 20 μέτριόν τι ἀπεκρίναντο, καὶ τοὺς ἀχμαλώτους τοὺς τε αὐτομόλους 2 ἀπαντίας παρ' αὐτῶν ἀπήτησαν. καὶ ὀμύρους χρήματά τε πολλὰ αἰτήσαντες, τὰς τε ναῦς τὰς μελίζους καὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς κορυφαίους ἐξαίτησαντες, οὐκ ἀνέμειναν τὴν οἴκοθεν αὐτῶν ἀπόκρισιν, ἀλλὰ τῶν ὑπάτων αὐτίκα τὸν ἕτερον ταῦτά τε ληψόμενον καὶ 25

4 ἐντυχίᾳ Val., ἀντυχίᾳ cod. 6 οὐ] οὐτε Bk., possis quoque in vs. fine οὐδὲ pro οὐτε αὖ Val., ἄν cod. 7 μὴ καὶ Val., καὶ μὴ cod.

9 τοῦ scripsi, τὸ cod., τῷ Reim., τὸ — προσδέχεσθαι ὅτι secl. Rk., [τὸ — προσδέχεσθαι] Bk. (ab ὅτι novum fragm. exordiri autumans), mihi pleonasmus hic a Dione non alienus videtur οὐχ ὅτι scripsi, ὅτι οὐχ cod., vide adn. praeced. 10 μόνον] cf. Xen. Mem. 2, 9, 8, Plat. Symp. p. 179 B, Arist. Pol. 4, 10, 8 Schn. (7, 11 Bk.) p. 1331 a. 12 ὀπουδᾶν] mira forma.

15 f. 199 quaternionis ultimum est. deest codici integer quaternio observanto iam Valesio. Excerpta rursus incipiunt inde a 42, 8, 1 ὅτι ὁ Καῖσαρ τὴν Πομπηίου κεφαλὴν ἰδών κ. τ. λ. (V. 124).

Fr. 110 (fragmenta incertae sedis), quorum pars Dioni est abiudicanda, habes p. 357 sq.

17 ἀνανεώσεσθαι Leuncl., ἀνανεώσασθαι ABM 18 συστρατιωτῶν restitui ex ABM, cf. Zon. 7, 26, 7, στρατιωτῶν Urs. αὐτῶν] (ὀπ') αὐτῶν Rk., an αὐτοῦ? 19 μὴ] καὶ Reim., δη vel τὴν ἀρχὴν Rk., exp. Bk., sed mihi subiectum verbi ἐάλωσαν (venire in hostium potestatem) est Cretenses 25 ὑπάτων A, om. BM.

πολεμήσοντά σφισιν, ἂν μὴ διδώσιν, ὅσπερ οὐκ ἐμέλλον, ἐξέπεμψαν· οἱ γὰρ ἀπ' ἀρχῆς, πρὶν αἰτιθῆναι τι τοιοῦτο καὶ κρατῆσαι, ³ μὴ θελήσαντες ὁμολογῆσαι πῶς ἂν μετὰ τὴν νίκην τοσαῦτά τε ἅμα καὶ τοιαῦτα προσπαιτόμενοι ἤνεγκαν; τοῦτό τε οὖν σαφῶς ⁵ εἰδότες, καὶ προσσποπιτεύσαντες τοὺς πρόσβεις ἐπιχειρήσειν τινάς, ὥς καὶ κωλύσαντας τὴν στρατείαν, διαφθεῖραι χρήμασιν, ἐψηφίσαντο ἐν τῇ βουλῇ μηδένα αὐτοῖς μηδὲν δανεῖσαι. U^o 29 (p. 358).
 ἐν λέ' βιβλίῳ (Αἰών) "ἢ τοῖς πολεμίοις ἡμῶν προσποιῆσαι". ^{3^b}
 Bekk. Anecd. 165 18.

1 ἐμέλλον Urs., ἐμελλεν ABM 2 οἱ Urs., ᾧ ABM τοιοῦτο A, τοιοῦτον BM 3 θελήσαντες ABM, ἐθελήσαντες Dind. 4 σαφῶς Leuncl., σαφῶς ABM 6 διαφθεῖραι Rk., διαφθαρήναι AM (?), διαφθαρήσαι B.

Fr. 111, 3^b (p. 93 adn. Bk. = p. 144 adn. Dind.) a Cretensibus de bello cum Romanis gerendo consultantibus dictum putat v. Gutschmid *W. Schr.* 5, 558 coniectura sanequam incerta. Ceterum cf. Diod. 40, 1, 1 et 4.

Fr. 111, 4. 5 habes partim p. 359, partim p. 368.

RELIQUIAE INCERTAE SEDIS.

EX TZETZAE SCHOLIIS IN LYCOPHRONIS ALEXANDRAM.

- 2,1 Αὔσονία δὲ κυρίως, ὡς Δίων γράφει (ὁ) Κοκκιανός, ἢ τῶν Αὐρούγκων γῆ μόνη λέγεται, μέσον Καμπανῶν καὶ Οὐόλσκων παρὰ θάλασσαν κειμένη. συγχοὶ δὲ καὶ μέχρι τοῦ Λατίου Αὔσονίαν εἶναι ἐνόμισαν, ὥστε καὶ πᾶσαν τὴν Ἰταλίαν ἀπ' αὐτῆς Tzetz. in Lycophr. 44.
- Αὔσονες γὰρ κυρίως, ὥσπερ καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς ἔφη, οἱ Αὐρούγκοι λέγονται μέσον Καμπανῶν καὶ Οὐόλσκων κείμενοι. ἔνιοι δὲ καὶ μέχρι Λατίου Αὔσονίαν ἐνόμισαν εἶναι, ὥστε ἐκ τούτου τινὲς καὶ πᾶσαν τὴν Ἰταλίαν φασίν. Tzetz. in Lycophr. 615.
- 2 ἔνθα νῦν ἢ Ῥώμη ἐστὶ, χωρίον ἦν πρῶτον λεγόμενον Οἰνωτρον, ὅπου ὁ Φιλοκτήτης κατώκησε μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν, καθὰ Διονύσιος καὶ Δίων ὁ Κοκκιανός καὶ πάντες οἱ τὰ Ῥωμαϊκὰ γράψαντες ἱστοροῦσιν. Tzetz. in Lycophr. 912.

Fr. 2, 1, quod redit ap. Tzetz. in Lycophr. 702 et *Chil.* 5, 580—582, fortasse anno 418/336 attribuendum est, cf. Liv. 8, 16. Vide praeterea Liv. 9, 25 et 2, 16; 7, 28.

1 Δίων A, ῥων B (ὁ) add. Sebast. 2 Κοκκιανός] κοκκιανός A, καὶ ὀπιανός B Αὐρούγκων A, ἀρούγκων B 3 Οὐόλσκων B, ἰολκῶν A 7 αὐτῆς] αὐτῆς AB, αὐτῆς Αὔσονίαν κληθῆναι Sebast.

Fr. 2, 2 monet me Scheer. cum Dione probabiliter nihil habere commune: verba ὅπου — πόρθησιν, quae in novissima tantum recensione b (cf. Praef.) legantur, additamentum esse Tzetzae ipsius ex Lycophrone 912 desumptum. quod superest eum habere e Dionysio 1, 11 sub fin. et 1, 14 init. Dionis nomen stultae eius iactantiae deberi. (vide quoque Harder, *de Ioannis Tzetzae Historiarum fontibus quaest. sel.* p. 2 sqq.)

9 Ῥώμη Aa Bb, Ῥώμη M. C. G. Mueller., praecunte Reimaro qui tamen ipse coniecturam suam refutaverat Οἰνωτρον Aa Bb, Οἰνωτρία Valesius 10 ὅπου — πόρθησιν om. Aa B, exhibet b 11 γράψαντες Aa B, γράφοντες b.

EX ANONYMO ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ (BEKK. ANECD.).

- 1) *Δίων* “*εὐεργεσίαν ὑμῖν ὀφειλήσει*”. Bekk. Anecd. 160 17.
 2) *παρὰ Δίῳ* “*οὐκ οὐδ’ ἀρχοντες πρὶν διανομοθετηθῆναι αὐτῶν ὠνομάζοντο*”. Ibid. p. 164 11.
 3) *Δίων* “*οὐχ ὀπωρὸς ἐπέισθησαν αὐτοῦ*”. Ibid. p. 164 23.
 5 4) *Δίωνος ἰθ’ βιβλίῳ* “*καὶ τοὺς τε ἀντεπεξελθόντας οἱ ἀνέκοψαν*”. Ibid. p. 124 7.
 5) *Δίων ἰθ’ βιβλίῳ* “*Ταραντῖνοι μὲν οὖν οὐδὲν οὐδὲ ἐκείνου προτιμήσαντες*”. Ibid. p. 165 21.
 6) *Δίων ἰθ’ βιβλίῳ* “*ῥᾶρον καὶ τὰ λοιπὰ προσκατεργάσασθαι*”.
 10 Ibid. p. 166 11.
 7) *Δίων κβ’ βιβλίῳ* “*ὧν τὰ μὲν βία ἤρει, τὰ δὲ καὶ ὁμολογία παρίστατο*”. Ibid. p. 166 5.
 8) *Δίων ν’ βιβλίῳ* “*ἐφ’ ᾧ καὶ τὴν τε χώραν σφῶν παντελῶς ἐλίπωσιν*”. Ibid. p. 140 17.
 15 9) *Δίων μζ’ βιβλίῳ* “*καὶ οἱ ἵπποι τοῖς στρατιώταις ὑπόουρησαν*”. Ibid. p. 117 32.

EX FLORILEGIO.

*ἀδύνατον γὰρ ἐστὶ τὰναντία τινὰ τοῖς [οὐκ] ὀρθῶς ἔχουσι πρᾶ- 110,1 [24 B
 τοντα καὶ ἀγαθοῦ τινος ἀπ’ αὐτῶν ἀπολαῦσαι. Max. Conf. Flor. 21 D]
 f. 7^r (M. p. 562 [ex Arsenio]).*

Tria prima fragmenta = p. 7 adn. Bk., p. 144 adn. Dind.; quattuor sequentia — p. 93 adn. Bk., p. 110 sq. adn. Dind.; duo postrema a Bekkero et Dindorfio omissa sunt. 1 *εὐεργεσίαν* Dind. (ad. calc. vol. 4), *εὐεργεσιῶν* cod. *ὑμῖν* Bk., *ὑμῶν* cod.

5 Fr. n. 4 cum Zon. 9, 18, 2 confert v. Gutschmid *Kl. Schr.* 5, 557 7 *ἰθ’* in *θ’* mutandum censet v. Gutschmid *l. l.* p. 556, et conferri iubet Zon. 5, 2, 5
 9 Fr. n. 6 cum Zon. 9, 18, 9 confert idem *l. l.* haud scio an recte 11 Fr. n. 7 cum Zon. 9, 27, 6 confert idem *l. l.*, frustra 13 *ν’* numerus corruptus est. In *κ’* mutat v. Gutschmid *l. l.*; coll. Liv. 40, 38. 41 fragmentum hoc ad Ligures Apuanos in Samnium a. 574/180 traductos pertinere opinatus, coniectura incerta sed haud improbabilis 15 *μζ’* numerus corruptus est. *ξδ’* proponit v. Gutschmid *l. l.* p. 560 coll. Tac. *hist.* 5, 15. cui tamen adstipulandum non videtur.

Omnia Dionis fragmenta, quae Anonymus *περὶ συντάξεως* servavit, ex ordine librorum digesta habes apud v. Gutschmid *l. l.* Vide quoque Praefationem.

Fr. 110, 1 in florilegio lemme *δίῳνος τοῦ ῥωμαίου* insignitum (neque aliter cod. Par. 926 f. 27 et cod. Vat. Pal. 122 f. 127), in anthologia Arsenii quoque Dioni attributum est. nostri esse etiam ex stilo cognoscitur 17 *γάρ* inserui e cod. Par. 926, om. ceteri [οὐκ] exp. Mai. 18 *καὶ* addidi ex c. Vat. Pal., om. ceteri.

- [1 B. D.] 2 οὐ γὰρ αἱ ἐπικλήσεις καὶ τοὺς τρόπους τῶν ἀνθρώπων μεταβάλλουσιν, ἀλλ' ὅπως ἂν τις τὰ πράγματα μεταχειρίζεται, τοιαύτας καὶ ἐκείνας δοκεῖν εἶναι ποιεῖ· καὶ πολλοὶ μὲν μοναρχοῦντες ἀγαθῶν αἰτίοι τοῖς ἀρχομένοις γίνονται, διὸ καὶ βασιλεία τὸ τοιοῦτον ὀνομάζεται, πολλοὶ δὲ δημοκρατοῦμενοι μισθία κατὰ αὐτοὺς ἐργάζονται. Max. Conf. Flor. f. 50^v (M. p. 556).
- 3 πέρυκεν γὰρ ὡς αἰεὶ πρὸς τὰς γνώμας τῶν ἀρχόντων τυποῦσθαι καὶ τὸ ὑποχείριον. Max. Conf. Flor. f. 51^r (M. p. 560) [ex Antonii melissa].
- [2 B. D.] 4 οὐδὲν γὰρ καὶ στρατεύμα καὶ τᾶλλα πάντα ὅσα ἀρχῆς τινος δέεται (οὕτως) οὔτε ἐπὶ τὸ χεῖρον οὔτε ἐπὶ τὸ κρείττον προάγει ὡς ὁ τε τρόπος καὶ ἡ δίαίτα τοῦ ἐπιστατοῦντος αὐτῶν· πρὸς γὰρ τὰς γνώμας τὰς τε πράξεις τῶν ἡγουμένων σφίσις οἱ πολλοὶ ἐξομοιοῦνται, καὶ ὅποια ἂν ἐκείνους ὀρῶντας ἴδωσι, τοιαῦτα καὶ αὐτοὶ οἱ μὲν ὡς ἀληθῶς οἱ δὲ καὶ προσποιούμενοι πράττουσιν. Max. Conf. Flor. f. 51^r (M. p. 556).
- [11 B. D.] 5 φιλεῖ πως λιπεῖν μᾶλλον τινος τῶν μὴ προσδοκηθέντων ἀρχῆν ὅσα ἂν ἐν ἐλπίδι γενόμενα διαπέσῃ· τὰ μὲν γὰρ πόρρω σφῶν νομίζοντες εἶναι ἤττον αὐτῶν ὡς καὶ ἀλλοτρίων ἐφρίενται, τῶν δὲ ἐγγὺς ἐλθόντες ἀχθονται ὡς καὶ οἰκείων στερόμενοι. Max. Conf. Flor. f. 160^r (M. p. 558).
- [20 B. D.] 6 πολλῶ κρείττον ἔστι κατορθώσαντάς τι ζηλοτυπηθῆναι ἢ παύσαντας ἐλεηθῆναι. Arsenii Anth. (M. ib.)

Fr. 110, 2, 3 in flor. reperiuntur post sex fragmenta Dionea ex libris 52 et 55 petitis (quorum primum lemma adscriptum habet *δίωνος τοῦ ῥωμαίου*), nec videtur dubitari posse quin Dionis sint, desumpta fortasse ex oratione Maecenatis ad Augustum cuius initium perit libro 52, 14. Sequitur addito uovo lemme *ἐκ τῆς ῥωμαϊκῆς ἱστορίας*:

Fr. 110, 4, quod itidem colorem Dioneum habet.

2 τοιαύτας καὶ ἐκείνας Bk., τοιαῦτα καὶ ἐκεῖνα AB 5 αὐτοὺς Dind., αὐτοῖς A, αὐτοῖς B. ceterum cf. 36, 34, 4 7 γὰρ om. A 11 (οὕτως) inserui.

Fr. 110, 5 lemme *δίωνος τοῦ ῥωμαίου* praeditum exstat in flor. inter exc. Dionis Chrysostomi et Socratis. 20 στερόμενοι Mai., στερομένοι AB.

Fr. 110, 6. inter complura fragmenta Anthologii Arseniani, quae incipiunt *δίων* vel *δίων ὁ ῥωμαῖος ἔφη* vel *εἶπεν*, quorum pars Prusacensis est, unum Dionis dictum continet, hoc quoque invenitur, quod revera Dioneum esse facile agnoscitur. Vide 36, 26, 2; 67, 6, 4, al., Thuc. 6, 12, 1. 22, 23 κατορθώσαντάς — παύσαντας Mai., κατορθώσαντά — παύσαντα cod. in bibl. Angelica 3. C. 17 f. 78^v recte fortasse.

De ceteris fragmentis ex florilegiis petitis (110, 3—10. 12—19 Bk. et Dind., 20—23 Bk.), quae omnia Dionis aut abiudicata sunt aut abiudicanda, vide Praef.

LIBER XXXVI.

Κληρουμένων δὴ τῶν ὑπάτων Ὀρθήσιος τὸν πρὸς Κορήτας ἔλαγε ^{1^a} [= fr. 111, 4 Bk. Dind.] πόλεμον. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ὑπὸ τε τῆς ἐν τῷ ἄστει φιλοχωρίας καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, ἐν οἷς πλεῖστον τῶν κατ' αὐτὸν ἀνθρώπων μετὰ γε τὸν Κικέρωνα ἠδυνήθη, τῷ τε συνάροντι τῆς στρατείας ἐθελοντῆς ἐξέστη καὶ αὐτὸς κατὰ χάραν ἔμεινεν· ὁ δὲ δὴ Μέτελλος ἐστειλατό τε ἐς Κορήτην ^{a. u. 685 (69)}

5 *z. t. l. Xiphil. p. 3, 1—10 R. St. = p. 1, 5—12 Dind.*

Λούκουλλος δὲ Λούκιος κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους τοὺς τῆς Ἀσίας ^{1^b} [= 36, 3a Bk. Dind.] δυνάστας Μιθριδάτην τε καὶ Τιγράνην τὸν Ἀρμένιον πολέμῳ νικήσας καὶ φυγομαχεῖν ἀναγκάσας τὰ Τιγρανίκεστα ἐπολιόσκει. καὶ αὐτὸν οἱ βάρ- ¹⁰ βυροι τῆς τε τοξείης καὶ τῆς νάφθης κατὰ τῶν μηχανῶν γεομένη δεινῶς ἐκάλωσαν. ἀσφαλτοῦδες δὲ τὸ φάρμακον τοῦτο, καὶ διάπυρον οὕτως ὥσθ' ὅσοις ἀν' προσμίξῃ, πάντως αὐτὰ κατακαίειν, οὐδ' ἀποσβέννυται ὑπ' οὐθενὸς ὕρου ῥαδίως. ἐκ τούτου δὲ ὁ Τιγράνης ἀναθαρρήσας τοσαύτη ¹⁵ χειρὶ στρατοῦ ἤλασεν ὥστε καὶ τῶν Ῥωμαίων τῶν ἐκεῖσε παρόντων κατα- γελάσαι· λέγεται δ' οὖν εἰπεῖν (ὥς) εἰ μὲν πολεμήσοντες ἴμοιεν, ὀλίγοι, οἱ δὲ προσεύσοντες, πολλοὶ παρῆεν. οὐ μέντοι καὶ ἐπὶ πολὺ ἤσθη, ἀλλ' ³ εὐθύς ἐξέμαθεν ὅσον ἤ τε ἀρετὴ καὶ ἡ τέχνη παντὸς ὀμίλου κρατεῖ. φυγόντος δὲ αὐτοῦ τὴν τιάραν τό τε ἀνάδημα τὸ περὶ αὐτὴν εὐρόντες οἱ στρατιῶται τῷ Λουκουλλῷ ἔδωκαν· δείσας γὰρ μὴ γνωσθεῖς ἀπ'

Deest argumentum exordiumque huius libri. L hodie incipit a capite 18, eius apographa V et P a capite 1, cf. Praef. — Quae deficiunt haud multa fuerunt. Id enim quod huius libri 36 hodie superest addito eo quod in lacunis inter c. 17 et 18 et inter c. 36 et 37 periit iam 44 paginas edit. Dind. efficiunt. plerique autem Dionis libri inter 40 et 47 paginas variant, solus quadragesimus octavus est 50 paginarum. damnum partim explet Xiphilinus (c. 1^a et 1^b). A verbis κληρουμένων δὴ τῶν ὑπάτων Dionis liber 36 fortasse exorsus est.

5 quae inter ἐστειλατό τε ἐς Κορήτην et Λούκουλλος hic omissa sunt habes p. 368, cf. Praef. 8 Μιθριδάτην] cf. ad 36, 3, 1 12 ἀποσβέννυται R. St., ἀποσβέννυται VC 14 ἐκεῖσε πα detrita in C 15 (ὥς) add. H. St. ἐμήσοντες ἴμοιεν ὀλι detrita in C 16 οὐ μέντοι καὶ ἐπὶ πολὺ detrita in C 17 ἡ τε ἀρ et χνη detrita in C 19 ἔδωκαν VC, ἔδωσαν R. St.

αὐτῶν ἀλώῃ, περισπάσατο αὐτὰ καὶ ἀπέρριψεν. Xiphil. p. 3, 24 — 4, 7
R. St. = p. 1, 20 — 2, 15 D.

[3 Bk. = 35, 1
Reim.]

... καὶ ὅτι ἰσχυρῶ τῇ τύχῃ ἐπ' ἀμφοτέρα ἐκέχητο, ἐπέτρεψεν ἱιτηθεῖς τε γὰρ πολλὰ καὶ κρατήσας οὐκ ἐλάττω καὶ στρατηγικώτερος ἀπ' αὐτῶν ἐπεπίστευτο γεγονέναι. αὐτοὶ τε οὖν ὡς καὶ τότε 5
πρωῖον ἀρχόμενοι τοῦ πολέμου παρεσκευάζοντο, καὶ πρὸς τοὺς περιχώρους, τοὺς τε ἄλλους καὶ Ἀρσάκη τὸν Πάρθον, καίπερ ἐχθρὸν τῷ Τιγράνῃ διὰ χώραν τινα ἀμισθιβητήσιμον ὄντα, ἐπρεσβεύοντο, 2
καὶ ταύτης τε αὐτῷ ἀγίσταντο, καὶ τοὺς Ῥωμαίους διέβαλλον λέγοντες ὅτι, ἂν μοιωθέντων σφῶν κρατήσωσι, καὶ ἐπ' ἐκείνον εὐθὺς 10
ἐπιστρατεύσουσι· γύσει τε γὰρ πᾶν τὸ νικῶν ἀπληστον τῆς εὐπραγίας εἶναι καὶ μηδένα ὄρον τῆς πλεονεξίας ποιῆσθαι, καὶ τούτους, ἅτε καὶ ἐν κράτει πολλῶν δὴ γεγονότας, οὐκ ἐθελήσειν αὐτοῦ ἀποσχέσθαι.

[4 Bk. = 35, 2
Reim.]

καὶ οἱ μὲν ταῦτ' ἔπραττον, Λούκουλλος δὲ Τιγράνην μὲν οὐκ 15
ἐπεδίωξεν ἀλλὰ καὶ πᾶν κατὰ σχολὴν σωθῆναι εἶασε, καὶ ἀπ' αὐτοῦ καὶ αἰτίαν ὡς οὐκ ἐθελήσας τὸν πόλεμον, ὅπως ἐπὶ πλεῖον ἀρχῇ, καταλιῦσαι παρὰ τε τοῖς ἄλλοις καὶ παρὰ τοῖς πόλιταις ἔσχε· 2
καὶ διὰ τοῦτο τότε (τε) ἐς τοὺς στρατηγούς τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας ἐπαγγέλλον, καὶ μετὰ ταῦθ', ὡς καὶ αὐθὺς τὸ αὐτὸ τοῦτο πεποιημέναι 20
ἔδοξε, τὸν ὑπατοῦ αὐτῷ τὸν κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ὄντα διάδοχον 3
ἔπειψαν. τὰ δὲ δὴ Τιγρανόκερτα σιασιασάντων πρὸς τοὺς Ἀρμενίους τῶν ξένων τῶν συνοικούντων αὐτοῖς εἶλε. Κίλικές τε γὰρ οἱ πλείους αὐτῶν ἦσαν ἀνάσλαστοί ποτε γεγονότες, καὶ ἐσήγαγον 4
εἴσω νυκτιὸς τοὺς Ῥωμαίους. καὶ ἐκ τούτου τὰ μὲν ἄλλα διηροπάσθη 25
πλὴν τῶν ἐκείνοις ἐπαρχόντων, τὰς δὲ δὴ γυναῖκας τῶν δυνατωτάτων πολλὰς ἀλούσας ἄνευ ἔβρισημοῦ ὁ Λούκουλλος ἐφύλαξε, καὶ 5
ἀπ' αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας σφῶν προσεποιήσατο. τὸν τε τῆς Κομμαγινηῆς βασιλέα Ἀντίοχον (ὃ δὲ δὴ χώρα αὕτη τῆς Συρίας

Xiph.
p. 2, 15—19

1 Xiphilini verba, c. 1^a+17^a et 1^b, ad calcem reliquiarum librorum deperditorum olim edebantur; c. 1—17 cum pro libri 35 fragmento haberetur liber 36, a capite 18 incipiebat. Penzelius autem, quem secuti Bk. et Dind., haec ita disponenda censuit: c. 1^a+17^a; — c. 18. 19; c. 1^b; c. 1—17; c. 20 sqq. Ordinem genuinum restituit *Mnem. N. S.* 13 (1885), 324 sq. Vide Praef.

3 ἐκέχητο] *Mithridates* ἐπέτρεψεν] *Tigranes* 7 Πάρθον] Πάρθοι Dio cum scriptoribus Latinis; inter Graecos complures veluti Strabo Παρθναῖοι 8 Τιγράνη om. P. spatio vacuo relicto 19 (τε) ins. Bk. 28 τοὺς ἄνδρας σφῶν] add. Xiph. τοὺς μετὰ Τιγράνου φεύγοντας de suo ut videtur.

πρὸς τε τῷ Εὐφράτῃ καὶ πρὸς τῷ Ταύρῳ ἐστί) καὶ τινὰ Ἀράβιον
 δυνάστην Ἀιχανδόριον ἄλλους τε ἐπιχειροζευσαμένους οἱ ἐδέξατο.
 καὶ μαθὼν παρ' αὐτῶν τὴν πρεσβείαν τὴν ἐπὶ τε τοῦ Τιγρᾶνος 3 [5 Bk. = 35, 3
 Reim.]
 καὶ τοῦ Μιθριδάτου πρὸς τὸν Ἀρσάκιον πεμφθεῖσαν, ἀνταπέστειλέ
 5 τινας ἐκ τῶν συμμάχων ἀπειλὰς τε ἅμα αὐτῷ, ἃν ἐκείνοις ἐπικου-
 ρήσῃ, καὶ ἕλοσχέςσεις, ἃν τὰ σφέτερον ἀνθέληται, φέροντας. ὁ οὖν 2
 Ἀρσάκις τότε μὲν (ἔτι γὰρ τῷ τε Τιγρᾶνῃ ὄρχην εἶχε καὶ ἐς τοὺς
 Ῥωμαίους οὐδὲν ἐπόπειε) πρέσβεις τέ οἱ ἀντέπεμψε καὶ φιλίαν
 τε καὶ συμμαχίαν ἐσπέισατο· ὕστερον δὲ τὸν Σηλίλιον ἐλθόντα
 10 πρὸς ἑαυτὸν ἰδὼν ἐπειθίησε κατασκευαστὴν τῆς χώρας καὶ τῆς διτά-
 μως αὐτοῦ παρεῖναι (τούτου γὰρ ἕνεκα, ἀλλ' οὐ τῆς ὁμολογίας 3
 ἤδη γεγενημένης, ἀνδρα ἐπιφανῆ τὰ πολεμικὰ πεμφθεῖναι), καὶ
 οὐδεμίαν ἐτ' αὐτῷ βοήθειαν ἐποιήσατο. οὐ μὴν οὐδ' ἰναντιώθη
 τι, ἀλλ' ἐκ μέσου ἀμφοῖν ἐστί, μηδετέρους, ὅσπερ εἰκόσ, ἐθέλησας
 15 ἀξίησαι· τὸν γὰρ πόλεμον αὐτῶν ἰσοκαίῃ ὄντα ἀσφάλειαν οἱ
 μεγίστην οἴσθιν ἐνόμιζεν.

τούτῳ μὲν δὴ τῷ ἔτει ταῦθ' ὁ Λούκουλλος ἔπραξε, καὶ τῆς
 Ἰουμηνίας σιγᾶν προσιγάρητο· ἐπὶ δὲ δὴ Κιῦντου Μαρκίου (οὗτος 4 [6 Bk. = 35, 4
 Reim.]
 γὰρ, καίτερος οὐ μόνος ἀποδειχθεὶς, μόνος ὑπάτευσεν· ὁ τε γὰρ οὖν
 20 αὐτῷ χειροτονηθεὶς Λούκιος Μέτελλος ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους ἀπέθανε,
 καὶ ὁ ἐγκαίρειος πρὶν ἐπιβῆναι τῆς ἀρχῆς μετήλλαξε, καὶ διὰ τοῦτ'
 οὐδεὶς ἄλλος ἀπεδείχθη) — ἐν οὖν τῷ ἔτει τούτῳ ὁ Λούκουλλος 2
 μεσοῦντος ἤδη τοῦ θέροντος (ἐπὶ γὰρ τοῦ ψυχροῦ ἀδύνατος ἦν ἴρι
 ἐς τὴν πολεμίαν γῆν ἐσβαλεῖν) στρατεύσας τινὰ τε τῆς γῆς ἐπόρ-
 25 θησεν, ὅπως ἀμύνοντας αὐτῇ τοὺς βαρβάρους ἐς μάχην ἐπαγάγηται,
 καὶ ὡς οὐδὲν μᾶλλον ἐκινούντο, ἐπ' αὐτοὺς ὤρμησε. κἀν τούτῳ 5 [7 Bk. = 45, 5
 Reim.]
 τοῖς μὲν ἰππεῦσι τῶν Ῥωμαίων χαλεποὶ οἱ τῶν ἐναντιῶν ἰππῆς

1 Ἀράβιον] Dio semper Ἀράβιος Ἀράβιοι Herod. Xen. secutus, non Ἰσραὴν
 Ἀραβῆς; adl.: τίς Ἀράβιος δυνάστης sed ὁ Ἀραβιζὸς κόλιπος 51, 7, 1 2 Αἰ-
 χανδόριον] sic quoque 40, 20, 1; 47, 27, 3. apud Strab. 16, 2, 10 p. 753 Αἰχαι-
 δαμνος (ὁ τῶν Ῥωμαίων βασιλεὺς τῶν ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου νομάδων)
 4 Μιθριδάτου] Μιθριδάτης ubique in Dionis codd. scribitur, exc. fr. 105, 5^a (Bekk.
 Anecd.) μιθραδάτη et fr. 102, 1 Μιθραδάτην in cod. Peir. qui tamen ceteroquin
 formam per ι exhibet fr. 101, 1. 2; 109, 8. Ceterum cf. Th. Reinach, *Mithridate*
Eurpator p. 49, 1 9 καὶ συμμαχίαν P, συμμαχίαν τε V Σηλίλιον] Ση-
 λίλιον Orelli nom. Tull. s. v. cf. Willems *le sénat* 1, 506 n. 258. *Sexilius* Lu-
 culli legatus memoratur Plut. *Luc.* 25, App. *Mithr.* 84. Is hic intelligendus, cf. § 3
 ἀνδρα ἐπιφανῆ τὰ πολεμικὰ 13 ἐτ' V, ἐπ' P αὐτῷ H. St., αὐτῶν VP
 15 αὐτῶν V, αὐτῶν P 21 ἐγκαίρειος Dind. coll. 49, 43, 7 (ubi itidem corrupte
 ἐγκαίρειος I), ἐγκαίρειος; (sic) V, ἀγκαίρειος P, ἀνγκαίρειος; Reim. Vocabulum
 a Thucydide 4, 35, 1 Dio mutuatus est 23 ἴρι om. P 25 αὐτῇ Rk.,
 αὐτῶν VP 27 ἰππῆς scripsi ex consuetudine Dionica, ἰππεῖς VP.

- ἐρίνοντο, τῷ δὲ πεζῷ οὐδείς αὐτῶν ἐς χεῖρας ἦει, ἀλλ' ὁπότε ἡ
 ἀσπίς τοῦ Λουκούλλου τῇ ἕκτῃ προσβοηθήσειεν, ἐτρέποντο. οὐ
 μέντοι καὶ θεινόν τι ἔπασχον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπιδιώκοντάς σφας
 ἐς τοῦπίσω τοξέοντες πολλοὺς μὲν παραχορῆμα ἀπεκίπνυσαν,
 2 παμπληθεῖς δὲ ἐτίτρωσκον. καὶ ἦν τὰ τραύματα χαλεπὰ καὶ δυσίατα· 5
 ταῖς τε γὰρ ἀκίσσι διπλαῖς ἐχρῶντο, καὶ προσέτι καὶ ἐρήρμοτιον
 αὐτάς, ὥστε τὰ βέλη, εἴτε ἐμμένοι πῆ τοῖς σώμασιν εἴτε καὶ ἐξέλ-
 κνυτο, τάχιστα αὐτὰ διολλύναι· τὸ γὰρ ἕτερον τὸ δεύτερον σιδήριον
 ἔνδον, αἶτε μηδεμίαν ἀνθολκὴν ἔχον, ἐγκατελείπετο.
- [§ Bk. = 35, 6
 Reim.] 6 ὁ οὖν Λουκούλλος, ἐπειδὴ τε πολλοὶ ἐτραυματίζοντο, καὶ οἱ 10
 μὲν ἔθνησκον οἱ δ' ἀνάτηροι γούν ἐρίνοντο, καὶ ἅμα καὶ τὰ ἐπι-
 τήθεια αὐτοὺς ἐπέλιπεν, ἐκεῖθεν τε ἀπεχώρησε καὶ ἐπὶ Νίσιβιν
 2 ὤρμησεν. ἡ δὲ δὴ πόλις αὕτη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ καλουμένη
 πεπόλισται (οὕτω γὰρ πᾶν τὸ μεταξὺ τοῦ τε Τίγριδος καὶ τοῦ
 Εὐφράτου ὀνομάζεται) καὶ νῦν μὲν ἡμετέρα ἐστὶ καὶ ἀποικος ἡμῶν 15
 νομίζεται, τότε δὲ ὁ Τυγράνης τῶν Πάρθων αὐτὴν ἀφελόμενος
 τοὺς τε θησαυροὺς ἐν αὐτῇ καὶ τὰ ἄλλα τὰ πλεῖστα τῶν λοιπῶν
 3 ἀπετέθειτο, φύλακά οἱ τὸν ἀδελφὸν προστάξας. πρὸς οὖν ταύτην
 ὁ Λουκούλλος ἐλθὼν ἐν μὲν τῷ θέρει, καίπερ μὴ παρέργως τὰς
 προσβολὰς ποιησάμενος, οὐδὲν ἐπέρανε· τὰ γὰρ τεῖχη καὶ διπλα 20
 καὶ πλινθίνα ὄντα, τήν τε παχύτητα πολλὴν ἔχοντα καὶ τάφρω
 βαθεῖα διειλημμένα, οὔτε κατασεισθῆναι πῆ οὔτε διορρηθῆναι
 [§ Bk. = 35, 7
 Reim.] 7 ἠδυνήθη, διόπερ οὐδ' ὁ Τυγράνης ἐπήμυνέ σφισιν· ὥς δ' ὁ τε
 χεიმῶν ἐρέστη καὶ οἱ βάρβαροι ἤραθμότερον, αἶτε ἐπικρατοῦντες
 τοὺς τε Ῥωμαίους ὅσον οὐκ ἀπαρασπῆσεσθαι προσδοκῶντες, διήγον, 25
 ἐτήρησε νύκτα ἀσέληνον καὶ ὑετῷ λάβρῳ βρονταῖς τε χειμέριον,
 2 ὥστε μήτε τι προιδέσθαι μήτε τι ἐπακοῦσαι αὐτοὺς ἔχοντας τὸν

2 ἐτρέποντο P, ἐτρόποντο V 6—9 locum corruptum ita repraesentavi
 ut in V et P legitur (vide tamen ad v. 8). καὶ προσέτι καὶ ἐγάριματιον αὐτάς,
 ὥστε τὰ βέλη — διολλύναι. (ἐξέλκειν δὲ οὐ πᾶν ἄξιον ἦν) τὸ (μὲν) γὰρ
 ἕτερον (εἰ καὶ ἐφέπειτο), τὸ δ' αὖ ἕτερον σιδήριον ἔνδον — ἐγκατελείπετο Rk.
 melius foret τὸ γὰρ ἕτερον σιδήριον (εἰ καὶ ἐφέπειτο ἀλλὰ) τὸ γε ἕτερον ἔνδον
 — ἐγκατελείπετο. sed haec violentiora. nec tamen mutato tantum ἐρήρμοτιον
 in ἐγάριματιον et expuncto τὸ δεύτερον, quem ad modum ediderunt Bk. Dind.,
 locus sanatus videtur. Vide quoque quam lacunosum fuerit archetypum paulo
 post c. 8, 4. 5 et 10, 3 7 ἐμμένοι St., ἐμμένει V, ἐμμένοί P 14 Τίγριδος]
 forma vetustiore Τίγρις, -ητος (sed Τίγριον acc. Herod. 1, 159) abstinet Dio. e
 recentioribus Τίγρις, -ιος (εως) et Τίγρις, -ιδος hanc semper usurpat 17 τὰ
 ἄλλα τὰ πλεῖστα τῶν λοιπῶν] locus corruptus. τὰ ἄλλα del. Rk., τὰ ἄλλα τὰ
 πλεῖστον ἀξία? Bk., τῶν ὄντων pro τῶν λοιπῶν coll. Herod. 3, 14 Polak.
 18 ἀπετέθειτο Rk., ἀπέτιθετο VP 24 ἤραθμότερον Xyl., ἀθνημότερον
 VP ἐπικρατοῦντες H. St., ἐπικρατοῦντας VP.

τε ἔξω περίβολον πλὴν ὀλίγων καὶ τὴν ἐν τῷ μέσῳ τάφρον ἐλί-
πειν, καὶ προσέμιξε πολλαχῆ τῷ τείχει, καὶ ἐκείνου τε οὐ χαλεπῶς
ἀπὸ τῶν χωμάτων ἐπέβη, καὶ τοὺς φρουροὺς τοὺς ἐγκαταληφθέντας
ἐν αὐτῷ φραδίως ἄτε μὴ πολλοὺς ὄντας ἀπέκτεινε. καὶ οὕτω τῆς 3
5 τε τάφρου μέρος τι (τὰς γὰρ γειύρας οἱ βάρβαροι προκατέρριζον)
συνέχωσεν (οὔτε γὰρ τῇ τοξείᾳ οὐτ' αὖ τῷ περὶ λυπεῖσθαι ἐν τῷ
πολλῷ ὑετῷ ἐδύνατο), καὶ διαβὰς αὐτὴν τὰ μὲν ἄλλα, οὐ πᾶν
ἰσχυροῦ τοῦ ἐνδον κέκλου πίστει τῶν ἔξωθεν αὐτοῦ προβεβλημένων
ὄντος, εὐθὺς εἶλε, τοὺς δὲ ἐς τὴν ἄκραν ἀναφυγόντας, ἄλλους τε 4
10 καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Τιγράνου, μετὰ τοῦτο καθ' ὁμολογίαν παρε-
στήσατο, καὶ χρήματά τε πολλὰ ἔλαβε καὶ ἐκεῖ διεχείμασε.

τὴν μὲν οὖν Νίσιβιν οὕτως ἐχειρώσατο, τῆς δὲ Ἀρμενίας τῶν 8 [10 Bk. = 35,
8 Reim.]
8 [10 Bk. = 35,
8 Reim.]
Xiph. 2, 23
τε ἄλλων τῶν περὶ τὸν Πόντον συχρὰ ἀπέβαλεν. ὁ γὰρ Τιγράνης
ἐκείνη μὲν ὡς οὐκ ἂν ἀλούσῃ οὐκ ἐπεκούρησε, πρὸς δὲ τὰ προει-
15 ρημένα ὤρμησεν, εἴ πως ἀσχόλου περὶ τὴν Νίσιβιν αὐτοῦ ὄντος
φθάσειεν αὐτὰ κομισάμενος. καὶ Μιθριδάτην μὲν πρὸς τὴν οἰ- 2
2 [10 Bk. = 35,
9 Reim.]
23 κίαν ἀπέστειλεν, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν ἑαυτοῦ Ἀρμενίαν ἦλθε, κἀνταῦθα
Λούκιον Φάννιον ἀντιστάνα οἱ ἀπολαβὼν ἐπολιόρκει, μέχρις οὗ
ὁ Λούκιλλος αἰσθόμενος τοῦτο ἐπεβοήθησεν αὐτῷ. ἐν ᾧ δὲ ταῦτ' 9 [11 Bk. = 35,
9 Reim.]
20 ἐγίνετο, Μιθριδάτης ἐς τε τὴν ἐτέραν Ἀρμενίαν καὶ ἐς τὰ ἄλλα
ἐσβαλὼν πολλοὺς τῶν Ῥωμαίων τοὺς μὲν ἀνὰ τὴν χώραν πλανω-
μένους ἀπροσδόκητός σφισι προσπεσὼν ἔφθειρε, τοὺς δὲ καὶ ἐκ
μάχης κατέκοψε, κἀν τούτῳ καὶ τῶν χωρίων τὰ πλείω διὰ ταχέων
ἀνεκτήσατο. οἱ γὰρ ἄνθρωποι ἐκείνου τε εὐνοίαν ἐκ τε τοῦ ὁμο- 2
25 φύλου καὶ ἐκ τῆς πατρίου βασιλείας καὶ τῶν Ῥωμαίων μῖσος διὰ
τε τὸ ὄφνειον καὶ διὰ τὸ ὑπὸ τῶν ἔφρεστιγόντων σφισι κακου-
χεῖσθαι ἔχοντες, προσεχώρησάν τε αὐτῷ, καὶ μετὰ τοῦτο τὸν ἄρ-
χοντα τῶν ἐκεῖ Ῥωμαίων Μάρκον Φάβιον ἐνίκησαν. οἱ τε γὰρ 3
30 Θράκες οἱ πρότερον μὲν τῷ Μιθριδάτῃ μισθοφορήσαντες τότε δὲ
τῷ Φαβίῳ συνόντες, καὶ οἱ δοῦλοι οἱ ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ στρατοπέδῳ
ὄντες ἰσχυρῶς αὐτοῖς ἐβοήθησαν. οἱ τε γὰρ Θράκες ὑπὸ τοῦ
Φαβίου ἐς προσκοπὴν πεμφθέντες οὔτε τι ὑγίης ἀνήγγειλαν αὐτῷ,
καὶ μετὰ τοῦτ' ἐκείνου τε ἀφελαικτότερον προϊόντος καὶ τοῦ Μιθρι- 4
δάτου ἐξαίφνης οἱ προσπεσόντος συνεπέθεντο τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ

3 ἐγκαταληφθέντας restitui ex V, cf. 39, 61, 2; 40, 22, 3, Thuc. 4, 116, 1
et saepius, ἐγκαταληφθέντας P 5 προκατέρριζαν Xyl., προσκατέρριζαν
VP 6 αὖ τῷ Reim., αὐτῷ VP 8 προβεβλημένων Leuncl., προσβεβλη-
μένων VP 16 οἰκίαν P (R. St.), οἰκίαν V 23 κἀν τούτῳ] κἀκ τούτου?
Bk., praeter necessitatem 28 Μάρκον Φάβιον] cf. C. I. L. 3 (suppl.), 7236
31 γὰρ inserui ex V, om. P 32 προσκοπὴν P (R. St.), προσκοπὴν V.

ἐν τούτῳ (καὶ οἱ δοῦλοι) ἔλενθερίαν σφίσι τοῦ βαρβάρου χειρῶντος
 5 συνεπελάβοντο τοῦ ἔργου. καὶ ἀνάλωσαν ἄν,
 εἰ μὴ ὁ Μιθριδάτης τοῖς πολεμίοις ἀναστρεφόμενος
 (καὶ γὰρ ὑπὲρ τὰ ἐβδομηκοντα ἔτη γεγονώς ἐμάχετο) λίθῳ τε ἐπλήρη
 καὶ δέος τοῖς βαρβάροις μὴ καὶ ἀποθάνῃ παρέσχεν· ἐπισχόντων 5
 γὰρ σφῶν διὰ τοῦτο τὴν μάχην ἰδυνήθησαν ἄλλοι τε καὶ ὁ Φάβιος
 10 ἐξ τὸ ἀσφαλὲς ἀποφυγεῖν. καὶ μετὰ τοῦτ' ἐς τὰ Κάβειρα καια-
 κλεισθεῖς ἐπολιορκήθη μὲν, ἐσώθη δὲ ἐπὶ τοῦ Τριαρίου. οὔτις
 γὰρ ἐκ τῆς Ἀσίας ταύτη πρὸς τὸν Λούκουλλον διῶν, καὶ γνοὺς
 τὰ πεπραγμένα, δυνάμιν τε ὄσῃν οἶόν τ' ἦν ἐκ τῶν παρόντων 10
 2 ἤθροισε, καὶ τὸν Μιθριδάτην ὡς καὶ Ῥωμαῖοῦ στρατοῦ πλήθει
 προσίων ἐξέπληξεν, ὥστ' ἀναστῆναι ποιῆσαι πρὶν καὶ ἐς ὄψιν
 αὐτοῦ ἔλθεῖν. καὶ τούτου ἐπιθαροσῆσας καὶ μέχρι τῶν Κομάνων
 3 ἐποφυγόντα αὐτὸν ἐπεδίωξε, κἀνταῦθα ἐνίκησεν. ἠέλβετο μὲν γὰρ
 ὁ Μιθριδάτης ἐπὶ θάτερα τοῦ ποταμοῦ ἢ οἱ Ῥωμαῖοι προσῆσαν, 15
 βουλήθει δὲ σφίσι κεκηκόςιν ἐκ τῆς πορείας συμμιῆσαι αὐτός τε
 προαπήνησε καὶ ἐτέρους δι' ἄλλης γέφυρας ἐν τῷ τῆς μάχης καιρῷ
 διαβάντας ἐπιθέσθαι προσέταξε· καὶ αὐτὸν ἀγχώμαλα ἐπὶ πλεῖστον
 ἀγωνιζόμενον ἢ γέφυρα πολλῶν τε καὶ ἀθρόων ἅμα δι' αὐτῆς
 ἐπειγομένων τῆς τε ἐπικουρίας ἀπεστέρησε καὶ προσδιε- 20
 τάραξε.
 11 καὶ οἱ μὲν μετὰ τοῦτ' (ἤδη γὰρ χειμὼν ἦν) ἀπεχώρησαν ἐς τὰ
 ἑαυτῶν τείχη ἀμφοτέρω, καὶ ἰσχύαζον· τὰ δὲ δὴ Κόμανα τῆς τε
 νῦν Καππαδοκίας ἐστί, καὶ ἐδόκει τό τε τῆς Ἀρτέμιδος βρέτας 25
 τὸ Ταυρικὸν καὶ τὸ γένος τὸ Ἀγαμειμόνειον δεῦρο αἰεὶ ἔχειν. καὶ
 ὅπως μὲν ἐς αὐτοὺς ταῦτα ἀφίκετο ἢ ὅπως διέμεινεν, οὐ δύναμαι
 2 τὸ σαφεῖς πολλῶν λεγομένων εὔρεῖν· ὁ δ' ἀκριβῶς ἐπίσταμαι, γράσω.
 δύο αἴται πόλεις ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ ὁμώνυμοι οὔτε πᾶν πόρρω
 ἀπ' ἀλλήλων εἰσὶ καὶ τῶν αὐτῶν περιέχουσι· καὶ γὰρ μεθολογοῦσι

[13 Bk. = 35, 11
10 Reim.]

1 (καὶ οἱ δοῦλοι) add. Reim. 2 post καὶ lacuna est 15 fere litterarum
 in V et P, quam cum H. St. expleas (πάντας τῶν Ῥωμαίων) vel sim. 3 altera
 lacuna 11 fere litteras capit in V, deest P (?). conicio (αὐτός ἐν) vel (θρασύως ἐν)
 sive (θρασύτατα ἐν). ἐν add. iam Bk. 4 ἐμάχετο] (ὄμως) ἐμάχετο? nisi
 mavis inter γὰρ et ὑπὲρ inserere (καὶ) vel (καίπερ) 8 Τριαρίου] ita VP
 13 αὐτοῦ] αὐτῷ St., at gen. quoque Dio usus est, cf. 42, 34, 6; 68, 9, 2; 40, 43, 2;
 71, 26, 1 Κομάνων Anon. apud Reim., cf. c. 11, 1, κομαγητῶν VP 19 τε om. V
 20 lacunam agnovit Xyl., (λεθραῖσα) Oldey, (ῥαγίσσα) vel (θρανοθηῖσα) Polak.
 Ceterum cf. App. *Mithr.* 88 24 βρέτας τὸ Ταυρικὸν edidi ex V, τὸ ταυρικον
 βρέτας P 27 τὸ om. P (?) 29 περιέχουσι] corruptum, περιέχονται Bk., cf.
 Herod. 1, 71; 3, 53; 7, 39. 160; 8, 60, πέρι ἀρχούσι H. St., προερίζουσι Heller.,
 πέρι ἐρρίζουσι Melber, cf. Herod. 5, 49.

καὶ δεικνύουσι τὰ τε ἄλλα πάντα ἐκ τοῦ ὁμοίου, καὶ τὸ ξίφος ὡς αὐτὸ ἐκείνο τὸ τῆς Ἰριγενείας ὃν ἀμφότεροι ἔχουσι.

καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον εἰρήσθω τῷ δὲ ἐπιμνημονέῳ ἔτι, 12 ^[14 Bk. — 35, 12 Reim.]
ἐπὶ τε Μαρῖον Ἀχιλῖον καὶ ἐπὶ Γαῖον Πίσσονος ὑπάτων, ὁ μὲν ^{a. u. 657 (67)}
5 Μιθριδάτης τῷ Τριαρίῳ πρὸς Γαζιούροις ἀντεκάρητο, προσαλού-
μενός τε ἅμα αὐτὸν ἐς μάχην καὶ ἐξοργίζων (τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ 2
ἐν τῇ ἐπόψει τῇ τῶν Ῥωμαίων αὐτός τε ἴσχει καὶ τοῦ στρατοῦ γεννα-
σίας ἐποιεῖτο), ὅπως πρὶν τὸν Δούκουλλον ἐπελθεῖν ἐκείνόν τε συμ-
βαλῶν, ὥσπερ ἤλπισε, κρατήσῃ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀρχῆς ἀνασώσῃται.
10 ἐπεὶ δ' οὐκ ἐκινεῖτο, πέμπει τινὰς πρὸς Δάδασα φρούριον, ἐν ᾧ
τὰ σκεύη τοῖς Ῥωμαίοις ἀπέκειτο, ἧ' ἐκείνοις γε ἐπαμύνοντα
αὐτὸν ἐς χειρὰς ὑπαγάγηται. καὶ ἔσχεν οὕτως. ὁ γὰρ Τριαρίος 3
τέως μὲν τὸ τε πλήθος τοῦ Μιθριδάτου φοβούμενος καὶ τὸν
Δούκουλλον (μετεπέπεμπε γὰρ αὐτόν) προσδεχόμενος ἠσυχίαν
15 εἶχεν· ὡς δὲ τὰ τε Δάδασα πολιορκούμενα ἐπύθετο, καὶ οἱ στρα-
τιῶται δεισαντες περὶ αὐτοῖς ἐταράττοντο, καὶ ἐπηπείλουν, εἴ
σφας μηδεὶς ἐξάγοι, καὶ αὐτοζέλευστοι βοηθήσειν σφίσι, καὶ ἄκων
ἐξάεσσι. καὶ αὐτῷ οἱ βάρβαροι προχωροῦντι ἤδη προσπεσόντες 4
τοὺς μὲν ἐν χειρὶ τῷ τε πλήθει σφῶν περιέσχον καὶ κατειργάσαντο,
20 τοὺς δὲ καὶ ἐς τὸ πεδίον ἐκφυγόντας ἀγνοία τοῦ τὸν ποταμὸν ἐς
αὐτὸ ἐκτετράφθαι περιελαύνοντες ἐκτεινον. καὶ πασσυδὶ ἄν σφας 13 ^[15 Bk. — 35, 13 Reim.]
διέφθειραν, εἰ μὴ τῶν Ῥωμαίων τις πλάσάμενος ὡς καὶ ἐκ τῆς
τοῦ Μιθριδάτου συμμαχίδος ὦν (ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ αὐτοῖς τρόπῳ
συστρατενομένους, ὥσπερ εἶπον, οὐκ ὀλίγους εἶχε) προσῆλθέ τέ οἱ
25 ὡς καὶ εἰπεῖν τι βουλόμενος, καὶ ἔτρωσεν αὐτόν. οὕτω γὰρ ἐκείνος
μὲν συλληφθεὶς ἀπεσφάγη, ταραχθέντων δὲ πρὸς τοῦτο τῶν βαρ-
βάρων συγχοὶ τῶν Ῥωμαίων διέφυγον.

Μιθριδάτης μὲν δὴ τὸ τε τραῦμα ἴατο, καὶ προσυποπτεύσας 2
καὶ ἄλλους τινὰς τῶν πολεμίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ εἶναι, ἐξέτασιν
30 τῶν στρατιωτῶν ὡς καὶ κατ' ἄλλο τι ἐποίησατο, καὶ κελεύσας σφᾶς
ἐς τὰς ἐαντῶν σηρὰς ὡς ἐκάστους κατὰ τάχος ἀναχωρῆσαι κατε-
γράφασε, καὶ τοὺς Ῥωμαίους μονοθέτας διέφθειρε. καὶ τούτῳ 14 ^[16 Bk. — 35, 14 Reim.]
ὁ Δούκουλλος ἐπελθὼν δόξαν μὲν νισὶ παρέσχεν ὡς καὶ ἐκείνου

1. 2 καὶ τὸ ξίφος — ἔχουσι] καὶ (δὴ καὶ) τὸ ξίφος — ἔχουσαι Rk. 5 Γα-
ζιούροις] ita quoque Strab. 12, 3, 15 p. 547, Plin. 6, 2, 6 προσαλούμενος P
(R. St.), προσαλούμενος V 8 ἐπελθεῖν P, ἀπελθεῖν V 10 Δάδασα P,
δάδα V sed § 3 δάδασα 11 γε Leuncl., τε VP 14 μετεπέπεμπε Cob.,
μετεπέπεμπε VP 21 πασσυδὶ] ita septies scribitur in codd., πασσυδὶ 49, 3, 1
et 7, 3, πανυδὶ 74, 13, 4 (Xiph.) recte ut videtur, cf. Thuc. S, 1, 1 33 ἐκείνου V,
ἐκείνα P (R. St.).

ῥαδίως κρατήσων καὶ πάντα τὰ προειμένα δι' ὀλίγον νομιούμενος,
 2 οὐ μέντοι καὶ κατέπραξέ τι. ὁ τε γὰρ Μιθριδάτης ἐς τὰ μετέωρα
 πρὸς Ταλαύροις ὄντα ἰδρυθείς οὐκ ἀντεπήκει αὐτῷ, καὶ ὁ Μιθρι-
 δάτης ὁ ἔτερος (ὁ) ἐκ Μηδίας γαμβρὸς τοῦ Τιγράνου ἐσκεδασμένοις
 τοῖς Ῥωμαίοις ἐξαιρήτης προσπλεσῶν συγχρόως ἀπέκτεινεν, ὁ τε Τι- 5
 3 γράνης αὐτὸς προσίων ἤγγελλθη, καὶ τὸ στράτευμα ἐστασίασεν. οἱ
 γὰρ Οὐαλερίειοι οἱ τῆς τε στρατείας ἀφειθέντες καὶ μετὰ τοῦτ'
 αἰθῆς στρατευσάμενοι ἐκινήθησαν μὲν καὶ ἐν τῇ Νισίβι ἐκ τε τῆς
 νίκης καὶ ἐκ τῆς ἡσυχίας, τοῦ τε τὰ ἐπιτήδεια ἀφθονα ἔχειν, καὶ
 ἄνευ τοῦ Λουκούλλου τὰ πολλά, διὰ τὸ πολλαχόσως ἐκδημεῖν αὐτόν, 10
 4 διαιτᾶσθαι, καὶ μάλιστα ὅτι Πούπλιός τις Κλώδιος, ὃν Κλαυδίων
 τινες ἐκάλεσαν, συνεστασίαζέ σθας ὑπ' ἐμφύτου νεωτεροποιίας,
 καίπερ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ τῷ Λουκούλλῳ συνοικουόσης· ἐπαράχ-
 θησαν δὲ καὶ τότε ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τὸν Ἀχιλίου τὸν ἕπατον, ὃς τῷ
 Λουκούλλῳ διάδοχος δι' ἄπερ εἶπον ἐξεπέμφθη, πλησιάζοντα ἐπύ- 15
 θοντο· ἐν γὰρ ὀλιγοῦρά αὐτὸν ὡς καὶ ἰδιωτεύοντα ἤδη ἐλοιοῦντο.
 15 ὁ δὲν Λούκουλλος ἐκ τε τούτων, καὶ ὅτι παρὰ τοῦ Μαρκίου τοῦ
 πρὸ τοῦ Ἀχιλίου ὑπατεύσαντος, ἐς Κιλικίαν ἧς ἄρχειν ἔμελλε
 παριόντος, ἐπινοῦσαν αἰτήσας οὐκ ἔτυχεν, ἐν ἀπόρῳ ἐγένετο, καὶ
 2 ὀκνήσας μὲν διὰ κενῆς ἀναστήναι, δεισῶς δὲ καὶ κατὰ χώραν μεῖναι, 20
 ἐπὶ τὸν Τιγράνην ὤρησεν, εἴ πως ἐκεῖνόν τε ἀπροσδόκητόν τε
 ἅμα καὶ κεκμηκότα ἐκ τῆς ὁδοῦ τρέψαιτο, καὶ τοὺς στρατιώτας
 τρόπον τινὰ διὰ τούτου καύσειε στασιάζοντας. οὐ μὴν καὶ ἐπιτυχῆς
 3 οὐδέτεροι ἐγένετο· ἀκολοῦθήσαν γὰρ αὐτῷ τὸ στράτευμα μέχρι πού-
 τινος ὅθεν ἐς τὴν Καππαδοκίαν ἐτραπέσθαι ἦν, ἐκεῖσε πάντες 25
 ὁμοθυμαδόν, μηδὲ φθεγγάμενοί τι, ἀπετραπόντο. καὶ οἱ γε Οὐαλε-
 ρεῖοι, μαθόντες ὅτι τῆς στρατείας παρὰ τοῖς οἴκοι τέλεσιν ἀφείνται,
 παντελῶς ἀπεχώρησαν.

[17 Bk. — 35, 15
15 Reim.]

[18 Bk. — 35, 16
16 Reim.]
Xiph.
2, 21 3, 2

16 καὶ Θαρμάση μηδεὶς ὅτι στρατηγικώτατος ἀνδρῶν ὁ Λούκουλ-
 λος γενόμενος, καὶ πρῶτος τε Ῥωμαίων τὸν Ταῦρον σὺν τε στρατῷ 30
 καὶ ἐπὶ πολέμῳ διαβάς, καὶ δύο βασιλείας οὐκ ἀσθενεῖς ἐπικρατή-

3 πρὸς] nonne (τὰ) πρὸς? Ταλαύροις P, τὰ λαύροις V. cf. Plut.
 Luc. 19, 1; App. Mithr. 115. Vide Th. Reinach, Mithr. Eurator p. 287, 7

4 (ὁ) ins. Bk. 7 Οὐαλερίειοι Leuncl., Οὐαλέριοι hic et c. 15, 3 et 16, 3 VP,
 c. 46, 1 L, cf. 55, 23, 6 8 Νισίβι scripsi hic et c. 17, 2 ex VP, sed Νισίβει
 Xiph. 75, 3, 2, Νισίβι etiam Luc. hist. 15, Νισίβιος (gen.) Strab. 11, 12, 4 p. 522,
 Zos. 3, 33. 34 (Νισίβει 3, 33), Men. Prot. fr. 36^a; 55 (sed Νισίβειος fr. 11
 p. 212 Muell.; Νισίβει fr. 15 p. 220 Muell.) 15 inter ἐξεπέμφθη et πλη-
 σιάζοντα V ins. διὰ τε 17 Μαρκίου Xyl., μάρκου VP. Est Q. Marciius
 Rex τοῦ (post Μαρκίου) om. V 29 στρατηγικώτατος Leuncl. ex Xiph.,
 στρατηγικώτερος VP 31 ἐπικρατήσας] quod addit Xiph. τῆς τε Ἀσίας ἐπὶ

σας, ελών τ' ἂν εἴπερ ταχέως διαπολεμῆσαι ἐβεβούλητο, οὐκ ἐδύ-
 νατο τῶν συστρατευομένων οἱ ἄρχειν, ἀλλ' ἀεὶ τε ἐστασίαζον καὶ
 τέλος ἐγκατέλιπον αὐτόν. πολλά τε γὰρ σφισι προσέταπτε, καὶ 2
 δυσπρόσοδος ἀκριβῆς τε ἐν ταῖς τῶν ἔργων ἀπαιτήσεσι καὶ ἀλαρ-
 5 αῖτητος ἐν ταῖς τιμωρίαις ὧν οὐκ ἠπίστατο οὔτε λόγῳ τινὰ προσ-
 αγγαρέσθαι οὔτε ἐπιεικείᾳ ἀναρτήσασθαι, οὐ τιμαῖς, οὐ χρημάτων
 μεταδόσει προσεταιρισάσθαι, ὧν πάντων ἄλλως τε καὶ ἐν πλήθει,
 καὶ μάλιστα στρατευομένων, δεῖ. καὶ διὰ τοῦθ' οἱ στρατιῶται, ἕως 3
 μὲν εἶδ' τε ἐγέροντο καὶ τὰς ἀρπαγὰς ἀνταξίας τῶν κινδύνων εἶχον,
 10 ἤκροθοντο αὐτοῦ, ἐπεὶ δὲ ἔπταισαν καὶ ἐς φόβον ἀπὸ τῶν ἐλπίδων
 ἀντικατέστησαν, οὐδὲν ἔτι προετίμησαν. τετιμῆριον δὲ εἶπε τοὺς
 αὐτοὺς τούτους ὁ Πομπήιος λαβὼν (καὶ γὰρ τοὺς Οὐαλεριεῖους
 αὐθις κατελέξατο) οὐδ' ὅπως οὖν στασιάζοντας ἔσχε. τοσοῦτον
 ἀνὴρ ἀνδρὸς διαφέρει.

Xiph. 3, 2—5
 Suid. s. v.
 ἀνὴρ ἀνδρὸς
 διαφέρει et
 ὅπως.

15 ὡς δ' οὖν τοῦθ' οἱ στρατιῶται ἐπραξάν, πᾶσάν τε ὀλίγον τὴν 17
 ἀρχὴν ὁ Μιθριδάτης ἀνεκτίσατο καὶ τὴν Καππαδοκίαν ἰσχυρῶς
 ἐλίμνητο, μήτε Λουκούλλον, προεβάσει τοῦ τὸν Ἀζίλιον ἐγγὺς
 εἶναι, μήτε ἐκείνου προσαμύνοντος αὐτῆ· ἐπειγόμενος γὰρ πρότερον
 ὡς καὶ τὴν τοῦ Λουκούλλου νίκην ὑφαρπάσων, τότε, ἐπειδὴ τῶν
 20 γεγονότων ἤσθετο, οὔτε πρὸς τὰ στρατόπεδα ἦλθε καὶ ἐν τῇ Βι-
 θυνίᾳ ἐχρόνισε. Μάρκιος δὲ Λουκούλλῳ μὲν οὐκ ἐπεκούρησε, 2
 πρόσχημα τοῦ στρατιώτας ὡς οὐκ ἐθελήσαντάς οἱ ἀκολουθήσαι
 ποιησάμενος, ἐς δὲ τὴν Κιλικίαν ἀφικόμενος Μενέμαχόν τινα
 ἀπαντομολήσαντα τοῦ Τιγράνου ἐδέξατο, καὶ τὸν Κλώδιον ἀπο-
 25 στάντα ἀπὸ τοῦ Λουκούλλον δέει τῶν ἐν τῇ Νισίβι γενομένων
 ἐπὶ τὸ ναυτικὸν ἐπέστησεν· ἀδελφὴν γὰρ τινὰ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖνος
 γυναικῶς εἶχε. καὶ ὁ μὲν ἄλους τε ἐς καταποντιστάς, καὶ ἀφρεθεῖς 3
 ἐπ' αὐτῶν πρὸς τὸν ἐκ τοῦ Πομπηίου φόβον, ἐς τε τὴν Ἀντιόχειαν
 τῆς Συρίας ἦλθεν ὡς καὶ πρὸς τοὺς Ἀραβίους, πρὸς οὓς τότε
 30 διεφέροντο, συμμαχήσαν σφίσι, κἀνταῦθα στασιάζων τινὰς ὁμοίως
 ὀλίγον διεφθάρη.

μίσιστον προσελθόν id de suo addit, ut inter alia etiam ἐπὶ μίσιστον ostendit
 Dionii non usurpatum.

5 τινὰ Oddey, τινὲ VP 6 τιμαῖς Rk., τιμῆς VP 12 Οὐαλεριεῖους] cf.
 ad c. 14, 3 13 οὐδ' ὅπως οὖν] Suidas l. l. οὐδ' ὅπως οὖν quod fortasse resti-
 tuendum. ita saepe Plato 18 ἀπὸ τῆς Reim., ἀπὸ τῆς VP 24 ἀπαντομολήσαντα
 H. St., ἐπαντομολήσαντα VP. cf. Thuc. 7, 75, 5 τοῦ] an (ἀπὸ) τοῦ, cf. 47, 24, 6
 25 Νισίβι] cf. ad c. 14, 3 27 ἄλους τε ἐς καταποντιστάς] cf. 40, 27, 4;
 54, 21, 3; 55, 10, 4. Platonem imitatus Dio, vide rep. 5, 468 A. cf. quoque Xen.
 Hell. 1, 1, 23 28 ὑπ' St., ἀπ' VP 29 Ἀραβίους] cf. ad c. 2, 5 οὓς P,
 τοὺς V.

[fr. 111, 5 17^a
Blk. Dind.]

καὶ τὴν νῆσον ἄπασαν ἐχειρώσατο μετὰ τοῦτο, καίτοι πρὸς τοῦ Πομπηίου τοῦ Μάγνου, ἤδη τῆς θαλάσσης ζυμπάσης ἄρχοντος καὶ τῆς ἡπείρου ὅσον ἡμερῶν ἀπὸ θαλάσσης τριῶν, ἐμποδιζόμενός τε καὶ κωλυόμενος ὡς αὐτῶ προσηκουσῶν καὶ τῶν νήσων. ἀλλ' ὅμως καὶ ἄκοντος Πομπηίου τῷ Κρητικῷ πολέμῳ τέλος ὁ Μέτελλος ἐπιθείς θριάμβόν τε 5 ἀπ' αὐτοῦ κατήγαγε καὶ Κρητικὸς ἐπεκλήθη. Xiphil. p. 3, 10—16 R. St., = p. 1, 13—20 Dind.

[1 Reim. 18
Blk.]
L. 1^r

. . . | φεΐδεται. δυναστείας τε ἐρῶν καὶ τοῖς Κρησὶ τοῖς δημολογησάσιν αὐτῷ προσέβαλε, καὶ οὔτε τὰς σποινδὰς προτεινομένων σφῶν ἐφρόντιζε, κακῶσαί τε αὐτοὺς πρὶν τὸν Πομπηῖον ἐπελθεῖν 10 ἡπείγετο. ὅ τε γὰρ Ὀκταώνιος ἄνευ δυνάμεως παρῶν (οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐπὶ πολέμῳ τινὶ ἀλλ' ἐπὶ παραλήψει τῶν πόλεων ἐπέπεμπτο) ἡσυχίαν ἤγε· καὶ Κορηήλιος Σισέννας ὁ τῆς Ἑλλάδος ἄρχων ἦλθε μὲν ἐς τὴν Κρήτην, ὡς ταῦτ' ἐπύθετο, καὶ παρήγεσε τῷ Μετέλλῳ φείσασθαι τῶν δῆμων, οὐ μέντοι καὶ ἀντέπραξέ τι μὴ πείσας. 15 2 ἄλλοις τε οὖν πολλοῖς ἐκεῖνος ἐλυμήνατο, καὶ Ἐλευθέραν τὴν πόλιν ἐκ προδοσίας ἐλὼν ἡγορηλόγησε· πύργον γὰρ τινα οἱ προδιδόντες ἐκ τε πλήνθων πεποιημένον καὶ μέγιστον δυσμαχώτατόν τε ὄντα ὄξει σινηχῶς νεκτὸς διέβρεξαν, ὥστε θρασυτὸν γενέσθαι. καὶ μετὰ τοῦτο Λάππαι, καίτοι τοῦ Ὀκταονίου αὐτὴν κατέχοντος, ἐκ προσβολῆς εἶλε, καὶ ἐκεῖνον μὲν οὐδὲν κακὸν εἰργάσατο, τοὺς δὲ δῆ 20

1 post διεφθάρη (c. 17, 3) V f. 4 novo versu: δυναστείας τε ἐρῶν c. 18, 1; in P folia duo vacua sunt relicta; novum folium incipit φεΐδεται δυναστείας τε ἐρῶν. Archetypi, i. e. codicis L(aurentiani), duo folia interciderant (= pag. 4²/₃ edit. Dind.), bellum Creticum continentia. quae ex his apud Xiphilinum supersunt habes c. 17^a. Vide Praef.

1 ἐχειρώσατο] Q. Caecilius Metellus, vide p. 358 καὶ — μετὰ τοῦτο] = Dio c. 19, 2 6. 7 cf. Dio c. 19, 3.

8 Hic hodie incipit L φεΐδεται] Q. Caecilius Metellus 9 αὐτῷ] sc. Πομπηῖῳ cf. Plut. Pomp. 29 προσέβαλε restitui ex L, προσέβαλλε R. St. 16 Ἐλευθέραν] sic quoque Stad. mar. magni 346. Ἐλευθήρα (?) Steph. Byz. s. v. Ἄωρος, Ἐλευθεραὶ Ptol. 3, 15, 7, Steph. Byz. s. v., Ἐλεύθερα Steph. Byz. s. v. Ἀπολλῶνα, Ἐλεύθερα, Ὀαζος, Σάτρα, Hierocles p. 650 Wess., Flor. 1, 42 [= 3, 7], 4, Ἐλεύθερα Scyl. 47, Plin. n. h. 4, 20, 59. Ἐλευθεραῖοι oppidani apud Polyb. 4, 53. 55 et in nummis Head h. n. 393 19 διέβρεξαν R. St., διέβρεξεν L 20 Λάππαι] sed Λαμπαῖοι bis 51, 2, 3. Λάππα et Λαμπαῖοι genuina forma Cretica in nummis Head h. n. 399 et inscript. C. I. (Gr. 2581. 3056, Xenion apud St. Byz. s. v. Λάμπη, Theophr. hist. plant. 2, 6, 9 (ἐν τῇ Λαμπαίῳ, libri Λαμπαίῳ), Polyb. 4, 53, 6. 54, 4sq. 55, 1. Λάμπη St. Byz. s. v., Scyl. 47 (ἡ Λαμπαῖα sc. χώρα); Strabo 10, 4, 3 p. 475 (Λαμπέων), Hierocles p. 650 Wess. 21 οὐ μὲν οὐδὲν evanuerunt in L.

Κίλικας τοὺς σὺν αὐτῷ ὄντας ἔφθειρεν. ἀγανακτήσας οὖν ἐπὶ 19 [2 Reim. Bk.]
 τούτῳ ὁ Ὀχιάουιος οὐκ ἐδ' ἰσχύασεν, ἀλλὰ πρότερον μὲν τῷ τοῦ
 Σισιάνου στρατῷ (ροσήσας γὰρ ἐκεῖνος ἐτεθνήκει) χρώμενος ἐπε-
 βοήθει πῆ τοῖς κακουμένοις, ἔπειτα δ' ἀνακομισθέντων αὐτῶν
 5 πρὸς τε τὸν Ἀριστίωνα ἐς Ἱεράπυδνα ἦλθε καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπο-
 λέμει· οὗτος γὰρ ὡς τότε ἐκ τῆς Κυδιωνίας ἀπεχώρησε Λουσιόν
 τέ τινα Βάσσον ἀνταναχθέντα οἱ ἐνίκησε καὶ τὰ Ἱεράπυδνα κατέ-
 λαβε. καὶ χρόνον μὲν τινα ἐκαρτέρησαν, τοῦ δὲ δὴ Μετέλλου 2
 ἐπιόντος σφίσι τό τε τεῖχος ἐξέλιπον, καὶ ἐξαναχθέντες χειμῶνι
 10 τε ἐχρήσαντο καὶ ἐς τὴν γῆν ἐκπεσόντες συγροὺς ἀπέβαλον. κὰν
 τούτου ὁ Μέτελλος πᾶσαν τὴν νῆσον ἐχειρώσατο. Κρηῖτες μὲν οὖν 3
 οὕτως, ἐλεύθεροί τε πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον γενόμενοι καὶ
 δεσπότην ὀφνεῖον μηδένα κτησάμενοι, κατεδουλώθησαν· Μέτελλος
 δὲ τὴν μὲν ἐπίκλησιν ἀπ' αὐτῶν ἔλαβε, τὸν δὲ δὴ Πανάρη τὸν τε
 15 Λασθένη (καὶ γὰρ ἐκεῖνον εἶλεν) οὐκ ἰδουρήθη πέμψαι ἐν τοῖς
 ἑπινικίοις· ὁ γὰρ Πομπήιος ἀναπέισας τῶν δημάρχων τιὰ προαφ-
 εἴλετο αὐτοὺς | ὡς καὶ ἑαυτῷ κατὰ τὴν ὁμοιογίαν, ἀλλ' οὐκ ἐκείνῳ L 1^v
 προσχωρήσαντας.

λέξω δὲ ἦδη καὶ τὰ κατὰ τοῦτον πῶς ἐγένετο. οἱ καταπον- 20 [3 Reim.]
 20 τισταὶ ἐλύπον μὲν αἰεὶ τοὺς πλείοντας, ὥσπερ καὶ τοὺς ἐν τῇ γῆ
 οἰκοῦντας οἱ τὰς ληστείας ποιοῦμενοι· οὐ γὰρ ἔστιν ὅτε ταῦτ' οὐκ
 ἐγένετο, οὐδ' ἂν παύσαιτό ποτε ἕως [δ'] ἂν ἡ αὐτὴ φύσις ἀνθρώ-
 πων ᾗ. ἀλλὰ πρότερον μὲν ἐν τε τόποις τισὶ κὰν τῇ ὥρᾳ μόνῃ, 2
 κατ' ὀλίγους, καὶ ἐν τῇ γῆ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐλήστευον· τότε
 25 δέ, ἐξ οὗ πολλαχῆ τε ἅμα καὶ συνεχῶς ἐπολεμήθη, καὶ πολλαὶ

5. 7 Ἱεράπυδνα R. St., ἱερά πύδνα et ἱερά πύδνα L. τὰ Ἱεράπυδνα solus, ni fallor, Dio, fem. gen. est Straboni, Xenioni (Cretensi), Anon. *stad. mar. magni* ll. infra ll. apud ceteros genus cognosci nequit. Scribitur per τ litteram in nummis (Head *h. n.* p. 397) et titulis (C. I. Gr. 2555 sqq., Naber. *Mnem. V. S.* 1, 75 sqq., 105 sqq.), quae testimonia sunt saec. 2 a. C. n. et seq., Strab. 10, 3, 20 p. 472, 10, 4, 12 p. 479, cf. 9, 5, 19 p. 440 (sed per δ litt. 10, 3, 19 p. 472), Plin. 4, 20, 59. 61, Ptol. 3, 15, 3, Xenioni ap. Steph. Byz. *s. v.* "Ὠλερος, Steph. Byz. *s. v.* Ἱεράπυδνα; per δ praeter Dionem, Anon. *stad. mar. magni.* 319, Hierocles p. 649. — Praeterea divisim Anon. *l. l.* (Ἱεράν Πύδναν acc.), in ceterorum scriptorum codicibus variatur, quare videndum an lectio codicis L sit recipienda 12 γενόμενοι R. St., γενάμενοι L 15 ἐκεῖνον] κἀκεῖνον Leuncl. quo opus non est, κἀκεῖνους Ruhnk. ad Vell. Pat. 2, 40 iniuria, vide App. *Sic.* 6 19 λέξω κ. τ. λ.] haec post verbum προσχωρήσαντας statim eodem versu sequuntur in L; nec causa ulla est cur disiungantur quae aptissime inter se cohaereant. cf. Praef. τὰ Leuncl., τὸ L 22 ἕως ἂν Reim., ἕως δ' ἂν L 23 ὥρα recte def. Reim. coll. 60, 11, 2 et Thuc. 2, 52, 2 (cf. quoque Plat. *leg.* 12, 952e), ὥραία (ut 39, 5, 2; 39, 40, 3; 75, 13, 4) Rk. et Cob.

- μὲν πόλεις ἀνάστατοι ἐγένοντο, πᾶσι δὲ καὶ τοῖς διαφεύγουσιν αὐ-
 τῶν αἱ τιμωρίαι ἐπληρῶντο καὶ ἀδέες οὐδενὶ οὐδὲν ἦν, πάμπολλοι
 3 πρὸς ἡστυαίαν ἐτραπόnton. καὶ τὰ μὲν ἐν ταῖς ἡπείροις ἡστυαίαι,
 αἵτε καὶ ἐν ὄφθαλμοῖς τῶν δήμων μᾶλλον ὄντα, καὶ τὴν τε αἰσθησιν
 τῆς βλάβης ἐγγύθεν καὶ τὴν σύλληψιν οὐ πάντῃ χαλεπὴν ἔχοντα, 5
 ὅσῳ πῶς κατελύετο, τὰ δὲ ἐν τῇ θαλάσῳ ἐπὶ πλεῖστον ἐπληρῶνθη.
 4 τῶν γὰρ Ῥωμαίων πρὸς τοὺς ἀντιπολέμους ἀσχολίαν ἀγόντων ἐπὶ
 πολὺ ἤκμασαν, πολλαχόσε τε περιπλέοντες καὶ πάντας τοὺς ὁμοίους
 σφίσι προστιθέμενοι, ὥστε τινὰς αὐτῶν καὶ ἐν συμμαχίας λόγῳ
 [4 Reim.] 21 σχυροῖς ἐπικουρῆσαι. καὶ εἴρηται μὲν ὅσα μετὰ τῶν ἄλλων ἐπραξαν. 10
 ἐπεὶ δ' οὖν καὶ ἐκεῖνα διελύθη, οὐκ ἐπαύσαντο, ἀλλ' αὐτοὶ καθ'
 ἑαυτοὺς πολλὰ καὶ δεινὰ τοὺς τε Ῥωμαίους καὶ τοὺς συμμαχοὺς
 σφῶν ἐκακούρησαν. οὔτε γὰρ καθ' ὀλίγους ἐτι ἀλλὰ στόλοις μεγάλοις
 ἐπλέον, καὶ στρατηγούς εἶχον, ὥστε καὶ ὄνομα αὐτοὺς μέγα κεκτη-
 2 σθαι ἤγόν τε καὶ ἔφερον πρότους μὲν καὶ μάλιστα τοὺς πλείοντας 15
 (οὐδὲ γὰρ τὴν χειμερινὴν ὥραν ἀσφαλῆ αὐτοῖς παρεῖχον, ἀλλ' ὑπὸ
 τε τῆς τόλμης καὶ ὑπὸ τοῦ ἔθους τῆς τε εὐπραγίας καὶ τὸτ' ἐπ'
 ἀδείας ταῖς ναυτιλίαις ἐχρῶντο), ἔπειτα καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἡμέσιν
 3 ὄντας. καὶ γὰρ εἴ τις ἀντιναχθῆναι σφίσι ἐτόλμησε, μάλιστα μὲν
 ἡττηθεὶς ἀπώλετο, εἰ δὲ καὶ ἐνίκησεν, ἀλλ' ἐλείν γε αὐτῶν οὐδένα 20
 L 2: ἐπὸ τοῦ ταχυναντεῖν σφας | ἐδύνατο, καὶ οὕτως ἐποστρέφοντες διὰ
 βραχέος ὡς καὶ κεκρατητότεσ τὰ μὲν ἔτεμον καὶ κατεπίμπρων,
 οὐχ ὅτι χωρῖα καὶ ἀγροὺς ἀλλὰ καὶ πόλεις ὄλας, τὰ δὲ καὶ ὤκειοντο,
 ὥστε καὶ χειμᾶδια καὶ ὄρηγήρια καθάπερ ἐν σιλίᾳ γῆ ποιῶσθαι.
 [5 Reim.] 22 προχωροῦντων δὲ αὐτοῖς τούτων καὶ ἐς τὴν ἡπειρον ἀνέβαινον, 25
 Xiph. 3, 10—16 καὶ πολλὰ καὶ ἐκείνους τοὺς μηδὲ χρωμένους τῇ θαλάσῳ ἐλύπον.
 καὶ ταῦτα οὐ τὴν ἕξω συμμαχίδα αὐτῶν μόνον ἀλλὰ καὶ τὴν Ἰτα-
 2 λίαν αὐτὴν ἐποίουν· τὰ τε γὰρ κέρδη τὰ αὐτόθεν μείζω σχήσειν
 καὶ πάντας τοὺς λοιποὺς ἐπὶ πλέον ἐκροβήσειν, ἂν μηδὲ ἐκείνης
 ἀπέχωνται, νομίζοντες ἐς τε τὰς ἄλλας τὰς ταύτῃ πόλεις καὶ ἐς 30
 Xiph. 3, 16 sq. αὐτὰ τὰ Ὠστία ἐσέπλεον καὶ τὰς τε ναῦς ἔκαον καὶ πάνθ' ἤρπα-

1 διαφεύγουσιν] διαφυγοῦσιν B in Litt. Centralbl. 1891 p. 13 7 ἀντι-
 πόλεμος Bernhardy, ἀντιπολεμῖος L. Vide libr. 71 in. = Suid. s. v. Μάρ-
 τιος, Zon. 9, 30, 8, Her. 4, 134. 140; 7, 68, 2. 236, Thuc. 3, 90, 1 (coll. Poll. 1,
 150), Hesych. s. v. 15 ἤγόν τε restitui e L., ἤγον δὲ Bk. 24 γῆ restitui
 ex L, γε R. St. 25 ἐς τὴν ἡπειρον ἀνέβαινον] cf. 42, 41, 1, ἀποβαῖνον
 Xiph. de suo, nam hoc non vult Dio 26 μηδὲ] μηδὲν Naber., praeter ne-
 cessitatem 27 αὐτῶν] suspectum, delendum aut in Ῥωμαίων mutandum
 cens. Rk. 31 Ὠστία] τὰ Ὠστία Dio, cf. 60, 21, 3. 31, 4; 75, 8, 2, App. b. c.
 1, 67. ss (Ὠστία), Strabo passim, cf. Proc. Goth. 1, 26; 3, 19 (Ὠστία), ἡ Ὠστία
 ceteri script. Graeci. Eodem modo Latini Ostia, ae et Ostia, orum. Vide Neue,
 Formenlehre² 1, 479 ἔκαον] sic ἐκκαίει 50, 34, 4, κατακαυόμενων 71, 8, 3.

ζον. και τέλος, ως οὐδεμία σφῶν ἐπιστροφὴ ἐγίνετο, τὰς τε δια- 3
 τριβάς ἐν τῇ γῆ ἔποιοντο, και τοὺς ἀνθρώπους, ὅσους μὴ διώλ-
 λυσαν, τὰ τε σῦλα, ὅσα ἐλάμβανον, ἀδεῶς ὡς γε και ἐν οἰκείᾳ
 διετίθεντο. και ἐλήστερον μὲν ἄλλοι ἄλλοι (οὐ γάρ που ἐν πάσῃ 4
 5 ἅμα τῇ θαλάσῃ οἱ αὐτοὶ κατοικεῖν ἐδύνατο), τοσαύτη μέντοι
 φιλία πρὸς ἀλλήλους ἐχρῶντο ὥστε σφᾶς και χρήματα και ἐπικου-
 ρίας και τοῖς πάντῃ ἀνθρώπῳ ὡς και οἰκειοτάτοις πέμπειν. και διὰ 5
 τοῦτο γε οὐχ ἤκιστα ἴσχυσαν, ὅτι τοὺς τε θεραπεύοντάς τινας αὐ-
 τῶν πάντες ἐτίμων και τοὺς προσκορούσαντάς τισι πάντες ἐλε-
 10 λάτουν.

ἐς τοσοῦτον μὲν δὴ τὰ τῶν καταποντιστῶν ἤρθη ὥστε και 23 [6 Reim.]
 μέγαν και συνεχῆ και ἀπροσφύλακτον και ἀπιστον τὸν πόλεμον αὐ-
 τῶν γενέσθαι· οἱ δὲ δὴ Ῥωμαῖοι ἤκουον μὲν που αὐτά, και τινα
 και ἐφῶν (οὔτε γάρ ἄλλο τι τῶν ἐπακτῶν ἐφοῖτα σφίσι, και ἡ
 15 σιτοπομπία παντελῶς ἀπεκίλειτο), οὐ μέντοι και μεγάλην, ὅτε γε 2
 ἐχρῆν, φροντίδα αὐτῶν ἐποιήσαντο, ἀλλ' ἐξέπεμπον μὲν και ναυ-
 τικά και στρατιγούς, ὡς που καθ' ἕκαστον τῶν προσαργελλομένων
 ἐκινούντο, ἐπραττον δ' οὐδέν, ἀλλὰ και πολὺ πλείω τοὺς συμμά-
 χους δι' αὐτῶν ἐκείνων ἐταλαιπώρουν, μέχρις οὐ ἐν παντὶ ἐγένοντο.
 20 τότε δὲ συνελθόντες | ἐβουλεύσαντο ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὅ τι και χρή L 2v
 πράξαι. τῇ τε γὰρ συνεχεῖα τῶν κινδύνων τετραχωμένοι, και μέ- 3
 γαν και πολλὸν τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον ὀρῶντες ὄντα, και οὐθ'
 ἅμα πᾶσι σφισιν οὐτ' αἷ καθ' ἕκαστους προσπολεμῆσαι δυνατὸν
 εἶναι νομίζοντες (ἀλλήλοις τε γὰρ συνεβόθουν, και πανταχοῦ ἅμα
 25 ἀμήχανον ἦν αὐτοὺς ἀμύνασθαι) ἐν τε ἀπορίᾳ και ἀνεπισιτία
 τοῦ κατορθῶσαι τι πολλῇ ἐγένοντο, πρὶν δὴ Αἰλῶς τις Γαβίνιος 4
 δήμαρχος γνώμην ἐδωκεν, εἴτ' οὖν τοῦ Πομπηίου καθέντος αὐτόν,
 εἴτε και ἄλλως χαρίσασθαι οἱ ἐθελήσας (οὐ γάρ που και ὑπ' εὐ-
 νοίας αὐτὸ τῆς τοῦ κοινοῦ ἐποίησε· κάκιστος γὰρ ἀνὴρ ἦν), στρα-
 30 τηγὸν ἕνα αὐτοκράτορα ἐφ' ἅπαντας αὐτοὺς ἐκ τῶν ὑπατευκότων

(Xiph.), sed ἐξέκαε 42, 28, 3. ι expungere nolui, cf. Meisterhans² 142; Kuehner, *Ausf. griech. Gramm.*³ 1, 1, 134; 1, 2, 452; G. Meyer *Gr. Gr.* § 64. An ubique scribendum ἔκαον, ἐξέκαε cet.?

3 σῦλα Rk., σύλα L, σὺλα R. St. 12 ἀπιστον retinui, cf. 41, 37, 2; 46, 22, 2, *Plut. Num.* 12, 7, recte tamen fortasse Wesseling. ἀσπειστον ut 42, 37, 2

15 σιτοπομπία Bk. ut scribitur 39, 1, 4; 56, 12, 5, *Dem.* 18, 87. 241. 301; 23, 155, σιτοπομπεία L ἀπεκίλειτο] forma genuina hic tantum servata est. ἀπεκίλειτο scripsisse Dionem non crediderim. σ intruditur 36, 53, 4; 55, 20, 8; 68, 27, 3; 73, 16, 4; 74, 12, 4; 77, 17, 2. Cf. *Cob. N. L.* 447, Meisterhans² p. 25, Rutherford, *the new Phryn.* p. 102, Kuehner, *Gr. Gr.*³ 1, 2, 461 25 ἀνεπισιτία] (ἐν) ἀνεπισιτία Bk. 26 Γαβίνιος Bk., γαοίνιος semper L.

Xiph.
3, 18—21

ἐλέσθαι, τρισὶ τε ἔτεσιν ἄρξοντα καὶ δυνάμει παμπληθεῖ μεθ' ὑπο-
 5 στρατήγων πολλῶν χρησόμενον. ἄντικρυς μὲν γὰρ τὸ τοῦ Πομπη-
 πίου ὄνομα οὐκ εἶπεν· εὐδὴλον δὲ ἦν ὅτι, ἂν ἀπαξ τι τοιοῦτον ὁ
 [7 Reim.] 24 ὄμιλος ἀκούσῃ, ἐκεῖνον αἰρήσεται. καὶ ἔσχεν οὕτω· τὴν τε γὰρ
 ἐσηγήσιν αὐτοῦ ἀπεδέξαντο, καὶ πρὸς τὸν Πομπήιον παραχορήμα 5
 πάντες πλὴν τῆς γερουσίας ἀπέκλιναν. αὕτη γὰρ πᾶν ὅτιοῦν ὑπὸ
 τῶν ληστῶν παθεῖν μᾶλλον ἢ ἐκεῖνω τοσαύτην ἡγεμονίαν ἐγχειρίσαι
 ἤρεῖτο· καὶ ὀλίγου καὶ ἀπέκτειναν τὸν Γαβίνιον ἐν αὐτῷ τῷ συνε-
 2 δρίῳ. ὑπεκδράντος δ' οὖν πη αὐτοῦ μαθόντες οἱ πολλοὶ τὴν τῶν
 βουλευτῶν γνώμην ἐθοροβήσαν, ὥστε καὶ ἐπ' αὐτοὺς συγκαθημένους 10
 ἐφοροῦσαι· καὶ εἴ γε μὴ ἐξεχωρήκεσαν, πάντως ἂν αὐτοὺς διε-
 3 φθάρκεσαν. οἱ μὲν δὴ οὖν ἄλλοι σκεδασθέντες διέλαθον, Πίσωνα
 δὲ τὸν Γάιον τὸν ὕπατον (ἐπὶ γὰρ ἐκείνου τοῦ τε Ἀκίλιου ταῦτ'
 ἐγίνετο) συλληφθέντα καὶ μέλλοντα καὶ ἀντὶ τῶν ἄλλων ἀπόλι-
 15 λίσθαι ὁ Γαβίνιος ἐξητήσατο. ἐκ δὲ τούτου οἱ δυνατοὶ αὐτοὶ <μὲν> 15
 τὴν ἰσχυρίαν ἦγον, ἀσμενίζοντες ἂν τις σφας ἕῃν ἔαση, τοὺς δὲ δη-
 4 μάρχους τοὺς ἑνέα ἀνέπεισαν ἐναντιωθῆναι τῷ Γαβίνιῳ. καὶ αὐ-
 τῶν οἱ μὲν ἄλλοι φοβηθέντες τὸ πλῆθος οὐδὲν ἀντεῖπον, Λούκιος δὲ
 L 3r δὴ τις Τρεβέλλιος καὶ Λούκιος | Πῶσιος ἐτόλμησαν μὲν, οὐκ ἰδου-
 νήθησαν δὲ οὗτ' εἰπεῖν τι ὧν ὑπέσχητο οὔτε προᾶσαι. ἐπειδὴ γὰρ 20
 ἡ κούρια ἡμέρα, ἐν ἣ τὴν γνώμην ἐπικυρωθῆναι ἔδει, ἐνέστη, τάδε
 5 ἐγένετο. ὁ Πομπήιος ἐπιθυμῶν μὲν πᾶν ἄρξαι, καὶ ἤδη γε ἐπὶ
 τε τῆς ἑαυτοῦ φιλοτιμίας καὶ ὑπὸ τῆς τοῦ δήμου σπουδῆς οὐδὲ
 τιμὴν ἔτι τοῦτο, ἀλλ' ἀτιμίαν τὸ μὴ τυχεῖν αὐτοῦ νομίζων εἶναι,
 τὴν δὲ ἀντίταξιν τῶν δυνατῶν ὄρων, ἠβουλήθη δοκεῖν ἀναγκάζε- 25
 6 σθαι. ἦν μὲν γὰρ καὶ ἄλλος ὡς ἴμισια προσποιούμενος ἐπιθυμεῖν
 ὧν ἠθέλε· τότε δὲ καὶ μᾶλλον, διὰ τε τὸ ἐπίρθητον ἂν γε ἐκὼν
 τῆς ἀρχῆς ἀντιποιήσεται, καὶ διὰ [τοῦτο] τὸ εὐκλεές ἂν γε καὶ ἄκων
 [8 Reim.] 25 ὡς γε καὶ ἀξιοστρατηγητότατος ὧν ἀποδειχθῆ, ἐπλάττετο. καὶ
 παρελθὼν ἔφη· χαίρω μὲν τιμώμενος ὑφ' ὑμῶν, ὦ Κυριταί· φύσει 30
 τε γὰρ πάντες ἀνθρώποι καὶ ἐγκαλλωπίζονται ταῖς παρὰ τῶν πόλι-
 τῶν εὐεργεσίαις, καὶ ἐγώ, ἅτε δὴ πολλάκις τῆς παρ' ὑμῶν τιμῆς
 ἀπολελανκώς, οὐκ ἔχω πῶς κατ' ἀξίαν ἡσθῶ τοῖς παροῦσιν· οὐ
 μέντοι οὐδ' ὑμῖν νομίζω προσίκεν ἀπλήστως οὕτω πρὸς με δια-
 2 γὰρ ἐκ παιδῶν κέκμηκα, καὶ ὑμᾶς δεῖ καὶ περὶ τοὺς ἄλλους σπον- 35

10 ἐθοροβήσαν restitui ex L, ἐθοροβήθησαν Bk. 11 ἐξεχωρήκεσαν
 Leuncl., ἐξεχωρήκεσαν L 15 <μὲν> add. Rk. 28 [τοῦτο] exp. Leuncl. sed
 collocandum videtur inter μᾶλλον et διὰ vel ante ἐπλάττετο 29 ἀξιοστρα-
 τηγητότατος Bk., ἀξιοστρατηγότατος L, cf. 41, 55, 2; 45, 42, 1.

- δάξειν. ἢ οὐ μένησθε ὅσα μὲν ἐν τῷ πρὸς τὸν Κίνναν πολέμῳ
 ἐταλαιπώρησα, καίτοι κοιμιδῆ νέος ὢν, ὅσα δὲ ἐν τε τῇ Σικελίᾳ καὶ
 ἐν τῇ Ἀφρικήῳ ἔκαμον, μηδέπω καθαρώς ἐς ἐγγύβους τελῶν, ὅσα δὲ
 ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ ἐκινδύνευσα, μηδὲ βουλεύων πω; ἐφ' οἷς ἄπισιν οὐχ
 5 ὅτι ἀχάριστοι πρὸς με ἐγένεσθε ἐρῶ. πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· 3
 πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ὄν πολλῶν καὶ μεγάλων παρ' ὑμῶν ἤξιώθη, καὶ
 αὐτὸ τὸ πιστευθῆναί με τὴν ἐπὶ τὸν Σερωάριον στρατηγίαν,
 μηδενὸς ἄλλου μὴτ' ἐθειλήσαντος μήτε δυνηθέντος αὐτὴν ὑποστῆναι,
 τό τε ἐπινίκια καὶ ἐπ' ἐκείνῃ παρὰ τὸ νενομισμένον πέμψαι μεγ-
 10 στην μοι τιμὴν ἤνεγκεν. ἀλλ' ὅτι πολλὰς μὲν φροντίδας πολλοὺς 4
 δὲ κινδύνους ὑπέμεινα, κατατέτριμμα μὲν τὸ σῶμα, πεπότημαι δὲ
 τὴν γνώμην. μὴ γὰρ ὅτι νέος ἔτ' εἰμὶ λογιζέσθε, μηδ' ὅτι <ἔτη>
 τόσα καὶ τόσα γέγονα ἀριθμεῖσθε. ἂν γὰρ τοι καὶ τὰς στρατείας 5
 ἄς ἐστράτευμαι καὶ τοὺς κινδύνους οὖς κεκινδύνευσά ἀναριθμήσγητε, L 2^v
 15 πολὺ γε πλείους αὐτοὺς τῶν ἔτῶν εὐρήσετε, καὶ μᾶλλον οὕτω πι-
 στεύετε ὅτι οὔτε πρὸς τοὺς πόρους οὔτε πρὸς τὰς φροντίδας καρ-
 τερεῖν ἔτι δύναμαι. εἰ δ' οἶν τις καὶ πρὸς ταῦτα ἀντέχοι, ἀλλ' 26 [9 Reim.]
 ὄρατε ὅτι καὶ ἐπίφθονα καὶ μισητὰ πάντα τὰ τοιαῦτά ἐστιν· ἄπερ
 ἡμεῖς μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ τίθεσθε (οὐδὲ γὰρ καλῶς ἔχει προσποι-
 20 εῖσθαι τι ὑμᾶς αὐτῶν), ἕμοι μέντοι βαρύτερα ἂν γένοιτο, καὶ ὁμο- 2
 λογῶ γε μηδ' ὑφ' ἐνὸς οὕτω τῶν ἐν τοῖς πολέμοις δεινῶν μήτε
 ἐκταράττεσθαι μήτε λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ τῶν τοιούτων. τίς μὲν γὰρ
 ἂν εἴ φρονῶν ἠδέως παρ' ἀνθρώποις φθονοῦσιν αὐτῷ ζῆν, τίς δ'
 25 ἂν δημόσιόν τι διοικῆσαι προθυμηθεῖν μέλλων, ἂν μὲν ἀποτύχη,
 25 δίκην ὑγέξειν, ἂν δὲ κατορθώσῃ, ζήλοτυπηθήσεται; ἀλλ' ἕμοι 3
 μὲν καὶ διὰ ταῦτα καὶ διὰ τᾶλλα συγχωρήσατε τὴν τε ἰσχυρίαν ἄγειν
 καὶ τὰ ἔμμαντοῦ πράττειν, ἢν' ἴδῃ ποτὲ καὶ τῶν οἰκείων ἐπιμελεῖσθαι
 καὶ μὴ κατατριφθεῖς ἀπόλωμαι· ἐπὶ δὲ δὴ τοὺς καταποντιστάς
 30 ἄλλον χειροτονήσατε. σιχηροὶ δὲ εἰσι καὶ βουλόμενοι ναυαρχίαι
 30 καὶ δυνάμενοι, καὶ νεώτεροι καὶ πρεσβύτεροι, ὥστε τὴν αἴρεσιν
 ὑμῶν φραδίαν ἐκ πολλῶν γενέσθαι. οὐ γὰρ πον ἐγὼ μόνος ὑμᾶς 4
 φιλῶ ἢ καὶ μόνος ἐμπειρώς τῶν πολεμικῶν ἔχω, ἀλλὰ καὶ ὁ
 θεῖνα καὶ ὁ θεῖνα, ἵνα μὴ καὶ χαρίζεσθαι τισὶ δόξω ὀνομαστὶ κατα-
 λέξας.²²
- 35 ταῦτα αὐτοῦ δημηγορήσαντος ὁ Γαβίνος ἐλολαβὼν εἶπεν· Ποιμ- 27 [10 Reim.]
 πῆμος μὲν, ὃ Κριόγῃται, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἄξιον τῶν ἑαυτοῦ ἡθῶν ποιεῖ,
 μήτε ἐφιέμενος τῆς ἀρχῆς μήτε διδομένην οἱ αὐτὴν ἐξ ἐπιδρομῆς

12 <ἔτη> add. Madv. (inter τόσα et γέγονα), inter ὅτι et τόσα ego. post ὅτι facile potuit interciderē. Cf. [Dem.] 57, 29. Non mihi persuasit Dind. praef. vol. I p. 5, cf. 69, 19, 2 21 μηδ' ὑφ' Bk., μὴ ὑφ' L.

- 2 δεχόμενος. οὔτε γὰρ ἄλλως ἀγαθοῦ ἀνδρός ἐστιν ἄρχειν ἐπιθυμεῖν
καὶ (τὰ) πράγματα ἔχειν ἐθέλειν· κἀν τούτῳ προσήκει πάντα τὰ
προστατιζόμενα μετ' ἐπισκέψεως ὑφίστασθαι, ἐν' αὐτὰ καὶ ἀσφαλῶς
ὁμοίως πράξει. τὸ μὲν γὰρ προπετὲς ἐν ταῖς ὑποσχέσεσιν, ὀξύτερον
καὶ ἐν ταῖς πράξεσι τοῦ καιροῦ γιγνόμενον, πολλοὺς σφάλλει, τὸ 5
- L 4^r δ' ἀκριβὲς ἀπ' ἀρχῆς | καὶ ἐν τοῖς ἔργοις ὁμοιον διατελεῖ ὄν καὶ
3 πάντας ὀνήθησιν. ὑμᾶς δὲ δὴ χρῆ μὴ τὸ τούτῳ κεχαρισμένον ἀλλὰ
τὸ τῇ πόλει συμφέρον ἐλέσθαι. οὐ γὰρ πον τοὺς σπουδαρχοῦντας
ἀλλὰ τοὺς ἐπιτηδείους προστάττειν τοῖς πράγμασι προσήκει· ἐκεί-
νους μὲν γὰρ πάντ' πολλοὺς, τοιοῦτον δὲ δὴ τινα ἄλλον οὐδένα 10
- 4 εὐρήσετε. μέμνησθε δὲ ὅσα καὶ οἷα ἐπάθομεν ἐν τῷ πρὸς τὸν Σερ-
τόριον πολέμῳ στρατηγῶν δεόμενοι, καὶ ὅτι οὐδένα ἕτερον οὔτε τῶν
νεωτέρων οὔτε τῶν πρεσβυτέρων ἀρμόζοντα αὐτῷ εὐρομεν, ἀλλὰ
[καὶ] τοῦτον καὶ τότε μηδέπω μὴθ' ἡλικίαν ἔχοντα μήτε βουλευόντα
5 καὶ ἀντὶ ἀμφοτέρων τῶν ὑπᾶτων ἐξεπέμψαμεν. βουλοίμην μὲν γὰρ 15
ἂν πολλοὺς ὑμῖν ἀγαθοὺς ἀνδρας εἶναι, καὶ εἶγε καὶ εὐξασθαι δεῖ,
εὐξαίμην ἂν· ἐπεὶ δ' οὔτ' εὐχῆς τὸ πρᾶγμα τοῦτό ἐστιν οὔτ' αὐτό-
ματόν τῳ παραγίγνεται, ἀλλὰ δεῖ καὶ γῆναί τινα πρὸς αὐτὸ ἐπι-
τηδείως καὶ μαθεῖν τὰ πρόσφορα καὶ ἀσκήσαι τὰ προσήκοντα καὶ
παρὰ πάντα ἀγαθῇ τύχῃ χρῆσθαι, ἅπερ πον σπανιώτατα ἂν τῷ 20
- 6 αὐτῷ ἀνδρὶ συμβαίη, χρῆ πάντας ὑμᾶς ὁμοθυμαδόν, ὅταν τις τοι-
οῦτος εὐρεθῆ, καὶ σπουδάξῃ αὐτὸν καὶ καταχρῆσθαι αὐτῷ, κἀν
μὴ βούληται. καλλίστη γὰρ ἡ τοιαύτη βία καὶ τῷ ποιήσαντι καὶ
τῷ παθόντι γίγνεται, τῷ μὲν ὅτι σωθείη ἂν ἐπ' αὐτῆς, τῷ δὲ ὅτι
σώσειεν ἂν τοὺς πολίτας, ὑπὲρ ὧν καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ὁ 25
- [11 Reim.] 28 γε χρηστός καὶ φιλόπολις ἐτοιμότητα ἂν ἐπιδοίη. ἢ οἴεσθε ὅτι
Πομπήιος οὔτος ἐν μὲν μειραλίῳ καὶ στρατεύεσθαι καὶ στρατηγεῖν
καὶ τὰ ὑμέτερα αὖξιν καὶ τὰ τῶν συμμάχων σώξιν τὰ τε τῶν
ἀνθισταμένων προσκτιᾶσθαι ἐδύνατο, νῦν δὲ ἀκμάζων καὶ ἐν ταύτῃ
τῇ ἡλικίᾳ ὧν ἐν ἧ' ἅς τις ἀριστος αὐτὸς αὐτοῦ γίγνεται, καὶ ἐμ-
πειρίαν ἐκ τῶν πολέμων πλείστην ὄσῃν προσεληγώς, οὐκ ἂν ὑμῖν
2 χορησιμώτατος γένοιτο; ἀλλ' ὄν ἐφηρβον ὄντα ἄρχειν εἶλεσθε, τοῦτον
ἀνδρὰ γεγονότα ἀποδοκιμάσετε; καὶ ᾧ ἰππεῖ ἔτ' ὄντι τοὺς πολέμους 30

2 (τὰ) inserui. Cf. Ind. et Thuc. 3, 62, 3. 72, 2 κἀν revocavi ex L cf. 38, 41, 6, Thuc. 1, 37, 4. 81, 5, καὶ Bk. 3 ὁμοίως] (καὶ) ὁμοίως Rk. 14 [καὶ] exp. Bk. 16 ὑμῖν restitui ex L, ἡμῖν H. St. sine causa 17 οὔτ' (prius) Bk., οὐδ' L εὐχῆς Xyl., εὐχῆς L 27 Πομπήιος] an (ὁ) Πομπήιος ut 44, 33, 5? ἐν μὲν μειραλίῳ] cf. 56, 36, 4; 60, 31, 7; 78, 31, 3 et 42, 5, 2; 50, 17, 5. vide quoque Lobeck. ad Phryn. p. 212, (ὅτε) μὲν ἦν μειράκιον Madvig. 28 ὑμέ- τερα restitui ex L, ἡμέτερα R. St. 30 αὐτοῦ R. St., αὐτοῦ L.

ἐκείνους ἐνεχειρήσατε, τούτῳ βουλῆς γεγονότι τὴν στρατείαν ταύ- L 4r
την οὐ πιστεύετε; καὶ οὐ καὶ πρὶν ἀκριβῶς πειραθῆναι, μόνου 3
πρὸς τὰ τότε καταπειύζαντα ὑμᾶς ἐδεήθητε, τούτῳ νῦν, ἱκανώτατα
αὐτοῦ πεπειραμένοι, τὰ παρόντα οὐδὲν ἴπτον ἐκείνων ἀναγκαῖα ὄντα
5 οὐκ ἐπιτρέψετε; καὶ ὅν οὐδὲ ἀρχεῖν ἔτι πω καὶ τότε δυνάμενον ἐπὶ
τὸν Σερτώριον ἐχειροτονήσατε, τούτου ὑπατευνότητα ἤδη ἐπὶ τοῦς
καταπονητιστάς οὐκ ἐκπέμψετε: ἀλλὰ μὴ θ' ὑμεῖς ἄλλως πως ποιή- 4
σητε, καὶ σύ, ὦ Πομπήιε, πείσθητι καὶ ἐμοὶ καὶ τῇ πατρίδι. ταύτη
γὰρ γεγέννησαι καὶ ταύτη τέθραψαι· καὶ δεῖ σε τοῖς τε συμφέρον-
10 σιν αὐτῇ δουλεύειν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν μῆτε πόνον τινὰ μῆτε κίνδυν-
ον ἐξίστασθαι, ἀλλὰ κἂν ἀποθανεῖν ἀνάγκη σοι γένηται, μὴ τὴν
εἰμαρομένην ἀναμεῖναι ἀλλὰ τῷ προστιχόντι θανάτῳ χρῆσθαι. γε- 29 [12 Reim.]
λοῖος δὲ δῆπουθέν εἰμι ταῦτα ἐγὼ σοὶ παραινῶν, ὅστις ἐν τοσοῦ-
τοις καὶ τῆλικούτοις πολέμοις καὶ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν πρὸς τὴν
15 πατρίδα εὐνοίαν ἐπιδέδειξαι. πείσθητι οὖν καὶ ἐμοὶ καὶ τούτοις, 2
μηδὲ ὅτι τινὲς φθονοῦσι φοβηθῆς, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο μᾶλλον
σπούδασον, ὥστε πρὸς τε τὴν παρὰ τῶν πλειόνων φιλίαν καὶ πρὸς
τὰ κοινῇ πᾶσιν ἡμῖν συμφέροντα καὶ τῶν βασκαιόντων σε κατα-
φρόνει. καὶ εἶγε καὶ λυπησάι τι αὐτοὺς ἐθέλεις, καὶ διὰ τοῦτο 3
20 ἀρχον, ἵνα καὶ ἐκείνους ἀνιάσῃς παρὰ γνώμην αὐτῶν καὶ ἡγεμονεύ-
σας καὶ εὐδοκμήσας, καὶ αὐτοῖς ἄξιον σεαυτοῦ τέλος τοῖς προκατειο-
γασμένοις ἐπαράγῃς, πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν ἡμᾶς ἀπαλλάξας.”
τοιαῦτα δὴ τοῦ Γαβινίου εἰπόντος ὁ Τρεβέλλιος ἐπειράθη μὲν 30 [13 Reim.]
ἀντειπεῖν, ὡς δ' οὐδενὸς λόγου ἔτυχεν, ἤναντιοῦτο [τὸ] μὴ τὴν ψῆ-
25 φρον δοθῆναι. ὁ οὖν Γαβίνιος ἀγανακτήσας τὴν μὲν περὶ τοῦ Που- 2
πλίου διαψήφισιν ἐπέσχεν, ἑτέραν δὲ περὶ αὐτοῦ ἐκείνου ἀντεσίγη·
καὶ ἔδοξεν ἐπτακαίδεκα φιλιαῖς ταῖς πρώταις χρηματισάσαις ἀδι-
κεῖν τε αὐτὸν καὶ μηκέτι χρῆναι δημαρχεῖν. μελλούσης οὖν καὶ
τῆς ὀκτοκαίδεκάτης τὰ αὐτὰ ψηφιεῖσθαι μόλις ποτὲ ὁ Τρεβέλλιος
30 ἐσιώπησεν. ἰδὼν δὲ τοῦτο ὁ Ρόσκιος φθέρξασθαι μὲν οὐδὲν ἐτόλ- 3
μησε, τὴν δὲ δὴ χεῖρα ἀνατείνων δύο ἀνδρας ἐκέλευέ σφας ἐλέσθαι.
ὅπως ἐν γε τούτῳ τῆς δυναστείας <τι> τῆς τοῦ Πομπηίου παρατέ-
μιτο. ταῦτ' οὖν αὐτοῦ χειρονομοῦντος ὁ δμιλος μέγα καὶ ἀπειλη-

1 βουλῆς] <τῆς> βουλῆς Rk. frustra, vulg. tuetur Bk. (add. vol. I) coll. Thuc.
3, 70, 5 5 ἔτι πω] ἔτι πον Polak., cf. Plat. Parm. p. 145 D, ἔτι del. Rk.
9 τέθραψαι] ita L (non τέθραψαι 12 θανάτῳ exp. Naber. Vide tamen 72, 11, 2,
Dem. 18, 205 13 ἐγὼ σοὶ dedi pro ἐγὼ σοὶ 17 ὥστε delet Turn., ὥστε
— καταφρονεῖν Reim., ὡς γε Bk., quod non intellego. nihil mutandum, cf. 38.
20, 3 et 27, 4 et 28, 2 24 [τὸ] (nam τὸ non τῷ est in L) del. Bk., confert
Melb. 40, 64, 2 32 <τι> St. add. ex Xiph.

τιζὸν ἀνέκραγεν, ὥστε κἀρακά τινα ὑπερπετόμενόν σφρων ἐκπλάγη-
 4 ραι καὶ πεσεῖν ὡσπερ ἐμβρόντητον. γενομένου δὲ τούτου ἐκείνος
 μὲν τὴν ἡσυχίαν οὐ τῇ γλώττῃ ἔτι μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ χειρὶ ἤγαγεν,
 ὁ δὲ δὴ Κάτουλος ἄλλως μὲν ἐσιώπα, τοῦ δὲ δὴ Γαβινίου προτρε-
 ψαμένου τι αὐτὸν εἰπεῖν, ὅτι τὰ τε πρῶτα τῆς βουλῆς ἦν καὶ ἐδόκει 5
 5 δι' ἐκείνου καὶ τοὺς ἄλλους ὁμογρομονήσειν σφίσι (καὶ γὰρ ἤλπιζεν
 αὐτόν, ἐξ ὧν τοὺς δημόρχους πάσχοντας εἶδε, συνεπαιπέσειν), λόγον
 τε ἔτιχεν, ἐπειδὴ καὶ ἠδοῦντο πάντες αὐτὸν καὶ ἐτίμων ὡς τὰ συμ-
 φερόντά σφίσι καὶ λέγοντα ἀεὶ καὶ πράττοντα, καὶ ἐδημηγόρησε
 τοιάδε. 10

[14 Reim.] 31 “ὅτι μὲν ἐς ὑπερβολήν, ὧ Κνιρῶται, πρὸς τὸ πλήθος ὑμῶν
 ἐσπούδακα, πάντες που σαφῶς ἐπίστασθε· τούτου δὲ δὴ οὕτως
 ἔχοντος ἐμοὶ μὲν ἀναγκαῖόν ἐστι πάντα ἀπλῶς, ἃ γυγνώσκω συμ-
 φερεῖν τῇ πόλει, μετὰ παρορσίας εἰπεῖν, καὶ ὑμῖν προσήκον ἀκοῦ-
 2 σαί τε μεθ' ἡσυχίας αὐτῶν καὶ μετὰ τοῦτο βουλευσασθαι· θορυ-
 βήσαντες μὲν γὰρ ἴσως τι καὶ χρήσιμον διηθύνετε ἂν μαθεῖν οὐχὶ
 λήψεσθε, προσέχοντες δὲ τοῖς λεγομένοις πάντως τι τῶν συμφερόν-
 3 των ὑμῖν ἀκριβῶς εὐρήσετε. ἐγὼ τοίνυν πρῶτον μὲν καὶ μάλιστα
 γρημι δεῖν μηδενὶ ἀνδρὶ τούσδε κατὰ τὸ ἐξῆς ἀρχὰς ἐπιτρέπειν.
 τοῦτο γὰρ καὶ ἐν τοῖς νόμοις ἀπηγόρευται καὶ πείρα σφαλερώ-
 20 τaton ὃν πεφώραται. οὔτε γὰρ τὸν Μάριον ἄλλο τι ὡς εἰπεῖν
 τοιοῦτον ἐποίησεν ἢ ὅτι τούτους τε ἐν ὀλιγίστῳ χρόνῳ πολέμου
 4 ἐνεχειρίσθη καὶ ὕπατος ἐξῆς ἐν βραχυτάτῳ ἐγένετο, οὔτε τὸν Σύλ-
 λαν ἢ ὅτι τούτοις ἐφεξῆς ἔτεσι τὴν ἀρχὴν τῶν στρατοπέδων ἔσχε
 καὶ μετὰ τοῦτο δικτάτωρ, εἰθ' ὕπατος ἀπεδείχθη. οὐ γὰρ ἐστὶν 25
 ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει ψυχὴν, μὴ ὅτι νέαν ἀλλὰ καὶ πρεσβυ-
 τέραν, ἐν ἐξουσίαις ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνδιατρίψασαν τοῖς πατρίοις

L 5v
 [15 Reim.] 32 ἔθεσιν ἐθέλειν ἐμμένειν. καὶ τοῦτο μὲν οὐχ ὡς καὶ κατεγνωκῶς τι
 τοῦ Πομπηίου λέγω, ἀλλ' ὅτι μητ' ἄλλως συνενεγκόν ποτε ὑμῖν
 φαίνεται μήτε ἐκ τῶν νόμων ἐπιτέτραπται. καὶ γὰρ εἴτε τιμὴν 30
 τοῖς ἀξιομένοις αὐτοῦ φέροι, πᾶσιν αὐτῆς, οἷς γε ἐπιβάλλει, προσ-
 ἤκει τυγχάνειν (τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ δημοκρατία), εἴτε κάρματον, καὶ
 τούτου πρὸς τὸ μέρος πάντας μεταλαμβάνειν δεῖ (τοῦτο γὰρ ἐστὶν
 2 ἡ ἰσομοιρία). ἔτι τοίνυν ἐν μὲν τῷ τοιοῦτῳ πολλοὺς τε ἐν ταῖς
 πράξεσιν ἐγγυμνάζεσθαι καὶ ἡγάδιαν ὑμῖν τὴν αἴρεσιν τῶν πιστευ- 35
 θῆναι δυναμένων πρὸς πάντα τὰ πρακτέα ἀπὸ τῆς πείρας ὑπάρχειν

4 δὴ inserui ex L 19 μηδενὶ ἀνδρὶ scripserim μηδενὶ (ἐνὶ) ἀνδρὶ cum
 Reiskio vel μηδενὶ ἀνδρὶ (ἐνὶ) cf. 37, 22, 2; 56, 38, 3; 65, 16, 3, Herod. 1, 32, Thuc.
 2, 51, 2, Plat. leg. 747 B, μὴ ἐνὶ ἀνδρὶ Bk. 20 πείρα dedi, (τῇ) πείρα R. St.
 28 ἔθεσιν Turn., ἡθεσιν L 33 πρὸς del. Pflugk. at cf. Dem. 36, 32; 43, 54.

συμβαίνει, ἐκείνως δὲ δὴ πολλήν τὴν σπάνιν καὶ τῶν ἀσκησόντων τὰ προσήκοντα καὶ τῶν ἐπιτραπισσομένων ἀνάγκη πᾶσα γίνεσθαι· καὶ διὰ τοῦτο γε οὐχ ἥμιστα ἐν τῷ πρὸς τὸν Σεργώριον πολέμῳ 3 στρατηγῶ ἠπορήσατε, ὅτι τὸν πρὸ τούτου χρόνον [ἐν] τοῖς αὐτοῖς 5 ἐπὶ πολὺ ἐχρήσθε. ὥστ' εἰ καὶ κατὰ τὰ ἄλλα πάντα ἀξίός ἐστι Πομπήιος ἐπὶ τοὺς καταποντιστάς χειροτονηθῆναι, ἀλλ' ὅτι γε παρὰ τε τὰ διατεταγμένα ἐν τοῖς νόμοις καὶ παρὰ τὰ διεληλεγμένα ἐν τοῖς ἔργοις αἰρεθεῖν ἂν, ἥμιστα καὶ ὑμῖν καὶ τούτῳ προσήκει αὐτὸ παραθῆναι.

- 10 πρῶτον μὲν οὖν τοῦτο καὶ μάλιστα λέγω, δεύτερον δὲ ἐκεῖνο, 33 [16 Reim.] ὅτι τεταγμένως ἐκ τῶν νόμων τὰς τε ἀρχὰς καὶ τὰς ἡγεμονίας λαμβανόντων καὶ ὑπάτων καὶ στρατηγῶν καὶ τῶν ἀντὶ τούτων ἀρχόντων, οὗτ' ἄλλως καλῶς ὑμῖν ἔχει παριδόντας αὐτοὺς καινὴν τινα ἀρχὴν ἐπεσαγαγέσθαι (οὗτε) συμφέροι. τίνος μὲν γὰρ ἕνεκα καὶ 2 15 τοὺς ἐνιασίους ἀρχοντας χειροτονεῖτε, εἴγε μηδὲν αὐτοῖς πρὸς τὰ τοιαῦτα χρήσεσθε; (οὐ γὰρ που) ἴν' ἐν τοῖς περιποροφύροις ἱματίοις περινοστώσιν, οὐδ' ἵνα τὸ ὄνομα μόνον τῆς ἀρχῆς περιβεβλημένοι τοῦ ἔργου αὐτῆς στέρωνται. πῶς δ' οὐχὶ καὶ τούτοις καὶ τοῖς 3 20 ἄλλοις ἅπασιν τοῖς τι πράττειν τῶν πολιτικῶν προαιρουμένοις ἀπεχθῆσεσθε, ἂν τὰς μὲν πατρίους ἀρχὰς καταλύητε καὶ τοῖς ἐκ τῶν νόμων χειροτονοῦμένοις μηδὲν ἐπιτρέπητε, ξένην δὲ τινα καὶ μηδέποτε γεγενημένην ἡγεμονίαν ἰδιώτῃ προστάξητε; εἰ γὰρ τοι καὶ 34 [17 Reim.] παρὰ τὰς ἐπετησίους ἀρχὰς ἀνάγκη τις εἴη ἐτέραν ἐλέσθαι, ἔστι καὶ τούτου παράδειγμα ἀρχαῖον, λέγω δὲ τὸν δικτάτορα. καὶ τοῦ- 25 τον μέντοι τοιοῦτον ὄντα οὗτε ἐπὶ πᾶσί ποτε τοῖς πράγμασιν οἱ πατέρες ἡμῶν οὗτε ἐπὶ πλείω χρόνον ἐξαμήνου κατεστήσαντο. ὥστ' 2 εἰ μὲν τοιοῦτου τίνος δεῖσθε, ἔξεστιν ὑμῖν, μήτε παρανομήσασι μήτ' ὀλιγώρως ὑπὲρ τῶν κοινῶν βουλευσαμένοις, δικτάτορα εἴτε Πομπήιον εἴτε καὶ ἄλλον τινὰ προχειρίσασθαι, ἐφ' ᾧ μήτε πλείω 30 τοῦ τεταγμένου χρόνον μήτε ἔξω τῆς Ἰταλίας ἄρξῃ. οὐ γὰρ που ἀγνοεῖτε ὅτι καὶ τοῦτο δεινῶς οἱ πατέρες ἡμῶν ἐφυλάξαντο, καὶ

4 ἠπορήσατε R. St. (coni.), ἠπορήσατο L [ἐν] exp. Xyl. 12 ὑπάτων Reim., ὄντων L 13 παριδόντας Turn., παραδόντας L 14 (οὗτε) add. R. St. 16 (οὐ γὰρ που) ins. Bk. cf. 38, 41, 5 24 δικτάτορα] per o litteram scribitur ubique in L et M, apud Zonaram et Xiphilinum; per ω in fragm. Val. 23, 2 et 36, 26 (sed δικτάτορα fr. 57, 17) et Vat. 17, 6, δικτάτωρ, ορος etiam Polybium 25 μέντοι Turn., μὲν L 26 ἡμῶν R. St., ὑμῶν L [ἐξαμήνου] ita scriptum etiam 42, 21, 1; 53, 21, 4; 59, 7, 9; 60, 21, 2, ἔκμηρος 42, 20, 3; 55, 31, 1; 56, 25, 2; 59, 6, 5, vide quoque fr. 72, 2. quam scribendi inconstantiam Dionii ipsi tribuendam censeo 30 χρόνον Naber., χρόνον L.

οὐκ ἂν εὐρεθείη, δικιτάτωρ οὐδεὶς ἄλλοσε πλὴν ἐνὸς ἐς Σιζελίαν
 3 καὶ ταῦτα μηδὲν πράξαντος, αἰρεθείς. εἰ δ' οὔτε δεῖται ἢ Ἰταλία
 τοιοῦτου τιῆς, οὔτ' ἂν ὑμεῖς ὑπομείναιτε ἔτι οὐκ ὅτι τὸ ἔργον τοῦ
 δικιτάτορος ἀλλ' οὐδὲ τὸ ὄνομα (δῆλον δὲ ἐξ ὧν πρὸς τὸν Σύλλαν
 ἠγανακτῆσατε), πῶς [δ'] ἂν ὀρθῶς ἔχοι καινὴν ἡγεμονίαν, καὶ ταύτην 5
 ἐς ἔτη τρία καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὡς εἰπεῖν καὶ τοῖς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ τοῖς
 4 ἔξω πράγμασιν, ἀποδειχθῆναι; ὅσα γὰρ ἐκ τοῦ τοιοῦτου δεινὰ ταῖς
 πόλεσι συμβαίνει, καὶ ὅσοι διὰ τὰς παρανόμους φιλαρχίας τὸν τε
 ἄνθρωπον ἡμῶν πολλὰκις ἐτάραξαν καὶ αὐτοὶ (αὐτοῦς) μυρία κατὰ εἰρ-
 γάσαντο, πάντες ὁμοίως ἐπίστασθε. 10

[15 Roim.] 35 ὥστε περὶ μὲν τούτων παύομαι λέγων· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι
 οὔτ' ἄλλως καλῶς ἔχει οὔτε συμφέρει ἐνὶ τινὶ τὰ πράγματα προσ-
 τάσσεσθαι καὶ ἓνα τινὰ πάντων τῶν ὑπαρχόντων ἡμῖν ἀγαθῶν
 κέρσιον γίνεσθαι, κἄν τὰ μάλιστα ἀριστὸς τις ἦ; αἱ τε γὰρ μεγά-
 λαι τιμαὶ καὶ αἱ ὑπέρογκοι ἐξουσίαι καὶ τοὺς τοιοῦτους ἐπαίρουσι 15
 2 καὶ διαφθείρουσιν. ἐκεῖνο δὲ δὴ σκοπεῖν ὑμᾶς ἀξιῶ, ὅτι οὐδὲ οἶόν
 τέ ἐστιν ἓνα ἄνδρα πάσης τῆς θαλάσσης ἐπάρχειν καὶ πάντα τὸν
 πόλεμον τοῦτον ὀρθῶς διοικῆσαι. δεῖ μὲν γὰρ ὑμᾶς, εἴπερ τι τῶν
 θεόντων ποιήσετε, πανταχῇ ἅμα αὐτοῖς πολεμῆσαι, ἵνα μὴ συν-
 L 67 ισταμένοι πρὸς ἀλλήλους, μηδ' αὖ τὰς ἀναφυγὰς πρὸς | τοὺς οὐ πο- 20
 3 λημομένους ἔχοντες, δύσληπτοι γένωνται. τοῦτο δὲ οὐδένα ἂν τρό-
 πον εἰς τις ἀρχὰς προᾶσαι δυνήθειν· πῶς γὰρ ἂν ὑπὸ τὰς αὐτὰς
 ἡμέρας ἐν τε τῇ Ἰταλίᾳ καὶ ἐν τῇ Κιλικίᾳ, τῇ τε Αἰγύπτῳ καὶ τῇ
 Συρίᾳ, τῇ τε Ἑλλάδι καὶ τῇ Ἰβηρίᾳ, τῷ τε Ἰονίῳ καὶ ταῖς νήσοις
 πολεμήσειε; πολλοὺς μὲν δὴ διὰ τοῦτο καὶ στρατιώτας καὶ στρα- 25
 τηροὺς ἐπιστῆναι δεῖ τοῖς πράγμασιν, εἴπερ τι ὄφελος αὐτῶν ἔσται·
 [16 Roim.] 36 εἰ δὲ δὴ τις ἐκεῖνὸν γρησιν, ὅτι κἄν ἐνὶ τῷ πάντα τὸν πόλεμον ἐπι-
 τρέψητε, πάντως πον καὶ ναυάρχους καὶ ἐπάρχους πολλοὺς ἔξει,
 πῶς οὐ πολὺ δικαιότερον καὶ συμφερότερον (ἐγὼ γὰρ ἂν εἴποιμι)
 καὶ τί κωλύει τούτους αὖ τοὺς ἐπάρχους ἐκείνῳ μέλλοντας καὶ προ- 30
 χειρισθῆναι ὑφ' ἑμῶν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο καὶ τὴν ἡγεμονίαν παρ' ἑμῶν
 2 αὐτοτελῆ λαβεῖν; οὕτω μὲν γὰρ καὶ ἡροντιοῦσι τοῦ πολέμου μάλ-
 λον αἶτε καὶ ἰδίαν ἕκαστος αὐτῶν μερίδα πεπιστευμένος καὶ ἐς μη-

1 εὐρεθείη R. St., εὐρεθείει L ἄλλοσε Bk., ἄλλος L 2 εἰ δ' Rk.,
 ἦ L 3 ὑπομείναιτε Pflugk., ὑπομείνητε L τοῦ δικιτάτορος] forte τῆς
 δικιτατορίας? cf. c. 33, 2; 38, 23, 5; 41, 17, 3; 52, 40, 2; 53, 18, 5; 62, 4, 3. per
 compendium (δικιτα) scribitur δικιτάτορι fr. 57, 17 (Val.) 5 [δ'] exp. Bk. ταύτην]
 ταῦτα Bk. iniuria. Herodotum imitatus Dio 9 (αὐτοῦς) add. Rk. 12 ἔχει R. St.,
 ἔχοι L 20 μηδ' Bk., μήτ' L αὖ τὰς Xyl., αὐτὰς L 22 πῶς Bk., ποῦ L
 29 ἐγὼ γὰρ] ἐγὼ γ' Rk. 30 αὖ τοὺς Bk., αὐτοῦς L.

δένα ἕτερον τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἀμέλειαν ἀνενεργεῖν δυνάμενος, καὶ
φιλοτιμῶσονται πρὸς ἀλλήλους ἀκριβέστερον ἅτε καὶ αὐτοκρατεῖς
ὄντες καὶ τὴν δόξαν ὣν ἂν ἐργάζονται αὐτοὶ ζητούμενοι· ἐκείνως δὲ
τίνα μὲν ὁμοίως ὀέσθε . . . ἄλλω τῷ ἐποκείμενον, τίνα δ' ἀπροσα-
5 σίστως ὀτιοῦν ποιήσῃ, μέλλοντα μὴ ἑαυτῷ ἄλλ' ἑτέρῳ κρατήσῃ;
ὣσθ' ὅτι μὲν εἷς οὐδ' ἂν δύναιτο τοσοῦτον ἅμα πόλεμον πο- 3
λεμῆσαι, καὶ παρ' αὐτοῦ Γαβινίου ὁμολόγηται· πολλοὺς γοῦν τῷ
χειροτονηθροσμένῳ συνεργοὺς ἀξιοῖ δοθῆναι. λοιπὴ δὲ δι' ἐπέμψε
ἐστὶ πότερόν ποτε ἀρχοντας αὐτοὺς ἢ ὑπάρχοντας καὶ στρατηγούς
10 (ἢ ὑποστρατήγους) καὶ πρὸς τοῦ δήμου παντός ἐπ' αὐτοκράτορός
τινος ἡγεμονίας ἢ πρὸς ἐκείνου μόνου ἐρ' ὑψηροσία αὐτοῦ πεμ-
φθῆναι δεῖ. οὐκοῦν ὅτι μὲν καὶ νομιμώτερον . . . καὶ πρὸς τᾶλλα 4
πάντα καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ληστὰς τοῦθ' ὅπερ ἐγὼ λέγω ἐστὶ,
πᾶς ἂν τις ὑμῶν ὁμολογήσειε. χωρὶς δὲ τούτου καὶ ἐκεῖνο ὁρᾶτε
15 οἷον ἐστὶ, τὸ πάσας ὑμῶν τὰς ἄλλας ἀρχὰς ἐπὶ τῇ τῶν καταπον-
τιστῶν προφάσει καταλυθῆναι, καὶ μηδεμίαν αὐτῶν μῆτε ἐν τῇ
'Ιταλίᾳ μῆτε ἐν τῇ ὑπερκῶ τὸν χρόνον τοῦτον |

Κάπλου δὲ τινος τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν εἰρηκότος πρὸς τὸν δῆμον "ἐὰν 36^a
ἐπὶ ταῦτα ἐκπεμφθεὶς στρατῆρ, οἷα ἂν γε ἀγῶσι πολλοῖς καὶ τούτοις θαλατ-
20 τῆσι φιλεῖ γενέσθαι, τίνα ἄλλον ἂντ' αὐτοῦ πρὸς τὰ ἀναγκαιότερα εὐρέ-
σετε;" ὁ ὁμιλος σύμπας ὥσπερ ἀπὸ συγκειμένου τινὸς ἀνεβόησεν εἰπὼν
"σε". καὶ οὕτω Πομπήιος τὴν ἡγεμονίαν τῆς θαλάσσης τῶν τε νήσων
καὶ τῆς ἡπείρου ἐς τετρακοσίους σταδίους ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἄνω εἰλήφει.
Xiphil. p. 5, 15—21 R. St. = p. 4, 2—11 Dind.

4 locum lacunosum esse intellexit Reim., (προθυμηθήσεσθαι) hic suppl.
Rk., (τολμήσειν) Polak. 6 εἷς] εἷς (τις) vel (ἀνήρ) Polak. ἅμα] an (παν-
ταχῆ) ἅμα? cf. c. 35, 2 10 (ἢ ὑποστρατήγους) inserui, ὑποστρατήγους pro
στρατηγούς Rk., ὑπάρχους pro ὑπάρχοντας καὶ στρατηγούς Bk. ἐπ' αὐτο-
κράτορός τινος ἡγεμονίας] cf. 38, 15, 2, ἐπ' αὐτοκράτορι τινι ἡγεμονίᾳ Rk.,
ἐπ' αὐτοκράτορί τισι ἡγεμονίαις? Bk., frustra uterque 12 lacunam post
νομιμώτερον deprehendit Reim. et explet probabiliter (καὶ συμφορώτερον).

17 post τοῦτον exiderunt haud pauca (2½ pag. ed. Dind.) folio uno ex
L scisso, (folium erat septimum quaternionis olim γ', nunc primi). Ex his
quae servata sunt apud Xiphilinum habes supra. — Fortasse in hac lacuna quo-
que perierunt quae habet Gramm. in Bekk. *Anecd.* 157, 30: Δίων 15' βιβλίῳ·
"οὔτε ἀνεπίφθονον ἔσται αὐτῷ πάντων τῶν ἡμετέρων μοναρχῆσαι", et 166, 21.
Δίων 15' βιβλίῳ· "δεῖ δὲ δήπον καὶ τοῦ τοιούτου τὸν φρόνιμον ἄνδρα προ-
νοεῖσθαι" (περινοεῖσθαι cod., corr. St.). Nec tamen obliviscendum numeros in
tertio lexico Bekkeri saepe fallere et praeterea hunc librum 36 etiam initio et
inter c. 17 et 18 lacunosum esse. Ceterum haec fragmenta Catulo verba facienti
bene convenire recte observat de Boer, *de tertio lex. Bekk.* p. 59

19 γε Bk., τε VC.

[20 Reim.] 37

L 7^r
Xiph. 4,
11-12

. . . | τῆς δὲ Ἰταλίας ἀντὶ ἐπάτιον ἐπὶ τρία ἔτη, προσέταξαν
 αὐτῶ ἑλοστρατήγους τε πεντεκαίδεκα καὶ τὰς καθ' ἑαυτὰς ἀπάσας, τὰ τε
 χρήματα καὶ τὰ στρατεύματα ὅσα ἂν ἐθείλῃσιν λαβεῖν ἐψηφίσαντο.
 καὶ ἐκεῖνά τε καὶ ἡ γεροσσία καὶ ἄκουσα ἐπεκύρωσε, καὶ τὰλλα ὅσα
 2 πρόσφορα ἐς αὐτὰ [εἶναι] ἦν ἐκάστοτε ἐγίνωσκεν, ἄλλως τε καὶ 5
 ἐπειδὴ τοῦ Πίσωνος μὴ ἐπιτρέψαντος τοῖς ἐπάτοις καταλόγους
 ἐν τῇ Γαλατίᾳ τῇ Ναρβωνησίᾳ, ἧς ἦρχε, ποιήσασθαι δεινῶς ὁ
 ἕμιλος ἠγανάκτησε· καὶ εὐθὺς γ' ἂν αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξήλασαν,
 3 εἰ μὴ ὁ Πομπήιος παρετήσατο. παρασκευασάμενος οὖν ὥς τὸ τε
 πρῶγμα καὶ τὸ φρόνημα αὐτοῦ ἀλήθει, πᾶσαν ἅμα τὴν θάλασσαν, 10
 ὅσῃν οἱ καταποντισταὶ ἐλύπουν, τὰ μὲν αὐτὸς τὰ δὲ καὶ διὰ τῶν
 ἑλοστρατῆγων περιέπλευσε, καὶ τὰ πλείω αὐτῆς αὐτοεὶς ἡμέρωσε.
 4 πολλῇ μὲν γὰρ καὶ τῇ παρασκευῇ τῇ τε τοῦ ναυτικοῦ καὶ τῇ τῶν
 ὀπλιτῶν ἐχρήσθη, ὥστε καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ γῆ ἀνεπόστατος
 εἶναι, πολλῇ δὲ καὶ τῇ γλιανθρωπίᾳ τῇ πρὸς τοὺς ὁμολογοῦντάς 15
 5 οἱ, ὥστε καὶ ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου παμπόλλους προσποιήσασθαι· οἱ
 γὰρ ἄνθρωποι ταῖς τε δυνάμεσιν ἠττώμενοι καὶ τῆς χρηστότητος
 αὐτοῦ πειρωμένοι προθυμώτατα αὐτῶ προσεχώρουν. τὰ τε γὰρ ἄλλα
 αὐτῶν ἐπεμελεῖτο, καὶ ὅπως μὴδ' αἰθέρις ποτε ἐς ἀνάγκην πονηρῶν
 ἔργων ὑπὸ πείρας ἀσίζονται, καὶ χώρας σιγῆσιν ὅσας ἐρήμους ἔώρα, 20
 6 καὶ πόλεις ὅσας ἐποίκων ἐδέοντο, ἐδίδου. καὶ ἄλλαι τε ἐκ τούτου
 συνωρίσθησαν καὶ ἡ Πομπηϊόπολις ἐπικληθεῖσα· ἔστι δὲ ἐν τῇ
 Κιλικίᾳ τῇ παραθαλασσίᾳ καὶ ἐλεπόθητο ἐπὶ τοῦ Τιγράου, Σό-
 λιοι πρότερον ὠνομασμένη.

Xiph. 1,
13-21

[21 Reim.] 38

ἐπὶ μὲν δὲ τοῦ Ἀχιλλίου καθ' ἑαυτὸν τε Πίσωνος ταῦτά τε οὕτως ἐγέ- 25
 νετο, καὶ κατὰ τῶν δεκασμοῦ περὶ τὰς ἀρχὰς ἀλισκομένων ἐνομο-
 θετήθη, πρὸς αὐτῶν τῶν ἐπάτιον μίτ' ἄρχειν μίτε βουλεύειν σιγῶν
 2 μίθνεα, ἀλλὰ καὶ χρήματα προσοφισκάνειν. ἐπειδὴ γὰρ ἢ τε τῶν

4 καὶ ἡ γεροσσία] καὶ, quod apud Xiph. quoque exstat, immerito inde a
 Bk. damnatur 5 [εἶναι] seclusi, ἦν expungunt edit., ἐγίνωσκεν est *decernere*.
εἶναι itidem in textum irrepit fr. 40, 5. cf. 37, 49, 5; 38, 41, 6 7 τῇ Γα-
 λατίᾳ τῇ Ναρβωνησίᾳ] cf. ad fr. 56, 1 16 ὑπὸ] cf. 37, 3, 3, ἀπὸ St. coll.
 36, 2, 4 17 ἠττώμενοι tueri videtur Herod. 8, 130; 9, 122, ἡλαττώμενοι (ἐλατ-
 τώμενοι Bk.) Rk. coll. 36, 47, 1 (vide quoque fr. 40, 9; 41, 47, 2; 44, 44, 4; 53,
 25, 6; 62, 8, 2) vel τῆς τε δυνάμεως ἠττώμενοι 21 ὄσαι R. St., ὄσας L
 ἐκ τούτου] ἐκ τούτων Xiph. de suo 22 Πομπηϊόπολις] Πομπηίου πόλις
 Cob. (m.) ut est in Xiph. hic et 68, 33, 3 Τραιανοῦ πόλις, 69, 11, 2 Κλανδιού-
 πολις, cf. 69, 10, 2 Ἀδριανοῦ θῆραι; sed Ἰουλιόπολις scribitur in L et M
 47, 26, 2 23 παραθαλασσίᾳ] ut 48, 48, 5 sed παραθαλάσσιος, ον 48, 49, 4
 cf. Kuchner, *Ausf. Gramm.*³ 1, 1, 540 26 ἀλισκομένων R. St., ἀναλισκο-
 μένων L.

δημάρχων δυναστεία ἐξ τῶ ἀρχαίων ἐπαλείψεται, καὶ πολλοὶ τῶν
 ὑπὸ τῶν τιμητῶν διαγεγραμμένων ἀναλαβεῖν τρόπον τινὰ τὴν βου-
 λείαν ἐσποῦδάξον, | συστάσεις καὶ παρακλήσεις ἐφ' L 7v
 ἀπάσεις ταῖς ἀρχαῖς ἐγίνοντο. ἐπραξαν δὲ τοῦθ' οἱ ἕπατοι οὐχ 3
 5 ὅτι καὶ ἤχθοντο τῷ πράγματι (αὐτοὶ γὰρ διασπουδάσαντες ἀπε-
 δείχθησαν, καὶ ὁ γε Πίσων καὶ γραφεὶς ἐπὶ τούτῳ καὶ πρὸς ἑνὸς
 καὶ πρὸς ἑτέρου τινὸς ἐξεπρίατο τὸ μὴ κατηγορηθῆναι) ἀλλ' ὅτι
 ἠγαγκάσθησαν ὑπὸ τῆς γερουσίας. αἴτιον δὲ ὅτι Γαίος τις Κορ- 4
 νήλιος δημαρχῶν πιερότατα ἐπιτίμια τάξαι καὶ αὐτῶν ἐπεχειρήσει
 10 καὶ αὐτὰ καὶ ὁ δὲμιλος ἤρεϊτο. ἡ γὰρ βουλὴ συνιδούσα ὅτι τὸ μὲν
 ἐπερβάλλον τῶν τιμογραμμάτων ἐν μὲν ταῖς ἀπειλαῖς ἐκλήξιν τινα
 ἔχει, οὔτε δὲ τοὺς κατηγοροῦντας οὔτε τοὺς καταψηφισμένους
 τῶν ὑπαίτιων, ἅτε καὶ ἀνηκέστων αὐτῶν ὄντων, ῥαδίως εὐρίσκει,
 τὸ δὲ δὴ μέτριον ἐξ τε τὰς κατηγορίας συχνὸς προάγει καὶ τὰς 5
 15 καταψηφίσεις οὐκ ἀποτρέπει, μεταρροθίμια πρὶ τὴν ἐσθήσιν αὐ-
 τοῦ καὶ τοῖς ἕπατοῖς νομοθετῆσαι αὐτῆν ἐκέλευεν. ἐπεὶ δὲ αὐτὸς 39 [22 Reim.]
 ἀρχαιεσθία προεπηγγελμένοι ἦσαν, καὶ κατὰ τοῦτ' οὐδὲν προνο-
 μοθετηθῆναι πρὸ αὐτῶν ἐξῆν, καὶ οἱ σπουδαρχίωντες πολλὰ καὶ
 κατὰ ἐν τῷ διακένῳ τούτῳ [χρόνῳ] ἐποίουν ὥστε καὶ σφαγὰς γί-
 20 ρεσθαι, τὸν τε νόμον ἐψηφίσαντο καὶ πρὸ ἐκείνων ἐσενεχθῆναι καὶ
 φρουρὰν τοῖς ἕπατοῖς δοθῆναι. ἀγανακτήσας οὖν ἐπὶ τούτοις ὁ 2
 Κορνήλιος γνῶμην ἐποιήσατο μὴ ἐξεῖναι τοῖς βουλευταῖς μήτε ἀρ-
 χῆν τινὴ ἐξω τῶν νόμων αἰτήσαντι δίδοιαι μήτ' ἄλλο μὴδὲν τῶν
 τῷ δήμῳ προσηκόντων ψηφίζεσθαι· τοῦτο γὰρ ἐνενομόθεητο μὲν
 25 ἐκ τοῦ πάλιν ἀρχαίου, οὐ μόντοι καὶ τῷ ἔργῳ ἐτηρεῖτο. Θορύβου 3
 τε ἐπ' αὐτῷ πολλοῦ συμβάντος (καὶ γὰρ ἀντέπρασσον τῶν τε
 ἄλλων τῶν ἐκ τῆς γερουσίας συχνοὶ καὶ ὁ Πίσων) τὰς τε ῥάβδους
 αὐτοῦ ὁ ὄχλος συνέτριψε καὶ αὐτὸν διασπάσασθαι ἐπεχειρήσεν.
 ἰδὼν οὖν τὴν ὀρμὴν αὐτῶν ὁ Κορνήλιος τότε μὲν, πρὶν ἐπιψηφίσει 4
 30 τι, διασῆκε τὸν σύλλογον, ἕστερον δὲ προσέγραψε τῷ νόμῳ τὴν τε
 βουλήν πάντως περὶ αὐτῶν προβουλεύειν καὶ τὸν δῆμον ἐλάτταζε
 ἐπιπροῦν τὸ προβούλευμα. καὶ οὕτως ἐκινῶν τε διεννομοθέησε 40 [23 Reim.]

1 τῶν ὑπὸ τῶν τιμητῶν Xyl., ὑπὸ τῶν τιμητῶν τῶν L 2 τρόπον τινὰ
 τὴν βουλείαν Naber., πρότερον τινα τὴν βουλείαν L, τὴν πρότερον βουλείαν
 Oddey 7 ἐξεπρίατο L in marg. a manu pr. ut videtur, ἐξεπρίατο in textu
 15 αὐτοῦ — νομοθετῆσαι αὐτοῦ τοῖς ἕπατοῖς καὶ αὐτοῖς νομοθετῆσαι?
 Bk., quod nec placet nec necessarium videtur 19 τούτῳ [χρόνῳ] seclusi cf.
 37, 16, 2; 79, 21, 2, χρόνῳ τούτῳ edit. inde a R. St. — Vide quoque 49, 37, 4;
 68, 25, 3, Thuc. 4, 135, 1; 5, 71, 3. 72, 3 20 πρὸ Turn., πρὸς L 24 ψη-
 φίζεσθαι Turn., φημίσεσθαι L 26 αὐτῷ St. coll. 40, 53, 3, αὐτοῦ L καὶ
 Xyl., οὐ L 32 ἐπιπροῦν R. St., ἐπιπροῦν L.

- L 5° καὶ ἕτερον τοιόνδε. οἱ στρατηγοὶ πάντες | τὰ δίκαια καθ' ἃ δικά-
 2 σειν ἔμελλον, αὐτοὶ συγγράφοντες ἐξετίθεσαν· οὐ γὰρ πῶ πάντα
 ἐσάλαξ τοῦτ' ἐποίουν οὔτε τὰ γραφέντα ἐτήρουν, ἀλλὰ πολλάκις
 αὐτὰ μετέγραφον καὶ συχνὰ ἐν τούτῳ πρὸς χάριν ἢ καὶ κατ' ἔχ- 5
 θραν τινῶν, ὥσπερ εἰκός, ἐγίνετο, ἐσηγήσατο κατ' ἀρχάς τε εὐ-
 θύς αὐτοὺς τὰ δίκαια οἷς χρῆσονται προλέγειν, καὶ μηδὲν ἀπ' αὐ-
 3 τῶν παρατρέπειν. τό τε σύμπαν οὕτως ἐπιμελὲς τοῖς Ῥωμαίοις
 κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνον τὸ μηδὲν δωροδοκεῖσθαι ἐγένετο ὥστε
 πρὸς τῷ τοὺς ἐλεγχομένους κολάζειν καὶ τοὺς κατηγοροῦντας αὐ- 10
 τῶν ἐτίμων. τοῦ γοῦν Κόττου τοῦ Μάρχου τὸν μὲν ταμίαν Πού-
 πλιον Ὀππιον ἐπὶ τε δόροις καὶ ἐπὶ ὑποψίᾳ ἐπιβολῆς ἀποπέμ-
 4 ψαντος, αὐτοῦ δὲ πολλὰ ἐκ τῆς Βιθυνίας χρηματισαμένου, Γάιον
 Κάβωνα τὸν κατηγορήσαντα αὐτοῦ τιμαῖς ὑπατικάις, καίπερ δε-
 διμαρχηχότα μόνον, ἐσέμνυναν. καὶ σῆτος μὲν τῆς τε Βιθυνίας 15
 καὶ αὐτὸς ἕσπερον ἀρξας, καὶ μετριώτερον οὐδὲν τοῦ Κόττου πλημ-
 5 μέλῃσας, ἀντικατηγορήθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ ἀνθεάλω· πολλῶ
 γὰρ πον ὄρον ἄλλοις ἐπιτιμῶσι τινες ἢ ἑαυτοῖς παραινοῦσι, καὶ
 προχειρότατά γε ἐφ' οἷς τιμωρίας ἀξίους τοὺς πέλας εἶναι νομί-
 ζουσιν αὐτοὶ ποιοῦσιν, ὥστε μηδεμίαν πίστιν ἐξ ὧν ἑτέροις ἐγκα- 20
 [24 Reim.] 41 λούσιν, οὐ καὶ μισοῦσιν αὐτά, λαμβάνειν· Λούκιος δὲ δὴ Λού-
 κουλλος τὴν μὲν στρατηγίαν τὴν οἴκοι διήρξε, τῆς δὲ δὴ Σαρδοῦς
 ἀρξαι μετ' αὐτὴν λαχὼν οὐκ ἠθέλησε, μισήσας τὸ πρᾶγμα διὰ τοὺς
 πολλοὺς τοὺς οὐδὲν ἄγχι ἐν τοῖς ἔθνεσι δοῶντας. οὐ γὰρ ἐπιεικῆς
 2 ἦν, ἰκανότατα διέδειξεν· τοῦ γὰρ Ἀκίλιου συντριφῆναι τὸν δίφρον 25
 αὐτοῦ, ἐφ' οὗ ἐδίκαζε, κελεύσαντος οὐκ παριόντα ποτὲ αὐτὸν ἰδῶν
 οὐκ ἐξανάστη, οὐτ' ὄργῃ ἐχρήσατο καὶ ὀρθοστάδην μετὰ τοῦτο καὶ
 αὐτὸς καὶ οἱ συνάρχοντες αὐτοῦ δι' ἐκείνον διεδικασαν.
- [26 Reim.] 42 ἐσήνεγκε μὲν οὖν καὶ ὁ Ῥώσιος νόμον, ἐσήνεγκε δὲ καὶ ὁ
 Γάιος <ὁ> Μάλλιος, ὅτε ἐδιμάρχησεν. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν (τὰς γὰρ 30
 τῶν ἰλλέων τὰς ἐν τοῖς θεάτροις ἐδρας ἀκριβῶς ἀπὸ τῶν ἄλλων
 2 ἀφώρισε) καὶ ἐπαινον ἐπ' αὐτῷ ἔλαβεν, ὁ δὲ δὴ Μάλλιος καὶ δίκην

2 αὐτοὶ Leuncl., αὐτοῖς L 3 τὰ Bk., ἃ L ἐπεὶ οὖν Bk., ἐποίουν
 (sic) L 7 χρῆσονται R. St., χρῆσονται L 21 Λούκουλλος] Λουκούλιος
 Stölzl. *fasti praetorii* p. 29 30 <ὁ> ins. Rk. Μάλλιος] Μανίλιος Leuncl.,
 sed Μάλλιος etiam Plut. *Pomp.* 30 (ex quo Zon. 10, 3), unde credible fit
 Dionem in codice eius scriptoris quem hic sequitur, scriptum invenisse Manilius
 non Manilius cf. § 2; c. 44, 1 et 2 ἐδιμάρχησεν] ἐδημάρχησεν Rk. frustra,
 nam neque una tribuni plebis fuerunt Roscius et Manilius et de Roscii tribunatu
 iam mentio facta est supra c. 21, 4 32 αὐτῷ R. St. (conl.), αὐτῶν L.

- ὀλίγον ὑπέσχε· | τῷ γὰρ ἔθνει τῷ τῶν ἀπειλευθέρων ἐν τε τῇ ἐσχάτῃ L 8^v
 τοῦ ἔτους ἡμέρα καὶ πρὸς ἐσπέραν, παρασκευάσας τινὰς ἐκ τοῦ
 οὐμίλου, ψηφίσασθαι μετὰ τῶν ἐξελευθερωσάντων σφᾶς ἔδωκεν.
 ἐπεὶ δὲ ἡ βουλὴ εὐθὺς τῇ ὑστεραίᾳ, ἐν αὐτῇ τῇ νομηρίᾳ [ἐπύθετο] 3
 5 (ἐν ἧ) Λούκιος τε Τοῦλλιος καὶ Αἰμίλιος Λέπιδος ὑπατεύειν ἤρ- a. n. 668
 ξαντο, τὸν νόμον αὐτοῦ ἀπεψηφίσαστο, ἠοβηθεῖς, ἐπειδὴ τὸ πλῆθος (66)
 δεινῶς ἠγανάκτει, τὰ μὲν πρῶτα ἐς τε τὸν Κράσσον καὶ ἐς ἄλλους 4
 καὶ ἀπόντα ἐκολάκευσεν, ἄλλως τε καὶ ὅτι τὸν Γαβίνιον πλεῖστον
 10 παρ' αὐτῷ δυνάμενον ἦσθετο· τὸν τε γὰρ τοῦ Τυγράνου καὶ τὸν
 τοῦ Μιθριδάτου πόλεμον, τὴν τε Βιθυνίαν καὶ τὴν Κιλικίαν ἅμα
 ἀρχὴν αὐτῷ προσέταξεν. ἀγανάκτισις μὲν γὰρ καὶ ἀντιλογία καὶ 4B [26 Reim.]
 τότε παρὰ τῶν δυνατῶν, διὰ τε τᾶλλα καὶ διότι ὁ τε Μάρκιος καὶ Xiph.
 ὁ Ἀζίλιος [ὡς] πρὶν τὸν χρόνον σφίσι τῆς ἀρχῆς ἐξίχκειν κατελείοντο, 4, 22—26
 15 ἐγένετο· ὁ δὲ οὐμίλος, καίτοι μικρὸν ἐμπροσθεν τοὺς ἄνδρας τοὺς 2
 καταστήσοντας τὰ ἐαιωκότα, ὡς καὶ διαπεπολεμηκῶς ἐξ ὧν σφίσιν
 ὁ Λούκιλλος ἐπεστάζει, πέμψας, ὁμοῦ ἐψηφίσαστο αὐτὰ, ἐνα-
 γόντων σφᾶς ἐς τὰ μάλιστα τοῦ τε Καίσαρος καὶ τοῦ Κικέρωνος
 τοῦ Μάρκου. οὗτοι γὰρ αὐτοῖς συνηγωνίσαντο οὐχ ὅτι καὶ συμ- 3
 20 φέρειν αὐτὰ τῇ πόλει ἐνόμιζον, οὐδ' ὅτι τῷ Πομπηίῳ χαρίσασθαι
 ἤθελον· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὡς γενήσεσθαι ἐμελλε, Καῖσαρ μὲν τὸν
 τε ὄχλον ἅμα ἐθεράπευσεν ἅτε καὶ ὄρων ὄσω τῆς βουλῆς ἐπικρα-
 τέστεροι ἦσαν, καὶ ἑαυτῷ τό τι τῶν ὁμοίων ψηφισθῆναί ποτε 4
 παρεσκεύασε, κἂν τούτῳ καὶ τὸν Πομπήιον καὶ ἐπιφθονώτερον
 25 καὶ ἐπαχθέστερον ἐκ τῶν διδομένων οἱ ποιῆσαι, ὅπως σφίσι πρὸς
 κόρον ὄασσον γένηται, ἠθέλησε, Κικέρων δὲ τὴν τε πολιτείαν ἄγειν
 ἠξίου, καὶ ἐνεδεικνυτο καὶ τῷ πλήθει καὶ τοῖς δυνατοῖς ὅτι, ὅπο-
 30 τέρους ἂν σφιν πρόσθεται, πάντως αὐτοὺς ἐπανξίσει. ἐπημφο- 5
 30 ἢ ἐπ' ἀμφοτέρων σπουδάζεται, ἐπραττε. τοὺς γοῦν | βελτίους πρό- L 9^r
 τερον προαιρεῖσθαι λέγων, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀγορανομῆσαι μᾶλλον
 ἢ δημιουργῆσαι ἐθελήσας, τότε πρὸς τοὺς συρρητόδους μετέστη. καὶ 44 [27 Reim.]

4 [ἐπύθετο] secl. Bk. sed unde irrepisit?

5 (ἐν ἧ) ins. St., cf. 41, 1, 1;

4B, 4, 5 Τοῦλλιος utrum Dioni ipsi an librariis debeatur incertum, debebat
 Τοῦλλος 6 ἀπεψηφίσαστο Leuncl., ἀπεψηφίσαντο L 9 ἀπόντα Madvig.,
 ἄκοντα L 12 ἀρχὴν R. St., ἀρχειν L 13 Μάρκιος R. St. (coni.), μάρ-
 κος L 14 [ὡς] del. R. St. 15 τοὺς ἄνδρας] cf. 39, 25, 1 et 36, 46, 1
 19 οὗτοι Bk., οὕτω L 22 ὄσω Bk., ὄσα L ἐπικρατέστεροι R. St., ἐπικρα-
 τέστερον L 30 ἢ R. St. (coni.), ὄν L ἐπραττε R. St. (coni.), πράττειν L
 31 προαιρεῖσθαι Anon. apud Reim., προαιρεῖσθαι L.

Xiph. 4, 26
 et 10, 7—10

Xiph.
 4, 27—31

μετὰ τοῦτο δίης τέ τιος τῷ Μαλλίῳ πρὸς τῶν δυνατῶν παρα-
 σκευασθείσιν, καὶ ἐκείνου χρόνον τινὰ ἐμποιῆσαι αὐτῇ σπουδάζον-
 τος, τὰ τε ἄλλα κατ' αὐτοῦ ἔπραττε, καὶ μόλις αὐτὸν (ἐστρατήγει
 γὰρ καὶ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ δικαστηρίου εἶχεν) ἐς τὴν ὑστεραίαν
 2 ἀνεβάλετο, πρόφασιν ἐπ' ἐξόδῳ τὸ ἔτος εἶναι ποιησάμενος. κὰν 5
 τούτῳ ὑσχεράνατος τοῦ δμίλου ἐσηλθῆτε ἐς τὸν σύλλογον αὐτῶν,
 ἀναγκασθεὶς δῆθεν ὑπὸ τῶν δημάρχων, καὶ κατὰ τε τῆς βουλῆς
 κατέδραμε καὶ συναγορεύσειν τῷ Μαλλίῳ ὑπέσχετο. καὶ ὁ μὲν ἐκ
 τούτου τὰ τε ἄλλα κακῶς ἤγνοε καὶ αὐτόμολος ὠνομάζετο, τάραχος
 δέ τις εὐθὺς ἐπιγεγόμενος ἐκώλυσε τὸ δικαστήριον συναρθῆναι. 10
 3 Πούπλιός τε γὰρ Παῖτος καὶ Κορνήλιος Σύλλας, ἀδελφιδοῦς ἐκείνου
 τοῦ πάντῳ Σύλλου, ἔπατοί τε ἀποδειχθέντες καὶ δεκασμοῦ ἀλόντες
 ἐπεβούλευσαν τοὺς κατηγορήσαντάς σφιν Κότταν τε καὶ Τορκουά-
 τον Λουζίου, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἀνθρησθήσαν, ἀποκτείναι.
 4 καὶ παρεσκευάσθησαν μὲν ἄλλοι τε καὶ Γναῖος Πίσων καὶ Λού- 15
 κιος Κατιλίνας ἀνὴρ θρασύτατος (ἤτις τε καὶ αὐτὸς τὴν ἀρχὴν,
 καὶ διὰ τοῦτο ἀρχὴν ἐποιεῖτο), οὐ μόντοι καὶ ἰδενήθησάν τι δρά-
 σαι διὰ τὴν τε ἐπιβουλήν προμηνηθῆναι καὶ φρουρὰν τῷ τε
 Κόττῳ καὶ τῷ Τορκουάτῳ παρὰ τῆς βουλῆς δοθῆναι·
 5 δόγμα τι κατ' αὐτῶν γενέσθαι, εἰ μὴ δῆμαρχός τις ἠραντιώθῃ. 20
 ἐπεὶ δ' οὖν καὶ ὡς ὁ Πίσων ἐθρασύνετο, ἐφοβήθη τε ἡ γεροσία
 μὴ τι σινηταρᾶξῃ, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἐς Ἰβηρίαν, πρόφασιν ὡς καὶ
 ἐπ' ἀρχὴν τινα, ἔπεμψε.

καὶ ὁ μὲν ἐνταῦθα ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων, ἀδικήσας τι αὐτοῦς,
 [23 Reim.] 45 ἐσφάγη· Πομπήλιος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ὡς καὶ ἐπὶ τὴν Κρήτην τὸν 25
 τε Μέτελλον πλεουσόμενος ἰγοιμάζετο, μαθὼν δὲ τὰ δεδογμένα
 προσεποιεῖτο μὲν ἀχθεσθαι ὡς καὶ πρότερον, καὶ τοῖς ἀντιστασιώ-
 ταις ὡς καὶ πράγματα αἰεὶ ποτε αὐτῷ, τοῦ καὶ παταδαί τι, παρέ-
 60 χουσιν ἐπεκάλει, ἀσμεναίτατα δὲ | αὐτὰ ἀναδεξάμενος Κρήτην μὲν
 ἢ τὰλλα ἰὰ ἐν τῇ θαλάσῃ, εἴ ποῦ τι ἀδιοίκητον κατελέλειπτο, καὶ 30

1 et 8 Μαλλίῳ] cf. ad c. 42, 1 3 αὐτὸν] αὐτὴν Leuncl. fortasse recte,
 cf. 58, 27, 3 et 5; 59, 7, 5. Vide tamen fr. 72, 2 et 109, 8; 59, 29, 4 14 ἀν-
 θρησθήσαν Xyl., ἀνθρησθήσαν L 19 lacunam agnovit Reim., (καὶ συνέβαιναν
 ἀν) Rk., melius (ἤμελλε δὲ καὶ) Bk., (ὥστε κὰν) Dind. (praeunte Wagnero qui
 (ὥστε καὶ)), (κὰν) — ἐγένετο (pro γενέσθαι) St. 20 δόγμα τι H. St., δόγ-
 ματι L ἠραντιώθῃ] ita L 23 ἐπ' ἀρχὴν τινα] Piso extra ordinem quaestor
 pro pr(aetore) ex s. c. in Hispaniam missus est cf. C. I. L. 1, 598, Sall. Cat.
 19, Asc. p. 94 B. (= 83 K.), ἐπὶ ταραχὴν τινα Naber. 26 πλεουσόμενος]
 cf. ad fr. 43, 5 28 τοῦ Rk., τὸ L 29 ἀσμεναίτατα] sed ἀσμενίστατα
 49, 1, 5; 50, 3, 3; 52, 4, 7. Zon. 7, 10, 7, cf. Kuehner, *Ausf. Gramm.*³ 1, 1, 562
 30 ἢ] καὶ Rk., recte ut videtur.

οὐδὲν ἔτ' ἤγαγε, πρὸς δὲ δὴ τὸν τῶν βαρβάρων πόλεμον παρε-
 σκευάζετο. κἀν τοῦτω βουλῆθεὶς τῆς τοῦ Μιθριδίου διανοίας
 πειρᾶσθαι, πέμπει τὸν Μητρογάνη φίλους αὐτῷ λόγους φέροντα.
 καὶ ὅς τότε μὲν ἐν ὀλιγορίῳ αὐτὸν ἐποιήσατο (τοῦ γὰρ Ἀρσάκου 3
 5 τοῦ τῶν Πάρθων βασιλέως ἀποθανόντος ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ Φρα-
 ατήν τὸν διάδοχον αὐτοῦ προσεδόκησεν οἰκισθῆσθαι), ἐπεὶ δ' ὁ
 Πομπηίος τὴν φίλιαν τῷ Φραάτῃ διὰ ταχέων ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς προ-
 σενέθετο καὶ ἐς τὴν Ἀρμενίαν αὐτὸν τὴν τοῦ Τιγράνου προεμβάλεῖν
 ἀπέπεισε, πνθόμενος τοῦτο κατέδεισε, καὶ προσβυσάμενος εὐθὺς
 10 σύμβασιν ἔπραττε. κελεύσαντος δὲ αὐτῷ τοῦ Πομπηίου τὰ τε 4
 ὅπλα καταθέσθαι καὶ τοὺς αὐτομόλους ἐκδοῦναι οὐκ ἔσχε καιρὸν
 βουλεύσασθαι· ἀκούσαντες γὰρ ταῦτα οἱ ἐν τῷ στρατοπέδῳ αὐτοῦ
 ὄντες, καὶ φοβιθέντες ὅτι τε αὐτόμολοι (πολλοὶ δὲ ἦσαν) μὴ ἐκδο-
 θῶσι, καὶ οἱ βάρβαροι μὴ ἄνευ ἐκείνων πολεμῖν ἀναγκασθῶσιν,
 15 ἐθοροῦβησαν. κἀν ἐξαιρεγασαντό τι τὸν Μιθριδάτην, εἰ μὴ ψευ- 5
 σάμενος ὅτι οὐκ ἐπὶ σπονδαῖς ἀλλ' ἐπὶ κατασκοπῇ τῆς τῶν Ῥω-
 μαίων παρασκευῆς τοὺς πρέσβεις ἐπεμψε, μόλις αὐτοὺς κατέσχευε.
 ὁ οὖν Πομπηίος ἐπειδὴ πολεμητέα οἱ ἔγνω εἶναι, τὰ τε ἄλλα 46 [29 Reim.]
 παρεσκευάσατο καὶ τοὺς Οὐαλεριεῖους προσκατελέξατο. καὶ αὐτῷ
 20 ἐν τῇ Γαλατίᾳ ἦδη ὄντι ὁ Λούκουλλος ἀπαντήσας διαπεπολεμησθαι
 τε πάντα ἔφη καὶ μηδὲν ἔτι στρατείας δεῖσθαι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ
 τοὺς ἄνδρας τοὺς ὑπὸ τῆς βουλῆς πρὸς τὴν διοίκησιν αὐτῶν πεμ-
 φθέντας ἦδη παρῆναι. ὥς δ' οὐκ ἐπέισθη ἐπαναχωρῆσαι, πρὸς 2
 λαιδορίας ἐτόλπετο, τὰ τε ἄλλα καὶ πολυπράγμονα καὶ φιλοπόλε-
 25 μων καὶ φιλαρχούντα αὐτὸν ἀποκαλῶν. ὁ οὖν Πομπηίος βραχὺ αὐτοῦ
 φροντίσας ἀπέπεισε μηδένα ἔτ' αὐτῷ πειθαρχῆσαι, καὶ ἐπὶ τὸν Μι-
 θριδάτην ἠπειχθή, σπουδὴν ἔχων ὅτι τάχιστα οἱ συμμῖξαι.
 καὶ ὅς τέως μὲν ἔφραγε (ταῖς γὰρ δυνάμεσιν ἴλαττοῦτο) καὶ 47 [30 Reim.]

4—17 = Exc. U^G 30: ὅτι Ἀρσάκου τοῦ τῶν Πάρθων βασιλέως
 30 τελευτήσαντος Φραάτην τὸν διάδοχον αὐτοῦ ὁ Πομπηίος προσεδόκησεν
 οἰκισθῆσθαι. καὶ ἐπεὶ τὴν φίλιαν διὰ ταχέων ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς — κατ-
 ἔσχευε. [V. L. vide infra. praeterea 13 τε om. et δὲ mutatum in γὰρ,
 15 ante κἀν additum καί.]

3 φίλους St., φίλους L 5 Φραάτην R. St., φραάτην L (ita semper) et U^G
 (vitium natum videtur ex lineola saepe in codd. supra nomen proprium posita)
 8 τὴν R. St., τῆμ U^G 10 δὲ Bk., τε LU^G 15 ἐθοροῦβησαν v. Herw. (litt.) cf.
 Ind., ἐθοροῦβήθησαν LU^G 19 Οὐαλεριεῖους Leuncl., Οὐαλεριους L, cf. ad
 c. 14, 3 21 στρατείας R. St., στρατιᾶς L, cf. ad 38, 36, 6 25 φιλαρχούντα L,
 φιλαρχον Cob., cf. Plat. Phaed. 82 C, rep. 8, 549 A.

L 10° *τὴν τε ἐν ποσὶν αἰεὶ ἔχειρε, καὶ ἐπλάνα τε αὐτὸν ἄμα καὶ ἐπιδει-*
σθαι | τῶν ἐπιτιθείων ἐποίει· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐς τὴν Ἀρμενίαν διὰ
 2 *τε τοῦτο καὶ ὡς ἐρήμην αὐτὴν αἰρήσων ἐνέβαλεν, οὕτω δὴ δέισας*
μὴ προκαταλήψῃ ἡλθέ τε ἐς αὐτήν, καὶ λόγον ἀντικαταλαβὼν
ὄχιτόν τῷ μὲν παντὶ στρατῷ ἡσύχαζεν, ἐλπίζων τοὺς μὲν Ῥωμαίους
 5 *ἀπορίᾳ τῶν τροφῶν ἐκτριχώσειν (αὐτὸς γὰρ ἄτε ἐν ὑψηλῷ χώρᾳ*
πολλάχόθεν αὐτῶν εὐπόρει), τῶν δὲ δὴ ἰσπέων αἰεὶ τινὰς ἐς τὸ
 3 *πεδῖον ψιλὸν ὃν καταπέμπων τοὺς τε προστυγγάνοντάς σφισιν ἐκά-*
ποι, καὶ ἐξαντομολοῦντας ἐπὶ τούτῳ σιγῆς ἐδέχετο. ὁ οὖν Πομ-
πήμιος ἐνταῦθα μὲν οὐκ ἐθάρασεν αὐτοῖς συμβαλεῖν, μεταστρατο-
 10 *πεδενσάμενος δὲ ἐτέρωσε, ὅθεν ἐλώδους τοῦ πέριξ χωρίου ὄντος*
ἵπτον ὑπὸ τε τοῦ ἰππικοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ τοξικοῦ τοῦ τῶν ἐναντίων
 4 *λευκηθῆσεσθαι ἔμελλεν, ἐλόχισεν ἥ καιρὸς ἦν, καὶ ὀλίγοις τισὶν ἐκ*
τοῦ προσηνοῦς τῷ στρατοπέδῳ τῶν βαρβάρων προσμίξας ἐτάραξε
 15 *τε αὐτοὺς, καὶ ὑπαγωγῶν ἐς δ' ἐβούλετο πολλοὺς ἀπέκτεινε. θαρ-*
σῆσας τε ἐκ τούτου καὶ κατὰ τὴν χώραν ἄλλους ἄλλη ἐπὶ τὰ ἐπι-
τήθεια ἐπεμπεν.

[91 Reim.] 48 ὁ οὖν Μιθριδάτης, ἐπειδὴ ταῦτά τε ἀσφαλῶς ἐπορρίζετο, καὶ
 τὴν Ἀναΐτιν χώραν τῆς τε Ἀρμενίας οὔσαν καὶ θεῶν τινα ἐπωνύμη
 2 ἀνακειμένην διὰ τινων ἐχειρώσατο, καὶ τούτου καὶ ἄλλοι σιγῆ
 πρὸς αὐτὸν ἀπέκλινον, καὶ αὐτῷ καὶ οἱ τοῦ Μαρζίου στρατιῶται
 προσεγένοντο, ἐφοβήθη καὶ οὐκέτι κατὰ χώραν ἔμεινεν, ἀλλ' αὐτίκα
 3 Τηγράνον Ἀρμενίαν προΐει. καὶ οἱ ὁ Πομπήμιος ἐπηκολούθει μὲν
 ἐπιθυμῶν διὰ μάχης ἐλθεῖν, οὐ μέντοι καὶ πρότερον οὔτε μεθ' ἡμέ- 25
 ραν (οὐ γὰρ ἐξῆσαν ἐκ τοῦ στρατοπέδου) οὔτε νύκτωρ ἐτόλμησε

1 αὐτὸν Xyl., αὐτὸν L ἐπιδεισθαι] δεῖσθαι? Bk. frustra, cf. Plat. *Conv.*
 204 A, *Tim.* 33 C 5 μὲν (post τοὺς) exp. Bk. iniuria. opponitur αὐτὸς γὰρ, cf.
 ad c. 50, 1 15 ἐβούλετο Reim., ἐβουλεύετο L 16 καὶ κατὰ τὴν χώραν] καὶ
 κατα(τρέχων) τὴν χώραν Bk. (add. vol. 2), καὶ κατὰ τὴν χώραν (μέγας) idem
 antea, at cf. 47, 14, 3, μέγα φρονῶν ante κατὰ Rk., καὶ mihi est etiam 18 ἐπειδὴ]
 ἐπειδὴ (Πομπήμιος) Rk. praeter necessitatem 19 Ἀναΐτιν Fabr. (nisi quod Ἀναΐ-
 τιν), Ἀναΐτιν L et τανατιδι c. 53, 5 (sic quoque Xiph.). Ἀναΐτις Strabo (12, 3, 37
 p. 559, ἀναΐτιδος 11, 8, 4 p. 512, τῆς ταναΐδος 11, 14, 16 p. 532 (inde Ταναΐτις
 Eust. ad Dion. *perieg.* 846), τῆς ταναΐδος 15, 3, 15 p. 733, cf. τῆς ἀνάτας ἱερὸν 16, 1, 4
 p. 738), Isid. *Char. Mans. Parth.* 6, Plut. *Artax.* 27 (ἀναΐτιν codd.), Agathias *hist.*
 2, 24 p. 117, 19 Bonn. (= Beros. fr. 2), *Anaitis* Plin. 33, 82, *Anaitica regio Armeniae*
 5, 83, *Anaiticus lacus* 16, 157, *Tanaΐτις* Eust. ad *Il.* Ξ 295 p. 957, 11 R., *Tánaas*
 Clem. Alex. *protrept.* 1, 5 (= Beros. fr. 16). cf. quoque Cob. *V. L.* p. 183. De
Anaitide dea Persica (Anahita) confusa interdum cum dea Phoenicia *Thauith* cf.
Ges. Mon. ling. Phoen. p. 115, C. I. Sem. 1, p. 288, Windischmann, *die persische*
Anahita, *Abh. bayr. Akad.* 1856, Ed. Meyer. in Roscher. *Mythol. lex.* 1, 332 sq.

τοῦτο ποιῆσαι (τὴν γὰρ ἀγνωσίαν τῶν χωρίων ἐδεδίδει) πρὶν σφας
 πρὸς τῇ μεθορίᾳ γενέσθαι· τότε γὰρ εἰδὼς αὐτοὺς διαφεύγειν μέλ- 4 Xiph. 5, 1—5
 λοντας ἤναγκάσθη νυκτομαχῆσαι. γνοὺς οὖν τοῦτο προαπήρε, με-
 σιμβοιάζοντας τοὺς βαρβάρους λαθόν, ἧ πορεύεσθαι ἐμελλον· καὶ
 5 ἐντιχῶν τινι χωρίῳ κοίλῳ μεταξὺ γηλόφων τινῶν ὄντι, ἐνταῦθα τό-
 τε στρατεύματα ἐπὶ τὰ μετέωρα ἀνεβίβασε καὶ τοὺς πολεμίους ὑπέ-
 μεινεν. | ἐπειδὴ τε ἐκεῖνοι μετὰ τε ἀδείας καὶ ἄνευ προφυλακῆς, 5 L 10^v
 ἄτε μήτε ἔμπροσθε δεινόν τι πεπονθότες καὶ τότε ἐς τὸ ἀσφαλές
 ἴδι προχωροῦντες ὥστε μηδὲ ἐφρέψεσθαι σφισιν ἔτι τοὺς Ῥωμαίους
 10 ἐλίπζιν, ἐς τὸ κοῖλον ἐσηλθον, ἐπέθετο αὐτοῖς ἐν τῷ σκότῳ· οὔτε
 γὰρ ἄλλο τι φῶς εἶχον, οὔτε ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τι ἔλαμπεν.

ἐγένετο δὲ ἡ μάχη τοιᾶδε. πρῶτον μὲν οἱ σαλπικτικὰ πάντες 49 [32 Reim.]
 ἅμα τὸ πολεμικὸν ἀπὸ συνθήματος ἐβόησαν, ἔπειτα δὲ οἱ τε στρα-
 τῶνται καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος πᾶς ἐπηλάλαξε, καὶ οἱ μὲν τὰ δόρατα
 15 πρὸς τὰς ἀσπίδας οἱ δὲ καὶ λίθους πρὸς τὰ χαλκὰ σκευῆ προσεπέ-
 κρουσαν. καὶ σφρων τὴν ἠχὴν τὰ ὄρη ἐγκοίλα ὄντα καὶ ὑπεδέξατο 2
 καὶ ἀνταπέδωκε φρικωδεστάτην, ὥστε τοὺς βαρβάρους ἕξαπινάϊως
 ἐν τε τῇ νυκτὶ καὶ ἐν τῇ ἑρημίᾳ αὐτῶν ἀνούσαντας δεινῶς ἐκπλα-
 γῆναι ὡς καὶ δαιμονίῳ τινὶ πάθει περιπεπτωκότας. κἂν τούτῳ 3
 20 οἱ Ῥωμαῖοι πανταχόθεν ἀπὸ τῶν μετεώρων λίθοις τοξεύμασιν ἀνο-
 τίοις βάλλοντες πάντως γέ τινας ὑπὸ τοῦ πλήθους αὐτῶν ἐτίτρω-
 σον καὶ ἐς πᾶν κακοῦ σφας κατέστησαν· οὔτε γὰρ ἐς παράταξιν
 ἄλλ' ἐς πορείαν ἐσταλμένοι, καὶ ἐν ταύτῳ τοῖς τε ἵπποις καὶ ταῖς
 25 καμήλοις καὶ παντοδαποῖς σκεύεσι καὶ οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες
 ἀναστρεφόμενοι, καὶ οἱ μὲν ἐπὶ κελήτων οἱ δὲ ἐφ' ἀρμάτων τῶν τε 4
 καμαρῶν καὶ τῶν ἀρμαμαξῶν ἀναμιξὺ ὄχουμένοι, καὶ οἱ μὲν ἴδι τι-
 τρωσζόμενοι οἱ δὲ προσδεχόμενοι τρωθῆσεσθαι, ἐταράσσοντο, κἂν
 τούτου ὄψον, ἄτε καὶ ἀλλήλοις ἐμπελαζόμενοι, ἐφθείροντο. καὶ 5
 ταῦτα μὲν, ἕως ἄπωθεν ἐβάλλοντο, ἔπασχον· ἐπει δὲ ἕξαναλώσαντες

Xiph.
5, 13—20

5 κοίλῳ] ita L m¹, κάλῳ m² 8 μήτε Bk., μηδὲ L 12 σαλπικτικὰ
 restitui ex L; ita quoque 41, 58, 2 et 3; 51, 9, 3 (M sed σαλπικτικὰς V). σαλ-
 πιγκτικῆς 47, 43, 1 (L et M); 56, 22, 3; 59, 25, 2 (Xiph.) cf. Meisterh.² 65, Rutherf.
the new Phrygichus 279 15 προσεπέκρουσαν] προσέκρουσαν Xiph. 24 σκεύεσι
 Naber. coll. Thuc. 7, 84, 3, οὐσί L, βοτοῖς Bk., θρήμμασι Polak. 25 ἐμπελαζόμενοι
 L, ἐμπλαζόμενοι Bk., coll. 62, 16, 6, vel ἐμπαλασσόμενοι coll. Thuc. 7, 84, 3 (cf.
 Herod. 7, 85). Idem Naber., qui etiam 62, 16, 6 ἐμπαλασσοντο et 72, 19, 6 ἐμ-
 παλασθέντες restituendum censet. Quauquam Dio Thucydidis memor fuisse
 videtur cum haec scriberet, tamen non facile adducar ut credam quattuor
 locis Zon. 9, 14, 10 (ἐμπελαζόμενων), 62, 16, 6 (ἐμπελάζοντο), 72, 19, 6 (ἐμπελα-
 σθέντες), nostro (ἐμπελαζόμενοι) formam a Dione usurpatam eodem modo cor-
 ruptam esse. Mihi Dio ἐμπελάζεσθαι dixisse videtur.

οὐ Ῥωμαῖοι τὴν πόρρωθεν ἀλλήν επικατέδραμιόν σφισιν, ἐφρονέετο
 μὲν τὰ περιέσχαι (καὶ ἐξήρκει πρὸς τὸν θάνατον αὐτοῖς μία πληγὴ
 αἵε καὶ ψιλοῖς οὔσι τοῖς πλείοσι), συνεπιέζετο δὲ τὰ μέσα, πάν-
 6 των ἐπ' αὐτὰ ὑπὸ τοῦ πέριξ δέους χωρούντων. καὶ οὕτω καὶ ὑπ'
 ἀλλήλων ὠφρούμενοι καὶ συμπατούμενοι διώλλυντο, οὐδ' εἶχον οὐδὲν 5
 οὔτε ἑαυτοῖς ἐπαρθέσαι οὔτε ἐς τοὺς πολεμίους τολμήσαι· ἰπλῆς
 γὰρ καὶ τοξόται τὸ πλεῖστον ὄντες ἄποροι μὲν ἐν τῷ σκότῳ προῦ-
 L 11' δέσθαι τι, | ἄποροι δὲ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ μηχανήσασθαι ἐγίνοντο.
 ἐπειδὴ δὲ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν, οἱ μὲν ἔχαιρον ὡς καὶ ἐν τῷ φῶτι
 7 πάντως τινὰ ἀμνυόμενοι. κὰν ὠφελήθησάν τι, εἰ μὴ οἱ Ῥωμαῖοι 10
 κατόπιν αὐτὴν ἔχοντες πολλήν σφισι πλάνην, τοτὲ μὲν τῇ τοιῆ δὲ
 τῇ προσπίπτοντες, καὶ ἐν τῇ ὄψει καὶ ἐν τῷ ἔργῳ ἐνεποίουν. πάν-
 πολλοὶ τε γὰρ ὄντες καὶ ἐπὶ βαθύτατον κοινῇ πάντες ἀποσκιάζοντες
 8 ἔσφαλλον αὐτούς, ἐν ᾧ γε οὐπω προσέμισγόν σφισιν· ἐς γὰρ τὸ
 κενὸν οἱ βάρβαροι, ὡς καὶ ἐγγὺς αὐτῶν ὄντων, μάτην ἔλαιον, καὶ 15
 ὁμόσε χωρήσαντες ἐν τῇ σκιᾷ μὴ προσδεχόμενοι ἐπιτρέσκοντο. καὶ
 οὕτως ἀπέθανον αὐτῶν πολλοὶ καὶ ἐάλωσαν οὐκ ἐλάττους. σιχηροὶ
 δὲ καὶ διέφυγον, ἄλλοι τε καὶ ὁ Μιθριδάτης.

[93 Reim.] 50 καὶ τότε μὲν πρὸς τὸν Τιγράνην ἠπείγετο· ἐπεὶ δὲ προπέμφας
 πρὸς αὐτὸν οὐδὲν φίλιον εἴρετο, ὅτι τοῦ νόεος αὐτῷ Τιγράνου 20
 στασιάζοντος ἐκεῖνον μὲν πάππον αὐτοῦ ὄντα αἴτιον τῆς διαφο-
 ρᾶς ὑπετόλησε γεγονέναι, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ὄπως αὐτὸν ἐδέξατο,
 ἀλλὰ καὶ τοὺς προπεμφθέντας ἐπ' αὐτοῦ συνέλαβε καὶ κατέδησε,
 Xiph. 2 διαμαρτῶν [οὔν] ὧν ἤλπισεν ἐς τε τὴν Κολχίδα ἀπειράπειτο, καὶ 25
 5, 20-21 ἐκεῖθεν πρὸς τε τὴν Μαιώτιν καὶ πρὸς τὸν Βόσπορον, τοὺς
 μὲν κείθων τοὺς δὲ καὶ βιαζόμενος, ἀγρίετο, καὶ τὴν τε χώραν
 ἐνομίσασατο, τὸν Μαχάρην τὸν παῖδα τὸν τὰ τῶν Ῥωμαίων ἀνθελό-
 μενον καὶ τότε αὐτῆς κρατοῦντα κατακλήξας ὥστε μηδὲ ἐς ὄψιν
 αὐτῷ ἐλθεῖν, καὶ ἐκεῖνον διὰ τῶν συνόντων οἱ, τὴν τε ἀδείαν σφισι
 3 καὶ χρήματα δώσειν ὑπισχνούμενος, ἀπέχειεν. ἐν ᾧ δὲ ταῦν 30
 ἐγίνετο, ὁ Πομπήιος ἐπεμψε (μὲν) τοὺς ἐπιδιώξοντας αὐτόν, ἐπεὶ
 δὲ ἐφθῆ ὑπερὸ τὸν Φᾶσιν ἐκδοράς, πόλιν ἐν τῷ χωρίῳ ἐν ᾧ ἐνετι-

1 επικατέδραμον Leuncl., ἔπειτα κατέδραμον L 4 ἐπ' αὐτὰ Leuncl., ὑπ'
 αὐτὰ L 8 μηχανήσασθαι an μαχέσασθαι? 10 τινὰ (τρόπον) τινὰ St., an
 τινὰς? cf. c. 49, 3 14 γε St., τε L οὐπω] Rk., οὔτω L 21 inter ἐκεῖνον μὲν
 et πάππον lacunam statuit Bk., quem immerito secuti Dind. et Melber. μὲν restrin-
 gendi vim habet atque ad ἐκεῖνον μὲν cogitatione supplendum est non filium ipsam,
 cf. c. 49, 6 et ad c. 47, 2. Ceterum quod inserendum censebat Bk. (διὰ γενεακῆς
 ἐποιεῖτο, τοῦτον δὲ) id rebus ipsis repugnat 24 [οὔν] damn. Reim. An anaco-
 luthia statuenda: κατέδησε — διαμαρτῶν οὔν ὧν ἤλπισεν κ. τ. λ.? 31 (μὲν)
 ins. Bk. ἐπιδιώξοντας H. St., ἐπιδιώξάντας L 32 Φᾶσιν Bk., φάσιν L

κῆκει συνώκησε, τοῖς τραυματίαις καὶ τοῖς ἀφῆλικεστέροις τῶν στρατιωτῶν αὐτὴν δοῦς. καὶ σῆσι καὶ τῶν περιχώρων ἐθελονταὶ πολλοὶ [καὶ] συνώκησαν, καὶ εἰσὶ καὶ νῦν, Νικοπολίται τε ὀνομασμένοι καὶ ἐς τὸν Καππαδοικὸν νομὸν συντελοῦντες.

- 5 καὶ ὁ μὲν ταῦτ' ἐποίηε· ὁ δὲ δὴ Τυγράνης ὁ τοῦ Τυγράνου παῖς 51 [34 Reim.]
 παραλαβὼν τινὰς τῶν πρώτων, ἐπεὶ (ὄν) καθ' ἡδονὴν αὐτοῖς ὁ γέ-
 ρων ἦρχε, πρὸς τε τὸν | Φραάτην κατέφυγε, καὶ περισκοποῦντα αὐ- L 11v
 τὸν διὰ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς τὸν Πομπήϊων γενομένας ὁ τι χορῆ
 προᾶσαι, ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἐμβαλεῖν ἀνέπεισε. καὶ ἦλθον μὲν μέχρι 2
 10 τῶν Ἀρταξάτων, πᾶσαν τὴν ἐν ποσὶ χειρούμενοι, καὶ αὐτοῖς ἐκεί-
 νοις προσέβαλον· ὁ γὰρ Τυγράνης ὁ γέρων ἐς τὰ θρη βορῆθείε
 στας ἀνέφυγεν· ἐπεὶ μέντοι χρόνου τε τῆ προσεδρεύε δέιν ἐδοξε,
 καὶ διὰ τοῦτο ὁ Φραάτης μέρος τι τῆς δυνάμεως τῶ παιδὶ αὐτοῦ
 καταλιπὼν ἐς τὴν οἰκίαν ἀνεχώρησεν, ἀντεπλήθε τε ἐνταῦθα ὁ
 15 πατήρ αὐτῶ μονωθέντι καὶ ἐνίκησε. φρυγῶν οὖν ἐκεῖνος τὸ μὲν 3
 πρῶτον πρὸς τὸν Μιθριδάτην τὸν πάππον ὄρωμην, ἐπεὶ δὲ ἐμα-
 θεν αὐτὸν ἠττημένον καὶ βορῆθείας μᾶλλον δεόμενον ἢ τινι ἐπιζου-
 ρῆσαι δυνάμενον, προσεχώρησε τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ αὐτῶ ὁ Πομ-
 πῆϊος ἡγεμόνι χρησάμενος ἐς τε τὴν Ἀρμενίαν καὶ ἐπὶ τὸν πατέρα
 20 αὐτοῦ ἐστράτευσε. καὶ ὅς μαθὼν τοῦτο καὶ καταδείσας ἐπεκηρυ- 52 [35 Reim.]
 κεύσατό τε εὐθὺς αὐτῶ καὶ τοὺς πρέσβεις τοὺς τοῦ Μιθριδάτου
 ἐξέδωκεν. ἐπειδὴ τε, ἐναντιωθέντος οἱ τοῦ νείος, οὐδενὸς μετρίον
 ἔτυχεν, ἀλλὰ καὶ ὡς ὁ Πομπῆϊος τὸν τε Ἀράξην διέβη καὶ τοῖς
 Ἀρταξάτοις ἐπλησίασεν, οὕτω δὴ τὴν τε πόλιν αὐτῶ παρέδωκε καὶ 2
 25 ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ ἐθελοντῆς ἦγεν, ἐν μέσῳ ἑαυτὸν ὅτι μάλ-
 λιστα τοῦ τε προτέρου ἀξιώματος καὶ τῆς τότε ταπεινότητος σκενά-
 στας, ὅπως αἰδέσεώς τε καὶ ἔλεον ἄμα ἄξιος αὐτῶ φανείη· τὸν μὲν
 γὰρ χιτῶνα τὸν μεσόλευκον καὶ τὸν κίανδρον τὸν ὀλοπόρφυρον ἐξέδεν, 3
 τὴν δὲ δὴ τιάραν τὴν τε ἀνάδημα εἶχε. Πομπῆϊος δὲ ἀπὸ μὲν τοῦ
 30 ἵππου κατεβίβασεν αὐτὸν, ἄβδοῦχόν τινα πέμψας (προσήλανε
 γὰρ ὡς καὶ ἐς αὐτὸ τὸ ξέριμα κατὰ τὸ σφέτερον ἔθος ἵππεύσων),
 ἐσελθόντα δὲ αὐτοποδία καὶ τὴν τε διὰδημα ἀποροφίψαντα καὶ ἐς

Xiph.
5, 29—6, 8

3 [καὶ] del. Rk. συνώκησαν R. St., συνώκησαν L 6 (ὄν) ins. Xyl.
 7 Φραάτην] cf. ad. c. 45, 3 10 τῶν Ἀρταξάτων] ita neutr. pl. semper (cf. Ind.)
 ut solent script. Gr. et Lat., ἡ Ἀρταξάτα Ptol. 5, 13, 12; 8, 19, 10, urbe Artaxata
 Tac. ann. 2, 56; 6, 33 qui ceteroquin Artaxata, orum, Artaxata fem. gen. etiam
 Eutrop. 6, 13 (τὸ Ἀρταξάτων φρονόιον Paean. versio), Hm. Ant. 180. 210 W.
 cf. Nene² 1, 450. — Ceterum Ἀρταξάσασα quoque urbem vocatam dicit Strabo 11,
 14, 6 p. 528 13 αὐτοῦ restitui ex L (ibi), αὐτοῦ Bk. iniuria 32 διά-
 δημα] Dio distinguit inter διὰδημα (i. e. τιάραν circumligatam ἀνάδημα) et ἀνά-

4 τὴν γῆν πεισόντα προσεγγονῆτά τε ἰδὼν ἠλέησε, καὶ ἀναπηδήσας
 ἐξανέστησέ τε αὐτόν, καὶ ταινιώσας τῷ ἀναδήματι ἐξ τε τὴν πλη-
 σίαν ἐδραν ἐκάθησε καὶ παρεμυθήσατο, εἰπὼν ἄλλα τε καὶ ὅτι οὐ
 τὴν τῶν Ἀρμενίων βασιλείαν ἀπολώλεκός ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν Ῥω-
 L 12^r
 [36 Reim.] 53 κήσατο καὶ ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν· ὁ δὲ εἰός (ἐκάθητο δὲ ἐκ τοῦ 5
 ἐπὶ θάτερα τοῦ Πομπηίου) οὐθ' ὑπανεῖση τῷ πατρὶ οὐτ' ἄλλο τι
 αὐτὸν ἐδεξιώσατο, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὸ δεῖπνον κληθεῖς οὐκ ἀπήτησεν.
 2 ὄθεν ὑπὸ γε τοῦ Πομπηίου μάλιστα ἐμισήθη. τῇ γοῦν ὑστεραίᾳ
 διακούσας αὐτῶν τῷ μὲν πρεσβυτέρῳ τὴν πατρῴαν πᾶσαν ἀρχὴν 10
 ἀπέδωκε· τὰ γὰρ προσποιηθέντα ὑπ' αὐτοῦ (ἦν δὲ ἄλλα τε καὶ τῆς
 Καππαδοκίας τῆς τε Συρίας μέρη, ἢ τε Φοινίκη καὶ ἡ Σωφρανῆ
 χώρα τοῖς Ἀρμενίοις πρόσσορος οὐ σμικρά) παρείλετο αὐτοῦ, καὶ
 προσέτι καὶ χρήματα αὐτὸν ἤτησεν· τῷ δὲ νεωτέρῳ τὴν Σωφρανῆν
 3 μόνην ἀπένευμε. καὶ ἔκτων γὰρ οἱ Θησαυροὶ ἐν αὐτῇ ὄντες, ἡμ- 15
 φρεσβήτησέ τε περὶ αὐτῶν ὁ νεανίσκος, καὶ ἀμαρτὸν (οὐ γὰρ εἶχεν
 ὁ Πομπηῖος ὀπόθεν ἄλλοθεν τὰ ὀμολογημένα κομισθῆται) ἠγανά-
 κτησε καὶ δρασμὸν ἐβουλεύσατο. ὁ οὖν Πομπηῖος προμαθὼν τοῦτο
 ἐκεῖνόν τε ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ ἐποιήσατο, καὶ πέμψας πρὸς τοὺς τὰ 20
 χρήματα φυλάττοντας τῷ πατρὶ αὐτοῦ πάντα σφᾶς δοῦναι ἐκέ-
 4 λυσεν. ἐπειδὴ τε μὴθ' ὑπήκουσαν, λέγοντες τὸν νεανίσκον, οὐπερ
 ἡ χώρα ἤδη ἐνομιζέτο, χρῆναί σφισι τοῦτο προστάξαι, ἔπεμψεν
 αὐτὸν πρὸς τὰ φρούρια. καὶ ὁ μὲν κεκλειμένα αὐτὰ εὐρῶν προσ-
 ἤλθέ τε ἐγγύς, καὶ ἐκέλευσε καὶ ἄκων αὐτὰ ἀνοιχθῆναι· ὡς δ' οὐ- 25
 δὲν μᾶλλον ἐπέιθοντο, προῖσχύμενοι ὅτι μὴ ἐκούσιος ἀλλ' ἀναγκα-
 5 στός τὴν πρόσταξιν ἐποιεῖτο, ἐχαλέπηγεν ὁ Πομπηῖος καὶ ἔδησε
 τὸν Τυγράνην. καὶ οὕτως ὁ τε γέρον τὸς Θησαυροὺς παρέλαβε,

δημα *fasciam* (cf. quoque 36, 1 b, 3). Tigranes tiamam de capite deponit (cf. Plut. *Pomp.* 33, 3) Pompeius regem infula tantum ornat. iniuria igitur Xiph. pro ἀναδήματι (p. 390, 2) de suo dat διαδήματι. — Ceterum apud Xen. *Cyr.* 8, 3, 13, quem locum Dio § 2 expressit, *fascia* διάδημα audit.

6 ἐπὶ δεῖπνον L recte

8 τὸ inserui ex L

9 γε St., τε L

12 et 14 Σωφρανῆ, Σωφρανῆν] Ita Dio cum Arriano, cf. Steph. Byz. s. v. (vide quoque Suid. s. v.) Eutr. 6, 13, Proc. b. Goth. 1, 21 (Σωφρανῆ). Apud ceteros script. Gr. et Lat. Σωφρῆ (Σοφρῆ), *Sophone*, veluti apud Plut. *Luc.* 24, 8; 29, 5, *Pomp.* 33, 4, App. *Mithr.* 105 (bis), Diod. 40, 4. Syriace *Ḥurhan* regio audit (Kiepert. *Lehrb. d. alt. Geogr.* 79) et incolae *Ḥurhanajē* (Curetton. *Ancient Syriac monuments* p. 110) 14 νεωτέρῳ Bk., εἰς τὴν ἐτέρῳ L, forte [εἰς τῷ] ἐτέρῳ? 15 ἡμφοσβήτησέ scripsi, ἡμφοσβήτησέ L, cf. ad 55, 22, 5 21 μίθ' μίθ' Bk., cf. 43, 4, 6 22 ἔπεμψεν Turn., ἔπεμψαν L 23 κεκλειμένα Dind., κεκλεισμένα L, cf. ad c. 23, 1.

καὶ αὐτὸς ἐν τε τῇ γῶρᾳ τῇ Ἀναϊτίδι καὶ πρὸς τῷ ποταμῷ τῷ
 Κύρῳ τριχῆ νεύμας τὸν στρατὸν παρεχέμισε, τὰ τε ἄλλα παρὰ
 τοῦ Τιγράνου συχνὰ καὶ χροῖματα πολλῶ πλείω τῶν ὁμολογηθέν-
 των λαβών. ἀπ' οὗπερ οὐχ ἥμιστα καὶ ἐκεῖνον ἕξ τε τοὺς φίλους 6
 5 καὶ ἕξ τοὺς συμμάχους (οἱ) πολλῶ ὑστερον ἐσέγραψε, καὶ τὸν υἱὸν
 αὐτοῦ ἕξ τὴν Ῥώμην μετὰ φρουρᾶς ἐσήγαγεν.

Xiph.
6, 8—11

οὐ μέντοι καὶ ἐν ἡσυχίᾳ διεχέμισεν. Ὅροίσης γὰρ Ἀλβανῶν 54 [37 Reim.]
 τῶν ὑπὲρ τοῦ Κύρῳ οἰκούντων βασιλεύς, τὸ μὲν τι καὶ τῷ Τι-
 γράνῃ τῷ νεωτέρῳ φίλῳ οἱ ὄντι χαρίσασθαι βουλήθεῖς, τὸ δὲ δὴ
 10 πλείστον δείσας μὴ καὶ ἕξ τὴν Ἀλβανίδα | οἱ Ῥωμαῖοι ἐσβάλωσι, L 12v
 καὶ νομίσας ὅτι, ἂν ἐν τῷ χειμῶνι ἀδοκήτοις σφίσι καὶ μὴ καθ' ἐν
 στρατοπεδευομένοις προσπέσῃ, πάντως τι ἐξεργάσεται, ἐστράτευσεν
 ἐπ' αὐτοὺς παρ' αὐτὰ τὰ Κρόνια, καὶ αὐτὸς μὲν ἐπὶ Μέτελλον Κέ- 2
 λερᾷ, παρ' ᾧ ὁ Τιγράνης ἦν, ἤλασεν, ἄλλους δὲ ἐπὶ τὸν Πομπήϊον
 15 καὶ ἄλλους ἐπὶ Λούκιον Φλάκκον τὸν τῆς τριτημορίας ἀρχοντα
 ἐπεμψεν, ὅπως πάντες ἅμα ταραχθέντες μὴ συμβοιθήσωσιν ἀλλή-
 λοις. οὐ μὴν καὶ διεπράξατο οὐδαμῶθι οὐδέν· ἐκεῖνόν τε γὰρ ὁ 3
 Κέλερος ἰσχυρῶς ἀπεκρούσατο, καὶ ὁ Φλάκκος ἐπειδὴ πολὺν τὸν πε-
 ρίβολον τῆς ταφρείας ὄντα ἀδύνατος ἦν ὑπὸ τοῦ μεγέθους σῶσαι,
 20 ἑτέραν ἐνόθευεν ἐποιήσατο, καὶ δόξαν ἀπ' αὐτοῦ τοῖς ἐναντίοις ὡς
 καὶ φοβηθεῖς ἐμβάλων ἐπεσπάσατο αὐτοὺς εἶσω τῆς ἕξωθεν τά-
 φρου, κἀνταῦθα μὴ προσδεχομένοις σφίσιν ἐπεκδρομῶν πολλοὺς 4
 μὲν ἐν χειρὶ πολλοὺς δὲ καὶ φεύγοντας ἐρόνευσε. κἀν τούτῳ ὁ
 Πομπήϊος προμαθῶν τε τὴν πείρασιν τῶν βαρβάρων ἦν ἐπὶ τοὺς
 25 ἄλλους ἐλεποίητο, προαπήντησε τοῖς ἐφ' ἐαυτὸν ἐπιούσιν ἀπροσ-
 δόκητος, καὶ κρατήσας ἐπὶ τὸν Ὅροισιν εὐθὺς ὥσπερ εἶχεν ἡμί-
 χθη. καὶ ἐκεῖνον μὲν οὐ κατέλαβεν (ἀπωσθεῖς τε γὰρ ὑπὸ τοῦ
 Κέλερος καὶ μαθὼν καὶ τὰ τῶν ἄλλων πταίσματα ἐφνε), τῶν 5

Xiph.
6, 11—13

1 Ἀναϊτίδι Fabr., ταναϊτίδι L, cf. ad. c. 48, 1 2 Κύρῳ] ita Dio cf. c.
 54, 1 et 5; 37, 1, 2, 2, 1, 3, 4, cum Plutarcho (*Pomp.* 34, 2; 35, 1) et Appiano
 (*Mithr.* 103, codd. ζύρῳ). Ceteroquin Ἰῆρος (hodie *Liv*), ut apud Strabonem
 (cf. 11, 500). Ptolomaeum, *Ael. v. h.* 1, 32, Asinium Quadratum (*Steph. Byz. s. v.*
Βόγχοι, Ὠβαρηνοί), *Flor.* 2, 34 (4, 12), 61, Plinium, *Amm. Marc.* 23, 6, 40; 27,
 12, 17 5 (οὐ) add. Rk. 7 Ὅροισι] ut § 4 et 37, 4, 1 et 2, Ὅροισι App.
Mithr. 103; 117, *Orhodes (Horodes?) Flor.* 1, 40 (3, 5), 25, *Orodes Eutrop.* 6, 14, 1,
Orhodes Fest. 16, *Horodes Oros.* 6, 4, 8 8 τὸ Xyl., τῶι L 15 τριτημο-
 ρίας] τρίτης μέρους? Bk. sed vocem Herodoteam merito tuctur Melber coll.
 1, 211, 212; 7, 121, 131 21 εἶσω restitui ex L, ἕσω Dind. 24 τε τὴν
 Bk., τὴν τε L 25 ἐπιούσιν R. St., ἀπιούσιν I, cf. Zon. 8, 19, 2 ἀπροσ-
 δόκητος restitui ex L, ἀπροσδοκῆτως R. St.

μέντοι Ἀλβανῶν συγροῦς περὶ τὴν τοῦ Κόρον διάβασιν συλλαβῶν
ἔφθειρε. καὶ οὗτοι δεηθεῖσιν αὐτοῖς ἐσπείσατο· ἄλλως μὲν γὰρ
καὶ σφόδρα ἐπεθύμει εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἀντεμβάλεῖν, διὰ δὲ δι
τὸν χειμῶνα ἠδέως τὸν πόλεμον ἀνεβάλετο.

4 post ἀνεβάλετο sequitur in L τότε μὲν δὴ ταῦτ' ἔπραξε. —
Subscriptio: ΔΙΩΝΟΣ ΡΩΜΑΙΚΩΝ ἸΖ.

LIBER XXXVII.

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ τριακοστῷ ἑβδόμῳ τῶν Λίονος Ῥωμαϊκῶν

L 13^f

- α. Ὡς ὁ Πομπήιος πρὸς Ἰβηρας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐπολέμησεν (c. 1—5).
 β. Ὡς Πομπήιος τὸν Πόντον τῇ Βιθυνίᾳ προσένευεν (periit inter c. 7 et 8).
 γ. Ὡς Πομπήιος τὴν τε Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἰππηγάγετο (periit inter c. 7 et 8).
 5 δ. Ὡς Μιθριδάτης ἀπέθανε (c. 10—14).
 ε. Περὶ τῶν Ἰουδαίων (c. 15—19).
 ς. Ὡς Πομπήιος καταστησάμενος τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ εἰς Ῥώμην ἐπανῆλθε (c. 20—23).
 ζ. Περὶ Κικέρωνος καὶ Κατιλίνου καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν παραχθέντων (c. 24—42).
 10 η. Περὶ Καίσαρος καὶ Πομπηίου καὶ Κράσσου καὶ τῆς συνωμοσίας αὐτῶν
 (c. 43—58).

Χρόνου πλῆθος ἔτη ἕξ, ἐν οἷς ἄρχοντες οἱ ἀριθμούμενοι οἶδε ἐγένοντο

- (689/65) Α. Αὔρηλιος Μ. νί. Κόττας ἕπ.
 Α. Μάλλιος Α. νί. <Τορκονᾶτος ἕπ.
 15 (690/64) Α. Ἰούλιος Α. νί.) Καίσαρ ἕπ.
 Γ. Μάρκιος Γ. νί. Φίγυλος ἕπ.
 (691/63) Μ. Τούλλιος Μ. νί. Κικέρων ἕπ.
 Γ. Ἀντώνιος Μ. νί.
 (692/62) Δέκιμος Ἰούνιος Μ. νί. Σιλανός ἕπ.
 Α. Δικίνιος Α. νί. Μουρήνας ἕπ.
 20 (693/61) Μ. Πούπιος Μ. νί. Πίσων ἕπ.
 Μ. Ουαλέριος Μ. νί. Μεσσάλας Νιγρός ἕπ.
 (694/60) <Α.> Ἀφράνιος Αῦλ. νί.
 Κ. Καϊκίλιος Κ. νί. Μέτελλος Κέλερ ἕπ.

25 Τότε μὲν δὴ ταυτ' ἐπραξε, τῷ δ' ἐπιγιγνομένῳ ἔτει, τοῦ τε
 Κόττου τοῦ Λουκίου καὶ τοῦ Τορκονᾶτου <τοῦ> Λουκίου ὑπατευόν-

n. n. 689
(65)

1 τριακοστῷ ἑβδόμῳ] ἕξ L 11 ἕξ] ε L 13. 14 <Τορκονᾶτος Α. Ἰούλιος Α. νί.> ins. Palm. 16. 17. ἕπ. scripsi, ὑπατος L post Γ. Ἀντώνιος Μ. νί. 18 Σιλανός] ita (sed om. acc.) L (non σιλανος) 19 Δικίνιος L, Δικίνιος Bk. 20 Πούπιος Palm., πούπιος L 21 Ουαλέριος R. St., γαλεριος L (s. acc.) Νιγρός Palm., νιγρος L (s. acc.) 22 <Α.> ins. H. St., spat. vac. L. — In fastis L saepe accentus omisit, ut in *κοττας, φιγυλος, μουρηνας, μεσسالος* al., ἕπ modo prioris modo posterioris consulis nomini adscribitur.

24 τότε — ἐπραξε] vide ad 36, 54, 5 25 <τοῦ> ins. Bk.

Xiph.
6, 13, 14.

των, ἐπολέμησε μὲν καὶ τοῖς Ἀλβανοῖς, ἐπολέμησε δὲ καὶ τοῖς Ἴβηροσι.
καὶ προτέροις γε τούτοις καὶ παρὰ γνώμην ἠραγκάσθη στενευχθῆ-
2 ναι· Ἀρτώκης γὰρ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν (νέμονται δὲ ἐπ' ἀμφοτέρω τοῦ
Κύρον, τῇ μὲν τοῖς Ἀλβανοῖς τῇ δὲ τοῖς Ἀρμενίοις πρόσροροι) φο-
βηθεῖς μὴ καὶ ἐφ' ἑαυτὸν τράπηται, πρέσβεις μὲν ὡς καὶ ἐπὶ φιλίᾳ 5
πρὸς αὐτὸν | ἔπεμψε, παρεσκευάζετο δὲ ὄπως ἐν τῷ Θαρσοῦντι καὶ
L 13^v
3 διὰ τοῦτο ἀνεπίστῳ οἱ ἐπίθηται. προμαθῶν οὖν καὶ τοῦτο ὁ
Πομπήιος ἔς τε τὴν χώραν αὐτοῦ προενέβαλε, πρὶν ἰκανῶς τε αὐ-
τὸν ἐτοιμάσασθαι καὶ τὴν ἐσβολὴν δυσχερεστάτην οὔσαν προκατα-
σχεῖν, καὶ ἔρθη καὶ πρὸς τὴν πόλιν τὴν Ἀκρόπολιν ὠνομασμένην 10
4 προχωρήσας, πρὶν καὶ αἰσθῆσθαι τὸν Ἀρτώκην ὅτι παρείη. ἦν δὲ
ἐπ' αὐτοῖς τοῖς στενοῖς, ἔνθεν μὲν
τοῦ Κανκάσου παρατεινοντος, οὗ καὶ ἐπὶ τῇ φυλακῇ τῶν ἐσβολῶν
ὠχύρωτο. ὃ τε οὖν Ἀρτώκης ἐκπλαγεὶς οὐδένα καιρὸν ὥστε σεντά-
ξασθαι ἔσχεν, ἀλλὰ διαβὰς τὸν ποταμὸν τὴν γέφυραν κατέπηρε, καὶ 15
5 οἱ ἐν τῷ τείχει πρὸς τε τὴν φρυγὴν αὐτοῦ [αὐτοῦ], καὶ ἅμα καὶ μάχην
νικηθέντες, ἐνέδοσαν. κρατήσας οὖν τῶν διόδων ὁ Πομπήιος φρου-
ρὰν τε ἐπ' αὐταῖς κατεστήσατο, καὶ ἐκεῖθεν ὀρμώμενος πᾶσαν τὴν
2 ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ κατεστρέψατο. μέλλοντος δ' αὖ καὶ τὸν Κύρ-
νον διαβῆσεσθαι, πέμπει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀρτώκης εἰρήνην τε αὐτῶν, 20
καὶ γέφυραν τὰ τε ἐπιτήδεια ἐκὼν οἱ παρέξιεν ὑπισχνούμενος.
2 καὶ ἐποίησε μὲν ἐκάτερον ὡς καὶ συμβησόμενος, δείσας δέ, ἐπειδὴ
εἶδεν αὐτὸν διαβεβηκότα, πρὸς τὸν Πέλωρον, ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ ἐκεί-
νον τῇ αὐτοῦ ἔειπον, ἀπέφυγεν· ὃν γὰρ ἐξῆν αὐτῷ κωλύσαι δια-
3 βῆραι, τοῦτον ἐπισπασάμενος ἀπεδίδρασκεν. ἰδὼν οὖν τοῦθ' ὁ 25
Πομπήιος ἐπεδιώξε τε αὐτὸν καὶ καταλαβὼν ἐνίκησε· δρόμῳ γάρ,

cf. Xiph.
6, 13

3 Ἀρτώκης] *Arthoces* Flor. 1, 40 (3, 5), 28, *Artaces* Eutr. 6, 14, 1, Fest. 16, Oros. 6, 4, 8, Ἀρτώκης App. *Mithr.* 117 (corrupte Ὀτωκος 103) 4 Κύρον] vide ad 36, 53, 5 6 ἐν τῷ θαρσοῦντι — ἀνεπίστῳ L recte; cf. Thuc. 2, 51, 6; Lys. 12, 94; Dio fr. 70, 4; 47, 29, 3; 73, 2, 4; ἀνεπίστῳ non cum οἱ coniungendum, pendet ab ἐν τῷ cf. 46, 37, 7, ἐν τῷ (χρόνῳ) θαρσοῦντι κ. τ. λ. Kuebler *Rh. Mus.* 46, 326, ἀνεπίστως pro ἀνεπίστῳ R. St. 7 ἐπίθηται R. St., ἐπίθητε L καὶ del. Rk. 10 Ἀκρόπολιν] intellegitur Ἀρμοζική, *Harmastica*, *Armazi-tsieh* i. e. *ara (dei) Armazi* cf. Kiepert, *Lehrb. d. alt. Geogr.* 86, Strab. 11, 3, 5 p. 501 12 ἔνθεν μὲν . . .] deesse aliquid vid. Rk., qui tamen perperam ἔνθεν μὲν τοῦ Κανκάσου παρατεινοντος (ἔνθεν δὲ τοῦ Κύρον), καὶ ἐπὶ τῇ φυλακῇ τὰς ἐσβολὰς ὠχύρωτο, ἔνθεν μὲν (καὶ ἔνθεν) τοῦ Κανκάσου Reim. coll. Strab. 11, 3, 2 p. 499/500. Multo probabilius ἔνθεν μὲν (τοῦ Κύρον παραρρόντος, ἔνθεν δὲ) τοῦ Bk., cf. Strab. 11, 3, 5 p. 500/1 15 διαβὰς restitui e L, καὶ διαβὰς inde a Bk. ex V, cuius librarius καὶ addidit de suo 16 φρυγὴν Leuncl., φυλακὴν L αὐτοῦ bis L 19 αὖ] αὐτοῦ Rk., iniuria.

καὶ πρὶν τοὺς τοξότας αὐτοῦ τῇ σφετέρᾳ τέχνῃ χρῆσασθαι, ὁμοσε
 σφίσι ἐχώρησε καὶ δι' ἐλαχίστον αὐτοὺς ἐτρέψατο. γενομένου δὲ 4
 τούτου Ἀρτώκης μὲν τὸν τε Πέλωρον διαβάς καὶ τὴν γέφυραν καὶ
 τὴν ἐκεῖνου καύσας ἔφρυγε, τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν ἐν χερσὶν οἱ δὲ καὶ 5
 τὸν ποταμὸν πεζῇ περαιούμενοι ἀπέθανον· συχροὶ δὲ καὶ κατὰ τὰς 5
 ὕλας σκεδασθέντες ἡμέρας μὲν τινὰς ἀπὸ τῶν δένδρων ὑπερῶψίλων
 ὄντων ἀποτοξενούτες διεγέροντο, ἔπειτα δὲ καὶ αὐτοὶ ὑποτυμθέν-
 των τῶν δένδρων ἐφθάρησαν. καὶ οὕτω καὶ ὁ Ἀρτώκης ἐπεξηρυ-
 κεύσατο μὲν αὐθις τῷ Πομπηίῳ καὶ δῶρα ἔπεμψεν· ἐκείνου δὲ 6
 10 δὴ ταῦτα μὲν, ὅπως τὰς σπονδάς ποιή|σασθαι ἐλπίσας μὴ περαι-
 τέρω ποι προχωρήσῃ, λαβόντος, τὴν δ' εἰρήνην οὐχ ὁμολογήσαντος
 δώσειν ἂν μὴ τοὺς [τε] παῖδας οἱ ὀμηροὺς προαποστείλῃ, χρόνον
 τινὰ ἐπέσχε, μέχρις οὗ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τὸν Πέλωρον διαβατόν πη 7
 τοῦ θέρους γενόμενον οὐ χαλεπῶς, ἄλλως τε καὶ μηδεὶς κωλύον-
 15 τος, ἐπεραιώθησαν. οὕτω δὲ δὴ τοὺς τε παῖδας αὐτῷ ἔπεμψε,
 καὶ μετὰ τοῦτο καὶ συνηλλάγη.

Exc. U^g 31L 14^f

καὶ τούτου μαθὼν ὁ Πομπήιος οὐ πόρρω τὸν Φᾶσιν ὄντα, 3
 καὶ νομίσας ἔς τε τὴν Κολχίδα παρ' αὐτὸν καταβήσεσθαι καὶ ἐκεῖ-
 θεν ἐπὶ τὸν Μιθριδάτην ἐς τὸν Βόσπορον πορεύσεσθαι, προῆει
 20 μὲν ἧ̄ διανοεῖτο, καὶ τοὺς τε Κόλχους καὶ τοὺς προσχώρους σφίσι, 2
 τὰ μὲν πείθων τὰ δὲ καὶ ἐκφοβῶν, διήλθε· αἰσθόμενος δὲ ἐν-
 ταῦθα ὅτι ἦ̄ τε ἐπὶ τῆς ἡπείρου νομιδῆ διὰ πολλῶν καὶ ἀγνώστων
 καὶ πολεμικῶν ἐθνῶν καὶ ἡ̄ διὰ τῆς θαλάσσης χαλεπωτέρα διὰ τε
 τὸ ἀλίμενον τῆς χώρας καὶ διὰ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὴν εἶη, τῷ 3
 25 μὲν Μιθριδάτῃ τὸ ναυτικὸν ἐφορμεῖν ἐκέλευσεν ὥστε ἐκείνόν τε
 τηρεῖσθαι μηδαμῶσε ἐκπλεῦσαι καὶ τὴν ἐπαγωγὴν αὐτοῦ τῶν ἐπι-
 τηδείων ἀφελῆσθαι, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τοὺς Ἀλβανούς οὐ τὴν συντομιω-
 τάτην, ὅπως σφᾶς καὶ ὑπὸ τούτου πρὸς ταῖς σπονδαῖς ἀνεκκρίστους
 καταλάβῃ, ἀλλ' ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἐπανελθὼν ἐτρέπετο. καὶ τὸν τε 4
 30 Κύρον, ἧ̄ πορεύσιμος ὑπὸ τοῦ θέρους ἐγεγόνει, πεζῇ διεβή, τὴν

8—16 = Exc. U^g 31: ὅτι ὁ Ἀρτώκης ἤττηθεις ὑπὸ Πομπηίου ἐπε-
 κερκεύσατο αὐτῷ καὶ δῶρα ἔπεμψεν — συνηλλάγη. (V. L. vide infra.
 praeterea 11 ποι om. A, 13 pro πη: πείθει M, περι B).

10 ποιήσεσθαι Turn., ποιήσασθαι LU^a 12 [τε] exp. Rk. προ-
 αποστείλῃ] προαποστείλῃ Rk. frustra 17 Φᾶσιν Bk., φάσιν L 19 πορεύ-
 σεσθαι H. St., πορεύεσθαι L 25 τηρεῖσθαι μηδαμῶσε ἐκπλεῦσαι] lectio vix
 sana, τηρῆσαι <μὴ> μηδαμῶσε ἐκπλεῦσαι Rk., τηρεῖσθαι <μὴ> μηδαμῶσε ἐκπλεῦ-
 σαι St., τηρῆσαι μηδαμῶσε ἐκπλεῦσαι Polak. 26 ἐπαγωγὴν Reim., cf. 47, 30, 5;
 49, 26, 3, Thuc. 5, 82, 5; 7, 24, 3, ἀπαγωγὴν L 30 Κύρον] cf. ad 36, 53, 5.

τε ἵππων κατὰ τὸν ῥοὸν καὶ τὰ σκευοφόρα ἐξῆς, εἶτα τοὺς πεζοὺς
 διέναι κελύσας, ἢν' οἱ τε ἵπποι τὸ σφοδρὸν αὐτοῦ τοῖς σώμασι
 σφῶν διαχέωσι, καὶ ἐκ τῶν σκευοφόρων εἴ ποῦ τι καὶ ὡς περιτρα-
 πείη, ἕς τε τοὺς ἐπὶ θάτερα παρακολούθουντας ἐμπύπτη καὶ μὴ
 5 περαιτέρω καταφέρηται· κἀντεῦθεν πρὸς τὸν Καμβύσην πορευόμε- 5
 νος ὑπὸ μὲν τῶν πολεμίων οὐδὲν δεινὸν ἔπαθεν, ὑπὸ δὲ δὴ τοῦ
 καύματος καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῦ δίψους ἰσχυρῶς μετὰ παντὸς τοῦ
 στρατοῦ, καίτοι νυκτὸς τὸ πολὺ τῆς ὁδοῦ διελθῶν, ἐταλαιπώρησεν·
 οἱ γὰρ ἀγωγοὶ σφῶν, ἐκ τῶν αἰχμαλώτων ὄντες, οὐ τὴν ἐπιτηδαιοτά-
 6 την αὐτοὺς ἤγαγον. οὐ μὴν οὐδ' ὁ ποταμὸς ἐν δέοντι σφισιν ἐγένετο· 10
 ψυχρότατόν τε γὰρ τὸ ὕδωρ ὄν, καὶ ἀθρόον ὑπ' αὐτῶν ποθέν, συχνοῖς
 L 14v ἐλυμήνατο. ὡς δ' οὖν οὐδὲ ἐνταῦθα ἀντίπαλόν τι αὐτοῖς | ὤφθη,
 πρὸς τὸν Ἄβαντα προσεχώρησαν, ὕδωρ μόνον ἐπιφερόμενοι· τὰ γὰρ
 ἄλλα παρ' ἐόντων τῶν ἐπιχωρίων ἐλάμβανον, καὶ διὰ τοῦτο οὐδ'
 4 ἐκακούργουν οὐδέν. καὶ σφισι διαβεβηκόσιν ἤδη τὸν ποταμὸν ὁ 15
 Ὅροισις προσιών ἠγγέλθη. ὁ οὖν Πομπήιος βουλευθεὶς αὐτόν, πρὶν
 τὸ τῶν Ῥωμαίων πλήθος γνῶναι, πρὸς μάχην ὑπαγαγέσθαι, μὴ
 2 καὶ αἰσθόμενος αὐτοῦ ἀναχωρήσῃ, τοὺς τε ἱππέας προέταξε, προ-
 ειπὼν σφισιν ἂ ποιήσουσι, καὶ τοὺς λοιποὺς θπισθεν αὐτῶν ἕς τε
 τὰ γόνατα κεκλιμένους καὶ ταῖς ἀσπίσι συγκεκαλυμμένους ἔχων 20
 ἀτρεμεῖν ἐποίησεν, ὥστε τὸν Ὅροισιν μὴ πρότερον μαθεῖν αὐτοὺς
 3 παρόντας πρὶν ἐν χειρὶ γενέσθαι. καὶ τούτου ἐκεῖνός τε τῶν ἱπ-
 πέων ὡς καὶ μόνων ὄντων κατατρονήσας συνέμιξέ σφισι, καὶ δι'
 ὀλίγον τραπέντας ἐξεπίτηδες ἀνὰ κράτος ἐπεδιώξε· καὶ οἱ πεζοὶ
 ἀναστάντες ἐξαίφνης καὶ διαστάντες τοῖς μὲν σφετέροις ἀσφαλῆ 25
 τὴν γῆν διὰ μέσου σφῶν παρέσχον, τοὺς δὲ πολεμίους ἀπερι-
 σκέπτως τῇ διώξει χρωμένους ἐσδεξάμενοι συχνοὺς ἐκνυκλώσαντο.
 4 καὶ οὗτοί τε τοὺς ἔνδον ἔκοπτον, καὶ οἱ ἱππῆς, οἱ μὲν ἐπὶ δεξιὰ
 οἱ δὲ ἐπὶ θάτερα αὐτῶν περιελθόντες, κατὰ νότου τοῖς ἕξω τῆς νυ-
 κλώσειως προσέπεσον. καὶ ἐκεῖ τε πολλοὺς ἐφόνευσαν ἐκάτεροι, καὶ 30
 ἑτέρους ἕς τὰς ὕλας καταφυγόντας κατέπερσαν, “ἰὼ Κρόνια Κρόνια”
 πρὸς τὴν ἐπίθεσιν σφῶν τὴν τότε γενομένην ἐπιλέγοντες.
 5 πρῶξας δὲ ταῦθ' ὁ Πομπήιος, καὶ τὴν χώραν ἐπιδομαίων, τοῖς
 τε Ἄβαντοῖς εἰρήνην ἔδωκε, καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν παρὰ τὸν Καν-
 νασσον μέχρι τῆς Κασπίας θαλάσσης, ἕς ἦν ἀπὸ τοῦ Πόντου τὸ 35

13 Ἄβαντα] ita quoque Plut. *Pomp.* 35, St. Byz. s. v. Ἄβαι., Ἄβρας Arcad.
 acc. p. 21, 9 16 Ὅροισις] cf. ad 36, 54, 1 17 πρὸς] nonne ἕς? cf. 36,
 4, 2 31 ἑτέρους Rk., ἐκατέρους L ἰὼ Rk., ὦ L alterum Κρόνια
 exp. Cobet coll. 60, 19, 3 ἰὼ Σατουρνάλια. an ἰὼ Κρόνια ἰὼ Κρονία? 32 ἐπι-
 λέγοντες Xyl., ἐπιλέγοντας L.

ὄρος ἀρξάμενον τελευτᾷ, κατοικούντων ἐπιχειροῦντωνσασμένων ἐσπί-
 σατο. Φραάτης δὲ ἔπεμψε μὲν πρὸς αὐτὸν ἀνανεώσασθαι τὰς 2
 συνθήκας ἐθέλων· ὡς γὰρ ἐκεῖνόν τε οὕτω φερόμενον ἑώρα, καὶ
 τῆς Ἀρμενίας τοῦ τε Πόντου (τοῦ) ταύτη οἱ ἑποστράτιγοι αὐταῖ
 5 τὰ λοιπὰ προσκατεστρέφοντο, ὃ τε Γαβίνιος καὶ ὑπὲρ τὸν Εὐφρά-
 την μέχρι τοῦ Τίγριδος προσχώρισεν, ἐφοβήθη τε αὐτοὺς καὶ τὴν
 σύμβασιν βεβαιώσασθαι ἐπέθυμυσεν· οὐ μόντοι καὶ διεπράξατό τι. L 15^r
 ὁ γὰρ Πομπήιος πρὸς τε τὰ παρόντα καὶ πρὸς τὰς ἐξ αὐτῶν ἐλ- 3
 πίδας κατεφρόνησεν αὐτοῦ, καὶ τὰ τε ἄλλα ὑπερφρόνως τοῖς πρέ-
 10 σβασιν ἐλάλησε, καὶ τὴν χώραν τὴν Κορδοιηνήν, ὑπὲρ ἧς πρὸς
 τὸν Τιγράνην διεφέρετο, ἀπήτησεν. ἐπειδὴ τε ἐκεῖνοι μηδὲν, ἅτε 4
 μηδὲ ἐπεσταλμένοι τι περὶ αὐτῆς, ἀπεκρίναντο, ἔγραψε μὲν τινα
 τῷ Φραάτῃ, οὐκ ἀνέμεινε δὲ ἀντιπεμφθῆναι τι, ἀλλ' ἐς τὴν χώραν
 τὸν Ἀρράτιον παραχωρήμα ἔστειλε, καὶ κατασχὼν αὐτὴν ἀμαχί τῷ
 15 Τιγράνῃ ἔδωκε. καὶ ὁ μὲν Ἀρράτιος διὰ τῆς Μεσοποταμίας ἐς 5
 τὴν Συρίαν παρὰ τὰ συγκείμενα πρὸς τὸν Πάρθον κομιζόμενος
 ἐπλανήθη, καὶ πολλὰ ὑπὸ τε τοῦ χειμῶνος καὶ ὑπὸ τῆς σπάνειως
 τῶν τροφῶν ἐκακώθη· κἂν ἀπώλοντο, εἰ μὴ Καρραῖοι, Μακεδότων
 τε ἄποικοι ὄντες καὶ ἐνταῦθά που οἰκοῦντες, ὑπέλαβόν τε αὐτὸν
 20 καὶ παρέπεμψαν. ταῦτά τε πρὸς τὸν Φραάτην ἀπὸ τῆς παρ- 6
 ούσης οἱ δυνάμειος ἔπραξε, σαφέστατα τοῖς πλεονεκτεῖν βουλομέ-
 νοις ἐπιδείξας ὅτι πάντα ἐκ τῶν ὀπλων ἤρτηται καὶ ὁ ἐν αὐτοῖς
 κρατῶν νομοθέτης ὧν βούλεται ἀναγκαῖος γίγνεται, καὶ προσέτι
 καὶ πρὸς τὴν ἐπίκλησιν αὐτοῦ ὕβρισεν, ἧ̄περ πρὸς τε τοὺς ἄλλους
 25 πάντας ἠγάλλετο καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς Ῥωμαίους, οὗτοί τε αὖ
 πρὸς ἐκεῖνον αἰεὶ ποτε ἐκέχρητο. βασιλέως γὰρ αὐτοῦ βασιλέων 2
 καλούμενοι, τό τε τῶν βασιλέων ὄνομα περιέκοψε καὶ βασιλεῖ αὐτῷ
 μόνον ἐπιστέλλων ἔγραψε, καίτοι τῷ Τιγράνῃ τῷ αἰχμαλώτῳ καὶ
 τοῦτο παρὰ τὸ νομιζόμενον αὐτοῖς δούς, ὅτε τὰ ἐπινίκια αὐτοῦ ἐν
 30 τῇ Ῥώμῃ ἔπεμψεν. ὁ οὖν Φραάτης καίπερ δεδιώς τε αὐτὸν καὶ 3

2 Φραάτης R. St., φραάντης L (semper) cf. ad 36, 45, 3 4 (τοῦ) ins.
 Reim. 5 Γαβίνιος Bk., γαονίνιος L (ubique) 6 Τίγριδος] cf. ad 36, 6, 2
 10 Κορδοιηνή] de formis Κήριοι, Κορδαῖοι, Κορδοιηνοί, Καρδοιηνοί, Καρ-
 δῶαι, Καρδονοί, Καρδοῦχοι, Γορδονοί, Γορδναῖοι cf. Kiepert, *Lehrb. d. alt.*
Geogr. p. 80. Forma Dionea redit apud Plin. 6, 15, 44 *Cordueni*. Γορδονή,
Γορδναῖα praefertur Strabo, Plutarchus, Appianus, cf. praeterea 68, 26, 2
 14 ἀμαχί R. St., ἀμαχι L 18 ἀπώλοντο L, ἀπώλετο Oddey frustra
 20 post *παρέπεμψαν* lacunam statuit Bk., dubito num recte. idem explet (ὁ δὲ
 Πομπήιος) 23 ὦν R. St., ὦν L ἀναγκαῖος] ἀναγκαῶς Reim., recte for-
 tasse, sed cf. Thuc. 4, 60, 1 27 αὐτῷ] αὐτό Bk. speciose 29 αὐτοῖς]
 nonne αὐτὸς?

Θρασιέων, ἡγανάζησεν ἐπὶ τούτῳ ὡς καὶ τῆς βασιλείας ἐστερη-
 μένος, καὶ πέμψας πρέσβεις πάντα τε ὅσα ἰδίητο ἐπεκάλει οἱ, καὶ
 1 τὸν Εὐφράτην ἀπηγόρευε μὴ διαβαίνειν. ἐπειδὴ τε οὐδὲν μείριον
 ἀπεκρίνατο, εὐθὺς ἐπὶ τὸν Τυγράνην μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ᾧ τὴν
 (a. u. 690)
 (64)
 L 15^v
 5 θυγατέρα ἐδεδώκει, ἐστράτευσεν, ἐν τῷ ἤρῳ ἐν ᾧ Λούκιος τε Καῖ-
 σαρ καὶ Γάιος Φίγονλος ἐπάτεον· καὶ νικηθεὶς μάχῃ ἔπειθ' ὕστε-
 ρον ἀντεπεκράτησε. τοῦ τε Τυγράνου τὸν Πομπήιον ἐν Συρίᾳ
 ὄντα ἐπικαλεσαμένον, πρέσβεις τε αὐθις πρὸς αὐτὸν ἀπέστειλε, καὶ
 πολλὰ μὲν ἐκεῖνον κατηγόρησε, πολλὰ δὲ καὶ ἐς τοὺς Ῥωμαίους
 ἐπεσήμηνεν, ὥστε τὸν Πομπήιον καὶ αἰσχυνθῆναι καὶ καταπλαγή- 10
 7 ναι. οὐκ οὐτε τῷ Τυγράνῃ ἐπεκούρησεν οὐτε πρὸς τὸν Φραάτην
 πολέμιόν τι ἔτ' ἐπραξε, πρόσφασιν ποιησάμενος τὸ μῆτε ἐκείνην οἱ
 τὴν στρατείαν προστετάχθαι καὶ τὸν Μιθριδάτην ἐν ὅπλοις ἔτ'
 εἶναι. ἀρκεῖσθαι τε τοῖς κατειρογασμένοις ἔφασκε, καὶ οὐκ ἐβού-
 λετο, μὴ πλειόνων ὀρεγόμενος καὶ περὶ ἐκείνοις, ὥσπερ 15
 2 που καὶ ὁ Λούκουλλος, πταίσῃ. τοιαῦτα γὰρ ἐφιλοσόφει, καὶ τό-
 τε πλεονεκτεῖν δεινὸν καὶ τὸ τῶν ἄλλοτριῶν ἐγίεσθαι ἄδικον εἶναι
 τότε ἔλεγεν ὄτ' οὐκ ἐτ' αὐτοῖς χρῆσθαι ἐδύνατο. τὰς τε γὰρ τοῦ
 Πάρθου δυνάμεις δείσας, καὶ τὸ ἀστάθμητον τῶν πραγμάτων φο-
 βηθεὶς, οὔτε τὸν πόλεμον καίτοι πολλῶν ἐναγόντων ἀνείλετο, καὶ 20
 3 τὰ ἐγκλήματα τοῦ βαρβάρου ἐφαύλισεν, ἀντιπῶν μὲν οὐδέν, φήσας
 δὲ ὑπὲρ ὀρίων τινῶν τὴν διαφορὰν αὐτῷ πρὸς τὸν Τυγράνην εἶναι,
 περὶ ὧν δικάσειν σφίσις ἄνδρας τρεῖς. οὗς καὶ ἐπεμψεν· καὶ αὐ-
 τοὺς ὡς ἀληθῶς ἐκεῖνοι διατηρᾶς ἐπιγραφάμενοι πάντα τὰ πρὸς
 ἀλλήλους ἐγκλήματα διελύσαντο, ὀργιζόμενος μὲν ὁ Τυγράνης ὅτι 25
 4 τῆς ἐπιουρίας οὐκ ἔτυχε, βουλόμενος δὲ ὁ Φραάτης περιεῖναι τὸν
 Ἀρμένιον, ὕπως καὶ συμμάχῳ ποιεῖ αὐτῷ, εἰ δεηθεῖη, κατὰ τῶν
 Ῥωμαίων χρῆσαιτο. καὶ γὰρ εὖ ἠπίσταντο ἀμφοτέρω ὅτι, ὁπότερος
 ἂν αὐτῶν τοῦ ἑτέρου κρατήσῃ, τῶν τε πραγμάτων τοῖς Ῥωμαίοις
 προζόψει καὶ αὐτὸς εὐχειρωτότερός σφισι γενήσεται. 30

Xiph.
 6, 17—23

4—6 Viderunt v. Gutschmid (*Encycl. Brittan.* 18, 596 = *Geschichte Iran*
 p. 85 n. 1) et Th. Reinach (*Mithridate Eupator* p. 382 n. 1) quae hic narrantur
 iam supra (36, 51) tradidisse Dionem; unde eum alium iam fontem sequi colle-
 git v. Gutschmid 7 τε] δὲ Rk. 13 στρατελαν H. St., στρατιάν L, cf. ad. 38,
 36, 6 15 lacunam agnovit Rk., expl. Bk. inserendo *περαιτέρω προχωρεῖν*, nec
 dubium tale quid requiri. Reiskius ipse proposuerat: καὶ οὐκ (ἐπὶ πλείον ζυδὸν-
 κείων vel *προβαίνειν*) βούλεσθαι, μὴ, verba καὶ οὐκ ἐβούλετο pro insiticiis ha-
 beri posse collato 40, 4, 1 idem Bekkerus arbitratur, quod vel propter praecedens te
 minus placet 24 ἐπιγραφάμενοι] cf. 39, 57, 1; 60, 31, 3. alio sensu Thuc. 5,
 4, 2, προσσηκάμενοι substituit Xiph. 29 ἂν — κρατήσῃ scripsi, ἂν — κρατή-
 σαιε L, [ἂν] — κρατήσαιε Dind. 30 προζόψει Rk., προσκόψει L, Thuc. 4, 60, 3
 confert Bk. εὐχειρωτότερος Leuncl., εὐχειρότερος L.

ἐκεῖνοι μὲν δὴ διὰ ταῦτα κατηλλάγησαν, Πομπήιος δὲ ἐν τε 5
τῇ Ἀσπίδι καὶ τότε ἐχείμασε, καὶ τὰ τε ἄλλα (τὰ) ἔτ' ἀνθιστάμενα
προσηγάγετο, καὶ Συμφόριον τείχος Στρατονίας οἱ προδοῦσις ἔλα-
βεν. αὕτη δὲ γυνή τε τοῦ Μιθριδάτου οἶσα, καὶ ὄργην αὐτῷ ὅτι
5 ἐγκατελείφθη ἔχουσα, τοὺς τε φρουροὺς ἐς παρασκευὴν δὴ τρο-
φῆς ἐξέπεμψε καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἐδέξατο, καίτοι παιδὸς αὐτῆς
παρὰ |

ὑποστρέψας δὲ ἐξ' Ἀρμενίας, καὶ τοῖς βασιλευσὶ καὶ τοῖς δυνάσταις τοῖς 7^a
προσηύδα ἀπὸ διατύχας καὶ γεγραπίσας, καὶ τοῖς μὲν τὰς βασιλείας
10 βεβαίως τὰς δὲ τὰς δυναστείας ἐπαυξήσας, τῶν δὲ καὶ τὰς ὑπεροχὰς
κολούσας καὶ ταπεινώσας, τὴν τε κίλην Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἄρτι
τε βασιλείων ἀπὸ γλαυμάνας καὶ ὑπὸ τε τῶν Ἀραβίων καὶ ὑπὸ τοῦ Τιγρά-
νου κεκακωμένας συνεστήσατο. ἐτόλμησε μὲν γὰρ ὁ Ἀντίοχος ἀπαυτῆ-
σαι αὐτάς, οὐκ ἀπέλαβε δέ, ἀλλ' ἐς τε ἀρχὴν μίαν συνετάχθησαν καὶ

1 ἐν τε τῇ Ἀσπίδι καὶ τότε ἐχείμασε] sc. hieme anni 690 (64) ineuntis
(vel si mavis 689/90), quanquam quae c. 6, 4—7, 4 traduntur ad annum 690
pertinent. In describendis rebus in Oriente gestis Dio c. 6, 4 in alterum an-
num 690 excurrrens primum Tigranis et Phraatis inimicitias foedusque refert
(c. 6, 4—7, 4), tum quae Pompeius per totum hunc annum in Syria prae-
cipue gessit (c. 7, 5—7^a); capite 8, 1 iam ad annum 689 reversus quid Romae
factum sit enarrat. — Ceterum cum iam anno superiore 688/9 (66/5) Pom-
peius ibidem hibernarit (καὶ τότε) Aspida aliunde ignotam aut ad Cylum
flumen aut in Anaitide regione sitam fuisse patet (cf. 36, 53, 5). Verba ἐν
τῇ Ἀσπίδι num recte tradita sint dubitat Th. Reinach, *Mithridate Eupator*
p. 399, 3 2 (τὰ) ins. Bk. 3 Συμφόριον] apud ceteros scriptores *Σινό-
ρηνα* (App. *Mithr.* 101), *Σίνωρα* (Plut. *Pomp.* 32, 8), *Σινορία* (Strab. 12, 3, 28
p. 555), *Sinhorium* (Amm. Marc. 16, 7, 10), apud geographos *Σινίβρα* (Ptol.
5, 7, 2), *Sanora* (Tab. *Peut.* 11, 5 Miller), *Sinerva* (*Itin. Anton.* 208, 1 W.).
castellum *Σινορίαν* proprie vocatum, a Theophane *Σινορίαν* dictum fuisse, quod
in Armeniae finibus situm esset, Strabo docet *l. l.* Dionis *Συμφόριον* ex voce
Latina *Synhorium* (cf. Amm. Marc. *l. l.*) natum esse sagaciter observavit v. Gut-
schmid, *Kl. Schr.* 1, 18, atque inde sequi eum hic fonte usum esse Latino, a
Theophane pendente.

6 παιδὸς αὐτῆς παρὰ] quaternioni tertio (olim ε') Laurentiani codicis deest
folium primum. — Septimam fere lacunae partem explet Xiphilinus. De Stra-
tonice et filii eius Xipharis necesse est cf. App. *Mithr.* 107. Plut. *Pomp.* 36, 6. quid
insuper perierit praeter Xiphilinum argumentum quoque huius libri docet: ὡς
Πομπήιος τὸν Πόντον τῇ Βιθυνίᾳ προσέειπεν et ὡς *Πομπήιος τὴν τε Συρίαν*
καὶ τὴν Φοινικὴν ὑπαγάγετο, vide p. 393.

8 ὑποστρέψας] sc. *Pompeius* 11 κολούσας Leuncl., κωλύσας VC
12 τε (prius) Dind., γε VC βασιλείων] Filii intelleguntur Antiochi Pii
et Selenes, Antiochus Asiaticus et frater eius, cf. Cic. *Verr. Acc.* 4, 27, 61.

νόμους ἔλαβον ὥστε τὸν τῶν Ῥωμαίων τρόπον πολιτεύεσθαι. Xiphil. p. 7, 19—27 R. St. = p. 6, 26—7, 5 Dind.

1. 16^r 8 . . . | τοῦτο μόνον ἐν τῇ ἀγορανομίᾳ ἐπηνέθη, ἀλλ' ὅτι καὶ τὰ Ῥωμαῖα καὶ τὰ Μεγαλήσια πολυτελέστατα ἐποιήσιν, ἔτι δὲ καὶ μονομύχων ἀγῶνας ἐπὶ τῷ πατρὶ μεγάλωσρονέστατα διέθιζεν. ἐγένετο 5 μὲν γὰρ τῶν δαπανηθέντων ἐς αὐτὰ τὰ μὲν κοινῇ αὐτῷ πρὸς τὸν 2 συνάροχον Μᾶρκον Βίβουλον τὰ δὲ καὶ ἰδίᾳ· τοσοῦτον δὲ δὴ ἐν τοῦτοις ὑπερῆρξεν ὥστε καὶ τὴν ἐπ' ἐκείνοις δόξαν σφαιτερίσασθαι καὶ δοκεῖν ἅπαντα αὐτὸς ἀνηλωκέαι. ὁ οὖν Βίβουλος αὐτὸς ἐπισωάπτων ἔλεγεν ὅτι τὸ αὐτὸ τῷ Πολυδεύκει πεπονθῶς εἶη· τοῦ 10 γὰρ τοι γαοῦ κοινοῦ οἱ πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὸν Κάστορα ὄντος, ἐπ' ἐκείνου μόνου ἢ ἐπωνυμία αὐτοῦ γίνεταί.
- 9 ἐπὶ μὲν οὖν τοῦτοις ἔχαιρον οἱ Ῥωμαῖοι, τὰ δὲ δὴ τέρατα καὶ πᾶν αὐτοὺς ἐθορύβει. ἐν γὰρ τῷ Καπιτωλίῳ ἀνδριάντες τε 15 πολλοὶ ὑπὸ κεραινῶν συνεχωνεύθησαν καὶ ἀγάλματα ἄλλα τε καὶ 1 . Λιδὸς ἐπὶ κίονος ἰδρωμένοι, εἰκὼν τε τις λυκαίνης σὺν τε τῷ Ῥώμῳ 2 καὶ σὺν τῷ Ῥωμύλῳ ἰδρωμένη, ἔπεσε, τὰ τε γράμματα τῶν σιγῶν ἐς ἄς οἱ νόμοι ἐσεγράφοντο συνεχύθη καὶ ἀμυδρὰ ἐγένετο. τὰ τε οὖν ἄλλα ἐξεθύοντο τοῖς μάντεσι πειθόμενοι, καὶ τῷ Λιδὸς ἀγαμία 20 μεῖζον, πρὸς τε τὰς ἀνατολάς καὶ πρὸς τὴν ἀγορὰν βλέπον, ὅπως αἱ στρομοσῖαι ἐφ' ὧν ἐισαράτοριον ἐκφαρεῖν, ἰδρωθῆναι ἐψηγίσαντο.
- 3 ταυτὰ τε ἐν ἐκείνῳ τῷ ἔτει συνέβη, καὶ οἱ τιμηταὶ περὶ τῶν 25 ἐπὶ τὸν Ἡριδανὸν οἰζούτων διενεχθέντες (τῷ μὲν γὰρ ἐς τὴν πολιτείαν αὐτοὺς ἐσάγειν ἐδόκει, τῷ δὲ οὐ) οὐδὲν οὐδὲ τῶν ἄλλων 4 ἐπραξάν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχὴν ἀπέειπον. καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν ἐν τῷ ὑστέρω ἔτει (οὐδὲν) ἐποίησαν, ἐμποδισάντων 5 τῆς γερονσίας αὐτοὺς ἐκπεσεῖν. γὰρ τοῦτω πάντες οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ διαιρίζοντες, πληρὴ τῶν τῆν νῦν Ἰταλίαν οἰζούτων, ἐξέλειπον Γαῖου 30 τινὸς Παπίου διμάρχου γνώμῃ, ἐπειδὴ ἐπεσόλαζον καὶ οὐκ ἐδόκουν ἐπιτήδειοὶ σφισιν εἶναι συνοικεῖν.
- a. u. 690 10 τῷ δὲ ἐχομένῳ ἔτει, τοῦ τε Φιγούλου καὶ τοῦ Καίσαρος τοῦ 16^r L 16^v Λορτίου ἀρχόντων, βραχεία μὲν μηνίμης δ' οὖν ἄξια πρὸς τοὺς | τῶν

3 ἐπηνέθη] C. Iulius Caesar 4 δὲ Dind., τε L 16 Ῥώμῳ] cf. ad fr. 5, 3 18 ἐσεγράφοντο] exspectes ἐσεγεγράφατο ἐγένετο R. St., ἐγένοντο L 24 Ἡριδανὸν] cf. ad Zon. 8, 20, 3 25 αὐτοὺς H. St., αὐτοῦ L 27 <οὐδὲν> add. R. St. 29 πάντες οἱ] (ξένοι οἱ) Rk. add. probabiliter 33 δὲ Turn., τε L.

ἀνθρωπιῶν πραγμάτων παραλόγους συνηγάθη. ὁ τε γὰρ τὸν 2
 Λουκρήτιον ἐκ τῆς τοῦ Σύλλου προστάξεως ἀποκτείνας, καὶ ἕτερός
 τις συχνούς τῶν ἐπιχειρηθέντων ἐπ' αὐτοῦ φρονεύσας, καὶ κατηγο-
 ρήθησαν ἐπὶ ταῖς σφραγαῖς καὶ ἐκολάσθησαν, τοῦ Καίσαρος τοῦ
 5 Ἰουλίου τοῦθ' ὅτι μάλιστα παρασθενάσαντος. οὕτω καὶ τοὺς πάνν 3
 ποτὲ δινηθέντας ἀσθενεστάτους αἱ μεταβολαὶ τῶν πραγμάτων πολ-
 λάκις ποιοῦσι. τοῦτό τε οὖν παρὰ δόξαν τοῖς πολλοῖς ἐχώρησε,
 καὶ ὅτι καὶ ὁ Κατιλίνας ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκείνοις αἰτίαν (πολλοὺς
 γὰρ καὶ αὐτὸς τῶν ὁμοίων ἀπειτόνει) λαβὼν ἀπελύθη. καὶ δὴ καὶ
 10 ἐκ τούτου χείρων τε πολὺ ἐγένετο, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀπώλετο· τοῦ 4
 γὰρ δὴ Κικέρωνος τοῦ Μάρκου μετὰ Γαῖου Ἀντωνίου ὑπατεύσαν-
 τος, ὅτε Μιθριδάτης οὐδὲν ἔτι δεινὸν τοὺς Ῥωμαίους εἰργάσατο
 ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν διέφθειρεν, ἐπεχείρησεν ἐκείνος τὴν τε πολι-
 τεῖαν νεωτερίζειν καὶ τοὺς συμμάχους ἐπ' αὐτῇ συνιστᾶς ἐς φόβον
 15 σφᾶς οὐ μικροῦ πολέμου ἐνέβαλεν. ἐπράχθη δὲ ὧδε ἐκάτερον.

ὁ Μιθριδάτης αὐτὸς μὲν οὐχ ὑπέκτεινε ταῖς συμφοραῖς, ἀλλὰ τῇ 11
 βουλήσει πλέον ἢ τῇ δυνάμει νέμων ἐνενόει, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ
 ὁ Πομπήσιος ἐν τῇ Συρία διέτριβε, πρὸς τε τὸν Ἰστρον διὰ τῶν
 Σκυθῶν ἐλθεῖν, κἀντεῦθεν ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐσβαλεῖν· γνῶσει τε γὰρ 2
 20 μεγαλοπράγμων ὄν, καὶ πολλῶν μὲν πταισμάτων πολλῶν δὲ καὶ
 εὐτυχημάτων πεπειραμένους, οὐδὲν οὔτε ἀτόλμητον οὔτε ἀνέλπιστόν
 οἱ εἶναι ἐνόμιζεν. εἰ δὲ δὴ καὶ σφραλεῖη, συναπολέσθαι τῇ βασιλείᾳ
 μετὰ ἀκεραίου τοῦ φρονήματος μᾶλλον ἢ στεροφθεῖς αὐτῆς ἐν τε
 ταπεινότητι καὶ ἐν ἀδοξίᾳ ᾗθ' ἔφθελεν. αὐτὸς μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις 3
 25 ἔρρωτο· ὅσῳ γὰρ τῇ τοῦ σώματος ἀσθενείᾳ ἀπεμαραίνετο, τοσοῦτω
 τῇ τῆς γνώμης ἰσχυροῦντο, ὥστε καὶ τὴν ἐκείνου ἀρρωστίαν
 τοῖς ταύτης λογισμοῖς ἀναλαμβάνειν· οἱ δ' ἄλλοι οἱ συνόντες αὐτῷ,
 ὡς τὰ τε τῶν Ῥωμαίων ἰσχυρότερα καὶ τὰ τοῦ Μιθριδάτου ἀσθε- 4
 30 τέρτερα ἀεὶ ἐγίνετο (τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ ὁ σεισμὸς μέγιστος δὴ
 τῶν πρόποτε συνενεχθεῖς αὐτοῖς πολλὰς τῶν πόλεων ἔφθειρεν), | ἡλ-
 λιοῦντο, καὶ τὰ τε στρατιωτικὰ ἐκινεῖτο, καὶ παῖδας τινὰς αὐτοῦ
 συναρπάσαντές τινες πρὸς τὸν Πομπήσιον ἐκόμισαν. ἐπ' οὖν τού- 12
 τοις τοὺς μὲν ἐφώρα καὶ ἐκόλαξε, τοὺς δὲ καὶ ἐξ ὑποψίας ὀργῇ

a. u. 691
(63)L 17^r

1 ὁ τε — ἀποκτείνας] *L. Amnius Bellienus*, cf. *Ascon.* p. 92 *Bait.* 2 ἕτε-
 ρός τις] *L. Luscus*, cf. *Ascon.* p. 91 *Bait.* 5 πάνν] πάν v. *Herw.* (litt.), *vix*
necessarium 14 ἐπ' αὐτῇ] ἐπ' αὐτὴν *Rk.*, cf. 59, 4, 3; 37, 30, 1, at cf. *Herod.*
 6, 74, quem locum expressisse videtur *Dio*, cf. *praeterea* 54, 3, 4 16 τῇ βου-
 λήσει — νέμων] cf. *Thuc.* 3, 48, 1 33 ὀργῇ] *Reiskio* eo sensu accipiendum
 videtur quo apud *Demosthenem* interdum, i. e. pro *proena*, *castigatione*, *animad-*
versione, ut 21, 43 τῷ δράσαντι δ' οὐκ ἴσῃν τὴν ὀργήν, ἂν θ' ἐκὼν ἂν τ' ἄκων,

προκατελάμβανε, καὶ ἦν πρὸς οὐδένα ἐτι πιστός, ἀλλὰ καὶ τῶν
λοιπῶν τέκνων ἵποτοπήσας τινὰ ἀπέσραξεν. ἰδὼν οὖν ταῦτα νίδος
τις αὐτοῦ Φαρνάκης, καὶ ἐκείνόν τε ἅμα φοβηθεὶς καὶ παρὰ τῶν
Ῥωμαίων τὴν βασιλείαν (καὶ γὰρ ἀνὴρ ἤδη ἦν) λήψεσθαι προσδο- 5
2 κήσας, ἐπεβούλευσεν αὐτῷ. φρωαθεὶς δέ (πολλοὶ γὰρ καὶ φανερῶς 5
καὶ λάθρᾳ πάντα τὰ πραττόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἐπολυπραγμόνου) εὐ-
θὺς ἂν, εἶπερ τι καὶ τὸ βραχύτατον εὐνοίας οἱ δορυφόροι τῷ γέ-
ροντι εἶχον, ἐδικαιώθη· νῦν δὲ καίτοι σοφώτατος ὁ Μιθριδάτης
ἐς πάντα τὰ βασιλικὰ γενόμενος οὐκ ἔγνω ὅτι οὐδὲν οὐδενὶ οὔτε
τὰ ὄπλα οὔτε τὰ πλήρη τῶν ὑπηκόων ἄνευ τῆς παρ' αὐτῶν φιλίας 10
ισχύει, ἀλλὰ καὶ ὅσῳ τις ἂν πλείω, μὴ μέντοι καὶ πιστὰ αὐτὰ ἔχη,
3 χαλεπώτερα αὐτῷ γίγνεται. ὁ γοῦν Φαρνάκης μετὰ τε τῶν προπαρ-
εσκευασμένων καὶ μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς πρὸς τὴν σύλληψιν
αὐτοῦ πεμφθέντων (ῥᾶστα γὰρ αὐτοὺς ὤκειώσατο) καὶ ἐπ' αὐτὸν
ἀντικρὺς τὸν πατέρα ἠπεύχθη. πυθόμενος δὲ τοῦτο ὁ γέρον (ἦν 15
δὲ ἐν Παντικαπαίῳ) στρατιώτας τινὰς ἐπὶ τὸν νίδον, ὡς καὶ αὐτὸς
4 ἐφρεσόμενος σφισι, προσέπειψε. καὶ τούτους τε ἐκείνος διὰ βραχείας,
ἅτε μὴδ' αὐτοὺς φιλοῦντας τὸν Μιθριδάτην, ἀπετρέψατο, καὶ τὴν
πόλιν ἐκουσίαν ἔλαβε, τὸν τε πατέρα ἐς τὸ βασιλείον καταφροντά
13 ἀπέπειπεν. ἐπεχείρησε μὲν γὰρ ἑαυτὸν διαχρήσασθαι, καὶ τὰς τε 20
γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας τοὺς λοιποὺς φαρμάκῳ προαπαλλάξας τὸ
λοιπὸν ἐξέπειν, οὐ μέντοι οὔτε δι' ἐκείνου οὔτε διὰ ξίφους αὐτο-
2 χειρὶ ἀποφθαρεῖναι ἠδυνήθη. τό τε γὰρ φάρμακον, καίτοι θανάσι-
μον ὄν, οὐ συνεῖλεν αὐτόν, ἐπειδὴ πολλῇ καθ' ἐκάστην ἡμέραν
προφυλακῆ ἀλεξίφαρμάκων ἐκεκράννυτο· καὶ ἡ τοῦ ξίφους πληγὴ 25
διὰ τε τὴν τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἀπὸ τε τῆς ἡλικίας καὶ ἀπὸ τῶν περιε-
στηκότων ἀσθένειαν καὶ διὰ τὴν φαρμάκων ὀποιοῦδηποτοῦν λῆψιν
L 17 3 ἀπημβλύνθη. ὡς οὖν οὔτε δι' ἑαυτοῦ ἀνηλίσκετο καὶ πέρα | τοῦ
καιροῦ χρονίζειν ἐδόκει, προσέπεσόν τε αὐτῷ ἐκεῖνοι οὖς ἐπὶ τὸν

ἔταξεν ὁ νόμος, et 24, 138 ταύτην τὴν ὁργὴν καὶ νῦν ἐπὶ τουτουὶ λάβετε. cf. Reiskii
Ind. Graec. Demosth. p. 363. — Tamen subdubito de lectionis sinceritate. ὁρμη
tentat Polak.

18 ἀπετρέψατο Pflugk., ἐπετρέψατο L, ἀπετρέψατο v. Herw. (litt.)
22 οὔτε Bk., οὐδὲ L δι' ἐκείνου R. St., δ' ἐκεῖνον L 23 ἀποφθαρεῖναι
cf. 37, 39, 1; 68, 27, 2, Thuc. 2, 49, 6 24 οὐ συνεῖλεν αὐτόν] verbum συναρθεῖν
quoque a Thucydide in eadem pestis descriptione, 2, 51, 3, mutuatus est nec magis
propriam huius vocis vim intellexit. significat enim apud Thuc. *pariter absumere*:
ἀλλὰ πάντα ξυνήσει (ἢ νόσος) καὶ τὰ πάσῃ διαίτῃ θεραπεύόμενα. — Recurrit
apud Dionem 40, 23, 4; 50, 35, 5; 78, 23, 6. itaque lectio sana nec coniecturis
tentanda 25 ἐκεκράννυτο L, ut coniecerat Rk., ἐκεκράντητο R. St.
27 ὀποιοῦδηποτοῦν R. St., ὅποι δή ποτ' οὖν L.

ἰὸν ἐπεπόμφει, καὶ συνετάχυναν τοῖς ξίφεισι καὶ ταῖς λόγχαις τὸν
 ὄλεθρον. Μιθριδάτης μὲν δὴ ποικιλωτάτῃ ἀεὶ καὶ μεγίστῃ τῇ τύχῃ 4
 χορησάμενος οὐδὲ τὴν τελευτὴν τοῦ βίου ἀπλήν ἔσχεν· ἐπεθύμησέ
 τε γὰρ ἀποθανεῖν μὴ βουλόμενος, καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποκτεῖναι
 5 σπουδάσας οὐκ ἠδυνήθη, ἀλλὰ τοῦτο μὲν φαρμάκῳ τοῦτο δὲ καὶ
 ξίφει αὐθέντης τε ἅμα ἐγένετο καὶ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀπεσφάγη·
 Φαρνάκης δὲ τό τε σῶμα αὐτοῦ τῷ Πομπηίῳ ταριχεύσας, ἔλεγχον 14
 τοῦ πεπραγμένου, ἐπέμψε, καὶ ἑαυτὸν τὴν τε ἀρχὴν παρέδωκε.
 καὶ ὃς τῷ μὲν Μιθριδάτῃ οὐδὲν ἐλυμήνατο, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς πα-
 10 τρώοις ἠρώοις ταρῆναι αὐτὸν ἐκέλευσε· τὸ γὰρ πολέμιον αὐτοῦ
 συναποσβηκέναι τῇ ψυχῇ νομίζων οὐδὲν ἔτι τῷ νεκρῷ μάτην ὠργί-
 ζετο· τὴν μέντοι βασιλείαν τοῦ Βοσπόρου μισθὸν τῷ Φαρνάκῃ τῆς 2
 μισθοφορίας ἐχαρίσατο, καὶ ἔς γε τοὺς φίλους τοὺς τε συμμάχους
 αὐτὸν ἀνέγραψεν.
 15 ὡς οὖν ἐκεῖνός τε ἀπωλώλει καὶ τὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ πάντα 3
 πλὴν ὀλίγων κατέστραπτο (τείχη γὰρ τινα φρουροὶ ἔξω τοῦ Βο-
 σπόρου ἔτι καὶ τότε ἔχοντες οὐκ εὐθὺς ὠμολόγησαν, οὐχ ὅτι καὶ
 ἀνθίστασθαι οἱ διανοοῦντο, ἀλλ' ὅτι ἐφοβοῦντο μὴ τὰ χρήματα, ἃ
 ἐφύλασσαν, προδιαρπάσαντές τινες ἐκείνοις τὴν αἰτίαν προσθῶσι,
 20 καὶ διὰ τοῦτο ἀνέμενον, αὐτῷ βουλόμενοι τῷ Πομπηίῳ πάντα ἐπι-
 δεῖξαι), ὡς οὖν τὰ τε ἐνταῦθα κατεΐργαστο καὶ ὁ Φαρνάκης ἡσυ- 15
 χίαν ἦγεν, ἣ τε Συρία καὶ ἡ Φοινίκη καθειστήκει, τρέπεται πρὸς
 Ἀρέταν. οὗτος δὲ Ἀραβίων μὲν τῶν νῦν τοῖς Ῥωμαίοις δουλεόν-
 των μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐβασίλευε, πλεῖστα δὲ δὴ τὴν
 25 Συρίαν πρότερον ἰσχυρῶς, καὶ διὰ τοῦτο μάχῃ πρὸς τῶν Ῥω-
 μαίων ἀμυνόντων αὐτῇ νικηθεὶς, ὁμως καὶ τότε ἔτ' ἐπολέμει. ἐπ' 2
 οὖν τοῦτον τοὺς τε πλησιοχώρους αὐτῷ ὁ Πομπηῖος ἐλάσας ἀκο-
 νιτὶ τε αὐτοὺς προσηγάγετο καὶ φρουρᾷ παρέδωκε. κἀντεῦθεν ἐπὶ
 τὴν Συρίαν τὴν Παλαιστίνην, ὡς καὶ τὴν Φοινίκην | κακώσαντας,
 30 ὤργησεν. ἦρχον δὲ αὐτῶν Ὑρκανός τε καὶ Ἀριστόβουλος ἀδελφοί,
 καὶ ἐτύγχανον ἐπὲρ τῆς τοῦ σφετέρου Θεοῦ, ὅστις ποτὲ οὗτος ἐστίν,
 ἱερωσύνης (οὗτω γὰρ τὴν βασιλείαν σφῶν ὀνόμαζον) αὐτοὶ τε δια-

Xiph.
7, 5—8Xiph.
7, 8—20L 18^c

5 τοῦτο μὲν — ξίφει ante οὐκ ἠδυνήθη collocanda censet Bk., vix recte;
 ceterum in margine cod. L ad hunc versum adscriptum est CH' 10 ταρῆ-
 ναι αὐτὸν L, neque ut ante Dindorfium edebatur αὐτὸν ταρῆναι 23 Ἀρα-
 βίων] cf. ad 36, 2, 5 28 φρουρᾷ παρέδωκε] hoc dicit Dio: praesidium
 Pompeium collocasse in regno Nabataeorum 29 ὡς καὶ τὴν Φοινίκην
 κακώσαντας] locos quales sunt 36, 20, 2 et 22, 1 conferenti vix mihi cor-
 ruptum videtur. pro καὶ legendum censet τοὺς Rk. cf. quoque 41, 18, 3;
 40, 16, 2.

- 3 φερόμενοι καὶ τὰς πόλεις στασιάζοντες. ὁ οὖν Πομπήιος Ὑρκανὸν
 μὲν οὐδεμίαν ἀξιόχρεων ἰσχὴν ἔχοντα ἀμαχεὶ εὐθὺς προσέθετο, Ἀρι-
 στόβουλον δὲ ἐς χωρίον τι καταλείψας ὁμολογήσαι οἱ ἠγάκασε,
 καὶ ἐπειδὴ μήτε τὰ χρήματα μήτε τὸ φρούριον παρεδίδου, ἔδησεν
 αὐτόν. καὶ τούτου τοὺς μὲν ἄλλους ἔξω προσεποιήσατο, τὰ δὲ 5
- 16 Ἱεροσόλυμα πολιορκῶν πράγματα ἔσχε. τὴν μὲν γὰρ ἄλλην πόλιν,
 ἐσδεξαμένων αὐτὸν τῶν τὰ τοῦ Ὑρκανοῦ φρονούντων, ἀπραγμόνως
 ἔλαβεν, αὐτὸ δὲ τὸ ἱερόν προκατασχόντων τῶν ἐτέρων οὐκ ἀπόνως
- 2 εἶλεν· ἐπὶ τε γὰρ μετεώρου ἦν καὶ περιβόλω ἰδίῳ ὠχύρωτο. καὶ
 εἴ γε ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ὁμοίως ἡμύνοντο, οὐκ ἂν αὐτὸ ἐχει- 10
 ρώσατο· νῦν δὲ τὰς τοῦ Κρόνου δὴ ὀνομασμένας διαλείποντες,
 καὶ οὐδὲν τὸ παράπαν ἐν αὐταῖς δοῶντες, παρέδωκαν τοῖς Ῥω-
 3 μαίοις καιρὸν ἐν τῷ διακένῳ τούτῳ τὸ τεῖχος διασεῖσαι. μαθόντες
 γὰρ τὴν πτόησιν αὐτῶν ταύτην τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὐδὲν σπουδῆ
 ἔπραττον, ταῖς δὲ δὴ ἡμέραις ἐκείναις, ὅποτε ἐκ τῆς περιτροπῆς 15
- 4 ἐπέλθοιεν, ἐντονώτατά οἱ προσέβαλλον. καὶ οὕτως ἐάλωσάν τε ἐν
 τῇ τοῦ Κρόνου ἡμέρᾳ μηδ' ἀμυνόμενοι, καὶ πάντα τὰ χρήματα
 διηρπάσθη. ἢ τε βασιλεία τῷ Ὑρκανῷ ἐδόθη, καὶ ὁ Ἀριστόβουλος
 ἀνῆρχθη.
- 5 ταῦτα μὲν τότε ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἐγένετο· οὕτω γὰρ τὸ σύμ- 20
 παν ἔθνος, ὅσον ἀπὸ τῆς Φοινίκης μέχρι τῆς Αἰγύπτου παρὰ τὴν
 θάλασσαν τὴν ἔσω παρῆκει, ἀπὸ παλαιοῦ κέκληται. ἔχουσι δὲ καὶ
 ἕτερον ὄνομα ἐπίτητον· ἢ τε γὰρ χώρα Ἰουδαία καὶ αὐτοὶ Ἰου-
 17 δαῖοι ὀνομάδονται· ἢ δὲ ἐπίκλησις αὕτη ἐκείνους μὲν οὐκ οἶδ' ὅθεν
 ἤρξατο γενέσθαι, φέρεται δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ὅσοι 25
 τὰ νόμιμα αὐτῶν, καίπερ ἄλλοεθνεῖς ὄντες, ἔηλοῦσι. καὶ ἔστι καὶ
 παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις τὸ γένος τοῦτο, κολουσθὲν (μὲν) πολλάνκις, αὐ-
 18 ξηθὲν δὲ ἐπὶ πλεῖστον, ὥστε | καὶ ἐς παρρησίαν τῆς νομίσεως ἐκτι-
 2 νῆσαι. νεχωρίδαται δὲ ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ἐς τε τὰλλα

2 ἀμαχεὶ R. St., ἀμαχὶ L 4 παρεδίδου] quod in Xiphilini epitoma ad-
 ditum invenies καίτοι προσίων αὐτῷ καὶ ὑποσχόμενος ταῦτα interpretamentum
 est verborum ὁμολογήσαι οἱ ἠγάκασε quibus in sententia prorsus commutata,
 quam paraphrasin rectius voces quam excerptum, locus non erat. ita enim
 Xiphilinus: τὸν μὲν οὖν Ὑρκανὸν οὐδενὸς λόγον ἀξιώσας, τὸν δὲ Ἀριστόβου-
 λον δῆσας, ἐπειδὴ μήτε τὰ χρήματα μήτε τὸ φρούριον παρεδίδου καίτοι προσ-
 ἰων αὐτῷ καὶ ὑποσχόμενος ταῦτα, τὰ δὲ Ἱεροσόλυμα πολιορκῶν πράγματα
 ἔσχε. cave credas apud Dionem haec verba excidisse 14 πτόησιν Madvig,
 nisi quod πτοίησιν scribit: πτόησιν dedi coll. 37, 17, 4 et 77, 7, 1 ubi forma
 πτοίησθαι usurpata est non πτοίησθαι; furorē et instinctum superstitionum
 interpretatur Madv., ἐμποίησιν L 15 τῆς del. Pflugk. iniuria 19 ἀνῆρχθη]
 ἀπῆρχθη Turn. praeter necessitatem 27 (μὲν) R. St., om. L.

Xiph.
7, 23—28

Xiph.
7, 23—28

Xiph.
7, 23—28, 11

L 18

τὰ περὶ τὴν διαίταν πάνθ' ὡς εἰπεῖν, καὶ μάλιστα' ὅτι τῶν μὲν ἁλ-
 λίων θεῶν οὐδένα τιμῶσιν, ἕνα δὲ τινὰ ἰσχυρῶς σέβουσιν. οὐδ'
 ἀγαλμα οὐδὲν (οὐδ') ἐν αὐτοῖς ποτε τοῖς Ἱεροσολύμοις ἔσχον, ἄρρη-
 5 τον δὲ δὴ καὶ ἀειδῆ αὐτὸν νομίζοντες εἶναι περισσότατα ἀνθρώπων
 θεοσεβέουσιν. καὶ αὐτῷ νεῶν τε μέγιστον καὶ περικαλλέστατον, πλὴν 3
 καθ' ὅσον ἀγαθῆς τε καὶ ἀνώροφος ἦν, ἐξεποίησαν, καὶ τὴν ἡμέ-
 ραν τὴν τοῦ Κρόνου καλουμένην ἀνέθεσαν, καὶ ἄλλα τε ἐν αὐτῇ
 ἰδιαίτατα πολλὰ [ε] ποιῶσι, καὶ ἔργον οὐδενὸς σπουδαίου προσ-
 αίττονται.

10 καὶ τὰ μὲν κατ' ἐκεῖνον, τίς τε ἔστι καὶ ὅθεν οὕτως ἐτιμήθη, 4 ^{Xiph.}
 ὅπως τε περὶ αὐτὸν ἐπτόηται, πολλοῖς τε εἴρηται καὶ οὐδὲν τῆδε 8, 14—9, 24
 τῇ ἱστορίᾳ προσήκει· τὸ δὲ δὴ ἕς τοὺς ἀστέρας τοὺς ἑπτὰ τοὺς 18
 πλάνητας ὀνομασμένους τὰς ἡμέρας ἀνακεῖσθαι κατέστη μὲν ὑπ'
 Αἰγυπτίων, πάρεστι δὲ καὶ ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους, οὐ πάσαι ποτὲ
 15 ὡς λόγῳ εἰπεῖν ἀρξάμενον· οἱ γοῦν ἀρχαῖοι Ἕλληνες οὐδαμῇ αὐτό,
 ὅσα γε ἐμὲ εἰδέναί, ἠπίσταντο. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ πάνν νῦν τοῖς τε 2
 ἄλλοις ἅπασιν καὶ αὐτοῖς τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιχωριάζει, καὶ ἤδη καὶ
 τοῦτό σφισι πάτριον τρόπον τινά ἐστι, βραχύ τι περὶ αὐτοῦ δια-
 λεχθῆναι βούλομαι, πῶς τε καὶ τίνα τρόπον οὕτω τέτακται. ἤκουσα
 20 δὲ δύο λόγους, ἄλλως μὲν οὐ χαλεποὺς γνωσθῆναι, θεωρίας (δέ) τι-
 νος ἐχομένους. εἰ γάρ τις τὴν ἁρμονίαν τὴν διὰ τεσσάρων καλον- 3
 μένην, ἤπερ πον καὶ τὸ κῶρος τῆς μουσικῆς συνέχειν πεπίστευται,
 καὶ ἐπὶ τοὺς ἀστέρας τούτους, ἕφ' ὧν ὁ πᾶς τοῦ οὐρανοῦ κόσμος
 διείληπται, κατὰ τὴν τάξιν καθ' ἣν ἕκαστος αὐτῶν περιπορεύεται
 25 ἐπαγάγοι, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἕξω περιφορᾶς τῆς τῷ Κρόνῳ
 δεδομένης, ἔπειτα διαλιπὼν δύο τὰς ἐχομένας τὸν τῆς τετάρτης 4
 δεσπότην ὀνομάσειε, καὶ μετ' αὐτὸν δύο αὖ ἐτέρας ὑπερβάς ἐπὶ
 τὴν ἐβδόμην ἀγίζοιτο, κὰν τῷ αὐτῷ τούτῳ τρόπῳ αὐτὰς τε ἐπιῶν
 καὶ τοὺς ἑφόρους σφῶν θεοὺς ἀνακλιῶν ἐπιλέγοι ταῖς ἡμέραις,
 30 εὐρήσει πάσας αὐτὰς | μουσικῶς πως τῇ τοῦ οὐρανοῦ διακοσμήσει L 195

1 ad hunc versum in margine CH' L 3 (οὐδ') add. v. Herw. ἄρρητον] ἄροτον Wakefield 6 ἀγαθῆς] cf. Phrynichum Bekkeri 28, 28; ἀγαθῆς: τὸ μὴ ἔχον στέγην ἢ ὄροφον, ἐπὶ τοῦ λαβρυλῆθου Σοφοκλῆς 8 ἄ expunxit Rk., neque habet Xiph., [πολλὰ ε] secl. Dind. 14 πάρεστι] eo defendi potest quod ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους idem valet atque ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, παρήκει v. Herw. (litt.) 19 τέτακται] πέπρακται Xiph. 20 (δέ) Xyl. cum Xiph., om. L 27 μετ' αὐτὸν] μετ' αὐτήν? 28 κὰν scripsi L secutus qui κὰν exhibet, cf. 57, 7, 1, καὶ Bk. αὐτὰς τε ἐπιῶν Xyl. probata Xiphilini lectione, αὐτὸς τε ἔπαινον L (in marg. corr. ἐπιῶν), αὐτὰς τε ἔπαινων Leuncl. vitium altius latere videtur. an αὖ τὰς τε ἐτέρας (vel λοιπὰς) ἐπιῶν vel ἐπαιῶν?

- 19 προσηκούσας. εἰς μὲν δὴ οὗτος λέγεται λόγος, ἕτερος δὲ ὄδε. τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρξάμενος ἀριθμεῖν, καὶ ἐκείνην μὲν τῷ Κρόνῳ διδοῦς, τὴν δὲ ἔπειτα τῷ Αἰὶ καὶ τρίτην Ἄρει, τετάρτην ἡλίῳ, πέμπτην Ἀφροδίτῃ, ἕκτην Ἐρμῇ
 2 καὶ ἑβδόμην σελήνῃ, κατὰ τὴν τάξιν τῶν κύλων καθ' ἣν οἱ Αἰ- 5 γύπτιοι αὐτὴν νομίζουσι, καὶ τοῦτο καὶ αἶθρις ποιήσας, πάσας τε οὕτω τὰς τέσσαρας καὶ εἴκοσιν ὥρας περιελθὼν, εὐρήσεις τὴν
 3 πρώτην τῆς ἐπιούσης ἡμέρας ὥραν ἐς τὸν ἥλιον ἀφικνουμένην. καὶ τοῦτο καὶ ἐπ' ἐκείνων τῶν τεσσάρων καὶ εἴκοσιν ὥρων κατὰ τὸν αὐτὸν τοῖς πρόσθε λόγον πράξας, τῇ σελήνῃ τὴν πρώτην τῆς τρίτης ἡμέρας ὥραν ἀναθήσεις, καὶ οὕτω καὶ διὰ τῶν λοιπῶν πορεύη, τὸν προσήκοντα ἑαυτῇ θεὸν ἐκάστη ἡμέρα λήψεται.
 20 ταῦτα μὲν οὕτω παραδέδοται· Πομπήιος δὲ ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνα κατέπραξεν, πρὸς τε τὸν Πόντον αἶθρις ἦλθε, καὶ παραλαβὼν τὰ τείχη ἐς τε τὴν Ἀσίαν κἀντεῦθεν ἐς τὴν Ἑλλάδα τὴν τε Ἰταλίαν 15
 2 ἐκομίσθη. πολλὰς μὲν δὴ οὖν μάχας ἐνίκησε, πολλοὺς δὲ καὶ δυνάστας καὶ βασιλέας τοὺς μὲν προσεπολεμώσατο τοὺς δὲ καὶ ὁμιολογία προσεποίησατο, πόλεις τε ὀκτὼ ἀπέκτισε, καὶ χώρας προσόδους τε συχνὰς τοῖς Ῥωμαίοις ἀπέδειξε, τὰ τε πλείω ἔθνη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῇ ἡπειρῷ τότε αὐτοῖς ὄντων νόμοις τε ἰδίοις καὶ πολι- 20 τείαις κατεστήσατο καὶ διεκόσμησεν, ὥστε καὶ δεῦρο αὐτοὺς τοῖς
 3 ὑπ' ἐκείνου νομισθεῖσι χρῆσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, καίπερ μεγάλα τε ὄντα καὶ μηδενὶ τῶν πρόσθε Ῥωμαίων πραχθέντα, καὶ τῇ τύχῃ καὶ τοῖς συστρατευσαμένοις οἱ ἀναθείη ἂν τις· ὁ δὲ δὴ μάλιστα αὐτοῦ τε τοῦ Πομπηίου ἔργον ἐγένετο καὶ θαυμάσαι διὰ πάντων 25
 4 ἄξιόν ἐστι, τοῦτο γὰρ ἤδη φράσω. πλείστην μὲν γὰρ ἰσχὺν καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ἐν τῇ ἡπειρῷ ἔχων, πλεῖστα δὲ χρήματα ἐκ τῶν αἰχμαλώτων πεπορισμένος, δυνάσταις τε καὶ βασιλεῦσι συχνοῖς ὤκειομένος.

6 αὐτὴν] αὐτοῖς Bk. dubitans. possis καθάπερ οἱ Αἰγύπτιοι αὐτὴν νομίζουσι. Xiphilini excerptum apud Planudem αὐτοὶ τε scripsi, τ' ἄρ' Bk., γὰρ L, quod ferri nequit 10 πρόσθε] ita L (sine ν) ut c. 20, 3; 40, 12, 1; 36, 48, 5 17 προσεπολεμώσατο] de sinceritate lectionis, quam tuetur Anon. apud Bekk. *Anecd.*, dubitandum non videtur. verbo προσεπολεμῶσθαι eodem sensu Dio usus est 48, 49, 3, quamquam apud Thuc. 3, 3, 1, quem locum Dioni ante oculos versatum fuisse veri est simile, significat insuper hostilem sibi reddere 19 ἀπέδειξε] nec 60, 7, 3 vel 61, 19, 2 nec 39, 22, 4 vel 45, 24, 1 cum hoc loco recte comparari possunt, sed cf. Bekk. *Anecd.* I, 419, 21: ἀπέδειξεν ἀντὶ τοῦ παρῆδωκεν. Ξενοφῶν (cf. *Anab.* 5, 8, 7), Xen. *de vect.* 2, 7 confert Polak. 21 δεῦρο] ἀεὶ add. v. Herw., fortasse recte. Simplex δεῦρο tamen recurrit 59, 20, 7; 61, 17, 2. cf. etiam 66, 21, 2 et ad 69, 14, 4. 22 ὑπ' St., ἀπ' L 23 πρόσθε] cf. ad c. 19, 3 27 ἡπειρῷ R. St., ἡπειρον L.

τοὺς τε δήμους ὧν ἤρξε πάντας ὡς εἰπεῖν δι' εὐνοίας εὐεργεσίαις κε-
 κτημένος, δυνήθεις τ' ἂν δι' αὐτῶν τήν τε | Ἰταλίαν κατασχεῖν καὶ 5
 τὸ τῶν Ῥωμαίων κράτος πᾶν περιποιήσασθαι, τῶν μὲν πλείστων
 ἐθέλοντι ἂν αὐτὸν δεξαμένον, εἰ δὲ καὶ ἀντίστησάν τινας, ἀλλ' ἐπ'
 5 ἀσθενείας γε πάντως ἂν ὁμολογήσαντων, οὐκ ἠβουλήθη τοῦτο ποι-
 ῆσαι, ἀλλ' εὐθύς, ἐπειδὴ τάχιστα ἐς [τε] τὸ Βρεντέσιον ἐπεραιώθη, 6
 τὰς δυνάμεις πάσας ἀντεπάγγειλος, μήτε τῆς βουλῆς μήτε τοῦ δήμου
 ψηφισαμένου τι περὶ αὐτῶν, ἀφῆκεν, οὐδὲν οὐδὲ τοῦ ἐς τὰ νικη-
 τήρια αὐταῖς χρῆσασθαι φροντίσας. ἐπειδὴ (γὰρ) τὰ τε τοῦ Μα-
 10 ρίου καὶ τὰ τοῦ Σύλλου ἐν μίσει τοῖς ἀνθρώποις ἠπίστατο ὄντα,
 οὐκ ἠθέλησε φόβον τινὰ αὐτοῖς οὐδ' ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας, ὅτι (τι)
 τῶν ὁμοίων πείσονται, παρασχεῖν. οὐκονν οὐδ' ὄνομα οὐδέν, καίτοι 21
 πολλὰ ἀπὸ τῶν κατειργασμένων λαβεῖν ἂν δυνήθεις, προσεκλήσατο.
 τὰ μὲν γὰρ ἐπινίκια, λέγω δὴ τὰ μεῖζον νομιζόμενα, καίπερ οὐχ
 15 ὄσιοι ὃν ἐξ γε τῶν πάντων πατρίων ἀνευ τῶν συννησαντων τινὶ
 πεμφθῆναι, ὅμως ψηφισθέντα ἐδέξατο. καὶ αὐτὰ μὲν ἀπαξ ἀπὸ 2
 πάντων τῶν πολέμων ἔγαγε, τρόπαια δὲ ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλῶς
 κεκοσμημένα καθ' ἕκαστον τῶν ἔργων καὶ τὸ βραχύτατον ἐπεμψε,
 καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐν μέγα, πολυτελῶς τε κεκοσμημένον καὶ γραφὴν ἔχον
 20 ὅτι τῆς οἰκουμένης ἐστίν. οὐ μόντοι καὶ ἐπωνυμίαν τινὰ προσεπέ- 3
 θετο, ἀλλὰ καὶ μόνη τῇ τοῦ Μάρκου, ἦν περ ποῦ καὶ πρὸ ἐκείνων
 τῶν ἔργων ἐκέκτητο, ἠρκέσθη. οὐ μὲν οὐδ' ἄλλην τινὰ τιμὴν ὑπέρ-
 οργον λαβεῖν διεπράξατο, ἢ τοῖς γε ψηφισθεῖσιν ἀπόντι οἱ πλὴν
 ἀπαξ ἐχρήσατο. ἦν δὲ ταῦτα θαυμάσιον τε αὐτὸν κατὰ πάσας 4
 25 αἰεὶ τὰς πανηγύρεις, καὶ τὴν στολὴν τὴν μὲν ἀρχικὴν ἐν πάσαις αὐ-
 ταῖς, τὴν δὲ ἐπινίκιον ἐν τοῖς τῶν ἵππων ἀγῶσιν ἐνδύειν. ταῦτα
 γὰρ αὐτῷ, συμπράσσοντος ἐς αὐτὰ τὰ μάλιστα τοῦ Καίσαρος, καὶ
 παρὰ τὴν τοῦ Κάτωνος τοῦ Μάρκου γνώμην ἐδόθη. καὶ περὶ μὲν 22
 ἐκείνου, ὅστις τε ἦν καὶ ὅτι τοὺς πολλοὺς ἐθεράπευε, τὸν τε Πομπ-
 30 πύμιον ἄλλως μὲν καθήρει, δι' ὧν δὲ δὴ τῷ τε θμίλῳ χαριεῖσθαι καὶ
 αὐτὸς ἰσχύσειν ἐμέλλε προσεποιεῖτο, προείρηται· ὁ δὲ δὴ Κάτων

Xiph.
9, 28—10, 2
L 19'

Xiph.
10, 2—5

cf. Xiph.
10, 7—11

1 δι' εὐνοίας εὐεργεσίαις κεκτημένος] ad δι' εὐνοίας κεκτημένος = ἔχων
 cf. δι' εὐνοίας εἶναι, διὰ φίλιας ἔχειν et διὰ μίσους εἶναι, δι' ὀργῆς ἔχειν et δι'
 ὀργῆς εἶναι sim., εὐνοία καὶ εὐεργεσίαις Rk. frustra 4 ἐθέλοντι R. St.,
 ἐθέλοντι L, sic quoque 38, 24, 3 et 32, 2; 40, 28, 2; 45, 12, 5; 54, 26, 3; 58, 24, 3.
 an ubique scribendum ἐθέλοντην cf. Herod. 1, 5; 6, 25, Xen. Mem. 2, 1, 3?
 αὐτὸν H. St., αὐτῶν L 6 [τε] seclisut Bk. τὸ Βρεντέσιον] cf. ad Zon.
 8, 7, 3 9 (γὰρ) ins. Rk. 11 (τι) ins. Turn. cf. 37, 26, 3, μή (τι) — πελ-
 σωνται Rk., at cf. 52, 26, 7, ὅτι τῶν ὁμοίων πειράσσονται Cob. 19 τε inserui
 ex L 24 θαυμάσιον Dind., θαυμάσιον L 27 αὐτὰ exp. Rk. rectene?
 cf. tamen 38, 15, 4 30 μὲν Rk., τε L 31 προείρηται] cf. 36, 43, 3.

I 20^r

οὗτος ἦν ἐκ τῶν Πορτίων γένους καὶ τὸν Κάτωνα τὸν πᾶν
 2 ἐξήλων, πλὴν καθ' ὅσον παιδεία Ἑλληνικῇ μᾶλλον αὐτοῦ ἐκέχρητο.
 ἴσκει δὲ τὰ τοῦ πλήθους ἀκριβῶς, καὶ ἕνα μὲν ἀνθρώπων οὐδένα
 Σιφ. 10, 11-16 ἐθαύμαζε, τὸ δὲ δὴ κοινὸν ὑπερηγάπα, καὶ πᾶν μὲν τὸ ὑπὲρ τοὺς
 3 ἄλλους περικτὸς ὑποψία δυναστείας ἐμίσει, πᾶν δὲ τὸ δημοτικὸν
 ἐλέφ τῆς ἀσθενείας ἐμίλει. καὶ δῆμον ἐραστής τε ὡς οὐδεὶς ἄλλος
 ἐγίνετο, καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ δικαίου παρρησίαν καὶ μετὰ κινδύνων
 ἐποιεῖτο. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα οὔτε πρὸς ἰσχὴν οὔτε πρὸς δό-
 4 ξαν ἢ τιμὴν τινα, ἀλλ' αὐτῆς ἕνεκα τῆς τε αὐτονομίᾳ καὶ τῆς ἀτυ-
 ραννεύτου διαίτης ἔπραττε. τοιοῦτος οὖν δὴ τις ὢν ἕς τε τὸ κοι-
 10 νὸν τότε πρῶτον παρήλαθε καὶ πρὸς τὰ ψηφιζόμενα, καίπερ μηδε-
 μιᾶν τῶ Πομπηίῳ ἐχθραν ἔχων, ἀλλ' ὅτι γε ἕξω τῶν πατρίων ἦν,
 ἀντεῖπεν.

23 ἀπόντι μὲν δὴ οὖν αὐτῷ ταῦτ' ἔδοσαν, ἐλθόντι δὲ οὐδέν, πάν-
 τως ἂν που καὶ ἕτερα προσθέντες, εἴπερ ἠθέληκει· ἄλλοις γοῦν
 15 τισιν ἐν ἐλάττονι αὐτοῦ κράτει γενομένοις πολλὰ καὶ ὑπέρογκα πολ-
 λάκις ἐνεμιαν. καὶ ὅτι γε καὶ ἐκεῖνα ἄκοντες ἔπραξαν, δῆλόν ἐστιν.

2 ὁ οὖν Πομπηῖος εἰδὼς ὅτι πάνθ' ὅσα ἐν ταῖς δυναστείαις τοῖς
 ἰσχυροῦσι τι παρὰ τῶν πολλῶν γίγνεται, τὴν τε ὑπόνοιαν, κἂν τὰ
 μάλιστα ἐθελούσιοι τι ψηφίσωνται, ὡς καὶ κατὰ βίαν ἐκ τῆς τῶν
 20 κρατούντων παρασκευῆς διδόμενα ἔχει, καὶ δόξαν οὐδεμίαν τοῖς
 λαβοῦσιν αὐτά, ὡς καὶ μὴ παρ' ἐκόντων ἀλλὰ ἀναγκασθέντων, μηδ'
 ἀπ' εὐνοίας ἀλλ' ἐκ κολακείας ὑπάρξαντά σφισι φέρει, οὐκ ἐπέ-
 3 τρεψεν ἀρχὴν οὐδενὶ οὐδὲν ἐσηγήσασθαι. καὶ πολὺ γε τοῦτο βέλ-
 τιον εἶναι ἔλεγεν ἢ ψηφισθέντα μὴ προσίεσθαι· ἐν μὲν γὰρ τῷ
 25 μῦθός τε ἐπὶ τῇ δυναστείᾳ ὅσ' ἦς ἐγινώσκετο, καὶ ὑπερηφανίαν
 καὶ ὕβριν τῷ μὴ δέχεσθαι τὰ διδόμενα παρὰ τῶν κρειττόνων δῆ-
 φεν ἢ πάντως γε τῶν ὁμοίων ἐνεῖναι, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ τὸ δημοτι-
 κὸν ὄντως καὶ ὄνομα καὶ ἔργον οὐκ ἀπ' ἐνδείξεως ἀλλ' ἐξ ἀληθείας
 4 ὑπάρχειν. τὰς γὰρ τοὶ ἀρχὰς καὶ τὰς ἡγεμονίας ἕξω τῶν πατρίων
 30 ὀλίγον πάσας λαβόν, | τὰ γοῦν ἄλλα τοιαῦτα, ἕξ ὧν μῆτε ὠφελῶν
 τινὰ μῆτε ὠφελούμενος φθόνον ἄλλως καὶ μίσος καὶ πρὸς αὐτῶν
 τῶν διδόντων αὐτὰ σήσειν ἐμελλεν, οὐκ ἐδέχετο.

I 20^r

24 καὶ ταῦτα μὲν ἀνὰ χρόνον ἐγένετο, τότε δὲ οἱ Ῥωμαῖοι πολέμῳ
 ἀνάπανσιν τὸν λοιπὸν τοῦ ἔτους χρόνον ἔσχον, ὥστε καὶ τὸ οἰώ-
 35 νισμα τὸ τῆς ὑμείας ὠνομασμένον διὰ πάντε πολλοῦ ποιῆσαι. τοῦτο

3 ἀνθρώπων] an ἀνθρώπων? cf. ad 36, 31, 3
 Nab. ad Phot. p. 252, at cf. 49, 20, 4; 77, 22, 1
 νετο L 37 δὴ addidi ex L.

4 ὑπερηγάπα] ὑπερήγαλλεν
 7 ἐγίνετο R. St., ἐγέ-
 νετο L

δὲ δὴ μαντείαις τις τρόπος ἐστί, πύστιν τινὰ ἔχων εἰ ἐπιτρέπει
 σφίσις ὁ θεὸς ὑγίαιαν τῷ δήμῳ αἰτῆσαι, ὡς οὐχ ὅσιον (ὄν) οὐδὲ
 αἰτησιν αἰτῆς, πρὶν συγχωρηθῆναι, γενέσθαι. καὶ ἐτελεῖτο κατ' ἔτος 2
 ἡμέρα, ἐν ἧ' μηδὲν στρατόπεδον μῆτε ἐπὶ πόλεμον ἐξῆμι μῆτ' ἀντι-
 5 παρατάττετό τισι μῆτε ἐμάχετο. καὶ διὰ τοῦτο ἐν τοῖς συνεχέσι
 κινδύνοις, καὶ μάλιστα τοῖς ἐμφυλίοις, οὐκ ἐποιεῖτο· ἄλλως τε γὰρ
 παγγάλεπόν σφισιν ἦν καθαρὰν ἀπὸ πάντων αὐτῶν ἡμέραν ἀκρι-
 βῶς τηρῆσαι, καὶ προσέτι καὶ ἀτοπώτατον, κατὰ αὐτοὺς ἐν ταῖς 3
 στάσεσιν ἐκουσίους ἀμύθητα ἀλλήλοις παρέχοντας, καὶ μέλλοντας,
 10 ἂν τε ἡτηθῶσιν ἂν τε καὶ νικῆσωσι, κακοῦσθαι, ἔπειτα σωτηρίαν
 παρὰ τοῦ θείου προσαιτεῖν. ἀμέλει καὶ τότε ἠδυνήθη μὲν πως τὸ 25
 οἰώνισμα ἐκεῖνο ποιηθῆναι, οὐ μέντοι καὶ καθαρὸν ἐγένετο. ἐξεδροὶ
 γὰρ τινες ὄρνιθες ἐπέπταντο, καὶ διὰ τοῦτ' ἀνεμαντεύσαντο. καὶ
 ἄλλα τε αὐτοῖς σημεῖα οὐκ αἴσια συνηρέχθη· κεραινοὶ τε γὰρ ἐν 2
 15 αἰθρία πολλοὶ ἔπεσον, καὶ ἡ γῆ ἰσχυρῶς ἐσεισθη, εἰδωλά τε πολ-
 λαχόθι ἀνθρώπων ἐφαντάσθη, καὶ λαμπάδες ἀνεκὰς ἐς τὸν οὐρα-
 νὸν ἀπὸ τῶν δυσμῶν ἀνέδραμον, ὥστε πάντα τινὰ καὶ ἰδιώτην τὰ
 σημαινόμενα ἀπ' αὐτῶν προγνῶναι. οἱ γὰρ δήμαρχοι τὸν Ἀντώ- 3
 ριον τὸν ὑπατοῦ ὁμοιοτροπώτατόν σφισιν ὄντα προσλαβόντες, ὁ
 20 μὲν τις τοὺς παῖδας τῶν ὑπὸ τοῦ Σύλλου ἐκπεσόντων πρὸς τὰς ἀρ-
 χὰς ἤγειν, ὁ δὲ τῷ τε Παίτῳ τῷ Πουπλίῳ καὶ τῷ Σύλλῳ τῷ Κορ-
 νηλίῳ τῷ μετ' αὐτοῦ ἀλόντι τό τε βουλευεῖν καὶ τὸ ἄρχεῖν ἐξεῖναι
 ἐδίδου. ἄλλος χρεῶν ἀποκοπὰς, ἄλλος κληρουχίας καὶ ἐν τῇ Ἰτα- 4
 λίᾳ καὶ ἐν τῷ ὑπηκόῳ γενέσθαι ἐσηγεῖτο.

L 21^r

καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τε τοῦ Κικέρωνος καὶ πρὸς τῶν ἄλλων |
 τῶν ὁμογνωμονούντων οἱ προκαταληφθέντα, πρὶν ἔργον τι ἀπ' αὐ-
 τῶν συμβῆναι, ἐπαύθη· τίτος δὲ δὴ Λαβιῆνος Γάιον Ῥαβίριον 26
 ἐπὶ τῷ τοῦ Σατουρνίνου φόνῳ γραψάμενος πλειστόν σφισι τάραχον
 παρέσχεν. ὁ τε γὰρ Σατουρνίνος πρὸ ἕξ πον καὶ τριάκοντα ἐτῶν
 30 ἐτεθνήκει, καὶ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς αὐτὸν οἱ ὑπατοὶ τότε
 παρὰ τῆς βουλῆς προσετέταχτο, ὥστε ἡ γερούσια ἄκυρος ἐκ τοῦ
 δικαστηρίου ἐκεῖνου τῶν ψηφισμάτων ἐγένετο. καὶ τούτου πᾶς 2
 ὁ κόσμος τῆς πολιτείας ἐταράττετο. ὁ μὲν γὰρ Ῥαβίριος οὐδ' ὠμο-
 λόγει τὸν φόνον, ἀλλ' ἀπαρνος ἦν· οἱ δὲ δήμαρχοι τὴν τε ἰσχὴν
 35 καὶ τὴν ἀξίωσιν τῆς βουλῆς καταλῦσαι παντελῶς ἐσπούδαζον, καὶ

2 (ὄν) inserendum vidit St.

ἡμέρα ἐν ἧ Reim., ἡ ἡμέρα ἐν ἧ L

4 ἡμέρα ἐν ἧ Rk., ἐν ἧ ἡμέρα Turn., ἐν
 ἀντιπαρατάττετό τισι Rk., (ἀντι- pro
 ἀντε- St.), ἀντεπαρατάττετό τις L

14 ἄλλα τε Dind., ἄλλα δὲ L 24 τῷ

τῇ v. Herw., cf. 36, 36, 4; 53, 26, 3; 66, 8, 4, nec tamen necessarium videtur. Romae et Italiae Dio saepe opponit τὸ ὑπήκοον.

- ἐξουσίαν ἑαυτοῖς τοῦ πάνθ' ὅσα βούλοιντο ποιεῖν προπαρεσκευάζον·
- 3 διὰ γὰρ δὴ τοῦ τὰ τε τῷ συνεδρίῳ δόξαντα καὶ τὰ πρὸ τοσούτων
 ἐτῶν πραχθέντα εὐθύνησθαι τοῖς τέ τι τῶν ὁμοίων ἐπιχειροῦσι
 ἄδεια ἐδίδοτο καὶ αἱ τιμωρίαι αὐτῶν ἐκολούοντο. ἢ οὖν γερούσια
 δεινὸν μὲν καὶ ἄλλως ἐνόμιζεν εἶναι [καὶ] ἄνδρα βουλευτὴν μήτ' ἀδι- 5
 ζοῦντά τι καὶ ἐς γῆρας ἤδη προεληλυθότα ἀπολείσθαι, πολλῶ δὲ
 δὴ μᾶλλον ἠγανάκει ὅτι τό τε πρόσχημα τῆς πολιτείας διεβάλλετο
 27 καὶ τὰ πράγματα τοῖς φανλοτάτοις ἐπετρέπετο. σπουδαῖ τε οὖν
 ταραχώδεις καὶ φιλονεικίαι ἀφ' ἑκατέρων περὶ τε τοῦ δικαστηρίου,
 τῶν μὲν ὅπως μὴ συναχθῆ, τῶν δὲ ἵνα καθιζήσῃ δικαιούντων, καὶ 10
 ἐπειδὴ τοῦτο διὰ τε τὸν Καίσαρα καὶ δι' ἄλλους τινὰς ἐνίκησε,
 2 περὶ γε τῆς κρίσεως αὖθις συνέβησαν. καὶ ἦν γὰρ αὐτὸς ἐκεῖνος
 καὶ μετὰ τοῦ Καίσαρος τοῦ Λουκίου δικάζων (οὐ γὰρ ἀπλῶς, ἀλλὰ
 τὸ δὴ λεγόμενον περδουελλίωνος ὁ Ῥαβίριος ἐκρίθη), κατεψηφί-
 σαντο αὐτοῦ, καίτοι μὴ πρὸς τοῦ δήμου κατὰ τὰ πάτρια, ἀλλὰ 15
 3 πρὸς αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ οὐκ ἐξὸν αἰρεθέντες. καὶ ἐφῆκε μὲν ὁ
 Ῥαβίριος, πάντως δ' ἂν καὶ παρὰ τῷ δήμῳ ἐάλω, εἰ μὴ ὁ Μέτελλ-
 λος ὁ Κέλερ οἰωνιστὴς τε ὢν καὶ στρατηγῶν ἐνεπέδισεν· ἐπειδὴ
 γὰρ οὔτε ἄλλως ἐπείθοντό οἱ, οὐθ' ὅτι παρὰ τὰ νενομισμένα ἢ
 κρίσις ἐγγεγόνει ἐνεθυμοῦντο, ἀνέδραμεν ἐς τὸ Ἰανίκουλον πρὶν καὶ 20
 L 21^v ὅτι οὖν σφας ψηφίσασθαι, καὶ τὸ | σημεῖον τὸ στρατιωτικὸν κατέ-
 σπασεν, ὥστε μηδὲν ἔτ' αὐτοῖς ἐξεῖναι διαγνώναι.
- 28 τοῦτο δέ, τὸ κατὰ τὸ σημεῖον, τοιόνδε τί ἐστι. πολλῶν τὸ
 ἀρχαῖον πολεμίων τῇ πόλει προσοικούντων, φοβούμενοι μὴ ποτε
 ἐκκλησιαζόντων σφῶν κατὰ τοὺς λόχους ἐπίθωνται τινες τῇ πόλει 25
 τὸ Ἰανίκουλον καταλαβόντες, ἐνόμισαν μὴ πάντες ἅμα ψηφίσεσθαι,
 ἀλλὰ τινὰς ἀεὶ ἐνόπλους τὸ χωρίον ἐκεῖνο ἐν διαδοχῇ φυλάττειν.
- 2 καὶ αὐτό, ἕως μὲν ἢ ἐκκλησία ἦν, ἐφρουροῦν, ὅποτε δὲ διαλυθῆ-
 σεσθαι ἐμελλε, τό τε σημεῖον καθηρεῖτο καὶ οἱ φύλακες ἀπηλλάσ-
 στοντο· οὐ γὰρ ἐξῆν μὴ φρουρουμένου τοῦ χωρίου ἐκεῖνου οὐδὲν ἔτι 30
 3 χρηματισθῆναι. τοῦτο δὲ ἐν μόναις ταῖς κατὰ τοὺς λόχους ἀφροι-
 ζομέναις ἐκκλησίαις ἐγίνετο, ὅτι τε ἐξῶ τοῦ τείχους, καὶ ὅτι πάν-
 τες οἱ τὰ ὄπλα ἔχοντες ἀνάγκην εἶχον ἐς αὐτὰς συνίεναι· καὶ ἔτι
 [τε] καὶ νῦν δόσιος ἔνεκα ποιεῖται.
- 4 οὕτω μὲν δὴ τότε ἢ τε ἐκκλησία καθαιρεθέντος τοῦ σημείου

1 προπαρεσκευάζον L, προπαρεσκευάζον Rk. 2 τοῦ Leuncl., τούτου
 L 4 ἐκολούοντο] ἐκολύοντο Rk., quod praetulit Bk. fortasse recte. At cf.
 52, 37, 9 5 [καὶ] del. Bk. 12 γε Bk., τε L 13 καὶ, quod delendum cen-
 set Rk., coniungendum cum δικάζων 25 λόχους] λόγους Dindorfii editio, typo-
 thetae fortasse errore; servavit Melber 34 [τε] del. Bk.

διελέθη καὶ ὁ Ῥαβίριος ἐσώθη· ἐξῆν μὲν γὰρ τῷ Λαζίνῳ καὶ
 αἴθρις δικάσασθαι, οὐ μέντοι καὶ ἐποίησεν αὐτό· ὁ δὲ δὴ Κατιλί- 29 cf. Xiph
10, 16—24
 νας ᾧδὲ τε καὶ διὰ τὰδε ἀπώλετο. ἔδοξε τῇ βουλῇ, τὴν τε ὑπα-
 τείαν καὶ τότε αἰτήσαντος (αὐτοῦ), καὶ πᾶν ὅτιδὲ ποτε ἐνεδέχεται ὅπως
 5 ἀποδειχθῆ μηχανομένοι, δέκα ἐτῶν γιγῆν, τοῦ Κικέρωνος ἐς τὰ μά-
 λιστα ἐνάγοντος, τοῖς ἐπιτιμίαις τοῖς ἐπὶ τῷ δεκασμῷ τεταγμένοις
 προσνομοθετῆσαι. τοῦτ' οὖν καὶ ἐκεῖνος δι' ἑαυτόν, ἥπερ πον καὶ 2
 ἀληθὲς ἦν, ἐγνωσθαι νομίσας ἐπεχείρησε μὲν, χεῖρά τινα παρασκευά-
 σας, τὸν Κικέρωνα καὶ ἄλλους τινὰς τῶν πρώτων ἐν αὐταῖς ταῖς
 0 ἀρχαιεσίαις, ἐν' ὑπατος εὐθὺς χειροτονηθῆν, φονεῦσαι, οὐκ ἰδυ-
 νήθη δέ. ὁ γὰρ Κικέρων προμαθὼν τὸ ἐπιβουλεύημα τῇ τε γερον- 3
 σία ἐμήνησεν αὐτὸ καὶ κατηγορίαν αὐτοῦ πολλὴν ἐποίησάτο· ἐπειδὴ
 τε οὐκ ἔπεισέ σφας ψηφίσασθαι τι ὄν ἰξίου (οὔτε γὰρ πιθανὰ
 ἐξηγγελέναι καὶ διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἔχθραν καταψεύδασθαι τῶν ἀν-
 5 ὄρων ὑποπιτεύθη), ἐφοβήθη αἶτε καὶ προσπαροῶξυγῶς τὸν Κατι-
 λίναν, | καὶ οὐκ ἐτόλμησεν ἀπλῶς ἐς τὴν ἐκκλησίαν ἐσελθεῖν ὥσπερ 4 L 22^r
 εἰώθει, ἀλλὰ τοὺς τε ἐπιτηδείους συνεπιγράμετο παρεσκευασμένους
 ἀμύναί οἱ εἴ τι δεινὸν γένοιτο, καὶ θώρακα τῆς τε ἑαυτοῦ ἀσφα-
 λείας καὶ τῆς ἐκείνων διαβολῆς ἐνεκα, ὑπὸ μὲν τὴν ἐσθῆτα, παρα-
 0 φαινων δ' αὐτὸν ἐξεπίτηδες, ἐνεδύσατο. ἐκ τε οὖν τούτου, καὶ ὅτι 5
 καὶ ἄλλως φήμη τις ἐγένετο ὅτι ἐπιβουλεύεται, ὁ τε δῆμος δεινῶς
 ἰγνακῆσεν καὶ οἱ συνομοιωμοκότες τῷ Κατιλίῳ φοβηθέντες αὐτὸν
 ἰσέχασαν. καὶ οὕτως ὑπατοὶ τε ἑτεροὶ ἤρθεσαν, καὶ ἐκεῖνος οὐκ 30
 ἐτι λάθρα, οὐδὲ ἐπὶ τὸν Κικέρωνα τοὺς τε οὖν αὐτῷ μόνους, ἀλλὰ
 5 καὶ ἐπὶ πᾶν τὸ κοινὸν τὴν ἐπιβουλήν συνίστη. ἐκ γὰρ τῆς Ῥώμης 2
 αὐτῆς τοὺς τε κακίστους καὶ καινῶν ἀεί ποτε πραγμάτων ἐπιθυ-
 μητάς, καὶ τῶν συμμάχων ὡς ὅτι πλείστους, χρεῶν τε [καὶ] ἀπο-
 κοπὰς καὶ γῆς ἀναδασιμούς, ἀλλὰ τε ἐξ ὧν μάλιστα δελεάσειν αὐ-
 0 τούς ἤμελλεν, ἐπισχνοῦμένους σφισι συνήγε. καὶ τοὺς γε πρώτους 3
 αὐτῶν (καὶ) δυνατωτάτους (ἦσαν δὲ ἄλλοι τε καὶ Ἀντώνιος ὁ ὑπα-
 τος) καὶ ἐς ἀθεμίτων ὀρκωμοσιῶν ἀνάγκην προήγαγε· παῖδα γάρ

4 (αὐτοῦ) inserui, praeunte Herwerdeno, qui pro καὶ τότε proposuit ἐκεῖ-
 νον τότε; sed καὶ abesse nequit 15 προσπαροῶξυγῶς Reim., προσπαροῶξυ-
 γῶς L 16 iniuria et Dindorfius et ego olim, a Vaticani codicis librario de-
 ceptus, hic aliquid deesse statuimus. per me in errorem inductus Melber. vide
 Praef. 18 γένοιτο Bk., γίνονται L 27 ὡς auctore Reiskio exp. Bk., quem
 posteriores secuti sunt. ὡς ὅτι cum superlativo coniunctum flosculus est Pla-
 tonicus, cf. *symp.* p. 215 D et interpr. ad hunc locum. Redit apud Dionem 41,
 47, 2; 49, 39, 2; 52, 26, 2 [καὶ] exp. Xyl. 30 (καὶ) add. Xyl. 31 προή-
 γαγεν Rk., προσήγαγεν L.

ινα καταθύσας, καὶ ἐπὶ τῶν σπλάγγνων αὐτοῦ τὰ ὄργανα ποιήσας,
 4 ἔπειτ' ἐσπλάγγνευσεν αὐτὰ μετὰ τῶν ἄλλων. συνέπραττον δὲ αὐτῷ
 τὰ μάλιστα τὰ μὲν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὁ τε ὑπάτος καὶ ὁ Λέντουλος ὁ
 Πούπλιος ὁ μετὰ τὴν ὑπατείαν ἐκ τῆς γερουσίας ἐκπεσὼν (ἐστρα-
 τήρει γὰρ ὅπως τὴν βουλείαν ἀναλάβῃ), τὰ δὲ ἐν ταῖς Φαισούλαις, 5
 5 ἐς ἃς οἱ στασιῶται αὐτοῦ συνελέγοντο, Γάιος τις Μάλλιος, τῶν τε
 πολεμικῶν ἐμπειρότατος (μετὰ γὰρ τῶν τοῦ Σύλλου λοχαγῶν ἐστρά-
 τευτο) καὶ πολυδαπανώτατος ὢν· σύμπαντα γοῦν ὅσα τότε ἐκτίησατο,
 καίπερ πάμπολλα ὄντα, κακῶς καταναλώσας ἐτέρων ἔργων ὁμοίων
 ἐπεθύμει. 10

31 παρασκευαζομένων οὖν ταῦτα αὐτῶν, μνησεται τῷ Κικέρωνι
 πρότερα μὲν τὰ ἐν τῷ ἄστει γιγνόμενα διὰ γραμμάτων τινῶν, ἃ
 τὸν μὲν γράψαντα οὐκ ἐδήλου, τῷ δὲ δὴ Κράσῳ καὶ ἄλλοις τισὶ
 τῶν δυνατῶν ἐδόθη, καὶ ἐπ' αὐτοῖς δόγμα ἐκινῶθη, ταραχὴν τε
 L 22^v 2 εἶναι καὶ ζήτησιν τῶν αἰτίων | αὐτῆς γενέσθαι· δεύτερα δὲ τὰ ἀπὸ 15
 τῆς Τυρσηίδος, καὶ προσεψηφίσαντο τοῖς ὑπάτοις τὴν φυλακὴν τῆς
 τε πόλεως καὶ τῶν ὄλων αὐτῆς πραγμάτων, καθάπερ εἰώθεσαν· καὶ
 γὰρ τούτῳ τῷ δόγματι προσεγράφη τὸ διὰ φροντίδος αὐτοῦς σχεῖν
 3 ὥστε μηδεμίαν ἀποτριβὴν τῷ δημοσίῳ συμβῆναι. γενομένου δὲ τούτου
 καὶ φρουρᾶς πολλαχόθι καταστάσης τὰ μὲν ἐν τῷ ἄστει οὐκέτ' 20
 ἐνεωτερίσθη, ὥστε καὶ ἐπὶ συγκοφαντίᾳ τὸν Κικέρωνα διαβληθῆναι,
 τὰ δὲ ἐκ τῶν Τυρσηῶν ἀγγελλόμενα τὴν τε αἰτίαν ἐπιστώσατο
 32 καὶ βίας ἐπ' αὐτοῖς γραφὴν τῷ Κατιλίᾳ παρεσκευάσεν. καὶ ὅς τὰ
 μὲν πρῶτα καὶ πάνν αὐτὴν ἐτοίμως, ὡς καὶ ἀπὸ χρηστοῦ τοῦ συνει-
 δότος, ἐδέξατο, καὶ πρὸς τε τὴν δίκην δῆθεν ἡτοιμάζετο, καὶ τῷ 25
 Κικέρωνι αὐτῷ τηρεῖν ἑαυτὸν, ὅπως δὴ μὴ ἰσχύῃ που, παρεδίδου.
 2 μὴ προσδεξαμένου δὲ ἐκείνου τὴν φρουρὰν αὐτοῦ, παρὰ τῷ Μετέλλῳ
 τῷ στρατηγῷ τὴν δλίαιαν ἐκούσιος ἐποιεῖτο, ἵν' ὡς ἥμιστα ὑπο-
 πτευθῆ ἠεωτερίζειν τι, μέχρις ἂν καὶ ἐκ τῶν αὐτόθι συνωμοτῶν
 3 ἰσχυρόν τι προσλάβῃ. ὡς δ' οὐδὲν οἱ προσεχώρει (ὁ τε γὰρ Ἀντώ- 30
 νιος φοβηθεὶς ὑπεστέλλετο καὶ ὁ Λέντουλος ἥμιστα δραστήριος
 ἦν), προεῖπεν αὐτοῖς νυκτὸς ἐς οἰκίαν τινὰ συλλεγῆναι, καὶ λαθῶν
 τὸν Μέτελλον ἤλθῃ τε πρὸς αὐτοῦς καὶ ἐπετίμησέ σφισιν ἐπὶ τε
 4 τῇ ἀτολίᾳ καὶ ἐπὶ τῇ μαλακίᾳ. καὶ τούτου διεξιελθῶν ὅσα τε
 κείσονται φωραθέντες καὶ ὅσων τεύξονται κατορθώσαντες, οὕτως 35

6 ἐς R. St.; αἰς L στασιῶται] στρατιῶται Bk. tyrothetae ut videtur
 errore 7 ἐστράτευτο Turn., ἐστρατεύετο L 9 ἐτέρων (δι') ἔργων Bk. praeter
 necessitate 14 et 15 interpunctionem mutavi 28 ἐκούσιος rescripsi ex L
 (ἐκουσλος), ἐκουσίως R. St. 29 αὐτόθι L, αὐτόθεν Dind.

αὐτοὺς καὶ ἐπέρωσε καὶ παρώξυνεν ὥσθ' ὑποσχέσθαι δύο τινὰς
 ἔς τε τὴν τοῦ Κικέρωνος οἰκίαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἐσάξειν κἀναυθὰ
 αὐτὸν φρονεῦσιν. ὡς δὲ καὶ τοῦτο προειρηνύθη (ὁ γὰρ Κικέρων 33
 πολὺ δυνάμενος, συγχροὺς τε ἐκ τῶν συνηγορημάτων τοὺς μὲν οἰκειού-
 5 μενος τοὺς δὲ ἐκροβῶν, πολλοὺς τοὺς διαγρέλλοντάς οἱ τὰ τοιαῦτα
 ἔσχε), μεταστῆναι ἢ γερουσία τὸν Κατιλίαν ἐψηφίσατο. καὶ ὅς 2
 ἀσμένως τε ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ ἐξεχώρησε, καὶ πρὸς τὰς Φαι-
 σούλας ἔλθων τὸν τε πόλεμον ἀντικρὺς ἀνέιλετο, καὶ τὸ ὄνομα καὶ
 τὴν σκευὴν τῶν ὑπάτων λαβὼν καὶ τοὺς προσυνειλεγμένους ὑπὸ τοῦ
 10 Μαλλίου συνεζότει, κἀν τούτῳ καὶ ἄλλοις τινάς, | πρῶτον μὲν ἐκ L 23^r
 τῶν ἐλευθέρων ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ τῶν δούλων, προσεποιεῖτο. ὁθεν- 3
 περ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν τε βίαν αὐτοῦ κατεψηφίσαντο, καὶ τὸν
 Ἀντώνιον ἐς τὸν πόλεμον, ἀγνοοῦντές ποῦ τὴν συνωμοσίαν σφῶν,
 ἔστειλαν, αὐτοὶ τε τὴν ἐσθῆτα μετέβαλον. καὶ διὰ ταῦτα καὶ ὁ
 15 Κικέρων κατὰ χώραν ἔμεινεν· ἐλήχει γὰρ τῆς Μακεδονίας ἄρξαι, 4
 οὔτε δὲ ἐς ἐκείνην (τῷ γὰρ συνάρχοντι αὐτῆς διὰ τὴν περὶ τὰς
 δίκας σπουδὴν ἐξέστη) οὔτε ἐς τὴν Γαλατίαν τὴν πλησίον, ἣν ἀντ-
 ἔλαβε, διὰ τὰ παρόντα ἐξήλασεν, ἀλλ' αὐτὸς μὲν τὴν πόλιν διὰ
 φυλακῆς ἐποιήσατο, ἐς δὲ τὴν Γαλατίαν τὸν Μέτελλον, ὅπως μὴ
 20 καὶ ὁ Κατιλίνας αὐτὴν σφετερίσῃται, ἔπεμψε.

καὶ ἐν καιρῷ γε ἐς τὰ μάλιστα τοῖς Ῥωμαίοις κατέμεινε. πα- 34
 ρασκευαζομένοι γὰρ τοῦ Λεντούλου καταπρῆσαι τέ τινας καὶ σφα-
 γὰς ἐργάσασθαι μετὰ τε τῶν ἄλλων τῶν συνωμομοζότων καὶ μετὰ
 Ἀλλοβρίγων, οὓς κατὰ πρεσβείαν παρόντας ἀνέπεισε συμφρονῆσαι
 25 τε αὐτῷ. . . καὶ συλλαβῶν τοὺς ἐπ' αὐτὴν σταλέντας ἔς τε τὸ 2
 βουλευτήριον μετὰ τῶν γραμμάτων ἐσήγαγε, καὶ ἄδειαν αὐτοῖς δοῦς
 πᾶσαν οὕτω τὴν συνωμοσίαν ἤλεγξε. κἀν τούτου ὁ Λέντουλος
 ἀπειπεῖν τὴν στρατηγίαν ὑπὸ τῆς γερουσίας ἀναγκασθεῖς ἐν φρουρᾷ
 μετὰ τῶν ἄλλων τῶν συλληφθέντων ἐγένετο, καὶ οἱ λοιποὶ ἀνεξή-
 30 τούνητο. καὶ ταῦτα καὶ τῷ δήμῳ ὁμοίως ἤρεσε, καὶ μάλιστα' ἐπειδὴ, 3
 τοῦ Κικέρωνος δημηγοροῦντός τι περὶ αὐτῶν, τὸ ἄγαλμα τὸ τοῦ

2 ἐσάξειν Dind., ἐσήξειν L 10 κἀν R. St, καὶ L 22 τινας corruptum, τινὰ Oddey., (συνωμοσίας) τινὰς Rk., τὴν πόλιν N., τὸ ἄστυ Bk., quod non displicet, (τὴν πόλιν καὶ) Polak. 24 Ἀλλοβρίγων] *Allobroges* scriptores Latini, *Ἀλλόβριγοι* Graeci, Polyb. 3, 49—51, Strabo, Ptol. 2, 10, 7, Plut. *Cic.* 18, App. *Gall.* 1, 4, b. c. 2, 4, cf. praeterea Steph. Byz. s. v. *Ἀλλόβριγοι*. Vide C. I. L. 12 p. 217, Holder. *Altcelt. Sprachschatz* 1, 96 sqq. 25 lacunam agnovit H. St., supplevit Rk. in hunc fere modum: καὶ τοῖς ἄλλοις τοῦ νεωτερισμοῦ ζωνανοῖς· περὶ τῆς συνωμοσίας ὁ Κικέρων, quae minime placent ἐπ' αὐτὴν] ἐπ' αὐτὸν (sc. Catilinam) Turn. 27 ὁ] ὁ (τε)? Bk.

Λίως ἔς τε τὸ Καπιτώλιον παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν τῆς ἐκκλησίας ἀνδρῶν, καὶ κατὰ τὴν ὑφήγησιν τῶν μάντεων πρὸς τε τὰς ἀνα-
 4 τολὰς καὶ πρὸς τὴν ἀγορὰν βλέπον ἀνετέθη. ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνοί
 τε συνωμοσίαν τινὰ ἐξέλεγχθήσεσθαι ἐκ τῆς τοῦ ἀγάλματος στά-
 σεως εἰρήκεσαν, καὶ ἡ ἀνάθεσις αὐτοῦ τοῖς φρωραθεῖσι συνέβαινε, 5
 τό τε θεῖον ἐμεγάλυνον καὶ τοὺς τὴν αἰτίαν λαβόντας δι' ὀργῆς
 μᾶλλον ἐποιοῦντο.

- 35 διήλθε μὲν οὖν λόγος ὅτι καὶ ὁ Κράσσος ἐν αὐτοῖς εἶη, καὶ
 τοῦτο καὶ τῶν συλληφθέντων τις ἐμήνυσεν, οὐ μέντοι πολλοὶ ἐπί-
 στευσαν· οἱ μὲν γὰρ ἀρχὴν οὐδ' ἠξίουν τοιοῦτό τι ἐς αὐτὸν ὑπο-
 2 πτεύειν, οἱ δὲ καὶ ἐκ τῶν ὑπαιτιῶν ὑπετόπον αὐτό, ὅπως βοη-
 L 23^v θείας τινὸς διὰ τοῦτο παρ' αὐτοῦ, ὅτι | πλεῖστον ἐδύνατο, τύχῳσι,
 λογοποιεῖσθαι. εἰ δ' οὖν τισι καὶ πιστὸν ἐδόκει εἶναι, ἀλλ' οὔτι
 γε ἐδικαίουν ἄνδρα τε ἐν τοῖς πρώτοις σφῶν ὄντα ἀπολέσαι καὶ
 3 τὴν πόλιν ἐπὶ πλεῖον ἐπιταράξαι. ὥστε τοῦτο μὲν παντελῶς διέπεσε· 15
 παρασκευαζομένων δὲ δὴ πολλῶν καὶ δούλων καὶ ἐλευθέρων, τῶν
 μὲν ὑπὸ δέους τῶν δὲ καὶ οἴκῳ τοῦ τε Λεντούλου καὶ τῶν ἄλλων,
 ἐξαρπάσαι πάντας αὐτοὺς ὅπως μὴ ἀποθάνωσι, προπεθόμενος
 τοῦθ' ὁ Κικέρων τό τε Καπιτώλιον καὶ τὴν ἀγορὰν τῆς νυκτὸς
 4 φρουρᾷ προκατέσχε, καὶ τινὰ παρὰ τοῦ δαιμονίου χρηστὴν ἐλπίδα 20
 ἅμα τῇ ἐφ' λαβῶν, ὅτι ἱερῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἀειπαρ-
 θένων ὑπὲρ τοῦ δήμου ποιηθέντων τὸ πῦρ ἐπὶ μακρότατον παρὰ
 τὸ εἶδος ἦρθη, τὸν μὲν δήμον τοῖς στρατηγοῖς ὀρκῶσαι ἐς τὸν κα-
 τάλογον, εἰ δὴ τις χρεῖα στρατιωτῶν γένοιτο, ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ
 ἐν τούτῳ τὴν βουλὴν ἤθροισε, καὶ σφας συνταράξας τε καὶ ἐφο- 25
 36 βήσας ἔπεισε θάνατον τῶν συνειλημμένων καταγῶναι. ἐγένοντο
 μὲν γὰρ ἀμφίβολοι, καὶ παρ' ὀλίγον αὐτοὺς ἀπέλευσαν. ὁ γὰρ Καῖ-
 σαρ, πάντων τῶν πρὸ αὐτοῦ ψηφισαμένων ἀποθανεῖν σφας, γνώ-
 μην ἔδωκε δεῖσαι τε αὐτοὺς καὶ ἐς πόλεις ἄλλους ἄλλῃ καταθέσθαι,
 2 τῶν οὐσιῶν ἐστερημένους, ἐπὶ τῷ μήτε περὶ ἀδείας ἐτι αὐτῶν χρη- 30
 ματισθῆναι τί ποτε, κἂν διαδοῖα τις, ἐν πολεμίων μοίρᾳ τὴν πό-
 λιν ἐξ ἧς ἂν φύγη εἶναι· καὶ τοῦτο πάντες οἱ μετὰ ταῦτα ἀπορη-
 νάμενοι μέχρι τοῦ Κάτωνος ἐψηφίσαντο, ὥστε καὶ τῶν προτέρων
 3 τινὰς μεταγῶναι. ἐπεὶ δὲ οὗτος αὐτὸς τε τὸν θάνατον αὐτῶν κα-

4 στάσεως Gros., πτώσεως L, cf. supra c. 9; Cic. Cat. 3, 8, 19sq.; de div.
 1, 12, 19 sqq.; Arnob. adv. nat. 7, 40 14 ἀπολέσαι Rk., ἀπολέσθαι L
 31 διαδοῖα formam Atticam, hoc uno loco apud nostrum a librariis pessumdatam
 auctore Cobeto N. L. p. 698 restituit Dind., διαδοῖση L. 34 μεταγῶναι Turn.,
 καταγῶναι L τὸν damnavit Cob., cf. 60, 33, 3; 68, 1, 2; 37, 42, 2; 58, 11, 4;
 73, 17, 4; 75, 8, 4, retinui coll. c. 35, 4 (vide 36, 52, 4 et 53, 1).

τεδίκασε καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας ὁμοψήφους ἐποιήσατο, οὕτω δὴ
ἐκεῖνοι τε ἐκ τῆς νικώσης ἐκολάσθησαν, καὶ ἐπ' αὐτοῖς καὶ θυσία
καὶ ἱερομηνία ἐψηφίσθη, ὃ μηπώποτε ἐπὶ τοιούτῳ τινὶ ἐγεργόνη·
καὶ οἱ ἄλλοι οἱ μνησθέντες ἐζήτοῦντο, καὶ τινες καὶ ἐπὶ τῷ μελ-
5 λῆσαι συμφρονήσειν αὐτοῖς ὑποπτευθέντες εἰθύνοντο. καὶ τὰ μὲν 4
ἄλλα οἱ ὑπατοὶ διώκουν, Ἀἴλλον δὲ Φούλουιον ἄνδρα βουλευτὴν αὐ-
τὸς ὁ πατήρ ἀπέσφραξεν, οὗτι γε καὶ μόνος, ὡς γέ τισι δοκεῖ,
τοῦτ' ἐν ἰδιωτεῖα ποιήσας· | συγχοὶ γὰρ δὴ καὶ ἄλλοι, οὐχ ὅτι ὑπα-
τοι ἀλλὰ καὶ ἰδιῶται, παῖδάς σφρων ἀπέκτειναν.

Xiph.
10, 24, 25L 24^r

10 τότε μὲν δὴ τότε ἐγένετο, καὶ τὰς αἰρέσεις τῶν ἱερέων, γρά- 37
ψαντος μὲν τοῦ Λαβιήνου σπουδάσαντος δὲ τοῦ Καίσαρος, ἐς τὸν
δῆμον αἰθῆς ὁ δμῖλος παρὰ τὸν τοῦ Σύλλου νόμον ἐπανήγαγεν,
ἀνανεωσάμενος τὸν τοῦ Λομπίου. ὁ γὰρ Καῖσαρ τοῦ Μετέλλου
τοῦ Εὐσεβοῦς τελευτήσαντος τῆς τε ἱερωσύνης αὐτοῦ, καίτοι καὶ
15 νέος καὶ μηδέπω ἐστρατηγηκώς, ἐπεθύμησε. καὶ ἐν τῷ πλήθει τὴν 2
ἐλπίδα αὐτῆς, διὰ τε τᾶλλα καὶ ὅτι τῷ τε Λαβιήνῳ κατὰ τοῦ
Ῥαβιρίου συνηγώνιστο καὶ τὸν Λέντουλον ἀποθανεῖν οὐκ ἐψηφιστο,
λαβὼν τοῦτό τε ἔπραξε, καὶ ἀρχιέρεως τῶν ποντιφίκων, καίπερ ἄλ-
λων τε τῆς τιμῆς πολλῶν καὶ τοῦ Κατούλου μάλιστα ἀντιποιοιμέ-
20 νων, ἀπεδείχθη. καὶ γὰρ θεραπεῦσαι καὶ νολακεῦσαι πάντα τινὰ 3
καὶ τῶν τεχνόντων ἐτοιμότητος ἐγένετο, καὶ οὔτε λόγον οὔτε ἔργον
οὐδενὸς ἐς τὸ κατατυχεῖν ὧν ἐσπούδαζεν ἐξίστατο· οὐδὲ ἐμελέν οἱ
τῆς αὐτίκα ταπεινότητος πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἔπειτα ἰσχύν, ἀλλ' ὧν
ἐπεχείρει πρωτεύσαι, τούτους ὡς καὶ κρείττονας ὑπήρχετο.

Bekk.
Anecd. 178, 1
cf. 166, 27

25 τῷ μὲν οὖν Καίσαρι διὰ ταῦθ' οἱ πολλοὶ προσφιλεῖς ἦσαν, 38
τὸν δὲ δὴ Κικέρωνα ἐν ὀργῇ ἐπὶ τῷ τῶν πολιτῶν θανάτῳ ποιού-
μενοι τὰ τε ἄλλα ἴχθαιρον, καὶ τέλος ἀπολογεῖσθαι τε καὶ κατα-
λέξαι πάνθ' ὅσα ἐν τῇ ὑπατεῖα ἐπεποιήκει τῇ τελευταίᾳ τῆς ἀρχῆς
ἡμέρᾳ ἐθειλήσαντα (πάνυ γὰρ πονηδέως οὐχ ὅπως ὑφ' ἐτέρων ἐπη-
30 νεῖτο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐαντὸν ἐνεκωμιάζεν) εἰσίγασαν, οὐδὲ ἐπέτρε-
ψαν αὐτῷ ἔξω τι τοῦ ὄρκου φθέρξασθαι, συναγωνιστῇ Μετέλλῳ
Νέπωτι δημαρχοῦντι χρησάμενοι, πλὴν καθ' ὅσον ἀντιφιλονεικήσας
προσεπώμοσεν ὅτι σεσωκῶς τὴν πόλιν εἴη.

καὶ ὁ μὲν καὶ ἐκ τούτου πολλὸν μᾶλλον ἐμισήθη, Κατιλίνας δὲ 39 a. n. 692
ἐν ἀρχῇ εὐθὺς τοῦ ἔτους ἐν ᾧ Ἰουνίος τε Σιλανὸς καὶ Λούκιος
35 Αἰκίνιος ἦρξαν ἀπεφθάρη. τέως μὲν γὰρ καίπερ δύναμιν οὐκ
(62)

10 τότε (τ')? Bk. 17 συνηγώνιστο Bk., συνηγωνίσαστο L 22 ἐσπού-
δαζεν R. St., ἐσπούδαζον L 35 Ἰουνίος Xyl., Ἰουλίος L 36 Αἰκίνιος L
semper, cf. ad Zon. 9, 11, 6 ἀπεφθάρη] cf. ad c. 13, 1.

- ὀλίγην ἔχων ἐκαραδόζει τὰ τοῦ Λεντούλου καὶ διέμελλον ἐλπίζων,
 ἂν θράσσωσιν ὁ τε Κικέρων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ σφαγέντες, θράδως
 2 τὰ λοιπὰ προσκατεργάσεσθαι· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνόν τε ἀπολωλότα ἐπύ-
 L 247 θητο καὶ τῶν συνόντων οἱ συχνούς | μεθισταμένους διὰ τοῦτ' ἤσθητο,
 ὁ τε Ἀντώνιος καὶ ὁ Μιτέλλος ὁ Κέλερ πρὸς ταῖς Φαισούλαις προσ- 5
 εδρεύοντες οὐδαμῇ προσελθεῖν αὐτῷ ἐπέτρεπον, ἀποκινδυνεύσαι
 ἰγνακάσθη, καὶ (ἦσαν γὰρ δίχα ἐστρατοπεδευμένοι) πρὸς τὸν Ἀν-
 τώνιον ἐτράπετο, καίπερ τῷ ἀξιώματι προσέχοντα τοῦ Μιτέλλου
 3 καὶ δύναμιν πλείω περιβεβλημένον. αἴτιον δὲ ὅτι ἐλπίδα αὐτοῦ
 κατὰ τὸ συνώμοτον ἐθελοκακήσειν ἔσχεν. ὑποπτεύσας οὖν τοῦτ' 10
 ἐκεῖνος, καὶ μήτε δι' εὐνοίας ἔτ' αὐτῷ ἄτε ἀσθενεῖ ὄντι ὢν (πρὸς
 τε γὰρ τὰς δυνάμεις τινῶν καὶ πρὸς τὰ ἑαυτῶν συμφέροντα καὶ
 4 τὰς ἔχθρας τὰς τε φιλίας οἱ πολλοὶ ποιοῦνται), καὶ προσκαταδεί-
 σασ μὴ πως προθύμως σφᾶς ἀγωνιζομένους ἰδὼν ἐξονειδίση τι
 καὶ προενέγκη οἱ τῶν ἀπορρήτων, αὐτὸς μὲν νοσεῖν προεφασίστατο, 15
 40 Μάρκῳ δὲ Πετρεῖῳ τὴν μάχην ἐπέτρεψε. συμβαλὼν οὖν οὗτός
 σφισι τὸν Κατιλίαν καὶ ἄλλους τρισχιλίους προθυμώτατα ἀγωνι-
 ζομένους οὐκ ἀναιμωτῶ κατέκοψεν· οὔτε γὰρ ἔργυρον αὐτῶν οὐδεὶς,
 καὶ ἐν χώρᾳ πάντες ἔπεσον, ὥστε καὶ αὐτοὺς τοὺς κρατήσαντας
 πολὺ τῶν κοινῶν ὀδύρασθαι, ὅτι καὶ τοιοῦτους καὶ τοσοῦτους, εἰ 20
 καὶ δικαίως, ἀλλὰ καὶ πολίτας τε καὶ συμμάχους ἀπωλώλεκεσαν.
 2 ὁ δ' οὖν Ἀντώνιος τὴν τε κεφαλὴν αὐτοῦ ἐς τὸ ἄστυ, ὅπως πι-
 στεύσαντες αὐτὸν τετελετηκῆναι μηδὲν ἔτι δεδίωσιν, ἔπεμψε, καὶ
 αὐτοκράτωρ ἐπὶ τῇ νίκῃ, καίτοι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν [τε] πεφρονεμένων
 ἐλάττονος παρὰ τὸ νενομισμένον ὄντος, ἐπεκλήθη. βουθυτηθῆναι 25
 τε ἐψηφίσθη, καὶ τὴν ἐσθῆτα ὡς καὶ πάντων τῶν δεινῶν ἀπηλ-
 λαγμένοι μετέβαλον.
- 41 οὐ μὴν οἷ γε σύμμαχοι οἱ μετασχόντες τῷ Κατιλίᾳ τῶν πρα-
 γμάτων καὶ τότε ἔτι περιόντες ἠσύχαζον, ἀλλὰ καὶ δέει τῆς τιμω-
 ρίας ἐταράττοντο. καὶ ἐκείνους μὲν στρατηγοὶ καθ' ἑκάστους πεμ- 30
 φθέντες προκατέλαβον τρόπον τινὰ ἐσκεδασμένους καὶ ἐτιμωρή-

3 προσκατεργάσεσθαι Dind., προσκατεργάσασθαι L 6 προσελθεῖν
 Leuncl., προσελθεῖν L 9 αὐτοῦ] τοῦ Rk., perperam. debebat saltem τοῦ —
 ἐθελοκακήσειν αὐτὸν. sed Dio hanc constructionem cum ἐλπίδι (dat. cas.) tantum
 coniungere solet, cf. 37, 43, 1; 39, 30, 1; 40, 40, 3; 42, 50, 5; 57, 3, 4; 71, 12, 1, an
 αὐτὸν? 15 προενέγκη] ita L 16 Πετρεῖῳ] per ε non per η L. — Latinum
 -eius apud Dionem -eius est non -hios, excepto Πομπήιος 21 [τε] γε Pflugk.,
 iniuria; nam praecedens καὶ non respondet sequenti καὶ (καὶ πολίτας — καὶ
 συμμάχους), sed arcte cohaeret cum ἀλλὰ (at eosdem) 24 [τε] del. Gros. —
 26 μετέβαλον R. St., μετέβαλλον L 30 ἐταράττοντο] ἐταράττον Sturz.
 coll. 37, 43, 1.

σαντο· ἔτεροι δὲ τῶν λανθανόντων μηνύσει Λουκίου Οὐεττίου 2
 ἀνδρὸς ἱππέως, συγκοινωνήσαντος μὲν σφίσι τῆς συννομασίας, τότε
 δὲ ἐπ' ἀδεία αὐτοὺς ἐκφαίνοντος, ἐλεγχόμενοι ἐδικαιοῦντο, μέχρις
 οὐ ἔσαγγεῖλας τινὰς τὰ τε ὀνόματα αὐτῶν ἐς δελτίον συγγράφας
 5 ὕστερον καὶ ἄλλους συχνοὺς προσεγγράφαι ἠθέλησεν. ὑποπτεύσαν- 3 L 25^r
 τες γὰρ αὐτὸν οἱ βουλευταὶ μηδὲν ὑγιὲς πράττειν, τὸ μὲν γραμμα-
 τεῖον οὐκέτι· αὐτῷ ἔδωκαν, μὴ καὶ ἀπαλείψῃ τινὰς, εἰπεῖν δὲ ἀπὸ
 γλώσσης ἐκέλευσαν ὅσους παραλειπομένους ἔγραψε. καὶ οὕτως αἰ-
 δεσθεῖς καὶ φοβηθεῖς οὐκέτι πολλοὺς ἐνέδειξε. Θορύβου δ' οὖν 4
 10 (καὶ) ὡς ἐν τε τῇ πόλει καὶ παρὰ τοῖς συμμάχοις ἀγνοία τῶν ὀνο-
 μασιμένων ὄντος, καὶ τῶν μὲν περὶ σφίσιν αὐτοῖς μάτην θορυβου-
 μένων, τῶν δὲ καὶ ἐς ἑτέρους οὐκ ὀρθῶς ὑποπτεόντων, ἔδοξε τῇ
 γερουσίᾳ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐκπεθῆναι. καὶ τοῦτου οἱ τε ἀνάιτιοι
 κατέστησαν καὶ τοῖς ὑπευθύνοις δίκαι ἐγένοντο. καὶ αὐτῶν οἱ μὲν
 15 παρόντες, οἱ δὲ καὶ ἐρήμην ὄφλον.

Κατιλίνας μὲν ταῦτ' ἐποίησε καὶ οὕτω κατελύθη, καὶ ἐπὶ 42
 πλείον γε τῆς τῶν πραχθέντων ἀξίας ὄνομα πρὸς τὴν τοῦ Κικέρω-
 νος δόξαν καὶ πρὸς τοὺς λόγους τοὺς κατ' αὐτοῦ λεχθέντας ἔσχε·
 Κικέρων δὲ ὀλίγου μὲν καὶ παραχοῆμα ἐπὶ τῇ τοῦ Λεντούλου τῶν
 20 τε ἄλλων τῶν δεθέντων σαγαῆ ἐκρίθη. τὸ δὲ ἐγγλημα τοῦτο λόγῳ 2
 μὲν ἐκείνῳ ἐπεφέρετο, ἔργῳ δὲ ἐπὶ τῇ βουλῇ κατεσκευάζετο· ὡς
 γὰρ οὐκ ἐξόν σφίσιν ἀνευ τοῦ δήμου θάνατον πολίτου τινὸς κατα-
 ψηφίσασθαι, πολλὴν καταβολὴν ἐν τῷ ὀμίλῳ πρὸς τοῦ Μετέλλου
 τοῦ Νέπωτος ὅτι μάλιστα εἶχον. οὐ μὴν καὶ ὄφλε τότε οὐδέν· 3
 25 τῆς γὰρ γερουσίας ἀδειαν πᾶσι τοῖς διαχειρίσασθαι τὰ τότε πραχθέντα
 δούσης, καὶ προσέτι καὶ προειπούσης ὅτι, κὰν αὐθίς τις εἰθύναι
 τινα αὐτῶν τολμήσῃ, ἐν τε ἐχθροῦ καὶ ἐν πολεμίου μοίρα ἔσται,
 ἐφοβήθη τε ὁ Νέπωσ καὶ οὐδὲν ἔτ' ἐκίνησεν.

ἐν τε οὖν τούτῳ ἢ βουλή ἐπεκράτησε, καὶ ἐν ἐκείνῳ ὅτι τὸν 43
 30 Πομπήιον τοῦ Νέπωτος μεταπεμφθῆναι σὺν τῷ στρατεύματι (ἐν
 γὰρ τῇ Ἀσίᾳ ἔτ' ἦν) προγράσει μὲν τοῦ τὰ παρόντα κατασταθῆναι,
 ἐλπίδι δὲ τοῦ δι' αὐτοῦ, ἅτε τὰ τοῦ πλήθους φραγοῦντος, ἰσχύ-
 σειν ἐν οἷς ἐτάρασεν, ἐσιγησαμένον διεκόμισαν αὐτὸ πικροθῆναι.
 τὰ μὲν γὰρ πρῶτα ὁ τε Κάτων καὶ Κύντος Μινούκιος δημαρ- 2

4 συγγράφας] ἐγγράφας? 7 αὐτῷ R. St., αὐτῶν L 10 (καὶ) ins. Bk.,
 sequens ὡς (s. acc. L) del. Leuncl. 11 θορυβουμένων] τατατομένων Bk.
 dubitanter, lectio vulgata sanissima 15 post παρόντες Bekkero ἔάλωσαν addi
 placuit; sed vulgata lectio satis defendi posse videtur 17 γε Sturz., τε L,
 quod hic deleri et post sequens πρὸς poni iubet Rk. 26 προειπούσης Rk.,
 προσειπούσης L 29 ἐν ἐκείνῳ Rk., ἐπ' ἐκείνῳ L.

Bekk.
Anecd. 124, 14

- χοῦντες ἀντέλεγον τοῖς γραφεῖσι, καὶ τὸν (τε) γραμματέα τὸν ἀναγι-
 γνώσκοντα τὴν [τε] γνώμην ἐπέσχον, καὶ τοῦ Νέπωτος τὸ γραμμα-
 τεῖον, ὅπως αὐτὸς ἀναλέξῃ, λαβόντος ἐξήρπασαν, ἐπειδὴ τε καὶ
 ὡς ἀπὸ γλώσσης τινα εἰπεῖν ἐπεχείρησε, τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπέλαβον.
 L 25^v 3 μάχης δὲ ἐκ τούτου καὶ ἐκείνων καὶ | ἄλλων τινῶν ἐκατέρους βοηθη- 5
 σάντων ἕξοις καὶ λίθοις, ἔτι δὲ καὶ ξίφεσι γενομένης, οἱ βουλευταὶ
 συνήλθον αὐθημερὸν ἐς τὸ συνέδριον, καὶ τὰ τε ἱμάτια ἠλλάξαντο
 καὶ τοῖς ὑπάτοις τὴν φυλακὴν τῆς πόλεως, ὥστε μηδὲν ἀπ' αὐτῆς
 4 ἀποτριβῆναι, ἐπέτρεψαν. φοβηθεῖς οὖν καὶ τότε ὁ Νέπων ἐκ τε
 τοῦ μέσου εὐθὺς ἐξεχώρησε, καὶ μετὰ τοῦτο γραφὴν τινα κατὰ τῆς 10
 βουλῆς ἐκθεῖς πρὸς τὸν Πομπήιον ἀφώρμησε, καίτοι μηδεμίαν
 αὐτῷ νύκτα ἀπολιπῆναι ἐκ τῆς πόλεως ἐξόν.
 44 γενομένου δὲ τούτου οὐδ' ὁ Καῖσαρ (ἐστρατήγει δέ) οὐδὲν ἔτ'
 ἐνεωτέρισεν. ἔπραττε μὲν γὰρ ὅπως τὸ μὲν τοῦ Κατοῦλον ὄνομα 15
 ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Αἰὸς τοῦ Καπιτωλίου ἀφαιρεθεῖη (κλοπῆς τε
 γὰρ αὐτὸν ἠΰθυνε, καὶ τὸν λογισμὸν τῶν ἀνηλωμένων χρημάτων
 ἀπήτει), τῷ δὲ δὴ Πομπηίῳ τὰ λοιπὰ προσεξεργάσασθαι ἐπιτρα-
 2 πείη. ἦν γὰρ τινα, ὡς ἐν τηλικούτῳ καὶ τοιούτῳ ἔργῳ, ἡμιτέλεστα·
 ἢ ἐκεῖνός γε ἐπλάττετο εἶναι, ὅπως ὁ Πομπήιος τὴν τε δόξαν τῆς 20
 ἐκποιήσεως αὐτοῦ λάβῃ καὶ τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἀντεπιγράψῃ. οὐ μὴν
 οὕτω γε χαρίζεσθαι αὐτῷ ἠθέλεν ὥστε καὶ ἐφ' ἑαυτῷ διὰ τοῦτο
 ψηφισθῆναι τι τοιοῦτον, οἷον ἐπὶ τῷ Νέπωτι ἐδέδοκτο, ὑπομεῖναι.
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνον ἔνεκα ταῦτ' ἐποίηε, ἀλλ' ἵνα αὐτὸς καὶ διὰ
 3 τούτων τὸ πλῆθος σφετερισθῆται· καίπερ οὕτω πάντες τὸν Πομ- 25
 πῆιον ἐδέδισαν (οὐδέπω γὰρ τὰ στρατεύματα ἀφῆσαν δῆλος ἦν)
 ὥστε, ἐπειδὴ Μάρκον Πισωνα ὑποστράτηγον πρὸς αἴτησιν ὑπατείας
 προὔπεμψε, τὰς τε ἀρχαιρεσίας, ὅπως ἀπαντήσῃ ἐς αὐτάς, ἀναβα-
 λέσθαι, καὶ παρόντα αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν ἀποδεῖξαι. καὶ γὰρ ἐκεῖ-
 νος οὐχ ὅτι τοῖς φίλοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐχθροῖς συνέστησεν αὐτόν.

2. 3 τε transposuit Rk. 9 καὶ τότε] idonea causa non est cur Reiskio obtemperemus scribenti φοβηθεῖς οὖν ὁ Νέπων ἐκ τε τοῦ μέσου τότε εὐθὺς ἐξεχώρησε. cf. supra c. 42, 3 12 ἀπολιπῆναι ἐκ τῆς πόλεως] locus corruptus quem subdubito num sanaverit Herwerdenus coll. Thuc. 3, 10, 2; 5, 4, 4 ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς πόλεως restituens. Idem ἀποκοιτᾶν (rectius ἀποκοιτεῖν Schenkl.) quoque proposuit, quod non placet, vel ἀπειναι. Fortasse ἀποδημῆσαι (cf. 45, 27, 2; 46, 49, 1) quod, quanquam saepius absolute a Dione usurpatum, tamen ἐκ τῆς Ρώμης coniunctum sibi habet 58, 1, 1 et ἔξω τῆς Ἰταλίας 60, 25, 6 et ἀπὸ τῆς Γαλατίας 40, 4, 1 22 τι R. St., ἔτι L ἐδέδοκτο scripsi, δέδοκται L, λέλεκται Rk. 25 ἐδέδισαν scripsi, ἐδεδείεσαν L, cf. ad fr. 57, 26 28 παρόντα] παρόντος Rk. ceterum ad totum hunc locum cf. Plut. Cat. min. 30, Rompr. 44.

κάν τούτω ὁ Καῖσαρ, τοῦ Κλωδίου τοῦ Πουπλίου τὴν γυναῖκα 45
 αὐτοῦ ἐν τε τῇ οἰκίᾳ καὶ παρὰ τὴν ποιήσιν τῶν ἱερῶν, ἅπερ αἱ
 ἀειπαρθένοι παρὰ τε τοῖς ὑπάτοις καὶ παρὰ τοῖς στρατηγοῖς ἄγνω-
 στα ἐκ τῶν πατρίων ἐς πᾶν τὸ ἄρρεν ἐπετέλουν, αἰσχύναντος, ἐκείνω
 5 μὲν οὐδὲν ἐνεκάλεσεν (καὶ γὰρ εὖ ἠπίστατο ὅτι οὐχ ἀλώσεται διὰ
 τὴν ἔταιρειάν), τὴν δὲ δὴ γυναῖκα ἀπεπέμψατο, εἰπὼν ἄλλως μὲν 2
 μὴ πιστεύειν τῷ λεγομένῳ, μὴ μέντοι καὶ συνοικῆσαι | ἐτ' αὐτῇ δύ- L 26^r
 νασθαι, διότι καὶ ὑπωπτεύθη ἀρχὴν μεμοιχεῦσθαι· τὴν γὰρ σώ-
 φρονα χρῆναι μὴ μόνον μηδὲν ἀμαρτάνειν, ἀλλὰ μηδ' ἐς ὑποψίαν
 10 αἰσχρὰν ἀφικνεῖσθαι.

τότε μὲν ταῦτά τε ἐγένετο, καὶ ἡ γέφυρα ἡ λιθίνη (ἧ) ἐς τὸ 3
 νησίδιον τὸ ἐν τῷ Τιβέριδι ὃν φέρουσα κατεσκευάσθη, Φαβριλία
 κληθεῖσα· τῷ δὲ ἐξῆς (ἔτει) ἐπὶ τε Πίσωνος καὶ ἐπὶ Μάρκου 46 a. n. 693
 Μεσσάλου ὑπάτων μισοῦντές τε ἄλλως οἱ δυνατοὶ τὸν Κλωδίον, καὶ (61)
 15 ἅμα καὶ τὸ μῖσος αὐτοῦ ἀποδιοπομπούμενοι, ἐπειδὴ οἱ ποτιτίμιες
 ἀνατυθῆναι τὰ ἱερὰ ὡς οὐχ ὀσίως διὰ τοῦτο τελεσθέντα ἔγνωσαν,
 δικαστηρίῳ αὐτὸν παρέδωκαν, καὶ κατηγορήθη μὲν τῆς τε μοιχείας, 2
 καίπερ τοῦ Καίσαρος σιωπῶντος, καὶ τῆς μεταστάσεως τῆς περὶ Νί-
 σιβιν, καὶ προσέτι καὶ ὅτι τῇ ἀδελφῇ συγγίγνοιτο, ἀρεῖθη δέ, καίτοι
 20 τῶν δικαστῶν φρουρὰν παρὰ τῆς βουλῆς, ὅπως μηδὲν κακὸν ὑπ' αὐ-
 τοῦ πάθωσι, καὶ αἰτησάντων καὶ λαβόντων. ἐφ' ᾧπερ καὶ ὁ Κά- 3
 τουλος ἐπισκώπτων ἔλεγεν ὅτι τὴν φυλακὴν ἤτησαν οὐχ ἵνα ἀσφα-
 λῶς τοῦ Κλωδίου καταψηφίσωνται, ἀλλ' ἵνα αὐτοὶ τὰ χρήματα ἃ
 ἐδεδωροδοκῆκεσαν διασώσωνται. καὶ ὁ μὲν διαφανέστατα τῶν πώ-
 25 ποτε τὸ δημόσιον αἰεὶ πρὸ παντός προτιμῆσας ἐτελεύτησεν οὐ πολλῷ
 ὕστερον· ἐν δὲ δὴ τῷ ἔτει ἐκείνῳ οἷ τε τιμηταὶ πάντας τοὺς ἐν 4
 ταῖς ἀρχαῖς γενομένους ἐς τὸ βουλευτικὸν καὶ ὑπὲρ τὸν ἀριθμὸν
 ἐσέγραψαν, καὶ ὁ δῆμος ἀπανστὶ μέχρι τότε τὰς ὀπλομαχίας θεώ-
 μενος ἐξανέστη τε μεταξὺ τοῦ ἔργου καὶ ἄριστον εἴλετο. καὶ τοῦτ'
 30 ἐκεῖθεν ἀρξάμενον καὶ νῦν, ὅσάκις ἂν ὁ τὸ κράτος ἔχων ἀγνοοθετῇ,
 γίγνεται.

ἐν μὲν οὖν τῇ πόλει ταῦθ' οὕτως ἐπράχθη, τῶν δὲ Ἀλλοβρί- 47
 γων τὴν Γαλατίαν τὴν περὶ Νάρβωνα πορθούντων Γάιος Πομπτί-

1 Πουπλίου R. St., πομπηίου L 3 ἄγνωστα Reim., ἀγνώως τὰ L
 7 συνοικῆσαι scripsi (et 40, 27, 3 θρέψαι pro θρέψειν), συνοικῆσειν L. futu-
 rum post δυνασθαι ferri nequit (cf. Stahl, Quaest. gramm. ad Thuc. pertinentes²
 p. 18), συνοικεῖν proposuit v. Herw. 11 (ἧ) ins. Sturz. 12 τὸ Leuncl., τότε
 L 13 (ἔτει) ins. Bk. 18 Νίσιβιν R. St., νίσιβι L, cf. ad 36, 16, 4 24 ἐδε-
 δωροδοκῆκεσαν Dind., δεδωροδοκῆκεσαν L 33 τὴν Γαλατίαν τὴν περὶ Νάρ-
 βωνα] cf. ad fr. 56, 1 Πομπτήνος] ita quoque Cic. de prov. cons. 13, 32, ad

ρος ὁ ἄρχων αὐτῆς τοὺς μὲν ὑποστρατήγους ἐπὶ τοὺς πολεμίους
 ἐπεμψεν, αὐτὸς δὲ ἐν ἐπιτηδεῖω ἰδρυθεὶς ἐπετήρει τὰ γιγνώμενα,
 2 καὶ ἐπαμύνειν δύνηται. καὶ Μάλλιος μὲν Λεντίνος ἐπὶ Οὐεντίαν
 πόλιν στρατεύσας οὕτως αὐτοὺς κατέπληξεν ὥστε τοὺς πλείους ἐκ- 5
 δρᾶναι καὶ τοὺς λοιποὺς ὑπὲρ εἰρήνης πρεσβεύσασθαι. κὰν τούτῳ
 L 267 σιμβοληθῶσάντων τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς ὄντων | καὶ προσπεσόντων αἰ-
 φνιδίως τοῦ μὲν τείχους ἀπέωσθη, τὴν δὲ δὴ χώραν ἀδεῶς ἐλη-
 3 λάτει, μέχρις οὗ ὃ τε Κατούργατος ὁ τοῦ παντὸς αὐτῶν ἔθρους
 στρατηγὸς καὶ τινες καὶ ἄλλοι τῶν παρὰ τὸν Ἰσαρα οἰκούντων 10
 ἐπεκούρησάν σφισι. τότε γὰρ οὐκ ἐτόλμησε μὲν αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ
 πλήθους τῶν πλοίων περαιωθῆναι κωλύσαι, μὴ καὶ συστραφῶσιν
 4 ἰδόντες σφᾶς ἀντιπαρατεταγμένους, ὑλώδους δὲ τοῦ χωρίου μετὰ
 τὸν ποταμὸν εὐθύς ὄντος ἐνέδρας ἐν αὐτῷ ἐποίησατο, καὶ τοὺς αἰεὶ
 διαβαίνοντας ὑπολαμβάνων ἐφθειρε. φεύγονσί τε τισιν ἐπισπόμε- 15
 ρος περιέπεσεν αὐτῷ Κατούργατῳ· κὰν πασσυδὶ διώλετο, εἰ μὴ
 χειμῶν σφοδρὸς ἐξαιρήνης ἐπιγενόμενος ἐπέσχε τοὺς βαρβάρους τῆς
 48 διώξεως. καὶ ὁ μὲν μετὰ τοῦτο, τοῦ Κατούργατου πόρρω ποι
 ἀφρομήσαντος, τὴν τε χώραν αὖθις κατέδραμε καὶ τὸ τεῖχος παρ'
 ᾧ ἐδυστύχησεν ἐξεῖλε· Λούκιος δὲ δὴ Μάριος καὶ Σέρονιος Γάλλβας 20
 τὸν τε Ῥοδανὸν ἐπεραιώθησαν, καὶ τὰ τῶν Ἀλλοβρόγων λυμηρά-
 2 μνοι τέλος πρὸς Σολώνιον πόλιν ἤλθον, καὶ χωρίον μὲν τι ὑπὲρ
 αὐτῆς ἰσχυρὸν κατέλαβον, μάχῃ τε τοὺς ἀντιστάντας σφίσις ἐνίκη-
 σαν, καὶ τινα καὶ τοῦ πόλιςματος Ξυλίνου πη ὄντος ἐνέπρησαν, οὐ
 μέντοι καὶ εἶλον αὐτό· ὁ γὰρ Κατούργατος ἐπελθὼν ἐκώλυσε. μα- 25

fam. 2, 15, 4, *ad Att.* 4, 18, 4; 5, 1, 5, al. recte, cf. C. I. L. 6, 10338. 24683—24686. —
 In scriptorum codicibus magna est lectionis varietas.

4 Λεντίνος] Cognomen *Lentinus* nusquam, quod sciam, alibi invenitur nisi
 C. I. L. 10, 2026 (Puteolis) *P. Firmus Lentinus*, quae nititur fide, sane incorrupta,
 Sirmondi; sed titulum ab alio accepisse potest Οὐεντίαν] corruptum vi-
 detur. *Vintium* (in Alpibus maritimis situm, hodie *Vence* cf. C. I. L. 12 p. 1)
 intellegi nequit, *Οὐαλεντίαν* Heller. *Philol.* 1864 p. 150 et E. Blanc *Revue Archéol.*
 1876 p. 268sq. probabiliter. Posses conicere *Οὐένναν* (cf. 46, 50, 4, Momms. *R. G.*
 5, 79 adn.) nisi a flumine Isara longius abesset 5 κατέπληξεν Rk., κατέπτηξεν
 L 8 ἀπέωσθη Sturz., ἀπώσθη L 9 Κατούργατος R. St., καὶ τοῦ γνατος L
 10 τὸν Ἰσαρα] τὸν Ἰσαρα L. — Ἰσαρα Strab. 4, 1, 11 p. 185; 4, 2, 3 p. 191; 4,
 6, 5 p. 204 et Ptol. 2, 10, 4; 9, 6, sed Ἰσάρας Pol. 3, 49, 6 (σακρας codd.). *Isara*
 (Cic.) *ad fam.* 10, 15, 3. 18, 2 et 4. 21, 2. 23, 3; 11, 13, 4, Plin. *n. h.* 3, 33; 7, 166,
 Luc. 1, 399, Flor. 1, 36 [3, 2], 4, Vib. Seq. p. 149 Riese, *Isara* Anon. Rav. 4, 27
 12 πλοίων] πλοίων (ἐκπλαγεῖς)? Polak. 15 τέ restitui ex L, δέ Bk. 20 Σέρ-
 ονιος] ita L (σερόνιος), non σέρογιος 22 πρὸς Σολώνιον πόλιν] *ad Solonem*
Liv. per. 103 μέν τι R. St., μέντοι L 24 πη] δὴ Herw. (litt.).

θῶν οὖν τοῦτο ὁ Πομπήτιος ἐπεστράτευσέ τε ἐπ' αὐτὸ παντὶ τῷ στρατῷ, καὶ πολιορκήσας σφᾶς ἐχειρώσατο πλὴν τοῦ Κατουργάτου.

- καὶ ὁ μὲν καὶ τὰ λοιπὰ ὄρον ἐν τούτου προσκατεστρέψατο, 49
 Πομπήτιος δὲ ἦλθε μὲν ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, καὶ τὸν
 5 τε Ἀφράνιον τὸν Λούκιον καὶ τὸν Μέτελλον τὸν Κέλερα ὑπάτους
 ἀποδειχθῆναι ἐποίησεν, ἐλπίσας δι' αὐτῶν μάτην πάνθ' ὅσα ἐβού-
 λετο καταπράξαι. ἤθελε μὲν γὰρ ἄλλα τε καὶ ἐν τοῖς μάλιστα 2
 χώραν τέ τινα τοῖς συνεστρατευμένοις οἱ δοθῆναι καὶ τὰ πεπρα-
 γμμένα αὐτῷ πάντ' ἐπικνωθῆναι, διήμαρτε δὲ σφῶν τότε. οἱ τε
 10 γὰρ δυνατοί, μηδὲ ἐκ τοῦ πρὶν αὐτῷ ἀρεσκόμενοι, διεκώλυσαν αὐτὰ
 ψηφισθῆναι· καὶ αὐτῶν τῶν ὑπάτων Ἀφράνιος μὲν (ὄρχεῖσθαι 3
 γὰρ βέλτιον ἢ τι διαπράσσειν ἠπίστατο) πρὸς οὐδὲν αὐτῷ συνήρατο,
 Μέτελλος δὲ ὄργη, ὅτι τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καίτοι παιδᾶς ἐξ αὐτῆς
 15 ἔχων, ἀπεπέπεμπτο, καὶ πάνν πρὸς πάντα ἀντέπραξεν. ὁ τε Λού- 4 L 27^r
 κούλλος ὁ Λούκιος, ᾧ ποτε ἐν τῇ Γαλατίᾳ ὁ Πομπήτιος ἐντεχὼν
 ὑπερφρόνως ἐκέχητο, πολὺς τε αὐτῷ ἐνέκειτο, καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν
 ἰδίᾳ καὶ καθ' ἕναστος ὧν ἐπραξεν ἐπεξελεῖν καὶ μὴ πᾶσιν ἅμα
 αὐτοῖς τὴν κύρωσιν αἰτεῖν. ἄλλως τε γὰρ δίκαιον εἶναι ἔλεγε μὴ 5
 πάντα ἀπλῶς ὅσα ἐπεποιήκει, καὶ ἂ μηδεὶς σφῶν ἠπίστατο ὁποῖα
 20 ἦν, βεβαιωθῆναι ὡσπερ ὑπὸ δεσπότητος τινὸς γεγενημένα· καὶ ἐπειδὴ
 καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἔργων κατελελύει τινά, ἤξιόν ἐξετασμοῦ ἐκατέρων
 ἐν τῇ βουλῇ γενέσθαι, ἢν' ὀπότερ' (ἂν) αὐτοῖς ἀρέσῃ κρῶσῃσι.
 καὶ αὐτῷ καὶ ὁ Κάτων ὁ τε Μέτελλος οἱ τε ἄλλοι οἱ τὰ αὐτὰ 50
 σφισι βουλόμενοι ἰσχυρῶς συνεμάχον. τοῦ γοῦν δημάρχου τοῦ
 25 τὴν γῆν τοῖς τῷ Πομπήτιῳ συνεζητασμένοις κατανεῖμαι ἐσθρομέ-
 νου προσγράψαντος τῇ γνώμῃ τὸ καὶ πᾶσι τοῖς πολίταις, ὅπως
 τοῦτό τε αὐτὸ ὄρον ψηφίσονται καὶ τὰ πραχθέντα αὐτῷ βεβαιώ-
 σωσι, κλήρους τινὰς δοθῆναι, ἐπὶ πᾶν ὁ Μέτελλος ἀνθιστάμενος
 ἐπεξῆλθεν, ὥστε καὶ ἐς τὸ ὄκημα ὑπ' αὐτοῦ ἐμβληθῆναι καὶ τὴν
 30 γεροσίαν ἐταῦθα ἀθροῖσαι ἐθελῆσαι. ἐπεὶ τε ἐκεῖνος (Λούκιος 2
 δὲ δὴ Φλάκιος ὠνομάζετο) τὸ τε βάθρον τὸ δημαρχικὸν ἐν αὐτῇ
 τῇ ἐσόδῳ αὐτοῦ ἔθηκε, καὶ ἐπ' αὐτῷ καθεζόμενος ἐμποδῶν ὥστε
 μηδένα ἐσιέναι ἐγίνετο, τὸν τε τοῖχον τοῦ δεσμοτηρίου διακοπήναι
 ἐκέλευσεν ὅπως δι' αὐτοῦ ἢ βουλή ἐσέλθῃ, καὶ ὡς νυκτερεῦσων
 35 κατὰ χώραν παρεσκευάζετο. μαθὼν οὖν τοῦθ' ὁ Πομπήτιος, καὶ 3

1 αὐτὸν γενοσάντων ex L, cf. 40, 29, 2; 40, 35, 1; 42, 14, 5, αὐτὸν Reim.

6 μάτην ante ἐλπίσας collocandum censet Rk., praeter necessitatem ἰ σφῶν, cf. ad fr. 41 10 μηδὲ Rk., μήτε L 14 ἀπεπέπεμπτο Melber. coll. Plut. Pomp. 42, ἀπεπέπεμπετο L 20 ἦν Herw. (litt.), ἐστὶ Rk., εἶναι L, cf. ad 36, 37, 1 22 (ἂν) ins. Pflugk., ὀπότερα L.

αἰσχυνθεῖς τε ἅμα καὶ δείσας μὴ καὶ ὁ δῆμος ἀγανακτήσῃ, προσέ-
 ταξε τῷ Φλαυῖνῳ ἀπαναστήναι. ἔλεγε μὲν γὰρ ὡς τοῦ Μετέλλου
 τοῦτ' ἀξιώσαντος, οὐ μὴν ἐπιστεύετο· τὸ γὰρ φρόνημα αὐτοῦ κα-
 4 τάδηλον πᾶσιν ἦν. ἀμέλει τῶν ἄλλων δημάρχων ἐξελέσθαι αὐτὸν
 βουλὴ θέντων οὐκ ἠθέλησεν. οὕκουν οὐδ' αὖθις ἀπειλήσαντι τῷ 5
 Φλαυῖνῳ μηδὲ ἐς τὸ ἔθνος ὁ ἐπεκεκλήρωτο ἐπιτρέψειν αὐτῷ, εἰ μὴ
 συγχωρήσειέν οἱ διανομοθεῖσθαι, ἐξελθεῖν, ὑπειῆξεν, ἀλλὰ καὶ πᾶν
 5 ἄσμενος ἐν τῇ πόλει κατέμεινεν. ὁ οὖν Πομπήσιος ἐπειδὴ μηδὲν
 διὰ τε τὸν Μετέλλον καὶ διὰ τοὺς ἄλλους διεπράξατο, ἔφη μὲν
 φθονεῖσθαι τε ὑπ' αὐτῶν καὶ τῷ πλήθει τοῦτο δηλώσειν, φοβη- 10
 θεῖς δὲ μὴ καὶ ἐκείνου διαμαρτῶν μεῖζω αἰσχύνῃν ὄφλη, κατέ-
 6 βαλε τὴν ἀξίωσιν. καὶ ὁ μὲν οὕτω γνοὺς ὅτι μηδὲν ὄντως ἔσχευεν,
 L 27' ἀλλὰ τὸ μὲν ὄνομα καὶ τὸν | φθόνον ἐφ' οἷς ἠδυνήθη ποτὲ εἶχεν,
 ἔργῳ δὲ οὐδὲν ἀπ' αὐτῶν ἀπώνητο, μετεμέλετο ὅτι τὰ τε στρατό-
 51 πεδα προαφῆκε καὶ ἑαυτὸν τοῖς ἐχθροῖς ἐξέδωκε· Κλώδιος δὲ ἐπε- 15
 θύμησε μὲν διὰ τοὺς δυνατοὺς ἐπὶ τῇ δίκῃ δημαρχῆσαι, καὶ
 τινὰς τῶν δημαρχούντων προκαθῆκεν ἐσηγήσασθαι τὸ καὶ τοῖς εἰ-
 πατριδαῖς τῆς ἀρχῆς μεταδίδοσθαι, ὡς δ' οὐκ ἔπεισε, τὴν τε εὐ-
 γένειαν ἐξομῶσατο καὶ πρὸς τὰ τοῦ πλήθους δικαιώματα, ἐς αὐτὸν
 2 σφρων τὸν σύλλογον ἐσελθῶν, μετέστη. καὶ ἤτησε μὲν εἰθὺς τὴν 20
 δημαρχίαν, οὐκ ἀπεδείχθη δὲ ἐναντιωθέντος οἱ τοῦ Μετέλλου· ἐν
 γένει τε γὰρ αὐτῷ ἦν, καὶ τοῖς πραττομένοις ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἠρέ-
 σκετο. πρόσφασιν δὲ ἐποίησατο ὅτι μὴ κατὰ τὰ πάτρια ἢ ἐκποιήσεις
 αὐτοῦ ἐργάσει· ἐν γὰρ τῇ ἐσφορᾷ τοῦ φρατριατικοῦ νόμου μόνως
 ἐξῆν τοῦτο γίγνεσθαι. 25
 3 ταῦτά τε οὖν οὕτως ἐπράχθη, καὶ ἐπειδὴ τὰ τέλη δεινῶς τὴν
 τε πόλιν καὶ τὴν ἄλλην Ἰταλίαν ἐλύπει, ὁ μὲν νόμος ὁ κατα-
 λύσας αὐτὰ πᾶσιν ἀρεστός ἐγένετο, τῷ δὲ στρατηγῷ τῷ ἐσενεγ-
 γόντι αὐτὸν ἀχθόμενοι οἱ βουλευταὶ (ὁ γὰρ Μετέλλος ὁ Νέπωσις
 ἦν) ἠθέλησαν τὸ τε ὄνομα αὐτοῦ ἀπαλεῖψαι ἀπὸ τοῦ νόμου καὶ 30
 4 ἕτερον ἀντεγγράψαι. καὶ οὐκ ἐπράχθη μὲν τοῦτο, καταφανὲς μέντοι
 πᾶσιν ἐγένετο ὅτι μηδὲ τὰς ἐνεργείας παρὰ τῶν φαύλων ἀνδρῶν
 ἠδέως ἐδέχοντο. κὰν τῷ αὐτῷ τούτῳ χρόνῳ Φαῦστος ὁ τοῦ Σὺλ-

2 Φλαυῖνῳ R. St., φαλουῖνῳ L 6 ἐπεκεκλήρωτο revocavi ex L, ἐκεκλήρωτο
 Rk., an ἐπεκεκλήρωτο (οἱ)? ἐπικληροῦνν redit Zon. 9, 14, 1 (cf. 42, 20, 4), 41, 35, 5
 (cf. 56, 23, 2) 11 ὄφλη Dind., ὄφλήση L. posteriorum formae vitiosae non in-
 veniuntur nisi 43, 9, 2 ὄφλησαι, ubi restituendum ὄφλεῖν, in Xiph. *cp.* 69, 23, 3 ὄφλη-
 σαι et in *Exc. Peir.* (fr. 97, 2) ὄφλήσας 12 ὄντως Rk., οὕτως L 13 ἐφ' Pflugk.,
 ἐν L, coll. Thuc. 4, 105, 1 frustra defensum a Litsch. *de Cassio Dione imitatore*
Thucydidis 1893 p. 40 16 lacunam indicavit Herw. (litt.) idem supplet (τὸ μισεῖν)
 possis quoque δι' <ὄργης ἔχων> vel eius modi quid 17 τὸ Leuncl., τι L.

λου παῖς ἀγῶνά τε μονομαχίας ἐπὶ τῷ πατρὶ ἐποίησε, καὶ τὸν δῆμον λαμπρῶς εἰστίασε, τὰ τε λουτρὰ καὶ <τὸ> ἔλαιον προῖκα αὐτοῖς παρέσχεν.

- ἐν μὲν δὴ τῇ πόλει ταῦτ' ἐγίνετο, ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ τῆς τε **Λυ- 52**
5 σιτανίας μετὰ τὴν στρατηγίαν ἤρξε, καὶ δυναθεὶς ἂν τὰ ληστικά, ἄπερ ποινῆ παρ' αὐτοῖς ἦν, ἀνευ μεγάλου τινὸς πόνου καθήρας ἡσυχίαν ἔχειν, οὐκ ἠθέλησε· δόξης τε γὰρ ἐπιθυμῶν, καὶ τὸν Πομπήιον τοῦς τε ἄλλους τοῦς πρὸ αὐτοῦ μέγα ποτὲ δυναθέντας ἤλων, οὐδὲν ὀλίγον ἐφρόνει, ἀλλ' ἠλπίζεν, ἂν τι τότε κατεργάσθαι, ἕπα- **2**
10 τὸς τε εὐθὺς αἰρεθήσεσθαι καὶ ὑπερῆνᾶ ἔργα ἀποδείξεσθαι, διὰ τε τὰλλα καὶ ὅτι ἐν τοῖς Γαδείροις, ὅτε ἐταμίευσεν, τῇ μητρὶ συγγίνεσθαι ὄναρ ἔδοξε, καὶ παρὰ | τῶν μάντεων ἔμαθεν ὅτι ἐν μεγάλῃ **L 23^r**
δυνάμει ἔσται. ὁθενπερ καὶ εἰκόνα Ἀλεξάνδρου ἐνταῦθα ἐν τῷ Ἡρακλέους ἀνακειμένην ἰδὼν ἀνεστέναξε, καὶ κατοδύρατο ὅτι μη- **3**
15 δέν ποῦ μέγα ἔργον ἐπεποιεῖ. ἀπ' οὖν τούτων, ἐξὼν αὐτῷ εἰρη- **3** cf. Suid.
νεῖν, ὥσπερ εἶπον, πρὸς τὸ ὄρος τὸ Ἐρμίνιον ἐτρέπετο καὶ ἐκέλευσε **s v. εἰρη- νήσειν**
τοῦς οἰκήτορας αὐτοῦ εἰς τὰ πεδινὰ μεταστῆναι, πρόσρασι μὲν ὅπως μὴ ἀπὸ τῶν ἐρμυνῶν ὀρμώμενοι ληστεύωσιν, ἔργῳ δὲ εὖ εἰδὼς ὅτι **4**
20 λήψεται. ὁ καὶ ἐγένετο. τούτους τε οὖν εἰς θπια ἐλθόντας ὑπῆγά- **4**
γετο· καὶ ἐπειδὴ τῶν πλησιοχώρων τινές, δεισάντες μὴ καὶ ἐπὶ σφᾶς ὀρμήσῃ, τοῦς τε παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας τὰ τε ἄλλα τὰ τιμώ-
25 τата ὑπὲρ τὸν Δώριον ἐπέξεδεντο, τὰς πόλεις σφῶν ἐν ᾧ τοῦτ' **5**
ἐπραττον προκατέσχε, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἐκείνοις προσέμιξε. προ- **5**
30 βαλλομένων τε τὰς ἀγέλας αὐτῶν, ὅπως σκεδασθεῖσι τοῖς Ῥωμαίοις **53**
πρὸς τὴν τῶν βοσκημάτων ἀρπαγὴν ἐπίθωνται, τὰ τετράποδα πα-
ρῆκε καὶ αὐτοὺς ὑπολαβὼν ἐνίκησε. γὰρ τούτῳ μαθὼν τοῦς τὸ **53**
Ἐρμίνιον οἰκοῦντας ἀγεστηγένηαι τε καὶ ἐπανιόντα αὐτὸν ἐνεδρεῦεν
30 καὶ κρατήσας πρὸς τὸν ὠκεανὸν φεύγοντας αὐτοὺς κατεδίωξεν.

2 τὸ ins. Rk. 6 καθήρας Rk., καθῆραι L. — Ceterum καθήρων legi-
tur 56, 1, 1 et καθαιροῦντι 76, 10, 4 ut apud Thuc. 1, 4 et 13, 5 καθῆρει et κα-
θήρων in codicibus nostris, sed 1, 4 ἐκάθηρε legit Schol. Aristidis p. 39, idque
restituendum censet Cobet *V. L.* 147 9 τότε <μέγα> Rk. quo additamento
opus non videtur 16 τὸ ὄρος τὸ Ἐρμίνιον cf. *bell. Alex.* 48. (hodie
Serra di Estrella 23 Δώριον) Δόριος App. *Hisp.* 55; 73 (71); 74 (72); 91,
codices Ptolemaei variant inter Δώριος et Δόριος atque inter Δωρίας et Δορίας
(2, 5), Δορίας Anon. *geogr. Gr. min.* 2, 502, 12, *Duria Claudian. laud. Seren.* 72,
Δούριος *Durius* Strabo et scriptores Latini 26 τὰ τετράποδα Rk., τὰ τε
στρατόπεδα L.

- 2 ἐπειδὴ τε τὴν ἵππειρον ἐλλιπόντες ἐς νῆσόν τινα ἐπεραιώθησαν, αὐ-
 τὸς μὲν (ζοῦ) γὰρ που πλοίων εὐπόρει) κατὰ χώραν ἐμεινε, σχεδίας
 δὲ συμπήξας μέρος τι τοῦ στρατοῦ δι' αὐτῶν ἐπεμψε, καὶ συγχρὸς
 ἀπέβαλε· γηλῆ γὰρ τινι πρὸς τῇ νήσῳ οὔση προσσχὼν ὁ τὴν ἡγεμο- 5
 νίαν σφῶν ἔχων, καὶ ἄτε ὡς καὶ πεζῇ διαβαδίσοντας αὐτοὺς ἐκπι-
 βάσας, ἔπειτα αὐτὸς τε ὑπὸ τῆς ἀναρροίας ἐκβιασθεὶς ἐξανάχθη
 3 καὶ ἐκείνους ἐγκατέλιπε, καὶ αὐτῶν οἱ μὲν ἄλλοι γενναίως ἀμνύ-
 μενοι ἔπεσον, Πούπλιος δὲ δὴ Σκαίουσιος μόνος τε περιλειφθεὶς
 καὶ τῆς ἀσπίδος στερηθεὶς πολλὰ τε τραυματισθεὶς ἐς τε τὸ ὕδωρ
 4 ἐσεπήδησε καὶ διενήξατο. τότε μὲν δὴ ταῦτ' ἐγένετο· ὕστερον δὲ 10
 ὁ Καῖσαρ πλοῖα ἀπὸ Γαδείρων μεταπεμψάμενος ἐς τὴν νῆσον
 L 28^r παντὶ τῷ | στρατῷ ἐπεραιώθη, καὶ ἀκονιτὶ αὐτοὺς, κακῶς ὑπὸ σι-
 τοδείας ἔχοντας, παρεστήσατο. κἀνταῦθεν ἐς Βριγάντιον πόλιν
 Καλλαικίας παραπλεύσας τῷ τε ῥοθίῳ σφῶς τοῦ πρόσπλου, οὐπώ-
 ποτε ναυτικὸν ἑορακότας, ἐξεφόβησε καὶ κατεστρέψατο. 15
- 54 πράξας δὲ ταῦτα καὶ νομίσας ἱκανὴν ἀπ' αὐτῶν ἐπιβασίαν πρὸς
 τὴν ὑπατείαν εἰληφέναι σπονδῇ πρὸς τὰς ἀρχαιεσίας, καὶ πρὶν
 τὸν διάδοχον ἐλθεῖν, ὤρησε, καὶ ἡξίου καὶ πρὸ τοῦ πέμψαι τὰ
 ἐπινίκια, ἐπειδὴ μὴ οἶα τε προδιορθασθῆναι ἦν, αἰτῆσαι αὐτήν.
 2 μὴ τυχὼν δέ, τοῦ Κάτωνος ὅτι μάλιστα ἐναντιωθέντος, ἐκεῖνα μὲν 20
 εἶασε· καὶ γὰρ ἠλπίζε πολλὴ πλειῶ καὶ μείζω ὑπατος ἀποδειχθεὶς
 καὶ ἔργα πράξειν καὶ ἐπινίκια πέμψειν. πρὸς γὰρ τοῖς εἰρημένοις,
 ἐφ' οἷς μέγα ἀεὶ ποτε ἐφρόνει, ἵππος τις αὐτῷ διασφῶς ἐν ταῖς
 τῶν προσφθίων ποδῶν ὄπλαῖς ἔχων ἐγεννήθη, καὶ ἐκεῖνον μὲν γαι-

Xiph. 10,
25—31

2 (οὔ) inserui. μὲν γὰρ που (non μὲν γὰρ οὐ) L 4 γηλῆ Schenk., γῆ L, cf. 42, 12, 2, Caes. b. G. 3, 12, πέτρα Madvig. προσσχὼν Bk., προσχὼν L 5 καὶ ἄτε] ἄτε aut corruptum aut ad ὡς in marg. adscriptum, inde in textum illatum (ut factum videtur 54, 10, 6, cf. 63, 8, 4 ὡς οἶα, vide quoque Lobeck. ad Phryn. 427). si corruptum est, conicias καὶ αὐτόσε (cf. Thuc. 7, 39), nusquam tamen alibi a Dione usurpatum, vel κἀνταῦθα cf. 42, 43, 3. delendum aut ἐνθ' ἑως, ἀδεῶς, ἀμελῶς, ἀπερισκέπτως legendum cens. Rk., κἀκεῖσε Polak. 6 ὑπὸ St., ἀπὸ L 8 Σκαίουσιος] Scaevius ut videtur; nomen gentile Sabellicum, cf. C. I. L. 9, 3121 a (Sulmone), 3326 (Superaequi), 3519 (Furfone), 5920, 5928, 5929 (Anconae), 10, 80 (Vibone). Dionem Σκαίφιον scripsisse non crediderim. Cognomen Scaevini vel Scaevini (C. I. L. 5, 3736. 4001) vel Scaevi (cf. C. I. L. 2, 396) nostro loco restituendum esse haud probabile 14 Καλλαικίας] de formis Callaeci, Callaecia, Callaicus (adi.), quae solae usque ad saec. quintum nostrae aerae in usu fuerunt, vide Mnemos. 20 p. 286 sqq. (Huebner. Monum. linguae Ibericae Ind. s. v. Callaecia) ῥοθίῳ Turn., L. Bos. confert Thuc. 4, 10, 5, ῥοθίῳ L 16 ἐπιβασίαν St., cf. fr. 37, 4; 68, 13, 6; 80, 3, 2, ἐπιβασιν Xyl. (ut fr. 43, 4), ἐπιβάθραν Cob., ἐπὶ βασιλείαν L 24 ὄπλαῖς R. St., ὄπλας L.

ρούμενος ἔφραεν, ἄλλον δὲ ἀναβάτην οὐδένα ἀνεδέχετο. ὥστε καὶ 3
 ἐκ τούτου μικρὸν οὐδὲν προσδοκῶν τὰ μὲν νικητήρια ἐκὼν ἀφῆκεν,
 ἐς δὲ τὴν πόλιν ἐσελθὼν καὶ ἐπαγγειλάμενος τὴν ἀρχὴν οὕτω τοὺς
 τε ἄλλους καὶ τὸν Πομπήιον τὸν τε Κράσσον ἐξεθεράπευσεν, ὥστε
 5 δὲ ἔχθρας ἀλλήλοις ἔτι καὶ τότε αὐτοὺς ὄντας καὶ τὰς ἐταιρείας
 ἔχοντας, καὶ πρὸς πάνθ' ὅσα ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον ἐθέλοντα αἰσθοίτο
 ἀντιστασιαζόντας, προσποιήσασθαι, καὶ ὑπὸ πάντων αὐτῶν ὁμοθυ-
 μαδὸν ἀποδειχθῆναι. καίτοι τοῦτο τὴν σοφίαν ἐς τὰ μάλιστα αὐ- 4
 τοῦ τεκμηριοῖ, ὅτι τὸν τε καιρὸν καὶ τὸ μέτρον τῆς θεραπείας αὐ-
 10 τῶν καὶ ἔγνω καὶ διέθετο οὕτως ὥστ' ἀμφοτέρους ἅμα καίπερ ἀν-
 τιπράττοντάς σφισι προσθέσθαι.

καὶ οὐδὲ τοῦτ' αὐτῷ ἀπέχρησεν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ἐκείνους συν- 55
 ἥλλαξεν, οὐχ ὅτι συνερχθῆναι σφας ἤθελεν, ἀλλ' ὅτι δυνατωτάτους
 τε ἐώρα ὄντας, καὶ εἰ ἰπίστατο ὅτι οὔτε χωρὶς τῆς παρ' ἐκείνων
 15 ἀμφοτέρων ἤ καὶ θατέρου βοηθείας μέγα τι ἰσχύσει, κἂν τὸν ἕτε-
 ρον ὁποτερονοῦν αὐτῶν προσεταιρισθῆται, ἀνταγωνιστὴν τε διὰ
 τοῦτο τὸν ἕτερον ἔξει καὶ πλέον ὑπ' αὐτοῦ σφαλῆσεται ἢ ὑπὸ τοῦ
 συναιρομένου οἱ κατεργάσεται. τοῦτο μὲν γὰρ προθυμότερον ἐδό- 2
 κουν αὐτῷ πάντες ἄνθρωποι τοῖς ἐχθροῖς ἀντιπράττειν | ἢ συναγω- L 29r
 20 νῆσθαι τοῖς ἐπιτηδεύουσιν, οὐ κατ' ἐκεῖνο μόνον ὅτι ἢ τε ὄρη καὶ
 τὸ μῖσος σφοδροτέρας τὰς σπουδὰς πάσης φιλίας ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ
 ὅτι ὁ μὲν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὁ δὲ ὑπὲρ ἑτέρου πράττων τὴν τε ἰδονὴν
 κατορθώσας καὶ τὴν λύπην σφαλῆεις οὐχ ὁμοίως ἔχουσιν· τοῦτο δὲ 3
 προχειρότερον ἐμποδίζειν τέ τινος καὶ κολύειν μηδεμίαν ἀΐξῃσιν
 25 λαβεῖν ἢ ἐπὶ μέγα προάγειν ἐθέλειν, διὰ τε τᾶλλα καὶ μάλιστα' ὅτι
 ὁ μὲν οὐκ ἐὼν τινα ἀΐξῃσθαι τοῖς τε ἄλλοις ἅμα καὶ ἑαυτῷ χα-
 ρίζεται, ὁ δὲ ἐξαίρων τινὰ ἐπαχθῆ αὐτὸν ἀμφοτέροις σφισι ποιεῖ.

τούτων δὴ ὄν ἕνεκα καὶ ὁ Καῖσαρ τότε (τε) αὐτοὺς ὑπῆλθε 56
 καὶ μετὰ τοῦτο ἀλλήλοις κατήλλαξεν. οὔτε γὰρ δίχα τούτων δυ-
 30 νήσεσθαι τι αἰεὶ καὶ οὐκ ἂν θατέρω ποτὲ αὐτῶν προσκροῦσαι ἐνό-
 μιζεν, οὐτ' αἰ ἐφοβήθη μὴ καὶ συμφρονήσαντες κρείττους αὐτοῦ
 γένοινται· πάντ' γὰρ εἰ ἰπίστατο ὅτι τῶν μὲν ἄλλων εὐθὺς διὰ τῆς
 ἐκείνων φιλίας, αὐτῶν δ' οὐ πολλῷ ὕστερον δι' ἀλλήλων κρατήσοι.
 καὶ ἔσχεν οὕτως. [τούτων μὲν ὄν ἕνεκα καὶ συνεβίβασεν αὐτοὺς 2

2 μικρὸν] σμικρὸν? 3 ἐπαγγειλάμενος] solet Dio ἐπαγγέλλειν dicere
 non ἐπαγγέλλεσθαι, cf. 39, 27, 3; 40, 56, 1; 54, 17, 3; 59, 20, 4 10 καίπερ
 Reim., καθάπερ L 15 ἰσχύσει Bk., ἰσχύσειε L 18 συναιρομένου L ut
 coniecerat St., συναιρομένου R. St. 28 (τε) add. Rk. 30 αἰεὶ corruptum?,
 αὐτὸς Rk. 31 αὐτοῦ] nonne αὐτοῦ? 34 τούτων — προσεποιήσατο damn.
 Bk.; repetita videntur ex primo huius capituli enuntiatum.

καὶ προσεποιήσατο.] καὶ γὰρ ὁ Πομπήιος ὁ τε Κράσσος ὡς ἀπ' οἰκείας καὶ αὐτοὶ αἰτίας πρὸς τε ἀλλήλους, ἐπειδὴ τάχιστα ὤρμησαν, κατελύσαντο καὶ ἐκείνον ἐς τὴν κοινωρίαν τῶν πραγμάτων προσέλαβον. [ὁ] Πομπήιος μὲν γὰρ οὐτ' αὐτὸς ὅσον ἠλίπισεν ἰσχύων, καὶ τὸν Κράσσον ἐν δυνάμει ὄντα τε Καίσαρα αὐξάνομενον ὄρων, καὶ ἔδεισε μὴ παντάλασιν ὑπ' αὐτῶν καταλυθῆ, καὶ ἐπήλπισε, προσκοινωνήσας σφίσι τῶν παρόντων, τὴν ἀρχαίαν δι' αὐτῶν ἐξουσίαν ἀναλήψεσθαι. Κράσσος δὲ ἰξίου τε πάντων ἀπὸ τε τοῦ γένους καὶ ἀπὸ τοῦ πλοῦτος περιεῖναι, καὶ ἐπειδὴ τοῦ τε Πομπηίου παρὰ πολὺ ἵλαττοῦτο καὶ τὸν Καίσαρα ἐπὶ μέγα ἀρθῆσεσθαι ἐνόμιζεν, ἐς ἀντίπαλον αὐτοῦς ἀλλήλους καταστῆσαι ἠθέλησεν, ὅπως μῆδέτερός σφων ὑπέρσχη, προσδοκήσας ἐκείνους τε ἀνταγωνιστὰς ἰσοκρατεῖς ἔσεσθαι, καὶ αὐτὸς ἐν τούτῳ τὴν τε ἐκατέρου φιλίαν ἐκκαρπώσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρους τιμηθῆσεσθαι. ἀκριβῶς μὲν γὰρ οὔτε τὰ τοῦ πλήθους οὔτε τὰ τῆς βουλῆς ἐπολίτενε, τῆς δὲ ἰδίας αὐτοῦ δυναστείας ἕνεκα πάντ' ἔπραττε, καὶ διὰ τοῦθ' ὑπῆρχετο τε ἀμφοτέρους σφᾶς ὁμοίως καὶ τὴν πρὸς ἐκατέρους ἔχθραν ἐξέκλιεν, ἐπὶ τοσοῦτον ἐν τῷ μέρει | κευχαρισμένα ἀμφοῖν σπουδάξων ἐφ' ὅσον ἤμελλε τοῦ μὲν καταθυμίον παντὸς ἐκατέροις αἰτιαθῆσεσθαι, τῶν δὲ δυσχερεστέρων μὴ μεταλήψεσθαι.

57 οὕτω μὲν δὴ καὶ διὰ ταῦτα οἱ τρεῖς τὴν τε φιλίαν συνέθεντο, καὶ ὄρκοις αὐτὴν πιστωσάμενοι τὰ τε κοινὰ δι' ἑαυτῶν ἐποιήσαντο, καὶ τούτου καὶ ἀντεδίδοσάν σφίσι καὶ ἀντελάμβανον παρ' ἀλλήλων ὅσα ἐν τε ἐπιθυμίᾳ εἶχον καὶ πρὸς τὰ παρόντα ἤρμοιτεν αὐτοῖς πράττεσθαι. συμφρονησάντων δὲ ἐκείνων καὶ τὰ ἐταιρικά σφων ὁμολόγησαν, καὶ ἐποίουν καὶ οὗτοι μετὰ ἀδείας ὅσα ἤθελον, ἡγεμόσι πρὸς πάντα αὐτοῖς χρώμενοι, ὥστε τὸ συμφρονοῦν ὀλίγον ἐν τε τῷ Κάτωνι, καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος τὰ αὐτὰ αὐτῷ φρονεῖν δοκεῖν ἐβούλετο, καταλειφθῆναι. καθαρῶς μὲν γὰρ καὶ ἄνευ τινὸς ἰδίας πλεονεξίας οὐδεὶς τῶν τότε τὰ κοινὰ πλὴν τοῦ Κάτωνος ἔπραττεν· αἰσχυρόμενοι δὲ τινες τοῖς δρωμένοις, καὶ ἕτεροι καὶ ἕηλοῦν αὐτὸν ἐφιέμενοι, προσήπτοντο μὲν πῃ τῶν πραγμάτων καὶ τι τῶν ὁμοίων οἱ διεδείκνυντο, οὐ μὴν καὶ διαρκεῖς, ἅτε ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἄλλ' οὐκ ἀπ' ἀρετῆς ἐμφύτων δρωόμενοι, ἦσαν.

4 [ὁ] secl. Bk. αὐτὸς ὅσον Bk., αὐ τοσοῦτον L 6 ἐπήλπισε] cf. 46, 52, 2 12 μῆδέτερος Bk., μῆδὲ ἕτερος L σφων] σφῶν (αὐτοῦ) Rk. 18 κευχαρισμένα] (τὰ) κευχαρισμένα Rk. 19 αἰτιαθῆσεσθαι] αἰτιασθαι in bonam partem Plato saepe, hic tantum, ni fallor, Dio 20 δυσχερεστέων Rk., δυστυχεστέων L 25 πράττεσθαι Dind. probabiliter, παρατάττεσθαι L, διαπράττεσθαι Rk., διατάττεσθαι Bk. 29 ἐβούλετο Rk., ἐβουλεύετο L 33 διαρκεῖς R. St., ἀδιαρκεῖς L.

ἐς τοῦτο μὲν δὴ τότε τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα οἱ ἄνδρες 58
 ἐκεῖνοι προήγαγον, ἐπὶ πλείστον ὅσον τὴν συνωμοσίαν σφῶν ἀπο-
 κρουψάμενοι. ἐποίουν μὲν γὰρ ὅσα ἐδέδοκτό σφισιν, ἐσχηματίζοντο
 δὲ καὶ προεβάλλοντο τὰ ἐναντιώτατα, ὅπως ἔτ' ἐπὶ μακρότατον
 5 διαλάθωσι, μέχρις ἂν ἰκανῶς παρασκευάσωνται. οὐ μόντοι καὶ τὸ 2
 δαιμόνιον τὰ πραττόμενα ἐπ' αὐτῶν ἰγνῶει, ἀλλὰ καὶ πάντ' τοῖς τι
 συνεῖναι τῶν τοιούτων δυναμένοις εὐθὺς τότε πάντα τὰ ἔπειτα ἀπ'
 αὐτῶν ἐσόμενα ἐξέφηνε· χειμῶν τε γὰρ τοιοῦτος ἐξαίφνης τὴν τε
 πόλιν δὴν καὶ τὴν χώραν ἅπασαν κατέσχευεν ὥστε πάμπολλα μὲν 3
 10 δένδρα προόριζα ἀνατραπῆναι, πολλὰς δὲ οἰκίας καταρραγῆναι, τὰ
 τε πλοῖα τὰ ἐν τῷ Τιβέριδι καὶ πρὸς τὸ ἄστυ καὶ πρὸς τὰς ἐκβο-
 λὰς αὐτοῦ ναυλοχοῦντα βαπτισθῆναι, καὶ τὴν γέφυραν τὴν ξυλίην
 διαφθαρεῖν, καὶ τι καὶ θεάτρον πρὸς πανήγυριν τινα ἐκ ξύλων 4
 ὑποδομημένον ἀνετρέπη, καὶ ἄνθρωποι παρὰ | πάντα ταῦτα παμ- L 30r
 15 πληθεῖς ἀπώλοντο.

ἐκεῖνα μὲν δὴ οὖν καθάπερ εἰκῶν τῶν μελλόντων σφισι καὶ ἐν
 τῇ γῆ καὶ ἐν τῷ ὕδατι συμβήσεσθαι προεδείχθη.

11 τὸ ἄστυ R. St., τῷ ἄστυ L · 13 ξύλων Lipsius (*de amphitheatro*
 c. 5), quod dudum receptum non mutavi, quanquam praestat fortasse Nabero
 auctore restituere ἰκρίων (cf. 43, 22, 3; 59, 7, 5; 59, 10, 3 et 5; 60, 33, 3; 66, 25, 3),
 σύρων L.

Subscriptio: ΔΙΩΝΟC ΡΩΜΑΙΚΩΝ ΛΖ.

LIBER XXXVIII.

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ τριακοστῷ ὀγδόῳ τῶν Δίωνος Ῥωμαϊκῶν

α. Ὡς ἐστασίασαν Καῖσαρ καὶ Βίβουλος (c. 1—8).

β. Ὡς Κικέρων ἔφυγεν (c. 9—17).

γ. Ὡς Κικέρωνα ἐπὶ τῇ φυγῇ Φιλίσκος παρεμυθήσατο (c. 18—30).

δ. Ὡς Καῖσαρ Ἐλουητίους καὶ Ἀριουίστω ἐπολέμησεν (c. 31—50). 5

Χρόνου πλήθος ἔτη δύο, ἐν οἷς ἄρχοντες οἱ ἀριθμούμενοι οὔτε ἐγένοντο

(695/59) Γ. Ἰούλιος Γ. νί. Καῖσαρ
 Μ. Καλπούρμιος <Γ. νί. Βίβουλος ὑπ.

(696/58) Δ. Καλπούρμιος Δ. νί. Πίσων ὑπ.
 Αὔλ. Γαουίνιος Αὔλ. νί. 10

a. n. 695
 (59)

Τῷ δὲ ἐξῆς ἔτει ὁ Καῖσαρ τὸ σύμπαν θεραπεῦσαι πλήθος
 ἠθέλησεν, ὅπως σφᾶς ἔτι καὶ μᾶλλον σφετερισθῆται. βουληθεῖς
 δὲ καὶ τὰ τῶν δυνατῶν δοκεῖν, ἵνα μὴ καὶ δι' ἀπεχθείας αὐτῷ
 ᾧσι, πράττειν, εἴπέ σφισι πολλάκις ὅτι οὔτε γράφοι τι ὃ μὴ καὶ
 2 ἐκείνοις συνοίσει· καὶ δὴ γνώμην τιὰ περὶ τῆς χώρας, ἣν παντὶ 15
 τῷ ὀμίλῳ κατένευμεν, οὕτω συνέγραψεν ὥστε μηδὲ μικρόν τι αὐ-
 τῆς αἰτιαθῆναι· καὶ οὐδὲ ταύτην μέντοι ἐσοίσειν, εἰ μὴ βουλο-
 μένοις σφίσιν εἴη, ἐπλάττετο. τοῦ μὲν δὴ οὖν νόμου ἕνεκα οὐ-
 3 δεις αὐτῷ οὐδὲν ἐπικαλέσαι ἐδύνατο· τό τε γὰρ πλήθος τῶν πο-
 λιτῶν ὑπέρογκον ὄν, ἀφ' οὔπερ καὶ τὰ μάλιστα ἐστασίαζον, πρὸς 20

1 τριακοστῷ ὀγδόῳ] λῆ L 4 Φιλίσκος R. St., φλίσκος L 5 Ἀριουίστω
 R. St., ἀριουισιτῶ L 7—10 γ' ἰουλ' γ' νι καῖσαρ | μ καλπούρμιος λ' νι'
 πίσων | ἀνλ' γαουίνιος ἀνλ' νι ἕπατος L. — Caesaris collegae cognomen, Pi-
 sonis praenomen et nomen gentis inseruit Palm. Ipse dubitans addidit Γ. νί
 ante Βίβουλος ex lapide Coryraeo C. I. Gr. 1880 ἀ πόλις Μάρκων Καλ[πούρμιος]
 Γάϊου νίον Βίβλον τὸν πάτρωσι καὶ ἐεργέτα[ν] Ἐρμῆ Πρακλεῖ quem attulit
 Willems, le Sénat 1, 442. certum non est hunc lapidem consulis a. 59 esse.

16 μικρόν] ἀν μικρόν?

τε τὰ ἔργα καὶ πρὸς γεωργίας ἐτρέπετο, καὶ τὰ πλεῖστα τῆς
 Ἰταλίας ἠρημιωμένα ἀθῆσι συνωκίζετο, ὥστε μὴ μόνον τοὺς ἐν ταῖς
 στραταιαῖς τεταλαιπωρημένους ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας
 διαρκῆ τὴν τροσὴν ἔχειν μῆτε τῆς πόλεως οἴκοθεν τι δαπανα-
 5 μένης μῆτε τῶν δυνατῶν ἔρημιωμένων, ἀλλὰ καὶ τιμὴν καὶ ἀρχὴν
 πολλῶν προσλαμβάνόντων. τὴν δὲ χώραν τὴν τε κοινὴν ἅπασαν 4
 πλὴν τῆς Καμπανίδος ἔνεμε (ταύτην γὰρ ἐν τῷ δημοσίῳ ἐξαίρε-
 τον | διὰ τὴν ἀρετὴν συνεβούλευσεν εἶναι), καὶ τὴν λοιπὴν οὔτε L 30
 παρὰ ἄκοντός τινος οὔτ' αὖ ὅσους ἂν οἱ γεωνόμοι βουλευθῶσιν, ἀλλὰ
 10 πρῶτον μὲν παρ' ἐπόντων, ἔπειτα δὲ τοσοῦτου ὅσους ἐν ταῖς ἀπο-
 γραφαῖς ἐτετίμητο, ἀγορασθῆναι ἐκέλευσε. χρήματά τε γὰρ πολλὰ 5
 ἀπὸ τε τῆς λείας ἦν ὁ Πομπήσιος εἰλήφει καὶ ἀπὸ τῶν φόρων τῶν
 τε τελῶν τῶν προσκαταστάντων περιεῖναι σφισιν ἔλεγε, καὶ χρῆναι
 αὐτά, ἅτε καὶ τοῖς τῶν πολιτῶν κινδύνοις πεπορισμένα, ἐς αὐτοὺς
 15 ἐκείνους ἀναλωθῆναι. καὶ μέντοι καὶ τοὺς γεωνόμους οὔτ' ὀλίγους, 6
 ὥστε καὶ δυναστεία τινὶ εἰκέναι, οὔτ' ἐξ ὑπευθύνων, ὥστε τινὰ
 δυσχερᾶναι, καθίστη, ἀλλὰ πρῶτον μὲν τοῦ συνηοῦς τῆς τιμῆς με-
 τασχεῖν εἴκοσιν, ἔπειτα δὲ τοὺς ἐπιτηδειοτάτους, πλὴν ἑαυτοῦ. πάντ 7
 γὰρ τι τοῦτο προδιωμολογήσατο, ὅπως μὴ δι' ἑαυτόν τι γράφειν
 20 νομισθεῖν· αὐτὸς μὲν γὰρ τῇ τε εὐρήσει καὶ τῇ ἐσηγήσει τοῦ πρά-
 γματος ἠρκεῖτο, ὡς γε ἔλεγε, τῷ δὲ δὴ Πομπήσιῳ καὶ τῷ Κράσσῳ
 τοῖς τε ἄλλοις φανερῶς ἐχαρίζετο.

ἔνεκα μὲν οὖν τῶν γραφέντων ἀναλτιος ἦν, ὥστε μηδὲ διαῖραι 2
 τὸ στόμα ὑπεραντίον οἱ μηδένα τολμῆσαι· καὶ γὰρ προανέγνω αὐτὰ
 25 ἐν τῇ βουλῇ, καὶ ὀνομαστὶ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν ἀνακαλῶν ἐπηρώ-
 τησε μὴ τί τις αἰτιᾶται, μεταγράψειν ἢ καὶ παντελῶς ἀπαλείψειν,
 εἴ γέ τω μὴ ἀρέσειέ τι, ὑποσχόμενος. τὸ δὲ δὴ σύμπαν καὶ πάντ 2
 πάντες οἱ δυνατοὶ οἱ γε ἐξῶ τῆς συνωμοσίας ὄντες ἐδυσχεραῖνον.
 καὶ αὐτό γε τοῦτο αὐτοὺς ἐς τὰ μάλιστα ἐλύπει, ὅτι τοιαῦτα συγ-
 30 γεγραφῶς ἦν ὥστε μῆτε τινὰ αἰτίαν δύνασθαι λαβεῖν καὶ πάντας
 σφᾶς βαρύνειν· ὑπώπτεον γὰρ αὐτόν, ἐφ' ᾧπέρ που καὶ ἐγένετο, 3
 τό τε πλήθος ἀπ' αὐτῶν ἀναρτήσασθαι καὶ ὄνομα καὶ ἰσχὺν καὶ

1 ἐτρέπετο Cob.^m, ἐτρέπετο L 13 προσκαταστάντων reduxi e L, προ-
 καταστάντων H. St.; nihil certius quam vectigalia ex novis provinciis transma-
 rinis hic intellegi 15 οὔτ' Bk., μητ' L 16 ἐξ ὑπευθύνων] e reis, cf. Cic.
de leg. agr. 2, 9, 24, Momms. *Staatsr.* I², 468, 3, ὑπατενκότων Naber. 17 τοῦ
 συνηοῦ τῆς τιμῆς μετασχεῖν εἴκοσι Reim.; ita iam verberat Leunclavius, τοῦ
 συνηοῦ τῆς τιμῆς εἴκοσιν μετασχεῖν L 19 τι Bk., τοι L 23 μηδὲ
 v. Herw., rectissime, cf. Dem. 21, 67, al., μὴ L 30 μῆτε τινὰ Bk., μηδένα L,
 μηδεμίαν St.

cf. Xiph.
10, 32—11, 3

ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους ἔξειν. καὶ διὰ τοῦτο, εἰ καὶ μηδεὶς οἱ ἀν-
 ἔλεγεν, ἀλλ' οὔτι γε καὶ συνεπήγνον. τοῖς μὲν δὴ οὖν ἄλλοις ἐξήρ-
 κει τοῦτο, καὶ ἐπηγγέλλοντο μὲν αἰεὶ αὐτῷ προβουλευσεῖν, ἐποίουν
 3 δὲ οὐδέν, ἀλλὰ διατριβαὶ καὶ ἀναβολαὶ τὴν ἄλλως ἐγίνοντο· ὁ δὲ
 δὴ Κάτων ὁ Μάρκος [ὁ ὕπατος] (ἦν δὲ ἄλλως μὲν ἐπεικῆς καὶ 5
 οὐδενὶ νεοχωμῷ ἀρεσκόμενος, οὐ μὴν καὶ ῥώμην τινὰ οὔτε ἐκ φύσεως
 οὔτε ἐκ παιδείας ἔχων) τοῖς μὲν γεγραμμένοις οὐδὲν οὐδ' αὐτὸς
 ἐπεκάλει, τὸ δ' ὄλον ἡξίου τῆ τε παρουσίῃ σφᾶς καταστάσει χρῆσθαι
 2 καὶ μηδὲν ἔξω | αὐτῆς ποιεῖν. καὶ ἐμέλλησε μὲν ἐπὶ τούτοις ὁ Καῖ-
 σαρ ἐς τὸ δεσμοτήριον τὸν Κάτωνα ἐξ αὐτοῦ τοῦ συνεδρίου ἐξελ- 10
 κύσας ἐμβαλεῖν· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνός τε ἐτοιμώτατα ἑαυτὸν ἀπάγεσθαι
 ἐπέδωκε, καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ὀλίγοι οἱ ἐφρέσποντο, καὶ τις αὐτῶν
 Μάρκος Πετρεῖος ἐπιτιμηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὅτι μηδέπω διαφευγμένης
 τῆς βουλῆς ἀπαλλάττοιο, ἔφη ὅτι μετὰ Κάτωνος ἐν τῷ οἰκῆματι
 3 μᾶλλον ἢ μετὰ σοῦ ἐνταῦθα εἶναι βούλομαι, κατηδέσθη, καὶ τὸν 15
 τε Κάτωνα ἀφῆκε καὶ τὴν γερονσίαν ἀπήλλαξε, τοσοῦτον μόνον
 ὑπειπὼν ὅτι ἐγὼ μὲν ὑμᾶς καὶ δικαστὰς τοῦ νόμου καὶ κυρίους
 ἐποιεσάμην, ὅπως, εἴ τι μὴ ἀρέσειεν ὑμᾶς, μηδ' ἐς τὸν δῆμον ἔσε-
 νεχθεῖη· ἐπεὶ δ' οὐκ ἐθέλετε προβουλευσεῖν, ἐκεῖνος αὐτὸς αἰρήσεται.
 4 καὶ τούτου οὐδ' ἄλλο τι τῆ γερονσίᾳ ἐν τῇ ἀρχῇ ταύτῃ ἐπε- 20
 κοινώησεν, ἀλλ' ἐς τὸν δῆμον ἀντικρὺς πάνθ' ὅσα ἐβούλετο ἐπέ-
 2 φερεν. ἐθέλησας δ' οὖν καὶ ὡς ὁμογνώμονας τῶν πρώτων τινὰς
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λαβεῖν (καὶ γὰρ ἠλπίζε μετεγνωσμένοι τε αὐτοὺς καὶ
 πῃ καὶ τὸ πλήθος φοβηθῆσεσθαι) ἤρξατο ἀπὸ τοῦ συνάροντος,
 3 καὶ ἐπέθετο αὐτοῦ εἰ τὰ τοῦ νόμου μέμφοιτο. ἐπεὶ τ' ἐκεῖνος οὐ- 25
 δὲν ἀπεκρίνατο πλήρ ὅτι οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀρχῇ νεω-
 τερισθῆναι τι, αὐτὸς τε πρὸς ἱκετεῖαν αὐτοῦ ἐτάραπετο καὶ τὸν ἡμι-
 λον συνδεηθῆναι οἱ ἔπεισεν, εἰπὼν ὅτι ἔξετε τὸν νόμον ἂν οὔτος
 ἐθέλῃσῃ. ὁ οὖν Βίβουλος μέγα ἀναβόησας “οὐχ ἔξετε” ἔφη “τὸν
 4 νόμον τοῦτον ἐν τῷ ἔτι τούτῳ, οὐδ' ἂν πάντες ἐθέλῃσητε.” καὶ 30
 ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἀπῆλλάγη· ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ τῶν μὲν ἄλλων τῶν

2 οὔτι γε καὶ Dind., οὔτοι καὶ L 3 ἐπηγγέλλοντο H. St., ἐπηγγέλλετο

L 5 ὁ ὕπατος delevit Reim. Corruptum fortasse ex glossa marginali ΟΥΤΙ^K
 i. e. οὐτικῆσιος 6 ῥώμην cf. 39, 27, 3; ῥώμην ἔχειν = *pollere, auctoritate*
valere 11 ἀπάγεσθαι Reim. et Xiph., ἐπάγεσθαι L 13 Πετρεῖος] Πετρώ-
 νος Xiph. 17 ὑπειπὼν recte Melber. tuetur coll. 40, 64, 3; 46, 36, 1;
 52, 28, 1; 53, 9, 6; 58, 24, 4; 63, 27, 2, Thuc. 1, 90, 4; 2, 102, 5. Poppo-Stahl
 ad Thuc. 1, 90, 4 comparat ὑποσημαίνειν ἐποδεικνύναι, ἐπολογίζεσθαι alia,
 ἐπειπὼν v. Herw. 19 ἐθέλετε] ita L 24 πῃ] τι Rk., praeter necessitatem,
 cf. Index 25 εἰ τὰ] εἴ τι Oddey.

ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὄντων οὐδένα ἔτι διήρητο, δείσας μὴ καὶ ἐκείνων
 τις ἐναντιωθῆῃ οἱ, τὸν δὲ δὴ Πομπήιον τὸν τε Κράσσον καίπερ
 ἰδιωτεύοντας παραγαγὼν ἐκέλευσε γνώμην περὶ τῶν γεγραμμένων
 ἀποφῆρασθαι, οὐχ ὅτι οὐκ ἰπίστατο τὴν διάνοιαν αὐτῶν (σύμπαντα 5
 5 γὰρ κοινῆ ἔπραττον) ἀλλ' ἵνα αὐτοῖς τε ἐκείνοις τιμῆν, ὅτι καίτοι
 μηδεμίαν ἀρχὴν ἔχουσιν συμβούλοις περὶ τοῦ νόμου χρῶντο, προσ-
 θεῖη, καὶ τοὺς ἄλλους προσκαταπλήξῃ, ὁμογνώμονας τοὺς πρώ-
 τους τε ὁμολογουμένως ἐν τῇ πόλει τότε ὄντας καὶ μέγιστον παρὰ 6
 10 πάντα δυναμένους λαβῶν, τῷ τε πλήθει καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο χα-
 15 ρίσειτο, τεκμηριῶν ὅτι μήτ' ἀτόπου μήτ' ἀδίκου τινὸς ὀρέγουντο,
 ἀλλ' ὧν καὶ ἐκεῖνοι καὶ δοκιμασταὶ καὶ ἐπαινέται γίγνοντο. | ὁ τε 5 L 81V
 οὖν Πομπήιος μάλα ἀσμένως "οὐκ ἐγὼ" ἔφη "μόνος, ᾧ Κριεῖται,
 τὰ γεγραμμένα δοκιμάζω, ἀλλὰ καὶ ἡ ἄλλη βουλὴ πᾶσα, δι' ὧν
 οὐχ ὅτι τοῖς μετ' ἐμοῦ ἀλλὰ καὶ τοῖς μετὰ τοῦ Μετέλλου συστρα-
 15 τευσαμένοις ποτὲ γῆν δοθῆναι ἐψηφίσατο. τότε μὲν οὖν (οὐ γὰρ 2
 ἡγεῖτο τὸ δημόσιον) εἰκότως ἢ δόσις αὐτῆς ἀνεβλήθη· ἐν δὲ δὴ
 τῷ παρόντι (παμπλοῦσιον γὰρ ὑπ' ἐμοῦ γέγονε) προσήκει καὶ ἐκεί-
 20 νοις τὴν ὑπόσχεσιν καὶ τοῖς ἄλλοις τὴν ἐπικαρτίαν τῶν κοινῶν πό-
 νων ἀποδοθῆναι." ταῦτ' εἰπὼν ἐπεξήλθε τε καθ' ἕναστον τῶν 3
 25 γεγραμμένων, καὶ πάντα αὐτὰ ἐπῆρσεν, ὥστε τὸν ὄμιλον ἰσχυρῶς
 ἡσθῆναι. ὁ οὖν Καῖσαρ ἰδὼν τοῦτο ἐκείνόν τε ἐπήρητο εἰ βοηθή-
 σοι οἱ προθύμως ἐπὶ τοὺς τάναντία σφίσι πράττοντας, καὶ τῷ πλή-
 4 θει παρήρσεν προσδεηθῆναι πρὸς τοῦτο αὐτοῦ. γενομένου δὲ τού-
 25 του ἐπαρθεῖς ὁ Πομπήιος, ὅτι τῆς παρ' ἑαυτοῦ ἐπιουρίας, καίπερ
 30 μηδεμίαν ἡγεμονίαν ἔχοντος, καὶ ὁ ἕπατος καὶ ὁ ὄμιλος ἐχρηζεν,
 ἀλλὰ τε πολλὰ ἀνατιμῶν τε καὶ ἀποσεμνύων ἑαυτὸν διελέξατο, καὶ
 τέλος εἶπεν ὅτι, ἂν τις τολμήσῃ ξίφος ἀνελέσθαι, καὶ ἐγὼ τὴν
 ἀσπίδα ἀναλήψομαι. ταῦθ' οὕτως ὑπὸ τοῦ Πομπήιου λεχθέντα 5
 καὶ Κράσσος ἐπῆρσεν. ὥστ' εἰ καὶ τισι τῶν ἄλλων μὴ ἤρσεν,
 30 . . . οἱ ἄλλως τε ἀνδρες ἀγαθοὶ νομιζόμενοι καὶ πρὸς τὸν Καῖσαρα
 ἐχθρῶς, ὡς γε καὶ ἐδόκουν σφίσι, ἔχοντες (οὐ γὰρ πῶ ἢ καταλ-

7 προσκαταπλήξῃ L recte, cf. fr. 5, 11; 57, 23, al., Thuc. 3, 22, 8; 6, 96, 3;
 7, 17, 4, [Dem.] 49, 14, προσκαταπλήξειεν Bk. 28 ἀναλήψομαι ἀνταναλή-
 ψομαι Naber. speciose. ceterum paulo aliter Plut. Pomp. 47, 5; Cues. 14, 3, unde
 hic tentes: ἐγὼ καὶ τὴν ἀσπίδα ἀναλήψομαι. sed nihil temere mutandum
 30 in lacuna, quam L non indicat, reponendum: <ὄμως (s. ἀλλ') ἐπειδὴ (s. ἐπεὶ)
 οὐτ)οι, vel <ὄμως ὀρώντες ὅτι οὐτ)οι, vel tale quid, quem ad modum praeiverunt
 Leuncl.: <ὄμως ἐπεὶ) οἱ, Rk.: <ἐπειδὴ οὐτ)οι, St.: <ἀλλ' ὅτι) οἱ, v. Herw.:
 <οἱ πολλοὶ ἰδόντες) ὅτι. atque οἱ recte stare nequit, neque satis est quod
 lenissima mutatione proposuit Reim.: ὅτι ἄλλως.

λαγή αὐτῶν ἐκδηλὸς ἦν) συνήρουν οἷς ἐγεγράφη, πρόθυμοι πρὸς τὴν τοῦ νόμου κύρωσιν ἐγένοντο.

- 6 οὐ μέντοι καὶ ὁ Βίβουλος ἐνεδίδον, ἀλλὰ τρεῖς δημάρχους συναγωνιστὰς προσθέμενος ἐκώλυσε τὸ νομοθέτημα, καὶ τέλος, ἐπειδὴ μηκέτ' αὐτῷ μηδεμίᾳ ἄλλῃ σκῆψις ἀναβολῆς ὑπελείπετο, ἱερομη- 5 νίαν ἐς πάσας ὁμοίως τὰς λοιπὰς τοῦ ἔτους ἡμέρας, ἐν αἷς οὐδ' ἐς ἐκκλησίαν ὁ δῆμος ἐκ τῶν νόμων συνελθεῖν ἐδύνατο, προηγόρευσε.
- 2 καὶ ἐπειδὴ ὁ τε Καῖσαρ βραχὺ αὐτοῦ φροντίσας ζητήν τινα ἡμέραν προεῖπεν ἵν' ἐν αὐτῇ νομοθετήσῃ, καὶ τὸ πλήθος νυκτὸς τὴν ἀγορὰν προκατέλαβεν, ἐπῆλθε μετὰ τῶν παρεσκευασμένων, καὶ πρὸς 10 μὲν τὸ Διοσκοῦρειον, ἀφ' οὗπερ ἐκεῖνος ἐδημηγόρει, διέπεσεν, τὰ μὲν
- L 32^r 3 αἰδοῖ τῶν ἀνθρώπων ὑπεικόντων οἱ, τὰ δὲ καὶ νομιζόντων αὐτὸν μὴ καὶ ἐναντιωθήσεσθαι σφισιν, ὡς δὲ ἄνω τε ἐγένετο καὶ ἀντιλέγειν ἐπειράτο, αὐτὸς τε κατὰ τῶν ἀναβασμῶν ἐώσθη καὶ (αἰ) 15 ῥάβδοι αὐτοῦ συνετριβήσαν, πληγὰς τε καὶ τραύματα ἄλλοι τε καὶ
- 4 οἱ δῆμαρχοι ἔλαβον. καὶ ὁ μὲν νόμος οὕτως ἐκνώθη, Βίβουλος δὲ τότε μὲν ἀγαπητῶς ἐσώθη, τῇ δ' ὑστεραία ἐπέειρασε μὲν ἐν τῷ 20 συνεδρίῳ αὐτὸν λῦσαι, ἐπέειρασε δ' οὐδέν· τῇ γὰρ τοῦ πλήθους
- 5 σπουδῇ δεδουλωμένοι πάντες ἠσύχαζον. ἀνεχώρησέ τε οὖν οἴκαδε, καὶ οὐκέτι τὸ παράπαν ἐς τὸ κοινὸν μέχρι τῆς τελευταίας τοῦ ἔτους 20 ἡμέρας παρῆλθεν, ἀλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ καταμένων ἀεὶ τῷ Καίσαρι, δσαῖς γε ἐνεωτέριζέ τι, ἐνετέλλετο διὰ τῶν ὑψηρετῶν ὅτι ἱερομηνία τε εἶη καὶ οὐδὲν ὁσίως ἐκ τῶν νόμων ἐν αὐτῇ δύνατο δρασθαι.
- 6 ἐπεχείρησε μὲν γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τούτοις Πούπλιος τις Οὐατίνιος δῆμαρχος ἐς τὸ οἴκημα καταθέσθαι, τῶν δὲ συναρχόντων οἱ ἐναντιωθέντων οὐκ ἐνέβαλεν, ἀλλ' ἐκεῖνός τε οὕτω τῶν πολιτικῶν ἐξέστη 25 καὶ οἱ δῆμαρχοι οἱ συνεξετασθέντες αὐτῷ οὐκέτ' οὐδὲν δημόσιον

4 ἐκώλυσε] ἐκώλυε Dind., sed sequitur τὸ νομοθέτημα non τὸν νόμον
6 ἐν αἷς] lectionem codicis intactam reliqui. ἐν ἧ Bekkero auctore in textum receptum ob sequens οὐδ' ἐς ἐκκλησίαν — συνελθεῖν non placet. Possis (καὶ) ἐν αἷς, ut dicat Dio Bibulum vel iis diebus, quibus ne haberi quidem comitia liceret, ferias indixisse, vel (expuncto οὐδ') ἐν αἷς ἐς, ut Bibulus omnes comitiales dies exemisse dicatur. — Ceterum de errore a Dione hic commisso cf. Momms. *Staatsr.* 3, 1058, 2 et Valeton., *Mnem. N. S.* 19, 106, 1 11 Διοσκοῦρειον Dind., Διοσκοῦρειον L, cf. Lobeck. ad Phryn. p. 235 sq. — Διοσκοῦρειον 45, 17, 6 (L et M), 55, 27, 4, Διοσκοῦρειον 59, 28, 5 apud Xiphilinum, sed Διοσκοῦρειον in Exc. Peir. 13 μὴ καὶ] μηκέτ' Bk., μὴ τι καὶ Polak. 14 ἀναβασμῶν] ἀναβασμοὶ ubique Dionis codices; ἀναβαθμοὶ (ut Herod. 2, 125) Zonaras 7, 9, 16 et Xiphilinus bis (65, 21, 2; 68, 5, 5), hic ceteroquin per σ litteram. cf. Phryn. p. 324 Lob. (p. 372 Ruth.), Moeris p. 97 (αἰ) ins. Rk. 24 Οὐατίνιος Fabricius, cf. Cic. *Vatin.* 9, 21, αἰνίος L.

ἔπραξαν. ὁ δ' οὖν Μέτελλος ὁ Κέλερ ὁ τε Κάτων, καὶ Μάρκος 7
 τις δι' αὐτὸν Φαουόνιος, ζηλωτὴς ἐς τὰ μάλιστα αὐτοῦ ὄν, τέως
 μὲν οὐτ' ὤμοσαν [τι] περὶ τοῦ νόμου (τοῦτο γὰρ ἀρξάμενόν ποτε,
 ὡσπερ εἶπον, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀτόπων ἐγίγνετο) καὶ ἀπισχυρί-
 5 ζοντο, ἄλλως τε καὶ ὁ Μέτελλος ἐς τὸν Νομιδικὸν ἀναφέρων, μηδέ-
 ποτε αὐτὸν συνεπαινέσειν· ὡς μέντοι ἡμέρα ἢ καὶ ἔμελλον 2
 <τὰ> τεταγμένα ἐπιτίμια ὀφλήσειν, ὤμοσαν, ἤτοι κατὰ τὸ ἀνθρώ-
 πειον, ὑφ' οὗ πολλοὶ ὑπισχυοῦνται τέ τι καὶ ἀπειλοῦσι ῥῆον ἢ καὶ
 τῷ ἔργῳ ἐπεξίασιν, ἢ καὶ ὅτι μάτην ζημιωθήσεσθαι ἔμελλον, μη-
 10 δὲν ἐκ τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης σφῶν τὸ κοινὸν ὠφελήσαντες. ὁ τε 3
 οὖν νόμος οὕτως ἐκρῶθη, καὶ προσέτι καὶ ἡ τῶν Καμπανῶν γῆ
 τοῖς τρία τε πλείω τε ἔτι τέκνα ἔχουσιν ἐδόθη. καὶ διὰ τοῦτο καὶ
 ἄποικος τῶν Ῥωμαίων ἡ Καπύη τότε πρῶτον ἐνομίσθη.

τὸ μὲν οὖν πλήθος ἐκ τούτων ὁ Καῖσαρ ἀνηρητήσατο, τοὺς δ' 4
 15 ἱππέας τὸ τριτημόριόν σφισι τῶν τελῶν ἃ ἐμεμίσθωντο ἀφείψαι·
 πᾶσαι τε γὰρ αἱ τελωνίαι δι' αὐτῶν ἐγίγνοντο, καὶ πολλάκις τῆς
 βουλῆς δεηθέντες ὅπως ἐκδικίας τινὸς τύχουσιν οὐχ εὖροντο | ἄλλων L 327
 τε καὶ τοῦ Κάτωνος ἀντιπραξάντων. ὡς δ' οὖν καὶ τοῦτο τὸ 5
 ἔθνος μὴδ' ἀντειπόντος τινὸς ὤκειώσατο, πρῶτον μὲν τὰ πραχθέντα
 20 ὑπὸ τοῦ Πομπηίου πάντα, μήτε τοῦ Λουκούλλου μήτ' ἄλλον τινὸς
 ἀντιστάντος, ἐβεβαίωσεν, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ διενομοθέτησε
 μηδεὸς ἐναντιομένου. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ὁ Κάτων ἀντεῖπέ τι, καίπερ 6
 ἐν τῇ στρατηγίᾳ, ἣν μετὰ ταῦτα οὐ πολλῷ ὕστερον ἔσχε, μηδαμῶ
 τῆς τῶν νόμων αὐτοῦ προσηγορίας, ὡς καὶ Ἰουλίῳ ἐπικαλουμένων,
 25 ἐπιμνησθεῖς· τὰ γὰρ δικαστήρια κατ' αὐτοὺς ἀποκληρῶν τὸ ὄνομα
 αὐτῶν γελιοῦτάτα ἀπεκρούπτετο.

2 Φαουόνιος Bk., φανώνιος L (semper) 3 [τι] ex dittographia natum del.
 Rk., cf. 60, 10, 1 ποτε reduxi ex L., i. e. olim, semel. Dio annum 654/100 respicere
 videtur, quo anno Metellus Numidicus in legem Appuleiam iuraturum se negavit,
 τότε Rk. 5 ἄλλως L recte, ἄλλοι Reim. Μέτελλος] Μέτελλος <δ> Rk.,
 iniuria 6 ὡς μέντοι . . . ἡμέρα] ἐπέστη supplet Oddey, ὡς μέντοι <ἢ> ἡμέρα
 <ἦκεν ἐν> ἢ Rk., ὡς μέντοι <ἐγένετο ἢ> ἡμέρα v. Herw. (litt.), τῇ μέντοι ἡμέρα
 Leuncl., in L lacuna non est. <ἐν> ante ἢ necessarium videtur 7 <τὰ> ins. St.

10 ὠφελήσαντες Bk., ὠφεληθήσεσθαι L, Reiskius aut ὠφελήσαντες reponen-
 dum duxerat aut scribendum μηδὲν <δ'> ἐκ — ὠφεληθήσεσθαι 15 τριτη-
 μόριον R. St., τριτημέριον L ἐμεμίσθωντο Leuncl., ἐμεμίσθωτο L 16 αἱ
 Bk., αὐ L τελωνίαι] ita L recte, cf. Dem. 21, 166. fr. 97, 1 τελωνίας cod.
 Peir. praebere videtur, sed lectio ibi certa non est 17 ἐκδικίας] cf. Zon. 9,
 11, 8. ἐκδικάζειν de iudice dicitur, qui litem ad finem perducit. cf. Cic. ad Att. 1,
 18, 7. Vectigalium remissionem significare nequit, ἐκδικίας Rk. inconsulto
 19 ἔθνος] cf. 36, 42, 2; infra c. 8, 1 πραχθέντα Xyl., προσταχθέντα L 25 ἀπο-
 κληρῶν Bk., ἀπεκλήρων L 26 αὐτῶν] ita L (non αὐτοῦ).

τούτους μὲν οὖν, ὅτι πάμπολλοὶ τὲ εἰσι καὶ οὐδ' ὄτιοῦν τῆδε
 8 τῆ συγγραφῆ συμβάλλονται, παραλείψω· Κύντος δὲ δὴ Φούριος
 Καλῆρος ἀναμῖξ πάντων τὰς ψήφους ἔν γε ταῖς φιλονεικίαις (τά
 τε κρείττω πρὸς σφᾶς ὡς ἐκάστοι τῶν γενῶν ἄγοντος καὶ τὰ ἀτο-
 πώτερα ἐς ἑτέρους ἀπωθοῦντος) οὔσας εἰρῶν, ἐνομοθέτησε στρα- 5
 τηγῶν χωρὶς αὐτοὺς ὡς ἐκάστους ψηφίζεσθαι, ἵν' εἰ μὴ καὶ κατ'
 ἄνδρα, τῷ κρῖνα σφᾶς τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ τὰ γε ἔθνη αὐτῶν ἐκ-
 δηλὰ ὅπως φρονοίη γίγνοιτο.

2 τὰ μὲν οὖν ἄλλα αὐτὸς ὁ Καῖσαρ καὶ ἐσηγεῖτο καὶ συνεβού-
 λευε καὶ διέταττε πάντα καθάπαξ τὰν τῆ πόλει, ὡς καὶ μόνος αὐ- 10
 τῆς ἄρχων· ὁθενπερ χαριεντιζόμενοι τινες τὸ μὲν τοῦ Βιβούλου
 ὄνομα παντάπασιν ἀπεισιώπων, τὸν δὲ δὴ Καίσαρα δις καὶ ὠνό-
 μαζον καὶ ἔγραφον, Γαίον τε Καίσαρα καὶ Ἰούλιον Καίσαρα ὑπα-
 3 τεύειν λέγοντες· τὰ δὲ δὴ καθ' ἑαυτὸν δι' ἑτέρων διήγε. τοῦτο
 γὰρ δὴ καὶ πᾶν ἰσχυρῶς ἐφυλάξατο, μηδὲν αὐτὸς ἑαυτῷ δοῦναι· 15
 καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὄξον πάνθ' ὅσων ἐπεθύμει κατειργάσατο. αὐ-
 τὸς μὲν γὰρ οὐδενὸς προσδεῖσθαι ἔλεγεν, ἀλλὰ καὶ σφόδρα τοῖς
 4 παροῦσιν ἀρκεῖσθαι ἐσκήπτετο· ἕτεροι δέ, ὡς καὶ ἀναγκαῖον καὶ
 χρησίμῳ τοῖς πράγμασιν αὐτοῦ ὄντος, καὶ ἐσηγήσαντο ὅσα ἠθέ-
 λησε καὶ κωρωθῆναι ἐποίησαν, οὐκ ἐν τῷ πλήθει μόνον ἀλλὰ καὶ 20
 5 ἐν αὐτῇ τῇ γερουσίᾳ. ὁ τε γὰρ ὄμιλος τοῦ τε Ἰλλυρικοῦ καὶ τῆς
 Γαλατίας τῆς ἐντὸς τῶν Ἀλπεῶν ἀρξαι αὐτῷ μετὰ τριῶν στρατο-
 πέδων ἐπὶ ἔτη πέντε ἔδωκε, καὶ ἡ βουλὴ τὴν τε Γαλατίαν τὴν ἐπέ-
 κεινα τῶν ὄρων καὶ στρατόπεδον ἕτερον προσεπέτρειψε.

L 38r 9 φορηθεῖς δ' οὖν | καὶ ὡς μὴ τι ὁ Πομπηῖος ἐν τῇ ἀπουσίᾳ 25
 αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὁ Γαβίνιος ὁ Αἰῆλος ὑπατεύσειν ἐμελλε, νεωτερίσῃ,
 ἐκεῖνόν τε ἅμα καὶ τὸν ἕτερον ὑπατον Λούκιον Πίσωνα συγγενείας
 ἀνάγκη προσηταιρίσατο· τῷ μὲν γὰρ Πομπηῖῳ τὴν θυγατέρα καί-
 περ ἄλλῳ τινὶ ἡγγυκῶς συνώμισε, καὶ αὐτὸς τὴν τοῦ Πίσωνος

3 γε Rk., τε L 4 ἀτοπώτερα R. St. (coni.), ἀπώτερα L 7 ἔθνη
 Leuncl., merito e Bekkero receptum, cum proxime absit ab ἡ9η codicis L et eo
 vocabulo Dio paulo ante (c. 7, 5) usus sit, γένη Rk. — Est Latinorum ordo,
 ut Asc. in Pison. p. 129 loquitur de illis tribus ordinibus, sc. senatorum, equi-
 tum, tribunorum aerariorum ex lege Aurelia res iudicantibus, cf. Momms. Staatsr.
 3, 193. Ceteroquin ordo a Dione reddi solet τέλος cf. fr. 11, 4; 38, 13, 2; 52, 25,
 2; 63, 4, 2. cf. Staatsr. 3, 483, 3 8 γίγνοιτο St., γίγνοιτο L 12 δις Rk.,
 δύο L 15 ἐφυλάξατο) ἐφυλάξατο (τὸ) St. 27 συγγενείας Rk., συγγενεῖς L
 29 ἡγγυκῶς) hic et fr. 57, 43 (levi corruptela ἐγγύηται pro ἡγγύηται ubi tamen
 Zon. 9, 8, 5 ἐγγενήηται CA^c, ἐνηγγύηται B) genuina forma Perf. servatur, recte
 quoque traditur ἡγγύησε 54, 31, 2 κατηγγύησαν 48, 39, 2, παρηγγύησεν 59, 29, 7.
 Librariis, ut videtur, debentur ἡγγυκῶς 46, 56, 3; 51, 15, 5; 57, 19, 4; 59, 8, 7

ἔργημε. καὶ ὁ μὲν οὕτω πανταχόθεν ἐκρατύνθη, Κικέρων δὲ καὶ 2
 Λούκιλλος οὐκ ἀρεσζόμενοι τοῦτοις ἀποκτεῖναι τὸν τε Καίσαρα
 καὶ τὸν Πομπηῖον διὰ Λουκίου τινὸς Οὐεττίου ἐπεχείρησαν μὲν,
 οὐκ ἰδυνήθησαν δέ, ἀλλ' ὀλίγον καὶ αὐτοὶ προσαπώλοντο. προμη-
 5 νυθεῖς γὰρ ἐκεῖνος καὶ σὺλληψθεῖς πρὶν τι δοῦσαι, κατεῖπεν αὐτῶν·
 καὶ εἶγε μὴ καὶ τὸν Βίβυλλον ὡς καὶ συνεπιβουλεύοντά σφισιν 3
 ἐσηγγέλει, πάντως ἂν τι δεινὸν ἐπεπόνθεσαν· νῦν δέ, ὅτι τοῦτον
 τῷ Πομπηίῳ τὸ πραττόμενον δηλώσαντα ἀμυνόμενος ἤτιατο, ὑπω-
 10 πτεύθη μηδὲ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀληθεύειν, ἀλλ' ἐκ κατασκευασμοῦ
 τινος πρὸς συκοφαντίαν τῶν ἀντιστασιωτῶν σφῶν παρεσκευάσθαι.
 καὶ περὶ μὲν τούτων ἄλλοι ἄλλα διεθρύλουν· οὐ γὰρ που καὶ διη- 4
 λέγγθη τι, ἀλλὰ ἐς τὸ πλῆθος ὁ Οὐεττίος ἐσαχθεῖς, καὶ μόνους οὐκ
 εἶπον ὀνομάσας, ἕς τε τὸ οἴκημα ἐσέπεσε, κἀνταῦθα οὐ πολλῶ
 15 ὕστερον ἐδολογορήθη· ὑποπτὸς τε οὖν ἐκ τούτων ὁ Κικέρων τῷ τε
 Καίσαρι καὶ τῷ Πομπηίῳ γενόμενος ἐβεβαιώσατο τὴν ὑπόνοιαν ἐν
 τῇ ὑπὲρ τοῦ Ἀντωνίου ἀπολογία. οὗτος γὰρ πολλὰ μὲν καὶ δεινὰ
 καὶ τὸ ὑπέκκοον τὸ ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, ἀρξας αὐτῆς, καὶ τὸ ἔνσπον-
 2 δον εἰργάσατο, πολλὰ δὲ καὶ ἀντέπαθε. τὰ τε γὰρ τῶν Λαρδάνων
 καὶ τὰ τῶν πλησιοχώρων σφίσι πορθήσας οὐκ ἐτόλμησεν ἐπιόντας
 20 αὐτοὺς ὑπομείναι, ἀλλ' ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι μετὰ τῶν ἱππέων ὑπο-
 χωρήσας ἔφηνεν, καὶ οὕτω τοὺς πεζοὺς ἐκείνοι περισχόντες ἐκ τε
 τῆς χώρας βιαίως ἐξήλασαν καὶ τὴν λείαν προσαφείλοντο. τὸ δ' αὐτὸ 3
 τοῦτο καὶ περὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἐν τῇ Μυσίᾳ ποιήσας ἰττήθη
 (πρὸς) τῇ τῶν Ἰστριανῶν πόλει πρὸς τῶν Σουθῶν τῶν Βασταρῶν,
 25 ἐπιβουρησάντων αὐτοῖς, καὶ ἀπέδρα. οὐ μόντοι καὶ ἐπὶ τούτοις
 αἰτίαν ἔσχεν, ἀλλ' ἐργάφη μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ Κατιλίνου συνωμοσίᾳ,
 ἐάλω δὲ δι' ἐκεῖνα, καὶ συνέβη αὐτῷ, ὧν μὲν ἐκρίνετο, μὴ ἐλεγχθῆναι,

ἐνεργεγνῆκει 58, 11, 5, ἐνεργεγνῆτο 72, 4, 4, ἐνεγγνῆσε 48, 38, 3; 48, 54, 4, cf. Kuehn.
Gr. Gramm. 1, 2³ p. 406, Lob. *ad Phryn.* p. 155 et Rutherford. p. 82.

3 Οὐεττίου] ita L 10 τῶν] ἐπὶ τῶν Rk., sequens σφῶν referens ad
 Ciceronem, Lucullum, Bibulum 11 διηλέγγθη] ita L 14 τε (prius) L, δ' Bk.
 17 ἔνσπονδον Oddey, cf. Momms. *Staatsr.* 3, 654, 3, ἔσπονδον L 18 Λαρ-
 δάνων] cf. ad Zon. 9, 15, 4 23 Μυσία R. St., μουσία L perperam, nam Dio
 semper ut Graeci scriptores omnes Moesiam Μυσίαν appellat 24 (πρὸς) add.
 Leuncl. coll. 51, 26, 5 Ἰστριανῶν] 51, 26, 5 ἰστριανῶν M. oppidum vocatur
 Ἰστρία (Herod. 2, 33, Arr. *Peripl.* 24, 2 (= § 35), v. Max. et Balb. 16, 3. unde
 oppidani Ἰστριανοί in nummis, apud Memnonem c. 21, *Histriani* Iust. 9, 2, 1
 cf. St. Byz. s. v. Ἰστρος) et Ἰστρος (veluti [Scymn.] 768, App. *Ill.* 30) et
Istropolis sive *Histropolis* (i. a. Mela 2, 2, 5) unde incolae etiam Ἰστριοὶ et
 Ἰστριῆς dicti cf. St. Byz. l. l. vide C. Mueller. ad Ptol. p. 461 et *Geogr. Gr.*
min. 1, 399.

- L 33^r 4 ὦν δ' οὐκ ἠτιάζετο, κολασθῆναι. | καὶ ὁ μὲν οὕτως ἀπήλλαξεν, ὁ δὲ
 δὴ Κικέρων ὑπὲρ αὐτοῦ τότε, ἅτε καὶ συνάροχτος οἱ, ὑπερδικῶν
 πλείστην κατὰ τοῦ Καίσαρος ὡς καὶ αἰτίου τῆς δίκης αὐτῷ γεγενη-
 μένον καταδρομὴν ἐποιήσατο, καὶ τινα αὐτὸν καὶ προσελαιδώρησεν.
- Xiph. 11 δ' δ' ἤχθετο μὲν ἐπ' αὐτοῖς ὡσπερ εἰκὸς ἦν, οὐ μὴν οὐτ' εἶπεν οὐτ' 5
 11, 11. 12 ἔπραξεν ὑβριστικὸν ἐς αὐτὸν οὐδὲν, καίπερ ὑπατεύων. τοὺς γὰρ πολ-
 λούς ἔλεγε συχνὰ καὶ μάταια ἐξεπίτηδες ἐς τοὺς κρείττονάς σφω
 ἐς φιλονεικίαν αὐτοὺς ὑπάγοντας . . ., ἢ ἴσοι σφίσι καὶ ὅμοιοι, ἂν
 γέ τι ὁμοίωτροπον ἀντακούσωσι, δόξωσιν εἶναι· καὶ οὐκ ἤξιον ἀν-
 2 τίπαλον ἐκ τούτου οὐδένα ἑαυτῷ ποιεῖν. καὶ διὰ τοῦτο τοῖς τε ἄλ- 10
 λοις τοῖς τι προσηλακίζουσιν αὐτὸν οὕτω προσεφέρετο, καὶ τότε τὸν
 Κικέρωνα ὄρων οὐχ ἑαυτῷ τι τοσοῦτον λοιδορήσασθαι ἐθέλοντα
 ὅσον ἀντακούσαι τι τῶν ὁμοίων, ὥστε καὶ παρισωθῆναι οἱ, ἐπιθυ-
 μούντα, βραχὺ τε αὐτοῦ ἐφρόντισε καὶ οὐδὲν ὦν ἔλεγε προσεποιή-
 3 σατο, ἀλλ' εἶα αὐτὸν ἀφρόνως, καθάπερ τισὶν ἐπαίνοις ἑαυτοῦ, 15
 καὶ τὰς λοιδορίαις χρῆσθαι. οὐ μέντοι καὶ παντάπασιν ὀλιγόρως αὐ-
 τοῦ ἔσχεν. ἐπιεικεστέραν μὲν γὰρ ὄντως φύσιν εἰλήχει, καὶ οὐ
 πάντῃ ῥαδίως ἐθυμοῦτο· συχνούς δ' οὖν, ἅτε καὶ ἐν τοσοῦτοις πρᾶ-
 4 γμασιν, ἐδικαίον, οὐ μὴν ὥστε καὶ δι' ὀργῆς ἢ καὶ παραχρημα 20
 πάντως αὐτὸ ποιεῖν. θυμῷ μὲν δὴ οὐδὲν ἐχαρίζετο, τοῦ δὲ δὴ
 καιροῦ διεσκόπει, καὶ τοὺς γε πλείους οὐδὲ αἰσθανομένους μετῆει.
 οὐ γὰρ ὅπως δόξειεν ἀμύνεσθαι τινὰς ἔπρασεν, ἀλλ' ὅπως ὅτι
 ἀνεπιφθονώτατα πρὸς τὸ συμφέρον ἑαυτῷ πάντα διοικήσειε. καὶ
 5 διὰ τοῦτο καὶ ἀδήλως, καὶ ἐν οἷς ἥμιστα ἂν τις προσεδόκησε, τὰς 25
 τιμωρίας ἐπήγε, τῆς τε φήμης ἕνεκα, τοῦ μὴ δοκεῖν ὀργίλως ἔχειν,
 καὶ τοῦ μὴ τινα προαισθανόμενον προφυλάξασθαι ἢ καὶ προποιή-
 6 σαί τι δεινὸν αὐτόν, πρὶν παθεῖν, ἐπιχειρήσαι. οὐ γὰρ τῶν ἤδη
 γεγονότων μᾶλλον τι αὐτῷ ἔμελεν ἢ ἵνα καὶ λυθεῖν. καὶ
 τούτου πολλοῖς μὲν καὶ τῶν μεγάλα αὐτὸν λυπησάντων συνεγίγνω-
 σκεν ἢ καὶ ἐπὶ βραχὺ ἐπεξῆει, ὅτι οὐδὲν ἔτι κακουργήσειεν αὐτοὺς 30

2 συνάροχτος] συνάροχτος Rk., probabiliter cf. 57, 20, 2 4 αὐτὸν re-
 stitui ex L, αὐτῶν R. St., αὐτῷ Reim. 8 ὑπάγοντας Bk., ὑπαγαγόντας L
 lacunam hic statuit Rk., idem excidisse coniecit ἀπορρίπτειν. Possis (λέγειν)
 cum Herw. (litt.), quem ad modum olim iam Leuncl. vs. 7 (λέγειν) ἔλεγε
 12 τι exp. Bk. 13 ὥστε L recte, ὡς γε Pflugk. παρισωθῆναι οἱ coniun-
 gens cum ἐπιθυμούντα 14 αὐτοῦ] αὐτῶν Leuncl. φύσιν] <τὴν> φύσιν
 Kuiper. (litt.), cf. ad fr. 40, 15 20 τοῦ δὲ δὴ καιροῦ] Thuc. 1, 52, 3. Vide
 quoque 47, 38, 3; 58, 7, 4 28 ἔμελεν R. St., ἔμελλεν L ἢ ἵνα . . . καὶ
 λυθεῖν] lacunam agnovit Xyl. ἢ ἵνα <τὰ μέλλοντα> κωλυθεῖν Rk., ἢ ἵνα <ἂ μέλλου
 γίγνεσθαι> κωλυθεῖν v. Herw. (litt.), atque tali fere modo supplendum videtur.

ἐπίστευε· πολλοὺς δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον τοῦ καθήγοντος ἐς ἀσφάλειαν
 ἐτιμωρεῖτο, λέγων ὅτι τὸ μὲν οὐκ ἂν ποτε | ἀγένητον . . . L 94^r
 τῆς κολάσεως ὑπερβολῇ πάντως τι δεινὸν πείσεται.

- ἔξ οὖν τούτων τῶν λογισμῶν καὶ τότε αὐτὸς μὲν τὴν ἡσυχίαν 12
 5 ἤγε, τὸν δὲ δὴ Κλώδιον ἀντιχαρίσασθαι τι αὐτῷ, ὅτι τῆς μοιχείας
 αὐτοῦ οὐ κατηγόρησε, βουλόμενον αἰσθόμενος παρεσκεύασε κούφα
 κατὰ τοῦ Κικέρωνος. καὶ πρῶτον μὲν ἐς τὰ τοῦ πλήθους δικαίω- 2
 ματα αἴθρις αὐτόν, ὅπως νομίμως ἐκποιήσῃ, συμπράττοντος αὐτῷ
 καὶ τοῦ Πομπηίου μετέστησεν, ἔπειτα δὲ δήμαρχον εἰθὺς ἀποδει-
 10 χθῆναι διεπραξάτο. οὗτος οὖν ὁ Κλώδιος ἐπεστόμισε μὲν καὶ τὸν 3
 Βίβουλον ἐσελθόντα τε ἐς τὴν ἀγορὰν ἐπ' ἐξῶθεν τῆς ἀρχῆς, καὶ
 διανοούμενον μετὰ τῆς τοῦ ὄρκου πιστώσεως καὶ περὶ τῶν παρόν-
 των δημιουργῶν, ἐπέθετο δὲ καὶ τῷ Κικέρωνι. καὶ ἐπειδὴ μὴ 4
 15 λόγων δεινότητα δυνάμενον καταλῦσαι, τρέπεται πρὸς οἰκείωσιν οὐχ
 ὅτι τοῦ πλήθους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰππέων τῆς τε βουλῆς, παρ' οἷσπερ
 πον καὶ ὁ Κικέρων πλεῖστος ἐφέρετο, ἐλίπσας, ἂν τούτους σφετε-
 ρίσηται, φράδιως αὐτόν, ἅτε καὶ διὰ φόβον μᾶλλον ἢ δι' εὐνοίαν
 ἰσχύοντα, καθαιρήσειν. παμπλήθεῖς γὰρ ἐκ τῶν λόγων ἐλύπει, καὶ 5
 20 οὐκ ἐς τοσοῦτον οἷ τι ὠφελούμενοι ὑπ' αὐτοῦ ὥκειοῦντο ἐς ὅσον οἱ
 βλαπτόμενοι ἠλλοτριοῦντο. πρὸς γὰρ τοι τῷ τοὺς πλείους τῶν ἀν-
 θρώπων προχειρότερον ἐπὶ τοῖς δυσχερεστέροις ἀγανακτεῖν ἢ τῶν
 ἀμεινόνων χάριν τισὶν ἔχειν, καὶ τοῖς μὲν συναγορεύσασί σφισιν
 ἀποδεδωκέναι τὸν μισθὸν νομίζειν, τοὺς δ' ἀντιδικήσαντας ἀμύνε-
 25 σθαι τρόπον τινὰ προαιρεῖσθαι, πικροτάτους ἐχθροὺς ἑαυτῷ ἔσε- 6
 ποίει περιεῖναι τε καὶ τῶν κρατίστων ἀεὶ ποτε ἐπιχειρῶν καὶ τῆ παρ-

1 sqq. Haec mutila esse indicavit in margine librarius cod. L, in quo ita sunt exarata:

ἐπίστευε· πολλοὺς δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον τοῦ καθήγοντος
 3^r ἐς ἀσφάλειαν ἐτιμωρεῖτο λέγων ὅτι τὸ μὲν οὐκ ἂν ποτε ||
 ἀγένητον τῆς κολάσεως ὑπερβολῇ πάντως τι δεινὸν πεί- 3^r
 σεται κτλ.

2 ὅτι τὸ μὲν (γεγονός) οὐκ ἂν ποτε ἀγένητον (γένεαιτο), τῆς (δὲ) κολάσεως
 ὑπερβολῇ πάντως (οὐκέτι) τι δεινὸν πείσεται Leuncl., ὅτι τὸ μὲν (γεγονός)
 οὐκ ἂν ποτε ἀγένητον (ποιήσκειν· εἰ δὲ τοῦ μέλλοντος (vel τοῦ ἔπειτα) μὴ
 προσομοιοῖ τῆ) τῆς κολάσεως ὑπερβολῇ, πάντως τι δεινὸν πείσεται Rk., priora
 ita v. Herw. (litt.): ὅτι τὸ μὲν (γεγενημένον) οὐκ ἂν ποτε ἀγένητον (θείη τις),
 ὅτι τὸ μὲν (ἀπὸ γεγενημένου τῆ τιμωρίας) οὐκ ἂν ποτε ἀγένητον (ποιήσκει,
 εἰ δὲ τοὺς ἐπιβουλεύοντάς οἱ μὴ ἐκφοβῶν τῆ) τῆς κολάσεως ὑπερβολῇ κ. τ. λ.
 17 πλεῖστος] cf. Aesch. 3, 223 πολλὸν τὸν Φίλιππον . . . ἐν ταῖς διαβολαῖς φέ-
 ρων 25 ἔσεποίει vix sanum, ἔπολει Reim., ἐπεποιήκει Rk.

ρησίᾳ πρὸς πάντας ὁμοίως ἀγράφῳ καὶ κατακορεῖ χρώμενος, ἄτε καὶ
 τὴν δόξαν τοῦ δύνασθαι συνεῖναι τε καὶ εἰπεῖν ἂ μηδεὶς ἄλλος, καὶ
 7 πρὸ τοῦ χρηστός εἶναι δοκεῖν, θηρώμενος. ἔκ τε οὖν τούτου, καὶ
 διότι μέγιστόν τε ἀνθρώπων ἤξει καὶ οὐδένα ἐξ ἴσου ἑατῶ ἦγεν,
 ἀλλὰ ἐν τε τοῖς λόγοις ὁμοίως καὶ ἐν τῷ βίῳ πάντας τε ὑπερεφρόνει 5
 καὶ ἰσοδλαιοτος οὐδενὶ ἤξιόν εἶναι, φροτικὸς τε καὶ ἐπαχθῆς ἦν, καὶ
 L 34r ἀπὸ τούτων καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων | οἷς ἤρθεσε, καὶ ἐφθονεῖτο καὶ
 13 ἐμισεῖτο. ὁ οὖν Κλώδιος ἐλπίσας αὐτὸν διὰ ταῦτα, ἂν τὴν τε βουλήν
 καὶ τοὺς ἰππέας τὸν τε ὄμιλον προπαρασκευάσῃται, ταχὺ κατεργά-
 σεσθαι, τὸν τε σῆτον προῖκα αὔθις διένειμε (τὸ γὰρ μετρεῖσθαι τοῖς 10
 ἀπόροις, τοῦ τε Γαβινίου ἤδη καὶ τοῦ Πίσωνος ὑπατευνόντων, ἐσηγή-
 2 σατο) καὶ τὰ ἐταιρικά, κολλήγια ἐπιχωρίως καλούμενα, ὄντα μὲν ἐκ
 τοῦ ἀρχαίου καταλυθέντα δὲ χρόνον τινά, ἀνελεύσατο· τοῖς τε
 τιμηταῖς ἀπηγόρευσε μὴτ' ἀπαλείφειν ἔκ τινος τέλους μὴτ' ἀτιμά-
 ζειν μηδένα, χωρὶς ἢ εἴ τις παρ' ἀμφοτέροις σφίσι κριθεὶς ἀλοή. 15
 3 τούτοις οὖν αὐτοὺς δελεάσας καὶ ἑτερόν τινα νόμον ἔγραψε, περὶ
 οὗ διὰ πλειόνων ἀναγκαῖόν ἐστιν εἰπεῖν, ὅπως σαφέστερος τοῖς πολ-
 λοῖς γένηται. τῆς γὰρ μαντείας τῆς δημοσίας ἔκ τε τοῦ οὐρανοῦ
 καὶ ἐξ ἄλλων τινῶν, ὥσπερ εἶπον, ποιουμένης, τὸ μέγιστον κῶρος
 ἢ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἶχεν, οὕτως ὥστε τὰ μὲν ἄλλα οἰωνίσματα πολλὰ 20
 καὶ καθ' ἑκάστην πράξιν, ἐκείνο δὲ ἐσάπαξ ἐπὶ πάσῃ τῇ ἡμέρᾳ
 4 γίνεσθαι. τοῦτό τε οὖν ἰδιώτατον ἐν αὐτῷ ἦν, καὶ ὅτι ἐπὶ μὲν
 τῶν ἄλλων ἀπάντων ἢ ἐπέτρεπεπραχθῆναι τινα, καὶ ἐγένετο μη-
 δενὸς ἔτι καθ' ἑκάστον οἰωνίσματος ἐπαγομένου, ἢ ἐκόλυε, καὶ
 ἀνεχειρίζετό τι, τὰς δὲ δὴ τοῦ δήμου διαψηφίσεις πάντως ἐπίσχεν, 25
 καὶ ἦν πρὸς αὐτὰς αἰεὶ διοσημία, εἴτε ἐναΐσιον εἴτε ἐξαισίον ἐγένετο.
 5 καὶ τὸ μὲν αἴτιον τῆς νομίσεως ταύτης οὐκ ἔχω γράσαι, γράφω
 δὲ τὰ λεγόμενα. ἐπεὶ οὖν πολλοὶ ἐμποδίζεον ἢ νόμων ἐσφορὰς ἢ
 ἀρχόντων καταστάσεις ἐς τὸν δῆμον ἐσαγομένας βουλόμενοι προ-
 ἐπήγγελλον ὡς καὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὴν ἡμέραν ἐκείνην μαντευσόμε- 30
 νοι, ὥστε μηδεμίαν ἐν αὐτῇ κύρωσιν τὸν δῆμον σχεῖν, φροβηθεὶς ὁ

5 λόγους ὁμοίως Rk., λογισμοῖς ὡς L 9 κατεργάσεσθαι Dind., κατεργάσασθαι L 10 αὔθις] corruptum, nam ante Clodium frumentum numquam gratis divisum est, ἀντίκα Momms. die röm. Tribus, ἀντοῖς O. Hirschfeld. Philol. 29, 3, totum locum corruptum putat Nasse, Meletemata de publ. cura annonae apud Romanos, Bonnæ 1851. An εὔθις? Ad rem cf. Cic. de domo 10, 25, pro Sest. 25, 55, Ascen. p. 9 Bait., Schol. Bob. p. 300 sq. 12 κολλήγια] <τὰ> κολλήγια Bk., nescio quare 25 ἀνεχειρίζετο] vocabulum hic tantum, nisi fallor, repertum ἐπίσχεν Bk., ἐπισχεν L, ἐπέσχε iam Reim. 27 Imitatio Herodotea, cf. 5, 66; 2, 123.

Κλωδίος μὴ γραψαμένον αὐτοῦ τὸν Κικέρωνα ἀναβολὴν τέ τινες 6
ἐκ τοῦ τοιοῦτου καὶ τριβὴν τῇ δίκῃ ἐμποιήσωσιν, ἐσήνεγκε μὴδὲνα
τῶν ἀρχόντων ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ψηφίσασθαι τι τὸν δῆμον
ἀναγκαῖον εἶη, τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ γιγνόμενα παρατηρεῖν.

5 τοιαῦτα μὲν τότε ἐπὶ τὸν Κικέρωνα συνέγραψε. καὶ ἐπειδὴ 14
ἐκεῖνος, συνεῖς τὸ γιγνόμενον, Δούκιον Νίννιον Κοναδράτον δημαρ-
χοῦντα ἐναντιωθῆναι πᾶσι σφισιν ἀντιπαρεσκεύασεν, ἔδεισε μὴ καὶ L 35^r
Θόρυβος ἐκ τούτου καὶ διατριβὴ τις γένηται, καὶ ὑπῆλθεν αὐτὸν
ἀπατήσας. προδιομολογησάμενος γὰρ αὐτῷ μὴδ' ὄτιοῦν, ἂν μὴδὲν 2
τῶν νομοθετουμένων ἐμποδίσῃ, κατ' αὐτοῦ γράψειν, ἔπειτα τὴν
ἡσυχίαν καὶ ἐκεῖνον καὶ τοῦ Νίννιου ἄγοντος διανομοθέτησεν αὐτά,
καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τῷ Κικέρωνι ἐπεχείρησεν. καὶ ὁ μὲν οὕτω, καί- 3
τοι φρονημώτατος ἀξιώων εἶναι, τότε ὑπὸ τοῦ Κλωδίου, εἴ γε ἐκεῖνον
ἀλλὰ μὴ τὸν Καίσαρα τοὺς τε ἄλλους τοὺς μετ' αὐτῶν συνεστη-
15 νότας δεῖ λέγειν, ἠπατήθη· ὁ δὲ δὴ νόμος ὃν μετὰ ταῦτα ὁ Κλώ- 4
διος ἐσήνεγκεν, ἄλλως μὲν οὐκ ἐδόκει ἐπ' αὐτῷ τίθεσθαι (οὐδὲ γὰρ
τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἶχεν ἀλλὰ κατὰ πάντων ἀπλῶς τῶν πολίτην τινὰ
ἄνευ τῆς τοῦ δήμου καταγνώσεως ἀποκτενούστων ἢ καὶ ἀπεκτονό-
των ἐσήγετο), ἔργῳ δὲ ἐπ' αὐτὸν ὅτι μάλιστα συνεγράφετο. ἔφερε 5
20 μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν βουλὴν, ὅτι τοῖς τε ὑπάτοις τὴν φυ-
λακὴν τῆς πόλεως, δι' ἧσπερ καὶ τὰ τοιαῦτά σφισι ποιεῖν ἐξόν
ἐρίγγετο, προσετείχετο, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τοῦ Λεντούλου καὶ τῶν
ἄλλων τῶν τότε θανατωθέντων κατεψήφιστο· οὐ μέντοι ἀλλ' ὁ 6
Κικέρων, ἐπειδὴ καὶ ἐσηγγέλει περὶ αὐτῶν καὶ ἐσήγγετο αἰεὶ καὶ
25 ἐπεψηφίζει καὶ τέλος καὶ τὴν τιμωρίαν σφῶν διὰ γε τῶν τὰ τοι-
αῦτα ὑπηρετούντων ἐπεποιήτο, καὶ τὴν αἰτίαν μόνος ἢ καὶ μάλιστα
ἔσχε. καὶ διὰ τοῦτο τὰ τε ἄλλα ἰσχυρῶς αὐτῷ ἀντέπρασσε, καὶ 7
τὴν βουλευτικὴν ἐσθῆτα ἀπορρίψας ἐν τῇ ἱππᾷ περιενόστει, πάν-
30 τας τε τοὺς τι δυναμένους, οὐχ ὅπως τῶν ἐπιτηδείων ἀλλὰ καὶ
τῶν ἀντιστασιωτῶν, καὶ μάλιστα τὸν τε Πομπήιον καὶ τὸν Καί-
σαρα ἅτε μὴδὲ τὴν ἔχθραν αὐτοῦ προσποιούμενον, καὶ ἡμέρας καὶ
νυκτὸς ὁμοίως περιωὴν ἐθεράπευε. καὶ ἐβούλοντο γὰρ καὶ ἐκεῖνοι 15
μήτε τὸν Κλωδίον αὐτοὶ παρεσκευαζέσθαι μήτε τοῖς γεγραμμένοις

14 μετ' αὐτῶν] an μετ' αὐτοῦ? 17 πολίτην Rk., πολιτῶν L 19 ἐσή-
γετο Bk., συνεσήγετο L. — Uncinum inter εἶχεν et ἀλλὰ (vs. 17) ab editoribus
collocatum huc transposui 24 ἐσήγγετο Rk., ἐσηγγεῖτο L 27 ἔσχε R. St.
(coni.), ἔοικε L. Possis quoque cum eodem R. Stephano (ὡς) ἔοικεν (ἔσχε).
vitium hic latere indicavit fortasse librarius codicis L addito in margine (sed paulo
supra) signo ~ 28 ἱππᾷ Xyl., ἱππίδι L 32 ἐθεράπευε H. St., ἐθερά-
πευσε L.

ὑπ' αὐτοῦ ἀρέσκεισθαι δοκεῖν, τοιάνδε τινὰ ἐπὶ τὸν Κικέρωνα ἀπά-
 2 τηρ, σφίσι μὲν εὐπρεπῆ ἐκείνῳ δὲ δὴ ἀφανῆ, προσεξεῦρον. ὁ μὲν
 γὰρ Καῖσαρ ὑπέκλειν αὐτῷ συνεβούλευε, μὴ καὶ κατὰ χώραν μεί-
 νας ἀπόληται· καὶ ἵνα γε καὶ μᾶλλον ὑπ' εὐνοίας τοῦτο ποιεῖν
 L 35^r πιστευθῆ, ὑποστρατήγῳ οἱ χρήσεσθαι ὑπισχνεῖτο, ὅπως | μὴ μετ' 5
 3 ονειδούς ὡς καὶ ὑπεύθυνος ὢν, ἀλλὰ ἐπὶ τε ἀρχῆς καὶ μετὰ τιμῆς
 ἐκποδῶν δὴ τῷ Κλωδίῳ γένηται. ὁ δὲ δὴ Πομπήιος τοῦτου μὲν
 αὐτόν, τό τε πράγμα ἀπόδρασιν ἀντικρυς ὀνομαζῶν καὶ ἐς τὸν Καί-
 σαρα ὥστε καὶ κατ' ἐχθρῶν οὐκ ἐπιτηδείως οἱ συμβουλευόντα ὑπο-
 σημαίνων, ἀπέτρεπε, γνώμην δὲ ἐδίδου καταμεῖναι καὶ ἑαυτῷ τε ἅμα 10
 καὶ τῇ βουλῇ μετὰ παρηρησίας βοηθῆσαι, τὸν τε Κλωδίον εὐθύς ἀμύ-
 4 ρασθαι· οὔτε γὰρ διαπράξασθαι τι αὐτόν παρόντος τε ἐκείνου καὶ
 ἐναντιουμένου δυνήσεσθαι ἔλεγε, καὶ προσέτι καὶ <δίκην> δώσειν καὶ
 ἑαυτοῦ τι πρὸς τοῦτο συμπράξαντος. τοιοῦτους αὐτῶν λόγους λε-
 γόντων οὐχ ὅτι ἐναντία ἀλλήλοις ἐγίνωνσκον ἀλλ' ἔν' ἐκείνον ἀνυπ- 15
 5 ὅπως ἀπατήσωσι, τῷ Πομπηίῳ προσέθετο. οὔτε γὰρ προῦπώ-
 πτευέ τι ἐς αὐτόν, καὶ ἐπίστευε πάντως ὑπ' αὐτοῦ σωθῆσεσθαι.
 τῶν τε γὰρ ἄλλων πολλοὶ καὶ ἠδοῦντο αὐτόν καὶ ἐτίμων, ὥστε καὶ
 κινδυνεύοντας συγχρὸς τοὺς μὲν παρὰ τῶν δικαστῶν τοὺς δὲ καὶ
 6 παρ' αὐτῶν τῶν κατηγορῶν ῥύεσθαι· καὶ ὁ Κλωδίος, ἅτε καὶ ἐν 20
 γένει ποτὲ αὐτῷ γενόμενος καὶ συστρατεύσας ἐπὶ πολὺν χρόνον,
 οὐδὲν ὅ τι οὐ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ἐδόκει ποιήσειν. τὸν τε Γαβί-
 νιον ἀντικρυς, ἅτε καὶ πᾶν φίλον αὐτῷ ὄντα, καὶ τὸν Πίσωνα
 ἀπὸ τε τῆς ἐπιεικειᾶς καὶ διὰ τὴν τοῦ Καίσαρος συγγένειαν ὑπάρ-
 16 ξειν οἱ προσεδόκησε. τοῦτοις τε οὖν τοῖς λογισμοῖς κρατήσειν ἐλ- 25
 πίσας (καὶ γὰρ ἐθάρασει παρὰ λόγον ὥσπερ ἀνεξετάστως ἐδεδίει),
 καὶ φοβηθεῖς μὴ καὶ ἐκ πονηροῦ συνειδότος τὴν ἀποδημίαν πε-
 ποιῆσθαι δόξῃ, τῷ μὲν Καίσαρι χάριν δὴ τινα ἔχειν ἔλεγε, τῷ δὲ
 δὴ Πομπηίῳ ἐπέισθη.
 2 καὶ ὁ μὲν οὕτως ἀπατηθεῖς παρεσκευάζετο ὡς καὶ πολὺ τῶν 30
 ἐχθρῶν ὑπεροίσων. πρὸς γὰρ δὴ τοῖς εἰρημένοις, οἳ τε ἱππῆς συν-
 ελθόντες ἐς τὸ Καπιτώλιον πρέσβεις ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τε τοὺς ὑπά-
 τους καὶ τὴν γερουσίαν, ἄλλους τέ τινας ἐκ σφῶν καὶ βουλευτὰς
 3 τὸν τε Ὀρηθσίον τὸν Κύνιντον καὶ Γάιον Κουρίωνα, ἐπεμψαν· καὶ
 ὁ Νίννιος τὰ τε ἄλλα αὐτῷ συνήρето, καὶ τὴν ἐσθῆτα τῷ κλήθει 35

4 καὶ (alterum) inserui ex L 8 ὥστε L recte, cf. ad fr. 36, 6, ὡς γε Pflugk.
 11 εὐθύς] an εὐθύς? 13 <δίκην> ins. Oddey; possis quoque (ἐν)δώσειν cum
 Leuncl. 14 αὐτῶν Reim., αὐτῷ L 33 τὴν γερουσίαν L, <πρὸς> τὴν
 γερουσίαν Bk., at cf. Momms. Staatsr. 3, 1026sq.

ὡς καὶ | ἐπὶ τινι κοινῇ συμφορᾷ μεταβαλεῖν παρήνευσε. καὶ πολλοὶ L 96
 τοῦτο καὶ τῶν βουλευτῶν, καὶ οὐ πρότερόν γε μετεβάλλοντο
 πρὶν τοὺς ὑπάτους σφίσι διὰ προγραφῆς ἐπιτιμῆσαι. ἀλλ' ἦν γὰρ 4
 τὰ τῶν ἀντιστασιωτῶν αὐτοῦ δυνατώτερα, οὔτε ὁ Κλώδιος χρημα-
 5 τίσασθαι τι ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ Νιννίῳ ἐπέτρεψεν, οὔτε Γαβίνιος τὴν
 πρόσδοτον τοῖς ἰππεῦσιν ἐς τὴν βουλὴν ἔδωκεν, ἀλλὰ καὶ ἕνα τινὰ
 αὐτῶν, ὡς πολὺς ἐνέκειτο, καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασε, τῷ τε
 Ὀρτησίῳ καὶ τῷ Κορυϊῶνι, ὅτι καὶ ἀθροισθεῖσι σφίσι συνεγένοντο
 καὶ τὴν πρεσβείαν ὑπέστησαν, ἐπεκάλει. καὶ αὐτοὺς ὁ Κλώδιος ἐς 5
 10 τὸ πλῆθος ἐσαγαγὼν πληγαῖς ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ διὰ τινων προπαρε-
 σκευασμένων συνέκοψε. καὶ μετὰ ταῦτα ὁ τε Πίσων, καίπερ εὐ-
 νοϊκῶς τῷ Κικέρῳ δοκῶν ἔχειν, καὶ συμβουλευσας γε αὐτῷ, ὡς
 ἐώρα ἀδύνατον ὄν ἄλλως αὐτὸν σωθῆναι, προὔπεξέχειν, ὅμως
 ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐκεῖνος ὠργίσθη, παρήλθεν ἐς τὴν ἐκκλησίαν ὅτε 6
 15 πρῶτον ἠδυνήθη (τὰ γὰρ πολλὰ ἠρρώσκει), καὶ πυθόμενον τοῦ
 Κλώδιου τίνα γνώμην περὶ τῶν γεγραμμένων ἔχοι, εἶπεν ὅτι οὐδέν
 μοι οὔτ' ὠμὸν οὔτε σκυθρωπὸν ἔργον ἀρέσκει· καὶ ὁ Γαβίνιος
 ἐρωτηθεὶς τὸ αὐτὸ τοῦτο οὐχ ὅπως ἐκεῖνον ἐπήνεσεν, ἀλλὰ καὶ τῶν
 ἰππέων τῆς τε βουλῆς προσκατηγόρησεν. ὁ μὲντοι Καῖσαρ (ἔξω 17
 20 γὰρ τοῦ τείχους ὁ Κλώδιος δι' αὐτόν, ἐπειδὴπερ ἐξεστράτευτο,
 τὸν ὁμίλον συναγαγὼν καὶ ἐκεῖνον ἐπιγνώμονα τῶν γεγραμμένων
 ἐποιήσατο) τὴν μὲν [γὰρ] παρανομίαν τῶν περὶ τὸν Λέντουλον πραχ-
 θέντων κατεψηφίσαστο, τὴν μὲντοι τιμωρίαν τὴν ἐπ' αὐτοῖς γραφο- 2
 μένην οὐκ ἐδοκίμασεν· ὅσα μὲν γὰρ περὶ τῶν τότε γενομένων ἐφρό-
 25 νησε, πάντας εἰδέναι ἔφη (τὴν γὰρ σῶζουσάν σφας ψῆφον δεδω-
 κὼς ἦν), οὐ μὴν καὶ προσήκειν ἐπὶ τοῖς παρεληλυθόσι τοιοῦτόν
 τίνα νόμον συγγράφασθαι. Καῖσαρ μὲν ταῦτ' εἶπε, Κράσσος δὲ 3
 διὰ μὲν τοῦ νόμου βοήθειάν τινὰ τῷ Κικέρῳ ἐνεδεικνυτο, αὐτὸς
 δὲ τὰ τοῦ πλῆθους ἔπρασε. καὶ ὁ Πομπήιος ὑπισχνεῖτο μὲν αὐτῷ
 30 τὴν ἐπικουρίαν, σκήψεις δὲ τινὰς ἄλλοτε ἄλλας ποιούμενος καὶ

1 μεταβαλεῖν Bk., μεταβάλλειν L πολλοὶ R. St., πολὺ L 2 βουλευ-
 τῶν . . .] lacunamprehendit Xyl. et supplet ἐποίησαν μετεβάλλοντο Bk.,
 μετεβάλλοντο L 5 τῷ Νιννίῳ Leuncl., τοῦ νιννίου L, τὸν Νίνιον Rk.
 7 πόλεως Cob. coll. Cic. Sest. 12, 29, πολιτείας L. non mihi persuadeo Latinum
 e civitate eicere Dionem vertisse ἐκ τῆς πολιτείας ἐξελαίνειν 13 προὔπεξ-
 ἐχειν restitui ex L, ὑπέξέχειν hoc sensu Herodotus saepe 5, 72; 6, 74; 8, 132,
 Dio ipse fr. 24, 4, προὔπεξελεθειν St. 15 πυθόμενον Xyl., πυθόμενος L
 17 οὔτ' ὠμὸν Petrus Victorius Var. Lect. 24, 21 (ut librarius codicis Vaticanani B),
 οὔτα μόνον L οὔτε St., οὐδέ L 22 γὰρ ex ditographia natum secl. St.
 29 ἔπρασε L, ἔπραττε Dind.

- L 56^v 4 ἀποδημίας συχνὰς ἐπίτηδες στελλόμενος | οὐκ ἐπήμυνε. ἰδὼν οὖν ταῦθ' ὁ Κικέρων καὶ φοβηθεὶς αὐθις ἐπεχείρησε μὲν ὄπλα ἀρασθαι (τά τε γὰρ ἄλλα καὶ τὸν Πομπήιον φανερώς προσηλάκιζε), κωλυθεὶς δὲ ἐπὶ τε τοῦ Κάτωνος καὶ τοῦ Ὀρτησίου, μὴ καὶ ἐμψύλιος ἐκ τούτου πόλεμος γένηται, τότε δὴ καὶ ἄκων μετὰ τε αἰ- 5 σχύνης καὶ μετὰ καζοδοξίας, ὡς καὶ ἐκ τοῦ συνειδότης ἐφελοντῆς 5 πεφηνῶς, μετέστη. πρὶν δὲ δὴ ἀφορμῆσαι, ἔς τε τὸ Καπιτώλιον ἀνέβη καὶ ἀγαλμάτιόν τι Ἀθηναῖς ἀνέθηκε, Φυλακίδα αὐτὴν ὀνομάσας. ὑπεξῆλθε δὲ ἐς Σικελίαν· προστάτης τε γὰρ αὐτῶν ἐγεργό- 6 τε ἀρχοντι αὐτῶν εἶχε τιμηθῆσθαι. φρονότος δ' αὐτοῦ ὁ νόμος τὸ κῆρος, οὐκ ὅπως οὐκ ἐναντιωθέντος τινός, ἀλλὰ καὶ σπουδασάντων ἄλλων τε καὶ αὐτῶν ἐκείνων οἵπερ (τά) τοῦ Κικέρωνος ἀνά πρώτους πράττειν ἐδόζουν, ἐπειδήπερ ἅπαξ ἐμποδῶν ἐγεργόει, ἔλαβε· 7 καὶ ἢ τε οὐσία αὐτοῦ ἐδημεύθη, καὶ ἢ οἰκία ὡςπερ τινὸς πολεμίου 15 κατεσκάφη, τό τε ἔδαφος αὐτῆς ἐς νεῶν Ἑλευθερίας ἀνέθηκεν. 7 αὐτῷ τε ἐκείνῳ ἢ τε φρηγὴ ἐπετιμήθη καὶ ἢ ἐν τῇ Σικελίᾳ διατριβὴ ἀπερρήθη· τρισχιλίους τε γὰρ καὶ ἑπτακοσίους καὶ πεντήκοντα σταδίους ὑπὲρ τὴν Ῥώμην ὑπερωρίσθη, καὶ προσεπεκηρύχθη ἔν' εἰ δὴ ποτε ἐντὸς αὐτῶν φανείη, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ὑποδεξάμενοι αὐτὸν 20 ἀνατὶ διόλωνται.
- 18 καὶ ὁ μὲν ἐς τὴν Μακεδονίαν διὰ τοῦτο μετέστη καὶ ἐκεῖ διέτριβεν ὀδυρόμενος· ἐντυχὼν δ' αὐτῷ Φιλίσκος τις ἀνὴρ ἐν τε ταῖς 18 Ἀθήναις συγγεγονῶς οἱ καὶ τότε κατὰ τὴν τύχην συντυχῶν “οὐκ αἰσχύνῃ” ἔφη, “ὦ Κικέρων, θρηγῶν καὶ γυναικείως διακείμενος; 25 ὡς ἐγωγε οὐ ποτ' ἂν σε προσεδόκησα οὕτω μαλακισθῆσθαι, πολλῆς μὲν παιδείας καὶ παντοδαπῆς μετεσχηγῶτα, πολλοῖς δὲ καὶ 2 συνηγορηγῶτα.” καὶ ὅς ὑπολαβὼν εἶπεν “ἀλλ' οὐδέν τοι ὁμοίον ἐστιν, ὦ Φιλίσκε, ὑπὲρ ἄλλων τέ τινα λέγειν καὶ ἑαυτῷ συμβουλεύειν. τὰ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀλλοτρίων λεγόμενα, ἀπὸ ὀρθῆς καὶ 90 ἀδιαφθόρου τῆς γνώμης προϊόντα, καιρὸν ἐς τὰ μάλιστα λαμβάνει·

Xiph.
11, 14-17

Xiph.
11, 20-22

9 αὐτῶν reduxi ex L, ita haud raro Dio, cf. 37, 15, 2; 37, 42, 2; 37, 53, 1, αὐτῆ R. St. (coni.?), debebat saltem αὐτῆς. προστατεῖν enim et προστάτης cum genetivo casu coniunguntur semper, etiam apud Dionem 11 αὐτῶν L, αὐτῆς Bk. praeter necessitatem 13 οἵπερ (τά) scripsi, ὁ ὑπὲρ L, οἱ ὑπὲρ R. St., studere alicui Dioni est τά τινος πράττειν, vide i. a. locum plane gemellum 42, 22, 2 19 ὑπὲρ τὴν Ῥώμην ὑπερωρίσθη] mira locutio, sed de cuius sinceritate non dubitandum 21 ἀνατὶ] ita recte L 24 τῆν] inducendum videtur, cf. fr. 57, 75; 100; 41, 41, 2; 42, 23, 1; 49, 17, 2; 60, 6, 4; 60, 29, 5; 64, 11, 1; 65, 14, 3, nisi sit in eius calamitate. forte κατὰ τὴν φρηγὴν?

3 δταν δὲ δὴ πάθημά τι τὴν ψυχὴν καταλάβῃ, θολοῦται καὶ σκο-
 τοῦται καὶ οὐδὲν δύναται καίριον ἐννοῆσαι. ὅθεν ποι πάντῃ καλῶς
 εἴρηται ὅτι ῥῆον παραινεῖσαι ἑτέροις ἐστὶν ἢ αὐτὸν παθόντα καρ- L 37
 5 τερεῖσαι.” “λέγεις μὲν τι” ἔφη ὁ Φιλίσκος “ἀνθρώπινον· οὐ μέντοι 3
 5 καὶ ἡξίουν σε, τοσαύτῃ μὲν φρονήσει κεχορημένον τοσαύτῃ δὲ σο-
 φίαν ἡσυχρότα, μὴ οὐ προπαρεσκευασθαι πρὸς πάντα τὰ ἀνθρώ-
 πινα, ἢν’ εἴ τι καὶ παράλογόν σοι προσπέσοι, μήτι γε καὶ ἄφρα
 κτόν σε εὖροι. ἐπεὶ δ’ οὖν ἐν τούτῳ καθέστησας, . . . καὶ γὰρ ἂν τι 4
 10 ὠφελῆσαιμι σε διαλεξάμενός τι τῶν προσφόνων, ἢν’ ὥσπερ οἱ τὰ
 10 φροτία συναϊρόμενοί τισιν ἐπικουφίζουσιν αὐτούς, καὶ ἐγὼ σοι τὸ
 πάθος τοῦτο ἐπελαφρούμαι, τοσούτῳ ῥῆον ἐλείπον ὅσω μὴδὲ τὸ
 βραχύτατον αὐτοῦ μεταλήψομαι. οὐ γὰρ που καὶ ἀπαξιώσεις πα- 5
 5 ραμυθίου τινὸς παρ’ ἑτέρου τυχεῖν. εἰ μὲν γὰρ ἀντάρκης ἐαντῶ
 ἦσθα, οὐδὲν ἂν ἡμῖν τῶν λόγων τούτων ἔδει· νῦν δ’ ὁμοιον πέπον-
 15 θας ὥσπερ εἰ Ἰπποκράτης ἢ Δημοκρίδης ἢ καὶ ἄλλος τις τῶν πάντῃ
 15 ἰατρῶν νοσήματι δυσιάτῳ περιπεσὼν ἀλλοτρίας χειρὸς πρὸς τὴν
 ἀκροῖα αὐτοῦ προσεδεθήθῃ.” “ἀλλ’ εἴ γέ τινα” ἔφη ὁ Κικέρων “τοι- 19
 19 οῦτον ἔχεις λόγον ὥστε τὴν ἀχλὺν μου ταύτην ἀπὸ τῆς ψυχῆς
 ἀφελεῖν καὶ ἐς τὸ ἀρχαῖόν με ῥῶς ἐπαναγαγεῖν, ἐτοιμότητός εἰμι
 20 ἀκούειν. ὥσπερ γὰρ τῶν φαρμάκων, οὕτω δὴ καὶ τῶν λόγων καὶ
 20 διαφοραὶ πολλαὶ καὶ δυνάμεις ποικίλαι εἰσὶν, ὥστ’ οὐδὲν θαυμα-
 στόν εἰ καὶ ἐμὲ τὸν λαμπρόν ἐν τε τῇ γερονσίᾳ καὶ ἐν ταῖς ἐκκλη-
 σίαις τοῖς τε δικαστηρίοις σοφίαν τινὴ καταιονήσεις.”
 “φῆρε οὖν” εἶπεν ὁ Φιλίσκος, “ἐπειδήπερ ἀκούειν ἐτοιμος εἰ, 2
 25 σκεψώμεθα πρῶτον μὲν εἰ κατὰ ὡς ἀληθῶς ἐστὶ ταῦτα τὰ περι-
 25 εστηκότα σε, ἔπειτα δὲ τίνα τρόπον αὐτὰ ἀκροῦμεθα. ἐγὼ τοίνυν
 πρῶτον μὲν ἀπάντων δοῶ σε ὑγιαίνοντα τῷ σώματι καὶ εὖ μάλα
 ἐρρωμένον, ὅπερ που πρῶτον κατὰ φύσιν ἀγαθόν ἐστὶν ἀνθρώποις,
 30 ἔπειτα δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἀντάρκῃ κεπημένον, ὥστε μήτε πεινῆν μήτε 3
 30 διψῆν ἢ ῥιγοῦν ἢ καὶ ἄλλο τι ἀτοπον ἐπ’ ἀπορίας ἐπομένειν, ὃ δὴ

3 ῥῆον — καρτερεῖσαι] Eur. Alc. 1078 ῥῆον παραινεῖν ἢ παθόντα καρτε-
 ρεῖν. ad θολοῦται (vs. 1) cf. ibid. 1067 7 μήτι γε Dind., μήτοι γε L 8 la-
 cunam indicavit Bk., quam expleas: *te consolari conabor vel audi me sim. nec*
obtemperandum Reimaro qui καὶ γὰρ ἂν τι in πειρατέον ἂν τι vel πειράσω ἂν
τι mutare vult, et multo minus Sturzio καὶ ἐγὼ ἂν τι conicienti. Non magis
mihī placet quod placuit Reiskio ut lacunam statuamus post διαλεξάμενος: καὶ
γὰρ ἂν τι ὠφελῆσαιμι σε διαλεξάμενος (σκοπῶμεν περὶ) τῶν προσφόνων vel
(ἀκούειν περὶ vel τόλμα) τι τῶν προσφόνων, τάχ’ ἂν pro καὶ γὰρ ἂν tentat
 Kuiper. (litt.) 10 ἐπικουφίζουσιν R. St., ἐπικουφίζουσιν L (corr. ex -ζουσιν)
 17 προσεδεθήθῃ Rk., προσδεθήθῃ L 23 καταιονήσεις] vox medicorum.

- καὶ δεύτερον εἰκότως ἂν τις ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ φύσει τιθεῖν. ὅταν γὰρ τινὶ ἢ τε τοῦ σώματος σύστασις εὖ ἔχη καὶ διαρκεῖν ἀφροντιστῶν δύνηται, πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν ἐπιβάλλοντα καρποῦται.” ὁ οὖν Κικέρων ὑπολαβὼν ἔφη “ἀλλ’ οὐδὲν τῶν τοιούτων 20
 5
 L 37^v γὰρ | πλείον αἱ ἐκείνης φροντίδες ταλαιπωροῦσί τινα ἢ αἱ τοῦ σώματος εὐπάθειαι τέρπουσιν. ὥσπερ καὶ ἐγὼ νῦν οὐδὲν οὔτε τῆς τοῦ σώματος ὑγείας προτιμῶ, νοσῶν γε τὴν γνώμην, οὔτε τῆς 2
 2 τῶν ἐπιτηδείων εὐπορίας· πολλῶν γὰρ ἀπεστέρημα.” καὶ ὅς “καὶ τοῦτό σε” ἔφη “λυπεῖ; εἰ μὲν γὰρ ἐνδειχέσθαι τῶν ἀναγκαίων 10
 10 ἐμελλές, λόγον ἂν τινα εἶχεν ἀχθεσθαι σε τοῖς ἀπολωλόσιν· εἰ δὲ ἐκπλεᾶ σοι πάντα τὰ ἐπιτηδεια ὑπάρχει, τί ἀνιᾶ ὅτι μὴ καὶ πλείω κέκτησαι; πᾶν γὰρ τὸ ὑπὲρ τὴν χρείαν τινὶ ὄν περιττὸν ἐστὶ, 3
 3 καὶ ἐν τῷ ἴσῳ καὶ παρὸν καὶ ἀπὸν καθέστηκεν, ἐπεὶ τοι καὶ πρότερον οὐδὲν δήπου τοῖς μὴ ἀναγκαίοις ἐχρῶ, ὥστε καὶ τότε μὴ 15
 15 εἶναι ὄν μὴ ἐχρηζες ἢ καὶ νῦν εἶναι ὄν μὴ δέη νόμιζε. καὶ γὰρ οὐδὲ πατρῷά σοι τὰ πολλὰ αὐτῶν γέγονεν, ὥστε σε σπουδὴν ἰδιωτέραν περὶ αὐτὰ ποιεῖσθαι, ἀλλὰ ὑπὸ τε τῆς γλώττης καὶ ὑπὸ τῶν 4
 4 λόγων σου πεπόρισται, δι’ οὗ καὶ ἀπόλωλεν. οὐκοῦν ἀγανακτεῖν προσήκει εἰ καθάπερ ἐκτῆθη τινά, οὕτω καὶ ἀπεβλήθη. οὐδὲ γὰρ 20
 20 οὐδ’ οἱ ναύκληροὶ πάνν χαλεπῶς φέρουσι πολλὰ ζημιούμενοι· λογιζέσθαι γὰρ, οἴμαι, φρονίμως ἐπίστανται ὅτι ἢ θάλαττα ἢ διδοῦσά σφισιν αὐτὰ καὶ ἀφαιρεῖται.
 21 καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά· ἀποχρῆν τε γὰρ ἀνθρώπῳ πρὸς εὐδαιμονίαν τὸ τὰ ἀρκοῦντα κερτῆσθαι καὶ μηδενὸς ὄν τὸ σῶμα 25
 25 χρῆζει προσδεῖσθαι νομιζῶ, καὶ πᾶν τὸ περιττὸν καὶ φροντίδας καὶ 2
 2 πράγματα καὶ φθόνους ἔχειν ἡγοῦμαι. ἐπειδὴ δὲ ἔφησθα ὅτι οὐδεμία ἀπόλαυσις τῶν τοῦ σώματος ἀγαθῶν ἐστίν, ἂν μὴ καὶ τὰ τῆς ψυχῆς προσυπάροχη τινί, ἐστὶ μὲν ἀληθὴς ὁ λόγος (ἀδύνατον γὰρ, κακῶς αὐτῆς ἐχούσης, μὴ οὐ καὶ τοῦτ’ αὐτῇ συννοσεῖν), ἐγὼ 30
 30 μέντοι πολλῶ ἥζον οἶμαι εἶναι τῆς εὐεξίας τῆς γνώμης ἐπιμελη- 3
 3 θῆναί τι ἢ τῆς τοῦ σώματος. τοῦτο μὲν γὰρ, ἅτε καὶ σάρκινον ὄν, πολλὰ μὲν ἄτοπα ἐν ἑαυτῷ ἔχει, πολλῆς δὲ ἐπικουρίας παρὰ

2 τε, post εὖ in L collocatum, transpos. Rk. 6 πλείον Rk., πλείονα L
 15 ὥστε — νόμιζε] haec quae sanissima sunt et explicationem habent ex placito philosophico, quod proxime praecedit (*quod superfluum est ἐν τῷ ἴσῳ καὶ παρὸν καὶ ἀπὸν καθέστηκεν*) Reiskius temere mutari iussit ita: ὥστε καὶ τότε μὴ (δὲν μᾶλλον κύριος) εἶναι ὄν μὴ ἐχρηζες ἢ καὶ νῦν ἐστερεῖσθαι ὄν μὴ δέη νόμιζε 18 ὑπὸ — ὑπὸ] ἀπὸ Cob.; ὑπὸ tuetur Isocr. 15, 278, ut monuit Schenkl. 31 οἶμαι L, οἴμαι Bk.

τοῦ δαιμονίου δαΐται· ἐκείνη δὲ δὴ, οἷα φειοτέρας φύσεως οὔσα, καὶ θυμίζεσθαι καὶ νοθετεῖσθαι ὀφείδως δύναται. οὐκοῦν κἀνταῦθα ἴδωμεν τί τέ σοι τῶν τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν ἀπέστη, καὶ τί | τῶν κακῶν προσγερόμενον οὐκ ἂν ἀποτριψάμεθα. ὁρῶ τοίνυν 22 L 38^r

5 ἔγωγε πρῶτον μὲν φρονιμώτατόν σε ἀνθρώπων ὄντα· τεκμήριον δὲ ὅτι πλεῖστα μὲν καὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, ἐν οἷς συνεβούλευσάς τι αὐτοῖς, ἐπεισας, πλεῖστα δὲ καὶ τοὺς ἰδιώτας, ἐν οἷς συνεηγόρησάς σφισιν, ὠφέλησας· ἔπειτα δὲ καὶ δικαιοτάτον· πανταχοῦ 2 γοῦν ὑπὲρ τε τῆς πατρίδος καὶ τῶν φίλων ἀνταγωνιζόμενος τοῖς

10 ἐπιβουλεύουσιν αὐτοῖς ἐξήτασαι· καὶ αὐτὰ γε ταῦτα ἂ νῦν πέπονθας, οὐ δι' ἄλλο τι συμβέβηκέ σοι ἢ ὅτι πάνθ' ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας καὶ λόγων καὶ πράττων διετέλεις. καὶ μὴν ὅτι καὶ σωφρο- 3 σύνης ἐς τὰ πρῶτα ἀνήκεις, αὐτὸ τὸ ἐπιτήδεμά σου δηλοῖ· οὐ γὰρ οἶόν τ' ἐστὶ δουλεύοντά τινα ταῖς τοῦ σώματος ἰδουαῖς ἐν μέσῳ τε

15 αἰετὴ φαίνεσθαι καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀναστρέφεσθαι, μαρτύρια τὰ ἡμερινὰ ἔργα τῶν νυκτερινῶν ποιούμενον. οὕτω δὲ δὴ τούτων ἐχόντων ἐγὼ 4 μὲν σε καὶ ἀνδρειότατον ὄμην εἶναι, τσοσάτη μὲν ὁμῶμη διανοίας τσοσάτη δὲ καὶ ἰσχυρὴ λόγων χρώμενον· σὲ δέ, ὡς εἶπας, αὐτὸς ἐαυτοῦ, ἐκπλαγεῖς ὅτι παρὰ τε τὴν ἐλπίδα καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν ἔπται- 20 σας, παρήρησαι τι τοῦ σφόδρα ἀνδρείου. ἀλλὰ τοῦτο μὲν εὐθύς 5 ἀπολήψῃ· τοιοῦτων δὲ τῶν κατὰ σὲ ὄντων, καὶ εὖ μὲν ἵκοντος τοῦ σώματος εὖ δὲ καὶ τῆς ψυχῆς, οὐχ ὁρῶ τί τὸ λυποῦν ἐστί σε.”

ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος ὁ Κικέρων ἔφη “οὐ δοκεῖ οὖν σοι μέγα 23 κακὸν εἶναι ἀτιμία καὶ φωνή, καὶ τὸ μήτ' οἴκοι διατριβεῖν (μῆτε) μετὰ 25 τῶν φίλων εἶναι, ἀλλὰ ἐκ τῆς πατρίδος μεθ' ὑβρείως ἐκπεπτοκότητα ζῆν ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ καὶ ἀλάσθαι, φρεγάδα προσαγορευόμενον, καὶ γέλωτα μὲν τοῖς ἐχθροῖς αἰσχρὸς δὲ τοῖς οἰκείοις παρέχοντα.” “οὐ- 2 δαμῆ ἔμοιγε” εἶπεν ὁ Φιλίσκος. “δύο γὰρ τούτων ὄντων ἐξ ὧν συνεστήκαμεν, ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ ἡτῶν ἐκατέρω παρ' 30 αὐτῆς τῆς φύσεως καὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν δεδομένων, εἰ μὲν τι περὶ ταῦθ' ἀμαρτάνοιτο, καὶ βλαβερόν ἂν εἰκότως καὶ αἰσχρόν νομίζοιτο, εἰ δ' ὀρθῶς ἔχοι, καὶ μᾶλλον ἂν ὠφέλιμον εἴη. ὁ καὶ σοὶ 3 νῦν ὑπάρχει. τὰ γὰρ δὴ ἄλλ' ἐκεῖνα, (αἱ φωναὶ) καὶ αἱ ἀτιμίαι, καὶ εἰ δὴ τι τοιοῦτον ἕτερον, νόμῳ τε καὶ δοκῆσει | τινὶ καὶ αἰσχρὰ καὶ

L 38^r

3 ἀπέστη L, ἄπεσσι Rk. speciose 10 γε H. St., τε L 24 (μῆτε) add. Gros., (μῆτ' ἐπίτιμον)? Bk. 32 inter νομίζοιτο et εἰ δ' ὀρθῶς ἔχοι inserta in L εἰ δ' ὀρθῶς αἰσχρόν νομίζοιτο e dittographia natum 33 (αἱ φωναὶ) ins. Rk. coll. § 1 et § 3 sub finem. post ἐκεῖνα virgulam posui, ut pateret τὰ ἄλλ' ἐκεῖνα explicari iis quae sequuntur.

κακά ἐστι, καὶ οὐδὲν οὔτε τῷ σώματι οὔτε τῇ ψυχῇ λυμáίνεται. ποῖον
 μὲν γὰρ (ἂν) σῶμα εἰπεῖν ἔχοις νεροσηκός ἢ καὶ ἀπολόωλος, ποῖαν δὲ
 ψυχὴν ἀδικωτέραν ἢ καὶ ἀμαθεστέραν γεγυῖαν ὑπ' ἀτιμίας καὶ
 4 φυγῆς ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὄρω. τὸ
 δὲ αἴτιον ὅτι οὐδὲν σφρων φύσει κακὸν ἐστίν, ὡσπερ οὐδ' ἡ ἐπιτιμία 5
 οὐδ' ἡ ἐν τῇ πατρίδι διατριβὴ φύσει χρηστὴ, ἀλλ' ὁποῖά ποτ' ἂν
 τις ἕκαστος ἡμῶν περὶ αὐτὰ δοξάσῃ, τοιαῦτα καὶ δοκεῖ εἶναι. αὐτίκα
 5 τὴν ἀτιμίαν οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς παντελῶς ἀνθρώποι νομίζουσιν
 [ἐπιτιμίαν], ἀλλ' ἐστὶν ἂ τῶν ἔργων ἐπαίτια παρὰ τισὶν ὄντα παρ'
 ἄλλοις ἐπαινεῖται, καὶ ἕτερα πρὸς τινῶν τιμώμενα πρὸς ἑτέρων κο- 10
 λάζεται. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τὴν ἀρχὴν οὔτε τὸ ὄνομα οὔτε τὸ ἔργον
 6 αὐτῆς ἴσασι. καὶ πάνν εἰκότως· ὅσα γὰρ μὴ προσάπτεται τῶν τῇ
 φύσει τοῦ ἀνθρώπου προσηκόντων, οὐδ' ἀνήκειν ἐς αὐτὸν νομίζε-
 ται. ὡσπερ ἂν οὖν, εἰ κρίσις τις ἢ καὶ ψήφισμά τι ἐγένετο τὸν
 δεῖνα νοσεῖν ἢ τὸν δεῖνα αἰσχροὺν εἶναι, γελοιότατον ἂν δῆπουθεν 15
 24 ἦν, οὕτω καὶ περὶ τῆς ἀτιμίας ἔχει. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ περὶ
 τὴν φυγὴν ἔγωγε ὄρω ὄν. ἀποδημία γὰρ τις ἀτιμὸς ἐστίν, ὡστ'
 εἴπερ αὐτὴ καθ' αὐτὴν ἡ ἀτιμία μηδεμίαν κακίαν ἔχει, οὐδὲ τῇ
 2 φυγῇ δῆπου προστρίψασθαι τι κακὸν δύναται, ἐπεὶ τὴν γε ἄλλως
 συγχοὶ πλεῖστον ὅσον χρόνον οἱ μὲν ἄκοντες οἱ δὲ καὶ ἐκόντες ἀπο- 20
 δημοῦσι, καὶ τινες καὶ πάντα τὸν βίον καταναλίσκουσι περινοστοῦν-
 τες, ὡσπερ αἰεὶ πανταχόθεν ἐξελανόμενοι, καὶ οὐδὲν μέντοι παρὰ
 3 τοῦτο βλέπτεσθαι νομίζουσιν. οὐ μὴν οὐδὲ διαφέρει τι ἐκούσιόν
 τινα ἢ μὴ τοῦτο ποιεῖν· οὐδὲ γὰρ οὐδ' ὁ ἄκων σωμασικῶν ἤττον
 τι ἔρρωται τοῦ ἐθέλοντι αὐτὸ θρῶντος, οὐδ' ὁ ἄκων κεντιλλόμενος 25
 ἤττω πινὰ ὠφελίαν τοῦ ἐτέρου κτάται. καὶ αὐτὸ γε τοῦτο τὸ
 4 ἀκούσιον οὐχ ὄρω δυνάμενον ἀνδρὶ φρονίμῳ συμβῆναι. ὡστ' εἴ-
 περ ἐν τούτῳ τὸ διάφορον τοῦ τε εὔ καὶ τοῦ κακῶς πράττειν ἐστίν
 (ὅτι) τὰ μὲν ἐθέλονται ἐτόίμως τὰ δ' ἄκοντες χαλεπῶς ποιοῦμεν, εὐ-

2 (ἂν) add. Pflugk. 5 οὐδ' Bk., οὐθ' L 7 τις] τινα? 9 [ἐπιτιμίαν]
 exp. Bk. recte, nam quod quis coniciat (οὐδὲ τῆν) ἐπιτιμίαν vel tale quid cum
 Reiskio alisque, id refutatur sententia ea quae sequitur εἰσὶ δὲ οἱ — τὸ ἔργον
 αὐτῆς ἴσασι (quare Oddey αὐτῶν legendum censebat) et ultimis verbis huius
 capituli οὕτω καὶ περὶ τῆς ἀτιμίας ἔχει 12 προσάπτεται R. St., προσάπτεται
 L 14 εἰ H. St., ἡ L 15 inter τὸν δεῖνα et αἰσχροὺν εἶναι Rk. (χωλεύειν)
 vel (πένεσθαι) vel tale quid inseri iubet, frustra 19 τὴν γε ἄλλως] cf. fr. 89, 2;
 42, 50, 3 26 ἤττω scripsi, ἤττωνα L, ἤττονα R. St. ὠφελίαν] ita L (s. acc.),
 recte (ut fr. 108, 1; 38, 36, 7; 40, 34, 2, perperam per ei fr. 25, 1; 54, 11), cf.
 Meisterhans² p. 44; Stahl, *Quaest. gramm. ad Thuc. pert.*² p. 40 25 ἐθέλοντι
 R. St., ἐθέλοντι L, cf. ad 37, 20, 5 29 (ὅτι) add. Leuncl. ποιοῦμεν
 R. St., ποιῶμεν L εὐθέρᾶπεντον R. St., εὐθέρᾶπεντος L.

θεράπευτον· ἐὰν γὰρ τοι πάντα τὰ ἀναγκαῖα ἐκούσιοι ὑπομένωμεν
καὶ πρὸς μηδὲν αὐτῶν ἠττώμεθα, συνανήρηται πάντα κἀκεῖνα, ὅσα
ἂν ἐν τῷ ἀκουσίῳ θῆ τις εἶναι. | καὶ γὰρ πού καὶ ἀρχαῖος λόγος 5 L 89^f
καὶ μάλα εὖ ἔχον ἐστὶν ὅτι δεῖ ἡμᾶς μὴ ὅσα ἂν βουλόμεθα ἀξιούδ
5 γίνεσθαι, ἀλλ' ὅσα ἂν ἐκ τινος ἀνάγκης γίνηται βούλεσθαι. οὔτε
γὰρ αἰθαίρετον τὸν τοῦ βίου τρόπον ἔχομεν οὐθ' αὐτῶν ἐσμὲν·
ἀλλ' ὅπως ἂν τῇ τύχῃ δόξῃ, καὶ ὁποῖος ἂν ἐκάστῳ ἡμῶν δαίμων 6
ἐκπληρωτῆς τοῦ τεταγμένου δοθῆ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ ἐκείνον ἡμᾶς
ποιεῖσθαι.

10 ταῦτα μὲν δὴ τοιαῦτά ἐστιν, ἂν τ' ἐθέλωμεν ἂν τε καὶ μὴ· εἰ 25
δέ σε οὐχὶ ἡ ἀτιμία αὐτῆ οὐδ' ἡ φρυγὴ αὐτῆ λυπεῖ, ἀλλ' ὅτι μὴ
μόνον μηδὲν ἠδικηκὼς τὴν πατρίδα ἀλλὰ καὶ πολλὰ εὐηργετικῶς
ἠτίμωσαί τε καὶ ἐξελέγησαι, λόγισαι τοῦθ', ὅτι ἐπειδήπερ ἄπαξ
ἐπέπρωτό σοι τοιοῦτό τι παθεῖν, κάλλιστον δῆπου καὶ ἀριστον
15 συμβέβηκε τὸ μηδὲν ἀδικήσαντά σε ἐπηρεάσθαι. [καὶ] σὺ μὲν γὰρ 2
πάντα τὰ καθήκοντα τοῖς πολίταις συνεβούλευσας καὶ ἐπραξας, οὐκ
ιδιωτεύων ἀλλ' ὑπατεύων, οὐδ' ἰδίᾳ τι πῶλυπραγμονῶν ἀλλὰ τοῖς τῆς
βουλῆς δόγμασι πειθόμενος, οὐ κατὰ στάσιν ἀλλ' ἐπὶ τῷ βελτίστῳ
γενομένοις· ὁ δεῖνα δὲ καὶ ὁ δεῖνα ἐκ δυναστείας καὶ ἐπηρείας πάντα 3
20 κατὰ σοῦ συνεσπενάσαντο, ὥστ' ἐκείνοις μὲν καὶ ἄχθεσθαι καὶ ἰν-
πεῖσθαι ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ προσίζει, σοὶ δὲ δὴ ἀνδρείως φέρειν τὰ δό-
ξαντα τῷ δαίμονι καὶ καλὸν καὶ ἀναγκαῖόν ἐστιν. οὐ γὰρ πού 4
μᾶλλον ἂν ἐθελήσῃς τῷ τε Κατιλίᾳ συμπράξας καὶ τῷ Λεντούλῳ
συνομόσας, καὶ πάντα μὲν τάναντία τῶν συμφερόντων τῇ πα-
25 τρίδι παραινέσας, μηδὲν δὲ τῶν προσταθέντων σοι ὑπ' αὐτῆς
ποιήσας, οἴκοι μένειν ἀδικήσας (ἢ) κατορθώσας φρεῖν. οὐκοῦν εἰ 5
καὶ τῆς δόξης σοι μέλει, πολλῶ πού αἰρετώτερόν ἐστι μηδὲν ἀδική-
σαντά σε ἐκπεπτωκέναι ἢ κακουργήσαντά τι οἴκοι μεμειρημέναι· τὰ
τε γὰρ ἄλλα καὶ ἡ αἰσχρὴ τοῖς ἀδικῶς ἐκβαλοῦσί τινα, ἀλλ' οὐ
30 τῷ κατ' ἐπήρειαν ἐξελαθέντι προσγίγνεται. καίτοι ἔργωγε ἀκούω 26
τοῦθ', ὅτι οὐκ ἄκων οὐδ' ἄλοῦς μετέστης, ἀλλ' ἐθέλοντῆς ἐμίσησας

2 ἠττώμεθα] ἐναντιώμεθα Rk., ἀνιώμεθα coll. c. 26, 5 Polak., at cf. Plat. leg. 1 p. 650 A συνανήρηται Rk., συνανήρηται L 5 γίνηται St., γίνε-
ται L 6 οὐθ' αὐτῶν R. St. (coni.), οὐτ' αὐτῶν L 10 τ' ἐθέλωμεν Bk.,
τε θέλωμεν L 11 αὐτῆ (bis) Rk., αὐτῆ L 12 εὐηργετικῶς Bk., εὐεργετη-
κῶς L 15 ἀδικήσαντα R. St., ἀδικάσαντα L ἐπηρεάσθαι Bk., ἐπηρεάσθαι
L, ἐπηρεάζεσθαι R. St. (coni.) [καὶ] exp. Pflugk. 19 γενομένοις Pflugk.,
γενόμενος L 23 ἐθελήσῃς H. St., ἐθελήσαι L 26 (ἢ) add. Xyl. κατορ-
θώσας] κατορθοῦν apud philosophos, praesertim Stoicos, opponitur τῷ κακουρ-
γεῖν 29 ἐκβαλοῦσι Bk., ἐκβάλλουσιν L 30 ἐξελαθέντι Dind., cf. 67, 13, 3,
ἐξελασθέντι L 31 ἄλοῦς R. St., ἄλλους L μετέστης Bk., μετέστησας L

τὸν μετ' αὐτῶν βίον, ἅτε μήτε βελτίους σφᾶς ποιῆσαι δυνάμενος
 μήτε συναπολέσθαι σφίσιν ὑπομένων, καὶ ἔφυγες οὐ τὴν πατρίδα
 ἀλλὰ τοὺς ἐπιβουλεύοντας αὐτῇ. ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν καὶ ἄτιμοι καὶ
 L 397 2 ἐξόριστοι εἶεν ἂν, πάντα τὰ γὰρ ἐκ τῶν | ψυχῶν ἐμβεβληγότες, σὺ
 δὲ ἐπίτιμος καὶ εὐδαίμων, μήτ' ἀτόπως τινὶ δουλεύων καὶ πάντα 5
 τὰ προσήκοντα ἔχων, ἂν τε ἐν Σικελίᾳ ἂν τε ἐν Μακεδονίᾳ ἂν τε καὶ
 ἄλλοθί που τῆς οἰκουμένης ζῆν ἐθελήσῃς. οὐ γὰρ δήπου τὰ χω-
 ρία οὔτε εὐτυχίαν οὔτε κακοδαμονίαν τινὰ δίδωσιν, ἀλλὰ καὶ αὐ-
 τὸς ἕκαστος αὐτῷ καὶ πατρίδα καὶ εὐδαμονίαν ἀεὶ καὶ πανταχοῦ
 3 ποιεῖ. καὶ ταῦθ' ὁ Κάμιλλος ἐννοήσας ἠδέως ἐν Ἀρδέᾳ κατῴκησε, 10
 ταῦθ' ὁ Σικελίων λογισάμενος ἀλύπως ἐν Λιτέρω κατεβίω. τί γὰρ
 δεῖ τὸν Ἀριστείδην, τί δὲ τὸν Θεμιστοκλέα λέγειν, οὐς ἐνδοξοτέρους
 ἢ φυγῇ ἐποίησεν· τί τὸν Ἄννιον, τί τὸν Σόλωνα, ὅς ἐκὼν ἔτη δέκα
 ἀπεξενώθη.
 4 μὴ οὖν μηδὲ σὺ μήτε χαλεπὸν τι τῶν τοιούτων, ἀ μήτε <τῆ> 15
 τοῦ σώματος μήτε τῆ τῆς ψυχῆς ἡμῶν φύσει προσήκει, νόμιζε εἶναι,
 μήτ' ἀγανάκτει τοῖς προσπεπτωκόσιν. οὐδὲ γὰρ οὐδ' αἰρεσίς τις
 ἔστιν ἡμῖν τοῦ ζῆν ὅπως ἂν ἐθελήσωμεν, ὥσπερ εἶπον, ἀλλὰ ἀνάγκη
 5 πᾶσα ὑπομένειν ἡμᾶς τὰ δοκοῦντα τῷ δαιμονίῳ. τοῦτο δὲ ἂν μὲν
 ἐθελονταὶ ποιῶμεν, οὐ λυπησόμεθα, ἂν δὲ ἄκοντες, οὔτε ἐκφευξό- 20
 μεθὰ τι τῶν πεπωμένων, καὶ τὸ μέγιστον τῶν κακῶν προσεπικτη-
 6 σόμεθα, τὸ μάτην ἀνιάσθαι. τεκμήριον δὲ ὅτι οἱ μὲν καὶ τὰ ἀτο-
 πώτατα εὐλόγως φέροντες ἐν οὐδενὶ δεινῷ καθεστημένοι νομίζουσιν,
 οἱ δὲ καὶ τοῖς ἐλαφροτάτοις βαρυνόμενοι πάντα τὰ ἐξ ἀνθρώπων
 κακὰ ἔχειν ὑποπτεύουσι· καὶ ἕτεροι, οἱ μὲν καὶ τὰ ἀμείνω κακῶς οἱ 25
 δὲ καὶ τὰ χείρω καλῶς μεταχειριζόμενοι, τοιαῦτα καὶ τοῖς <ἄλλοις>
 27 ἐκάτερα δοξεῖν εἶναι ποιοῦσιν οἷα αὐτοῖς εἶναι παρασκευάζουσι. καὶ
 σὺ οὖν ταῦτα λογιζόμενος μήτε τοῖς παροῦσιν ἀχθῶν, μήτ' ἂν τοὺς
 ἐκβαλόντας σε εὐτυχοῦντας πυνθάνῃ, λυποῦ. κορυφαὶ μὲν γὰρ καὶ
 ἐρήμεροι καὶ ἄλλως αἱ τῶν ἀνθρώπων εὐπραγίαι εἰσὶ, καὶ ὅσῳ ἂν 30
 μᾶλλον τις ἀπ' αὐτῶν ἐπαύξη, ὅσον ὥσπερ πνεῦμα πίπτει, μάλιστα

10 ἐννοήσας Rk., εὐ νοήσας L 13 Ἄννιον corruptum, *Ainellan* Leuncl.,
 Ἄννιβαν Fabr. quorum neutrum magno opere placet. nisi τί τὸν Ἄννιον delere
 mavis cum Bekkero et Dindorfio (quod satis tutum non videtur, nam glossema
 non sapit) plura excidisse statuas ut concinna evadat oratio, veluti in hunc
 modum: τί τὸν Ἄννι(βαν, ὅς)ον, τί τὸν Σόλωνα 15 <τῆ> add.
 Leuncl. 20 ἄκοντες St., cf. c. 24, 4, ἀκόντως L, quod graecum non est
 οὔτε Rk., οὐδὲ L 24 ἐλαφροτάτοις R. St., ἐλαφροτάτοις L 25 καὶ (ante
 τὰ ἀμείνω) hucusque neglectum praebet L 26 <ἄλλοις> ins. Rk. 29 κορυφαὶ
 Leuncl., cf. Thuc. 2. 51, 6, κορυφαὶ L 31 ἐπαύξη] ἐπαύξηθη? Bk., ἐπαρθη Rk.,
 vide tamen 41, 45, 2; 46, 4, 1; 48, 52, 4.

δὲ ἐν ταῖς στάσεσιν. ἄτε γὰρ ἐν τεταραγμένοις καὶ ἀκαταστάτοις 2
 πράγμασι φερόμενοι μικρόν, μᾶλλον δὲ οὐδέν, τῶν χειμαζομένων
 διαφέρουσιν, ἀλλ' ἄνω τε καὶ κάτω, | τοτὲ μὲν δεῦρο τοτὲ δὲ L 40^f
 ἐκέισε ἄν ἄρα τι καὶ τὸ βραχύτατον σφραλῶσι, παντελῶς
 5 βαπτίζονται. καὶ ἵνα γε μήτε τὸν Δροῦσον μήτε τὸν Σκιπίωνα 3
 μήτε τοὺς Γράκχους ἢ καὶ ἄλλους τινὰς εἶπω, μέμνησθε μὲν ὅπως
 ὁ Κάμιλλος ὁ φρυγᾶς ἀμεινον τοῦ Καπιτωλίου μετὰ ταῦτα ἀπήλλαξε,
 μέμνησθε δὲ ὅσον Ἀριστείδης τοῦ Θεμιστοκλέους ὕστερον διήνεγκεν.
 ὥστε καὶ σὺ μάλιστα μὲν ἐλπίζε καὶ καταχθῆσεσθαι (οὔτε γὰρ ἐξ 4
 10 ἀδικίας ἐξέληλασαι, καὶ ἐπιζητήσουσι μὲν σε, ὡς πυνθάνομαι, καὶ
 αὐτοὶ οἱ ἐκβεβληκότες, ποθήσουσι δὲ πάντες)· ἂν δὲ δὴ καὶ ἐν τοῖς
 παροῦσιν ἐμμείνῃς, μήτι γε καὶ ἀνιαθῆς παρὰ τοῦτο μηδέν. ἂν μὲν 28
 γὰρ μοι πεισθῆς, καὶ πάνυ ἀγαπήσεις χωρίον τέ τι παραθαλασσί-
 διον ἔξω πάτου ἐλλεξάμενος, καὶ ἐν αὐτῷ γεωργῶν τε ἅμα καὶ συγ-
 15 γράφων τι, ὡς Ξενοφῶν, ὡς Θουκυδίδης. τό τε γὰρ εἶδος τοῦτο 2
 τῆς σοφίας διαρκέστατόν ἐστι καὶ παντὶ μὲν ἀνδρὶ πάσῃ δὲ πολιτείᾳ
 ἀρμοδιώτατον, καὶ ἡ φρυγὴ φέρει τινὰ σχολὴν γονιμωτέραν. ὥστ'
 εἶπερ ὄντως ἀθάνατος καθάπερ ἐκεῖνοι γενέσθαι ἐθέλεις, ἤλωσον
 αὐτούς. τά τε γὰρ ἐπιτήδεια ἀρκοῦντα ἔχεις καὶ οὔτ' ἀξιώματός 3
 20 τινος προσδέῃ. εἰ γὰρ τι καὶ ἐν τούτοις ἀγαθόν ἐστιν, ὑπάτευκας·
 καὶ πλέον οὐδὲν τοῖς καὶ δεῦτερον καὶ τρίτον ἢ καὶ τέταρτον ἀρ-
 ξασι, πλὴν γραμμιάτων ἀριθμοῦ κενῶν, ὑπάρχει, ἃ μήτε ζῶντα
 μήτ' ἀποθανόντα τινὰ ὠφελεί. οὔκουν ἂν ἔλοιο οὔτε Κοροῦίνος 4
 οὔτε Μάριος ὁ ἐπτάκις ὑπατεύσας μᾶλλον ἢ Κικέρων εἶναι. οὔτ'
 25 αἷ ἡγεμονίας τινὸς ἐπιθυμεῖς, ὅς γε καὶ τὴν δοθεῖσάν σοι ἐξέστης,
 καταστρονῆσας μὲν τῶν ἀπ' αὐτῆς κερδῶν, καταστρονῆσας δὲ καὶ
 τῆς ὀλιγοχρονίου τε καὶ ὑπερθύνου πᾶσι τοῖς συκοφαντεῖν ἐθέλου-
 σιν ἐξουσίας. καὶ ταῦτ' εἶπον οὐχ ὅτι καὶ ἀναγκαῖόν <τι> αὐτῶν 5
 30 ἐχρῆν, ἱκανῶς ἐξήτασαι, ἵνα καὶ ἐξ ἐκείνων τὸ διάφορον τῶν βίων

2 φερόμενοι R. St., φερόμενος L μικρόν] an σμικρόν? 3 τοτὲ —
 τοτὲ revocavi ex L, ποτὲ — ποτὲ R. St. 4 deesse aliquid vidit Xyl., Reim.
 probabiliter ἔπιτοιαι supplevit coll. 52, 16, 3 (ubi Platonem, Theaet. 144 A, imi-
 tatur Dio, ut monuit Cob.) et 65, 16, 3 6 et 8 μέμνησθε] nonne μέμνησο cum
 Reiskio?, μέμνησαι Polak. 7 Καπιτωλίου restitui ex L. Capitolinus Dioni ut
 Polybio, Dionysio, Pausaniae, aliis semper audit Καπιτώλιος (Καπετώλιος Polyb.),
 Καπιτωλίνου Wesseling. 12 μήτι γε Dind., μήτοι γε L 18 inter ἐκεῖνοι et
 γενέσθαι in L spatium 3 vel 4 litterarum capax non casu factum 19 οὔτ']
 exciditne aliquid?, <οὔτε τιμῆς> οὔτ' coll. Xen. Cyr. 5, 5, 34 Polak. 20 εἰ γὰρ
 τι καὶ bis L (ita: εἰ γὰρ τοι καὶ εἰ γὰρ τι καὶ) 28 <τι> add. Oddey.

μαθῶν τὰ μὲν ἔλη τὰ δὲ ἀπόση καὶ τὰ μὲν διώξις τὰ δὲ φύ-
 γης. σμικρὸς γὰρ ὁ βλος ἡμῶν, καὶ δεῖ σε μὴ πάντα αὐτὸν ἄλλοις
 6 βιῶναι, ἀλλ' ἤδη τι καὶ σεαυτῷ χαρίσασθαι. σκέψαι δὲ ὅσον ἢ τε
 L 40^r ἡσυχία τῆς ταραχῆς καὶ ἡ εὐροια τῶν θοροῦβων | ἢ τε ἔλευθερία
 τῆς δουλείας καὶ ἡ ἀσφάλεια τῶν κινδύνων διαφέρει, ἢ ἐπιθυμή- 5
 σης ζῆσαι ὡς ἐγὼ σοι παραινῶ. οὕτω μὲν γὰρ εὐδαιμονήσεις, καὶ
 σου μέγα ὄνομα [εἶ] καὶ τοῦτο αἰεὶ καὶ ζῶντος ἐπὶ τούτῳ καὶ τελευ-
 29 τήσαντος ἔσται· ἂν δὲ δῆ τὴν τε κάθοδον σπουδάσης καὶ τὴν ἐν τῇ
 πολιτείᾳ λαμπρότητα ζηλώσης, δυσχερὲς μὲν οὐδὲν εἰπεῖν βούλομαι,
 φοβοῦμαι δέ, ἔς τε τὰ πράγματα ἀποβλέπων καὶ τὴν σὴν παρρη- 10
 σίαν ἐννοῶν, τὴν τε δύναμιν καὶ τὸ πλήθος τῶν ἀντιστασιωτῶν σου
 2 θεωρῶν, μήποτε τι καὶ αἰθρῆς σφαλῆς. καὶ εἰ μὲν ἐν φρεσὶ γέ-
 νοιο, μεταγνώσῃ μόνον, εἰ δέ τι ἕτερον ἀνήμεστον πάθοις, οὐδὲ με-
 τανοῆσαι δυνήσῃ. καίτοι πῶς μὲν οὐ δεινόν, πῶς δ' οὐκ αἰσχρὸν
 ἀπομηθῆναι τέ τις τὴν κεφαλὴν καὶ ἐς τὴν ἀγορὰν τεθῆναι, 15
 3 κἂν οὕτω τύχῃ, καὶ ἄνδρα τινὰ αὐτῇ καὶ γυναῖκα ἐνβροῖσαι; καὶ
 με μὴ ὡς φαυλά σοι οἰωνίζομενον μισήσης, ἀλλ' ὡς διοσημίαν τινὰ
 προδεικνύντα φύλαξαι. μηδέ σε ἐξαπατάτω τοῦθ', ὅτι καὶ φίλους
 τινὰς τῶν δυνατῶν ἔχεις· οὐδὲν γὰρ σε ὠφελήσουσιν οἱ δοκοῦντες
 φιλεῖν πρὸς τοὺς ἐχθρῶς διακειμένους, ὥσπερ πον καὶ πεπειράσαι. 20
 4 οἱ γὰρ δυναστείας ἐρῶντες παρ' οὐδὲν πάντα τᾶλλα, πρὸς τὸ τυ-
 χεῖν ὧν βούλονται, τίθενται, ἀλλὰ καὶ τοὺς φιλάτους καὶ τοὺς
 συγγενεστάτους πολλὰκις ἀντὶ τῶν ἐχθρίστων ἀντικαταλλάσσονται."

30 καὶ Κικέρων μὲν ταῦτα ἀκούσας ῥάων πως ἐγένετο, οὐ μέντοι
 καὶ ἐπὶ πολὺ ἐφρυγεν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πομπηίου τοῦ μάλιστα 25
 αὐτὸν ἐκβαλόντος κατήχθη. αἴτιον δὲ ὅτι ὁ Κλώδιος τὸν τε Τι-
 γράνην τὸν νεώτερον, ἐν δεσμοῖς ἔτι καὶ τότε παρὰ Λουκίῳ Φλα-
 2 ούῳ ὄντα, πεισθεὶς ὑπὸ χρημάτων ἐξήρπασε καὶ ἀφῆκε, καὶ τὸν
 Πομπηίου τὸν τε Γαβίνιον ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τούτῳ περιῦβρισε,
 τοῖς τε ἀμφ' αὐτοὺς οἴσι καὶ πληγὰς καὶ τραύματα ἔδωκε, καὶ 30
 τοῦ ὑπάτου τὰς τε θάβδους συνέτριψε καὶ τὴν οὐσίαν καθιέρωσεν.
 3 ὀργισθεὶς γὰρ διὰ ταῦθ' ὁ Πομπηίος, ἄλλως τε καὶ ὅτι τῇ ἐξου-
 σίᾳ, ἣν αὐτὸς τοῖς δημάρχοις ἀπεδεδώκει, κατ' αὐτοῦ ὁ Κλώδιος
 ἐπέχετο, ἀνακαλέσασθαι τὸν Κικέρωνα ἠθέλησε, καὶ αὐτῷ τὴν

L 41^r 4 κάθοδον εὐθὺς διὰ τοῦ | Νιννίου πράττειν ἤρξατο. καὶ ὅς ἐσήμεγε 35

Xiph.
 11, 22—24

1 ἀπόση Dind., ἀπωθήση L 4 εὐροια R. St., εὐροια L 7 εἶ exp. R. St.
 13 μόνον Bk., μὲν L 16 καὶ ἄνδρα — καὶ γυναῖκα Bk., κἂν ἄ. — κἂν γ. L
 18 προδεικνύντα] προδεικνύντος Rk., cf. Add. ἐξαπατάτω R. St., ἐξαπάτω L
 20 ἐχθρῶς R. St., ἐχθρῶς L 21 οὐδὲν Reim., οὐδενὶ L 24 ῥάων Rk.,
 ζαιδίως L 31 οὐσίαν R. St., ἰουσίαν L, in marg. ∞ 32 τῇ Xyl., ἐν L.

μὲν ἐς τὸ βουλευτήριον τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ γνώμην, ἀπόντα τὸν Κλω-
 διον τρηγῆσας· ἀντιστάντος δὲ οἱ ἑτέρου τινὸς δημόρχου ἐκείνην τε
 ὡς καὶ τῷ πλήθει κοινώσων ἐξέθηκε, καὶ τῷ Κλωδίῳ πρὸς πάντα
 καθάπαξ ἤγναντιοῦτο. καὶ τούτου καὶ φιλονεικίαι καὶ τραύματα ἀπ'
 5 αὐτῶν πολλὰ ἐκατέρους ἐγίνετο. πρῶν δὲ ἡ ἐς τοῦτο ἀγκιέσθαι, 5
 βουληθεὶς ὁ Κλωδῖος τὸν τε Κάτωνα ἐκποδῶν, ὅπως ἴσῃον ὅσα
 ἐπραττε κατορθώσῃ, ποιήσασθαι, καὶ τὸν Πτολεμαῖον (τὸν) τότε τὴν
 Κύπρον ἔχοντα ἀμύνασθαι ὅτι αὐτὸν παρὰ τῶν καταποντιστῶν
 οὐκ ἐλύσατο, τὴν τε νῆσον ἐδημοσίωσε καὶ πρὸς τὴν διοίκησιν αὐ-
 10 τῆς τὸν Κάτωνα καὶ μάλα ἄκοντα ἀπέστειλε.

ταῦτα μὲν (ἐν) τῇ πόλει ἐγίνετο· Καῖσαρ δὲ εὗρε μὲν οὐδὲν ἐν 31
 τῇ Γαλατίᾳ πολέμιον, ἀλλὰ ἀκριβῶς πάντα ἰσύχαζεν, οὐ μέντοι καὶ
 ἐν εἰρήνῃ διεγέμετο, ἀλλὰ αὐτομάτου τὸ πρῶτον πολέμιον τινὸς
 αὐτῷ συμβάντος ἕτερος συνηρέχθη, ὥστ' αὐτόν, ὅπερ ἐς τὰ μά-
 15 λιστα ἐπεθύμει, πάντα καὶ πολεμῆσαι καὶ κατορθῶσαι. Ἐλουήτιοι 2
 γὰρ πλήθει τε ἀμαρῶντες καὶ χώραν οὐκ ἀνάγκῃ τῇ πολυανθρω-
 πιά σφῶν ἔχοντες, μέρος μὲν τι ἐκπέμψαι ἐς ἀποικίαν οὐκ ἠθέλη-
 σαν, μὴ καὶ διασπασθέντες εὐεπιβουλευτότεροι τοῖς λυπηθεῖσιν ποτε
 20 ἀπ' αὐτῶν γένονται, πάντες δὲ δὴ ἀπαναστῆναι βουληθέντες, ὡς
 καὶ ἐς ἑτέραν τινὰ καὶ πλείω καὶ βελτίω χώραν μετοικισθῆσόμενοι,
 τὰς τε κόμιας καὶ τὰς πόλεις σφῶν ἀπάσας ἔλασαν ὥστε μηδένα
 μετὰμελον τῆς ἀναστάσεως ποιήσασθαι. καὶ τινες [μὲν] καὶ ἑτέρους 3
 τῶν αὐτῶν δεομένους προσλαβόντες ἀπήραν, Ὀργετόριγός σφισιν
 ἰγγομένον, (ἐν νῷ) ἔχοντες τὸν τε Ῥοδαρὸν διαβῆναι καὶ πρὸς ταῖς
 25 Ἄλπεσι ποῦ κατοικισθῆναι. καὶ ἐπειδὴ ὁ Καῖσαρ τὴν τε γέφυραν
 διέκοψε καὶ τὰλλα ὡς κωλύσων αὐτοὺς διαβῆναι ἰστοιμάζετο, ἐπεμ-

cf. Xiph.
11, 24, 25

7 (τὸν) ins. Bk., secutus Reiskium qui confert 39, 22, 2 9 ἐδημοσίωσε
 Melber ex L, ἐδημοσίωσεν R. St. δημοσιοῦν Dion. est publicare, δημοσιεῖν in
 publicum edere, evulgare, palam facere, vide Ind. 11 (ἐν) ins. R. St.

13 καὶ quod inter ἀλλὰ et αὐτομάτου inde a R. St. circumfertur, abest a L

14 ἕτερος (ἐξ ἑτέρου) duce Reiskio Bk. dubitanter ὅπερ restitui ex L, ὥσπερ
 R. St. 15 πάντα κ. τ. λ.] πάντα (τὸν τῆς ἡγεμονίας χρόνον) καὶ vel πάντα

(τὰ ε' ἐτι) καὶ Bk., quorum prius non displicet. πάντα καὶ πολεμῶσαι Reim.,

πάντα καταπολεμῶσαι Rk. Ἐλουήτιοι] ita (Ἐλουήτιοι?) Dio, cf. c. 32, 3, Posi-

donius apud Athen. 6, 233 d, Ptol. 2, 9, 10, per duplicem τ Strabo saepe, Plut.

Caes. 18, Polyæn. 8, 23, 3 18 διασπασθέντες Leuncl., (ut etiam scriba cod.

V), διασπανθέντες L 21 μετὰμελον] vox Thucydidea, 7, 55, 1 22 [μὲν] exp.

Bk. 23 Ὀργετόριγος] Orgeloria Caes. b. G. 1, 2—4, inde Oros. 6, 7, 3 (Orghe-

torix PR), cf. Zeuss. gramm. Cell.² 61 24 (ἐν νῷ) ins. Leuncl., probabiliter,

cf. Herod. 1, 10. 27. 77. 86, saepius, Thuc. 4, 8, 5, Zon. 7, 8, 9, post -μένον facile

potuit excidere, (γνώμην) R. St. (coni.) et ita saepe alibi Dio.

ψαν πρὸς αὐτὸν δίοδον τε αἰτούμενοι καὶ προσυπισχνούμενοι μηδὲν
 4 τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν κακώσειν. καὶ ὅς, εἰ καὶ τὰ μάλιστα μήτε
 ἐπίστευεν αὐτοῖς μήτε προχωρήσαι ποι ἐπιτρέψειν ἐμελλεν, ἀλλ' ὅτι
 γε οὐδέπω καλῶς παρεσκευαστο, βουλευσέσθαι τε ὑπὲρ ὧν ἤξιον
 L 417 μετὰ τῶν ὑποστρατήγων ἔφη καὶ τὴν ἀπόκρισιν ἐν ῥητῇ τιμῇ ἡμέρα 5
 δώσειν. καὶ τι καὶ ἐλπίδος, ὡς καὶ ἐπιτρέψων σφίσι τὴν δίοδον,
 ὑπετείνατο. κὰν τούτῳ τὰ ἐπικαιρότατα διετάφρυσεν καὶ ἀπετεί-
 32 χισεν, ὥστ' ἄπορον αὐτοῖς τὴν ὁδὸν γενέσθαι. οἱ οὖν βάρβαροι
 χρόνον μὲν τινα ἐπέσχον, ἔπειτ' ἐπειδὴ μηδὲν ἤκουσαν κατὰ τὸ συγ-
 κείμενον, ἄραντες τὸ μὲν πρῶτον διὰ τῶν Ἀλλοβρίγων ἐπορεύοντο 10
 ἧ̄περ ὠρηγντο, ἔπειτ' ἐντυχόντες τοῖς κωλύμασιν ἐς Σηκουανούς
 2 ἀπετράποντο, καὶ διὰ τε τούτων καὶ διὰ τῶν Αἰδούων ἐθελοντί
 σφισι τὴν δίοδον, ἐφ' ᾧ μηδὲν ἀδικηθῶσι, παρεχόντων διόντες
 οὐκ ἐνέμειναν τοῖς ὠμολογημένοις, ἀλλὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἐλεηλά-
 τουν. πέμψαντες οὖν οἱ τε Σηκουανοὶ καὶ οἱ Αἰδοῦοι πρὸς τὸν 15
 Καῖσαρα ἐπικουρίαν τε παρ' αὐτοῦ ἤτουν, καὶ ἐδέοντο μὴ σφας
 3 περιδεῖν ἀπολομένους. καὶ ἔλεγον μὲν οὐδὲν ὅμοια οἷς ἔπραξαν,
 ἔτυχον δ' οὖν ὅμως ὧν ἤξιον· ὁ γὰρ Καῖσαρ φοβηθεὶς μὴ καὶ
 ἐπὶ τὴν Τόλοσαν οἱ Ἐλουήτιοι τράπωνται, εἴλετο μετ' ἐκείνων αὐ-
 τοὺς ἀμύνασθαι μᾶλλον ἢ συμφρονήσασί σφισιν, ὅπερ εὐδῆλον ἦν 20
 4 ἐσόμενον, πολεμήσαι. προσπεσὼν οὖν διὰ ταῦτα τοῖς Ἐλουήτιοις
 τὸν Ἄραριν διαβαίνουσι τοὺς μὲν τελευταίους ἐπακολουθοῦντας ἐν
 αὐτῷ τῷ πύρῳ διέφθειρε, τοὺς δὲ προκεχωρηγόντας ἐς τοσοῦτον ἐκ
 τοῦ αἰγυιδίου καὶ ἐκ τοῦ τάχους τῆς διώξεως καὶ τῆς πύστεως
 τῶν ἀπολωλότων ἐξέπληξεν ὥστε ἐς ὁμολογίαν ἐπὶ χώρα τινὶ ἐθε- 25
 33 λῆσαι ἐλθεῖν. οὐ μέντοι καὶ συνέβησαν· ἐπειδὴ γὰρ ὀμήρους ἤτη-
 θησαν, ἠγανάκτησαν οὐχ ὅτι ἠπιστοῦντο, ἀλλ' ὅτι ἀπηξίουν ὀμή-
 ρους τισὶ δοῦναι. καὶ τῶν μὲν σπονδῶν κατεφρόνησαν, προχω-
 ροῦντες δὲ αὐθις τὴν τε ἔλπον τοῦ Καίσαρος, ἀπὸ τε τοῦ πεζοῦ
 πολὺ προδραμοῦσαν καὶ τοὺς ὀπισθοφύλακας αὐτῶν παραλυποῦσαν, 30

3 ἐπίστευεν H. St., ἐπίστευσεν L 4 τε H. St., τι L 10 Ἀλλοβρίγων] cf. ad 37, 34, 1 12 Αἰδούων R. St. (coni.), διδούων L ἐθελοντί] ἐθελοντή L, cf. ad 37, 20, 5 15 Αἰδοῦοι R. St., αἰδούσιοι L (ut Apollodorus apud Steph. Byz. s. v.), sed Dio semper Αἰδοῦοι 17 ἀπολομένους Cob.^m, ἀπολουμένους L, ἀπολλυμένους v. Herw. 19 Τόλοσαν] cf. ad fr. 90 Ἐλουήτιοι R. St., ἐλούτιοι L, cf. ad c. 31, 2 22 Ἄραριν] ut 44, 42, 4; 46, 50, 4. — Ἄραρ Strabo 4, p. 186. 191—193; Ptol. 2, 10, 3; Plut. *Cavs.* 18. 26 (Ἄραρα quarto casu), *de flu.* 6, 1, formas Latinas vide apud Neue *lat. Formenl.* 1, 184 24 malim ἐκ inter καὶ et τῆς πύστεως collocare nisi his ponere praestat. ἔξ (τε) τοῦ αἰγυιδίου (τῆς ἐφόδου) καὶ [ἐκ] τοῦ τάχους τῆς διώξεως καὶ (ἐκ) τῆς Bk. haud male 25 χώρα R. St. (coni.), χωρταί L 30 ὀπισθοφύλακας R. St., ὀπιστοφύλακας L παραλυποῦσαν L, ut coniecerant

ὑποστάντες τῷ ἱππικῷ ἐνίκησαν, καὶ τούτου αὐτοὶ τε φρόνημα λα- 2
 βόντες καὶ ἐκείνον φρυγῆν διὰ τε τὴν ἐλάττωσιν, καὶ ὅτι σπανίσις
 τῶν ἐπιτηδείων πρὸς πόλιν τινὰ ἔξω τῆς ὁδοῦ οὖσαν ἐξεγράπτο,
 νομίσαντες τοῦ τε πρόσω ἀφείντο καὶ ἐπεδίωξαν αὐτόν. ἰδὼν οὖν | 3
 5 τοῦτο ὁ Καῖσαρ, καὶ φοβηθεὶς τὴν τε ὀριμὴν αὐτῶν καὶ τὸ πλή- L 42^r
 θος, τῷ μὲν πεζῷ πρὸς μετέωρόν τι ὤριμσε, τοὺς δὲ ἱππέας προ-
 εβάλετο προκινδυνεῦσαι σφισιν, ἕως ἐν ἐπιτηδείῳ παρατάξῃ. τρε-
 ψαμένων τε αἰθῆρις αὐτοὺς ἐκείνων, καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ὄρητιον θυμῷ
 φρομένων, ἐπικατέδραμέ σφισιν ἐξαίφνης, καὶ ἄτε συντεταγμένους
 10 σποράδας ἔξ ὑπερβεξίων οὐ χαλεπῶς ἀπεώσατο. τραπομένων δὲ 4
 τούτων, ἄλλοι τινὲς τῶν μὴ μαχομένων (ὑπὸ τε γὰρ τοῦ πλήθους
 καὶ ὑπὸ τῆς σπουδῆς οὐ πάντες ἅμα παρεγένοντο) προσέμιξαν ἐξαί-
 φνης κατὰ ῥώτου τοῖς ἐπιδιώκουσίν σφας, καὶ ἐθορύβησαν μὲν αὐ- 5
 τοὺς, πλείον δὲ οὐδὲν ἔσχον· ὁ γὰρ Καῖσαρ τοῖς ἱππεῦσι τοὺς φεύ- 5
 15 γοντας προστάξας αὐτοὺς τῷ ὀπλιτικῷ πρὸς ἐκείνους ἐτρέπτο, καὶ
 κρατήσας πρὸς τε τὰς ἀμάξας ἀμφοτέροις σφίσι συγκαταφυγοῦσιν
 ἐφέσπετο, κἀνταῦθα αἰθῆρις ἰσχυρῶς ἐπ' αὐτῶν ἀμνηνομένους σφᾶς
 ἐνίκησε. παθόντες δὲ ταῦθ' οἱ βάρβαροι δίχα διηρέθησαν. οἱ μὲν 6
 20 γὰρ ὠμολόγησαν αὐτῷ καὶ ἔς τε τὴν οἰκίαν ὅθεν ἐξανεστήσαν ἐπαν-
 ἦλθον, κἀνταῦθα τὰς πόλεις ἀνορθώσαντες ᾤκησαν· οἱ δὲ οὐκ
 ἐθελήσαντες τὰ δπλα παραδοῦναι πρὸς τὸν Ῥῆνον, ὡς καὶ ἔς τὴν
 ἀρχαίαν σφῶν γῆν ἐπανελεθεῖν δυνάμενοι, ὤριμσαν, καὶ αὐτοὺς οἱ
 σύμμαχοι τῶν Ῥωμαίων δι' ὧν διήεσαν ῥαδίως, ἄτε καὶ ὀλίγους
 καὶ νενικημένους, ἔφθειραν.
 25 οὗτω μὲν δὴ τὸν πρῶτον πόλεμον ὁ Καῖσαρ ἐπολέμησεν, ἀρ- 34
 ξάμενος δὲ ἐνεῖθεν οὐχ ἡσύχασεν, ἀλλ' αὐτὸς τε τὸ ἑαυτοῦ βού-
 λημα ἅμα ἀπεπλήρωσε καὶ τοῖς συμμάχοις ἐχαρίσατο. οἱ τε γὰρ
 30 Ἰηκουανοὶ καὶ οἱ Αἰδουοὶ τὴν τε ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἰδόντες καὶ τὰ
 ἔργα ὁμολογοῦντα ταῖς ἐλπίσιν αἰσθόμενοι, ἐκείνῳ τε εὐεργεσίαν
 ἅμα καταθέσθαι καὶ τοὺς Κελτοὺς τοὺς ὁμοχώρους σφίσι τιμωρή-
 σασθαι ἠθέλησαν· τὸν γὰρ Ῥῆνον πάσαι ποτὲ διαβάντες τῆς τε 2

27—454, 24 = Exc. U^g 32: ὅτι Σηκουανοὶ καὶ Αἰδουοὶ τὴν προ-
 θυμίαν τοῦ Καίσαρος ἰδόντες — ἀντίπεμψαι, ἀλλὰ ποῖν αἰσθέσθαι τὴν
 Οὐρεσουντίνων καὶ τὴν τῶν Σηκουανῶν πόλιν κατασχέειν. [V. L. vide infra.
 praeterea 30 ἅμα om. 31 διαβάντες γὰρ (ἐκείνοι add. M) τὸν Ῥῆνον

Rk. et Sauppe (hic coll. 39, 49, 2; 54, 33, 4, et Caes. *l. G.* 1, 15, 2), παραλιποῦ-
 σαν R. St.

6 προσβάλετο Rk., προσεβάλετο L 17 ἐπ'] ἀπ' Rk., at cf. 43, 32, 5
 27 βούλημα Bk., cf. 44, 36, 6, 44, 36, 3, βούλημα L 28 ἐπιθυμίαν revocavi
 ex L, προθυμίαν St. (auctore Leuncl.) ex U^g Suid.

Exc. U^g 32
 Suid. s. v.
 αἰσθόμενοι
 (ex U^g 32)

χώρας αὐτῶν τινα παρετέμηντο καὶ αὐτοὺς ὑποτελεῖς ἐπεποιήντο,
 δηήρους σφῶν ἔχοντες. καὶ ἐτύγγανον γὰρ δεόμενοι ὧν ὠρέγετο,
 3 ῥαδίως αὐτὸν ἀνέπεισαν ἐπικουρῆσαι σφισιν. ἦρχε μὲν γὰρ Ἀριό-
 L 42^v ομιστος τῶν Κελτῶν | ἐκείνων, καὶ τὴν τε κύρωσιν τῆς βασιλείας
 παρὰ τῶν Ῥωμαίων εἰλήσει, καὶ ἐς τοὺς φίλους τοὺς τε συμμάχους 5
 αὐτῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος ὑπατεύοντος ἐσεγγράπτο· πρὸς δὲ
 δὴ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου δόξαν καὶ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἰσχὺν οὐδὲν τού-
 των ἐφρόντισε, πλὴν καθ' ὅσον παρὰ τοῦ βαρβάρου πρόφρασιν τῆς
 διαφορᾶς, μὴ καὶ προὔπαρχεῖν τι ἐς αὐτὸν νομισθῆ, λαβεῖν ἠθέ-
 4 λησε. καὶ διὰ τοῦτο μετεπέμψατο αὐτὸν ὡς καὶ διαλεχθῆναι τι 10
 αὐτῷ δεόμενος. ἐπειδὴ τε οὐκ ὑπήκουσεν, ἀλλὰ καὶ ἔφη ὅτι "εἴ τί
 μοι βούλεται Καῖσαρ εἰπεῖν, αὐτὸς πρὸς ἐμὲ ἐλθέτω· οὔτε γὰρ ἄλ-
 λως καταδεέστερος αὐτοῦ εἰμὶ, καὶ τὸν χρεῖαν τινὸς ἔχοντα αὐτὸν
 5 πρὸς ἐκεῖνον ἀφικνεῖσθαι δεῖ", ὀργὴν τε ὡς καὶ πάντας τοὺς Ῥω-
 μαίους προπετηλακικότος αὐτοῦ ἐν τούτῳ ἐποιήσατο, καὶ παρα- 15
 χρημα τοὺς τε δηήρους τῶν συμμάχων ἀπήτησεν αὐτόν, καὶ προσ-
 αηγῶρευσεν αὐτῷ μίητε τῆς χώρας σφῶν ἐπιβαίνειν μίητ' ἐπικουρίας
 οἴκοθεν ἐπάγεσθαι. ταῦτα δὲ ἔπραξεν οὐκ ὅτι καὶ καταπλήξειν
 Suid. s. v. 6 ἐξοργιεῖν (ex Ug 32) αὐτόν, ἀλλ' ὅτι ἐξοργιεῖν καθ' αὐτοῦ πρόφρασιν τοῦ πολέμου καὶ
 μεγάλην καὶ εὐπρεπῆ λήψεσθαι ἠέλπισεν. ὅπερ ἐγένετο· ἀχθεσθεῖς 20
 γὰρ ὁ βάρβαρος τοῖς ἐπιτάγμασι πολλὰ καὶ δεινὰ ἀπεκρίνατο,
 ὥστε τὸν Καίσαρα λόγους μὲν μηκέτ' αὐτῷ ἀντιπέμψαι, τὸν δὲ
 δὴ Οὔεσσοντίωνα, τὴν τῶν Σηκουανῶν πόλιν, εὐθύς, καὶ πρὶν αἰ-
 σθῆσθαι τινά, προκατασχεῖν.

35 γὰν τούτῳ οἱ στρατιῶται, ἀγγελίας ἐλθούσης ὅτι τε ὁ Ἀριό- 25
 ομιστος ἰσχυρῶς παρασκευάζεται, καὶ ὅτι καὶ ἕτεροι τῶν Κελτῶν
 πολλοὶ οἱ μὲν διαβεβήκασιν ἤδη τὸν Ῥῆγον ὡς ἐπὶ βοήθειαν αὐτοῦ,
 οἱ δὲ καὶ ἐπ' αὐτῷ τῷ ποταμῷ συνειλέχεται ὅπως ἐξαίρνης σφισιν

1 τινα om. 2. 3 καὶ ἐτύγγανον — σφισιν om. 3 ἦρχε δὲ τῶν Κελτῶν
 Ἀριόμιστος 5. 6 καὶ — ἐσεγγράπτο om. 7 πολέμου οὐδὲν αὐτῶν
 10 διὰ τοῦτο om. ὡς AB, ὅς καὶ M 11 ἐπεὶ δὲ καὶ om.
 15 προπετηλακικός αὐτόν 16 ἀπῆρεν B προσηγῶρευσεν 18 καὶ
 om. 19 καὶ om. 20 ὅπερ ἐγένετο om. 21 δὲ (pro γάρ).]

1 αὐτοὺς Bk., ἐαυτοῖς L, ἐαυτοὺς U^a 6 ἐσεγγράπτο scripsi, ἔγραπτο
 (sic) L, ἐνεγγράπτο Rk., sed vide 36, 53, 6 et Ind. 7 ἀπ' αὐτῆς Bk., ἀπ'
 αὐτῶν L, ὑπ' αὐτῶν U^a 20 ὅπερ (καὶ) Rk. 23 Οὔεσσοντίωνα L, τὴν
 Οὔεσσοντίων πόλιν U^a, Βεσσοντίων 63, 24, 1 (Xiph.), Vesontio Caes. b. G. 1, 23.
 ceterum cf. Mueller. ad Ptol. 2, 9, 10 αἰσθῆσθαι U^a, αἰσθηθῆσθαι (sic) L
 27 βοήθειαν] βοθηεῖα Rk., praeter necessitatem 28 συνειλέχεται St., συνει-
 λόχεται L.

ἐπίθωνται, δεινῶς ἰθύμηνσαν· τὰ τε γὰρ μεγέθη αὐτῶν καὶ τὸ πλῆ- 2
θος τό τε θράσος καὶ τὰς ἀπ' αὐτοῦ προχείρους ἀπειλὰς ἐκπλα-
γέντες οὕτω διετέθησαν ὡς μηδὲ πρὸς ἀνθρώπους τινὰς ἀλλὰ πρὸς
θηρία ἄπορα καὶ ἄγρια προσοισόμενοι. καὶ ἐθρόλουν ὅτι πόλεμον
5 οὔτε προσήκοντα οὔτε ἐψηγισμένον διὰ τὴν ἰδίαν τοῦ Καίσαρος
φιλοτιμίαν ἀναιροῦντο, καὶ προσεπηπίειλον ἐγκαταλείψειν αὐτὸν, ἂν
μὴ μεταβάλῃται. μαθὼν οὖν ταῦτ' ἐκείνος τῷ μὲν πλήθει | τῶν 3 L 49^f
στρατιωτῶν οὐδὲν διελέξατο (οὔτε γὰρ καλὸν ἐνόμιζεν εἶναι τοι-
αῦτα πρὸς πολλοὺς λέγειν, καὶ ταῦτ' ἐς τοὺς πολεμίους μέλλοντα
10 ἐκφοιτήσκειν, καὶ ἔδεισε μὴ πως ἀπειθήσαντες θορυβήσωσι καὶ κα-
ζὸν τι ἐξεργάσωνται), τοὺς δὲ δι' ὑπάρχους καὶ τοὺς ὑπομεινας
ἀθροίσας τοιαύδε ἐν αὐτοῖς ἔλεξεν.

“οὐ τὸν αὐτόν, ᾧ ἄνδρες φίλοι, τρόπον ἡγοῦμαι δεῖν ἡμᾶς 36
περὶ τε τῶν ἰδίων καὶ περὶ τῶν κοινῶν βουλεύεσθαι. οὐδὲ γὰρ τὸν
15 αὐτόν ὄρω σκοπὸν ἰδίᾳ τε ἐκάστῳ καὶ δημοσίᾳ ἅπασιν ὄντα. ἡμῖν
μὲν γὰρ τὰ ἐπιεικέστατα καὶ ἀσφαλέστατα, τῷ δὲ δήμῳ τὰ κρᾶ-
τιστα καὶ προαιρεῖσθαι καὶ πράττειν προσήκει. δεῖ μὲν γὰρ (καὶ) 2
ἐν τοῖς ἰδίοις δραστηρίοις εἶναι· τὸ γὰρ ἐπιεικὲς οὐκ ἐθέλει μὴ καὶ
ἐκ τούτου σώζεσθαι· οὐ μὴν ἀλλὰ ἀνὴρ μὲν ὅστις ἀπραγμονέστατος
20 ἔστι, καὶ ἀσφαλέστατος εἶναι δοκεῖ, πόλις δέ, ἄλλως τε καὶ ἀρχὴν
ἔχουσα, τάχιστ' ἂν ὑπὸ τοῦ τοιούτου καταλυθῆι. ταῦτα γὰρ οὐ- 3
τως οὐχ ἐπ' ἀνθρώπων ταχθέντα ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς τῆς φύσεως νο-
μοθετηθέντα καὶ ἦν αἰεὶ καὶ ἔστι, καὶ ἔσται μέχριτερον ἂν καὶ τὸ
θηνητὸν γένος συνεστήγη. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, οὐδ' ἑμῶν
25 οὐδένα χρὴ τὸ ἴδιον ἰδὺ καὶ ἀσφαλὲς ἐν τῷ παρόντι μᾶλλον ἢ τὸ
τοῖς πᾶσι Ῥωμαίοις καὶ εὐπροπέδς καὶ συμφέρον προσκοπεῖν. λογί- 4
ξεσθε γὰρ τὰ τε ἄλλα ὅσα εἰκὸς ἔστι, καὶ μάλιστα' ὅτι δεῦρο ἤλ-
θομεν αὐτοὶ τε τοσοῦτοι καὶ τοιοῦτοι ἐκ τε τῆς βουλῆς καὶ ἐκ τῶν
ἰσπέων ὄντες, καὶ πλῆθος πολὺ στρατιωτῶν χρήματά τε ἀφθονα
30 λαβόντες, οὐχ ἵνα ὀφθινῶμεν, οὐδ' ἵνα ἀμελῶμεν, ἀλλ' ὅπως τὰ 5
τε τῶν ἐπὶ γῶν ὀφθῶς διοικήσωμεν καὶ τὰ τῶν ἐν σπόνδων ἀσφα

4 ἄπορα καὶ] haec quae a Cobeto damnata seclusit Melber., defenduntur locis qualia sunt Herod. 9, 49 ἰσπέες ἄποροι προσφέρεσθαι, Plat. *Lys.* 223 B ἐδόκουν . . . ἄποροι εἶναι προσφέρεσθαι, *Apol.* 18 D, *Leg.* 3, 698 B; *Thuc.* 4, 32, 4; *Herod.* 6, 44, cf. 49, 6, 3 6 ἀναιροῦντο Reim., ἀναίρουντο L. — πόλεμον ἀναιρεῖσθαι inde ab Herodoto tritissimum a Dione quoque saepissime usurpatur veluti fr. 29, 4; infra c. 37, 1. πόλεμον ἀναίρεσθαι Graecum non est 17 (καὶ) ins. anon. (B.) in *Litt. Centralbl.* 1891 p. 1319 19 οὐκ ἐθέλει μὴ] οὐκ ἐθέλει (εἰ) μὴ Reim., iniuria. Significat: non solet non i. e. solet omnino. — Ceterum ad totam sententiam cf. fr. 8 et *Thuc.* 2, 63, 3.

λῶς διασώσωμεν, τοὺς τε ἀδικεῖν ἐπιχειροῦντάς σφας ἀμυνόμεθα,
 6 καὶ τὰ ἡμέτερα ἐπαυξήσωμεν. ὡς εἴ γε μὴ ταῦθ' οὕτω φρονοῦντες
 ἦλθομεν, τί ποτε καὶ ἀρχὴν ἐξεστρατεύσαμεν, ἀλλ' οὐ τρόπον γέ
 τινα οἴκοι καὶ ἐπὶ τοῖς ἰδίοις κατεμείναμεν; καὶ γὰρ πον καὶ ἀμει-
 7 νον ἦν μηδ' ὑποστῆναι τὴν στρατείαν ἢ προσταχθέντας αὐτὴν προ- 5
 δοῦναι. εἰ δ' οἱ μὲν ὑπὸ τῶν νόμων ἀναγκαζόμενοι τὸ προσταττό-
 μενον ὑπὸ τῆς πατρίδος πράττειν, οἱ δὲ δὴ πλείους ἐθελονταὶ διὰ
 τε τὰς τιμὰς καὶ διὰ τὰς ὠφελίας τὰς ἀπὸ τῶν πολέμων περιγι-
 L 437 νομένας πάρεσμεν, | πῶς ἂν ἢ καλῶς ἢ ὀσιῶς ἡμῖν ἔχοι ψεύσασθαι
 καὶ τὰς τῶν ἐπεμψάντων ἡμᾶς ἅμα καὶ τὰς ἡμετέρας αὐτῶν ἐλ- 10
 8 πίδας; ἰδίᾳ μὲν γὰρ οὐδ' ἂν εἰς οὕτως εὔ πράξειεν ὥστε μὴ οὐ τῷ
 κοινῷ πταίσαντι συναπολέσθαι· τὸ δὲ δημόσιον εὐτυχοῦν πάσας
 καὶ τὰς ἐκάστου συμφορὰς ἀναφέρει.
 37 λέγω δὲ ταῦτα οὐ πρὸς ὑμᾶς, ἄνδρες ἐταῖροί τε καὶ φίλοι,
 τοὺς ἐνταῦθα ὄντας (οὔτε γὰρ ἄλλως ἀγνοεῖτε αὐτὰ ὥστε καὶ μα- 15
 θεῖν δεῖσθαι, οὔτ' ὀλιγώρως αὐτῶν ἔχετε ὥστε καὶ προτροπῆς χρῆ-
 ζειν), ἀλλ' ὅτι τινὰς τῶν στρατιωτῶν ἠΐσθημαι αὐτοὺς τε θουλοῦν-
 τας ὡς οὐ προσήκοντα τόνδε τὸν πόλεμον ἀνηγήμεθα, καὶ τοὺς
 2 ἄλλους προσστασιάζοντας, ἵν' αὐτοὶ τε βεβαιοτέραν ἐκ τῶν παρ'
 ἐμοῦ λόγων τὴν ὑπὲρ τῆς πατρίδος προθυμίαν ποιήσῃσθε, καὶ ἐκεῖ- 20
 νους πάνθ' ἂ προσήκει διδάξητε· πλείω γὰρ ἂν παρ' ὑμῶν ἰδίᾳ
 καὶ πολλάκις ἀκούοντες αὐτὰ ὠφελήθειεν ἢ παρ' ἐμοῦ ἀπαῖς πυθό-
 3 μνοι. λέγετε τοίνυν αὐτοῖς ὅτι οἱ πρόγονοι ἡμῶν οὐκ οἴκοι μένον-
 τες, οὐδὲ τὰς στρατείας ὀκνοῦντες, οὐδὲ τοὺς πολέμους φεύγοντες,
 οὐδὲ τὰς ῥαθυμίας διώκοντες τηλικαύτην τὴν πόλιν ἐποίησαν, ἀλλὰ 25
 ταῖς γνώμαις πάντα τὰ προσήκοντα προχειρῶς τολμῶντες καὶ τοῖς
 4 σώμασι πάντα τὰ ἀρέσαντα προθύμως ἐκπονοῦντες, καὶ τὰ μὲν ἴδια
 ὡς ἀλλότρια ἀεὶ ποτε παραβαλλόμενοι, τὰ δὲ δὴ τῶν πέλας ὡς καὶ
 οἰκεῖα ἐτοίμως κτώμενοι, καὶ μήτε εὐδαιμονίαν ἄλλο τι ἢ τὸ τὰ
 θέοντα πράττειν νομίζοντες, μήτε δυστυχίαν ἄλλο τι ἢ τὸ μετ' 30
 5 ἀπραξίας ἡσυχάζειν ἡγούμενοι. τοιγαροῦν ἐκ τούτων τῶν πολιτευ-
 μάτων αὐτοὶ τε, ὀλιγιστοὶ τὸ κατ' ἀρχὰς γενόμενοι καὶ πόλιν οὐ-
 δεμίαν ἤς οὐκ ἐλάττω τὸ πρῶτον νεμόμενοι, Λατίνους ἐζράτησαν,
 Σαβίνους ἐνίκησαν, Τυρσηνοὺς Οὐόλοσκους Ὀπικοὺς Λευκανοὺς Σαν-

3 γέ Bk., τε L 5 στρατείαν H. St., στρατιάν L, cf. Meisterhans² 43, 376.
 Kock ad Arist. *Eq.* 587, Stahl. *Quaest. gramm.*² 40 8 ὠφελίας L recte cf. ad
 c. 24, 3 24 στρατείας H. St., στρατιάς L cf. ad 5 30 μετ' ἀπραξίας Oddey,
 confirmatum a Thuc. 1, 70, 8 quem locum attulit Kyhmitzsch. diss. inaug. Lips.
 1894 p. 12, μετὰ ἐπραξίας L οὐδεμίαν] οὐδεμίας Cob.^m 34 Τυρσηνοὺς]
 cf. ad fr. 2, 4 Οὐόλοσκους] cf. ad Zon. 7, 9, 5 Λευκανοὺς] cf. ad Zon. 8, 3, 3.

νίτας χειρώσαντο, πᾶσαν ἐνὶ λόγῳ τὴν ἐντὸς τῶν Ἄλπειων γῆν κα-
 τεστρέψαντο, πάντας τοὺς ἀλλοφύλους τοὺς ἐπελθόντας στίσειν
 ἀπέωσαντο, καὶ αὐτοὺς καὶ οἱ μετὰ ταῦτα Ῥωμαῖοι οἱ τε πατέρες 38
 ἡμῶν ζηλώσαντες οὐκ ἠγάπησαν τοῖς παροῦσιν, οἱ δ' ἠγάπησαν
 5 οἷς παρέλαβον, ἀλλ' ἄλεθρον μὲν αὐτῶν σαφῆ τὴν ἑρατώνην σω-
 τηρίαν δὲ ἀκριβῆ τὴν ταλαιπωρίαν νομίσαντες εἶναι, καὶ φοβηθέν-
 τες μὲν μὴ μείναντα αὐτὰ ἐφ' ἑαυτὰ κατατριφθεῖν καὶ καταγρηά-
 σειεν, αἰσχυνθέντες δὲ εἰ τοσαῦτα παραδειξάμενοι μηδὲν ἐπικτή-
 σαιντο, πολλῶ πλείω καὶ μείζω προσκατειργάσαντο. τί γὰρ ἂν τις 2
 10 καθ' ἕναστον λέγοι τὴν Σαρδίαν, τὴν Σικελίαν, τοὺς Μακεδόνας,
 τοὺς Ἰλλυριοὺς, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἀσίαν τὴν περὶ τὴν Ἰωνίαν, Βι-
 θυνούς, Ἰβήρας, Ἀγρούς; καίτοι συχνὰ μὲν ἂν χρήματα ἔδοσαν
 αὐτοῖς Καρχηδόνιοι ὥστε μὴ ἐκέῖσε ἐκπλεῦσαι, συχνὰ δὲ Φίλιππος
 καὶ Περσεύς ὥστε μὴ ἐπ' αὐτοὺς στρατεῦσαι, πολλὰ Ἀντίοχος,
 15 πολλὰ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἔγγονοι ὥστε ἐπὶ τῆς Εὐρώπης κατα-
 μεῖναι. ἀλλ' οὔτε ἐκεῖνοι πρὸς τὴν δόξης καὶ πρὸς τοῦ μεγέθους 3
 τῆς ἀρχῆς ἀργεῖν τε ἀκλεῶς καὶ πλουτεῖν ἀδεῶς εἴλοντο, οὔτε αὐ-
 τῶν ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι οἱ καὶ νῦν ἔτι ὄντες, ἀλλ' ἅτε εὐ εἰδότες
 20 ὅτι διὰ [τε] τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ κτᾶται τὰ ἀγαθὰ καὶ
 καὶ προσεκλήσαντο. τί γὰρ δεῖ κἀνταῦθα καθ' ἕναστον ἐπεξίεναι 4
 τὴν Κρήτην, τὸν Πόντον, τὴν Κύπρον, τὴν Ἰβηρίαν τὴν Ἀσιανήν, τὴν
 Ἀλβανίαν τὴν ἐκεῖ, Σύρους ἀμφοτέρους, Ἀρμενίους ἐκατέρους, Ἀρα-
 βίους, Παλαιστίνους; ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα πρότερον ἀκριβῶς εἰ-
 25 δότες νῦν τῶν μὲν αὐτοῖ δεσπύζομεν, τὰ δὲ ἑτέροις ἐχαρισάμεθα,
 ὥστε ἐξ αὐτῶν καὶ προσόδους καὶ δυνάμεις καὶ τιμὰς καὶ συμ-
 μαχίας προσειληφέναι.

τοιαῦτα γούν ἔχοντες παραδείγματα, μήτε τὰ τῶν πατέρων 39
 ἔργα καταισχύνητε μήτε τὴν ἀρχὴν μεγίστην ἣδη οὔσαν προῆσθε.

1 ἐνὶ λόγῳ Pflugk., ἐν ὀλίγῳ L (ut 44, 48, 3 et 45, 27, 2 cum M) etiam 73,
 10, 3 Xiph. cod. — sed ἐνὶ λόγῳ fr. 102, 10 (Peir. cod.) 3 post ἀπέωσαντο
 virgulam posui pro puncto, cum sequens καὶ respondeat particulae τε p. 456, 32
 Ῥωμαῖοι exp. Sauppe 7 ἐφ' ἑαυτὰ] an ἐφ' ἑαυτῶν cum Reiskio?, περὶ ἑαυτὰ
 coll. Thuc. 6, 18, 6 Kyhntzsch l. modo l. p. 13 καταγρηάσειεν αἰσχυνθέντες
 Bk., καταγρηάσειεν ἐναισχυνθέντες L 10 Σαρδίαν] cf. ad fr. 43, 22 18 ἀλλ'
 ἅτε Bk., ἀλλὰ τε L 19 [τε] exp. Bk. κτᾶται] cf. c. 46, 4 22 Ἀσιανήν
 Bk., praeceunte Penzelio qui Ἀσιατικὴν, sed Dioni Thucydidem secuto Ἀσιανὸς
 in usu est, cf. p. 78, Ἀσίαν L 23 Ἀραβίους] cf. ad 36, 2, 5 28 γούν]
 δὴ οὐν? Bk. 29 καταισχύνητε Bk., καταισχύνετε L (non καταισχύνοιτε)
 προῆσθε Bk., πρόεσθε L.

οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἀπ' ἴσης ἡμῖν τε καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς μηδὲν τῶν
 2 ὁμοίων κεντημένοις βουλευτέον ἐστίν. ἐκείνοις μὲν γὰρ ἔξαρχεῖ ἄρ-
 στωνεύειν καὶ μετὰ ἀσφαλείας ἄλλοις ὑποπεπτωκέναι, ἡμῖν δ' ἀναγ-
 καῖόν ἐστι καὶ πονεῖν καὶ στρατεύεσθαι καὶ μετὰ κινδύνων τὴν
 παροῦσαν εὐδαιμονίαν φυλάττειν. πολλοὶ [τε] γὰρ ἐπιβουλεύουσιν 5
 αὐτῇ· πᾶν γὰρ τὸ ὑπεραῖρόν τινας καὶ ζήλοῦται καὶ φθονεῖται,
 καὶ τοῦτου πόλεμος αἰδιός ἐστιν ἅπασιν τοῖς καταδεεστέροις πρὸς
 L 44^v 3 τοὺς ἐν τινι αὐτῶν ὑπερέχοντας. ἢ οὖν ἀπὸ πρώτης ἐχορῆν μηδὲν
 διαφερόντως ἡμᾶς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἠὲ ζῆσθαι· ἢ ἐπειπερ
 τηλικούτοι γερόμενα καὶ τοσαῦτα κεντήμεθα, πέρωται τε ἢ ἄρχειν 10
 τῶν ἄλλων ἐγχαίτως ἢ καὶ αὐτοὺς παντελῶς ἀπολέσθαι (τοῖς γὰρ
 ἐξ τε ἀξίωμα τοσοῦτον καὶ ἐς δύναμιν τηλικαύτην προκεχωρηκόσιν
 ἀδύνατόν ἐστιν ἀκινδύνως ἰδιωτεῦσαι), πειθόμεθα τῇ τύχῃ, μηδὲ
 4 καὶ ἡμῖν παραμένουσιν ἀπωσώμεθα. ἔσται δὲ τοῦτο οὐκ ἂν τὰ 15
 ὄπλα ἰσῶμεν, οὐδ' ἂν τὰς τάξεις ἐκλίπωμεν, οὐδ' ἂν διὰ κενῆς
 οἴκoi καθώμεθα ἢ καὶ παρὰ τοῖς συμμάχοις πλανώμεθα, ἀλλὰ ἂν τὰ
 τε ὄπλα διὰ χειρὸς αἰεὶ ἔχωμεν (οὕτω γὰρ μόνως εἰρήνη σῶζεται) καὶ
 τὰ ἔργα τοῦ πολέμου διὰ κινδύνων ἀσῶμεν (οὕτω γὰρ μόνως οὐκ
 5 αἰεὶ πολεμήσομεν), τοῖς τε δεομένοις τῶν συμμάχων ἀπροφασίστως 20
 ἐπικουρῶμεν (οὕτω γὰρ πολὺ πλείους ἔξομεν) καὶ τοῖς αἰεὶ τι παρα-
 κινουσι τῶν πολεμίων μὴ ἐπιτρέπωμεν (οὕτω γὰρ οὐδεὶς ἔθ' ἡμᾶς
 40 ἀδικεῖν ἐθελήσει). εἰ μὲν γὰρ τις τῶν θεῶν ἐγγυητὴς ἡμῖν ἐγένετο
 ὅτι, κἂν ταῦτα (μὴ) ποιῶμεν, οὔτε τις ἡμῖν ἐπιβουλεύσει καὶ πάνθ'
 ὅσα κεντήμεθα ἀσφαλῶς αἰεὶ καρπώσομεθα, αἰσχρὸν μὲν ἂν (ἦν) 25
 εἰπεῖν ὅτι τὴν ἰσχυρίαν ἄγειν ἐχορῆν, ὁμῶς δ' οὐκ εἶχον ἂν τινα σιγήσιν
 2 εὐπρεπῆ οἱ μηδὲν τῶν δεόντων πράττειν βουλόμενοι. εἰ δ' ἀνάγκη
 τε τοὺς κεντημένους τινὰ ὑπὸ πολλῶν ἐπιβουλεύεσθαι, καὶ προσή-
 κει τὰς ἐπιθέσεις αὐτῶν προκαταλαμβάνεσθαι, καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τοῖς
 οἰκείοις ἰσχυράζοντες καὶ περὶ τοῦτοις κινδυνεύουσιν, οἱ δὲ ἐκ περι- 30
 ουσίας τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ τῶν ἀλλοτρίων χρώμενοι καὶ ἐκεῖνα

1 ἀπ' ἴσης L, cf. Dem. 14, 6 (quem locum attulit anon. (B.) in *Litt. Centralbl.* 1891 p. 1319) et fr. 57, 16, ἐπ' ἴσης Dind. 2 ἄρστωνεύειν Suid. s. v. ἄρστώνη. εἴρηται καὶ ἄρστωνεύειν ἐν τῷ λη' Αἰωνοῦ Ρωμαϊκῶν. cf. Phot. lex. s. v. 5 [τε] exp. Bk. ἐπιβουλεύουσιν Wagner coll. c. 40, 1, 2, ἐπιθυμοῦσιν L, quo retento αὐτῇ in αὐτῆς mutavit R. St., ἐπιθυμοῦσιν (αὐτῆς καὶ φθονοῦσιν) αὐτῇ Rk., ἐποφθαλμοῦσιν Bk. 8 ἢ Rk., μὴ L 15 ἀπωσώμεθα R. St., ἀπώσομεθα L 16 ἐκλίπωμεν Dind. recte, nam sic semper Dio, ἐκλειψόμεν L 17 καθώμεθα Pflugk., καθήμεθα L καὶ addidi ex L 22 πολεμίων Xyl, πολέμων L 24 (μὴ) add. Xyl. 25 (ἦν) ins. Pflugk. 31 ἀλλοτρίων Xyl,

φυλάσσουν (οὐδείς γὰρ περὶ τοῖς ἑαυτοῦ θεδωῶς τῶν τοῦ πέλας 3
 ἐφίεται· ὁ γὰρ περὶ τῶν ὑπαρχόντων οἱ φόβος ἰσχυρῶς τοῦ πολυ-
 πραγμονεῖν τὰ μὴ προσήκοντα αὐτὸν ἀποτρέπει), τί τοῦτο λέγει 4
 5 ἀκηρότερες τὰ δὲ ἑορακότερες, ὅτι οὔτε τῶν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ γενῶν οὐ-
 δὲν πρότερον ἀπέσχετο τοῦ τῇ πατρίδι ἡμῶν ἐπιβουλεύειν πρὶν τοὺς
 πολέμους ἐν τῇ ἐκείνων χώρᾳ τοὺς προγόνους ἡμῶν ποιήσασθαι, L 45^r
 οὔτε οἱ Ἡπειρωταὶ πρὶν ἐς τὴν Ἑλλάδα αὐτοὺς περαιοθῆναι; οὐ 5
 Φίλιππος μελλίσας καὶ ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν στρατεύσειν, πρὶν θθά-
 10 σαντας τὴν ἐκείνου κακῶς ποιῆσαι· οὐ Περσεύς, οὐκ Ἀντίοχος, οὐ
 Μιθριδάτης, πρὶν τὰ αὐτὰ αὐτοὺς ἐργάσασθαι. καὶ τί τᾶλλα λέγει
 τις ἄν; ἀλλ' οἱ Καρχηδόνιοι ἕως μὲν οὐδὲν δεινὸν ἀφ' ἡμῶν ἐν 6
 τῇ Ἀφρικῇ εἶχον, ἐς τε τὴν Ἰταλίαν διέπλεον καὶ τὴν χώραν κατέ-
 τρεχον τὰς τε πόλεις ἐπόρθουν καὶ παρ' ὀλίγον καὶ τὸ ἄστυ αὐτὸ
 15 εἶλον, ἐπειδὴ δ' ἀντιπολεμῆσθαι ἤρξαντο, παντάπασιν ἐκ τῆς γῆς
 ἡμῶν ἐξέδρασαν. τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα καὶ περὶ τῶν Γαλατῶν καὶ 7
 Κελτῶν ἂν τις εἰπεῖν ἔχοι. καὶ γὰρ οὗτοι, μέχρι μὲν ἐντὸς τῶν
 Ἰταλίων ἐμένομεν, πολλὰς αὐτὰς ὑπερέβησαν καὶ πολλὰ τῆς Ἰτα-
 λίας ἐπόρθησαν· ἐπεὶ δὲ ἐτολμήσαμεν ποτε ἐξω τε τῶν ὄρων ἐκ-
 20 στρατεύσαι καὶ τὸν πόλεμόν σφισι περιστῆσαι, καὶ τίνα καὶ τῆς
 χώρας αὐτῶν ἀπετεμόμεθα, οὐκέτ' οὐδένα πόλεμον ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ
 Ἰταλίᾳ, πλὴν ἄπαξ, εἶδομεν. ὅταν οὖν τούτων οὕτως ἐχόντων λέγῃ 8
 τις ὅτι οὐ χρὴ πολεμεῖν ἡμᾶς, οὐδὲν ἄλλο φησὶν ἢ ὅτι οὐ χρὴ πλου-
 τεῖν, οὐ χρὴ ἐτέρων ἄρχειν, οὐκ ἔλευθέρους, οὐ Ῥωμαίους εἶναι.
 25 ὥσπερ οὖν ἂν, εἴπερ τι τούτων εἴπέ τις, οὐκ ἂν ἠνέσχεσθε ἀλλὰ 9
 κἂν ἐν χερσὶν αὐτῶν ἀπεκτείνετε, οὕτω καὶ νῦν, ὧ ἄνδρες ἐταῖροι,
 πρὸς τοὺς ἐκεῖνα λέγοντας διατίθεσθε, μὴ τοῖς ὀφθασίοι σφῶν ἀλλὰ
 τοῖς ἔργοις τὸν νοῦν τεκμαιρόμενοι.

οὐκοῦν ὅτι μὲν οὕτω χρὴ φρονεῖν, οὐδέν' ἂν ἀντειπεῖν ὑμῶν

ἄλλοβριγων L. Ceterum Hug., quem secuti sunt Dind. et Melber.: τῷ πολέμῳ
 καὶ τὰ τῶν ἄλλοτριῶν κτώμενοι, speciose quidem sed frustra; nam τῷ πολέμῳ
 χρῆσθαι et bene dicitur (cf. 39, 46, 3) et rectius quam τῷ πολέμῳ κτῶσθαι oppo-
 nitur τῷ ἰσχυρᾶν. praeterea quae sequuntur vulgatam sanam esse arguunt,
 defensam quoque ab anon. (B.) in *Litt. Centralbl.* 1891 p. 1319. — ἐκ περιορισίας,
 nulla necessitate cogente a Platone (*Theaet.* p. 154 D) vel Demosthene (15, 3, cf.
 45, 67) Dionem mutuatum esse vix monendum.

3 λέγει τις Bk. (praeunte Reiskio, aliis), λέγεις τις L 12 ἕως Cobet.,
 τῶς L (ut saepe, veluti 41, 48, 1 ubi Xiph. praebet ἕως) 16 ἐξέδρασαν] vix
 monendum 3 p. pl. Aoristi II in soluta oratione non esse -έδρασαν, ut praecipere
 solent Atticistae, sed -έδρασαν 18 ἐμένομεν Oddey, ἔμενον L 29 οὕτω]
 (ὄνχ) οὕτω Pflugk., frustra οὐδέν' ἂν Pflugk., οὐδένα L ὑμῶν Bk., ὑμῖν L.

41 νομίζω· εἰ δ' ὅτι μήτε ἐξήτασται περὶ τοῦ πολέμου τούτου παρὰ
 [τε] τῆ βουλῆ καὶ παρὰ τῷ δήμῳ μὴ ἐψηφισται, διὰ τοῦτό τις ἦττον
 οἶεται δεῖν ἡμᾶς προθυμηθῆναι, λογισάσθω τοῦθ', ὅτι πάντες οἱ
 πόλεμοι ὅσοι πάποτε γεγόνασιν ἡμῖν, οἱ μὲν ἐκ παρασκευῆς καὶ
 2 προεπαγγέλσεως οἱ δὲ καὶ ἐπὶ καιροῦ συμβεβήκασι. καὶ διὰ τοῦτο 5
 ὅσα μὲν (ἄν) οἴοι τε μερόντων ἡμῶν καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀρόντων κί-
 νηθῆναι καὶ ἐκ πρεσβείας τινὸς τὴν ἀρχὴν τῶν ἐγκλημάτων λάβῃ, καὶ
 σκέψιν ὑπὲρ αὐτῶν καὶ δεῖ καὶ ἀναγκαῖόν ἐστι γίγνεσθαι καὶ ψή-
 φον ἐπάγεσθαι, καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς τε ὑπάτους ἢ καὶ στρατηγούς
 3 προστάτεσθαι σφισι καὶ τὰς δυνάμεις ἐκπέμπεσθαι· ὅσα δ' ἂν 10
 ἐξελήλυθόντων ἤδη καὶ ἐξεστρατευμένων τινῶν ἐκφανῆ, ταῦτ' οὐ-
 κέτ' ἐς | διαγνώμην ἀγεσθαι χρῆ, ἀλλ' ὡς καὶ δεδογμένα καὶ κεν-
 ρωμένα ὑπ' αὐτῆς τῆς χρείας προκαταλαμβάνεσθαι πρὶν αὐξηθῆ-
 4 ναι. ἢ τίνος μὲν ἔνεκα ὑμᾶς ἐνταῦθ' ὁ δῆμος ἐξέπεμψεν, τίνος δ' 15
 ἔνεκα ἐμὲ μετὰ τὴν ὑπατείαν εὐθὺς ἔστειλε, τοῦτο μὲν ἐπὶ πέντε 15
 ἔτη καθάπαξ, ὃ μῆπω πρότερον ἐγερόναι, ἀρχεῖν ἐλόμενος, τοῦτο
 δὲ τέσσαρσι στρατοπέδοις ὀπλίσας, εἰ μὴ καὶ πολεμῆσαι πάντως
 5 ἡμᾶς δεήσειν ἐνόμιζεν; οὐ γάρ που ἵνα μάτην τρεφώμεθα, οὐδ' ἵνα
 τὰς τε πόλεις τὰς συμμαχίδας καὶ τὴν χώραν τὴν ὑπήκοον περιμόντες
 χαλεπώτεροι καὶ τῶν πολεμιῶν αὐτοῖς γινώμεθα, (οὐδ' ἂν εἷς ταῦτα 20
 γήσειεν), ἀλλ' ἵνα τὴν οἰκειάν φυλάξωμεν, (ἵνα) τὴν τῶν πολεμιῶν
 προθήσωμεν, ἢν' ἀξιόν τι καὶ τοῦ πλήθους καὶ τῶν ἀναλωμάτων
 6 ἐργασώμεθα. οὐκοῦν ἐν τούτῳ καὶ οὗτος ὁ πόλεμος καὶ πᾶς ὅστις-
 οῦν ἄλλος καὶ ἐπιτέτραπται ἡμῖν καὶ ἐγκεχειρίσται. καὶ πάνν γε
 φρονίμως ἐποίησαν ἐφ' ἡμῖν τὸ τίσι πολεμητέον εἶναι διαγνῶναι 25
 καταλιπόντες καὶ μὴ αὐτοὶ τὸν πόλεμον ψηφισάμενοι. οἱ μὲν γὰρ
 οὐτ' ἀκριβῶσαι τὰ τῶν συμμαχῶν [καὶ] τοσοῦτον αὐτῶν ἀφροσθητότες
 ἠδυνήθησαν ἂν, καὶ πρὸς εἰδότας καὶ προπαρεσκευασμένους τοὺς
 7 πολεμίους οὐκ ἂν ὁμοίως ἐπιτηδείως προσηρέχθησαν· ἡμεῖς δὲ δὴ
 κριταὶ ἅμα καὶ λειτουργοὶ τοῦ πολέμου γιγνόμενοι, καὶ προσέτι καὶ 30
 ἐπ' αὐτοφώρους τοὺς ἐχθροὺς τὰ ὅπλα εὐθὺς ἐπιφέροντες, οὐτ'
 ἀνεξετάστως οὐτ' ἀδίως οὐτ' ἀπροφυλάκτως αὐτὸν ποιησόμεθα.

2 [τε] secl. Rk. 3 τοῦθ' Pflugk., ταῦθ' L 5 ἐπὶ καιροῦ] cf. 52, 28, 5
 6 (ἄν) add. Bk. 8 δεῖ] edidi ex L (δει) cf. 52, 37, 5, δὴ R. St. 21 (ἵνα)
 add. Bk. 23 ἐν τούτῳ] cf. Thuc. 1, 37, 4; 1, 81, 5 25 εἶναι L, εἶη Leuncl.
 cf. fr. 40, 5; 36, 37, 1; 37, 49, 5 26 τὸν πόλεμον damnat Polak. 27 [καὶ]
 secl. Cob., possis quoque cum Pflugkio (ἄλλως τε) καὶ 28 προπαρεσκευασμένους
 Pflugk., cf. c. 42, 4 et Thuc. 1, 68, 3, πρὸς παρεσκευασμένους L 29 ἐπιτηδείως
 exp. Cob. immerito, ad οὐκ ὁμοίως intellege atque nos, cf. quoque Thuc. 2, 60, 6,
 ἐπιτηδείως προσφέρεσθαι eodem modo usurpatur 56, 37, 3.

καὶ μοι εἴ τις ὑμῶν ἐκεῖνο ὑπολαμβάνει, τί δὴ τηλικούτον ὁ 42
 Ἀριόουιστος πεπλημμέληκεν ὅστ' ἀντὶ φίλου καὶ συμμάχου πολέμιος
 ἡμῖν γενέσθαι, σκοπεῖτω τοῦθ', ὅτι τοὺς ἀδικεῖν τι ἐπιχειροῦντας
 οὐκ ἐφ' οἷς ποιοῦσι μόνον ἀλλὰ καὶ ἐφ' οἷς φρονοῦσιν ἀμύνασθαι
 5 δεῖ, καὶ τὴν τε ἀΐξισιν αὐτῶν πρὶν καὶ βλαβῆναι τι προκαταλαμ-
 βάνειν, καὶ μὴ περιμείναντας κακῶς ἔργω παθεῖν, τότε τιμωρεῖσθαι.
 ὅτι τοίνυν καὶ ἐχθρὸς καὶ ἐχθιστὸς ἐστὶν ἡμῖν, πῶς ἂν ἄλλως μάλ- 2
 λον ἐλεγχθεῖν ἢ ἐξ ὧν ἐποίησεν; πέμψαντος γάρ μου πρὸς αὐτὸν
 φιλικῶς ὅπως ἔλθῃ τε πρὸς ἡμᾶς καὶ κοινῇ μεθ' ἡμῶν | βουλευσῆ- L 46^r
 10 ται περὶ τῶν παρόντων, οὗτ' ἤλθεν οὗθ' ἤξιεν ὑπέσχετο. καίτοι 3
 τί μὲν ἐγὼ ἀδικὸν ἢ ἀνεπιεικὲς ἢ φρονητικὸν ἐποίησα μεταπεμφάμε-
 νος αὐτὸν ὡς φίλον καὶ σύμμαχον; τί δὲ ἐκεῖνος ὕβρεως καὶ ἀσελ-
 γείας, οὐκ ἐθελήσας ἔλθεῖν, ἐκλέλοιπεν; ἄρ' οὐ δυοῖν ἀνάγκη θά-
 15 νηκότα ἡμᾶς τοῦτο πεποιηκέναι; οὐκοῦν εἴτε τι ὑποτετόπηκεν, 4
 σαφέστατα αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξελέγχει ἐπιβουλεύοντα ἡμῖν· οὐδεὶς γὰρ
 ἡμῖν μηδὲν δεινὸν παθῶν ὑποπτὸς ἐστίν, οὐδ' ἀπ' ὄρθῃς καὶ ἀδό-
 20 λου τῆς γνώμης γίγνεται, ἀλλ' οἱ προπαρεσσενασμένοι τινὰς ἀδικί-
 σαι ἐτόιμην τὴν ὑποψίαν κατ' αὐτῶν ἐκ τοῦ σκευδύτου σφῶν ἔχου-
 25 σιν· εἴτ' αὖ μηδενὸς τοιοῦτου ὑπόντος ὑπερεόρακέ τε ἡμᾶς καὶ 5
 λόγοις ὑπερηφάνοις ὕβριζε, τί χρὴ τοῦτον, ἐπειδὴν ἔργου τινὸς ἐπι-
 λάβῃται, προσδοκῆσαι πράξειν; ὁ γὰρ ἐν οἷς μηδὲν κερδαίνειν ἐμεῖλλε
 τοσαύτη ὑπεροψία κερχομένης πῶς οὐ πόρρωθεν ἐξελήλεγκται μη-
 30 δὲν δίκαιον μῆτε φρονῶν μῆτε πράσσων; οὐ τοίνυν ἀπέχρησεν αὐτῷ
 Bekk. Anecd. 124, 17
 25 τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ ἔλθεῖν πρὸς αὐτὸν ἐκέλευσεν, εἴπερ τι αὐτοῦ
 δεοίμην. καὶ μὴ μοι μικρὰν τὴν προσθήκην ταύτην εἶναι νομίσητε· 43
 μεγάλη γὰρ ἐστὶν ἐπίδειξις τῆς διανοίας αὐτοῦ. τὸ μὲν γὰρ αὐτὸν
 μὴ ἐθελήσαι πρὸς ἡμᾶς ἀγικέσθαι τάχ' ἂν τις καὶ θῆκῃ καὶ ἀρ-
 30 ρωστίᾳ καὶ γόβῳ, ἀπολογοῦμενος ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀνέθῃκε· τὸ δὲ δὴ 2
 καὶ ἐμὲ μεταπέμψασθαι οὔτε σκῆψιν οὐδεμίαν ἐνδέχεται, καὶ προσ-
 ἐξελέγχει καὶ ἐκεῖνο αὐτὸν οὐ κατ' ἄλλο τι πεποιηκότα ἢ ὅτι οὗθ'
 ὑπακούειν ἐς οὐδὲν ἡμῖν καὶ προσέτι καὶ προσαντεπιτάττειν πάντα
 παρεσκευάσται. καίτοι καὶ αὐτὸ τοῦτο πόσης ὕβρεως καὶ πόσου 3

1 μοῖ μὴν Rk. fortasse recte, cum Dio Demosthenem expresserit qui 23, 55
 καὶ μὴν εἴ τις ἐκεῖνο ὑπολαμβάνει 14 ὑπερπεφρονηκότα R. St., ὑπερφρονη-
 κότα L 16—18 qui a nobis malum non accipit, ille neque est suspicax, neque fit
 suspicax a recta sinceraque mente Rk. ἡμῖν mirum pro πρὸς ἡμᾶς cf. 59, 20, 6,
 Plut. Alex. 74, 1 nec tamen tentandum, δράσων pro παθῶν Polak. L in marg. ~

21 τί Bk., τίνα L 24 πράσων L, πράττων Dind. 25 αὐτὸν Bk., αὐ-
 τὸν L 26 μικρὰν] σμικρὰν? 32 προσαντεπιτάττειν] ἀντεπιτάττειν mavult
 v. Herw. (litt.). sed cf. 45, 16, 2.

προπηλατισμοῦ μεστόν ἐστιν; μεταπέμπεται τινα ὁ ἀνθύπατος ὁ
 Ῥωμαίων, καὶ ἐκεῖνος οὐκ ἔρχεται· μεταπέμπεται τις τὸν ἀνθύπα-
 τον τὸν Ῥωμαίων Ἀλλόβοριξ ὄν. μὴ γὰρ ὅτι ἐμοῦ τοῦ Καίσαρος
 οὐκ ἐπέισθη, μηδ' ὅτι ἐμὲ τὸν Καίσαρα ἐκάλεσε, σμικρὸν τι τοῦτο
 4 καὶ γραῦλον εἶναι νομίσητε. οὔτε γὰρ ἐγὼ αὐτὸν μετεπεμψάμην, 5
 ἀλλ' ὁ Ῥωμαῖος, ὁ ἀνθύπατος, αἱ θάβδοι, τὸ ἀξίωμα, τὰ στρατό-
 L 467 πεδα, | οὔτε ἐγὼ μετεπέμφθην ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ ταῦτα πάντα. ἰδίᾳ
 μὲν γὰρ ἐμοὶ πρὸς αὐτὸν οὐδὲν ἐστι συμβόλαιον· κοινῇ δὲ δὴ πάν-
 τες καὶ εἰπομέν τι καὶ ἐποιήσαμεν καὶ ἀντηγοῦσαμεν καὶ ἐπάθομεν.
 41 ὥσθ' ὅσῳ τις ἂν αὐτὸν ἐν τε τοῖς φίλοις καὶ ἐν τοῖς συμμάχοις 10
 ἡμῶν ἀναγεγράφθαι γήση, τοσοῦτῳ μᾶλλον ἀξιομισήτων ὄντα ἀπο-
 δείξει. διὰ τί; ὅτι οἶα μηδὲ τῶν ἐχθίστων τις ὁμολογούντων ἡμῖν
 εἶναι ἐτόλμησέ ποτε ποιῆσαι, ταῦτ' ἐκεῖνος ἐν τε τοῖς τῆς φιλίας
 καὶ ἐν τοῖς τῆς συμμαχίας ὀνόμασιν ἐξείργασται, καθάπερ ἐπ' αὐτὸ
 2 τοῦτο πεποιημένος αὐτάς, ἢ ἡμᾶς ἀδικεῖν ἀδεῶς ἔχη. ἀλλ' οὔτε 15
 τότε ἐπὶ τῷ προπηλακίζεσθαι καὶ ἐπιβουλεύεσθαι ἐσπεισάμεθα
 αὐτῷ, οὔτε νῦν αὐτοὶ τὰς σπονδὰς λύσομεν· ἡμεῖς μὲν γὰρ ὡς
 πρὸς φίλον καὶ σύμμαχον ἔτ' αὐτὸν ὄντα ἐπροσβενσάμεθα, ὁ δ'
 3 ὁρᾷτε ὅπως ἡμῖν κέχρηται. ὥσπερ οὖν ἰγνία εὐεργετεῖν τε ἡμᾶς
 ἐβούλετο κἀντ' εὖ πάσχειν ἡξίον, δικαίως ἐκείνων ἐτύγχανεν, οὕτω 20
 καὶ νῦν, ἐπειδὴ τὰναντία αὐτῶν πάντα ποιεῖ, δικαιοτάτα ἂν ἐν
 ἐχθροῦ μέρει νομισθεῖη. καὶ μὴ θαυμάσητε εἰ αὐτὸς ἐγὼ πρό-
 τερόν ποτε καὶ ἐν τῇ βουλήῃ καὶ ἐν τῷ δήμῳ χρηματίσας τινὰ
 4 ὑπὲρ αὐτοῦ, εἶτα ταυτὶ νυνὶ λέγω. ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ τότε καὶ 25
 νῦν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω καὶ οὐ μεταβάλλομαι. τίς δὲ ἐστὶν
 αὕτη; τοὺς μὲν ἀγαθοὺς καὶ πιστοὺς καὶ τιμᾶν καὶ ἀμείβεσθαι,
 τοὺς δὲ κακοὺς καὶ ἀπίστους καὶ ἀτιμάζειν καὶ ἀμύνεσθαι. ἐκεῖνος
 δὲ ἐστὶν ὁ μεταβαλλόμενος, ὁ μήτε καλῶς μήτε δεόντως τοῖς δο-
 θεῖσιν αὐτῷ παρ' ἡμῶν χρώμενος.
 45 ὥσθ' ὅτι μὲν δικαιοτάτα ἂν αὐτῷ πολεμήσαιμεν, οὐδένα ἀμ- 30

2 τις R. St., τι L 3 τὸν v. Herw. (litt.), τῶν L Ἀλλόβοριξ] ἀλλότριος
 Xyl., βάρβαρος Penzel. mihi Dio ipse errasse videtur ἐμοῦ τοῦ Καίσαρος]
 καλοῦντος add. St., sed gen. cas. verbo πείθεσθαι oboedire haud raro apud Hero-
 dotum iungitur (1, 126; 5, 29; 5, 33; 6, 12), nec mirandum πείθεσθαι hoc sensu,
 quem ad modum ἱπαζοῦναι, et cum gen. et cum dat. casu construi posse, cf. 40,
 45, 5 8 συμβόλαιον Oddey, cf. 50, 20, 8. mutuum sumpsit a Demosthene (cf.
 34, 3) a quo tamen non nisi nativo sensu usurpatur, συμβούλιον L 9 ἐπά-
 θομεν] ἀντεπάθομεν v. Herw. (litt.), quod valde placet 17 λύσομεν] λύομεν
 Rk., ἐλύσαμεν Oddey 20 κἀντ' εὖ πάσχειν Dind., κἀντ' εὖ πάσχειν (sic) L (τ et
 ι post a m¹ insertum), κἀντεπάσχειν Rk., cf. Plat. Gorg. p. 520 E et Stallb. a. l.

φοβητήσιν οἴομαι· ὅτι δὲ οὔτε ἀμαχος οὔτε δυσπολέμητός ἐστιν,
 ὁράτε μὲν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν ὁμοούλων αὐτῷ, οὓς πολλακις
 μὲν καὶ πρότερον, ῥᾶστα δὲ καὶ νῦν ἐνικήσαμεν, λογιζέσθε δὲ καὶ
 ἐξ ὧν περὶ αὐτοῦ ἐκείνου πυνθανόμεθα. οὔτε γὰρ ἄλλως δύναμιν 2
 5 τινὰ οἰκειάν συνεστηκυῖαν καὶ συγκεκριομένην ἔχει· νῦν τε, ἅτε
 μηδὲν δεινὸν προσδοκῶν, καὶ παντελῶς ἀπαράσκευός ἐστιν. οὐ τοί-
 νυν οὐδὲ ἐκ τῶν ὁμοούρων ἂν τις αὐτῷ προθύμως, οὐδ' εἰ πάντῃ
 ἐπαγγέλλεται, βοηθήσειε· τίς μὲν γὰρ ἂν | ἔλοιτο ἐκείνῳ συμμαχή- 3 L 47r
 σας πολεμήσαι ἡμῖν, μηδὲν ὑφ' ἡμῶν λελητημένος; πῶς δ' οὐκ ἂν
 10 μᾶλλον ἡμῖν πάντες ἢ ἐκείνῳ συναράμενοι τὴν τε τυρανίδα αὐτοῦ
 ὁμορόν σφισιν οὔσαν καταλῦσαι καὶ τῆς χώρας μέρος τι παρ' ἡμῶν
 προσλαβεῖν ἐθελήσειαν; εἰ δὲ δὴ καὶ συσταῖέν τινες, οὔτι γὰρ καὶ 4
 κρείττους ἂν ἡμῶν γένοιτο. ἵνα γὰρ τᾶλλα ἐάσω, τὸ πλήθος ἡμῶν,
 τὴν ἡλικίαν, τὴν ἐμπειρίαν, τὰ ἔργα, ἐκείνός γε τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι
 15 ἡμεῖς μὲν κατὰ πᾶν ὁμοίως τὸ σῶμα ὠπλίσαμεθα, ἐκείνοι δὲ δὴ
 γυμνοὶ τὸ πλεῖστόν εἰσι, καὶ ἡμεῖς μὲν καὶ λογισμῷ καὶ τάξει χρώ-
 μεθα, ἐκείνοι δὲ δὴ θυμῷ πρὸς πάντα ἀσύντακτοι φέρονται; μὴ 5
 γὰρ τοι μήτε τὴν ὁρμὴν αὐτῶν μήτε τὸ μέγεθος ἢ τῶν σωματίων
 ἢ τῆς βοῆς φοβηθήτε. φωνὴ τε γὰρ οὐδένα πρόποτε ἀνθρώπων
 20 ἀπέκτεινε, καὶ τὰ σώματα αὐτῶν δοῶν μὲν οὐδὲν πλεόν, ἅτε τὰς
 αὐτὰς ἡμῖν χεῖρας ἔχοντα, πάσχειν δὲ πολὺ πλείω, ἅτε καὶ μεγάλα
 καὶ γυμνά ὄντα, δυνήσεται· ἢ τε ὁρμὴ ἀμετρος καὶ προπετής τὸ
 κατ' ἀρχὰς οὔσα καὶ ἐκκενοῦται ῥαδίως καὶ ἐπ' ὀλίγον ἀνθεῖ. πε- 46
 πειραμένοις δὲ πού ὦν λέγω καὶ νενικηκόσιν ἡμῖν τοὺς ὁμοίους αὐ-
 25 τοῖς ταυτὶ παραινῶ, ὥσθ' ὑμᾶς μήτε τῷ λόγῳ δοκεῖν ὑπ' ἐμοῦ
 παραάγεσθαι, καὶ τῷ ἔργῳ ἐχρωτάτην τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἐκ τῶν
 προκατειργασμένων ποιεῖσθαι. καὶ μέντοι καὶ τῶν Γαλατῶν αὐτῶν 2
 τῶν ὁμοίων σφίσι σχυροὶ ἡμῖν συμμαχήσουσιν, ὥσθ' εἰ καὶ τι φο-
 βερὸν τὰ ἔθνη ταῦτα εἶχε, τοῦτο καὶ ἡμῖν καὶ ἐκείνοις ὑπάρξει.
 30 ταυτ' οὖν αὐτοὶ τε οὕτω λογιζέσθε καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκετε·
 ὡς εἴ γε καὶ ὑμῶν τινες ἄλλως πως φρονοῦσιν, ἀλλ' ἔργω καὶ ὡς 3
 πολεμίσω, οὐδὲ ἐγκαταλείψω ποτὲ τὴν τάξιν ἢν ἐτάχθην ὑπὸ τῆς
 πατρίδος. καὶ μοι τὸ δέκατον στρατόπεδον ἀρκέσει· καὶ γὰρ εἴ
 οἶδ' ὅτι κἂν διὰ πύρρος δέη καὶ γυμνοὶ χωρήσουσι προθύμως. οἱ 4
 35 δὲ δὴ ἄλλοι τὴν ταχίστην ἀπαγάγετε, μηδέ μοι μάτην ἐνταῦθα τρυ-

1 οἴομαι L, οἶμαι Dind. 7 αὐτῷ R. St., αὐτὸν L 10 συναράμενοι
 R. St., συναυράμενοι L 12 ἐθελήσειαν Dind., ἐθελήσαιεν L 15 πᾶν Rk.,
 πανθ' (om. acc.) L 29 ἐκείνοις R. St., ἐκείνων L ὑπάρξει L, an (ἀν) ὑπάρξει?
 sed magis placet pro praecedente εἶχε substituere ἔχει 33 καὶ μοι Pflugk., καὶ
 τοι L 35 ἀπαγάγετε] nonne ἀπάγετε? τρύχεσθε Bk., ἐντρούχεσθε L.

χεσθε, τὰ τε κοινὰ εὐκῆ ἀναλίσκοντες καὶ τῶν ἀλλοτρίων πόνων μεταποιούμενοι, τὴν τε λείαν [καὶ] τὴν ὑφ' ἐτέρων κτωμένην σφετερίζομενοι.”

- 47 ταῦτα τοῦ Καίσαρος εἰπόντος οὐ μόνον οὐδείς ἀντεῖπεν, εἰ καὶ
τὰ μάλιστα τινες [ἐς] τάναντία σφίσι ἐρίγνωσον, ἀλλὰ καὶ συνή- 5
L 17⁷ νεσαν πάντες, καὶ οὐχ ἡμιστα οἱ δι' ὑποψίας αὐτῷ ὄντες, λογοποιεῖν
ἂ ἤκουσαν. καὶ τοὺς γε στρατιώτας οὐ χαλεπῶς ἔπεισαν πειθαρχή-
σαι, τοὺς μὲν ἐκ τοῦ προκεκρίσθαι προθυμομένους, τοὺς δ' ἄλλους
2 δι' ἐκείνους φιλοτιμουμένους. ἐξαίρετον δὲ δὴ τὸ δέκατον στρα-
τευμα ἐποιήσατο, ὅτι εὐνοϊάν πως αἰεὶ αὐτοῦ εἶχεν. οὕτω δὲ δὴ
τὰ πολιτικά στρατόπεδα πρὸς τὴν τῶν καταλόγων τάξιν ὠνομά-
3 ζετο· ὁθενπερ καὶ νῦν ὁμοίως τὰ νῦν ὄντα τὰς ἐπικλήσεις ἔχει.
ὠρμημένων οὖν αὐτῶν ὁ Καῖσαρ οὐκέτι κατὰ χώραν ἔμεινε,
μη καὶ χρονίσαντες ἀμβλύτεροι αἰθῆς γένωνται, ἀλλ' εὐθὺς ἄρας
ἐπὶ τὸν Ἀριόουιστον ἤλασε. καὶ οὕτω γε αὐτὸν τῷ αἰφνιδίῳ τῆς 15
ἐφρόδου κατέπληξεν ὥστε καὶ ἐς λόγους οἱ ὑπὲρ εἰρήμης ἐλθεῖν κατη-
4 νάγκασεν. οὐ μέντοι καὶ συνέβησαν· αὐτὸς τε γὰρ πάντα προστάξαι
καὶ ἐκεῖνος οὐδὲν ὑπακοῦσαι ἠθέλησεν. ὁ τε οὖν πόλεμος συνερ-
ρώγει, καὶ μετέωροι οὐ μόνον αὐτοὶ ἐκότεροι ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμα-
χοι οἳ τε πολέμιοί σφιν οἱ ἐκείνη πάντες ἦσαν, τὴν τε μάχην αὐ- 20
τῶν ὅτι τάχιστα ἔσεσθαι καὶ τοῖς ἀπαξ κρατήσασιν καὶ τᾶλλα δου-
5 λεύσειν νομίζοντες. προεῖχον δὲ οἱ μὲν βάρβαροι τῷ τε πλήθει
καὶ τοῖς μεγέθεσιν, οἱ δὲ δὴ Ῥωμαῖοι τῆ τε ἐμπειρίᾳ καὶ ταῖς
δύσεσιν· καὶ πως καὶ πρὸς τὸν θυμὸν τῶν Κελτῶν, τὴν τε ἀκριτον
καὶ προπετῆ αὐτῶν δομῆν, ἀντίρροπον τὸ τοῦ Καίσαρος φρόνημα 25
εὐρίσκετο, ὥστε ἰσοπαλεῖς ἐκ τούτων ὄντες καὶ τὰς ἐλπίδας τὴν τε
ἐπ' αὐταῖς προθυμίαν ἰσοστασίας ἐποιοῦντο.
- 48 ἀντικαθημένων δὲ αὐτῶν ἀλλήλοις, αἱ γυναῖκες αἱ τῶν βαρβά-
ρων ἀπηγόρευσάν σφίσι θειάσασθαι μηδεμίαν πρὸ τῆς νέας σελήμης
2 μάχην συνάψαι. καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἀριόουιστος (πάνν γὰρ αὐταῖς 30
προσεῖχεν ὁπότε τοιοῦτό τι ποιήσειαν) οὐχ ἀπάσῃ εὐθὺς τῆ δυνά-
μει, καίτοι τῶν Ῥωμαίων προκαλουμένων σφᾶς, συνέμιξεν, ἀλλὰ
τοὺς ἰππέας μετὰ τῶν συντεταγμένων σφίσι πεζῶν μόνους ἐκπέμ-
πων ἰσχυρῶς αὐτοὺς ἐλύπει. καὶ τούτου καταφρονήσας χωρίον τι

Xiph.
11, 26—30

2 [καὶ] damn. Rk., κᾶν? Polak. κτωμένην] cf. c. 38, 3 5 [ἐς] ex dittogr.
natum del. Rk. 6 οἱ R. St., ἢ L post ὄντες interpunxit Bk., recte. construendum
enim συνήνεσαν λογοποιεῖν ἂ ἤκουσαν, cf. Xen. Cyr. 4, 4, 9; 7, 2, 14. — ceterum cf.
c. 35, 3 et c. 46, 2 γ γε Bk., τε L. abesse malim ἔπεισαν (non ἔπησαν) L,
ἔπεισε R. St. 15 Ἀριόουιστον R. St., Ὀριόουιστον L γε Bk., τε L 21 δου-
λείσειν II. St., δουλεύειν L 27 ἰσοστασίας] ἰσοστασίους Heller., at cf. 49, 3, 6.

ἔπερ τοῦ ταφρευμάτος σφῶν καταλαβεῖν ἐπεχείρησε. καὶ κατέσχε 3
 μὲν αὐτό, ἀντικαταλαβόντων δὲ καὶ ἐκείνων ἕτερον ἐς μὲν μάχην,
 | καίπερ καὶ μέγρι τῆς μεσημβρίας τὸν στρατὸν ἔξω τοῦ Καίσαρος L 48^r
 παρατάξαντος, οὐχ ὄρησεν, ἐπαναχωρήσαντος δὲ αὐτοῦ πρὸς ἐσπέ-
 5 ραν ἐπῆλθέ τε ἐξαπιναιῶς σφίσι καὶ ὀλίγον καὶ τὸ χαράκιμα αὐ-
 τῶν εἶλε. προχωρούντων οὖν οὕτως οἱ τῶν πραγμάτων σμικρὸν τε 4
 ἔτι τῶν γυναικῶν ἐφρόντισε, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ παραταξαμένων τῶν
 Ῥωμαίων, ὅπερ πον καθ' ἡμέραν ἐποιοῦντο, ἀντεπεξήγαγε. καὶ 49
 αὐτοὺς ἐλαῖνοι προτόντας ἐκ τῶν σιγρωμάτων ἰδόντες οὐχ ἰσχύχα-
 10 σαν, ἀλλ' ἐξῆξαντες οὔτε συντάξασθαι σφίσι ἀκριβῶς ἐπέτρεψαν,
 καὶ τὴν ἀκόντισιν αὐτῶν, ἐφ' ἧ' ἐς τὰ μάλιστα ἐθάρσουν, δρόμῳ
 μετὰ βοῆς προσπεσόντες ὑπετέμοντο, καὶ οὕτω γε ὁμοσε αὐτοῖς 2
 ἐχώρησαν ὥστε σφᾶς μῆτε τοῖς ζοντοῖς μῆτε τοῖς ξίφεσι τοῖς μα-
 κροτέροις χρήσασθαι. ὠθίζοντό τε οὖν, καὶ τοῖς σώμασι [τὸ] πλείον
 15 ἢ τοῖς ὅπλοις ἐμάχοντο, ἀνατρέψαι τε τὸν προσκειμένον καὶ κατα-
 βαλεῖν τὸν ἀνθεστηκότα ἀγῶνα ποιούμενοι. καὶ πολλοὶ καὶ τῆς 3
 τῶν βραχυτέρων ξιφῶν χρήσεως στερηθέντες ταῖς τε χερσὶ καὶ τοῖς
 στόμασιν ἀντ' ἐκείνων ἠγωνίζοντο, κατασπῶντες τοὺς ἀντιπάλους,
 δάκνοντες, σπαράττοντες, ἅτε καὶ τῷ μεγέθει τῶν σωμάτων πολὺ
 20 αὐτῶν ὑπερέχοντες. οὐ μέντοι καὶ μεγάλα τινὰ ἐκ τούτου σφᾶς 1
 ἐβλάψαν· συμπλεκόμενοι γὰρ αὐτοῖς οἱ Ῥωμαῖοι ἰσόρροποι πως
 τῇ τε ὀπλίσει καὶ τῇ τέχνῃ ἐγίγνοντο. καὶ τέλος ἐπὶ μακροτάτον
 τοιοῦτοτρόπῳ μάχῃ χρησάμενοι ὀψέ ποτε ἐπεκράτησαν· τὰ τε γὰρ
 25 ξιφίδια καὶ σμικροτέρα τῶν Γαλατικῶν ὄντα καὶ τὰς προσβολὰς 5
 αὐτῶ πόνῳ ἐπὶ πλείον συσχεθέντες μᾶλλον τῶν βαρβάρων ἀντήρ-
 κισαν, ἅτε οὐχ ὁμοιον ταῖς δξύτησι τῶν ἐφθδων τὸ διαρκές σφῶν
 ἐχόντων. διὰ μὲν οὖν ταῦτα ἠττήθησαν ἐκείνοι, οὐ μέντοι καὶ
 ἐτράποντο, οὐχ ὅτι οὐκ ἠθέλησαν ἀλλ' ὅτι οὐκ ἰδυνήθησαν γρυεῖν
 30 ὑπ' ἀπορίας τε ἅμα καὶ ἐκλύσεως. συστρεφόμενοι οὖν κατὰ τρια- 6
 κοσίους καὶ πλείους καὶ ἐλάττους, τὰς τε ἀσπίδας ἀπανταχόθεν
 σφῶν προεβάλλοντο, καὶ ὀρθοὶ ἰστάμενοι ἀπρόσμικτοι μὲν | ἐπὶ τῆς L 48^v
 συγκλίσεως δυσζήητοι δὲ ὑπὸ τῆς πικρότητος ἐγίγνοντο, καὶ οὔτε

14 [τὸ] damn. St., ἔτι? Polak. 17 ταῖς St., τοῖς L 24 προσβολὰς]
 cf. *Lex. Seg.* in Bekk. *Anecd.* 1, 58, 16 προσβολή σιδήρον· τὸ στόμαμα τὸ προσ-
 τιθέμενον ἐπ' ἄκρω τῷ σιδήρῳ ἐν ἐργαλείοις et Steph. Byz. s. v. *Δακεδαίων*
 στομωμάτων γὰρ τὸ μὲν χαλυβδικόν, τὸ δὲ κ. τ. λ., vide quoque eundem s. v.
Χάλυξ. reiicienda igitur Reiskii coniectura προσβολὰς 32 ἀπρόσμικτοι L
Xyl. (vocabulary est Herodoteum 1, 65, sed alio sensu usurpatum), πρόσμικτοι L

33 συγκλίσεως Leuncl., (cf. Thuc. 5, 71, 1), συγκλίσεως L.

50 ἔδρων οὐδὲν οὔτε ἔπασχον. οἱ οὖν Ῥωμαῖοι, ἐπειδὴ μήτε ἐκεῖνοι
 ἀντεπήεσάν σφισιν ἢ καὶ ἔφενγον, ἀλλ' ἐν ταύτῳ μένοντες ὥσπερ
 2 θῦς ἄτε μηδεμίαν χρῆσιν ἔχοντα ἀπετέθειντο, καὶ τοῖς ξίφεσιν οὐκ
 ἐδύνατο οὔτε συστάειν μάχεσθαι οὔτε τῶν κεραιῶν αὐτῶν, ἧ̄περ 5
 καὶ μόνον ἀλωτοὶ οἳ ἀποι γυμναῖς ἀνταῖς μαχόμενοι ἦσαν, ἐφι-
 κνεῖσθαι, τὰς τε ἀσπίδας ἀπέρριψαν, καὶ προσπίπτοντές σφισιν,
 οἱ μὲν ἐξ ἐπιδρομῆς οἱ δὲ καὶ ἐγγύθεν, ἐνήλλοντο τρόπον τινα καὶ
 3 ἐκοπτον αὐτούς. ἀκ τούτου πολλοὶ μὲν εὐθὺς ἄτε καὶ μιᾶς ἐπι-
 κοπῆς ὄντες ἐπιπτον, πολλοὶ δὲ καὶ πρὶν πεσεῖν ἀπέθνησκον· ὑπὸ 10
 γὰρ τῆς πυκνότητος τῆς συστάσεως καὶ τεθνηκότες ὀρθοὶ ἀνείχοντο.
 4 τοῦ μὲν οὖν περὶ τοῦ πλεῖστον οὕτω καὶ ἐκεῖ καὶ πρὸς ταῖς ἀμά-
 ξαις, ὅσον γε καὶ ἐξωσθὲν ἐς αὐτὰς ἐτύγγανε, σὺν τε ταῖς γυναιξὶ
 καὶ σὺν τοῖς παισὶν αὐτῶν ἐφθάρησαν· ὁ δὲ [ὁ] Ἀριόουιστος μεθ'
 ἰππέων τὴν τε χώραν παραχορῆμα ἐξέλιπε, καὶ πρὸς τὸν Ῥήγον 15
 5 [παραχορῆμα] ὀρμησας ἐπεδιώχθη μὲν, οὐ κατελήφθη δέ. ἀλλ' ὁ
 μὲν ἐπὶ πλοίου προεξέφηνε, τῶν δ' ἄλλων τοὺς μὲν οἱ Ῥωμαῖοι
 ἐς τὸν ποταμὸν ἐσβαίνοντες ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος
 ὑπολαβὼν ἀπήνεγκεν.

3 ἐν πύργοις] in munitione, εἰ πύργοι? Bk. praeter necessitatem 8 ἐνήλ-
 λοντο Cob. coll. Caes. b. G. 1, 52, ἀνήλλοντο (sic) L 9 ἐπικοπῆς] ita L, ut
 coniecerat iam Xyl., ἐπισκοπῆς R. St. de lectionis sinceritate dubitari nequit,
 cum haec verba bis redeant 49, 29, 3; 54, 33, 3. Ceterum veri simile mihi vide-
 tur legisse Dionem in suo Thucydidis exemplari 5, 103 (quem locum attulit Bk.)
 καὶ ἐπικοπῆς μιᾶς ὄντες, ut habet cod. Paris. 1735 (ἐπὶ κοπῆς), non ἐπὶ ὀπῆς
 μιᾶς ὄντες, quod dant ceteri 14 [ὁ] secl. R. St., an δὴ? μεθ' ἰππέων sic
 nude positum stare nequit. ᾧ i. e. πενήκοντα add. Cob. speciose. at unde nu-
 merus certus? Caesar, quem ducem unum Dio secutus est, b. G. 1, 53, 2 per-
 rauci, cf. tamen c. 49, 6 συστρεφόμενοι κατα τριακοσίων. forte μεθ' ἰππέων
 <τινῶν> vel <οὐ πολλῶν>? 16 [παραχορῆμα] exp. Rk. 18 ἐσβαίνοντες Bk.,
 ἐσβαίνοντας L.

Subscriptio: ΔΙΩΝΟΣ ῬΩΜΑΙΚΩΝ ΛΗ.

LIBER XXXIX.

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ τριακοστῷ ἐνάτῳ τῶν Δίωνος Ῥωμαϊκῶν

- α. Ὡς Καῖσαρ Βελγικοῖς ἐπολέμησεν (c. 1—5).
 β. Ὡς Κιζέρων κατῆλθεν (c. 6—11).
 γ. Ὡς Πτολεμαῖος ἐκπεσὼν ἐξ Αἰγύπτου ἐς Ῥώμην ἀνῆλθεν (c. 12—16).
 5 δ. Ὡς Κάτων τὰ ἐν Κύπρῳ κατεστήσατο (c. 22—23).
 ε. Ὡς Πομπήιος καὶ Κράσσος ὑπατοὶ ἠρέθθησαν (c. 27—37).
 ζ. Ὡς τὸ θέατρον τὸ Πομπηῖον καθιερώθη (c. 38).
 η. Ὡς Δέκιμος Βροῦτος Καῖσαρος ὑποστράτηγος Οὐγενετοῦς ναυμαχίᾳ ἐνίκησεν
 | (c. 40—43).
 10 θ. Ὡς Ποῦπλιος Κράσσος Καῖσαρος ὑποστράτηγος Ἀντίτανοῖς ἐπολέμησεν L 49^r
 (c. 46).
 ι. Ὡς Καῖσαρ Κελτῶν τισὶ πολεμήσας τὸν Ῥῆνον διέβη· καὶ περὶ τοῦ Ῥήνου
 (c. 47—49).
 κ. Ὡς Καῖσαρ ἐς Βρεττανίαν ἐπεραιώθη· καὶ περὶ τῆς νήσου (c. 50—53).
 15 λ. Ὡς Πτολεμαῖος ἐπὶ Γαονίνου ἐς Αἴγυπτον κατήχθη, καὶ ὡς ὁ Γαονίνος
 ἐπὶ τούτῳ ἐκρίθη (c. 55—63).

Χρόνον πληθους ἔτη τέτταρα ἐν οἷς ἄρχοντες οἱ ἀριθμούμενοι οἷδε ἐγένοντο

- (697/57) Π. Κορνήλιος Π. νί. Δεντοῦλος Σπινθήρ ὑπ.
 Κ. Κακίλιος Κ. νί. Μέτελλος Νέπως
 20 (698/56) Γν. Κορνήλιος Π. νί. Δεντοῦλος Μαρχελλίνος ὑπ.
 Δ. Μάρκιος Δ. νί. Φίλιππος
 (699/55) Γν. Πομπήιος Γν. νί. Μάγνος τὸ β̄ ὑπ.
 Μ. Λικίνιος Π. νί. Κράσσος τὸ β̄
 25 (700/54) Ἄππ. Κλαύδιος Ἄππ. νί. Ποῦλχρος ἱπ.

1 τριακοστῷ ἐνάτῳ] λθ̄ L 2 Βελγικοῖς Leuncl., βελτικοῖς L 8 Δέκιμος R. St. (coni.), δεκίμος L χίᾳ ἐνίκησεν in imo fol. perierunt in L
 17 τέτταρα] δ L 21 Μάρκιος Xyl., μάρκος L 25 Ἀννόβαρδος R. St. (coni.),
 ἀννόβαρδος L 25 ἀππ' κλ' ἀππ' νί πολυχρος (s. a.) νπ' L. cf. porro p. 393.

a. u. 697
(57)

Οὕτω μὲν δὴ καὶ ἐκεῖνα διεπολεμήθη· μετὰ δὲ ταῦτα, τοῦ χει-
 μῶτος ἐν ᾧ Κορινθίως τε Σπινθήρ καὶ ὁ Μέτελλος ὁ Νέπωσ ὑπα-
 τεύειν ἤρξαντο διεληθόντος, τρίτος τις πόλεμος αὐτοῖς ἐγένετο. οἱ
 γὰρ Βελγικοὶ τῷ τε Ῥήνῳ πολλοῖς καὶ συμμίختοις γένεσι προσοι-
 2 ζούντες, καὶ ἐπὶ τὸν ὠκεανὸν τὸν κατὰ Βρεττανίαν καθήκοντες, ἐν 5
 μὲν τῷ πρὶν οἱ μὲν ἔσπονον τοῖς Ῥωμαίοις ἦσαν οἱ δὲ ἐφρόντι-
 ζον αὐτῶν οὐδέν, τότε δὲ τὸν Καῖσαρα εὖ φερόμενον ἰδόντες, καὶ
 δείσαντες μὴ καὶ ἐπὶ σφᾶς ὀρηγήσῃ, συνεστράφησαν, καὶ κοινῶ πλὴν
 Ῥημῶν λόγῳ χρησάμενοι συνεβουλεύσαντό τε ἐπὶ τοῖς Ῥωμαίοις
 3 καὶ συνώμοσαν, Γάλβαν προστησάμενοι. ταῦτ' οὖν ὁ Καῖσαρ παρὰ 10
 τῶν Ῥημῶν μαθὼν ἐν φρουρᾷ τε αὐτοὺς ἐποίησατο, κἀνταῦθα
 πρὸς τῷ Ἀύξουνηῳ ποταμῷ στρατοπεδευσάμενος ἠθροίζε τε ἅμα
 L 497 τοὺς στρατιώτας καὶ ἐξήσκει. οὐδὲ ἐτόλμησε πρότερον | τοῖς πολε-
 μίοις, καίτοι τὴν χώραν σφῶν κατατρέχουσιν, ἐς χεῖρας ἔλθεῖν,
 4 πρὶν ὡς καὶ δεδιότος αὐτοῦ καταφρονήσαντες ἐπεχείρησαν τὴν τε 15
 γέφυραν καταλαβεῖν καὶ τὴν σιτοπομπίαν, ἣν δι' αὐτῆς παρὰ τῶν
 συμμάχων ἐποιεῖτο, ἀφελῆσθαι. τοῦτο γὰρ ἐξ αὐτομόλων προζυγὸς
 ἐσόμενον, ἔπεμψεν ἐπ' αὐτοὺς νυκτὸς τοὺς τε ψιλοὺς καὶ τοὺς ἰπ-
 2 πέας. καὶ οἱ μὲν προσπεσόντες τοῖς βαρβάροις ἀπροσδόκητοι πολ-
 λὸς ἀπέκτειναν, ὥστε πάντας τῆς ἐπιούσης νυκτὸς ἐς τὴν οἰκίαν, 20
 ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ οἱ Αἰδοῦοι ἐσβεβληκότες ἐς αὐτὴν ἠγγέλλοντο,
 ἀπαραστήναι· Καῖσαρ δὲ ἤσθετο μὲν τὸ γινόμενον, οὐκ ἐτόλμησε
 2 δὲ σφας εὐθύς, ἀγνοίᾳ τῶν χωρίων, ἐπιδιδῶσαι. ἀλλ' ἅμα (ἔφ) τὴν
 τε ἵππον λαβὼν καὶ τοὺς πεζοὺς ἐπακολουθεῖν κελεύσας κατέλαβεν
 αὐτούς, καὶ ὑποστάντας ἐς μάχην (ἐνομιζέτο γὰρ οὖν μόνῃ τῇ ἵππῳ 25
 εἶναι) διέτριψε μέχρις οὗ καὶ ὁ πεζὸς ἤλθε, καὶ οὕτω παντὶ τῷ
 στρατῷ περισχὸν τοὺς τε πλείους κατέκοψε καὶ τοὺς περιλοίπους
 ὁμολογίᾳ παρεστήσατο. καὶ τούτου καὶ τῶν δῆμων τοὺς μὲν ἅμαχῃ
 προσηγάγετο τοὺς δὲ πολέμῳ.

3 Νέροιοι οὖν τῆς μὲν πεδιάδος (οὗ γὰρ ἦσαν ἀξιόμαχοι) ἐκόν- 30
 τες αὐτῷ ἐξέστησαν, ἐς δὲ δὴ τὰ ὄρη τὰ ὑλωδέστατα ἀνακομι-
 σθέντες, ἔπειτ' ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖθεν ἐπικατέδραμον ἀνέλπιστοι, καὶ

4 Βελγικοὶ Leuncl., Βελτικοὶ L 9 et 11 Ῥημῶν Xyl., Ῥημῶν L, Remus Luc.
 1, 424 10 συνώμοσαν Γάλβαν Bk., συνωμόσαντο ἀδρᾶν L 12 Αὐξουνηῳ (sic) L.
 Axona Caes. b. G. 2, 5. 8, Axuena vel Auxuena vel Auxena Itin. Aut. (oppidum
 ad flumen situm), Auxenna tab. Peut., Axona (sed Auxona cod. B, Auxona cod.
 R) Aus. Mos. 461. — cf. Σηκουανός Seguana 40, 38, 4 18 ψιλοῦς] ita L
 sed praeterea in marg. a m¹ φλλους, posito signo inter τοὺς τε et ψιλοῦς
 23 (ἔφ) ins. Bk. 28 ἅμαχῃ restitui ex L, ἅμαχῃ St. 30 οὖν edidi ex L,
 δὲ R. St., οὖν Dioni saepe est autem. cf. e. gr. 42, 23, 1 32 locus corruptus.
 ἔπειτ' ἐπειδὴ in ἐπὶ τὴν πεδιάδα commutavit Rk. coniectura infelici. Bk. recte

καθ' ὃ μὲν αὐτὸς ὁ Καῖσαρ ἦν ἐτράποντο καὶ ἔφυγον, τῷ δὲ δὴ πλείονι τοῦ στρατοῦ καθυπέρευτοί τε ἐγένοντο καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτοβοεῖ εἶλον. αἰσθόμενος δὲ τοῦτ' ἐκείνος (προεκεχωρήκει <γὰρ> ἐπὶ τι 2 τοὺς τετραμμένους διώκων) ἀνέστρεψε, καὶ καταλαβὼν αὐτοὺς ἐν 5 τῷ ἐρύματι ἀρπαγὴν ποιουμένους περιεστοιχίσαστο καὶ κατεφόνευσε. πράξας δὲ ταῦτα, οὐδὲν ἔτι μέγα ἔργον τοὺς λοιποὺς Νερονίους χειροῦμενος ἔσχε.

καὶν τούτῳ Ἀτουατικοί, πλησιόχωροί τε αὐτοῖς ὄντες καὶ τὸ 4 γένος τό τε φρόνημα τὸ τῶν Κίμβρων ἔχοντες, ὤρμησαν μὲν ὡς 10 καὶ βοηθήσοντές σφισιν, ἐπειδὴ δὲ ἐφθίθησαν προαλόντες, ἀνεχώρησαν, καὶ πάντα τὰλλα χωρία ἐκλιπόντες ἐς ἐν τεῖχος τὸ κράτιστον ἀνεσκευάσαντο. | καὶ αὐτῷ τὸν Καῖσαρα προσβαλόντα ἐπὶ πολλὰς 2 L 50^r ἡμέρας ἀπεκρούσαντο, μέχρις οὐ πρὸς μηχανῶν ποιήσιν ἐτράπετο. τότε γὰρ, ἕως μὲν τὴν τε ὕλην τέμνοντας καὶ τὰ μηχανήματα 15 συμπηγνύντας τοὺς Ῥωμαίους ἐώρων, γέλωτα τῇ ἀπειρίᾳ τῶν γιγνομένων ἐποιούντο, ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνά τε ἐξειργάσθη καὶ ὀπλιταὶ σφισι 3 πανταχόθεν ἅμα ἐπ' αὐτῶν προσήγοντο, κατεπλάγησαν ἄτε μηπώποτε τοιοῦτο τι ἐορακότες, καὶ διεκρηκεύσαντο, τὰ τε ἐπιτήδεια τοῖς στρατιώταις πέμψαντες καὶ ὄπλα τινὰ ἀπὸ τοῦ τεύχους ῥίψαντες. ὡς μέντοι τὰ τε μηχανήματα τῶν ἀνδρῶν γυμνωθέντα 4 αὐθις εἶδον καὶ ἐκείνους πρὸς θυμηδίαν οἶα ἐπὶ νίκῃ τετραμμένους ἥσθοντο, μετέγνωσαν, καὶ ἀναθαρσίσαντες τῆς νικτὸς ἐπέξοδον, ὡς καὶ ἀνελπίστους σφᾶς κατακόψοντες, ἐποιήσαντο. περιπεσόντες δὲ τοῖς προφύλαξιν (ὃ γὰρ Καῖσαρ ἀκριβῶς πάντα ἀεὶ διώκει) 25 ἐσφάλησαν. καὶ οὐδὲ τῶν λοιπῶν οὐδεὶς ἔτι συγγνώμης ἔτυχεν, ἀλλὰ πάντες ἐπράθησαν.

lacunam agnovisse videtur, quam ita explevit: ἔπειτ' ἐπειδὴ κατα(στρατοπεδευόμενον ἐώρων,) ἐκείθεν, quod non ab omni parte satisfacit. tentavi: ἔπειτ' ἐπειδὴ καὶ ἐκείσε (ἐπικολούθησέ σφισι, καταστρατοπεδευομένοις αὐτοῖς) ἐπικατέδραμον, cf. Caes. b. G. 2, 19, ἔπειτ' ἐπειδὴ καὶ ἐκείθεν (ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐπεχειρήσεν) ἐπικατέδραμον Polak. — In marg. L (sed post unum versum) ∞.

1 καθ' ὃ] cf. 60, 20, 5; κατ' ἐκεῖνο 54, 19, 1; καθ' ἐν 36, 54, 1 et passim
2 αὐτοβοεῖ R. St., αὐτοβολ L 3 προεκεχωρήκει Oddey, προεκεχωρήκει L
<γὰρ> add. Oddey ἐπὶ τι Rk., ἐπὶ τε L 6 ἔτι Xyl., ὅτι L 8 Ἀτουατικοί] Caesar (b. G. 2, 5. 6 et passim) utrum *Aduatuci* an *Atuatuci* scripserit non satis liquet cum neque hoc codicum auctoritate careat et ab Orosio 6, 7, 4 (sed *Aduatici* D); 6, 10, 1. 2 lectum fuerit, *Aduaca Tungrorum Iim. Ant.* p. 378, 5, πόλις Ἀτουάκωντον (l. -τουκων) Ptol. 2, 9, 5, *Atuaca tab. Peut.* 10 προαλόντες] pleonastice dictum, nec tamen Dioni abiudicandum 14 ἕως Cob., τέως L
15 γιγνομένων H. St., γενομένων L 21 πρὸς θυμηδίαν οἶα Bk. praeclare, cf. 47, 1, 2, προθυμηδιανοίαι L 26 ἐπράθησαν R. St. (coni.), ἐπράχθησαν L.

- 5 ἐπειδὴ δὲ οὐτ(οί τε κατ)εστράφατο, καὶ ἄλλοι οἱ μὲν ὑπ' αὐτοῦ οἱ δὲ καὶ διὰ τῶν ὑποστρατήγων συχνοὶ ἐκεχειρώντο, ὃ τε χειμῶν ἐνέστη, ἀνεχώρησεν ἐς τὰ χειμάδια. μαθόντες δὲ ταῦθ' οἱ (οἴκοι) Ῥωμαῖοι ἐθαύμασαν ὅτι ἐβῆ τοσαῦτα, ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα πρότερον ἤκριβον, ἠρήκει, καὶ ἐψηφίσαντο πεντεκαίδεκα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας 5 θῦσαι, ὅπερ οὐπω πρότερον ἐγεγόνει.
- 2 κὰν τῷ αὐτῷ τούτῳ χρόνῳ Γάλβας ὁ Σέρονιος ὑποστρατηγῶν αὐτῷ, μέχρι μὲν ἢ τε ὠραία . . . καὶ τὸ στράτευμα συνεστὸς εἶχεν, Οὐαράγρους παρά τε τῆ Λεμμάνῳ λίμνῃ καὶ πρὸς τοῖς Ἀλλόβοριξι μέχρι τῶν Ἀλπειῶν οἰκοῦντας, τοὺς μὲν βία τοὺς δὲ καὶ ὁμολογία 10 παρεστήσατο, ὥστε καὶ χειμάσαι κατὰ χώραν παρασκευάσασθαι.
- 3 ἐπεὶ μέντοι οἱ πλείους τῶν στρατιωτῶν οἱ μὲν παρεμμένοι οἷα μὴ πόρρω τῆς Ἰταλίας ὄντες, οἱ δὲ καὶ ἐφ' ἐαυτῶν ἄλλοσε ἀπεχώρησαν, καὶ αὐτῷ ἀπροσδόκητοι κατὰ τοῦτο οἱ ἐπιχώριοι ἐπέθεντο,
- 4 πρὸς ἀπόνοιαν ὑπ' ἀπογνώσεως προήχθη, καὶ ἐκπηδήσας ἐκ τοῦ 15 χειμαδίου ἄρῳ τοὺς τε προσκειμένους οἱ τῷ παραδόξῳ τοῦ τολμήματος ἐξέπληξε, καὶ δι' αὐτῶν πρὸς τὰ μετέωρα διέπεσε. γερόμενος δὲ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἡμύνατο μὲν αὐτοὺς μετὰ τοῦτο καὶ ἐδουλώσατο, οὐ μὴν καὶ ἐχέμασεν αὐτόθι, ἀλλὰ καὶ ἐς τὴν τῶν Ἀλλόβοιγων μετέστη. 20
- 6 ταῦτα μὲν ἐν τῇ Γαλατίᾳ ἐγένετο, Πομπήιος δὲ ἐν τούτῳ τὴν κάθοδον τῷ Κικέρωνι ψηφισθῆναι διεπράξατο. ὃν γὰρ διὰ τοῦ Κλωδίου ἐξεληλάκει, τοῦτον ἐπ' αὐτὸν ἐκείνον ἐπανήγαγεν· οὕτω 25 πον τὸ ἀνθρώπειον δι' ὀλίγου τε ἔστιν ὅτε μεταβάλλεται, καὶ ἀφ' ὧν ὠφελήσεσθαι τινες ἢ καὶ βλαβήσεσθαι νομίζουσι, τὰ ἐναν-
- 2 τίστατα ἀντιλαμβάνουσι. συνέπραττον δὲ ἀπὸ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν δημάρχων ἄλλοι τε καὶ Τίτος Ἄννιος Μίλων, οἵπερ πον καὶ τὴν γνώμην ἐς τὸ πλῆθος ἐσήνεγκαν· ὁ γὰρ Σπινθήρ ὁ ὕπατος τὸ

1 οὐτ(οί τε κατ)εστράφατο Leuncl. (τε add. Rk.), οὐτ' ἐστράφατο L
 3 (οἴκοι) ins. Bk., recte ut videtur. sic Dio saepe, cf. praesertim c. 53, 2
 6 οὐπω R. St., οὐν πω L 7 Γάλβας ὁ Σέρονιος R. St. (coni.), γαροβαροσερονιος (s. acc.) L 8 post ὠραία excidisse aliquid vidit Oddey. ipse suppl. ἦν, Rk. εἶα vel ἐπέτρεπε 9 Οὐαράγρους Rk., ἀράγρους L. — Οὐαράγροι Strab. 4, 6, 6 p. 204, *Varagri* tit. trop. Alp. apud Plin. 3, 127 = C. I. L. 5, 7817, *Veragri* Caes. b. G. 3, 1. 2 (Oros. 6, 8, 2) et Liv. 21, 38 (vel *acri*) librorum fortasse errore, ut putat Mommsen C. I. L. 12, p. 20 Λεμμάνῳ L, cf. Dittenb. *Herm.* 6, 134. *Lemannus* Caes. b. G. 1, 2. 8; 3, 1, Mela 2, 5, Plin. 3, 33, Luc. 1, 396, Amm. Marc. 15, 11, 16. *Λημέννα* vel *Λεμέννα* Strab. 4, 6, 6 p. 204; 4, 6, 11 p. 208, *Λημένη* Ptol. 2, 10, 2 (λιμένη, λεμένη) Ἀλλόβοριξι] cf. ad 37, 34, 1 12 παρκειμένοι Rk., παρέμενον L 21 Γαλατία R. St., ἰταλία L 26 ἀπό] Latinismus?, del. Cob.^m.

μέν τι καὶ τῷ Πομπηίῳ χαριζόμενος, τὸ δὲ καὶ ἐξ ἰδίας ἔχθρας
 τὸν Κλώδιον ἀμυνόμενος, ὑφ' ἧς καὶ τὴν μοιχείαν αὐτοῦ δικάζων
 κατεγνώκει, καὶ ἐκείνῳ δὲ ἄλλοι τε τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς 3
 5 Νέπως ὁ ἕπατος ἀπ' οἰκειίας τινὸς ἔχθρας τὸν Κικέρωνα μισῶν.
 οὗτοί τε οὖν ἐπὶ πλέον ἢ πρὶν, αἶτε καὶ ἡγεμόνας τοὺς ὑπάτους 7
 ἔχοντες, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν τῇ πόλει διαστάντες πρὸς ἑκατέρους
 ἔθορῶβουν. καὶ ἄλλα τε ἐκ τούτου οὐκ ἐν κόσμῳ πολλὰ ἐγίνετο,
 καὶ ἐν αὐτῇ τῇ διαψηφίσει ὁ Κλώδιος γνοὺς τὸ πλῆθος πρὸς τοῦ 2
 10 Κικέρωνος ἐσόμενον, τοὺς μονομάχους οὓς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ πρὸς
 ἀγῶνας ἐπιταγίους ἐπὶ τῷ Μάρκῳ τῷ συγγενεῖ προπαρεσευάστο
 λαβῶν ἐσεπήδησεν ἐς τὸν σύλλογον καὶ πολλοὺς μὲν ἔτρωσε πολ-
 λούς δὲ καὶ ἔπειπεν. οὗτ' οὖν ἡ γνώμη ἐκνώθη, καὶ ἐκείνοις ὡς 3
 δορυφόροις συνὼν φοβερός καὶ ἐς τὰλλα πᾶσιν ἦν, ἀγορανομίαν
 15 τε ἤτει ὡς καὶ τὴν δίκην τῆς βίας, ἀν' ἀποδειχθῆ, διαφευξόμενος.
 ἐγράψατο γὰρ αὐτὸν ὁ Μίλων καὶ οὐκ ἐσήγαγε μὲν, (οὔτε γὰρ οἱ 4
 ταμίαι, δι' ὧν τὴν ἀποκλήρωσιν τῶν δικαστῶν γενέσθαι ἐχρῆν,
 ἤρρητο, καὶ ὁ Νέπως ἀπέπειε τῷ στρατηγῷ μηδεμίαν πρὸ τῆς κληρώ-
 σεως αὐτῶν δίκην προσέσθαι· ἔδει δὲ ἄρα τοὺς ἀγορανόμους πρὸ
 20 τῶν ταμιῶν καταστῆναι, καὶ διὰ τοῦτο ὅτι μάλιστα | ἡ διατριβὴ ἐγέν-
 νητο) — μαχόμενος δὲ καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου πολλὰ ἐτάραττε, καὶ 8
 τέλος μονομάχους τινὰς καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλοις τῶν τὰ αὐτὰ οἱ βου-
 λομένων ἀθροίσας ἐς χειρας τῷ Κλωδίῳ συνεχῶς ἤει, καὶ σφαγαὶ
 κατὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν πόλιν ἐγίνοντο. ὁ οὖν Νέπως φοβηθεὶς 2
 25 πρὸς τε τοῦ συνάρχοντος καὶ πρὸς τοῦ Πομπηίου τῶν τε ἄλλων τῶν
 πρώτων μετεβάλετο, καὶ οὕτως ἢ τε γερονσία κατελθεῖν τὸν Κικέρ-
 ωνα τοῦ Σπινθήρος ἐσηγησαμένον προεβούλευσε, καὶ ὁ δῆμος ἀμ-
 φροτέρων τῶν ὑπάτων ἐσενεγζόντων ἐψηφίσατο. ἀντέλεγε μὲν γὰρ 3
 πρὸς αὐτοὺς Κλώδιος, ἀλλ' ἐκείνῳ τε ὁ Μίλων ἀντέκειτο ὥστε μη-

L 51*

1 καὶ ἐξ] πλείστον ἐξ Rk. frustra, vide 39, 47, 1; 41, 22, 3, al. 2 τὴν
 damn. Rk. iniuria. respicit Dio celebrem causam Clodianam, de qua egit 37, 46

3 lacunam agnovit Rk., quam ego post καὶ statui, post κατεγνώκει ceteri.
 excidit, ut videtur, Lentulum Spinthera de Cicerone revocando rettulisse in se-
 natu, cf. Cic. p. red. ad Quir. 5, 11; Pis. 15, 34, Sest. 33, ἐς τὰ μάλιστα ἐσπού-
 दाξεν τὰ τοῦ Κικέρωνος deleto καὶ Rk., quod propter praecedens ὁ γὰρ
 Σπινθήρ minus placet, nec satis est quod proposuit Bk. τὴν βουλήν ἐνήγην

11 Μάρκῳ] an Μαρκίῳ? 13 ἐκείνοις] ἐκείνος Rk. male 15 διαφευξό-
 μενος Dind., cf. 40, 22, 2; 54, 5, 4, et Rutherford The new Phrynichus p. 93 sq.,
 διαφευξόμενος L (ut φευξόμενοι 40, 25, 5, φευξόμενος quoque 68, 19, 5 in exc.
 Urs., ubi tamen cod. A φευξόμενος) 16 μὲν del. R. St., tuetur Polak. οὔτε γὰρ —
 ἐγένετο in parenthesi dicta esse monens 26 μετεβάλετο Bk., μετεβάλλετο L.

δὲν βίαιον δοῦσαι, καὶ τῷ νόμῳ ἄλλοι τε καὶ ὁ Πομπήιος συνείπον ὥστε πολλὸν χρεῖττους αὐτοὺς γενέσθαι.

- 9 κατῆλθέ τε οὖν ὁ Κικέρων, καὶ χάριν τῇ τε βουλῇ καὶ τῷ δῆμῳ, παρασχόντων αὐτῷ τῶν ὑπάτων καὶ [κατὰ] τὸ συνέδριον καὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἔγνω. τῷ τε Πομπηίῳ τὴν ἐχθρὰν τὴν ἐπὶ 5 τῇ φηγῇ μεθεὶς συνηλλάγη, καὶ τὴν γε εὐεργεσίαν παραχορήμα ἀπέδωκε· λιμοῦ γὰρ ἐν τῇ πόλει ἰσχυροῦ γενομένου, καὶ τοῦ οὐμίλου παντὸς ἕς τε τὸ θέατρον (οἶψ δὲ δὴ καὶ τότε ἔτι θεάτρῳ ἕς τὰς πανηγύρεις ἐχρῶντο) καὶ μετὰ τοῦτο καὶ ἕς τὸ Καπιτώλιον ἐπὶ τοῖς 10 βουλευτὰς συνεδρευόντας ἐσπηδήσαντος, καὶ τοτὲ μὲν ἐν χερσὶν αὐτοὺς ἀποσφάξειν τοτὲ δὲ καὶ καταπρήσειν σὺν αὐτοῖς τοῖς ναοῖς ἀπειλοῦντος, ἔπεισέ σφας ἐπιμελητὴν τοῦ σίτου τὸν Πομπήιον προχειρίσασθαι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀρχὴν αὐτῷ ἀνθυπάτου καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ ἕξω ἐπὶ πέντε ἔτη δοῦναι. καὶ ὁ μὲν, ὥσπερ ἐπὶ τοῖς 15 καταπονησιαῖς πρότερον, οὕτω καὶ τότε ἐπὶ τῷ <σίτῳ> πάσης αὐθις τῆς οἰκουμένης τῆς ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις τότε οὐσῆς ἀρξέειν ἔμελλε·
- 10 Καῖσαρ δὲ καὶ Κράσσος ἄλλως μὲν ἤχθοντο τῷ Κικέρωνι, σπουδῆν δ' οὖν τινα αὐτοῦ ἔσχον, ἐπειδὴ πάντως καθήξοντα αὐτὸν ἦσθοντο (καὶ γὰρ ὁ Καῖσαρ καὶ ἀπὸν εὐνοϊὰν τινα αὐτῷ ἐνεδεί- 2 ξατο), οὐ μόντοι καὶ χάριν οὐδεμίαν ἀντέλαβον. ἐκεῖνος γὰρ τοῦτο 20 τε οὐκ ἀπὸ γνώμης σφᾶς πεποιηκότας εἰδώς, καὶ τῆς φηγῆς αἰτιωτάτους γεγονέναι νομίζων, ἐκ μὲν τοῦ προφανοῦς οὐ πάνυ πρὸς αὐτοὺς ἐθρασύ|νετο, αἶτε καὶ τῶν τῆς ἀκράτου παρρησίας ἐπικαρπιῶν νεωστὶ πεπειραμένους, βιβλίον μόντοι τι ἀπόρρητον συνέδηκε, καὶ [ἐπεὶ] ἐπέγραψεν αὐτῷ ὡς καὶ περὶ τῶν ἐαυτοῦ βουλευμάτων 25
- 3 ἀπολογισμὸν τινα ἔχοντι, πολλὰ δὲ δὴ καὶ δεινὰ ἕς αὐτὸ καὶ περὶ ἐκείνων καὶ περὶ ἄλλων τινῶν συνένησε, καὶ διὰ τοῦτο φοβηθεὶς μὴ καὶ ζῶντος αὐτοῦ ἐκφοιτήσῃ, κατεσημίησεν αὐτὸ καὶ παρᾶ-

4 [κατὰ] ex dittogr. natum delevi. narrat Dio consules Ciceroni et senatum et contionem dedisse, cf. fr. 72, 2. — Inde a R. St. haec ita eduntur: παρασχόντων αὐτῷ τῶν ὑπάτων, καὶ κατὰ τὸ συνέδριον καὶ (κατὰ) τὴν ἐκκλησίαν ἔγνω, quae non uno nomine displicent, maxime vero eo quod futile est dicere Ciceronem senatui in curia et populo in contione populi gratias egisse. (non ita Cic. ad Att. 4, 1, 5 ex.) 6 γε R. St., τε L 8 ἕς τε τὸ — ἐχρῶντο) locum vitium alere manifestum est. pro οἶψ Bekkerus μόνη quod non intellego. Pflugk. ἃ in γε mutandum censet, quo facto vox tamen repetita θεάτρῳ offendit. hoc, ni fallor, scriptor dicere voluit Romanos etiamtum ad ludos theatro ad tempus facto usos fuisse, Pompeii theatro lapideo nondum exstructo. scripserim: ἕς τὲ τι θεάτρον et pro οἶψ vocabulum aliquod, quod temporarii notionem habeat. — cf. 37, 58, 4 11 σὺν) delendum? cf. 68, 24, 5 15 <σίτῳ> add. Rk. 25 [ἐπεὶ] del. Leuncl. 27 συνένησε Leuncl., συνήνεσε L.

δωκε τῷ παιδί, προστάξας οἱ μήτ' ἀναγνῶναι μήτε δημοσιεῦσαι τὰ γεγραμμένα πρὶν ἂν μεταλλάξῃ.

Κιζῶρον μὲν οὖν αὖθις ἀνεβλάστανε, καὶ τὴν τε ἄλλην οὐσίαν 11
καὶ τὸ ἔδαφος τῆς οἰκίας, καίτοι τῇ Ἑλευθερίᾳ ἀνεμιμένον, καὶ τοῦ
5 Κλωδίου καὶ ἐπιθειάζοντος καὶ ἐς ἐνθυμίαν αὐτῷ προβάλλοντος,
ἐχομίσατο. τὴν γὰρ ἐσφορὰν τοῦ φρατριάτικου νόμου, παρ' ἣν ἐκ 2
τῶν εὐπατριδῶν ἐς τὸ πλῆθος ἐπεποιήτο, διαβάλλον ὡς οὐκ ἐν
τοῖς ὠρισμένοις ἐκ τῶν πατρίων χρόνοις ἐκτεθέντος αὐτοῦ, τὴν τε
δημαρχίαν τοῦ Κλωδίου πᾶσαν, ἐν ἣ καὶ τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν ἐδέ-
10 δοκτο, κατέλυε, λέγων οὐχ οἶόν τ' εἶναι, τῆς μεταστάσεως αὐτοῦ
τῆς ἐς τὸν ὄμιλον παρανόμως γεγενημένης, ὕγιές τι τῶν ἐν αὐτῇ
πραχθέντων νομιζέσθαι, καὶ ἔπεισε διὰ τούτου τοὺς ποτιτίμικας τὸ 3
ἔδαφος οἱ ὡς καὶ ὄσιον καὶ βέβηλον ὄν ἀποδοῦναι. καὶ οὕτω καὶ
ἐκεῖνο καὶ χρήματα ἐς τε τὴν τῆς οἰκίας κατασκευὴν, καὶ εἰ δὴ τι
15 ἄλλο τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἐλελύμαντο, ἔλαβε.

μετὰ δὲ δὴ (τοῦτο) Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως ἐνεκα αὖθις ἐπι- 12 cf. Xiph.
νήθησαν. ἐπειδὴ γὰρ πολλὰ τισι τῶν Ῥωμαίων χρήματα, τὰ μὲν 12, 5-9
οἴκοθεν τὰ δὲ καὶ δανεισάμενος, ὅπως τὴν τε ἀρχὴν βεβαιώσῃται
καὶ φίλος καὶ σύμμαχος ὀνομασθῆ καταναλώσει, καὶ αὐτὰ παρὰ
20 τῶν Αἰγυπτίων βιαίως ἡργυρολόγει, καὶ διὰ τε τοῦτο ἐχαλεπαίνετο 2
καὶ ὅτι τὴν Κύπρον ἀπαιτῆσαι παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἢ καὶ τὴν φι-
λίαν τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀπειπεῖν κελυόντων αὐτῶν οὐκ ἠθέλησε, καὶ
οὔτε πείσαι σφας ἠσχάζειν οὐτ' αὖ βιάσασθαι (ξενικὸν γὰρ οὐκ
εἶχεν) ἠδυνήθη, διέδρα τε ἐκ τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐς τὴν Ῥώμην ἐλ- 3
25 θῶν κατηγορήσέ τε αὐτῶν | ὡς καὶ ἐκ τῆς βασιλείας αὐτὸν ἐκβεβλη- L 52^r
κότων, καὶ ἔτυχεν ὥστε ὑπὸ τοῦ Σπινθήρος, ᾧ ἢ Κιλικία ἐπετέ-
τραπτο, καταχθῆναι. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα . . . , οἱ Ἀλεξανδρεῖς τέως μὲν 13

5 ἐς ἐνθυμίαν αὐτῷ Wesseling. coll. Thuc. 5, 16, 1, ἐς ἐνθύμιον αὐτοῦ L
7 ἐπεποιήτο] εἰσεπεποιήτο Melber. iniuria. veteres Dio secutus est, qui
ubi de adoptione sermo est modo composita modo simplici huius verbi forma
utuntur, cf. 40, 51, 3 16 (τοῦτο) add. Reim. 17 πολλὰ (πολλοῖς) Rk.,
cf. c. 14, 1 26 sq. ἔτυχεν — καταχθῆναι] haec in L sic: ἔτυχεν ὥστε
ὥστε ὑπὸ τοῦ σπινθήρος ᾧ ἢ κιλία ἐπετρέπετο καταχθῆναι. locus difficilis,
quem ita corrigunt ut supra exhibui (ὥστε semel et Κιλικία iam codd. deter.,
ὑπὸ τοῦ Reim., ἐπετέτραπτο St.), in quo tamen me offendit ἔτυχε cum ὥστε
coniunctum. quare vide an lacuna statuenda sit: ἔτυχε ὥστε ὑπὸ τοῦ
z. t. l. (βοηθείας suppl. Polak.) nisi ἔτυχε cum καταχθῆναι construendum (cf. 39,
34, 2) et verba ὥστε ὥστε graviter corrupta esse censes. Ceterum quanquam Reimari
ὑπὸ τοῦ pro ὑπὸ τοῦ verum duco (cf. quoque ad 39, 28, 1; sed δι' ὑπὸ τοῦ
Xyl., ὑπὸ ὑπὸ τοῦ Leuncl.), tenendum est Lentulo, etiam tum consuli, a senatu
mandatum fuisse, ut Ptolemaeum in Aegyptum reduceret (Cic. Rab. Post. 3, 6, ad
sum. 1, 1, 3) 27 lacunam agnovit Reim., ἐγένετο supplet idem, ἐπράττετο? Bk.

cf. Xiph.
12, 9—14

- ἀγνοήσαντες ὅτι ἐς τὴν Ἰταλίαν ἀπηρξῶς ἦν, ἣ τεθνηκέναι αὐτὸν νομίσαντες, Βερονίκην τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐς τὴν βασιλείαν ἀντικατέστησαν, ἔπειτα δὲ τάληθῆς μαθόντες ἄνδρας ἑκατὸν ἐς τὴν Ῥώμην ἔπεμψαν πρὸς τε τὰ ἐγκλήματα αὐτοῦ ἀπολορησομένους καὶ 2 ἀντικατηγορήσοντας ὅσα ἠδίκητο. προμαθῶν οὖν ταῦτ' ἐκεῖνος 5 (ἔτι δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἦν) ἐνήθρευσε τοὺς πρέσβεις, πρὶν ἐλθεῖν, ἄλλους ἄλλη διαπέμψας, καὶ τοὺς μὲν πλείους αὐτῶν κατὰ τὴν ὁδὸν ἔφθειρε, τῶν δὲ δὴ λοιπῶν τοὺς μὲν [αὐτῶν] ἐν τῷ ἄστει αὐτῷ ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ καὶ καταγορήσας ἐκ τούτων ἢ χρημάσι διαφθείρας ἔπεισε μῆτε ταῖς ἀρχαῖς ὑπὲρ ὧν ἐστάλατο ἐντυχεῖν μὴδ' ὅλως μείαν 10 τινὰ περὶ τῶν ἀπολωλότων ποιήσασθαι. καίτοι τὸ πρᾶγμα οὕτω περιβόητον ἐγένετο ὥστε καὶ τὴν βουλὴν ἀναγκτῆσαι δεινῶς, ἐνάγοντός σφας ὅτι μάλιστα Φαουωνίου τοῦ Μάρκου καθ' ἑκάτερον, ὅτι τε πολλοὶ παρὰ τῶν συμμάχων πρέσβεις πεμφθέντες βιαίως ἀπολώλεσαν, καὶ ὅτι συγχροὶ καὶ τότε τῶν Ῥωμαίων ἐδεδωροδοκῆσαν. 15 2 καὶ οἱ μὲν τὸν Λίωνα τὸν τῆς πρεσβείας αυτοκράτορα (περὶν γὰρ) μετεπέμψαντο ὡς καὶ τὴν ἀλήθειαν παρ' αὐτοῦ μαθησόμενοι· οὕτω δὲ ἄρα καὶ τότε ἔθ' ὁ Πτολεμαῖος τοῖς χρημάσι κατεκράτει ὥστε μῆτε τὸν Λίωνα ἐς τὸ συνέδριον ἐσελθεῖν μῆτε μνήμην τινὰ τοῦ 3 φόνου τῶν τεθνηκότων, ἕως γε καὶ αὐτὸς παρῆν, γενέσθαι. καὶ 20 μέντοι τοῦ Λίωνος μετὰ ταῦτα δολοσηθέντος οὐδεμίαν οὐδ' ἐπ' ἐκεῖνῳ δίκην ἔδωκε· τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ ὁ Πομπήιος τῇ τε οὐκίᾳ 4 αὐτὸν ὑπεδέδεκτο καὶ ἰσχυρῶς (οἱ συν)ῆξετο. τῶν γε μὴν ἄλλων τῶν αὐτόθεν ἐνεκλήθησαν μὲν ἐν ὑστέρω συγχροὶ, ἐάλωσαν δὲ ὀλίγοι· τό τε γὰρ δεδωροδοκῆκός πολὺ ἦν, καὶ ἀλλήλοις διὰ τὸ ἕδιον 25 ἕκαστος θέος συνεμάχουν.
- 15 οἱ μὲν οὖν ἄνθρωποι τοιαῦτα ὑπὸ τῶν χρημάτων ἐποιοῦν, τὸ

Xiph.
12, 14—18

1 ἀπηρξῶς Leuncl., ἀπηρξῶς L 2 Βερονίκην] ita L hic, sed 39, 57, 1 βερονίκη ut Xiph. 66, 18, 1. forma vulgaris, quae postea praevaluit (cf. *Veronica*). librariis deberi videtur 8 δὴ addidi ex L [αὐτῶν] del. St. 10 ἐστάλατο St., ἐστάλαντο L 12 ὥστε L (non ὅστε), ὡς R. St. 13 ἑκάτερον Reim., ἕτερον L 20 παρῆν] restitui ex L, παρῆν in vivis superfuil (sc. Dio) Rk. temere. Dionem si intellegi voluisset scriptor non αὐτός scripsisset sed οὗτος neque in sequentibus Dionis nomen iterasset. Hoc dicit: quamdiu ipse (Ptolemaeus) in urbe fuit, (ex qua iam ante a. d. IV Id. Dec. huius anni 697/57 profectus est, cf. Fenest. fr. 21 Pet. = Non. s. v. rumor), nullam de caede interemptorum mentionem factam esse. cf. quoque supra 13, 2 ἔτι δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἦν et § 4 ἐν ὑστέρω. verba autem μετὰ ταῦτα ad totum praecedens enuntiatum pertinent, non ad id quod in parenthesi additum est ἕως γε καὶ αὐτὸς παρῆν. cf. etiam 40, 6, 2 22 ἔδωκε Pflugk., δέδωκε L 23 οἱ συνῆξετο Bk., praeceunte Xyl. (συνῆξετο) et Leuncl. (αὐτῷ συνῆξετο), ἤξετο L.

δὲ δὴ | θεῖον κεραινωῶ κατ' ἀρχὰς εὐθύς τοῦ ἐχομένου ἔτους τὸ ἀγαλίμα
 τοῦ Διὸς τοῦ ἐν τῷ Ἀλβανῶ ἰδρυμένου βαλὼν τὴν κάθοδον τοῦ
 Πτολεμαίου χρόνον τινὰ ἐπέσχε. τοῖς γὰρ Σιβυλλεῖοις ἔπεσιν ἐν- 2
 5 τυχόντες εἶρον ἐν αὐτοῖς ἐγγεγραμμένον αὐτὸ τοῦτο "ἂν ὁ τῆς Αἰ-
 γύπτου βασιλεὺς βοηθείας τινὸς δεόμενος ἔλθῃ, τὴν μὲν φιλίαν
 οἱ μὴ ἀπαρνήσασθαι, μὴ μέντοι καὶ πλήθει τινὶ ἐπιζουρήσητε· εἰ
 δὲ μή, καὶ πόρους καὶ κινδύνους ἔξετε." καὶ τούτου τὴν συντυχίαν 3
 τῶν ἐπῶν πρὸς τὰ τότε γενόμενα θανατάσαντες ἀπεψηφίσαντο πάντα
 τὰ περὶ αὐτοῦ ἐγνωσμένα, Γαῖω Κάτωρι πεισθέντες δημάρχῳ.
 10 ταῦτα δὲ ἐχρήσθη μὲν οὕτως, ἐδημοσιεύθη δέ (οὐ γὰρ ἔξῃ οὐδὲν
 τῶν Σιβυλλείων, εἰ μὴ ἡ βουλὴ ψηφίσαιτο, ἐς τὸ πλήθος ἐξαγγέλλ-
 εσθαι) διὰ τοῦ Κάτωρος. ἐπειδὴ γὰρ τάχιστα ὁ νοῦς τῶν ἐπῶν 4
 διεθρολήθη, ὥσπερ εἴωθε γίγνεσθαι, ἔδεισε μὴ συγκροσθεῖν, καὶ
 ἔς τε τὸν ὄμιλον τοὺς ἱερέας ἐσήγαγε, κἀνταῦθα, πρὶν ὅτι οὖν τὴν
 15 γεροσίαν ἐπ' αὐτοῖς χρηματίσαι, ἐξεβιάσατό σφας ἐκλαλῆσαι τὸ
 λόγιον· ὅσῳ γὰρ τοι μᾶλλον οὐκ ἐδόκει σφίσι ἐξεῖναι τοῦτο, . . .
 τὸ πλήθος ἔσχε. καὶ ἐκεῖνο μὲν ἔσχεν οὕτως, (καὶ) ἐς τὴν τῶν Λα- 16
 τίνων γλώσσαν (μετα)γραφὴν ἀνεκινήθη· γνώμας δὲ αὐτῶν μετὰ
 τοῦτο ποιουμένων, καὶ τῶν μὲν ἀνευ στρατοῦ τῷ Σπινθήρι τὴν τοῦ
 20 Πτολεμαίου κάθοδον προσταττόντων, τῶν δὲ δὴ καὶ τὸν Πομπήιον
 μετὰ θραβδούχων δύο καταγαγεῖν αὐτὸν κελονόντων (ὃ τε γὰρ Πτο- 2
 λεμαῖος μαθὼν τὸ χρησθὲν ἠξίωσε τούτου τυχεῖν, καὶ τὰ γράμματα
 αὐτοῦ Ἀῦλος Πλαῦτιος ἐς τὸ κοινὸν δημαρχῶν ἀνέγνω), δεῖσαντες
 οἱ βουλευταὶ μὴ μείζων εἶθ' ὁ Πομπήιος καὶ ἀπ' ἐκεῖνον γένηται,
 25 ἀντέπραξαν αὐτῷ τῇ τοῦ σίτου προφάσει χρησάμενοι.
 ταῦτα μὲν ἐπὶ τε Λουκίου Φιλίππου καὶ ἐπὶ Γναίου Μαρκελ- 3
 λίνου ὑπάτων ἐγένετο· καὶ αὐτὰ ὁ Πτολεμαῖος μαθὼν τὴν τε κάθο-
 δον ἀπέγνω, καὶ ἐς Ἐφεσον ἔλθων παρὰ τῇ θεῷ διητάτο. τῷ δὲ δὴ 17

2 Ἀλβανῶ R. St., λαβανῶ L βαλὼν L ut conl. Bk., βαλῶν R. St.

6 ἀπαρνήσασθαι L, in oraculo Sibyllino fortasse ferendum, sed magis placet Bekkeri ἀπαρνήσασθε 16 in L nulla lacuna. quaedam tamen excidisse manifestum. hoc fere scriptum fuisse videtur tanto magis populus ut id facerent urgebat vel tanto magis ea audire populus cupiebat sim. non magno opere placent tentamina Herwerdeni (τόσῳ λιπαρέστερον), et Dielsii (τοσοῦτω) „um so mehr war das Volk standhaft geblieben“ (Sibyll. Blätter p. 16 adn. 4), quod Graece sic dici nequit; nec probanda ea, quibus etiam verbum ἔσχε mutetur ut Leunclavii (τοσοῦτω πλέον) τὸ πλήθος ἡσυχαιε et Reiskii (τοσοῦτω) το πλήθος ἔσπερχε vel κατέσχε. coniecit Wagner: (τοσοῦτω ἐντονώτερον περὶ τοῦτο) τὸ πλήθος ἔσχε, haud male 17 (καὶ) add. R. St.
 18 (μετα)γραφὴν Rk. recte, cf. Thuc. 4, 50, 2 21 αὐτὸν extat in L
 23 Πλαῦτιος Xyl., πλαῦτιος L.

- προτέρω ἔτει καὶ τοιόνδε τι, ἴδιον μὲν γέρον δέ πως ἐς τὴν συγγραφὴν, ἐπράχθη. τοῦ γὰρ νόμον διαρρήδην ἀπαγορεύοντος μηδένας δύο ἅμα ἐκ τῆς αὐτῆς συγγενείας τὴν αὐτὴν ἱερατείαν ἔχειν,
- L 53† 2 τοὺς οἰωνιστὰς ἐσαγαγεῖν, ἔπειτ' ἐπειδὴ ὁ Φαῦστος ὁ τοῦ Σύλλου παῖς ἐκ τοῦ τῶν Κορνηλίων γύλου ὧν προενεγέγραπτο, ἐξεποιήσεν αὐτὸν ἐς τὸ Μαλλίων Τορζονάτου γένος, καὶ οὕτως ὁ νόμος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ῥήμασι μείνας ἔργῳ κατελύθη.
- a. π. 698 (56) 18 μετὰ δὲ δὴ τοῦτο ὁ Κλώδιος ἐπειδὴ τάχιστα ἐς τὴν ἀγορανομίαν ἐπὶ τε τοῦ Φιλίππου καὶ ἐπὶ τοῦ Μαρκελλίνου παρελήλυθει (πρὸς γὰρ τὴν ἀπόδρασιν τῆς δίκης παρακλευστὸς ἤρθε), γραφὴν κατὰ τοῦ Μίλωνος τῆς τῶν μονομαχίων παρασκευῆς ἀπῆνεγκε· ἃ γὰρ αὐτὸς ἔπραττε καὶ ἐφ' οἷς ἐκρίνετο, ταῦτ' ἐκείνῳ ἀντενεκάλει.
- 2 ἐποίει δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι τὸν Μίλιωνα προσεδόκα αἰρήσειν ἄτε καὶ συναγωνιστὰς ἰσχυροὺς ἄλλους τε καὶ τὸν Κικέρωνα τὸν τε Πομπήιον ἔχοντα, ἀλλ' ἵνα ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ τῷ τε Μίλωνι προσπολεμοίῃ καὶ ἐκείνους ὑβρίζῃ. πρὸς γοῦν τοῖς ἄλλοις τοιόνδε τι ἐμεμηχάνητο· παρασκευάσας τοὺς ἑταίρους ἴν', ὁπότε πύθοιτο αὐτῶν ἐν τοῖς συλλόγοις " τίς (ὁ) ποιῶν ἢ καὶ λέγων τοιόνδε τι ἦν", συνεβόων ἐπι Πομπήιος, ἐπῆρώτα πολλὰκις ἐξαιρήνης πάνθ' ὅσα ἐπαίτια περὶ αὐτὸν ἢ κατὰ τὸ σῶμα ἢ κατ' ἄλλο τι ἦν, ἰδίᾳ καὶ 2 καθ' ἑαστον, ὡς οὐ περὶ ἐκείνου δὴ λέγων· καὶ τούτου τῶν μὲν ἐξαρχόντων τῶν δὲ συνεπηρεχόντων σφίσι, οἷα φιλεῖ ἐν τοῖς τοιούτοις γίνεσθαι, καὶ λεγόντων ὅτι Πομπήιος, χλευασία πολλὴ συνέβαιεν, ὥστε ἐκείνον μήτε τὴν ἰσχυρίαν ἀγειν καρτεροῦντα μήθ' ὁμοίον τι ποιεῖν αὐτῷ ὑπομένοντα περιοργῆ τε γίνεσθαι καὶ ἐν ἀμιγχαρίᾳ καθίστασθαι, καὶ λόγῳ μὲν τὸν Μίλιωνα κατακρίνεσθαι, ἔργῳ 25 δὲ αὐτὸν μηδ' ἀπολογούμενον ἀλίσκεσθαι. ὁ γὰρ Κλώδιος, ὅπως ἐπὶ πλεῖον ποιούῃ, οὐκ εἶα τὸν γρατριάτιζὸν νόμον ἐσενεχθῆναι·

2 μηδένας Rk., μηδένα L 6 Κορνηλίων Leuncl., κορνηλίλου L
 10 παρελήλυθει Bk., παρελήλυθε L 12 κατὰ Leuncl., καὶ L 14 προσεδόκα
 scripsi cum Bk., προσδοκῶν L. non mutato προσδοκῶν, pro οὐχ ὅτι quod
 praecedit οὐχ οἷα Leuncl., οὐχ ὡς Reim., οὐχί Rk. sed constructionem a Dione ada-
 matam οὐχ ὅτι — ἀλλ' ἵνα (cf. fr. 57, 72; 38, 4, 5; 38, 15, 4; 39, 34, 3; 40, 61, 3;
 42, 20, 1, al.) intactam relinquere praestat 18 ἑταίρους R. St., ἑτέρους L
 19 τίς (ὁ) ποιῶν ἢ καὶ λέγων τοιόνδε τι ἦν Leuncl. (τίς et καὶ λέγων),
 Rk. (ἦν), St. (τοιόνδε τι), Bk. (add. (ὁ)), τί ποιῶν ἢ καταλέγων τοιούσδε τις
 ὧν L 29 ἐπὶ πλεῖον ποιούῃ L vitiose, ἐπὶ πλεῖον (χρόνον ἐμ)ποιούῃ Rk.,
 ἐπὶ πλεῖον ἀποροίῃ Bk. speciose. ἐπὶ πλεῖον ποιοίῃ Gros. a Dind. et Melb. re-
 ceptum, mihi non satis intellectum, ἐπὶ πλεῖον ποιοίῃ? Polak. γρατριάτιζὸν
 R. St. (cf. 37, 51, 2; 39, 11, 2), γρατριάτιζὸν L (cf. 41, 43, 3; 45, 5, 3).

πρὶν γὰρ ἐκείνον τεθῆναι, οὔτ' ἄλλο τι τῶν σπουδαίων ἐν τῷ κοινῷ
πραχθῆναι οὔτε δίκην οὐδεμίαν ἐσαχθῆναι ἐξῆν.

τέως μὲν οὖν ὁ Μίλων τῶν λοιδοριῶν καὶ τῶν σφαγῶν πρό- 20
σχῆμα αὐτοῖς ἦν· τεράτων τέ τινων ἐν τούτῳ γενομένων (ἐν τε γὰρ
5 τῷ Ἀλβανῷ νεῶς Ἦρας βραχὺς ἐπὶ τραπέζης τινὸς πρὸς ἀνατολῶν
ἰδριμένος πρὸς τὴν ἄρκτον μετεστράφη, καὶ λαμπὰς ἀπὸ τῆς με-
σιμβρίας ὄρμηθεῖσα πρὸς βορέαν διῆξε, | λύκος τε ἐς τὴν πόλιν 2 L 53^v
ἐσῆλθε, καὶ σεισμός ἐγένετο, τῶν τε πολιτῶν τινες χειρῶν ἐξθά-
ρησαν, καὶ θόρυβος ἐν τῷ Λατίνῳ ἐπὶ γῆς ἐξηκουσθη· καὶ αὐτὰ
10 οἱ μάντιες ἀπέσασθαι ἐθειλήσαντες ὀργίξασθαι σφισι δαιμόνιόν τι
ὡς καὶ ἱερῶν τινων ἢ χωρίων οὐχ ὁσίων ἐποικουμένων ἔρασαν) ἐν- 3
ταῦθα ὁ Κλωδίος τὸν Κικέρωνα μεταλαβὼν τῷ τε λόγῳ πολὺς ἐπέ-
κειτο, ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς οἰκίας ἱερωμένον τῇ Ἐλευθερίᾳ κατοικοδό-
μησε, καὶ ἐπῆλθε ποτε ἐπ' αὐτὸ ὡς καὶ ἐκ θεμελίων αὔθις αὐτὴν
15 ἀναιρήσων. καὶ οὐκ ἐποίησε μὲν τοῦτο, ὁ γὰρ Μίλων ἐκώλυσεν·
ὁ δ' οὖν Κικέρων ὡς καὶ παθὼν αὐτὸ ὀργὴν τε εἶχε καὶ κατηγο- 21
ρίας ἐποιεῖτο, καὶ τέλος τὸν τε Μίλιωνα καὶ δημόργους τινὰς πα-
ραλαβὼν ἀνῆλθέ τε ἐς τὸ Καπιτώλιον καὶ τὰς στήλας (τάς) ἐπὶ τῇ
ἐαυτοῦ φρυγῇ ὑπὸ τοῦ Κλωδίου σταθεῖσας καθεῖλε. καὶ τότε μὲν 2
20 αὐτὰς ἐκείνου σὺν Γαῖῳ (τῷ) ἀδελφῷ στρατηγοῦντι ἐπελθόντος ἀρη-
ρέθη, μετὰ δὲ τοῦτο φιλιάξας ἐνδημοῦντα τὸν Κλωδίον ἀνέβη τε
αὔθις ἐς τὸ Καπιτώλιον, καὶ λαβὼν αὐτὰς οἴκαδε ἀπεκόμισε. γε- 3
νομένου δὲ τούτου οὐδὲν ἔτ' ἀπάμοτον οὐδετέρῳ αὐτῶν ἦν, ἀλλὰ
ἐλοιδοροῦν ἀλλήλους καὶ διεβαλλὼν ἄλλα τε ὅσα ἐδύνατο, μηδενὸς
25 τῶν αἰσχίστων ἀπεχόμενοι, καὶ ὁ μὲν τὴν τε δημορχίαν τὴν τοῦ 4
Κλωδίου ὡς καὶ παρὰ τοῖς νόμοις γενομένην καὶ τὰ πραχθέντα
ἐν αὐτῇ ὑπ' αὐτοῦ ὡς καὶ ἄκυρα ὄντα, ὁ δὲ τὴν τε φρυγὴν τὴν τοῦ
Κικέρωνος ὡς καὶ δικαίως ἐγνωσμένην καὶ τὴν κάθοδον αὐτοῦ ὡς
καὶ παρανόμως ἐψηφισμένην.

30 μαχομένων δὲ αὐτῶν, καὶ τοῦ Κλωδίου πολὺ τῇ στάσει ἐλατ- 22
τουμένον, ὁ Κάτων ὁ Μάρκος ἐπελθὼν ἀνίσωσεν αὐτούς· τῷ τε
γὰρ Κικέρωνι ἀχθόμενος, καὶ φοβηθεὶς ἅμα μὴ καὶ ὅσα αὐτὸς ἐν

5 Ἀλβανῷ] cf. C. I. L. 14 p. 213 et 216sq. 9 ἐν τῷ Λατίνῳ] Cic. har.
resp. 10, 20: in agro Latiniensi (cf. 28, 62). an ἐν ἀγορῇ Λατίνῳ vel Λατινίῳ?
sane Latiniū dictum fuisse quem ad modum Albanum, unde τὸ Ἀλβανον Dio,
vix credendum 10 ἀπέσασθαι Xyl., ἀκούσασθαι L ἐθειλήσαντες Bk., θελή-
σαντες L 12 μεταλαβὼν] sc. ἀντὶ τοῦ Μίλωνος πολὺς Rk., πολὺν L
18 (τάς) add. Pflugk. 19 ὑπὸ Leuncl., ἐπὶ L 20 (τῷ) ins. Rk. 22 αὐτὰς
R. St., αὐτὰ L 23 οὐδετέρῳ Bk., οὐδὲ ἐτέρῳ L 31 ἀνίσωσεν Oddey,
ἀνέσωσεν L, possis quoque ἀνέσωσεν αὐτὸν cum Xyl.

cf. Σιφ.
12, 16—20L 51^r

- τῇ Κύπρῳ ἐπεποιήμει καταλυθεῖν, ὅτι πρὸς τοῦ Κλωδίου δημαρ-
 2 χούντος ἐπέπεμπτο, προθύμως αὐτῷ συνήρατο. μέγα γὰρ ἐπ' αὐτοῖς
 ἐφρόνει, καὶ περὶ παντὸς τὸ βεβαιωθῆναι αὐτὰ ἐποιεῖτο. ὁ μὲν
 γὰρ Πτολεμαῖος ὁ τὴν νῆσον τότε κατέχων, ἐπειδὴ τὰ τε ἐψηφι-
 σμένα ἤσθετο καὶ μὴτ' ἀντάραι τοῖς Ῥωμαίοις | ἐτόλμησε μὴτ' αὐ 5
 3 στερηθεῖς τῆς ἀρχῆς ἔην ὑπέμεινε, φάρμακον πιὼν ἀπέθανε, καὶ
 οἱ Κύπριοι τὸν Κάτωνα οὐκ ἀκουσίως, ἅτε καὶ φίλοι καὶ σύμμα-
 χοι τῶν Ῥωμαίων ἀντὶ δούλων ἔσσεσθαι προσδοκῆσαντες, ἐσεδέξαντο·
 4 ὁ δὲ Κάτων ἐπὶ μὲν τούτοις οὐδὲν εἶχε σεμνύνεσθαι, ὅτι δὲ δὴ τὰ
 τε ἄλλα ἄριστα διψῆσε, καὶ δούλους καὶ χρήματα πολλὰ ἐκ τῶν 10
 βασιλικῶν ἀθροίσας οὐδὲν ἠτιάθη ἀλλὰ ἀνεπικλήτως πάντα ἀπέ-
 δειξεν, ἀνδραγαθίας οὐδὲν ἦτον ἢ (εἰ) πολέμῳ τινὶ ἐνευικήμει μετε-
 ποιεῖτο· ὑπὸ γὰρ τοῦ πολλοῦς δωροδοκεῖν σπανιώτερον τὸ τῶν χρη-
 μάτων καταφρονεῖν τινα τοῦ τῶν πολέμιων κρατεῖν ἐνόμιζε.
 23 τότε οὖν ὁ Κάτων ἐν δόξῃ τινὶ ἐπινικίων διὰ ταῦτ' αἰσίων 15
 ἐγένετο, καὶ οἱ ὑπατοὶ γνώμην ἐν τῷ συνεδρίῳ ἐποιήσαντο στρατη-
 γίαν αὐτῷ δοθῆναι καίπερ μηδέπω ἐκ τῶν νόμων προσήκουσαν.
 καὶ οὐκ ἀπεδείχθη μὲν (αὐτὸς γὰρ ἀντεῖπε), τὴν δὲ δὴ εὐζελίαν
 2 καὶ ἐκ τούτου μεῖζονα ἔσχε. Κλωδῖος δὲ ἐπεχειρήσε μὲν τοὺς οἰ-
 ζέτας τοὺς ἐκ τῆς Κύπρου ἀχθέντας Κλωδῖους, ὅτι αὐτὸς τὸν Κά- 20
 τωνα ἐκεῖσε ἐπεπόμψει, ὀνομάσαι, οὐκ ἠδυνήθη δὲ ἐναντιωθέντος
 αὐτοῦ. καὶ οἱ μὲν Κύπριοι ἐπεκλήθησαν, καίτοι τινῶν Πορκίωνος
 σφᾶς προσεπειεῖν ἐθελήσαντων (ὁ γὰρ Κάτων καὶ τοῦτ' ἐκόλωσεν)·
 3 ἀργῇ δ' οὖν ὁ Κλωδῖος τὴν ἐναντίωσιν αὐτοῦ φέρων, τὰ τε διοικη-
 κήθεντα ὑπ' αὐτοῦ διεβάλλε καὶ τοὺς λογισμοὺς τῶν πεπραγμένων 25
 ἀπῆτει, οὐχ ὅτι καὶ διελέγξαι τι αὐτὸν ἀδικοῦντα ἐδύνατο, ἀλλ' ὅτι
 ὑπὸ ναυαγίας τὰ γράμματα σχεδὸν τι πάντα διέφθαρτο, καὶ ἐδόκει
 4 κατὰ τοῦτό τι ἰσχύσειν. ἐβοήθει δὲ καὶ τότε τῷ Κλωδίῳ ὁ Καί-
 σαρ καίτοι μὴ παρών, καὶ τὰς γε κατηγορίας αὐτῷ τὰς κατὰ τοῦ
 Κάτωνος ἐπιστολιμαίους, ὧς γέ τινές φασιν, ἔπεμπεν. ἐπέφερον 30
 δὲ τῷ Κάτῳ ἄλλα τε καὶ ὅτι τὴν στρατηγίαν οἱ αὐτὸς τοὺς ὑπά-
 τους πείσας, ὧς γε ἔλεγον, ἐσηγήσασθαι, προσεποιήσατο ἐθελοντής,
 ἵνα καὶ μὴ ἄκων ἀποτετυχημένοι αὐτῆς δόξῃ, παρεῖσθαι.
 24 οὗτοί τε οὖν ἐμάχοντο, καὶ ὁ Πομπήιος ἔσχε μὲν καὶ ἐν τῇ

6 ὑπέμεινε R. St., ὑπέμεινε L 12 (εἰ) ins. Leuncl. 14 ἐνόμιζε] ἐνο-
 μιζετο Reim. dubitans 15 ἐπινικίων — αἰσίων] mihi suspecta. quid hic signi-
 ficat αἰσίων?, ἀηθῶν? Polak. in L ad v. ζε τότε — ταῦτ' in marg. ∞. ceterum
 cf. Plut. *Cat. min.* 39; Cic. *Balb.* 25, 57; Flor. 1, 44 (3, 9) 20 et 22 Κλω-
 δῖος — Πορκίωνος] cf. Momms. *Staatsr.* 1², 307, 6 27 ναυαγίας Bk., ναυαγίον
 L, cf. 49, 1, 5 30 ἐπέφερον Bk., ἐπεφέροντο L, an ἐπεφέρετο cum Sturzio?

τοῦ σίτου διαδόσει τριβὴν τινα· πολλῶν γὰρ πρὸς τὰς ἀπ' αὐτοῦ
 [ἐλπίδας ἐλευθερωθέντων, ἀπογραφὴν σφιν, ὅπως ἐν τε κόσμῳ καὶ
 ἐν τάξει τινὶ σιτοδοτηθῶσιν, ἠθέλησε ποιήσασθαι· οὐ μὴν ἀλλὰ 2
 τοῦτο μὲν τῇ τε ἑαυτοῦ σοφίᾳ καὶ ἐκ τοῦ πλήθους τοῦ σίτου ῥᾶόν
 5 πῶς διώκησε, τὴν δὲ δὴ ὑπατείαν αὐτῶν πράγματα ἔσχε καὶ αἰ-
 τίαν ἀπ' αὐτῶν ἔλαβεν. ἐλύπει μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ 3
 Κλωδίου γιγνόμενα, καὶ μάλιστα ὅτι καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ὑπερεω-
 ρᾶτο ὧν διέφερε, διὰ τε τὸ ἀξίωμα καὶ διὰ τὰς ἐλπίδας ἀφ' ὧν
 καὶ ἰδιωτεύων ὑπὲρ πάντας αὐτοὺς τιμηθῆσεσθαι προσεδόκησεν
 10 ἔβριζόμενος. ἀλλὰ τούτων μὲν ἔσθ' ὅτε καὶ κατεφρόνει· παρα- 4
 χορῆμα μὲν γὰρ κακῶς ἀκούων ἐδυσχέραινεν, διαλιπὼν δὲ καὶ ἐς
 ἀναλογισμὸν τῆς τε ἑαυτοῦ ἀρετῆς καὶ τῆς τῶν ἐναντίων κακίας
 ἀφικνούμενος οὐκέτ' αὐτῶν προετίμα· ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ ἀξανάμε- 25
 νος, καὶ ὁ δῆμος τὰ τε κατειργασμένα αὐτῷ θαυμάζων ὥστε καὶ
 15 ἐκ τῆς βουλῆς ἀνδρας ὡς καὶ ἐπὶ δεδοικμένοις παντελῶς τοῖς
 Γαλάταις ἀποστεῖλαι, καὶ πρὸς τὰς ἀπ' αὐτοῦ ἐλπίδας ἐπαιρούμε-
 νος ὥστε καὶ χορηματὰ οἱ πολλὰ ψηφίσασθαι, δεινῶς αὐτὸν ἰγία.
 ἐπεχείρησε μὲν γὰρ τοὺς ὑπάτους ἀναπεῖσαι μίτε τὰς ἐπιστολάς 2
 αὐτοῦ εὐθὺς ἀναγινώσκειν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλείστον, μέχρις ἂν αὐ-
 20 τόματος ἢ δόξα τῶν πραττομένων ἐκικήσῃ, συγκροπτεῖν, καὶ διά-
 δοχόν τινα αὐτῷ καὶ πρὸ τοῦ καθήκοντος καιροῦ πέμψαι. τοσαύτη 3
 γὰρ φιλοτιμία ἐχοῖτο ὥσθ' ὅσα αὐτὸς τῷ Καίσαρι συνέπραξε καὶ
 βασκαίνειν καὶ καταλύειν, καὶ ἐκείνῳ τε ἄλλως τε μεγάλως ταινιου-
 μένῳ καὶ τὰ ἑαυτοῦ συσκιάζοντι ἀχθεσθαι, καὶ τῷ δήμῳ ἐγκαλεῖν
 25 ὅτι αὐτὸν τε ἐν ὀλιγορῖα ἐποιεῖτο καὶ τὸν Καίσαρα ὑπερεσπούδαξε.
 τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ ἠγανάκτει ὁρῶν αὐτοὺς τῶν τε προποιοθέντων 4
 τινὶ ἐπὶ τοσοῦτον μνημονεύοντας ἐφ' ὅσον μηδὲν ἄλλο ἐπιγένοιτο,
 καὶ πρὸς τὸ αἰεὶ καθιστάμενον, κἂν ἔλαττον τοῦ προτέρου ἦ, προ-
 χειρότατα τῷ τε τοῦ συνήθους κόρῳ καὶ τῇ τοῦ ξένου ἠδονῇ φε-

L 54^rBekk.
Anecd. 124, 20

3 ἠθέλησε Leuncl., ἐθέλησαι L 5 ὑπατείαν αὐτῶν πράγματα Xyl., cf.
 60, 5, 8, ὑπατείαν τῶν πραγμάτων L 6 ἀπ' αὐτῶν] nonne ἀπ' αὐτοῦ? cf.
 36, 2, 1 13 οὐκέτ' an οὐδὲν ἔτ'? 14 καὶ ἐκ] καὶ (τ) ἐκ Cob. speciose.
 cf. Cic. prov. cons. 11, 28; Balb. 27, 61; ad fam. 1, 7, 10. vide tamen fr. 72, 2;
 36, 43, 2 et 46, 1. — ceterum errore Dio populum hoc iussisse dicit, cf. Cic. ad
 fam. 1, 7, 10 et Momms. Staatsr. 2², 672 15 βουλῆς in margine add L
 20 πραττομένων] exspectes πεπραγμένων sed Thuc. 4, 121, 1 confert Polak.
 23 ἐκείνῳ τε Rk., ἐκείνῳ γε L ταινιουμένῳ] tuetur Naber. coll. Thuc. 4, 121,
 quem locum male se. intellexerit Dio; et statim sequitur altera vox parum usitata
 συσκιάζειν. magis tamen placet Reiskii ἐπαινουμένῳ, cf. 57, 19, 8, τιμωμένῳ
 Leuncl. 25 ὑπερεσπούδαξε Reim., ὑπεσπούδαξε L 26 προποιοθέντων Rk.,
 πρὸς ποιηθέντων L 27 τινὶ Bk., τινὰ L.

- ρομένους, καὶ τὸ μὲν προευνδοξιοῦν πᾶν καταλύοντας ὑπὸ τοῦ
 ρθόνου, τὸ δ' ἄρτι προφαινόμενον συνεπαύξοντος ὑπὸ τῶν ἐλπί-
 26 δων. δι' οὖν ταῦτα δυσχεραίνων, καὶ μήτε τι διὰ τῶν ὑπάτων
 L 55^r διαπραξασθαι δυναθεῖς | καὶ τὸν Καίσαρα μεῖζω τῆς πρὸς ἑαυτὸν
 πίστεως γιγνόμενον ὀρῶν, οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο. 5
 καὶ γὰρ ἐνόμιζε δύο τε εἶναι τὰς φιλίας τινῶν συγγέοντα, τὸ τε
 δέλος καὶ τὸν ρθόνον, καὶ ταῦτα ἀπ' ἀντιπάλου καὶ τῆς δόξης καὶ
 2 τῆς ἰσχύος μόνως συμβαίνειν· ἕως μὲν γὰρ ἂν ἰσομοιοῦσσί τινας
 αὐτῶν, καὶ ἐκείνας ἐρῶσθαι, ἐπειδὴν δ' ὑπεράρῳσι τι οἱ ἕτεροι,
 ἐνταῦθα τὸ τε ἐλαττούμενον ρθονῆσαν μισεῖν τὸν κρείττονα καὶ 10
 τὸ κρατοῦν καταφρονῆσαν ἐξυβρίζειν ἐς τὸν χείρονα, καὶ οὕτως
 ἀπ' ἀμφοτέρων τὸν μὲν τῇ ἐλατιώσει ἀγανακτοῦντα, τὸν δὲ τῇ
 πλεονεξίᾳ ἐπαιρόμενον, πρὸς τε διαφορὰς καὶ πρὸς πολέμους ἐκ
 3 τῆς πρὶν φιλίας ἀφικνεῖσθαι. τοιοῦτοις οὖν δὴ τισι λογιμοῖς ὁ
 Πομπηῖος ἐπὶ τὸν Καίσαρα ὠπλίζετο. καὶ ἐδόκει γὰρ οὐκ ἂν ὄρα- 15
 δίως μόνος αὐτὸν καταλῦσαι, τὸν Κράσσον, ὡς καὶ μετ' αὐτοῦ
 ποιήσων, ἔτι καὶ μᾶλλον ἀνηρητήσατο.
- 27 συμφρονήσαντες οὖν ἄλλως μὲν οὐδὲν [ἂν] ἰδιωτεύοντες πράξιν
 ἤλπισαν, ἂν δ' ὑπατεύσωσι κάκ τούτου καὶ αὐτοὶ τὰ πράγματα τῇ
 ἐκείνου ἡλώσει διαλάβωσι, καὶ ἀντίρροποι οἱ ἔσεσθαι καὶ ταχὺ 20
 2 αὐτοῦ, αἶτε καὶ δύο ἐνός, περιγενήσεσθαι προσεδόκησαν. καὶ οὕτω
 πᾶσαν τὴν προσποίησιν ἀφ' ἧς, εἰ καὶ τις τῶν ἐταίρων σιγῶν ἐπὶ
 τὴν ἀρχὴν αὐτοὺς προῆγεν, ἀπρηροῦντο μηδέτι βούλεσθαι ὑπατεῦσαι,
 ἀποθήμενοι ἀντικρὺς αὐτῆς, καίπερ ἑτέροις τισὶ πρότερον συναγω-
 3 νιζόμενοι, μετεποιήσαντο. ἐπειδὴ τε ἕξω τῶν χρόνων τῶν ἐν τοῖς 25
 νόμοις διειορημένων ἐπιγγείλαν αὐτήν, καὶ δήλοι ἦσαν ἄλλοι τε καὶ
 αὐτοὶ οἱ ὕπατοι (καὶ γὰρ τι καὶ ὀύμης ὁ Μαρκελλῖνος εἶχεν) οὐκ
 ἐπιτρέψοντές σφισιν ἀποδειχθῆναι, διεπράσσαντο τὰς ἀρχαιρεσίας ἐν
 τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ μὴ γενέσθαι, ἄλλους τε καὶ τὸν Κάτωνα τὸν Γάιον
 ἐνιέντες, ἵνα μεσοβασιλέως αἰρεθέντος καὶ αἰτήσωσι κατὰ τοὺς νό- 30
 28 μους τὴν ἀρχὴν καὶ λάβωσι. καὶ ἐγένετο γὰρ τοῦτο λόγῳ μὲν

6 συγγέοντα R. St. (et iam librarius cod. Parisini B), συνέχοντα L
 7 δέλος L vitiose, δέος R. St. (et iam codices omnes a L derivati), requiro vo-
 cabulum quale est καταφρόνησις, ὕβρις, ὑπερηφανία 8 μόνως] μόνως (μή)?
 Bk., sane tale quid desideratur, μόνως ἀπειναι? Polak. 9 ἐκείνας (sc. φιλίας)
 Reim., ἐκεῖνα L 10. 11 μισεῖν — ἐξυβρίζειν Reim., μισεῖ — ἐξυβρίζει L
 17 ποιήσων] au (τοῦτο) ποιήσων?, εὐπορήσων Bk. dubitans. possis μεθ' αὐτοῦ
 ποιήσωντ' 18 [ἂν] del. Dind., forte ἂν — πρᾶξαι? 22 ἀφ' ἧς εἰ Rk.,
 σφίσι L 26 διειορημένων Rk., cf. Rutherford, *the new Pliny* p. 329sq.,
 διηρημένων L 30 ἐνιέντες] ita L (non ἐνιόντες) 31 τοῦτο λόγῳ μὲν Rk.,
 λόγῳ τοῦτο μὲν.

ὑπὸ τῶν παρεσκευασμένων ἄλλοτε κατ' ἄλλην πρόφασιν, ἔργῳ δὲ ἐπ'
 αὐτῶν ἐκείνων (τοῖς γούν ἐναντιομένοις σφίσι φανεροῦς ἔχθρατο),
 δεινῶς ἢ γερουσία ἠγανάκτησεν, ὥστε ποτὲ μεταξὺ μαχομένων αὐ-
 τῶν ἕξανα στήναι. καὶ τότε μὲν οὕτω διελύθησαν, αὔθις δὲ ἐπειδὴ 2 L 55^v
 5 τὰ αὐτὰ ἐγίγνετο, τὰς στολὰς καθάπερ ἐν συμφορᾷ τιμὴ μετεδιδῆναι
 ἐψηφίσαντο, καίτοι τοῦ Κάτωνος ἐκ τε τοῦ συνεδρίου, ἐπειδὴ περ
 ἀντιλέγων οὐδὲν ἤνυσεν, ἐκπηδήσαντος... ὅπως μηδὲν τελεσθεῖν·
 εἰ γὰρ τις τῶν μὴ βουλευόντων ἔνδοθ' ἦν, οὐδεμία ψήφος αὐτοῖς 3
 ἐδίδοτο. ἐκείνους τε γὰρ προαπαντήσαντες ἕτεροι δῆμαρχοὶ ἐνώ-
 10 λυσαν ἐσελθεῖν, καὶ οὕτω τοῦτό τε τὸ δόγμα ἐκνώθη, καὶ ἐρη-
 ματίζετο ὅπως καὶ ἐς τὴν πανήγυριν τὴν τότε οὖσαν οἱ βουλευταὶ
 (μὴ) θεωρήσωσιν. ἐπεὶ δὲ καὶ πρὸς ἐκεῖνο ὁ Κάτων ἀντίστατο, ἕξε- 4
 πήδησαν ἄφροδοί, καὶ τὰ ἐσθῆματα ἀλλαξάμενοι ἐπανήλθον ὡς καὶ
 διὰ τοῦτ' αὐτὸν καταπλήξοντες. καὶ ἐπειδὴ μὴδ' ὡς ἐμετριάξεν,
 15 προσήλθον ἐς τὴν ἀγορὰν ἅμα πάντες, καὶ συνδρομόντος ἐπὶ ταύτῳ
 τοῦ πλήθους ἐς πᾶν κατηγεῖας αὐτοὺς κατέστησαν, δημιουργῶν μὲν 5
 ὁ Μαρκελλῖνος καὶ τὰ παρόντα σφίσι δδεδρόμενος, ἐπιδακρῶντες
 δὲ οἱ ἄλλοι καὶ ἐπιστένοντες, ὥστε μηδένα μηδὲν ἀντιφθέγγασθαι.
 καὶ οἱ μὲν τοῦτο πράξαντες ἐς τὸ βουλευτήριον εὐθὺς ἐσῆλθον,
 20 γνώμην ἔχοντες ἐς τοὺς ὑπαιτίους τὴν ὀργὴν ἀφεῖναι· Κλώδιος δὲ 29
 ἐν ταύτῳ μεταπηδήσας αὔθις πρὸς τὸν Πομπήιον, καὶ τὰ ἐκείνου
 πάλιν ἀνθελόμενος ἐλπιδὶ τοῦ, εἴ τί οἱ τῶν τότε πραττομένων συγ-
 κατεργάσαιτο, πᾶν αὐτὸν ἰδιώσεσθαι, παρήλθε τε ἐς τὸν δμίλον
 ἐν τῇ καθηκούσῃ στολῇ, μηδὲν αὐτῆς πρὸς τὸ δόγμα μεταλλάξας,
 25 καὶ κατὰ τε τοῦ Μαρκελλίνου καὶ κατὰ τῶν ἄλλων ἐδημηγόρει.
 πολλῆς οὖν καὶ ἐπὶ ταύτῳ ἀγανακτήσεως ὑπὸ τῶν βουλευτῶν γενο- 2
 μένης τὸ μὲν πλήθος μεταξὺ λέγων ἐγκατέλιπε, πρὸς δὲ δὴ τὸ συν-
 ἔδριον ἄξας ὀλίγον διεφθάρη· τῆς γὰρ γερουσίας ἀπαντησάσης
 αὐτῷ εἴσω τε ἐσελθεῖν ἐκωλύθη, κἂν ταύτῳ ὑπὸ ἰππέων περιστοι- 3
 30 χισθεὶς διεσπάρθη ἂν, εἰ μὴ ἀνακράντος αὐτοῦ καὶ τὸν δμίλον
 ἐπιβοηθαμένον προσέδραμον πολλοὶ πῶρ φέροντες, ὡς καὶ μετὰ τοῦ
 βουλευτηρίου σφᾶς καταπήρουντες εἴ τι αὐτὸν ἐξεργάσαιτο.
 | καὶ ὁ μὲν παρὰ τοσοῦτον ἐλθὼν ἀπολέσθαι οὕτως ἐσώθη· L 56^r

1 ὑπὸ τῶν N., ὑπᾶτων L 2 ἐκείνων Reim., ἐκείνοις L 7 lacunam
 agnovit Bk., qui explet (καὶ τοὺς τυχόντας ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ἐσοκλήσαντος)
 rectissime quod ad sensum. — cf. quoque Momms. *Staatr.* 3, 975, 4 9 ἕτεροι
 ἕτεροι (τε καὶ οἱ) Gros. 12 (μὴ) ins. Rk. 14 διὰ τοῦτ' restitui ex L,
 cf. fr. 57, 40; 39, 55, 5; 39, 57, 3, διὰ τούτου Rk. 22 ἐλπιδὶ R. St., ἐλπιδᾶ L
 28 ἄξας Wesseling., ἀρξας L 29 ὑπὸ ἰππέων L, ὑπὸ (τῶν) ἰππέων Rk.,
 ὑπὸ ἰππέων (τινῶν)?

- 30 Πομπήιος δὲ οὐδὲν τούτοις ἐπιλαγείς ἐς τε τὸ συνέδριόν ποτε ἐσε-
 πήδησεν, ἐπεναντιούμενος αὐτῷ ψηφιεῖσθαι μέλλοντι, καὶ ἐκεῖνό τε
 κρωθῆναι ἐκόλυσε, καὶ τοῦ Μαρκελλίνου μετὰ τοῦτο περσομένου
 δημοσίᾳ αὐτοῦ εἰ ὄντως ἐπιθυμῆναι ὑπατεῦσαι, ἐλπίδι τοῦ κατονη-
 σειν αὐτὸν σπονδαρχεῖν ὁμολογήσαι, τῶν μὲν δικαίων ἀνδρῶν ἕνεκα 5
 οὐδὲν τῆς ἀρχῆς δεῖσθαι ἔφη, διὰ δὲ δὴ τοὺς ταραχώδεις καὶ σφό-
 2 δρα αὐτῆς ἀντιποιεῖσθαι. ὡς οὖν τούτῳ φανερώς ἐνέκετο, καὶ ὁ
 Κράσσος ἐρωτηθεὶς καὶ αὐτὸς τὰ αὐτὰ οὐχ ὁμολόγησε μὲν, οὐ
 μὴν οὐδ' ἀπηρηγόσατο, ἀλλ' ὥσπερ εἰώθει διὰ μέσου ἐχώρησεν, εἶ-
 πὼν ὅτι πάνθ' ὅσα τῷ κοινῷ συμφέροι πράξοι, κατέδεισαν ὁ τε 10
 Μαρκελλῖνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὴν τε παρασκευὴν αὐτῶν καὶ τὴν
 3 ἀντίταξιν, καὶ οὐδὲ ἀπῆρτων ἔτι ἐς τὸ βουλευτήριον. μὴ συλλεγο-
 μένον δὲ τοῦ καθήζοντος ἐκ τῶν νομίμων ἀριθμοῦ πρὸς τὸ ψη-
 φισθῆναι τι περὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν, οὐδὲ χρηματισθῆναι τι ἀρ-
 4 χῆν περὶ αὐτῶν ἰδυνήθη, ἀλλὰ ὁ ἐνιαυτὸς οὕτω διέβη. οὐ μέντοι 15
 οὔτε τὴν ἐσθῆτα μετημιόσχοντο οὔτε ἐς τὰς πανηγύρεις ἐφοίτων,
 οὐκ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ τῇ τοῦ Λιδος ἐορτῇ εἰστιάθησαν, οὐκ ἐπὶ
 τὰς ἀνοχὰς τὰς Λατίνας, δεύτερον τότε ὑπὸ τινος οὐκ ὀρθῶς
 παραθέντος ποιουμένας, ἐς τὸ Ἀλβανὸν ἀγίζοντο, ἀλλ' ὥσπερ
 δεδουλωμένοι, καὶ μήτ' ἀρχὰς ἐλέσθαι μήτ' ἄλλο τι πολιτικὸν 20
 31 πράξει ἐξουσίαν ἔχοντες, τὸ λοιπὸν τοῦ ἔτους διήγαγον. καὶ μετὰ
 τοῦτο ὁ τε Πομπήιος καὶ ὁ Κράσσος ὑπατοὶ ἐκ μεσοβασιλείας
 ἀπεδείχθησαν, οὗτ' ἄλλον τινὸς τῶν προεπηγγελότων ἀπαντή-
 σαντος, καὶ Λουκίου Λομητίου, ὃς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας
 ἐσπονδάρχησεν, ὀρηξάντος μὲν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν οἴκοθεν ὑπὸ 25
 νύκτα, ἐπεὶ δ' ὁ παῖς ὁ τὸν λύχνον οἱ προφέρων ἐσθάγη, δειλάντος
 2 καὶ μηκέτι περαιτέρω προχωρήσαντος. οὗτ' οὖν ἀντιστάντος τινὸς
 τὴν ἀρχὴν, καὶ προσέτι τοῦ Πουπλίου Κράσσου, ὃς υἱὸς τε τοῦ
 Μάρκου ἦν καὶ τότε τῷ Καίσαρι ὑπεστρατήγει, στρατιώτας ἐπ'
 L 56v αὐτὸ τοῦτο ἐς τὴν Ῥώμην ἀγαγόντος, οὐ χαλεπῶς ἤρεθθησαν. 30
 32 παραλαβόντες (δ') οὕτω τὴν ἡγεμονίαν τὰς λοιπὰς ἀρχὰς τοῖς
 ἐπιτηδείως σφίσις ἔχουσι δοθῆναι ἐποίησαν, τὸν Κάτωνα τὸν Μάρ-
 κων κωλύσαντες στρατηγὸν ἀποδειχθῆναι· ἐπώπτερόν τε γὰρ αὐτὸν
 οὐκ ἀρέξασθαι τὰ γινόμενα, καὶ οὐκ ἠθέλησαν ἰσχὴν αὐτῷ ἔνομον

1 ποτε] (μόγες) ποτέ Rk. 2 ψηφιεῖσθαι] (ἤδη) ψηφιεῖσθαι Rk. inutiliter
 μέλλοντι R. St., μέλλοντος L 7 τούτῳ R. St., τοῦτο L, an οὗτος?,
 οὕτω Polak. 15 ἀλλὰ ὁ ἐνιαυτὸς G. Canterus (ὁ Reiskio debetur), ἀλλὰ θέσει
 αὐτὸς L 19 ποιουμένας R. St., ποιούμενα L 21 πράξει Bk., πράξασθαι L
 28 τοῦ Πουπλίου] τοῦ Πουπλίου (τοῦ) Bk., at cf. 59, 20, 7 31 (δ') add.
 Rk., possis quoque (οὖν) 32 ἐπιτηδείως R. St., ἐπιτηδείους L.

πρὸς τὰς ἀντιλογίας προσθεῖναι. καὶ ἡ μὲν τῶν στρατηγῶν κατὰ 2
 στασις (ὁ γὰρ Κάτων οὐδὲν βίαιον πράξει ἰξίωσεν) εἰρηναία ἐγέ-
 νετο, περὶ δὲ τοὺς ἀγορανόμους τοὺς κουρουλίους σφαγαὶ συνέβη-
 σαν, ὥστε καὶ τὸν Πομπήιον πολλοῦ αἵματος ἀναπλησθῆναι. οὐ 3
 5 μὴν ἀλλ' ἐκείνους μὲν, τοὺς τε ἄλλους τοὺς ὑπὸ τοῦ δήμου αἰρου-
 μένους, πρὸς τρόπον σφίσειν (αὐτοὶ γὰρ τὰς ἀρχαιρεσίας ἐποιοῦν)
 ἀπέδειξαν, τοὺς τε ἀγορανόμους τοὺς ἑτέρους καὶ τῶν δημάρχων
 τοὺς πλείους προσηταιρίσαντο· δύο δὲ δημαρχοὶ, Γάιος τε Ἀτίος
 Καπίτων καὶ Πούπλιος Ἀκύλιος Γάλλος, οὐχ ὠμολόγησαν αὐτοῖς.
 10 ὥς οὖν αἱ ἀρχαὶ κατέστησαν, εἶχοντο ὧν ἐφρίεντο. καὶ αὐτοὶ 33
 μὲν οὐδένα οὔτε ἐν τῇ βουλῇ οὔτε ἐν τῷ δήμῳ λόγον ὑπὲρ αὐτῶν
 ἐποιήσαντο, ἀλλὰ καὶ πάνν ἐπλάττοντο μηδεὶός σφων προσδεῖσθαι·
 Γάιος δὲ δι' Τρεβόνιος δημαρχῶν ἔγραψε τῷ μὲν τὴν τε Συρίαν 2
 καὶ τὰ πλησιόχωρα αὐτῆς, τῷ δὲ τὰς Ἰβηρίας (καὶ γὰρ τι καὶ
 15 ἐναγχος ἐκεκίνητο) ἄρχειν ἐπὶ πέντε ἔτη δοθῆναι, στρατιώταις τε
 ὅσοις ἂν ἐφελήσωσι καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν συμμάχων χωμέ-
 νοις, καὶ πόλεμον καὶ εἰρήνην πρὸς οὓς ἂν βουλῆθῶσι ποιουμένοις.
 χαλεπῶς οὖν ἐπὶ τούτῳ πολλῶν, καὶ μάλιστα τῶν τοῦ Καίσαρος 3
 φίλων, ἐχόντων, ὅτι ἤμελλον ἐκεῖνοι, τεχόντες ὧν διωκοῦντο, τὸν
 20 Καίσαρα μηκέτ' ἐπὶ πολὺ τὴν ἀρχὴν ἔξοντα καθεῖοξιν, καὶ παρα-
 σκευαζόμενον διὰ τοῦτο ἀντειπεῖν τινῶν τοῖς γεγραμμένοις, φοβη-
 θέντες οἱ ἕπατο μὴ διαμάρτωσιν ὧν ἔπραττον, προσεποιήσαντο
 αὐτοὺς ὥστε τὴν ἡγεμονίαν καὶ ἐκεῖνῳ τρία ἔτη πλείω, ὥς γε τὰ-
 ληθὲς εὐρίσκεται, μηκῦναι. οὐ μόντοι καὶ ἐς τὸν δῆμὸν τι ὑπὲρ 4
 25 αὐτοῦ πρότερον ἐσήνεγκαν πρὶν τὰ σφέτερα βεβαιώσασθαι. οἳ τε
 γὰρ τοῦ Καίσαρος ἐπιτήδειοι προκαταληφθέντες οὕτως ἠσύχασαν,
 καὶ τῶν ἄλλων τὸ μὲν πολὺ δουλωθὲν ὑπὸ τοῦ | φόβου ἠσυχίαν L 57'
 ἔργαγον, ἀγαπῶντες εἰ καὶ ὡς περισωθεῖεν, ὁ δὲ δι' Κάτων καὶ ὁ 34
 Φαουόνιος ἰγαντιοῦντο μὲν πᾶσι τοῖς πρᾶσσομένοις ὑπ' αὐτῶν,
 30 συνεροῦς ἄλλους τέ τινας καὶ τοὺς δύο δημάρχους ἔχοντες, ἅτε δὲ
 ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς ἀγωνιζόμενοι μάτην ἐπαρησιάζοντο. καὶ ὁ 2
 μὲν Φαουόνιος μίαν ὥραν μόνην παρὰ τοῦ Τρεβονίου πρὸς τὴν
 ἀντιλογίαν λαβὼν, κατέτριψεν αὐτὴν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς τοῦ καιροῦ
 στενοχωρίας εἰκῆ βῶων· ὁ δὲ δι' Κάτων ἔτιχε μὲν ἐν δύο ὥραις
 35 διμηγορήσαι, τραπόμενος δὲ πρὸς κατηγορίαν τῶν τε ἐν χερσὶ καὶ 3

6 πρὸς τρόπον Wesseling., προστρόπος L 8 δημαρχοὶ Xyl., δημο-
 σταί L, forte δὴ μόνοι? Ἀτίος Leuncl. (nisi quod Ἀτήιος), ἄτιος L (ita
 semper) 9 Ἀκύλιος Reim., ἀκυλλίος L 12 σφων L recte, cf. ad fr. 41;
 36, 12, 3; 36, 47, 1, σφεῖς Naber. 14 Ἰβηρίας R. St., ἰβηρας L 15 ἐκεκί-
 νητο Bk., ἐκεκίνητο L, cf. 39, 54, 1 23 τρία ἔτη cf. 44, 43, 2.

τῆς ὅλης καταστάσεως, ὥσπερ εἰώθει, κατανόησε τὸν καιρὸν πρὶν
καὶ ὀτιοῦν τῶν ἐδουμένων, οὐχ ὅτι οὐκ ἐνεδέχeto τι καὶ περὶ ἐκεί-
νων λεχθῆναι, ἀλλ' ἔτι τι δημηγορήσαι δοκῶν ἔχειν ὑπὸ τε τοῦ
Τρεβωνίου σιγασθῆναι καὶ αὐτῷ καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἐγκαλῆναι, ἐπεὶ εὖ γε
ἠπίστατο ὅτι οὐδ' εἰ πάση τῇ ἡμέρᾳ ἐκέχρητο, πεῖσαι τι ὧν ἐβού- 5
4 λετο ψηφισασθαι σφας ἐδύνατο. οὐκοῦν οὔτε παρακρήμα σιωπή-
σαι κελυσθεῖς ἐπαύσατο, ἀλλὰ καὶ ἐξωσθεῖς καὶ ἔλυσθεῖς ἐκ τοῦ
συλλόγου ἐπανήλθε, καὶ τὸ τελευταῖον καὶ ἐς τὸ οἴκημα ἐσαχθῆναι
προσταχθεῖς οὐκ ἐμετρίασεν.

- 35 καὶ ἐκείνη μὲν ἡ ἡμέρα οὕτω κατετρέβη ὥστε μηδ' εἰπεῖν ἀρ- 10
χὴν μηδὲν τοὺς δημάρχους δυνηθῆναι· ἐν γὰρ τοι ταῖς συνόδοις
καὶ ταῖς τοῦ δήμου, ἐν αἷς γε καὶ ἐβουλευόντο, πάσαις [πρὸς] τοῖς
2 ἰδιώταις πρὸ τῶν τὰς ἀρχὰς ἐχόντων ὁ λόγος ἐδίδοτο, τοῦ μηδένα
αὐτῶν, ὡς εἶοικε, τῇ τοῦ κρείττονος γνώμῃ προκαταλαμβανόμενον
ὑποστέλλεσθαι τι ὧν φρονοίη, ἀλλ' ἐπὶ πάσης παρηρησίας τὰ δο- 15
3 κοῦντα αὐτῷ λέγειν. φοβηθεῖς οὖν ὁ Γάλλος μὴ τις αὐτὸν ἐκ τῆς
ἀγορᾶς τῇ ὑστεραίᾳ ἐξείρξῃ ἢ καὶ δεινότερόν τι ἐργάσῃται, ἐς τε
τὸ συνέδριον ἀφ' ἐσπέρας ἐσῆλθε καὶ ἐν αὐτῷ ἐννικτέρευσε, τῆς
τε ἀσφαλείας ἕνεκα τῆς παρὰ τοῦ χωρίου, καὶ ὅπως ἐκεῖθεν ἅμα
4 ἐφ' πρὸς τὸ πλῆθος ἐξέλθῃ. καὶ τοῦτον μὲν ὁ Τρεβώνιος μάτην 20
ἐνταῦθα καὶ τὴν νύκτα καὶ τῆς ἡμέρας τὸ πλεῖον ἐνδιατρῶψαι ἐποι-
ησε, πάσας τὰς θύρας τοῦ βουλευτηρίου κλείσας· τὸν δὲ Ἀτέιον
τόν τε Κάτωνα καὶ τὸν Φαουώνιον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς μετ' αὐ-
τῶν ὄντας ἕτεροι, προκαταλαβόντες | τῆς νυκτὸς τὸ τοῦ συλλόγου
L 57 5 χωρίον, ἐξεῖργον. καὶ ἐπειδὴ ὁ μὲν Φαουώνιος καὶ ὁ Νίνιος δια-
λαθόντες πῶς ἐνθον ἐγένοντο, ὁ δὲ δὴ Κάτων καὶ ὁ Ἀτέιος ἐπα-
ναβάντες τισὶ τῶν περιεστηκότων καὶ μετεωρισθέντες ὑπ' αὐτῶν
διοσημίαν, ὡς καὶ διαλύσοντές σφας, ἐψηφίζοντο, τούτους μὲν
ἐκατέρους οἱ ὑπηρεταὶ τῶν δημάρχων ἐξήλασαν, τοὺς δ' ἄλλους

2 τῶν ἐδουμένων (sic) L, τῶν νεοχοιμένων (sive νομοθετουμένων) (λέγειν) Wagner, quem secutus est Melber. debebat saltem (μεμνησθαι) pro (λέγειν) vel (περὶ) τῶν νεοχοιμένων (λέγειν) sive (εἰπεῖν), sed non placet νεοχοιμένων (pass.), τῶν εἰκότων λέγειν Leuncl., τῶν προχειμένων (εἰπεῖν) Rk., τῶν προσχειμένων (εἰπεῖν) Heller., τῶν ἐπειγόντων εἰπεῖν Bk., τῶν Τρεβωνίου νόμων vel τῶν καινοτομοιμένων (μνησθῆναι) Pflugk., τῶν ἀνομοιμένων (coll. Herod. 1, 144) vel τῶν διοικοιμένων (coll. c. 33, 3) (διελθεῖν) Polak. 6 οὔτε Bk., οὐδὲ L σιωπήσαι Reim., σιωπήσειν L 12 καὶ (prius) del. Xyl. an καὶ (ταῖς τοῦ πλήθους καὶ)? Ad rem cf. Momms. Staatsr. 3, 394 sq. [πρὸς] del. Xyl. varia lectio videtur ad πρὸ (vs. 13) adscripta, post e margine in textum illata 18 ἐσῆλθε] ita L (non ἐπῆλθε) 28 διοσημίαν Bk., διοσημίαν L 28 ἐψηφίζοντο] ἐπεφίμιζον Rk., ἐφῆμιζον(?) Bk., ἐψεδόρτο coll. Plut. Cat. min. 42 Polak.

τοὺς σὺν αὐτοῖς ὄντας κατετραυματίσαν, καὶ τινὰς καὶ ἀπέκτειναν. κυρωθέντος δὲ οὕτω τοῦ νόμου, καὶ τοῦ πλήθους ἀπαλλαττομένου 36 ἴδι ἐκ τοῦ συλλόγου, παραλαβὼν ὁ Ἀτίσιος τὸν Γάλλον αἵματος ἀνάπλεων (ἐκβιαζόμενος γὰρ ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐπλήρη) παρήγαγέ τε 5 ἐς τοὺς ἐπι παρόντας, καὶ ἐπιδείξας αὐτόν, καὶ ἐπειπὼν ὅσα εἰκὸς ἦν, δεινῶς σφας ἐξετάραξεν. αἰσθόμενοι οὖν τοῦθ' οἱ ὕπατοι ἤλ- 2 θόν τε διὰ ταχέων (ἐγγύθεν γὰρ ποθεν τοῖς πραττομένοις ἐφῆδρευον) καὶ καταφοβήσαντες αὐτούς, ἅτε καὶ χεῖρα οὐκ ὀλίγην ἔχοντες, εὐ- θύς τε ἐκκλησίαν συνήγαγον καὶ τὰ κατὰ τὸν Καίσαρα ἐπεψήφισαν, 10 ἀντιπεῖν μὲν καὶ πρὸς ἐκεῖνα τῶν αὐτῶν πειραθέντων, οὐ μέντοι καὶ δυνηθέντων τι προᾶξει.

ταῦτά τε οὖν κυρωθῆναι ἐποίησαν, καὶ μετὰ τοῦτο πικρότερα 37 ἐπιτίμια τοῖς δεκάξουσί τινὰς ἐπέταξαν, ὥσπερ τι αὐτοὶ ἔλαττον, ὅτι οὐ χρήμασιν ἀλλὰ βίᾳ τὴν ἀρχὴν εἰλήφισαν, ἀμαρτόντες. 15 ἐπεχείρησαν μὲν γὰρ καὶ τὰ ἀναλώματα τὰ (κατὰ) τὴν δίαίταν ἐπὶ 2 μακρότατον προηγμένα συστῆλαι, καίπερ ἐς πᾶν αὐτοὶ καὶ τρυφῆς καὶ ἀβρότητας προκεχωρηκότες, ἐκωλύθησαν δὲ ὑπὸ αὐτοῦ τούτου διανομοθετῆσαι. ὁ γὰρ Ὀρτήσιος φιλανάλωτης ἐν τοῖς μά- 3 λιστα ὧν ἔπεισεν αὐτούς, τό τε μέγεθος τῆς πόλεως ἐπέξιων, καὶ 20 (αὐτούς) ἐπὶ τε τῇ οἴκῳ πολυτελείᾳ καὶ ἐπὶ τῇ ἐς τοὺς ἄλλους μεγαλοφροσύνῃ ἐπαινῶν, καταβαλεῖν τὴν γνώμην, ἅτε καὶ συναγωνιστῆ τῶν λόγων τῷ βίῳ σφῶν χρώμενος. τὴν τε γὰρ ἐναντίωσιν αἰδε- 4 σθέντες, καὶ προσέτι καὶ κατοικήσαντες φθόνῳ τινὶ τοὺς ἄλλους, ὧν αὐτοὶ ἐποίουν, δοκεῖν ἀπείργειν, ἐκόντες ἀφῆκαν τὴν ἐσῆρησιν.

25 κὰν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις | ὁ Πομπήσιος τὸ θέατρον, ᾧ καὶ νῦν 38 L 58^r λαμπρινόμεθα, καθιέρωσε, καὶ ἐν τε ἐκείνῳ θεᾶν καὶ μουσικῆς καὶ Xiph. ἀγῶνος γυμνικοῦ κὰν τῷ ἵπποδρομῷ καὶ ἵππων ἀμιλλαν καὶ θη- 12, 20—29 ρίων πολλῶν καὶ παντοδαπῶν σφαγὰς ἐποίησεν. λέοντες τε γὰρ 2 πεντακάσιοι ἐν πέντε ἡμέραις ἀναλώθησαν, καὶ ἑλέφαντες ὀκτωκαί- 30 δεκα πρὸς ὀπίστας ἐμαχέσαντο. καὶ αὐτῶν οἱ μὲν παραχορῆμα ἀπέ- θανον, οἱ δὲ οὐ πολλῶ ὕστερον. ἠλεῖθησαν γὰρ τινες ὑπὸ τοῦ δήμου παρὰ τὴν τοῦ Πομπηίου γνώμην, ἐπειδὴ τραυματιοθέντες τῆς μάχης ἐπαύσαντο, καὶ περιμόντες τὰς τε προβοστίδας ἐς τὸν οὐ- 3 ρανὸν ἀνέτεινον καὶ ὠλοφύροντο οὕτως ὥστε καὶ λόγον παρασχεῖν 3

15 ἀναλώματα τὰ (κατὰ) τὴν Rk. praeunte Leunclavio (ἀναλώματα iam codd. det.), ἀναλώματα τὴν L 16 προηγμένα Leuncl., προσηγμένα L 18 διανομοθετῆσαι ita L (non τοῦ διανομοθετῆσαι) φιλανάλωτης Pflugk., cf. 77, 9, 1, φιλανάλωτος L 20 (αὐτούς) add. Leuncl. 21 καταβαλεῖν Xyl., καταλαβεῖν L συναγωνιστῆ R. St., συναγωνιστῆν L 24 ἐποίουν Bk., ἐποιούντο L.

4 *ἔτι οὐκ ἄλλως ἐκ συντυχίας αὐτὸ ἐποίησαν, ἀλλὰ τοὺς τε ὄρκους οἷς πιστεύσαντες ἐκ τῆς Αἰβύης ἐπεπεραιώοντο ἐπιβοώμενοι καὶ τὸ*
δαίμονιον πρὸς τιμωρίαν σφῶν ἐπικαλούμενοι. λέγεται γὰρ ὅτι οὐ
πρότερον τῶν νεῶν ἐπέβησαν πρὶν πίστιν παρὰ τῶν ἀγόντων σφῶς
ἐνορχον λαβεῖν, ἢ μὴν μηδὲν κακὸν πείσεσθαι. καὶ τοῦτο μὲν εἴτ' 5
ὄντως οὕτως εἴτε καὶ ἄλλως πως ἔχει, οὐκ οἶδα· ἤδη γάρ τινες καὶ
ἐκεῖνο εἶπον, ὅτι πρὸς τῷ τῆς φωνῆς τῆς πατριώτιδος αὐτοὺς ἐπαίειν
καὶ τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ γιγνομένων συνιᾶσιν, ὥστε καὶ ἐν ταῖς νο-
μιμνίαις, πρὶν ἐς θῆψιν τοῖς ἀνθρώποις τὴν σελήνην ἐλθεῖν, πρὸς τε
ἕδωρ ἀείνων ἀφικνεῖσθαι κἀνταῦθα καθαρόν τινα σφῶν ποιῆ- 10
σθαι. ἤκουσα μὲν δὴ ταῦτα, ἤκουσα δὲ καὶ ἐκεῖνο, ὅτι τὸ θεᾶτρον
τοῦτο οὐχ ὁ Πομπήσιος ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ Δημήτριός τις ἀπελεύ-
θερος αὐτοῦ, ἐκ τῶν χρημάτων ὧν συστρατευόμενός οἱ ἐπεπόριστο.
Ἰθὺς περὶ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἔργου δικαιοτάτα αὐτῷ ἀνέθηκεν,
ἵνα μὴ μάτην κακῶς ἀκούῃ ὅτι ἐξελεύθερος αὐτοῦ ἡγορησάμενος 15
ὥστε καὶ ἐς τηλικούτον ἀνάλωμα ἐξικέσθαι.
39 *οὐ μὴν ἀλλ' ἐν μὲν τούτοις οὐ σμικρὰ τῷ δήμῳ ὁ Πομπήσιος*
ἐχαρίσατο, τοὺς δὲ δὴ καταλόγους μετὰ τοῦ Κράσσου πρὸς τὰ
ἐψηφισμένα σφίσι ποιούμενος πλεῖστον αὐτοὺς ἐλύπησε. καὶ τότε
δὴ οἱ πολλοὶ μετεμέλοντο καὶ τὸν τε Κάτωνα καὶ τοὺς ἄλλους | ἐπή- 20
νον, ὥστε καὶ ἐκείνους διὰ τε τοῦτο, καὶ ὅτι δίκη τις λόγῳ μὲν
τοῖς ὑποστρατήγοις σφῶν ἔργῳ δὲ αὐτοῖς πρὸς τὰ γινόμενα παρὰ
δημάρχων τινῶν ἐπήχη, βίαιον μὲν μηδὲν τολμῆσαι, τὴν δὲ ἐσθῆτα
ὡς ἐπὶ συμφορᾷ μετὰ τῶν ἐκ τῆς βουλῆς στασιωτῶν ἀλλάξασθαι.
καὶ ταύτην μὲν εὐθὺς μεταγρόντες καὶ μηδὲ προφάσεως τινος ἐπι- 25
λαβόμενοι μετεσκενέασαντο· τῶν δὲ δημάρχων τοὺς τε καταλόγους
διαλῦσαι καὶ τὰς στρατείας αὐτῶν ἀναψηφίσει ἐπιχειρούντων ὁ
μὲν Πομπήσιος οὐκ ἠγανάκει (τούς τε γὰρ ὑπάρχους παραχορήμα
ἐξεπεπόμφει, καὶ αὐτὸς κατὰ χώραν, ὡς καὶ κωλυόμενος ἐξελθεῖν,

7 ἐπαίειν (ut Xiph.) R. St., ἐπαίσειν L 8 γιγνομένων ita (omisso tamen altero γ) L 10 ἀείνων Bk. (ἀείνων Leuncl.), ἀεινὸν L (ut Xiph.) 12 καὶ (om. a Xiph.) delendum censet Rk. quod idem Κραῖος pro καὶ legendum proposuit, id sine dubio falsum: Γραῖος dicitur non Κραῖος nec Γραῖος Δημήτριός τις scripsisset Dio sed Γραῖός τις Δημήτριος. at retento καὶ post Πομπήσιος <μόνος> inserendum putat Polak. 14 αὐτῷ] αὐτῷ Polak. ut Xiphilinus 15 μὴ μάτην Polak., μὴ τὴν L (non μήτε), μήτε R. St., μὴ Leuncl. ex Xiphilino, qui totum locum ita refinxit: τὴν μέντοι ἐπωνυμίαν τοῦ ἔργοῦ ἑαυτῷ ἀνέθηκεν ὁ Πομπήσιος, ἵνα μὴ κακῶς ἀκούῃ ὅτι ἐξελεύθερος αὐτοῦ τῶσαῦτα ἡγορησάμενος κ. τ. λ. αὐτοῦ] αὐτοῦ (τῶσαῦτα) Leuncl. cum Xiphilino 27 στρατείας Bk., στρατιᾶς L, cf. ad 38, 36, 6 29 ὡς . . . ἄλλως] ὡς . . . ἀλλ' ὡς Reim., ὡς . . . ἄλλως καὶ Rk., <οὐχ> ὡς . . . ἀλλ' ὡς Bk.

Xiph.
12, 30-13, 9

L 58*

cf. Xiph.
14, 9-11

ἄλλως διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ σίτου παρεῖναι ὀφείλων, ἡδέως ἔμε-
 νεν, ἵνα τὰς τ' Ἰβηρίας ἅμα δι' ἐκείνων κατάσχη καὶ τὰ ἐν τῇ
 Ῥώμῃ τῇ τε ἄλλῃ Ἰταλίᾳ δι' ἑαυτοῦ ποιήσῃται), ὁ δὲ δὴ Κράσσος, 5
 ἐπειδὴ μηδέτερον αὐτῷ τούτων ὑπῆρχεν, ἐπὶ τὴν ἐκ τῶν ὀπίων
 ἰσχὺν ἐτόραπετο. οἱ οὖν δῆμαρχοι ἰδόντες ὅτι ἡ παρρησία αὐτῶν
 ἄοπλος οὖσα ἀσθενῆς πρὸς τὸ κωλύσαι τι πραχθῆναι (ῆν), ἄλλως 6
 μὲν ἐσιώπων, ἐπερήμιζον δὲ αὐτῷ πολλὰ καὶ ἄτοπα, ὥσπερ οὐ καὶ
 τῷ δημοσίῳ δι' ἐκείνου καταρῶμενοι, καὶ τοῦτο μὲν ἐν τῷ Καπι- 6
 τωλίῳ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ τὰς νομιζόμενας ἐπὶ τῇ στρατείᾳ ποιουμέ-
 10 νου καὶ διοσημίας τινὰς καὶ τέρατα διεθρόουν, τοῦτο δὲ ἐξορω-
 μένω οἱ πολλὰ καὶ δεινὰ ἐπηράσαντο. ἐπεχείρησε μὲν γὰρ ὁ Ἀτίος
 καὶ ἐς τὸ δεσμοκτήριον αὐτὸν ἐμβάλεῖν· ἀντιστάτων δὲ ἐτέρων δη- 7
 μάρχων μάχῃ τε αὐτῶν καὶ διατριβῇ ἐγένετο, κὰν τούτῳ ὁ Κράσ-
 σος ἔξω τοῦ πωμηρίου ἐξῆλθε.

καὶ ὁ μὲν, εἴτε ἐκ συντυχίας εἴτε καὶ ἐκ τῶν ἀρῶν αὐτῶν, οὐκ 15
 ἐς μακρὰν ἐσθάλη, ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ ἐν τῇ τοῦ Μαρκελλίνου τῇ τε 10 a. n. 698
 Φιλίππου ὑπατεία ἐπὶ Οὐενέτους ἐστράτευσεν. οἰκοῦσι δὲ πρὸς τῷ (56)
 ὠκεανῷ, καὶ στρατιώτας τινὰς Ῥωμαίους πεμφθέντας ἐπὶ σίτον
 συνέλαβον, καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς πρέσβεις τοὺς ὑπὲρ ἐκείνων ἐλθόν-
 20 τας κατέσχον, ὅπως ἀντ' αὐτῶν τοὺς δμήρους σφῶν ἀπολάξωσιν.
 ὁ οὖν Καῖσαρ τούτους μὲν οὐκ ἀπέδωκε, διαπέμψας δὲ ἄλλους 2
 ἄλλη, τοὺς μὲν τὰ τῶν | συναρροσθησάντων αὐτοῖς πορθεῖν, ἵνα μὴ L 59r
 συμβοηθήσωσιν ἀλλήλοις, τοὺς δὲ καὶ τὰ τῶν ἐνσπόνδων, μὴ καὶ
 αὐτοὶ τι παρακινήσωσι, φρουρεῖν, αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς Οὐενέτους ἦλασε, 3
 25 καὶ πλοῖα ἐν τῇ μεσογείᾳ, ἃ ἦκουεν ἐπιτιθήδεια πρὸς τὴν τοῦ ὠκεα-
 νοῦ παλιόροισιν εἶναι, κατασκευάσας διὰ τε τοῦ Αἰγροῦ ποταμοῦ
 κατεπόμισε, καὶ πᾶσαν ὀλίγον τὴν ὥραιαν μάτην ἀνάλωσεν. αἱ τε 4
 γὰρ πόλεις ἐπ' ἐρυνῶν χωρίων ἰδρυμέναι ἀπρόσιτοι ἦσαν, καὶ ὁ
 ὠκεανὸς πάσας ὡς εἰπεῖν αὐτὰς περικλύζων ἄπορον μὲν τῷ πεζῷ
 30 ἄπορον δὲ καὶ τῷ ναυτικῷ τὴν προσβολήν, καὶ πλημμύρων καὶ ἀναρ-
 ρέων, ἐν τε τῇ ἀμπότιδι καὶ ἐν τῇ ῥαχίᾳ ἐποίηει, ὥστε ἐν παντὶ 5
 τὸν Καῖσαρα γενέσθαι, μέχρις οὗ Λέκιμος Βροῦτος ταχείαις οἱ

2 τὰς τ' Ἰβηρίας Bk., ταισιβερια (om. acc.) L 6 (ῆν) ins. Bk. 7 οὐ
 καὶ Xyl., οὐκ ἐν L 9 στρατεία Bk., στρατιᾶ L, cf. ad 38, 36, 6 10 διο-
 σημίας Bk., διοσημίας L ποιούμενον Leuncl., ποιούμενοι L 16 τῇ τε|
 τοῦ τε Melber., frustra 17 Οὐενέτους] acc. cod. L. hic et infra restitui
 19 συνέλαβον Bk., ἔλαβον L 26 Αἰγροῦ Leuncl., αἰγροῦ L. — *Liger, eris* Caes.
b. G. passim, et ceteri scriptores Latini. Αἰγροῦ, ἡρος Strabo p. 189 sqq. (cf.
 tamen p. 177), *Αἰγροῦ, εἰρος* Ptol. 2, 7, 1 sqq.; 2, 3, 1, *Αἰγρος* Dio hic ut 40, 38, 3;
 44, 42, 4 30 καὶ πλημμύρων καὶ ἀναρρέων secl. Melber. haud male. — πλημ-
 μύρων accentu caret in L 32 Λέκιμος R. St., δεκίμος L (non δεκίμος ὁ).

ρασιν ἐκ τῆς ἔνδοθε θαλάσσης ἦλθεν. αὐτὸς μὲν γὰρ ὡς οὐδὲ
 ἐκείναις τι πράξων γνώμην εἶχεν, οἱ δὲ δὴ βάρβαροι καταστροπή-
 41 θησαν. ταῦτα μὲν γὰρ πρὸς τὸ κούφότερον ὑπὲρ τοῦ ταχυναντεῖν
 ἐς τὸν τῆς παρ' ἡμῶν ναυτιλίας τρόπον ἐσκεύαστο, τὰ δὲ δὴ τῶν 5
 βαρβάρων, ἅτε ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς τοῦ ὠκεανοῦ παλιρροίας ἐπὶ τε
 τοῦ ξηροῦ πολλάκις ἴστασθαι καὶ πρὸς τὴν ἄνω τε καὶ κάτω αὐ-
 2 τοῦ διαρροῆν ἀντικατερεῖν ὀφείλοντα, πλεῖστόν σφιν καὶ τῷ με-
 2 γέθει καὶ τῇ παχύτητι προσεῖχεν. δι' οὖν ταῦθ' οἱ βάρβαροι, οἳα
 μήπω πρότερον τοιοῦτου ναυτικοῦ πεπειραμένοι, πρὸς τε τὴν ὄψιν 10
 τῶν νεῶν καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσαντο, καὶ εὐ-
 θὺς ναυλοχοῦσαις σφίσι ἐπανήχθησαν ὡς καὶ δι' ἐλαχίστου τοῖς
 ζοιτοῖς αὐτὰς καταποντώσοντες. ἐφέροντο δὲ ἀνέμῳ καὶ πολλῶ
 καὶ σφοδρῶ· καὶ γὰρ ἰστία δερμάτινα εἶχον, ὥστε πᾶσαν τὴν τοῦ
 42 πνεύματος ἰσχὴν ἀπλήστως ἐσδέχεσθαι. ὁ οὖν Βροῦτος, ἕως μὲν 15
 ἐκεῖνο ἐπέσπερχεν, οὐδ' ἀνταναχθῆναι αὐτοῖς διὰ τε τὸ πλήθος καὶ
 διὰ τὸ μέγεθος τῶν νεῶν τὴν τε ἐκ τοῦ πνεύματος φορὰν καὶ τὴν
 ἐπιβολὴν σφιν ἐτόλμησεν, ἀλλὰ παρεσκευάζετο ὡς καὶ πρὸς τῇ
 γῆ τὰς προσβολὰς αὐτῶν ἀμννόμενος καὶ τὰ σκάφη παντελῶς
 L 59^v 2 ἐκλείψων. ἐπεὶ δ' ὁ τε ἀνεμὸς ἐξαπύρναίως ἔπεσε καὶ τὸ κῆμα ἐστο-
 ρέσθη, τὰ τε πλοῖα οὐκέθ' ὁμοίως ὑπὸ τῶν κωπῶν ἐκινεῖτο, ἀλλ'
 ἅτε καὶ καταβαρῆ ὄντα κατὰ χώραν τρόπον τινὰ εἰστήκει, τότε δὴ
 θαρρήσας ἀντανήχθη, καὶ προσπεσὼν αὐτοῖς πολλὰ σφας καὶ δεινὰ
 3 ἀδεῶς καὶ περιπλέων καὶ διεκπλέων, καὶ τοτὲ μὲν ἐμβάλλων τινὲ
 τοτὲ δὲ ἀνακρουόμενος ὄπη τε καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελεν, εἰργάσατο, πολ-
 4 λαῖς τε πρὸς μίαν καὶ ἐτέρωθεν ἴσαις (πρὸς ἴσας), ἔστι δ' ἥ καὶ ἐλάσ-
 4 σοσι πρὸς πλείονας ἀσφαλῶς προσφερόμενος. ὅπου μὲν γὰρ κρείτ-
 των αὐτῶν ἐν τῇ προσηριτάτ' σφισι, καὶ τὰς μὲν κατέδυνεν
 ἀναρρηγνύς, ἐς δὲ τὰς πολλαχόθεν μετεκβαίνων ἐς τε χεῖρας τοῖς

1 ἔνδοθε L, ἔνδοθεν R. St. 4 κούφότερον R. St., κούφουτερον L
 ὑπὲρ Rk., ὑπὸ L 9 προσεῖχεν Bk., προσεῖχον L 12 ναυλοχοῦσαις Rk., ναυ-
 λοχοῦσαι L 15 ἕως Cob., τέως L 16 ἐκεῖνο Leuncl., ἐκεῖνος L
 18 ἐπιβολὴν cf. Thuc. 1, 93, 4; 3, 45, 5 21 ὁμοίως R. St., ὁμοί L (in versus
 fine) κωπῶν] ita L ἀλλ' ἅτε R. St., ἀλλατε (sic) L 24 διεκπλέων
 v. Herw., cf. 50, 29, 2; 49, 3, 2; 60, 33, 4, Thuc. 1, 50, 1; 7, 36, 4, διαπλέων L
 26 (πρὸς ἴσας) ins. Rk. 28 ἐν τῇ προσηριτάτ' ἐν τῇ προσήριτάτ' L,
 haec manca esse vidit Xyl., προσηριτάτ' Reiskio debetur, ἐν τῇ (συμπλοκῇ) ἦλ-
 πιξεν ἔσεσθαι, ἐνταῦθα προσηριτάτ' idem, ἐν τῇ (προσμίξει ἐφέρετο) προσ-
 ηριτάτ' Bk. (qui pro κρείττων habet κρείττον), ἦν (ταί)τῃ προσηριτάτ' Gros,
 praeunte Leunclavio qui ἦν ἐκεῖ προσήριτάτ'.

ἐπιβάταις ἦει καὶ πολλοὺς ἐφόνευσεν· εἰ δὲ καὶ καθ' ὅτιοῦν ἐλατ-
 τοῖτο, ὅσιστα ἀνεχώρει, ὥστε ἐπ' αὐτῷ τὴν πλεονεξίαν αἰεὶ εἶναι.
 οἱ γὰρ βάμβαροι μῆτε τοξεία χρώμενοι, μῆτε λίθους, ὡς οὐδὲν 43
 αὐτῶν δεησόμενοι, προπαρασκευάσαντες, εἰ μὲν τίς σφισιν ὁμοσε
 5 ἐχώρησε, τρόπον τινὰ ἀπεμάχοντο, τοὺς δ' ὀλίγον σφῶν ἀφροστηκό-
 τας οὐχ εἶχον ὃ τι ποιήσωσιν. αὐτοὶ τε οὖν ἐπιτρώσκοντο καὶ ἀπέ- 2
 θνησκον καὶ οἱ μὴδὲ ἀμύνασθαι τινα δυνάμενοι, καὶ τὰ σκάφη τὰ
 μὲν ἀνερορήγνυτο ἐμβαλλόμενα τὰ δὲ κατεπίμπρατο ὑφασττόμενα·
 ἄλλα ἀναδούμενα ὥσπερ κενὰ ἀνδρῶν εἴλκετο. ὀρῶντες δὲ ταῦθ' 3
 10 οἱ λοιποὶ ἐπιβάται οἱ μὲν ἀπεκτινύσαντες σφας, μὴ καὶ ζῶντες ἀλώ-
 σιν, οἱ δὲ ἐς τὴν θάλασσαν ἐξεπήδων, ὡς καὶ δι' ἐκείνης ἦτοι τῶν
 πολεμίων νεῶν ἐπιβησόμενοι ἢ πάντως γε (οὐχ) ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων
 ἀπολούμενοι. προθυμίᾳ μὲν γὰρ καὶ τόλμῃ οὐδὲν αὐτῶν διέφερον, 4
 τῷ δὲ δὴ σταδίῳ τῶν σκαφῶν προδιδόμενοι δεινῶς ἤσχαλλον. Suid. Zon.
 15 ὅπως γὰρ δὴ μὴδ' αὐθίς ποτε πνεῦμά τι ταῖς ναυσὶν ἐπιγενόμενον Phot. s. v.
 κινήσειεν αὐτάς, δορυδρόεπανα πόρρωθεν σφισιν οἱ Ῥωμαῖοι ἐπέ- Cram. Aneecd.
 φερον, καὶ τὰ τε σχοινία αὐτῶν διέτεμνον καὶ τὰ ἰστία διέσχίζον. Par. 1, 889
 πέλομαχεῖν δὲ τρόπον τινὰ ἐν πλοίοις πρὸς ναυμαχοῦντας ἀναγκα- 5
 ζόμενοι πάνπολλοὶ μὲν αὐτοῦ ταύτη ἐφθάρσαν, πάντες δὲ οἱ πε-
 20 ριλίπειθς ἐάλωσαν· καὶ αὐτῶν τοὺς λογιμωτάτους ὁ Καῖσαρ ἀπο-
 σφάξας τοὺς ἄλλους ἐπώλησε.

Suid. Zon.
 Phot. s. v.
 στάδιον
 Cram. Aneecd.
 Par. 1, 889

L 60^r

καὶ μετὰ τοῦτο ἐπὶ τε Μωρίωνος καὶ ἐπὶ Μεναιπίουσι ὁμόρους 44
 σφισίν ὄντας ἐστράτευσεν, προσκαταπλήξεν τε αὐτοὺς ἐκ τῶν προ-
 κατατετρασμένων καὶ ἡφθίως αἰρήσειεν ἐλπίσας. οὐ μὲντοι καὶ ἐχει-
 25 ρώσατό τινας· οὔτε γὰρ πόλεις ἔχοντες ἀλλ' ἐν καλύβαις διαιτώ- 2
 μενοι, καὶ τὰ τιμιώτατα ἐς τὰ λασιώτατα τῶν ὀρῶν ἀνασκευασά-
 μενοι, πολὺ πλείω τοὺς προσμίζαντάς σφισι τῶν Ῥωμαίων ἐκάωσαν
 ἢ αὐτοὶ ἔπαθον. ἐπεχείρησε μὲν γὰρ ὁ Καῖσαρ καὶ ἐς αὐτὰ τὰ
 ὄρη τὴν ὕλην τέμνων προχωρῆσαι, ἀπειπῶν δὲ διὰ τε τὸ μέγε-
 30 θος αὐτῶν καὶ διὰ τὸ πρὸς χειμῶνα εἶναι ἀπανεστή.

3 λίθους R. St., λίθοις L 5 ἐχώρησε] χωρήσει? Bk. 7 καὶ οἱ] καίτοι
 Leuncl., ποῖλοι vel πεμπληθεῖς Bk. dubitanter, sed vulgata lectio sanissima
 S. 9 ἀνερορήγνυτο et κατεπίμπρατο et εἴλκετο St., ἀνερορήγνυτο, κατεπίμπρατο,
 εἴλκοντο L 9 ἀναδούμενα Rk. (cf. Thuc. 2, 90, 6; 4, 14, 1), ἀναδύμενα L
 12 (οὐχ) add. Bk. 15 γὰρ] δὲ Rk. 22 Μωρίωνος] per ω litteram hic et
 c. 50, 2; c. 51, 1 et 3 (μωρίωνων); 51, 21, 6. per o litteram Strabo 4, 3, 5 p. 194;
 4, 5, 2 p. 199. 200 et Ptol. 2, 9, 1. 4, Mōrini Verg. Aen. 8, 727. quare inde a
 Leunclavio apud Dionem Mōrinoi editur, fortasse recte 26 ὀρῶν et 29
 ὄρη] ἐλῶν et ἐλη Cluver., Dionem corrigens non librariorum 30 αὐτῶν] αὐ-
 τῆς? Bk., inutiliter.

- 45 ἔτι δ' αὐτοῦ ἐν τῇ Οὐνετιᾷ ὄντος Κύντος Τιτούριος Σαβίνος
 ὑποστράτηγός τε ἐστάλη ἐπὶ Οὐνελλούς, ὧν ἠγεῖτο Οὐριδοῦιξ, καὶ
 τὰ μὲν πρῶτα καὶ πάντ' τὸ πλῆθος αὐτῶν κατεπλάγη, ὥστ' ἀγα-
 2 πᾶν ἂν τὸ γε ἔργον διασώσῃται, ἔπειτα δὲ αἰσθόμενος σφας θρα-
 σύτερον μὲν ἀπὸ τούτου διακειμένους, οὐ μὴν καὶ τῷ ἔργῳ δεινοὺς 5
 ὄντας, οἷά ποιν οἱ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐν ταῖς ἀπειλαῖς πᾶν τὸ
 φοβερόν διὰ κενῆς ἐπικουποῦσιν, ἀνεθάρσησε. καὶ ἐκ μὲν τοῦ προ-
 φηνοῦς οὐδ' οὕτως ἐτόλμησέ σφισι συνεχεῖσθαι (τῷ γὰρ πλῆθει
 3 πολὺ κατεῖργετο), πρὸς δὲ δὴ τὸ τάφρουμα τὸ ἑαυτοῦ [ἦ] μετεώρου
 τοῦ χωρίου ὄντος ὑπηγάγετο αὐτοὺς ἀπερισκέπτως προσβαλεῖν· τῶν 10
 γὰρ συμμάχων τινὰ ὁμοφρονούντα σφισιν ὑπὸ τὴν ἐσπέραν ὡς αὐ-
 τόμολον πέμψας, ἔπεισεν αὐτοὺς ὅτι ὁ τε Καῖσαρ ἐπταικῶς εἶη . . .
 4 καὶ οὕτω πιστεύσαντες ἀπερισκέπτως ἐκεῖνοι (πάντ' γὰρ τι διακο-
 ρεῖς καὶ τῆς τροφῆς καὶ τοῦ ποτοῦ ἦσαν) εὐθὺς ἐπὶ τοὺς Ῥω-
 μαίους, μὴ καὶ φθάσωσι σφας φυγόντες, ὤρμησαν, καὶ ἔδει γὰρ 15
 μηδὲ πυρρόρον τῷ λόγῳ αὐτῶν σωθῆναι, φρόνα καὶ ξύλα τὰ
 μὲν ἀράμενοι τὰ δὲ ἐφελκόμενοι ὡς καὶ καταπρήσοντες αὐτοὺς,
 5 πρὸς τε τὸ ὄρθιον προσέβαλον καὶ σπουδῇ προσανέβαινον, μηδενὸς
 σφισιν ἐναντιομένον· ὁ γὰρ Σαβίνος οὐκ ἐκινήθη πρὶν ἐντὸς τῆς
 ἐπικρατείας αὐτοῦ τοὺς πλείους αὐτῶν γενέσθαι. τότε δὲ ἐπικατέ- 20
 L 60^v δραμέ σφισιν ἀπανταχόθεν | ἅμα ἀπροσδόκητος, καὶ τοὺς πρώτους
 6 ἐκπλήξας κατήραξε κατὰ τοῦ φρανοῦς ἅπαντας, κἀνταῦθα αὐτοὺς
 ἐν τῇ ἀναστροφῇ περὶ τε ἀλλήλοις καὶ περὶ τοῖς ξύλοις σφαλλόμε-
 νους κατέκοψεν οὕτως ὥστε μηδένα αὐτῶν μηδὲ τῶν ἄλλων ἔτ'
 7 ἀντάραι. ἀπλήστοι γὰρ ἀλογίστως οἱ Γαλάται ἐς πάνθ' ὁμοίως 25
 ὄντες οὔτε τὸ φαρσοῦν σφρων οὔτε τὸ δεδιὸς μετριάξουσιν, ἀλλὰ ἐκ
 τε τούτου πρὸς δειλίαν ἀνέλπιστον καὶ ἐξ ἐκεῖνον πρὸς φάρσος
 προπετὲς ἐκπίπτουσιν.
- 46 ὑπὸ δὲ δὴ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ ὁ Κράσσος ὁ Πούπλιος, τοῦ

2 Οὐνελλούς scripsi, Οὐνεσίους L, Οὐνέλλους Reim., *Unelli* Caes. b. G. 2, 34; 3, 11. 17; 7, 75 sed *Venelli* Plin. 4, 107 (cod. Riccard.), Οὐνελλοὶ sive Οὐνελεοὶ Ptol. 2, 8, 2 Οὐριδοῦιξ R. St. (coni.) ex Caes. b. G. 3, 17. 18, ἰδονίξ L

3 ὥστ' ἀγαπᾶν ἂν τὸ γε Leuncl. (nisi quod ei τὸ, pro quo ἂν τὸ γε Rk., ἂν τὸ γε St.), ὡς τὰ πάντοτε L, cf. fr. 57, 8; 58, 5; 89, 3; 39, 33, 4; 39, 54, 2 al., Zon. 9, 6, 3; 9, 11, 5; 9, 18, 7 8 οὐδ' οὕτως L, οὐδ' ὡς v. Herw. at cf. fr. 11, 16; 56, 7, 3, Zon. 9, 2, 5, Herod. 6, 87, 1, Dem. 18, 199 9 [ἦ] secl. Reim., ἦ μετεώρου τοῦ χωρίου ὄντος (ἀφίλακτον ἦν) vel (ἀνάλωτον ἦν) Rk. 12 lacunam indicavit St., cf. v. 15 et Caes. b. G. 3, 18, 4, (καὶ αὐτὸς φνεῖν διαροῖτο) Polak.

13 οὕτω R. St., οὕτως L τι Bk., τοι L 15 τῷ λόγῳ tuetur Melber. coll. Herod. 8, 6, (τὸ) τοῦ λόγον v. Herw. 18 προσανέβαινον] ἀνέβαινον? Bk. 23 ξύλοις Rk., ξυλνοῖς L 27 τούτου Rk., τοῦ L.

Κράσσου τοῦ Μάρκου παῖς, τὴν Ἀνιτανίαν ὀλίγον πᾶσαν κατεστρέ-
 ψατο· Γαλάται γὰρ καὶ αὐτοὶ ὄντες τῇ τε Κελτικῇ προσοικοῦσι καὶ
 παρ' αὐτὸ τὸ Πυρρηναῖον ἐς τὸν ὠκεανὸν καθήκουσιν. ἐπ' οὖν τοῦ- 2
 τους ὁ Κράσσος στρατεύσας Σωτιάτας τε μάχῃ ἐκράτησε καὶ πο-
 5 λιορκίᾳ εἶλεν, ὀλίγους μὲν ἐν ὁμολογίᾳ τινὶ ἐξ ἀπάτης ἀποβαλὼν,
 ἰσχυρῶς δὲ σφας καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου ἀμυνάμενος· καὶ ἑτέροους 3
 τινὰς ἰδὼν ἰθροισμένους τε καὶ στρατιώτας ἐκ τῆς Ἰθρησίας Σερ-
 τωριεῖους ἔχοντας, καὶ μετ' αὐτῶν στρατηγικώτερον ἢ προπετέστε-
 ρον τῷ πολέμῳ χωρμένους ὡς καὶ τῇ ἀπορίᾳ τῶν τροφῶν δι' ὀλίγον
 10 σφῶν ἐκ τῆς γῆς ἐκχωρησόντων, προσεποιήσατό τε αὐτοὺς δεδιέναι,
 καὶ καταφρονηθεὶς οὐχ ὑπηγάγετο μὲν οὐδ' ὡς ἐς χεῖρας οἱ ἐλθεῖν,
 ἀδεῶς δ' ἐς ὕστερον ἔχουσί σφισι προσέβαλεν ἐξαιρήνης ἀνέλπιστος.
 καὶ ταύτη μὲν ἢ προσέμειξεν οὐδὲν εἰργάσατο (ἐπεκδοραμόντες γὰρ οἱ 4
 βάρβαροι ἰσχυρῶς ἡμύνοντο), ἐνταῦθα δὲ δὴ τῆς δυνάμεως αὐτοῖς
 15 οὐσὺς περιέπεμψέ τινὰς ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα τοῦ στρατοπέδου σφῶν,
 καὶ τοῦτο τε ἔρημον ἀνδρῶν κατέσχεν, καὶ τοῖς μαχομένοις δι' αὐ-
 τοῦ κατὰ νότον ἐπεγένετο. καὶ οὕτως ἐκεῖνοί τε πάντες ἐφθάρη-
 σαν, καὶ οἱ λοιποὶ πλὴν ὀλίγων ἀκονιτὶ ὠμολόγησαν.

ταῦτα μὲν ἐν τῷ θέρει ἐπράχθη, χειμαζόντων δὲ τῶν Ρω- 47 a. n. 699
 20 μαίων ἐν τῇ γῆλι Τέγκτηροί τε καὶ Οὐσιπέται, Κελτικὰ γένη, τὸ
 (55)
 μὲν τι καὶ πρὸς Σουήβων ἐκβιασθέντες (τὸ) δὲ καὶ πρὸς τῶν Γαλα-

1 Μάρκον R. St. (coni.), μαρκίου L 2 Κελτικῇ R. St., βελικτικῇ L
 3 τὸ Πυρρηναῖον] cf. ad fr. 56, 2 p. 189, vide praeterea Desjardins *Géographie de la Gaule Romaine* 1, 109 4 Σωτιάτας Fabr., ἀπιάτας L. — *Sotiates* (v. l. *Sotiates*) Caes. b. G. 3, 20 sq., *Sotiates* Oros. 6, 8, 19. 20 (ex Caes.), *Sotiates* Plin. 4, 108, *Σωτιανοί* Nic. Damasc. (apud Athen. 6, 54 p. 249 B)
 5 ἐξ ἀπάτης Xyl., ἐξαπάσης L 6 ἀμυνάμενος Bk., ἀμνρόμενος L 7 Σερ-
 τωριεῖους Xyl., σερτωριούς L 16 κατέσχεν Bk., κατέσχον L 20 Τέγκτηροι
 ita quoque 54, 20, 4 (τέγγρητοι). — *Tencteri* Caes. b. G. 4, 1, 1; 4, 4, 1; 4, 16, 2;
 4, 18, 4 (*Thencteri* 6, 35, 5; *Thincteri* 5, 55, 2), *cenclerei* Liv. per. 140 (cf. App.
infra), *Tencteri* Flor. 1, 45 (3, 10), 14; 2, 30 (4, 12), 22, *Thencteri* Oros. 6, 21, 15
 (ex Floro), *Tencteri* Tac. ann. 13, 56, *hist.* 4, 21. 64. 65. 77, *Germ.* 32. 33. 38,
Τεντέται Plut. Caes. 21, *Ταγγρέται* vel *Ταγγροῦται* App. Cell. 1, 4; 2, 18, *Τέγκτηροι*
 Ptol. 2, 11, 6 (τέγκατροί cod. Pic. Mirandulae, alii, τέγκεροι ceteri fere). *Οὔσι-
 πέται*] ut 54, 20, 4. — *Usipetes* Caes. b. G. l. l., Flor. 2, 30 (4, 12), 22, Oros. 6, 21,
 15, Tac. ann. 1, 51, sed *Usipi* Tac. ann. 13, 55 sq., *hist.* 4, 37, *Agric.* 28. 32, *Germ.*
 32, Mart. *epigr.* 6, 60, 3 (*genus Usiporum*, in vers. fine), *Οὔσιποι* Strabo 7, 1, 4
 p. 292, *Οὔσιποι* Plut. Caes. 21, *Οὔσιπέται* App. Cell. 1, 4; 2, 18. cf. Muellenh.
D. A. 3, 323 (2, 230) 21 Σουήβων R. St. (coni.), οὐήβων L. Σουήβοι 39, 48, 5;
 40, 32, 2 (σουέβοι); 51, 21, 6; 51, 22, 6 et 8; 55, 1, 2 (Σουηβία); 67, 5, 2. —
Suebi (per b litteram) omnes, ni fallor, scriptores Graeci et Latini et tituli usque
 ad saec. quintum fere. ceterum Graeci Σουήβου (Strabo) et Σουήβοι (Ptolemaeus,
 ut videtur) et Σουηβοί (τὸ) add. Xyl.

τῶν ἐπικληθέντες, τὸν τε Ῥήνον διέβησαν καὶ ἐς τὴν τῶν Τρηονή-
 2 ρων ἐρέβαλον. κἀνταῦθα τὸν Καίσαρα εἰρόντες καὶ φοβηθέντες
 L 61^r ἔπειψαν | πρὸς αὐτὸν σπονδὰς τε ποιούμενοι καὶ χώραν αἰτοῦντες,
 ἢ σφίσι γε ἐπιτραπήναι τινα ἀξιούντες λαβεῖν. ὡς δ' οὐδενὸς ἔτυ-
 χον, τὸ μὲν πρῶτον ἐθέλονται οἴκαδε ἐπανήξειν ὑπέσχοντο καὶ διο- 5
 3 κωχὴν ἤτήσαντο· ἔπειτα δὲ ἰππέας αὐτοῦ ὀλίγους προσιόντας ἰδόν-
 τες οἱ ἐν τῇ ἡλικίᾳ σφῶν ὄντες κατεργρόνησάν τε αὐτῶν καὶ μετέ-
 γνωσαν, κἀκ τούτου ἐπισχόντες τῆς πορείας ἐκείνους τε μὴ προσ-
 δεχομένους ἐκάκωσαν, καὶ ἐπαρθέντες ἐπὶ τούτῳ εἶχοντο τοῦ πολέ-
 48 μου. καὶ αὐτῶν οἱ πρεσβύτεροι καταγρόντες πρὸς τε τὸν Καίσαρα 10
 καὶ παρὰ τὴν γνώμην σφῶν ἦλθον, καὶ ἐδέοντο αὐτοῦ συγγνωαί
 σφίσι, τὴν αἰτίαν ἐς ὀλίγους τρέποντες. ὁ δὲ τούτους μὲν ὡς καὶ
 2 ἀπόκρισίν τινα αὐτοῖς οὐκ ἐς μακρὰν δώσων κατέσχευεν, ὀρμησας
 δὲ ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἐν ταῖς σκηναῖς ὄντας ἐπέστη τέ σφίσι μεσημ-
 βριάζουσι καὶ μηδὲν πολέμιον, ἅτε ἐκείνων παρ' αὐτῶ ὄντων, ὑπο- 15
 τοπουμένοις, καὶ ἐσπηδήσας ἐς αὐτὰς παμπληθεῖς τῶν πεζῶν, οὐδὲ
 τὰ ὄπλα ἀνελέσθαι θράσαστας, ἀλλὰ καὶ περὶ ταῖς ἀμάξαις ὑπὸ
 τε τῶν γυναικῶν καὶ ὑπὸ τῶν παίδων ἀναμιξ ὄντων ταραττομένους,
 3 κατεργρόνευσε. τοὺς τε ἰππέας ἀπόντας τότε, καὶ παραχρήμα, ὡς
 ἐπύθοντο τὸ γεγονός, πρὸς τε τὰ οἰκεῖα ἦθη ὀρμησαστας καὶ 20
 πρὸς Σιγάμβρους ἀποχωρήσαστας, πέμψας ἐξήτησεν, οὐχ ὅτι καὶ

1 Τρηονήρων scripsi, τρήρων L (τριούρους, ρων 40, 31, 2, 3; τρηούροι
 (sic) 51, 20, 5; τρηονήροι 40, 11, 1; τρηονήροις 40, 32, 1). — Τρήονηροι Strabo,
 nisi fallor, 4, 3, 4. 5 p. 194, nam quanquam 4, 3, 5 τρήονηροι codd. praebent,
 τρηουήροι et τρηονάγροις 4, 3, 4 magis ex Τρήονηροι quam ex Τρήονηροι cor-
 ruptum videtur, Τρίβηροι (τρίβηροι) vel Τριβηροί (τριβηροι) Ptolemaei codd.
 2, 9, 7 unde hunc quoque Τρηονηροί vel Τρηβηροί scripsisse conicias, Τριβέροι
 Zos. 3, 7. Latine: Treveri (non Treviri) et sing. num. Treverus (Bramb. 307.
 1245 Trevere, dat. sing. fem.) vel Trever (C. I. L. 3, 4391. 4499. 5797; 7, 36. 288,
 Eph. Epigr. 4, 930, Abh. Berl. Akad. 1895 p. 403). Trevir tamen Lucan. 1, 441,
 Tac. hist. 3, 35; 4, 55, cf. Cic. ad fam. 7, 13, 2. sed Trevir Dipl. n. 36 et 3, 5901
 incertae est lectionis. Τρενέριος (adi.) Aus. ord. urb. nob. 29 5 ἐθέλοντα
 R. St., ἐθέλοντάς L διοκωχῆν] ita L 8 κἀκ Rk., καὶ L πορείας Xyl.,
 ἀπορίας L, cf. Xen. Cyr. 4, 2, 12 12 τούτους R. St., τούτοις L 16 αὐτὰς
 scripsi ex L, intelleguntur αἱ σκηναί (Caes. b. G. 4, 14, 3. 4) cf. 38, 49, 1 et Xen.
 anab. 1, 2, 17. 18, αὐτοῦς R. St. 17 καὶ περὶ Rk., καίπερ L 18 ταραττομένους
 R. St., παραταττομένους L 19 post τότε Bk. ins. (ἅτε) iniuria, cf. Caes.
 b. G. 4, 9, 3 et 16, 2 20 ἦθη Bk., ἦθη (sic) L 21 Σιγάμβρους R. St. (coni.),
 συγγάμβρους L (eodem modo per duplicem γ etiam § 4 et 5 et 55, 6, 2; sed Σύ-
 γαμβροι 54, 20, 4; 54, 32, 1; 54, 33, 1. 2; 54, 36, 3; 40, 32, 3. 4 (σύγαβροι), ἢ Συ-
 γαμβροίς 54, 32, 2. — Sugambri Σούγαμβροι Caesar Tacitus Strabo Plutarchus
 Appianus; Sygambri Σύγαμβροι Livius (Florus), poetae aetatis Augustae, Dio;
 Sigambri et (per c litteram) Sucambri Sycambri Sicambri sequiorum sunt. vide

ἐκδοθήσεσθαι σφας προσεδόκησεν (οὐ γάρ που οὕτως οἱ πέραν
 τοῦ Ῥήνου τοὺς Ῥωμαίους ἐφοβοῦντο ὥστε καὶ τὰ τοιαῦτα αὐτῶν
 ἀκούειν) ἀλλ' ὅπως ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ καὶ ἐκείνον διαβαίη.
 αὐτὸς τε γάρ ὁ μηδεὶς πω πρότερον τῶν ὁμοίων οἱ ἐπεποιήκει, δει- 4
 5 νῶς πρᾶξι ἐγλίχεται, καὶ τοὺς Κέλτοὺς πόρρωθεν ἐκ τῆς Γαλατίας
 ἀνείρξειν, ἅτε καὶ ἐς τὴν οἰκίαν αὐτῶν ἐσβαλὼν, προσεδόκησεν.
 ὡς οὖν οὕτε οἱ ἱππῆς ἐξεδίδοντο, καὶ οἱ Οὐβιοὶ ὁμοροὶ τε τοῖς
 Συγάμβροις οἰκοῦντες καὶ διάφοροι αὐτοῖς ὄντες ἐπεκαλέσαντο
 αὐτόν, διέβη μὲν τὸν ποταμὸν γεφυρώσας, εὐρῶν δὲ τοὺς τε Συ- 5
 10 γάμβρους ἐς τὰ ἐρυμνά ἀνακεκομισμένους καὶ τοὺς Σουήβους συ-
 στρεφόμενους ὡς καὶ βοηθήσοντάς σφισιν ἀνεχώρησεν ἐντὸς ἡμε-
 ρῶν ἔλκοισιν.

ὁ δὲ δὴ Ῥήνος ἀναδίδωσι μὲν ἐκ τῶν Ἄλπειων τῶν Κελτικῶν, 49 L 61^v
 ὀλίγον ἕξω τῆς Ῥαιτίας, προχωρῶν δὲ ἐπὶ δυσιμῶν ἐν ἀριστερᾷ μὲν
 15 τὴν τε Γαλατίαν καὶ τοὺς ἐποικοῦντας αὐτήν, ἐν δεξιᾷ δὲ τοὺς
 Κέλτοὺς ἀποτέμνεται, καὶ τελευτῶν ἐς τὸν ὠκεανὸν ἐμβάλλει. οὐ- 2
 20 τος γάρ ὁ ὄρος, ἀφ' οὗ γε καὶ ἐς τὸ διάφορον τῶν ἐπικλήσεων
 ἀφίγοντο, δεῦρο αἰεὶ νομίζεται, ἐπεὶ τὸ γε πάντε ἀρχαῖον Κέλτοὶ ἐκά-
 τεροι οἱ ἐπ' ἀμφοτέρω τοῦ ποταμοῦ οἰκοῦντες ὠνομάζοντο.

ὁ οὖν Καῖσαρ τὸν τε Ῥήνον πρῶτος τότε Ῥωμαίων διέβη, καὶ 50 ^{Xiph.}
 ἐς Βρεττανίαν μετὰ ταῦτα, τοῦ τε Πομπηίου καὶ τοῦ Κράσσου 13, 10—26
 ὑπατευσόντων, ἐπεραιώθη. ἡ δὲ δὴ χώρα αὕτη ἀπέχει μὲν τῆς 2
 ἡπείρου τῆς Βελγικῆς κατὰ Μωρίωνος σταδίους πενήκοντα καὶ τε-
 τρακοσίους τὸ συντομώτατον, παρήκει δὲ παρὰ τε τὴν λοιπὴν Γα-

Muellenh. *Zeitschr. f. d. A.* 23 (1879) p. 26 sqq. Lapidum testimonia C. I. L. 3, p. 1153; 6, n. 1543; 8, p. 1077, *Bull. d'Oran* 1, 47 (*Eph. Epigr.* 5 p. 175). *Syn- g(am)b(orum)* legitur in lapide Auziensi C. I. L. 8, 9045 anni p. Chr. n. 255 (lectionis certae).

4 ὁμοίων οἱ] cf. 60, 7, 1 et 9, 1 οἱ exstat in L 6 ἐσβαλὼν Leuncl., ἐσβαλεῖν L 7 ἱππῆς scripsi, ἱππεῖς L οἱ Οὐβιοὶ Leuncl., εὐόβιοι L 9, 10 Συγάμβροις, Συναγάμβρους cf. ad § 3 13 Κελτικῶν Xyl., Κελτιβήρων L 17 γε H. St., τε L 18 ἀφίγοντο H. St., ἀφίγονται L ἐπεὶ R. St., ἐπὶ L 21 Βρεττανίαν] Dio semper Βρεττανία Βρεττανοί, Βρεττανίς, Βρεττανικός per B (non Π) duplicatum τ simplex ν, nec usquam codices in hac scriptura variant. De forma Προεττανία cet., quae Graecis olim (etiam Straboni, Diodoro, atque adeo Ptolemaeo) in usu fuit, vide C. Muellermum, *Geogr. Gr. min.* 1, p. CXXXV et p. 516 sq. not. 22 ἀπέχει Xyl. (et Xiph.), ἔχει L 23 Βελγικῆς Leuncl., βελτικῆς L Μωρίωνος cf. ad 39, 44, 1 σταδίους πενήκοντα καὶ τετρακοσίους] i. e. m. p. sexaginta. Caesar (b. G. 5, 2, 3) circiter m. p. triginta. nec tamen de lectionis sinceritate apud Dionem esse dubitandum, allato *Ilin. marit.* p. 463 Wess.: a *Ges-suriaco de Galliis Rituris in portum Britanniarum stadia numero CCCL*, monet Reim. cf. praeterea Plin. *h. n.* 4, 102 et Strab. 4, 5, 2 p. 199.

λατίαν καὶ παρὰ τὴν Ἰβηρίαν ὀλίγον πᾶσαν, ἐς [τε] τὸ πέλαγος ἀνατεί-
 3 ρουσα. καὶ τοῖς μὲν πᾶν πρώτοις καὶ Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων
 οὐδ' ὅτι ἔστιν ἐγινώσκετο, τοῖς δὲ ἔπειτα ἐς ἀμφισβήτησιν εἴτε
 ἤπειρος εἴτε καὶ νῆσος εἶη ἀφίκετο· καὶ πολλοῖς ἐφ' ἐκότερον, εἰ-
 δόσοι μὲν οὐδὲν ἄτε μήτ' αὐτόπταις μήτ' αὐτηγόοις τῶν ἐπιχωρίων
 5 γενομένοις, τεκμαιρομένοις δὲ ὡς ἕκαστοι σχολῆς ἢ καὶ φιλολογίας
 4 εἶχον, συγγέγραπται. προϊόντος δὲ δὴ τοῦ χρόνου πρότερόν τε ἐπ'
 Ἀγρικόλου ἀντιστρατήγου καὶ νῦν ἐπὶ Σεουήρου αὐτοκράτορος νῆσος
 οὔσα σαφῶς ἐλήλεγται.

cf. Xiph.
 13, 27

51 ἐς ταύτην οὖν τότε ὁ Καῖσαρ, ἐπειδὴ τὰ τε ἄλλα τὰ τῶν Γα-
 10 λατῶν ἰσύχαζε καὶ τοὺς Μωρίνους προσεποιήσατο, ἐπεθύμησε δια-
 βῆναι. καὶ τὸν μὲν διάπλουν καθ' ὃ μάλιστα ἐχρῆν μετὰ τῶν πε-
 ζῶν ἐποιήσατο, οὐ μέντοι καὶ ἢ ἔδει προσέσχεν· οἱ γὰρ Βρεττανοὶ
 τὸν ἐπίπλουν αὐτοῦ προπυθόμενοι τὰς κατάρσεις ἀπάσας τὰ πρὸς
 2 τῆς ἡπείρου οὔσας προκατέλαβον. ἄνραν οὖν τινα προέχουσαν
 15 περιπλεύσας ἐτέρωσε παρεκομίσθη· κἀνταῦθα τοὺς προσμίζαντάς
 οἱ ἐς τὰ τεράγη ἀποβαίνοντι νικήσας, ἔφθη τῆς γῆς κρατήσας πρὶν
 τὴν πλείω συμβολήθειαν ἐλθεῖν, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἐκείνους προσ-
 L 62r 3 βαλόντας ἀπέώσατο. καὶ ἐπιπτον μὲν | οὐ πολλοὶ τῶν βαρβάρων
 (ἀρματηλάται τε γὰρ ὄντες καὶ ἰππῆς ὁραδίως τοὺς Ῥωμαίους, μη-
 20 δέπω τοῦ ἰππιχοῦ αὐτοῖς παρόντος, διέφυγον), ἐκπλαγέντες δὲ πρὸς
 τε τὰ ἐκ τῆς ἡπείρου περὶ αὐτῶν ἀγγελλόμενα, καὶ ὅτι περαιωθῆ-
 ναί τε ὅλως ἐτόλμησαν καὶ ἐπιβῆναι τῆς χώρας ἠδυνήθησαν, πέμ-
 πουσι πρὸς τὸν Καῖσαρα τῶν Μωρίων τινάς, φίλων σφίσιν ὄντων,
 ἐπικηρυκευόμενοι. καὶ τότε μὲν ὁμήρους αἰτήσαντι αὐτῶ δοῦναι
 25 52 ἠθέλησαν, ποιησάντων δὲ ἐν τούτῳ τῶν Ῥωμαίων ὑπὸ χειμῶνος
 καὶ τῷ παρόντι ναυτικῷ καὶ τῷ ἀφικνουμένῳ καὶ μετέγνωσαν, καὶ
 ἐκ μὲν τοῦ προφανοῦς οὐκ ἐπέθεντο αὐτοῖς (τὸ γὰρ στρατόπεδον
 2 ἰσχυρῶς ἐφυλάσσετο), δεξάμενοι δὲ τινὰς ὡς καὶ ἐξ φίλων τὴν χώ-
 ραν σφῶν πρὸς νομιδὴν τῶν ἐπιτηδείων πεμφθέντας, αὐτοὺς τε
 30 πλὴν ὀλίγων ἔφθειραν (ὁ γὰρ Καῖσαρ διὰ ταχέων τοῖς λοιποῖς ἐπή-
 μυνε) καὶ μετὰ τοῦτο καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ἔργον αὐτῶν προσέβαλον.
 καὶ ἔπραξαν μὲν οὐδέν, ἀλλὰ καὶ κακῶς ἀπῆλλαξαν· οὐ μέντοι καὶ
 3 ἐς ὁμιολίαν ἤλθον πρὶν πολλάκις σφαλεῖναι. καὶ γὰρ ὁ Καῖσαρ
 ἄλλως μὲν οὐκ εἶχε γνώμην σπεισασθαι σφίσιν· ἐπεὶ δὲ ὁ τε χειμῶν
 35

1 [τε] cum Xyl. delendum videtur ex dittographia natum. non habet Xiph.

2 πρώτοις παλαίους Xiph. interpretans 6 ἕκαστοι R. St., ἐκάστοις L
 7 ὁ addidi ex L 14 πρὸς L ut conl. Bk., πρὸ R. St. 24 Μωρίων R. St.,
 μωριῶνων L, cf. ad 39, 44, 1 30 αὐτοὺς Leuncl., τοὺς L 35 σπεισα-
 σθαι L recte.

προσῆει, καὶ οὐχ ἰσάνην τὴν παροῦσαν δύναμιν περιεβέβλητο ὥστε καὶ ἐν αὐτῷ πολεμῆσαι, ἢ τε κομιζομένη ἔσφαλτο, καὶ οἱ Γαλάται πρὸς τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ ἐνεωτέρισαν, καὶ ἀκων αὐτοῖς συνηλλάγη, διμήρους καὶ τότε πλείους αἰτήσας μὲν, λαβὼν δὲ ὀλίγους.

cf. Xiph.
13, 27—29

5 καὶ ὁ μὲν ἐς τὴν ἡπειρον ἀναπλεύσας τὰ ταραχθέντα καθί- 53
στατο, μηδὲν [μῆτε] ἐκ τῆς Βρεττανίας μῆτε ἐαυτῷ μῆτε τῇ πόλει προσκησάμενος πλὴν τοῦ ἐστρατευκέναι ἐπ' αὐτοὺς δόξαι. τούτῳ γὰρ καὶ αὐτὸς ἰσχυρῶς ἐσεμνύετο καὶ οἱ οἴκοι Ῥωμαῖοι θαναμαστῶς ἐμεγαλύνοντο· ἐμφανῆ τε γὰρ τὰ πρὶν ἀγνωστα καὶ ἐπιβατὰ τὰ 2
10 πρόσθεν ἀήκουστα ὀρῶντές σφισι γεγονότα, τὴν τε μέλλουσαν ἐξ αὐτῶν ἐλπίδα ὡς καὶ παροῦσαν ἔργῳ ἐλάμβανον, καὶ πάνθ' ὅσα καταπαράξειν προσεδέχοντο, ὡς καὶ ἔχοντες ἤδη ἰγάλλοντο.

καὶ οἱ μὲν διὰ ταῦτα | ἱερομηνίας ἐπὶ εἴκοσιν ἡμέρας ἀγαγεῖν L 62v
ἐψηφίσαντο· ἐν ᾧ δὲ ἐκεῖνα ἐγίνετο, καὶ ἡ Ἰβηρία ἐκινήθη, διὸ 54
15 καὶ τῷ Πομπηίῳ προσετέχθη. ἐπαναστάντες γὰρ τινες καὶ Οὐακ-
καίους προστησάμενοι μάχῃ μὲν ὑπὸ τοῦ Νέπωτος τοῦ Μετέλλου, ἀπαράσκειν ἐτ' ὄντες, ἠττήθησαν, πολιορκοῦντι δ' αὐτῷ Κλονίαν 2
ἐπελθόντες ἀμείνους ἐγένοντο, καὶ ἐκείνην μὲν περιεποιήσαντο, ἐτέ-
ρωθι δὲ ἐσφάλησαν, οὐ μὴν ὥστε καὶ δι' ὀλίγον δουλωθῆναι. τῷ
20 γὰρ πλήθει πολὺ τῶν ἐναντίων περιῆσαν, ὥστε τὸν Νέπωτα ἀγα-
πᾶν ἂν τὴν ἡσυχίαν ἀκινδύως ἄγῃ.

κατὰ δὲ δὴ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον καὶ ὁ Πτολεμαῖος, καί- 55
τοι τῶν Ῥωμαίων τὴν τε ἐπικυρίαν ἀπεψηφισμένων καὶ πρὸς τὰς
δωροδοκίας τὰς ἐπ' αὐτοῦ γενομένας δεινῶς ἔτι καὶ τότε διακειμέ-
25 ρων, κατήχθη καὶ τὴν βασιλείαν ἐκομίσαστο. ἔπραξαν δὲ τοῦτο ὁ 2
τε Πομπήμιος καὶ ὁ Γαβίνιος· τοσοῦτον γὰρ αἶ τε δυναστεῖαι καὶ
αἱ τῶν χρημάτων περιουσίαι καὶ παρὰ τὰ ψηφίσματα τὰ τε τοῦ
δήμιον καὶ τὰ τῆς βουλῆς ἴσχυσαν, ὥστε ἐπιστείλας μὲν ὁ Πομ- 3
πήμιος τῷ Γαβινίῳ τῆς Συρίας τότε ἄρχοντι, στρατεύσας δὲ ἐκεῖνος,
30 ὁ μὲν τῇ χάριτι ὁ δὲ τῇ δωροληψίᾳ καὶ ἀκοντος αὐτὸν τοῦ κοινοῦ
κατήγαγον, μηδὲν μῆτε ἐκείνου μῆτε τῶν τῆς Σιβύλλης χρησιμῶν
φροντίσαντες. καὶ ἐκρίθη μὲν ἕστερον ἐπὶ τούτῳ ὁ Γαβίνιος, οὐχ 4
ἔάλω δὲ διὰ τε τὸν Πομπήμιον καὶ διὰ τὰ χρήματα· οὕτω γὰρ πον
τὰ πράγματα τοῖς τότε Ῥωμαίοις συνεζέχοντο ὥστε ἀπὸ πολλῶν ὧν
35 ἐδωροδόγησε σμικρὰ ἅπτα τῶν τε ἀρχόντων τινὲς καὶ τῶν δικα-

6 [μῆτε] secl. Leuncl. 7 αὐτοὺς Leuncl. recte, cf. 37, 15, 2; 38, 17, 5, al.,
αὐτὰς L, αὐτὴν Odd. 12 καταπαράξειν R. St., καταπαρήξειν L 15 ἐπανα-
στάντες Bk., προσαναστάντες L 20 post ὥστε edebatur καὶ, quod in L non
exstat 24 ὑπ' St., ἀπ' L 34 τότε L, ut coniecerat St. συνεζέχοντο
Odd., συνέχοντο L.

στῶν παρ' αὐτοῦ λαβόντες οὔτε τοῦ προσήκοντός τι προετίμησαν, καὶ προσέτι καὶ τοὺς ἄλλους κακουργεῖν ὑπὲρ χρημάτων ἐξεδίδαξαν
 5 ὡς καὶ τὴν τιμωρίαν ῥαδίως ἐξωνεῖσθαι δυναμένους. τότε μὲν οὖν διὰ ταῦτα ἀφείθη, αἵθρις δὲ ἐπὶ τε ἑτέροις τισί, καὶ ὅτι πλέον ἢ μυρίας ἐκ τῆς ἀρχῆς μυριάδας ἤρπασε, κριθεὶς ἐάλω. καὶ ἐκείνῳ
 6 τε τοῦτο παραδοξότατον συνέβη (τῆς τε γὰρ προτέρας δίκης διὰ τὰ χρήματα ἀπελύθη, καὶ ἐπὶ τούτοις δι' ἐκείνην ὅτι μάλιστα κατ-
 L 68^f 6 ἐδικάσθη) καὶ τῷ Πομπηίῳ, ὅτι τὸ μὲν πρότερον, καίτοι | πόρρω
 που ὦν, ἐρρύσατο τὸν Γαβίνιον διὰ τῶν ἐταίρων, τότε δὲ ἐν τε
 τῷ προαστείῳ ὦν καὶ τρόπον τινὰ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ αὐτῷ 10
 παρῶν οὐδὲν ἤνυσεν.

56 ἔσχε δὲ ὧδε. ὁ Γαβίνιος πολλὰ μὲν καὶ τὴν Συρίαν ἐκάκωσεν, ὥστε καὶ τῶν ληστικῶν, ἃ καὶ τότε ἠκμαῖζε, πολὺ πλείω σφίσι λυμῆρασθαι, πάντα δὲ δὴ τὰ αὐτόθεν λήμματα ἐλάχιστα εἶναι νομί-
 2 στας τὸ μὲν πρῶτον ἐνόει καὶ παρεσκευάζετο ὡς καὶ ἐπὶ τοὺς Πάρ- 15
 2 θους τὸν τε πλοῦτον αὐτῶν στρατεύσων. τοῦ γὰρ Φραάτου ὑπὸ τῶν παίδων δολοφονηθέντος Ὀρωδῆς τὴν τε βασιλείαν αὐτοῦ διε-
 δέξατο, καὶ Μιθριδάτην τὸν ἀδελφὸν ἐκ τῆς Μηδίας, ἧς ἤρχεν, ἐξέβαλε. καὶ ὅς καταφυγὼν πρὸς τὸν Γαβίνιον ἀνέπεισεν αὐτὸν
 3 συμπραῖσαι οἱ τὴν κάθοδον. ἐπεὶ μέντοι ὁ Πτολεμαῖος μετὰ τῶν 20
 τοῦ Πομπηίου γραμμάτων ἦλθε, καὶ πολλὰ μὲν αὐτῷ πολλὰ δὲ καὶ τῷ στρατῷ χρήματα τὰ μὲν ἤδη παρέξειν, τὰ δ' ἂν καταχθῆ
 δώσειν ὑπέσχετο, τὰ τε τῶν Πάρθων εἶασε καὶ ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον
 4 ἠπέλθῃ, καίπερ ἀπαγορευόντος μὲν τοῦ νόμου μήτε ἐς τὴν ὑπερο-
 ρίαν τοὺς ἀρχοντας τινῶν ἀποδημεῖν μήτε πολέμους ἀφ' ἑαυτῶν 25
 ἀναιρεῖσθαι, ἀπειρηκόςτος δὲ καὶ τοῦ δήμου τῆς τε Σιβύλλης μὴ καταχθῆναι τὸν ἄνδρα. ἀλλ' ὅσῳ γὰρ ἐκεκώλυτο ταῦτα, τόσῳ πλείο-
 5 νος αὐτὰ ἀπημπόλησε. καταλιπὼν οὖν ἐν τῇ Συρίᾳ Σισένναν τε
 τὸν υἱὸν κομιδῆ νέον ὄντα καὶ στρατιώτας μετ' αὐτοῦ πᾶν ὀλί-
 γους, τὴν μὲν ἀρχὴν ἐφ' ἧς ἐτέτακτο τοῖς λησταῖς ἔτι καὶ μᾶλλον 30

2 ὑπὲρ Rk., ὑπὸ L 7 ἐπὶ τούτοις δι' ἐκείνην] ἐπὶ ταύτης δι' ἐκεῖνα Rk.
 κατεδικάσθη Rk., ἐδικάσθη L 15 ἐνόει Xyl., ἐνενοεί Rk., ἐνόσει L, qui
 in marg. ad vs. πάντα — νομί signum ~ habet appositum 16 Φραάτου
 R. St., φραάντου L, cf. ad 36, 45, 3 17 Ὀρωδῆς] sic Dio semper (Ὀρωδῆς
 48, 24, 4. 5), Ὀρωδῆς quoque Strabo 15, 1, 36 p. 702, Ὀρωδῆς Mon. Anc. gr.
 17, 5. 15, Ὀρωδῆς Plut. Crass. 18. 21sq., 31sq., Ant. 32 (Ant. 37 Ὀρωδῆς errore
 librariorum), Ἡρωδῆς (Ἡροωδῆς) App. Syr. 51 pro Ὀρωδῆς, ut videtur. Oro-
 des Latini. est indigenarum Hyraodha cf. v. Gutschm. Geschichte Irans p. 86
 18 Μιθριδάτην] cf. ad. 36, 3, 1 Μηδίας R. St., μηδείας L 23 Πάρθων]
 cf. ad 36, 1, 1 27 ἐκεκώλυτο scripsi ex L, ἐκώλυτο R. St.

ἔξεδωκεν, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Παλαιστίνην ἐλθὼν τὸν τε Ἀριστόβου- 6
λον (διαδορὸς γὰρ ἐκ τῆς Ῥώμης ὑπετάραττέ τι) συνέλαβε καὶ τῷ
Πομπηίῳ ἐπέμψε, καὶ ῥόρον τοῖς Ἰουδαίοις ἐπέταξε, καὶ μετὰ
τοῦτο καὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον ἐνέβαλε. ἦρχε δὲ τότε τῶν Αἰγυπτίων 57
5 ἡ Βερενίκη, καὶ ἐπιεικὲς μὲν οὐδὲν πρὸς τὸν . . ., καίτοι ῥοζομένην
τοὺς Ῥωμαίους, ἔπραξε, Σέλευκον δὲ τινα, ὡς καὶ ἐκ τοῦ βασιλείου
γένους τοῦ ποτε ἐν τῇ Συρίᾳ ἀνθίσαντος ὄντα, μεταπέμψασα ἀν-
δρα τε ἐπεγράψατο καὶ κοιωνὸν τῆς τε βασιλείας καὶ τοῦ πολέ-
μου ἐποιήσατο. ὡς δὲ ἐκεῖνος ἐν οὐδενὸς μοῖρα ὢν ἐωρᾶτο, τοῦ- 2
10 τον μὲν ἀπέκτεινε, Ἀρχέλαον δὲ τὸν τοῦ Ἀρχελάου τοῦ πρὸς τὸν
Σύλλαν αὐτομολήσαντος, δραστήριόν τε ὄντα καὶ ἐν τῇ Συρίᾳ τὴν L 637
δίκαιαν ἔχοντα, ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπηγάγετο. ὁ γὰρ Γαβίνιος ἐδύ-
νατο μὲν ἀρχόμενον τὸ δεινὸν παῦσαι (τὸν γὰρ Ἀρχέλαον προὔπο-
τοπήσας συνέλαβε, καὶ ἐμελλεν ἐκ τούτου μηδὲν ἔτ' ἔργον ἔξειν),
15 ῥοζήθεις δὲ μὴ καὶ ἐλάττω διὰ τοῦτο παρὰ τοῦ Πτολεμαίου τῶν 3
ὁμολογημένων οἱ χρημάτων, ὡς οὐδὲν ἀξιόλογον πεποιηκώς, λάβει,
καὶ ἐλπίσας ἔτι καὶ πλείω πρὸς τε τὴν δεινότητα καὶ πρὸς τὴν δό-
ξαν τὴν τοῦ Ἀρχελάου χρηματιεῖσθαι, καὶ προσέτι καὶ ἄλλα παρ'
αὐτοῦ ἐκείνου συχνὰ λαβὼν, ἐφελοντῆς αὐτὸν ὡς καὶ διαδράντα
20 ἀρῆκε. καὶ οὕτως ἐς μὲν τὸ Πηλούσιον ἀφίκετο μηδενὸς ἐναν- 58
τιομένον, προῖὼν δὲ ἐντεῦθεν δέχα διηρημένῳ τῷ στρατῷ τοὺς
Αἰγυπτίους ἀπαντήσαντάς οἱ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐνίκησε, καὶ μετὰ
τοῦτ' αὖθις ἐν τε τῷ ποταμῷ ναυσὶ κὰν τῇ γῆ ἐκράτησεν· οἱ γὰρ
Ἀλεξάνδροις θρασύνασθαι μὲν πρὸς πάντα ἰκανώτατοι καὶ ἐκλαλή-
25 σαι πᾶν ὅ τι ποτ' ἂν ἐπέλθῃ σφίσι προπετέστατοι πεφύκασι, πρὸς 2
δὲ δὴ πόλεμον τὰ τε δεινὰ αὐτοῦ φλανρότατοί εἰσι, καίπερ ἐν ταῖς
στάσεσι, πλείσταις δὴ καὶ μεγίσταις παρ' αὐτοῖς γιγνομέναις, διὰ
φόνων τε αἰεὶ χωροῦντες καὶ τὸ ἔχῃν παρ' οὐδὲν πρὸς τὴν ἀντίκα
φιλονεικίαν τιθέμενοι, ἀλλὰ καὶ ὥσπερ τι τῶν ἀρίστων ἀναγκαιό-
30 τατον τὸν ἐν αὐταῖς ὄλεθρον διώκοντες. νικήσας οὖν αὐτοὺς ὁ 3
Γαβίνιος, καὶ ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν Ἀρχέλαον φονεύσας, ἐγ-
χορατῆς τε τῆς Αἰγύπτου πάσης παραχορήμα ἐγένετο καὶ τῷ Πτολε-
μαίῳ αὐτὴν παρέδωκε.

5 Βερενίκη Xyl., βερονίκη L, cf. ad 39, 13, 1 πρὸς τὸν . . .] lacunam
agnovit Xyl. qui supplet (πατέρα), πρὸς (αὐ)τὸν Leuncl., πρὸς τὸν ὄμιον Rk.,
πρὸς τὸν (καιρὸν) Wagner., an πρὸς τὸν (καιρὸν τοῦτον) vel πρὸς τὴν (ἐφο-
δον αὐτοῦ)?, πρὸς τὸν (στόλον) Polak. 12 ἐπηγάγετο Rk., ὑπηγάγετο L
20 οὕτως Fabr., οὕτως L. fortasse post οὕτως quaedam exciderunt de Archelao
dicta ἐς Reim., ὡς L 29 ἀναγκαιότατον] (τε καὶ) ἀναγκαιοτάτων Rk., (ἡ)
ἀναγκαιοτάτων Bk., an (ἡ καὶ) ἀναγκαιοτάτων?

καὶ ὁ μὲν τὴν τε θυγατέρα καὶ τῶν ἄλλων τοὺς πρώτους καὶ πλουσιωτάτους, αἵτε καὶ χρημάτων πολλῶν δεόμενος, ἀπέκτεινε·

59 Γαβίνος δὲ ἐκεῖνον μὲν οὕτω κατήγαγεν, οὐ μέντοι καὶ οἴκαδε περὶ τῶν πραχθέντων ἐπέστειλεν, ἵνα μὴ καὶ αὐτάγγελός σφισιν ὄν παρηγομήκει γένηται. ἀλλ' οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν τηλικούτο πράγμα 5

2 κρηθῆναι, εὐθύς τε αὐτὸ ὁ δῆμος ἐπύθετο, καὶ ἐπειδὴ καὶ οἱ Σύροι πολλὰ τοῦ Γαβίνου, ἄλλως τε καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ

L 64^r δεινῶς ὑπὸ τῶν ληστῶν καιωθέντες, κατεβόησαν, οἳ τε τελῶναι μὴ δυνηθέντες τὰ τέλη δι' αὐτοὺς ἐσπραῶσαι συχνὰ ἐπωφείλησαν, ὠργίζοντο καὶ γνώμας τε ἐποιούντο καὶ ἐτοιμίως εἶχον καταψηφίσασθαι αὐτοῦ. καὶ γὰρ ὁ Κικέρων τὰ τε ἄλλα ἰσχυρῶς ἐνήγχε, καὶ 10

3 συνεβούλευέ σφισι τὰ Σιβύλλεια ἔπη αὔθις ἀναγνῶναι, προσδοκῶν

60 ἐγγεγράφαι τινὰ ἐν αὐτοῖς τιμωρίαν ἂν τι παραβαθῆ. ὁ οὖν Πομπήιος ὁ τε Κράσσος ὑπάτευνόν τε ἔτι, καὶ ὁ μὲν ἑαυτῷ βοηθῶν, ὁ δὲ τὴν τε ἐκείνου χάριν καὶ ἅμα καὶ χρήματα παρὰ τοῦ Γαβίνου 15

πεμφθέντα οἱ λαβῶν, ἐκ τε τοῦ προφανοῦς ὑπὲρ αὐτοῦ διεδικαίουν, καὶ ἄλλα τε καὶ γρηγάδα τὸν Κικέρωνα ἀποκαλοῦντες οὐδὲν ἐπεψηφίσαν. ὡς μέντοι ἐκεῖνοί τε ἐκ τῆς ἀρχῆς ἀπηλλάγησαν καὶ αὐτοὺς ὁ τε Λομίτιος ὁ Λούκιος καὶ Ἄππιος Κλαύδιος διεδέξαντο, 20

3 γίνοντο· ὁ τε γὰρ Λομίτιος ἐχθρὸς τῷ Πομπηίῳ διὰ τε τὸ σπουδαρχῆσαι καὶ διὰ τὸ παρὰ γνώμην αὐτοῦ ἀποδειχθῆναι ὄν, καὶ ὁ Κλαύδιος, καίπερ προσήμων οἱ, ὁμῶς τοῖς τε πολλοῖς χαρίσασθαι τι ὑπὸ δημαγωγίας ἐθείλῃσας, καὶ παρὰ τοῦ Γαβίνου δωροδοκήσειν, ἂν γέ τι συνταραῶξῃ, προσδοκήσας, πάντα (ἐπ') αὐτῷ ἔπραξαν. 25

4 καὶ αὐτὸν καὶ ἐκεῖνο δεινῶς ἐπέσειεν, ὅτι προπεμφθέντα τινὰ ὑπὸ τοῦ Κράσσου ὑποστράτηγον ἐπὶ τῇ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ διαδοχῇ οὐκ ἐδέξατο, ἀλλ' ὥσπερ ἀθάνατον τὴν ἡγεμονίαν εἰληφῶς κατεῖχεν αὐτὴν. ἔδοξεν οὖν σφισι τὰ τῆς Σιβύλλης ἔπη ἀναγνῶσθῆναι, [διό]

a. n. 700
(54)

4 αὐτάγγελος Xyl., αὐταὶ γέλος L 5 παρηγομήκει L, παρανενομήκει Cob.^m. at Dio et hic et infra 63, 13, 3; 77, 18, 1; 77, 21, 2; 78, 2, 1 posteriorum usum secutus est. παρηγομημένον iam 355 a. Chr. invenitur in inscriptione Carica apud Ditt. *Syll.* n. 76, 38 6 αὐτὸ Rk., αὐτὸς L 13 ἂν τι παραβαθῆ scripsi, cf. 48, 2, 4, ὅτι παρεβάνθη (sic) L, ὅταν παραβαθῆ Bk. — formam vestiosam per ν litteram (hic ut 48, 2, 4 et 41, 53, 3) librariis deberi mihi persuasum est quoniam abest a Thucydide 3, 67, 6; 4, 30, 4 22 διὰ R. St., δα L 23 ὁμῶς R. St., ὅπως L 25 πάντα (ἐπ') scripsi praeunte Bekkero, qui ἐπ' inseruit, cf. 42, 13, 4; 45, 11, 1; 42, 29, 3, πᾶν L 26 ἐπέσειεν Leuncl., ἐπέσειεν L 29 [διό] delet Leuncl. sed unde in textum irrepserit non satis apparet (an ex Al praecedente?), quare Reim. δημοσίᾳ vel διὰ τῶν ἱερέων proposuit. Ceterum L in marg. ~ quanquam ad vs. γεν — ἔπη.

καίπερ ἀντειπόντος τοῦ Πομπηίου. κὰν τούτῳ ὁ Τίβερις, εἴτ' οὖν 61 ^{Xiph.}
 ὄμβρων ἄνω που ὑπὲρ τὴν πόλιν ἐξαισίῳν γενομένων, εἴτε καὶ σφο- 13, 30—14, 3
 δροῦ πνεύματος ἐκ τῆς θαλάσσης τὴν ἐκροὴν αὐτοῦ ἀνακόψαντος,
 εἴτε καὶ μᾶλλον, ὡς ὑπωπτεύετο, ἐκ παρασκευῆς δαιμονίου τινός,
 5 τοσοῦτος ἐξαπιναιῶς ἐρρῆ ὥστ' ἐν πᾶσι μὲν τοῖς πεδίοις τοῖς ἐν
 τῷ ἄστει οὐσι πελαγίσαι, πολλὰ δὲ καὶ τῶν μετεωροτέρων καταλα-
 βεῖν. αἶ τε οὖν <οἰκίαι> (ἐκ πλίνθων γὰρ συνωκοδομημέναι ἦσαν) 2
 διάβροχοί τε ἐγένοντο καὶ κατερράγησαν, καὶ τὰ ὑποζύγια | πάντα L 64v
 ὑποβρύχια ἐφθάρη. τῶν τε ἀνθρώπων ὅσοι μὴ ἐφθάρησαν πρὸς τὰ
 10 πᾶν ὑψηλὰ ἀνασφυγόντες, οἱ μὲν <ἐν> ταῖς τέγαις οἱ δὲ καὶ ἐν ὁδοῖς
 ἐγκαταληφθέντες ἐξώλοντο. καὶ γὰρ αἱ λοιπαὶ οἰκίαι, ἅτε ἐπὶ πολ-
 λὰς ἡμέρας τοῦ δεινοῦ συμβάντος, σαθραὶ τε ἐγένοντο καὶ πολ-
 λοῖς τοῖς μὲν εὐθύς τοῖς δὲ μετὰ τοῦτ' ἐλυμήναντο. οἱ οὖν Ῥω- 3
 μαῖοι ἐπὶ τ' ἐκείνοις τοῖς παθήμασι λυπούμενοι, καὶ ἕτερα χαλεπώ-
 15 τερα ὡς καὶ διὰ τὴν τοῦ Πτολεμαίου κἀθόδον δογγὴν σφισι τοῦ
 δαιμονίου πεποικημένοι προσδεχόμενοι, ἠπειλούντο καὶ ἀπόντα τὸν
 Γαβίνιον, ὡς καὶ ἴπτόν τι, ἂν φθάσωσιν αὐτὸν ἀπολέσαντες, κα-
 κωθησόμενοι, θανατῶσαι. καὶ οὕτω γε ἐντόνως ἔσχον ὥστε, καίτοι 4
 μηδεὸς τοιοῦτου ἐν τοῖς Σιβυλλείοις χρησμοῖς εὖρεθέντος, ὁμοῦ
 20 τὴν γερούσιαν πιερότατα καὶ τραχύτατα τοὺς τε ἄρχοντας καὶ τὸν
 δῆμον αὐτῷ χρῆσασθαι προβουλεύσαι.

ἐν ᾧ δὲ ταῦτ' ἐγίνετο, χρήματα ὑπὸ τοῦ Γαβινίου προπεμ- 62
 φθέντα οὐχ ὅπως ἀπόντα <ἀλλ'> οὐδὲ ἐπανελθόντα δεινόν τι παθεῖν
 αὐτὸν ἐπὶ γε ἐκείνοις ἐποίησε. καίτοι οὕτω καὶ αὐτὸς αἰσχροῶς
 25 καὶ κακῶς ὑπὸ τοῦ συνειδότης διετέθη ὥστε καὶ χρόνιος ἐς τὴν
 Ἰταλίαν ἀφικέσθαι καὶ νυκτὸς ἐς τὴν πόλιν ἐσομισθῆναι, ἕξω τε
 τῆς οἰκίας σιγῆς πᾶν ἡμέραις μὴ τολμήσαι φανῆναι. τὰ μὲν 2
 οὖν ἐγγλήματα πολλὰ ἦν, καὶ κατηγόρους οὐκ ὀλίγους εἶχε. πρῶτον
 δ' οὖν περὶ τῆς τοῦ Πτολεμαίου κἀθόδου, ἅτε καὶ μεγίστου, ἐδι-

1 ἀντειπόντος Xyl., ἀνείποντος L 5 τοσοῦτος Pflugk., τοσοῦτον L
 7 <οἰκίαι> ins. R. St. ex Xiph. 10 <ἐν> add. Leuncl. ἐν] ἐν <ταῖς>? τέγαις
 R. St., τέγαις L, per τ scribitur τοῦ τέγους Zon. 8, 6, 8 (στέγους cod. A), τῶν τεγῶν
 Zon. 9, 30, 5, τὸ τέγος Zon. 9, 30, 6, τῶν τέγων 65, 19, 3 (Xiph.), τὰ τέγη 77, 22, 2
 (Xiph.), per στ τὴν στέγην 72, 18, 1 (Xiph.), στεγανόν 74, 10, 3 (Xiph.). — An
 scribendum <ἐν> τοῖς στεγνοῖς coll. Xen. anab. 7, 4, 12, oec. 7, 19? 11 καὶ
 γὰρ] καὶ δὴ καὶ vel καὶ μίντοι καὶ Bk., praeter necessitatem 12 πολλοῖς Reim.,
 πολλοὶ L, πολλὰι Leuncl. 13 τοῖς δέ] καὶ quod hic inseri solet abest a L
 οἱ R. St., ὁ L 18 κακωθησόμενοι R. St., κακοθησόμενοι L 23 <ἀλλ'> add.
 Xyl. ἐπανελθόντα Rk., ἐπελθόντα L 24 ἐποίησε St., praeunte Xylandro
 qui ἐποίησαν, ποιῆσαι L καίτοι Rk., καὶ L 27 οἰκίας Leuncl., ἰταλίας L.

κάσθη. καὶ ὁ γε δῆμος σύμπας ὡς εἶπεῖν πρὸς τε τὸ δικαστήριον
 συνερρῶν καὶ διασπάσασθαι πολλὰκις αὐτὸν ἠθέλησεν, ἄλλως τε
 καὶ ὅτι οὐθ' ὁ Πομπήιος παρῆν καὶ ὁ Κικέρων δεινότερα αὐτοῦ
 3 κατηγόρησεν. οὕτω δὲ αὐτῶν διακειμένων ἀφείδη· αὐτὸς τε γάρ,
 ἅτε ἐπὶ τηλικούτοις κρινόμενος, παμπληθῆ χρήματα ἀνάλωσε, καὶ 5
 οἱ τοῦ Πομπηίου τοῦ τε Καίσαρος ἐταῖροι προθυμότερα αὐτῷ συν-
 ἤρατο, λέγοντες ἄλλον τέ τινα καιρὸν καὶ ἄλλον βασιλεία πρὸς τῆς
 Σιβύλλης εἰρῆσθαι, καὶ τὸ μέγιστον ὅτι μηδεμία τῶν πραχθέντων
 τιμωρία ἐν τοῖς ἔπεσιν αὐτῆς ἐνεγέγραπτο.

L 65^r 63 ὁ δ' οὖν δῆμος ὀλίγον μὲν καὶ τοὺς δικαστὰς ἀπέκτεινε, | δια- 10
 φρυγόντων δὲ αὐτῶν ἐπετήρει τὰ λοιπὰ αὐτοῦ ἐγκλήματα, καὶ ἐποίη-
 2 σεν ἐπ' ἐκείνοις γοῦν αὐτὸν ἀλῶναι. οἱ γὰρ λαχόντες περὶ αὐτῶν
 κοῖναι, τό τε πλῆθος ἅμα φοβηθέντες καὶ μηδὲν μέγα παρὰ τοῦ
 Γαβινίου εὐρόμενοι (ὡς γὰρ ἐπὶ τε βραχυτέροις εὐθυνόμενος καὶ
 προσδοκῶν καὶ τότε κρατήσῃ οὐ πολλὰ ἐδαπάνησε) κατεψηφίσαντο 15
 αὐτοῦ, καίτοι τοῦ τε Πομπηίου πλησίον ὄντος καὶ τοῦ Κικέρωνος
 3 συναγορευόντος αὐτῷ. ὁ γὰρ Πομπήιος κατὰ τὴν τοῦ σίτου πρό-
 νοιαν, ἐπειδὴ πολὺς ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ διέφθαρτο, ἐκδημήσας ὤρ-
 μησε μὲν ὡς καὶ ἐς τὸ πρότερον δικαστήριον ἀπαντήσῃ (ἐν γὰρ
 τῇ Ἰταλίᾳ ἦν), ὑστερήσας δὲ αὐτοῦ οὐκ ἀπεχώρησεν ἐκ τοῦ προ- 20
 4 αστείου πρὶν καὶ ἐκεῖνο τελεσθῆναι. καὶ μέντοι καὶ τοῦ δήμου ἕξω
 τοῦ πωμηρίου (τὴν γὰρ ἀρχὴν ἤδη τὴν τοῦ ἀνθυπάτου ἔχων οὐκ
 ἠδυνήθη ἐς τὴν πόλιν ἐσελθεῖν) ἀθροισθέντος πολλὰ ὑπὲρ τοῦ
 Γαβινίου ἐδημηγόρησε, καὶ γράμματά τε τινα παρὰ τοῦ Καίσαρος
 πρὸς ἑαυτὸν ὑπὲρ αὐτοῦ πεμφθέντα ἀνέγνω, καὶ τοὺς δικαστὰς 25
 5 ἰκέτευσεν, τὸν τε Κικέρωνα οὐκ ὅπως κατηγορήσῃ ἐτ' αὐτοῦ ἐκό-
 λωσεν, ἀλλὰ καὶ ὑπερδικῆσαι [καὶ] ἔπεισεν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου τὸ
 τοῦ αὐτομόλου ἐγκλημα καὶ ὄνομα ἐπὶ πλεῖον οἱ ἀδύνηθαι. οὐ
 μέντοι καὶ ἀφείλησέ τι τὸν Γαβίνιον, ἀλλὰ τότε μὲν ἐφρυγεν ἀλούς,
 ὥσπερ εἶπον, ὕστερον δ' ὑπὸ τοῦ Καίσαρος κατήχθη. 30

64 ἐν δὲ τῷ αὐτῷ τούτῳ χρόνῳ καὶ ἡ τοῦ Πομπηίου γυνὴ Θυ-
 γατρίων τι τεκοῦσα ἀπέθανε· καὶ αὐτὴν, εἴτε διαπραξαμένων τῶν
 τε ἐκείνου καὶ τῶν τοῦ Καίσαρος φίλων, ἢ καὶ ἄλλως πως χαρί-
 σασθαι τινες αὐτοῖς ἐθέλησαντες συνήρπασαν, ἐπειδὴ τάχιστα τῶν
 ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐπαίων ἔτυχεν, καὶ ἐν τῷ Ἰσρείῳ πεδίῳ ἔθαψαν, καί- 35
 τοι τοῦ Λομιτίου ἀνθισταμένον καὶ λέγοντος ἄλλα τε καὶ ὅτι οὐκ
 ὁσίως ἐν τῷ ἱερῷ τόπῳ ἀνευ τινὸς ψηφίσματος θάπτοιο.

4 ἀφείδη] (ὄμως) ἀφείδη Rk., probabilliter 14 ὡς Bk., ὁ L, possis
 quoque oia 17 συναγορευόντος Xyl., ἀγορευόντος L 27 [καὶ] secl. Reim.
 ἔπεισεν ὥστε R. St., ἔπεισενέ. ὥστε (sic) L.

κὰν τούτῳ καὶ ὁ Πομπτήιος ὁ Γάιος τὰ ἐπινίκια τὰ τῶν Γα- 65
 λατῶν ἐπεμψεν· ἐς γὰρ ἐκεῖνο τοῦ χρόνου, μηδενὸς οἱ διδόντος
 αὐτά, ἔξω τοῦ πωμηρίου διέμεινε. καὶ τότε δ' ἂν αὐτῶν ἤμαρτεν, 2
 εἰ μὴ ὁ Γάβριος ὁ Σέρονιος συστρατευσάμενος αὐτῷ, κρούρα καὶ ὑπὸ
 5 τὴν ἔω στρατηγῶν | τὴν ψῆφόν τισι (καίπερ οὐκ ἔξδὸν ἐκ τῶν νόμων L 65v
 πρὶν πρώτην ὥραν γενέσθαι ἐν τῷ δήμῳ τι χρηματισθῆναι) ἔδωκε.
 καὶ διὰ τοῦτο τῶν δημάρχων τινὲς ἀπολειφθέντες τῆς ἐκκλησίας
 ἐν γούν τῇ πομπῇ πράγματα αὐτῷ παρέσχον, ὥστε καὶ σφαγὰς
 συμβῆναι.

1 Πομπτήιος] cf. ad 37, 47, 1
 δὴ — ἐγένετο, cf. ad 40, 1, 1.

9 post συμβῆναι sequitur in L ἐν μὲν

Subscriptio: ΔΙΩΝΟΣ ῬΩΜΑΙΚῆς ἹΣΤΟΡΙΑΣ ΛΘ.

LIBER XL.

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ τετταρακοστῷ τῶν Διωνος Ῥωμαϊκῶν

- α. Ὡς Καῖσαρ τὸ δεύτερον ἐς Βρεττανίαν διέπλευσεν (c. 1—3).
 β. Ὡς Καῖσαρ ὑποστρέψας ἀπὸ Βρεττανίας τοῖς Γαλάταις αὐθις ἐπολέμησεν (c. 4—11).
 γ. Ὡς Κράσσος Πάρθοις πολεμῆν ἤρξατο (c. 12. 13). 5
 δ. Περὶ Πάρθων (c. 14. 15).
 ε. Ὡς Κράσσος ἠττηθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἀπώλετο (c. 16—30).
 ζ. Ὡς Καῖσαρ τὴν Γαλατίαν τὴν ὑπὲρ τὰς Ἄλπεις πᾶσαν κατεστρέψατο (c. 31—43).
 η. Ὡς Μίλων Κλώδιον ἀποκτείνας κατεδικάσθη (c. 48—57) 10
 θ. Ὡς Καῖσαρ καὶ Πομπήιος στασιάζειν ἤρξαντο (c. 58—66).

Χρόνου πλήθος τὰ λοιπὰ τῆς Δομυτίου καὶ Ἀππίου Κλαυδίου ὑπατείας καὶ ἄλλα ἔτη τέτταρα, ἐν οἷς ἄρχοντες οἱ ἀριθμούμενοι οἶδε ἐγένοντο

- (701/53) Γν. Δομύτιος Μ. νί. Καλουίνος ὑπ.
 Μ. Ουαλέριος (< Μεσσάλας > 15
 Γν. Πομπήιος) Γν. νί. Μάγνος τὸ γ
 (702/52) Κ. Καϊκίλιος Μέτελλος Σκιπίων Νασικῶ νί. ὑπ.
 (703/51) Σέρονιος Σουλπίκιος Κ. νί. Ροῦφος ὑπ.
 Μ. Κλαύδιος Μ. νί. Μάρκελλος
 (704/50) Δ. Αἰμίλιος Μ. νί. Παῦλος 20
 < Γ. Κλαύδιος Γ. νί. Μάρκελλος > ὑπ.

L 66r

| Ἐν μὲν δὴ τῇ Ῥώμῃ ταῦτα, τότε ἐπτακόσια ἔτη ἀγούσῃ, ἐγένετο· ἐν δὲ δὴ τῇ Γαλατίᾳ ὁ Καῖσαρ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐκείνων τοῦ Δομυτίου τοῦ Λουκίου καὶ τοῦ Κλαυδίου τοῦ Ἀππίου ὑπάτων τὰ

1 τετταρακοστῷ] μ L 13 τέτταρα] δ L 14 Καλουίνος Xyl., καλουίνιος (s. acc.) L 15 Μεσσάλας add. Xyl. 16 Γν. Πομπήιος add. Xyl. 17 Κ. Xyl., κ' ν' L 18 Σέρονιος Xyl., σερπος (s. acc.) L. an Σέρογιος (Π = ΠΙ)? cf. Momms. R. F. 1, 8 n. 3 20 Δ. Αἰμίλιος Xyl., δαιμίλιον L ὑπ. scripsi, σπ L 21 consulis nomen ins. Xyl., Γ. νί. addidi ego, cf. Cic. ad fam. 15, 7, 8. cf. porro p. 393.

22 ἐν μὲν δὴ — ἐγένετο] haec libri initio repetit L 24 τοῦ Λουκίου Bk., αὐτοῦ λευκίου L.

τε ἄλλα καὶ ναῦς ἐν μέσῳ τῶν τε σφετέρων τῶν ταχειῶν καὶ τῶν
 αὐτόθεν τῶν φορτίδων, ὅπως ὡς μάλιστα καὶ κοιρίζωσι καὶ πρὸς
 τὸ κῆμα ἀντέχωσιν, ἐπὶ τε τοῦ ξηροῦ ἰστάμεναι μὴ λυμαινῶνται,
 παρεσκευάσατο. καὶ ἐπειδὴ πλόιμα ἐγένετο, ἐς τὴν Βρεττανίαν 2
 5 αἰθίς ἐπεραιώθη, πρόφασιν μὲν διτι μὴ πάντας τοὺς ἡμέρους εὖς
 ὑπέσχοντό οἱ ἐπεπόμφεσαν, νομίζοντες αὐτόν, διτι διὰ κενῆς τότε
 ἀνεχώρησε, μηκέτ' αἰθίς σφῶν πειράσειν, ποιησάμενος, ἔργῳ δὲ
 δεινῶς τῆς νήσου ἐφιέμενος, ὥστε εἰ μὴ καὶ τοῦτο ἦν, πάντως ἂν
 ἄλλην τινὰ σκῆψιν εὐρεῖν. κατῆρέ τε οὖν ἔνθα καὶ πρότερον, μη- 3
 10 δεινὸς ὑπὸ τε τοῦ πλήθους τῶν νεῶν καὶ ὑπὸ τοῦ πολλαχόσε ἅμα
 αὐτὰς κατασχεῖν τολμήσαντος ἀντιστήναι, καὶ τὸ ναύσταθμον εὐ-
 θὺς ἐκρατύνατο. οἱ οὖν βάρβαροι τὸν μὲν πρόσπλον αὐτοῦ οὐκ 2
 ἠδυνήθησαν διὰ ταῦτα κωλύσαι, δεισαντες δὲ μᾶλλον ἢ πρότερον,
 ἅτε καὶ στρατῶ πλείονι αὐτοῦ ἐλθόντος, ἐς τὸ λασιώτατον καὶ ἐς
 15 τὸ λοχυμδέστατον τῶν ἐγγύς χωρίων πάντα τὰ τιμιώτατα συνερό-
 ρησαν, καὶ αὐτὰ ἐν ἀσφαλεῖ ποιησάμενοι (τὰ τε γὰρ περίξ ξύλα 3
 ἔκοψαν, καὶ ἕτερα ἐπ' αὐτοῖς στοιχιθδὸν ἐπισυνένησαν, ὥστε ἐν χα-
 ρακώματι τρόπον τινὰ εἶναι) ἔπειτα τοὺς προνομεύοντας τῶν Ῥω-
 μαίων ἐλύπον. καὶ δὴ καὶ μάχῃ τινὶ ἐν τῷ ψιλῷ ἠττηθέντες ὑπή-
 20 γαγόν σφας ἐκεῖσε κατὰ τὴν δίωξιν, καὶ συχνὸς ἀνταπέκτειναν.
 καὶ μετὰ τοῦτο χειμῶνος αἰθίς τὰς ναῦς αὐτῶν λυμνημένον συμ- 3
 μάχους τε προσμετεπέμψαντο καὶ ἐπ' αὐτὸ τὸ νεώριόν σφῶν ὤρ-
 μισαν, Κασουελλανὸν τὸν τὰ πρῶτα <τῶν> ἐν τῇ νήσῳ δυναστῶν
 φερόμενον προστησάμενοι. καὶ αὐτοῖς ἀπαντήσαντες οἱ Ῥωμαῖοι 4
 25 τὸ μὲν πρῶτον ἐταράχθησαν τῇ τῶν ἀρμάτων σφῶν προσμίξει,
 ἔπειτα δὲ διιστάμενοι, καὶ ἐκεῖνά τε παρεξιέντες καὶ τοὺς παρα-
 θεόντας ἐς τὰ πλάγια βάλλοντες, ἀνίσωσαν τὴν μάχην. καὶ τότε 3

Xiph.
 14, 3, 4

4 πλόιμα scripsi ex L, cf. v. Herw. *Stud. Thuc.* p. 112, Stahl, *Quaest. gramm.*
*ad Thuc. peri.*² p. 46, πλόιμα R. St. ἐγένετο R. St., ἐγένοντο L, cf. Thuc. 1, 7, 1;
 1, 8, 2 11 τὸ Rk., cf. 42, 11, 3, Thuc. 3, 6, 2, τὸν L, ut Zon. 9, 12, 10. — ναύσταθμος
 masc. gen. saepe invenitur, veluti Polyb. 5, 19, 6; Plut. *Lys.* 5, 1; *Alc.* 25, 9; *Arist.*
 22, 2; *Ant.* 63, 5, sed tantum, quod sciam, quarto casu τὸν ναύσταθμον, quod ex
 τὸ ναύσταθμον facile nasci poterat 23 Κασουελλανὸν Reim., καὶ σουελλανὸν
 L. Apud Caes. b. G. 5, 11—22 cod. variant inter *Cassivellaunus*, *Casivellaunus*,
Casuvellaunus (sed *Vercassivellaunus Arvernus* 7, 76. 83. 85. 88), *Oros.* 6, 9, 6. 9
 (ex Caes.) *Cassovellaunus* (*Cassobellaunus*), *Flor.* 1, 45 [3, 10] 18 *Casivella* (c. Bamb.)
Cavelianis (c. Nazar.), *Polyaen.* 8, 23, 5 *Κασολαιῦνος*. Cf. nomen populi οἱ *Κα-*
τουελλανοὶ Dio 60, 20, 2, *Catuvellauni* C. I. L. 7, 863 (cf. Ptol. 2, 3, 11), et prae-
 terea *Δοιμοελλαῦνος Dumnobellaunus Mon. Anc.* 6, 2. vide quoque Zeuss. *gramm.*
*Celt.*² p. 32. 128 <τῶν> add. Leuncl. 27 πλάγια Rk., πλαισία L, cf. Herod.
 4, 49; Thuc. 4, 35, 4; 7, 40, 5 ἀνίσωσαν Rk., ἀνέσωσαν L, cf. 39, 22, 1. —
 Ceterum ἀνασώζειν τὴν ἀρχὴν Herod. 3, 65.

L 66^v μὲν κατὰ χώραν ἀμφοτέροι ἐμείναν· αἰθῆς δὲ | οἱ βάρβαροι τοῦ μὲν
 πεζοῦ κρείττους γενόμενοι, ὑπὸ δὲ τῆς ἵππου κακωθέντες, πρὸς τε
 τὸν Ταμέσαν ἀνεχώρησαν, καὶ τὸν πόρον αὐτοῦ σταυροῖς, τοῖς μὲν
 2 ἐμφανέσι τοῖς δὲ καὶ ὑφύδροις, διαλαβόντες ἠλίσαντο. ἐπειδὴ δὲ
 ἐκείνους τε ὁ Καῖσαρ τό τε σταυρῶμα προσβολῇ βιαία ἐκλιπεῖν 5
 ἠγάγκασε καὶ μετὰ τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ ἐρύματος προσεδρεῖα ἐξήλασε,
 καὶ τοὺς προσβάλλοντάς σφιν τῷ ναυστάθμῳ ἔτεροι ἀπέψασαντο,
 κατέδεισαν καὶ κατελύσαντο δμηῶρους τε δόντες καὶ φόρον ἐτήσιον
 ταξάμενοι.

Siph.
 14, 5. 6

4 καὶ οὕτως ὁ Καῖσαρ ἀπήρε παντάπασιν ἐκ τῆς νῆσον, καὶ οὐ-
 δὲν ἐγκατέλιπε στρατεύματα ἐν αὐτῇ· ἐκεῖνό τε γὰρ κινδυνεύσειν ἐν
 ἀλλοτρίᾳ πῃ χειμάζον, καὶ αὐτὸς οὐκ ἂν ἐν καλῷ ἐπὶ πλεῖον ἀπὸ
 τῆς Γαλατίας ἀποδημῆσαι νομίζων, ἠγάπησε τοῖς παροῦσι, <μη> καὶ
 2 μειζόνων ὀριγνώμενος καὶ περὶ ἐκείνοις σφαλῆ. καὶ ἔδοξε καὶ τοῦτο
 ὀρθῶς πεποιημένα, ὥσπερ πον καὶ τῷ ἔργῳ διεδείχθη· ἐπεὶ γὰρ ἐς 15
 τὴν Ἰταλίαν ὄρησεν ὡς καὶ ἐκεῖ παραχειμάσων, οἱ Γαλάται, καί-
 τοι γρορροῦς ὡς ἕκαστοι πολλοὺς ἔχοντες, ὁμως ἐνεόχμωσαν, καὶ
 τινες αὐτῶν καὶ φανερώς ἐπανεστήσαν. ὕπερ εἰ ἐν τῇ Βρεττανίᾳ
 καταμείναντος αὐτοῦ παρὰ τὸν χειμῶνα ἐγεγόνει, πάντα ἂν τὰ τῆδε
 ἐτετάρακτο. 20

5 ἦρξαν δὲ τοῦ πολέμου τούτου Ἐβουρωνοί, ἡγουμένου σφίσι
 Ἀμβιόριγος. καὶ ἔλεγον μὲν τῇ παρουσίᾳ τῶν Ῥωμαίων, <ὄν> ὁ τε
 Σαβῖνος καὶ Δούκιος Κόττας ὑποστράτηγος ἦρχον, ἀχθόμενοι κει-
 νῆσθαι· τὸ δ' ἀληθὲς ἐκείνων τε κατεσφόνησαν ὡς οὐκ ἱκανῶν ἀμυ-
 ναί σφας ἔσομένων, καὶ τὸν Καῖσαρα οὐκ ἠλίπισαν διὰ ταχέων σφί- 25
 2 σιν ἐπιστρατεύσειν. ἐπήλθον τε οὖν αὐτοῖς μὴ προσδεχομένοις ὡς
 καὶ αὐτοβοεῖ τὸ στρατόπεδον αἰρήσοντες, καὶ ἐπειδὴ διήμαρτον αὐ-
 τοῦ, πρὸς ἀπάτην ἐτράποντο. τῶν γὰρ χωρίων τὰ ἐπιτηδεϊότατα
 ὁ Ἀμβιόριξ προλοχίσας ἤλθεν ἐξ ἐπιτηρυκείας πρὸς τοὺς Ῥω-

3 Ταμέσαν] sic quoque 60, 20, 5, Ταμίσα (Ταμήσα codd.) Ptol. 2, 3, 4 et 11, Tamesa Tac. Ann. 14, 32, Tamesis Caes. b. G. 5, 11. 18 (Oros. 6, 9, 6), Tamesa geogr. Rav. 425, 8 4 ἐπειδὴ δὲ Rk., ἐπειδὴ τε L 8 κατέδεισαν] καὶ quod ante κατέδεισαν editur recte abest ab L 12 πῃ] γῆ Rk. frustra 13 <μῆ> add. R. St., praestat fortasse μῆ pro καὶ substituere, cf. 37, 7, 1 21 Ἐβουρωνοί Xyl., ἔβουρων οἱ L. Eburones Caes. b. G. 2, 4; 4—7 passim; 8, 24 (ex eo Orosius), Liv. per. 106. 107 (Eburonorum, Eburonos c. Naz.), Flor. ep. 1, 45 (3, 10) 7, Ἐβουρωνοες Strabo 4, 3, 5 p. 194. Ceterum ad vs. τὰ τῆδε — Ἐβον L in marg. ~ ἡγουμένου R. St., ἡγούμενοι L 22 Ἀμβιόριγος] ita hic L sed § 2; c. 6, 2; 7, 1; 31, 2; 32, 3 ἀμβριόριξ errore manifesto; Ambiorix script. Latini, cf. Zeuss. gramm. Cell.² p. 64 <ὄν> ins. Leuncl.

μαίους ὡς οὐκ ἐκὼν διή πολεμήσας, καὶ αὐτὸς μὲν μεταγινώσκειν 3
 ἔφη, τοὺς δ' ἄλλους γυλάττεσθαι σφισι παρήρσεν· οὔτε γὰρ αὐτῷ
 πειθαρχεῖν αὐτοὺς καὶ ἐκείνοις μέλλειν τῆς νικτὸς ἐπιθήσεσθαι.
 καὶ τούτου καὶ γνῶμην αὐτοῖς ἔδωκε τὴν μὲν | Ἐβουρωσίαν, ὡς καὶ L 67·
 5 κινδυνεύουσιν ἂν καταμείνωσι, καταλιπεῖν, πρὸς δὲ συστρατιώτας
 τινὰς πέλας που χεμιάζοντας ὡς τάχιστα μεταστῆναι. ἀκούσαντες 6
 δὲ ταῦτα οἱ Ῥωμαῖοι ἐπέισθησαν, ἄλλως τε καὶ ὅτι εὐηργέτητο
 πολλὰ ὑπὸ τοῦ Καίσαρος καὶ χάριν αὐτῷ ταύτην ἀντιδιδόναι ἔδοκει.
 συσκευασάμενοί τε σπονδῆ εὐθὺς ἀφ' ἐσπέρας ἀφώρμησαν, καὶ
 10 ἔμπεσόντες ἐς τὰ ἡλοχισμένα δεινῶς ἐσφάλησαν· ὁ τε γὰρ Κότ- 2
 τας παραχρήμα μετὰ πολλῶν ἀπώλετο, καὶ τὸν Σαβῖνον ὁ Ἄμ-
 βιδόριξ μετεπέμψατο μὲν ὡς καὶ σώσων (οὔτε γὰρ τοῖς γιγνομέ-
 νοις παρῆν, καὶ πιστὸς αὐτῷ καὶ τότε ἔτ' ἔδοκει εἶναι), συλλαβὼν
 δὲ δῆ, καὶ ἀποδύσας καὶ τὰ ὄπλα καὶ τὴν ἐσθήτην, κατηρόντισεν,
 15 ἐπιλέγων ἄλλα τε καὶ ὅτι τοιοῖδε μέντοι ὄντες πῶς τηλικούτων
 ἡμῶν ὄντων ἄρχειν ἐθέλετε; οὗτοι μὲν δῆ ταῦτ' ἔπαθον· οἱ δὲ 3
 λοιποὶ διέπεσον μὲν ἐς τὸ τάφρουμα ὅθεν ἀπανεστήκεσαν, ἐπεὶ δὲ
 οἱ τε βάρβαροι καὶ ἐκεῖ προσέμιζαν καὶ οὐτ' ἀμύνασθαι αὐτοὺς
 οὔτε διαφυγεῖν ἰδυνήθησαν, ἀλλήλους ἀπέκτειναν.
 20 γενομένου δὲ τούτου ἄλλοι τέ τινες τῶν πλησιοχώρων ἀπέστη- 7
 σαν καὶ Νέρουιοι, καίτοι Κύντου Κικέρωνος παρ' αὐτοῖς χεμιάζον-
 τος· ἀδελφὸς δὲ τοῦ Κικέρωνος τοῦ Μάρκου ἦν, ὑποστρατηγῶν
 τῷ Καίσαρι. καὶ αὐτοὺς ὁ Ἄμβιδόριξ προσλαβὼν συνέβαλε τῷ
 Κικέρωνι· καὶ ἀγχώματα ἀγωνισάμενος, καὶ τινὰς καὶ ζῶντας ἐλών, 2
 25 ἀπατήσαι μὲν πῆ καὶ ἐκείνων ἐπεχείρησε, μὴ δυνηθεὶς δὲ ἐξ τε πο-
 λιορκίαν αὐτὸν κατέστησε, καὶ διὰ ταχέων ὑπὸ τε τῆς πολυχειρίας
 καὶ ὑπὸ τῆς ἐμπειρίας, ἦν ἐκ τῆς συστρατείας ἦν μετὰ τῶν Ῥωμαίων
 ἐπεποιήτο ἐνέκτιτο, καὶ τινὰ καὶ παρὰ τῶν ἀρχιμαλῶτων ἂν ἐκάστων
 μαθὼν, καὶ ἀπεσταύρωσε καὶ ἀπετάφρευσε. ἐγίνοντο μὲν γὰρ καὶ 3
 30 μάχαι, οἷα ἐν τῷ τοιούτῳ εἰκὸς ἦν, συχναί, καὶ ἀπώλλυντο πολὺ
 πλείους τῶν βαρβάρων ἅτε καὶ πλείους ὄντες· οὐ μὴν ἀλλὰ αὐτοὶ μὲν

3 ἐκείνοις Xyl., ἐκείνους L 5 κινδυνεύουσιν Reim., κινδυνεύουσιν L

8 ταύτην ἀντιδιδόναι v. Herw. (praeunte Nabero qui Mnem. N. S. 4, 344
 ταύτην ἀνταποδιδόναι), cf. Thuc. 1, 41, 1; 3, 63, 4, τὰ ὑπεναντία δίδοναι L

10 Κόττας] bis L 17 ἀπανεστήκεσαν Dind., ἀπανεστήκεσαν L 26 αὐ-
 τῶν] typhothetae incuria omissum in ed. Dind. 28 ἂν ἐκάστων] ἂν' ἕκαστον
 Rk., [ἀν' ἐκάστων vel αὐ' (aut ἄμα) ἐκάστων St., ἂν (ὡς) ἐκάστων? Bk., ἀναγ-
 γαστῶν coll. Herod. 6, 58, Thuc. 7, 13, 2; 8, 24, 2 Polak. 31 ἅτε καὶ

πλείους ὄντες] ἅτε καὶ πλείονων ὄντων? Bk., post αὐτοὶ μὲν collocari posse
 monet idem.

ὑπὸ τῆς περιουσίας τοῦ στρατοῦ οὐδὲ ἐν αἰσθήσει τοῦ φθειρομένου
 σφῶν ἦσαν, οἱ δὲ δὴ Ῥωμαῖοι μῆτε ἄλλως πολλοὶ ὄντες καὶ ἐλάτ-
 8 τους ἀεὶ γιγνόμενοι θράδῳ περιεστοιχίσθησαν. κινδυνεύοντων οὖν
 L 67^r αὐτῶν ἀλῶναι (οὔτε γὰρ τὰ τραύματα φερα|πεύειν ἀπορία τῶν
 ἐπιτηδείων ἐδύνατο, οὔτε τὴν τροφὴν ἀφθόνως, ἀτε ἐν ἀδοκίῳ 5
 πολιορκία, εἶχον· οὐδ' ἐπήμυνε τις αὐτοῖς, καίτοι πολλῶν οὐκ ἀπω-
 θεν χειμαζόντων· οἱ γὰρ βάρβαροι τὰς ὁδοὺς ἀκριβῶς φυλάσσον-
 2 τες πάντας τοὺς ἐκπεμπομένους σφῶν συνελάμβανον κὰν τοῖς
 ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἐφθόρονον) Νέρουιός τις εὐνοϊκῶς σφισιν ἐξ
 εὐεργεσίας ἔχων, καὶ τότε σὺν τῷ Κικέρωνι πολιορκούμενος, δοῦλόν 10
 τινα ἑαυτοῦ διάγγελον αὐτῷ παρέσχεν· ἐκ τε γὰρ τῆς σκευῆς καὶ
 ἐκ τῆς φωνῆς τῆς ἐπιχωρίας ἠδυνήθη λαθεῖν συγγερόμενος τοῖς
 9 πολεμίοις ὡς καὶ ἐξ αὐτῶν ὦν καὶ μετὰ τοῦτο ἀποχωρήσας. μα-
 θῶν οὖν ὁ Καῖσαρ τὸ γιγνόμενον (οὐδέπω δὲ ἐς τὴν Ἰταλίαν ἀπε-
 ληλύθει, ἀλλ' ἐτ' ἐν ὁδῷ ἦν) ἀνέστρεψε, καὶ τοὺς ἐν τοῖς χειμα- 15
 δίοις, δι' ὧν διήει, στρατιώτας παραλαμβάνων ἠπείγετο. κὰν τούτῳ
 φρονηθεῖς μὴ καὶ φθάσῃ ὁ Κικέρων ἀπογνώσει τῆς βοηθείας δει-
 2 νόν τι παθῶν ἢ καὶ συνθέμενος, προέπεμψεν ἰππέα. τῷ μὲν γὰρ
 οἰκίῃ τῷ (τοῦ) Νερούιον, καίτοι πείραν ἔργῳ τῆς εὐνοίας αὐτοῦ λα- 20
 βῶν, οὐκ ἐπίστευσε, μὴ καὶ τοὺς πατριώτας ἐλεήσας μέγα τι κα-
 ζόν σφας ἐξεργάσεται· ἐκ δὲ δὴ τῶν συμμάχων ἰππέα τὴν τε διά-
 λεκτον αὐτῶν εἰδόντα καὶ τῇ στολῇ τῇ ἐκείνων σκευασθέντα ἐπεμψε.
 3 καὶ ὅπως γε μὴδ' αὐτός τι μὴτ' οὖν ἐθειλοντῆς μὴτ' ἄκων ἐξείπη,
 οὔτε τι αὐτῷ ἐξέλαλησε, καὶ τῷ Κικέρωνι πᾶνθ' ὅσα ἠβουλήθη
 ἐλληγιστὶ ἐπέστειλεν, ἵνα ἂν καὶ τὰ γράμματα ἀλῶ, ἀλλ' ἀσυνετὰ 25
 γε καὶ τότε τοῖς βαρβάροις ὄντα μὴδὲν σφας ἐκδιδάξῃ. εἰώθει δὲ
 καὶ ἄλλως, ὅποτε τι δι' ἀπορρήτων τινὶ ἐπέστειλλε, τὸ τέταρτον
 αἰὲ στοιχεῖον ἀντὶ τοῦ καθήκοντος ἀπεγγράφειν, ὅπως ἂν ἄγνωστα
 4 τοῖς πολλοῖς ἢ τὰ γραφόμενα. ὁ δ' οὖν ἰππεὺς ἤλθε μὲν πρὸς τὸ
 τῶν Ῥωμαίων στρατόπεδον, μὴ δυνηθεῖς δ' ἐγγύθεν αὐτῷ προσ- 30
 μιῶσαι συνέδησε τὰ γράμματα ἀκοντίῳ, καὶ ὥσας αὐτὸ ἐς τοὺς πο-
 λεμίους πρὸς πύργον ἐξεπίτηδες προσέπηξε. καὶ ὁ μὲν Κικέρων
 οὕτω τὴν | πρόσοδον τοῦ Καίσαρος μαθῶν ἀνεθάρσυνε καὶ προ-

L 68^r

1 ὑπὸ R. St. (coni.), περὶ L 11 διάγγελον] ita L (neque δ' ἄγγελον),
 cf. Thuc. 7, 73, 3 15 ἀνέστρεψε] ἀντέστρεψε Dind. (typ. errore?) 19 (τοῦ)
 ins. R. St. 28 ἂν ἄγνωστα] ἀνανάγνωστα Rk., Thuc. 7, 65, 2 (cf. 6, 91, 4) com-
 parat Stahl. *Quaest. gramm. ad Thuc. pert.*² p. 25 31 ὥσας — πολεμίους]
 suspectum. ὥσας αὐτὸν ἐς τοὺς πολεμίους Rk. speciose (cf. Herod. 7, 167), ὡς
 ὥσας αὐτὸ ἐς τοὺς πολεμίους Reim., ὥσας αὐτὸ ὡς ἐς τοὺς πολεμίους Davi-
 sius, sed valde dubito num ὡθεῖν ἀκόντιον dici possit, ὡς λέγει κ. τ. λ. Polak.

θυμότερον διακατέργησεν· οἱ δὲ δὴ βάρβαροι ἐπὶ πολὺ μὲν τὴν 10
 ἐπικυροίαν αὐτοῦ ἠγνόησαν (νυκτοπορῶν γὰρ ἔπειτα τὰς ἡμέρας
 ἐν ἀφανεστάτοις χωρίοις ἠδύλιζετο, ὅπως ἀπροσδοκῆτοις ὅτι μάλιστα
 αὐτοῖς προσμίξει), ὁψὲ δέ ποτε ἐκ τῆς τῶν πολιορκουμένων περι-
 5 χαρείας ὑποτοπήσαντες αὐτὴν προσκόπους ἐπεμψαν, καὶ μαθόντες
 παρ' αὐτῶν πλησιάζοντα ἤδη τὸν Καῖσαρα ὠρμησαν ἐπ' αὐτὸν ὡς
 καὶ ἀνεπιπίστῳ οἱ προσπεσοῦμενοι. προμαθῶν οὖν τοῦτ' ἐκεῖνος 2
 τὴν τε νύκτα κατὰ χώραν ἔμεινε, καὶ ὑπὸ τὴν ἕω χωρίον τι ἐρυ-
 μνὸν προκαταλαβὼν ἐνταῦθα ὡς ἐν βραχυτάτῳ ἐστρατοπεδεύσατο
 10 τοῦ καὶ μετ' ὀλίγων εἶναι δοκεῖν καὶ ἐκ τῆς πορείας πεπονησθαι
 τὴν τε ἔφοδόν σφιν δεδιέναι, καὶ τούτου καὶ ἐς αὐτὸ τὸ μετέωρον
 αὐτοὺς ὑπαγαγέσθαι. καὶ ἔσχεν οὕτως· κατασρονήσαντες γὰρ αὐ- 3
 τοῦ διὰ ταῦτα πρὸς τε τὸ ὄρθιον προσέβαλον καὶ μεγάλως ἔπται-
 σαν, ὥστε μηκέτ' ἀντιπολεμήσαι.

15 οὕτω μὲν οὖν τότε καὶ ἐκεῖνοι καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐχειρώθη- 11
 σαν, οὐ μέντοι καὶ δι' εὐνοίας τοῖς Ῥωμαίοις ἦσαν. οἱ γοῦν Τρη-
 ουηροὶ φοβηθέντες, ἐπειδήπερ τοὺς παρ' ἐκάστοις (πρώτους) ὁ
 Καῖσαρ μεταπέμπων ἐδόλαξε, μὴ καὶ αὐτοὶ δίκην δῶσιν, ἐξεπολεμώ-
 20 ποστήσαντες καὶ ἄλλους τινὰς τῶν τὰ αὐτὰ δεδιότων ἐπεστράτευ-
 σαν ἐπὶ τὸν Λαζιῆρον τὸν Τίτον ἐν Ῥήμοις ὄντα, καὶ ἐπεξελέθον-
 των σφίσι παρὰ δόξαν τῶν Ῥωμαίων ἐφθάρησαν.

ταῦτα μὲν ἐν τῇ Γαλατία ἐγένετο, καὶ ἐν αὐτῇ καὶ ὁ Καῖσαρ ἐχεί-
 25 μασεν ὡς καὶ ἀκριβῶς σφας καταστήσασθαι δυνασόμενος. ὁ δὲ δὴ 12
 Κράσσος ἐπιθυμήσας τι καὶ αὐτὸς δόξης τε αἶμα καὶ κέρδους ἐχό-
 μενον πρᾶξαι, ἔπειτ' ἐπειδὴ μηδὲν ἐν τῇ Συρία τοιοῦτό τι εἶδεν ὄν
 (αὐτοὶ τε γὰρ ἠσύχαζον, καὶ οἱ πρόσθε προσπολεμήσαντές σφισιν
 οὐδὲν ὑπ' ἀδυνασίας παρεκίνουν), ἐπὶ τοὺς Πάρθους ἐπεστράτευσε,
 μήτε ἐγκλημά τι αὐτοῖς ἐπιφέρων μήτε τοῦ πολέμου οἱ ἐψηφισμένον·
 30 αὐτοὺς τε γὰρ παμπλουσίους ἤλκονεν ὄντας, | καὶ τὸν Ὀρώδην εὐάλω- L 637

4 περιχαρείας H. St., περιχαρίας L (ut 44, 8, 2; 47, 44, 4; sed περιχαρείας Xiph. 62, 24, 3), cf. Suid. s. v. 12 ὑπαγαγέσθαι Reim., ἀπαγαγέσθαι L

15 ἐκεῖνοι Xyl., ἐκεῖνος L 16 γοῦν] ita L Τρηουηροὶ scripsi, τηουήροι L. cf. ad 39, 47, 1 17 ἐπειδήπερ Reim., ἐπειδὴ πρὸς L (πρώτους) ins. Reim., item v. Herw. coll. Caes. b. G. 5, 54, 1, (ἐπαιτίους) Bk. 19 αὐτοῖς] αὐ τοῦ Rk., del. Bk. sine causa, cf. Herod. 3, 66; 5, 73, Jos. b. I. 7, 10, 2 Ἰνδουτιομάρου Reim. ut c. 31, 2, Ἰνδοτιμάρου L, Indutiomarus Caes. b. G. 5 et 6 passim. cf. C. I. L. 12, 5884 26 τ] ἔτι? Bk. 27 πρόσθε] ita L cf. ad 37, 19, 3 28 ὑπ' ἀδυνασίας Bk., (ὑπ' ἀδυναμίας iam Rk.), ἐπὶ δυναστείας L, cf. Thuc. 7, 8, 2; 8, 8, 4, Herod. 3, 79; 7, 172 30 Ὀρώδη] cf. ad 39, 56, 2.

- 2 τον ἄτε καὶ νεοκατάστατον εἶναι προσεδόχησε. τὸν τε οὖν Εὐφράτην ἐπεραιώθη, καὶ προσήλθεν ἐπὶ πολὺ τῆς Μεσοποταμίας, φέρων τε αὐτὴν καὶ πορθῶν· τῆς γὰρ διαβάσεως αὐτοῦ ἀδοκίητος τοῖς βαρβάροις γενομένης οὐδεμία ἀκριβῆς φυλακὴ αὐτῆς καθειστήκει, ὥστε ταχὺ μὲν ὁ Σιλάκης ὁ τότε τῆς χώρας ἐκείνης σατραπεύων ἠτήθη 5 τε περὶ Ἰγρίας, τεῖχός τι οὕτω καλούμενον, ἵππευσιν ὀλίγοις μαχεσάμενος, καὶ τρωθεὶς ἀπεχώρησεν ἀντάγγελος τῷ βασιλεῖ τῆς ἐπι-
 13 στρατείας αὐτοῦ γενησόμενος, ταχὺ δὲ καὶ ὁ Κράσσος τὰ τε φρουρία καὶ τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας μάλιστα, τὰς τε ἄλλας καὶ τὸ Νικηφόριον ὀνομασμένον, προσεποιήσατο· τῶν γὰρ Μακεδόνων 10 καὶ τῶν ἄλλων τῶν συστρατευσάντων σφίσιν Ἑλλήνων ἄποικοι πολλοί, βία ἀχθόμενοι καὶ ἐς τοὺς Ῥωμαίους ὡς καὶ φιλέλληνας
 2 πολλά ἐλπίζοντες, οὐκ ἀκουσίως μεθίσταντο· πλὴν τε ὅτι οἱ Ζηροδοτίου οὐκίητορες μετέπεμψάν τινας αὐτῶν ὡς καὶ μεταστησόμενοι, ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἐγένοντο, ἀπέλαβόν τε αὐτοὺς καὶ διέφθειραν 15 καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀνέστησαν, οὐδὲν ἄλλο δεινὸν οὔτε ἔπραξε τότε
 3 Κράσσος οὔτε ἔπαθε. πάντως δὲ κἄν τὰ λοιπὰ χωρία τὰ ἐντὸς τοῦ Τίγριδος ὄντα ἐνεχείρωτο, εἰ τῇ τε ἑαυτοῦ ὁρμῇ καὶ τῇ τῶν βαρβάρων ἐπιλήξει πρὸς πάντα ὁμοίως ἐκέχρητο, καὶ προσέτι καὶ
 4 κατὰ χώραν χειμάσας ἐν φρουρᾷ αὐτὰ ἀκριβεῖ ἐπεποιήτο. νῦν δὲ 20 ἐλὼν ὅσα ἐξ ἐπιδρομῆς ἠδυνήθη λαβεῖν, οὔτε τι τῶν λοιπῶν οὔτ' αὐτῶν ἐκείνων ἐφρόντισεν, ἀλλὰ τῇ τε ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ διατριβῇ ἀχθεσθεὶς καὶ τῆς ἐν τῇ Συρίᾳ ὄρασιώνης ἐπιθυμήσας παρέσχετο τοῖς Πάρθοις καιρὸν παρασκευάσασθαι καὶ τοὺς ἐγκαταλειφθέντας ἐν τῇ χώρᾳ στρατιώτας κακῶσα. 25

5 ταχὺ μὲν ὁ Kidd. ad Dawes. p. 11, ταλυμενος (s. acc.) L Σιλάκης Xyl. (nisi quod Σιλλακῆς), ειλαικῆς (om. spir. et acc.) L, add. in marg. ∞. Kiddii emendatione certissima (cf. c. 13, in.) refellitur v. Gutschmid, qui (*Geschichte Irans* p. 123 et n. 4 = *Encycl. Brit.* 15 p. 106) pro Ταλύμενος Dionem Καλύμενος scripsisse aut saltem scribere debuisse contendit, quo titulo Silacem ornatum fuisse coniecit. — *Silaces* Flor. ep. 1, 46 (3, 11), 8, Fest. brev. 17 (*eum Silate*) Oros. 6, 13, 3 (*Silacea* [abl.]); Σιλλάκης Plut. *Crass.* 21, 4; 33, 2, 3 (unde [App.] in *Parthiis*) 6 Ἰγρίας Ἰγραι Plut. *Crass.* 25, 11, Isid. *Charac. mans. Parth.* 1 (Muell. *Geogr. Gr. min.* 1 p. 246) Steph. Byz. s. v.; oppidum Macedonicum Ἰγραι memoratur ab Herod. 7, 123, Steph. Byz. s. v., Thessalicum Ἰγραι apud Strab. 9, 5, 14 p. 435 7 ἀντάγγελος Leuncl., αὐτοῦ ἄγγελος L 12 βία ἀχθόμενοι corruptum, βία ἀχθόμενοι Cob., <τῇ τε τῶν βαρβάρων> βία ἀχθόμενοι? Bk. cf. c. 28, 4 13 ὅτι οἱ Bk. (praeunte Reimaro qui tamen praecedens τε post οὐ collocaverat), οἶ τε L, a verbis οὐδὲν ἄλλο apodosin incipere intellexit Bk. Ζηροδοτίου Ζηροδοτείου v. Herw. — Ζηροδοτίου etiam Steph. Byz. s. v. (ex Arr. *Parth.*), Ζηροδοτία Plut. *Crass.* 17, 3 17 κἄν St., καὶ L 18 Τίγριδος cf. ad 36, 6, 2 23 παρέσχετο Bk., παρέσχε τε L.

ἄλλοις ἵπποις χρῆσθαι καὶ πόρρωθεν τε ἕξαπινάϊως ἐπελαύνειν καὶ
 4 μακρὰν ποιῆσαι ἀφ' ἑαυτοῦ ἀποχωρεῖν, ἐπάγονται· καὶ ὁ οὐρανὸς δ'
 ἐπὶ αὐτῶν, ξηρότατός τε ὢν καὶ ἰκμάδα οὐδὲ ἐλαχίστην ἔχων,
 ἐντονωτάτας σφίσι τὰς τοξείας πλὴν τοῦ πάντων χειμῶνος παρέχεται.
 L 69 καὶ διὰ τοῦτο τὴν ὄραν ἐκείνην οὐδαμῆ στρατεύονται. | τῷ δὲ δὴ 5
 λοιπῷ ἔτι δυσμαχώτατοι ἐν τε τῇ σφετέρῃ καὶ ἐν τῇ ὁμοιοτρόπῃ
 5 εἰσὶ τὸν τε γὰρ ἥλιον φλογωδέστατον ὄντα ἀνέχονται τῇ σινηθείᾳ,
 καὶ τῆς ὀλιγότητος τῆς τε δυσχερείας τοῦ ποτοῦ πολλὰ ἀλεξιφάρ-
 μακα ἀνευρήκασιν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου μὴ χαλεπῶς τοὺς ἐς τὴν
 χώραν αὐτῶν ἐσβάλλοντας ἀμύνεσθαι. ἔξω γὰρ ἐκείνης ὑπὲρ τὸν 10
 Εὐφράτην μάχαις μὲν τισὶ καὶ καταδρομαῖς αἰγυθίοις ἤδη ποτὲ
 6 ἴσχυσάν τι, πολεμῆσαι δὲ τισὶν ἀπανστὶ καὶ διαρκῆς οὐ δύνανται,
 καὶ ἐς ἄλλοτριωτάτην σφίσι καὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ κατά-
 στασιν ἀπαρτῶντες, καὶ μήτε σίτον μήτε μισθοφορᾶς παρασκευὴν
 ποιούμενοι. 15

cf. Xiph. 16
15, 15. 16

τοιαῦτα μὲν τὰ τῶν Πάρθων ἐστίν, ἐσβαλόντος δὲ ἐς τὴν Με-
 σοποταμίαν τοῦ Κράσσου ὧσπερ εἴρηται, ὁ Ὀρόδης ἐπεμψε μὲν
 καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐς τὴν Συρίαν πρέσβεις, τῆς τε ἐσβολῆς αἰτιώμε-
 νος καὶ τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου πυνθανόμενος, ἐπεμψε δὲ πρὸς τε
 2 ἑαυτὸν τὰ τε μεθεστηκότα Σουρήναν σὺν στρατῷ· αὐτὸς γὰρ 20
 τῇ Ἀρμενίᾳ τῇ τοῦ Τιγράνου ποτὲ γενομένη διενοεῖτο ἐπιστρατεύ-
 σαι, ὅπως ὁ Ἀρταβάξης ὁ τοῦ Τιγράνου παῖς ὁ τότε αὐτῆς βασι-

2 ὁ R. St. 4 ἐντονωτάτας Reim. ex Xiph., ἐντονωτάτα L 12 ἀπανστὶ
 καὶ Rk., ἀπαντίκα L 14 ἀπαρτῶντες Bk. coll. Thuc. 6, 21, 2, vide quoque
 51, 4, 2, ἀπαρτῶνται L μισθοφορᾶς παρασκευὴν Reim. coll. 78, 27, 2 vel
 μισθοῦ παρασκευὴν. hoc praetulerunt Bk. Dind. Melber., illud ego, cf. 41, 28, 1;
 53, 15, 4; 78, 28, 2; 78, 36, 2 et Thuc. 6, 24, 3; 8, 45, 2. 6; 8, 50, 3, μισθοφόρα
 σκευή L 16 ἐσβαλόντος R. St., ἐσβάλλοντος L 19 ἑαυτὸν ins. Leuncl.
 20 Σουρήναν] om. acc. L. Ceterum Surenas dignitatis magis quam proprium
 nomen est, cf. Plut. Crass. 21, 4sq., Tac. ann. 6, 42, Ammian. Marc. 24, 2, 4; 30,
 2, 5, Zos. 3, 15 22 Ἀρταβάξης] Ἀρταβάξου (gen. casu) fr. Urs. 39 (Dind. 5, 237
 ad 55, 10 a, 3) filius ut videtur huius (apud Tac. ann. 2, 4 Artavasdes), Ἀρτο-
 νιάδης (rex Mediae) 49, 25, 1, Ἀρτάβαξος nepos regis Mediae 55, 10 a, 7 (an vi-
 tiose pro Ἀρταβάξης?). — Eadem huius nominis scribendi inconstantia, quo ea
 aetate haud pauci ex regia stirpe Armeniorum et Medorum usi sunt, apud ce-
 teros scriptores obviam est: Ἀρτανάξδης in nummo Num. Chron. 1872 p. 9
 tab. 1 n. 7 (apud Momms. Mon. Anc.² p. 115), Ἀρτανιάδης nummi apud Langlois
 num. de l'Arménie p. 34 (Momm. Mon. Anc.² p. 110 n. 2), Mon. Anc. gr. 15, 5;
 17, 1, Strabo p. 524. 529. 530. 532, Plut. Crass. 21. 22. 33, Ant. 37. 39. 50 (verum
 Ἀρταβάξης Crass. 19, Ἀρτάβαξος Dem. et Ant. comp. 5), Ἀρταβάξης Mon. Anc.
 gr. 15, 10, Plut. Crass. l. l., Jos. A. I. 15, 4, 3, Ἀρτάβαξος Plut. l. l., Ἀρταβάδης
 in titulo urbis Romae Bull. dell' Inst. 1884 p. 205. singulare et vitiosum ut vi-

λεύων μηδεμίαν τοῖς Ῥωμαίοις, ἅτε καὶ περὶ τῆς οἰκείας δεδιώς,
 βοήθειαν πέμψῃ. ὁ οὖν Κράσσος ἐκείνῳ τε ἐν Σελευκείᾳ (ἔστι δὲ 3
 πόλις ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πλεῖστον τὸ Ἑλληνικὸν καὶ νῦν ἔχουσα)
 τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου ἐρεῖν ἔρη· καὶ αὐτῷ τῶν Πάρθων τις ἐς
 5 τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν τοῖς τῆς ἐτέρας δακτύλοις κρούσας εἶπεν
 ὅτι “θάσσον ἐντεύθεν τρίχες ἀναφύσουσιν ἢ σὺ ἐν Σελευκείᾳ γε-
 νήσῃ”. καὶ ἐπειδὴ ὁ χειμῶν ἐν ᾧ Γναῖός τε Καλονῖνος καὶ Οὐαλέριος 17 (a. n. 701
 Μεσσάλας ὑπάτευσαν (ἐνέστη), πολλὰ μὲν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ (53)
 τέρατα τότε ἐγένετο· καὶ γὰρ βῦαι καὶ λύκοι ὤφθησαν, οἳ τε κύνας
 10 περιφροῦντες ἠκίζοντο, καὶ ἀγάλματα τὰ μὲν ἴδρωσε τὰ δὲ ἐξεραν-
 νόθη, τὰς τε ἀρχὰς τὸ μὲν τι φιλονεικία, τὸ δὲ δὴ πλεῖστον ὑπὸ 2
 τε τῶν ὀρνίθων καὶ ὑπὸ διοσημιῶν μόλις ποτὲ τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ
 ἀπέδειξαν· ἀλλ’ ἐκεῖνα μὲν οὐδὲν σαφὲς | διεδήλου ἐς ὃ τι τελευτή-
 σει· τὰ τε γὰρ ἐν τῷ ἄστει ἐταράττετο καὶ οἱ Γαλάται ἐκινήθησαν L 70^r
 15 αἶθρις, πρὸς τε τοὺς Πάρθους οὐδ’ εἰδότες . . . πως συνερρώγησαν·
 τῶ δὲ δὴ Κράσσῳ τὸν Εὐφράτην κατὰ τὸ Ζεῦγμα (οὕτω γὰρ ἀπὸ 3 Xiph.
 τῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου στρατείας τὸ χωρίον ἐκεῖνο, ὅτι ταύτη ἐπε- 14, 13—25
 ραιώθη, κέκληται) διαβαίνοντι καὶ προφανῆ καὶ εὐσύμβολα συνη-
 νέθη. ὁ γὰρ αἰετὸς ὠνομασμένος (ἔστι δὲ νεὸς μικρός, καὶ ἐν 18
 20 αὐτῷ αἰετὸς χρυσοῦς ἐνίδρυσται· καθίσταται τε ἐν πᾶσι τοῖς ἐκ τοῦ
 καταλόγου στρατοπέδοις, καὶ οὐδαμῶς ἐκ τῶν χειμαδίων, πλὴν εἴ

detur Ἀρταπάτης App. b. c. 2, 71 (ἀρτάπα τοῦ gen. casu). *Artavazdes Mon. Anc. lat.* 6, 11, *Artavasdes Cic. ad Att.* 5, 20, 2. 21, 2, *ad fam.* 15, 2, 2 (*Artavasdes vitiose ut videtur pro Artavasdes*), *Mon. Anc. lat.* 5, 26, *Vell.* 2, 82, *Tac. ann.* 2, 3. 4, *Artabaz[es] Mon. Anc. lat.* 5, 29, *Artabasdes C. I. L.* 6, 1798 cf. *Bull. dell’ Inst. I. I.*, *Artavazdes Vell.* 2. 94, 4 codicis vitium videtur pro *Artavazdes* (sane *Artavasdes* ille cuius mentio est apud *Tac. ann.* 2, 4 et *Dionem l. s. l.* (fr. Urs. 39) intellegi debet, non *Artaxias* ut voluit *Momms. Mon. Anc.*² p. 110). *Artoasdes*, ut videtur, *Iust.* 42, 2, 6. vitiose *Artabanes* *Oros.* 6, 19, 3 et *Artundes* *Liv. per.* 131. Forma Ἀρτάβαςος apud *Dionem* et *Plutarchum l. l.* librariorum incuriae deberi veri quidem est simile, sed quo minus pro certo affirmemus hoc fortasse obstat quod apud veteres Graecos in usu fuit, vide *Herodotum*, *Thucydemem*, *Xenophontem*, *Diodorum*, *Arrianum*, *Curtium* alios. — Ceterum cf. *Mommsen Mon. Anc.*² 110 n. 1.

6 ἀναφύσουσι] ἀναφύσουσιν? Bk., cf. 56, 7, 5 7 Καλονῖνος H. St., κα-
 λονῖνος L 8 (ἐνέστη) ins. Rk. cf. 54, 28, 2, in L spatium vacuum 8 littera-
 rum fere capax et in marg. ∞ 9—13 interpunctionem mutavi ut melius appa-
 reret πολλὰ μὲν — ἐγένετο protasin, ἀλλ’ ἐκεῖνα — διεδήλου apodosin esse
 10 ἠκίζοντο corruptum. ἐκνίζοντο vel ἐκνίζωντο Polak., ὠρόοντο St. coll.
 Obs. 63 (123) et 45, 17, 7, cf. quoque 55, 1, 5; 69, 14, 2, ἐκνίζοντο Rk. quod non
 placet, ἔρροζον? Bk. 12 διοσημιῶν Bk., διοσημιῶν L 15 εἰδότες
 πῶς L, addito in marg. ∞; spatium est 4 vel 5 litt., an εἰδότες (ἢ) πῶς?
 cf. c. 12, 1, εἰδότες πῶ Rk. lacunae ignarus.

- 2 ποι σύμπας ὁ στρατός ἐξίοι, κινεῖται· καὶ αὐτὸν εἰς ἀνὴρ ἐπὶ δύ-
 ρατος μακροῦ, ἐς ὃξὺ τὸν στύρακα ἀπηγγεμένον ὥστε καὶ ἐς τὸ δά-
 πεδον καταπήγνυσθαι, φέρει) — τούτων οὖν τῶν ἀετῶν εἰς οὐκ
 ἠθέλησε τὸν Εὐφράτην αὐτῷ τότε συνδιαβῆναι, ἀλλὰ ἐν τῇ γῆ ἐνέσχετο
 ὡσπερ ἐμπεφυκώς, πρὶν δὴ πολλοὶ περιστάντες βίᾳ αὐτὸν ἀνέσπασαν. 5
- 3 καὶ ὁ μὲν καὶ ἄκων ἐπηκολούθησε, σημεῖον δέ τι τῶν μεγάλων, τῶν
 τοῖς ἰστίοις ἐοικότων καὶ φρονικᾷ γραμμὰτα ἐπ' αὐτῆς πρὸς δῆλω-
 σιν τοῦ τε στρατοῦ καὶ τοῦ στρατηγοῦ σφιν τοῦ αυτοκράτορος
 ἐχόντων, ἐς τὸν ποταμὸν ἀπὸ τῆς γεφύρας περιτραπὲν ἐνέπεσε.
- 4 καὶ τοῦτο μὲν ὑπὸ πνεύματος ὄντος σφοδροῦ ἐγένετο· ὁ δὲ δὴ 10
 Κράσσος καὶ τᾶλλα τὰ ἰσομήκη οἱ συντεμῶν, ὅπως βραχύτερα καὶ
 ἐκ τούτου καὶ βεβαιότερα φέρειν εἶη, προσεπηύξησε τὰ τέρατα.
 καὶ γὰρ οὐμίχλη ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ ποταμοῦ διαβάσει τοσαύτη τοῖς
 στρατιώταις περιεχύθη ὥστε περὶ τε ἀλλήλοισ ἀντοὺς σφαλεῖναι
- 5 καὶ μηδὲν τῆς πολειμίας, πρὶν ἐπιβῆναι αὐτῆς, ἰδεῖν· καὶ τὰ δια- 15
 βατήρια τὰ τε ἀπόβαθρά σφισι δυσχερέστατα ἐγένετο. κὰν τούτῳ
 ἀνεμὸς τε πολὺς ἐπέπεσε καὶ κεραννοὶ κατέσηψαν, ἢ τε γέφυρα,
 πρὶν πάντα αὐτοὺς διελθεῖν, διελύθη. καὶ ἦν γὰρ τὰ γιγνόμενα
 οἷα πάντα τινὰ καὶ τῶν πάντων ἀγνωμόνων τε καὶ ἀσυνέτων ἐκδιδά-
 ξαι ὅτι κακῶς ἀπαλλάξουσιν καὶ οὐκ ἀναχομισθήσονται, φόβος καὶ 2)
- 19 κατήφεια ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐγένετο δεινὴ. ὁ οὖν Κράσσος παρα- 19
 μυθούμενος αὐτοὺς | εἶπεν ὅτι “μὴ καταπλήττεσθε, ἄνδρες στρατιῶ-
 ται, εἰ ἢ γέφυρα διέσθαρται, μηδὲ οἴεσθε ἐκ τούτου χαλεπὸν τι
- 2 ἐπισημαίνεσθαι· ἐγὼ γὰρ ὑμῖν αὐτοὺς ἐπομνὺς λέγω ὅτι δι' Ἀρμε- 25
 νίας τὴν ἐπάροδον ποιήσασθαι ἐγνωκᾶ”. ἐκ μὲν δὴ οὖν τούτου
 ἐθάρσυνε νῦν δὲ προσεπειπὼν τινα ἔφη, μέγα ἀναβοήσας, “θαρ-
 3 σεῖτε· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἐντεῦθεν ἐπανήξει.” ἀκούσαντες γὰρ τοῦθ' 30
 οἱ στρατιῶται οἰωνόν τέ σφισιν οὐδενὸς τῶν ἄλλων ἡττω γεγονέναι
 ἐνόμισαν καὶ ἐς ἀθυμίαν πλείω κατέπεσον, ὥστε μηδὲν ἔτι μηδὲ
 τῶν λοιπῶν αὐτοῦ παραίνεσεων σφροντίσαι, δι' ὧν τὸν τε βάρβαρον 30
 ἐφραύλιζε καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων ἐνεκωμίαζε, χρήματά τε αὐτοῖς ἐδί-
 4 δον καὶ γέρα ἐπηγγέλλετο. ἀλλὰ καὶ ὡς εἶποντο, καὶ οὔτε ἀντεπέν 30
 οἱ οὐδεὶς οὔτ' ἀντέπραξε, τάχα μὲν καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου, ἤδη δὲ καὶ

Xiph.
14, 25—32

L 70^v

2 μακροῦ Leuncl. ex Xiph., μικροῦ L 4 ἐνέσχετο] ἐνίσχετο Rk.
 7 ἐπ' αὐτῆς corruptum, ἐπ' αὐτοῖς Rk., ἐπ' αὐτῶν St., ἐπιγραφέντα vel ἐπ'
 ἄστρος vel ἐπ' αἰχμῆς idem St., ἐπιπολῆς Polak. 16 ἀπόβαθρα] voc. poet., vide
 Bekk. lex. rhet. p. 426, 18 coll. a Nabero 19 οἷα Oddey (nisi quod οἷά τε),
 οἱ L 20 καὶ (alterum) bis legitur in L 26 ἐθάρσυνε νῦν δὲ] lacunosa haec
 et corrupta. quod ad sensum suppleas: ἐθάρσυνεν ἄν (αὐτοὺς εἰ μὴ) vel ἐθάρ-
 συνεν (αὐτοῖς, δεινῶς δὲ κατέπληξεν ὅτε) vel tale quid, ut partim praeiit Rk.

ἐκπεπληγμένοι καὶ μήτε τι βουλευῶσαι μήτε προᾶξαι σωτήριον δυνάμενοι. πάντα γοῦν καὶ τὰ ἄλλα, καθάπερ ὑπὸ δαιμονίου τινός κατακεκριμένοι, καὶ ταῖς γνώμαις καὶ τοῖς σώμασιν ἐσφάλλοντο.

μέγιστον δὲ ὁμῶς αὐτοὺς ὁ Ἀῦγαρος ὁ Ὀρροηνὸς ἐλυμήνατο· 20
 5 ἔνσπονδος γὰρ τοῖς Ῥωμαίοις ἐπὶ τοῦ Πομπηίου γενόμενος ἀνθελίετο τὰ τοῦ βαρβάρου. καὶ τοῦτο μὲν καὶ ὁ Ἀλχανδόμιος ὁ Ἀράβιος ἐποίησε. πρὸς γὰρ τὸ ἰσχυρὸν αἰεὶ μεθίστατο. ἀλλ' ἐκεῖνος 2
 μὲν ἐκ τοῦ προφανοῦς ἀπέστη, καὶ κατὰ τοῦτο οὐ δυσφύλακτος ἦν· ὁ δ' Ἀῦγαρος ἐφρόνει μὲν τὰ τοῦ Πάρθου, ἐπλάττετο δὲ τῷ
 10 Κράσσῳ φιλικῶς ἔχειν, καὶ χρήματά τε ἀφειδῶς αὐτῷ ἀνήλισκε, καὶ τὰ τε βουλευμάτα αὐτοῦ πάντα καὶ ἐμάνθανε καὶ ἐκεῖνῳ διήγγελλε, καὶ προσέτι εἰ μὲν τι χρηστόν σφιν ἦν, ἀπέτρεπεν αὐτόν, εἰ δ' ἀσύμφορον, ἐπέσπερχε. καὶ δὴ καὶ τοιόνδε τι τελευτῶν ἔπραξε. 3
 15 ἐκεῖσέ τε ἀσφαλῶς παρὰ τε τὴν Εὐφράτην καὶ δι' αὐτοῦ τῷ τε στρατῷ καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις κομισθῆναι, καὶ μετ' αὐτῶν (προσ-

4 Ἀῦγαρος] restituendum fortasse Ἀβγαρος, quae est genuina huius nominis forma in *chron. Edess.* Dionysii Telmaharensis, in *nummis* (veluti Eckhel 3, 514. 516), apud Arrian. (Suid. s. v. ἀπὸ θνητοῦ, vide infra), apud Euseb. *h. e.* 1, 13, apud scriptores Armeniacos Mosen Chor. alios, in *tit. C. I. Gr.* 6196 = Kaibel 583; Latine *Abgar* C. I. L. 6, 1797, *Abgarus* v. Pii 9, 6, v. Sev. 18, 1, cf. Aur. Vict. *Caes.* 20, 14 (*Agarro*). — Dio: Ἀῦγαρος § 2; c. 21, 1; c. 23, 1, apud Xiph. 77, 12, 1; 79, 16, 2, Ἀγβαρος in cod. Peir. 68, 21, 1 et 77, 12, 1, Ἀλβαρος in fr. Urs. 68, 18, 1 et 68, 21, 1 sed 68, 21, 1 cod. Ambr. in marg. ἔχει Ἀγβαρον. — Ἀῦγαρος invenitur etiam Herodian. 3, 9, 2 et in Suida s. v. Ἐδεσσα, ἄκρα, ἑλλόβια, ὠνήτη, *φνιδάρης* ex Arriano, s. v. *ἰκέτευμα* ex Dione, s. v. Ἀῦγαρος = Zon. *lex.* p. 339 A ubi tamen in marg. Ἀγβαρος λέγουσιν οἱ πολλοί, sed Ἀγβαρος apud Suidam s. v. Ἀγβαρος et ex Arriano s. v. ἄκρα (cod. A) et ἐφηγγήσονται. *Achbarus* praeterea Tac. *ann.* 12, 12 (sed c. 14 *Abbarus*), Ἀκβαρος [App.] *Parth.* 9. 10 (quanquam Plut. *Crass.* 21 sqq. Ἀριάμνης et ὁ βάρβαρος), Ἀγάρου Jul. Afric. *cest.* 29 p. 300 (Thévenot). — Crediderim apud scriptores Graecos genuinum Ἀβγαρος librarius modo in Ἀῦγαρος corruptisse commutatione perfacili (nam in literatura cursiva saec. X antiquiore *v* et *β* vix possunt distingui), modo per metathesin in Ἀγβαρος, quanquam fatendum est Ἀγβαρος explicationem suam fortasse habere ex Arabico *Achar* (= magnus) et Ἀῦγαρος vel euphoniae causa vel ad similitudinem Armeniaci „*auagajr*“ formari potuisse, cf. v. Gutschmid, *Kl. Schr.* 3, 86 n. 69. Quod ad Dionem attinet non video quomodo explices Xiphilini Ἀῦγαρος et cod. Peiresciani Ἀγβαρος nisi ex communi Ἀβγαρος. — Ceterum Abgarus noster apud Plut. *Crass.* 21 sqq. Ἀριάμνης audit et *Mazzares* sive *Mazzarus* sive *Mazorus* apud scriptores qui a Livio pendent Flor. 3, 11, 7 et Ruf. *Fest. brev.* 17. cf. v. Gutschmid, *Geschichte des Königr. Osroëne* (*Mém. Acad. St. Pétersb.* 1887) p. 21 Ὀρροηνός] Ὀσροηνός Xyl. cf. ad 68, 18, 1 6 Ἀλχανδόμιος] cf. ad 36, 2, 5 7 αἰεὶ R. St., αἰεὶ L 15 δι' αὐτοῦ] cave praepositionem veritas trans.

- ποιήσεσθαι γὰρ σφας ἄτε καὶ Ἑλλήνας φραδίως ἤλιπιζεν) ἐπὶ Κτη-
 4 σιγῶντα μὴ χαλεπῶς περαιωθῆναι, τούτου μὲν ὡς καὶ χρονίου
 L 71^r ἐσομένου ἀμελήσαι αὐτὸν | ἐποίησε, τῷ δὲ δὴ Σουρήνα ὡς καὶ ἔγγυς
 21 καὶ μετ' ὀλίγων ὄντι συμμῖξαι ἔπεισε. καὶ μετὰ τοῦτο παρασκευά-
 σας τὸν μὲν ὅπως ἀπόληται τὸν δ' ὅπως κρατήσῃ (συνεχῶς γὰρ 5
 προφάσει κατασκοπῆς τῷ Σουρήνα συνεγγυητο), ἐξήγαγε τοὺς Ῥω-
 μαίους ἀφροντιστοῦντας ὡς ἐπὶ νίκην ἔτοιμοι, καὶ αὐτοῖς ἐν αὐτῷ
 τῷ ἔργῳ συνεπέθετο.
 2 ἐπράχθη δὲ ὧδε. οἱ Πάρθοι τὸ πλεῖον τοῦ στρατοῦ σφῶν
 ἀποκρύψαντες (ἢ γὰρ χώρα ἀνώμαλός τε πῆ ἦν καὶ δένδρα εἶχεν) 10
 ἀπήτησαν τοῖς Ῥωμαίοις. ἰδὼν οὖν αὐτοὺς ὁ Κράσσος, οὐκ ἐκεί-
 νος ἀλλ' ὁ νεώτερος (πρὸς γὰρ τὸν πατέρα ἐκ τῆς Γαλατίας πα-
 3 ρῆν), καὶ καταφρονήσας σφῶν ὡς καὶ μόνων, ἀντεξήγαγε τῆ ἱπ-
 πικῷ, καὶ τραπομένους ἐξεπίτηδες αὐτοὺς ἐπιδιώκων ὡς καὶ κρα-
 τῶν ἀπήχθη πολὺ ἀπὸ τῆς φάλαγγος, κἀνταῦθα περιστοιχισθεῖς 15
 22 κατεκόπη. γενομένου δὲ τούτου οἱ πῆζοι τῶν Ῥωμαίων οὐκ ἀπε-
 τράποντο μὲν, ἀλλὰ καὶ προθύμως τοῖς Πάρθοις, ὡς καὶ τιμωρή-
 σοντες αὐτῷ, συνέμιξαν· οὐ μέντοι καὶ ἄξιόν σφῶν οὐδὲν ἐκ τε
 2 τοῦ πλῆθους καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς μάχης αὐτῶν, ἄλλως τε καὶ
 2 ἐπὶ τοῦ Ἀνδράρον ἐπιβουλεύσαντες, ἐποίησαν. εἶτε γὰρ συνασπίσαι 20
 ἔγνωσαν ὡς καὶ τῇ πυκνότητι τῆς τάξεώς σφῶν τὰ τοξεύματα αὐ-
 τῶν ἐκφρευζόμενοι, προσπίπτοντές σφισιν οἱ κοντοφόροι ἤμῃ τοὺς
 μὲν κατέβαλλον, τοὺς δὲ πάντως γοῦν ἐσκεδάννυσαν· εἶτε καὶ δια-
 3 σταίεν ὅπως τοῦτό γε ἐκκλίνουεν, ἐτοξεύοντο. κἀν τούτῳ πολλοὶ
 μὲν καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς προσελάσεως τῶν κοντοφόρων ἐκπληττόμενοι 25
 ἔθνησκον, πολλοὶ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἱππέων ἐγκαταλαμβανόμενοι
 ἐφθείροντο· ἄλλοι τοῖς κοντοῖς ἀνετρέποντο ἢ καὶ ἀναπειρόμενοι
 4 ἐφέρνοντο. τὰ τε βέλη καὶ πυκνὰ καὶ πανταχόθεν ἅμα αὐτοῖς ἐμ-
 πίπτοντα συχνοὺς μὲν καιρία πληγῇ κατέβαλλε, συχνοὺς δὲ ἀπο-
 μάχους εἰργάζετο, πᾶσι δ' ἀσχολίαν ἐνεποίει· ἔς τε γὰρ τοὺς ὀφθαλ-
 5 μούς σφῶν ἐσπετόμενα καὶ πρὸς τὰς χεῖρας τὸ τε ἄλλο σῶμα πᾶν
 καὶ διὰ τῶν ὕλων χωροῦντα τῆν τε προφυλακῆν αὐτῶν ἀφῆρεῖτο,
 5 καὶ γυμνοῦσθαι σφας πρὸς τὸ αἰεὶ τιτρωσκον ἠνάγκαζεν, ὥστε ἐν

5 κρατήσῃ L, κρατήση R. St. 10 γὰρ Rk., τε L 15 ἀπήχθη Turn.,
 ἀπήχθη L ἀπὸ Xyl., ὑπὸ L 21 ἔγνωσαν] γνόησαν? Bk., cf. Thuc.
 2, 51, 5, an γνοῖεν? 24 ἐκκλίνουεν H. St., ἐκκλίνειεν L 27 ἀνετρέ-
 ποντο H. St., ἀνετρέποντο L 29 καιρία Xyl., καιρία L κατέβαλλε
 Xyl., ἀπέβαλλε L 33 γυμνοῦσθαι Leuncl., γυμνοῦς τε L τιτρωσκον Tourp.
 ad Long. ed. 2 p. 380 (qui tamen τιτρωσκον μένειν), τιτρωσκόμενον L. — γυμ-
 νούς [τε] σφας πρὸς τὸ αἰεὶ τιτρωσκον μένειν Bk.

ᾧ τις τόξενμα | ἐργλάττετο ἢ καὶ ἐμπαγὲν ἐξήρειτο, πλείω τραύ- L 71v
 ματα ἄλλα ἐπ' ἄλλοις ἐλάμβανε. καὶ τούτου ἄπορον μὲν σφισι
 κινήθῃναι, ἄπορον δὲ καὶ ἀτρεμίζειν ἦν· οὔτε γὰρ ἀσφάλειαν οὐ-
 δέτερον αὐτοῖς εἶχε, καὶ τὸν ὄλεθρον ἀμφοτέρω ἐπέφερε, τὸ μὲν ὅτι
 5 οὐκ ἐδύνατο, τὸ δὲ ὅτι ῥᾶον ἐπιτρώσκοντο. καὶ ταῦτα μὲν, ἕως 23
 ἔτι πρὸς μόνους τοὺς ἐμφανεῖς πολεμίους ἐμάχοντο, ἐπασχον· ὁ γὰρ
 Ἀὔγαρος οὐκ εὐθὺς αὐτοῖς ἐπεχείρησεν· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐκεῖνος ἐπέ-
 φθετο, ἐνταῦθα οἱ Ὅρροηνοὶ αὐτοὶ τε ὀπισθεν ἐς τὰ γυμνά ἀπε-
 στραμμένους σφᾶς ἐπαιον καὶ τοῖς ἄλλοις ῥᾶον φρονεῦειν παρεῖχον.
 10 τὴν γὰρ τάξιν, ὅπως ἀντιπρόσωποι αὐτοῖς γένωνται, ἐξελίξαντες ὀπι-
 σθεν σφῶν τοὺς Πάρθους ἐποίησαντο. αὔθις τε οὖν πρὸς αὐτοὺς 2
 μετεστράφησαν, καὶ πάλιν αὔθις πρὸς ἐκείνους, εἶτα πρὸς τούτους.
 καὶ τοῦ τοιοῦτου μᾶλλον ἐπιταραχθέντες, ἅτε καὶ συνεχῶς δευρο
 κάκεισε μεθιστάμενοι καὶ πρὸς τὸ αἰεὶ τιτρώσκον ἀποβλέπειν ἀναγ-
 15 καζόμενοι, τοῖς τε ξίφεσι τοῖς σφετέροις περιέλιπτον καὶ πολλοὶ καὶ
 ὑπ' ἀλλήλων ἀπώλοντο. τέλος δὲ ἐς στενὸν οὕτω κατελείσθησαν, 3
 ἀναγκάζόμενοι, τῶν πολεμίων αἰεὶ σφισι πανταχόθεν ἅμα προσπι-
 πτόντων, ταῖς τῶν παραστατῶν ἀσπίσι τὰς γυνώσεις σφῶν προ-
 στέλλειν, ὥστε μὴδὲ κινήθῃναι ἔτι δυναθῆναι. οὐ μὴν οὐδὲ τὴν
 20 στάσιν βεβαίαν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν νεκρῶν εἶχον, ἀλλὰ καὶ περὶ
 ἐκείνοις ἀνετρέποντο. τό τε καῦμα καὶ τὸ δίψος (μεσοῦντός τε γὰρ 4
 τοῦ θέρους καὶ ἐν μεσημβρίᾳ ταῦτ' ἐγίγνετο) καὶ ὁ κοριοστός (ὅπως
 γὰρ ὅτι πλείστος αἶροιο, πάντες σφᾶς οἱ βάρβαροι περιέπτεον)
 δεινῶς τοὺς λοιποὺς συνήρει, καὶ συχοὶ καὶ ὑπὸ τούτων ἀτροῦτοι
 25 ἔπεσον. καὶν πασσυδι ἀπώλοντο, εἰ μὴ οἱ τε κοντοὶ τῶν βαρβάρων 24
 οἱ μὲν ἀπεστράφησαν οἱ δὲ ἐκλάσθησαν, καὶ αἱ νευραὶ τῆ συν-
 χειρᾶ τῆς βολῆς ἐρράγησαν, τὰ τε βέλη ἐξέτοξεύθη, καὶ τὰ ξίφη
 πάντα ἀπημβλύνθη, τό τε μέγιστον οἱ ἄνδρες αὐτοὶ φρονεῦντες
 ἐξέζαμον. οὕτω γὰρ δῆ, (καὶ γὰρ) νῦξ ἐγίγνετο καὶ πόρρω ποι 2
 30 ἀφιππεῦσαι αὐτοὺς ἐχρήν), ἀπεχώρησαν· οὐδέποτε γὰρ πλησίον οὐδὲ L 72r

1 ἐξήρειτο Rk., ἤρειτο L 2 ἐπ' ἄλλοις Oddey, ἐν πολλοῖς L 5 ἐδύνατο
 R. St., ἐδύνατο L. ceterum ad τὸ μὲν subaudi κινήθῃναι (non ἀτρεμίζειν, ut voluit
 Rk.), sed vel sic sententia languet, (ἀσφαλῶς) ἐδύνατο? Polak. ἕως St., ὡς L
 recte fortasse, cf. Thuc. 4, 117, 2 et interpr. a. l.; 4, 79, 2 et vide infra ad v. 18
 et p. 466 ad v. 9 6 ἔτι Xyl., ἐπὶ L πολεμίους Leuncl., πολέμους L 7 Ἀύ-
 γαρος] cf. ad c. 20, 1 8 Ὅρροηνοὶ] cf. ad 68, 18, 1 ἀπεστραμμένους Rk.,
 ἐπεστραμμένους L 9 ῥᾶον] an ῥᾶος? 18 προστέλλειν] Thuc. 5, 71, 1 imitatus
 est Dio ut observavit Reim. ibi editores novissimi προσστέλλειν, recte ut videtur,
 unde tamen non pro certo affirmaveris apud Dionem quoque προσστέλλειν legen-
 dum esse 25 πασσυδι] cf. ad 36, 13, 1 29 γὰρ] add. Reim., possis quoque
 γὰρ καὶ] vel cum Bekkero οὕτω γὰρ, (ἐπει)δὴ καὶ νῦξ z. t. l. vel simile quid.

- τοῖς ἀσθενεστάτοις στρατοπεδεύονται διὰ τὸ μηδεμιᾶ ταφρεία χρη-
 σθαι καὶ διὰ τό, ἂν τις ἐπέλθῃ σφίσιν ἐν τῷ σκότῳ, ἀδύνατοι μὲν
 3 τῇ ἰσχυρῇ ἀδύνατοι δὲ καὶ τῇ τοξείᾳ ἰσχυρῆσθαι εἶναι. οὐ μέντοι
 καὶ ζῶντά τινα τῶν Ῥωμαίων τόθ' εἶλον· ἐστῶτάς τε γὰρ αὐτοὺς
 ἐν τοῖς ὄπλοις ὄρωντες, καὶ μήτε τινα ἐκεῖνα ἀπορριπτοῦντα μήτ' 5
 αὐτὸν φεύγοντα αἰσθανόμενοι, ἰσχύειν τε ἔτι σφᾶς ἐνόμισαν καὶ
 ἐφοβήθησαν αὐτῶν ἐπιλαβέσθαι.
- 25 οὕτως ὁ τε Κράσσος καὶ ἄλλοι ὅσοι γε ἠδυνήθησαν ἐς τὰς
 Κάρρας ὤρμησαν, βεβαίους σφίσιν ὑπὸ τῶν καταμεινάντων ἔνδον
 Ῥωμαίων τηρηθείσας· πολλοὶ γὰρ δὴ τῶν τετρωμένων μήτε βαδί- 10
 σαι οἷοί τε ὄντες μήτ' ὀχημάτων εὐποροῦντες ἢ καὶ ποδηγέτας
 ἔχοντες (ἀγαπητῶς γὰρ οἱ λοιποὶ ἑαυτοὺς ἀνέφερον) κατὰ χώραν
 2 ἔμειναν. καὶ ἐκείνων τε οἱ μὲν ἀπέθανον ἐκ τῶν τραυμάτων ἢ καὶ
 ἑαυτοὺς καταχορησάμενοι, οἱ δὲ ἐάλωσαν τῇ ὑστεραίᾳ· καὶ τῶν
 ἐάλωκότων συχοὶ μὲν ἐν τῇ ὁδῷ προλιπόντων σφᾶς τῶν σωμάτων, 15
 συχοὶ δὲ καὶ μετὰ τοῦτ' ἐφθάρησαν, θεραπείας παραχορήμα ἀκρι-
 3 βοῦς μὴ δυνήθέντες τυχεῖν. ὁ γὰρ Κράσσος ἀθυμήσας οὐδὲ ἐν
 τῇ πόλει ἀσφαλῶς ἔθ' ὑπομεῖναι δυνήσεσθαι ἐνόμισεν, ἀλλὰ δρα-
 σμὸν εὐθύς ἐβουλεύσατο. καὶ ἐπειδὴ οὐκ οἷόν τε ἦν αὐτῷ μεθ'
 20 ἡμέραν ἐξίόντι μὴ οὐ καταφώρῳ γενέσθαι, ἐπεχείρησε μὲν νυκτὸς
 ἀποδοῦναι, προδοθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς σελήνης, πανσελήνου οὔσης, οὐκ
 4 ἔλαθεν. προσεμεινάν τε οὖν μέχρι τῶν ἀσελήνων νυκτῶν, καὶ οὐ-
 τως ἄραντες δὴ, οἷα ἐν σκότῳ καὶ ἐν ἀλλοτριᾷ καὶ προσέτι καὶ
 πολεμίᾳ γῆ φόβῳ τε ἰσχυρῷ, ἐσκεδάσθησαν, καὶ αὐτῶν οἱ μὲν
 ἄλόντες ἡμέρας γενομένης ἀπώλοντο, οἱ δὲ ἐς τὴν Συρίαν μετὰ 25
 5 Κασσίον Λογγίνου τοῦ ταμίου διεσώθησαν· ἄλλοι τῶν ὄρων μετ'
 αὐτοῦ τοῦ Κράσσου λαβόμενοι παρεσκευάζοντο ὡς καὶ δι' ἐκείνων
 26 ἐς τὴν Ἀρμενίαν φευζόμενοι. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Σουρήνας, καὶ
 φοβηθεὶς μὴ μεταστάντες ποι αὐθίς σφίσι προσπολεμῶσι, προσβα-
 λεῖν μὲν πρὸς τὰ μετέωρα ἄριππα ὄντα οὐκ ἠθέλησεν (ὀπλιταὶ τε 30

2 σκότῳ Xyl., σκόπωι L 6 αὐτὸν] αὐτὸν Rk., sed more Dioneo τῷ ἐκείνῳ
 ἀπορριπτοῦντα opponitur αὐτὸν φεύγοντα, i. a. cf. c. 30, 2 9 Κάρρας Xyl.,
 ἄκρας L sed in marg. ~ βεβαίους] βεβαίως v. Herw. 14 ἐάλωσαν τῇ
 ὑστεραίᾳ Turn., ἐάλων τῇ ἐτέραι L 15 ἐάλωκότων] corruptum. διαπεφευ-
 γότων Bk. recte omnino quod ad sensum, nam intelleguntur ii qui cum Crasso
 Carras abierant, ut iam viderat Rk., διαδερακότων Polak. προλιπόντων
 Turn. coll. Thuc. 7, 75, 4, προέλιπον L 20 καταφώρῳ H. St., καταφώρωι L
 21 πανσελήνου οὔσης] addidi interpunctionem ne cum τῆς σελήνης coniungatur.
 ceterum cf. Thuc. 7, 50, 4 23 δὴ Reim., δὲ L 24 ἰσχυρῶς R. St., ἰσχυρῶς L
 28 φευζόμενοι Dind., cf. ad 39, 7, 3, φευζόμενοι L.

γὰρ ὄντες | καὶ ἐξ ὑπερδεξίων μαχόμενοι, καὶ τι καὶ [δι'] ἀπονοίας L 727
 ὑπ' ἀπογνώσεως ἔχοντες, οὐ ῥάδιον προσμῖζαί οἱ ἐγένοντο), πέμπει
 δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐς σπονδάς δι' ἑνὸς σφας προκαλούμενος, ἐφ' ᾧ τὴν
 ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου πᾶσαν ἐκλίπωσι. καὶ αὐτῶ ὁ Κράσσος οὐδὲν 2
 5 ἐνδοιάσας ἐπίστευσεν· ἐν τε γὰρ ἀκμῇ τοῦ θένος ὦν καὶ ὑπ' ἐκ-
 πλιξέως τῆς τε ἰδίας ἅμα καὶ τῆς δημοσίας συμφορᾶς τεθολωμέ-
 νος, καὶ προσέτι καὶ τοὺς στρατιώτας τὴν τε δόδν ὡς πολλὴν καὶ
 τραχεῖαν ὀκνοῦντας καὶ τὸν Ὀρώδην φοβούμενους ὄρων, οὐδὲν τῶν
 δεόντων προοιδέσθαι ἠδυνήθη. ἐτοίμου οὖν αὐτοῦ πρὸς τὰς σπον- 3
 10 δὰς γενομένου ὁ Σουρήνας οὐκ ἠθέλησε δι' ἐτέρων σπείσασθαι,
 ἀλλ' ὅπως αὐτὸν μετ' ὀλίγων ἀπολαβῶν συλλάβῃ, αὐτῶ ἐκείνῳ ἐφη
 βούλεσθαι ἐς λόγους ἐλθεῖν. καὶ τούτου δόξαν σφίσι ἐν τῷ με- 4
 ταιχμίῳ μετ' ἕσων ἀνδρῶν ἐκατέρωθεν συμβαλεῖν ἀλλήλοις, ὃ τε
 Κράσσος ἐς τὸ ἡμαλὸν ὑποκατέβη, καὶ ὁ Σουρήνας ἵππον αὐτῶ
 15 ὄρων, ἵνα δὴ θάσσον πρὸς αὐτὸν ἀρίκηται, ἐπεμψε. καὶ οὕτω 27
 διαμέλλοντα τὸν Κράσσον, καὶ βουλευόμενον ὃ τι ποιήσῃ, συναρ-
 πάσαντες οἱ βάρβαροι βία ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνέβαλον. καὶ τούτῳ
 ἀντιλαμβανομένων αὐτοῦ τῶν Ῥωμαίων ἐς τε χεῖράς σφίσι ἦλθον,
 καὶ τέως μὲν ἰσοπαλεῖς ἐγίνοντο, ἔπειτα δὲ προσβοηθησάντων τι-
 20 νῶν αὐτοῖς ἐπεκράτησαν· οἱ γὰρ βάρβαροι ἐν τε τῷ πεδίῳ ὄντες 2
 καὶ προπαρεσκευασμένοι ἐφθῆσαν τοὺς ἄνω Ῥωμαίους ἀμύναντες
 σφίσι. καὶ οἱ τε ἄλλοι ἔπεσον καὶ ὁ Κράσσος, εἴτ' οὖν ὑπὸ τῶν
 σφετέρων τινὸς ὅπως μὴ ζῶρηθῆ, εἴτε καὶ ὑπὸ τῶν πολεμίων
 ἐπειδὴ κακῶς ἐτέρωτο, ἐσθάρη. καὶ ἐκείνῳ μὲν τοῦτο τὸ τέλος 3
 25 ἐγένετο, καὶ αὐτοῦ χρυσὸν ἐς τὸ στόμα οἱ Πάρθοι, ὡς γέ τινες Xiph.
15, 18—22
 λέγουσιν, ἐνέτηξαν ἐπισκώπτοντες· οὕτω γὰρ δὴ περὶ τὰ χρήματα,
 καίτοι πολυχρήματος ὦν, ἐσπονδάκει (ὥστε καὶ) ὡς πένητας οἰκτεί-
 ρειν τοὺς μὴ δυναμένους στρατόπεδον ἐκ καταλόγου οἴκοθεν θρέ-
 ψαι· τῶν δὲ δὴ στρατιωτῶν τὸ μὲν πλεῖον διὰ τῶν ὄρων ἐς τὴν 4
 30 φιλίαν ἀπέφυγε, τὸ δὲ τι καὶ ἐς τοὺς πολεμίους ἐάλω.
 οἱ δὲ δὴ Πάρθοι τότε μὲν οὐ περαιτέρω τοῦ Εὐφράτου προεχώ- 28
 ρησαν, ἀλλὰ τὴν ἐντὸς | αὐτοῦ πᾶσαν ἀνεκτίσαντο· μετὰ δὲ τοῦτο L 78*
 καὶ ἐς τὴν Συρίαν, οὐ μόντοι καὶ ἐν πλήθει τινί, ὡς μήτε στρατηγὸν a. u. 702
(52)

1 [δι'] ex dittographia natum exp. Reim. 4 ἐκλίπωσι Bk., ἐκλείπωσι L

9 ἐτοίμου R. St., ἐτοίμου L 12 μεταίχμιῳ Turn., μεταίχμω L

17 ἀνέβαλον Xyl., ἀνέλαβον L, cf. Xen. An. 4, 4, 4, Cyr. 7, 1, 38, Hell. 6, 5, 9

24 κακῶς] καὶ ὡς Bk., καίριως Polak., sed nihil mutandum 27 (ὥστε καὶ)

Leuncl. (ὥστε) et Xyl. (ὡς καὶ ex Xiph.). ceterum L in marg. hic ~ 28 ἐκ

habet L θρέψαι v. Herw. (lit.), θρέψειν L, τρέφειν Xiph. 31 ἐς τοὺς πολε-

μίους ἐάλω] cf. ad 36, 17, 3.

μήτε στρατιώτας ἔχουσαν, ἐπέβαλον· ἀφ' οὗπερ Κάσσιος ῥαδίως αὐ-
 2 τούς, ἅτε μὴ πολλοὺς ὄντας, ἀπέωσατο. οὗτος γὰρ ἐν μὲν ταῖς
 Κάσσιος τῶν τε στρατιωτῶν τὴν αὐτοκράτορα αὐτῶν ἡγεμονίαν μί-
 σει τοῦ Κράσσου διδόντων, καὶ προσέτι καὶ [παρ'] αὐτοῦ ἐκείνου
 ἐθελοντὶ διὰ τὸ τῆς συμφορᾶς μέγεθος ἐπιτρέποντος, οὐκ ἐδέξατο, 5
 τότε δὲ καὶ ἀνάγκῃ τῆς Συρίας ἐν τε τῷ παρόντι καὶ μετὰ ταῦτα
 a. u. 703 3 προσέστη. οἱ γὰρ βάρβαροι οὐκ ἀπέσχοντο αὐτῆς, ἀλλὰ χειρὶ αὐθις
 (51) μεῖζονι, Πακόρου μὲν ὀνόματι, τοῦ νιέος τοῦ Ὀρώδου, ἔργῳ δέ (παῖς
 γὰρ ἔτι ἐκεῖνος ἦν) Ὡσάκου ἡγουμένου σφίσι, ἐστράτευσαν, καὶ μέχρη
 cf. Xiph. 4 τῆς Ἀντιοχείας ἦλθον, πᾶσαν τὴν ἐν ποσὶ χειρούμενοι. καὶ ἐλπίδα 10
 15, 22-25 εἶχον καὶ τὰ λοιπὰ καταστρέψασθαι, μήτε τῶν Ῥωμαίων ἀξιομάχῳ
 τινὶ δυνάμει παρόντων, καὶ τῶν δήμων τῇ τε ἐκεῖνων δεσποτείᾳ
 ἀχθομένων καὶ πρὸς αὐτοὺς ἅτε καὶ γείτονας καὶ συνήθεις σφίσι
 29 ὄντας ἀποκλινόντων. ἀμαρτόντες δὲ τῆς Ἀντιοχείας (ὅ τε γὰρ Κάσ-
 σιος ἰσχυρῶς αὐτοὺς ἀπεκρούσατο, καὶ ἐκεῖνοι ἀδύνατοι πολιορκησαί 15
 τι ἦσαν) ἐπ' Ἀντιγόνην ἐτόραποντο. καὶ ἐπειδὴ τὸ τε προάστειον
 αὐτῆς σύμφυτον ἦν, καὶ οὐκ ἐθάρασησαν, ἀλλ' οὐδὲ ἠδυνήθησαν ἐς
 2 αὐτὸ ἐσελάσαι, ἐνενόησαν μὲν τὰ τε δένδρα κόψαι καὶ τὸ χωρίον πᾶν
 ψιλῶσαι, ὅπως καὶ θαρσύντως καὶ ἀσφαλῶς τῇ πόλει προσμιξέωσι,
 μὴ δυνηθέντες δέ (ὅ τε γὰρ πόνος πολὺς ἐγίγνετο καὶ ὁ χρόνος ἄλ- 20
 λως ἀναλοῦτο, ὅ τε Κάσσιος τοὺς ἀποσκευασμένους σφῶν ἐλύ-
 3 πει) ἀπανέστησαν ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι ἐπιστρατεύοντες. γὰρ τούτῳ
 ὁ Κάσσιος ἐς τε τὴν ὁδὸν δι' ἧς ἀποπορεύεσθαι ἐμελλον ἐλόχισε,
 γὰρ ταῦθα ἐπιφανεῖς σφίσι μετ' ὀλίγων ἐς τε διώξιν αὐτοὺς ὑπηγά-
 γετο, καὶ περιστοιχισάμενος ἄλλους τε καὶ τὸν Ὡσάκην ἀπέπεινε. 25
 τελευτήσαντος δ' ἐκείνου πᾶσαν τὴν Συρίαν ὁ Πακόρος ἐξέλιπε,
 καὶ οὐδ' αὐθις ποτε ἐς αὐτὴν ἐσέβαλεν.
 30 ἅμα δὲ οὗτος ἀνεκχωρήκει καὶ ὁ Βίβουλος ἄρξων τῆς Συρίας
 ἀφίκετο, καίπερ ἐψηγισμένον μηδένα μήτε στρατηγὸν μὴθ' ὕπατον
 L 73v μήτε εὐθὺς μήτε πρὸ πέμπτου | ἔτους ἐς τὰς ἐξῶ ἡγεμονίας ἐξίνα, 30

1 Κάσσιος R. St. (ex Xiph.), κράσσος L (in marg. ∞) 3 αὐτῶν] defendi
 posse videtur, quanquam magno opere placet Oddeii coniectura αὐτῷ a Bekkero
 recepta 4 [παρ'] damn. St. 5 ἐθελοντὶ R. St., ἐθελοντῆ L, cf. ad 37, 20, 5
 9 Ὡσάκου] *Osaces* Cic. *ad Att.* 5, 20, 3, *Osages* Oros. 6, 13, 5. nomen corruptum
 apud Front. *Strat.* 2, 5, 35 (*sacem*) et *de vir. ill.* 83 (*lysacem* vel *sysacem*)
 11 καταστρέψασθαι Turn., καταστρέψασθαι L 14 Κάσσιος R. St. (ex Xiph.),
 κράσσος L (in marg. CH) 16 Ἀντιγόνην L (ut Strabo p. 565. 593. 597. 604.
 750), Ἀντιγόνην Bk. 22 ἐπιστρατεύοντες R. St., ἐπιστρατεύοντες L
 28 ἀνεκχωρήκει Dind., ἀνακχωρήκει L 29 καίπερ ἐψηγισμένον] καθάπερ
 ἐψηγισμένον ἦν Heller *Philol.* 21, 150, quod non placet, nec tamen credibile
 videtur Dionem talem errorem commisisse. Ceterum cf. c. 46, 2 et 56, 1.

ἵνα μὴ διὰ τοῦτο σπονδαρχοῦντες στασιάζωσι. καὶ αὐτὸς μὲν ἐν 2
ἡσυχίᾳ τὸ ὑπῆρξον διήγαγε, τοὺς δὲ δὴ Πάρθους ἐπ' ἀλλήλους
ἔτρεψε· Ὀρνοδαπάτην γάρ τινα σατραπὴν ἀχθόμενον τῷ Ὀρώδῃ
προσποησάμενος, ἀπέλεισε δι' ἀγγέλιον τὸν τε Πάσκορον βασιλέα
5 στήσασθαι καὶ ἐπ' ἐκείνον μετ' αὐτοῦ στρατεῦσαι.

ὁ μὲν οὖν πόλεμος οὗτος, ὃ τε τῶν Ῥωμαίων καὶ ὁ τῶν Πάρ- 3 a. u. 703
θων, τετάρτῳ ἔτει ἀφ' οὗ ἤρξατο, ἐπὶ τε Μάρκου Μαρκέλλου καὶ (51)
ἐπὶ Σουλκιζίου Ρούφου ὑπάτων, ἐπαύσατο· ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ἐκείνῳ 31
χρόνῳ καὶ ὁ Καῖσαρ τὰ ἐν τῇ Γαλατίᾳ ταραχθέντα αἰθρῆς μάχαις
10 κατέλαβε, πολλὰ πάντῃ τὰ μὲν αὐτὸς τὰ δὲ καὶ διὰ τῶν ὑποστρα-
τήγων πράξας, ὧν ἐγὼ τὰ ἀξιολογώτατα διηγήσομαι μόνα. ὁ γὰρ 2 a. u. 701
Ἀμβίτριξ τοὺς Τρονηήρους χαλεπῶς ἔτι καὶ τότε τῷ τοῦ Ἰνδου- (53)
τιομάρου θανάτῳ ἔχοντας παραλαβὼν τὰ τε αὐτόθεν ἐπὶ πλείον
συνέστησε, καὶ παρὰ τῶν Κελτῶν μισθοφορικὸν μετεπέμψατο.
15 βουληθεὶς οὖν ὁ Λαβίνος, πρὶν ἐκείνους ἐπελθεῖν, συμμίξαι σφισι, 3
προενέβαλεν ἐς τὴν τῶν Τρονηήρων χώραν. καὶ ἐπειδὴ μὴ ἰμύνοντο
τὴν ἐπικυρίαν ἀναμένοντες, ἀλλὰ ποταμὸν τινα διὰ μέσου ποιησά-
μενοι ἡσυχάζον, συνεκάλεσε τοὺς στρατιώτας, καὶ ἐδημηγόρησε
20 ἔμελλε, χοῖναι τε σφας ἔλεγε, πρὶν τοὺς Κελτοὺς αὐτοῖς ἐπαυῖναι, 4
πρὸς τε τὸν Καῖσαρα καὶ ἐς τὸ ἀσφαλὲς ἀποχωρήσαι, ἐσήμενέ τε
εὐθὺς συσκευάσασθαι. καὶ ἔξανέστη οὐ πολλῷ ἕστερον, προσδο-
κῆσας ἔσεσθαι τοῦτο ὃ καὶ ἐγένετο. οἱ γὰρ βάρβαροι ἀπούσαντες 5
25 ἐλέγθη) δεδιέναι τε αὐτὸν ὄντως καὶ γυρῆν ὡς ἀληθῶς ποιεῖσθαι
ἐπίστευσαν, καὶ τὸν ποταμὸν σπουδῇ διαβάντες θυμῷ ἐπ' αὐτοὺς

3 Ὀρνοδαπάτην scripsi, ὄρνοδαπάντη L, Ὀρνοδαπάτην v. Gutschmid. *Gesch. Irans* p. 93 n. 1 (= *Enc. Brill.* 18 p. 597 a) memor. puto, Ὀρνοδοπάτου satrapae Cariae apud Arr. *Anab.* 1, 23, 1. 8; 2, 5, 7 et *Oronodobatis* apud Ctes. *Pers. ep.* c. 8 (ex ipsius coniectura pro *Νοροδοβάτης*, cf. *Kl. Schr.* 3, 507). id reponerem nisi *Ornospadēs* Parthus apud Tac. *ann.* 6, 37 memoraretur 4 δι' ἀγγέλιον L (nisi quod *διαγγέλιον*) ut coniecerat Palmerius pro deteriorum cod. lectione *διαγγέλιον* 6 ὃ τε τῶν Ῥωμαίων καὶ ὁ τῶν Πάρθων pro glossemate habet v. Herw.

7 τετάρτῳ ἔτει τῷ ante τετάρτῳ additum in codicibus deterioribus atque in omnibus editionibus repetitum abest ab L recte, cf. Xen. *Hell.* 4, 6, 6 ἤρξατο Reim., ἤρξαντο L Μαρκέλλου Xyl., μαρκελλίνου L 12 Ἀμβίτριξ] cf. ad c. 5, 1 Τρονηήρους et 16 Τρονηήρων scripsi, τριούρους et τριούρων L, cf. ad 39, 47, 1 ἔτι R. St. (coni.), ἐπεὶ L 19 lacunam agn. Leuncl., <θαρσυνεῖν> Reim., ἐπελειεῖν Bk., ἐπαρεῖν Jelgersma de fide et auctoritate Dionis Cassii p. 57, <ἐπελειεῖν δῆθεν> Polak. 20 χοῖναι τε] χοῖναι τε <γάρ>? Bk., praeter necessitatem 21 ἐσήμενέ Bk., σημήναι L 25 δεδιέναι Rk., διέναι L.

- 6 ἐχώρου, ὡς τάχος ἐκαστος εἶχε. καὶ οὕτως ὁ *Δαβιῆρος* ὑπέστη
 τὴν σφαιρὰν ἐσκαδασμένους, καὶ τοὺς πρώτους ἐκπλήξας ῥαδίως καὶ
 τοὺς λοιποὺς δι' αὐτῶν ἐκείνων ἐτρέψατο. καὶ τούτου φευγόντων
 L 74r τὴν σφαιρὰν τεταραγμένως | καὶ ἀλλήλοις ἐμπιπτόντων καὶ πρὸς τὸν
 ποταμὸν ὠθουμένων πολλοὺς ἀπέκτεινε. 5
- 32 διαφευγόντων τε καὶ ὡς συγῶν, ὁ *Καῖσαρ* τῶν μὲν ἄλλων οὐ-
 δένα λόγον ἐποιεῖτο, τὸν δὲ *Ἀμβιόριγα* διαδιδράσκοντα ἄλλοτε
 ἄλλη καὶ πολλὰ κακουροῦντα καὶ ζήτων καὶ διώκων πράγματα
 ἔσχε. καὶ ἐκεῖνον μὲν οὐδένα τρόπον λαβεῖν ἠδυνήθη, ἐπὶ δὲ διή-
 10 τοὺς *Κελτοὺς* ὡς καὶ τοῖς *Τρηονήροις* βοηθῆσαι ἐθέλησαντας ἐστρά-
 2 τεισε. καὶ ἔπραξε μὲν οὐδὲ τότε οὐδέν, ἀλλὰ καὶ διὰ ταχέων ῥόβῳ
 τῶν *Σουήβων* ἐπανεχώρησεν, ἔδοξε δ' οὖν αὐτῷ τὸν *Ῥήνον* δια-
 βεβηκέναι, καὶ τῆς τε γερύρας μόναι τὰ προσεχῆ τοῖς βαρβάροις
 ἔλυσε, καὶ φρούριον ἐπ' αὐτῆς ὡς καὶ αἰεὶ διαβησείων ὤκοδόμησε.
 3 καὶ μετὰ τοῦτο ὀργῇ τὴν τοῦ *Ἀμβιόριγος* διάφραξιν φέρων, τὴν 15
 πατρίδα αὐτοῦ καίτοι μηδὲν νεωτερίσασαν διαρπάσαι τοῖς βουλο-
 μένοις ἐπέτρεψε, προεπαγγείλας σφίσιν αὐτὸ τοῦθ', ὅπως οὐ πλεῖ-
 4 γαμφοὶ πρὸς τὰς ἀρπαγὰς ἦλθον. οὐ μόντοι καὶ ἀπέχρησε τοῖς
Συγάμβροις τὰ ἐκείνων λήσασθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς τοῖς *Ῥωμαίοις* 20
 ἐπέθεντο· τηρήσαντες γὰρ σφαιρὰν πρὸς σίτου κομιδὴν ἀπιόντας ἐπι-
 χειρήσαν τῷ στρατοπέδῳ αὐτῶν, κὰν τούτῳ προσβοηθησάντων
 5 σφῶν, ἐπέπερ ἤσθοντο, σιγροὺς ἐφόνευσαν. καὶ οἱ μὲν φοβηθέν-
 τες διὰ τοῦτο τὸν *Καῖσαρα* οἴκαδε σπουδῇ ἀνεχώρησαν· ἐκεῖνος δὲ
 τούτων μὲν οὐδενός, διὰ τε τὸν χειμῶνα καὶ διὰ τὸ τὰ ἐν τῇ *Ῥώμῃ*
 στασιάζεσθαι, οὐδεμίαν τιμωρίαν ἐποίησατο, τοὺς δὲ διή στρατιώ-
 τας πρὸς τὰ χειμάδια διαπέμψας αὐτὸς τε ἐς τὴν *Ἰταλίαν*, πρό-
 φασιν μὲν τῆς ἐκεῖ *Γαλατίας* ἕνεκα, τὸ δ' ἀληθὲς ὅπως ἐγγύθεν
 τοῖς ἐν τῇ πόλει ὀρωμένοις ἐφειδρυνῆ, ἀπῆλθεν.

7. 15. *Ἀμβιόριγα*, *Ἀμβιόριγος*] cf. ad c. 5, 1 10 *Τρηονήροις*] cf. ad
 39, 47, 1 12 *Σουήβων* R. St., *σουέβων* L, cf. ad 39, 47, 1 ἔδοξε δ' Rk.,
 ἔδοξεν L. cf. 36, 2, 2 inter οὖν et αὐτῷ inde a Bekkero καὶ edī solet
 ex V, quo librarii additamento caret L. — Ceterum ad v. κα τὰ προσεχῆ —
 φρούριον ἐπ' αὐ L adscriptum habet in marg. CH 14 διαβησείων Dind.
 (auctore Piersono ad Moer. p. 14), διαβασείων L (cf. Thuc. 8, 56, 3)
 16 διαρπάσαι scripsi, cf. Xen. Anab. 1, 2, 19, διαρπάξεν Rk., διαρπάσειν L
 15 et 20 *Συγάμβροι*, *Συγάμβροις* R. St. (coni.), *Συγάβροι*, *Συγάβροις* L, cf.
 ad 39, 48, 3 19 ἀπέχρησε R. St. (coni.), ἀπεχώρησε L 22 προσβοη-
 θεσάντων] ita L 24 ἐκεῖνος Reim., ἐκεῖνοίς L 25 οὐδενός Reim.,
 οὐδέν L.

κὰν τούτῳ οἱ Γαλάται αἰῶθις ἐνεόχμισαν. Ἄρονεργοὶ γὰρ ἴγουν- 33 a. p. 702
 μένου σφῶν Οὐερκιγγετόριος ἀπέστησαν, καὶ τοὺς τε Ῥωμαίους, (52)
 ὄσους ἐν τε ταῖς πόλεσιν ἐν τε τῇ χώρῃ σφῶν εἶρον, πάντας ἀπέ-
 κτειναν, καὶ ἐπὶ τὴν συμμαχίδα αὐτῶν χωρήσαντες τοὺς μὲν συν-
 5 ἀποστήναί σφισιν ἐθέλησαντας περιεῖπον, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐκακούρ-
 γουν. μαθὼν οὖν ταῦθ' ὁ Καῖσαρ ἀνεκομίσθη, καὶ καταλαβὼν 2 L 74r
 αὐτοὺς ἐς Βιτούριγας ἐσβεβλήκοντας ἐκείνοις μὲν (οὐ γὰρ πω πάν-
 τες οἱ στρατιῶται αὐτοῦ παρήσαν) οὐκ ἐπήμυνεν, ἐς δὲ δὴ τὴν
 Ἄρονεργίδα ἀντιβαλὼν ἐπανήγαγεν οἴκαδε τοὺς πολεμίους καὶ (οὐ
 10 γὰρ ἐδόκει πω ἀξιόμαχος αὐτοῖς εἶναι) προαπεχώρησεν. αἰῶθις οὖν 34
 ἐκείνοι πρὸς τε τοὺς Βιτούριγας ἐπανήλθον, καὶ πόλιν αὐτῶν Ἀουα-
 ρικὸν ἐλόντες ἐπὶ πλεῖστον ἐν αὐτῇ ἀντέσχον. ὕστερον δὲ ὑπὸ τῶν
 Ῥωμαίων πολιορκούμενοι — τό τε γὰρ τεῖχος δυσπρόσιτον ἦν, τῇ
 μὲν ἐλῶν δυσδιαβάτων τῇ δὲ ποταμοῦ ἑσόδους αὐτὸ περιέχοντος,
 15 καὶ αὐτοὶ παμπλήθεις ὄντες τὰς τε προσβολὰς σφῶν ἑαδίως ἀπε-
 κρούοντο, καὶ ἐπεξιόντες πολλὰ αὐτοὺς ἐλύπουν. καὶ τέλος τὰ τε 2
 πέριξ πάντα, οὐχ ὄπως ἀρούρας ἢ κώμας, ἀλλὰ καὶ πόλεις ἀρ' ὄν
 ὄφελίαν τινὰ ἔσσεσθαι σφισι προσεδόκων, κατέγλεξαν, εἴ τε τι παρὰ
 τῶν πόρρωθεν συμμάχων ἐκομίζετο αὐτοῖς, ἤρπαζον, ὥστε πο-
 20 λιορκεῖν τὴν πόλιν τοὺς Ῥωμαίους δοκοῦντας τὰ τῶν πολιορκουμέ-
 νων πάσχειν, πρὶν δὴ ὑετός τε λάβρος καὶ πνεῦμα μέγα προσβάλ- 3
 λουσί πη αὐτοῖς ἐπιγενόμενον (ὁ [τε] γὰρ χειμὼν ἐνειστήκει) πρῶτους
 μὲν ἐκείνους ἀπήλασε καὶ ἐς τὰς σπηρὰς ἐπανήγαγεν, ἔπειτα δὲ καὶ
 τοὺς βαρβάρους ἐς τὰς οἰκίας κατέλειπεν. ἀλείθοντων γὰρ αὐ-
 25 τῶν ἀπὸ τῶν ἐπάλλξεων οἱ Ῥωμαῖοι προσέβαλον ἐξαίγνης αἰῶθις
 αὐταῖς ἐρήμους ἀνδρῶν ὄσους· καὶ πύργον τινὰ παραχορήμα, πρὶν 4
 καὶ αἰσθῆσθαι τοὺς πολεμίους τῆς παρουσίας σφῶν, ἐλόντες ἔπειτα
 καὶ τὰ λοιπὰ οὐ χαλεπῶς ἐχειρῶσαντο, καὶ τὴν τε πόλιν πᾶσαν
 30 διήρπασαν, καὶ τοὺς ἀνθρώπους πάντας δογγῇ τῆς τε προσεδορείας
 πρᾶξας δὲ ταῦτα ὁ Καῖσαρ ἐπὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπεστρά- 35

2 Οὐερκιγγετόριος R. St. (coni.), οὐερκιντετόριος L. — Οὐεργεντόριξ
 Plut. Caes. 25, 3; 27, 5 (nomen Οὐεργεγγετόριξ scribendum?) Οὐεργετόριξ Polyaeen.
 8, 9 τε Rk., γε L 6 ἀνεκομίσθη Reim., ἐκομίσθη L 7 et 11 Βιτούρι-
 γας Bk., ἰουτούριγας L, an Ουιτούριγας, ut olim edebatur? ceteroquin tamen
 semper per β scribitur, cf. Mueller. ad Ptol. 2, 7, 10 11 ἐπανήλθον R. St.,
 ἐπανήλθεν L Ἀουαρικὸν Leucl. (nisi quod Ἀουαρικὸν), εἰκόρον L 13 sqq. recte
 Bk. indicavit hanc sententiam ἀνακολούθως esse constructam 18 ὄφελίαν recte
 L (sed ὄφελίαν τινὰ), cf. ad 38, 24, 3 19 ἤρπαζον restitui ex L, διήρπαζον
 R. St. 22 [τε] del. Bk.

τευσε. καὶ ἐπειδὴ πολεμούμενοι τὰς γεφύρας οἱ λοιποὶ Ἀρουμενοὶ
 προεξεκρατήθησαν δι' ὧν διαβῆναι αὐτὸν ἐχθρῆν, ἀπορήσας ὅπως
 περαιωθῆ, ἐπιπαρήλθεν ἐπὶ πολὺ παρὰ τὴν ὄχθην, εἴ πως ἐπιτη-
 δείου τινὸς χωρίου ὥστε περὶ δι' αὐτοῦ τοῦ ὕδατος διελθεῖν λά-
 2 βοιτο. καὶ τοῦτου ἐν τε ὑλώδει τινὶ καὶ ἐν συσκίῳ τόπῳ γενόμε- 5
 L 75^r ρος τὰ μὲν | σκευοφόρα καὶ τοῦ στρατοῦ τὸ πλεῖον προσέπεμψε, μα-
 κρὰν ἐκτεταμένην τάξει κελύσας αὐτοὺς προϊέναι, ὥστε καὶ πάντας
 3 σφᾶς ἐνταῦθα εἶναι δοκεῖν· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἐρρωμενεστάτων
 ἐπέμεινε, καὶ ξύλα τε ἔτεμε καὶ σχεδίας ἐποίησε καὶ ἐπ' αὐτῶν
 διέβη τὸ ὄρεμα, τῶν βαρβάρων πρὸς τε τοὺς ἐν τῷ πρόσθεν πο-
 10 ροιζομένους τὸν ποῦν ἐχόντων καὶ τὸν Καῖσαρα μετ' αὐτῶν εἶναι
 4 λογιζομένων. καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς τε προεληλυθότας νυκτὸς ἀνε-
 καλέσατο, καὶ διαβιβάσας αὐτοὺς ὁμοίως τῆς μὲν χώρας ἐκράτησε,
 τῶν δ' ἀνθρώπων ἐς Γεργουσίαν συγκαταφυγόντων καὶ ἐκέισε πάντα
 τὰ τιμιώτατά σφισι συγκομισάντων πλείστον πόνον μάτην αὐτοῖς 15
 36 προσεδρεύων ἔσχε. τό τε γὰρ φρούριον ἐπὶ τε λόφου καρτεροῦ ἦν
 καὶ τείχεσιν ἰσχυρῶς ἐκεκράνντο, καὶ οἱ βάρβαροι περὶξ αὐτὸ
 πάντα τὰ μετέωρα κατελιηρότες περιεφρούρουν, ὥστε καὶ μένειν
 αὐτοῖς κατὰ χώραν ἀσφαλῶς ὑπάρχειν καὶ ἐπικαταθέουσι πλεονε-
 2 κτεῖν τὰ πλείω. ἐν τε γὰρ πεδίῳ ὁ Καῖσαρ ὑπὸ λήζετο (οὐ γὰρ εὐ- 20
 πόρησεν ἐχυρῶς χωρίου), καὶ αὐτὸς μὲν οὔτε προεγίνωσκεν,
 οἱ δὲ δὴ βάρβαροι, ὡς καὶ ὑπερδεξίων ὄντες, τό τε στρατόπεδον
 3 αὐτοῦ κατεθεῶντο καὶ ταῖς καταδρομαῖς ἐπικαίροις ἐχρῶντο. εἴ τέ
 πη περαιτέρω τοῦ καιροῦ προχωρήσαντες ἀνεκόπτοντο, δι' ὀλίγον
 αἰτίας ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας σφῶν ἐγίνοντο· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι οὐδένα 25
 τρόπον, ἐφ' ὅσον οἱ τε λίθοι καὶ τὰ ἀκόντια ἐξικνεῖτο, πελάσαι
 4 τοῖς χωρίοις ἐδύνατο. ὁ οὖν Καῖσαρ, ἐπειδὴ ὁ τε χρόνος ἄλλως
 ἀναλοῦτο, καὶ πολλὰς καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ὄρηθιον, ἐφ' οὗ τὸ πό-
 λισμα ἦν, προσβαλὼν μέρους μὲν τινος ἐκράτησεν αὐτοῦ ὥστε καὶ

1 πολεμούμενοι] πολέμου προνοούμενοι vel προῖδόμενοι Rk. 3 ὄχθην
 R. St., ὄχθην L, cf. Zon. 9, 1, 12 4 δι' αὐτοῦ τοῦ] διὰ τοῦ Rk. 5 ἐν τε —
 συσκίῳ] ἐν ὑλώδει τέ (v. Herw.) τινὶ καὶ συσκίῳ (Rk., v. Herw.) 6 μακρὰν
 Reim., μακρᾶ L 14 Γεργουσίαν Leuncl. (nisi quod Γεργουσίαν), γοργουσίαν
 L. — Gergouia script. Lat., Γεργουσία Strabo 4, 2, 3 p. 191, γεργουβίη, γεργι-
 βόη, γεργουβαῖοι cod. Polyaei (8, 23, 9. 10) 17 ἰσχυρῶς] ἰσχυροῖς Rk., cf. 73,
 16, 4 21 προεγίνωσκεν Leuncl., προσεγίνωσκεν L lacunam agnovit Rk.
 qui supplet οὔτε προπαρμασκειν ἔδδαι αὐτῶν ἐπιτίθεσθαι μελλόντων
 audacius quam verisimilius, οὔτε προεγίνωσκεν Bk., quod non placet 22 ὡς —
 ὄντες corruptum, ὡς καὶ ἐφ' ὑπερδεξίων ὄντες Leuncl., melius ὡς καὶ (κύριοι
 vel ἐγκρατεῖς τῶν) ὑπερδεξίων ὄντες Rk., an ὡς καὶ ὑπερδεξίων (κρατοῦ)ντες?
 Ceterum ὑπερδεξίων L 24 ἀνεκόπτοντο Rk., ἀνέκοπτον L.

ἐντειχισασθαι τι ἤμαρ τε ἐκεῖθεν τὴν ἐπὶ τὰλλα ἔφοδον ποιεῖσθαι, τὸ δ' ὅλον ἀπεκρούετο, καὶ τῶν τε στρατιωτῶν συγγούς ἀπέβαλε 5 καὶ ἐκείνους ἀλήπτους ἑώρα ὄντας, τὰ τε τῶν Αἰδούων ἐν τούτῳ ἐκινήθη, καὶ προσέει καὶ πρὸς τούτους ἀπελθόντος αὐτοῦ καὶ οὕτως 5 οἱ καταλειφθέντες ἀπήλλαξαν, ἀνέστη.

οἱ γὰρ Αἰδοῦοι κατ' ἀρχὰς μὲν ταῖς τε ὁμολογίαις ἐνέμειναν 37 καὶ ἐπικουρίας αὐτῷ ἐπέμποιον, ἔπειτα δὲ καὶ ἄκοιτες ἐπολέμησαν, ἀπατησάντων | σφῶς ἄλλων τε καὶ Λιταουίνου. ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἐπει- L 75⁵ θεν αὐτοὺς ἄλλως τοῦτο ποιῆσαι, διεπράξατο προσταχθῆναι οἱ πρὸς τὸν Καίσαρα ἀπαγαγεῖν τινὰς ἐπὶ συμμαχία δῆθεν αὐτοῦ, καὶ ὄρησε μὲν ὡς καὶ τοῦτο ποιήσων, προπέμψας δὲ ἰππέας, καὶ 2 κελύεσας τισὶν αὐτῶν ἐπανελθούσιν εἰπεῖν ὅτι (οἱ τε) συμπεμφθέντες σφίσι καὶ οἱ ἄλλοι οἱ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις σφῶν ὄντες συνειλημμένοι τε ὑπ' αὐτῶν εἰσι καὶ ἀπολώλασι, προσπαρῶξενε τοὺς στρα- 15 τιώτας δημηγορήσας ἀκόλουθα τοῖς ἀγγέλοις. καὶ οὕτως αὐτοὶ τε ἐπανέστησαν καὶ τοὺς ἄλλους συμμετέστησαν. καὶ τότε μὲν (ὁ γὰρ Καῖσαρ ὡς τάχιστα τοῦτ' ἤσθετο, τοὺς τε Αἰδούους οὕς εἶχε καὶ ἐδόκει πεφρονεκένοι ἐπέμψεν αὐτοῖς, ὥστε φανεροὺς πᾶσι ζῶντας γενέσθαι, καὶ τῷ ἰπικῷ ἐφέσπετο) μετενόησαν καὶ συνῆλλάγησαν· 20 αὐθις δὲ τῶν Ῥωμαίων πρὸς τε τῇ (Γεργοουία τῇ) τοῦ Καίσαρος 38 ἀπουσίᾳ πταισάντων, καὶ μετὰ τοῦτο παντάπασιν ἀπ' αὐτῆς ἀποχωρησάντων, ἐφοβήθησαν οἱ τὴν τε ἐπανάστασιν πράξαντες καὶ νεότερον ἀεὶ πραγμάτων ἐγχεόμενοι (μὴ) σχολάζοντες . . . ποιήσονται, καὶ ἐνεόχμωσαν. μαθόντες δὲ τοῦθ' οἱ στρατεύοντες αὐτῶν τῷ Καί- 2 σαρι ἠτήσαντο ἐπιτραπῆναι σφίσι οὐκαδε ἀπελθεῖν, ὑποσχόμενοι πάντα καταστήσειν. καὶ οὕτως ἀφεθέντες πρὸς τε Νοουιοδοννόν, ἐνθα τὰ τε χρήματα καὶ τὸν οἶτον δημήρους τε πολλοὺς οἱ Ῥωμαῖοι κατετέθειντο, ἦλθον, καὶ τοὺς τε φρουροὺς αὐτῶν, συναιρο-

1 τε Bk., γε L 2 ἀπέβαλε dedi ex L, ἀπέβαλλε H. St. 3 Αἰδούων] cf. ad 38, 32, 2 5 ἀνέστη] recte cf. 36, 10, 2. 15, 1; 41, 22, 2, Thuc. 7, 50, 3, ἀπανεστη Bk. 8 Λιταουίνου] Litavicus Caes. b. G. 7, 37—67. cf. Zeuss. gr. Celt.² p. 171. — In L post Λιταουίνου spatium 3 vel 4 litt., nec tamen quidquam deesse videtur 12 (οἱ τε) ins. Rk. praeunte Leuncl. qui (οἱ) 15 ἀγγέλοις] nonne ἡγγελ(μέν)οις? 16 συμμετέστησαν R. St., συμμετέσαν L 20 (Γεργοουία τῇ) add. Rk. praeunte Leuncl. 23 (μὴ) hic ins. Rk., post σχολάζοντες iam Leuncl., deteriorum codicum lectione ἐγχεμένοις in errorem inductus lacunam indicavit R. St., (τιμωρίαν) suppl. Rk., (ἀπ' ἐκείνων οἱ Ῥωμαῖοι τιμωρίαν σφῶν) Bk., pro ποιήσονται Leuncl. conii. κολασθήσονται. ad hunc locum L in marg. ~ 24 στρατεύοντες] συστρατεύοντες Melber., recte ut videtur, sed cf. 47, 26, 3, App. b. c. 1, 42 26 Νοουιοδοννόν Leuncl., νοουιοδουνον L 27 δημήρους R. St., ὁμόρους L 28 κατετέθειντο Bk., κατέθειντο L συναιρομένων R. St., συναιραμένων L.

- μένων σφίσι τῶν ἐπιχωρίων, μὴ προσδεχομένους ἔφθειραν, καὶ ἐν
 3 κράτει πάντων αὐτῶν ἐγένοντο. καὶ ἐκείνην τε τὴν πόλιν ἐπίκαιρον
 οὔσαν κατέσφησαν, ὅπως μὴ οἱ Ῥωμαῖοι ὀρηκτῆριον αὐτὴν τοῦ
 πολέμου ποιήσονται, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν Αἰδουῶν προσapéστησαν.
 ὁ οὖν Καῖσαρ ἐπεχείρησε μὲν παραρρήμα ἐπ' αὐτοὺς στρατεῦσαι, 5
 μὴ δυνηθεὶς δὲ διὰ τὸν ποταμὸν τὸν Αἰγρον ἐπὶ Αἰγρονας ἐτρέ-
 4 πετο. καὶ ὁ μὲν οὐδ' ἐκεῖ κατώρθωσεν, ὁ δὲ δὴ Λαβιῆνος τὴν
 νῆσον τὴν ἐν τῷ Σηκονανῷ ποταμῷ οὔσαν, τοὺς τε προκινδυνεύ-
 L 76^r σοντας (ἐν) τῇ ἡπειρῷ κρατήσας καὶ τὴν διάβασιν ἢ πολλαχῆ ἄμα
 κατὰ τε τὸν ὄρν καὶ ἀνάπαλιν, ὅπως μὴ καθ' ἐν περαιούμενος 10
 κωλυθῆ, ποιησάμενος, κατέσχε.
 39 πρὶν δὲ τοῦτο γενέσθαι, καταφρονήσας ὁ Οὐερκιγγετόριξ τοῦ
 Καίσαρος ἐξ ὧν ἐπταίει, ἐπ' Ἀλλόβριγας ἐστράτευσε. κὰν τούτῳ
 ὀρηκάντα αὐτὸν ὡς καὶ βοηθήσοντά σφίσι, ἀπέλαβεν ἐν Σηκονα-
 2 νοῖς γενόμενον καὶ ἐνεκκλώσατο, οὐ μὲντοι κἀκόν τι εἰργάσατο, 15
 ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸνναντίον τοὺς τε Ῥωμαίους ἠνάγκασεν ἀγαθοὺς
 εἶναι ἀπογνώσει τῆς σωτηρίας, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τε τοῦ πλήθους καὶ
 ἐπὶ τοῦ θράσους ἔπταισε, καὶ τι καὶ ὑπὸ τῶν Κελτῶν τῶν τοῖς
 3 Ῥωμαίοις συμμαχοῦντων ἐσθάλη· ταῖς τε γὰρ ὀρμαῖς ἀπλήστοις
 σώμασι τὴν τόλμαν προσεπισχυρίσαντες διέρρηξαν τὴν περίσχεσιν. 20
 εὐρὼν δὲ δὴ τὸ εὐρημα τοῦτο ὁ Καῖσαρ οὐκ ἀνήκεν, ἀλλ' ἐς Ἀλε-
 40 σίαν τοὺς διαφρονήσας αὐτῶν καταλείψας ἐπολιόρκει. κὰν τούτῳ
 ὁ Οὐερκιγγετόριξ τὸ μὲν πρῶτον τοὺς ἰππέας, πρὶν παντελῶς ἀπο-

6 Αἰγρον Leuncl., αἰγρον L, cf. ad 39, 40, 3 Αἰγρονας] sic quoque
 66, 3, 1. script. Lat.: *Lingones* veluti Lucan. 1, 397, Mart. 8, 75, 2, Claud. *cons.*
Stil. 3, 94; sing. *Lingonus* Mart. *l. l.*, Tac. *hist.* 4, 55, Henz. 5880 (*civis Lingonus*).
 script. Graeci: *Αἰγῶνες* Pol. 2, 17, 7 (ex conii, αἰῶνες codd., sed αἰῶνες ce-
 logarum cod. Urb.), *Αἰγῶνες* Strabo 4, 3, 4 p. 193; 4, 6, 11 p. 208 sed *Αἰγκάσιοι*
 4, 1, 11 p. 186 (cf. tamen Mueller. ad Ptol. 2, 8, 11 p. 218), *Δόγγονες* (*Δόγγωνες*)
 Ptol. 2, 9, 9 (corrupte ut videtur). ceterum cf. Zeuss. *gr. Celt.* 2 p. 772 7 ἐκεῖ
 restitui ex L, ἐκεῖνα R. St. κατορθοῦν absolute 36, 26, 2; 37, 32, 4; 37, 55, 2,
 Thuc. 6, 33, 5; 7, 68, 2 al. 8 Σηκονανῷ *Sequana* Latine, Σηκονάνας Strabo
 (4, 3, 2 p. 192 A m¹ in marg. quanquam in textu σηκονας; 4, 3, 3 p. 193; *gen.*
cas. Σηκοάνα 4, 1, 14 p. 189; 4, 3, 3. 4 p. 193; 4, 3, 5 p. 194; 4, 4, 1 p. 195;
 4, 5, 2 p. 199, *acc. cas.* Σηκοάναν (ex conii. pro σηκοάνα) 4, 3, 5 p. 194, Σηκοά-
 νας quoque Ptolemaeus (Σηκοάνα *gen. cas.* 2, 8, 2. 5. 7. 8 et 2, 9, 1, Σηκοάναν
acc. cas. 2, 8, 3. 10). vide etiam Steph. Byz. s. v. Σηκονανός. — cf. *Ακονα* Αἰ-
 ξωννος 39, 1, 3 9 (ἐν) ins. Bk. 17 ad v. ἀπογνώσει — τοῦ πλή L in
 marg. ∞. 19 ὀρμαῖς ἀπλήστοις σώμασι] corrupta. ὀρμαῖς ἀπλήστοι (ὄντες
 καὶ τοῖς) σώμασι Rk., ὀρμαῖς, ἀπλήστοις σώμασι Pflugk., ὀρμαῖς (φοβεροὶ
 ὄντες καὶ) ἀπλήστοις σώμασι Polak. 21 Ἀλεσίαν] Ἀλησία Diod. 5, 24, 2,
 Strabo 4, 2, 3 p. 191, Plut. *Caes.* 27, Ἀλαισία Polyæn. 8, 23, 11.

τειχισθῆναι, ἐξέπεμψε, τῆς τε τροφῆς τῶν ἵππων ἕνεκα (οὐ γὰρ ἦν)
 καὶ ὅπως ἐς τὰς πατρίδας ἕκαστοὶ σφῶν κομισθέντες τὰ τε ἐπιτη-
 δεια καὶ ἐπιουρίαν αὐτῶ ἀγάγωσιν. ἐπεὶ δ' οὗτοί τε ἐχρόνιζον 2
 καὶ τὰ σιτία σφᾶς ἐπιλείπειν ἤρξατο, τοὺς τε παῖδας καὶ τὰς γυ-
 5 ναῖκας (καὶ) τῶν ἄλλων τοὺς ἀρχειοτάτους ἐξέβαλεν, ἐλπίσας μάτην
 ὅτι ἢ καὶ ἐξεῖνοι πρὸς τῶν Ῥωμαίων τῆς λείας ἕνεκα σωθήσονται,
 ἢ οἱ γε λοιποὶ ταῖς τροφαῖς αὐτῶν ἐπὶ πλεῖον χρησάμενοι περιγε-
 ρήσονται. ὁ γὰρ Καῖσαρ ἄλλως μὲν οὐδ' αὐτοὺς τῶν ἐπιτηδείων, 3
 ὥστε καὶ ἐτέρους τρέφειν, εὐπόρει· τοῖς δ' οὖν πολεμίοις ἰσχυροτέ-
 10 ραν τὴν σιτοδείαν ἐπανεὶθόντων αὐτῶν, ἐλπίδι τοῦ πάντως σφᾶς
 καταδεχθήσεσθαι, ποιήσῃν νομίσας πάντας αὐτοὺς ἀπεώσατο. καὶ 4
 οἱ μὲν οὕτως ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως καὶ τοῦ στρατοπέδου, μη-
 δετέρων σφᾶς δεχομένων, οἰκτρότατα ἀπώλοντο· ἢ δὲ ἐπιουρία
 τῶν τε ἵππέων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀχθέντων ἐπῆλθε
 15 μὲν οὐκ ἐς μακρὰν τοῖς βαρβάροις, ἵππομαχίᾳ δὲ δὴ τῶν Ῥωμαίων
 τῇ βοηθείᾳ. καὶ μετὰ τοῦτο πειράσαντες | νυκτὸς διὰ τῶν 5 L 76^r
 περιτειχισμάτων ἐς τὴν πόλιν ἐσελθεῖν ἰσχυρῶς ἐπόνησαν· τάφρους
 τε γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι κρυπτὰς ἐν τοῖς ἵππασίμοις ἐπεποιήμεσαν καὶ
 σκόλοπας ἐς αὐτὰς ἐνεπεπήγεσαν, πάντα ἐπιπολῆς τῷ ἄλλῳ τῷ πέ-
 20 ριξί χωρίῳ ὁμοιώσαντες, ὥστε καὶ τοὺς ἀνδρας καὶ τοὺς ἵππους 6
 ὅτι μάλιστα ἀπερισκέπτως ἐς αὐτὰ ἐμπεσόντας σφαλῆναι. οὐ μὲν-
 τοι καὶ ἐνόησαν πρὶν ἐκ παρατάξεως αὐθις πρὸς αὐτοῖς τοῖς τει-
 χίσμασιν αὐτοὶ τε ἅμα καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐπεξεληθόντες πταῖσαι.
 ὁ δ' οὖν Οὐερκιγγετόριξ ἠδυνήθη μὲν ἐκφυγεῖν (οὐτε γὰρ ἐάλω 41
 25 καὶ ἄτρωτος ἦν), ἐλπίσας δ', ὅτι ἐν φίλιᾳ ποτὲ τῷ Καίσαρι ἐγε-
 γόνει, συγγνώμης παρ' αὐτοῦ τεύξεσθαι, ἦλθε πρὸς αὐτὸν μὴ ἐπι-
 κηρυκευσάμενος, καὶ καθήμενῳ οἱ ἐπὶ βήματος ἐξαίφνης ὤφθη,
 ὥστε καὶ ταραχθῆναι τινὰς· ἄλλως τε γὰρ περιμήκης ἦν καὶ ἐν

5 (καὶ) add. R. St. ἐξέβαλεν R. St., ἐξέβαλον L 9 δ' οὖν Pflugk.,
 γοῦν L 10 interpuncti post αὐτῶν, nam ἐλπίδι — καταδεχθήσεσθαι cum
 ἐπανεὶθόντων αὐτῶν coniungendum non est, sed cum ἰσχυροτέρων τὴν σιτοδείαν
 ποιήσῃν νομίσας. ceterum concinnius haec post νομίσας legerentur, ut pro-
 posuit Rk. 13 οἰκτρότατα R. St., οἰκτρότα L 15. 16 lacunosa haec et
 fortasse corrupta probabilem in modum restitui nequeunt. Possis ἵππομαχίᾳ δὲ
 δὴ, τῶν Ῥωμαίων τῇ βοηθείᾳ (τῶν Κελτῶν μάλιστα (vel καὶ τότε) νικησάντων,
 ἀπεκρούσθησαν). Rk.: ἵππομαχίᾳ δὲ δὴ (ἐγένετο), τῶν Ῥωμαίων τῇ βοηθείᾳ
 (ἀπαντώντων. καὶ οὗτοι μὲν χαλεπῶς (vel ἀσχυρῶς) τε καὶ τότε ἀπίλλαντο),
 καὶ μετὰ τοῦτο κ. τ. λ. — L lacunas non exhibet sed in marg. habet ~ 17 ἐπό-
 νησαν H. St., ἐποίησαν L, ἔπταισαν Xyl. 19 ἐνεπεπήγεσαν Dind., ἐμπεπήγε-
 σαν L τῷ ἄλλῳ Rk., τῶν ἄλλων L 21 ἀπερισκέπτως ἐς αὐτὰ edidi ex
 L, ἐς αὐτὰ ἀπερισκέπτως R. St. 22 αὐθις Bk., ἀρθεις L.

2 τοῖς ἄλλοις δεινῶς ἐνέτρεπεν· ἡσυχίας δ' οὖν γενομένης εἶπε μὲν οὐδέν, πεσὼν δὲ ἐς γόνυ τῷ τε χεῖρε πιέσας ἐδεῖτο. ταῦτα τοῖς μὲν ἄλλοις οἶκτον τῇ τε τῆς προτέρας αὐτοῦ τύχης ἀναμνήσει καὶ τῷ τῆς παρούσης ὄψεως περιλαθεῖ ἐνέβαλεν· ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ αὐτό τε αὐτῷ τοῦτο, δι' ὃ μάλιστα σωθῆσεσθαι προσεδόκησεν, ἐπεκά- 5

3 λησε (τῆς γὰρ φιλίας τὴν ἀντίταξιν ἀντιθεῖς χαλεπωτέραν τὴν ἀδικίαν αὐτοῦ ἀπέφηνε), καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ἐν τῷ παραχρῆμα αὐτὸν ἠλέησεν ἀλλ' εὐθὺς ἐν δεσμοῖς ἔδησε, καὶ ἐς τὰ ἐπινίκια μετὰ τοῦτο πέμψας ἀπέκτεινε.

a. u. 703 42 τοῦτο μὲν οὖν ὕστερον ἐγένετο, τότε δὲ τοὺς μὲν ὁμολογίᾳ τῶν 10
 51) λοιπῶν προσέθετο, τοὺς δὲ καὶ μάχῃ κρατήσας ἐδουλώσατο. οἱ τε γὰρ Βελγικοὶ οἱ πλησιόχωροι, Κόμμιόν τινα Ἀτρέβαν προστησάμενοί σφιν, ἐπὶ πλείστον ἀντέσχον, καὶ δύο τε ἵππομαχίας ἀγκώμαλά πη ἠγωνίσαντο, καὶ τρίτῃ πεζομαχίᾳ ἰσοπάλῳ τὸ πρῶτον συνενεχθέντες ἔπειτα ὑπὸ τοῦ ἱππικοῦ κατὰ νότου σφίσιν ἀνεκλί- 15

2 στως προσπεσόντος ἐτράπησαν. κακὰ τούτου τό τε στρατόπεδον τῆς νηκτὸς οἱ περιλιπεῖς ἐξέλιπον, καὶ διελθόντες ὕλην τινὰ ἐκείνην τε ἐνέπρησαν καὶ τὰς ἀμάξας | μόνας ὑπέλιποντο, ὅπως τῶν πολεμίων L 77

3 λῆς ἀποχωρήσαντες. οὐ μόντοι καὶ ἐπιτυχεῖς τῆς ἐλπίδος ἐγένοντο· 20 οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι ὡς τάχιστα τῆς φυχῆς αὐτῶν ἤσθοντο, ἐπεδιώξαν σφας, καὶ ἐντυχόντες τῷ πυρὶ τὰ μὲν κατέσβεσαν τὰ δὲ καὶ διέκοψαν, καὶ τινες καὶ διὰ μέσης τῆς φλογὸς δραμόντες κατέλαβον

43 αὐτοὺς ἀπροσδόκητοι καὶ παμπληθεῖς ἐφόνευσαν. ἐκ δὲ τούτου

2 γόνυ] γόνυ <οἶ>? cf. Her. 5, 86 πιέσας Reim. (V b secutus), recte fortasse, cf. Plat. *Phaed.* p. 117 E, ποιήσας L, προτεινάς Leuncl. ἐδεῖτο Dind., ἐδέετο L. δεῖσθαι absolute Herod. 3, 46; 8, 59, sed non sensu eodem 6 τῆς γὰρ φιλίας] τῇ γὰρ φιλίᾳ Rk. et Bk., at Thuc. 2, 85, 2 (frustra tent. a Cobeto) et 3, 56, 5 confert Melber. 8 ἐς τὰ ἐπινίκια] exspectes ἐν τοῖς ἐπινικίοις, cf. 36, 19, 3 10 τῶν λοιπῶν] collocandum ante τοὺς μὲν? 12 Βελγικοὶ Leuncl., βελγικοὶ L πλησιόχωροι R. St., πλησιοχώριοι L Ἀτρέβαν] ita L hic ut c. 43, 1. *Atrebas, Atrebates* Caes. (et Hirt.) b. G. passim (sed *Atrebatibus* abl. pl. 2, 16, 2), Oros. 6, 7, 14 (ex Caes.); 6, 11, 12 (*Atrebatas* acc. pl., ex Hirt.); 7, 32, 8 (*Atrebatas* acc. pl. ex Hieron. 2383 e g), Plin. n. h. 4, 106, Sid. *Apoll. carn.* 5, 213, *Ilin. Ant.* p. 475, 3 (Brit. pop.), geogr. Rav. p. 427, 17 (Brit. pop.); postea per a litteram *Atrabates, Atrabaticus* (cf. Suid. s. v. Ἀτραβατικός, v. *Gall.* 6, v. *Car.* 20, *not. Occ.* 40, 4 p. 120 B., *not. Gall.* 6. — Ἀτραβατίοι Strabo 4, 3, 5 p. 194 (ut videtur; cod. variant inter ἀτραβατοί, ἀτραβαταίων, ἀτραβαταίων), Ἀτριβάτιοι Ptol. 2, 9, 4 (corrupte, Britanniae certe populus 2, 3, 12. 13 Ἀτραβατίοι) 14 πη Rk., τε L ἰσοπάλῳ] an ἰσοπαλεῖ? Dio ceteroquin utitur forma ἰσοπαλῆς, vide Indicem 16 προσπεσόντος R. St., προσπεσόντες L 18 ὑπέλιποντο Bk., ὑπελείποντο L.

τῶν μὲν ἄλλων τινὲς ὁμοιόλογησαν, ὁ δὲ Ἀτρέβας διαφρυγὼν οὐδ' ὡς
 ἰσύχασεν, ἀλλὰ καὶ τὸν Λαβίνον ἐπεχείρησεν ἐνεδρεῦσαι ποτε.
 ἤττηθεις δὲ τῇ μάχῃ ἀνεπίσθη μὲν ἐς λόγους αὐτῷ ἐλθεῖν, πρὶν 2
 δὲ ἢ ὅτιοῦν συμβῆναι τρωθεις ὑπὸ τινος τῶν Ῥωμαίων ἀπιστίᾳ
 5 τοῦ μὴ ἂν ἀκριβῶς εἰρηρῆσαι διέφυγε, καὶ χαλεπὸς αὔθις αὐτοῖς
 ἐγένετο, μέχρις οὗ ἀπογνοὺς τὰ πράγματα τοῖς μὲν ἄλλοις τοῖς συν-
 οῦσιν οἱ ἀξέριον τὴν ἄδειαν ἐπὶ πᾶσι τοῖς σφετέροις ἐπραξεν, αὐ-
 τὸς δὲ ἑαυτῷ τὸ μηδέποτε, ὡς γέ τινας, ἐς ὄψιν μηδεὶος Ῥωμαίον
 ἐλθεῖν. ἐκεῖνοί τε οὖν οὕτω κατελύσαντο, καὶ οἱ λοιποὶ μετὰ τοῦτο, 3
 10 οἱ μὲν ἐκούσιοι οἱ δὲ καὶ καταπολεμηθέντες, ἐχειρώθησαν, καὶ αὐ-
 τοὺς ὁ Καῖσαρ καὶ φρουραῖς καὶ δικαιοῦσι χρημάτων τε ἐσπρά-
 ζεσι καὶ φόρων ἐπιτάξσει τοὺς μὲν ἐταπείνωσε τοὺς δὲ ἡμέρωσε.

ταῦτα μὲν οὕτως ἐπὶ τε Λουκίου Παύλου καὶ ἐπὶ Γαῖου Μαγ- 44 a. u. 704
 κέλλου ὑπάτων ἐτελευτήθη, ὁ δὲ δὴ Καῖσαρ τῶν μὲν Γαλατῶν (50)
 15 ἕνεκα καὶ τοῦ χρόνου τοῦ πρὸς τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῦ δοθέντος ἐκ
 τε τῆς Γαλατίας ἀπαλλαγῆναι καὶ ἐς τὴν Ῥώμην ἐπανακομισθῆναι
 ὤφειλεν· ἐκεῖνός τε γὰρ ἐπ' ἐξόδῳ ἦν καὶ ὁ πόλεμος ἐπέπαντο,
 καὶ οὐδεμίαν ἔτ' εὐπρεπῆ σκῆψιν πρὸς τὸ μὴ οὐ τὰ τε στρατό-
 πεδα ἀφείναι καὶ ἰδιωτεῦσαι εἶχεν· ἐπεὶ δὲ τὰ τε ἐν τῷ ἄστει 2
 20 ἐστασιάζετο, καὶ ὁ Κράσσος ἐτεθνήκει, ὃ τε Πομπήιος ἐν τε δυ-
 νάμει αὔθις, ἅτε τρίτον ὑπατευκὸς καὶ τὴν ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ ἀρχὴν
 ἐπὶ πέντε ἄλλα ἔτη δοθῆναι οἱ διαπεπραγμένους, ἐγένετο, καὶ αὐτῷ
 οὐκέτ' οἰκείως, ἄλλως τε καὶ τοῦ παιδίου, ὅπερ πον καὶ μόνον ἐν 3
 25 τῇ ἰσλίᾳ αὐτοὺς κατεῖχε, [τε καὶ] τετελευτηκότος, . . . , ἐφοβήθη μὴ
 τῶν στρατιωτῶν ψιλωθῆις | ἐπὶ τε ἐκείνῳ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις L 77^v
 ἐχθροῖς γένηται, καὶ οὐ διῆκεν αὐτούς.

ἐν γὰρ δὴ τοῖς αὐτοῖς τούτοις ἔτεσιν ἄλλα τε ἐν τῇ πόλει στα- 45 a. u. 701
 σιώδη πολλὰ κὰν ταῖς ἀρχαιρεσίαις μάλιστα ἐγένετο, ὅσπερ μάλιστα (53)
 ἐβδόμῳ μὲν τὸν τε Καλουτῖνον καὶ τὸν Μεσσάλαν ὑπάτους ἀπο-
 30 δειχθῆναι· καὶ οὐδ' ἂν τότε ἠρέθησαν, εἰ μὴ Κύντος τε Πομ- 2
 πῆιος ὁ Ῥοῦφος ἐς τὸ δεσποτιῆριον ὑπὸ τῆς βουλῆς, καίτοι τοῦ τε
 Σύλλου θνηταριδοῦς ὄν καὶ διμαρχῶν, ἐνεβλήθη, καὶ τοῦτο καὶ
 τοῖς ἄλλοις τοῖς κακούρησαι τι ἐθελήσασιν ἐψηφίσθη, τῷ τε Πομ-
 35 οῖ ὄρνιθες τὰς ἀρχαιρεσίας ἐπέσχον, οὐ βουλόμενοι τοῖς μεσοβασί-

7 αὐτὸς R. St., αὐτοὺς L ὡς γέ τινας] nonne ὡς γέ τινές (φρασιν)? cf.
 39, 23, 4, Hirt. b. G. 8, 23, 6 et 48, 9 15 αὐτοῦ dedi ex L, αὐτῷ H. St.
 17 ἐκεῖνός Leuncl., εἰκός L 24 αὐτοὺς R. St. (coni.), αὐτοῦ L [τε καὶ]
 exp. Xyl. lacunam agnovit R. St., (προσεφέρετο) Reim., cf. 48, 20, 4, (διέζειτο)
 Rk. 29 Μεσσάλαν H. St., μεσαλαν L (s. acc.).

λεῦσι γενέσθαι· μάλιστα δὲ οἱ δήμαρχοι, τὰ πράγματα τὰ ἐν τῇ
 πόλει διέκοντες ὥστε καὶ τὰς πανηγύρεις καὶ ἀντὶ τῶν στρατηγῶν
 ποιεῖν, ἐκόλων τὰς λοιπὰς ἀρχὰς αἰρεθῆναι. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ
 1 Ῥοῦφος ἐς τὸ οἴκημα ἐσέπεσε. καὶ οὗτος μὲν τὸν Φαουόνιον ἀγο-
 ρανομοῦντα ἐς αὐτὸ ἕστερον ἀπὸ τινος οὐ μεγάλης αἰτίας, ἵνα δὴ 5
 κοινωτὸν τῆς ἀτιμίας λάβῃ, κατέθετο· πάντες δὲ οἱ δήμαρχοι ἄλ-
 λας τε σκήψεις ἐμποδίου ἐσέφερον, καὶ χιλιάρχους ἀντὶ τῶν ὑπά-
 5 τῶν, ὅπως πλείους ἀρχόντες ὥσπερ ποτὲ ἀποδεικνύονται, καθί-
 γουσι τὸν Πομπήιον λεγθῆναι δεῖν ἔφρασον. καὶ ἐπὶ πλείστον ἐπὶ 10
 τῇ προφάσει αὐτῆ διέτριψαν· ἐκεῖνός τε γὰρ ἀπεδήμει, καὶ ἐκ τῶν
 παρόντων οὔτε ψηφίσασθαι τις αὐτὸ (πρὸς γὰρ τὴν τοῦ Σύλλου
 ὁμότητα ἐμίσουν πάντες τὸ πολίτευμα) οὔτ' αὖ μὴ ἐλέσθαι διὰ
 46 τὸν τοῦ Πομπηίου φόβον ὑπέμεινε. τέλος δὲ ὀψέ ποτε αὐτὸς ἐλ-
 θὼν τὴν μὲν δικτατορίαν διδομένην οἱ δῆθεν οὐκ ἐδέξατο, τοὺς δὲ 15
 ὑπάτους ἀποδειχθῆναι παρεσκευάσεν. οὐ μόντοι οὐδὲ ἐκεῖνοι δια-
 δόχους σφίσι διὰ τὸν ἐκ τῶν σφαγῶν τάραχον κατέστησαν, καί-
 περ καὶ τὴν βουλευτικὴν ἐσθῆτα καταθέμενοι κὰν τῇ ἱππάδι τὴν
 2 γερουσίαν ὥσπερ ἐπὶ μεγάλῳ τινὶ πένθει συνάγοντες. δόγμα τε
 L 78r ἐποίησαντο μηδένα μήτε στρατηγήσαντα μήθ' ὑπατεύσαντα τὰς 20
 ἔξω ἡγεμονίας, πρὶν ἂν πέντε ἔτη διέλθῃ, λαμβάνειν, εἴ πως ὑπὸ
 τοῦ μὴ παραντίκα ἐν δυνάμει τινὶ αὐτοὺς γίγνεσθαι παύσαιτο
 σπουδαροῦντες. οὔτε γὰρ ἐμετρίαζον οὐθ' ἕγιες οὐδὲν ἐποίουν,
 3 ἀλλ' ἐπ' ἀλλήλους παρῶρμητο πολλὰ μὲν δαπανώμενοι πολλῶ δ'
 ἔτι πλείω μαχόμενοι, ὥστε καὶ τὸν ἑπαιτὸν ποτε τὸν Καλοῦνιον τρω- 25
 θῆναι. οὕκουν οὐθ' ἑπατος οὔτε στρατηγός οὔτε πόλιάρχός τις
 σφας διεδέξατο, ἀλλὰ ἀναρῆτοι κατὰ τοῦτο παντελῶς οἱ Ῥωμαῖοι
 47 τὰ πρῶτα τοῦ ἔτους ἐγένοντο. κὰν τοῦτου οὔτε τι ἄλλο χρηστὸν
 συνέβη, καὶ ἢ ἀγορὰ ἢ διὰ τῶν ἐννέα ἀεὶ ἡμερῶν ἀγομένη ἐν αὐτῇ
 2 τῇ τοῦ Ἰανουαρίου νομηνία ἤχθη. καὶ τοῦτό τε αὐτοὺς, ὡς οὐκ 30
 ἀπὸ ταῦτομάτου συμβὰν ἀλλ' ἐν τέρατος λόγῳ γενόμενον, ἐθορύ-
 βει, καὶ ὅτι βύας ἐν τῇ πόλει καὶ ὤφθη καὶ συνελήθη, ἀγαλιμά
 τέ τι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἴδρωσε, καὶ λαμπὰς ἐκ τῶν νοτίων πρὸς

a. n. 702
(52)

2 καὶ (ante ἀντι) inde a Rk. iniuria delent edit. non tantum ludos Mega-
 lenses et Florales (ludos aedilicios) sed vel ludos Apollinares (praetorios) ediderunt
 tribuni plebis 8 καθίστασθαι scripsi, καθίσται L, καθιστάναι R. St. αὐτῶν]
 αὐτοῖς vel (ὑπ') αὐτῶν Rk., at cf. ad 38, 43, 3 17 σφαγῶν] corruptum
 videtur, σφαγῶν v. Herw. (litt.). an στάσεων coll. c. 48, 3? 19 συνάγοντες]
 συναγαγόντες Rk., praeter necessitatem δόγμα τε R. St., δόγματα L
 24 παρῶρμητο Xyl., πανῶρμητο L 30 αὐτοὺς R. St., αὐτοῖς L.

ἀνατολὰς διέδραμε, καὶ πολλοὶ μὲν κεραινοὶ πολλοὶ δὲ καὶ βῶλοι
 λίθοι τε καὶ ὄστρακα καὶ αἶμα διὰ τοῦ ἀέρος ἠνέχθη. δοκεῖ δὲ 3
 ἔμοιγε καὶ ἐκεῖνο τὸ τῷ προτέρῳ ἔτει, ἐπ' ἐξόδῳ αὐτοῦ, περὶ τε
 τὸν Σάραπιν καὶ περὶ τὴν Ἴσιν ψηφισθῆν τέρας οὐδενὸς ἦντων γε-
 5 νέσθαι· τοὺς γὰρ ναοὺς αὐτῶν, οὓς ἰδίᾳ τινὲς ἐπεποιήντο, καθε-
 λεῖν τῇ βουλῇ ἔδοξεν. οὐ γὰρ δὴ τοὺς θεοὺς τούτους ἐπὶ πολὺ 4
 ἐνόμισαν, καὶ ὅτε γε καὶ ἐξενίκησεν ὥστε καὶ δημοσίᾳ αὐτοὺς σέ-
 βεσθαι, ἔξω τοῦ πωμηρίου σφᾶς ἰδρῶσαντο.

τοιαύτης οὖν τότε τῆς ἐν τῷ ἄστει καταστάσεως οὔσης, καὶ 48
 10 μηδενὸς τοῖς πράγμασιν ἐπιτεταγμένοι, σφραγαὶ καθ' ἐκάστην ἡμέ-
 ραν ὡς εἰπεῖν ἐγίνοντο, τὰς τε ἀρχαιοσεΐας, καίτοι σπεύδοντες ἐπὶ
 τὰς ἀρχὰς καὶ δεκασμοῖς καὶ φρόνις δι' αὐτὰς χορήμενοι, οὐκ ἐπε-
 τέλουν. ὁ γοῦν Μίλων ὑπατεῖαν αὐτῶν τὸν Κλώδιον ἐν τῇ Ἀππία 2
 ὁδῷ συντυχόντα οἱ τὸ μὲν πρῶτον ἀπλῶς πωρῶσεν, ἔπειτα δὲ
 15 φρονηθεὶς μὴ ἐπιέλθῃ τῷ γεγονότι κατέσφαξεν, ἐλπίσας, ἐπειδὴ
 πάντας τοὺς οἰκέτας τοὺς τοῦτο ποιήσαντας εὐθὺς ἠλευθέρωσε,
 ὄψων τοῦ φρόνου τελευτήσαντος αὐτοῦ ἢ τοῦ τραύματος εἰ περι-
 γίνοντο ἀφεθῆσεσθαι. ἀκούσαντες οὖν τοῦθ' οἱ ἐν τῇ πόλει πρὸς 3 L 78v
 20 Κλώδιον, ὅμως διὰ τε τὸ ἀνθρώπινον καὶ ὅτι καὶ τοῦ Μίλωνος
 στεροθῆναι ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ ἤθελον, ἠγανάκτουν. παραλί- 49
 βόντες δὲ αὐτοὺς οὕτως ἔχοντας ὁ τε Ρούφος καὶ Τίτος Μουρά-
 τιος Πλάγκος προσπαροῦζεναν· δημαρχοῦντες γὰρ ἕξ τε τὴν ἀγορὰν
 25 (τὸν) νεκρὸν ὑπὸ τὴν ἔω ἐσεκόμισαν καὶ ἐπὶ τὸ βῆμα ἐπέθεσαν πᾶσι
 τε ἐπεθεῖνυσαν, καὶ ἐπέλεγον οἷα εἰκὸς ἦν ὀδυρόμενοι, ὥστε τὸν 2
 ὄμιλον καὶ ἔξ ὧν ἔωρον καὶ ἔξ ὧν ἤκουον συνταραχθῆναι, καὶ μῆτε
 τοῦ θείου ἔτι φροντίσαι, ἀλλὰ πάντα μὲν τὰ περὶ τὰς ταφὰς νό-
 μιμα συγγέαι, πᾶσαν δὲ ὀλίγον τὴν πόλιν καταπορῆσαι. τὸ γὰρ σῶμα
 30 τοῦ Κλώδιου ἀράμεινοι ἕξ τε τὸ βουλευτήριον ἐσίγηξαν, καὶ εὐθέ-

1 πολλοὶ δὲ] cf. Lob. ad Phryn. p. 54 4 Σάραπιν] Σάραπις Dio semper, sed Σεραπειὸν 77, 23, 2 et Σεραπίων 78, 4, 4. 5 (Σαραπίων 50, 27, 1). Graeci Σάραπις solent scribere, Latini Serapis, cf. Preller-Jordan *rom. Myth.* 2, 37.
 5 αὐτῶν Leuncl., αὐτοῦ L 7 ὅτε Rk., ὅτι L 15 ἐπεξέλθῃ R. St. (coni.). ἐξέλθῃ L 16 πάντας R. St., πάντες L ἠλευθέρωσε Leuncl., ἔλευθερώσας L, ἔλευθερώσαι (-σεις) Sturz. (in add.) 21 τὸ R. St., τὸν L 25 (τὸν) ins. Rk., recte quanquam apud posteriores νεκρὸς in usu est. veluti Appiano *b. c.* 2, 21, et apud Zonaram bis reperitur 9, 13, 6 et 10, vide 44, 35, 4
 27 μῆτε τοῦ θείου] an μῆτε τοῦ θείου cum Reiskio vel (μῆτε τοῦ ἀνθρώπινου) μῆτε τοῦ θείου ut idem proposuit? cf. 65, 2, 1, (μῆτε τοῦ ὀσίου) μῆτε τοῦ θείου? Bk.

- τησαν, καὶ μετὰ τοῦτο πυρὰν ἐκ τῶν βάρθρων συνήσαντες ἔκαυσαν καὶ
 3 ἐκεῖνο καὶ τὸ σινέδριον. οὕτω τε οὐχ ὀρμῇ τιμῇ, οἷα που τοὺς ὄχλους
 ἐξαπικαῖα καταλαμβάνει, ἀλλὰ ἐκ προαιρέσεως αὐτὸ ἐπραξάν ὥστε
 καὶ τὴν ἐνάτην τὸ περιδείπνον ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορᾷ, τυφόμενον ἔτι
 τοῦ βουλευτηρίου, ποιῆσαι, καὶ προσέτι καὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ 5
 4 Μίλωνος καταγλέξαι ἐπιχειρῆσαι. ἐκείνη μὲν οὖν πολλῶν αὐτῇ
 ἀμυνάντων οὐκ ἐκαύθη· ὁ δὲ δὴ Μίλων τέως μὲν περίφοβος ἐπὶ
 τῷ φόβῳ ὧν ἐκρύπτετο, οὐχ ὑπὸ ἰδιωτῶν μόνον ἀλλὰ καὶ ἰππέων
 βουλευτῶν τέ τινων φρουρούμενος· ἐπεὶ δὲ τοῦτό τε ἐγένετο καὶ
 τὴν ὄργην τῆς γεουσίας ἐς τὸ τῶν ἀντιστασιωτῶν μίαισμα περι- 10
 5 χωρήσειν ἤλιπσεν (εὐθύς γοῦν τῆς δειλῆς ἐς τὸ παλάτιον δι' αὐτὸ
 τοῦτο συλλεγόντες τὸν τε μεσοβασιλέα προχειρισθῆναι, καὶ τῆς φυ-
 λακῆς τῆς πόλεως καὶ ἐκεῖνον καὶ τοὺς δημάρχους καὶ προσέτι καὶ
 τὸν Πομπήιον ἐπιμεληθῆναι ὥστε μηδὲν ἀπ' αὐτῆς ἀποτριβῆναι,
 ἐψηφίσαντο), προΐει τε ἐς μέσον καὶ τῆς ἀρχῆς ὁμοίως ἢ καὶ μάλ- 15
 λον ἀντεποιεῖτο.
- 50 μάχαι τε οὖν ἐκ τούτου πολλαὶ καὶ σφραγαὶ αἰθῆς ἐγίγνοντο,
 ὥστε τὴν βουλὴν τὰ τε προειρημένα ἐπικυρώσαι, καὶ τὸν Πομ-
 L 79¹ πῆιον μεταπέμψασθαι, καταλόγους τε αὐτῶ καινοὺς | ποιῆσαι 20
 2 ἐπιτρέψαι, καὶ τὰ ἐσθῆματα ἀλλάξασθαι. ἐλθόντος τε αὐτοῦ οὐ
 πολλῶ ἕστερον ἔξω τε τοῦ πομηρίου πρὸς τῷ θεάτρῳ αὐτοῦ σὺν
 φρουρᾷ ἤθροίσθησαν καὶ τὰ τοῦ Κλωδίου ὅσα ἀνελέσθαι ἔγνω-
 σαν, τό τε βουλευτήριον τῷ Φαύστῳ τῷ τοῦ Σύλλου νιεὶ ἀνοικο-
 3 δομησαὶ προσέταξαν. ἦν μὲν γὰρ τὸ Ὀστίλιον, μετεσκευάστο δὲ
 ὑπὸ τοῦ Σύλλου· διὸ τοῦτό τε περὶ αὐτοῦ ἔδοξε, καὶ ὅπως ἐξοικο- 25
 δομηθῆν τὸ ἐκείνου ὄνομα ἀπολάβῃ. μετεώρου δὲ τῆς πόλεως οὐ-
 σις ἐπὶ τοῖς ἀρξουσὶ σφραγῶν, καὶ διαθροούντων τῶν μὲν ὡς δικτά-
 τορα τὸν Πομπήιον, τῶν δὲ ὡς ὑπάτου τὸν Καίσαρα αἰρεθῆναι
 4 (δεῖ) (οὕτω γὰρ που ἐκ προαιρέσεως ἐπὶ τοῖς κατειργασμένοις αὐτὸν
 ἐτίμων ὥστε καὶ ἐξήζορθ' ἡμέρας θῦσαι ἐπ' αὐτοῖς ψηφίσασθαι),
 φοβηθέντες ἐκάτερον οἷ τε ἄλλοι βουλευταὶ καὶ Βιβουλος, ὅσπερ
 που τὴν γνώμην πρῶτος ἐρωτηθεὶς ποιήσεσθαι ἐμίλλε, προκατέλα-
 βον τὴν τοῦ πλήθους ὀρμὴν, τῷ Πομπηίῳ τὴν ὑπάτειαν, ὥστε μὴ

1 συνήσαντες Polak. coll. Her. 7, 107, ἐνήσαντες L, νήσαντες R. St. (coni.),
 cf. Her. 1, 50 4 ἐνάτην] sc. ὄραν (non ἡμέραν, ut putant), cf. Asc. p. 34 B. et
 Marq. Privatleben² p. 378 15 ἐς μέσον] ἐς (τὸ) μέσον St., ut solet Dio 21 αὐ-
 τοῦ Reim., αὐτῶν L 22 ἤθροίσθησαν Rk., ἤθροισαν L 25 διὸ Bk., διὰ L
 αὐτοῦ Xyl., αὐτοῦς L 26 ἀπολάβῃ Reim., ἀποβάλλῃ L 29 (δεῖ) add. Rk.
 30 ἐξήζορθ'] Caes. b. G. 7, 90 *viginti*. fortasse tres supplicationes Caesari decretas
 (cf. b. G. 2, 35; 4, 35) intellegit Dio, quanquam ne sic quidem numeri quadrant.

δικτάτορα αὐτὸν λεχθῆναι, καὶ μόνῳ γε, ἵνα μὴ ὁ Καῖσαρ αὐτῷ
 συνάρξῃ, δόντες. ξένον μὲν δὴ τοῦτο καὶ ἐπὶ μηδεὸς ἄλλου γενό- 5
 μενον ἔπραξαν, καὶ ὀρθῶς αὐτὸ πεποιημένα ἔδοξαν· ἐπειδὴ γὰρ
 ἦττον τοῦ Καίσαρος τῷ ὀμίλῳ προσέειτο, ἀπορρήξεν τε αὐτὸν
 5 ἀπ' ἐκείνου παντάτασι καὶ σφραγευμένῳ ἤλιπσαν. καὶ ἔσχεν οὐ-
 τως· τῷ τε γὰρ καινῷ καὶ τῷ παραδόξῳ τῆς τιμῆς ἐπαρθεὶς οὐ-
 κέτ' οὐδὲν ἐς τὴν τῶν πολλῶν χάριν ἐβούλευσεν, ἀλλ' ἀκριβῶς
 πάντα τὰ τῆ βουλῆ ἀρέσκοντα ἔπραξεν.

οὐ μέντοι καὶ μόνος ἄρξαι ἠθέλησεν· τὴν γὰρ εὐκλειαν ἐν τῷ 51
 10 δεδόχθαι τοῦτ' ἔχων, τὸν φθόνον τὸν ἐπ' αὐτῆ ἐξέκλινε. καὶ φο-
 βηθεὶς μήποτε κενῆς τῆς χώρας οὐσης ὁ Καῖσαρ ἐκ τε (τῆς) τῶν
 δυνάμεων καὶ ἐκ τῆς τοῦ πλήθους σπουδῆς συνάρχων αὐτῷ δοθῆ,
 ἐκείνῳ μὲν, ἵνα μὴ καὶ παντελῶς παρημελήσθαι νομίση καὶ τού- 2
 του τινὰ ὀργὴν δικαίαν ποιήσῃται, παρεσχεύασε διὰ τῶν δημάρχων
 15 ἐπιτραπήναι καὶ ἀπόντι τὴν ἀρχήν, ὅταν ἐκ τῶν νόμων καθήκη,
 αἰτῆσαι, αὐτὸς δὲ Κύντων Σκιπίωνα πενθερόν τε οἱ ὄντα καὶ δε-
 κασμοῦ αἰτίαν ἔχοντα προσείλετο. οὗτος γὰρ γόνῳ μὲν υἱὸς τοῦ 3
 Νασικοῦ ὦν, ἐκ δὲ δὴ κλήρου διαδοχῆς ἐς τὸ τοῦ Μετέλλου τοῦ
 20 Ἐῦσεβοῦς γένος ποιηθεὶς καὶ διὰ | τοῦτο καὶ τὴν ἐπίκλησιν αὐτοῦ L 79^v
 τῆν τε θυγατέρα τῷ Πομπηίῳ ἐξέδωκε, καὶ παρ' αὐτοῦ
 τὴν τε ὑπατείαν καὶ τὸ μὴ κατηγορηθῆναι ἀντέλαβε. πάντῳ γὰρ 52
 πολλοὶ ἐπὶ τῷ ἐγκλήματι τούτῳ εὐθύνθησαν, καὶ μάλιστα ὅτι τὰ
 δικαστήρια ἀκριβέστερον ἐκ τῶν τοῦ Πομπηίου νόμων συνήγρο.
 πάντας τε γὰρ τοὺς ἄνδρας ἐξ ὧν τοὺς δικάσοντας ἀποκλήρουσθαι
 25 ἐδόκει αὐτὸς ἐπελέγτο, καὶ τὸν τῶν συναγορευσόντων ἐκατέρῳ τῷ
 μέρει ἀριθμὸν ὥρισεν, ὥστε μὴ ὑπὸ τοῦ πλήθους αὐτῶν τοὺς δι-
 καστάς θορυβουμένους ἐκταράττεσθαι. χρόνον τε τῷ μὲν διώ- 2
 κοντι δύο ὥρας, τῷ δὲ φεύγοντι τρεῖς δίδοσθαι ἐκέλευσε. καὶ ὁ
 30 δὴ μάλιστα πλείστοις ἐλυμαίνετο, (τό) τινος ἐπαινέτας ὑπὸ τῶν κρι-
 νομένων δίδοσθαι (πᾶμπολλοὶ γὰρ ὑπὸ τῶν ἀξιοπίστων ἐπαινού-
 μενοι ἐξηραπάζοντο), ἐπὶ πρῶθ' ὥσε νομοθετήσας μηδένα εἶτι τὸ πα-

2 μὲν] τε Bk. 3 καὶ ὀρθῶς] <καλῶς δὲ> vel <φρονίμως δὲ> καὶ ὀρθῶς?,
 ἀλλ' ὀρθῶς Polak. 11 (τῆς) suppl. Bk. 13 ἐκείνῳ Xyl., ἐκείνον L
 νομίση Bk., νομισθῆ L 15 καθήκη R. St., καθήκει L 16 Κύντων] cf.
 Drumann. 2, 44 25 ἐδόκει restitui ex L, ἔδει Bk. Lex Pompeia 360 iudices
 selegi iubebat (Plut. Pomp. 55, Vell. 2, 76, Cic. ad Att. 8, 16, 2, Cael. ad fam. 8,
 8, 5) ex quibus sorte ducerentur qui rem iudicarent. cf. Asc. p. 40 Bait., Momms.
 Staatsr. 3, 532, 5, Madvig. Verf. und Fernw. 2, 225 sq. συναγορευσόντων Rk.,
 συναγορευόντων L 29 πλείστοις] sc. τοῖς δικαστηρίοις (τό) ins. Rk.
 31 μηδένα] μηδενὶ Polak. retento in sequentibus cod. lectione.

3 ῥάπαν ἐξεῖναι ἐν τοῖς τοιούτοις γίγνεσθαι. καὶ ταῦτα μὲν ἄλλα
 τέ τινα κατὰ πάντων ὁμοίως τῶν δικαστηρίων ἐτάχθη, τοῖς
 δὲ δὴ τὰς ἀρχὰς δεκαῶνσι καὶ τοὺς προεαιλωκότας ἐπὶ τοιούτῳ
 τινὶ κατηγόρους ἐπέστησεν, ἄθλιόν σφισιν οὐκ ἐλάχιστον προφθεῖς·
 εἰ γὰρ τις ἦτοι δύο τῶν ὁμοίων τῶν τε ἐλαττόνων ἢ καὶ ἓνα τῶν 5
 μειζόνων [ῆ] τῆς καθ' ἑαυτὸν αἰτίας εἶλεν, ἄδειαν εὐρίσκειτο.

53 ἄλλοι τε οὖν ἐκ τούτου πολλοὶ καὶ ἐάλωσαν καὶ Πλαύτιος
 Ὑψαῖος ἀνταϊτήσας τῷ τε Μίλωνι καὶ τῷ Σπιπίωνι τὴν ὑπατείαν.
 τῶν γὰρ δὴ τριῶν δωροφορησάντων μόνος ἐκεῖνος κατεδικάσθη.

2 ὁ τε γὰρ Σπιπίων ἐγράφη μὲν καὶ ὑπὸ δυοῖν γε, οὐκ ἐκρίθη δὲ διὰ 10
 τὸν Πομπήιον· καὶ ὁ Μίλων ἐπὶ μὲν τούτῳ οὐκ ἐσίχθη (τὸ γὰρ
 τοῦ γόνου ἐγκλημα μείζον εἶχεν), ὑπαχθεῖς δὲ ἐπ' ἐκείνῳ ἐάλω, μη-
 δὲν δυνηθεῖς βίαιον δραῖσαι. ὁ γὰρ Πομπήιος τὴν τε ἄλλην πόλιν
 διὰ φυλακῆς ἐποιήσατο, καὶ ἐς τὸ δικαστήριον σὺν ὀπλίταις ἐσίχθη,

3 θορυβησάντων τε ἐπὶ τούτῳ τινῶν προσέταξε τοῖς στρατιώταις ἐκ- 15
 διῶξαι αὐτοὺς ἐκ τῆς ἀγορᾶς πλαγίοις καὶ πλατέσι τοῖς ξίφεσι
 παίοντας. ἐπειδὴ τε οὐκ ὑπεῖκον ἀλλὰ καὶ καθάπερ ἐν παιδιᾷ
 L 60^r τινι πλαγιάζόμενοι ὑβρίζον, καὶ | ἐτρόφθησάν τινες αὐτῶν καὶ ἀπέ-
 θανον.

54 τὰ τε οὖν δικαστήρια ἡσύχως ἐκ τούτων συνήγετο, καὶ ἐδι- 20
 καιώθησαν ἐπὶ τε ἑτέροις τισὶ πολλοὶ καὶ ἐπὶ τῷ τοῦ Κλωθίου
 γόνῳ ἄλλοι τε καὶ ὁ Μίλων, καίτοι τὸν Κικέρωνα συναγωνιστὴν

2 ἔχων. ὁ γὰρ δῆτ' ἐκεῖνος τὸν τε Πομπήιον καὶ τοὺς στρατιώτας
 ἐν τῷ δικαστηρίῳ παρὰ τὸ καθεστηγὸς ἰδὼν ἐξεπλάγη καὶ κατέ-
 δεισεν, ὥστε τῶν μὲν παρεσκευασμένων μηδὲν εἰπεῖν, βραχὺ δέ τι 25
 καὶ τεθνηγὸς χαλεπῶς φθελγόμενος ἀγαπητῶς μεταστῆναι. τοῦτον
 γὰρ τὸν λόγον τὸν νῦν φερόμενον ὡς καὶ ὑπὲρ τοῦ Μίλωνος τότε
 λεχθέντα χρόνῳ ποθ' ἕστερον καὶ κατὰ σχολὴν ἀναθαρσίσας

3 ἔγραψε. καὶ δὴ καὶ τοιόνδε τι περὶ αὐτοῦ παραδέδοται. ὁ Μίλων 30
 τῷ λόγῳ πεμφθέντι οἱ ὑπ' αὐτοῦ ἐντεχνῶν (ἐπεφυγάδευτο γὰρ) ἀν-
 τεπέστειλε λέγων ὅτι ἐν τύχῃ αὐτῷ ἐγένετο τὸ μὴ ταῦθ' οὕτω καὶ
 ἐν τῷ δικαστηρίῳ λεχθῆναι· οὐ γὰρ ἂν τοιαύτας ἐν τῇ Μασσαλίᾳ,
 (ἐν ἣ κατὰ τὴν φυγὴν ἦν) τρίγλας εἰσθίειν, εἶπερ τι τοιοῦτον ἀπέλε-

1 ἐξεῖναι ἐν] ἐπαινέτην Bk., quod non displicet, ἐξεῖναι ἐπαινέτην Rk.,
 cf. ad pag. 531 v. 31 3 τὰς ἀρχὰς] corruptum, (διὰ) τὰς ἀρχὰς Rk. an ἐπὶ
 ταῖς ἀρχαῖς? cf. 54, 16, 1 τοιούτῳ Oddey, τούτῳ L 6 [ῆ] del. Rk. an ἢ
 (αὐτὸς ἦν)? 7 καὶ ἐάλωσαν] aut καὶ inducendum aut suppleendum καὶ (ἐνε-
 κλήθησαν καὶ) vel καὶ (ἐκρίθησαν καὶ) vel tale quid 11 τούτῳ St., τούτῳ L
 26 τεθνηγὸς] hic et 46, 7, 2 Dio imitatur Aesch. 2, 34 unde utroque Dionis loco
 δειλίᾳ inserendum censet Cob.^m 30 ἀντεπέστειλε Reim., ἀνταπέστειλε L.

λόγητο. τοῦτο δὲ ἔγραψεν οὐχ ὅτι τοῖς παροῦσιν ἠρέσκετο (πολλὰ 4
 γὰρ ἐπὶ τῇ καθόδῳ ἐπετόλμησεν) ἀλλ' ἐς τὸν Κικέρωνα ἀποσκώ-
 πτων, ὅτι μηδὲν χρηστὸν ἐν τῷ τῆς ἀπολογίας καιρῷ εἰπὼν ἔπειτα
 ἀκόρπους λόγους καὶ ἐμελέτα καὶ ἔπεμπεν αὐτῷ, ὥσπερ τι ὠφελί-
 5 σαι τότε αὐτὸν δυναμένους.

ὁ τε οὖν Μίλων οὕτως ἐάλω, καὶ ὁ Ρούφος ὁ τε Πλάγκος 55
 ἐπειδὴ πρῶτον ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξῆλθον, ἄλλοι τε σὺν αὐτοῖς σιχνοὶ
 διὰ τὴν τοῦ βουλευτηρίου ἔμπρησιν, καίτοι τῷ Πλάγκῳ καὶ τοῦ
 Πομπηίου συσπουδάσαντος, ὥστε καὶ βιβλίον ἔπαιον τε ἅμα αὐ-
 10 τοῦ καὶ ἰκτερίαν ἔχον ἐς τὸ δικαστήριον ἔπεμψεν· ὁ γὰρ Κάτων ὁ 2
 Μάρκος (δικάζειν δὲ ἐμελλεν) οὐκ ἔφη τὸν ἐλαινήτην ἐπὶ τῇ τῶν
 ἑαυτοῦ νόμων καταλύσει προσίσθαι. καὶ ὁ μὲν οὐκέτι τὴν ψῆφον
 ἔδωκεν· ὁ γὰρ Πλάγκος ὡς καὶ τὴν καθαιροῖσους αὐτὸν οἴσονται
 ἐξέκοιεν (ἐξῆν γὰρ, ἐκ τῶν Πομπηίων νόμων, πέντε ἐκατέρῳ τῶν
 15 διαδικούντων ἐκ τῶν δικάσειν σφίσι μελλόντων ἀπολέγειν)· οἱ μὲν 3
 τοὶ ἄλλοι δικασταὶ κατεψηφίσαντο αὐτοῦ. οὔτε γὰρ ἄλλως δοθῶς
 ἔχειν ἔδοξε σφίσι, τοῦ Ρούφου κατεγνωκόσιν, ἐκεῖνον ἐπὶ τοῖς αὐ-
 τοῖς κρινόμενον | ἀγεῖναι· καὶ ἐπειδὴ τὸν Πομπηίου συναιρούμενον L 80^v
 οἱ εἶδον, ἀντεσπουδάσαν αὐτῷ, μὴ καὶ δοῦλοι τινες ἀντικρὺς αὐ-
 20 τοῦ μᾶλλον ἢ δικασταὶ νομισθῶσιν εἶναι. καίπερ καὶ τότε ὁ Κι- 4
 κέρων οὐδὲν βέλτιον τοῦ Πλάγκου κατηγόρησεν ἢ ὑπὲρ τοῦ Μίλω-
 νος ἀπελογήσατο· ἢ τε γὰρ τοῦ δικαστηρίου ὄψις ἢ αὐτὴ ἦν, καὶ
 ὁ Πομπηῖος ἐν ἐκατέρῳ τὰναντία οἱ καὶ ἐβουλεύετο καὶ ἐπραττεν,
 ὅθεν οὐχ ἥμισυ αὐτῷ προσέκρουσε.

25 ταῦτά τε οὖν ἅμα διώκει, καὶ τὸν περὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν 56
 νόμον τὸν κελεύοντα τοὺς ἀρχὴν τινὰ ἐπαγγέλλοντας ἐς τὴν ἐκ-
 κλησίαν πάντως ἀπαντᾶν, ὥστε μηδένα ἀπόντα αἰρεῖσθαι, παρη-
 μελημένον πως ἀνενεώσατο· τό τε δόγμα τὸ μικρὸν ἔμπροσθε γε-
 νόμενον, ὥστε τοὺς ἄρξαντας ἐν τῇ πόλει μὴ πρότερον ἐς τὰς ἔξω
 30 ἡγεμονίας, πρὶν πέντε ἔτη παρελθεῖν, κληροῦσθαι, ἐπεκύρωσεν.
 οὐδ' ἠσχύνθη τότε μὲν τοιαῦτα γράψας, ὕστερον δὲ οὐ πολλῷ αὐ- 2
 τός τε τὴν Ἰβηρίαν ἐς πέντε ἄλλα ἔτη λαβὼν, καὶ τῷ Καίσαρι καὶ
 ἀπόντι (οἱ γὰρ φίλοι αὐτοῦ δεινῶς ἠγανάκτου) αἰτῆσαι τὴν ὑπα-
 35 τερίαν, ὥσπερ ἐψήφιστο, δούς. προσέγραψε μὲν γὰρ τῷ νόμῳ τὸ 3

4 ἔπεμπεν Leuncl., εἶπεν L

5 δυναμένους Leuncl., δυνάμενος L

6 Πλάγκος R. St., πλάγκος L 9 συσπουδάσαντος R. St., σπουδάσαντος L,

cf. ad fr. 11, 3 14 Πομπηίων edidi ex L, cf. 38, 7, 6; 48, 33, 5; 56, 10, 2 (ubi

ὀδοκῶνιον scribendum); 56, 10, 3, Πομπηίου R. St. 28 μικρὸν] an σμικρὸν?

ἔμπροσθε L, ἔμπροσθεν R. St. 29 ἐς] cf. 60, 25, 6; 54, 26, 6 31 τότε μὲν

Rk., μὲν τότε L 34 προσέγραψε R. St., προέγραψε L.

μόνοις αὐτὸ ἐξεῖναι ποιεῖν οἷς ἂν ὀνομαστί τε καὶ ἀντικρυς ἐπι-
τραπῇ, διέφερε δ' οὐδὲν τοῦτο τοῦ μηδ' ἀρχὴν κεκωλύσθαι· πάν-
τως γὰρ οἱ τι δυνάμενοι καὶ ἐκεῖνο ψηφισθῆναι σφίσι διαπραΰνα-
σθαι ἐμελλον.

57 ὁ μὲν οὖν Πομπήιος τοιαῦτ' ἐπολιτεύετο, ὃ δὲ δὴ Σκιπίων 5
οὔτε ἐνομοθέτησέ τι, καὶ τὰ πρὸς τοῦ Κλωδίου περὶ τῶν τιμητῶν
γραφέντα κατέλυσε. καὶ ἔδοξε μὲν τὴν ἐκείνων χάριν τοῦτο πε-
ποικέναι, ἐπειδὴ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῖς ἦν καὶ πρὶν εἶχον ἀπέδωκε,
2 περιέστη δὲ ἐς τοῦναρτίον. ὑπὸ γὰρ τοῦ πολλοὺς ἔν τε τῇ ἰππάδι
καὶ ἐν τῷ βουλευτικῷ γλαύρους ἄνδρας εἶναι, ἕως μὲν μηδένα 10
μητε κατηγορηθέντα μήθ' ἄλόντα διαγράψαι σφίσι ἐξῆν, οὐδεμίαν
3 τῶν οὐκ ἀπαλειφομένων αἰτίαν εἶχον· ἀπολαβόντες δὲ τὴν ἀρχαίαν
ἰσχύν, ὅγ' ἦς αὐτοῖς καὶ καθ' ἑαυτοὺς τὸν ἐκάστου βίον ἐξετάζουσι
τοῦτο ποιεῖν ἐδέδοτο, οὔτε πολλοῖς προσκαροῦειν ἐπέμενον, οὔτ' αὖ 15
ἐν μέμψει τινὶ ὡς μὴ διαγράφοντες τοὺς οὐκ ἐπιτηδείους γίνεσθαι 15
ἦθελον, καὶ διὰ τοῦτο | οὐδὲ ἐφίετο ἔτι τῆς ἀρχῆς τῶν ἐμφορόνων
οὐδὲ εἶς.

L 81*

58 περὶ μὲν δὴ τοὺς τιμητὰς ταῦτ' ἐψηφίσθη, ὃ δὲ δὴ Κάτων ἄλλως
μὲν οὐδεμιᾶς ἀρχῆς ἐδεῖτο, ἰδὼν δὲ τὸν τε Καίσαρα καὶ τὸν Πομ-
πήιον ὑπὲρ τὴν κατάστασιν τῆς πολιτείας ἀξιοκείμενος, καὶ ὑπο- 20
τοπήσας ἦτοι καὶ ἀμφοτέρους σφᾶς τὰ πράγματα εἶξεν, ἣ καὶ διε-
νεχθέντας ἀλλήλοις στάσιν τε μεγίστην ποιήσειν καὶ τὸν κρατή-
2 σαντα αὐτῶν μοναρχήσειν, ἰθέλησε μὲν σφᾶς πρὶν ἀνταγωνιστὰς
γενέσθαι καταλῦσαι, καὶ τὴν ὑπατείαν ἐπ' αὐτοὺς ἤτησεν, ἐπειδὴ-
περ ἰδιωτεύων οὐδὲν ἰσχύσειν ἐμελλον, ὑποπτευθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν τὰ 25
ἐκείνων πραττόντων τοιοῦτόν τι δράσειν οὐκ ἀπεδείχθη, ἀλλ' ὃ τε
3 Μάρκελλος ὁ Μάρκος καὶ ὁ Ροῦφος ὁ Σουλπίκιος, ὃ μὲν διὰ τὴν
τῶν νόμων ἐμπειρίαν ὃ δὲ διὰ τὴν τῶν λόγων δύναμιν, ἤρέθησαν,
ἄλλως τε καὶ ὅτι αὐτοὶ μὲν, εἰ καὶ μὴ χρήμασιν ἢ βιαίῳ τινὶ ἔργῳ,
ἀλλὰ τῇ γε θεραπείᾳ καὶ τῇ παρακλήσει πολλῇ πρὸς πάντας ἐχρή- 30
4 σαντο, ὃ δὲ δὴ Κάτων οὐδένα αὐτῶν ἐθεράπευσε. καὶ ὃ μὲν οὐ-
κέτ' αὔθις τῆς ἀρχῆς ἀντεποιήσατο, λέγων ἀγαθοῦ ἀνδρός ἔργον
εἶναι μῖτ' ἀποδιδράσκειν τὴν προστασίαν τῶν κοινῶν, ἂν γέ τινας
χρησθῆαι αὐτῷ ἐθέλωσι, μίθ' ὑπὲρ τὸ προσήκον αὐτῆς ἐφίεσθαι.

a. u. 703
(51)

3 οἱ Xyl., ὁ L 9 τοῦ Xyl., τοὺς L 10 ἕως scripsi, τέως L, cf. ad
38, 40, 6 ἕως μὲν — ἐξῆν] cf. 38, 13, 2 16 ἐφίετο R. St., ἐφίετο L
28 ἤρέθησαν Xyl., διηρέθησαν L 30 γε Bk., τε L 31 αὐτῶν] haereo in
hac voce. supplendumne in iis quae praecedunt πρὸς πάντας (τοὺς δυνάτους)
vel tale quid? ἀπλῶς pro αὐτῶν legi posse putat Polak.

Μάρκελλος δὲ πάντ' εὐθὺς ἐπὶ τῇ τοῦ Καίσαρος καταλύσει (τῆς 59
 γὰρ τοῦ Πομπηίου μερίδος ἦν) ἔπραττε, καὶ ἄλλα τε ἐπ' αὐτῷ
 πολλά, καὶ ὥστε καὶ διάδοχόν οἱ ἤδη καὶ πρὸ τοῦ καθύκουτος χρό-
 νου πεμφθῆναι, ἐσηγήσατο. καὶ αὐτῷ δ' τε Σουλπίκιος καὶ τῶν δη-
 5 μάρχων τινὲς ἀντέπραξαν, οὗτοι μὲν τῇ πρὸς τὸν Καίσαρα χάριτι
 ἐκεῖνος δ' αὐτοῖς ἐκοινώσατο καὶ ὅτι τοῖς πολλοῖς οὐκ ἤρεσκε τό-
 τινα μεταξὺ ἄρχοντα μηδὲν ἰδιωκῆναι πανθῆναι. μαθὼν οὖν 2
 ταῦθ' ὁ Πομπήιος (ἀπήρε μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ἄστεως ὡς καὶ ἐς τὴν
 Ἰβηρίαν στρατεύσων, οὐ μὴν οὐδὲ τότε ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐξέχωρησεν,
 10 ἀλλὰ τοῖς ὑποστρατήγοις πάντα τὰ ἐκεί προστάξας αὐτὸς τῇ πόλει
 ἐφήδηρεν) τὸ μὲν δὴ τὸν Καίσαρα τῆς ἡγεμονίας παραλυθῆναι 3
 οὐδὲ ἑαυτῷ ἀρέσκεν ἐπλάττετο, ἔπραττε δ' ὅπως, ὅταν τὸν δεδο-
 μένον οἱ χρόνον διάρξῃ (τοῦτο δὲ οὐκ ἐς μακρὰν ἀλλ' εὐθὺς | τῷ L 81^v
 ὑστέρω ἔτει γενήσεσθαι ἐμελλε), τὰ τε ὄπλα κατάθῃται καὶ ἰδιω-
 15 τεύσων οἴκαδε ἐπανέλθῃ. καὶ διὰ τοῦτο Γάιον τε Μάρκελλον (τὸν 4
 τοῦ Μάρκου) ἀνεψιὸν ἢ καὶ ἀδελφόν (λέγεται γὰρ ἐκείτερον) ὑπα-
 τεῦσαι, ἐπειδὴ τῷ Καίσαρι καίπερ ἐξ ἐπιγαμίας προσήκων ἐχθρὸς
 ἦν, καὶ τὸν Κουρίωνα τὸν Γάιον, δι' ἐχθρας καὶ αὐτὸν ἐκ παλαιοῦ
 οἱ ὄντα, δημαρχῆσαι ἐποίησεν.

ὁ οὖν Καῖσαρ μὴτ' ἄλλως ὑπομένων ἐκ τε τηλικαύτης καὶ ἐκ 60
 χρονίου ἡγεμονίας ἰδιωτεῦσαι, καὶ φοβηθεὶς μὴ καὶ ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς
 γένηται, παρεσκευάζετο ὡς καὶ ἀκόρτων αὐτῶν ἐν τῇ ἀρχῇ ἐμμενῶν,
 καὶ στρατιώτας προσκατελέγετο καὶ χρήματα ἠθροίζεν ὄπλα τε
 ἐποίει, καὶ καθ' ἡδονὴν πᾶσιν ἡγεῖτο. κἀν τούτῳ καὶ τὰ οἴκοι 2
 25 τρόπον τινά, τοῦ μὴ πάντῃ βία ἀλλὰ καὶ πειθοῖ πράττειν δοκεῖν,
 προδιουκίσασθαι ἐπιείκεις ἔργω συναλλαγῆναι τῷ Κουρίωνι· τοῦ
 τε γὰρ τῶν Κουριώνων γένους ἦν, καὶ τὴν γνώμην ὀξύς, εἰπεῖν
 τε δεινός, τῷ τε πλήθει πιθανώτατος, καὶ χρημάτων ἐς πάντα
 ἀπλῶς ἐξ ὧν ἢ αὐτὸς τι πλεονεκτήσειν ἢ καὶ ἑτέρῳ διαπράξειν
 30 ἠῆλιπίζεν ἀφειδέστατος. καὶ αὐτὸν πολλὰ μὲν ἐπελπίσας, πάντων δὲ 3 Bekk. Anecd.
 140, 12

6 καὶ ὅτι τοῖς πολλοῖς] καὶ τοῖς πολλοῖς, ὅτι Madvig. forte exciderunt
 quaedam ante καὶ ἤρεσκε τό Rk., ἠρέσκετό L 13 διάρξῃ Rk., διαπράξῃ L
 τῷ] edebatur ἐν τῷ, sed praep. abest a L 15 (τὸν τοῦ Μάρκου) add.
 Bk. praeeunte Leuncl. qui Μάρκου. cf. Drumann 2, 395. Possis quoque post
 ἀδελφόν inserere (τοῦ Μάρκου ὄντα) 22 ἐμμενῶν R. St., ἐμμένων L
 24 ἐποίει] ἐποιεῖτο v. Herw. 25 πάντῃ βία ἀλλὰ καὶ πειθοῖ πράττειν] post Rk.
 editur: πάντα βία ἀλλὰ καὶ πειθοῖ (τι) πράττειν haud scio an iniuria, cf. Plat.
 leg. 4 p. 722 B, Isocr. 4, 188, Dem. 18, 45 et saepius 26 συναλλαγῆναι Reim.,
 συναλλαγῆναι (sic) L 27 Κουριώνων] Σκριβωνίων? Bk.(?), at cf. Plin. n. h. 7, 133
 28 ἐς πάντα scripsi e L, ἐς τὰ πάντα R. St. 30 πολλὰ μὲν Bk., μὲν
 πολλὰ L et Bekk. Anecd. l. l.

τῶν ἀφειλίματων, συγχῶν διὰ τὸ πολλὰ δαπανᾶσθαι ὄντων, ἀπαλλάξας ἀνηγοίσατο. πρὸς γὰρ τὴν παρούσαν ὄν ἐπραττε σπουδὴν οὔτε [γὰρ] ἀργυρίου, ἅτε καὶ ἐξ αὐτῶν ἐκείνων ἀργυρολογῶν, ἐφείδετο, καὶ προσυπισχυρέϊτό τισι παμπλήθῃ ὄν οὐδὲ πολλοστὸν μέρος
 4 δώσειν ἐμελλε. καὶ οὐ μόνον γε τοὺς ἐλευθέρους ἀλλὰ καὶ τοὺς 5
 δούλους τοὺς τι καὶ ὀπωσοῦν παρὰ τοῖς δεσπόταις σφῶν δυναμένους ἐθεράπευσε· καὶ συγχῶν αὐτῶ καὶ ἐκ τούτου καὶ τῶν ἰππέων καὶ τῶν βουλευτῶν ὑπῆρξαν.

- 61 ὁ δ' ὄν Κουρίων ἐφρόνησε μὲν τὰ τοῦ Καίσαρος, οὐ μέντοι καὶ παραχορῆμα φανερώς αὐτὰ πράττειν ἤρξατο· πρόφασίν τε γὰρ 10
 εὐπρεπῆ τοῦ μὴ καὶ ἐκὼν ἀλλὰ ἀναγκασθεῖς δι' μεθεστρηγέται δόξαι ἐξήτει, καὶ ἐνόμισεν, ὅσῳ ἂν ἐπὶ πλείον τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ ὡς καὶ φίλος σφῶν συγγένηται, καὶ πλείω καὶ μείζω τῶν ἀπορρήτων αὐ-
 L 82^r 2 τῶν μαθήσεσθαι. | δι' ὄν ταῦτα ἐπὶ μακρότατόν τε ἐπεκράψατο, καὶ ὅπως μηδένα τρόπον ὑποπτευθῆ μεταβεβλήσθαι τε καὶ οὐκ 15
 ἀνὰ πρότους καὶ πάντα τὰ ἐναντία τῷ Καίσαρι καὶ τότε ἔτι καὶ φρονεῖν καὶ λέγειν, καὶ ἐδημηγόρει κατ' αὐτοῦ ἀφ' οὗ γε καὶ δη-
 3 μαρχεῖν ἤρξατο, καὶ ἐσηγεῖτο πολλὰ καὶ ἄτοπα. καὶ τινα καὶ ἐπὶ τῇ βουλῇ τοῖς τε δυνατωτάτοις σφῶν, οἵπερ πού καὶ τὰ τοῦ Πομπηίου μάλιστα' ἐπραττον, ἔγραφεν, οὐχ ὅτι καὶ ἤθελεν ἢ καὶ ἤλ- 20
 πιξέ τι αὐτῶν γνωσθήσεσθαι, ἀλλ' ἵνα μὴ προσδεχομένων μήτε κατὰ τοῦ Καίσαρός τι ψηφισθεῖν (πολλὰ γὰρ ἐπ' αὐτῶ ἐπὶ πολ-
 62 ῶν ἐγράφετο) καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ μετασταίῃ. συ-
 χρὸν ὄν ἐκ τούτου χρόνον ἄλλοτε ἄλλαις σήψεσιν, ὥστε μηδὲν αὐτῶν τὸ παρόπαν κυρωθῆναι, κατατρίψας ἀγανακτεῖν τε προσ- 25
 εποιεῖτο, καὶ ἠξίου μῆνα ἄλλον πρὸς τὰς ἀπ' αὐτῶν δι' νομοθεσίας ἐπεμβληθῆναι. τοῦτο δὲ ἐγίγνετο μὲν ὁσάκις γε καὶ καθῆκον ἦν, οὐ μέντοι καὶ ἐκεῖνο συνέβαινε, ὥσπερ πού καὶ αὐτὸς ἅτε ποντί-
 2 φριξ ὄν ἠπίστατο. ὁμως δ' ὄν δεῖν τε αὐτὸ γενέσθαι ἔλεγε, καὶ τοὺς συνιερέας ὅσον ἀπὸ βοῆς ἐξεβιάζετο· καὶ τέλος μὴ θυνηθεῖς 30

3 [γὰρ] del. Xyl. ἀργυρολογῶν] an ἀργυρολογήσων? 5 γε H. St., τε L 6 ὀπωσοῦν] ὀποσονοῦν Dind. sine iusta causa 12 ὄσῳ Rk., ὡς L 19 τὰ Xyl., κατὰ L 21 γνωσθήσεσθαι Bk., γνώσεσθαι L, quod vix defendas, nam parum est probabile subiectum indefinitum hic mente supplendum esse quemadmodum suppleri debeat ad sequens μὴ προσδεχομένων 26 ἀπ'] del. Xyl., ἐπ' v. Herw. frustra uterque 28 καὶ ἐκεῖνο] corruptum. κατ' ἐκεῖνο inde a Xyl. editur, καὶ <κατ'> ἐκεῖνο St., καὶ εἰζῆ Cob.^m, an καὶ <τότε> ἐκεῖνο? ποντίφριξ] iniuria in ποντίφριξ mutatur. cf. Οὐίνδιξ 63, 22—24, Σμπαλιξ 65, 17, 1. vide Dittenb. *Herw.* 6, 145 29 ὄν Rk., οὐδὲν L 30 ὅσον ἀπὸ βοῆς] cf. 51, 9, 6; 61, 8, 2, Thuc. 8, 92, 9, Xen. *Hell.* 2, 4, 31, ubi ἐνεκα additur ἐξεβιάζετο] <συγχωρεῖν> vel simile quid supplendum censet Rk. praeter necessitatem, cf. c. 63, 3.

αὐτοὺς πείσαι συγκαταθέσθαι οἱ, ὥσπερ οὐδὲ ἐβούλετο, οὐδ' ἄλλο
 τι διὰ τοῦτο ψηφισθῆναι ἐπέτρεψεν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ ἴδι
 τὰ τοῦ Καίσαρος διαδικαιῶν, ἐπειδὴ μηδὲν κατ' αὐτοῦ διῆθεν ἴδου- 3
 ρήθη ποιῆσαι, πᾶν ὅ τι ποτὲ ἐρεδέχετο οὐ δεχθῆναι προοίσητο, καὶ
 5 μάλιστα ὅτι πάντας τοὺς τὰ δπλα ἔχοντας ταῦτά τε καταθέσθαι
 καὶ τὰ στρατόπεδα διαλύσαι χρή, ἢ μηδ' ἐκεῖνον φιλώσαντας αὐ-
 τῶν ταῖς δυνάμεσι ταῖς τῶν ἀντιστασιωτῶν ἐκδοῦναι. ἔλεγε δὲ 4
 τοῦτο οὐχ ὅτι καὶ τὸν Καίσαρα ποιῆσαι αὐτὸ ἤθελεν, ἀλλ' ὅτι τὸν
 Πομπήιον εἶ ἠπίστατο μὴ πειθαρχήσονται αὐτῷ· καὶ ἐκ τούτου
 10 καὶ ἐκεῖνῳ πρόβρασις εὐλογος τοῦ μὴ διέναι τοὺς στρατιώτας
 ἐδίδοτο.

ὁ οὖν Πομπήιος ἐπεὶ μηδὲν ἄλλως πράττων ἦνντε, πρὸς τε τὸ 63
 τραγὴ ἀπαραικαλύπτως ὤρωμσε, καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦς πάντα καὶ
 ἔλεγε καὶ ἐποίει κατὰ τοῦ Καίσαρος. οὐ μέντοι καὶ κατέπραξέ τι.
 15 ἄλλοι τε γὰρ ἐκεῖνῳ πολλοὶ καὶ Λούκιος Παῦλος ὁ τοῦ Μαρκέλλου 2
 | συνάρχων, ὁ τε Πίσων ὁ Λούκιος (ὁ) περθερός αὐτοῦ τιμητῆς ὢν L 82^v
 | συνηγωνίζοντο· καὶ γὰρ τιμηταὶ τὸν χρόνον τοῦτον ὁ τε Κλαύδιος
 (ὁ) Ἀππιος καὶ ὁ Πίσων, καίτοι μὴ βουλευθεῖς, ἐγένοντο. καὶ οὗτος 3
 μὲν διὰ τὴν συγγένειαν ὑπῆρχε τῷ Καίσαρι, ὁ δὲ δὴ Κλαύδιος
 20 ἦνναντιοῦτο μὲν αὐτῷ (τὰ γὰρ τοῦ Πομπηίου ἴρηίτο), οὐκ ἐλάχιστα
 δὲ καὶ ἄκων ὠφέλησε· πλείστους γὰρ καὶ τῶν ἱππέων καὶ τῶν βου-
 λευτῶν διέγραψεν, ἐκβιασάμενος τὸν συνάρχοντα, καὶ τούτου πάν-
 τας αὐτοὺς τὰ τοῦ Καίσαρος ἡρονεῖν ἐποίησεν. ὁ γὰρ Πίσων οὐτ' 4
 ἄλλως πράγματ' ἔχειν ἐθέλων καὶ πρὸς τὴν τοῦ γαιβροῦ φιλίαν
 25 πολλοὺς θεραπεύων αὐτὸς μὲν οὐδὲν τοιοῦτον ἐποίησεν, ἐκεῖνῳ δὲ
 οὐκ ἀντέπραξε πάντας μὲν τοὺς ἐκ τῶν ἀπελευθέρων συγχροὺς δὲ
 καὶ τῶν πᾶνν γενναίων, ἄλλους τε καὶ τὸν Κρίσπον τὸν Σαλούστιον
 τὸν τὴν ἱστορίαν γράψαντα, ἀπελάσαντι ἐκ τοῦ συνεδρίου. τὸν μὲν- 5
 τοι Κουρίωνα μελλήσαντα καὶ αὐτὸν ἀπαλειφθῆσεσθαι ἐξήτιῆσατο
 30 μετὰ τοῦ Παύλου, οὐπερ συγγενῆς ἦν· καὶ ὅς οὐ διήλλαξε μὲν αὐ- 64
 τὸν διὰ τοῦτο, τὴν μὲντοι γνώμην ἴν περι αὐτοῦ εἶχεν ἐδημοσίευσεν
 ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ὥστε ἐκεῖνον ἀναγκάστῃσαντα τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ

4 οὐ δεχθῆναι] ὑπειχθῆναι Madvig. frustra 6 αὐτῶν Leuncl., cf. c. 44, 3,
 Herod. 2, 151, αὐτὸν L, φιλώσαντα ἑαυτὸν Rk. 12 ἦνντε] ita L 16 (ὁ)
 ins. Bk. 17 καὶ γὰρ Reim., καίτοι L 18 (ὁ) add. R. St. 20 ἦνναντιοῦτο
 R. St., ἦνναντιοῦντο L 24 πράγματ' Rk., πρᾶγμα L 28 γράψαντα L
 receptum a Dind. (cf. Thuc. 5, 26, 1), συγγράψαντα R. St. 30 οὐ διήλλαξε
 corruptum, οὐ ἀήλασε Casaub. ad Suet. Claud. 16, οὐν ἀήλλαξε missum fecit
 Rk., οὐκ ἀήλασε St. (coll. c. 63, 4), οὐ διέγραψε Pflugk., quod non displicet,
 vide Ind. 31 αὐτοῦ L recte ut conii. Rk., vestem sibi discindere τὴν ἐσθῆτα

περιρρήξαι. παραλαβὸν οὖν τοῦτον ὁ Μάρκελλος, καὶ νομίσας ἐπὶ
 τε τῷ Κουρίωνι καὶ δι' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῷ Καίσαρι δεινὸν τι τῆν
 2 πρηνείαν ψιγηθεῖσθαι, γνώμας περὶ αὐτοῦ προέθηκεν. ὁ οὖν Κου-
 ρίων τὸ μὲν πρῶτον ἠγαντιοῦτο μηδεμίαν περὶ αὐτοῦ γνώμην δοθῆ-
 ναι· γνώς δὲ τὸ πολὺ τῶν βουλευτῶν τῶν τότε παρόντων τοὺς μὲν 5
 καὶ φρονοῦντας ὅτιως τὰ τοῦ Καίσαρος τοὺς δὲ πάντ' αὐτὸν δεδιό-
 3 τας, ἐπέτρεπέ σφίσι διαγρῶναι, τοσοῦτον ἐπειπὼν ὅτι σύνοίδα μὲν
 ἐμνηστῶ τὰ τε ἄριστα καὶ τὰ συμφερότατα τῇ πατρίδι πράττοντι,
 ἐμὴν μέντοι καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν παραδίδωμι χρῆσασθαι ὅ
 τι βούλεσθε. κατηγορήσας οὖν αὐτοῦ ὁ Μάρκελλος ὡς καὶ πάντως 10
 1 ἀλωσομένον, ἔπειτ' ἐπειδὴ πρὸς τῶν πλειόνων ἀφείθη, δεινὸν τε
 ἐποίησάτο καὶ ἐκπηδήσας ἐκ τοῦ συνεδρίου πρὸς τὸν Πομπήιον ἐν
 L 83^r τῷ προαστείῳ ὄντα ἤλθε, καὶ τὴν τε φιλίαν | αὐτῷ τῆς πόλεως καὶ
 δύο στρατόπεδα πολιτικὰ αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν, μηδεὶς ἐψηφισμένον,
 ἔδωκεν. οἱ δὲ δὴ στρατιῶται οὔτοι ᾧδέ τε καὶ ἐπὶ τῷδε συνειλεγμένοι 15
 65 καὶ παρόντες τότε ἦσαν. ὁ Πομπήιος πρότερον μὲν, ἕως ἔτι τὸν
 Καίσαρα διὰ φιλίας εἶχε, στρατεύμα ἐν τῶν ἐκ τοῦ καταλόγου αὐτῷ
 στρατευομένῳ ἔδεδῶκε, (οὔτε γὰρ οὗτος πόλεμόν τινα διεχειρίζε,
 2 καὶ ἐκείνῳ χρεία στρατιωτῶν ἐγένετο,) ἐπει δὲ διερχέθησαν, ἐθε-
 λήσας τοῦτό τε ἀπολαβεῖν παρ' αὐτοῦ καὶ ἔτι καὶ ἄλλο αὐτὸν προσ- 20
 αφελέσθαι ἔλογοποίησεν ὡς τοῦ Βιβούλου στρατιωτῶν πρὸς τοὺς
 Πάρθους δεομένον, καὶ ἵνα γε μὴ καιροὶ δὴ τινες κατάλογοι γέ-
 νωνται (τό τε γὰρ πρῶγμα κατεπείγειν καὶ περιορισίαν σφίσι στρα-
 τοπέδων εἶναι ἔλεγε), ψηφισθῆναι ἐποίησεν ὥστε ἐκάτερόν σφιν,
 3 ἑαυτὸν τε καὶ τὸν Καίσαρα, (ἐν) δεῖν αὐτῷ πέμψαι. καὶ τούτου 25
 τῶν μὲν συστρατευομένων οἱ οὐδένα ἀπέστειλε, τὸ δὲ δὴ στρατεύμα
 ἐκείνο ὅπερ τῷ Καίσαρι ἔδεδῶκε ἐκέλευσε τοῖς ἐπὶ τοῦτο ταχθεῖσιν
 αἰτῆσαι. καὶ οὕτω τῷ μὲν λόγῳ ἀμφοτέροι, τὸ δ' ἀληθὲς ὁ Καί-
 4 σαρ μόνος τὰ δύο ἐπέμψεν· ἦδει μὲν γὰρ τὸ γιγνόμενον, ἐπειθάσ- 30
 χησε δὲ μὴ βουληθεῖς αἰτίαν ὡς καὶ ἀνηκουστικῶς λαβεῖν, ἄλλως
 τε καὶ μέλλων ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ πολλῶν πλείους στρατιώτας
 ἀντικαταλέξαι.

66 ταῦτα οὖν τὰ στρατόπεδα παρεσκευάσθη μὲν ὡς καὶ ἐπὶ τοὺς

περιρρήγνυσθαι Dioni est cf. 48, 31, 6; 48, 37, 7; 56, 23, 1; 61, 13, 5; 75, 6, 7.
 vide quoque 65, 20, 2; 77, 4, 4.

4 αὐτοῦ Bk., αὐτοῦ L 15 τῷδε Leuncl., τῷ L 17 αὐτῷ στρατευ-
 ομένῳ Xyl. (αὐτῷ) et Rk. (στρατευομένῳ), αὐτῶν στρατευομένων L 18 ἔδε-
 δῶκε Bk., ἔδωκεν L οὔτος] αὐτός v. Herw. quo opus non est cum verba
 οὔτε — ἐγένετο in parenthesis dicta sint 25 (ἐν) ins. Melber, sed post
 δεῖν, ego transposui. ā i. e. ἐν post Καίσαρα facile excidere potuit.

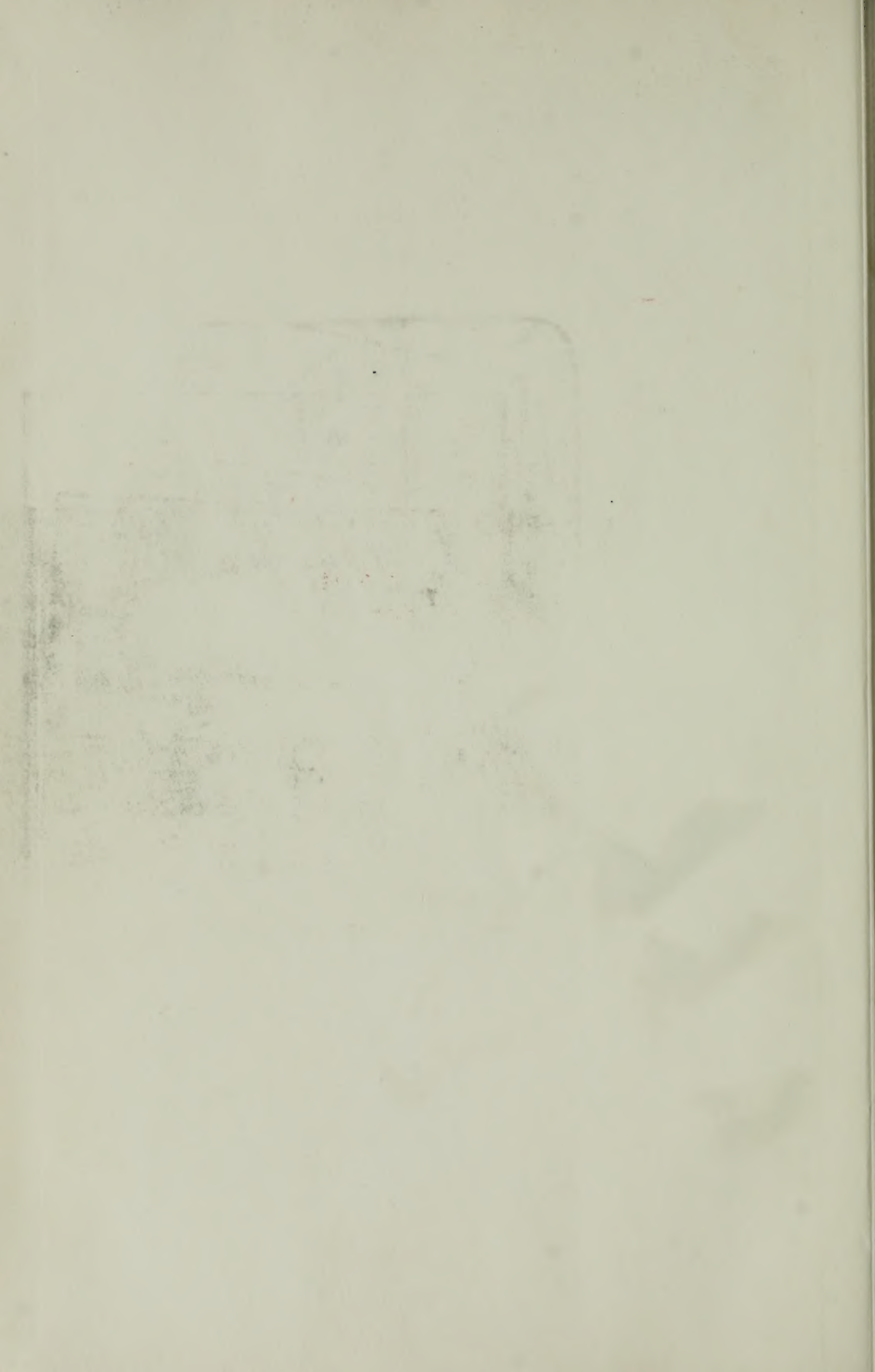
Πάροθους πεμψθησόμενα, ἐπεὶ δ' οὐδὲν αὐτῶν ἐδέξατο (οὐδὲ γὰρ
 χρεία σφῶν ἦν), ὁ Μάρκελλος πρότερον μὲν φοβηθεὶς μὴ τῷ Καί-
 σαρι ἀποδοθῆναι, ἐν τῇ Ἰταλίᾳ δεῖν εἶναι ἔλεγε, τότε δὲ τῷ Πομ-
 πηίῳ, ὡσπερ εἶπον, ἐνεγείρισε. καὶ ἦν γὰρ ἐπ' ἐξόδῳ τοῦ ἔτους 2
 5 τὰ γιγνόμενα, καὶ ἐμελλεν οὐκ ἐπὶ πολὺ, ἅτε μήτε τῇ βουλῇ μήτε
 τῷ δήμῳ δόξαντα, ἰσχύσειν, ἐπήγετο πρὸς τὸν Πομπηϊὸν Κορνί-
 λιὸν τε Λέντολιον καὶ Γάιον Κλαύδιον τοὺς τῷ ὑστέρω ἔτει ἑπα-
 τεύσειν μέλλοντας, καὶ ἐποίησε καὶ ἐκείνους τὰ αὐτὰ προστάζαι·
 ἐπειδὴ γὰρ καὶ γράμματα τοῖς ἀποδεδειγμένοις ἐς τὰς ἀρχὰς ἐπι- 3
 10 θέναι καὶ ἄλλα τινὰ τῶν τῇ ἡγεμονίᾳ σφῶν προσηκόντων, καὶ πρὶν
 ἐνίστασθαι αὐτήν, πράττειν ἔτι καὶ τότε ἐξῆν, καὶ τούτου κέρριοι
 ἐνόμιζον | εἶναι. καὶ ὁ γε Πομπηϊος, καίπερ ἐς πάντα τὰλλα ἀκρι-
 βῆς ὢν, ὁμῶς οὐδὲν διὰ τὴν στρατιωτῶν χρείαν ἐπολυπραγμονήσειν,
 οὔτε ἀφ' ὧν οὐδ' ὅπως αὐτοῦ λαμβάνει, ἀλλὰ καὶ πάντ' ἀσμενός
 15 σφας ἐδέξατο. οἱ μὲντοι καὶ ἐπράχθη τι οἶον ἂν τις ἐπὶ τῆλικούτῳ 4
 τολμήματι γεγενῆσθαι προσεδόκησεν, ἀλλὰ τὴν ἔχθραν μόνον τὴν
 πρὸς τὸν Καίσαρα ἐνδειζόμενοι αὐτοὶ μὲν οὐδὲν ἄλλο ἰσχυρὸν πα-
 ρεσκευάσαντο, ἐκείνῳ δὲ καὶ ἐκ τούτου πρόφασιν εὐλογον ἐς <τὸ>
 τὰ στρατόπεδα τὰ συνόντα οἱ κατασχεῖν παρέσχον. ὁ γὰρ Κορνίλιον 5
 20 ἐπὶ τε τούτοις πολλήν ἐν τῷ πλήθει κατηγορίαν κατὰ τε τῶν ὑπά-
 των καὶ κατὰ τοῦ Πομπηϊοῦ ἐποίησατο, καὶ ἐπειδὴ διήρξε, πρὸς
 τὸν Καίσαρα εὐθύς ἀφωρμήθη.

L 83^v

3 εἶναι] μῆναι Rk. 6 ἐπήγετο Rk., ἠπέλεγτο L 12 γε Rk., τε L
 13 στρατιωτῶν] <τῶν> στρατιωτῶν Leuncl. 16 γεγενῆσθαι R. St., γεγενῆ-
 σθαι L, γενήσεσθαι Rk., recte ut videtur 18 <τὸ> ins. Reim.

Subscriptio: ΔΙΩΝΟC ΡΩΜΑΙΚΗC ΙCΤΟΡΙΑC Μ.

Lipsiae, typis I. B. Hirschfeldi.

PA
3947
A2
1895
v.1

Cassius Dio Cocceianus
Cassii Dionis Cocceiani
Historiarum romanorum

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 14 17 25 11 013 1